

Hallituksen esitys eduskunnalle aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tämä hallituksen esitys liittyy eduskunnalle 24 päivänä huhtikuuta 2009 annettuun aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen (HE 59/2009) ja se sisältää ehdotukset aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muuttamiseksi. Tässä esityksessä tehdyt muutosehdotukset ovat olennainen ja välttämätön osa aluehallinnon uudistuksesta aiheutuvien lainsäädäntömuutosten kokonaisuutta. Esitys on riippuvainen edellä mainitun hallituksen esityksen hyväksymisestä. Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteensä 215 lakia.

Esitys on keskeiseltä asiasisällöltään lainsäädäntötekniinen. Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi muutoksia aluehallintouudistuksen piiriin kuuluvien viranomaisten tehtäviä koskeviin erityislakeihin siten, että niissä mainittu nykyinen aluehallinnon viranomainen (lääninhallitus, työ- ja elinkeinokeskus, alueellinen ympäristökeskus, ympäristölupavirasto, tiepiiri ja työsuojelupiirin työsuojelutoimisto) muutettaisiin aluehallintouudistuksen johdosta joko aluehallintovirastoksi tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi riippuen siitä, kumman viranomaisen toimialaan säännöksessä tarkoitettu tehtävä kuuluu näitä viranomaisia koskevien lakiehdotusten

mukaan. Esitykseen sisältyy myös eräitä edellä mainittuja erityissäädöksiä koskevia muita muutosehdotuksia, jotka on katsottu välttämättömiksi tehdä aluehallintouudistuksen yhteydessä. Myös nämä muutosehdotukset ovat sisällöltään pääasiassa teknisiä ja niiden keskeisenä tavoitteena on täsmentää ja ajanmukaistaa sääntelyä. Lisäksi esitys sisältää eräiden keskushallinnon tehtävien siirtämistä aluehallintoon koskevat lainsäädännön muutosehdotukset.

Kaikki aluehallinnon uudistamiseksi tarvittavat erityislakien muutosehdotukset eivät kuitenkaan sisälly lainsäädäntöteknisistä seikoista ja sääntelyalan laajuudesta johtuen tähän hallituksen esitykseen. Tämän johdosta osa erityislakien muutoksista sisällytetään tämän ja aluehallinnon uudistamista koskevan hallituksen esityksen kanssa annettaviin rinnakkaisiin toimialakohtaisiin hallituksen esityksiin, jotka on jo annettu tai tullaan antamaan eduskunnan käsiteltäväksi vuoden 2009 aikana niin, että ne voivat tulla voimaan samanaikaisesti kuin muut aluehallinnon uudistamiseen liittyvät lainsäädännön muutokset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	20
1 JOHDANTO.....	20
2 NYKYTILA JA EHDOTETUT MUUTOKSET.....	20
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	22
4 ASIAN VALMISTELU.....	23
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	24
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	27
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	27
<i>Yleistä</i>	27
<i>Ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvat lait</i>	28
1.1 Laki kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	28
1.2 Laki Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta.....	28
<i>Oikeusministeriön toimialaan kuuluvat lait</i>	28
1.3 Laki oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta.....	28
1.4 Laki avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta.....	28
1.5 Laki säätiölain 17 b §:n muuttamisesta.....	28
1.6 Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta.....	28
1.7 Laki julkisesta notaarista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta.....	28
1.8 Laki vesilain muuttamisesta.....	29
1.9 Laki perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta.....	30
1.10 Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain muuttamisesta.....	30
1.11 Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta.....	30
1.12 Laki kuluttajansuojalain 2 luvun 18 ja 20 §:n sekä 7 luvun 24 §:n muuttamisesta.....	30
1.13 Laki nimilain 33 a §:n muuttamisesta.....	31
1.14 Laki löytötavaralain muuttamisesta.....	31
1.15 Laki yhdistyslain muuttamisesta.....	32
1.16 Laki asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta.....	32
1.17 Laki valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta.....	32
1.18 Laki asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta.....	33
1.19 Laki asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta.....	33
1.20 Laki kihlakunnansyyttäjästä annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	33
1.21 Laki vaalilain muuttamisesta.....	33
1.22 Laki holhustoimesta annetun lain 64 § muuttamisesta.....	33
1.23 Laki osuuskuntalain muuttamisesta.....	34
1.24 Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 42 §:n muuttamisesta.....	34
1.25 Laki hallintolain 58 §:n muuttamisesta.....	34
1.26 Laki saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta.....	34
1.27 Laki eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta.....	34
1.28 Laki vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	34
1.29 Laki kuolleeksi julistamisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta.....	34
1.30 Laki osakeyhtiölain muuttamisesta.....	34
1.31 Laki osakeyhtiölain voimaannpanosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	35

1.32	Laki hedelmöityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta.....	35
1.33	Laki eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta	35
1.34	Laki ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta.....	35
	<i>Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvat lait .....</i>	<i>35</i>
1.35	Laki Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	35
1.36	Laki ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta.....	36
1.37	Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta.....	36
1.38	Laki hätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta.....	36
1.39	Laki pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	36
1.40	Laki palosuojelurahastolain muuttamisesta	36
1.41	Laki pelastuslain muuttamisesta	37
1.42	Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta	37
1.43	Laki alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta	38
1.44	Laki ulkomaalaislain 71 ja 84 §:n muuttamisesta	38
1.45	Laki henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n muuttamisesta.....	38
1.46	Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta.....	38
	<i>Puolustusministeriön toimialaan kuuluvat lait.....</i>	<i>39</i>
1.47	Laki puolustustilalain 9 ja 12 §:n muuttamisesta	39
	<i>Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvat lait .....</i>	<i>40</i>
1.48	Laki panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta	40
1.49	Laki väestötietolain 1 §:n muuttamisesta.....	40
1.50	Laki arvonnäköverolain 216 §:n muuttamisesta.....	40
1.51	Laki kuntalain 8 ja 78 §:n muuttamisesta.....	40
1.52	Laki rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta	40
1.53	Laki jäteverolain 12 §:n muuttamisesta	41
1.54	Laki varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta	41
1.55	Laki kuntajakolain muuttamisesta.....	41
1.56	Laki pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	41
1.57	Laki Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta	41
1.58	Laki tilastolain 23 §:n muuttamisesta	41
1.59	Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta	41
1.60	Laki Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta	41
	<i>Opetusministeriön toimialaan kuuluvat lait .....</i>	<i>41</i>
1.61	Laki tekijänoikeuslain 26 d ja 26 l §:n muuttamisesta	41
1.62	Laki muinaismuistolain muuttamisesta.....	42
1.63	Laki perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta	42
1.64	Laki lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta	42
1.65	Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:n muuttamisesta.....	42
1.66	Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta	42
1.67	Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	42
1.68	Laki kirjastolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta	42
1.69	Laki uskonnonvapauslain 4 §:n muuttamisesta.....	42
1.70	Laki hautausoimilain muuttamisesta.....	42
1.71	Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	43
1.72	Laki nuorisolain 3 ja 14 §:n muuttamisesta	43

1.73	Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta.....	43
	<i>Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat lait</i>	43
1.74	Laki lainajyvästöistä ja siemenrahasoista annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	43
1.75	Laki pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 11 a §:n muuttamisesta.....	43
1.76	Laki rajakuntien tilusjärjestelylain 41 §:n muuttamisesta.....	43
1.77	Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta.....	43
1.78	Laki luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta.....	44
1.79	Laki eläintautilain 5 ja 13 a §:n muuttamisesta.....	44
1.80	Laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	44
1.81	Laki kalastuslain muuttamisesta.....	44
1.82	Laki poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	45
1.83	Laki vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta.....	45
1.84	Laki yhteisaluelain 33 §:n muuttamisesta.....	45
1.85	Laki poronhoitolain muuttamisesta.....	45
1.86	Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksu säännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta.....	46
1.87	Laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	47
1.88	Laki metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta.....	47
1.89	Laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta.....	47
1.90	Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta.....	48
1.91	Laki taimiaineistolain muuttamisesta.....	48
1.92	Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta.....	48
1.93	Laki kolttalain muuttamisesta.....	48
1.94	Laki Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	49
1.95	Laki kiinteistönmuodostamislain 72 ja 205 §:n muuttamisesta.....	49
1.96	Laki eläinsuojelulain muuttamisesta.....	49
1.97	Laki metsälain 14 b §:n muuttamisesta.....	50
1.98	Laki eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 4 ja 18 §:n muuttamisesta.....	50
1.99	Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta.....	50
1.100	Laki peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	51
1.101	Laki Euroopan yhteisöjen yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	51
1.102	Laki maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta.....	51
1.103	Laki eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta.....	52
1.104	Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta.....	52
1.105	Laki siemenkauppain 16 §:n muuttamisesta.....	53
1.106	Laki satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	53
1.107	Laki vesihuoltolain muuttamisesta.....	53
1.108	Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta.....	53
1.109	Laki hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta.....	54
1.110	Laki yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta.....	54
1.111	Laki kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta.....	54
1.112	Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	54
1.113	Laki Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta.....	54

1.114 Laki elintarvikelain muuttamisesta	55
1.115 Laki koe-eläintoiminnasta annetun lain muuttamisesta	55
1.116 Laki maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta	56
1.117 Laki lannoitevalmistelain 17 ja 36 §:n muuttamisesta	56
1.118 Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta.....	56
1.119 Laki kasvinsuojeluaineista annetun lain 21 ja 29 §:n muuttamisesta.....	57
1.120 Laki eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	57
1.121 Laki luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta.....	57
1.122 Laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta.....	58
1.123 Laki Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta	59
1.124 Laki eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta	59
1.125 Laki kestävän metsätalouden rahoituslain 23 §:n muuttamisesta	60
1.126 Laki maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta	60
1.127 Laki rehulain 23 §:n muuttamisesta	61
1.128 Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta.....	61
1.129 Laki riistavahinkolain 50 §:n muuttamisesta	61
1.130 Laki patoturvallisuuslain 5 ja 33 §:n muuttamisesta.....	61
<i>Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat lait .....</i>	<i>61</i>
1.131 Laki kaupparekisterilain 1 §:n muuttamisesta.....	61
1.132 Laki henkilöstörahastolain 60 §:n muuttamisesta	61
1.133 Laki kuluttajatutkimuskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	61
1.134 Laki henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	61
1.135 Laki kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta	61
1.136 Laki nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	61
1.137 Laki työaikalain muuttamisesta.....	62
1.138 Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	62
1.139 Laki Kuluttajavirastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	62
1.140 Laki perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta	62
1.141 Laki talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain muuttamisesta.	62
1.142 Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta.....	62
1.143 Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta	63
1.144 Laki yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n muuttamisesta	63
1.145 Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta.....	63
1.146 Laki julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta	63
1.147 Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta.....	63
1.148 Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppaosuuskunnassa (SCE) annetun lain 38 §:n muuttamisesta.....	64
1.149 Laki pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	64
1.150 Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta	64

1.151 Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta ..	64
1.152 Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta.....	65
1.153 Laki polttoturpeen turvavarastoista annetun lain 7 §:n muuttamisesta	65
1.154 Laki tilintarkastuslain 9 §:n muuttamisesta.....	65
1.155 Laki valmismatkaliikkeistä annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	65
<i>Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvat lait .....</i>	
1.156 Laki apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta	66
1.157 Laki kansanterveyslain muuttamisesta	66
1.158 Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta	66
1.159 Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta	66
1.160 Laki raittiustyölain 3 §:n muuttamisesta	66
1.161 Laki sosiaalihuoltolain muuttamisesta	66
1.162 Laki päihdehuoltolain muuttamisesta	67
1.163 Laki tartuntatautilain muuttamisesta	67
1.164 Laki potilasvahinkolain 11 a §:n muuttamisesta	67
1.165 Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 18 ja 19 §:n muuttamisesta.....	67
1.166 Laki lääkelain muuttamisesta	67
1.167 Laki kemikaalilain muuttamisesta.....	67
1.168 Laki erikoissairaanhoidon lain muuttamisesta	68
1.169 Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta	68
1.170 Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta	69
1.171 Laki terveydensuojelulain muuttamisesta	69
1.172 Laki alkoholilain muuttamisesta	69
1.173 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 84 §:n 2 momentin kumoamisesta ...	70
1.174 Laki yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	70
1.175 Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta	71
1.176 Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta	71
1.177 Laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta	71
1.178 Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	71
1.179 Laki työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta	71
1.180 Laki työttömyysturvalain muuttamisesta	71
1.181 Laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta.....	72
1.182 Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta	72
1.183 Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta.....	72
1.184 Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	72
1.185 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta	72
1.186 Laki lastensuojelulain 79 ja 80 §:n muuttamisesta.....	72
1.187 Laki sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta.....	72
1.188 Laki huumausainelain muuttamisesta	73
1.189 Laki sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	73
1.190 Laki lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta.....	73
1.191 Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain muuttamisesta ..	73
<i>Ympäristöministeriön toimialaan kuuluvat lait .....</i>	
1.192 Laki ulkoilulain muuttamisesta	73

1.193 Laki ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta.....	73
1.194 Laki maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta.....	74
1.195 Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa - ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta	74
1.196 Laki saariston kehityksen edistämistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta	74
1.197 Laki maa-aineslain muuttamisesta	74
1.198 Laki rakennussuojelulain muuttamisesta	74
1.199 Laki asunto-olojen kehittämistä annetun lain 7 §:n kumoamisesta	75
1.200 Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	75
1.201 Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 18 §:n muuttamisesta.....	75
1.202 Laki asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 a §:n muuttamisesta.....	75
1.203 Laki jätelain muuttamisesta.....	75
1.204 Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta.....	76
1.205 Laki merensuojelulain muuttamisesta	76
1.206 Laki maastoliikennelain muuttamisesta	76
1.207 Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta.....	77
1.208 Laki ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta	78
1.209 Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	78
1.210 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	79
1.211 Laki vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 9 §:n muuttamisesta	82
1.212 Laki rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain muuttamisesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta.....	82
1.213 Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta	82
1.214 Laki vesienhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	82
1.215 Laki öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:n muuttamisesta	82
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	82
3 VOIMAANTULO.....	83
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	83
LAKIEHDOTUKSET	85
1.Laki kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	85
2. Laki Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta	86
3. Laki oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta.....	87
4. Laki avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta	88
5. Laki säätiölain 17 b §:n muuttamisesta	89
6. Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta.....	90
7. Laki julkisesta notaarista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta.....	92
8. Laki vesilain muuttamisesta	93
9. Laki perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta.....	133
10. Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain muuttamisesta	135
11. Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta.....	136
12. Laki kuluttajansuojalain 2 luvun 18 ja 20 §:n sekä 7 luvun 24 §:n muuttamisesta.....	138

13. Laki nimilain 33 a §:n muuttamisesta	139
14. Laki löytötavaralain muuttamisesta.....	140
15. Laki yhdistyslain muuttamisesta	142
16. Laki asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta.....	143
17. Laki valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta	145
18. Laki asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta.....	146
19. Laki asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta.....	148
20. Laki kihlakunnansyyttäjistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta	150
21. Laki vaalilain muuttamisesta	151
22. Laki holhustoimesta annetun lain 64 §:n muuttamisesta.....	153
23. Laki osuuskuntalain muuttamisesta.....	154
24. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 42 §:n muuttamisesta.....	156
25. Laki hallintolain 58 §:n muuttamisesta	157
26. Laki saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta.....	158
27. Laki eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta	159
28. Laki vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	160
29. Laki kuolleeksi julistamisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta.....	161
30. Laki osakeyhtiölain muuttamisesta	162
31. Laki osakeyhtiölain voimaannpanosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	164
32. Laki hedelmöityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta.....	165
33. Laki eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta.....	166
34. Laki ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta	167
35. Laki Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	168
36. Laki ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta	169
37. Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta	170
38. Laki hätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta	173
39. Laki pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	174
40. Laki palosuojelurahastolain muuttamisesta.....	175
41. Laki pelastuslain muuttamisesta.....	177
42. Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta	180
43. Laki alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta	182
44. Laki ulkomaalaislain 71 ja 84 §:n muuttamisesta	183
45. Laki henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n muuttamisesta	184
46. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	185
47. Laki puolustustilalain 9 ja 12 §:n muuttamisesta	188
48. Laki panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta	189
49. Laki väestötietolain 1 §:n muuttamisesta	193
50. Laki arvonnäisäverolain 216 §:n muuttamisesta.....	194
51. Laki kuntalain 8 ja 78 §:n muuttamisesta.....	195
52. Laki rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta	196

53. Laki jäteverolain 12 §:n muuttamisesta.....	197
54. Laki varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta	198
55. Laki kuntajakolain muuttamisesta.....	199
56. Laki pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	200
57. Laki Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta.....	201
58. Laki tilastolain 23 §:n muuttamisesta.....	202
59. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta	203
60. Laki Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	204
61. Laki tekijänoikeuslain 26 d ja 26 l §:n muuttamisesta	205
62. Laki muinaismuistolain muuttamisesta	207
63. Laki perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta.....	209
64. Laki lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta	211
65. Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:n muuttamisesta	213
66. Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta	214
67. Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	215
68. Laki kirjastolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta.....	216
69. Laki uskonnonvapauslain 4 §:n muuttamisesta	217
70. Laki hautausoimilain muuttamisesta	218
71. Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	221
72. Laki nuorisolain 3 ja 14 §:n muuttamisesta.....	222
73. Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta	223
74. Laki lainajyvästöistä ja siemenrahasastoista annetun lain 14 §:n muuttamisesta	224
75. Laki pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 11 a §:n muuttamisesta	225
76. Laki rajakuntien tilusjärjestelylain 41 §:n muuttamisesta	226
77. Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta	227
78. Laki luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta	229
79. Laki eläintautilain 5 ja 13 a §:n muuttamisesta	230
80. Laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	231
81. Laki kalastuslain muuttamisesta.....	232
82. Laki poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	240
83. Laki vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta.....	241
84. Laki yhteisalueainelain 33 §:n muuttamisesta	242
85. Laki poronhoitolain muuttamisesta	243
86. Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	246

87. Laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	247
88. Laki metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta	248
89. Laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta	249
90. Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	250
91. Laki taimiaineistolain muuttamisesta	251
92. Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta	252
93. Laki kolttalain muuttamisesta	254
94. Laki Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta	259
95. Laki kiinteistönmuodostamislain 72 ja 205 §:n muuttamisesta	261
96. Laki eläinsuojelulain muuttamisesta	262
97. Laki metsälain 14 b §:n muuttamisesta	268
98. Laki eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 4 ja 18 §:n muuttamisesta	269
99. Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta	270
100. Laki peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta	273
101.. Laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	276
102. Laki maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	277
103. Laki eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta	280
104. Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	282
105. Laki siemenkauppalain 16 §:n muuttamisesta	287
106. Laki satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	288
107. Laki vesihuoltolain muuttamisesta	289
108. Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta	291
109. Laki hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta	292
110. Laki yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta	293
111 Laki kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta	294
112. Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta	297
113. Laki Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta	298
114. Laki elintarvikelain muuttamisesta	299
115. Laki koe-eläintoiminnasta annetun lain muuttamisesta	303
116. Laki maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta	308
117. Laki lannoitevalmistelain 17 ja 36 §:n muuttamisesta	309
118. Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta	310
119. Laki kasvinsuojeluvälineistä annetun lain 21 ja 29 §:n muuttamisesta	312
120. Laki eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	313
121. Laki luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristöuudesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta	316

122. laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta	319
123. Laki Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta.....	323
124. Laki eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta.....	326
125. Laki kestävän metsätalouden rahoituslain 23 §:n muuttamisesta.....	329
126. Laki maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta	330
127. Laki rehulain 23 §:n muuttamisesta	336
128. Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	337
129. Laki riistavahinkolain 50 §:n muuttamisesta.....	338
130. Laki patoturvallisuuslain 5 ja 33 §:n muuttamisesta	339
131. Laki kaupparekisterilain 1 §:n muuttamisesta	340
132. Laki henkilöstörahastolain 60 §:n muuttamisesta	341
133. Laki kuluttajatutkimuskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta	342
134. Laki henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta	343
135. Laki kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta	344
136. Laki nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	346
137. Laki työaikalain muuttamisesta	347
138. Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	349
139. Laki Kuluttajavirastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	350
140. Laki perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta	351
141. Laki talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	353
142. Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta.....	355
143. Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta.....	357
144. Laki yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n muuttamisesta.....	358
145. Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta	359
146. Laki julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta.....	360
147. Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta	362
148. Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppa-osuuskunnassa (SCE) annetun lain 38 §:n muuttamisesta.....	364
149. Laki pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	365
150. Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta	366
151. Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta	367
152. Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	370
153. Laki polttoturpeen turvavarastoista annetun lain 7 §:n muuttamisesta	372

154. Laki tilintarkastuslain 9 §:n muuttamisesta	373
155. Laki valmismatkaliikkeistä annetun lain 14 §:n muuttamisesta	374
156. Laki apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta	375
157. Laki kansanterveyslain muuttamisesta	376
158. Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta	378
159. Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta	380
160. Laki raittiustyölain 3 §:n muuttamisesta	383
161. Laki sosiaalihuoltolain muuttamisesta	384
162. Laki päihdehuoltolain muuttamisesta	386
163. Laki tartuntatautilain muuttamisesta	387
164. Laki potilasvahinkolain 11 a §:n muuttamisesta	390
165. Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista an- netun lain 18 ja 19 §:n muuttamisesta	391
166. Laki lääkelain muuttamisesta	392
167. Laki kemikaalilain muuttamisesta	393
168. Laki erikoissairaanhoidon muuttamisesta	395
169. Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta	397
170. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta	401
171. Laki terveydensuojelulain muuttamisesta	405
172. Laki alkoholilain muuttamisesta	407
173. Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 84 §:n 2 momentin kumoa- misesta	411
174. Laki yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta	412
175. Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta	417
176. Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta	419
177. Laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta	420
178. Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	421
179. Laki työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta	422
180. Laki työttömyysturvalain muuttamisesta	423
181. Laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta	425
182. Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta	426
183. Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttami- sesta	427
184. Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta anne- tun lain muuttamisesta	429
185. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä an- netun lain 20 §:n muuttamisesta	431
186. Laki lastensuojelulain 79 ja 80 §:n muuttamisesta	432
187. Laki sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta	433
188. Laki huumausainelain muuttamisesta	434

189. Laki sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta	435
190. Laki lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	436
191. Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain muuttamisesta	437
192. Laki ulkoilulain muuttamisesta	439
193. Laki ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta	441
194. Laki maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta	442
195. Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta	443
196. Laki saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta	444
197. Laki maa-ainelain muuttamisesta	445
198. Laki rakennussuojelulain muuttamisesta	447
199. Laki asunto-olojen kehittämisestä annetun lain 7 §:n kumoamisesta	449
200. Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	450
201. Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 18 §:n muuttamisesta	451
202. Laki asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 §:n muuttamisesta	452
203. Laki jätelain muuttamisesta	453
204. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta	458
205. Laki merensuojelulain muuttamisesta	460
206. Laki maastoliikennelain muuttamisesta	461
207. Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta	463
208. Laki ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta	468
209. Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	469
210. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta	475
211. Laki vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 9 §:n muuttamisesta	485
212. Laki rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain muuttamisesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta	486
213. Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta	487
214. Laki vesienhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	488
215. Laki öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:n muuttamisesta	491
LIITTEET	492
RINNAKKAISTEKSTIT	492
kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	492
Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta	493
oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta	494
avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta	495
säätiölain 17 b §:n muuttamisesta	496

rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta	497
julkisesta notaarista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta	500
vesilain muuttamisesta	501
perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta	580
pysäköintivirhemaksusta annetun lain muuttamisesta	582
kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta	584
kuluttajansuojalain 2 luvun 18 ja 20 §:n sekä 7 luvun 24 §:n muuttamisesta	587
nimilain 33 a §:n muuttamisesta	589
löytötavaralain muuttamisesta	590
yhdistyslain muuttamisesta	593
asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta	595
valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta	597
asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta	599
asumisoikeusyhdistyksistä annetun muuttamisesta	601
kihlakunnansyyttäjistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta	604
vaalilain muuttamisesta	605
osuuskuntalain muuttamisesta	610
sakon täytäntöönpanosta annetun lain 42 §:n muuttamisesta	614
hallintolain 58 §:n muuttamisesta	615
saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta	616
eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta	617
vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	618
kuolleeksi julistamisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta	619
osakeyhtiölain muuttamisesta	620
osakeyhtiölain voimaanpanosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	623
hedelmöityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta	624
eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta	625
ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta	626
Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	628
ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta	629
maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta	630
häätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta	634
pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	635
palosuojelurahastolain muuttamisesta	636
pelastuslain muuttamisesta	639
henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta	644
alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta	647
ulkomaalaislain 71 ja 84 §:n muuttamisesta	648
henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n muuttamisesta	650

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	651
puolustustilalain 9 ja 12 §:n muuttamisesta.....	657
panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta	658
väestötietolain 1 §:n muuttamisesta.....	664
arvonlisäverolain 216 §:n muuttamisesta	665
kuntalain 8 ja 78 §:n muuttamisesta	666
rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta.....	667
jäteverolain 12 §:n muuttamisesta	668
varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta.....	669
kuntajakolain muuttamisesta	671
pienien erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta	673
Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta	674
tilastolain 23 §:n muuttamisesta	676
maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta	677
Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	679
tekijänoikeuslain 26 d ja 26 l §:n muuttamisesta.....	681
muinaismuistolain muuttamisesta	683
perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta	686
lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta.....	689
ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:n muuttamisesta	691
taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta.....	692
valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta	693
kirjastolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta	694
uskonnonvapauslain 4 §:n muuttamisesta	695
hautausoimilain muuttamisesta	696
ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta.....	701
nuorisolain 3 ja 14 §:n muuttamisesta	702
kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta	703
lainajvästöistä ja siemenrahastoista annetun lain 14 §:n muuttamisesta	704
pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 11 a §:n muuttamisesta	705
rajakuntien tilusjärjestelylain 41 §:n muuttamisesta	706
maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta.....	707
luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta.....	709
eläintautilain 5 ja 13 a §:n muuttamisesta	710
kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	712
kalastuslain muuttamisesta	713
poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	728

vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta	729
yhteisäluelain 33 §:n muuttamisesta.....	730
poronhoitolain muuttamisesta	731
Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	735
maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	737
metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta	739
Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta	741
Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta.....	743
taimiaineistolain muuttamisesta	745
maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta.....	747
kolttalain muuttamisesta.....	750
Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta	759
kiinteistömuodostamislain 72 ja 205 §:n muuttamisesta.....	761
eläinsuojelulain muuttamisesta.....	763
metsälain 14 b §:n muuttamisesta.....	774
eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 4 ja 18 §:n muuttamisesta...	775
eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta.....	777
peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta	782
Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	787
maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	788
eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta.....	794
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta.....	797
siemenkauppalain 16 §:n muuttamisesta	806
satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	807
vesihuoltolain muuttamisesta	808
maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta.....	810
hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta	812
yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta	814
kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta	815
vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta	820
Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta	822
elintarvikelain muuttamisesta.....	823
koe-eläintoiminnasta annetun lain muuttamisesta	831
maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta.....	840
lannoitevalmistelain 17 ja 36 §:n muuttamisesta.....	842
maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta	844
kasvinsuojeluaineista annetun lain 21 ja 29 §:n muuttamisesta	848

eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	850
luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta	855
maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta	860
Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta	868
eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta	873
kestävän metsätalouden rahoituslain 23 §:n muuttamisesta	878
maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta	879
rehulain 23 §:n muuttamisesta	889
maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	890
riistavahinkolain 50 §:n muuttamisesta	892
patoturvallisuuslain 5 ja 33 §:n muuttamisesta	893
kaupparekisterilain 1 §:n muuttamisesta	894
henkilöstörahasolain 60 §:n muuttamisesta	895
kuluttajatutkimuskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta	896
henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta	897
kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta	898
nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta	900
työaikalain muuttamisesta	901
valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	904
Kuluttajavirastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	905
perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta	906
talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain muuttamisesta	909
kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta	911
vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta	915
yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n muuttamisesta	916
lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta	917
julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta	919
työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta	923
henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppa-osuuskunnassa (SCE) annetun lain 38 §:n muuttamisesta	926
pienien ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	927
tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta	928
valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta	930
yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	935

polttoturpeen turvavarastoista annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	938
tilintarkastuslain 9 §:n muuttamisesta	939
valmismatkaliikkeistä annetun lain 14 §:n muuttamisesta	941
apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta	942
kansanterveyslain muuttamisesta	944
toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta	947
kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta.....	950
raittiustyölain 3 §:n muuttamisesta.....	955
sosiaalihuoltolain muuttamisesta.....	956
päihdehuoltolain muuttamisesta	960
tartuntatautilain muuttamisesta.....	962
potilasvahinkolain 11 a §:n muuttamisesta.....	966
vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 18 ja 19 §:n muuttamisesta	967
lääkelain muuttamisesta	969
kemikaalilain muuttamisesta	971
erikoissairaanhoidon muuttamisesta.....	975
yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta	979
terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta.....	987
terveydensuojelulain muuttamisesta.....	994
alkoholilain muuttamisesta.....	997
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 84 §:n 2 momentin kumoamisesta	1004
yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta	1005
toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta	1013
lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta	1017
syöpäsairausten vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta	1018
sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	1020
työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta	1021
työttömyysturvalain muuttamisesta.....	1023
kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta	1027
Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta.....	1028
rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta .	1030
työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta	1033
sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta.....	1036
lastensuojelulain 79 ja 80 §:n muuttamisesta	1038
sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta	1040
huumausainelain muuttamisesta	1042
sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	1044
lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta	1045

ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain muuttamisesta	1047
ulkoilulain muuttamisesta.....	1049
Laki.....	1052
ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta	1052
maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta	1053
kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta.....	1055
saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	1057
maa-aineslain muuttamisesta.....	1058
rakennussuojelulain muuttamisesta	1061
asunto-olojen kehittämistä annetun lain 7 §:n kumoamisesta	1065
kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	1066
yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 18 §:n muuttamisesta	1067
asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 §:n muuttamisesta	1068
jätelain muuttamisesta	1069
ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta	1078
merensuojelulain muuttamisesta	1082
maastoliikennelain muuttamisesta.....	1084
luonnonsuojelulain muuttamisesta	1088
ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta.....	1098
maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta.....	1099
ympäristönsuojelulain muuttamisesta	1109
vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 9 §:n muuttamisesta.....	1131
rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain muuttamisesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta	1132
vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta	1133
vesienhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.....	1135
öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:n muuttamisesta.....	1140

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Aluehallinnon uudistamisen lähtökohtana on pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmaan sisältyvä linjaus: ”Hallintoa uudistetaan ja kansanvaltaistetaan. Lääninhallitusten, työ- ja elinkeinokeskusten, muiden piirihallintoviranomaisten ja maakunnan liittojen työnjako täsmennetään, päällekkäisyydet poistetaan ja vähennetään hallintoviranomaisten määrää. Samassa yhteydessä arvioidaan niiden aluejakoa. Nykymuotoisen lääninhallinnon tehtävät organisoidaan uudelleen. Uudistetaan valtion aluehallintoa kokoamalla lupa-, valvonta- ja oikeusturva-tehtäviä yhteen. Siirretään kehittämisspoliittista toimivaltaa kansanvaltaiseen ohjaukseen. Selvitetään aluekehittämisen voimavarojen kokoamista valtion talousarviossa maakunnittain ja ministeriöittäin yhdelle momentille ja niistä päättämisen siirtämistä alueille. Valmistelu käynnistetään välittömästi ja uudistukset toteutetaan vuoteen 2010 mennessä.” Hallitusohjelman mukaan myös valtion keskushallintoa tulee uudistaa muun muassa siirtämällä alue- ja paikallishallintoon muita kuin valtakunnallisia kehittämistehtäviä sekä ministeriöiden toimeenpanotehtäviä.

Esityksessä ehdotetaan uusien valtion aluehallinnon viranomaisten – aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset – tehtäviä koskevat erityislait muutettaviksi siten, että näiden monialaisten viranomaisten tehtäväjako ja toimivalta olisi mahdollisimman kattavasti ja täsmällisesti säännelty laissa. Erityisen tärkeää tämä on julkisen vallan käyttöä, kansalaisten oikeusturvaa ja perusoikeuksien toteutumista koskevien seikkojen kannalta.

Tämä hallituksen esitys liittyy eduskunnalle huhtikuussa 2009 annettuun hallituksen esitykseen (HE 59/2009) aluehallinnon uudistamista koskeväksi lainsäädännöksi. Esitys on olennainen osa aluehallinnon uudistuksesta aiheutuvien lainsäädäntömuutosten kokonaisuutta ja se on riippuvainen edellä mainitun hallituksen esityksen hyväksymisestä.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi mahdollisimman kattavasti se lainsäädäntökokonaisuus, joka tulisi sääntelemään yksityiskohtaisesti aluehallintovirastojen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtäviä ja toimivaltaa. Tämän esityksen rinnalla annetaan tai on annettu vuoden 2009 aikana eduskunnalle myös toimialakohtaisia hallituksen esityksiä, jotka sisältävät säännösehdotuksia aluehallintovirastojen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä. Esimerkkinä tällaisista esityksistä ja ehdotuksista voidaan mainita sisäasiainministeriössä valmisteltu poliisin hallintorakennemuutos, liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteltu liikennehallinnon virastouudistus sekä työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltu alueiden kehittämislainsäädännön kokonaisuudistaminen.

2 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Eduskunnalle on huhtikuussa 2009 annettu hallituksen esitys aluehallinnon uudistamista koskeväksi lainsäädännöksi, jossa on ehdotettu säädettäväksi laki aluehallintovirastoista, laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa. Lisäksi esityksessä on ehdotettu muutoksia muun muassa työsuojeluhallinnosta annettuun lakiin, valtion virkamieslakiin ja alueiden kehittämislakiin. Lääninhallituslaki, laki työ- ja elinkeinokeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista, laki ympäristöhallinnosta sekä laki ympäristölupavirastoista on ehdotettu kumottavaksi. Lainsäädäntökokonaisuuden voimaantulosta ja uudistuksen siirtymäkauden järjestelyistä on ehdotettu säädettäväksi erillisessä voimaannpanolaissa.

Edellä tarkoitettussa hallituksen esityksessä on mainittu, että esitykseen sisältyvien säädösmuutosten lisäksi uudistus vaikuttaa aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskeviin noin 250 lakiin ja näissä laeissa noin 1200 säännökseen, ja että myös nämä lait ehdotetaan muutettaviksi tarpeellisin osin. Lisäksi

esityksessä on mainittu, että näitä lakeja koskevat muutosehdotukset annetaan erikseen tähän esitykseen liittyvänä hallituksen esityksenä tai niitä koskevat muutosehdotukset sisällytetään tämän esityksen kanssa annettaviin rinnakkaisiin toimialakohtaisiin hallituksen esityksiin.

Tämä hallituksen esitys on edellä tarkoitettu aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen liittyvä esitys ja se sisältää ehdotukset aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muuttamiseksi. Muutettavaksi ehdotettavia lakeja on tässä hallituksen esityksessä yhteensä 215. Esitys on välttämätön ja olennainen osa aluehallinnon uudistuksesta aiheutuvien lainsäädäntömuutosten kokonaisuutta ja se on riippuvainen edellä mainitun hallituksen esityksen hyväksymisestä.

Kaikki aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muutokset eivät kuitenkaan sisälly tähän hallituksen esitykseen, vaan osa erityislakien muutoksista sisällytetään tämän ja aluehallinnon uudistamista koskevan hallituksen esityksen kanssa annettaviin rinnakkaisiin toimialakohtaisiin hallituksen esityksiin, jotka on jo annettu tai tullaan antamaan eduskunnan käsiteltäväksi vuoden 2009 aikana niin, että ne voivat tulla voimaan samaan aikaan kuin muut aluehallinnon uudistamiseen liittyvät lainsäädännön muutokset eli 1 päivänä tammikuuta 2010.

Esitys on luonteeltaan lakitekkinen, koska ehdotetuissa muutoksissa ainoastaan toteutetaan käytännössä aluehallintouudistuksen johdosta aiheutuvat viranomaisten tehtäviä koskeviin erityislakeihin tarvittavat muutokset. Useimmissa tähän esitykseen sisältyvissä muutettaviksi ehdotetuissa säännöksissä ainoa muutos on, että niissä mainittu nykyinen aluehallinnon viranomainen (lääninhallitus, työ- ja elinkeinokeskus, alueellinen ympäristökeskus, ympäristölupavirasto, tiepiiri ja työsuojelupiirin työsuojelutoimisto) muutettaisiin aluehallintouudistuksen johdosta joko aluehallintovirastoksi tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi riippuen siitä, kumman viranomaisen toimialaan säännöksessä tarkoitettu tehtävä kuuluu mainittuja uusia aluehallinnon viranomaisia koskevien lakiehdotusten mukaan. Tavoitteena on ollut, että muutosehdotukset koskisivat mahdolli-

simman kattavasti asianomaista lainsäädäntökokonaisuutta. Aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen sisältyvän valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annettavan lain (HE 59/2008, lakiehdotus 10) 3 ja 6 § sisältävät kuitenkin tarvittavat säännökset siltä varalta, että kaikkia erityislakeja ei olisi kyetty esityksen valmistelussa selvittämään ja siksi ottamaan tässä esityksessä huomioon eikä toimivaltainen viranomainen tämän johdosta yksiselitteisesti ilmenisi laista.

Aluehallintovirastoista annettavan lain (HE 59/2009, lakiehdotus 1) 2 §:n mukaan viraston toiminta-ajatuksena olisi edistää alueellista yhdenvertaisuutta hoitamalla lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvonta-tehtäviä alueilla. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettavan lain (HE 59/2009, lakiehdotus 2) 2 §:n mukaan keskuksen toiminta-ajatuksena olisi puolestaan edistää alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämis-tehtäviä alueilla. Aluehallintovirastojen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialasta ja tehtävistä säädettäisiin yleisellä tasolla aluehallintovirastoista annettavan lain 4 §:ssä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettavan lain 3 §:ssä. Tehtävien yksityiskohtainen sääntely tapahtuisi tässä esityksessä tarkoitetun erityislainsäädännön nojalla.

Edellä mainittujen lakiehdotusten mukaan virastot ja keskuksot huolehtisivat niille säädettyjen tehtävien hoitamisesta toimialueiltaan ja käyttäisivät niille kuuluvaa toimivaltaa siten kuin siitä laissa säädetään. Viranomaisten lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Virastot ja keskuksot voisivat tiettyjen edellä mainituissa laeissa säädettyjen edellytysten täytyessä hoitaa tehtävään myös useamman kuin yhden viraston tai keskuksen toimialueella. Toimialueen laajentamisesta säädettäisiin pääsääntöisesti valtioneuvoston asetuksella. Kuitenkin aluehallintovirastojen poliisitoimen, työsuojelun ja ympäristölupa-asioiden tehtävissä toimialueen laajentamisesta säädettäisiin asianomaisen ministeriön asetuksella. Aluehallintovirastoille sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille kuuluvia tehtäviä voitaisiin

siten esimerkiksi koota yhteen tai useampaan virastoon tai keskukseseen ja tästä säädettäisiin asetustasolla. Tähän hallituksen esitykseen sisältyvissä säännösehdoituksissa on kuitenkin eräissä poikkeustapauksissa katsottu tarpeelliseksi mainita nimeltä tehtävästä vastaava virasto tai keskus jo lain tasolla.

Edellä mainittujen muutosehdotusten lisäksi esitykseen sisältyy eräitä muita tehtäväkohtaisia erityislakeja koskevia teknisluonteisia muutosehdoituksia sekä eräitä sellaisia asianomaisten lakien vähäisiä sisällöllisiä muutosehdoituksia, jotka on katsottu tarkoituksenmukaiseksi ottaa mukaan tähän hallituksen esitykseen. Tältä osin tavoitteena on kuitenkin ollut, että tässä esityksessä olisi mukana vain sellaiset erityislakeja koskevat muutosehdotukset, jotka välittömästi liittyvät aluehallinnon uudistukseen ja sen johdosta muutettaviin säännöksiin. Samalla sellaisia aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien säännöksiä, jotka eivät enää ole teknisesti tai sisällöllisesti täysin ajan tasalla muualla lainsäädännössä tapahtuneiden uudistusten ja muutosten seurauksena, ehdotetaan täsmennettäväksi ja ajanmukaistettavaksi. Tässä esityksessä ei ole kuitenkaan voitu ottaa huomioon sellaisia muita muutostarpeita tässä esityksessä muutettavien erityislakien säännöksiin, joista voisi seurata laajoja tai merkittäviä vaikutuksia näiden säännösten aineellisoikeudelliseen sisältöön. Esitykseen on kuitenkin katsottu perustelluksi sisällyttää joitakin erityislakien säännösten aineellisoikeudellista sisältöä koskevia merkitykseltään vähäisiä muutosehdoituksia, jotka on tarkoituksenmukaista toteuttaa nyt tässä yhteydessä, kun asianomaisten lakien säännökset tulisivat joka tapauksessa muutettaviksi aluehallinnon uudistamisen johdosta. Esimerkkinä näistä ehdotuksista voidaan mainita sisäasiainministeriön toimialalta Suomen lipusta annettua lakia (380/1978), maa- ja metsätalousministeriön toimialalta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annettua lakia (1203/1992) ja ympäristöministeriön toimialalta ympäristönsuojelulakia (86/2000) koskevat muutosehdotukset.

Lisäksi tämä esitys sisältää joitakin muutosehdoituksia, jotka koskevat eräiden lupa-, valvonta- ja valtionavustustehtävien tehtävi-

en siirtämistä keskushallinnosta aluehallintoon. Pääosa tällaisista tehtäväsiirroista voidaan kuitenkin toteuttaa asetustasoisin säännösin tai pelkästään hallinnollisten päätösten kautta. Samanaikaisesti aluehallintouudistuksen kanssa on kuitenkin vireillä useita valtion hallintoa koskevia uudistushankkeita, jotka johtavat keskushallinnon organisaatioiden yhdistämiseen ja muihin mittaviin organisaatiomuutoksiin. Näiden uudistusten piirissä olevissa organisaatioissa on tehtäviä, jotka luonteensa perusteella voisivat olla uusiin aluehallintoviranomaisiin siirrettäviä tehtäviä. Uudistushankkeiden yhteydessä tulisi-kin aina tapauskohtaisesti selvittää kyseisten tehtävien soveltuminen ja niiden mahdollinen siirto aluehallintoon.

Uudistuksen yhteydessä ei ollut mahdollisuutta selvittää kattavasti kaikkia niitä lääninhallitusten tehtäviä, joita ne voimassa olevan lääninhallituslain 3 §:n 1 momentin mukaan hoitavat yleisenä hallintoviranomaisena. Vastaavan kaltaista yleishallintoviranomaisen tehtävää ei esityksen mukaan ole tarkoitus antaa aluehallintovirastoille tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Edellä mainittuihin tehtäviin kuuluu myös sellaisia tehtäviä, jotka nykyisin olisi perusteltua ja tarkoituksenmukaista hoitaa asianomaisessa viranomaisessa kokonaisuudessaan. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi maksujen perintään liittyvät tehtävät, jotka koskevat muiden valtion viranomaisten määräämiä maksuja tuottamistaan suoritteista. Tämän johdosta on aluehallintouudistuksen voimaantulon jälkeen tarkoitus käynnistää yhteistyössä asianomaisten ministeriöiden kanssa näitä tehtäviä koskevat selvitykset ja valmistella niiden perusteella ehdotukset tarvittaviksi lainsäädännön muutoksiksi.

3 Esityksen vaikutukset

Aluehallinnon uudistuksen keskeiset ja merkittävät vaikutukset on selostettu ja kuvattu hallituksen esityksessä aluehallinnon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 59/2009). Koska tämä esitys on vain edellä mainittuun hallituksen esitykseen liittyvä esitys, ei tällä esityksellä ole itsenäisiä vaikutuksia siltä osin kuin ehdotukset liittyvät aluehallinnon uudistamista koskevaan

lainsäädännön muutosten kokonaisuuteen. Tähän esitykseen sisältyviä tehtäväkohtaisia erityislakeja koskevien muiden muutosehdotusten vaikutukset eivät ole sisällöllisesti merkittäviä, koska ne ovat pääasiassa vain asianomaisten säännösten sanamuotoa täsmentäviä ja ajanmukaistavia teknisluonteisia muutosehdotuksia.

4 Asian valmistelu

Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi asetti 29 päivänä kesäkuuta 2007 aluehallinnon uudistamishankkeen, jonka tavoitteena oli hallitusohjelman mukaisesti kansalais- ja asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja tuloksellisesti toimiva aluehallinto. Hankkeen valmistelu organisoitiin ohjausryhmään ja valmisteluryhmään, jotka vastaavat työstään hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle. Hankkeen toimikaudeksi asetettiin 29.6.2007 - 31.3.2009. Joulukuussa 2008 ohjausryhmän ja valmisteluryhmän määräaika jatkettiin 31.12.2009 saakka hankkeessa hyväksytyjen linjausten jatkovalmistelua varten. Uudistukset on tarkoitus toteuttaa kokonaisuudessaan vuoden 2010 alkuun mennessä.

Hankkeen ohjausryhmä asetti toukokuussa 2008 yksitoista alatyöryhmää uudistushankkeen jatkovalmistelutyöhön: aluejakotyöryhmä, organisaatio-, ohjaus- ja tuottavuus-työryhmä, Ahvenanmaa-työryhmä, metsäkeskustustyöryhmä, keskushallintotyöryhmä, paikallishallintotyöryhmä, palvelurakennetyöryhmä, taloustyöryhmä, tietojärjestelmätyöryhmä, henkilöstötyöryhmä sekä viestintätyöryhmä. Näissä työryhmissä olivat edustettuina uudistuksen kannalta keskeiset ministeriöt, keskushallinnon virastot, aluehallinnon viranomaiset, paikallishallinnon viranomaiset sekä henkilöstöjärjestöt. Alatyöryhmien määräajat päättyivät eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta lokakuun lopussa 2008.

Aluehallinnon uudistuksen säädösvalmistelu on tapahtunut edellä mainituissa ryhmissä tehtyjen linjausten ja kannanottojen perusteella. Varsinaisesta säädösvalmistelusta vastanneessa työryhmässä, jonka ministeri Kiviniemi asetti toukokuussa 2008, olivat edustettuina valtiovarainministeriön lisäksi valtioneuvoston kanslia, oikeusministeriö, sisä-

asiainministeriö, opetusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristöministeriö, Tiehallinto, Suomen Kuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, JHL ry, JUKO ry sekä Pardia ry. Työryhmän määräaika päättyi marraskuun lopussa 2008, jolloin työryhmä antoi loppuraporttinsa. Raportti sisälsi muun muassa ehdotukset laiksi aluehallintovirastoista, laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja laiksi valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulon sekä ehdotukset alueiden kehittämislakiin tehtävistä muutoksista.

Esityksen jatkovalmistelu tapahtui hankkeen valmisteluryhmän alaisuudessa toimineessa säädösvalmistelusihteeristössä, jonka työhön osallistuivat pääosin samat asiantuntijat kuin edellä mainittuun säädösvalmistelutyöryhmään. Aluehallinnon uudistamista koskevan jo annetun hallituksen esityksen ja tämän esityksen tekninen valmistelu on tapahtunut valtiovarainministeriössä virkatyönä. Uusien aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muutosehdotusten sisältöä koskevassa valmistelussa on asianomaisesta toimialasta vastuussa olevien ministeriöiden asiantuntemus ja rooli ollut erityisen keskeinen ja merkittävä.

Koska säädösvalmistelun kohteena olevien erityislakien määrä oli huomattavan suuri, selvitettiin valmistelutyön aikana muun muassa yhteistyössä oikeuskanslerinviraston edustajien kanssa eri vaihtoehtoja uudistuksen lainsäädäntötekniiseksi toteuttamistavaksi. Selvityksessä päädyttiin nyt ehdotettuun ratkaisuun, jolla uusien aluehallintoviranomaisten hallintoa koskevien säädösehdotusten antamisen lisäksi tuli pyrkiä valmistelemaan uudistuksen edellyttämät säädösmuutokset mahdollisimman kattavasti myös koko siihen muuhun lainsäädäntökokonaisuuteen, joka koskee uusien aluehallintoviranomaisten tehtäviä ja toimivaltaa. Tämän johdosta uudistuksesta tuli lainsäädäntöön kohdistuvien muutostarpeiden kannalta erittäin laaja kokonaisuus. Tämä lainsäädäntötekniinen toteuttamistapa valittiin erityisesti sen vuoksi, että nyt muutettavaksi ehdotetussa erityislainsäädännössä on kysymys merkittävästä ja monipuolisesta julkisen vallan käytön kokonai-

suudesta, jossa kansalaisten oikeusturvan ja perusoikeuksien toteutumisella on keskeinen merkitys. Aluehallintouudistuksen laajuudesta johtuen sitä koskevat säädösehdotukset on myös jouduttu antamaan kahdessa erillisessä hallituksen esityksessä, joista ensimmäinen (HE 59/2009) on annettu eduskunnalle kuluvan vuoden huhtikuussa ja jälkimmäinen on tämä ensimmäiseen esitykseen liittyvä hallituksen esitys.

Valmistelutyön aikana jouduttiin rajaamaan eräitä uudistusta koskevia osuuksia sen ulkopuolelle toteutettavaksi tästä esityksestä erillisillä hallituksen esityksillä. Nämä rajaukset koskivat erityisesti sisäasiainministeriössä valmisteltua poliisin hallintorakennuudistusta, liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteltua liikennehallinnon virastouudistusta sekä työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltua alueiden kehittämislainsäädännön kokonaisuudistamista. Rajaukset perustuivat siihen, että edellä mainittujen uudistusten sisällöllinen painopiste koski pääasiallisesti muita seikkoja kuin aluehallintoa ja sen uudistamista. Edellä mainittuja uudistuksia koskeviin hallituksen esityksiin sisällytetään myös aluehallintouudistuksesta aiheutuvat muutokset asianomaisiin lakeihin. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan aluehallintouudistuksen kanssa eli 1.1.2010.

Hallituksen esityksestä aluehallinnon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 59/2009) järjestettiin laaja lausuntokierros, jossa lausuntoja annettiin yli 300. Esitysluonnoksen liitteenä oli muun ohella luettelo niistä aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevista erityislaeista, jotka tulisivat muutettaviksi uudistuksen johdosta. Edellä mainittu hallituksen esitys sisältää yhteenvedon annetuista lausunnoista ja niiden huomioon ottamisesta.

Tästä hallituksen esityksestä ei ole järjestetty lausuntokierrosta, koska ehdotetuilla muutoksilla ei ole (joitakin vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta) itsenäistä merkitystä johtuen siitä, että niillä ainoastaan toteutetaan teknisesti aluehallinnon uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä ehdotettu aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten välinen tehtävien ja toimivallan määrittely ja jako. Tähän on vaikuttanut myös se seikka, että tähän esitykseen

sisältyvät tehtäväkohtaisia erityislakeja koskevat muutosehdotukset ovat pääasiallisesti vain asianomaisten lakien säännöksiä täsmentäviä ja ajanmukaistavia teknisluonteisia muutosehdotuksia. Löytötavaralain muutos-ehdotuksesta pyydettiin lausunto sisäasiainministeriöltä, lääninhallituksilta ja kahdelta yksityiseltä löytötavaratoimistolta. Lähes kaikki lausunnonantajat kannattivat tehtyjä ehdotuksia sellaisinaan.

Uudistuksen täytäntöönpanon valmistelun aseiksi asetettiin vuoden 2009 alussa aluehallintovirastoja sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia varten erilliset valtakunnalliset organisaatio- ja ohjaustyöryhmät sekä viranomaisten yhteinen valtakunnallinen talous- ja toiminnansuunnittelutyöryhmä, henkilöstötyöryhmä, palkkausjärjestelmätyöryhmä, tietojärjestelmätyöryhmä ja viestintätyöryhmä. Näiden lisäksi perustettiin alueille jokaista uutta aluehallintovirastoa sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta varten alueelliset muutosryhmät valmistelemaan virastokohtaisia tarkentavia täytäntöönpanosuunnitelmia. Tämän työn rinnalla valtiovainministeriössä sekä työ- ja elinkeinoministeriössä on yhteistyössä asianomaisten ministeriöiden kanssa valmisteltu uudistuksen edellyttämää asetustasoista sääntelyä.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys on riippuvainen valtion aluehallinnon uudistamista koskevan hallituksen esityksestä (HE 59/2009) ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan seuraavat hallituksen esitykset, joilla on liittymä tähän hallituksen esitykseen siten, että ne sisältävät muutosehdotuksia osittain samoihin säännöksiin kuin tässä hallituksen esityksessä. Niissä ei ole vielä otettu huomioon aluehallintouudistuksesta johtuvia viranomaisten nimien muutoksia. Tällaisia esityksiä ovat:

- hallituksen esitys merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä (HE 17/2009 vp)

- hallituksen esitys eräiden tehtävien siirtämisestä Maahanmuuttovirastoon koskevaksi lainsäädännöksi (HE 78/2009 vp)

- hallituksen esitys eläinlääkintähuoltolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 81/2009 vp)

- hallituksen esitys ympäristönsuojelulain muuttamisesta (HE 100/2009 vp).

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta (HE 69/2009 vp), jossa on jo otettu huomioon myös aluehallintouudistuksesta johtuvat muutokset siten, että Ahvenanmaan maakunnassa toimivan lääninhallituksen tilalle perustetaan Ahvenanmaan valtionvirasto -niminen viranomainen. Esityksessä mainitaan, että se on tarkoitettu käsiteltäväksi aluehallintovirastoja koskevan hallituksen esityksen yhteydessä.

Tähän hallituksen esitykseen sisältyvät, aluehallintouudistuksen johdosta muutettavaksi ehdotetut aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien säännökset on otettu esitykseen sellaisina kuin ne ovat voimassa olevassa muodossaan esitystä annettaessa. Esitykseen ei sisälly kaikkia aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muutoksia, vaan osa niistä sisällytetään eri ministeriöissä valmisteltavana oleviin erillisiin toimialakohtaisiin hallituksen esityksiin, jotka on tarkoitus antaa eduskunnalle tämän syksyn aikana siten, että ne voivat tulla voimaan samaan aikaan kuin muut aluehallinnon uudistamiseen liittyvät lainsäädännön muutokset eli 1 päivänä tammikuuta 2010. Näihin esityksiin sisältyvissä aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevista säännösehdoituksissa tullaan siis jo ottamaan huomioon aluehallintouudistuksesta aiheutuvat muutokset eli niissä mainittuina aluehallinnon viranomaisina olisivat aluehallintovirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Samaa säännöstä koskevien päällekkäisten muutosehdotusten välttämiseksi edellä mainittuihin esityksiin sisältyvät säännökset on jätetty pois tästä hallituksen esityksestä. Tällaisia esityksiä ovat:

- liikennehallinnon virastouudistusta koskevan hallituksen esityksen rinnakkaisesityksenä annettava hallituksen esitys, jossa muutetaan noin 50 sellaista lakia, joissa lain asiasisältöä muuttamatta muutetaan toimivaltaisen viranomaisen nimi vastaamaan virastouudistuksen ja aluehallintouudistuksen jäl-

keistä tilannetta (liikenne- ja viestintäministeriö)

- hallituksen esitys laiksi kunnan peruspalvelujen yleisestä valtionosuudesta, laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta sekä laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (valtiovarainministeriö)

- hallituksen esitys laiksi tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta (maa- ja metsätalousministeriö)

- hallituksen esitys laiksi kiinteistönmuodostamislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (maa- ja metsätalousministeriö)

- hallituksen esitys laeiksi maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa ja maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain muuttamisesta (maa- ja metsätalousministeriö)

- hallituksen esitys laiksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta (maa- ja metsätalousministeriö)

- hallituksen esitys palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta (työ- ja elinkeinoministeriö)

- hallituksen esitys laeiksi kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain, mielenterveyslain, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain muuttamisesta (sosiaali- ja terveysministeriö)

- hallituksen esitys laiksi työttömyysturvain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (sosiaali- ja terveysministeriö)

- hallituksen esitys julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (työ- ja elinkeinoministeriö)

- hallituksen esitys laeiksi työnantajan sosiaaliturvamaksusta vapauttamisesta Kainuun maakunnassa vuosina 2005-2009 annetun lain sekä työnantajan sosiaaliturvamaksusta vapauttamisesta eräissä kunnissa vuosina 2003-2009 annetun lain muuttamisesta (työ- ja elinkeinoministeriö)

- hallituksen esitys alusjätelain kokonaisuudistuksesta (liikenne- ja viestintäministeriö)

- hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta (opetusministeriö).

Eduskunnalle on tarkoitus antaa tämän syksyn aikana eräitä maa- ja metsätalousministeriössä valmisteltavana olevia hallituksen esityksiä, jotka sisältävät muutosehdotuksia osittain samoihin säännöksiin kuin tässä hallituksen esityksessä. Näihin esityksiin sisältyvissä säännösehdoituksissa tullaan ottamaan huomioon aluehallintouudistuksesta aiheutuvat muutokset eli niissä mainittuina aluehallinnon viranomaisina olisivat aluehallintovirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Koska ehdotettavat lait eivät mahdollisesti tule voimaan samaan aikaan kuin aluehallinnon uudistamiseen liittyvät lainsäädännön muutokset eli 1 päivänä tammikuuta 2010, on asianomaisiin lakeihin sisältyvät aluehallintoviranomaisten tehtäviä koskevat säännökset otettu mukaan myös tähän hallituksen esitykseen. Tällaisia esityksiä ovat:

- hallituksen esitys laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi, jolla korvattaisiin voimassa oleva porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki. Lain ehdotetaan tulevan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana

- hallituksen esitys elintarvikelain muuttamisesta sekä laiksi Euroopan yhteisön yhteisen kalatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnalle on tarkoitus antaa tämän syksyn aikana eräitä muita maa- ja metsätalousministeriössä valmisteltavana olevia hallituksen esityksiä, jotka sisältävät säännöksiä aluehallintoviranomaisten tehtävistä. Niihin ei kuitenkaan sisälly tämän hallituksen esityksen kanssa päällekkäisiä säännösehdoituksia. Tällaisia esityksiä ovat:

- hallituksen esitys laiksi tulvariskien hallinnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, jonka on tarkoitus tulla voimaan aluehallintouudistusta koskevien lakien voimaantulon jälkeen

- hallituksen esitys laiksi eläintunnistusjärjestelmästä

- hallituksen esitys laiksi muuntogeenisestä kasvintuotannosta sekä muuntogeenisen, taivanomaisen ja luonnonmukaisen maataloustuotannon rinnakkaiselosta.

Eduskunnalle on lisäksi tarkoitus antaa tämän syksyn aikana työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltavana oleva hallituksen esitys laiksi alueiden kehittämisestä ja laiksi eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon alan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta sekä laeiksi rakennerahastolain ja ulkorajayhteistyön hallinnosta annetun lain muuttamisesta. Esitykseen sisältyvien lakien on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan kuin aluehallinnon uudistamiseen liittyvät lainsäädännön muutokset eli 1 päivänä tammikuuta 2010. Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki alueiden kehittämisestä, jolla korvattaisiin nykyinen laki. Eduskunnassa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen aluehallinnon uudistamista koskeviksi lainsäädännöksi (HE 59/2009) sisältyy eräitä muutosehdotuksia nykyiseen alueiden kehittämislakiin. Vastaavat muutosehdotukset tullaan ottamaan samansisältöisinä edellä mainittuun uuteen työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltavana olevaan alueiden kehittämisestä annettavaan lakiin. Esityksessä otetaan muutoinkin huomioon aluehallintouudistuksesta aiheutuvat muutostarpeet.

Eduskunnalle on tarkoitus antaa tämän syksyn aikana eräitä sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteltavana olevia hallituksen esityksiä, joissa ehdotetaan muutettavaksi samoja säännöksiä kuin tässä hallituksen esityksessä. Niissä ei ole kuitenkaan voitu vielä ottaa huomioon aluehallintouudistuksesta aiheutuvia muutoksia, koska lakien on tarkoitus tulla voimaan ennen aluehallintouudistusta eli vielä vuoden 2009 puolella. Tällaisia esityksiä ovat:

- hallituksen esitys lääkehuollon uudistamiseen liittyvien eräiden lakien muuttamisesta

- hallituksen esitys yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

Yleistä

Useimmissa tähän esitykseen sisältyvissä muutettaviksi ehdotetuissa säännöksissä ainoa muutos on, että niissä mainittu nykyinen aluehallinnon viranomainen (lääninhallitus, työ- ja elinkeinokeskus, alueellinen ympäristökeskus, ympäristölupavirasto, tiepiiri ja työsuojelupiirin työsuojelutoimisto) muutettaisiin aluehallintouudistuksen johdosta joko aluehallintovirastoksi tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi riippuen siitä, kumman viranomaisen toimialaan säännöksessä tarkoitettu tehtävä kuuluu mainittuja uusia aluehallinnon viranomaisia koskevien lakiehdotusten mukaan. Muutos on kuvattu säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa esimerkiksi seuraavasti: ”pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.”

Samalla niitä säännöksiä, joita on edellä mainitulla tavalla ehdotettu muutettavaksi aluehallintouudistuksen johdosta, ehdotetaan samalla muutoinakin lakiteknisesti ajanmukaistettaviksi. Esimerkiksi säännökseen sisältyvää lakiviittausta ajanmukaistettaisiin muuttamalla viittauksen kohteena olevan lain nimi sellaiseksi kuin se on nykyisin tai asetuksenantovaltuutta ajanmukaistettaisiin lisäämällä säännökseen maininta siitä, että asiasta säädetään tai annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Lisäksi säännöksissä mainittujen eri viranomaisten nimet, jotka ovat muuttuneet esimerkiksi aikaisempien organisaatiouudistusten yhteydessä, saatettaisiin samalla ajan tasalle. Säännöksiin tehtäisiin myös eräitä muita teknisiä muutoksia, jotka johtuvat muun lain-säädännön muutoksista.

Aluehallintouudistuksen jälkeen ei viranomaisen alueellista toimivaltaa voi enää määrittellä esimerkiksi jonkin tietyn läänin alueeseen pohjautuvaksi, joten alueellista toimivaltaa koskevat määritelmät on korvattu useimmissa tapauksissa viittauksella aluehal-

lintoviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueeseen. Aluehallintovirastoista ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettavien lakiehdotusten (HE 59/2009, lakiehdotus 1 ja 2) mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin muun muassa virastojen ja keskusten toimialueista; lisäksi kunkin viraston ja keskuksen toimialuetta olisi mahdollista laajentaa tietyin laeissa säädettyin edellytyksin ja toimialueen laajentamisesta säädettäisiin tarkemmin asetustasolla. Tässä hallituksen esityksessä on kuitenkin joissakin erityistapauksissa katsottu tarpeelliseksi määrittellä toimivaltainen viranomainen nimeltä mainiten jo lain tasolla (esimerkiksi Lapin aluehallintovirasto, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus).

Lisäksi muutettaviin säännöksiin on tehty eräitä vähäisiä kirjoitusasun kielellisiä korjauksia, joita ei ole erikseen perusteluissa mainittu (esimerkiksi ”on säädetty” on korjattu ”säädetään” ja ”mikäli” on korjattu ”jos”).

Seuraaviin lakeihin sisältyy edellä mainittujen muutosten lisäksi myös eräitä muita muutoksia:

- laki vesilain muuttamisesta
- laki löytötavaralain muuttamisesta
- laki valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta
- laki vaalilain muuttamisesta
- laki holhoustoimesta annetun lain 64 §:n muuttamisesta
- laki Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta
- laki rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta
- laki perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta
- laki lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta
- laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta
- laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta
- laki elintarvikelain muuttamisesta

- laki luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta
 - laki asunto-olojen kehittämisestä annetun lain 7 §:n kumoamisesta
 - laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.
 Tähän esitykseen sisältyvät muutettavat lait on ryhmitelty ministeriöittäin aikajärjestyksessä (vanhin laki ensin) sen mukaan, minkä ministeriön toimialaan ne kuuluvat. Muutettavia lakeja on kymmenen eri ministeriön toimialalla. Ministeriöiden järjestys noudattaa valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 1 §:ssä käytettyä ministeriöiden järjestystä.

Ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.1 Laki kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämisestä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

12 §. *Uhkasakko.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.2 Laki Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

18 §. *Viranomaisten alueellinen toimivalta.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentissa Länsi-Suomen ympäristölupavirasto muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

Oikeusministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.3 Laki oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta

11 luku. Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä

12 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.4 Laki avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta

22 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

23 §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.5 Laki säätiölain 17 b §:n muuttamisesta

17 b §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.6 Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopapereiden tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta

1 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 momentissa mainittu Uudenmaan lääninhallitukselle kuuluva tehtävä siirtyisi sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueeseen Helsingin kaupunki kuuluu.

2 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Samalla 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

3 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

4 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.7 Laki julkisesta notaarista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

1 §. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininnat kihlakunnanviraston päälliköstä ja hänen määräämästään kihlakunnanviraston virkamiehestä. Säännös on tältä osin vanhentunut, sillä kihlakunnanvirastot on lakkautettu vuoden 2008 alusta lähtien (laki 1187/2007).

Pykälän 2 momentissa mainittua kelpoisuusvaatimusta ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että kelpoisuusvaatimuksena olisi oike-

ustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen (464/1998) 6 §:n mukaan oikeustieteellisen ylempään korkeakoulututkinnon nimike on 1 päivästä elokuuta 2005 lähtien oikeustieteen maisteri. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

2 §. Pykälää ehdotetaan siinä säädetyn kelpoisuusvaatimuksen osalta muutettavaksi vastaavasti kuin 1 §:n 2 momenttia.

1.8 Laki vesilain muuttamisesta

1 luvun 9, 12, 17, 18, 20 ja 30 §, 2 luvun 2, 7, 12, 22, 22 b, 22 c, 24, 25, 26, 27, 30, 31 ja 32 §, 3 luvun 2, 7, 11, 13 ja 17 §, 4 luvun 1 a, 2, 3, 5, 6, 7 a ja 8 a §, 5 luvun 9, 14, 18, 19, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 39, 41, 45, 48, 49, 53, 58, 59, 62, 64, 66, 68, 76, 78, 85, 91, 92, 93, 96, 99, 99 a ja 100 §, 6 luvun 2, 2 a, 10, 11, 12 ja 31 a §, 7 luvun 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ja 15 §, 8 luvun 1, 3, 4, 5, 8, 10 a, 10 b, 11, 13, 16, 19, 20, 21 ja 22 §, 9 luvun 2, 3, 4, 7, 12—14, 16, 18, 19, 20, 21 ja 22 §, 10 luvun 8, 16 ja 17 §, 11 luvun 2, 8, 10, 11, 12, 14 a, 14 b, 15 ja 21 §, 12 luvun 1, 2, 3, 6, 11, 14, 16, 17, 18 ja 19 §, 14 luvun 1, 2 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1, 1 a, 2, 3, 5, 7, 7 a, 8, 9, 11 a, 11 b, 11 c, 12, 13, 14, 18—22, 23, 23 a, 24—26, 28 a, 30, 31 ja 32 §, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 2, 7, 9 ja 11 §, 18 luvun 1, 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 1, 5, 5 a ja 9 §, 20 luvun 2 ja 8 § sekä 21 luvun 1, 2, 3, 3 a, 3 b, 3 c, 3 d, 3 e, 4, 6, 8, 8 a, 9, 11 ja 12 §. Pykälisiin tehtäisiin viranomaisorganisaation muutoksista johtuvat tarkistukset korvaamalla ympäristölupavirastot ja lääninhallitukset aluehallintovirastoilla ja alueelliset ympäristökeskukset sekä työ- ja elinkeinokeskukset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla. Säännöksissä ei yksilöitäisi mille vastuualueelle tehtävän hoitaminen kuuluu, vaan tämä ratkeaisi aluehallintovirastoja ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia koskevien yleisten säännösten perusteella.

Ympäristölupavirastoille kuuluvat asiat ohjautuisivat sille aluehallintoviraston vastuualueelle, jolle kuuluisivat ympäristönsuojelua vesilainsäädännön alaan kuuluvat lupa- ja muut hakemusasiat. Vastaavasti vesilain mu-

kaan lääninhallituksille kuuluvat tehtävät kuuluisivat oikeusturvan edistämisestä ja toteuttamisesta vastaavalle vastuualueelle. Alueelliselle ympäristökeskukselle kuuluvat tehtävät siirtyisivät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristöstä vastaavalle vastuualueelle ja työ- ja elinkeinokeskukselle kuuluvat kalatalousasiat siirtyisivät kalatalousasioista vastaavalle vastuualueelle.

Kalataloudellisilla intresseillä on tärkeä merkitys vesilain mukaisissa asioissa. Sääntelyn nykytilan pysyttämiseksi eräissä pykälissä olisi tarpeen yksilöidä viranomaistaho virastotasoa yksityiskohtaisemmin. Näillä säännöksillä ei kuitenkaan ratkaistaisi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueellista toimivaltaa tai asiassa noudatettavaa päätöksentekomenettelyä, vaan nämä ratkeaisivat yleisten säännösten mukaisesti.

1 luvun 15 a ja 17 a §. Pykälissä säädetään vesilain suojelluista luontotyypeistä. Säännösten mukaan muualla kuin Lapin läänissä sijaitsevan enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven tai puroa pienemmän virtaavan veden uoman luonnontilan vaarantaminen on kielletty ilman ympäristölupaviraston lupaa. Läänijaotuksesta luopumisen vuoksi säännöksen soveltamisala kytkettäisiin maakuntajakoon. Muutos ei vaikuttaisi säännöksen alueelliseen soveltamisalaan. Lisäksi pykälisiin sisältyviin viranomaisten nimiin tehtäisiin aluehallinnon uudelleenjärjestämisestä johtuvat muutokset.

2 luvun 14 a §. Ympäristölupavirasto voi 2 momentin nojalla antaa vesioikeudellista lupaa koskevan tarkkailusuunnitelman hyväksymisen alueellisen ympäristökeskuksen tehtäväksi. Kalataloutta koskevalta osin tarkkailusuunnitelman hyväksyy kuitenkin työ- ja elinkeinokeskus. Tämä toimivallan jako tulisi säilyttää vastuualueiden kesken. Lisäksi pykälään sisältyviin viranomaisten nimiin tehtäisiin aluehallinnon uudelleenjärjestämisestä johtuvat muutokset.

4 luvun 9 §. Pykälään sisältyviin viranomaisten nimiin tehtäisiin aluehallinnon uudelleenjärjestämisestä johtuvat muutokset. Lisäksi pykälän 4 momentin viittaus väylämaksulain säännöksiin tarkistettaisiin kohdistumaan nykyiseen väylämaksulakiin (1122/2005). Sääntelyssä ei tapahtuisi asiallista muutosta.

5 luvun 86 §. Pykälän 2 momentin viittaus ulosottolain 3 luvun 16 §:ään tarkistettaisiin viittaukseksi nykyisen ulosottokaaren 2 luvun 19 §:ään. Sääntelyssä ei tapahtuisi asiallista muutosta.

14 luvun 3 §. Alueellinen ympäristökeskus korvattaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella. Säännöksessä ei yksilöitäisi tarkemmin mille vastuualueelle puhevallan käyttäminen kuuluu, vaan tämä järjestäisi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävienjakoa koskevien yleisten säännösten nojalla. Asianomistajan puhevallan käyttäminen rikosasiassa kytkeytyy vesilain yleiseen laillisuusvalvontaan, minkä vuoksi sen tulisi kuulua sille taholle, joka vastaa vesilain yleisestä laillisuusvalvonnasta.

16 luvun 27 §. Jos asianosaiselle on myönnetty oikeusapua, ympäristölupaviraston on pykälän 3 momentin mukaan korvausasiasta päättäessään käsiteltävä myös oikeusapulaisista johtuvat kulujen korvaamista koskevat kysymykset. Säännöksen viittaus tarkistettaisiin kohdistumaan nykyiseen oikeusapulakiin (257/2002). Sääntelyssä ei tapahtuisi asiallista muutosta. Lisäksi pykälään sisältyviin viranomaisten nimiin tehtäisiin aluehallinnon uudelleenjärjestämisestä johtuvat muutokset.

17 luvun 4 § ja 19 luvun 4 §. Pykäliin sisältyviin viranomaisten nimiin tehtäisiin aluehallinnon uudelleenjärjestämisestä johtuvat muutokset. Yleisen ympäristöedun ja kalatalousedun merkityksen korostamiseksi säännöksissä mainittaisiin nimenomaisesti näistä vastaavat vastualueet.

1.9 Laki perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta

22 luku. Erityisjälkisäädöksen ja tarkoittemääräyksen täytäntöönpanosta

7 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

25 luku. Jäämistöön kuuluvan maatalan jakamisesta

8 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.10 Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain muuttamisesta

2 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja 1 momentissa poliisipiiri muutettaisiin poliisilaitokseksi.

3 §. Pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi sekä 1 ja 3 momentissa poliisipiiri muutettaisiin poliisilaitokseksi. Lisäksi 4 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

6 §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.11 Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

8 §. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

52, 68, 79 ja 84 §. Pykälissä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lain 68 §:n viittaus ulosottolakiin tarkistettaisiin kohdistumaan nykyiseen ulosottokaareen. Sääntelyssä ei tapahtuisi asiallista muutosta.

101 §. Nykyisen pykälän 1 momentin mukaan poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tässä laissa tarkoitettujen toimitusten ja haltuunottojen suorittamiseksi, jos oikeus virka-avun saamiseen on ilmeinen. Muissa tapauksissa virka-apua tulee hakea yleisenä hallintoviranomaisena toimivalta lääninhallitukselta. Tästä yleistoimivaltuudesta ehdotetaan luovuttavaksi aluehallinnon uudelleenjärjestämisen yhteydessä. Lunastusmenettelyssä ei ole esiintynyt tilanteita, joissa oikeus virka-avun saamiseen olisi ollut epäselvä. Virka-avun antamisen tässä laissa tarkoitettujen toimitusten ja haltuunottojen suorittamiseksi tulisi sen vuoksi kuulua kaikissa tilanteissa poliisille.

1.12 Laki kuluttajansuojalain 2 luvun 18 ja 20 §:n sekä 7 luvun 24 §:n muuttamisesta

2 Luku. Markkinointi ja menettelyt asiakassuhteessa

18 §. *Aluehallintoviraston kielto eräissä asioissa.* Pykälän otsikossa sekä 1, 3, 4 ja 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. *Valvonta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 Luku. Kulutusluotot

24 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja pankkitarkastusvirasto ehdotetaan säännöksessä muutettavaksi Finanssivalvonnaksi.

1.13 Laki nimilain 33 a §:n muuttamisesta

33 a §. *Ahvenanmaan maakunnassa toimivaltainen viranomaislainen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.14 Laki löytötavaralain muuttamisesta

21 §. *Vastaava hoitaja.* Voimassa olevan lain 21 §:ssä säädetään luvasta pitää löytötavaratoimistoa. Lupaa koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäviksi muutettuina uuteen 21 a ja 25 b §:ään.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi löytötavaratoimiston vastaavasta hoitajasta. Nykyään löytötavara-asetuksen 12 §:ssä on maininta vastuunalaisesta hoitajasta, mutta löytötavaralaista vastaavaa hoitajaa koskevat säännökset puuttavat. Jatkossa vastaavasta hoitajasta tulisi säätää lain tasolla.

Pykälän 1 momentin mukaan löytötavaratoimistossa olisi oltava vastaava hoitaja, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että löytötavaratoimistoa pidetään lainmukaisesti. Pykälän 2 momentin mukaiset vastaavan hoitajan kelpoisuusvaatimukset vastaavat kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeestä annetussa laissa (1075/2000) välitysliikkeen vastaavalle hoitajalle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia.

21 a §. *Luvan myöntämisen edellytykset.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 21 a §. Siinä säädettäisiin edellytyksistä, joiden täytyessä aluehallintoviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämi-

seen lain 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsittelyä varten.

Voimassa olevan lain 21 §:n mukaan lääninhallitus voi myöntää luvan löytötavaratoimiston pitämiseen. Aluehallintouudistuksen vuoksi luvan myöntäisi jatkossa aluehallintovirasto. Perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädetystä elinkeinovapaudesta seuraa, että aluehallintoviraston lupapäätös ei voisi perustua tarkoituksenmukaisuusharkintaan, vaan lupaharkinnan tulisi olla sidottua.

Aluehallintoviraston harkintavalta ehdotetaan muutettavaksi perustuslaissa edellytetyllä tavalla sidotuksi. Samalla luvan myöntämisen edellytyksistä ehdotetaan poistettavaksi yhteisöoikeuden vastainen kansalaisuusvaatimus. Ehdotetut luvan myöntämisen edellytykset vastaavat muualla lainsäädännössä muun muassa kiinteistönvälitykselle ja perintätoiminnalle asetettuja vaatimuksia.

25 §. *Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin perustuslain 80 §:n 2 momentin vastainen valvontaviranomaisen yksilöimätön norminantovalta. Lisäksi pykälään lisättäisiin elinkeino-oikeudellisessa lainsäädännössä tavanomaisesti käytetyt säännökset valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeudesta.

Pykälän 1 momentin mukaan aluehallintovirasto valvoisi löytötavaratoimistojen toimintaa. Löytötavaratoimiston olisi pykälän 2 momentin mukaan pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot. Momentissa mainittaisiin selvyyden vuoksi nimenomaisesti, että löytötavaratoimiston on annettava tiedot aluehallintovirastolle salassapitosäännösten estämättä.

Jotta aluehallintovirasto voisi arvioida vastaavan hoitajan luotettavuuden, aluehallintovirastolla on oltava oikeus saada tätä varten tarpeelliset tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä. Tästä on säännös ehdotetun pykälän 3 momentissa. Vastaavan hoitajan luotettavuutta koskevat rikosrekisteritiedot aluehallintovirastolle voidaan luovuttaa rikosrekisterilain (770/1993) 4 a §:n nojalla.

25 a §. *Pakkokeinot.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 25 a §, jossa säädettäisiin pakkokeinoista. Ehdotetut pakkokeinot vas-

taavat elinkeino-oikeudellisessa lainsäädännössä tavanomaisesti käytettyjä pakkokeinoja.

Pykälän 1 momentin mukaan aluehallintoviraston olisi kiellettävä löytötavaratoimiston pitäminen, jos löytötavaratoimistoa pidetään löytötavaralain vastaisesti ilman lupaa. Yleensä kiello kohdistetaan löytötavaratoimiston pitäjään, mutta erityisestä syystä aluehallintovirasto voisi kohdistaa kiellon myös löytötavaratoimiston pitäjän palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii tämän lukuun.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin aluehallintoviraston käytössä olevista pakkokeinoista luvallisesti toimivia löytötavaratoimistoja kohtaan. Aluehallintovirasto voisi kehottaa löytötavaratoimistoa tai vastaavaa hoitajaa määräajassa täyttämään velvollisuutensa, jos löytötavaratoimisto tai vastaava hoitaja on laiminlyönyt löytötavaralaista laista johduvan velvollisuuden. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voisi momentin mukaan kieltää osaksi tai kokonaan liikkeen toiminnan määräajaksi. Toimintakiellon enimmäispituus olisi momentin mukaan kuusi kuukautta.

Pykälän 3 momentissa toistettaisiin selvyyden vuoksi aluehallintovirastoille aluehallintovirastoista annetun lain 20 §:n mukaan kuuluva toimivalta asettaa kehotuksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakko. Aluehallintovirastolla olisi oikeus, mutta ei velvollisuutta asettaa uhkasakkoa. Lisäksi momentissa säädettäisiin, että aluehallintovirastolla on velvollisuus asettaa uhkasakko 1 momentissa tarkoitetun kiellon tehosteeksi, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Momentin viittaussäännöksen mukaan uhkasakkoon sovellettaisiin muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

25 b §. Luvan peruuttaminen. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 25 b §. Siinä säädettäisiin edellytyksistä, joista yhdenkin täytyessä aluehallintoviraston olisi peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen. Ehdotetut luvan peruuttamisen edellytykset vastaavat elinkeino-oikeudellisessa lainsäädännössä tavanomaisesti käytettyjä peruutusedellytyksiä.

Pykälän 1 kohdan mukaan aluehallintoviraston olisi peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen, jos löytötavaratoimisto on lopettanut toimintansa. Aluehallintoviraston olisi 2 kohdan mukaan peruutettava lupa myös silloin, kun 21 a §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Pykälän 3 kohdan mukaan aluehallintoviraston olisi peruutettava lupa, jos löytötavaratoimistossa ei ole enää vastaavaa hoitajaa, joka täyttää vastaavalle hoitajalle asetetut kelpoisuusvaatimukset eikä löytötavaratoimisto ole aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta tällaiset vaatimukset täyttävää vastaavaa hoitajaa. Jos löytötavaratoimistolle on jo aiemmin 25 a §:n 2 momentin nojalla asetettu määräaikainen toimintakiello, mutta löytötavaratoimiston tai sen vastaavan hoitajan vakavat tai toistuvat laiminlyönnit jatkuvat sen jälkeenkin, kun löytötavaratoimisto on voinut jatkaa toimintaansa, aluehallintoviraston olisi pykälän 4 kohdan mukaan peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen.

1.15 Laki yhdistyslain muuttamisesta

4 §. Luvanvaraiset yhdistykset. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. Yhdistyksen kokous. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

22 §. Muun päätöksenteon järjestäminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.16 Laki asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta

32 §. Koolle kutsuminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

65 §. Velvollisuus valita tilintarkastaja. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

68 §. Erityinen tarkastus. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.17 Laki valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta

43 §. Pykälässä tarkoitettuina viranomaisina olisivat lääninhallituksen sijasta aluehallintovirasto sekä elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus.

48 §. Muutoksenhakusäännös ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Valtioneuvoston, ministeriön ja Suomen pankin valmiuslain nojalla antamasta päätöksestä voisi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muusta päätöksestä voisi valittaa hallinto-oikeuteen. Lain nojalla annetulla päätöksellä tarkoitettaisiin myös päätöstä, joka perustuisi valmiuslain nojalla annettuun asetukseen tai määräykseen. Valmiuslakia koskeissa asioissa valitukset siis ohjautuisivat hallintolainkäyttölain mukaisesti määräytyvään hallinto-oikeuteen silloinkin, kun jonkun viranomaisen päätösten osalta normaalioloissa olisi säädetty erityisestä valitustiestä. Valitus valmiuslaisia tarkoitettua kunnan viranomaisen päätöksestä olisi hallintovalitus eikä kunta-laissa tarkoitettu kunnallisvalitus.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan muutoksenhaussa sovellettaisiin muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

1.18 Laki asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta

4 §. *Turva-asiakirjojen säilyttäminen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

4 a §. *Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakennusvaiheen päätyttyä.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. *Osakkeenostajien kokous.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.19 Laki asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta

19 §. *Koolle kutsuminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

53 §. *Velvollisuus valita tilintarkastaja.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

54 §. *Erityinen tarkastus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

66 §. *Lunastustakuurahaston valvonta.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.20 Laki kihlakunnansyyttäjistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

5 §. *Syyttäjäntoimen järjestäminen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.21 Laki vaalilain muuttamisesta

11 §. *Vaalipiirilautakunta.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

94 §. *Eduskuntavaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen sekä tuloksesta tiedottaminen.* Pykälän 3 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta lääninhallituksesta. Vaalien tuloksesta ilmoittamista aluehallintovirastolle ei pidetä tarpeellisena.

99 §. *Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

192 §. *Rekisterihallinnon paikallisviranomaisen Ahvenanmaan maakunnassa.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.22 Laki holhoustoimesta annetun lain 64 § muuttamisesta

64 §. *Edunvalvonnan rekisteröinti.* Pykälässä säädetään holhousasioiden rekisteristä. Rekisteriä pitävät holhousviranomaiset ja Väestörekisterikeskus. Väestörekisterikeskus vastaa rekisterin yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä. Lisäksi Väestörekisterikeskus antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla. Väestörekisterikeskukselle tässä pykälässä säädetty tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi aluehallintovirastolle. Tehtävät on tarkoitus hoitaa keskitetysti yhdessä aluehallintovirastossa. Aluehallintovirastoja koskevan lain rakenteesta johtuen tässä laissa tehtävä säädetäisiin aluehallintovirastolle ja aluehallintovi-

rastojen välisestä tehtäväjaosta ja sitä koskevasta alueellisen toimivallan järjestämisestä annettavalla valtioneuvoston asetuksella tehtävä keskitettäisiin yhteen aluehallintovirastoon.

1.23 Laki osuuskuntalain muuttamisesta

4 luku. Osuuskunnan kokous ja edustajisto

10 §. *Kokouksen koolle kutsuminen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 luku. Tilintarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

5 §. *Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. *Erityisen tarkastuksen määrääminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

21 a luku. Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet, lisäosuudet ja sijoitusosuudet

5 §. *Yhteistilillä olevien osuuksien myyminen.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.24 Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 42 §:n muuttamisesta

42 §. *Menetetyksi tuomitusta omaisuudesta määrääminen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.25 Laki hallintolain 58 §:n muuttamisesta

58 §. *Tiedoksianto viranomaiselle.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.26 Laki saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta

2 §. *Lain soveltamisala.* Pykälässä tarkoitettuina viranomaisina olisivat Lapin läänin-

hallituksen sijasta ne aluehallintovirastot ja elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskukset, joiden toimialueeseen edellä mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat

27 §. *Saamen kielen avustaja.* Pykälässä tarkoitettuina viranomaisina olisivat Lapin lääninhallituksen sijasta aluehallintovirasto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

1.27 Laki eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta

8 §. *Yhtiökokous.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.28 Laki vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lain voimaantulosäännöksen 3 momentin mukaan alueellinen ympäristökeskus voi vaatia ympäristölupavirastolle tehtävällä hakemuksella, että vesistöön rakentamista koskevaa lupaa, joka on myönnetty ennen 31.12.2004 ja jossa ei ole määrätty rakentamisen ja sen vaikutusten tarkkailusta, tarkistetaan tarkkailua koskevan määräyksen asettamiseksi. Toimivallan pysyttämiseksi pykälään sisältyviin viranomaisten nimiin tehtäisiin aluehallinnon uudelleenjärjestämisestä johtuvat muutokset.

1.29 Laki kuolleeksi julistamisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta

29 §. *Toimivaltainen viranomainen Ahvenanmaan maakunnassa.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.30 Laki osakeyhtiölain muuttamisesta

5 Luku. Yhtiökokous

17 §. *Koolle kutsuminen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 Luku. Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §. *Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. *Erityisen tarkastuksen määrääminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 Luku. Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

11 §. *Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.31 Laki osakeyhtiölain voimaanpanosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.

12 §. *Tilintarkastus ja erityinen tarkastus.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.32 Laki hedelmöityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta.

28 §. *Toiminnan lopettaminen.* Pykälän 1 momentissa muutettaisiin Terveystieteiden tutkimuskeskus Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus lupa- ja valvontavirastoksi sekä pykälän 2 momentissa lääninhallitus aluehallintovirastoksi.

1.33 Laki eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta

8 §. *Osuuskunnan kokous.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.34 Laki ulosottoaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta

2 luku. Ulosottoperusteet

2 §. *Ulosottoperusteiden luettelo.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.35 Laki Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

5 §. Valtiolippu on valtiovallan tunnus. Suorakaiteista valtiolippua saavat käyttää ainoastaan Suomen lipusta annetun lain 5 §:n 1 momentissa luetellut valtioelimet ja valtion virastot.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan aluehallintouudistuksen johdosta muutettavaksi siten, että luettelosta poistettaisiin lääninhallitukset ja lääninhallitusten sijaan lisättäisiin aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Pykälän 1 momentin sisältämä luettelo ehdotetaan tässä yhteydessä muutenkin tarkistettavaksi ja saatettavaksi ajan tasalle.

Ministeriöiden sisältyessä luetteloon Suomen valtiolippua käyttävistä virastoista valtioneuvoston mainitseminen erikseen ei tässä yhteydessä ole tarpeen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että maininta valtioneuvostosta poistetaan.

Voimassa olevan lain maininta keskusvirastoista ehdotetaan muutettavaksi keskuksien virastoiksi vastaamaan nykyistä terminologiaa.

Muuttuneen lainsäädännön johdosta ehdotetaan, että tuomiokapitulit ja ortodoksinen kirkollishallitus poistetaan luettelosta. Kyseisillä virastoilla on aiemmin ollut eräissä suhteissa valtion virastoon rinnastettava asema. Muun muassa niiden palkka- ja muita toimintamenoja on aiemmin maksettu suoraan valtion varoista ja niiden virkamiehiin on sovellettu valtion virkamieslainsäädäntöä. Tuomiokapitulien ja ortodoksinen kirkollishallituksen asemaa on sittemmin muutettu niin, että tuomiokapitulit ja ortodoksinen kirkollishallitus ovat selkeästi kyseisten itsehallintoyhteisöjen omia virastoja eikä niillä enää ole valtion virastoon rinnastettavaa asemaa.

Voimassa olevan lain mukaan suorakaiteista valtiolippua käyttävät mm. valtion korkeakoulut. Yliopistolain (558/2009) mukaan nykyisistä valtion tilivirastoina toimivista yliopistoista muodostetaan valtio-oikeushenkilöistä erillisiä itsenäisiä julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä (julkisoikeudellisia laitoksia) tai säätiölain mukaisia yksityisoikeudellisia säätiöitä. Uudessa oikeus-

henkilömuodossa toimivat yliopistot hoitavat jatkossakin valtion järjestämisvastuun piiriin kuuluvaa koulutus- ja tiedepoliittista julkista tehtävää.

Voimassa olevan lain mukaan valtiolippua käyttävät myös kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki, jotka ovat valtiosta erillisiä itsenäisiä oikeushenkilöitä. Oikeushenkilömuotonsa osalta julkisoikeudellisina laitoksina toimivat yliopistot ovat rinnastettavissa kansaneläkelaitokseen ja Suomen Pankkiin. Oikeushenkilömuodon ja edellä mainitun julkisen tehtävän vuoksi ehdotetaan niiden sisällyttämistä Suomen lipusta annetun lain 5 §:n 1 momentin luetteloon. Maininta valtion korkeakouluista ehdotetaan samalla poistettavaksi.

Säätiölain mukaisina säätiöinä toimivia yliopistoja ei niiden yksityisoikeudellisen oikeushenkilömuodon vuoksi ole mahdollista sisällyttää mainittuun luetteloon, vaikka ne hoitavat samaa yliopistolaisissa säädettyä tehtävää kuin julkisoikeudellisina laitoksina toimivat yliopistot.

1.36 Laki ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

3 §. Rekisterinpitäjät. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

1.37 Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta

6 a §. Joukkopaossa tulevien vastaanottoon varautuminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 b §. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja aluehallintoviraston tehtävät. Pykälän otsikossa sekä pykälän 1, 3 ja 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 c §. Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

8 §. Pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaaminen. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Pakolaisten osoittaminen kuntaan. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. Vastaanoton järjestämisestä sopiminen. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

25 e §. Moniammatillinen arviointiryhmä. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja lääninhallitus aluehallintovirastoksi.

35 §. Rekisterinpitäjät. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.38 Laki hätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta

8 §. Tiedonsaantioikeus rekistereistä. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.39 Laki pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

5 §. Suunnittelun ohjaus. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.40 Laki palosuojelurahastolain muuttamisesta

4 §. Palosuojelumaksun maksuunpano. Pykälän 1 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi. Pykälän 2 momentissa Vakuutusvalvontavirasto muutettaisiin Finanssivalvonnaksi. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lää-

ninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

5 §. *Palosuojelumaksun tilitys.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 §. *Vanhentuminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. *Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän 2 momentin lakiviitasta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Voimassa olevassa laissa viitataan verojen ja maksujen perimisestä annettuun lakiin (367/1961). Mainittu laki on kumottu 1 päivänä tammikuuta 2008 voimaan tulleella verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetulla lailla (706/2007).

1.41 Laki pelastuslain muuttamisesta

2 §. *Sisäasiainministeriön ja aluehallintoviraston tehtävät.* Pykälän otsikossa sekä 2 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän 4 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

4 §. *Pelastusviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 §. *Muiden viranomaisten tehtävät.* Pykälän 1 momentin 6 kohdassa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja 9 kohdassa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 §. *Palvelutasopäätös.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 §. *Palvelutason valvonta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

27 §. *Metsäpalojen tähytys ja metsäpalovaroitus.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

44 §. *Pelastustoiminnan johtaminen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

45 §. *Pelastustoiminnan johtajan toimivaltuudet.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

53 §. *Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

54 §. *Väestönsuojelukoulutukseen kutsuminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

66 §. *Helpotusten myöntäminen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

68 §. *Väestönsuojelun suunnittelun ohjaaminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

86 §. *Velvollisuus tilastotietojen antamiseen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän 2 momentin kirjoitusasua ehdotetaan korjattavaksi.

1.42 Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

2 luku. Poliisin tietojärjestelmät

7 §. *Rekisterinpitäjä.* Pykälässä nykyisin poliisin ylijohdon rekisterinpitäjän tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi Poliisihallitukselle.

8 §. *Henkilörekisterin perustaminen.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta päättäisi poliisin ylijohdon sijasta Poliisihallitus.

13 §. *Poliisin tietojen saanti erästä rekistereistä.* Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan poliisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada, siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa lääninhallitusten liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja ja maistraattien moottorivenerekistereistä veneliikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja. Koska lääninhallitusten toiminta lakkaa vuoden 2010 alusta lukien, ehdotetaan 2 kohdassa mainittu tehtävä siirrettäväksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

14 §. *Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen poliisille suorakäyttöisesti tallettamalla tai konekielisessä muodossa tallettamista varten.* Pykälän 6 kohta ehdotetaan kumottavaksi, koska rahankeräysten lupa- ja

valvontatehtävät on säädetty lailla 505/2009 poliisille 1.1.2010 lukien.

4 luku Tietojen käyttäminen ja luovuttaminen

15 §. *Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininnat jo aikaisemmin lakautetuista poliisiyksiköistä eli Poliisikoulusta ja Poliisin tietohallintokeskuksesta. Muutoin pykälä säilyisi ennallaan.

19 §. *Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille.* Pykälän 1 momentin 13 kohta ehdotetaan kumottavaksi, koska rahankeräysten lupa- ja valvontatehtävät on säädetty lailla 505/2009 poliisille 1.1.2010 lukien.

8 luku Erinäiset säännökset

48 §. *Tarkemmat säännökset ja ohjeet.* Pykälän nykyisen 2 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan poliisin ylijohdo voi antaa tarkempia ohjeita tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan poliisille kuuluvien toimenpiteiden suorittamisesta. Tämä säännös ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana. Poliisin ylijohdo vahvistaa voimassa olevan säännöksen mukaan näissä toimenpiteissä käytettävien lomakkeiden kaavat. Poliisin ylijohdosta ehdotetaan muutettavaksi Poliisihallitukseksi.

1.43 Laki alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta

4 §. *Valtionapuviranomainen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 §. *Valtionavustuksen hakeminen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.44 Laki ulkomaalaislain 71 ja 84 §:n muuttamisesta

71 §. *Yhteistyö työmarkkinajärjestöjen kanssa.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

84 §. *Toimivalta elinkeinonharjoittajan oleskelulu-van myöntämiselle.* Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.45 Laki henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n muuttamisesta

22 §. *Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä.* Pykälän 1 momentin 9 kohdassa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.46 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta

27 §. *Maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien rekisteröitymisvelvollisuus.* Pykälän mukaan maksuliikettä ja valuutanvaihtotoimintaa harjoittavan on ennen toiminnan aloittamista pääsääntöisesti rekisteröidyttävä. Rekisteröinnin edellytykset täytävä hakija merkitään rekisteriin. Rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on se, että hakijaa saadun selvityksen perusteella pidetään luotettavana. Pykälän 3 momentin mukaan hakemus tehdään keskusviranomaisena toimivalle Etelä-Suomen lääninhallitukselle ja hakemuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Lääninhallitusten lakatessa niiden tässä laissa määritellyt tehtävät tulisi siirtää viranomaiselle, joka vastaa elinkeinoharjoittajien toiminnan valvonnasta. Tässä tarkoituksessa ehdotetaan, että laissa määriteltyjä elinkeinoharjoittajaan kohdistuvia tehtäviä hoitaisi toimivaltaisena viranomaisena perustettavaksi ehdotettu aluehallintovirasto. Aluehallintovirasto tukee alueellista yhdenvertaisuutta hoitamalla lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä alueilla. Virasto edistää perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista, peruspalvelujen saatavuutta, ympäristönsuojelua, ympäristön kestävää käyttöä, sisäistä turvallisuutta sekä terveellistä ja turvallista elinympäristöä alueilla. Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen ja selvittä-

miseen liittyvät tehtävät on Etelä-Suomen lääninhallituksessa sijoitettu kilpailu- ja kullutajaosastolle, jonka tehtävät siirtyvät Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Lisäksi aluehallintovirastossa hoidetaan muitakin elinkeinotoiminnan valvontatehtäviä, joita ovat mm. työsuojelun valvontatehtävät ja alkoholin anniskelulupiin lupiin liittyvät valvontatehtävät. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät painottuvat alueellista kehitystä edistäviin toimeenpano- ja kehittämistehtäviin, joihin ei kuulu elinkeinotoiminnan valvonta.

Edellä mainituilla perusteilla pykälän 3 momentissa mainittu hakemus tehtäisiin aluehallintovirastolle.

28 §. Omaisuidenhoito- ja yrityspalvelujen tarjoajan rekisteröitymisvelvollisuus. Pykälän 27 §:n esitetyillä perusteilla ehdotetaan muutettavaksi myös 28 §:n 3 momenttia, jossa määritelty hakemus tehtäisiin keskusviranomaisena toimivan Etelä-Suomen lääninhallituksen sijasta aluehallintovirastolle.

29 §. Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri sekä yrityspalvelurekisteri. Pykälässä määriteltyjä rekistereitä pitäisi ehdotetun 1 momentin mukaan Etelä-Suomen lääninhallituksen sijasta aluehallintovirasto, jolle tulisi myös ehdotetun 4 momentin mukaan ilmoittaa rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista viipymättä.

30 §. Rekisteristä poistaminen. Rekisteröityä koskevan merkinnän poistaisi Etelä-Suomen lääninhallituksen sijasta aluehallintovirasto.

31 §. Valvonta. Pykälän 1 momentin kohtien numerointi muutettaisiin kohdasta 2 alkaen. Momentin 2 kohdan mukaan lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoisi sisäasiainministeriön sijasta Poliisihallitus koskien lain 2 §:n 14 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä eli arpajaislaissa tarkoitettuja rahapeliyhteisöjä sekä elinkeinonharjoittajia ja yhteisöjä. Arpajaislaissa (506/2009) toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädetään Poliisihallitus 1.1.2010 lukien. Momentin 6 ja 7 kohdissa Etelä-Suomen lääninhallituksen ja lääninhallituksen sijasta toimivaltainen valvova viranomainen olisi aluehallintovirasto.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädetty tiedonsaantioikeus ja 5 momentissa säädetty val-

vontavelvollisuus ehdotetaan siirrettäväksi Etelä-Suomen lääninhallitukselta ja lääninhallitukselta aluehallintovirastolle.

32 §. Valvontaviranomaisen tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa mainitun Etelä-Suomen lääninhallituksen asianomaisen virkamiehen ja 2 momentissa mainitun lääninhallituksen asiansanomaisen virkamiehen sijasta tarkastusoikeutta toteuttavana virkamiehenä olisi aluehallintoviraston virkamies.

33 §. Pakkokeinot. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Etelä-Suomen lääninhallituksen sijasta toimivaltainen viranomainen olisi aluehallintovirasto, joka voisi määrätä pykälässä tarkoitettun kiellon, kehoituksen ja uhkasakon.

35 §. Rahanpesun selvittelykeskus ja sen tehtävät. Pykälässä säädetään keskusrikospoliisissa toimivan rahanpesun selvittelykeskuksen tehtävistä. Pykälän 3 momentin mukaan keskusrikospoliisiin tulee antaa vuosittain sisäasiainministeriölle selvitys rahanpesun selvittelykeskuksen toiminnasta, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten ja määräysten pidättyä suorittamasta liiketoimia lukumääristä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toiminnan yleisestä edistymisestä Suomessa. Koska operatiivista poliisitoimintaa johtaisi ja ohjaisi esityksen mukaan Poliisihallitus, jonka alainen poliisiyksikkö keskusrikospoliisi olisi, ehdotetaan momenttia muutettavaksi siten, että selvitys annettaisiin jatkossa Poliisihallitukselle.

44 §. Muutoksenhaku aluehallintoviraston tekemään päätökseen. Etelä-Suomen lääninhallituksen tilalle toimivaltaiseksi säädetyn aluehallintoviraston päätökseen saisi 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Puolustusministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.47 Laki puolustustilalain 9 ja 12 §:n muuttamisesta

9 §. Pykälän 1 momentissa oleva maininta lääninpoliisijohtajasta ehdotetaan poistettavaksi ja maininta kihlakunnan poliisilaitok-

sen päälliköstä muutettaisiin poliisilaitoksen päälliköksi.

12 §. Pykälän 1 momentin mukaa lääninhallitus voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tarkeä etu sitä vaatii. Pykälän 2 momentin mukaan kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitettun määräyksen voi antaa kihlakunnan poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi. Pykälässä lääninhallitukselle säädetyt tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi aluehallintovirastolle, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa poliisitoimen alueellinen viranomaisyhteistyö sekä varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittaminen poliisitoimintaan koskien.

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.48 Laki panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta

3 §. Pykälässä Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

4 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

5 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

10 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 a §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 b §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 a §. Pykälän 1, 2, 3, 4 ja 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

30 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

30 a §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

30 b §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

40 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

40 a §. Pykälän 1, 2, 3, 4 ja 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

40 b §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.49 Laki väestötietolain 1 §:n muuttamisesta

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.50 Laki arvonlisäverolain 216 §:n muuttamisesta

216 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.51 Laki kuntalain 8 ja 78 §:n muuttamisesta

8 §. *Valtion ja kunnan suhde.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

78 §. *Kuntayhtymän perussopimus.* Pykälän 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.52 Laki rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta

3 §. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta siitä, että lääninhallitus päättää maistraatin nimen. Valtion paikallishallinnon virastojen nimistä on tarkoituksenmukaista päättää asianomaisessa ministeriössä, joten maistraattien nimistä päättäisi valtiovarainministeriö. Maininta ehdotetaan poistettavaksi 1 momentista, koska asiasta ei ole tarpeen säätää lain tasolla. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi. Pykälän nykyisen 3 momentin mukaan valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettun asetuksen antamista kuultava lääninhallitusta. Säännös ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Valtiovarainministeriö kuulisi ennen

asetuksen antamista asianomaista aluehallintovirastoa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti, eikä asiasta ole siksi tarpeen säätää lain tasolla.

1.53 Laki jäteverolain 12 §:n muuttamisesta

12 §. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.54 Laki varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta

13 §. *Eräät kiinteistön vaihdot.* Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. *Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.55 Laki kuntajakolain muuttamisesta

7 §. *Huomautukset ja lausunnot.* Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

10 §. *Aluehallintoviraston lausunto.* Pykälän otsikossa ja pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

29 §. *Uuden kunnan järjestelytoimikunta.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.56 Laki pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta

5 §. *Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto.* Pykälän 2 momentissa kunta-asioita käsittelemä ministeriö muutettaisiin valtiovarainministeriöksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.57 Laki Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta

16 §. *Maakuntahallituksen eri kokoonpanot.* Pykälän 2 momentissa Kainuun työvoima-

ja elinkeinokeskus muutettaisiin Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja Kainuun ympäristökeskus Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

48 §. *Kuntayhtymien perustaminen.* Pykälän 3 momentissa Oulun lääninhallitus muutettaisiin Pohjois-Suomen aluehallintovirastoksi.

1.58 Laki tilastolain 23 §:n muuttamisesta

23 §. *Uhkasakko.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.59 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

15 §. *Tietojen antaminen verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja Ahvenanmaan lääninhallitus Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.60 Laki Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. *Haltuunotto-oikeus.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Opetusministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.61 Laki tekijänoikeuslain 26 d ja 26 l §:n muuttamisesta

26 d §. Pykälän 5, 6 ja 7 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

26 l §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momenttiin sisältyvän lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi.

1.62 Laki muinaismuistolain muuttamisesta

5 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja muinaistieteellinen toimikunta muutettaisiin Museovirastoksi.

7 §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän kirjoitusasua ehdotetaan tarkistettavaksi.

11 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa muinaistieteellinen toimikunta muutettaisiin Museovirastoksi. Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. Pykälän 1 momentissa muinaistieteellinen toimikunta muutettaisiin Museovirastoksi ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

25 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

1.63 Laki perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta

37 §. *Henkilöstö.* Pykälän 3 momentissa mainittu tehtävä ehdotetaan siirrettäväksi keskushallinnon viranomaiselta aluehallinnon viranomaiselle, jonka vuoksi opetusministeriö muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

42 §. *Muutoksenhaku.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja lisäksi 7 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

1.64 Laki lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta

30 §. *Henkilöstö.* Pykälän 3 momentissa mainittu tehtävä ehdotetaan siirrettäväksi keskushallinnon viranomaiselta aluehallinnon viranomaiselle, jonka vuoksi opetusministeriö muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

34 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2, 3, 5 ja 6 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja 7 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi. Lisäksi 6

momentin sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi.

1.65 Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:n muuttamisesta

44 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.66 Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta

9 §. *Henkilöstö.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

10 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.67 Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. *Laillisuusvalvonta.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.68 Laki kirjastolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta

6 §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja maininta asianomaisesta ministeriöstä täsmennettäisiin opetusministeriöksi.

7 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja maininta asianomaisesta ministeriöstä täsmennettäisiin opetusministeriöksi. Lisäksi täsmennettäisiin säännökseen sisältyvää asetuksenantovaltuutusta.

1.69 Laki uskonnonvapauslain 4 §:n muuttamisesta

4 §. *Liittymis- ja eroamismenettely.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.70 Laki hautausoimilain muuttamisesta

8 §. *Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

10 §. *Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

15 §. *Hautausmaan lakkauttaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

16 §. *Yksityisen haudan perustaminen.* Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. *Krematorion perustaminen.* Pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

21 §. *Krematorion toiminnan lopettaminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

24 §. *Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

26 §. *Valvonta ja hallintopakko.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

28 §. *Voimaantulo- ja siirtymäsäännös.* Pykälän 6 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.71 Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

15 §. *Muutoksenhaku rehtorin päätökseen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.72 Laki nuorisolain 3 ja 14 §:n muuttamisesta

3 §. *Kehittäminen ja yhteistyö.* Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän 2 momentin sanonta läänin nuorisotoimi muutettaisiin sanonnaksi aluehallinnon nuorisotoimi.

14 §. *Valtionapuviranomainen.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.73 Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta

27 §. *Laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.74 Laki lainajvästöistä ja siemenrahas-toista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

14 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa maatalushallitus muutettaisiin maa- ja metsätalousministeriöksi. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.75 Laki pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

11 a §. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.76 Laki rajakuntien tilusjärjestelylain 41 §:n muuttamisesta

41 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.77 Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta

3 §. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

3 a §. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.78 Laki luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta

14 §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentissa maatalouspiirien maataloustoimisto muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin asetuksenantovaltuus ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana.

16 §. Pykälän 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.79 Laki eläintautilain 5 ja 13 a §:n muuttamisesta

5 §. Pykälän 3 ja 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 a §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.80 Laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

4 §. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 1 momentin asetuksenantovaltuutta ja lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.81 Laki kalastuslain muuttamisesta

3 §. Pykälän 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Pykälän 2 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 4 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

9 §. Pykälässä kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11§. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi sekä pykälän 1 ja 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 a §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

24 §. Pykälän 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 3 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 3 momentin lakiviittausta ehdotetaan täsmennettäväksi.

25 §. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 3 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

27 §. Pykälän 1 momentissa vesioikeus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

37 §. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

38 §. Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

47 §. Pykälän 1, 2 ja 3 ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

68 §. Pykälän 2 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

69 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

75 a §. Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

78 §. Pykälän 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

79 §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

80 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

81 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

86 §. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

87 §. Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän sanamuotoa ehdotetaan korjattavaksi.

89 a §. Pykälän 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

91 §. Pykälän 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

93 §. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

97 §. Pykälän 1 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

105 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

106 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja pykälän 2 momentissa Ahvenanmaan lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

115 §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

118 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa maa- ja metsätalousministeriön kalastus- ja metsätyösasto muutettaisiin maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosastoksi sekä kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

119 §. Pykälän 3 momentissa kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

121 §. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

123 §. Pykälän 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

124 §. Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

126 §. Pykälässä kalastuspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

127 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

134 §. Pykälässä ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.82 Laki poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

4 §. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi

1.83 Laki vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

17 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.84 Laki yhteisäluelain 33 §:n muuttamisesta

33 §. Pykälässä työ- ja elinkeinokeskus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.85 Laki poronhoitolain muuttamisesta

1 § Lain soveltamisala. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi momentti, jonka mukaan Suomen ja Norjan välisessä poroaitaso-

pimuksessa lääninhallitukselle säädetyt tehtävät siirrettäisiin Lapin aluehallintoviraston toimivaltaan. Tehtävät liittyvät porojen rajanylityksestä johtuvien hallintokustannusten korvauksen vahvistamiseen, korvausten rahamäärien vahvistamiseen ja sen ilmoittamiseen sekä tahallisuudesta tai varomattomuudesta johtuvan rajanylityksen korvauksen määräämiseen. Lisäksi sopimuksen mukaan tehtävänä on yhden tai useamman henkilön valtuuttaminen suorittamaan sopimuksessa nimismiehelle kuuluvat tehtävät. Kyseiset tehtävät ovat nykyisin käytännössä kuuluneet Oulun ja Lapin lääninhallituksille.

6 §. Paliskunta. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että paliskuntien toimialueiden rajojen vahvistaminen siirrettäisiin Lapin aluehallintoviraston toimivaltaan. Nykyään toimialueiden rajojen vahvistaminen on lääninhallitusten tehtävänä. Myös muut poronhoitolain jäljempänä mainitut nykyiset lääninhallitusten tehtävät ehdotetaan tämän lain muutoksella keskitettäväksi Lapin aluehallintovirastoon. Kyseiset tehtävät ovat nykyisin käytännössä kuuluneet Oulun ja Lapin lääninhallituksille.

8 §. Paliskunnan perustaminen. Pykälän 1 momentin tekstiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että lääninhallituksen tilalle vaihdettaisiin Lapin aluehallintovirasto. Näin ollen paliskunta perustettaisiin kokouksessa, joka pidetään Lapin aluehallintoviraston määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Samoin Lapin aluehallintovirasto määräisi henkilön, joka kutsuu koolle momentissa tarkoitetun kokouksen.

14 §. Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että Lapin aluehallintovirasto voisi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan paliskunnan kokouksen koolle, jos se on momentissa säädetyllä tavalla laiminlyöty. Nykyään tehtävä kuuluu lääninhallituksille.

28 §. Poroerotusten suorittaminen. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lääninhallituksen sijasta Lapin aluehallintovirasto voisi momentissa säädettyjen edellytysten vallitessa vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Myös pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lääninhallituksen sijaan tulisi Lapin alue-

hallintovirasto. Tällöin Lapin aluehallintovirasto voisi hakemuksesta oikeuttaa paliskunnan suorittamaan poroerotuksen toisen paliskunnan puolesta, jos kyseinen paliskunta laiminlyö tarvittavan erotuksen. Erotus tehdään silloin laiminlyöntiin syyllistyneen paliskunnan kustannuksella.

36 §. Arvioimislautakunta. Pykälän 1 momentissa maatalouspiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

38 §. Arvioimislautakunnan jäsenen palkkio ja vastuu. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lääninhallituksen sijasta Lapin aluehallintovirasto määräisi perusteet, joiden mukaan arvioimislautakunnan jäsenellä on oikeus saada tehtävästään palkkiota ja matkakustannusten korvausta.

39 §. Poroaitojen rakentaminen. Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että määrärahan myöntäisi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

48 §. Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus. Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että määrärahan myöntäisi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

52 §. Valvonta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että Lapin aluehallintovirasto valvoisi poronhoitolain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa. Nykyisin valvonta kuuluu lääninhallituksille. Myös pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lääninhallituksen sijaan tulisi Lapin aluehallintovirasto. Momentti koskee tilannetta, jossa paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä. Tällöin Lapin aluehallintoviraston tulee sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä laiminlyönti oikeustavaksi.

1.86 Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

2 §. Pykälän 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Lisäksi momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi.

3 §. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälässä ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.87 Laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

1 §. *Käsiteltävät asiat.* Voimassa olevan 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valituslautakunta toimii valitusviranomaisena työvoima- ja elinkeinokeskuksen osalta asioissa, jotka työvoima- ja elinkeinokeskuksista annetun lain (23/1997) tai muun lain nojalla siirtyvät maaseutuelinkeinopiireistä työvoima- ja elinkeinokeskusten käsiteltäviksi taikka joiden osalta muutoksenhausta muutoin laissa niin säädetään. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi työvoima- ja elinkeinokeskusta koskevan maininnan lisäksi siten, ettei siinä enää mainittaisi vuonna 1997 säädettyjä maaseutuelinkeinopiirejä koskevia siirtymäsäännöksiä, vaan viitattaisiin maataloutta, kalataloutta ja maaseudun kehittämistä koskeviin asioihin. Muutos ei vaikuta sisällöllisesti nykyisin valituslautakunnassa käsiteltäviin asioihin.

Pykälän 1 momentin 8 kohta, jossa säädetään kunnanhallituksen päätöksestä vesakontorjunta-aineen lentolevitystä koskevassa asiassa, ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Kunnanhallituksella ei ole toimivaltaa kasvinsuojeluaineiden lentolevitystä koskevissa asioissa 1.1.2007 voimaan tulleen kasvinsuojeluaineista annetun lain (1259/2006) 20 §:n 2 momentin säännökset huomioon ottaen. Niiden mukaan asiasta päättää joko Elintarviketurvallisuusvirasto tai maa- ja metsätalousministeriö. Muutoksenhaku näiden päätöksiin tapahtuu kasvinsuojeluainelain 55 §:n mukaisesti.

Voimassa olevan pykälän 1 momentin 9 kohdan mukaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta haetaan valittamalla muutosta niihin päätöksiin, jotka lääninhallitus ja muu eläinlääkintähuoltoviranomainen tekee asiassa, josta ennen tämän lain voimaantuloa annetun lain tai asetuksen nojalla valitetaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen

eläinlääkintöosastolle. Nykyisin tähän lainkohtaan perustuen haetaan valituslautakunnalta muutosta eläintautilain (55/1980) 17 §:n nojalla. Näissä asioissa on ensisijaisesti kyse eläintautien leviämisen ehkäisystä. Aluehallinnon uudistamishankkeen yhteydessä kyseessä olevat eläintautilain mukaiset asiat ehdotetaan siirrettäväksi lääninhallitusta aluehallintovirastoihin. Tämän vuoksi valituslautakunnasta annetun lain kyseistä kohtaa olisi muutettava niin, että aluehallintoviranomaisen eläintautilain nojalla tekemään päätökseen haettaisiin muutosta valituslautakunnalta.

1.88 Laki metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta

23 §. *Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi.* Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 3 momentissa Ahvenanmaan lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

88 §. *Lain noudattamisen valvonta.* Pykälän 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.89 Laki Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta

3 §. *Valvonta.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi sekä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Samalla pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Kasvintuotannon tarkastuskeskusta, Elintarvikevirastoa, Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitosta sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskusta koskevat maininnat päivitettäisiin vastaamaan nykyisiä viranomaisia. Kasvintuotannon tarkastuskeskus, Elintarvikevirasto sekä Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos on yhdistetty Elintarviketurvallisuusvirastosta annetun lain 26/2006 antamisen yhteydessä Elintarviketurvallisuusvirastoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus on sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetulla lailla 669/2008 liitetty osaksi

sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa.

9 §. *Ahvenanmaa.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja Ahvenanmaan maakunnan lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.90 Laki Euroopan yhteisen yhteisen ka- lastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

2 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Pykälän 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

3 §. *Valvonta.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.91 Laki taimiaineistolain muuttamisesta

3 §. *Taimiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti.* Pykälän 4 momentissa kasvintuotannon tarkastuskeskus muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

7 a §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälässä kasvintuotannon tarkastuskeskus muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

12 §. *Rekisteristä poistaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.92 Laki maatalousyrittäjien luopumis- tuesta annetun lain muuttamisesta

21 a §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

30 a §. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

34 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja 2 momentissa Ahvenanmaan lääninhallitus muu-

tettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi. Lisäksi 3 momentin sopimusviittausta ja 4 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

36 §. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

37 §. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. Pykälän 5 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.93 Laki kolttalain muuttamisesta

11 §. *Kalaistutukset.* Pykälän 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

12 §. *Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt.* Pykälän 1 ja 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. *Lainan ja avustuksen hakeminen ja myöntäminen.* Pykälän 1 momentissa Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

19 §. *Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset.* Pykälän 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. *Osto- ja siirtomenettely.* Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

27 §. *Maan käyttöä koskeva suunnitelma.* Pykälän 1 ja 2 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

28 §. *Maan hakeminen.* Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

29 §. Myyntipäätös. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

31 §. Maanmittaustoimitukset. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 1 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

35 §. Tienteko- ja vesihuoltotyöt. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

36 §. Rajoitukset. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

37 §. Eräät lisäehdot. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

38 §. Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi sekä 2 ja 3 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

55 §. Täytäntöönpanoviranomaiset. Pykälän 1 momentissa Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja 2 momentissa Lapin lääninhallitus muutettaisiin Lapin aluehallintovirastoksi.

63 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

64 §. Käsittelymaksun periminen. Pykälässä maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

65 a §. Säännösten soveltaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Pykälän otsikossa ja pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

70 §. Aikaisemmat panttioikeudet. Pykälän 4 momentissa maaseutuelinkeinopiiri muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.94 Laki Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

2 §. Toimivaltainen viranomainen. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi sekä pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

4 §. Toimitusten viitemäärä. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Suoramyyntin viitemäärä. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

11 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja Ahvenanmaan maakunnan lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.95 Laki kiinteistönmuodostamislain 72 ja 205 §:n muuttamisesta

72 §. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

205 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.96 Laki eläinsuojelulain muuttamisesta

16 §. Eläinkilpailut. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. Eläimen luovuttaminen palkintona. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

19 §. Eläinten pitäminen näytteillä ja käyttäminen esityksissä. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. Eläintarhat ja pysyvät eläinnäyttelyt. Pykälän 2 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 a §. *Sirkukset ja kiertävät eläinnäyttelyt.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 b §. *Eläintarhaa, pysyvää tai kiertävää eläinnäyttelyä ja sirkusta koskeva lupahakemus, luvan myöntäminen ja peruuttaminen.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

21 §. *Lihan, munien ja siitoseläinten tuotantotarhat.* Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

23 §. *Riistanhoidolliset tarhat.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

24 §. *Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito.* Pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 ja 4 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

25 §. *Ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat määräykset ja toiminnan kieltäminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

28 §. *Eläinten maahantuonti.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

35 §. *Lääninhallitus.* Pykälän otsikossa ja pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

38 §. *Eläintensuojeluvalvoja.* Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

39 §. *Tarkastus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

41 §. *Ilmoitukset.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

42 §. *Kiellot ja määräykset.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

43 §. *Uhkasakko ja teettämisuhka.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

44 §. *Kiireelliset toimenpiteet.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

46 §. *Haltuunotto ja hävittäminen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

48 §. *Selvitykset ja tutkimukset.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

51 §. *Valitus.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

59 §. *Palkkiot.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

61 §. *Vahingonkorvaus.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.97 Laki metsälain 14 b §:n muuttamisesta

14 b §. *Menettely liito-oravailmoituksesta.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.98 Laki eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 4 ja 18 §:n muuttamisesta

4 §. *Määritelmät.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. *Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.99 Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta

4 §. *Määritelmät.* Pykälän 9 kohdassa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 §. *Lääninhallitus.* Pykälän otsikossa ja pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. *Eläinlääkärit.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

27 §. Määräykset ja kiellot. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

28 §. Kiireelliset toimenpiteet. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

29 §. Kuuleminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

30 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

31 §. Haltuunotto. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

32 §. Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

33 §. Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.100 Laki peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta

3 §. Määritelmät. Pykälän 5 kohdassa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. Valtiontyön luovuttaminen. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. Valtionlainan jakaminen ja panttivastuun muuttaminen. Pykälän 1 ja 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. Ilmoitus kirjaamisviranomaiselle. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. Avustuksen takaisinperiminen ja lainan irtisanominen. Pykälän 5 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

23 §. Täytäntöönpanoviranomaiset. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes-

kukseksi. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

24 §. Rahoituspäätös. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

25 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

27 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

29 §. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Pykälän 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.101 Laki Euroopan yhteisöjen yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

4 §. Toimijan tiedonantovelvollisuus. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.102 Laki maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

38 §. Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

39 §. Velkajärjestelysopimus. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

44 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutetta-

siin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

45 §. Tietojensaanti. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

55 §. Viranomaiset. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

58 §. Muutoksenhaku. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

60 §. Muutoksenhakumenettely. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

63 §. Käsittelymaksun periminen. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

65 §. Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

72 §. Aikaisemman lainsäädännön mukaisen lainojen ja valtion myyntihintasaamisten velkajärjestely. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

75 §. Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuista. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.103 Laki eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

12 §. Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

19 §. Ohjaus ja valvonta. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

22 §. Vastaanotto toiminnan tarkastaminen. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

33 §. Eläinlääkärirekestäriin merkittyjen tietojen säilyttämisaajat ja tietojen luovuttaminen. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

34 §. Eläinlääkäri luettelo. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

40 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.104 Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

20 §. Vakuudet. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin asetuksenantovaltuutusta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

22 §. Valtionvastuu. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

32 §. Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely. Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan korjattavaksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

33 §. Velkajärjestelysopimus. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

34 §. Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

35 §. Viranomaiset. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

36 §. Rahoitustuen hakeminen ja myöntäminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

37 §. Valvonta. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

38 §. Rakentamisen valvonta. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

39 §. *Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suoritettava valvonta.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

44 §. *Harkinnanvarainen takaisinperintä.* Pykälän 3 kohdassa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

45 §. *Takaisinperimisen toimivalta.* Pykälän otsikkoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Pykälän nykyinen 1 momentti ehdotetaan jaettavaksi kahdeksi eri momentiksi, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi. Pykälän 1 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

55 §. *Muutoksenhakuoikeus.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

56 §. *Muutoksenhakumenettely.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

60 §. *Käsittelymaksun periminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

62 §. *Erityiset etuudet.* Pykälän 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

65 §. *Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttäminen.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

77 §. *Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuista.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

79 §. *Rakennuspaikka.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

80 §. *Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet.* Pykä-

lässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.105 Laki siemenkauppalaain 16 §:n muuttamisesta

16 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälässä Kasvintuotannon tarkastuskeskus muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.106 Laki satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

7 §. *Normisato.* Pykälän 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.107 Laki vesihuoltolain muuttamisesta

4 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. *Liittämiselvöllisyydestä vapauttaminen.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

29 §. *Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.108 Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

10 c §. *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä.* Pykälän 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

10 d §. *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen.* Pykälän 5 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

25 §. *Hakumenettely.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin

siin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja Ahvenanmaan lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

1.109 Laki hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta

6 §. Katselmus ja torjuntasuunnitelma. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

10 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 ja 2 momentissa Kasvintuotannon tarkastuskeskus (tarkastuskeskus) muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja 1 momentissa TE- keskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. Valtuutetut tarkastajat. Pykälän 1 momentissa tarkastuskeskus muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja 1 momentissa TE- keskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.110 Laki yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta

37 §. Pantinhaltijan aseman turvaaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmuikaistettavaksi.

1.111 Laki kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta

4 §. Rekisteröitymisvelvollisuus ja rekisteröinnin edellytykset. Pykälän 5 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Markkinointi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta ja muuttamisesta. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

10 §. Ilmoittamisvelvollisuus. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. Kasvintuhoojien torjunta. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

26 §. Kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökielto. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

28 §. Uhkasakko tai teettäminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmuikaistettavaksi.

30 §. Kasvintuhoojan torjuntapäätöksestä aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaaminen. Pykälän 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.112 Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta

5 §. Tukipäätös. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Avustushakemus. Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

13 §. Sopimus valtion työstä. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Tietojärjestelmä. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja ympäristöhallinto Suomen ympäristökeskukseksi.

1.113 Laki Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

19 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.114 Laki elintarvikelain muuttamisesta

3 §. *Euroopan yhteisön lainsäädäntö.* Pykälän 3 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

15 §. *Elintarvikehuoneiston hyväksyvä viranomaisen ja hyväksymispäätös.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi.

30 §. *Keskusviranomaisen.* Pykälässä Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

31 §. *Alueellinen elintarvikevalvonta.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

33 §. *Kunnan elintarvikevalvonnan tehtävät.* Pykälässä Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

34 §. *Muut valvontaviranomaiset.* Pykälän 2 momentissa Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

43 §. *Lihantarkastus ja siihen liittyvä valvonta.* Pykälän 2 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

48 §. *Valvontasuunnitelmat.* Pykälän 3 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi sekä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

49 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 3 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Läänineläinlääkärille säädetyt tarkastus-, tiedonsaanti- ja näytteenottotehtävät siirretään tässä

esityksessä aluehallintoviraston tehtäväksi, koska enää ei ole tarkoituksenmukaista tässä laissa nimetä yksittäistä virkamiestä tehtävään. Aluehallintoviraston työjärjestyksessä voidaan työtehtävät järjestää tarkoituksenmukaisella tavalla.

52 §. *Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi sekä 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 1 momentissa poistettaisiin organisaatiomuutoksen johdosta valvontaviranomaisen ilmoitusvelvollisuus kasvinterveyden tarkastuskeskukselle, koska tarkastuskeskuksen tehtävät ovat siirtyneet valvontaviranomaisena toimivalle Elintarviketurvallisuusvirastolle.

75 §. *Muutoksenhaku lihantarkastuspäätökseen.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja 2 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi.

83 §. *Rekisterit.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Elintarvikevirasto muutettaisiin Elintarviketurvallisuusvirastoksi. Pykälän 1 momentissa muutettaisiin lisäksi Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi sekä lääninhallitus aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän 1 momenttiin sisältyvää lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

86 §. *Kunnalliset elintarvikemääräykset.* Pykälän 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.115 Laki koe-eläintoiminnasta annetun lain muuttamisesta

3 §. *Viranomaiset.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

10 §. *Eläinkokeen suorittaja.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

11 §. *Tavoitetarkastusvaatimus ja koe-eläimen alkuperä.* Pykälän 1 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

16 §. *Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito.* Pykälän 2 momentissa Etelä-Suomen lää-

ninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

17 §. *Lupa koe-eläintoimintaan.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. *Koe-eläinlaitosluvan myöntäminen ja peruuttaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

19 §. *Muutosten ilmoittaminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

21 §. *Luonnosta pyydystetyn eläimen vapauttamista koskevat lupaehdot.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

22 §. *Ilmoitusvelvollisuus eläinkokeen päättyessä.* Pykälässä Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

24 §. *Eläinkoelautakunnan asettaminen ja kokoonpano.* Pykälän 1 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

25 §. *Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

28 §. *Henkilöstö ja lautakunnan tukipalvelut.* Pykälän 1 ja 2 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

31 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

32 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

33 §. *Oikeus näytteiden ottamiseen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

34 §. *Eläinkoerekisteri.* Pykälän 1 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi. Pykälän 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

35 §. *Kiellot ja määräykset.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

36 §. *Uhkasakko ja teettämishukka.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallin-

tovirastoksi. Lisäksi pykälän lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

41 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.116 Laki maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 2 kohdassa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

5 §. *Alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.117 Laki lannoitevalmistelain 17 ja 36 §:n muuttamisesta

17 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

36 §. *Uhkasakko ja teettäminen.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.118 Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

39 §. *Päätöksen tiedoksianto.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

50 §. *Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

63 §. *Lain toimeenpano.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

64 §. *Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi sekä Ahvenan-

maan lääninhallitus muutettaisiin Ahvenanmaan valtionvirastoksi.

65 §. Valvonnan järjestäminen. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

66 §. Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

70 §. Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

73 §. Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.119 Laki kasvinsuojeluaineista annetun lain 21 ja 29 §:n muuttamisesta

21 §. Lentolevityksen toteuttaminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta alueellisesta ympäristökeskuksesta tarpeettomana, koska ympäristökeskusten tehtävät siirretään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

29 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.120 Laki eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

4 §. Määritelmät. Pykälän 7 kohdassa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

16 §. Eläinkuljetusluvan hakeminen. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. Muutosten ilmoittaminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

19 §. Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

21 §. Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

22 §. Tarkastusasemat. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

25 §. Lääninhallitus. Pykälän otsikossa ja pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

29 §. Erityiset tarkastukset. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

36 §. Eläinkuljettajarekisteri. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

38 §. Uhkasakko ja teettäminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.121 Laki luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta

13 §. Hakumenettely. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Tuen myöntäminen. Pykälän 1 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentin mukaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen on hankittava alueellisen ympäristökeskuksen lausunto ennen maatalouden ympäristötuen erityistukea koskevan sopimuksen tekemistä tai sen olennaista muuttamista taikka 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämistä. Kun on kyse 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta tuesta, lausunto on aina pyydettävä. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksesta lausunto on pyydet-

tävä valtioneuvoston asetuksella erikseen säädetyissä tapauksissa. Nykyisellä ympäristötuen ohjelmakaudella lausunto on vaadittu suunnitelmiin perustuvista erityistukisopimuksista. Tällaisia ovat esimerkiksi suoja-
vyöhykkeen perustamista ja hoitoa, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä sekä perinnebiotooppien hoitoa koskevat erityistukisopimukset. Lausuntoa on pyydetty tuen myöntämisen tai sopimuksen tekemisen tarkoituksenmukaisuudesta luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta. Sopimuksen teknisestä muutoksesta, jolla ei olisi merkitystä luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta, lausunto on voitu jättää pyytämättä. Työvoima- ja elinkeinokeskus on voinut poiketa alueellisen ympäristökeskuksen lausunnosta ainoastaan erittäin painavasta syystä. Koska ympäristökeskusten tehtävät siirretään elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksille, ei edellä kuvattu lausuntomenettely ole enää tarpeellinen. Jotta jatkossakin varmistettaisiin nykyiseen lausuntomenettelyyn liittyvien seikkojen huomioiminen, ehdotetaan 2 momentissa säädettäväksi, että tuen myöntämisen tai sopimuksen tekemisen edellytyksenä on toimen tarkoituksenmukaisuus luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta.

16 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi sekä 2 ja 4 momentissa lääninhallitus ja alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momenttiin sisältyvää lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi

19 §. Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. Päätöksen tiedoksianto. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. Päätöksen maksuttomuus. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

24 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin

siin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.122 Laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta

23 §. Toimenpiteiden toteutusaika. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

27 §. Hakumahdollisuudesta tiedottaminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

29 §. Tuen hakeminen. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

30 §. Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä. Pykälän 2 ja 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

31 §. Tukihakemuksen arviointi. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

39 §. Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. Selvitykset ja seurantatiedot. Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

43 §. Tarkastusoikeus. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

44 §. Tarkastuksen suorittaminen. Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

45 §. Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

48 §. Takaisinperinnän kohtuullistaminen. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

49 §. *Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

53 §. *Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

55 §. *Toimintaraha.* Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

56 §. *Valituskielto.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

57 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.123 Laki Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta

11 §. *Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

12 §. *Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tehtävät.* Pykälän otsikossa ja pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

13 §. *Maa- ja metsätalousministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteiset ratkaisut.* Pykälän otsikossa ja pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. *Tuen hakeminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. *Tuen myöntäminen ilman hakemusta.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. *Kehittämissuunnitelma.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

22 §. *Tuen myöntäjään ja tuen saajaan kohdistuvat tarkastukset.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

23 §. *Seurantajärjestelmä.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

24 §. *Tietojen julkisuus, tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

27 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.124 Laki eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 3 kohdassa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

7 §. *Pakkoperintä.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. *Tietojen luovuttaminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

13 §. *Maksuhelpotukset.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. *Lainojen ja saamisten siirrot.* Pykälän 1 momentissa 4 kohdassa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

15 §. *Saneerausmenettelyt.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. *Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset.* Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. *Muu vakuuksien hoito.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. *Irtisanominen.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.125 Laki kestävän metsätalouden rahoituslain 23 §:n muuttamisesta

23 §. *Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.126 Laki maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta

19 §. *Toimenpiteen toteutusajankohta.* Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. *Tuen käyttöä koskevat ehdot.* Pykälän 2 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

22 §. *Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

27 §. *Lainan siirtäminen ja lainaehtojes muuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

30 §. *Tuen hakeminen.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

31 §. *Tukihakemuksen arviointi.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

33 §. *Tukipäätös.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

34 §. *Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkei-

nokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

36 §. *Avustusmuotoisen investointituen maksaminen.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

37 §. *Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

38 §. *Nostolupa.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. *Elinkeinosuunnitelman seuranta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

44 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

45 §. *Tarkastuksen suorittaminen.* Pykälän 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

46 §. *Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

49 §. *Takaisinperinnän kohtuullistaminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

50 §. *Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

54 §. *Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 1 ja 3 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

61 §. *Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

64 §. *Varojen alueellinen kohdentaminen.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

66 §. Valituskielto. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

67 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.127 Laki rehulain 23 §:n muuttamisesta

23 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.128 Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

5 §. Rekisterinpitoon liittyvät vastuut. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja lääninhallitus aluehallintovirastoksi.

7 §. Tietojen luovuttamisesta päättävä viranomainen. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.129 Laki riistavahinkolain 50 §:n muuttamisesta

50 §. Maaseutuviraston valvontatehtävä. Pykälän 1 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.130 Laki patoturvallisuuslain 5 ja 33 §:n muuttamisesta

5 §. Viranomaiset. Pykälän 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

33 §. Tietojärjestelmät. Pykälän 1 momentissa ympäristöhallinto muutettaisiin Suomen ympäristökeskukseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.131 Laki kaupparekisterilain 1 §:n muuttamisesta

1 §. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.132 Laki henkilöstörahasolain 60 §:n muuttamisesta

60 §. Valvontakeinot. Pykälässä työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja lääninhallitus aluehallintovirastoksi.

1.133 Laki kuluttajatutkimuskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.134 Laki henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta

14 §. Uhkasakko. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja työministeriö työ- ja elinkeinoministeriöksi.

1.135 Laki kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta

10 §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

12 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 b §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.136 Laki nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

15 §. Poikkeusluvat. Pykälän 1 ja 2 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.137 Laki työaikalain muuttamisesta

14 §. Poikkeuksellinen säännöllinen työaika. Pykälän 1 ja 3 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

26 §. Yötyö. Pykälän 1 momentissa 14 kohdassa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

27 §. Vuorotyö ja yövuorot jaksotyössä. Pykälän 1 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

36 §. Poikkeuslupa. Pykälän 1 ja 2 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.138 Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. Yhtiön tiedonantovelvollisuus ja valvonta. Pykälän 1 ja 2 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi sekä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 3 momentissa rahoitustarkastus muutettaisiin Finanssivalvonnaksi.

1.139 Laki Kuluttajavirastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

4 §. Tietojenantamisvelvollisuus. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.140 Laki perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta

1 §. Perintätoiminnan luvanvaraisuus. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Nykyisin Etelä-Suomen lääninhallitus myöntää keskushallintoviranomaisena toimiluvan perintätoiminnan harjoittamiseen sekä valvoo lain noudattamista. Lupien myöntäminen ja valvonta on tarkoitus edelleen hoitaa keskitetysti yhdestä aluehallintovirastosta. Ehdotettu muutos on

tekeminen. Aluehallintovirastoja koskevan lain rakenteesta johtuen tässä laissa säädetään tehtävä aluehallintovirastolle ja aluehallintovirastojen välisestä tehtäväjaosta ja sitä koskevasta alueellisen toimivallan järjestämisestä annettavalla valtioneuvoston asetuksella tehtävä keskitettäisiin yhteen aluehallintovirastoon.

10 §. Valvonta. Pykälän 1 ja 2 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 §. Pakkokeinot. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 3 momentissa Hämeen lääninoikeus muutettaisiin Hämeenlinnan hallinto-oikeudeksi hallinto-oikeuslain (430/1999) ja hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä annetun valtioneuvoston päätöksen (490/1999) mukaisesti.

12 §. Kirjallinen varoitus ja toimiluvan peruuttaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 §. Valvontaviranomaisen tiedonsaanti-oikeus. Pykälän 1 ja 2 momentissa Etelä-Suomen lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.141 Laki talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain muuttamisesta.

2 §. Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

3 §. Kunnan ja aluehallintoviraston järjestämä talous- ja velkaneuvonta. Pykälän otsikossa sekä 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.142 Laki kiinteistövälityslikkeistä ja vuokrahuoneiston välityslikkeistä annetun lain muuttamisesta

7 §. Välityslikkerekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 §. *Rekisteröinnin edellytykset.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. *Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedon-saantioikeus.* Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. *Pakkokeinot.* Pykälän 1,2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

19 §. *Rekisteristä poistaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

21 §. *Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen.* Pykälän otsikossa ja 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.143 Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

3 §. *Poikkeusluvut.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.144 Laki yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n muuttamisesta

10 §. *Perustamisilmoitus.* Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.145 Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta

4 §. *Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikos-rekisteriote.* Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

10 §. *Rangaistussäännökset.* Pykälän 1 momentin 2 kohdassa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.146 Laki julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

6 §. *Lain toimeenpano.* Pykälän 1 ja 2 momentissa työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi. Pykälän 2 ja 3 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 luku. Toimeenpanoon liittyvä yhteistyö

3 §. *Työllisyyden edistämistoimikunnan asettaminen ja tehtävät.* Pykälän 1 ja 4 momentissa työ- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

12 luku. Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §. *Eräät työvoimaviranomaisen myöntämiä tukia, etuuksia tai avustuksia koskevat säännökset.* Pykälässä työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

13 luku. Muutoksenhaku

1 §. *Muutoksenhaku työvoimaviranomaisen etuuspäätökseen.* Pykälän 1 momentissa työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi sekä 1 ja 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

6 §. *Muutoksenhakuoikeuden rajoitukset.* Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

1.147 Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta

1 §. *Työneuvoston asema.* Pykälässä työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinomi-

nisteriöksi ja työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 §. Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen. Pykälässä työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi.

9 §. Aluehallintovirastojen poikkeuslupa-asiat. Pykälässä työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälästä ehdotetaan lisäksi poistettavaksi tarpeettomana mahdollisuus myöntää hakemuksesta poikkeusta vuosilomalain 22 §:n perusteella, koska se ei enää ole mahdollista uuden vuosilomalain (162/2005) perusteella.

10 §. Poikkeuslupa-asian käsittely aluehallintovirastossa. Pykälän otsikossa työsuojelupiiri muutettaisiin aluehallintovirastoksi sekä 1 ja 2 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 §. Muutoksenhaku aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiaa antamaan päätökseen. Pykälän otsikossa ja 1 momentissa työsuojelupiiri muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 2 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset. Pykälässä työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.148 Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppaosuuskunnassa (SCE) annetun lain 38 §:n muuttamisesta

38 §. Uhkasakko. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja työministeriö työ- ja elinkeinoministeriöksi.

1.149 Laki pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

2 §. Pk-yritysten osaamisen kehittämispalvelut. Pykälässä kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutet-

taisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

3 §. Pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluihin osallistuvien rahoitusosuus. Pykälässä kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.150 Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta

10 §. Laiminlyöntimaksun määrääminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

12 §. Valvonta. Pykälän 2 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.151 Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta

5 §. Viranomaiset. Pykälässä kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. Avustuksen hakeminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. Avustuspäätös. Pykälän 1 ja 2 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi. Pykälän 1 ja 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. Avustuksen maksaminen. Pykälän 1 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutet-

taisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

22 §. Oikeus tietojen saamiseen. Pykälän 1 ja 2 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

23 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälän 2 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi, työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi, Teknologian kehittämiskeskus muutettaisiin Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukseksi sekä työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

25 §. Maksatuksen keskeytys. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

30 §. Takaisinperinnästä päättävä viranomainen. Pykälässä kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

33 §. Täytäntöönpano. Pykälässä kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.152 Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

2 §. Lain soveltamisala. Pykälän 1 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

4 §. Asiakastietojärjestelmä. Pykälän 1 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi. Pykälän 2 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat yrityksen perustiedot. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

10 §. Asiakastietojärjestelmän perustietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö ja työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi, työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi sekä työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

11 §. Yrityspalvelurekisterin tietojen käyttö elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Rekisteröidyn oikeus tietojen tarkastamiseen. Pykälän 2 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi ja työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.153 Laki polttoturpeen turvavarastoista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

7 §. Turvavarastomäärien todentaminen. Pykälässä työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.154 Laki tilintarkastuslain 9 §:n muuttamisesta

9 §. Aluehallintoviraston velvollisuus määrätä tilintarkastaja. Pykälän otsikossa sekä 1, 2 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi

1.155 Laki valmismatkaliikkeistä annetun lain 14 §:n muuttamisesta

14 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.156 Laki apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta

6 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 ja 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.157 Laki kansanterveyslain muuttamisesta

2 §. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälän 3 ja 4 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi 4 momentin kirjoitusasua ehdotetaan korjattavaksi.

42 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

43 §. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

44 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.158 Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta

14 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 2 ja 6 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

23 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

28 a §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja pykälän 1 ja 2 momentissa Sosiaali- ja tervey-

denhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi.

1.159 Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta

3 §. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 4 momentin kirjoitusasua ehdotetaan korjattavaksi.

6 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että erityishuoltopiirejä muodostettaessa olisi otettava lääninjaon sijasta huomioon aluehallintovirastojen toimialuejako.

33 §. Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja pykälän 3 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

36 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän sanamuotoa ehdotetaan korjattavaksi.

41 §. Pykälässä kuntainliitto muutettaisiin kuntayhtymäksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

75 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

76 §. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

77 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

80 §. Pykälän 1 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

81 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

82 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.160 Laki raittiustyölain 3 §:n muuttamisesta

3 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.161 Laki sosiaalihuoltolain muuttamisesta

3 §. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi

26 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

55 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

56 §. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

57 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.162 Laki päihdehuoltolain muuttamisesta

13 §. *Hoito väkivaltaisuuden perusteella.* Pykälässä lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

18 §. *Toimintayksiköiden hyväksyminen.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. *Muutoksenhaku lääninoikeuteen.* Pykälän otsikossa ja 1 ja 2 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

21 §. *Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen.* Pykälässä lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

1.163 Laki tartuntatautilain muuttamisesta

6 §. Pykälän 2 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi ja 4 momentissa Kansanterveyslaitos muutettaisiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseksi.

6 a §. Pykälän 1 ja 2 momentissa Kansanterveyslaitos muutettaisiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momentin kirjoitusasua ehdotetaan korjattavaksi.

10 §. Pykälän 1 ja 4 momentissa Kansanterveyslaitos muutettaisiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseksi ja pykälän 1, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

15 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

15 a §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

38 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa Terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

39 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.164 Laki potilasvahinkolain 11 a §:n muuttamisesta

11 a §. *Potilasvahinkolautakunnan tehtävät.* Pykälän 4 momentissa Terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.165 Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 18 ja 19 §:n muuttamisesta

18 §. *Muutoksenhaku sosiaalilautakunnan päätökseen.* Pykälässä lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

19 §. *Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen.* Pykälän otsikossa ja pykälän 1 ja 2 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi. Lisäksi 1 momentin laki- viittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.166 Laki lääkelain muuttamisesta

92 a §. Pykälän 3 momentissa Terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

93 §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

93 a §. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

95 c §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.167 Laki kemikaalilain muuttamisesta

5 §. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja Suomen ympäristökeskus.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutet-

taisiin aluehallintovirastoksi. Selkeyden vuoksi säännöstä ehdotetaan lisäksi tarkennettavaksi siten, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ei kuitenkaan vastaa valvonnasta sitä osin kun valvonta on säädetty kuuluvaksi työsuojeluviranomaiselle. Aluehallintovirastoa koskevan lakiehdotuksen mukaan työsuojelun vastuualueen valtakunnallinen ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

6 §. Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa tarkoitettuna viranomaisena olisi työsuojelupiirin työsuojelutoimiston sijasta aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, joka vastaa sisällöltään nykyisen 6 b §:n sisältöä, jossa säädetään lääninhallitukselle kuuluvista tehtävistä. Näin aluehallintovirastolle kuuluvat tässä laissa tarkoitettut tehtävät voidaan koota yhteen pykälään.

6 a §. Alueellinen ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Pykälän otsikossa ja 1, 2, 4 ja 5 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 b §. Lääninhallitus. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska vastaava säännös ehdotetaan lisättäväksi 6 §:ään uudeksi 5 momentiksi.

49 §. Valvontaviranomaisten yhteistoimintavollisuus. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi.

1.168 Laki erikoissairaanhoitolain muuttamisesta

5 §. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja pykälän 3, 4 ja 5 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi. Lisäksi 5 momentin lakiviittaus ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

47 b §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

51 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-

rastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

52 §. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

53 §. Pykälän 1, 2, ja 3 momentissa Terveystuotteen oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.169 Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

2 a §. Lupaviranomainen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

9 a §. Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

13 §. Ohjaus ja valvonta. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 §. Toimivaltainen lääninhallitus. Pykälän otsikossa ja pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 a §. Yksityisten palvelujen antajien rekisteri. Pykälän 1, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 b §. Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 c §. Maksut. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

16 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. Tietojen antaminen toiselle viranomaiselle. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. Määräykset ja pakkokeinot. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

22 a §. *Huomautus ja huomion kiinnittäminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

25 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.170 Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

19 §. *Määräysten noudattaminen ja tietojen antaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. *Ilmoitusvelvollisuus.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi pykälän lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

24 §. *Ohjaus ja valvonta.* Pykälän 2, 3, 4 ja 6 momentissa terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan korjattavaksi siten, että siitä poistettaisiin momenttiin edellisen lainmuutoksen yhteydessä erehdyksessä tulleet sanat ”ja valvoo”.

24 a §. *Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri.* Pykälän 1 momentissa terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

24 b §. *Tietojen antaminen terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä.* Pykälän 1, 2, ja 5 momentissa terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

26 §. *Seuraamukset virheellisestä toiminnasta.* Pykälän 1, 2, ja 3 momentissa terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

40 §. *Tiedonsaantioikeus.* Pykälässä terveydenhuollon oikeusturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.171 Laki terveydensuojelulain muuttamisesta

5 §. *Alueellinen terveydensuojelu.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. *Yleiset vaatimukset ja niistä poikkeaminen.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. *Talousettä toimittavan laitoksen hyväksyminen.* Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 a §. *Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen.* Pykälän 2 momentissa Kansanterveyslaitos muutettaisiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi

47 §. *Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja pykälän 2 ja 3 momentissa Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi.

48 §. *Virka-apu.* Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

52 §. *Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen ja lääninhallituksen määräykset.* Pykälän otsikossa ja pykälässä Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

53 §. *Uhkasakko sekä teettämisen- ja keskeyttämisen uhka.* Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.172 Laki alkoholilain muuttamisesta

15 §. *Seuraamukset rikkomuksista.* Pykälän 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 4 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

22 §. Seuraamukset rikkomuksista. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 4 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

42 §. Lääninhallituksen toimivalta. Pykälän otsikossa ja pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

44 §. Tarkastus-, tiedonsaantioikeus ja rekisterinpito-oikeus. Pykälän 1 ja 2 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 4 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

47 §. Virka-apu ja tiedonsaantioikeus muilta viranomaisilta. Pykälän 1 ja 2 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

48 §. Ohjeiden antaminen sekä uhkasakko ja teettäminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

49 §. Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

50 §. Oikaisu sekä uhkasakko ja teettäminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

51 §. Muutoksenhaku tuotevalvontakeskuksen, lääninhallituksen ja alkoholiyhtiön päätökseen. Pykälän otsikossa ja 1, 2 ja 3 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

52 §. Valituskielto kielloista ja turvaamistoimenpiteistä. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

55 §. Maksut. Pykälässä tuotevalvontakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.173 Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 84 §:n 2 momentin kumoamisesta

84 §. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska säännös, jonka mukaan lääninhallitus voi tuomita uhkasakkoja maksettavaksi, on kumottu 1.1.2009 alkaen.

1.174 Laki yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta

5 §. Lupa ympärivuorokautiseen toimintaan. Pykälän 1, 2 ja 5 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. Yksityisten palvelujen antajien rekisteri. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 a §. Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus. Pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 b §. Maksut. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 4 momentin kirjoitusasua ehdotetaan korjattavaksi.

10 §. Toimintakertomus. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

12 §. Tarkastusoikeus. Pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

16 §. Määräykset ja pakkokeinot. Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

17 §. Huomautus ja huomion kiinnittäminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

18 §. Luvan peruuttaminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi perustuslain 21 §:n vastaisena.

21 §. Täytäntöönpano. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.175 Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta

5 a §. Valtionosuus perustoimeentulotuen kustannuksista. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

5 b §. Valtionosuuden ennakkojen vahvistaminen, maksaminen ja tarkistaminen. Pykälän 1 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

5 c §. Valtionosuuden vahvistaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

5 d §. Loppuerän suorittaminen ja valtionosuuden takaisinperintä. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

22 §. Takaisinperinnästä päättäminen. Pykälän 1 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi

24 §. Muutoksenhaku. Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

1.176 Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

20 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.177 Laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

3 §. Tietojen toimittaminen keskusrekisteriin ja rekisterinpitäjä. Pykälän 1 momentissa työsuojelun piiriviranomainen muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

6 §. Valvonta. Pykälässä työsuojelun piiriviranomainen muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.178 Laki sosiaalialan osaamiskeskustöiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

1 §. Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.179 Laki työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta

24 §. Valvonta. Pykälän 1 ja 3 momentissa Terveystieteiden tutkimuskeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.180 Laki työttömyysturvalain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

4 §. Lain toimeenpano. Pykälän 1 momentissa työministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi. Pykälän 3 momentissa työ- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

2 luku. Etuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset.

3 §. Työmarkkinoillaolon esteet. Pykälän 2 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

11 §. Työmarkkinoilta poissaolo. Pykälän 1 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

13 §. Ammattitaitosuoja. Pykälän 3 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

8 luku. Työmarkkinatuen erityiset työvoimapolitiittiset rajoitukset

4 §. Odotusaika. Pykälän 2 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi.

11 luku. Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §. Velvollisuus tietojen antamiseen. Pykälän 3 momentissa työvoimatoimisto muutettaisiin työ- ja elinkeinotoimistoksi

1.181 Laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

11 §. Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunta. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.182 Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahetuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

18 §. Kuntoutusraha lakisääteisen kuntoutuksen ajalta. Pykälän 4 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan korjattavaksi.

1.183 Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta

7 §. Palvelujen järjestämisvelvollisuus. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 §. Palvelujen tuottaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

11 §. Täydennyskoulutuksen järjestäminen. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

12 §. Valtion varoista maksettava korvaus. Pykälän 2 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

14 §. Sovittelupaikka. Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

20 §. Salassapito ja vaitiolovelvollisuus. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

23 §. Muutoksenhaku. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.184 Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 kohdassa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi säännöksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

18 §. Tuotteen luovuttamiskielto. Pykälän 1 ja 4 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

44 §. Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätöksestä. Pykälän 1 ja 4 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

45 §. Muistutus. Pykälässä työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

46 §. Työtapaturmasta ja ammattitaudista ilmoittaminen. Pykälän 2 ja 4 momentissa työsuojelupiirin työsuojelutoimisto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.185 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta

20 §. Ohjaus, valvonta ja seuranta. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa Terveystieteiden tutkimuskeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.186 Laki lastensuojelulain 79 ja 80 §:n muuttamisesta

79 §. Sijaishuollon valvonta. Pykälän 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

80 §. Lääninhallituksen suorittama muu valvonta. Pykälän otsikossa sekä pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.187 Laki sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta

15 §. *Tietojen luovuttaminen viranomaisille.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa Terveysturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

24 §. *Ohjaus, seuranta ja valvonta.* Pykälän 2 momentissa Terveysturvakeskus muutettaisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoksi ja lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.188 Laki huumausainelain muuttamisesta

30 §. *Kirjanpitovelvollisuus.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi

34 §. *Lupa- ja valvontaviranomaiset.* Pykälän 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

46 §. *Hallinnolliset pakkokeinot.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi 3 momentin lakiviittauksen sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi

1.189 Laki sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. *Tietojen antaminen.* Pykälän 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.190 Laki lapsen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

5 §. *Sopimus palvelujen tuottamisesta.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

7 §. *Korvausten maksaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.191 Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain muuttamisesta.

4 §. *Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ilmoitukset.* Pykälän 1, 2, 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

5 §. *Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

8 §. *Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.* Pykälän 3 ja 4 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Ympäristöministeriön toimialaan kuuluvat lait

1.192 Laki ulkoilulain muuttamisesta

4 §. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

12 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 3 momentin sanamuotoa ajanmukaistettaisiin lisäksi siten, että maanmittauskonttori muutettaisiin kiinteistörekisterin pitäjäksi ja maarekisteri kiinteistörekisteriksi.

14 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

29 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

32 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

1.193 Laki ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiotakauksista ja vientitakuista annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

3 §. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi.

4 §. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

**1.194 Laki maa-alueilla tapahtuvien öljy-
vahinkojen torjumisesta annetun
lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

5 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

**1.195 Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden
kunnossa - ja puhtaanapidosta
annetun lain 14 ja 16 §:n muuttami-
sesta**

14 §. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

**1.196 Laki saariston kehityksen edistämi-
sestä annetun lain 12 §:n muuttami-
sesta**

12 §. *Ympäristönhoitoavustus.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.197 Laki maa-aineslain muuttamisesta

2 §. *Poikkeukset soveltamisalaa.* Pykälässä ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

4 a §. *Ottamisen ohjaus ja valvonta.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

7 §. *Lupaviranomainen ja lausunnot.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

15 §. *Ottamisen keskeyttäminen.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. *Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruut-*

taminen Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

19 §. *Päätöksen julkipano.* Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

23 a §. *Ilmoittamisvelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

23 b §. *Tietojärjestelmä.* Pykälän 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

**1.198 Laki rakennusuojelulain muuttami-
sesta**

5 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

7 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

8 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Pykälän 1 ja 3 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän 3 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

18 §. Pykälän 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. Pykälässä lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

23 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa lääninhallitus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

26 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

1.199 Laki asunto-olojen kehittämisestä annetun lain 7 §:n kumoamisesta

7 §. *Laki asunto-olojen kehittämisestä* (919/1985) on puitelaki, jonka perustavoitteena on 1 §:n mukaan turvata jokaiselle Suomessa vakituisesti asuvalle mahdollisuus kohtuulliseen asumiseen. Tämän toteuttamiseksi laissa asetetaan toimintavelvoitteita kolmelle toimijalle: valtiolle, kunnalle ja lääninhallitukselle.

Lain 7 §:n mukaan lääninhallituksen on seurattava alueensa kuntien toimintaa asunto-olojen kehittämiseksi ja ohjattava sitä niin, että läänin eri kuntien suunnitelmat ja toimenpiteet soveltuvat yhteen. Lääninhallituksen on lisäksi annettava ympäristöministeriölle ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuskeskelle lausuntoja läänin ja sen kuntien asuntotoimen ja asunto-olojen kehittämisestä sekä muutoinakin ylläpidettävä keskushallinnon ja kuntien välistä yhteistyötä.

Käytännössä kuntien ohjaaminen on tapahtunut keskusviraston taholta ja lääninhallituksen 7 §:ssä tarkoitettu toiminta on ollut erittäin vähäistä. Tämän vuoksi nyt hallintoa uudistettaessa esitetään pykälä kumottavaksi.

1.200 Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

2 §. *Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävät.* Pykälän otsikossa ja pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi pykälän lakiviittausta ehdotetaan muutettavaksi.

1.201 Laki yhteishallinnosta vuokrataloisesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

18 §. *Omistajalle asetetun velvoitteen lainminlyönti.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.202 Laki asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

9 a §. *Talon omistajan velvollisuuden lainminlyönti.* Pykälän 1 momentissa lääninhallitus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

1.203 Laki jätelain muuttamisesta

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 12 kohdassa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. *Kunnalliset jätehuoltomääritelmät.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

21 §. *Roskaantuneen alueen puhdistamisesta määrääminen.* Pykälän 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

35 §. *Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

36 §. *Valtakunnalliset viranomaiset.* Pykälän 3 momentissa Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

37 §. *Alueellinen viranomainen.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. *Valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

41 §. *Kunnan tehtävät jättesuunnitelmia laadittaessa.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

49 §. *Toiminnan ilmoittaminen jätetiedoston.* Pykälän 1 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin asetuksenantovaltuuden sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi.

50 §. *Jätetiedostoon hyväksymisen yhteydessä annettavat määräykset.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

50 b §. *Ilmoitus tuottajatiedostoon.* Pykälän 1 ja 3 momentissa Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 3 momentin sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi.

50 c §. *Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja 3 momentissa ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

52 §. *Viranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi.

57 §. *Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset.* Pykälän 3 momentissa Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

58 §. *Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuuhka.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

59 §. *Asian vireille saattaminen.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

65 §. *Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

71 §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen.* Pykälässä Pirkanmaan ympäristökeskus muutettaisiin Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

77 §. *Aikaisempien säännösten soveltaminen.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.204 Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

6 §. *Päätös arviointimenettelyn soveltamisesta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 2 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi.

6 a §. *Yhteysviranomainen.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja kauppa- ja teollisuusministeriö muutettaisiin työ- ja elinkeinoministeriöksi.

16 §. *Ohjaus, valvonta ja seuranta.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. *Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. *Pakkokeinot.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

19 §. *Muutoksenhaku* arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.205 Laki merensuojelulain muuttamisesta

9 §. *Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa.* Pykälän 5 momentissa Länsi-Suomen ympäristölupavirasto muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

10 §. *Merelle tehtävät rakennelmat.* Pykälän 3 momentissa Länsi-Suomen ympäristölupavirasto muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

11 §. *Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa.* Pykälän 4 momentissa Länsi-Suomen ympäristölupavirasto muutettaisiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoksi.

1.206 Laki maastoliikennelain muuttamisesta

8 §. Alueelliset kiellot ja rajoitukset. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Kielto- ja rajoitusasiain käsittely. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

10 §. Kiellon ja rajoituksen voimaantulo. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. Kiellon tai rajoituksen merkitseminen. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

12 §. Päätöksen muuttaminen. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

25 §. Maastoliikenneerikkomus. Pykälän 4 kohdassa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

28 §. Alueellisen ympäristökeskuksen erityislupa. Pykälän otsikossa ja pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

32 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.207 Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta

6 §. Luonnonsuojelun hallinto. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

24 §. Luonnonsuojelun alueen perustaminen. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

25 §. Alueen määräaikainen rauhoittaminen. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

27 §. Luonnonsuojelun alueen rauhoituksen lakkauttaminen. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

28 §. Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

30 §. Kiellon voimaantulo. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

31 §. Poikkeamisvalta. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

33 §. Maisema-alueen perustaminen. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

34 §. Maisema-alueita koskevat määräykset. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

40 §. Kuolleena tavattu rauhoitettu eläin. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

45 §. Rauhoitettujen lajien kauppa. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

47 §. Erityisesti suojeltavat lajit. Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

48 §. Poikkeukset rauhoitussäännöksistä. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

49 §. Euroopan yhteisön lajinsuojelua koskevat erityissäännökset. Pykälän 3 ja 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

53 §. Valtion korvausvelvollisuus. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

54 §. Korvausten jaksotus. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muu-

tettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

55 §. *Väliaikainen toimenpidekielto.* Pykälän 1 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

57 §. *Pakkokeinot.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

61 §. *Valitus.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

62 §. *Valitus lääninoikeuden päätöksestä.* Pykälän otsikossa sekä 1 ja 2 momentissa lääninoikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi

63 §. *Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

65 §. *Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi.* Pykälän 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

72 a §. *Menettely liito-oravailmoituksesta.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.208 Laki ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

3 §. *Vakuuttamisvelvollisuuden valvonta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.209 Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

8 §. *Kehittämiskeskustelu.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

18 §. *Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävät.* Pykälän otsikossa sekä 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 2 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

38 §. *Kiellot yleiskaavaa laadittaessa.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristö-

keskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

64 §. *Neuvottelu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

66 §. *Viranomaisneuvottelu.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

72 §. *Suunnittelutarve ranta-alueella.* Pykälän 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

133 §. *Kuuleminen ja lausunnot.* Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

171 §. *Poikkeamisvalta.* Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

173 §. *Poikkeamismenettely.* Pykälän 2, 3 ja 5 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 1 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

174 §. *Poikkeamispäätös ja siitä ilmoittaminen.* Pykälän 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

179 §. *Määräys kadunpitovelvollisuuden toteuttamiseksi.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

190 §. *Muutoksenhaku muusta viranomaisen päätöksestä.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

191 §. *Valitusoikeus kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

192 §. *Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupa-päätöksestä sekä maisematyölupa- ja purkamislupapäätöksestä.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

193 §. *Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja suunnittelutarveratkaisusta.* Pykälän 7 kohdassa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

195 §. *Viranomaisen oikaisukehotus kaava-asiassa.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

196 §. *Oikaisuksen johdosta tehdyn päätöksen vaikutus valitukseen.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

198 §. *Eräiden päätösten tiedoksi antaminen.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

199 §. *Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

201 §. *Kaavapäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

205 §. *Viranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.210 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

17 §. *Poikkeuksen myöntäminen.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

19 §. *Kunnan ympäristönsuojelumääräykset.* Pykälän 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

20 §. *Valtion viranomaiset.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

22 §. *Valvontaviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi ja pykälän 4 momentissa työvoima- ja elinkeinokeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

si. Lisäksi 4 momentin säädösviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

23 §. *Ympäristölupaviranomaiset.* Pykälän 1 momentissa ympäristölupavirasto ja alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus lakiin aluehallintovirastoista, jonka nojalla on mahdollista asemalla säättää aluehallintovirastojen alueellisesta toimivallasta ja toimialueen laajentamisesta siten, että ympäristölupa-asioita käsitellään vain joissakin aluehallintovirastoissa. Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Koska ympäristölupa-asioiden käsittelyä koskeva yksityiskohtainen asiantuntemus keskittyisi aluehallintovirastoihin, on tarpeen säätää kuntien toiminnan tukeminen ympäristölupa-asioissa aluehallintovirastojen tehtäväksi. Kuntien voimavarojen ollessa niukat ja asiantuntemuksen joissakin tapauksissa puutteellista valtion ympäristölupaviranomaisen kuntien toimintaa tukevaa roolia tarvitaan. Asiasta ehdotetaan säädettäväksi pykälän uudessa 3 momentissa.

25 §. *Ympäristön tilan seuranta.* Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

27 §. *Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

31 §. *Toimivaltainen lupaviranomainen.* Säännöksessä säädetään toimivallan jaosta ympäristölupa-asioissa aluehallintoviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen välillä. Aikaisemmin alueellisille ympäristökeskuksille ja ympäristölupavirastoille kuuluneet lupa-asiat ratkaistaisiin jatkossa aluehallintovirastoissa. Toimivalta näissä asioissa siirtyisi käytännössä samansisältöisenä aluehallintovirastoille.

33 §. *Lupa-asian siirtäminen.* Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi aluehallinnon muutoksen jälkeenkin siirtää toimivaltansa kuuluvan lupa-asian ratkaistavaksi valtion ympäristölupaviranomaiselle. Perusteena tälle olisi erityisen selvityksen tarpeen sijasta tarve sellaiseen asiantuntemukseen, jota kunnassa ei voisi saada.

34 §. *Lupaviranomaisen alueellinen toimivalta.* Pykälän 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

35 §. Lupahakemus. Pykälän 1 momentissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena olisi alueellisen ympäristökeskuksen ja ympäristölupaviranomaisen sijasta aluehallintovirasto. Tämän johdosta momentin toinen virke ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana.

36 §. Lausunnot. Aikaisemmin vaikeaselkoista säännöstä on pyritty havainnollistamaan luettelon muodossa. Säännöksen ai-neellista sisältöä ei ole muutettu.

38 §. Lupahakemuksesta tiedottaminen. Tämän pykälän lupahakemuksesta tiedottamista koskevaan 1 momentin säännökseen sekä 53 ja 54 §:n lupapäätöksen antamista ja lupapäätöksestä tiedottamista koskeviin säännöksiin lisättäisiin velvollisuus aluehallintovirastolle tiedottaa sähköisesti internet-sivullaan sekä lupahakemuksesta sen kuulutusvaiheessa että lupapäätöksestä päätöksen-teen jälkeen. Sähköinen tiedottaminen voisi käytännössä olla pääsääntö myös kunnissa, vaikkakaan sitä ei ole säädetty pakolliseksi kunnassa vireillä olevista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, vaan tiedottamisesta sähköisesti olisi huolehditava mahdollisuuksien mukaan muun tiedottamisen ohella. Tällöin on otettu huomioon se, että kuntien valmiudet sähköiseen tiedottamiseen ovat erilaiset. Suuremmissa kunnissa valmiudet ovat hyvät, jolloin tiedottaminen voidaan poikkeuksetta hoitaa sähköisesti. Vastaava muutos sähköisestä julkaisemisesta tehtäisiin myös 53 §:n säännökseen, joka edellyttää julkipanoilmoituksen julkaisemista ennen lupapäätöksen antamista ja 54 §:ään, joka koskee lupapäätöksestä tiedottamista.

53 §. Lupapäätöksen antaminen. Perustelut on esitetty edellä 38 §:n kohdalla.

54 §. Lupapäätöksestä tiedottaminen. Perustelut on esitetty edellä 38 §:n kohdalla.

58 §. Luvan muuttaminen. Pykälän 2 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

60 §. Melua ja tärinää aiheuttava tilapäi-nen toiminta. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

64 §. Ilmoituksen käsittely. Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muu-

tettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Pykälän 3 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

64 a §. Poikkeukselliset tilanteet eräissä polttolaitoksissa. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

65 §. Tietojärjestelmään merkitseminen. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

68 §. Korvauksista päättäminen erikseen. Pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena olisi alueellisen ympäristökeskuksen ja ympäristölupaviraston sijasta aluehallintovirasto.

71 §. Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutu-neen vahingon korvaaminen. Pykälässä ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

72 §. Ennakoimattoman vahingon korvaami-nen. Pykälässä ympäristölupavirasto muutet-taisiin aluehallintovirastoksi.

73 §. Korvausasian käsittely käräjäoikeu-dessa. Pykälän 2, 3 ja 4 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi ja alueellinen ympäristökeskus muutet-taisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

77 §. Selvitysvelvollisuus ja puhdistustar-peenarviointi. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

78 §. Maaperän puhdistaminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 3 momentin asetuk-senantovaltuutta ehdotetaan ajanmukaistetta-vaksi.

79 §. Puhdistamisesta määrääminen. Pykä-län 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

80 §. Toimivallan siirto kunnalle. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Ympäristöministeriön tuli-si pykälän 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lisäksi kuul-la myös aluehallintovirastoa.

82 §. *Tarkkailu toisen alueella.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

84 §. *Rikkomuksen tai laiminlyönnin korjaaminen.* ja **84 a §.** *Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi.* Hallintopakon käyttäminen keskitettäisiin valvontaviranomaisille. Niiden laitosten osalta, joiden lupa-asiat ratkaistaan aluehallintovirastossa, hallintopakon käyttämisestä päättäisi toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kuntien toimivaltaa hallintopakon käyttämisessä ehdotus ei muuttaisi eli myös jatkossa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen määräisi hallintopakosta niiden laitosten osalta, joiden ympäristöluvut käsitellään kunnassa.

Muutosehdotuksella selkiytetään ja tehostetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen roolia lain valvontaviranomaisena. Sillä olisi itsenäinen toimivalta hallintopakon käytössä, eikä se joutuisi enää tekemään hakemusta aluehallintovirastolle. Tämä nopeutaisi asioiden käsittelyä, koska kaksinkertaista perehtymistä asiaan kahdessa viranomaisessa ei enää tarvittaisi. Hallintopakon käyttäminen edellyttää käytännössä useimmiten tarkastuksen tekemistä paikalla, mikä on luontevaa valvontaviranomaisen tehtävissä.

Myös lain 84 a §:n mukainen määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi siirtyisi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yksinomaiseen toimivaltaan sen mukaisesti, kun hallintopakkoasiat keskitetään valtion valvontaviranomaiselle. Kunnille ei kuulu lainkaan lain 84 a §:n mukaista toimivaltaa.

Lisäksi 84 a §:n 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

84 c §. *Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta.* Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

91 §. *Kuuleminen.* Pykälän ensimmäisen virkkeen lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi ja toisen virkkeen sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi.

92 §. *Vireillepano-oikeus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus

muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

94 §. *Toiminta rikosasiassa.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

95 §. *Valvonnan järjestäminen.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

96 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 4 momentin sanamuotoa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

97 §. *Valitusoikeus.* Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

98 §. *Kuuleminen valituksen johdosta.* Pykälässä ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Pykälään lisättäisiin velvollisuus aluehallintovirastolle tiedottaa lupapäätöstä koskevista valituksista myös sähköisesti internetsivullaan. Kuntia sama velvoite koskisi mahdollisuuksien mukaan. Sähköinen tiedottaminen voisi kuitenkin olla käytännössä pääsääntö myös kunnissa.

99 §. *Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa.* Pykälän 3 momentissa ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi. Lisäksi momenttiin tehtäisiin lisäys, jonka mukaan Vaasan hallinto-oikeuden päätös olisi toimitettava suoraan hallinto-oikeudesta myös valvontaviranomaiselle aluehallintoviraston, yleistä etua valvovan viranomaisen ja Suomen ympäristökeskuksen ohella.

105 §. *Käsittelymaksut.* Pykälän 1 momentin säädösviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

106 §. *Todistajan kuuleminen.* Pykälässä ympäristölupavirasto muutettaisiin aluehallintovirastoksi.

110 b §. *Valtioneuvoston päätöksen valmistelu.* Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

112 §. *Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta.* Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.211 Laki vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditoitijärjestelmään annetun lain 9 §:n muuttamisesta

9 §. Valvonta. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.212 Laki rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain muuttamisesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

24 §. Valtuutuksen ja hyväksymisen edellytysten valvonta ja toiminnan keskeyttäminen. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.213 Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta

5 §. Tukipäätös. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Avustushakemus. Pykälän 1, 2 ja 4 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

13 §. Sopimus valtion työstä. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Tietojärjestelmä. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.214 Laki vesienhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

4 §. Viranomaiset. Pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikön tehtävistä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä olisi toimialallaan vastata myös kalastoon liittyvän tiedon tuottamisesta lain täytäntöön panemiseksi.

5 §. Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävät. Pykälän otsikossa sekä pykälän 1 ja 2

momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

6 §. Valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

9 §. Seuranta. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

11 §. Vesienhoitosuunnitelma. Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi. Lisäksi 3 momentin lakiviittausta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

13 §. Vesienhoitosuunnitelman valmistelu. Pykälässä alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

14 §. Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa. Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikköön. Maa- ja metsätalousministeriö nimeäisi kuitenkin jatkossakin ohjausryhmään kalatalouden asiantuntijan.

15 §. Osallistuminen ja tiedottaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

16 §. Vesienhoitosuunnitelman käsittely. Pykälän 2 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

17 §. Vesienhoitosuunnitelmien hyväksyminen. Pykälän 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

1.215 Laki öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:n muuttamisesta

26 §. Katselmuslautakunta. Pykälän 1 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Nykyisille valtionhallinnon viranomaisille kuuluvista tehtävistä säädetään lakien lisäksi

myös asetustasolla. Vastaavat muutokset kuin tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan tehtäväksi viranomaisten tehtäviä koskeviin erityislakeihin, on tarkoitus tehdä myös tehtäviä koskeviin asetustasoiisiin säädöksiin, joita on arviolta noin 200.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan samaan aikaan kuin aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen sisältyvät lait sekä muut uudistusta koskevaan lainsäädäntömuutosten kokonaisuuteen kuuluvat lait eli 1 päivänä tammikuuta 2010.

4 Suhde perustuslakiin ja sääätämisjärjestys

Aluehallintouudistuksen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden laajuudesta johtuen sitä koskevat säädösehdotukset on jouduttu antamaan eduskunnalle kahdessa erillisessä hallituksen esityksessä. Ensimmäinen tähän kokonaisuuteen kuuluva hallituksen esitys aluehallinnon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 59/2009) annettiin eduskunnalle huhtikuussa 2009. Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys eduskunnalle aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi on toinen tähän esityskokonaisuuteen liittyvä esitys. Tämä esitys on olennainen osa aluehallinnon uudistuksesta aiheutuvien lainsäädäntömuutosten kokonaisuutta ja se on riippuvainen edellä mainitun eduskunnalle jo annetun hallituksen esityksen hyväksymisestä.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia (oikeusvaltioperiaate). Perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Sen lisäksi mitä eduskunnalle jo annetussa aluehallinnon uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä on ehdotettu, on tähän esitykseen pyritty mahdollisimman kattavasti sisällyttämään kaikki muut uudistuksen edellyttämät aluehallinnon viranomaisten tehtäviä ja toimivaltaa koskevien erityislakien muutosehdotukset. Tämä lainsäädäntötekniinen toteuttamistapa valittiin siksi, että nyt muutettavaksi ehdotetussa erityislainsäädännössä on kysymys edellä mainituissa perustuslain säännöksissä tarkoitetusta julkisen vallan käytöstä, jossa kansalaisten oikeusturvan ja perusoikeuksien toteutumisella on keskeinen merkitys. Sääntelytavan valintaan vaikutti myös se, että näin aluehallinnon viranomaisten toimivaltaa ja vastuusuhteita koskevat asiat olisi säädelty mahdollisimman kattavasti, selkeästi ja täsmällisesti. Lisäksi valittu sääntelytapa edistäisi mahdollisuuksia informoida aluehallinnon palveluja käyttäviä tahoja uudistuksesta sekä varmistaisi, että oikeusturvan ja perusoikeuksien toteutumisen vaatimukset tulisivat kattavasti ja täsmällisesti säädellyiksi. Eduskunnalle annettuun aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen sisältyvän valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annettavan lain (HE 59/2008, lakiehdotus 10) 3 ja 6 § sisältävät kuitenkin tarvittavat säännökset sen varalta, että kaikkia muutosta vaativia erityislakeja ei olisi kyetty esityksen valmistelussa selvittämään ja sen vuoksi ottamaan tässä esityksessä huomioon eikä toimivaltainen viranomaisen tämän johdosta yksiselitteisesti ilmenisi laista.

Perustuslakivaliokunta (PeVM 3/2007, myös PeVM 2/1995) on käsitellessään hallituksen esitystä (HE 54/2007) laeiksi valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta ja eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön katsonut muun muassa, että sellaiset toimialamuutokset, jotka koskevat tietyille ministeriölle laissa säädettyä tehtävää, on saatettava voimaan asianomaisia lakeja muuttamalla sekä huolehtimalla hallinnon selkeästä järjestämisestä ja muutosten tiedottamisesta kansalaisille. Tässä esityksessä valittu sääntelytapa on näiden linjausten mukainen.

Löytötavaralain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 21 a §:ssä säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä aluehallintoviraston on myönnettävä hakijalle lupa pitää löytötavaratoimistoa. Löytötavaratoimiston pitäminen on luvanvaraista myös voimassa olevan lain mukaan, joka on kuitenkin tullut voimaan ennen perusoikeusuudistusta. Tästä syystä lakiehdotusta on arvioitava perustuslain 18 §:ssä säädetyn elinkeinovapauden kannalta.

Löytötavaratoimiston pitämisen luvanvaraisuus on perusteltua ennen kaikkia siksi, että valvontaviranomainen, aluehallintovirasto, kykenisi mahdollisimman tehokkaasti varmistamaan sen, että löytötavaratoimistossa toimitaan luotettavasti ja lainmukaisesti. Löytötavaratoimistossa käsitellään toisten ihmisten omaisuutta, joka voi olla huomattavan arvokasta. Tämän vuoksi löytötavaratoimiston pitämisen luvanvaraisuus on painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatimaa.

Ehdotetut luvan myöntämisen edellytykset ovat täsmällisiä ja tarkkarajaisia. Luvan myöntämiseen ei liittyisi tarkoituksenmukaisuusharkintaa, vaan lupa olisi myönnettävä jokaiselle laissa säädetty edellytykset täyttävälle hakijalle. Lakiehdotus merkitsee tässä

suhteessa huomattavaa parannusta nykytilaan verrattuna. Verrattaessa ehdotuksesta aiheutuvaa elinkeinon harjoittamisen oikeuden rajoittamista luvanvaraisuudella saavutettaviin etuihin rajoitusten voidaan katsoa olevan myös suhteellisuusperiaatteen mukaisia.

Lakiehdotuksen 25 b §:ssä ehdotetaan säädettäväksi löytötavaratoimiston pitämistä koskevan luvan peruuttamisen edellytyksistä. Luvan peruuttamismahdollisuus on perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön edellyttämällä tavalla sidottu vakaviin ja olennaisiin rikkomuksiin ja laiminlyönteihin sekä siihen, että luvanhaltijalle mahdollisesti annetut huomautukset ja varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Edellä esitetyistä syistä löytötavaralain muuttamista koskeva lakiehdotus täyttää perusoikeutta rajoittavalle sääntelylle asetetut vaatimukset.

Edellä mainitun johdosta katsotaan, että lakiehdotukset voidaan säätää tavallisessa lain-säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta 3 päivänä helmikuuta 1995 annetun lain (346/1997) 12 § seuraavasti:

symisestä ja sen soveltamisesta 3 päivänä helmikuuta 1995 annetun lain (346/1997) 12 § seuraavasti:

12 §

Uhkasakko

Valvontaviranomainen voi tehostaa 11 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen talousvyöhykkeestä 26 päivänä marraskuuta 2004 annetun lain (1058/2004) 18 § seuraavasti:

18 §

Viranomaisten alueellinen toimivalta

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena sekä luonnonsuojelulaissa, ympäristönsuojelulaissa, vesilaissa ja jätelaissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena talousvyöhykkeellä toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on se, jonka toimialueen kohdalla hanke talousvyöhykkeellä sijaitsee. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueiden välisen rajan katso-

taan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisena lupaviranomaisena talousvyöhykkeellä.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1056/1991,
seuraavasti:

11 luku

annetuista asiakirjoista sille viranomaiselle,
joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa.**Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä**

12 §

Tiedoksianto valtiolle on toimitettava aluehallintovirastolle tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa. Kun tiedoksianto on toimitettu aluehallintovirastolle, sen tulee toimittaa jäljennös tiedoksi

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/1929) 22 §:n 1 ja 2 momentti ja 23 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 22 §:n 1 momentti laissa 101/1991 ja 2 momentti laissa 411/1987 sekä 23 §:n 3 momentti mainitussa laissa 411/1987, seuraavasti:

22 §

Perheasioiden sovittelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastolle.

Perheasioiden sovittelun järjestämisestä kunnassa huolehtii sosiaalilautakunta. Sovittelua voivat antaa lisäksi ne yhteisöt, yhtymät ja säätiöt sekä henkilöt, jotka ovat saaneet aluehallintoviraston luvan tähän toimintaan.

23 §

Myöntäessään luvan aluehallintovirasto voi samalla antaa tarkempia määräyksiä toimialueesta ja tehtävistä sekä velvollisuudesta antaa aluehallintovirastolle toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**säätiölain 17 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä huhtikuuta 1930 annetun säätiölain (109/1930) 17 b §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 349/1987, seuraavasti:

17 b §

Tuomioistuimen tulee antaa kuulutus sulautuvan säätiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehottaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle viimeistään kuukautta ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään

kolme kuukautta ja toisen kerran viimeistään kaksi kuukautta ennen paikalletulopäivää. Tuomioistuimen on annettava hakemuksesta erikseen tieto aluehallintovirastolle ja kaikille tunnetuille velkojille.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta 9 päivänä lokakuuta 1931 annetun lain (281/1931) 1-4, 6 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat, 1, 2 ja 6 § osaksi laissa 793/1996 ja 3, 4 ja 7 § mainitussa laissa 793/1996, seuraavasti:

1 §

Jos se, jolla on toiselta saatavana rahaa, arvopapereita tai asiakirjoja, kieltäytyy suoritusta vastaanottamasta taikka hänen poissaolonsa, sairautensa tai muu sellainen syy estää suorituksen, suoritusvelvollisella on oikeus tallettaa suoritettava aluehallintovirastoon ja siten vapautua suoritusvelvollisuudestaan.

Sama olkoon lakina, jos suoritusvelvollinen ei tiedä eikä ole velvollinen tietämään, kenelle suoritus on toimitettava tahi kenellä kahdesta tai useammasta suorituksen vaatijasta on siihen oikeus.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suoritusvelvollisuus koskee arvo-osuutta, suoritetaan talletus avaamalla arvo-osuusrekisterissä arvo-osuustili, jolle asianomaiset arvo-osuudet kirjataan. Tilin haltijaksi on merkittävä velkoja, jos velkoja on tiedossa, tai "tuntematon velkoja" ja tilille on merkittävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu suorituspaikka sekä maininta siitä, että kysymys on suoritusvelvollisuudesta vapautumiseksi tehdystä suorituksesta. Arvo-osuusrekisterin pitäjän on heti tilin avaamisen jälkeen ilmoitettava talletuksesta suorituspaikan aluehallintovirastolle tai, jos suorituspaikka ei ole tiedossa, sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueeseen Helsingin kaupunki kuuluu. Mitä jäljempänä säädetään aluehallintovirastosta, sovelletaan siihen aluehallintovirastoon, jolle ilmoitus on tehty. Arvo-osuuksien siirtämiseen tililtä, velkojalle tehtävään ilmoitukseen sekä suoritusvelvollisuudesta vapautumiseen sovelletaan, mitä jäljempänä säädetään.

2 §

Sen, joka tahtoo 1 §:ssä mainitulla tavalla tallettaa suoritettavan, on ilmoitettava siitä kirjallisesti suorituspaikan aluehallintovirastolle. Ilmoituksessa on mainittava syy, johon vaatimus suoritusvelvollisuuden täyttämistä tallettamalla perustuu, sekä kaikki ne seikat, joiden tunteminen on tarpeen luovutettaessa talletettua siihen oikeutetulle.

Tallettamisesta on suoritusvelvollisen ilmoitettava talletettuun oikeutetulle viipymättä, jos se on mahdollista, tai, jos useammat vaativat talletettua itselleen, kullekin heistä.

3 §

Suoritusvelvollinen voi talletusta tehdessään pidättää itselleen oikeuden saada talletettu takaisin. Jos joku on aluehallintovirastolta vaatinut talletettua itselleen, sitä ei kuitenkaan voida ilman hänen suostumustaan antaa suoritusvelvolliselle, ellei vaatimusta ole lainvoimaisesti hylätty.

4 §

Milloin tallettaminen on aiheutunut siitä, että kaksi tai useampi on vaatinut talletettua, aluehallintovirasto ei saa antaa sitä kenellekään heistä ennen kuin he ovat sopineet asiasta tai asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

6 §

Aluehallintovirastoon tämän lain nojalla talletetut varat on talletettava viipymättä luottolaitokseen. Luottolaitokseen talletetuille varoille maksettavan koron saa se, joka saa nostaa talletuksen. Jollei aluehallintovirastossa ole varmaa säilytyspaikkaa, myös arvopa-

perit ja asiakirjat on säilytettävä luottolaitoksessa.

Maksu, joka säilyttämisestä ehkä vaaditaan, on tallettajan suoritettava. Jos hän sen laiminlyö, talletettu tai tarpeellinen osa siitä saadaan myydä maksun suorittamiseksi.

7 §

Jollei talletettua ole annettu pois kymmenen vuoden kuluessa tallettamisesta, tallettaja saa sen takaisin, vaikkei hän olekaan pidättänyt itselleen 3 §:ssä mainittua oikeutta. Tallettajan on kuitenkin vaadittava talletettua aluehallintovirastolta vuoden kuluessa maini-

tun määräajan päättymisestä. Muutoin talletettu menee valtiolle.

Jos kysymys oikeudesta talletettuun on tuomioistuimen tai välimiesten käsiteltävänä, kun kymmenen vuotta tallettamisesta on kulunut, lasketaan vuoden määräaika siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7.

Laki**julkisesta notaarista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta notaarista 9 päivänä kesäkuuta 1960 annetun lain (287/1960) 1 ja 2 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 885/1996, seuraavasti:

1 §

Julkisia notaareita ovat maistraatin päällikkö ja hänen määräämänsä maistraatin virkamies. Julkiseksi notaariksi määrättävän tulee täyttää 2 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset. Jos maistraatissa on useampia julkisia notaareita, heidän tehtävänsä määräytyvät työjärjestyksen mukaan.

Maistraatissa voi olla julkisen notaarin virka. Virka voi olla yhdistetty sellaiseen virkaan, jonka kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto.

Ahvenanmaan maakunnassa julkisia notaareita ovat Ahvenanmaan valtionviraston määräämät, 2 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimuk-

set täyttävät Ahvenanmaan valtionviraston virkamiehet sekä maakunnansyyttäjä ja maakunnanvouti.

2 §

Julkisen notaarin kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

8.

Laki**vesilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961) 1 luvun 9 §:n 3 momentti, 12 §:n 2—4 momentti, 15 a §, 17 §:n 2 momentti, 17 a §, 18 §:n 1 momentti, 20 § ja 30 §:n 1 momentti, 2 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 14 a §:n 2 ja 4 momentti, 22 §:n 2—4 momentti, 22 b ja 22 c §, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti ja 32 §, 3 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 a ja 2 §, 3 §:n 1—3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 a §:n 3 momentti, 8 a § sekä 9 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 5 luvun 9 §, 14 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 29 §:n 3 momentti, 30 §:n 3 momentti, 31, 33 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 41 §, 45 §:n 3 momentti, 48 §, 49 §:n 1 momentti, 53 §:n 3 momentti, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 62 ja 64 §, 66 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 ja 2 momentti, 78 §:n 1 momentti, 85 §:n 3 momentti, 86 §:n 2 momentti, 91 §:n 1 ja 2 momentti, 92 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 93 §:n 1 ja 3 momentti, 96 §, 99 §:n 1 momentti sekä 99 a ja 100 §, 6 luvun 2 ja 2 a §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 31 a §:n 4 momentti, 7 luvun 2 §, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 3—5 momentti, 9 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti sekä 14 ja 15 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 §, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n 4 momentti sekä 22 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 ja 12—14 §, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti sekä 21 ja 22 §, 10 luvun 8 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2—4 momentti, 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 momentti, 14 b §, 15 §:n 1 momentti sekä 21 §, 12 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 11, 14 ja 16 §, 17 §:n 2 momentti, 18 § sekä 19 §:n 1 ja 3—5 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1 §:n 1 ja 3 momentti, 1 a §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §, 8 §:n 2 momentti, 9, 11 a ja 11 b §, 11 c §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13, 14 ja 18—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 23 a ja 24—26 §, 27 §:n 1 ja 3 momentti, 28 a ja 30 §, 31 §:n 1 ja 2 momentti sekä 32 §:n 1 momentti, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 11 §, 18 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti sekä 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 5 a §:n 3 momentti sekä 9 §:n 2 momentti, 20 luvun 2 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 21 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 ja 3 momentti, 3 a ja 3 b §, 3 c §:n 1 momentti, 3 d ja 3 e §, 4 §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 8 a §, 9 §:n 1 momentti sekä 11 ja 12 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 9 §:n 3 momentti, 12 §:n 2—4 momentti, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 1 momentti ja 20 §, 2 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 22 §:n 2—4 momentti, 22 b ja 22 c §, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti sekä 32 §, 3 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 a ja 2 §, 3 §:n 1—3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 a §:n 3 momentti, 8 a § sekä 9 §:n 1 ja 3 momentti, 5 luvun 9 §, 14 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 29 §:n 3 momentti, 31, 33 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 41 §, 45 §:n

3 momentti, 48 §, 49 §:n 1 momentti, 53 §:n 3 momentti, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 62 ja 64 §, 66 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 ja 2 momentti, 78 §:n 1 momentti, 85 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 92 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 93 §:n 3 momentti, 96 §, 99 §:n 1 momentti ja 99 a §, 6 luvun 2 ja 2 a §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti sekä 12 §:n 2 momentti, 7 luvun 2 §, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 3—5 momentti, 9 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti sekä 14 ja 15 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 §, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n 4 momentti ja 22 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 ja 12—14 §, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti sekä 21 §, 10 luvun 8 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2—4 momentti, 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 momentti, 14 b §, 15 §:n 1 momentti ja 21 §, 12 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 11, 14, 16 ja 18 § sekä 19 §:n 1 ja 3—5 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1 §:n 1 ja 3 momentti, 1 a §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §, 8 §:n 2 momentti, 9, 11 a ja 11 b §, 11 c §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13, 14 ja 18—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24—26 §, 27 §:n 1 ja 3 momentti, 30 §, 31 §:n 1 ja 2 momentti sekä 32 §:n 1 momentti, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti sekä 11 §, 18 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti sekä 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 5 § ja 9 §:n 2 momentti, 20 luvun 2 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 21 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 3 a ja 3 b §, 4 §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 11 ja 12 § laissa 88/2000, 1 luvun 15 a ja 17 a § laissa 1105/1996 ja mainituissa laissa 88/2000, 1 luvun 30 §:n 1 momentti laissa 689/2000, 2 luvun 14 a §:n 2 ja 4 momentti ja 16 luvun 23 a § laissa 1301/2004, 4 luvun 9 §:n 4 momentti laissa 629/1991, 5 luvun 30 §:n 3 momentti, 91 §:n 1 momentti ja 93 §:n 1 momentti, 8 luvun 10 b §:n 1 momentti, 12 luvun 17 §:n 2 momentti, 16 luvun 28 a § sekä 19 luvun 1 §:n 1 momentti ja 5 a §:n 3 momentti laissa 79/1995, 6 luvun 31 a §:n 4 momentti laissa 1278/1996, 9 luvun 22 § laissa 1347/1995 ja mainituissa laissa 88/2000, 17 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti ja 9 §:n 1 momentti sekä 21 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 732/2005, 19 luvun 4 § laissa 948/1997, 21 luvun 3 c §:n 1 momentti sekä 3 d ja 3 e § laissa 386/2009 sekä 21 luvun 8 a § mainituissa laeissa 79/1995 ja 88/2000, seuraavasti:

1 luku

van oikeussuhteen päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Yleisiä säännöksiä

12 §

9 §

Sillä, joka vuokraoikeuden nojalla tai muulla siihen verrattavalla perusteella hallitsee tiettyä aluetta, on ojitusta ja jäteveden johtamista koskevissa asioissa omistajan asemesta oikeus tämän alueen osalta määrätä sellaisista toimenpiteistä, joihin ei tarvita aluehallintoviraston lupaa taikka joista ei aiheudu velvollisuutta rahasuoritukseen tai oikeutta korvaukseen hallinnan perusteena ole-

Valtaväylänä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta vesistön leveydestä, kuitenkin niin, että milloin vesistössä yleisesti harjoitetaan liikennettä tahi uittoa, valtaväylän leveys on vähintään seitsemän metriä. Aluehallintovirasto voi, jos tärkeät syyt vaativat, hakemuksesta määrätä valtaväylän leveämmäksi tai kapeammaksi sekä sen sijainnin muuallekin kuin edellä on sanottu.

Valtaväylää älköön, ellei tässä laissa olevista tai erikseen annetuista säännöksistä muuta johdu, tai siihen ole saatu aluehallin-

toviraston lupaa, rakentamalla suljettako tai supistettako, alköönkä väylään myöskään asetettako sen käyttämistä vaikeuttavaa laitetta tai muuta tilapäistä estettä.

Kysymys valtaväylän sijainnista ja leveydestä voidaan saattaa hakemuksella aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

15 a §

Toimenpide, joka vaarantaa enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan tai kluuvijärven taikka muualla kuin Lapin maakunnassa enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven säilymisen luonnontilaisena, on kielletty riippumatta siitä, aiheutuisiko siitä edellä 15 §:ssä tarkoitettu seuraus.

Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa tarkoitettujen vesistöjen suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä aluehallintoviraston luvasta säädetään.

17 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua uomaä tai veden juoksua siinä ei saa niin muuttaa, että siitä aiheutuu vahinkoa toisen maalle. Aluehallintovirasto voi kuitenkin antaa luvan rakentamiseen noudattaen soveltuvin osin, mitä vesistöön rakentamisesta säädetään.

17 a §

Jos edellä 17 §:ssä tarkoitettu, muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitseva uoma on luonnontilainen, ei sitä saa muuttaa niin, että uoman säilyminen luonnontilaisena vaarantuu. Sama on koko maassa voimassa luonnontilaisesta lähteestä.

Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa tarkoitettujen uomien tai lähteiden suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkees-

ta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä aluehallintoviraston luvasta säädetään.

18 §

Ilman aluehallintoviraston lupaa ei saa käyttää pohjavettä tai ryhtyä pohjaveden ottamista tarkoittavaan toimeen siten, että siitä pohjaveden laadun tai määrän muuttumisen vuoksi voi aiheutua jonkin pohjavettä ottavan laitoksen vedensaannin vaikeutuminen, tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuuden olennainen vähentyminen tai sen hyväksikäyttämismahdollisuuden muu huonontuminen taikka toisen kiinteistöllä talousveden saannin vaikeutuminen (*pohjaveden muuttamiskielto*). Kielto koskee myös maa-ainesten ottamista ja muuta toimenpidettä, jos siitä ilmeisesti voi aiheutua edellä mainittu seuraus.

20 §

Aluehallintovirasto voi tärkeiden syiden vaatiessa, jollei tämän luvun 12–15 §:stä muuta johdu, hakemuksesta antaa viranomaiselle tai sille, jolla on oikeus ottaa vesistöstä vettä nesteenä käytettäväksi, luvan toisenkin vesialueella panna vesistöön luvassa määrättyjä aineita tai suorittaa muita toimenpiteitä vesistön tilan tai veden käyttöominaisuuksien parantamiseksi taikka vesistön tutkimiseksi. Jos toimenpiteestä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua pilaantumista, on tältä osin voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

30 §

Jokaisella, joka kärsii lietteestä, matalikosta tai muusta niihin verrattavasta vesistön käyttöä koskevasta haitasta, on oikeus ilman lupaa toisenkin vesialueella suorittaa haitan poistamiseksi tarpeellinen vesistön tilan ja käyttömahdollisuuksien parantamista koskeva toimenpide, jos siitä ei aiheudu tämän luvun 12–15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta eikä työn suorittamisesta johdu vesialueen omistajalle huomattavaa haittaa. Työn aloittamisesta ja suorittamisesta on,

jos toimenpide ei ole merkitykseltään vähäinen, ennakolta ilmoitettava vesialueen omistajalle tai, vesialueen kuulussa yhteisalueen osakkaille, yhteisalueen osakaskunnalle yhteisalueen lain 26 §:n mukaisesti sekä, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

2 luku

Yleiset säännökset rakentamisesta vesistöön

2 §

Jos rakentamisesta tai rakennelman käyttämisestä saattaa aiheutua 1 luvun 12–15 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, on rakentamiseen hankittava aluehallintoviraston lupa. Lupa on tarpeen myös poikettaessa vesioloihin vaikuttavalla tavalla aikaisemmin myönnetystä luvasta.

7 §

Jos vesistöön rakentajalle on tarpeen saada toiselle kuuluvaa aluetta laitteen, rakennuksen tai muun rakennelman taikka uuden uoman pohjaksi niiden käyttöä varten välttämättömästi tarvittavine alueineen, tai alueeksi, jolle poistettava maa siirretään taikka joka veden alle saatettuna tulee 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan vesialueeksi tai joka tarvitaan yleisen tai yksityisen edun suojaamiseksi tehtävää laitetta tai rakennelmaa varten, voi aluehallintovirasto asianomaisen luvan hakemisen yhteydessä tai milloin erityistä syytä on, muutoinkin hakemuksesta antaa rakentajalle oikeuden tällaiseen alueeseen sillä mahdollisesti olevine rakennuksineen tai muine rakennelmineen. Oikeus voidaan myöntää vain, mikäli rakentamisen osalta tämän luvun 6 §:n 2 momentissa mainitut edellytykset ovat olemassa ja sen lisäksi edellä mainittuihin tarkoituksiin tarvittava alue suurimmalta osaltaan kuuluu hakijalle joko omistusoikeuden tai pysyvän käyttöoikeuden perusteella. Jos kysymys on hakijalle

ja muille yhteisesti kuuluvasta alueesta, oikeuden myöntäminen edellyttää, että toimenpiteen kohteeksi joutuva alue ei ole sanottavasti suurempi hakijan osuutta vastaavaa osaa yhteisestä alueesta.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla myönnetyn oikeuden nojalla saadaan aluetta käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten oikeus on myönnetty. Käyttöoikeus on pysyvä, jollei aluehallintovirasto erityisistä syistä ole määrännyt, että se on oleva voimassa vain määräjän.

12 §

Päätöksessä tarkoitettuun rakennustyöhön on ryhdyttävä aluehallintoviraston määräämässä, enintään neljän vuoden ajassa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä ennen määräjän päättymistä tehdystä hakemuksesta pidentää määräaika enintään kolmella vuodella.

Rakennustyön päättymisestä ja rakennelman käyttöönotosta on aluehallintoviraston määräämänä aikana tehtävä ilmoitus aluehallintovirastolle ja 21 luvussa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle siten kuin 16 luvun 30 §:n 1 momentissa säädetään.

14 a §

Aluehallintovirasto voi luvassa päättää tarkkailusta kokonaan tai osittain taikka siten, että hankkeesta vastaavan on laadittava erillinen suunnitelma tarkkailuvelvoitteen toteuttamiseksi (*tarkkailusuunnitelma*). Tarkkailusuunnitelman hyväksyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kalataloutta koskevalta osin tarkkailusuunnitelman hyväksyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualue, jolle kalataloutta koskevat asiat kuuluvat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun tarkkailusuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen voidaan hakea kirjallisesti oikaisua aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen julkipäivästä. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn aluehallintoviraston

päätökseen haetaan muutosta siten kuin 17 luvun 1 §:ssä säädetään.

22 §

Jos kysymyksessä olevaa vesistöä varten on laadittu kalatalousviranomaisen hyväksymä suunnitelma kalaston suojelemiseksi, aluehallintoviraston on otettava se tarpeen mukaan huomioon kalatalousvelvoitteesta määrättäessä. Sama on voimassa kalastuslaissa (286/1982) tarkoitetusta kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittaminen rakentajan toimesta aiheuttaisi niillä saavutettavaan hyötyyn verrattuna hänelle kohtuuttomia kustannuksia taikka kalatalousvelvoitteen määräämistä ei muusta syystä ole pidettävä tarkoituksenmukaisena, rakentaja on määrättävä suorittamaan kalatalousvelvoitteen tai sen osan asemesta siten korvattavan velvoitteen kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu kalatalousviranomaisen käytettäväksi 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseen (*kalatalousmaksu*) sillä vesialueella, johon toimenpiteen vahingollinen vaikutus ulottuu. Aluehallintovirasto voi tarvittaessa antaa maksunsaajalle määräyksiä maksun käytöstä.

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta muuttaa kalatalousvelvoitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätarkoituksenmukaiseksi osoittautunutta velvoitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos velvoitteen kalataloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä.

22 b §

Jos kalatalousmaksu on määrätty vuosittain suoritettavaksi ja sen perusteena oleva kustannustaso on muuttunut, kalatalousviranomaisen perii maksun kustannustason nousua vastaavasti tarkistettuna, vaikka sitä ei ole 22 §:n 4 momentissa mainituin tavoin muutettu. Tarkistus tehdään täysin kymmenin prosentein ja muutoin aluehallintoviraston määräämiä perusteita noudattaen. Jos tarkistuksesta syntyy erimielisyyttä, voidaan

asia saattaa hakemuksella aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

Kalatalousviranomainen on velvollinen viipymättä palauttamaan maksuvelvolliselle sen osan 1 momentissa mainitulla viranomaisen päätöksellä peritystä kalatalousmaksusta, joka ylittää aluehallintoviraston päätöksellä myöhemmin määrätyn maksun suuruuden.

22 c §

Edellä 22 §:n 4 momentissa ja 22 b §:ssä säädetty koskee myös ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla annettuja vastaavia määräyksiä. Ensimmäisen kerran 22 b §:ään perustuvasta maksun tarkistamisesta päättää kuitenkin hakemuksesta aluehallintovirasto. Tarkistamisen edellytyksen on, että sitä on pidettävä yleisen tai tärkeän yksityisen edun kannalta tarpeellisenä. Aluehallintoviraston tulee päätöksessään ottaa huomioon maksun määräämisestä kuluneen ajan pituus ja muut asiaan vaikuttavat näkökohdat.

24 §

Jos vesistöön rakennettaessa on yleistä tai yksityistä tietä, rautatietä tai muuta kiskorataa taikka sitä varten tehtyä siltaa, rumpua tai pengertä muutettava tai uusi tällainen rakennelma tehtävä, on tämä työ rakentajan suoritettava ja kustannettava. Jollei tässä tarkoitettuun toimenpiteeseen ole saatu asianomaiselta suostumusta, on aluehallintoviraston hakemuksesta määrättävä toimenpiteen suorittamisesta.

Jos tie, rautatie tai muu kiskorata on valtion tai kunnan viranomaisen hoidossa, on tällä oikeus suorittaa edellä tarkoitettu työ ja saada rakentajalta korvaus tarpeellisista kustannuksista. Vastaavan oikeuden aluehallintovirasto voi hakemuksesta muutoinkin antaa tienpitäjälle tahi rautatien tai muun kiskoradan omistajalle, jos liikenteen turvallisuus tai muut erityiset syyt sitä vaativat.

25 §

Päätöksessä, jonka aluehallintovirasto tämän luvun 24 §:n nojalla antaa sillan tai rummun tekemisestä, on myös määrättävä sen kunnossapitamisesta ja uusimisesta. Kunnossapitäjäksi voidaan, ottamalla huomi-

oon, mitä sanotun pykälän 3 momentissa säädetään, määrätä sillan tai rummun omistaja taikka rakentaja.

Olosuhteiden olennaisesti muuttuessa aluehallintovirasto voi hakemuksesta muuttaa edellä tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä.

26 §

Aluehallintovirasto voi lupapäätöksessään oikeuttaa hakijan ryhtymään jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista yrityksen toteuttamista tarkoittaviin töihin ja työn suorittamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin (*töidenaloittamislupa*). Tällainen lupa voidaan myöntää, jos

1) töiden kiireellistä aloittamista on pidettävä tärkeänä pitkäaikaiseen, hakemuksen perustana olevaan rakentamissuunnitelmaan sisältyvän työn aloittamiseksi tai valmistamiseksi; tai

2) töiden aloittamisen lykkääntymisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa vahinkoa ja sen aloittaminen voi tapahtua tuottamatta muille vesien käyttömuodoille tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa pysyvää haittaa, jos lupa muutoksenhaun johdosta evätään tai sen ehtoja muutetaan; taikka

3) kysymys on hankkeesta, johon aluehallintovirasto on antanut luvan tämän luvun 6 §:n 1 tai 3 momentin nojalla ja joka ei sanottavasti vaikuta vesioloihin.

Aluehallintoviraston tulee määrätä, onko lupapäätöksessä määrätyt korvaukset tai osa niistä suoritettava ennen töidenaloittamisluvassa tarkoitettuihin töihin ryhtymistä. Korvaus saadaan nostaa hyväksyttävää vakuutta vastaan. Tässä momentissa tarkoitettuun aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea muutosta.

27 §

Omistajan velvoittamista edellä tarkoitettun korvauksen tai toimenpiteen suorittamiseen on edunmenetyksen kärsineen haettava aluehallintovirastolta. Asia on pantava vireille, jollei rakentamislupapäätöksessä sitä varten ole varattu pitempää aikaa, kymmenen vuoden kuluessa 12 §:n 3 momentissa tarkoitettun

valmistumisilmoituksen tekemisestä tai, jos rakennustyötä ei ole saatettu loppuun ennen valmistumisilmoituksen tekemistä, rakennustyön loppuun saattamisesta. Tästä määräajasta riippumatta voidaan korvausta kuitenkin hakea rakennelman sortumisesta tai muusta arvaamattomasta syystä aiheutuvasta vahingosta.

30 §

Aluehallintovirasto voi rakennelman omistajan tai sen käyttämisestä haittaa kärsivän samoin kuin myös asianomaisen viranomaisen hakemuksesta antaa selventäviä määräyksiä rakennelman käyttämisestä, kuitenkin niin, ettei määräyksillä sanottavasti vähennetä rakennelmasta saatavaa hyötyä.

31 §

Ilman aluehallintoviraston lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Lupaa poistamiseen ei saada myöntää, jos poistamisesta aiheutuisi tämän luvun 5 §:ssä mainittu vahingollinen seuraus, jota poistamisen yhteydessä suoritettavin toimenpitein ei voida torjua.

32 §

Jos omistaja haluaa poistaa rakennelman, jonka käyttämiseen toiselle tämän luvun 9 §:n nojalla on myönnetty lupa ja jota käyttäjä edelleen tarvitsee, aluehallintovirasto voi hakemuksesta myöntää viimeksi mainitulle oikeuden lunastaa sen itselleen. Aluehallintovirasto määrää lunastushinnan rakennelman silloisen arvon mukaan ottaen huomioon, mitä rakentamiskustannuksista tämän luvun 13 §:n mukaan mahdollisesti jo on omistajalle suoritettu, samoin kuin sen haitan, joka rakennelman pysyttämisestä toisen alueella ehkä aiheutuu.

3 luku

Vesivoiman hyväksikäyttö

2 §

Voimalaitoksen rakentamiseen on haettava lupa aluehallintovirastolta. Sama koskee myös aikaisemmin rakennetun laitoksen ja siihen kuuluvien rakennelmien tai niiden käytön muuttamista niissä tapauksissa, joissa 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan on haettava lupa aikaisemmin myönnetyn luvan määräyksistä poikkeamiseen.

7 §

Jos omistaja ei entisin tai kohtuullisiksi katsottavin uusin ehdoin halua uudistaa tämän lain voimassa ollessa tehtyä sopimusta, jolla vesialue on annettu vuokralle vesivoiman käyttämistä varten tai jollekin on luovutettu tämän luvun 6 §:ssä tarkoitettu määräaikainen käyttöoikeus, on vuokra- tai käyttöoikeuden haltijalla oikeus vaatia, että omistaja kohtuullisen arvon mukaan määrättävästä hinnasta lunastaa häneltä ne rakennukset ja muut rakennelmat koneineen ja laitteineen, jotka vesistöön ja sen rannalle kysymyksessä olevan oikeuden käyttämistä varten on rakennettu. Tätä tarkoittava vaatimus on pantava vireille hakemuksella aluehallintovirastossa viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä kun vuokra- tai käyttöoikeus on lakannut olemasta voimassa.

11 §

Voimalaitoksen rakentamiseen osallistumista koskevan tarjouksen tekemistä varten aloitteentekijän on pyydettävä aluehallintovirastoa julkisella kuulutuksella kehottamaan niitä, joilla tämän luvun 9 §:n mukaan on oikeus osallistua yritykseen ja jotka sen haluat tehdä, viimeistään kuulutuksessa määrätynä päivänä kirjallisesti ilmoittamaan aluehallintovirastolle yritykseen osallistumisestaan sekä esittämään tarvittavan selvityksen osallistumisoikeudestaan. Kuulutushakemuksen on liitettävä yrityksen suunnitelma, selvitys, josta käy ilmi, kenelle käyttöön otettava vesivoima kuuluu, sekä yrityksen kustannusarvio ilmoituksineen siitä, mikä osa kustannuksista on tarkoitettu yritykseen osallistuvien rahoitettavaksi. Näiden asiakirjojen tulee kuulutusajan olla asianomaisten nähtävänä aluehallintoviraston virkahuoneistossa tai kuulutuksessa ilmoitetussa muussa pai-

kassa. Aloitteentekijän on viivytyksettä kuulutuksen antamisen jälkeen lisäksi toimitettava kirjatussa kirjeessä tai muutoin todistettavasti jäljennös kuulutuksesta muille käyttöön otettavan vesivoiman osakkaille, ei kuitenkaan niille, joiden osuus kysymyksessä olevasta vesivoimasta ilmeisesti on alle sadaneksen.

Jos kuulutusta pyydettyessä esitetty selvitys osoittaa, että lailliset edellytykset rakentamiseen ilmeisesti puuttuvat, älköön aluehallintovirasto suostuko kuulutuspyyntöön.

Jollei vesivoiman osakas ole edellä mainitulla tavalla tiedon saatuaan ilmoittanut aluehallintovirastolle yritykseen osallistumisestaan, on hän menettänyt oikeutensa siihen. Sama on myös voimassa, jollei osallistumisilmoituksen tehnyt kuudessakymmenessä päivässä todisteellisen kehotuksen siihen saatuaan allekirjoita yhtiösopimusta siihen liittyvine yhtiöjärjestyksineen tai, mikäli hän ei katso voivansa hyväksyä yhtiösopimusta, ole hakemuksella pyytänyt aluehallintovirastolta tämän luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimenpidettä.

Yritystä koskeva lupahakemus on, jollei aluehallintovirasto hakemuksesta ole myöntänyt pitennettyä määräaika, tehtävä vuoden kuluessa kuulutuksessa määrätyn ajan päättymisestä uhalla, että aloite muutoin on katsottava rauenneeksi. Jollei muusta toimintamuodosta ole sovittu, on hakemus tehtävä tämän luvun 10 §:n mukaisesti perustettavan osakeyhtiön nimiin. Lupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, että osallistumistarjous on edellä sanotulla tavalla annettu tiedoksi.

13 §

Jos asianosaisten välillä syntyy erimielisyyttä oikeudesta vesivoimaan tai niiden edellä olevien säännösten soveltamisesta, jotka koskevat osallistumista rakentamisyri-tykseen, on asianosaiset, mikäli asiaa ei voida hakemuksen yhteydessä esikysymyksenä ratkaista, aluehallintoviraston päätöksellä osoitettava määräajassa panemaan käräjäoikeudessa vireille asiaa koskeva kanne. Tällainen määräys ei estä hakemuksen edelleen käsittelyä ja lupa-asian ratkaisemista, ellei aluehallintovirasto katso painavia syitä ole-

van käsittelyn siirtämiseen siksi, kunnes riita on ratkaistu. Asian käsittelee se käräjäoikeus, jonka tuomiopiirissä pääosa puheena olevasta vesivoimasta sijaitsee.

-----
17 §

Se, joka voi osoittaa oikeutensa 1 momentissa tarkoitetussa voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan, voi hakemuksella pyytää aluehallintovirastoa määräämään ajan, jonka kuluessa voimalaitoksen omistajan on ryhdyttävä tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn. Asian käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintopakkoasioista 21 luvussa säädetään.

4 luku

Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

1 a §

Aluehallintovirasto voi merenkululaitoksen hakemuksesta määrätä julkiseksi kulkuväyläksi sellaisen vesistön osan, jota on tarpeen pitää avoimena yleistä laiva- tai vene liikennettä varten. Julkinen kulkuväylä voidaan määrätä myös vesistöön, jossa on valtaväylä.

2 §

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta määrätä yleiseksi paikallisväyläksi julkiseen väylään kuulumattoman vesistön osan, joka on tarpeen pitää avoinna yleistä laiva- tai vene liikennettä varten, jollaisena pidetään myös vapaa-ajan veneilyä. Yleinen paikallisväylä voidaan myös määrätä vesistöön, jossa on valtaväylä.

3 §

Ennen kuin aluehallintovirasto määrää yleisestä kulkuväylästä 1 a tai 2 §:n mukaisesti, sen tulee todeta, että kysymyksessä oleva vesistön osa kohtuuden mukaan täyttää ne vaatimukset, jotka vesistössä harjoitettava liikenne huomioon ottaen yleiselle kulkuväylälle voidaan asettaa.

Aluehallintoviraston päätöksessä on määrättävä yleisen kulkuväylän sijainti. Jos sijainti joltakin osin vahvistetaan poikkeamaan siitä, mitä hakemuksessa on esitetty, on hakijalle varattava tilaisuus vastineen esittämiseen ennen päätöksen tekemistä.

Väyläksi määräämistä koskevaan päätökseen on sisällytettävä myös määräys 4 ja 6 §:n mukaisista toimenpiteistä, jos nämä 1 momentin säännökset huomioon ottaen ovat tarpeen väylän kuntoonpanemiseksi. Aluehallintovirasto voi kuitenkin asian laajuuden tai muun syyn vuoksi määrätä väylästä erikseen ennen sanotuista toimenpiteistä päättämistä. Aluehallintovirasto määrää, milloin yleinen paikallisväylä tarvittavien töiden tultua suoritetuiksi voidaan ottaa käyttöön. Julkisen kulkuväylän käyttöön ottamisesta päättää merenkululaitos.

Yleinen kulkuväylä on merkittävä 12 luvun 11 §:ssä mainittuun vesipäätösrekisteriin ja aluehallintovirastossa pidettävään karttaan sekä merenkululaitoksessa ylläpidettävään merikarttaan.

5 §

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta ei ole tehty tai neuvotteluja asiasta sopimiseksi ei ole käyty, valtion tai muun yleisen kulkuväylän kuntoonpanijan on haettava aluehallintovirastolta lupa turvalaitteen asettamiseksi vesistöön tai sen rannalle. Yritykseen sovelletaan muutoin, mitä 2 luvussa säädetään vesistöön rakentamisesta. Kuitenkaan tontille, rakennuspaikalle, puutarhaan, varastopaikalle, uimarannalle tai muulle erityiseen käyttöön otetulle alueelle lupaa ei saa myöntää ilman pakottavaa tarvetta. Tässä momentissa tarkoitettua hakemusasiasia ei saa määrätä käsiteltäväksi katselmustoimituksessa.

6 §

Kulkuväylästä poistetun maan ja muun vesistön pohjasta otetun kiinteän aineen (*ruoppausmassa*) sijoittamiseen vesialueelle on haettava aluehallintoviraston lupa, jos toimenpiteestä voi aiheutua 1 luvun 12–15 tai 19 §:ssä tarkoitettu seuraus, taikka seurauksista riippumatta, jos sijoittaminen tapahtuu

hylkäämistarkoituksessa Suomen aluevesillä eikä kyse ole merkityksettömän pienestä määrästä ruoppausmassaa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia yleisiä määräyksiä ruoppausmassan sijoittamisesta ja sijoittamisen edellytyksistä Suomen aluevesillä. Luvanvaraisesta toimenpiteestä ja luvan myöntämisestä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 2 luvussa säädetään. Kuitenkaan 2 luvun 7 §:ssä tarkoitettua oikeutta alueeseen ei erikseen vaadita, jos toimenpiteestä ei seuraa vesialueen muuttuminen maa-alueeksi. Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä ruoppausmassan sisältämiä haitallisia aineita koskevista arviointiperusteista ja raja-arvoista.

Jos aluehallintoviraston lupaa ei 1 momentin mukaan tarvita, saadaan ruoppausmassa sijoittaa toisen vesialueelle ilman alueen omistajan suostumusta.

Maanomistajan suostumuksetta ruoppausmassaa ei saa panna viljelyksessä olevalle maalle eikä tämän luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulle erityiseen käyttöön otetulle alueelle. Sitä ei omistajan suostumuksetta saa panna muullekaan maa-alueelle, ellei kysymys ole vähäisestä määrästä tai aluehallintovirasto ole antanut siihen lupaa.

7 a §

Jos käsittely aluehallintovirastossa on tämän pykälän mukaisessa asiassa tarpeen, hakijan on annettava aluehallintovirastolle riittävä selvitys haetun oikeuden tai toimenpiteen tarpeellisuudesta.

8 a §

Jos 3 §:n mukaisesti vahvistettavan väylän käyttäminen ennalta arvioiden aiheuttaisi 8 §:n mukaan korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä, on tästä määrättävä väylän kunnossapitäjän maksettavaksi korvaus vahvistuspäätöksessä. Aluehallintovirasto voi myös määrätä, että annettuja korvausmääräyksiä on erikseen tarkistettava päätöksessä määrättävänä ajankohtana. Jos arvioitavissa olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä ei aiheudu, aluehallintovirasto voi määrätä hakijan saattamaan määräajassa vireille korvausten määräämistä tarkoittavan hakemusasian. Aluehallintovi-

raston määräys ei estä vahingonkärsijää erikseen hakemasta väylän kunnossapitäjältä korvausta sen mukaan kuin 11 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Vesistöissä olevan kulkuväylän käyttämisestä ei saa periä korvausta, jollei aluehallintovirasto, milloin kysymyksessä on yksityinen kulkuväylä, tai liikenne- ja viestintäministeriö yleisen paikallisväylän osalta, jos kuntoonpanokustannukset ovat huomattavan suuret, hakemuksesta ole myöntänyt väylän kuntoonpanijalle oikeutta kuntoonpanokustannusten korvaamiseksi tarkoitettun maksun perimiseen väylän käyttäjiltä. Päätöksessä, jolla sanottu oikeus myönnetään, on määrättävä maksun suuruus, kantamisperusteet sekä aika, joksi oikeus on annettu.

Omistaja tai se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, voi kuitenkin hakea aluehallintovirastolta maksun suuruuden ja kantamisperusteen vahvistamista.

Maksujen perimisestä yleisten kanavien ja satamien käyttämisestä sekä väylämaksuista (1122/2005) tarkoitetuista väylämaksuista on 1 momentin estämättä voimassa, mitä niistä erikseen on säädetty.

5 luku

Puutavaran uitto

9 §

Uittosäännön vahvistamista, muuttamista ja kumoamista on haettava aluehallintovirastolta. Hakemuksen voi tehdä puutavaran omistaja tai se, joka aikoo uittaa puutavaraa vesistöissä, asianomainen viranomainen, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, vesialueen, rannan, laitteen taikka rakennuksen tai muun rakennelman omistaja, vesiliikenteen harjoittaja sekä muukin, milloin uiton toimittaminen vesistöissä välittömästi saattaa koskea hänen oikeuttaan tahi etuaan.

14 §

Milloin vesistöön myöhemmin perustetaan uittoyhdistys, on sen toimintaa varten tarpeellinen, 1 momentin mukaan valtiolle kuuluva omaisuus uittoyhdistyksen hakemuksesta aluehallintoviraston päätöksellä ilman korvausta siirrettävä sille. Sen hakemuksesta, jonka etua asia koskee, on myös aluehallintoviraston päätöksellä määrättävä 1 momentissa tarkoitettun omaisuuden siirtämisestä uittoyhdistykseltä toiselle uittoyhdistykselle, mikäli uiton toimittamisen yleinen järjestely tällaista siirtoa vaatii. Omaisuuden siirtymisestä valtiolle uittoyhdistyksen toiminnan la-
katessa säädetään tämän luvun 78 §:ssä.

Aluehallintoviraston edellä mainituissa tapauksissa antama päätös käy kiinteistön saantokirjasta.

18 §

Yleinen uittoväylä, joka 1 momentin nojalla on perustettu, samoin kuin yleisen uittoväylän leveyttä koskeva 1 momentin mukainen määräys, on merkittävä vesipäätösrekisteriin, aluehallintovirastossa pidettävään karttaan sekä uittosääntöön liitettävään karttaan.

19 §

Yhteisuittoa koskevan määräyksen estämättä aluehallintovirasto voi hakemuksesta uittoyhdistystä ja asianomaisia viranomaisia kuultuaan antaa puutavaran omistajalle luvan yhteisuitoalueella toimitettavaan yksityisuitoon, jos puutavaran omistajan jatkuva puutavaran saanti ei muulla tavoin tule ilman kohtuuttomia kustannuksia turvatuksi ja jollei siitä aiheudu yhteisuitolle sanottavaa haittaa tai yksikkökustannusten mainittavaa nousua. Puutavaran omistajalla on aina oikeus lupaa siihen hankkimatta yksityisesti uittaa kotitarpeeksi kuljetettavat puunsa.

29 §

Jos 1 momentissa määrätty kunnossapito-
velvollisuus laiminlyödään, on noudatettava, mitä 21 luvun 3 §:ssä säädetään. Aluehallintovirasto voi kieltää uiton toimittamisen ve-

sistössä tai sen osassa siksi, kunnes se, mitä on laiminlyöty, on asianmukaisesti korjattu.

30 §

Kun uitto vesistöissä tai sen osassa lakkaa, tulee tämän luvun 62 §:ssä tarkoitettun toimitusajan, tai jos sellaista ei ole asetettu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten laitteiden ja rakennelmien poistamiseksi tai muuttamiseksi, jotka voivat olla vaaraksi tai haitaksi vesistöä käytettäessä. Jos toimenpiteestä ei aiheudu 1 luvun 12–15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, voidaan toimenpiteeseen ryhtyä jo ennen uittosäännön muuttamista tai kumoamista.

31 §

Uittajan on suoritettava kunnossapitäjälle korvausta kustannuksista, jotka uittovuoden aikana ovat aiheutuneet vesistön sekä sellaisten laitteiden ja rakennelmien kunnossapidosta, jotka uittosäännössä on vesistön kuntoonpanoa varten määrätty tehtäviksi taikka joista sanotussa säännössä tämän luvun 27 §:n nojalla on määrätty suoritettavaksi korvausta. Korvaus suoritetaan, jollei jäljempänä sanotusta muuta johdu, kultakin uittovuodelta sen päätyttyä ja korvauksen osalta on vastaavasti voimassa mitä tämän luvun 26 §:n 1 momentissa kuntoonpanokustannuksista säädetään. Milloin jonkin vuoden osalle tulevat kustannukset ovat poikkeuksellisen suuret, voi aluehallintovirasto kunnossapitäjän hakemuksesta myöntää tälle oikeuden periä uittajilta niitä varten ennakkomaksuja.

Aluehallintovirasto voi kunnossapitäjän tai uittajan hakemuksesta määrätä kunnossapitokustannukset, joista seuraavien vuosien uittajille aiheutuisi huomattava kustannusten säästö, useamman vuoden aikana kuolettaviksi, noudattamalla soveltuvien osin, mitä tämän luvun 26 §:n 2 momentissa säädetään.

33 §

Milloin kuntoonpanija tai kunnossapitaja on vakuuttanut uittoa varten tehdyt laitteet tai rakennelmat vahingon varalta, on vahingon johdosta saatu korvausmäärä käytettävä niiden uusimiseen tai aluehallintoviraston mää-

räyksen mukaan vesistön muuhun kunnostamiseen uiton tarpeeksi.

35 §

Kun uittosäännön vahvistamista on haettu tämän luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua vesistöä tai vesistön osaa varten, voi aluehallintovirasto, ennen kuin asia on lopullisesti ratkaistu, hakemuksesta myöntää uittajalle määräajaksi luvan toimittaa väliaikaisesti uittoa, jos uiton lykkääntymisestä olisi hakijalle huomattavaa vahinkoa ja uiton aloittaminen voi tapahtua tuottamatta liikenteelle, kalastukselle, vesistön virkistyskäytölle tai vesistön muulle käyttämiselle erityistä haittaa taikka sanottavasti vahingoittamatta vesistöä ja sen rannassa olevia laitteita tai rakennelmia.

Milloin uittosäännön tai sen muutoksen vahvistamista koskevan asian ollessa vireillä haetaan 13 §:ssä tarkoitettua lupaa alueen lunnastamiseen tai käyttöön saamiseen, aluehallintovirasto voi hakemuksesta ennen asian lopullista ratkaisemista antaa uittajalle väliaikaisen luvan sanotun alueen käyttämiseen, jos se ei estä olojen palauttamista ennalleen siinä tapauksessa, että lupaa ei myönnetä tai että se myönnetään toisenlaisin ehdoin kuin väliaikainen lupa. Käytöstä aiheutuva vahinko, haitta tai muu edunmenetys on uittajan asianomaiselle korvattava.

36 §

Aluehallintovirasto voi määrätä, että päätöstä, jolla on annettu 1 momentissa tarkoitettu lupa, on noudatettava, vaikka siihen haetaan muutosta.

39 §

Kun uiton toimittaminen on uittosäännössä rajoitettu määrättyyn aikaan, mutta uittoajan pitentäminen on jonakin uittokautena vallitsevien olojen vaatima, voi aluehallintovirasto hakemuksesta vuodeksi kerrallaan pitentää uittoaikaa.

41 §

Metsänomistajia uittoyhdistyksessä edustava jäsen on asianomaisen metsäkeskuksen nimettävä aluehallintoviraston kehotuksesta

ja aluehallintoviraston tulee antaa hänelle määräys yhdistyksen jäseneksi. Jos metsäkeskuksia on useampia alueella, jolta tulevaa puutavaraa yhdistyksen toimesta uitetaan, on jokaisen niistä nimettävä ehdokas ja aluehallintovirasto antaa määräyksen sille ehdokkaalle, jonka se katsoo sopivimmin edustavan sanotun alueen metsänomistajia. Milloin valtio omistaa enemmän kuin puolet kysymyksessä olevan alueen metsäalasta, on ehdokkaan nimeäminen Metsähallituksen asia. Edellä tässä pykälässä tarkoitettu asia pannaan aluehallintovirastossa vireille hakemuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettulla uittoyhdistyksen jäsenellä on oikeus saada kohtuullinen korvaus tehtävästään siltä, joka on nimennyt hänet ehdokkaaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettulla alueella toimii useita metsäkeskuksia ja ehdokas on jonkin niistä nimeämä, on muiden metsäkeskusten osallistuttava korvaukseen siinä suhteessa, missä metsäalue, jolta tulevaa puutavaraa yhdistyksen toimesta uitetaan, jakaantuu näiden toiminta-alueiden kesken. Jos korvauksesta tai osallistumisesta siihen syntyy erimielisyyttä, on asia aluehallintoviraston ratkaistava.

45 §

Kun ohjesääntö on hyväksytty, mutta sitä ei vielä ole tämän luvun 48 §:n mukaisesti vahvistettu, on yhdistyksen asioita hoidettava hyväksytyn ohjesäännön mukaisesti. Jos aluehallintovirasto on sen hakemuksesta, jota asia koskee, väliaikaisella päätöksellä taikka ohjesäännön vahvistaessaan määrännyt yhdistyksen kokouksessa hyväksyttyyn ohjesääntöön muutoksia, on niitä noudatettava, vaikkei vahvistamispäätös ole saanut lainvoimaa.

48 §

Uittoyhdistyksen ohjesäännölle on haettava aluehallintoviraston vahvistus.

Aluehallintovirasto voi hakemusta käsitellessään oikaista hyväksytyn ohjesäännön lainmukaiseksi sekä tehdä siihen sellaisia lisäyksiä tai muutoksia, joita on pidettävä yhdis-

tyksen jäsenten tai sivullisten oikeuksien suojaamiseksi tarpeellisina.

49 §

Uittoyhdistyksen ohjesäännön muuttamista koskevan hakemuksen voi aluehallintovirastolle tehdä uittoyhdistys tai yksityinen uittaja taikka Metsähallitus. Jollei muutosehdotusta ole käsitelty yhdistyksen kokouksessa, on kokoukselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen ehdotuksesta.

53 §

Hallituksen jäsenen voi se, joka on hänet valinnut tai määrännyt, vapauttaa toimestaan, vaikkei hänen toimikautensa ole päättynyt. Ohjesäännön mukaisesti valittu hallituksen jäsen saa kuitenkin palkkion myös jäljellä olevalta ajalta, jollei aluehallintovirasto yhdistyksen hakemuksesta toisin määrää.

58 §

Uittoyhdistyksen hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen nimi, kotipaikka ja yhteisuitoalue, hallituksen jäsenten nimet ja kotipaikat sekä se, miten yhdistyksen nimi kirjoitetaan ja kenellä on oikeus nimen kirjoittamiseen, ilmoitetaan aluehallintovirastossa pidettävään rekisteriin, josta asetuksella säädetään. Niin ikään on rekisteriin ilmoitettava yhdistyksen ohjesäännön vahvistamisesta tai muuttamisesta ja on ilmoitukseen liitettävä virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös päätöksestä.

59 §

Hallinnon ja tilien tarkastamista varten tulee uittoyhdistyksen valita vähintään kaksi tilintarkastajaa sekä näille varamiehet. Aluehallintovirasto voi yhdistyksen jäsenen tai Metsähallituksen hakemuksesta, jos katsoo syytä siihen olevan, määrätä pätevän henkilön yhdistyksen valitsevien tilintarkastajien lisäksi virkavastuulla tarkastamaan yhdistyksen tilejä ja antamaan siitä kertomuksen Metsähallitukselle. Näin määrätyn tilintarkastajan palkkion vahvistaa aluehallintovirasto ja suorittaa uittoyhdistys.

62 §

Jos uittoyhdistys ei jonakin vuonna toimita uittoa taikka jos yhteisuito vesistöissä kokonaan lakkaa, aluehallintoviraston on yhdistyksen viimeksi toimineen hallituksen tai, milloin yhteisuiton lakkaaminen perustuu uittosäännön kumoamiseen tai muuttamiseen, Metsähallituksen hakemuksesta määrättävä yksi tai useampia toimitsijoita hallituksen sijasta ja sille kuuluvin valtuuksin hoitamaan yhdistyksen asioita sekä tarvittaessa huolehtimaan yhdistyksen lakkauttamista varten suoritettavista selvittelytoimenpiteistä. Uittoyhdistyksen kokoukselle kuuluvaa päätäntävaltaa käyttävät tällöin, mikäli kysymys on tietyn vuoden uittoa koskevasta asiasta, yhdistyksen sanotun vuoden jäsenet sekä muussa tapauksessa toimitsijat.

64 §

Uittoyhdistykselle tämän lain mukaisesti kuuluvaa tai yhdistyksen tämän luvun 63 §:n 1 momentin nojalla hankkimaa kiinteää omaisuutta yhdistys saa luovuttaa tai velasta kiinnityttää vain, jos aluehallintovirasto hakemuksesta on antanut siihen luvan. Lupaa ei saa myöntää sellaisen omaisuuden osalta, jonka säilyttäminen uittoyhdistyksen hallinnassa on katsottava uiton jatkuvan toimittamisen kannalta välttämättömäksi. Edellä mainittua omaisuutta siihen kuuluvine laitteineen ja rakennelmineen ei saa ulosmitata muusta kuin kysymyksessä olevaan kiinteistöön kiinnitetystä tai sellaisesta saatavasta, josta kiinteistö muutoin on panttina taikka jolla on kiinteistöön parempi etuoikeus kuin minkä kiinnitys tuottaa.

Jos uittoyhdistys luovuttaa 1 momentissa tarkoitettua tai muuta sille kuuluvaa omaisuutta, eikä kysymys ole käyttökelvottoman tai tarpeettomaksi tulleen irtaimen omaisuuden rahaksi muuttamisesta, on, mikäli saatuja varoja ei välittömästi käytetä vastaavanlaisen omaisuuden hankkimiseen, varojen käyttämistä koskeva asia hakemuksella saatettava aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

66 §

Kustannukset, jotka aiheutuvat määrätynlaisen uittoa varten tarpeellisen omaisuuden hankkimisesta taikka uittoyhdistyksen toimintaa useamman vuoden aikana edistävistä

töistä, voidaan, jollei niitä ole pidettävä uittosäännössä tai aluehallintoviraston päätöksellä kuolettaviksi määrättyinä kuntoonpano- tai kunnossapitokustannuksina, uittoyhdistyksen ohjesäännössä tai hakemuksesta annetulla aluehallintoviraston päätöksellä määrätä kuolettaviksi myöhemminä vuosina yhdistyksen jäseninä olevilta puutavaran omistajilta perittävien kuoleusmaksuina noudattamalla kunkin erilaatuisen omaisuuden ja työn osalta ohjesäännössä vahvistettuja tai aluehallintoviraston erikseen vahvistamia perusteita.

68 §

Uittoyhdistyksellä voi olla sen muista varoista erillään pidettäviä, vahvistettujen sääntöjen mukaan hoidettavia rahastoja omaisuuden hankinta- ja kunnossapitokustannusten tasoittamista, eläkkeen suorittamista, toimihenkilöiden ja työntekijäin muuta huoltoa sekä sellaisia vero-, korvaus- ja muita maksusuorituksia varten, jotka joutuvat maksettaviksi vasta uittovuoden jälkeen. Rahaston perustamista ja sen sääntöjen hyväksymistä koskevalle yhdistyksen kokouksen päätökselle on haettava aluehallintoviraston vahvistus. Aluehallintovirasto voi tehdä sääntöihin yhdistyksen jäsenten edun turvaamiseksi tarpeellisia muutoksia.

76 §

Uittoyhdistyksen kokouksen päätös, joka lain, uittosäännön, uittoyhdistyksen ohjesäännön tai viranomaisen antaman määräyksen vastaisesti rajoittaa yhdistyksen jäsenelle kuuluvaa oikeutta tai asettaa hänelle veloituksia, on häntä kohtaan tehoton, jos hän ei ole päätöksen tekemiseen osallistunut. Kysymys päätöksen tehostuudesta voidaan hakemuksella saattaa aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

Muutoin on, jos uittoyhdistyksen kokouksen päätös tai hallituksen toimenpide on lain, uittosäännön, uittoyhdistyksen ohjesäännön tai viranomaisen antaman määräyksen vastainen, sillä, joka päätöstä tehtäessä tai toimenpidettä suoritettaessa oli uittoyhdistyksen jäsen sekä yhdistyksen hallituksen jäsenellä oikeus moittia päätöstä tai toimenpidettä, jota ei ole hyväksynyt, hakemuksella, joka on

aluehallintovirastossa pantava vireille viimeistään kuudentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on tehty taikka hän sai hallituksen toimenpiteestä tahi, milloin kysymys on tämän luvun 72 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisämäärän perimisestä, sanotussa momentissa mainitusta jakoluettelosta tiedon.

78 §

Kun uittoyhdistyksen toiminta lakkaa, on sellainen yhdistykselle kuuluva irtain omaisuus, jonka säilyttämistä vesistöissä ehkä jatkuvan uiton toimittamisen kannalta ei ole katsottava välttämättömäksi, selvityksestä huolehtimaan asetettujen toimitsijain toimesta muutettava rahaksi. Vastaavasti on muutettava rahaksi sellainen uittoyhdistykselle kuuluva kiinteä omaisuus, jonka säilyttämistä vesistöissä edellä mainitun taikka muun metsän tai vesistön käyttöä palvelevan tarkoituksen kannalta ei ole katsottava välttämättömäksi. Aluehallintoviraston asiana on toimitsijain hakemuksesta määrätä, mikä kiinteä omaisuus on muutettava rahaksi. Muu kiinteä omaisuus siirretään valtiolle aluehallintoviraston päätöksellä, josta on voimassa, mitä tämän luvun 14 §:n 3 momentissa säädetään.

85 §

Välitystuomio on laadittava kirjallisesti ja siihen on merkittävä antamispäivä ja -paikka. Tuomio, joka on välimiesten allekirjoitettava, on toimitettava asianomaiselle aluehallintovirastolle. Kappale tuomiota on toimitettava kullekin asianosaiselle siten kuin välimiesmenettelystä annetun lain 37 §:ssä säädetään.

86 §

Jollei muutosta välitystuomioon haeta eikä kysymys ole tämän luvun 88 §:n 2 momentissa tarkoitettua tapauksesta, on täytäntönpäannon osalta noudatettava ulosottokäärän (705/2007) 2 luvun 19 §:n säännöstä.

91 §

Uittajan on määrättävä jokaiseen kuntaan, jonka alueella uittoa toimitetaan, uittoasiamies, jonka tulee uiton aikana olla yleisön helposti tavattavissa. Uittoasiamiehen nimi ja osoite sekä niissä tapahtuneet muutokset on ilmoitettava ympäristönsuojelulautakunnalle ja asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä lisäksi paikallispoliisille.

Jollei 1 momentin säännöstä ole noudatettu, on paikallispoliisin sen vaatimuksesta, jota asia koskee, määrättävä sopiva henkilö uittoasiamieheksi sekä annettava siitä tieto uittajalle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Uittoasiamieheksi määrättyllä on oikeus saada tehtävästään uittajalta kohtuullinen palkkio. Jos palkkiosta syntyy erimielisyyttä, voidaan asia saattaa hakemuksella aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

92 §

Jos vesistöissä, jossa uittoa ei ole määrätty yhteiseksi, samaan aikaan uitetaan kahden tai useamman puutavaran omistajan puita, ja toisen uitosta saattaa olla toiselle haittaa, aluehallintovirasto voi uittajan hakemuksesta määrätä uittoa varten järjestelypäällikön, jonka tulee tasapuolisesti valvoa kaikkien puutavaran omistajien etua ja huolehtia uiton järjestämisestä niin, että haitta, mikäli mahdollista, vältetään.

Järjestelypäälliköllä on oikeus saada tehtävästään uittajilta palkkio. Jos palkkion suuruudesta tai sen suorittamisvelvollisuuden jakamisesta uittajien kesken syntyy erimielisyyttä, voidaan asia hakemuksella saattaa aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

Aluehallintoviraston 1 momentin nojalla antamaa määräystä on noudatettava, vaikka siihen haetaan muutosta.

93 §

Ennen kuin puutavara lasketaan vesistöön, tulee siinä olla helposti havaittava omistajan uittomerkki, josta on annettu tieto niille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, ympäristönsuojelulautakunnille ja paikallis-

poliisille, joiden toimialueella uittoa toimitetaan. Jos puutavaraa uitetaan nipuissa, vastaava uittomerkki tulee olla nipussa ennen sen vesistöön laskemista.

Aluehallintovirasto voi määrättyä tapausta varten myöntää vapautuksen uittotavaran merkitsemisestä, jos uitto voidaan toimittaa niin, ettei synny epätietoisuutta siitä, kenelle puut kuuluvat.

96 §

Puutavara saadaan uittaa kuorimattomana, jos uitto lasketaan varmuudella voitavan saattaa loppuun vuoden kuluessa siitä, kun puut on kaadettu, ellei 1 luvun 19 §:stä muuta johdu eikä aluehallintovirasto sille tehdyn hakemuksen johdosta ole kieltänyt vesistöissä kuorimattoman puutavaran uittoa siitä johtuvan haitan vuoksi.

Milloin uitto ei ole mainitussa ajassa loppuun saatettavissa, tulee puutavaran, ennen kuin sitä ryhdytään uittamaan, olla kelvollisesti kuorittua. Kuitenkin saadaan, ellei 1 luvun 19 §:stä muuta johdu, kesällä lehteen kaadetut lehtipuut vielä seuraavana vuonna uittaa kuorimattomina ja samoin muikin puutavara toisena vuotena sen kaatamisesta, jos uitto toimitetaan nippu-uittona ja pääasiallisesti selkävessillä, sekä aluehallintoviraston luvalla muutoinkin, jos erittäin tärkeät syyt sitä vaativat ottaen lisäksi huomioon, mitä 2 luvun 1 a §:ssä säädetään.

Aluehallintovirasto voi määrätä, että sen tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä on noudatettava, vaikka siihen haetaan muutosta.

99 §

Jos uitosta on jäänyt vesistöön uponneita tai uppoamistilassa olevia puita taikka uittotarvikkeita, joista on haittaa veden juoksulle, liikenteelle, vesistön virkistyskäytölle, kalastukselle tai vesistön käyttämiselle muuhun tarkoitukseen, voi aluehallintovirasto viranomaisen tai haitasta kärsivän hakemuksesta velvoittaa vesistön kunnossapitäjän, tai, jollei sellaista ole, sen, joka viimeksi on toimittanut vesistöissä uittoa, määrättyssä ajassa puhdistamaan vesistön uhallla, että se tehdään kunnossapitäjän tai sanotun uiton toimittajan

kustannuksella. Vesistöä toisen kustannuksella puhdistettaessa nostetut puut on myytävä julkisella huutokaupalla.

99 a §

Kun uitto on lakannut eikä toimivaa uittoyhdistystä ole, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 30 §:n 3 momentin ja 97–99 §:n säännösten estämättä ja, jos toimenpiteestä ei aiheudu 1 luvun 12–15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, ilman asian käsittelyä aluehallintovirastossa poistaa vesistöä vaaraa tai haittaa aiheuttavat uppo-puut ja muut uittojätteet, jotka tällöin jäävät valtion omaisuudeksi ilman erillistä ilmoitusvelvollisuutta.

100 §

Jos ulkomaalainen tahtoo toimittaa Suomen alueella puutavaran uittoja, eikä kysymys ole uittosta, josta Suomen ja vieraan valtion kesken tehdyssä sopimuksessa on toisin määrätty, on hänen annettava sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella uitto alkaa, hyväksyttävä vakuus uittajalle tässä laissa säädettyjen velvoitusten täyttämiseksi.

6 luku

Ojitus

2 §

Jos ojituksesta saattaa aiheutua 1 luvun 15, 18 tai 19 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, on ojitukseen tältä osin hankittava aluehallintoviraston lupa. Kuitenkaan 1 luvun 15 §:n perusteella lupaa ei tarvita siltä osin kuin yksinomaan puron yläpuolisella alueella suoritettava ojitus aiheuttaa virtaaman muuttumista purossa. Ojituksena suoritettavaan puron perkaamiseen on luvanvaraisuudesta riippumatta sovellettava 2 luvun 3 §:ää.

Jos ojituksen toteuttamiseksi on tarpeen poistaa voimalaitos, pato tai kiinteä laite taikka tehdä niihin muutos, on siihen haettava aluehallintoviraston lupa.

Mitä 2 tai 9 luvussa säädetään 1 momentissa tarkoitettujen säännösten nojalla luvanvaraisista toimenpiteistä ja niihin annettavista luvista, on vastaavasti voimassa 1 momentin mukaan luvanvaraisesta toimenpiteestä. Edellä 2 momentissa tarkoitettun luvan aluehallintovirasto voi antaa noudattaen vesistöön rakentamisesta voimassa olevia säännöksiä. Aluehallintoviraston on lupapäätöksessään määrättävä myös ne korvaukset, jotka ojituksen johdosta on, siltä osin kuin aluehallintoviraston lupa on siihen tarpeen, suoritettava toimenpiteen aiheuttamasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä.

2 a §

Jos ojitus aiheuttaisi 1 luvun 15 a tai 17 a §:ssä kielletyn muutoksen, on kiellosta sanottujen pykälien nojalla myönnettävä poikkeus käsiteltävä aluehallintovirastossa. Poikkeuksesta on voimassa, mitä 19 luvun 5 §:ssä säädetään aluehallintoviraston luvasta.

10 §

Ojittamiseen ei saa ryhtyä, ennen kuin asia on ollut 19 luvun säännösten mukaisesti ojitusvoimassa käsiteltävänä, jos

- 1) kysymys on ojituksesta, johon 2 §:n mukaan siinä tarkoitetuilta osin tarvitaan aluehallintoviraston lupa;
- 2) ojitukseen sisältyy tulva-alueen poistaminen tai pienentäminen tahi tämän luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun pienehkön järven laskeminen taikka kun ojituksen johdosta vesien virtaamissuunta huomattavasti muuttuu tahi ojitusta varten on tarpeen tehdä suo-japenger tai pumppuasema toisen maalle;
- 3) oja on tehtävä yleisen tien, rautatien tai muun kiskoradan alitse taikka sellaisen tien poikki johtavaa uomaa on suurennettava eikä tienpitäjän taikka rautatien tai muun kiskoradan omistajan suostumusta saottuun toimenpiteeseen ole saatu; taikka
- 4) sopimusta yhteisestä ojituksesta ei saada aikaan.

11 §

Ojitusvoimassa vahvistettun suunnitelman toteuttamismääräajasta on voimassa, mi-

tä 2 luvun 12 §:n 1 momentissa säädetään aluehallintoviraston lupaan perustuvan rakennustyön määräajasta. Toimitukseen sovelletaan, mitä aluehallintovirastosta sanotussa lainkohdassa säädetään.

12 §

Jos ojituksessa on menetelty tämän lain säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä tarvittavista oikaisutoimenpiteistä 20 luvun 7 §:n mukaisesti. Jos asiassa on kysymys 1 luvun kielto-säännösten rikkomisesta taikka jos oikaisutoimenpiteestä päätettäessä jouduttaisiin ratkaisemaan kysymys aluehallintoviraston luvan tarpeellisuudesta, ojituksen ja vesistön järjestelyn välisestä erosta tai aluehallintoviraston luvan noudattamisesta, noudatetaan kuitenkin 21 luvun 3 §:ää. Tässä momentissa säädetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta ei muissakaan tapauksissa estä 21 luvun 3 §:n soveltamista.

31 a §

Jos 1 tai 3 momentissa tarkoitettussa ojitustoimituksessa tehtyyn päätökseen haetaan muutosta, asianomaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on viipymättä ilmoitettava tästä kirjaamisviranomaiselle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle myös muutoksenhakutuomioistuimen asiassa antama ratkaisu, kun se on tullut lainvoimaiseksi.

7 luku

Vesistön järjestely

2 §

Vesistön järjestelyyn, joka tarkoittaa järven laskemista sen osaksi tai kokonaan tapahtuvaa kuivattamista varten tai josta voi aiheutua tulvaa tai huomattavaa veden nousua muualla vesistöissä taikka muu 1 luvun 12–15 tai 19 §:ssä tarkoitettu vahingollinen tai hai-

tallinen muutos tahi seuraus, on haettava aluehallintoviraston lupa.

4 §

Tässä pykälässä tarkoitetun järjestelyn kustannukset on luvan saajan suoritettava. Luvan saajalla ei ole oikeutta vaatia muita osallistumaan yritykseen tai siitä aiheutuviin kustannuksiin. Aluehallintovirasto voi, jos hakija on muu kuin valtio, vaatia hakijan asettamaan vakuuden järjestelystä johtuvien korvausten suorittamisesta.

8 §

Hyödynsaajan kiinteistö on panttina sen osalle tulevasta aluehallintoviraston lupapäätökseen sisältyvästä tai järjestely-yhtiön vahvistamasta kustannusosuudesta korkoineen niin kuin maakaaren 20 luvussa säädetään.

Jos järjestely toteutetaan aluehallintoviraston luvalla, aluehallintoviraston on viipymättä lupapäätöksen antamisen jälkeen ilmoitettava lupapäätöksestä ilmenevät kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Aluehallintoviraston on niin ikään viipymättä ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle lupapäätöstä koskevasta muutoksenhausta sekä muutoksenhakutuomioistuimen asiassa antaman lainvoimaisen ratkaisun sisällöstä.

Jos aluehallintoviraston lupa ei ole järjestelyn toteuttamiseksi tarpeen, järjestely-yhtiön toimitsijoiden on ilmoitettava vahvistetut kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kirjaamisrekisteriin. Järjestely-yhtiön toimitsijoiden on niin ikään ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle muusta kuin muutoksenhakutuomioistuimen antamasta ratkaisusta, jolla aluehallintoviraston lupapäätökseen sisältyviä tai järjestely-yhtiön vahvistamia kustannusosuuksia muutetaan.

9 §

Jos kaikki järjestelystä hyötyä saavat sopivat sen toimeenpanemisesta yhteisenä yrityksenä, on, milloin järjestelyyn tarvitaan aluehallintoviraston lupa, sopimus tehtävä kirjallisesti. Siinä on määrättävä kunkin osuus työn suorittamisesta ja yrityksen kustannuksista sekä kullekin yritykseen osalliselle kuu-

luvat, sanottuun sopimukseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet. Niin ikään on sopimuskirjassa, jos sopimukseen osallistuvia on kolme tai useampia, mainittava, onko ja kenenellä oikeus edustaa sopimuksen tekijöitä tuomioistuimessa ja muutoin järjestelyä koskevissa asioissa, sekä nimettävä yksi tai useampia toimitsijoita, joille haaste tai muu ilmoitus järjestelyä koskevissa asioissa voidaan sopimuksen tekijöitä velvoittavasti antaa. Sopimuskirja on esitettävä aluehallintoviraston vahvistettavaksi luvan hakemisen yhteydessä.

10 §

Järjestely-yhtiön sääntöjen osalta on vastaavasti voimassa, mitä ojituksesta 6 luvun 27 §:n 2 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että sääntöihin voidaan ottaa muitakin kuin sanotussa momentissa mainittuja yhtiön järjestysmuotoa koskevia määräyksiä. Sääntöille on haettava aluehallintoviraston vahvistus. Jo ennen vahvistamista on yhtiön asioita hoidettava hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Jos aluehallintovirasto vahvistaessaan säännöt on määrännyt niihin muutoksia, on muutettuja sääntöjä noudatettava, vaikkei vahvistamista koskeva päätös ole lainvoimainen.

11 §

Vesistön järjestelyssä on vastaavasti noudatettava, mitä ojituksesta 6 luvun 17 §:ssä, 27 §:n 3 momentissa ja 28–31 §:ssä säädetään. Yhtiön kokouksen päätöstä on kuitenkin moitittava ja päätöksen tehottomaksi toteamista vaadittava hakemuksella aluehallintovirastossa. Päätöstä, jossa osakkaiden osuus yhtiössä tai kustannusten jako on vahvistettu, on moitittava kolmen kuukauden kuluessa ja muuta päätöstä 60 päivän kuluessa kokouksesta. Vaatimus, joka 6 luvun 30 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa tehdään järjestelyn aiheuttamasta kuivatuksesta hyötyä saavan velvoittamisesta osallistumaan järjestelyn kustannuksiin, on tehtävä hakemuksella aluehallintovirastossa.

12 §

Jos järjestelyn vesistöön aiheuttamasta muutoksesta tulee huomattavaa etua vesivoiman hyväksikäyttämiseksi, uiton toimittamiseksi taikka vesistöön tai sen rannalle tehdyn rakennelman omistajalle, voidaan tällaisen edun saaja tehdystä vaatimuksesta aluehallintoviraston päätöksessä, jolla lupa järjestelyyn annetaan, velvoittaa osallistumaan järjestelyn kustannuksiin kohtuullisella, enintään hänelle tulevaa hyötyä vastaavalla määrällä.

Mikäli järjestelyn toimeenpanemisen jälkeen havaitaan, että 1 momentissa tarkoitettu etu ennakolta arvaamattomasta syystä ilmeisesti on suurempi tai pienempi kuin päätöstä tehtäessä oli edellytetty, voi aluehallintovirasto vastaavasti korottaa tai alentaa edun saajan suoritettavaa määrää. Tätä tarkoittava hakemus on pantava aluehallintovirastossa vireille vuoden kuluessa siitä yhtiön kokouksesta, jossa laskelma kustannusten jaosta on hyväksytty, taikka, jos muutoksen vaatijana on 1 momentissa tarkoitettun edun saaja, mainitun ajan kuluessa siitä, kun hänelle on annettu tieto sanotun laskelman hyväksymisestä.

13 §

Jos valtio on ollut järjestelyn toimeenpanijana, mutta järjestelystä saatu hyöty on suurelta osalta tullut muiden hyväksi, voi aluehallintovirasto valtion hakemuksesta määrätä kaikki hyödynsaajat yhteisesti huolehtimaan edellä tässä pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä, asettamaan sitä varten tarvittavat toimitsijat ja osallistumaan toimenpiteen kustannuksiin heidän saamaansa hyötyä vastaavassa suhteessa. Tätä varten voidaan perustaa järjestely-yhtiö.

Aluehallintovirasto voi, milloin siihen on erityistä syytä, hakemuksesta vapauttaa hyödynsaajan osallistumasta 3 momentissa tarkoitettun toimenpiteen kustannuksiin.

14 §

Kun järjestely on pantu alkuun, älköön sitä ilman aluehallintoviraston lupaa jätettävä loppuun saattamatta. Jos tällainen lupa annetaan, on aluehallintoviraston päätöksessä

määrättävä, mihin toimenpiteisiin järjestelyn toimeenpanijan on ryhdyttävä keskeytyksestä johtuvien vahinkojen ja haittojen estämiseksi ja mitä korvauksia hänen tulee asianomaisille suorittaa.

15 §

Jos vesistön järjestelyyn ei sen johdosta, ettei siitä aiheudu 1 luvun 12–15 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, tarvita aluehallintoviraston lupaa, mutta aloitteentekijä haluaa muita hyödynsääjiä osallistumaan siihen, on vastaavasti noudatettava, mitä osallistumisesta yhteiseen ojitukseen säädetään.

8 luku

Vesistön säännöstely

1 §

Milloin joku vesivoiman käytettäväksi saamista, lisäämistä tai käytön tasoittamista, uiton tai liikenteen edistämistä, veden nesteenä käyttämistä, kastelua, vesistön puhtauden säilyttämistä, virkistyskäyttöä, kalanviljelyä, maankuivatusta taikka muuta tällaista tarkoitusta varten haluaa jatkuvasti säännellä veden korkeutta tahi muutoin säännöstellä vesistöä, jollaiseksi luetaan myös veden johtaminen ja muu siirtäminen säännöstelytarkoituksessa vesistöä tai sen osasta toiseen, on tällaiseen vesistön säännöstelyyn, jos siitä saattaa aiheutua 1 luvun 12–15 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, haettava aluehallintoviraston lupa.

3 §

Jos muu kuin valtio hakee lupaa säännöstelyyn, hakijan on, paitsi milloin hakemuksessa tarkoitettua säännöstelystä ilmeisesti ei ole kenellekään toiselle sellaista hyötyä, jota tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetaan, tarjottava muille hyödynsääjille osallistumisesta säännöstelyyn ilmoittamalla siitä aluehallintovirastolle. Tällöin aluehallintoviraston on julkisella kuulutuksella kehoitettava hyödynsääjiä tämän luvun 4 §:ssä määrättyllä tavalla ilmoittamaan aluehallintovirastolle

osallistumisestaan yritykseen. Kuulutushakemukseen on liitettävä yrityksen suunnitelma, yleisluonteinen selvitys siitä, ketkä saavat ja mihin määrään arvioitavaa hyötyä yrityksestä, sekä yrityksen kustannusarvio. Näiden asiakirjojen tulee aluehallintoviraston määräämän ajan olla nähtävänä sen virkahuoneistossa tai aluehallintoviraston määräämässä, kuulutuksessa ilmoitetussa paikassa.

Jos aloitteentekijä on muutoin kuin lupahakemuksen yhteydessä pyytänyt kuulutusmenettelyä, on yritystä koskeva lupahakemus tehtävä vuoden kuluessa kuulutusajan päättymisestä, jollei aluehallintovirasto hakemuksesta ole määrännyt sitä varten pidennettyä aikaa.

Jos kuulutusta pyydettyä esitetty suunnitelma ilmeisesti on sellainen, ettei lupaa sen mukaiseen säännöstelyyn voida antaa, aluehallintovirasto ei saa suostua kuulutuspyyntöön.

4 §

Jos hyödynsääjiä, jolla tämän luvun 2 §:n 1 momentin mukaan on siihen oikeus, haluaa tulla osalliseksi toisen vireillepanemaan säännöstely-yritykseen, hänen tulee siitä kirjallisesti ilmoittaa aluehallintovirastolle tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua kuulutuksessa määrätyn ajan kuluessa. Jos tällainen ilmoitus on aluehallintovirastolle tehty ja se katsoo osallistumisen edellytysten olevan olemassa, aluehallintoviraston tulee, kun lupahakemus on saatettu sen käsiteltäväksi, osoittaa hakija ryhtymään tämän luvun 15 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

5 §

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta velvoittaa hyödynsääjän, joka ei ole halunnut osallistua säännöstelyyn, suorittamaan hänelle tulevan hyödyn perusteella säännöstely-yrityksen toimeenpanijalle tämän luvun 21 §:n mukaisesti määrätyn maksun. Valtiota älköön pidettävä tässä tarkoitettuna hyödynsääjana, ellei säännöstelystä välittömästi ole hyötyä valtion omaisuudelle tai yritykselle, jonka toteuttamiseen valtio tämän luvun 2

§:n 2 momentissa tarkoitettuna edun saamiseksi tai turvaamiseksi on ryhtynyt.

8 §

Jos aluehallintovirastolta on haettu lupaa kahteen eri säännöstely-yritykseen, jotka ainakin joltakin osin koskevat samaa vesistön osaa, ja aluehallintovirasto katsoo, että yritykset sopivasti voidaan yhdistää, sen tulee kehottaa hakijoita määrätyn ajan kuluessa sopimaan yhteiseen yritykseen ryhtymisestä. Ellei tällaista sopimusta saada aikaan eikä yrityksiä voida erillisinä toteuttaa, lupa on myönnettävä sille yritykselle, joka taloudellisesti ja yleiseltä kannalta on edullisempi.

10 a §

Vesiympäristön ja sen käytön kannalta merkittävät säännöstelyluvan ehdot tulee määrätä tarkistettaviksi määräajoin, jollei tällaista määräystä ole pidettävä erityisestä syystä ilmeisen tarpeettomana. Tarkistusta suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin tämän luvun 6 ja 10 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä. Lupapäätöksessä on määrättävä, mihin mennessä luvan haltijan on tehtävä hakemus edellä sanottujen lupaehtojen tarkistamiseksi ja mitä selvityksiä tuolloin on esitettävä. Jos luvan haltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, aluehallintovirasto voi asianomaisen viranomaisen taikka häntä tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, ja antaa tällöin tarvittavat määräykset.

Edellä 1 momentissa säädetty ei estä soveltamasta säännöstelyyn niitä tämän lain säännöksiä, joiden nojalla voidaan muutoin puuttua lainvoimaiseen lupapäätökseen tai sen sisältöön. Jos lupapäätöksessä ei erityisestä syystä ole annettu 1 momentissa tarkoitettua määräystä, asianomainen viranomainen voi painavasta syystä hakea aluehallintovirastolta 1 momentissa tarkoitettua tarkistamista.

10 b §

Jos tämän lain nojalla tai aikaisemmin voimassa olleiden säännösten nojalla annettuun lupaan perustuvasta säännöstelystä aiheutuu vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia eikä pää-

tökseen ole sovellettava 10 a §:ää, asianomaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee riittävässä yhteistyössä luvan haltijan, säännöstelystä hyötyä saavien, vaikutusalueen kuntien ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarvittaessa kuulla muitakin asianosaistahoja.

Kun 1 momentissa tarkoitettu selvitys on tehty, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen tai kunta voi, jollei 1 momentissa tarkoitettuja vaikutuksia voida muutoin riittävästi vähentää, hakea aluehallintovirastossa lupaehtojen tarkistamista tai uusien määräysten asettamista.

Tarkistamisen edellytyksenä on, että siitä yleisen edun kannalta saatava hyöty on olosuhteisiin nähden merkittävä. Tarkistaminen ei saa myöskään vähentää huomattavasti säännöstelystä saatua kokonaisyötyä eikä muuttaa olennaisesti säännöstelyn alkupeleistä tarkoitusta, paitsi milloin se on jo menettänyt merkityksensä. Jos tarkistamisen edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, aluehallintovirasto voi, jollei hakemusasialuokissa ole riittävää selvitystä, määrätä myös luvan haltijan toimittamaan aluehallintovirastolle tarvittavat lisäselvitykset. Tähän aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta. Jollei luvanhaltija ole toimittanut lisäselvitystä määräajassa aluehallintovirastoon, se voidaan teettää hänen kustannuksellaan. Tarkistamista suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin 10 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

11 §

Aluehallintovirasto voi hyödynsaajan hakemuksesta määrätä säännöstelyn toimeenpanoa sekä laitteiden ja rakennelmien kunnossapitoa varten perustettavaksi säännöstely-yhtiön muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ja myös silloin, kun säännöstelyyn on ryhdytty ennen tämän lain voimaantuloa. Ne, jotka saavat säännöstelystä sellaista hyötyä kuin tämän luvun 2 §:ssä on sanottu, ovat velvollisia osallistumaan yh-

tiöön, jollei aluehallintovirasto erityisistä syistä jollekin myönnä siitä vapautusta.

13 §

Säännöstely-yhtiön osakkaita ovat, paitsi aloitteentekijä ja tämän luvun 4 §:n mukaisesti säännöstelyyn osalliseksi ilmoittautuneet, myös ne hyödynsaajat, jotka yhtiö tämän luvun 20 §:n mukaisesti myöhemmin on hyväksynyt osakkaiksi. Säännöstelyssä voi osakkaana olla myös ojitus- tai järjestely-yhtiö, jos aluehallintovirasto harkitsee sen asianmukaiseksi, sekä uittoyhdistys.

16 §

Yhtiön säännöille, joihin voidaan ottaa muitakin kuin 1 momentissa mainittuja, yhtiön järjestysmuotoa koskevia määräyksiä, on haettava aluehallintoviraston vahvistus. Jo ennen vahvistamista on yhtiön asioita hoidettava hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Jos aluehallintovirasto vahvistaessaan säännöt on määrännyt niihin muutoksia, on muutettuja sääntöjä noudatettava, vaikkei vahvistamista koskeva päätös ole lainvoimainen.

19 §

Säännöstelykustannuksista sekä osakkaiden suoritettavista ennakkomaksuista on vastaavasti voimassa, mitä ojituksesta 6 luvun 17 §:ssä ja 29 §:n 1–3 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että moite kustannusten jaosta on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa säännöstely-yhtiön kokouksesta yhtiötä vastaan aluehallintovirastossa vireille pantavalla hakemuksella.

20 §

Hyödynsaajalla on oikeus liittyä jo perustettuun säännöstely-yhtiöön, jos hänen osakkaaksi pääsemiseensä on katsottava olevan perusteltua syytä. Uuden osakkaan hyväksymisestä päättää yhtiön kokous. Se, jota ei ole hyväksytty osakkaaksi, voi saattaa aluehallintoviraston ratkaistavaksi kysymyksen oikeudesta liittyä yhtiön osakkaaksi, ja tätä tarkoittava hakemus on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen sai tiedon kokouksen päätöksestä.

Säännöstely-yhtiön osakkaalla on oikeus erota yhtiöstä, mikäli hänen saamansa hyöty on huomattavasti pienempi kuin yhtiötä perustettaessa hänelle katsottiin tulevan. Jos yhtiön kokous katsoo, ettei edellä mainittua edellytystä eroamiseen ole olemassa, on kokouksen päätöksen saattamisesta aluehallintoviraston ratkaistavaksi vastaavasti voimassa, mitä 1 momentissa säädetään.

21 §

Olosuhteiden olennaisesti muuttuessa voidaan asianomaisen hakemuksesta tai aluehallintoviraston aloitteesta vuotuismaksu korottaa tai alentaa tahi maksuvelvollisuus poistaa.

22 §

Milloin aluehallintovirasto on tämän luvun 5 §:n nojalla velvoittanut hyödynsaajan suorittamaan maksun säännöstelyn toimeenpanijalle, aluehallintovirasto voi, jos toimeenpanijana on säännöstely-yhtiö, maksuun velvollisen hakemuksesta määrätä sopivan henkilön yhtiön säännöissä määrätyn tilintarkastuksen yhteydessä tarkastamaan yhtiön tilejä ja hallintoa. Näin määrätyn tilintarkastajan on annettava kertomus tarkastuksestaan säännöstelyä valvovalle viranomaiselle, jonka toimesta kertomuksen tulee olla niiden nähtävänä, joita asia koskee. Yhtiön on suoritettava tilintarkastajalle palkkio. Jollei palkkion suuruudesta sovita, voidaan asia saattaa hakemuksella aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

Mikäli säännöstelyn toimeenpanijana on muu kuin säännöstely-yhtiö, aluehallintovirasto voi maksuvelvollisen hakemuksesta määrätä toimeenpanijan antamaan selvityksen maksun käytöstä säännöstelyä valvovalle viranomaiselle, jonka luona selvityksen tulee olla hakijan nähtävänä.

9 luku

Veden johtaminen nesteinä käytettäväksi ja pohjaveden ottaminen

2 §

Jos se, joka ei ole vesialueen omistaja tai osakas, tahtoo johtaa vettä vesistöistä nestee-

nä käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin talousvedeksi taikka talousvedeksi sellaisin seurauksin, joita tämän luvun 1 §:n mukaan ei saa aiheuttaa, aluehallintovirasto voi hakemuksesta antaa luvan siihen ja sitä varten tarvittavien laitteiden pitämiseen toisen vesialueella. Sama on laki, milloin vesialueen omistaja tai osakas haluaa johtaa alueelta vetä nesteenä käytettäväksi ja sanottu toimenpide, ottamalla huomioon, mitä 1 luvun 16 §:ssä säädetään, aiheuttaa mainitun luvun 12–15 §:ssä tarkoitettujen muutoksen tai seurauksen.

3 §

Hakijoista, jotka haluavat johtaa vesistöä vettä edellä sanotun perusteella samanarvoisesti katsottaviin tarkoituksiin, on, mikäli ei voida pitää kohtuullisena, että hakijan oikeutta rajoitetaan, etuoikeus sillä, joka on toimenpiteen kohteena olevan vesialueen tai sen suuremman osuuden omistaja, sekä, jos hakijat tässäkin suhteessa ovat samanveroiset, sillä, joka ensiksi on antanut hakemuksensa aluehallintovirastolle.

4 §

Mikäli talousvedeksi sopivaa vettä ei kohtuuttomitta kustannuksitta muutoin ole riittävästi saatavissa, aluehallintovirasto voi hakemuksesta oikeuttaa veden tarvitsijan ottamaan toisen maalta pohjavettä talousvedeksi sekä ryhtymään siellä sitä varten tarpeellisiin toimiin, mikäli kuin vettä edelleen riittää myös omistajan, hänen maallaan asuvien samoin kuin sinne odotettavissa olevan asutuksen sekä siellä sijaitsevien yritysten tarpeisiin eikä toimenpiteestä aiheudu näille kohtuuttomaa häiriötä tai haittaa. Edellä mainituin edellytyksin voidaan myös myöntää oikeus johtaa toisen alueelta pohjavettä käytettäväksi sellaisessa teollisessa tai muussa taloudellisessa toiminnassa, jolle pohjaveden saaminen on erityisen tärkeää. Tällainen oikeus voidaan aluehallintoviraston päätöksellä hakemuksesta poistaa, jos sen myöntämiseen vaikuttaneet olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet, sekä korvausta vastaan myös silloin,

kun omistajan oma tärkeäksi katsottava käyttötarve sitä vaatii.

Milloin kunnan tai suurehkon kuluttajajoukon tarvetta palvelevan, pääasiallisesti talousveden saantia tarkoittavan yrityksen, taikka muun yleiseen tarpeeseen tapahtuvan vedenhankinnan järjestäminen teknillisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla edellyttää toisen alueelta saatavan pohjaveden käyttöön ottamista, aluehallintovirasto voi, siitä riippumatta, mitä 1 momentissa sanotaan, hakemuksesta myöntää siihen ja sitä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin luvan. Tällaista lupaa älköön kuitenkaan myöntäkö veden johtamiseksi paikkakunnan ulkopuolelle, mikäli vastaavanlaista tarvetta asianomaisella paikkakunnalla ei kohtuullisessa määrin voida tyydyttää.

Milloin pohjaveden ottamista toisen alueelta tarkoitettava toimenpide on sellainen, että sitä varten on muusta kuin tässä pykälässä mainitusta syystä hankittava aluehallintoviraston lupa, on edellä olevien säännösten ohella noudatettava, mitä tällaisesta luvasta jäljempänä säädetään.

7 §

Toimenpiteeseen, jota 1 luvun 18 §:ssä tarkoitetaan ja joka aiheuttaa siinä tarkoitettuja seurauksia, sekä sellaisen muun kuin tilapäisen pohjaveden ottamon tekemiseen, joka on suunniteltu vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa käsittävän vesimäärän ottamista varten, on haettava lupa aluehallintovirastolta. Sama koskee myös aikaisemmin rakennetun pohjaveden ottamon tai sen käytön laajentamista sellaiseksi taikka sellaisia seurauksia aiheuttamalla, kuin edellä on sanottu, sekä muuta toimenpidettä kuin pohjaveden ottamista, jos toimenpiteen johdosta pohjavettä poistuu pohjavesiesiintymästä muutoin kuin tilapäisesti vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa.

Pohjaveden ottamon omistaja voi muussakin kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettussa tapauksessa saattaa ottamon tekemistä tai muuttamista tarkoittavan toimenpiteen edellytykset ja toimenpiteestä ehkä johtuvat velvollisuudet hakemuksella aluehallintoviraston tutkittaviksi ja lupapäätöksellä vahvistettaviksi.

12 §

Jos sellaisen pohjaveden ottamon käyttäminen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa tai jonka tekemiseen tai muuttamiseen ei ole tarvinnut hakea aluehallintoviraston lupaa, aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, on siitä kärsimään joutuneella oikeus hakemuksesta saada asia aluehallintoviraston käsiteltäväksi ottamon käyttöä sekä käytöstä johtuvan vahingon ja haitan korvaamista koskevien määräysten antamista varten. Älköön tällöin kuitenkaan ottamon käyttöä rajoitettako, ellei yleinen etu tai muu erittäin tärkeä syy sitä vaadi, älköönkään korvausta tällaisen ottamon aiheuttamasta vahingosta ja haitasta määrättäkö pitemmältä kuin viiden viimeisen vuoden ajalta ennen hakemuksen tekemistä.

13 §

Tässä laissa tarkoitetun luvan nojalla perustetun pohjaveden ottamon veden saannin lisäämiseksi tai turvaamiseksi voi aluehallintovirasto hakemuksesta rajoittaa veden ottamista muusta luvankin nojalla toimivasta pohjaveden ottamosta, mikäli yleinen tarve sitä vaatii. Rajoituksesta johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetykset on korvattava. Mikäli rajoitus on niin huomattava, että sen kohteeksi joutunut laitos menettää merkityksensä, voidaan hakija velvoittaa lunastamaan laitos, jos laitoksen omistaja sitä vaatii.

14 §

Milloin pitkäaikainen kuivuus tai muu siihen verrattava syy aiheuttaa pohjaveden saannin melkoisen vähentymisen, voi aluehallintovirasto hakemuksesta velvoittaa pohjaveden ottamon omistajan tietyksi ajaksi rajoittamaan ottamosta otettavan veden määrää, mikäli tällainen rajoitus on tarpeellinen välttämättömän talousveden saannin turvaamiseksi ottamon ympäristössä. Rajoituksesta johtuva, ilmeisesti kohtuuttomaksi katsottava vahinko voidaan määrätä ottamon omistajalle korvattavaksi. Korvauksen suorittamiseen on, jollei rajoituksesta koituva hyöty pääasiallisesti tule hakijan hyväksi, kaikkien niiden pohjavettä ottavien osallistuttava, joille rajoittamisesta on olennaista etua. Jollei korvausta rajoittamisesta koskevan hakemuksen yh-

teydessä voida määrätä, saadaan korvauksen määräämistä myöhemmin erikseen hakea aluehallintovirastolta.

16 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun veden johtamiseen maahan on saatava aluehallintoviraston lupa. Lupaa ei saa myöntää, jos toimenpiteestä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 8 §:ssä tarkoitettu seuraus. Luvasta on muutoin voimassa, mitä tämän luvun 8 §:n mukaisesta luvasta säädetään.

18 §

Jos veden johtamiseen vesistöistä tai pohjaveden ottamiseen tämän lain mukaan on hankittava aluehallintoviraston lupa ja johto tulee kulkemaan toisen alueen kautta, on lupapäätökseen hakijan pyynnöstä otettava määräykset siitä, miten hanke 1 momentin säännökset huomioon ottaen on toteutettava. Jos aluehallintoviraston lupaa ei vaadita taikka johdon tekemisestä ei ole määräystä lupapäätöksessä, voidaan, jollei johdon tekemisestä ole sovittu alueen omistajan kanssa, asia saattaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos johto tulee kulkemaan useamman kunnan alueella, hakemuksella aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

19 §

Jos vettä johdetaan vesistöistä nesteenä käytettäväksi tarkoitukseen, joka terveydellisistä tai muista tärkeistä yleisistä syistä edellyttää veden puhtaana säilymistä, aluehallintovirasto voi hakijan pyynnöstä veden johtamista koskevassa lupapäätöksessä, mikäli sellainen annetaan, tai eri hakemuksesta määrätä tietyn vedenottamon ympärillä olevan maa- tai vesialueen vedenottamon suoja-alueeksi. Suoja-alueella, jota älköön määrättäkö laajemmaksi kuin välttämätön tarve vaatii, ei saa ilman aluehallintoviraston lupaa pitää sellaista säiliötä, varastoa, viemäriä, johtoa tai muuta laitosta, josta vettä pilaavaa ainetta saattaa päästä vesistöön, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Niin ikään voidaan suoja-alueella,

jos siihen on erityistä syytä, antaa lupa puiden ja muun kasvillisuuden poistamiseen. Aluehallintoviraston asiana on, ottamalla huomioon suojattavan ottamon tarkoitus, antaa päätöksessään määräyksiä tarvittavista suojatoimenpiteistä ja muista suoja-alueen käyttöä koskevista rajoituksista. Aikaisemmin annettu päätös ei estä aluehallintovirastoa asianosaisen tai viranomaisen hakemuksesta uudessa päätöksessään määräämästä uusia suoja-alueen käyttöä koskevia rajoituksia tai lieventämästä entisiä.

20 §

Aluehallintovirasto voi, mikäli se terveydellisistä syistä tai pohjaveden puhtauden säilyttämiseksi muutoin harkitaan tärkeän tarpeen vaatimaksi, pohjaveden ottamon perustamista koskevassa lupapäätöksessä taikka eri hakemuksesta määrätä tietyn ottamon ympärillä olevan alueen vedenottamon suoja-alueeksi, jolla ilman aluehallintoviraston lupaa ei saa pitää asuin- taikka muuta vakituksena oleskelupaikkana olevaa rakennusta taikka sellaista varastoa, säiliötä, johtoa, viemäriä tai laitosta, mistä likaa tai muuta veden laatuun vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua.

21 §

Milloin kysymys on veden johtamisesta tai pohjaveden ottamisesta tämän luvun 19 §:n 1 momentissa tai 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, aluehallintovirasto voi hakemuksesta myöntää oikeuden sellaisen maatai vesialueen käytettäväksi saamiseen tai omaksi lunastamiseen, joka on tarpeen veden käsittelyssä käytettäviä altaita, rakenteita ja laitteita varten.

22 §

Tässä luvussa tarkoitettun veden johtamista tai ottamista koskevan luvan haltija on vedenhankinnan kriisi- ja häiriötilanteissa oikeutettu ilman aluehallintoviraston lupaa toimittamaan tilapäisesti vettä muuallekin kuin vedenottoluvassa tarkoitettuun käyttökohteeseen, jos tämä on tarpeen kunnan tai

suurehkon kuluttajajoukon vedensaannin turvaamiseksi tai muutoin yleiseltä kannalta merkittävän vesilaitoksen toiminnan turvaamiseksi taikka muusta näihin verrattavasta painavasta syystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpiteestä on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

10 luku

Jäteveden johtaminen

8 §

Jos viemäri johdetaan yleisen tai yksityisen tien, rautatien tai muun kiskoradan alitse, on vastaavasti voimassa, mitä vesistöön rakentamisen osalta 2 luvun 24 ja 25 §:ssä säädetään, kuitenkin niin, että jos kysymys on viemäriin johtamisesta yksityisen tien alitse eikä viemäriin tekemistä koskeva asia muilta osin ole aluehallintoviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käsiteltävä, kysymyksen käsitteleminen kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

16 §

Yhteisen viemäriin osalta on soveltuvin osin noudatettava, mitä 6 luvun 17, 18, 20, 21–29, 31 ja 31 a §:ssä säädetään. Viemäriin muodostamista yhteiseksi, yhteisen viemäriin osakkaiden keskinäisiä suhteita sekä viemäriyhtiötä koskevat asiat käsitellään kuitenkin aluehallintovirastossa.

17 §

Jos yhteiseksi muodostettava viemäriä varten on mahdollista tarkoituksenmukaisesti käyttää hyväkseen jo olevaa viemäriä tai sellaisen osaa, voi aluehallintovirasto asianomaisen uuden viemäriin tekijän hakemuksesta oikeuttaa, tai sen hakemuksesta, jolle jo tehty viemäri kuuluu, velvoittaa lunastamaan aikaisemman viemäriin siitä arvosta, mikä sillä uutta viemäriä tehtäessä on katsottava olevan.

11 luku

Korvaukset

2 §

Jos 1 momentissa tarkoitettu epäkuuntoon joutumisesta aiheutuu ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettua ympäristövahinkoa, sovelletaan sen korvaamiseen tämän pykälän säännösten sijasta sanottua lakia. Asia käsitellään tällöin käräjäoikeudessa, jollei se ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaan kuulu aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Omistajasta ja haltijasta on tällöin voimassa, mitä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettua toiminnan harjoittajasta sanotussa laissa säädetään.

8 §

Aluehallintovirasto voi lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos aluehallintovirasto ei käsittele vaatimusta lupa-asian yhteydessä, se käsitellään erillisenä asiana. Korvausvaatimuksen erikseen käsittelemistä koskevaan ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta.

Korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia hakemuksella aluehallintovirastossa tai, jos kysymys on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämästä luvasta, mainitussa viranomaisessa. Samassa yhteydessä aluehallintovirasto voi käsitellä vaatimuksen, joka tarkoittaa samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutuneen vahingon korvaamista.

Korvausta sellaisen tähän lakiin perustuvan toimenpiteen johdosta, johon ei tarvita lupaa, tai vahingosta, jota tarkoitetaan tämän luvun 2 §:ssä eikä kysymys ole käräjäoikeudessa käsiteltävästä asiasta, on vaadittava hakemuksella aluehallintovirastossa. Vahingosta,

jota tarkoitetaan tämän luvun 1 §:n 3 momentissa, on korvausta vaadittava lupa-asian yhteydessä tai ellei tämä ole mahdollista, haettava erikseen lupa-asiaassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

10 §

Vahvistettu korvaus on määrättävä maksettavaksi yhdellä kertaa, jollei kysymys ole tämän luvun 11 §:ssä tarkoitettua tapauksesta tai muut erityiset syyt eivät vaadi sen maksamista määräajoin. Määräajoin maksettavan korvauksen suorittamisesta voidaan, milloin korvauksen saaja sitä vaatii, määrätä asetettavaksi aluehallintoviraston hyväksymä vaakuus.

11 §

Jollei 1 momentin mukaan toimitettavasta sähkövoimasta saada asianomaisten kesken aikaan sopimusta, on aluehallintoviraston vahvistettava luovutettava voimamäärä, sen luovuttamistapa ja jakautuminen vuorokauden ja vuoden eri osille sekä muut tarpeelliset ehdot.

12 §

Jos toimenpiteestä, johon tämän lain säännösten mukaan on haettava lupa, on seurauksena, että veden saanti joltakin alueelta estyy tai huomattavasti vaikeutuu, on aluehallintoviraston, jos asianomainen sitä vaatii, määrättävä, että näin syntyvä vahinko on alueen omistajalle tai vettä muun erityisen oikeuden nojalla ottavalle rahalla korvaamisen sijasta hyvitetty rakentamalla korvaukseen oikeutetulle uusi kaivo tai syventämällä entistä tahi jatkamalla vedenjohtoa taikka asettamalla hänen käytettäväkseen kohtuulliset vaatimukset täyttävä muu vedenottamo siihen kuuluvine laitteineen sekä johto, joka on tarpeen veden johtamiseksi asianomaisen tontille tai rakennuspaikalle. Tehtyjen laitteiden ja rakennelmien kunnossapito kuuluu, jollei aluehallintovirasto olosuhteet huomioon ottaen toisin määrää, korvaukseen oikeutetulle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu korvausvelvollisuus aiheutuu vedenottamon tekemisestä tai käyttämisestä, voidaan korvaukseen oi-

keutetulle, mikäli se kohtuuttomitta kustannuksitta ja ottamon käyttötarkoitusta vaarantamatta käy päinsä, myöntää rahakorvauksen sijasta oikeus saada ottamosta, niin kauan kuin se on käytössä, aluehallintoviraston vahvistettava, enintään asianomaisen aikaisempaa kulutusta vastaava määrä vettä hinnasta, joka vastaa annettavan veden osuutta ottamon käyttökustannuksista. Tätä varten tarvittava johto veden saantiin oikeutetun tontille tai rakennuspaikalle saakka on korvausvelvollisen kustannuksella rakennettava ja pidettävä kunnossa.

14 a §

Kertakaikkinen rahakorvaus on määrättävä maksettavaksi tai asianmukaisesti tallettavaksi aluehallintoviraston määräämänä aikana ennen korvausvelvollisuuden aiheuttavaan toimenpiteeseen ryhtymistä, jolleivät asianomaiset toisin sovi taikka 2 luvun 26 §:stä tai 16 luvun 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Korvaus on kuitenkin maksettava viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun päätös sai lainvoiman.

14 b §

Korvauksen maksajalla on oikeus vaatia perusteetta tai liikaa maksetun korvauksen palauttamista hakemuksella aluehallintovirastossa. Takaisinmaksua ei tarvitse suorittaa, jos aluehallintovirasto tai, jos asia on muutoksenhakuasteessa käsiteltävänä, muutoksenhakuviranomainen maksetun määrän vähäisyyden ja olosuhteet muutoin huomioon ottaen niin määrää.

15 §

Jos kertakaikkinen korvaus määrätään suoritettavaksi kiinteistön tai siihen kuuluvan alueen luovuttamisesta, kiinteään omaisuuteen perustetusta käyttöoikeudesta tai siihen tämän lain nojalla muutoin kohdistetusta toimenpiteestä ja kysymyksessä oleva omaisuus on kiinnitettyinä, tulee aluehallintoviraston samalla määrätä, että korvaus on päätöksen saatua lainvoiman talletettava aluehallintovirastoon ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Pant-

tioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin hänellä oli asianomaiseen kiinteistöön.

21 §

Sellisestä erityisestä menetyksestä, joka on aiheutunut tässä laissa tarkoitetun luvan myöntämisen ja toimenpiteeseen ryhtymisen tai luvan raukeamisen välisenä aikana ja josta ei ole määrätty maksettavaksi korvausta, voidaan vaatia korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Jos luvan saajan on 14 a §:n 2 momentin nojalla maksettava korvaus tai osa siitä ennen toimenpiteen aloittamista, ja hän sittemmin ilmoittaa luopuvansa yrityksestä, jota ei ole aloitettu, aluehallintovirasto voi luvanhaltijan hakemuksesta todeta luvan rauenneeksi ja poistaa siinä asetetun korvausvelvollisuuden. Samalla voidaan kuitenkin määrätä korvaus edellä 1 momentissa tarkoitetusta erityisestä menetyksestä. Päätös voidaan kokonaan tai osittain määrätä täytäntöön pantavaksi muutoksenhausta huolimatta.

12 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Aluehallintoviraston tai sen määräyksestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava asianomaiselle maanmittaus-toimistolle, kun 1 momentissa tarkoitettua lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja lunastettavan alueen omaisuuden saaja on suorittanut korvausvelvollisuutensa. Lohkomistoimitus tulee vireille ilman eri hakemusta, kun ilmoitus lunastuksen päättymisestä on saapunut.

2 §

Aluehallintoviraston on viipymättä ilmoitettava päätöksestä, jolla on annettu oikeus tai määrätty velvollisuus lunastaa kiinteistö,

asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtäviä merkintöjä varten. Lunastus merkitään päättyneeksi, kun kirjaamisviranomaiselle toimitetaan selvitys siitä, että lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja että omistajalle tuleva korvaus on tälle suoritettu tai talletettu asianmukaisesti.

---

3 §

Jos muuta kiinteistöön kohdistuvaa oikeutta ei yrityksen toteuttamisen vuoksi voida säilyttää taikka tällaisen oikeuden käyttäminen huomattavasti vaikeutuu ja sen haltija vaatii oikeuden lunastamista, aluehallintoviraston tulee lunastamista koskevassa päätöksessään määrätä oikeus raukeamaan siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi ja oikeuden menettämisestä suoritettava korvaus, mikäli sellainen on määrätty, on maksettu tai asianmukaisesti talletettu.

---

6 §

Jos sellaista yritystä varten, jonka toimeenpanemiseen on annettu tässä laissa tarkoitettu lupa, on muutoin kuin tämän lain nojalla saatu sitä varten tarpeellinen alue ja tämä alue riidan, konkurssin tai ulosoton johdosta taikka muusta syystä on joutunut pois siltä, jolle sen lupaa myönnettäessä katsottiin kuuluvan, aluehallintovirasto voi hakemuksesta, jos se yrityksen laadun ja merkityksen huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi, antaa yrityksen omistajalle kysymyksessä olevaan alueeseen sellaisen käyttöoikeuden, jota 2 luvun 7 §:ssä tarkoitetaan.

Jos 2 momentissa mainitulla tavalla saatu oikeus voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan on menetetty, voi aluehallintovirasto hakemuksesta antaa voimalaitoksen omistajalle 3 luvun 9 §:n mukaisen pysyvän käyttöoikeuden tähän vesivoimaan.

---

11 §

Aluehallintoviraston on pidettävä vesipäätösrekisteriä, johon on merkittävät tiedot aluehallintoviraston, Vaasan hallinto-

oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tämän lain nojalla antamista päätöksistä.

Päätösrekisteriin voidaan tehdä merkintöjä myös aluehallintovirastoa edeltäneiden vesioikeudellisten lupaviranomaisten ratkaisuisista.

Aluehallintovirasto päättää rekisteriin merkittyjen tietojen luovuttamisesta. Jokaisella on oikeus saada luettavakseen päätösrekisteriin sisältyvät tiedot ja itse niitä jäljentää. Tarkemmat säännökset päätösrekisteriin merkittävistä tiedoista ja rekisterin käyttämisestä annetaan asetuksella.

14 §

Säännöstelymaksu, josta säädetään 8 luvun 25 §:ssä, on aluehallintoviraston määrättävä suoritettavaksi sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella kunta, jonka hyväksi maksu on käytettävä, sijaitsee. Myöntäessään kunnalle sen hakemuksesta varoja tulee aluehallintoviraston samalla määrätä, mihin tarkoitukseen ne saadaan käyttää.

16 §

Toimenpiteestä, joka tarkoittaa vesistön järjestelyä tai säännöstelyä taikka maainesten ottamista vesistön pohjasta, on, sen mukaan kuin siitä asetuksella säädetään, ennakolta tehtävä ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoituksen tekeminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos toimenpiteeseen haetaan aluehallintoviraston lupa.

---

17 §

Ennen 1 momentissa tarkoitettua räjäyttämistä siitä on ilmoitettava asianomaiselle poliisiviranomaiselle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

18 §

Milloin 1 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua vesialueen rajaa maata vastaan on vesistön säännöstelyn aiheuttaman vedenkorkeuksien vaihtelun johdosta vaikea määrätä, aluehallintovirasto voi säännöstelyä koskevassa lupapäätöksessä tai erikseen tehdystä hakemuksesta määrätä, missä sanotun rajan on katsottava kulkevan.

19 §

Milloin poikkeuksellisista luonnonoloista tai muusta ylivoimaisesta tapahtumasta johdetaan veden tulva taikka muu sellainen vesistön tai sen vesiolojen muutos, joka voi aiheuttaa yleistä vaaraa ihmisen hengelle tai terveydelle taikka suurta vahinkoa yksityiselle tai yleiselle edulle, aluehallintovirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hakemuksesta ja tämän lain 1 luvun säännösten sekä mahdollisten lupapäätösten estämättä määrätä suoritettaviksi vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämättömiä väliaikaisia toimenpiteitä (*vaarantorjuntatoimet*). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus saa tehdä edellä tarkoitettujen hakemusten saatuaan siihen maa- ja metsätaloustaloustieteiden tutkimuskeskuksen suostumuksen.

Jos luvan saanutta yritystä toteutettaessa tarvitaan tilapäisiä määräyksiä toimenpiteistä, joihin tulvan, sortuman tai supon vuoksi tai muusta poikkeuksellisesta syystä on kiireellisesti ryhdyttävä, voi aluehallintovirasto hakemuksesta antaa niihin luvan. Toimenpiteistä johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetyksen on hakemuksesta korvattava.

Käsitellessään tässä pykälässä tarkoitettua hakemusta aluehallintovirasto voi poiketa 16 luvussa olevista menettelyä koskevista säännöksistä.

Tässä tarkoitettu aluehallintoviraston päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

14 luku

Viranomaisia koskevia yleisiä säännöksiä

1 §

Vesitalousasioita käsittelevät aluehallintovirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai ojitustoimituksen toimitusmiehet, ellei jonkin asian osalta muuta säädetä. Käräjäoikeus käsittelee tämän lain mukaiset riita- ja rikosasiat sekä 1 luvun 25 §:n mukaiset asiat. Sama koskee tässä laissa kanteella vireille pantavaksi säädettyä asiaa.

2 §

Jos riita tai epäselvyys koskee luvan tarpeellisuutta, lupamääräysten soveltamista tai yrityksen toteuttamista tai kunnossapitovelvollisuutta, laitoksen tai rakennelman poistamista tai olojen ennalleen palauttamista ja sen ratkaisu ilmeisesti vaikuttaisi muuhunkin kuin kantajan tai vastaajan oikeuteen tai etuun, asia pannaan vireille hakemuksella aluehallintovirastossa. Mikäli tällainen asia on pantu vireille käräjäoikeudessa, on tämän jätettävä asia sillensä ja siirrettävä se tältä osin aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Käräjäoikeus ei saa ratkaista korvausta koskevaa vaatimusta ennen kuin tässä momentissa tarkoitettu asia on ratkaistu lainvoimaisesti.

3 §

Rikosasiassa, jossa on kysymys tämän lain 13 luvussa rangaistavaksi säädetystä teosta, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käyttää asianomistajan puhevaltaa, jos yleistä etua on loukattu.

4 §

Mikäli yleisessä tuomioistuimessa on käsiteltävänä riita- tai rikosasia, jonka ratkaiseminen edellyttää erityistä vesitalousasiain tuntemusta, on tuomioistuimen hankittava asiasta tältä osin lausunto siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueen vesioloja asia koskee.

16 luku

Hakemusasioiden käsittely aluehallintovirastossa

1 §

Hakemusasia pannaan vireille aluehallintovirastossa kirjallisella hakemuksella.

Hakemus ja sen liitteet on annettava aluehallintovirastolle kolmena kappaleena.

1 a §

Aluehallintovirasto voi pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaiselta yhteysviranomaiselta lausuntoa arviointimenettelyn tarpeellisuudesta jo ennen hakemuksen tiedoksiantamista.

2 §

Jos tämän lain mukaista hakemusasiaa käsiteltäessä ilmenee, että toimintaa varten on 1 momentin mukaisesti tarpeen myös ympäristölupa, aluehallintoviraston on kehotettava hakijaa asettamassaan kohtuullisessa määräajassa esittämään ympäristölupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva lupahakemus jätetään tutkimatta.

3 §

Jos hakemukseen liitetty selvitys on puutteellinen tai erityistä lisäselvitystä on pidettävä tarpeellisenä, hakijalle on määrättävä aika hakemuksen täydentämiseen uhalla, että asia muutoin voidaan jättää sikseen. Jos hakija ei ole toimittanut hakemusasiakirjoja riittävän useana kappaleena, hakijaa on kehotettava toimittamaan määräajassa puuttuvat kappaleet. Jos hakija ei niitä toimita, aluehallintovirasto huolehtii asiakirjojen jäljentämisestä hakijan kustannuksella. Jos kysymyksessä on vaikeasti jäljennettävissä oleva kartta tai piirros taikka muu asiakirja, aluehallintoviraston ei tarvitse sitä jäljentää. Tällöin asianosaiselle, jolle aluehallintovirastolle toimitetut asiakirjat muutoin annetaan tiedoksi, on ilmoitettava, että asiakirjaa pidetään asianosaisen nähtävänä aluehallintoviraston määräämässä paikassa.

5 §

Jos hakemuksessa tarkoitetun yrityksen vaikutusten ja siitä aiheutuvien edunmenetyksen yksityiskohtainen selvittäminen havaitaan välttämättömäksi eikä tarvittavaa selvitystä voida saada tämän luvun 6 ja 11 a §:ssä säädettyllä tavalla, aluehallintoviraston on määrättävä hakemusasia tai, jos kysymys on tämän luvun 24 §:ssä tarkoitetusta menettelystä, myös hakemusasian erikseen ratkaistava osa käsiteltäväksi katselmustoimituksessa 18 luvun mukaisesti.

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä määrätä katselmustoimituksen jaettavaksi eri

osiin tai määrätä asian muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa käsiteltäväksi vain joltakin osalta katselmustoimituksessa.

7 §

Jollei tämän luvun 9 §:stä muuta johdu, hakemus on annettava tiedoksi kuulutuksella, jossa on ilmoitettava, mitä tämän luvun 6 §:n mukaisesti on noudatettava muistutuksia ja vaatimuksia tehtäessä. Kuulutus on pantava aluehallintoviraston ilmoitustaululla yleisesti nähtäväksi ja saatettava niissä kunnissa, joiden alueelle hakemuksessa tarkoitetun yrityksen vaikutukset ulottuvat tai joiden vesioaloja asia muutoin koskee, tiedoksi sillä tavoin, kuin julkisista kuulutuksista säädetään. Kuulutus on pidettävä nähtävänä 30 päivän ajan aluehallintoviraston määräämässä päivästä, jollei aluehallintovirasto asian laadun perusteella ole määrännyt tätä pitempää, enintään 45 päivän määräaikaa. Kappale hakemusta ja sen liitteitä on sanotussa tarkoituksessa toimitettava asianomaiseen kuntaan pidettäväksi nähtävänä kuulutuksessa mainitussa paikassa.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa ilmoittaa kuulutuksen julkaisemisesta hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

7 a §

Yrityksen vaikutusalueen asukkailla, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin yrityksen toteuttaminen saattaa vaikuttaa, ja heitä edustavilla yhteisöillä on oikeus esittää aluehallintovirastolle mielipiteensä hakemuksen johdosta 7 §:n mukaisesti määrättyä aikana.

8 §

Aluehallintovirasto voi 1 momentin mukaisesti antaa tiedon muullekin henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle.

9 §

Merkitykseltään vähäisissä sekä sellaisissa hakemusasioissa, joissa edellä olevien sään-

nösten mukainen tiedoksianto asian laadun vuoksi ei ole tarpeen, aluehallintovirasto voi päättää, että hakemuksesta on annettava tieto muulla tavoin, kuin tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään, taikka milloin asia ei vaikuta muiden oikeuteen tai etuun, ettei tiedoksiantamista tarvita.

11 a §

Aluehallintovirasto voi tässä luvussa tarkoitettuna tiedoksiantamisen jälkeen määrätä suoritettavaksi selvitysmenettelyn, jos se on tarpeen asian ratkaisemiseen vaikuttavan selvityksen saamiseksi eikä selvitystä muutoin voida vaikeuksitta saada. Selvitysmenettelyssä on suoritettava aluehallintoviraston määräämä lisätutkimus ja laadittava siitä lausunto.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle asian määräämisestä selvitysmenettelyyn. Selvitysmenettelyn suorittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämä ympäristöhallinnon palveluksessa oleva virkamies tai työsopimussuhteinen henkilö, jolla on asiantuntemusta selvittävän osakysymyksen alalta. Työsopimussuhteisesta henkilöstä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään tai sen nojalla määrätään vastaavaan tehtävään määrätystä virkamiehestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava määräyksestä aluehallintovirastolle.

11 b §

Selvitysmenettelyssä asianosaisille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi, jos aluehallintovirasto on niin määrännyt. Kutsu on lähetettävä asianosaisille tiedossa olevalla postiosoitteella vähintään seitsemän päivää ennen kokousta tai maastotarkastusta. Kutsussa on mainittava, missä asiakirjat pidetään nähtävinä. Kokouksessa tai maastotarkastuksessa esitetyt vaatimukset tai selvitykset on merkittävä pöytäkirjaan.

11 c §

Selvitysmenettelyssä laadittava lausunto ja muut asiakirjat on toimitettava aluehallintovirastolle viimeistään kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun asianomainen henkilö

määrättiin tehtävään. Erityisestä syystä aluehallintovirasto voi poiketa määräajasta.

12 §

Jos kahden tai useamman hakijan hakemukset läheisesti liittyvät toisiinsa, aluehallintovirasto voi määrätä ne käsiteltäväksi yhdessä, mikäli sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena eikä yhteinen käsittely aiheuta kenellekään hakijoista kohtuuttomasti viivästystä tai muuta haittaa.

Milloin useilla hakemuksilla osaksi tai kokonaan pyritään saman tarkoituksen toteuttamiseen eri tavoilla taikka asian käsittelyn aikana vaaditaan yrityksen toimeenpanemista muunlaisena, kuin hakemuksessa on tarkoitettu, aluehallintovirasto voi, sitten kun asianosaisille ja tarvittaessa muille, joiden oikeutta tai etua asia koskee, on varattu tilaisuus lausua asiasta, määrätä asian käsittelyä jatkettavaksi sellaista toimenpidettä tai yritystä koskevana hakemusasiaina, joka olosuhteet huomioon ottaen katsotaan asianmukaisimmaksi. Jos toisenlaisen toimenpiteen tai yrityksen edellytyksenä on, että sitä kannattaa määränemmistö, on tämän edellytyksen olemassaolo todettava ennen määräyksen antamista.

13 §

Aluehallintovirasto tai sen määräyksestä sen puheenjohtaja, jäsen tai virkamies voi suorittaa paikalla tarkastuksen, josta laadittu pöytäkirja on liitettävä asiakirjoihin. Tarkastuksen yhteydessä tai muutoin voidaan tarpeen mukaan kuulla suullisesti asianosaisia tai hankkia suullisesti selvitystä.

Aluehallintovirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa valallisesti ja asianosaista totuusvakuutuksen nojalla (*todistajien kuuleminen*). Niille asianosaisille, joita todistajien kuuleminen koskee, on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksettavan korvauksen osalta on

soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölain 49 §:ssä säädetään.

14 §

Jos hakemusasiassa on pidetty katselmustoimitus ja asiakirjat ovat saapuneet aluehallintovirastoon ja muistutusten, vaatimusten sekä huomautusten esittämiseksi varattu määräaika on päättynyt, aluehallintovirasto voi pyytää toimitusinsinööriltä lausunnon tehtyjen muistutusten, vaatimusten ja huomautusten johdosta.

18 §

Jos aluehallintovirasto havaitsee 18 luvussa tarkoitetun katselmustoimituksen puutteelliseksi, se voi määrätä pidettäväksi uuden tai täydentävän katselmustoimituksen taikka edellä tarkoitetun selvitysmenettelyn.

19 §

Jos asiaa käsiteltäessä havaitaan, ettei aluehallintovirasto ole antanut tai velvoittanut hakijaa antamaan hakemuksesta tietoa sellaiselle asianosaiselle, jolle edellä olevien säännösten mukaan tieto olisi ollut erikseen annettava mutta jota ei ole hakemuksen yhteydessä ilmoitettu taikka joka muusta syystä on jäänyt huomioon ottamatta, eikä tämä myöskään omasta aloitteestaan ole käyttänyt asiassa puhevaltaa, aluehallintoviraston on varattava hänelle tilaisuus muistutustensa ja vaatimustensa esittämiseen.

20 §

Aluehallintovirasto voi omasta aloitteestaan tai katselmustoimituksen aikana toimitusinsinöörin ehdotuksesta hankkia tai kehottaa hakijaa määräajassa hankkimaan tarpeelliseksi harkitun selvityksen uhalla, että hakemus muutoin jätetään sikseen. Jos selvitys on julkisen edun kannalta tarpeellinen, hakija voidaan velvoittaa hankkimaan selvitys uhalla, että se hankitaan hakijan kustannuksella. Muu asianosainen voidaan velvoittaa esittämään hänen saatavissaan oleva selvitys uhalla, että asia ratkaistaan ilman selvitystä.

21 §

Hakemusasiassa, joka koskee luvan saamista tässä laissa tarkoitettua yritystä tai toimenpidettä varten, aluehallintoviraston on vi-

ran puolesta tutkittava, ovatko luvan edellytykset olemassa. Niin ikään aluehallintoviraston on, vaikkei vahingonkorvausvaatimusta ole tehty, tutkittava, onko havaitusta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyksestä ja mihin määrään suoritettava korvausta, sekä viran puolesta muutoinkin otettava huomioon, mitä tässä laissa yleisen edun sekä yksityisten oikeuksien ja etujen turvaamiseksi säädetään.

Aluehallintovirasto voi tehdä hakemukseen liitettyyn suunnitelmaan sellaisia muutoksia tai lisäyksiä, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.

Aluehallintoviraston on pyydettävä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset lausunnot.

22 §

Jos hakija tahtoo peruuttaa hakemuksensa, peruutus on tehtävä aluehallintovirastolle kirjallisesti ennen päätöksen antamista.

23 §

Hakemusasiassa aluehallintoviraston tulee antaa päätös, jossa se asian ratkaisun lisäksi, milloin hakemus hyväksytään, antaa määräykset niistä seikoista, jotka päätöksessä tarkoitettua toimenpidettä suoritettaessa on otettava huomioon.

Milloin hakemus koskee tietyn suunnitelman mukaan toteutettavaa yritystä, suunnitelma on selostettava aluehallintoviraston päätöksessä tai liitettävä siihen. Päätöksen tulee lisäksi sisältää lausunto asiassa tehdyistä muistutuksista ja vaatimuksista ja määräykset siitä, miten yritys on pantava toimeen ja mitä hakijan on noudatettava muiden etujen suojaamiseksi sekä onko ja mitä korvauksia vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä suoritettava samoin kuin muut päätökseen tämän lain perusteella otettavat määräykset.

23 a §

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, aluehallintoviraston päätöksestä on käytävä ilmi, miten mainitun lain mukainen arviointi on otettu huomioon. Lupapäätöksestä on lisäksi käytävä ilmi, miten vesienhoidon järjestämisestä annetun lain

mukainen vesienhoitosuunnitelma on otettu huomioon.

24 §

Tärkeiden syiden vaatiessa aluehallintovirasto voi antaa hakemusiassa joltakin osalta lopullisen päätöksen, ennen kuin asia muilta osin ratkaistaan. Korvauksen suorittamisesta on tällaisen päätöksen osalta vastaavasti voimassa, mitä 11 luvussa säädetään.

Aluehallintovirasto voi, jos yritystä koskevan luvan edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, ratkaista hakemusiassa muilta kuin yrityksestä aiheutuvien vahinkojen, haittojen ja muiden edunmenetysten johdosta suoritettavien rahakorvausten osalta, jos hankkeesta aiheutuvien edunmenetysten yksityiskohtainen selvittäminen kohtuuttomasti viivästyttäisi lupa-asian ratkaisemista. Korvaus omaisuuden lunastamisesta tai käyttöoikeuden antamisesta on kuitenkin määrättävä luvan myöntämisen yhteydessä. Aluehallintovirasto voi myös määrätä jonkin toimenpiteestä aiheutuvan vahingon korvaamisen ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa on erityistä syytä. Tällöin luvan saaja on velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja hakemaan korvausratkaisun täydentämistä. Aluehallintoviraston päätös siirtää korvauskysymys erikseen ratkaistavaksi ei estä vahingonkärsijää erikseen hakemasta korvausta sen mukaan kuin 11 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa lupapäätöksessä hakija on, jollei hakijana ole valtio, kunta tai kuntayhtymä, velvoitettava asettamaan ennen luvassa tarkoitettuun toimenpiteeseen ryhtymistä tai, jos siihen on jo ryhdytty, aluehallintoviraston määräämässä ajassa pankkitakaus tai muu hyväksyttävä vakuus toiminnasta aiheutuvista edunmenetysten korvaamisista. Vakuus asetetaan aluehallintovirastolle, jonka tulee valvoa korvauksen saajatahon etuja vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevissa asioissa. Vakuuden määrää on tarvittaessa tarkistettava. Aluehallintoviraston tulee vapauttaa vakuus, kun korvausvelvollisuus on tullut täytetyksi tai kun korvausta koskeva päätös on saanut lainvoiman eikä toimintaa sitä ennen ole aloitettu. Jos korvaukset määrätään

maksettaviksi toistuvaiserin, vakuus kuitenkin vapautetaan, kun korvauksen määräämistä koskeva päätös saa lainvoiman, jos kaikki siihen mennessä erääntyneet maksuerät on maksettu tai muun säännöksen nojalla talletettu. Vakuuden vapauttamista koskevaan aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Antaessaan myöhemmin päätöksen siltä osin, jolta asiaa ei vielä ole ratkaistu, aluehallintovirasto voi tehdä aikaisempaan päätökseensä ainoastaan sellaisia muutoksia, jotka ovat välttämättömiä ristiriitaisten tai ilmeisen epätarkoituksenmukaisten määräysten poistamiseksi. Jos 2 momentin mukaisessa päätöksessä asetetun kalatalousvelvoitteen tai -maksun perusteista on saatu uutta selvitystä, aluehallintovirasto voi kuitenkin samalla ottaa viran puolesta käsiteltäväkseen velvoitteen tai maksun tarkistamista ja täydentämistä koskevan asian. Lupapäätöstä voidaan tällöin tarkistaa 2 luvun 22 §:n 1–3 momentin mukaiseksi sen estämättä, mitä määräysten tarkistamisesta muutoin on voimassa.

25 §

Hakemusiassa päätös annetaan aluehallintoviraston ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (*julkipano*), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Päätös toimitetaan hakijalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille. Jäljennös päätöksestä on lähetettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja niille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

Jäljennös päätöksestä on lähetettävä asianomaisiin kuntiin pidettäväksi yleisesti nähtävänä. Päätöksen nähtäväksi asettamisesta aluehallintoviraston on ilmoitettava näissä kunnissa julkisella kuulutuksella, jossa myös on mainittava, milloin muutoksenhakemista varten säädetty aika laskettuna julkipanosta päättyy. Jäljennös kuulutuksesta on tiedossa olevalla postiosoitteella lähetettävä tämän luvun 8 §:ssä tarkoitetuille asianosaisille ja viranomaisille sekä muistutuksen tehneille ja sellaisille asianosaisille, joiden osalta alue-

hallintovirasto on poikennut katselmuskirjasta.

Tämän lain 21 luvun mukaista hallintopakkoasiaa koskeva aluehallintoviraston päätös annetaan tiedoksi erityistiedoksiannona siten kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa annettussa laissa säädetään.

26 §

Asioissa, joissa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään, kustannusten jakaminen tai muu toimenpide on suoritettava vasta hakemuksessa tarkoitetun yrityksen toimeenpanemisen jälkeen, on aluehallintoviraston päätöksessään velvoitettava yrityksen toimeenpanija kysymyksessä olevaan toimenpiteeseen ryhtymistä varten ilmoittamaan aluehallintovirastolle yrityksen loppuunsaattamisesta. Asia on sen jälkeen käsiteltävä ilmoituksen tekijän vireille panemana hakemusasiانا.

27 §

Asianosaiset vastaavat omista kuluistaan aluehallintovirastossa.

Milloin vahinkoa kärsineen hakemuksesta määrätään vahingon aiheuttajan suoritettavaksi korvaus tai toimenpide, aluehallintovirasto voi määrätä tämän suorittamaan vahinkoa kärsineelle korvausta myös hänen kuluistaan asiassa. Jos asianosaiselle on myönnetty oikeusapua oikeusapulain (257/2002) nojalla, lupaviranomaisen on korvausasian ratkaisemisen yhteydessä vahvistettava avustajan palkkion suuruus ja oikeusavun saajan omavastuuosuus sekä velvoitettava hänet suorittamaan omavastuuosuus avustajalleen siten kuin mainitussa laissa säädetään.

28 a §

Siltä osin kuin tämän luvun 28 §:n 1 momentin mukainen yleisen edun valvonta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussille, voivat ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö tarvittaessa antaa toimialallaan niille yleisen edun valvontaa koskevia ohjeita.

30 §

Kun yritys tai toimenpide, jota varten on annettu lupa, on suoritettu, taikka laitos tai rakennelma, jonka tekemiseen lupapäätök-

sessä on myönnetty oikeus, on saatu valmiiksi, on luvan saajan tai sen, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt, kirjallisesti ilmoitettava siitä aluehallintovirastolle ja 21 luvussa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle sen ajan kuluessa, joka lupapäätöksessä on sanotun ilmoituksen tekemistä varten määrätty (*valmistumisilmoitus*). Ilmoituksen saatuaan aluehallintovirasto voi asianomaisia viranomaisia tarpeen mukaan kuultuaan määrätä suoritettavaksi 18 luvussa säädetyn lopputarkastuksen. Määräys lopputarkastuksesta on annettava kolmen vuoden kuluessa valmistumisilmoituksen saapumisesta lukien, jollei aluehallintovirasto ole lupapäätöksessä erityisestä syystä asettanut pitempää määräaika-

Hakemusasiassa, jossa ei ole pidetty katselmuksilmoitusta, ei lopputarkastusta saa määrätä suoritettavaksi, ellei aluehallintovirasto viranomaisen tai asianosaisen vaatimuksen johdosta tai muutoin harkitse siihen olevan erityistä syytä.

31 §

Jos asiassa on suoritettu lopputarkastus, on aluehallintoviraston, saatuaan toimitusmiesten lausunnon ja toimituksessa kertyneet asiakirjat, tutkittava, antaako tarkastus aihetta toimenpiteeseen.

Jos lopputarkastuksessa on todettu, ettei laitosta tai rakennelmaa tehtäessä taikka yritystä toimeenpantaessa ole noudatettu lakia tai annettuja määräyksiä, on aluehallintoviraston määrättävä tehtäväksi tarpeelliset muutokset ja, jos se katsoo olevan aihetta, ilmoitettava asia 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettulle yleiselle valvontaviranomaiselle.

32 §

Jos yritystä toimeenpantaessa tai toimenpidettä suoritettaessa havaitaan tarkoituksenmukaiseksi muuttaa lupapäätökseen sisältyviä määräyksiä, voi aluehallintovirasto, jos muutos on merkitykseltään vähäinen eikä loukkaa toisen oikeutta tai etua, luvan saajan hakemuksesta muuttaa määräyksiä.

17 luku

Muutoksenhaku*Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen*

1 §

Aluehallintoviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava aluehallintovirastolle kaksin kappalein 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muutosta aluehallintoviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät,

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen; ja

5) muu 16 luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleistä etua valvova viranomainen.

2 §

Aluehallintoviraston on tiedotettava valituksesta kuuluttamalla siitä vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä asianomaisissa kunnissa nähtävinä kuulutusajan. Aluehallintoviraston on annettava tieto valituksesta vastineen antamista varten niille asianosaisille ja 16 luvun 28 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille, joita valitus koskee, jollei tämä ole ilmeisen tarpee-

tonta. Tieto valituksesta on annettava siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Aluehallintoviraston on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmä voidaan vastineen antamiselle varatussa ajassa toimittaa.

Aluehallintoviraston on toimitettava valitusasiakirjat, vastineet, muut päätösasiakirjat sekä tarvittaessa lausuntonsa muutoksenhakuomioistuimelle viipymättä, mutta kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa vastineen antamiselle varatun määräajan päättymisestä.

4 §

Ojitustoimituksessa annettuun päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutosta saa hakea se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueet, joille ympäristöä ja kalataloutta koskevat asiat kuuluvat. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle kaksin kappalein 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

7 §

Vaasan hallinto-oikeuden on toimitettava vesitalousasiassa antamansa päätös valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos asianomainen ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lähetettävä aluehallintovirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja niille viranomaisille, joille valituksesta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

9 §

Vaasan hallinto-oikeus voi pääasiaan annettavassa päätöksessä hakijan pyynnöstä määrätä, että toiminta voidaan valituksesta

huolimatta kokonaan tai osaksi aloittaa hallinto-oikeuden päätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden vahinkojen, haittojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka hallinto-oikeuden päätöksen kumoaminen tai luvan ehtojen muuttaminen voivat aiheuttaa. Vakuus asetetaan aluehallintovirastolle. Määräys voidaan antaa vain perustellusta syystä ottaen huomioon hankkeen laatu ja sen vaikutukset ja edellyttäen, ettei toiminnan aloittaminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Korkein hallinto-oikeus voi määrätä, että annettu määräys lakkaa olemasta voimassa.

11 §

Korkeimman hallinto-oikeuden on toimitettava vesitalousasiassa antamansa päätös valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille. Jäljennös päätöksestä on toimitettava myös Vaasan hallinto-oikeudelle, aluehallintovirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja niille viranomaisille, joille valituksesta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

18 luku

Katselmustoimitus ja lopputarkastus

1 §

Jos aluehallintovirasto 16 luvun 5 §:n nojalla määrää pidettäväksi katselmustoimituksen, sen on ilmoitettava siitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Aluehallintoviraston on määrättävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ehdotuksesta katselmustoimitusta varten toimitusinsinööri, joka toimii toimitusmiesten puheenjohtajana. Aluehallintovirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä ylimääräiseksi toimitusmieheksi erityisen alan asian-

tuntijan, jos sitä on pidettävä katselmustoimituksen suorittamisen kannalta tarpeellisena.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä jonkun erityisen alan asiantuntijasta omaavan henkilön avustamaan toimitusinsinööriä hänen tehtävissään. Aluehallintovirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä tarvittaessa erityisen alan asiantuntijan avustamaan toimituksessa. Aluehallintovirasto voi myös tarvittaessa määrätä virkamiehensä avustamaan toimitusmiehiä oikeudellisten kysymysten selvityksessä.

2 §

Toimitusinsinöörin on tarkastettava hakemukseen liitetty suunnitelma yhteistyössä muiden toimitusmiesten kanssa. Hänen on myös tarvittaessa tehtävä esitys aluehallintovirastolle lisäselvitysten hankkimiseksi.

7 §

Milloin katselmustoimituksessa havaitaan siinä käsiteltävänä olevan yrityksen tai toimenpiteen johdosta olevan tarpeen tehdä muutoksia uittosääntöön, toimitusinsinöörin on, kuultuaan asiassa Metsähallitusta ja uittoyhdistystä, mikäli sellainen toimii alueella, ilmoitettava asiasta aluehallintovirastolle, jonka tulee ratkaista, onko kysymys uittosääntöön muuttamisesta yhdistettävä käsiteltäväksi yritystä koskevan hakemusasian yhteydessä. Aluehallintoviraston päätökseen tässä asiassa ei saa hakea muutosta.

10 §

Sen, joka haluaa tehdä muistutuksia, vaatimuksia tai huomautuksia hakemuksen, suunnitelman tai katselmuskirjan johdosta, on esitettävä ne aluehallintovirastolle 9 a §:ssä säädettyinä nähtävänäoloaikana.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla asukkailla ja yhteisöillä on oikeus esittää aluehallintovirastolle mielipiteensä hakemuksen, suunnitelman tai katselmuskirjan johdosta 1 momentissa mainitulla tavalla.

Viranomaisten, joille katselmuskirja on toimitettu, on tehtävä tarpeelliseksi katso-

mansa huomautukset aluehallintovirastolle 1 momentissa mainitussa määräajassa.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetut muistutukset, vaatimukset ja huomautukset on tehtävä aluehallintovirastolle kirjallisesti kaksinkappalein.

11 §

Katselmuskirja, hakemus, suunnitelma sekä katselmustoimituksessa kertyneet muut asiakirjat on toimitettava aluehallintovirastolle 9 a §:ssä tarkoitettuun asiakirjojen nähtäväksipäivään mennessä. Katselmustoimitus katsotaan päättyneeksi, kun tässä momentissa tarkoitetut toimenpiteet on suoritettu.

Jos aluehallintovirasto pyytää toimitusinsinööriltä lausuntoa aluehallintovirastolle tehdystä muistutuksesta, vaatimuksista tai huomautuksista taikka sille annetuista lausunnoista, on lausunnon antamisesta aiheutuvista kustannuksista soveltuvin osin voimassa, mitä 21 luvun 11 §:ssä säädetään.

13 §

Lopputarkastuksessa on todettava, onko yritys tai toimenpide pantu toimeen niin, kuin laissa ja lupapäätöksessä on määrätty, sekä onko siitä odotettavissa sellaisia yleistä tai yksityistä etua koskevia vahingollisia seurauksia, joita lupaa myönnettäessä ei ole otettu huomioon. Lopputarkastuksessa voidaan selvittää myös sellaiset luvan myöntämisen jälkeen syntyneet vahingot, joita ei lupaa myönnettäessä ole edellytetty, ja tarvittaessa ehdottaa aluehallintoviraston määrättäväksi, onko ja mihin määrään niistä maksettava korvausta.

Lopputarkastuksessa laaditun lausunnon nähtävänä pitämisestä, siitä kuuluttamisesta ja tiedottamisesta, lausuntoa koskevien muistutusten, vaatimusten ja huomautusten tekemisestä ja lausunnon toimittamisesta aluehallintovirastoon on soveltuvin osin voimassa, mitä tämän luvun 9 a, 10 ja 11 §:ssä säädetään.

19 luku

Ojitustoimitus

1 §

Ojitustoimitusta on haettava kirjallisesti asianomaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava alaiselleen insinöörille tai, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, muulle asiantuntevalle henkilölle määräys ojitustoimituksen pitämiseen.

4 §

Ojitustoimituksessa on, milloin siinä on vahvistettava ojitussuunnitelma, pidettävä alkukokous, jollei tämän luvun 8 §:stä muuta johdu. Alkukokoukseen toimitusinsinööriin on kutsuttava ne, joiden oikeutta tai etua ojitustasia saattaa koskea. Jos ojitustoimitus pidetään 6 luvun 10 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa mainitusta syystä taikka se koskee laajahkoa aluetta, toimitusinsinööriin on varattava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueille, joille ympäristöä ja kalataloutta koskevat asiat kuuluvat, tilaisuus esittää kokouksessa mielipiteensä asiasta. Kokous on pidettävä ojitettavan alueen läheisyydessä ja sitä voidaan jatkaa eri paikoissa ja eri päivinä.

5 §

Jos toimitusinsinööri ojitussuunnitelmaa käsiteltäessä havaitsee, että ojituksena toimeenpantavan kuivatushankkeen toteuttamiseksi on tarpeen vesistön järjestely, taikka kysymys on sellaisesta ojituksesta tai sen yhteydessä suoritettavasta toimenpiteestä, johon 6 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentin mukaan on saatava aluehallintoviraston lupa, toimitusinsinööriin tulee ilmoittaa asiasta toimitusta hakeneelle ja kehottaa tätä, mikäli haluaa ojitustoimitusta jatkettavan, hakemaan aluehallintovirastolta tällaista lupaa. Lupahakemukseen tulee liittää toimitusmiesten ehdotus suunnitelmaksi siltä osin, kuin asia saatetaan aluehallintoviraston ratkaistavaksi sekä, jos kysymys on järjestelystä, selvitys siitä, että

hyödynsaajat kannattavat yritystä sillä tavoin, kuin 7 luvun 3 §:ssä säädetään.

Ennen kuin edellä tarkoitettu hakemus on aluehallintovirastossa ratkaistu, ei ojitustoimituksessa saa antaa tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

5 a §

Jos ojitussuunnitelmaa, jonka perusteella 1 momentissa tarkoitettu tilusjärjestely on suoritettu, ojitustoimituksessa muutetaan tai se jätetään vahvistamatta taikka toimituksen päätöstä muutoksenhaun johdosta muutetaan tai se kumotaan, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ilmoitettava asiasta tätä koskevan päätöksen tultua lainvoimaiseksi maanmittaustoimistolle, jonka on tarvittaessa annettava määräys uuden tilusjärjestelytoimituksen suorittamiseksi. Toimituksessa, joka on suoritettava kiireellisenä, kiinteistöjaotus saatetaan vastaamaan muutettua ojitussuunnitelmaa tai, jos ojitussuunnitelma on kumotu, palautetaan kiinteistöjaotus mahdollisuuksien mukaan entiselleen noudattaen soveltuvin osin, mitä vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annettu laissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, on vastaavasti voimassa, jos vahvistettu ojitussuunnitelma, jonka perusteella on suoritettu 1 momentissa tarkoitettu tilusjärjestely, 6 luvun 11 §:n 5 momentin nojalla raukeaa.

9 §

Päätös on annettava 30 päivän kuluessa loppukokouksesta tai toimituskokouksesta, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus erityisistä syistä pidennä tätä aikaa. Päätös, johon on liitettävä valitusosoitus, annetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätöksestä on lisäksi ilmoitettava tiedossa olevalla postiosoitteella niille, joita asia koskee. Päätös on toimitettava hakijalle ja jäljennös siitä muulle sitä pyytäneelle asianosaiselle. Jäljennös päätöksestä on myös lähetettävä asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviran-

omaiselle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

20 luku

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

2 §

Jos muussa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltävänä olevassa päätösasiassa tarvitaan edellä tarkoitettua selvitystä, on asia siirrettävä aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

8 §

Jos kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on havainnut, ettei voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä ole noudatettu, sen on, mikäli sen antamaa kehotusta ei noudateta, ryhdyttävä asian laadun mukaan edellä 7 §:ssä tai 21 luvun 2, 3 ja 3 a §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Jos laiminlyönti tai rikkomus vaatii erityistä selvitystä, mainittu viranomainen voi kuitenkin ilmoittaa asiasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle mahdollisia toimenpiteitä varten.

21 luku

Erityisiä määräyksiä

1 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta (*laillisuusvalvonta*) kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Ympäristöministeriö voi tarvittaessa antaa yleisiä ohjeita tämän lain noudattamisen valvonnasta.

2 §

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on ottaen huomioon asian laatu

1) kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely;

2) pantava vireille aluehallintovirastossa 3 §:ssä tarkoitettu hallintopakkoasia; tai

3) ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten, jollei tekoa ole olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

3 §

Jos joku toimii vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai laiminlyö tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisen velvollisuutensa, aluehallintovirasto voi viranomaisen ilmoituksesta tai sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, kieltää jatkamasta lainvastaista menettelyä tai muutoin määrätä oikeastavaksi sen, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty. Ennen määräyksen antamista asianomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Määräystä on tehostettava uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään. Valvontaviranomainen tai muu, jota asia koskee, voidaan oikeuttaa suorittamaan tarvittava toimenpide.

Aluehallintovirasto voi, jos siihen on erityistä syytä, määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön tai että annettu täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa. Sellaisesta yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

3 a §

Jos 2 luvun 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakennelman kunnossapitovelvollisuus lai-

minlyödään eikä rakennelman omistajaa tai siitä muutoin vastaavaa voida hankaluudetta saada selville, aluehallintovirasto voi hakemuksesta oikeuttaa 1 §:ssä tarkoitettua valvontaviranomaisen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Asian käsittelystä on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä 16 luvussa säädetään. Täytäntöönpanoon sovelletaan kuitenkin, mitä tämän luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään hallintopakkoasiasta.

3 b §

Jos tämän luvun 3 §:ssä tarkoitettu toimenpide tai laiminlyönti aiheuttaa välitöntä terveyshaittaa tai huomattavaa vaaraa toisen omaisuudelle tai tärkeälle yleiselle edulle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä 17 luvussa säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön, tai että annettu täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa.

3 c §

Jos tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen patoamiseen taikka vedenottoon liittyvä toimenpide tai velvollisuuksien laiminlyönti aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa huomattavan haitallisen muutoksen vesistöissä tai pohjavedessä taikka luonnonsuojelulain (1096/1996) 5 a §:ssä tarkoitettua luontovahingon, aluehallintoviraston on, sen lisäksi, mitä 3 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi taikka ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Asian käsittelyssä

noudatetaan tämän luvun 3 §:ssä säädettyä menettelyä.

3 d §

Edellä 3 c §:ssä tarkoitetun haitan tai vahingon aiheuttaneen on viipymättä ilmoitettava haitasta tai vahingosta ja niiden välittömästä uhasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitan tai vahingon ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi.

3 e §

Jos 3 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu asia ei ole tullut vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hakemuksesta, asian voi panna kirjallisesti vireille se, joka 17 luvun 1 §:n 2 momentin nojalla saa hakea muutosta aluehallintoviraston päätökseen. Aluehallintoviraston on pyydettävä asian ratkaisemista varten tarvittavat lausunnot.

4 §

Tämän luvun 3 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa voi aluehallintovirasto valvontaviranomaisen hakemuksesta määrätä toimenpiteistä valtiolle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäväksi kunnossapidon laiminlyöneeltä, jos tämä myöhemmin on voitu saada selville.

6 §

Aluehallintoviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lainvoimaisen päätöksen sekä ojitustoimituksessa tehdyn päätöksen täytäntöönpanosta on, siltä osin kuin on kysymys käyttö- tai lunastusoikeudesta tai 11 luvun säännösten perusteella määräytyistä korvauksista tai velvoitteista, soveltuvin osin voimassa, mitä lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädetään.

8 §

Aluehallintoviraston on ilmoitettava asianomaiselle kiinteistörekisterin pitäjälle lainvoiman saaneesta päätöksestä, jolla on myönnetty oikeus tehdä toisen maalle uoma tai muu rakennelma, saattaa toiselle kuuluvaa

aluetta pysyvästi veden alle, käyttää toisen omistamaan kiinteistöön tai yhteiseen alueeseen kuuluvaa vesivoimaa taikka muutoin jatkuvasti käyttää hyväkseen toisen kiinteää omaisuutta. Sama koskee päätöstä, jolla jokin alue on määrätty suoja-alueeksi tai sen käyttöä muutoin rajoitettu. Päätöksestä on tehtävä merkintä kiinteistörekisteriin. Kiinteistörekisterin pitäjän tulee tarvittaessa antaa hakemuksesta määräys sellaisen kiinteistötoimituksen suorittamiseen, jossa selvitetään ne seikat, joita merkinnän tekeminen edellyttää. Toimitukseen sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislaissa kiinteistönmäärityksestä säädetään.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty ilmoituksen tekemisestä, on vastaavasti noudatettava, milloin aluehallintoviraston lainvoiman saaneella päätöksellä on muutettu niitä oloja, joista merkintä on aiheutunut.

8 a §

Jos aluehallintoviraston päätös koskee vesistöön rakentamista tai muuta tämän lain mukaista hanketta, jonka toteuttaminen aiheuttaa tilusten pirstoutumista tai supistumista tahi kulkuyhteyksien vaikeutumista, aluehallintoviraston on päätöksen tultua lainvoimaiseksi lähetettävä jäljennökset asiaa koskevista päätösasiakirjoista asianomaiselle maanmittaustoimistolle. Mitä edellä säädetään, ei sovelleta aluehallintoviraston tämän lain 6 luvun säännösten perusteella tekemään päätökseen.

Jos lupa, jonka perusteella on suoritettu vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain mukainen tilusjärjestely, 2 luvun 12 §:n nojalla raukeaa, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ilmoitettava asiasta maanmittaustoimistolle, jonka tulee määrätä asiassa suoritettavaksi uusi tilusjärjestely. Toimituksesta on vastaavasti voimassa, mitä 19 luvun 5 a §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Tämän lain mukaisen asian käsittelystä aluehallintovirastossa ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan,

mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Kunnalle perittävän maksun on soveltuvin osin vastattava valtion maksuperustelakia. Maksun perusteet määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

11 §

Milloin hakemusasiassa pidetään katselmustoimitus, on hakijan suoritettava, jollei 2 momentista muuta johdu,

1) toimitusinsinöörin, valtion palveluksessa olevan asiantuntijan, avustamaan määrätyn aluehallintoviraston virkamiehen, 18 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämän toimitusinsinöörin avustajan sekä toimitusinsinöörille kuuluvia tehtäviä suorittavien muiden henkilöiden matkakustannukset sen mukaan kuin valtion palveluksessa olevien henkilöiden matkakustannusten korvaamisesta säädetään taikka virkaehtosopimuksella tai muutoin määrätään;

2) muun kuin valtion palveluksessa olevan asiantuntijan palkkio ja matkakustannukset;

3) uskottujen miesten palkkiot ja matkakustannukset sen mukaan kuin niiden korvaamisesta kiinteistötoimitusten uskottujen miesten osalta säädetään;

4) kokoustilojen vuokratustannukset, asiakirjojen hankinta-, monistus- ja postituskustannukset ja lehtikuulutuksista aiheutuvat kustannukset;

5) veneenkuljettajan tehtävistä, latta-, kairaus- ja mittamiestehtävistä sekä muista näihin verrattavista maastossa suoritettavista aputehtävistä johtuvat kustannukset.

Jos kysymys on edunmenetystä kärsineen tekemästä 2 luvun 27 §:ssä tai 11 luvun 8 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta, 1 momentissa mainitut kustannukset suoritetaan valtion varoista, mutta peritään aluehallintoviraston päätöksen nojalla takaisin edunmenetyksen aiheuttajalta, jollei aluehallintovirasto asiassa ilmi tulleiden seikkojen perusteella

määrää niitä osittain tai kokonaan hakijan suoritettavaksi tai valtion vastattavaksi. Katselmustoimituksen asiakirjoihin on liitettävä toimitusinsinöörin laskelma kustannuksista ja toimitusmiesten lausuntoon otettava ehdotus niiden valtiolle korvaamisesta.

Lopputarkastuksessa suoritetaan 1 momentissa mainitut kustannukset valtion varoista, mutta peritään aluehallintoviraston päätöksen nojalla takaisin luvanhaltijalta, jollei aluehallintovirasto asiassa ilmi tulleiden seikkojen perusteella määrää niitä osittain tai kokonaan valtion vastattavaksi. Lopputarkastuksen asiakirjoihin on liitettävä toimitusinsinöörin laskelma kustannuksista ja toimitusmiesten lausuntoon otettava ehdotus niiden valtiolle korvaamisesta.

12 §

Aluehallintovirasto voi tämän luvun 9 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa ja toimitusinsinööri niissä tapauksissa, joita tarkoitetaan tämän luvun 10 §:n 1 momentissa ja 11 §:n 1 momentissa, vaatia sanottujen lainkohtien mukaisia kustannuksia varten suoritettavaksi ennakkomaksun uhalla, että asian käsittelyä ei jatketa ennen kuin maksu on suoritettu tai hyväksyttävä vakuus sen maksamisesta asetettu. Toimitusinsinöörin vaatimukseen perustuva ennakkomaksu on suoritettava asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut kustannukset saadaan periä aluehallintoviraston tai vastaavasti toimitusinsinöörin laatiman laskelman perusteella niin kuin tämän luvun 7 §:ssä säädetään, lukuun ottamatta toimituskirjojen lunastuksia, joiden osalta on noudatettava niistä erikseen voimassa olevia säännöksiä. Toimitusinsinöörin laskelmaan perustuvat valtiolle suoritettavat kustannukset, myös aluehallintoviraston tämän luvun 11 §:n 2 ja 3 momentin nojalla määräämät, perii asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä teisiin.
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-

9.

Laki**perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/1965) 22 luvun 7 § ja 25 luvun 8 §, sellaisena kuin niistä on 25 luvun 8 § laissa 432/2007, seuraavasti:

22 luku

Erityisjälkimmäisyyden ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta

7 §

Jos tarkoitemääräyksen täytäntöönpano on laiminlyöty, on jokaisella, jolla saattaa olla etua määräyksen täytäntöönpanosta, sekä pesänselvittäjällä, testamentin toimeenpanijalla, eloonjääneellä puolisoilla, niin myös perillisellä ja yleisjälkimmäisyyden saajalla sekä perillisen tai yleisjälkimmäisyyden saajan jälkeläisellä oikeus ajaa siitä kannetta. Perillisellä on kanneoikeus silloinkin, kun hänellä ei ole osuutta pesään.

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi aluehallintovirasto, jonka alueella täytäntöönpano on pääasiallisesti toimitettava, määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

25 luku

Jäämistöön kuuluvan maatilän jakamisesta

8 §

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka alueella jäämistöön kokonaan tai osaksi kuuluvan maatilän talouskeskus sijaitsee, lausunto siitä:

1) onko jäämistöön kuuluva maatila sellainen, että sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada siitä pääasiallisen toimeentulonsa taikka muodostavatko jää-

mistöön kuuluvat tilat tai tilanosat joko yksinään tai yhdessä soveliaan tilanpidonjatkajan ja hänen puolisonsa omistamien tilojen tai tilanosien kanssa, 1 b §:n 2 momentissa tarkoitussa tapauksessa eloonjääneelle puolisolle kuuluva osa mukaan luettuna, sellaisen maatilataloudellisen kokonaisuuden, josta sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada pääasiallisen toimeentulonsa;

2) onko sillä, joka haluaa jäämistöön kuuluvan maatilän, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

3) kenellä useasta soveliaasta tilanpidonjatkajasta, jotka haluavat jäämistöön kuuluvan maatilän, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, on parhaat ammatilliset edellytykset kysymykseen tulevan maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

4) voidaanko maatilasta jaon yhteydessä luovuttaa alueita muille osakkaille, kun otetaan huomioon 4 §:n säännökset; sekä

5) mikä on jäämistöön kuuluvan maatilän, tilan tai tilanosan käypä arvo ja 2 §:n mukainen laskelmallinen arvo.

Jos osakas ei hyväksy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1 momentissa mainituista seikoista Maaseutuviraston lausunnon. Maaseutuviraston tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja pesänjakajalle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Maaseutuviraston on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

10.

Laki**pysäköintivirhemaksusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköintivirhemaksusta 3 päivänä huhtikuuta 1970 annetun lain (248/1970) 2, 3 ja 6 § seuraavasti:

2 §

Aluehallintovirasto voi kunnanvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon asettamallaan ehdoilla määrätä, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämisestä. Aluehallintovirasto voi peruuttaa määräyksensä tai muuttaa siinä asetettuja ehtoja.

3 §

Pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvontaa poliisilaitoksen toimialueella johtaa ja valvoo poliisilaitoksen päällikkö, joka toimii myös pysäköinninvalvojana. Aluehallintovirasto voi kuitenkin määrätä, että pysäköinninvalvojana on poliisilaitoksen päällikön sijasta muu poliisilaitoksen virkamies.

Jos valvonta järjestetään 2 §:ssä mainitulla tavalla, tulee kunnan 1 momentissa tarkoitettun pysäköinninvalvojan sijaan asettaa kunnallinen pysäköinninvalvoja.

Kunnallinen pysäköinninvalvoja on valvonnan yleistä järjestelyä koskevissa asioissa

poliisilaitoksen päällikön johdon ja valvonnan alainen.

Kunnallisella pysäköinninvalvojalla pitää olla tarpeellinen määrä apulaisia. Aluehallintovirasto voi määrätä valvonta-apulaisten vähimmäismäärän. Kunnallisen valvontahenkilökunnan kelpoisuusehdoista sekä virkapuvusta ja tunnusmerkistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Pysäköintivirhemaksut saa valtio.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella tehdyistä pysäköintivirheistä perittävät maksut saa kuitenkin asianomainen kunta riippumatta siitä, onko maksukehotuksen antanut poliisi vai kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen apulaisensa.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella kunta suorittaa valvontatoimen järjestämisestä ja hoitamisesta sekä aluehallintoviraston asettamien ehtojen täyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

11.

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetun lain (603/1977) 8 §:n 2 momentti, 52 §:n 1—3 momentti, 68 §, 79 §:n 2 momentti, 84 §:n 2 momentti ja 101 §,

sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 2 momentti laissa 82/1995, 52 §:n 1—3 momentti ja 68 § laissa 794/1996, 79 §:n 2 momentti laissa 580/2009, 84 §:n 2 momentti laissa 1032/2003 sekä 101 § osaksi laissa 476/1996, seuraavasti:

8 §

Asianomaiselle kunnalle sekä, jos hankkeella on seudullista merkitystä, maakunnan liitolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava 1 momentissa tarkoitettu tilaisuus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava vastaava tilaisuus myös, jos hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys.

52 §

Hakijan on suoritettava kertakaikkinen korvaus tai, jos ennakkokorvausta on suoritettu, loppuosa korvauksesta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lunastuspäätös on julistettu, maksamalla korvaus korvauksensaajalle tai tämän määräämään rahalaitokseen taikka, jos korvaus on määrätty tallettavaksi, kiinteistön sijaintipaikan aluehallintovirastoon.

Jos hakija on valittanut lunastuspäätöksestä, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan aluehallintovirastoon. Oikeudesta suorittaa korvaus tallettamalla on lisäksi voimassa, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annettussa laissa (281/1931), jäljempänä maksutalletuslaki, säädetään. Talletetun korvauksen nostamisesta säädetään 70 §:ssä.

Kun korvaus talletetaan, hakijan on annettava aluehallintovirastolle tarpeellisin osin jäljennös lunastuspäätöksestä.

68 §

Kun korvaus on talletettu 49 §:n nojalla, aluehallintoviraston on annettava tallettamisesta tieto virallisessa lehdessä julkaistavalla yleistiedoksiannolla sekä kullekin asianomaiselle oikeudenhaltijalle, jonka osoite tiedetään, lisäksi erityistiedoksiannona.

Jos oikeudenhaltija haluaa käyttää oikeuttaan, hänen on tehtävä korvausta koskeva vaatimuksensa kolmen kuukauden kuluessa tallettamisesta tiedon saatuaan ja samalla esitettävä tarpeellinen selvitys oikeudestaan. Vaatimuksessa tarkoitettu korvaus on jaettava noudattaen soveltuvin kohdin, mitä ulosottoakaarissa (705/2007) säädetään ulosmitatun kiinteän omaisuuden myymisestä ja siinä kertyneiden varojen tilittämisestä ja jakamisesta. Jollei varojen jakamista ole vaadittu säädettyssä ajassa, aluehallintoviraston on viipymättä suoritettava ne korvauksensaajalle.

Kun ennakkokorvaus on määrätty tallettavaksi 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla haltuunotokatselmuksen joutuisan suorittamisen turvaamiseksi, aluehallintoviraston on ennen 1 ja 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä varattava haltuunotetun omaisuuden omistajalle tilaisuus ennakkokorvauksen nostamiseen. Omistajalla on oikeus nostaa korvaus, jos hän osoittaa, ettei sen maksaminen hänelle loukkaa velkojien

oikeutta ottaen huomioon, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

79 §

Kun aluehallintoviraston korvauksen jakamista koskeva ilmoitus on saapunut, kirjaa-
misviranomaisen on, noudattaen mitä erikseen säädetään, ryhdyttävä toimenpiteisiin tästä aiheutuvien merkintöjen tekemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

84 §

Luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa se aluehallintovirasto, jonka toimialueella sijaitsevaa omaisuutta tutkimus koskee. Lupasiaa käsiteltäessä voidaan asiasta antaa asiansaisille tieto yleistiedoksiantona siten kuin hallintolain 62 §:ssä säädetään. Jos kuitenkin on ilmeistä, että tutkimustyö vaikeutaisi merkittävästi jonkin kiinteistön käyttöä, on tällaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle

annettava tieto hakemuksesta tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään. Kun lupa myönnetään, on määrättävä, mihin mennessä tutkimus on suoritettava. Jos lunastuksen kohde jätetään lunastustoimituksessa määrättäväksi, on lunastustoimikunnalla oikeus suorittaa tarpeellinen tutkimus hakijan osoituksen mukaan.

101 §

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tässä laissa tarkoitettujen toimitusten ja haltuottojen suorittamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12.

Laki**kuluttajansuojalain 2 luvun 18 ja 20 §:n sekä 7 luvun 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 18 ja 20 § sekä 7 luvun 24 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 18 ja 20 § laissa 561/2008 sekä 7 luvun 24 § laeissa 385/1986 ja 85/1993, seuraavasti:

2 Luku

20 §

*Valvonta***Markkinointi ja menettelyt asiakasuhteessa**

18 §

Aluehallintoviraston kieltö eräissä asioissa

Aluehallintovirasto voi määrätä 16 §:ssä tarkoitetun kiellon asiassa, joka koskee asunon tai muun kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta annettujen säännösten vastaista menettelyä, jos lainvastaisuus on ilmeinen ja säännösten soveltamiskäytäntö tämänkaltaisessa asiassa on vakiintunut. Aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Elinkeinonharjoittaja voi saattaa 1 momentissa tarkoitetun kieltöpäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Ennen kuin aluehallintovirasto määrää 1 momentissa tarkoitetun kiellon, sen on varattava elinkeinonharjoittajalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitetun kiellon aluehallintoviraston on tehtävä kirjallinen päätös ja huolehdittava sen antamisesta tiedoksi asianosaisille.

Markkinointia ja menettelyjä asiakassuhteessa kuluttajansuojan kannalta valvoo kuluttaja-asiamies.

Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies ja aluehallintovirastot.

Markkinaoikeudesta ja asian käsittelystä siinä säädetään muutoin markkinaoikeuslaissa (1527/2001) sekä eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetussa laissa (1528/2001).

7 Luku

Kulutusluotot

24 §

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina aluehallintovirastot sekä myös Finanssivalvonta silloin, kun luotonanto liittyy Finanssivalvonnan valvomaan toimintaan.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen luovuttamaan valvontaviranomaisen nähtäväksi kulutusluottoja koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

13.

Laki**nimilain 33 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä elokuuta 1985 annetun nimilain (694/1985) 33 a §, sellaisena kuin se on laissa 69/1999, seuraavasti:

33 a §

*Ahvenanmaan maakunnassa toimivaltainen
viranomainen*

Mitä tässä laissa säädetään maistraatista, koskee Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirastoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

14.

Laki**löytötavaralain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä elokuuta 1988 annetun löytötavaralain (778/1988) 21 ja 25 § sekä
lisätään lakiin uusi 21 a, 25 a ja 25 b § seuraavasti:

6 luku

Löytötavaratoimistot

21 §

Vastaava hoitaja

Löytötavaratoimistossa on oltava vastaava hoitaja, joka on velvollinen huolehtimaan siitä, että löytötavaratoimistoa pidetään lainmukaisesti.

Vastaavan hoitajan on oltava täysi-ikäinen ja luotettava henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Vastaavaa hoitajaa pidetään luotettavana, jos häntä ei ole lainvoiman saaneella tuomiolla viiden viimeisen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen eikä kolmen viimeisen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton vastaavaksi hoitajaksi. Vastaavaa hoitajaa ei kuitenkaan pidetä luotettavana, jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton vastaavaksi hoitajaksi.

21 a §

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintoviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämiseen 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsittelyä varten, jos:

1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) hakija ei ole konkurssissa ja, jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) hakija on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset.

25 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirasto valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

Löytötavaratoimiston on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen. Aluehallintovirasto valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

25 a §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä löytötavaratoimiston pitäminen, jos löytötavaratoi-

mistoa pidetään tämän lain vastaisesti ilman lupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos löytötavaratoimisto tai vastaava hoitaja laiminlyö tästä laista johtuvan velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa löytötavaratoimistoa tai vastaavaa hoitajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi osaksi tai kokonaan kieltää löytötavaratoimiston toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

25 b §

Luvan peruuttaminen

Aluehallintoviraston on peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen, jos:

1) löytötavaratoimisto on lopettanut toimintansa;

2) 21 a §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty;

3) löytötavaratoimistolla ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset, eikä löytötavaratoimisto ole aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; taikka

4) löytötavaratoimiston tai vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja löytötavaratoimistolle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Joka lain voimaan tullessa pitää löytötavaratoimistoa ennen lain voimaantuloa myönnetyn luvan nojalla, saa jatkaa luvan mukaista toimintaa uutta lupaa hakematta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

15.

Laki**yhdistyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun yhdistyslain (503/1989) 4, 20 ja 22 § seuraavasti:

4 §

Luvanvaraiset yhdistykset

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman aluehallintoviraston lupaa.

20 §

Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen kokous on pidettävä säännöissä määrättyinä aikana. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella yhdistyksen jäsenellä oikeus vaatia kokouksen pitämistä.

Yhdistyksen ylimääräinen kokous on pidettävä, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Jos yhdistyksen jäsenenä sääntöjen mukaan voi olla vain yhdistyksiä tai yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä, voidaan säännöissä määrätä, että vähemmistö, joka voi vaatia ylimääräisen kokouksen pitämistä, on pienempi tai suurempi kuin yksi kymmenesosa. Muun yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä vain pienemmstä vähemmistöstä.

Vaatimus kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saa-

tuun kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsuun kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

22 §

Muun päätöksenteon järjestäminen

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyinä aikana erillisissä äänestystilaisuuksissa tai postitse, eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai jollei vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus tai postiaänestys yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

16.

Laki**asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä toukokuuta 1991 annetun asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 32, 65 ja 68 §, sellaisina kuin niistä ovat 65 § laissa 463/2007 ja 68 § osaksi laissa 938/1994, seuraavasti:

32 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 51 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

Jollei yhtiökokousta, joka tämän lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, aluehallintoviraston tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

65 §

Velvollisuus valita tilintarkastaja

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslaissa säädetään, asunto-osakeyhtiössä on valittava tilintarkastaja, jos:

- 1) yhtiön rakennuksessa tai rakennuksissa on vähintään 30 huoneistoa; tai
- 2) osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, vaativat sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä.

Jos yhtiökokous ei valitse 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilintarkastajaa, aluehallintovirasto määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädettyssä järjestyksessä, jos osakkeenomistaja

hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

68 §

Erityinen tarkastus

Osakkeenomistaja voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta ovat kannattaneet osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, osakkeenomistaja voi kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta hakea aluehallintovirastolta tarkastajan määräämistä.

Aluehallintoviraston on varattava yhtiön hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhtiöltä palkkio.

Tarkastajaan on sovellettava tämän lain säännöksiä tilintarkastajasta. Yhtiökokous ei kuitenkaan saa erottaa häntä toimestaan.

Tarkastuksesta on yhtiökokoukselle annettava lausunto, joka on pyynnöstä lähetettävä myös osakkeenomistajalle. Isännöitsijän tai

hallituksen puheenjohtajan on vähintään viikon aikana ennen yhtiökokousta varattava tilaisuus lausuntoon perehtymiseen osakkaalle, joka sitä pyytää. Lausunnon on oltava nähtävillä yhtiökokouksessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

17.

Laki**valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetun valmiuslain (1080/1991) 43 ja 48 §, sellaisena kuin niistä on 43 § laissa 465/2003, seuraavasti:

43 §

Julkaisija ja ohjelmatoiminnan harjoittaja ovat velvollisia korvauksetta julkaisemaan tai lähettämään valtioneuvoston, ministeriön, aluehallintoviraston, elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnanhallituksen sekä sotilas- tai pelastusviranomaisen tämän lain soveltamista tai noudattamista koskevat tiedotukset, jotka tämän lain tarkoituksen saavuttamiseksi on saatettava nopeasti koko väestön tai tietyn alueen asukkaiden tietoon. Tällainen tiedotus on viivytyksettä sellaisenaan julkaistava asianomaisessa aikakautisessa julkaisussa, verkkojulkaisussa tai ohjelmassa.

48 §

Valtioneuvoston, ministeriön ja Suomen Pankin tämän lain nojalla antamasta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-

oikeuteen. Muusta tämän lain nojalla annettusta päätöksestä saa valittaa hallinto-oikeuteen.

Hallintopäätöstä on noudatettava heti valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Valtioneuvoston tekemään hallintopäätökseen, joka on 6 §:n nojalla saatettava eduskunnan käsiteltäväksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

18.

Laki**asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä syyskuuta 1994 annetun asuntokauppalain (843/1994) 2 luvun 4 §:n 1 momentti, 4 a §:n 3 momentti ja 20 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti ja 4 a §:n 3 momentti laissa 795/2005 sekä 20 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

4 §

Turva-asiakirjojen säilyttäminen

Jos osakeyhtiö hankkii talletuspankilta tai muulta luottolaitokselta luottoa, joka on kokonaan tai osaksi tarkoitettu maksaa osakkeenomistajilta rakentamisvaiheen jälkeen perittävillä varoilla, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä turva-asiakirjat. Jollei osakeyhtiö hanki tällaista lainaa, sen aluehallintoviraston, jonka toimialueella yhtiön rakennukset sijaitsevat, on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Turva-asiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, mikäli mahdollista, paikkakunnalla, jossa osakeyhtiön rakennukset sijaitsevat.

4 a §

Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä

Turva-asiakirjojen säilyttäjän on seurattava myös sille 11 §:n mukaisesti tiedoksiannettuja kauppasopimuksia. Kun yhdestä neljäsosasta asuinhuoneistoja on annettu kauppasopimus säilyttäjälle tiedoksi eikä säilyttäjällä ole kuukauden kuluessa tästä saanut tiedoksi 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua kutsua osakkeenostajien kokoukseen, säilyttäjän on

viipymättä ilmoitettava osakkeenostajille ostajan oikeudesta hakea aluehallintovirastolta päätös, joka oikeuttaa hänet kutsumaan kokouksen koolle yhtiön kustannuksella.

20 §

Osakkeenostajien kokous

Osakeyhtiön hallituksen on kutsuttava koolle osakkeenostajien kokous viivytyksettä sen jälkeen, kun vähintään yhdestä neljäsosasta yhtiön asuinhuoneistoja on tehty luovutus sopimukset. Osakkeenostajien kokous kutsutaan koolle kullekin ostajalle lähetetyllä kirjatulla kirjeellä tai muuten todisteellisesti. Kutsu on lähetettävä tiedoksi turva-asiakirjojen säilyttäjälle. Kutsussa on mainittava osakkeenostajien oikeus valita tilintarkastaja ja rakennustyön tarkkailija sekä kokouksessa käsiteltävät muut asiat. Ostajien kokouksessa kuhunkin huoneistoon oikeuttavat osakkeet tuottavat yhden äänen. Osakkeenostajien kokousta ei tarvitse järjestää osaomistusyhtiössä.

Jollei edellä tarkoitettua osakkeenostajien kokousta ole kutsuttu säädetyssä järjestyksessä koolle, aluehallintoviraston tulee yhtiön hallituksen jäsenen, tilintarkastajan, osakkeenomistajan tai osakkeenostajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

19.

Laki**asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumisoikeusyhdistyksistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun lain (1072/1994) 19, 53, 54 ja 66 §, sellaisena kuin niistä on 53 § laissa 466/2007, seuraavasti:

19 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu asumisoikeusyhdistyksen kokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 32 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa. Jollei kokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädetyssä järjestyksessä koolle, aluehallintoviraston tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan tai yhdistyksen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

53 §

Velvollisuus valita tilintarkastaja

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslaissa säädetään, asumisoikeusyhdistyksessä on valittava tilintarkastaja, jos:

- 1) yhdistys on tehnyt vähintään 30 asumisoikeussopimusta; tai
- 2) vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä vaatii sitä yhdistyksen varsinaisessa kokouksessa tai kokouksessa, jossa asia on kokouskutsun mukaisesti käsiteltävä.

Jos yhdistyksen kokous ei valitse 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilintarkastajaa, aluehallintovirasto määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädetyssä järjestyksessä, jos jäsen hakee ti-

lintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhdistyksen kokouksesta.

54 §

Eriyinen tarkastus

Asumisoikeusyhdistyksen jäsen voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhdistyksen hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhdistyksen kokouksessa taikka siinä yhdistyksen kokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä, jäsen voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea aluehallintovirastolta 1 tarkastajan määräämistä.

Aluehallintoviraston on varattava yhdistyksen hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhdistykseltä palkkio.

Tarkastajaan on sovellettava tämän lain ja tilintarkastuslain säännöksiä tilintarkastajasta. Yhdistyksen kokous ei kuitenkaan saa erottaa häntä toimestaan.

Tarkastuksesta on yhdistyksen kokoukselle annettava lausunto, joka on pyynnöstä lähetettävä myös jäsenelle. Isännöitsijän tai hallituksen puheenjohtajan on vähintään viikon

aikana ennen yhdistyksen kokousta varattava tilaisuus lausuntoon perehtymiseen jäsenelle, joka sitä pyytää. Lausunnon on oltava nähtävillä yhdistyksen kokouksessa.

66 §

Lunastustakuurahaston valvonta

Lunastustakuurahaston toimintaa valvoo valtiokonttori. Valtiokonttorilla on oikeus saada rahastolta ja sen tilintarkastajilta valvontaa varten tarvitsemansa asiakirjat, tiedot ja selvitykset. Lunastustakuurahaston on toimitettava valtiokonttorille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä jäljennös tilinpäätöksestään ja tilintarkastajien siitä antamasta tilintarkastuskertomuksesta.

Lunastustakuurahaston on annettava valtiokonttorille tiedot rahaston nimenkirjoittajista sekä heidän henkilötietonsa.

Milloin valtiokonttori havaitsee lunastustakuurahaston hallituksen menetelleen lain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, valtiokonttori voi määrätä hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtiokonttori voi asettaa määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lunastustakuurahaston kotipaikan aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

20.

Laki**kihlakunnansyyttäjästä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kihlakunnansyyttäjästä 22 päivänä maaliskuuta 1996 annetun lain (195/1996) 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1317/2006, seuraavasti:

5 §

Syyttäjäntoimen järjestäminen

Paikallinen syyttäjäntoimi järjestetään kihlakunnittain siten, että syyttäjänvirasto voi koostua yhdestä tai useammasta kihlakunnasta. Virastolla voi olla palvelutoimistoja.

Oikeusministeriö voi paikallisen syyttäjäntoimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi määrätä syyttäjänvirastot hoitamaan syyttäjän tehtäviä yhteistoiminnassa tai aluehallintovirastoa kuultuaan määrätä syyttäjänviraston hoitamaan syyttäjän tehtäviä myös toisen syyttäjänviraston toimialueella.

Syyttäjänviraston toimialueista ja päätoimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Syyttäjänviraston palvelutoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä syyttäjänviraston osallistumisesta kihlakunnanviraston palvelutoimiston toimintaan säädetään oikeusministeriön asetuksella.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

21.

Laki**vaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 11, 94, 99 ja 192 § seuraavasti:

11 §

Vaalipiirilautakunta

Aluehallintoviraston on hyvissä ajoin ennen eduskuntavaaleja asetettava jokaiseen 5 §:ssä tarkoitettuun vaalipiiriin vaalipiirilautakunta. Sen toimikausi kestää, kunnes uusi lautakunta on valittu. Lautakunnan asettaa se aluehallintovirasto, jonka alueella lautakunnan kokouspaikka on.

Vaalipiirilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä neljä varajäsentä. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluerakisteriin merkityjä puolueita. Jäsen tai varajäsen, joka lautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua lautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Helsingin vaalipiirilautakunta ja Uudenmaan vaalipiirilautakunta pitävät kokouksensa Helsingin kaupungissa, Varsinais-Suomen vaalipiirilautakunta Turun kaupungissa, Satakunnan vaalipiirilautakunta Porin kaupungissa, Ahvenanmaan maakunnan vaalipiirilautakunta Maarianhaminan kaupungissa, Hämeen vaalipiirilautakunta Hämeenlinnan kaupungissa, Pirkanmaan vaalipiirilautakunta Tampereen kaupungissa, Kymen vaalipiirilautakunta Kouvolan kaupungissa, Etelä-Savon vaalipiirilautakunta Mikkelin kaupungissa, Pohjois-Savon vaalipiirilautakunta Kuopion kaupungissa, Pohjois-Karjalan vaalipiirilautakunta Joensuun kaupungissa, Vaasan vaalipiirilautakunta Vaasan kaupungissa, Keski-Suomen vaalipiirilautakunta Jyväskylän

kaupungissa, Oulun vaalipiirilautakunta Oulun kaupungissa ja Lapin vaalipiirilautakunta Rovaniemen kaupungissa.

94 §

Eduskuntavaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen sekä tuloksesta tiedottaminen

Vaalipiirilautakunta vahvistaa vaalien tuloksen 3. päivänä vaalipäivän jälkeen kello 18 aloitettavassa kokouksessaan.

Vaalipiirilautakunnan on julkaistava vaalien tulos valitusosoituksineen tiedoksipanolalla lautakunnassa ja ilmoitettava tiedoksipanossaan myös, kuka on kunkin valitun varaedustaja, sekä laadittava viipymättä kullekin valitulle valtakirja ja toimitettava valtakirjat viipymättä eduskuntaan annettaviksi valituille.

Vaalipiirilautakunnan tulee heti antaa tieto vaalin tuloksesta oikeusministeriölle sen määräämällä tavalla sekä lisäksi vaalipiirin kuntien keskusvaalilautakunnille sekä ilmoitettava tulos ja valittujen vertausluvut ja äänimäärät niitä puolueita edustavissa, vaalipiirissä eniten leviävissä sanomalehdissä, joista ehdokkaita on valittu.

99 §

Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen

Jos äänestyslippujen laskenta tai käsittely keskeytetään, kaikki äänestysliput ja laskelmat on säilytettävä siten, ettei kukaan ulkopuolinen saa niitä käsiinsä.

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen äänestysliput ja kappale ehdokaslistojen yhdistelmää tai presidentinvaalin ehdokasluetteloa on pantava päällykseen, joka sinetöidään oi-

keusministeriön määrämällä tavalla. Ne on säilytettävä, kunnes lähinnä seuraavat vastaavat vaalit on toimitettu. Laskelmat on säilytettävä pöytäkirjan liitteenä. Hallussaan olevat asiakirjat ja vaaleissa käytetyt tarvikkeet vaalipiirilautakunnan on luovutettava aluehallintovirastolle säilytettäväksi.

192 §

*Rekisterihallinnon paikallisviranomaisen
Ahvenanmaan maakunnassa*

Ahvenanmaan maakunnassa hoitaa maistraatille tämän lain mukaan eduskuntavaaleis-

sa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kuuluvat tehtävät rekisterihallinnon paikallisviranomaisena Ahvenanmaan valti-onvirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

22.

Laki**holhoustoimesta annetun lain 64 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhoustoimesta 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (442/1999) 64 §, sellaisena kuin se on laeissa 61/2005 ja 649/2007, seuraavasti:

64 §

Edunvalvonnan rekisteröinti

Holhousasioiden rekisteri on valtakunnallinen rekisteri, jota holhousviranomaiset ja aluehallintovirasto pitävät edunvalvojan ja edunvalvontavaltuutuksesta annetussa laissa (648/2007) tarkoitetun valtuutetun toiminnan valvomiseksi ja kolmansien oikeuden turvaamiseksi. Rekisteriin saadaan merkitä edunvalvojaa ja hänen päämiestään tai valtuutettua ja valtuuttajaa koskevat tunnistetiedot ja yhteystiedot. Rekisteriin saadaan lisäksi merkitä tiedot henkilön toimintakelpoisuuden rajoittamisesta, toimintakelpoisuuden rajoituksen sisällöstä, edunvalvojan tehtävästä ja määräämisen perusteesta tai edunvalvontavaltuutuksen sisällöstä, omaisuusluettelon, tilin ja hoitosuunnitelman antamisesta ja tarkastamisesta, 34 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevasta päätöksestä sekä holhousviranomaisen 57 ja 60 §:n mukaisista toimenpiteistä. Rekisteriin saadaan lisäksi merkitä sellaisia rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja.

Holhousviranomainen vastaa rekisterin tietojen päivittämisestä valvonnassaan olevien edunvalvojien toimien osalta. Vaatimus rekisterissä olevan tiedon korjaamisesta esite-

tään sille holhousviranomaiselle, joka valvoo kysymyksessä olevaa edunvalvojan tehtävää.

Aluehallintovirasto vastaa holhousasioiden rekisterin yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä.

Holhousasioiden rekisteriin voidaan siirtää väestötietojärjestelmästä rekisterin ylläpitoa varten tarvittavat henkilö- ja muut tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset.

Holhousviranomainen päättää tietojen luovuttamisesta rekisteristä. Aluehallintovirasto kuitenkin antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Ennen luvan myöntämistä hakijan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

23.

Laki**osuuskuntalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun osuuskuntalain (1488/2001) 4 luvun 10 §, 7 luvun 5 ja 7 § ja 21 a luvun 5 §, sellaisina kuin niistä ovat 7 luvun 5 ja 7 § laissa 462/2007 ja 21 a luvun 5 § laissa 923/2002, seuraavasti:

4 luku

Osuuskunnan kokous ja edustajisto

10 §

Kokouksen koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Jos osuuskunnalla on hallintoneuvosto, säännöissä voidaan määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu kokouksen koolle.

Jos tämän lain, sääntöjen tai osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan pidettävää osuuskunnan kokousta ei ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, aluehallintoviraston on hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta oikeutettava hakija kutsumaan kokous koolle osuuskunnan kustannuksella.

7 luku

Tilintarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus

5 §

Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa

Osuuskunnassa, jossa ei lain tai sääntöjen mukaan ole valittava tilintarkastajaa, osuuskunnan kokouksen on valittava tilintarkastaja, jos jäsenet, joilla on vähintään yksi neljäsosa osuuskunnan jäsenten koko äänimäärästä tai yksi kolmasosa kokouksessa edustettujen jäsenten äänimäärästä, vaativat sitä var-

sinaisessa osuuskunnan kokouksessa tai siinä osuuskunnan kokouksessa, jossa asiaa kokouksun mukaisesti on käsiteltävä. Jollei osuuskunnan kokous valitse tilintarkastajaa, aluehallintovirasto määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädettyssä järjestyksessä, jos jäsen hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Jäsen voi hakea osuuskunnan kotipaikan aluehallintovirastolta erityisen tarkastuksen toimittamista osuuskunnan hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on osuuskunnan kokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hakemus aluehallintovirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tai siinä osuuskunnan kokouksessa, jossa asiaa kokouksun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos jäsenet, joilla on vähintään neljäsosa jäsenten koko äänimäärästä tai kolmasosa kokouksessa edustettujen jäsenten äänimäärästä, ovat ehdotusta kannattaneet.

Aluehallintoviraston on kuultava osuuskunnan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katso-

taan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

21 a luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet, lisäosuudet ja sijoitusosuudet

5 §

Yhteistilillä olevien osuuksien myyminen

Osuuskunnan kokous voi viiden vuoden kuluttua ilmoittautumispäivästä päättää myydä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettulla yhteisellä arvo-osuustilillä olevat tietyt osuuslajin osuudet niiden omistajien lukuun, jos ne vastaavat enintään yhtä prosenttia osuuslajin kaikkien osuuksien lukumäärästä. Osuuskunnan kokouksen päätös on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitettujen osuuksien omistajille ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille kuten 4 luvun 13 §:ssä säädetään.

Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö ole vuoden kuluessa päätöksen nojalla 4 luvun 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla annetusta kehotuksesta vaatinut oikeu-

tensa kirjaamista siten kuin 3 §:ssä säädetään, hän on menettänyt oikeutensa osuuteen. Osuuskunnan on viipymättä tämän jälkeen myytävä osuudet. Osuuksia myytäessä osuuskunnan on kuitenkin otettava huomioon osuuden omistajan etu. Osuudet on myytävä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa julkisessa kaupankäynnissä tai, jollei tämä ole mahdollista, julkisella huutokaupalla.

Osuuskunnan on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja myymisestä aiheutuneet kulut, osuuskunnan kotipaikan aluehallintoviraston huostaan pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuuskirjaa vastaan nostaa osuuksia vastaavan osuuden varoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

24.

Laki**sakon täytäntöönpanosta annetun lain 42 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta 9 päivänä elokuuta 2002 annetun lain (672/2002) 42 § seuraavasti:

42 §

Menetetyksi tuomitusta omaisuudesta määrääminen

Menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevista täytäntöönpanotoimista määrää sisäasiainministeriö. Se voi oikeuttaa aluehallintoviraston, kihlakunnan poliisilaitoksen tai, jos on kysymys tullirikosasiassa menetetyksi tuomitusta omaisuudesta, Tullihallituksen määräämään toimenpiteistä.

Täytäntöönpanotoimesta määrääminen käsittää mainittujen toimenpiteiden edellytyksistä ja menettelytavoista määräämisen siltä osin kuin lailla ei toisin säädetä.

—
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—

25.

Laki

hallintolain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun hallintolain (434/2003) 58 § seuraavasti:

58 §

Tiedoksianto viranomaiselle

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan aluehallintovirastolle.

Todisteellinen tiedoksianto kunnalle toimitetaan kunnanjohtajalle tai kunnan puhevaltaa asiassa käyttävän toimielimen puheenjohtajalle. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös

muulle henkilölle, joka on oikeutettu kunnanjohtajan tai toimielimen puheenjohtajan puolesta vastaanottamaan tiedoksiantoja.

Tiedoksiantoon julkista hallintotehtävää hoitavalle yksityiselle sovelletaan, mitä edellä säädetään tiedoksiannosta yksityiselle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

26.

Laki**saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2003 annetun saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 27 § seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

-----
 3) ne aluehallintovirastot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, joiden toimialueeseen edellä mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat, ja niiden yhteydessä toimivat toimielimet;
 -----

27 §

Saamen kielen avustaja

Aluehallintovirastossa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa sekä valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaisessa voi saamelaisten kotiseutualueella olla saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

27.

Laki

eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä elokuuta 2004 annetun eurooppayhtiölain (742/2004) 8 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 627/2006, seuraavasti:

8 §

Yhtiökokous

Osakkeenomistajalla on oikeus saada haluamansa asia eurooppayhtiön yhtiökokouksen käsiteltäväksi siten kuin osakeyhtiölain 5 luvussa säädetään.

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen yhtiökokouksen koolle kut-

sumista, joka on pidettävä eurooppayhtiöasetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädetyssä järjestyksessä.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

28.**Laki****vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1301/2004) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

Jos ennen tämän lain voimaantuloa myön-
netyssä luvassa ei ole määrätty rakentamisen
ja sen vaikutusten tarkkailusta, voi elinkeino-
, liikenne- ja ympäristökeskus vaatia aluehal-
lintovirastolle tehtävällä hakemuksella, että
lupaa tarkistetaan tarkkailua koskevan mää-
räyksen asettamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä
tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

29.

Laki**kuolleeksi julistamisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuolleeksi julistamisesta 4 päivänä maaliskuuta 2005 annetun lain (127/2005) 29 § seuraavasti:

29 §

*Toimivaltainen viranomainen Ahvenanmaan
maakunnassa*

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille
tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä hoitaa
Ahvenanmaan valtionvirasto.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

—————

30.

Laki**osakeyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 17 §, 7 luvun 5 ja 7 § sekä 18 luvun 11 §, sellaisena kuin niistä on 7 luvun 5 § laissa 461/2007, seuraavasti:

5 Luku

Yhtiökokous

17 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu yhtiökokouksen koolle.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, aluehallintoviraston tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. Aluehallintoviraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 Luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa

Yhtiössä, jossa ei lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ole valittava tilintarkastajaa, yhtiökokouksen on valittava tilintarkastaja, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osak-

keista, vaativat sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jollei yhtiökokous valitse tilintarkastajaa, aluehallintovirasto määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädettyssä järjestyksessä, jos osakkeenomistaja hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea yhtiön kotipaikan aluehallintovirastolta erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus aluehallintovirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet. Julkisessa osakeyhtiössä, jossa on erilajisia osakkeita, hakemus voidaan tehdä, jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa jonkin osakelajin kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakelajin osakkeista.

Aluehallintoviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Aluehallintovirasto voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

18 Luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

11 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta on maksettava kuukauden kuluttua siitä, kun tuomio, jolla lunastamisesta määrätään, on saanut lainvoiman. Osake siirtyy lunastajalle lunastushinnan suorittamisella, jollei se ole 6 §:n mukaan siirtynyt jo aiemmin.

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se yhtiön kotipaikan aluehallintoviraston huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

Osakkeesta annetun osakekirjan hallinta tuottaa 2 momentissa tarkoitetun tallettamisen jälkeen ainoastaan oikeuden lunastushintaan. Lunastajalla on oikeus saada aikaisemmin annetun osakekirjan tilalle uusi osakekirja, johon on tehtävä merkintä siitä, että se korvaa aikaisemman osakekirjan. Jos aikaisempi osakekirja tämän jälkeen luovutetaan lunastajalle, se on mitätöitävä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

31.

Laki**osakeyhtiölain voimaannpanosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osakeyhtiölain voimaannpanosta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (625/2006) 12 § seuraavasti:

12 §

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Vanhan lain 10 luvun 1 §:n 4 momentin ja 4 §:n 2 momentin säännöksiä tilintarkastajan määräämisestä osakkeenomistajan vaatimuksesta sovelletaan, jos tilintarkastajaa koskeva vaatimus tehdään yhtiökokouksessa ennen uuden lain voimaantuloa.

Uuden lain 7 luvun 7 §:n 3 momentin säännöstä aluehallintoviraston päätöksen täy-

täntöönpanokelpoisuudesta sovelletaan, kun erityistä tarkastusta koskeva hakemus tehdään aluehallintovirastolle uuden lain tultua voimaan.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

_____

32.

Laki

hedelmöityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hedelmöityshoidoista 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1237/2006) 28 § seuraavasti:

28 §

Toiminnan lopettaminen

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, sen sukusolujen ja alkioiden varastointiin liittyvät asiakirjat on siirrettävä säilytettäväksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämälle julkiselle palvelujen antajalle tai sellaiselle yksityiselle palvelujen antajalle, joka siihen suostuu. Myös jäljellä oleva sukusolujen tai alkioiden varasto on siirrettävä samalle palvelujen antajalle, jos se siihen suostuu. Muussa tapauksessa varasto on hävitettävä.

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, hoitosuostumukset on julkisessa terveyden-

huollossa siirrettävä palvelujen antajan ylläpitäjän arkistoon ja yksityisessä terveydenhuollossa sen aluehallintoviraston arkistoon, jonka alueella palveluja on annettu.

Varaston tai siihen liittyvät asiakirjat vastaanottaneeseen sovelletaan tämän lain säännöksiä palvelujen antajan oikeuksista ja velvollisuuksista.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

33.

Laki**eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä lokakuuta 2006 annetun eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 8 § seuraavasti:

8 §

Osuuskunnan kokous

Osuuskunnan kokoukseen ja jäsenten päätösvallan siirtämiseen jäsenten valitsemalle edustajistolle sovelletaan osuuskuntalakia, jollei eurooppaosuuskunta-asetuksessa toisin säädetä.

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen, joka

koskee sellaisen osuuskunnan kokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppaosuuskunta-asetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädetyssä ajassa.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

34.

Laki**ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä kesäkuuta 2007 annetun ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 2 § seuraavasti:

2 luku

Ulosottoperusteet

2 §

Ulosottoperusteiden luettelo

Ulosottoperusteita ovat seuraavat asiakirjat:

- 1) tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antama tuomio;
- 2) tuomioistuimen antama turvaamistoimipäätös;
- 3) välitystuomio, joka on annettu välimiesmenettelystä annetussa laissa (967/1992) tai muussa laissa säädettyssä välimiesmenetelyssä, ja sellaisella välitystuomiolla vahvistettu sovinto;
- 4) osamaksukauppaa koskeva ulosottomiehen tilityspöytäkirja, vahvistettu elatusapu-sopimus sekä sellainen sitoumus tai saamis-todiste, jonka täytäntöönpanosta tämän lain

mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa;

5) hallintotuomioistuimen päätös ja muun viranomaisen päätös hallintolainkäyttöasias-sa;

6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston ja alue-hallintoviraston päätös sekä muu hallintopäätös, jos sen täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

Mitä tässä laissa säädetään tuomiosta, koskee soveltuvien osin myös tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antamaa päätöstä, määrä-ystä ja väliaikaista määräystä sekä tuomiois-tuimen vahvistamaa sovintoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

35.

Laki**Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen lipusta 26 päivänä toukokuuta 1978 annetun lain (380/1978) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Suorakaiteista valtiolippua käyttävät eduskunta, ministeriöt, ministeriöiden alaiset keskushallinnon virastot ja niihin verrattavat virastot ja laitokset, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, hovioikeudet, aluehallintovirastot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Suomen ulkomaille olevat diplomaattiset tai niihin rinnastettavat edustustot ja lähetettyjen konsulien johtamat konsulinedus-

tustot, Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, Suomen akatemia, julkisoikeudelliset yliopistot, rajavartiolaitos sekä valtion alukset.

—————

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

36.

Laki**ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997) 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 977/2007, seuraavasti:

3 §

*Rekisterinpitäjät*notoimisto, vankeinhoitoviranomainen ja vähemmistövaltuutettu.

Ulkomaalaisrekisteriä pitää ja käyttää myös poliisi, rajavartiolaitos, tullilaitos, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, työ- ja elinkei-

-----
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

37.

Laki**maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (493/1999) 6 a §:n 1 momentti, 6 b, 6 c, 8, 9, 21 ja 25 e § sekä 35 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 a §:n 1 momentti laissa 972/2007, 6 b § laissa 1215/2005 ja mainitussa laissa 972/2007, 6 c ja 8 § mainitussa laissa 1215/2005, 9 § laissa 362/2005, 21 § laissa 118/2002 sekä 25 e § laissa 1269/2006, seuraavasti:

6 a §

Joukkopaossa tulevien vastaanottoon varautuminen

Sisäasiainministeriö voi määrätä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sopimaan varautumissuunnitelman laatimisesta kunnan kanssa joukkopaon vuoksi Suomeen saapuvan suuren henkilömäärän vastaanoton järjestämiseksi. Varautumissuunnitelma laaditaan aiesopimuksen muotoon.

6 b §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja aluehallintoviraston tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii sisäasiainministeriön ohjauksessa ja valvonnassa maahanmuuttajien kotouttamisen alueellisesta yhteensovittamisesta, turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton suunnittelusta, ohjauksesta, seurannasta sekä muista erikseen määrättävistä tehtävistä.

Aluehallintovirasto osallistuu toimialaansa kuuluvissa asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palveluiden suunnitteluun, ohjaukseen ja valvontaan sekä huolehtii, että maahanmuut-

tajien tarpeet otetaan huomioon muita aluehallintoviraston toimialaan kuuluvia palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tueksi voidaan perustaa maahanmuuttoasiain toimikunta. Toimikunnan tehtävänä on maahanmuuttajien kotouttamisen kehittäminen ja suunnittelu, muut maahanmuuttoon liittyvät kysymykset sekä etnisen yhdenvertaisuuden ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

Maahanmuuttoasiain toimikunnan perustamisesta ja toimialueesta päättävät asianomaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset neuvoteltuaan aluehallintoviraston kanssa. Toimikunnan asettaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Toimikunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään muutoin sisäasiainministeriön asetuksella.

6 c §

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät

Työ- ja elinkeinotoimisto vastaa yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien työvoimapolvelujen, lukujen ja kirjoitustaidon opetuksen ja perusopetuksen järjestämisestä työnhakijaksi rekisteröidylle maahanmuuttajalle sekä huolehtii

sille muista tässä laissa osoitetuista tehtävistä.

Työ- ja elinkeinotoimisto ohjaa sellaisen maahanmuuttajan, jolla 11 §:n mukaan on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, kunnan toimenpiteiden ja palvelujen piiriin yhteistyössä kunnan kanssa, jos tämä ei terveydentilansa tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi voi osallistua työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin.

Työ- ja elinkeinotoimisto ja kunta tekevät yhteistyötä kotoutumista edistävien ja tukvien toimenpiteiden ja palvelujen järjestämisessä ja niitä koskevassa tiedottamisessa.

8 §

Pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos kunta on laatinut tai sitoutuu laatimaan 7 a §:ssä tarkoitetun maahanmuuttajien kouttamisohjelman, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus korvaa pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet kustannukset kunnalle valtion talousarvion rajoissa.

9 §

Pakolaisten osoittaminen kuntaan

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sopii kunnan kanssa pakolaisten vastaanotosta ja osoittaa pakolaisen kuntaan, jonka kanssa se on tehnyt sopimuksen pakolaisten vastaanottamisesta.

21 §

Vastaanoton järjestämisestä sopiminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sopia turvapaikanhakijoiden vastaanoton ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä sekä siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnan, kuntayhtymän, muun julkisoikeudellisen yhteisön taikka yksityisen yhteisön tai säätiön kanssa.

25 e §

Moniammatillinen arviointiryhmä

Vastaanottokeskuksen johtajan päätöksen tukena ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeen arvioimista varten on vastaanottokeskuksen yhteydessä moniammatillinen arviointiryhmä.

Arviointiryhmässä on johtajan lisäksi oltava vähintään yksi sosiaalihuollon asiantuntija ja terveydenhuollon asiantuntija sekä poliisin ja rajatarkastusviranomaisen edustaja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa arviointiryhmät kolmeksi vuodeksi kerrallaan kuultuaan aluehallintovirastoa ja vastaanottokeskuksen johtajaa. Jos arviointiryhmän jäsen eroaa tai kuolee kesken toimikautensa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus nimittää uuden jäsenen asianomaisen yhteisön ehdotuksesta. Arviointiryhmän jäsenet toimivat virkavastuulla.

Arviointiryhmän on tarvittaessa kuultava asiantuntijoina kunnan viranomaisia, työsuojeluviranomaisia, työmarkkinajärjestöjä, mielenterveystyön ja lastensuojelun asiantuntijoita ja muuta tahoa, joka on tarpeen ihmiskaupan uhrin auttamiseksi.

Arviointiryhmän tehtävänä on:

- 1) ihmiskaupan uhrin avuntarpeen sekä auttamista koskevien säännösten soveltamisen ja soveltamisen lakkaamisen arvioiminen;
- 2) ihmiskaupan uhrin sijoittamisen ja palvelutarpeen arvioiminen;
- 3) ihmiskaupan uhrin turvallisuusriskien arvioimiseen ja turvallisuustoimenpiteiden suunnitteluun ja järjestämiseen osallistuminen; sekä
- 4) viranomaisten ja auttamisjärjestelmän toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehtiminen.

35 §

Rekisterinpitäjät

Kuntaanosoitusrekisterin rekisterinpitäjä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan toimenpiteisiin.
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin _____

38.

Laki**häätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä helmikuuta 2000 annetun häätäkeskuslain (157/2000) 8 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

8 §

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Häätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla on häätäkeskukselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen yksikön tukemiseksi tarpeellisia tietoja maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla. Tässä tarkoituksessa voidaan saada:

-----

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

39.**Laki****pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pelastustoimen alueiden muodostamisesta 13 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1214/2001) 5 § seuraavasti:

5 §

Suunnittelun ohjaus

Tämän lain mukaisen yhteistoiminnan käynnistämisen, suunnittelun ja alueiden muodostamisen yleinen ohjaus kuuluu sisä-

asiainministeriölle, jonka apuna toimii asianomainen aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

40.

Laki

palosuojelurahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä huhtikuuta 2003 annetun palosuojelurahastolain (306/2003) 4—7 §, sellaisina kuin niistä on 4 § osaksi laissa 1057/2006, seuraavasti:

4 §

Palosuojelumaksun maksuunpano

Maksuunpanon toimittaa ja maksupäivän määrää kalenterivuositain Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Finanssivalvonnan on vuosittain viimeistään 15 päivänä heinäkuuta annettava aluehallintovirastolle palosuojelumaksun määräämistä varten tiedot maksuvelvollisista ja muita tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. Aluehallintoviraston tulee ennen heinäkuun loppua lähettää kehoitus maksuvelvollisille maksuunpanoa varten tarvittavien tietojen antamisesta. Vakuutusenantajien ja Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa harjoittavan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön asiamiehen tulee antaa aluehallintovirastolle kirjallisesti tiedot maksuunpanoa varten vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta.

Jollei tietoja anneta aluehallintovirastolle määrääjässä, aluehallintovirastolla on oikeus sakon uhalla velvoittaa asianomainen antamaan tiedot uuden määrääjän kuluessa tai toimittaa maksuunpano muun saatavissa olevan selvityksen perusteella. Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan, mitä uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään.

Maksuvelvollisen on suoritettava palosuojelumaksu aluehallintoviraston päätöksessään määräämään maksupaikkaan eräpäivänä. Palosuojelumaksun erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa siten kuin korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetään.

Jos maksuunpantava määrä on pienempi kuin 10 euroa, sitä ei panna maksuun.

5 §

Palosuojelumaksun tilitys

Aluehallintoviraston on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun vakuutuksenvälittäjän on suoritettava palosuojelumaksu omaaloitteisesti sisäasiainministeriön määräämään maksupaikkaan viimeistään kalenterivuoden loppuun mennessä.

6 §

Vanhentuminen

Velvollisuus suorittaa palosuojelumaksu vanhentuu 5 vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta aluehallintoviraston olisi tullut toimittaa maksuunpano.

7 §

Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon

Aluehallintoviraston tekemään palosuojelumaksun maksuunpanoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maksuunpantu palosuojelumaksu on valituksesta huolimatta määräaikana suoritettava. Jollei maksua määräpäivänä suoriteta, saadaan se ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) sääde-

tään. Jos maksu poistetaan tai alennetaan, aluehallintoviraston tai palosuojelurahaston on palautettava muutoksenhaun johdosta annetun lainvoimaisen päätöksen perusteella liikaa suoritettu määrä. Palautettavalle määrälle maksetaan korkoa siten kuin korkolain 3 §:n 2 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

41.

Laki**pelastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 2 ja 4 §, 6 §:n 1 momentin 6 ja 9 kohta, 13 §:n 3 momentti, 14 ja 27 §, 44 §:n 2 momentti sekä 45, 53, 54, 66, 68 ja 86 §, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 1447/2007 seuraavasti:

2 §

Sisäasiainministeriön ja aluehallintoviraston tehtävät

Sisäasiainministeriö johtaa ja valvoo pelastustointa ja sen palvelujen saatavuutta ja tasoa, huolehtii pelastustoimen valtakunnallisista valmisteluista ja järjestelyistä sekä yhteensovittaa eri ministeriöiden toimintaa pelastustoimessa.

Edellä 1 momentissa säädetyistä tehtävistä huolehtii aluehallintovirasto toimialueellaan.

Pelastustoimen suunnittelua, kehittämistä ja seurantaa varten sisäasiainministeriön apuna on pelastustoimen neuvottelukunta.

Tarkempia säännöksiä sisäasiainministeriön ja aluehallintoviraston tehtävistä pelastustoimessa voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Pelastustoimen neuvottelukunnan asettamisesta ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Pelastusviranomaiset

Valtion pelastusviranomaisia ovat sisäasiainministeriön ja aluehallintoviraston tehtävään määräämät virkamiehet.

Pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia ovat sen ylin viranhaltija ja alueen määräämät muut pelastustoimen viranhaltijat sekä alueen pelastustoimen asianomainen monijäseninen toimielin.

6 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Pelastusviranomaisten ohella velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun siten kuin niiden tehtävistä kunkin toimialan säädöksissä tai muussa lainsäädännössä säädetään ovat:

6) ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset;

9) aluehallintovirasto;

13 §

Palvelutasopäätös

Palvelutasopäätös on toimitettava aluehallintovirastolle. Jos palvelutasopäätös on puutteellinen, aluehallintovirasto voi palauttaa asiakirjan täydennettäväksi.

14 §

Palvelutason valvonta

Aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa, että pelastustoimen palvelutaso on riittävä. Tässä tarkoituksessa aluehallintovirastolla on oikeus saada alueen pelastustoimelta salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

Jos pelastustoimen palvelutasossa on huomattavia epäkohtia eikä niitä korjata aluehallintoviraston asettamassa määrääjässä, aluehallintovirasto voi 82 §:ssä säädetyllä tavalla velvoittaa saattamaan palvelut laissa vaaditulle tasolle.

27 §

Metsäpalojen tähytys ja metsäpalovaroit

Metsäpalon vaaran ollessa ilmeinen on aluehallintoviraston järjestettävä harvaan asutulla seudulla tehokas metsäpalojen tähytys.

Ilmatieteen laitoksen tulee antaa metsäpalovaroitusta alueelle, jossa metsäpalon vaaran arvioidaan säätilan johdosta olevan ilmeinen. Ilmatieteen laitoksen tulee huolehtia siitä, että metsäpalovaroituksesta tiedotetaan tarpeellisessa laajuudessa.

44 §

Pelastustoiminnan johtaminen

Erityisestä syystä aluehallintovirastolla ja sisäasiainministeriöllä on oikeus antaa pelastustoimintaa koskevia käskyjä ja määrätä pelastustoiminnan johtajasta ja hänen toimialueestaan toisin kuin 1 momentissa säädetään.

45 §

Pelastustoiminnan johtajan toimivaltuudet

Palon sammuttamiseksi ja sen leviämisen estämiseksi sekä muun onnettomuuden torjumiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi pelastustoiminnan johtajalla, aluehallintovirastolla ja sisäasiainministeriöllä on oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muutoin ole mahdollista:

- 1) määrätä ihmisiä suojautumaan sekä evakuoita ihmisiä ja omaisuutta;
- 2) ryhtyä sellaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin, joista voi aiheutua vahinkoa kiinteälle tai irtaimelle omaisuudelle;
- 3) määrätä antamaan käytettäväksi rakennuksia, viesti- ja tietoliikenneyhteyksiä ja vä-

lineitä sekä pelastustoiminnassa tarvittavaa kalustoa, välineitä ja tarvikkeita, elintarvikkeita, poltto- ja voiteluaineita ja sammutusaineita; sekä

4) ryhtyä muihinkin pelastustoiminnassa tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omaisuutta, jota omaisuuden omistaja tai haltija itse tarvitsee samanaikaisesti tulipalon tai muun onnettomuuden torjumiseksi, ei saa määrätä luovutettavaksi, ellei se ole välttämätöntä ihmishengen pelastamiseksi. Käyttöön otetusta omaisuudesta alueen pelastustoimi suorittaa täyden korvauksen sekä korvaa käyttöön otetulle omaisuudelle mahdollisesti aiheutuneen vahingon.

53 §

Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen

Sisäasiainministeriö ja aluehallintovirasto voivat määrätä väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön osallistumaan väestönsuojelukoulutukseen enintään kymmeneksi vuorokaudeksi vuodessa.

54 §

Väestönsuojelukoulutukseen kutsuminen

Sisäasiainministeriö ja aluehallintovirasto tai niiden toimeksiannosta Pelastusopisto kutsuvat väestönsuojelukoulutukseen määrätyt henkilöt koulutukseen kirjallisesti.

66 §

Helpotusten myöntäminen

Aluehallintovirasto voi erityisen painavasta syystä yksittäistapauksissa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojelun rakentamisvelvollisuudesta.

Rakennusluvan myöntävä viranomais- tai alueen pelastusviranomais- tai valtion myöntää poikkeuksen väestönsuojelulle valtio-

neuvoston tai sisäasiainministeriön asetuksessa asetetuista vaatimuksista tai valtioneuvoston asetuksella väestönsuojalle säädetyistä sijaintivaatimuksesta, milloin siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

68 §

Väestönsuojelun suunnittelun ohjaaminen

Sisäasiainministeriö voi antaa yleisiä ohjeita viranomaisille ja yksityisille väestönsuojelun henkilöstö- ja materiaalimäärävahvuuksista sekä organisaatiosta, väestönsuojelun valmistelusta ja suorittamisesta sekä niissä tarvittavasta yhteistoiminnasta. Vastaava oikeus on aluehallintovirastolla toimialueellaan.

86 §

Velvollisuus tilastotietojen antamiseen

Alueen pelastusviranomaisen tulee toimittaa pelastustoimen suoritteista, voimavaroista, järjestelyistä ja muusta varautumisesta sekä toimenpiderekisteristä sisäasiainministeriölle ja aluehallintovirastolle tietoja, jotka ovat tarpeen tilastojen tekemistä varten. Tiedot voidaan tarvittaessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla, ja ne voivat sisältää myös salassapidettäviä tietoja.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilastotietojen antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

42.

Laki**henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 22 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (761/2003) 14 §:n 6 kohta ja 19 §:n 1 momentin 13 kohta,
muutetaan 7 ja 8 §, 13 §:n 2 momentin 2 kohta sekä 15 ja 48 §, sellaisina kuin niistä ovat 14 §:n 6 kohta ja 19 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 538/2006 sekä 15 § osaksi laissa 457/2009, seuraavasti:

7 §

Rekisterinpitäjä

Edellä 2–4 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa samoin kuin 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on Poliisihallitus, 5 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on suojelupoliisi ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

8 §

Henkilörekisterin perustaminen

Edellä 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta päättää Poliisihallitus ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

Muiden kuin 2–5 §:ssä sekä 30 ja 31 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterien perustamisesta on tehtävä kirjallinen päätös. Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisessa käytössä olevien tilapäisten ja manuaalisesti ylläpidettävien henkilörekisterien osalta rekisterin perustamista koskevasta päätöksestä ja sen olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen rekisterin perustamista tai muuttamista tietosuojavaltuutetulle. Perustamispäätöksessä on mainittava henkilörekisterin käyttötarkoitus.

13 §

Poliisin tietojen saanti eräistä rekistereistä

Poliisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada, siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa:

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja ja maistraattien moottorivenerekistereistä veneliikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

15 §

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen

Poliisin valtakunnalliseen käyttöön perustettu henkilörekisteri on poliisiyksiköiden käytössä lukuun ottamatta Poliisiammattikorkeakoulua ja Poliisin tekniikkakeskusta. Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustettu henkilörekisteri on vain niiden poliisiyksiköiden käytössä, joiden käyttöön se on perustettu.

Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilla on oikeus käyttää

poliisilain 1 §:n 3 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Oikeus 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen passin sormenjälkitietojen käyttöön on vain sillä, jonka työtehtävien hoitaminen tiedon käyttöä välttämättä edellyttää.

48 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkempia säännöksiä menettelytavoista tämän lain 19 §:ssä tarkoitettussa teknisen käyttöyhteyden antamisessa, 20 §:ssä tarkoi-

tetussa tietojen luovuttamisesta päättämisessä ja 44 §:ssä tarkoitettussa tarkastusoikeuden käyttämisessä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Poliisihallitus vahvistaa poliisille kuuluvis-
sa toimenpiteissä käytettävien lomakkeiden
kaavat.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

43.

Laki**alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alueen pelastustoimen valtionavustuksesta 19 päivänä joulukuuta annetun lain (1122/2003) 4 ja 6 § seuraavasti:

4 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena toimii aluehallintovirasto.

Haettaessa valtionavustusta kehittämiss-hankeeseen, hakemuksesta tulee käydä vä-hintään ilmi:

- 1) hankkeen tavoite ja sisältö;
- 2) toteuttamiseen osallistuvat tahot; sekä
- 3) hankkeen kokonaiskustannukset ja -rahoitus.

6 §

Valtionavustuksen hakeminen

Alueen pelastustoimen tulee hakea kirjalli-
sesti valtionavustusta aluehallintovirastolta
sen vuoden tammikuun loppuun mennessä,
jona hankinta tehdään tai kehittämiss-hankkeen
toteutus aloitetaan.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

44.

Laki**ulkomaalaislain 71 ja 84 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun ulkomaalaislain (301/2004) 71 ja 84 §, sellaisena kuin niistä on 84 § osaksi laeissa 619/2007 ja 973/2007, seuraavasti:

71 §

Yhteistyö työmarkkinajärjestöjen kanssa

Työmarkkinaosapuolet osallistuvat työntekijän oleskelulupien myöntämiskäytäntöjen seurantaan ja arviointiin sekä ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevien valtakunnallisten ja alueellisten linjausten laadintaan. Tässä pykälässä tarkoitettujen valtakunnalliset linjaukset annetaan valtioneuvoston päätöksellä ja alueelliset linjaukset asianomaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä.

84 §

Toimivalta elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ratkaisee elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi 76 §:n 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ratkaisee, onko

elinkeinonharjoittaminen tilapäistä vai jatkuvaa.

Maahanmuuttovirasto myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan, jollei 76 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole voimassa olevaa muuta oleskelulupaa. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua perusteettomuudesta.

Jos ulkomaalaisella on hakemusta jätettäessä voimassa oleva oleskelulupa ja 76 §:n 2 kohdasta ei muuta johdu, kihlakunnan poliisilaitos myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen uuden elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

45.

Laki**henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (579/2005) 22 §:n 1 momentin 9 kohta seuraavasti:

22 §

Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaitaissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salsapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

9) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä liikenne- ja viestintäministeriön

liikennelupatietojärjestelmistä tarpeelliset tiedot liikennevalvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

46.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä 18 päivänä heinäkuuta 2008 annetun lain (503/2008) 27 §:n 3 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29–31 §, 32 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §, 35 §:n 3 momentti sekä 44 §
 sellaisina kuin niistä ovat 31 § osaksi laissa 918/2008 ja 32 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

27 §

Maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien rekisteröitymisvelvollisuus

—————
 Hakemus tehdään aluehallintovirastolle. Hakemuksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

28 §

Omaisuudenhoito- ja yrityspalvelujen tarjoajan rekisteröitymisvelvollisuus

—————
 Hakemus tehdään aluehallintovirastolle. Hakemuksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

29 §

Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri sekä yrityspalvelurekisteri

Aluehallintovirasto pitää rekisteriä maksuliikettä ja valuutanvaihtotoimintaa harjoittavista (*maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri*) sekä omaisuudenhoito- ja yrityspalveluiden tarjoajista (*yrityspalvelurekisteri*). Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriä pidetään maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien sekä yrityspalvelurekisteriä omaisuu-

denhoito- ja yrityspalveluiden tarjoajien tämän lain säännösten noudattamisen valvomista varten.

Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin ja yrityspalvelurekisteriin merkitään:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika ja kansalaisuus sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

2) suomalaisen oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

3) ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa rekisteröimän sivuliikkeen toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

4) sivuliikkeen edustajan nimi ja henkilötunnus ja tämän puuttuessa syntymäaika ja kansalaisuus;

5) henkilöiden, joiden luotettavuus on 27 ja 28 §:n nojalla selvitetty, täydelliset nimet, henkilötunnukset tai tämän puuttuessa syntymäajat ja kansalaisuus;

6) rekisteritunnus ja rekisteröinnin päivämäärä; ja

7) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta. Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 33 §:ssä tarkoitettu kieltö harjoittaa toimintaa ilman rekisteröitymistä.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle.

30 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava rekisteröity maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteristä tai yrityspalvelurekisteristä, jos rekisteröity ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä tai on lopettanut toimintansa. Rekisteröidylle on ennen rekisteristä poistamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

31 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo:

1) Finanssivalvonta 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua luotto- ja rahoituslaitoksen osalta sekä mainitun pykälän 2–8 ja 10–13 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta;

2) Poliisihallitus 2 §:n 14 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä;

3) Ahvenanmaan maakuntahallitus 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä;

4) Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunta ja kauppakamarin tilintarkastusvaliokunnat niiden valvottavaksi tilintarkastuslaissa (459/2007) säädettyä tilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisöä;

5) julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunta 2 §:n 18 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollista;

6) aluehallintovirasto 2 §:n 9, 20 ja 23 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisen osalta;

7) aluehallintovirasto 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollista, joka ei ole Rahoitustarkastuksen valvottava, 2 §:n 16, 19, 21 ja 22 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollista sekä 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettuja muita oikeudellisia palveluita tarjoavaa; ja

8) asianajajayhdistys 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettuja asianajajia.

Aluehallintovirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Sama oikeus on aluehallintovirastolla

1 momentin 7 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen 27 ja 28 §:ssä säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi tai 30 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua valvovan viranomaisen, valvomaan asetettua tai säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettua säästöpankkitarkastuksen sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettua osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön tulee ilmoittaa rahanpesun selvittelykeskukselle, jos se havaitsee suorittamansa valvonnan tai muutoin tehtäviensä hoidon yhteydessä ilmi tulleiden seikkojen perusteella epäilyttävän liiketoimen taikka epäilee terrorismin rahoittamista tai sen rangaistavaa yritystä.

Maksajan tiedot -asetuksen noudattamista valvoo aluehallintovirasto maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen osalta sekä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua muun ilmoitusvelvollisen kuin kohdassa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitoksen osalta.

32 §

Valvontaviranomaisen tarkastusoikeus

Aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus 29 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen liike- ja varastotiloihin sekä maksajan tiedot -asetuksen noudattamisen valvomiseksi maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen liike- ja varastotiloihin.

Aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus 2 §:n 9, 16, 19, 21 ja 22 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisen, 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muun oikeudellisissa asioissa avustavan sekä sellaisen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua muun ilmoit-

tusvelvollisen kuin kohdassa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen liike- ja varastotiloihin. Aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on lisäksi oikeus maksajan tiedot -asetuksen noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus sellaisen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen, joka ei ole kohdassa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos, liike- ja varastotiloihin.

33 §

Pakkokeinot

Jos maksuliikettä tai valuutanvaihtoa harjoittava taikka omaisuudenhoito- ja yrityspalveluita tarjoava laiminlyö rekisteröitymisvelvollisuuden tai jatkaa edelleen rekisteröinnin yhteydessä kielletyn toiminnan harjoittamista taikka rekisteristä poistettuna jatkaa toimintaansa, aluehallintovirasto voi kieltää tätä jatkamasta toimintaansa. Jos toimintaa harjoittava laiminlyö ilmoittaa rekisteriin merkittyjen tietojen muuttumisesta, aluehallintovirasto voi kehottaa asianomaista määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi määräämisestä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

35 §

Rahanpesun selvittelykeskus ja sen tehtävät

Keskusrikospoliisin tulee antaa vuosittain Poliisihallitukselle selvitys rahanpesun selvittelykeskuksen toiminnasta, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten ja määräysten pidentäytymisestä suorittamasta liiketoimia lukumäärästä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toiminnan yleisestä edistymisestä Suomessa.

44 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston tekemään päätökseen

Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Edellä 30 §:ssä tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja 33 §:ssä tarkoitettua päätöstä toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen muuta määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

47.

Laki

puolustustilalain 9 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetun puolustustilalain (1083/1991) 9 §:n 1 momentti ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 199/2000, seuraavasti:

9 §

Jos 8 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet ovat lain tarkoituksen saavuttamiseksi riittämättömiä, mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettun henkilön asuinpaikan yleinen alioikeus voi poliisilaitoksen päällikön, suojelupoliisin päällikön tai poliisiylijohdajan vaatimuksesta määrätä hänet otettavaksi turvasäilöön enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.

ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii.

Kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitettun määräyksen voi antaa poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava aluehallintoviraston vahvistettavaksi.

—————

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12 §

Aluehallintovirasto voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää

—————

48.

Laki

panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan panttilainauslaitoksista 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1353/1992) 3-5, 10, 11, 11 a, 11 b, 13 a, 30, 30 a, 30 b, 40, 40 a ja 40 b §, sellaisina kuin ne ovat, 3, 10, 11, 11 a, 11 b, 13 a, 30 a, 30 b, 40, 40 a ja 40 b § laissa 892/2008, 4 § laeissa 598/2003 ja 757/2004 ja mainitussa laissa 892/2008, 5 § laissa 769/1997 ja mainitussa laissa 892/2008 sekä 30 § mainituissa laeissa 769/1997 ja 892/2008 ja laissa 640/2006, seuraavasti:

3 §

Tämän lain noudattamista valvoo keskushallintoviranomaisena Etelä-Suomen aluehallintovirasto (*aluehallintovirasto*).

4 §

Panttilainaus toiminnan harjoittamiseen on haettava aluehallintovirastolta toimilupa. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle panttilainauslaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

Toimilupahakemuksessa on annettava tarpeellinen selvitys panttilainauslaitoksen omistajista ja heidän omistusosuuksistaan, hallinnosta sekä hallintoa hoitavista henkilöistä. Hakemukseen on liitettävä perustamiskirja. Aluehallintovirastolla on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Panttilainauslaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydettävä asianomaisen paikkakunnan poliisin lausunto.

Toimilupa myönnetään myös Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitetulle eurooppayh-

tiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

5 §

Panttilainauslaitokselle on myönnettävä toimilupa, jos panttilainauslaitoksen omistajien ja hallintohenkilöiden luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen ja muun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että panttilainauslaitosta tullaan johtamaan ammattitaitoisesti, luotettavasti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja että panttilainauslaitos muutoin tulee noudattamaan tämän lain säännöksiä.

Aluehallintovirastolla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupa panttilainauslaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

10 §

Panttilainauslaitoksen sivutoimipaikkojen perustamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava aluehallintovirastolle.

11 §

Ennen kuin panttilainauslaitos aloittaa toimintansa, laitoksen on toimitettava aluehallintovirastolle:

1) täydellinen ote rekisteriviranomaisen suorittamasta laitoksen rekisteröinnistä, johon sisältyy yhtiöjärjestys;

2) hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan sekä, jos varatoimitusjohtaja on valittu, varatoimitusjohtajan, tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet, kansallisuus ja kotipaikka;

3) selvitys siitä, miten pantit säilytetään sekä millä tavoin pantit vakuutetaan.

Jos 1 momentissa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutos, siitä on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle.

11 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava aluehallintovirastolle ne panttilainauslaitoksen osuuskuntien omistajat, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia osakepääomasta taikka joiden osuus tuottaa vähintään 10 prosenttia laitoksen osakkeiden äänivallasta tai muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa vaikutusvaltaa panttilainauslaitoksen hallinnossa, sekä omistusten suuruus. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta. Panttilainauslaitoksen on välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuskuntien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Jos aluehallintovirasto havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan panttilainauslaitoksen varovaista ja tervettä liiketoimintaa, aluehallintovirasto voi kieltää osuuden omistajan äänivallan käyttämisen.

Aluehallintovirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta aluehallintovirastolle.

11 b §

Toimiluvan haltijan on toimitettava aluehallintovirastolle jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen

kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä aluehallintovirastolle ilmoitus hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihtumisesta ja esitettävä selvitys toimitusjohtajan kelpoisuudesta.

13 a §

Aluehallintoviraston on määrättävä panttilainauslaitokselle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) 13 §:n säännöksiä ei ole noudatettu;

2) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 24 tai 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla riippumaton; tai

3) yhtiöjärjestykseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräästä on rikottu.

Aluehallintoviraston on pyydettävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Aluehallintoviraston määräys on voimassa siihen asti, kunnes 1 momentissa tarkoitettun tilintarkastajan tilalle on valittu tilintarkastaja.

Aluehallintovirasto antaa panttilainauslaitokselle osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetun määräyksen.

Aluehallintovirasto voi kesken toimikauden erottaa määräämänsä tilintarkastajan toimestaan.

30 §

Panttilainauslaitokseen sovelletaan osakeyhtiöistä annettua lainsäädäntöä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Osakeyhtiölain 6 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 19 §:n 1 momentissa tarkoitettun luvan antaa panttilainauslaitokselle aluehallintovirasto.

30 a §

Jos panttilainauslaitos aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, panttilainauslaitoksen on lähetettävä aluehallintovirastolle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen

jälkeen, kun panttilainauslaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut kotipaikan tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

30 b §

Jos panttilainauslaitos osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos aluehallintovirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai jakautumista.

40 §

Aluehallintoviraston on kiellettävä panttilainaus toiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö, mitä sen velvollisuudeksi on tässä laissa tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008) säädetty taikka toimiluvan haltijan yhtiöjärjestyksessä määrätty, aluehallintovirasto voi kehottaa toimiluvan haltijaa täyttämään velvollisuutensa määrääjässä.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen te-

hosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Uhkasakosta säädetään muilta osin uhkasakko-laissa (1113/1990).

40 a §

Aluehallintoviraston on peruutettava toimilupa, jos:

1) panttilainauslaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetusta tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

2) panttilainauslaitos on lopettanut toimintansa yli 6 kuukauden ajaksi;

3) panttilainauslaitoksen toimintaa ei ole aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; tai

4) toimilupaa haettaessa on annettu vääriä tietoja.

Jos aluehallintovirasto peruuttaa 1 momentin nojalla panttilainauslaitoksen toimiluvan, aluehallintovirasto voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, aluehallintovirasto voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

Aluehallintovirasto voi panttilainauslaitoksen hakemuksesta peruuttaa panttilainauslaitoksen toimiluvan, jos panttilainauslaitos on päättänyt lopettaa luvanvaraisen toiminnan harjoittamisen. Tässä momentissa tarkoitettuun toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

40 b §

Aluehallintovirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä.

Aluehallintovirastolla on salassapitosääntösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

49.

Laki

väestötietolain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun väestötietolain (507/1993) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 527/1999, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Väestötietoja kerätään, talletetaan ja luovutetaan siten kuin tässä laissa säädetään. Tietojen ilmoittamisesta väestötietojärjestelmään, tietojen luovuttamisesta, henkilötietojen suojasta ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään rekisterihallinnon paikallisviranomaisesta, koskee Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenenmaan valti-onvirastoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

50.**Laki****arvonlisäverolain 216 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 216 §, sellaisena kuin se on laissa 805/1996, seuraavasti:

216 §

Aluehallintovirasto ja poliisi ovat velvollisia antamaan veroviranomaisille tarpeellista virka-apua. Aluehallintovirastolla on myös oikeus veroviranomaisen esityksestä uhkasakolla velvoittaa se, joka ei ole noudattanut 168 ja 169 §:n nojalla annettua kehotusta, täyttämään velvollisuutensa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

51.

Laki**kuntalain 8 ja 78 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 8 §:n 2 momentti ja 78 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 8 §:n 2 momentti laissa 1375/2007, seuraavasti:

8 §

Valtion ja kunnan suhde

Aluehallintovirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaan.

Kuntayhtymän perustamisesta ja purkamisesta ilmoitetaan sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella yhtymällä on kotipaikka. Perustamisilmoitukseen on liitettävä jäljennös perussopimuksesta sekä sopimuksen hyväksymistä koskevista valtuustojen päätöksistä.

78 §

Kuntayhtymän perussopimus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

52.

Laki**rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä maaliskuuta 1996 annetun rekisterihallintolain (166/1996) 3 §, sellaisena kuin se on laissa 1188/2007, seuraavasti:

3 §

Väestökirjanpidon sekä muun rekisterihallinnon paikallisviranomaisina, sen mukaan kuin erikseen säädetään, ovat maistraatit. Muista maistraatin tehtävistä säädetään erikseen. Maistraatin toimialueena on yksi tai useampi kihlakunta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien toimialueista. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien sijaintipaikasta ja maistraattien yksiköistä.

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille säädettyjä tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto, jollei erikseen toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

53.

Laki**jäteverolain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun jäteverolain (495/1996) 12 §:n 2 momentti seuraavasti:

12 §

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, tulliviranomaisella on oikeus antaa tässä laissa tarkoitettua verotusta varten annettuja tietoja ja asiakirjoja jätelaissa (1072/1993) tarkoitettulle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ja ympäristönsuojelulautakunnalle näille säädettyä tai määrättyä tehtävää varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

54.

Laki**varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä marraskuuta 1996 annetun varainsiirtoverolain (931/1996) 13 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 13 § osaksi laissa 1220/2006 ja 14 §:n 2 momentti laissa 52/2000, seuraavasti:

13 §

Eräät kiinteistön vaihdot

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja:

1) vaihto johtaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maa- tai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai

2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen luonnonsuojelualan perustamiseksi.

14 §

Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset

Verovapauden edellytyksenä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina tai hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

55.

Laki

kuntajakolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun kuntajakolain (1196/1997) 7 ja 10 § sekä 29 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §

Huomautukset ja lausunnot

Ministeriön määräyksestä aluehallintoviraston on esityksen tai aloitteen johdosta varattava asianomaisten kuntien asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuus 30 päivän kuluessa tehdä huomautuksensa. Tätä koskeva kuulutus on julkaittava siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Huomautukset on toimitettava sen kunnan kunnanhallitukselle, jonka asukkaita huomautuksen tehneet ovat tai johon nähden katsovat olevansa muuten asianosaisia.

Asianomaisten kuntien on annettava esityksestä tai aloitteesta sekä sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa. Kunnan lausunto ja huomautukset on toimitettava asetetussa määräajassa aluehallintovirastolle.

Ministeriön on tarpeen mukaan määrättävä, että aluehallintoviraston on hankittava esityksestä tai aloitteesta asianomaisen kiinteistörekisterin pitäjän lausunto ja muu tarpeellinen selvitys. Lausuntoon on liitettävä luettelo kunnasta toiseen siirrettävistä kiinteistörekisterin rekisteriyksiköistä ja niiden osista sekä tarpeen mukaan ehdotus kuntien välisen rajan sijainniksi.

10 §

Aluehallintoviraston lausunto

Sen jälkeen kun kuntajaon muuttamista koskeva asia on muutoin valmisteltu, aluehallintoviraston on annettava lausunto siitä, miten muutos vaikuttaisi valtion alue- ja paikallishallintoon ja Euroopan unionin toiminnassa noudatettaviin aluejakoihin sekä toimitettava asiakirjat ministeriölle.

29 §

Uuden kunnan järjestelytoimikunta

Järjestelytoimikunnan jäsenten ja varajäsenten luvun määrää ja toimikunnan asettaa aluehallintovirasto. Asianomaisten kuntien kunnanhallitusten on tehtävä aluehallintovirastolle ehdotus jäsenistä ja varajäsenistä. Aluehallintoviraston on jäseniä ja varajäseniä määrätessään seurattava kunnanhallitusten ehdotuksia, edellyttäen että ne on saatu ja että ne eivät ole ristiriidassa keskenään. Toimikunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

56.

Laki**pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1197/1997) 5 § seuraavasti:

5 §

Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto

Tässä laissa tarkoitetusta enklaavin siirtämisestä kunnasta toiseen päättää asianomainen maanmittaustoimisto.

Maanmittaustoimiston päätös on määrättävä tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta ja se on tehtävä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua. Päätös siirtämisestä on julkaistava virallisessa lehdessä sekä lähetettävä viipymättä tiedoksi valtiovarainministeriölle, Kirkkohallitukselle, asianomaiselle aluehal-

lintovirastolle, maistraatille ja verohallinnon viranomaiselle sekä asianomaisille kunnille. Lisäksi jäljennös päätöksestä on lähetettävä viipymättä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuille alueiden omistajille. Tieto päätöksestä katsotaan saaduksi, kun se on julkaistu virallisessa lehdessä.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

57.

Laki

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kainuun hallintokokeilusta 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun lain (343/2003) 16 §:n 2 momentti ja 48 §:n 3 momentti seuraavasti:

16 §

Maakuntahallituksen eri kokoonpanot

Maakuntahallituksen käsitellessä 10 §:ssä tarkoitettuja asioita siihen kuuluvat peruskokoonpanon lisäksi Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Kainuun metsäkeskuksen edustajat. Maakuntavaltuusto valitsee edustajat saatuaan viranomaisten ehdotukset jäsenistä.

48 §

Kuntayhtymien perustaminen

Edustajainkokouksen kutsuu ensimmäisen kerran koolle Pohjois-Suomen aluehallintovirasto. Aluehallintoviraston määräämä henkilö johtaa kokousta, kunnes edustajainkokoukselle on valittu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Kuntien edustajainkokous on kutsuttava koolle siten, että se kokoontuu ensimmäisen kerran viimeistään kesäkuussa 2003.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

58.

Laki**tilastolain 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 huhtikuuta 2004 annetun tilastolain (280/2004) 23 § seuraavasti:

23 §

Uhkasakko

määräämisen edellytyksenä on 6 §:ssä tarkoitettujen neuvottelujen käyminen..

Jos tiedonantovelvollinen laiminlyö tietojen antamisen määräaikana, voi aluehallintovirasto 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun viranomaisen hakemuksesta velvoittaa tietojen antamiseen uhkasakolla. Uhkasakon

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

59.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (603/2006) 15 § seuraavasti:

15 §

Tietojen antaminen verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, tulliviranomaiselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä tämän lain 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitetusta tukityypistä, tuen maksupäivästä sekä nestemäisten polttoainoiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n mukaisista hakijoista ja palautuksen saajista. Hakijasta ja palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan tai palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, tulliviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja verohallinnolta palautuksen saajasta sekä palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

60.

Laki**Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta 8 päivänä kesäkuuta 2007 annetun lain (653/2007) 6 § seuraavasti:

6 §

Haltuunotto-oikeus

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus pidättää ja ottaa haltuun yhteisöön tuotu tai yhteisöstä vietävä käteisraha, jos asetuksen 3 artiklassa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty, ja jos toimenpide on tarpeen sen selvittämiseksi, onko käteisrahaan syytä puuttua muun lainsäädännön nojalla. Toimenpiteestä päättää tullimies, jolla on oikeus päättää tullilain 15 §:ssä tarkoitettua henkilö tarkastuksesta, päällystöön kuuluva poliisimies taikka pidättämiseen oikeutettu rajavartiolaitoksen virkamies tai vähintään majurin arvoinen rajavartiomies.

Sille, jolta otetaan haltuun käteisrahaa, on annettava todistus haltuunotosta. Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä kirjaa haltuun otetuista käteisrahoista. Jollei laissa toi-

sin säädetä, käteisraha on asetettava asianosaisten saataville tai palautettava hänelle siten kuin asianomainen henkilö ja toimivaltainen viranomainen erikseen sopivat viimeistään viiden arkipäivän kuluttua haltuunotosta. Toimivaltainen viranomainen voi tallettaa käteisrahan aluehallintovirastoon siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään. Tallettaminen tehdään sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella käteisraha on haltuunotettu.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

61.

Laki

tekijänoikeuslain 26 d ja 26 l §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/1961) 26 d §:n 5-7 momentti ja 26 l §, sellaisina kuin ne ovat, 26 d §:n 5-7 momentti laissa 1254/1994 ja 26 l § laissa 446/1995, seuraavasti:

26 d §

Aluehallintovirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettua myyjän täyttämään 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisessa ja maksettavaksi määräämisessä noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Aluehallintovirastolla on oikeus 26 a §:n 1 momentissa tarkoitettua maksuvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Laitteen valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettua myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihtonsa, tietojenkäsittelyn tallenteensa ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana järjestön määräämää henkilöä. Aluehallintovirastolla on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan aluehallintovirastolle virka-apua tälle 6 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

26 l §

Aluehallintovirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa.

Aluehallintovirastolla on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitettua tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liikeloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihtonsa, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. Aluehallintovirastolla on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan aluehallintovirastolle virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Joka 26 k §:n 2 momentin tai tämän pykälän nojalla on saanut tiedon toisen liiketoimista, ei saa oikeudettomasti käyttää sitä eikä ilmaista sitä muille.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

_____

62.

Laki

muinaismuistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 17 päivänä kesäkuuta 1963 annetun muinaismuistolain (295/1963) 25 a §, sellaisena kuin se on laissa 68/1995, ja
muutetaan 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti sekä 8, 11 ja 18 §, sellaisina kuin niistä on 7 §:n 3 momentti laissa 798/1996, seuraavasti:

5 §

Milloin muinaisjäännöksen rajoja ei ole määrätty siten kuin 1 momentissa on sanottu eikä Museoviraston ja maanomistajan kesken niistä kirjallisesti sovita, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiana on Museoviraston tai maanomistajan hakemuksesta vahvistaa rajat. Hakemukseen on liitettävä ehdotus muinaisjäännöksen rajoiksi, selvitys sen kiinteistön omistusoikeudesta, jolla muinaisjäännös sijaitsee, ote maarekisteristä ja jäännöksen sijaintipaikan osoittava luotettava kartta tai karttapiirros. Hakemuksesta on kuultava maanomistajaa, jos hakemuksen on tehnyt Museovirasto, ja Museovirastoa, milloin hakemus on maanomistajan tekemä.

tä haitan ei ole katsottava sanottavasti heikentäneen vakuuden arvoa.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarvittaessa antaa erityisiä kiinteän muinaisjäännöksen arvoa turvaavia määräyksiä. Määräykset voidaan ulottaa koskemaan myös suoja-alueen ulkopuolella olevaa aluetta, jollei alueen omistajalle tai jollekin muulle siitä aiheudu huomattavaa haittaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös on julkipantava kunnan ilmoitustaululle niin kuin julkisista kuulutuksista säädetään sekä, jos se harkitaan tarpeelliseksi, sopivaan paikkaan muinaisjäännöksen läheisyyteen.

7 §

Milloin kiinteistö, jolla suoja-alue sijaitsee, on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratulon kantamisoikeuden panttina, on korvaus, josta edellä tässä pykälässä säädetään, talletettava aluehallintovirastoon ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin kiinteistöön. Tallettamista ei saa kuitenkaan toimittaa, jos esitetään panttioikeuden haltijan suostumus korvauksen tallettamatta jättämiseen taikka jos korvattavan edun vähäisyyden vuoksi tai muusta sellaisesta syys-

11 §

Milloin kiinteä muinaisjäännös tuottaa sen merkitykseen verraten kohtuuttoman suurta haittaa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta, johon on liitettävä muinaisjäännöstä koskeva tarkka selostus, Museovirastoa kuultuaan antaa luvan kajota muinaisjäännökseen tavalla, mikä muutoin 1 §:n 2 momentin mukaan on kielletty. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisiksi katsottuja ehtoja.

Jos 1 momentissa mainittu hakemus on muun kuin maanomistajan tekemä, on omistajaa asiassa kuultava.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös, jolla on annettu lupa muinais-

jäännökseen kajoamiseen, on alistettava opetusministeriön vahvistettavaksi, milloin päätös on Museoviraston lausunnon vastainen.

Luvan saamisesta muinaisjäännöksen kajoamiseen yleistä työhanketta toteutettaessa säädetään 13 §:ssä.

18 §

Museovirastolla on oikeus tutkia tai määrämillään ehdoilla antaa toiselle lupa tutkia paikkaa, jossa muinaislöytö on tehty, vaikkei siinä olekaan kiinteää muinaisjäännöstä.

Jos joku on kärsinyt 1 momentissa mainitusta tutkimisesta vahinkoa, on se hänelle valtion varoista kohtuullisesti korvattava.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa uhkasakkoa käyttäen kieltää ryhtymästä 1 momentissa tarkoitettulla alueella tutkimusta vaarantaviin toimenpiteisiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

63.

Laki

perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 37 §:n 3 momentti ja 42 §, sellaisina kuin ne ovat, 37 §:n 3 momentti laissa 516/2000 ja 42 § laissa 477/2003, seuraavasti:

37 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

42 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun opetuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 13 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntiedon opetusta, oppilaalle annettavaa varoitusta, oppilaan määräaikaista erottamista, 31, 31 a, 32, 33 §:ssä ja 34 §:n 1 momentissa säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 36 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

1) oppilaaksi ottamista;

2) oppilaan ottamista tai siirtämistä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettuun erityisopetukseen vastoin huoltajan tahtoa tai samassa momentissa tarkoitettua henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;

3) 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä; sekä

4) 27 §:ssä säädettyä perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa.

Päätökseen, jonka aluehallintovirasto on antanut 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua asiaa koskevasta valituksesta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Päätökseen, jonka aluehallintovirasto on antanut 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun valitukseen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valitus 2 tai 3 momentissa tarkoitettua päätöksestä ja päätöksestä, jolla oppilaalle on annettu kirjallinen varoitus tai hänet on erotettu määräajaksi, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaan huoltajalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettua asiaa tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 3 ja 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 22 §:ssä tarkoitettuun oppilaan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oppilaan huoltaja voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä tai vuosiluokalle jättämistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos oppilaan huoltaja on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua aluehallintovirastolta. Arvioinnin uu-

simisestä ja oikaisusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoviranomainen on Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

64.

Laki

lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lukiolain (629/1998) 30 §:n 3 momentti ja 34 §, sellaisina kuin ne ovat, 30 §:n 3 momentti laissa 517/2000 sekä 34 § laeissa 478/2003 ja 1116/2008, seuraavasti:

30 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

34 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 9 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntietämystiedon opetusta, opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelijan erottamista asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi tai 28 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 26 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastolta siten kuin hallin-

tolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 13 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 3) muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista; sekä
- 4) lukion suoritusajan pidentämistä ja opiskelijan katsomista eronneeksi lukiosta.

Päätökseen, jonka aluehallintovirasto on antanut 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskevaan valitukseen, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista määräajaksi tai lopullisesti, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi taikka 2 tai 3 momentissa tarkoitettua asiaa, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettua asiaa tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen ja aluehallintoviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 3 tai 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikeaisua aluehallintovirastolta. Arvioinnin uu-

simisestä ja oikaisusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoviranomainen on Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

65.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998) 44 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 44 §:n 2 momentti laissa 601/2005 ja 3 momentti laissa 479/2003, seuraavasti:

44 §

Muutoksenhaku

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 20 §:ssä säädettyä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;
- 3) 21 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;

- 4) 31 §:ssä säädettyä opiskeluaikaa tai opiskelijan katsomista eronneeksi; sekä
- 5) 32 §:ssä säädettyä opiskeluoikeuden menettämistä.

Edellä 2 momentin mukaiseen aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

66.

Laki**taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen perusopetuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (633/1998) 9 §:n 3 momentti ja 10 §:n 2 momentti seuraavasti:

9 §

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää rehtorin kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta. Yliopistojen antamasta kelpoisuustodistuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

lintovirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaalle tai hänen huoltajalleen tiedoksi. Valitus tulee käsitellä kiireellisenä.

10 §

Muutoksenhaku

Päätökseen, joka koskee oppilaaksi ottamista, haetaan muutosta valittamalla aluehal-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

67.

Laki

valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (634/1998) 6 § seuraavasti:

6 §

Laillisuusvalvonta

Aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko tässä laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

68.

Laki

kirjastolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä joulukuuta 1998 annetun kirjastolain (904/1998) 6 §:n 3 momentti ja 7 § seuraavasti:

6 §

Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää opetusministeriö, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa. Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.

7 §

Kirjasto- ja tietopalvelujen valtion hallintoviranomaisena toimii opetusministeriö.

Valtion alueellisena hallintoviranomaisena toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Tarkempia säännöksiä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

69.

Laki**uskonnonvapauslain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun uskonnonvapauslain (453/2003) 4 §:n 6 momentti seuraavasti:

4 §

Liittymis- ja eroamismenettely

Tässä pykälässä maistraatille säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

70.

Laki**hautaustoimilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun hautaustoimilain (457/2003) 8 §, 10 §:n 2 momentti, 15–17, 21, 24 ja 26 § sekä 28 §:n 6 momentti seuraavasti:

8 §

Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä

Aluehallintovirasto voi myöntää rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tai sen rekisteröidylle paikallisyhteisölle taikka muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perustaa hautausmaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää hautausmaata asianmukaisesti ja että muut hautausmaan perustamiselle säädetty edellytykset täyttyvät. Hautausmaata ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten hautausmaan ylläpito tullaan järjestämään. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa koskevia ehtoja. Hautausmaan alueen laajentamiseen tai supistamiseen tulee saada aluehallintoviraston lupa.

Aluehallintovirasto voi määrääjäksi tai toistaiseksi kieltää hautausmaasta tässä pykälässä tarkoitettuun hautausmaahan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen tai jos toiminnassa rikotaan olennaisella tavalla tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

10 §

Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin

Edellä 3 ja 7 §:ssä tarkoitettujen hautausmaan ylläpitäjän on ilmoitettava maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomai-

selle päätöksestä, joka koskee hautausmaan perustamista sen omistamalle kiinteistölle. Sama koskee päätöstä hautausmaan perustamisesta 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuna vuokra- tai muun käyttöoikeuden nojalla hallitulle kiinteistölle. Milloin hautausmaan ylläpito on myönnetty 8 §:n mukainen lupa, aluehallintoviraston on tehtävä maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle ilmoitus siitä kiinteistöstä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuna oikeudesta, jota lupapäätös koskee. Alistettavasta päätöksestä ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun alustusviranomaisen on ratkaissut asian.

15 §

Hautausmaan lakkauttaminen

Hautausmaa voidaan lakkauttaa ja hautausmaan alue voidaan ottaa muuhun käyttöön, kun viimeisestä hautaamisesta on kulunut vähintään 100 vuotta.

Rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan taikka muun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön ylläpitämä hautausmaa voidaan lakkauttaa, kun 1 momentissa mainittu määräaika on kulunut ja aluehallintovirasto on antanut siihen luvan.

Erityisen painavasta syystä hautausmaa voidaan aluehallintoviraston luvalla lakkauttaa ja hautausmaan alue ottaa muuhun käyttöön 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Haudattujen lähimmille omaisille ja hautausmaahan haltijalle on tällöin varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

16 §

Yksityisen haudan perustaminen

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan perustaa yksityinen hauta nimetyn vainajan hautaamiseen hautaustarkoitukseen sopivaan paikkaan. Yksityisen haudan paikka tulee selvästi merkitä.

Yksityisen haudan maa-alue voidaan ottaa muuhun käyttöön aikaisintaan 25 vuoden kuluessa hautaamisesta

Yksityisestä haudasta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä 2 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa, 13 §:n 1 momentissa sekä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään sekä terveydensuojelulaisissa ja sen nojalla hautaamisesta säädetään. Aluehallintoviraston on huolehdittava yksityistä hautaa koskevan merkinnän tekemisestä kiinteistötietojärjestelmään asianomaisen kiinteistörekisteriyksikön kohdalle. Merkintä poistetaan, kun yksityinen hauta on lakkautettu.

17 §

Krematorion perustaminen

Aluehallintovirasto voi myöntää 3 ja 7 §:ssä tarkoitetulle julkisyhteisölle ja 8 §:ssä tarkoitetulle yhteisölle tai säätiölle luvan ylläpitää krematoriota.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää krematoriota asianmukaisesti. Ylläpitöluvan myöntämisen edellytyksenä on, että krematoriolle on myönnetty ympäristönsuojelulain (86/2000) mukainen ympäristö lupa. Krematoriota ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten krematorion ylläpito tullaan järjestämään. Lupaan voidaan sisällyttää tarpeellisia krematorion ylläpitoa ja toimintaa koskevia ehtoja.

Aluehallintovirasto voi määrääjäksi kieltää krematorion toiminnan tai erityisen painavista syistä peruuttaa myöntämänsä ylläpitöluvan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen, tai jos toiminnassa toistuvasti rikotaan tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

21 §

Krematorion toiminnan lopettaminen

Krematorion ylläpitäjän on tehtävä toiminnan lopettamisesta ilmoitus aluehallintovirastolle.

24 §

Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä aluehallintoviraston luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

26 §

Valvonta ja hallintopakko

Aluehallintovirasto valvoo tämän lain mukaisten velvoitteiden täyttämistä. Aluehallintovirastolla on, sen estämättä mitä salassapidosta erikseen säädetään, oikeus saada viranomaiselta, hautausmaan ja krematorion ylläpitäjältä sekä yksityisen haudan haltijalta valvonnan edellyttämät tiedot.

Jos hautausmaan tai krematorion ylläpitäjä taikka yksityisen haudan haltija on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan jättänyt noudattamatta tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn velvoitteen, voi aluehallintovirasto sakon tai teettämisen uhalla määrätä mainitun tahon noudattamaan velvoitetta siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa käytössä olevasta yksityisestä haudasta voi aluehallintovirasto tehdä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun merkinnän kiinteistötietojärjestelmään. Jos

tällainen merkintä tulee tehtäväksi ennen 1 päivää kesäkuuta 2005, merkintä tehdään kiinteistörekisteriin asianomaisen rekisteriyksikön kohdalle. Aluehallintoviraston tulee ilmoittaa kiinteistörekisterin pitäjälle merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

71.

Laki**ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ylioppilastutkinnon järjestämisestä 26 päivänä elokuuta 2005 annetun lain (672/2005) 15 §:n 1 momentti seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku rehtorin päätökseen

Lukion rehtorin päätökseen, jolla rehtori on evännyt osallistumisoikeuden ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan kokeeseen, saa kirjallisesti hakea oikaisua aluehallintovirastolta. Aluehallintoviraston päätökseen tässä momentissa tarkoitetussa asiassa haetaan

muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

72.

Laki

nuorisolain 3 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä tammikuuta 2006 annetun nuorisolain (72/2006) 3 ja 14 § seuraavasti:

3 §

Kehittäminen ja yhteistyö

Opetusministeriöllä on vastuu nuorisotyön ja -politiikan yleisestä kehittämisestä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset toimivat nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevissa asioissa valtion aluehallintoviranomaisina. Opetusministeriö hyväksyy aluehallinnon nuorisotoimen tulostavoitteet yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

Opetusministeriöllä on valtakunnan tasolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla aluetasolla vastuu nuorisopolitiikan yhteensovittamisesta.

14 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena tässä laissa tarkoitettussa asiassa on opetusministeriö.

Opetusministeriö voi osoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten myönnettäväksi valtion talousarvioon otettuja avustussummaa määrärahoja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

73.

Laki

kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1433/2007) 27 §:n 3 momentti seuraavasti:

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

jaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, aluehallintovirasto voi Kansalliskirjaston tai Kansallisen audiovisuaalisen arkiston hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai kor-

-----
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

74.

Laki

lainajyvästöistä ja siemenrahastoista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lainajyvästöistä ja siemenrahastoista 14 päivänä huhtikuuta 1934 annetun lain (164/1934) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 28/1990, seuraavasti:

14 §

Lainajyvästö ja siemenrahasto voidaan lakkauttaa maa- ja metsätalousministeriön luvalla. Lakkauttamista koskeva hakemus jätetään aluehallintovirastolle, joka toimittaa sen ja oman lausuntonsa asiasta maa- ja metsätalousministeriölle.

Maa- ja metsätalousministeriön on lainajyvästön tai siemenrahaston lakkauttamisesta päättäessään määrättävä, millä tavalla laitoksen varat on käytettävä. Varat on määrättävä

käytettäväksi maatalouden edistämiseksi laitoksen toimialueella, eikä niitä saa jakaa perustajille tai heidän oikeudenomistajilleen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

75.

Laki

pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle 14 päivänä tammikuuta 1938 annetun lain (23/1938) 11 a §, sellaisena kuin se on laissa 44/1997, seuraavasti:

11 a §

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maatalouspiiristä ja maaseutupiiristä, koskee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

76.

Laki**rajakuntien tilusjärjestelylain 41 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä kesäkuuta 1960 annetun rajakuntien tilusjärjestelylain (282/1960) 41 § seuraavasti:

41 §

Valtion maksettavaa korvausta on haettava kirjallisesti asianomaiselta aluehallintovirastolta. Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että hakija on oikeutettu nostamaan korvauksen. Kustannukset, jotka korvauksen saajalle aiheutuvat korvauksen maksamista varten tarpeellisten selvitysten hankkimisesta, suoritetaan valtion varoista.

Edellä 29 §:n nojalla lunastetusta tilasta tai alueesta, joka vastaa panttioikeuden haltijan saamista, määrättyyn korvaukseen on velkojalla sama oikeus kuin hänellä on ollut kiinteistöön tai alueeseen. Korvauksen jakamisesta ja maksamisesta sekä kiinteistön tai alueen vapauttamisesta sitä rasittaneesta

panttioikeudesta on soveltuvin osin noudatettava, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mukaan on voimassa, kun saamisen vakuutena oleva kiinteistö lunastetaan.

Valtion maksettavalle korvaukselle suoritetaan korkoa sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

77.

Laki

maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/1966) 3 §:n 2 momentti ja 3 a §, sellaisena kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti laissa 80/2007 sekä 3 a § laeissa 330/1999 ja 1481/2007, seuraavasti:

3 §

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettavasta menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja voidaan osoittaa

myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestyksestä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edellä mainittuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisiin tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Velaksi jäävälle myyntihinnan osalle peritään korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Viivästyneille maksuerille peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

78.

Laki

luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/1974) 14 § ja 16 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 14 § osaksi laissa 437/2007 ja 16 §:n 3 momentti laissa 366/1997, seuraavasti:

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset sekä maatalousyrittäjän eläkelaiissa tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos, jäljempänä *eläkelaitos*.

Ahvenanmaan maakunnassa huolehtii Maaseutuvirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille tässä laissa säädettyistä tehtävistä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

16 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten

asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitetulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

79.

Laki**eläintautilain 5 ja 13 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980) 5 §:n 3 ja 5 momentti sekä 13 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 303/2006, seuraavasti:

5 §

Aluehallintovirasto ja sen alaisena läänineläinlääkäri huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä läänineläinlääkäriin ja aluehallintovirastokunnaneläinlääkäriin suorittamaan tietyn tämän lain täytäntöönpanoon kuuluvan tehtävän myös tämän virka-alueen ulkopuolella. Elintarviketurvallisuusvirasto voi antaa tällaiseen tehtävään liittyvän toimeenpanevan tehtävän, kuten eläinten tappamisen, alueen eristämisen tai muun vastaavan tehtävän, muunkin eläinlääkäriin suoritettavaksi. Elintarviketurvallisuusviraston antamaa tehtävää suorittavan muun eläinlääkäriin on tehtävää suorittaessaan noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Eläinlääkäriin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta sääde-

tään. Hallinnolliset päätökset tarpeellisista toimenpiteistä tekee viranomaisen, joka huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta. Tässä pykälässä tarkoitetut eläinlääkärit ovat tämän lain täytäntöönpanoon liittyvissä tehtävissä velvollisia noudattamaan Elintarviketurvallisuusviraston antamia määräyksiä.

13 a §

Elintarviketurvallisuusvirasto tai aluehallintovirasto voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaista maa-hantuojan tuontitarkastuksessa hylättyihin tuotteisiin liittyvää määräystä ryhtyä toimenpiteisiin uhalla, että laiminlyötyihin toimenpiteisiin ryhdytään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuuhkaa koskevissa asioissa noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

80.

Laki

kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistöjen kauppahintarekisteristä 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetun lain (552/1980) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 1030/1994, seuraavasti:

4 §

Julkisen kaupanvahvistajan on ilmoitettava vahvistamansa kiinteistönkauppa samoin kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava maatalatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla tehty kiinteän omaisuuden kauppa asianomaiselle kauppahintarekisterin pitäjälle. Tarkempia säännöksiä ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtion viranomaisten ja kuntien on lisäksi pyydettyä annettava 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja kauppahintarekisterin pitäjälle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

81.

Laki**kalastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 127 a §,

sellaisena kuin se on laissa 40/1997, sekä

muutetaan 3, 6, 9, 11, 14, 14 a, 21, 24, 25 ja 27 §, 37 §:n 1 momentti, 38, 47, 68, 69, 75 a ja 78 §, 79 §:n 1 momentti, 80, 81, 86 ja 87 §, 89 a §:n 3 momentti, 91 §:n 3 momentti, 93 §:n 1 momentti, 97 §:n 1 momentti, 105, 106, 115 ja 118 §, 119 §:n 3 momentti sekä 121, 123, 124, 126 ja 134 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 1355/1993 ja 687/2000, 6 § osaksi laissa 489/1993, mainitussa laissa 1355/1993 ja laissa 1066/2004, 9 § osaksi mainitussa laissa 1355/1993, 11 ja 105 § laissa 154/2003, 14 ja 47 § laissa 93/2000, 14 a § laissa 1212/1997, 21 §, 37 §:n 1 momentti, 38, 75 a, 78 ja 80 §, 91 §:n 3 momentti sekä 93 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1355/1993, 24, 25, 27 ja 134 § osaksi mainitussa laissa 93/2000, 69 § osaksi mainitussa laissa 687/2000, 79 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, 81 § osaksi mainitussa laissa 154/2000, 86 § laeissa 328/1988, 1204/1992 ja mainitussa laissa 687/2000, 87 § mainitussa laissa 1204/1992, 89 a §:n 3 momentti laissa 1045/1996, 106 § osaksi mainitussa laissa 1066/2004, 115 § viimeksi mainitussa laissa, 121 § laissa 252/1998, 123 § osaksi mainituissa laeissa 93/2000 ja 154/2003 sekä 124 § laissa 562/1995, seuraavasti:

3 §

Yhteisen kalaveden osakkaiden muodostama yhteisäluelain (758/1989) mukainen osakaskunta toimii tässä laissa tarkoitettuna kalastuskuntana.

Kalatalouden edistämistä ja muiden 1 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamista varten vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä kunnallisesta ja valtionhallinnollisesta jaotuksesta riippumatta kalastusalueisiin.

Valtion kalataloushallintoa hoitaa maa- ja metsätalousministeriö. Kalatalouden piirihallintoviranomaisina toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

6 §

Yleisellä vesialueella meressä sekä Suomen talousvyöhykkeellä on jokaisella Suomessa vakinaisesti asuvalla Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisella oikeus harjoittaa kalastusta. Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisilla on edellä tarkoitettulla alueella kotipaikasta riippumatta oikeus kotitarve- ja virkistyskalastukseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa järjestysmääräyksiä 1 momentissa tarkoitettun kalastuksen harjoittamisesta siltä osin, kuin vesialue ei kuulu 68 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kalastusalueeseen. Tällöin on erityisesti otettava huomioon, ettei muu kalastus saa kyseisellä alueella kohtuuttomasti haitata tai vaikeuttaa siellä ammattimaisesti harjoitettavaa pyyntiä taikka heikentää sen edellytyksiä.

Milloin ammattimaisesti harjoitettavan kalastuksen tarve sitä edellyttää, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tällaisen kalastuksen harjoittamista varten vuokrata 1 momentissa tarkoitettulla vesialueella olevan lohien tai taimenen pyyntipaikan taikka antaa määräajaksi luvan sen käyttämiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myös myöntää luvan kotitarve- tai virkistyskalastukseen sanotulle alueelle muullekin kuin 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaalaiselle.

Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä saavat 1 momentissa tarkoitettulla vesialueella käyttää vain ammattikalastajat. Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitetuista

pyydyksistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Jokaisella kylässä muutoin kuin tilapäisesti asuvalla on oikeus saada lupa harjoittaa kotitarve- ja virkistyskalastusta kylänrajain sisäpuolella olevalla vesialueen omistajan osoittamalla alueella ja hänen määräämällään tavalla. Tällaisen luvan saaja on velvollinen suorittamaan siitä vesialueen omistajalle kohtuullisen maksun. Jos maksun määrästä ei sovita, asia voidaan saattaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaistavaksi.

11 §

Jos 1 §:ssä mainitut tavoitteet, kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen tai erityiset syyt vaativat, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella vesialueen omistajan tai kalastusalueen pyynnöstä taikka omasta aloitteestaan oikeus määrättyllä alueella rajoittaa 8 §:ssä tarkoitettua onkimista ja pilkkimistä tai 9 §:ssä tarkoitettujen lupien myöntämistä taikka kieltää ne määrääjäksi.

Vesialueella, jolla tavanomaista tehokkaamman kalakannan hoidon tulosten turvaaminen, kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen, petokalojen tärkeiden kutualueiden suojeleminen tai liiallisen häirinnän estäminen taikka merilintujen pesimisen turvaaminen pesimäaikana sitä edellyttää, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kiellettävä 8 §:ssä tarkoitettu viehekalastus. Kielto annetaan vesialueen omistajan tai kalastusalueen tai vuokramiehen, ammattikalastajan tai sen, jonka etua asia koskee, hakemuksesta taikka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen omasta aloitteesta, ja kielletty alue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalastusalueen vesi-pinta-alasta.

Kalastusalue voi vesialueen omistajan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kalaveden tuoton pienuuden vuoksi tai muusta pätevästä syystä määrätä 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai rajoituksen enintään kuuden kuukauden ajaksi. Jos kielto tai rajoitus on tarpeen toistuvasti, määräs on alistettava elin-

keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi.

14 §

Jos jollakin on aikaisemmin saavutettu oikeus pitää isoa rysää tai muuta siihen verrattavaa sulkupydydystä lähempänä lohi- ja siikapitoisen joen suuta kuin siitä on säädetty, tällaisen oikeuden haltija voidaan velvoittaa luopumaan sanotusta oikeudesta, jos se on tarpeen 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jolleivät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja oikeuden haltija pääse luovuttamisesta sopimukseen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi saattaa asian hakemuksella aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Oikeuden luovuttamisesta on suoritettava sen täyttä arvoa vastaava korvaus. Jollei arvoa muutoin voida määrätä, katsotaan sen vastaavan saadun saaliin perusteella laskettua kaksikymmenkertaista viimeisten viiden vuoden aikana harjoitetun kalastuksen keskimääräistä vuotuista puhdasta tuottoa.

Luovuttamista koskeva erimielisyys voidaan saattaa hakemuksella aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Jos kalastusoikeuden arvosta ei sovita, tulee aluehallintoviraston määräämän kahden esteettömän henkilön ennen asian ratkaisemista toimittaa sitä varten tarvittava arvioiminen.

14 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa neuvottelukunnan käsittelemään Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa sijaitsevien valtiolle kuuluvien kalavesien kalatalouskysymyksiä. Neuvottelukunta asetetaan kutakin kuntaa varten kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sen tehtävänä on toimialueensa puitteissa antaa lausuntoja, tehdä esityksiä ja aloitteita sekä suorittaa muut sille määrätty tehtävät.

Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen tulee pyytää neuvottelukunnalta vuosittain lausunto kalastuksen järjestämisestä ja kalastuslupien myöntämisessä noudatettavista periaatteista. Viranomaisen ei voi poiketa annetuista lausunnoista ilman erityistä syytä.

21 §

Kalastusta ammattinaan harjoittavalla on valtiolle kuuluvilla meren rannoilla, saarilla

ja luodoilla, joita ei ole varattu muuhun käyttöön, oikeus saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osoituksen mukaan ja sen vahvistamin kohtuullisin ehdoin vuokralle maa-alue kalastuksessa tarvittavia säilytystiloja ja pyydysten kuivattamista sekä ammatin harjoittamista varten välttämätöntä tilapäistä majoittumista varten.

24 §

Joessa sekä vesilain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettussa salmessa tai kapeikossa on pidettävä valtaväylä auki kalan kulkua varten niin kuin vesilaissa säädetään.

Missä joki yhtyy mereen tai järveen, valtaväylän jatkeena on kalaväylä, joka käsittää syvimmällä kohdalla kolmanneksen kysymyksessä olevan vesialueen leveydestä ja ulottuu niin kauaksi selkäveteen, että kalan kulku on turvattu. Aluehallintovirasto voi kuitenkin hakemuksesta määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on tarpeen.

Kalaväylän rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, vesialueen omistajan tai kalastusoikeuden haltijan hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) rajankäynnistä säädetään. Toimiskustannuksista vastaa hakija.

25 §

Kalaväylän avoinna pitämisestä ja sulkemisesta on voimassa, mitä vesilaissa säädetään valtaväylästä. Lukuun ottamatta pitkäsiimaa ja muuta koukkupydydystä, joka valtaväylässä ei haittaa kulkemista, on valtaväylä ja kalaväylä myös pidettävä vapaana seisovista kalanpyydyksistä. Valtaväylässä ja kalaväylässä tulee liikkuvallakin rihmapyydyksellä kalastaa siten, että yli puolet väylän leveydestä on vapaana.

Aikaisemmin laillisesti saatu oikeus kiinteän pyydyksen pitämiseen valta- tai kalaväylässä jää edelleen voimaan. Tällaisen oikeuden haltija voidaan kuitenkin velvoittaa luopumaan sanotusta oikeudesta, jos se on tarpeen 1 §:ssä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jolleivät elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskus ja oikeuden haltija pääse luovuttamisesta sopimukseen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi saattaa asian hakemuksella aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Oikeuden luovuttamisesta on suoritettava korvaus noudattaen, mitä 14 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan kiinteän kalastuslaitteen pitämiseen tilapäisesti kalaväylässä, milloin tällainen toimenpide ei vaaranna kalan kulkua vesistöissä.

27 §

Jos vesilain säännöksistä ei muuta johdu, saa pienehkön järven, jonka ainoastaan puro yhdistää muuhun vesialueeseen, aluehallintoviraston luvalla sulkea kalastusta ja kalakannan hoitoa varten, jollei siitä ole toiselle mainittavaa haittaa. Samoin edellytyksin saa puron tai sen osan sulkea mainittuja tarkoituksia tai kalanviljelyä varten. Lupa voidaan korvauksetta peruuttaa tai sen ehtoja muuttaa, jos sulkemisesta aiheutuu muu kuin vähäiseksi katsottava vahingollinen seuraus, jota lupaa myönnettäessä ei ole edellytetty. Sulkemisesta aiheutuva vahinko on korvattava.

Tässä pykälässä tarkoitettu asia pannaan aluehallintovirastossa vireille hakemuksella noudattaen, mitä vesilaissa säädetään.

37 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on erityisestä syystä oikeus tiettyä vesistöaluetta tai sen osaa varten määrääjäksi tai toistaiseksi antaa asettamallaan ehdoilla lupa tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa taikka niiden nojalla annetulla päätöksellä:

- 1) kielletyn pyydyksen tai kalastustavan käyttämiseen;
- 2) rauhoitetun kalan tai ravun pyydystämiseen sen rauhoitusaikana; taikka
- 3) säädettyä tai määrättyä mittaa pienemmän kalan tai ravun pyydystämiseen.

38 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä tai muuta kalaveden hoitoon liit-

tyvää tarkoitusta varten antaa määräämillään ehdoilla ja kalastusoikeuden haltijan suostumuksella määrääjäksi luvan pyydystää kaloja tai rapuja tästä laista taikka sen nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä poiketen. Tällaista lupaa ei saa siirtää toiselle.

47 §

Milloin kaavoituksen toteuttamista, liikenneolojen järjestelyä tai muuta tärkeätä yleistä tarkoitusta varten rauhoituspiiri olisi osaksi tai kokonaan lakkautettava tai sen käyttöä koskevia rajoituksia muutettava eikä kalastusalue ole suostunut tätä tarkoittavaan esitykseen, voi asianomainen viranomainen hakea aluehallintovirastolta piirin lakkauttamista.

Lakkautettuun rauhoituspiiriin kuuluvaa aluetta ei saa uudelleen määrätä rauhoituspiiriksi, ellei aluehallintovirasto olosuhteiden muututtua kalastusalueen hakemuksesta anna siihen lupaa.

Aluehallintoviraston tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta vain lakkauttamista hakenut viranomainen sekä kalastusalue.

68 §

Kalastusalueen tulee yhden tai useamman kunnan alueella muodostaa sellainen kalataloudellisesti yhtenäinen alue, jonka kalastusoloja järjestettäessä on asianmukaista soveltaa yhtenäisiä toimenpiteitä.

Kalastusaluejako ei koske meressä olevaa yleistä vesialuetta siltä osin kuin 1 §:ssä mainitut tavoitteet eivät vaadi alueen sisällyttämistä kalastusaluejakoon. Tällaisen vesialueen osalta suorittaa kalastusaluehallinnolle kuuluvat tehtävät asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus noudattaen soveltuvien osin tämän luvun säännöksiä.

Jaon ulkopuolelle voidaan myös jättää joki tai puro, jolla on ainoastaan vähäinen kalataloudellinen merkitys, samoin kuin sellainen yhden tilan alueella oleva järvi tai lampi, joka on umpinainen tai jonka yhdistää muuhun vesistöön ainoastaan oja tai puro, jota myöten kala ei sanottavasti kulje.

69 §

Vesialueen jaon kalastusalueisiin ja alueiden rajat vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskus. Ehdotuksen kalastusaluejaoksi ja alueiden rajoiksi valmistelee kussakin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa maa- ja metsätalousministeriön asettama lautakunta, jonka kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lautakunnan tulee valmistelutyönsä aikana kuulla kalastusalan järjestöjä sekä tarpeen mukaan viranomaisia.

Lautakunnan tulee toimittaa ehdotuksensa viipymättä asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka tulee toimittaa ehdotus pidettäväksi sitä koskevan kuulutuksen jälkeen kolmen kuukauden ajan julkisesti nähtävänä niissä kunnissa, joiden alueilla olevia vesialueita ehdotus koskee. Sanotun ajan kuluessa vesialueiden omistajilla, kalastusoikeuden haltijoilla, kunnilla sekä muilla, joita asia koskee, on oikeus esittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle huomautuksensa ehdotuksesta.

Jos olosuhteiden muuttuminen tai erityiset syyt sitä edellyttävät, kysymys kalastusalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalastusalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta voidaan saattaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaistavaksi. Tätä tarkoittavan hakemuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle voi tehdä kalastusalue, kalastuskunta, vesialueen omistaja tai kalastusoikeuden haltija. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asianomaisia kalastusalueita, kalastuskuntia sekä vesialueen omistajia kuultuaan myös oma-aloitteisesti päättää kalastusalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kalastusalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

75 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kutsuu koolle kalastusalueen ensimmäisen kokouksen sen jälkeen kun kalastusalueen rajat on vahvistettu.

78 §

Kalastusalueen ohjesäännössä on mainittava:

1) kalastusalueen nimi ja sen hallinnon kotipaikka sekä yleispiirtein ne vesialueet, jotka kalastusalue käsittää;

2) miten edustajat kalastusalueen kokoukseen valitaan;

3) milloin kalastusalueen kokoukset on pidettävä;

4) miten kalastusalueen kokoukset kutsutaan koolle ja miten asiat käsitellään;

5) miten hallituksen jäsenten toiminta ja asioiden käsittely on järjestetty;

6) miten asiakirjat kalastusalueen puolesta allekirjoitetaan;

7) kalastusalueen toimihenkilöt, näiden tehtävät ja palkkaus sekä miten heidät otetaan toimeen;

8) varojen käytön ja tilinpidon perusteet, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisen aika sekä tilintarkastuksen suorittaminen;

9) tiedoksiantojen suorittamistapa; sekä

10) muut kalastusalueen toiminnan kannalta tarpeelliset seikat.

Ohjesäännön valmistelee kalastusalue ja vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

79 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kalastusalueen tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämän ajan kuluessa ottaa käyttöön aluettaan koskeva käyttö- ja hoitosuunnitelma, joka sisältää selvityksen kalastusalueen kalakantojen tilasta sekä kalavesien hoitoa ja kalastuksen järjestämistä koskevat yleiset suuntaviivat. Käyttö- ja hoitosuunnitelma voi olla useamman kalastusalueen yhteinen.

80 §

Milloin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että sama käyttö- ja hoitosuunnitelma siihen sisältyvine kalastusalueiden yhteistoimintaa koskevine määräyksi-neen olisi hyväksyttävä koskemaan kahta tai useampaa vierekkäistä kalastusalueita, sen tulee kehottaa näitä alueita yhteistoiminnassa valmistelemaan sitä tarkoittava ehdotus.

Kalastusalue voi tehdä myös aloitteen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yh-

teisen käyttö- ja hoitosuunnitelman valmistelun aikaansaamiseksi.

81 §

Kunkin kalastusalueen tulee hyväksyä käyttö- ja hoitosuunnitelma päätöksellä, jota kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista kalastusalueen jäsenistä. Jollei ehdotusta saada edellä mainitulla ääntenemmistöllä hyväksytyksi, ehdotus on alistettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, ottaen huomioon 79 §:n säännökset, tehdä ehdotukseen välttämättömäksi havaitut muutokset.

Mitä 1 momentissa säädetään käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksymisestä, koskee vastaavasti sen muuttamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentin nojalla tekemään päätökseen saa se, jonka oikeutta asia koskee, hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

86 §

Kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muita tässä laissa säädettyjä kalataloushallinnon alaan kuuluvia tehtäviä hoitavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Jos kalastusalue sijaitsee useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, kalastusalueita koskevat asiat käsitellään siinä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jonka toimialueella suurin osa kyseisen kalastusalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

87 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on huolehtia sille tässä laissa tai sen nojalla säädettyistä tehtävistä. Lisäksi sen tulee:

1) huolehtia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta toimialueellaan;

2) avustaa kalastusalueita niiden järjestäytymistä ja toimintaa koskevissa asioissa;

3) antaa asiantuntija-apua kalastusalueille niiden ohjesääntöjä ja käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmisteltaessa;

4) valvoa, että kalastusalueet toimivat lain ja ohjesääntönsä määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi;

5) ohjata ja valvoa alueellista neuvontatyötä; sekä

6) käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalastusviranomaisten ja kalastusalueiden välillä.

89 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitetut korvaukset myöntää maa- ja metsätalousministeriön määräämissä rajoissa asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kalastusalueita voidaan käyttää apuna jaettaessa varoja vesialueen omistajalle.

91 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin kalavesien omistajille maksettaviin korvauksiin ja kalastusalueiden toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen myöntää varat asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Muihin 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin käytävät varat myöntää maa- ja metsätalousministeriö ja maa- ja metsätalousministeriön määräämissä rajoissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kalastusalueita voidaan käyttää apuna jaettaessa varoja vesialueen omistajille.

93 §

Edellä 92 §:ssä säädetty kielto ei koske:

1) kalaa tai rapua, jota 37 ja 38 §:ssä tarkoitettun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luvan nojalla saadaan pyytää rauhoitusaikaa tai alinta mittaa koskevasta säännöksestä tai määräyksestä poiketen; eikä

2) kalaa tai rapua, joka on kasvatettu kalanviljelylaitoksessa, kasvatuslammikossa tai kalanviljelyä varten erotetussa vesistönosassa.

97 §

Edellä 96 §:ssä tarkoitettu velvollisuus on myös valan tehneellä kalastusvalvojalla, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta, kalastusalue, kalastuskunta, vesialueen omistaja tai kalastusoikeuden haltija on asettanut.

105 §

Milloin kalastusoikeuden haltija harjoittaa tai sallii harjoitettavan kalastusta tai ravustusta siten, että kala- tai rapukannan säilyminen vaarantuu, taikka harjoittaa tai sallii harjoitettavan sanottua pyyntiä toisen kalaveden yhteydessä olevassa kalavedessä sellaisella tavalla, että se ilmeisesti on vahingoksi toisen kalastukselle tai haitaksi kalastuksenhoitotoimenpiteille kalavedessä, jossa toisella on kalastusoikeus, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, varattuaan asianomaisille tilaisuuden antaa selvityksensä asiassa, kieltää kalastusoikeuden haltijaa toistaiseksi, enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan, käyttämästä kalastusoikeuttaan tai rajoittaa sitä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen tyytymätön kalastusoikeuden haltija saa valittaa päätöksestä maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on valituksesta huolimatta kuitenkin heti noudatettava.

106 §

Jos joku laiminlyö tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuvan velvollisuutensa, aluehallintovirasto voi viranomaisen ilmoituksesta tai sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, sitten kun asianomaiselle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen, määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Aluehallintovirastolle kuuluvista 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se aluehallintovirasto, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Ah-

venamaan valtionviraston toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta aluehallintovirastojen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

115 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
selle kuuluvista tehtävistä huolehtii talous-
vyöhykkeellä se elinkeino-, liikenne- ja ympä-
ristökeskus, jonka toimialueen kohdalla
kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä
sijaitsee. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskusten toimialueiden välisen rajan katso-
taan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suun-
taansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulko-
rajaan saakka.

Mitä 32 §:n 2 ja 3 momentissa, 35 §:n 2
momentissa ja 88 §:ssä säädetään, ei sovelle-
ta Suomen talousvyöhykkeellä.

118 §

Kalastusviranomaisilla tarkoitetaan maa- ja
metsätalousministeriön kala- ja riistaosastoa
ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia
sekä näiden viranomaisten virkamiehiä, joi-
den asiana on hoitaa kalataloushallintoa ja
huolehtia kalastuslainsäädännön täytäntöön-
panoon kuuluvista tehtävistä. Mitä tässä lais-
sa on säädetty kalastusviranomaisesta, kos-
kee vastaavasti niitä metsähallinnon virka-
miehiä, joiden tulee huolehtia valtiolle kuu-
luvista kalavesistä ja niissä kalastamista kos-
kevista asioista.

Yleiset vesialueet ovat kalastusta koskevi-
en asioiden osalta maa- ja metsätalousminis-
teriön kala- ja riistaosaston ja elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskusten hallinnassa ja
hoidossa.

119 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
sen tulee tarvittaessa ratkaista, onko vesistöä
pidettävä lohi- tai siikapitoisena.

121 §

Jos vesialueelle istutetaan kala- tai rapula-
jia tai niiden kantaa, jota siellä ei ennestään
ole, tai alueelle suoritetaan kalojen tai rapu-
jen siirtoistutus, on toimenpiteelle saatava

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
lupa. Luvassa voidaan antaa määräyksiä toi-
menpiteen suorittamisesta.

123 §

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun
yleisen alioikeuden päätökseen saadaan ha-
kea muutosta siinä järjestyksessä kuin muu-
toksen hausta alioikeuden päätökseen on oi-
keudenkäymiskaarissa säädetty.

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun
aluehallintoviraston saadaan hakea muutosta
siinä järjestyksessä kuin vesilaissa säädetään
muutoksen hakemisesta vesistöön rakenta-
mista koskevassa hakemusasiassa annettuun
aluehallintoviraston päätökseen. Siitä, kenel-
lä on oikeus hakea muutosta aluehallintovi-
raston rauhoituspiirin lakkauttamista koske-
vaan päätökseen, säädetään 47 §:n 3 momen-
tissa.

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
päätökseen saadaan hakea valittamalla muu-
tosta maaseutuelinkeinojen valituslautakun-
nalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi
saannista. Muutoksenhausta on muutoin voi-
massa, mitä hallintolainkäyttölaissa
(586/1996) säädetään.

Tämän lain 106 §:ssä tarkoitettuun aluehal-
lintoviraston päätökseen saadaan hakea muu-
tosta hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä
hallintolainkäyttölaissa säädetään muutok-
senhausta.

124 §

Milloin 8 §:n 2 momentin soveltamiseksi
on tarpeen selvittää, mitkä vesialueet sijait-
sevat ulkosaaristossa, voidaan asia selvittää
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
hakemuksesta suoritettavassa kiinteistötoimi-
tuksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsi-
nööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on
muuten sovellettava, mitä kiinteistönmuodos-
tamislaissa säädetään rajankäynnistä. Toimi-
tus suoritetaan valtion kustannuksella. Olo-
suhteiden muututtua voidaan ulkosaariston
rajaa uudessa toimituksessa muuttaa.

126 §

Kalastuselinkeinon ja kalatalouden kehittä-
mistä varten maa- ja metsätalousministeriö
voi määrätä, että kalastuksen harjoittajain ja

kalastuskuntien on annettava kalastusalueille ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussille kalastusta ja sen tuottoa koskevia tietoja.

134 §

Jos rauhoituspiiri on aikaisemman lain mukaisesti erotettu vesialueen jaossa tai piirin perustamisesta muutoin on tehty merkintä maarekisteriin, on rauhoituspiirin lakkaamisesta tai päätöksestä, jolla rauhoituspiiri on lakkautettu, kalastusalueen hallituksen ilmoitettava asianomaiselle maanmittauskonttorille rauhoituspiiriä koskevien merkintöjen poistamiseksi maarekisteristä. Maanmittauskonttorin tulee tarvittaessa määrätä maanmittausinsinööri valtion kustannuksella suoritet-

tavassa toimituksessa selvittämään ne seikat, joita merkinnän poistaminen edellyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rauhoituspiirin tultua lakkautetuksi aluehallintoviraston tulee, kun päätös on saanut lainvoiman, tehdä kiinteistörekisterin pitäjälle sanotussa momentissa tarkoitettu ilmoitus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

82.

Laki**poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1983 annetun lain (284/1983) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 92/1995, seuraavasti:

4 §

Hakemuksen käsittelemiseksi tarpeellisen tulvavahinkojen arvioinnin suorittaa 1 momentissa tarkoitettu kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Tulvan poikkeuksellisuuden selvittämisessä ja vahinkojen arvioinnissa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus tarpeen mukaan saada asiantuntija-apua asianomaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja metsälautakunnalta sekä rakennuslautakunnalta ja

muilta kunnan viranomaisilta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tulvavahinkojen tarkemmista arviointiperusteista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

83.

Laki

vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä 20 päivänä toukokuuta 1988 annetun lain (451/1988) 17 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 796/1996, seuraavasti:

17 §

Jos järjestelytoimenpiteen johdosta kiinteistön arvo alenee niin, ettei kiinteistö ole täytenä vakuutena niistä saamisista, joista se oli panttina ennen tilusjärjestelyn toimittamista, on järjestelyssä omistajalle määrätty korvaus korkoineen määrättävä talletettavaksi aluehallintovirastoon. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on ollut kiinteistöön. Jollei luovuttavan kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuksien haltijain antaneen

hänelle lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on aluehallintoviraston jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottokaassa (705/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

84.

Laki**yhteisäluelain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä elokuuta 1989 annetun yhteisäluelain (758/1989) 33 § sellaisena kuin se on laissa 686/2000, seuraavasti:

33 §

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä maanmittaustoimistolle ja aluehallintovirastolle ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. Samoin maanmittaustoimistolle ja aluehallintovirastolle on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai

toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

85.

Laki

poronhoitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä syyskuuta 1990 annetun poronhoitolain (848/1990) 1 §, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentti, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 36 §:n 1 momentti, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 3 momentti sekä 48 ja 52 §, sellaisena kuin niistä on 1 § osaksi laissa 1353/1996, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan poronhoidon harjoittamiseen poronhoitoalueella. Lain 31–38 §:ää sovelletaan lisäksi 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla poronhoitoalueen ulkopuolella olevalla alueella.

Tämän lain säännösten lisäksi on voimassa mitä Suomen ja vieraan valtion välillä on poronhoitoon liittyvistä asioista erikseen sovittu.

Suomen ja Norjan sopimuksessa poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi pääsemästä toisen valtakunnan alueelle (SopS 30/1983) lääninhallitukselle säädettyjen tehtävien osalta toimivaltainen viranomainen on Lapin aluehallintovirasto.

6 §

Paliskunta

Paliskuntien toimialueiden rajat vahvistaa Lapin aluehallintovirasto. Paliskuntien väli-

nen esteita katsotaan kuitenkin paliskuntien rajaksi. Paliskunnan kotipaikka on siinä kunnassa, johon sen alue tai suurin osa siitä kuuluu.

8 §

Paliskunnan perustaminen

Paliskunta perustetaan kokouksessa, joka pidetään Lapin aluehallintoviraston määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Kaikilla niillä poronomistajilla, joiden poroja paliskunnan alueella hoidetaan, on oikeus osallistua kokoukseen. Kokoukseen sovelletaan muutoin, mitä 13–15 §:ssä säädetään. Kokouksen kutsuu kuitenkin koolle Lapin aluehallintoviraston määräämä henkilö.

14 §

Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen

Paliskunnan kokouksen kutsuu koolle paliskunnan hallitus ilmoituksella, joka on julkaistava paliskunnan alueella leviävässä sanomalehdessä vähintään seitsemän päivää

ennen kokousta. Lisäksi on paliskunnan hallituksen kutsuttava paliskunnan kokous koolle, milloin paliskunnan osakkaat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia paliskunnan osakkaiden lukuporoista, sitä tietyn asian ratkaisemiseksi vaativat. Jos kokousta ei ole kutsuttu koolle kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus todistettavasti esitettiin, Lapin aluehallintovirasto voi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan kokouksen koolle.

28 §

Poroerotusten suorittaminen

Milloin jäkälän jäätyminen tai muun tärkeän syyn vuoksi poroerotusten pitäminen jonakin vuonna aiheuttaa paliskunnalle kohtuutonta haittaa, Lapin aluehallintovirasto voi vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Porojen määräksi katsotaan tällöin edellisenä vuonna selvitetty poromäärä.

Jos paliskunta laiminlyö tarvittavien poroerotusten pitämisen, voi Lapin aluehallintovirasto hakemuksesta oikeuttaa jonkin muun paliskunnan suorittamaan ne laiminlyötiin syyllystyneen paliskunnan kustannuksella.

36 §

Arvioimislautakunta

Arvioimislautakunnan tehtävänä on ratkaista sille 32 §:n 1 momentin ja 34 §:n 3 momentin sekä 43 §:n 4 momentin mukaan kuuluvat asiat. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Puheenjohtajana toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämä henkilö. Ennen puheenjohtajan määräämistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuultava paliskuntaa ja maataloustuottajain yhdistystä. Muista jäsenistä toinen edustaa paikallisia maataloustuottajia ja toinen sitä paliskuntaa, jota ratkaistava asia koskee.

38 §

Arvioimislautakunnan jäsenen palkkio ja vastuu

Arvioimislautakunnan jäsenenä toimineella arviomiehellä on oikeus saada tästä tehtävästä palkkiota ja matkakustannusten korvausta Lapin aluehallintoviraston määräämien perusteiden mukaisesti. Lautakunnan on päätöksessään määrättävä kustannusten korvaamisvelvollisuudesta asianosaisten kesken.

39 §

Poroaitojen rakentaminen

Valtakunnan rajalle rakennettavan esteaidan rakentamisesta ja kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion varoista. Määrärahan myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

48 §

Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus

Valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain osoitettava määräraha Paliskuntain yhdistyksen käytettäväksi sille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen. Määrärahan myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

52 §

Valvonta

Lapin aluehallintovirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa.

Jos paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä, tulee Lapin aluehallintoviraston sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä oikaistavaksi se, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

86.

Laki**Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain (1331/1991) 2 §:n 2 ja 3 momentti sekä 3 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 94/2000, seuraavasti:

2 §

Mikäli korvauksista ei päästä sopimukseen, voidaan korvausasia saattaa hakemuksella alueellisesti toimivaltaisen aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

Korvaushakemuksen käsittelyyn sekä korvausten määräämiseen ja suorittamiseen sovelletaan vesilakia (264/1961) ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

on tarkkailtava juoksutuksen aikana sen vaikutuksia saimaannorpan elinoloihin sekä kalastukseen ja kalastukseen maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Tarkkailua koskeva erimielisyys voidaan saattaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun aluehallintoviraston käsiteltäväksi noudattaen, mitä vesilaissa säädetään hakemusasiasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3 §

Maa- ja metsätalousministeriön määräämän elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen

87.

Laki

maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1203/1992) 1 §, sellaisena kuin se on laeissa 36/1995, 33/1997 ja 621/1998, seuraavasti:

1 §

Käsiteltävät asiat

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta toimii itsenäisenä valitusviranomaisena, jolta haetaan valittamalla muutosta seuraavien viranomaisten ja yhteisöjen antamiin päätöksiin:

1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asioissa, jotka koskevat maatilataloutta, kalataloutta ja maaseudun kehittämistä sekä asioissa, joiden osalta muutoksenhausta muutoin laissa niin säädetään;

2) Metsähallitus;

3) metsäkeskus asioissa, joista ei ole säädetty haettavaksi muutosta hallinto-oikeudelta;

4) riistanhoitopiiri;

5) riistanhoitoyhdistys;

7) kalastusalue;

9) aluehallintoviranomaisen ja muun viranomaisen eläintautilain (55/1980) nojalla antamiin päätöksiin.

Lisäksi valituslautakunnalle voidaan antaa sen mukaan kuin lailla säädetään tehtäväksi käsitellä muidenkin viranomaisten ja yhteisöjen päätöksistä tehtäviä valituksia. Valituslautakunta käsittelee myös edellä tässä pykälässä tarkoitettujen viranomaisten ja yhteisöjen päätöksiä koskevat hallintolainkäyttölain (586/1996) 59 §:ssä mainitut kantelut.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

88.

Laki**metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun metsästyslain (615/1993) 23 § ja 88 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 23 § osaksi laeissa 1068/2004 ja 939/2006, seuraavasti:

23 §

Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi

Jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää tai eläintautilain (55/1980) 3 §:n nojalla määriteltyjen helposti leviävien eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi on välttämätöntä, aluehallintovirasto voi määrätä ajaksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä on metsästysoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava. Kuulemista ei kuitenkaan edellytetä, jos kiellon tai rajoituksen antaminen perustuu helposti leviävien eläintautien leviämisen ehkäisemiseen.

Aluehallintoviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määrääjän päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

Aluehallintovirastolle kuuluvista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se aluehallintovirasto, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Ahvenanmaan valtionviraston toimi-

alueen vastaista rajaa lukuun ottamatta aluehallintovirastojen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

88 §

Lain noudattamisen valvonta

Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, aluehallintovirasto voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

89.

Laki

Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1100/1994) 3 ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § laeissa 273/2003 ja 423/2007 sekä 9 § mainitussa laissa 273/2003, seuraavasti:

3 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettujen säädösten noudattamisen valvonnasta. Maaseutuvirastosta annetussa laissa (666/2006) säädettyjen tehtävien osalta säädösten noudattamista valvoo Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirastosta annetussa laissa (25/2006) säädettyjen tehtävien osalta Elintarviketurvallisuusvirasto.

Valvonnassa käytetään apuna maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta, Elintarviketurvallisuusvirastoa sekä muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia virastoja ja laitoksia, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa, aluehallintovirastoja, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia tai näiden valtuuttamia tarkastajia sekä kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaisia. Myös tulli- ja poliisiviranomaisia voidaan käyttää apuna tämän lain täytäntöönpanoon liittyvässä valvonnassa. Maa- ja metsätalousministeriö voi lisäksi määrätä, että valvonnan täytäntöönpanossa saadaan käyttää apuna maatalous- ja puutar-

ha-alan tuottajien yhteenliittymiä taikka tuotannon ja tuotteiden valvonnassa yksityisoikeudellisia maatalousalan yhteisöjä. Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua valvonnan suorittamisessa.

9 §

Ahvenanmaa

Tätä lakia sovelletaan myös Ahvenanmaan maakunnassa sikäli kuin kysymys on valtakunnan lainsäädäntövaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla kuuluvista asioista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille tällöin kuuluvat tehtävät hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto sekä kunnanhallitukset tai kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaiset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

90.

Laki**Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1139/1994) 2 ja 3 §, sellaisina kuin niistä on 3 § laissa 434/2001, seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Tämän lain yleinen täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriö on myös Euroopan yhteisön yhteisestä kalastuspolitiikasta annetuissa yhteisön säädöksissä ja päätöksissä tarkoitettu jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi jonkin asian tai asiaryhmän osalta siirtää 1 momentissa tarkoitettun toimivallan riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

3 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten noudattamisen valvontaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävänä on mainittujen säännösten noudattamisen valvonta alueellaan.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

91.

Laki

taimiaiaineistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun taimiaiaineistolain (1205/1994) 3 §:n 4 momentti sekä 7 a ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 4 momentti ja 7 a § laissa 727/2000 sekä 12 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

3 §

Taimiaiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti

Hyväksymistä ja rekisteröintiä haetaan Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitetulla hakemuksella, joka toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Päätöksen hyväksymisestä ja rekisteröinnistä tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymistä ja rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

7 a §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksia.

12 §

Rekisteristä poistaminen

Jos tarkastuksessa todetaan, ettei taimiaiaineiston toimittaja noudata tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee antaa asianomaiselle huomautus sekä tarvittaessa ilmoittaa määräaika, jonka kuluessa toiminnassa havaitut virheellisyudet on korjattava.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee poistaa rekisteristä taimiaiaineiston toimittaja, joka ei huomautuksesta huolimatta korjaa toiminnassa havaittuja virheellisyyksiä.

Rekisteristä poistettu on merkittävä välittömästi uudelleen rekisteriin ilman eri hakemusta sitten, kun rekisteristä poistamisen syy ei enää ole olemassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

92.

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 21 a §:n 1 momentti, 30 a §:n 2 momentti, 34 ja 36 §, 37 §:n 3 momentti ja 40 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 21 a §:n 1 momentti laissa 1389/2004, 30 a §:n 2 momentti ja 40 §:n 5 momentti laissa 440/2007, 34 § laeissa 1326/1999, 593/2002 ja 613/2006 sekä mainitussa laissa 440/2007, 36 § osaksi mainitussa laissa 440/2007 sekä 37 §:n 3 momentti mainitussa laissa 1326/1999, seuraavasti:

21 a §

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle silloin, kun luopujana on porotalouden harjoittaja.

30 a §

Eläkelaitos, Maaseutuvirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi tarvittaessa vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

Tämän lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

Maaseutuvirasto korvaa sopimusosapuolena maa- ja metsätalousministeriön tämän Euroopan yhteisön varojen käytöstä eläkelaitoksen kanssa tekemässä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetun komission asetuksen 885/2006 liitteen I kohdan 1 alakohdassa C tarkoitettussa sopimuksessa, jossa määritellään eläkelaitoksen maksajaviraston sijasta hoitamat tehtävät siten kuin niistä laissa, mainitussa neuvoston asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Maaseutuvirasto voi myös tarvittaessa muuttaa sopimusta tai uusia sen siten kuin siitä yhteisön lainsäädännössä säädetään. Sopimukseen voidaan ottaa myös määräykset eläkelaitokselle säädetyn tiedonantovelvollisuuden ja muiden velvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisista teknisluonteisista seikoista, kuten menojen oikeellisuuden todentamisesta, maksajaviraston menoilmoitusten ja muiden selvitysten laatimiseksi tarpeellisten tietojen toimittamisesta sekä niitä koskevista määräajoista.

Sopimukseen sisällytettävistä tehtävistä ja niiden määräajoista voidaan antaa tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, Maaseutuviraston ja maa- ja metsätalousministeriön asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

Valvontaa varten 1 momentissa tarkoitetuilla toimielimillä on oikeus tutustua luopumisen kohteena olevaan tilaan ja oikeus saada luopujalta ja luovutuksensaajalta selvitys tässä laissa säädettyjen edellytysten täytymisestä.

37 §

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai Paliskuntain yhdistyksen tämän lain nojal-

la antamaan lausuntoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

40 §

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa tarvittavat tiedot maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten sekä maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitettun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

93.

Laki**kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun kolttalain (253/1995) 11, 12 ja 18 §, 19 §:n 2 momentti, 20, 21, 27–29, 31, 35–38 ja 55 §, 63 §:n 1 momentti, 64 ja 65 a § sekä 70 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 18 laissa 276/2004, 20 ja 55 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 427/2007, 38 § laeissa 1289/1996 ja 81/2007, 64 § laissa 575/1997 sekä 65 a § laissa 32/1997, seuraavasti:

11 §

Kalaistutukset

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla voidaan hankkia kalanpoikasia istutettaviksi kolttala-alueen vesistöihin ja suorittaa muitakin kalavesien hoitoon liittyviä toimenpiteitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpiteestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tai kalastuskuntien suoritettavaksi.

12 §

Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt

Valtio voi tarvittaessa tehdä tai teettää kolttien tiloja varten tarpeelliset tienteko- ja vesihuoltotyöt. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää asiasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii 1 momentin mukaisesti tehdyn tien kunnossapidosta, kunnes tie on luovutettu yksityiseksi tieksi tai yleisenä tienä käytettäväksi.

18 §

Lainan ja avustuksen hakeminen ja myöntäminen

Lainat ja avustukset myöntää hakemuksista Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-

keskus. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja allekirjoitettava.

Ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää lainan tai avustuksen myöntämisestä, voidaan hakemuksesta hankkia kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa muitakin lausuntoja. Lausuntomenettelystä voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

19 §

Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakennuslupapäätöksessä määrätty tarkastukset. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tukea myöntäessään määrätä pidettäväksi muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakennuslupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakennuslupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy.

20 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

21 §

Osto- ja siirtomenettely

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain (1295/1990) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/1978) nojalla hankittua maata.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtyä siitä esityksen, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Jos Metsähallitus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus eivät ole yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

27 §

Maan käyttöä koskeva suunnitelma

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee laatia hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24 §:ssä tarkoitettun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitettua omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

Suunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja siinä yhteydessä noudatettavasta menettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

28 §

Maan hakeminen

Maata haetaan kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Hakemuksesta on hankittava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

Myyntipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

Tilan, alueen tai muun etuuden myyntihinnaksi määrätään sen käyttötarkoituksen mukainen käypä hinta.

31 §

Maanmittaustoimitukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maanmittausinsinööri tai hänen määräyksestään maanmittausteknikko voi suorittaa tämän lain täytäntöönpanoon liittyvän maanmittaustoimituksen sen mukaisesti kuin kiinteistömuodostamislaisissa (554/1995) säädetään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myös huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saatamisesta.

Tämän lain täytäntöönpanoon liittyvien maanmittaustoimitusten toimituskustannukset suoritetaan valtion varoista.

35 §

Tienteko- ja vesihuoltotyöt

Jos valtio on tehnyt tai teettänyt tämän lain mukaisia tiloja varten tie- ja vesihuoltotyitä, peritään tilan omistajalta työn kustannuksista se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko on neljä prosenttia. Kustannusten perinnästä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kustannusten perintään, maksuhelpotuksiin, irtisanomiseen ja muihinkin seikkoihin nähden on soveltuvin osin voimassa, mitä myyntihintojen osalta säädetään.

36 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on myönnettävä luovutuslupa silloin, kun luovutuksensaajana on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen koltta, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on sellainen henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutusluvan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetty rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista. Rajoitusten merkittämisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistus- tai hallin-

taoikeus on siirtynyt taikka, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen, valtionlainan tai avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta.

Kauppa- ja velkakirjoihin sekä avustuksen myöntämistä koskeviin päätöksiin on otettava 1 momentin mukainen ehto. Kauppa- ja velkakirjoihin voidaan ottaa saamisen irtisanomisen sekä kauppa- tai lainaehdoissa ehkä sovitun sakkokoron maksettavaksi määräämisen uhalla noudatettavaksi muitakin ehtoja, jotka koskevat tilan tai alueen käyttämistä, saamisen perimisen turvaamista sekä lainan käyttöä samoin kuin muita tarpeelliseksi katsuttuja ehtoja.

38 §

Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 36 ja 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulosottoihin myytäväksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettavaksi myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena kuitenkin on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen, valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta päättää Valtiokonttori.

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitettut valtionlainat saadaan periä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lainvoimaisen päätöksen nojalla ulosottoin siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Tässä laissa tarkoitettujen valtionlainojen erääntyneet maksut saadaan periä sanotussa järjestyksessä ilman eri päätöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin menettelystä lainaa tai saamista irtisanottaessa.

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna Lapin aluehallintovirastoa ja muita valtion viranomaisia.

63 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinon valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Myös velkajärjestelyä ja muita maksuhelpotuksia koskevat maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökset ovat maksuttomia.

65 a §

Säännösten soveltaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja sen toimialuetta.

70 §

Aikaisemmat panttioikeudet

—————
Milloin tila tai alue on 2 momentissa säädettyin tavoin panttina, tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lähettää asianomaiselle tuomarille ilmoitus panttioikeutta koskevan merkinnän tekemistä varten kiinnitysrekisteriin. Kun saaminen on täysin maksettu, tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lähettää ilmoitus asianomaiselle tuomarille tilan tai alueen vapautumisesta panttivastuusta.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

94.

Laki

Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (355/1995) 2, 4 ja 6 § sekä 11 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 435/2007, seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Tämän lain täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

Maaseutuvirasto voi jonkin tehtävän tai tehtävryhmän osalta siirtää toimivaltaansa kuuluvia tehtäviä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Viitemäärän ja viitemäärää vastaavan rasvaprosentin (*perusrasvaprosentti*) vahvistaa se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella maatalan talouskeskus sijaitsee.

Ahvenanmaan maakunnassa suorittaa tässä laissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvat tehtävät Ahvenanmaan valtionvirasto.

4 §

Toimitusten viitemäärä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa neuvoston asetuksen 5 artiklan c alakohdassa tarkoitettua tuottajan hakemuksesta tilakohtaisen viitemäärän ja perusrasvaprosentin tuottajalle, joka ryhtyy neuvoston asetuksen 5 artiklan f alakohdan mukaisesti toimittamaan maitoa e alakohdassa tarkoitettulle ostajalle. Toimitusten viitemäärä on se litramäärä, joka tuottajalla on oikeus asianomaisen vuoden huhtikuun 1 päivänä alkavan 12 kuukauden jakson, jäljempänä *tuotan-*

tojakso, aikana toimittaa maitoa ilman ylitysmaksua edellä tarkoitettulle ostajalle.

6 §

Suoramyyntin viitemäärä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa tuottajan hakemuksesta tilakohtaisen suoramyyntin viitemäärän tuottajalle, joka harjoittaa neuvoston asetuksen 5 artiklan g alakohdassa tarkoitettua suoramyyntiä. Suoramyyntin viitemäärä on se litramäärä, joka tuottajalla on oikeus tuotantojakson aikana ilman ylitysmaksua myydä tai siirtää maitoa suoraan kuluttajille sekä myydä tai siirtää muita maitotuotteita.

Säännöksiä tilalta lähtevien juustojen ja muiden maitotuotteiden vastaavuuksista kermää ja voita lukuun ottamatta annetaan Maatalousviraston määräyksellä.

11 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Myös Ahvenanmaan valtionviraston päätöksestä haetaan muutosta valittamalla valituslautakuntaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

95.

Laki

kiinteistönmuodostamislain 72 ja 205 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä huhtikuuta 1995 annetun kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 72 ja 205 § seuraavasti:

72 §

Uusjaossa tehdään ne tiet, jotka ovat jaon tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisia.

Uusjaossa voidaan rakentaa osakaskiinteistöjen tarvitsemat vedenhankinta- ja viemärintilalaitteet. Laitteiden rakentamista koskevan suunnitelman laatii tai teettää asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

205 §

Kiinteistölle tuleva korvaus kuuluu kiinteistöön.

Jos kiinteistön omistajalle alueen tai osuuden siirtämisen, tilusvaihdon, osittelusta poikkeamisen, maan tai rakennuksen lunastamisen taikka muun sellaisen toimenpiteen johdosta on määrätty maksettavaksi suuruudeltaan merkittävä korvaus ja kiinteistön arvo on edellä tarkoitettun toimenpiteen vuoksi siinä määrin alentunut, että kiinteistöön koh-

distuva panttioikeuden haltijan oikeus saattaa vaarantua, on omistajalle tuleva korvaus korvoineen määrättävä tallettavaksi aluehallintovirastoon. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on kiinteistöön. Jollei kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuden haltijain antaneen lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on aluehallintoviraston jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottoakaassa (705/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

96.

Laki

eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/1996) 16 §:n 2 momentti, 18 §, 19 §:n 2 momentti, 20 ja 20 a §, 20 b §:n 3 momentti, 21 ja 23–25 §, 28 §:n 3 momentti, 35, 38, 39 ja 41–44 §, 46 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 momentti, 51 ja 59 § sekä 61 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 20 ja 20 a § sekä 20 b §:n 3 momentti laissa 220/2003, 28 §:n 3 momentti, 35 ja 38 § sekä 61 §:n 3 momentti laissa 300/2006, 39 § ja 48 §:n 1 momentti laissa 1430/2006, 44 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 51 § laissa 1194/1996 ja mainitussa laissa 300/2006 sekä 59 § osaksi mainitussa laissa 300/2006 seuraavasti:

16 §

Eläinkilpailut

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa kilpailujen järjestäjän kustannuksella määrätä eläinlääkäriin kilpailutilaisuuteen valvomaan eläinsuojelusäännösten ja -määräysten noudattamista.

tä antaa luvan sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan, josta eläimelle voi aiheutua vähäistä kipua tai tuskaa. Jos 1 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoitetaan useamman kunnan alueella, on lupa kuitenkin haettava siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa, jos lupaehtoja ei noudateta.

18 §

Eläimen luovuttaminen palkintona

Eläimen luovuttaminen arpajais- tai kilpailuvoittona on kielletty. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia kiellosta.

19 §

Eläinten pitäminen näytteillä ja käyttäminen esityksissä

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kunnaneläinlääkäri voi erityisestä syys-

20 §

Eläintarhat ja pysyvät eläinnäyttelyt

Eläintarhalla tarkoitetaan tässä laissa sel- laista pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä pääasiassa luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä. *Pysyvällä eläinnäyttelyllä* tarkoitetaan pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä yksin- omaan tai pääasiassa muita kuin luonnonva- raisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä tai jossa näytteillä pidettävä luonnonvaraisten eläinten tai eläinlajien määrä on vähäinen.

Eläimiä saadaan pitää näytteillä eläintar- hassa tai pysyvässä eläinnäyttelyssä vain aluehallintoviraston luvalla. Lupa eläintarhan

ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella eläintarha tai pysyvä eläinnäyttely sijaitsee.

Eläintarhan tulee osaltaan edistää luonnonvaraisen eläimistön suojelua ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä. Tässä tarkoituksessa eläintarhan tulee antaa yleisölle tietoa näytteillä pidettävistä lajeista ja niiden luonnollisista elinolosuhteista. Eläintarhan tulee lisäksi osallistua:

1) eläinlajien suojelua edistävään tutkimukseen;

2) eläinlajien suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen;

3) lajien suojeluun liittyvään tietojen vaihtoon; tai

4) milloin se on tarkoituksenmukaista, eläinlajien vankeudessa kasvattamiseen, kannan uudelleen istuttamiseen tai lajien luontoon palauttamiseen.

Sen lisäksi, mitä 39 §:ssä säädetään tarkastuksesta, aluehallintovirastolla on oikeus tarkastaa 3 momentissa tarkoitettujen vaatimusten noudattamista eläintarhassa.

20 a §

Sirkukset ja kiertävät eläinnäyttelyt

Eläimiä saadaan käyttää sirkuksessa ja muussa siihen verrattavassa näytöksessä, jos näytetään eläimille opetettuja taitoja, sekä pitää näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä vain aluehallintoviraston luvalla. Jos jollekin eläinlajille ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan järjestää eläinsuojelullisesti hyväksyttäviä olosuhteita sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai jos jonkin eläinlajin käyttämistä sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan pitää eläinsuojelullisesti hyväksyttävänä, maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan kieltää eläinlajin käyttäminen sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai pitäminen näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä.

Lupa kotimaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava siltä alue-

hallintovirastolta, jonka toimialueella on sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka eläinnäyttelyn omistajan kotipaikka. Lupa ulkomaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueelta ulkomainen sirkus, muu siihen verrattava näytös tai kiertävä eläinnäyttely tulee maahan.

20 b §

Eläintarhaa, pysyvää tai kiertävää eläinnäyttelyä ja sirkusta koskeva lupahakemus, luvan myöntäminen ja peruuttaminen

Lupa eläintarhan, pysyvän tai kiertävän eläinnäyttelyn tai sirkuksen pitämiseen myönnetään, jos toiminta täyttää tässä laissa ja sen nojalla eläinten pitopaikoille ja hoidolle asetettavat vaatimukset. Eläintarhaluvan edellytyksenä on lisäksi 20 §:n 3 momentissa säädettyjen vaatimusten täytyminen ja sirkusluvan edellytyksenä eläinten kohtelulle tässä laissa tai sen nojalla asetettavien vaatimusten täytyminen. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai sen nojalla asetettavia eläinsuojeluvaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja toiminnanharjoittaja ei korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Lupa voidaan kuitenkin peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea välittömästi, jos eläinten hyvinvoinnin turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. Aluehallintoviraston on tarkastettava eläintarha, pysyvä eläinnäyttely, kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja ennen luvan peruuttamista tai muuta luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaa koskevan asian ratkaisemista. Aluehallintoviraston on valvottava lupaehtojen noudattamista säännöllisin tarkastuksin.

21 §

Lihan, munien ja siitospeläinten tuotantotarhat

Siitä, mihin luonnonvaraisiin nisäkäs- ja lintulajeihin kuuluvia eläimiä saadaan ottaa tarhattavaksi lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuotantotarkoituksessa, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten tarhaamisesta lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuottamiseksi on toiminnanharjoittajan hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset aluehallintovirastolle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä ilmoituksen tehtäväksi myös muusta kuin tässä pykälässä tarkoitettusta tarhauksesta.

23 §

Riistanhoidolliset tarhat

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten riistanhoidollista tarhausta harjoittavan on hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset aluehallintovirastolle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- tai harrastuseläinten myymistä harjoittavan on hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella toimintaa harjoitetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään eläinten myymisestä, koskee myös eläinten välittämistä, vuokraamista, kasvattamista, valmentamista ja kouluttamista sekä säilytettäväksi ja hoidettavaksi ottamista ja opetuksen antamista eläinten käytössä.

Tarkempia säännöksiä siitä, minkälaista toimintaa on pidettävä ammattimaisena tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvana, voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tarkemmat säännökset aluehallintovirastolle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

25 §

Ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat määräykset ja toiminnan kieltäminen

Aluehallintovirasto voi 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen tarkastettuaan antaa toiminnan harjoittajalle eläinsuojelullisten haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä. Jos toiminta ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia eikä toiminnanharjoittaja annetuissa määräajassa korjaa toiminnassa olevia puutteita, aluehallintovirasto voi toiminnanharjoittajaa kuultuaan kieltää toiminnan harjoittamisen.

28 §

Eläinten maahantuonti

Elintarviketurvallisuusvirasto tai aluehallintovirasto voi eläimen omistajan tai haltijan kustannuksella määrätä teetettäväksi 2 mo-

mentissa tarkoitetut toimenpiteet. Teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

35 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan.

38 §

Eläinsuojeluvalvoja

Aluehallintovirasto voi määräämillään ehoilla myöntää oikeuden eläinsuojeluvalvojana suorittaa 39 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia sille, jolla on koulutuksen tai käytännön kokemuksen kautta hankittu riittävä perehtyneisyys tarkastuksen kohteena olevaan eläinlajiin ja sen pidolle asetettaviin eläinsuojeluvaatimuksiin ja joka on suorittanut Elintarviketurvallisuusviraston järjestämän eläinsuojeluvalvojakurssin. Tarkastusoikeus voi koskea eläinsuojeluvalvojan pätevyden mukaan joko yksittäistä tai useampaa eläinlajia. Eläinsuojeluvalvojalla ei ole oikeutta tehdä tarkastusta kotirauhan piirissä.

Eläinsuojeluvalvoja vastaa tarkastuksessa aiheuttamastaan vahingosta siten kuin vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään, ja hänellä on oltava vakuutus tarkastuksissa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalta. Eläinsuojeluvalvojan sovelletaan tämän lain mukaista tarkastusta suorittaessaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Aluehallintovirasto voi peruuttaa myöntämänsä oikeuden, jos eläinsuojeluvalvoja laiminlyö aluehallintoviraston määräämien ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tarkastusta koskevia velvoitteitaan. Oikeus voidaan peruuttaa myös muusta perustellusta syystä.

39 §

Tarkastus

Jos on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan tai käytetään tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, aluehallintovirastolla, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus.

Ilman epäilyäkin aluehallintovirastolla, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus sirkuksessa, eläintarhassa, pysyvässä ja kiertävässä eläinnäyttelyssä, eläinkilpailuissa, 16 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa sekä esityksessä ja näytöksessä, jossa eläimiä on mukana, sekä siellä, missä harjoitetaan 21, 23 tai 24 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Ilman epäilyäkin tarkastuseläinlääkärillä on oikeus suorittaa tarkastus kaikissa eläintiloissa teurastamon tai teurastuspaikan alueella.

Tarkastuksen suorittajalla on oikeus päästä tiloihin, joissa eläintä pidetään, ja ottaa korvaukset tarkastusta varten tarvittavia näytteitä. Tarkastuksessa voidaan tarkastaa eläin, sen pitopaikka sekä eläintä varten tarkoitetut ravinto, juotava, varusteet ja välineet.

Kotirauhan piirissä tässä pykälässä tarkoitettua tarkastuksen saa suorittaa ja näytteen ottaa vain viranomaisen ja tarkastuksen saa suorittaa ja näytteen ottaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on aihetta epäillä eläimen omistajan tai haltijan syyllistyvän tämän lain vastaiseen, rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn. Eläinsuojeluvalvoja voi tarkastusoikeutensa rajoissa tarvittaessa avustaa viranomaista kotirauhan piiriin kohdistuvan tarkastuksen suorittamisessa.

41 §

Ilmoitukset

Jos eläinsuojeluvalvoja tekemässään tarkastuksessa havaitsee, että tätä lakia taikka

sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, on hänen ilmoitettava siitä aluehallintovirastolle, kunnaneläinlääkärille, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalle viranhaltijalle tai poliisille, jonka on tarvittaessa ryhdyttävä asiassa 42–44 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jos tarkastuseläinlääkäri epäilee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, on hänen ilmoitettava asiasta sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella eläintenpitoyksikkö sijaitsee.

42 §

Kiellot ja määräykset

Jos 39 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, aluehallintovirasto, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi kieltää eläimen omistajaa tai haltijaa jatkamasta tai toistamasta tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaista menettelyä taikka määrätä eläimen omistajan tai haltijan määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

43 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Aluehallintovirasto voi omasta aloitteestaan tai kunnaneläinlääkäriin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkäriin tai poliisiin pyynnöstä tehostaa 42 §:n nojalla annettua kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkoilaisa.

44 §

Kiireelliset toimenpiteet

Jos eläinsuojelulliset syyt vaativat, aluehallintovirasto, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi 42 §:n säännöksistä poiketen ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa eläimelle voidaan hankkia hoitoa muualta tai hoitaja taikka rehua tai muita eläimen hyvinvoinnin kannalta ehdottoman välttämättömiä aineita taikka, jos se ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, eläin voidaan lopettaa tai toimittaa teurastettavaksi taikka myydä huutokaupalla tai käyvästä hinnasta muuten.

46 §

Haltuunotto ja hävittäminen

Aluehallintovirastolla, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, tarkastuseläinlääkärillä ja poliisilla on oikeus ottaa haltuun 12 §:ssä tarkoitettu laite, väline tai aine. Laitteen, välineen tai aineen omistajan tai haltijan kuulemisesta ennen haltuunottopäätöksen tekemistä sekä päätöksen tiedoksiantamisesta on vastaavasti voimassa, mitä niistä 45 §:ssä säädetään.

48 §

Selvitykset ja tutkimukset

Elintarviketurvallisuusvirasto ja aluehallintovirasto voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä virkaeläinlääkärit suorittamaan selvityksiä ja tutkimuksia sellaisissa eläintenpitoyksiköissä, joissa pidetään eläimiä elinkeinonharjoittamisen tarkoituksessa, sekä teurastamoissa ja teurastuspaikoissa.

51 §

Valitus

Elintarviketurvallisuusviraston, aluehallintoviraston, kunnaneläinlääkäriin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkäriin, rajaeläinlääkäriin ja poliisin tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaisissa (586/1996) säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

59 §

Palkkiot

Kunnaneläinlääkäriillä on oikeus saada 39 §:n nojalla suorittamastaan tarkastuksesta palkkiota ja korvausta siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista erikseen säädetään.

Samanlainen oikeus on myös Elintarviketurvallisuusviraston ja aluehallintoviraston määräämällä eläinlääkäriillä, joka on suorittanut 48 §:ssä tarkoitetun selvityksen tai tutkimuksen.

61 §

Vahingonkorvaus

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös Elintarviketurvallisuusviraston tai aluehallintoviraston tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittamaan määräämän eläinlääkäriin mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja korvausten takaisinperintään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

97.

Laki

metsälain 14 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1996 annetun metsälain (1093/1996) 14 b §, sellaisena
kuin se on laissa 552/2004, seuraavasti:

14 b §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkät-
töilmoitus kohdistuu elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskuksen metsäkeskukselle toi-
mittamassa asiakirjassa mainittuun liito-
oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan,
metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava
tästä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes-

kukselle, maanomistajalle sekä tiedossaan
olevalle maanomistajan edustajalle ja met-
sänhakkuuoikeuden haltijalle.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

—————

98.

Laki

eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 4 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1192/1996) 4 ja 18 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 297/2006, seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rajaeläinlääkärillä* tämän lain mukaisia tehtäviä suorittavaa Elintarviketurvallisuusviraston palveluksessa olevaa tai Elintarviketurvallisuusviraston tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamaa laillistettua eläinlääkärinä ja tämän sijaista; sekä

2) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvallisuusvirastoa, rajaeläinlääkärinä, tullilaitosta, aluehallintovirastoa, 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta valtion, kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, jonka kanssa maa- ja metsätalousministeriö on sopinut tarkastusten tekemisestä hyväksytyissä satamissa sekä 18 §:ssä tarkoitettua tehtävää suorittavaa kunnaneläinlääkärinä.

maahan ja jonka osalta havaitaan tai on syytä epäillä olevan eläintautien leviämisen vaaraa, vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi. Samaa menettelyä sovelletaan myös mainitulla tavalla maahan tuodun eläimen jälkeläisiin, alkioihin, sulusoluihin sekä eläimestä saataviin tuotteisiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettun eläimen tai tavaran todetaan aiheuttavan tai sen osalta on syytä epäillä aiheutuvan eläintautilain (55/1980) nojalla määriteltyjen vastustettavien eläintautien leviämisen vaaraa, on aluehallintoviraston ja kunnaneläinlääkärin ryhdyttävä asiassa annettujen säännösten ja Elintarviketurvallisuusviraston määräysten mukaisesti eläintautilain mukaisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

18 §

Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä sellaisen eläimen tai tavaran, joka on tuotu

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

99.

Laki**eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun lain (617/1997) 4 §:n 9 kohta, 6, 7 ja 27–30 §, 31 §:n 1 momentti sekä 32 ja 33 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 9 kohta ja 6 § laissa 299/2006, seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvallisuusvirastoa, Lääkelaitosta, aluehallintovirastoa ja aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämää eläinlääkärinä.

6 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan.

7 §

Eläinlääkärit

Aluehallintovirasto voi käyttää apunaan valvontatehtävien suorittamisessa tähän tehtävään määräämiään eläinlääkäreitä. Aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri on tässä tehtävässään aluehallintoviraston ohjauksen ja valvonnan alainen. Eläinlääkäriin sovelletaan hänen suorittaessaan valvontatehtävää rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämällä eläinlääkärillä on oikeus saada suorittamastaan tehtävästä korvaus siten kuin

eläinlääkäreiden toimituspalkkioista erikseen säädetään.

27 §

Määräykset ja kiellot

Jos tuotantoeläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä välinettä, aluehallintovirasto voi määrätä eläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi. Aluehallintovirasto voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. Aluehallintovirasto voi lisäksi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantotilan muiden tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotalalta.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, aluehallintovirasto voi määrätä tuotantotilan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on rajoitettu tämän lain nojalla.

Jos tuotantotalalta peräisin olevasta eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan

lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, aluehallintovirasto voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos tuotantotilalta peräisin olevista eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, aluehallintovirasto voi määrätä tuotantotilan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät tuotantotilat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan.

28 §

Kiireelliset toimenpiteet

Kiireellisissä tapauksissa aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri voi kieltää 27 §:ssä tarkoitettujen tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Eläinlääkäriin on viipymättä saatettava tekemänsä päätös aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Päätöstä on noudatettava, kunnes aluehallintovirasto on ratkaissut asian. Aluehallintoviraston on käsiteltävä asia kiireellisenä.

29 §

Kuuleminen

Ennen 27 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä aluehallintoviraston ja ennen 28 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämä eläinlääkäriin on varattava eläimen omistajalle tai haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Kiireellisissä tapauksissa eläimen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuul-

luksi vain, jos tämä on viivytyksettä tavattavissa. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava eläimen omistajalle tai haltijalle.

30 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Aluehallintovirasto voi asettaa 27 ja 28 §:n nojalla annetun määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

31 §

Haltuunotto

Aluehallintoviraston on 27 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa otettava tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa oleva rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävä väline haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai että eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

32 §

Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen

Haltuunotettu omaisuus voidaan tarvittaessa säilyttää tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan luona sopivalla tavalla merkittynä taikka sinetöidyssä tai muuten merkityssä varastotilassa.

Aluehallintovirasto päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai jos haltuunotetun eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty,

haltuunotettu omaisuus on määrättävä hävitettäväksi. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

33 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämän eläinlääkärin 28 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

Aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

100.

Laki**peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan peruskuivatustoiminnan tukemisesta 24 päivänä lokakuuta 1997 annetun lain (947/1997) 3 §:n 5 kohta, 11 ja 16 §, 17 §:n 1 ja 2 momentti, 18 §:n 5 momentti, 23–25 ja 27 § sekä 29 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 18 §:n 5 momentti ja 23 § laissa 82/2007, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan

5) *valtionyöllä* tämän lain mukaista tukea saavaa peruskuivatushanketta, jossa toteuttajana on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja työn vastaanottajana ojitusyhtiö;

11 §

Valtiontyön luovuttaminen

Valtiontyön valmistuttua pidetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja ojitusyhtiön kesken luovutuskokous. Luovutuskokouksessa päätetään työn luovuttamisesta yhtiölle, jolle samalla siirtyy vastuu hankkeen hoidosta. Luovutuskokouksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

16 §

Valtionlainan jakaminen ja panttivastuun muuttaminen

Jos tämän lain mukaisesta samasta valtionlainasta ja sen korosta panttina olevat kiinteistöt kuuluvat eri omistajille, saadaan laina jakaa tällaisten kiinteistön omistajien kesken,

jos omistajat siitä sopivat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy sopimuksen ja sellaisten panttioikeuksien ja erityisten oikeuksien haltijat, joiden asema heikkenee, antavat jakamiseen suostumuksensa.

Valtion puolesta voidaan hyväksyä lainan jakaminen tai antaa suostumus panttivastuusta vapauttamiseen, jos valtionlainan ja sen koron takaisin periminen ei vaarannu. Suostumuksen antamiseen sovelletaan lisäksi, mitä maakaaren 18 luvun 6 §:ssä säädetään.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään kiinteistöä, koskee myös luovutettua määräalaa, jonka saannolle on annettu lainhuuto.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä pykälässä tarkoitettuun sopimuksen hyväksymistä tai suostumuksen antamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

17 §

Ilmoitus kirjaamisviranomaiselle

Kun valtiontyön rahoituspäätös on tehty, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen viivytyksettä tehtävä ilmoitus asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle 15 §:ssä mainitun panttioikeuden merkitsemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Kunkin kiinteistön lainamääräksi on tällöin ilmoitettava kustannusarvion ja kustannusten osittelu perusteella laskettu osuus hankkeen kustannuksista. Panttioikeus raukeaa, jollei ilmoitusta ole

toimitettu kirjaamisviranomaiselle vuoden kuluessa rahoituspäätöksen tekemisestä.

Kun hankkeen valmistuttua on tehty päätös, jolla syntyneet kustannukset on jaettu kiinteistöille, ja kun kustannukset ovat toteutuneet kustannusarviossa arvioitua merkittävästi suurempina, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä kirjaamisviranomaiselle ilmoitus, jossa on mainittu valtion saatavan uusi rahamäärä.

---

18 §

Avustuksen takaisinperiminen ja lainan irtisanominen

Tässä pykälässä tarkoitetun avustuksen takaisinperintä- tai lainan irtisanomispäätöksen tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tapauksessa lainan irtisanomisesta päättää kuitenkin Valtiokonttori.

23 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Valtiokonttori sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

24 §

Rahoituspäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää avustuksen myöntämisestä osakastyölle sekä avustuksen ja lainan myöntämisestä hankkeen toteuttamiseksi valtiontyönä. Rahoituspäätös on annettava tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

25 §

Valvonta

Osakastöiden toteuttamista ja kunnossapitoa sekä niihin liittyvien rahoitusehtojen

noudattamista valvovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Valtiontöiden kunnossapitoa ja niihin liittyvien rahoitusehtojen noudattamista valvovat samoin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Asianomaisella ministeriöllä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä avustusten käyttöön liittyviä tarkastuksia. Avustuksen saaja on velvollinen esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Tarkemmat säännökset valvonnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

27 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitetussa asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä ja asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta muutoksenhakuviranomaiselle.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Jos kysymys on muusta kuin tämän lain 18 §:ää koskevasta asiasta, muutosta saa hakea vain jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi tai jos luvan myöntämiseen on muu painava syy.

29 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämän lain 14 §:n 2 momenttia voidaan soveltaa kuitenkin myös edellä 2 momentissa tarkoitettujen lakien nojalla myönnettyjen

lainojen takaisinperimiseksi maatilakohtaisesti, jos asianosainen tekee siitä hakemuksen tarpeellisine selvityksineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen eräiden saamisten perimisestä kerta kaikkiaan annetun lain (682/1966) mukaisen viimeisen maksuerän erääntymistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

101.**Laki****Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta 14 päivänä marraskuuta 1997 annetun lain (987/1997) 4 § seuraavasti:

4 §

Toimijan tiedonantovelvollisuus

Toimija on velvollinen antamaan kaikki tarvittavat selvitykset tässä laissa tarkoitetun asian selvittämiseksi sakon uhalla.

Aluehallintovirasto asettaa ja määrää 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon maksetta-

vaksi siinä järjestyksessä kuin uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

102.

Laki**maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 38–40 §, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 55, 58, 60, 63 ja 65 §, 72 §:n 2 momentti sekä 75 §,

sellaisina kuin niistä ovat 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti sekä 55, 58 ja 63 § laissa 1479/2007, 60 § laissa 425/2007 sekä 65 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja mainitussa laissa 1479/2007, seuraavasti:

38 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Maaseutuyrityksille tämän lain tai muiden säädösten tai valtioneuvoston päätöksen nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 36 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesti korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

39 §

Velkajärjestelysopimus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyksistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

40 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos:

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa;

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuin vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päättä.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettua tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tarkastuksia.

45 §

Tietojensaanti

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yksilöidystä pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle tai näiden valtuuttamalle henkilölle tiedot, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot tai asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä taikka tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Tuen myöntämisestä 15 §:ssä tarkoitettuun vesistötoimenpiteeseen päättää asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön sille osoittamien määrärahojen rajoissa.

58 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan 58 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

63 §

Käsittelymaksun periminen

Maaseutuviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia. Velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä muualla laissa niiden käyttämisestä säädetään, käyttää:

1) maan ja omaisuuden hankkimiseen;
2) hankitun omaisuuden hoitamiseen ja kunnostamiseen;

3) maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettyistä lainoista aiheutuviin hyvityksiin, korvauksiin ja hoitomenoihin sekä valtiontakaukseen liittyviin korvauksiin ja valtion takausvastuun toteutumisesta aiheutuviin menoihin;

4) 11 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin;

6) maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallinnassa olevan pellon metsittämiseen ja niiden hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; sekä

7) maatilatalouteen ja maaseudun pienyrittötoimintaan liittyvään tutkimustoimintaan ja niitä koskevien selvitysten tekemiseen.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yrittötoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saadaan maksaa palkkiota ja korvausta 36 ja 38 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn liittyvistä kustannuksista.

72 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten velkajärjestely

Vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevan sopimuksen allekirjoittaa valtion puolesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

75 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, metsäkeskuksen ja maaseutuelinkeinon valituslautakunnan antamiin päätöksiin maaseutuelinkeinolain ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin 58–61 §:ssä vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010. Lain 38, 39 ja 65 § sekä 72 §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohdantana.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

103.

Laki**eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkäriammattin harjoittamisesta 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun lain (29/2000) 12 §, 19 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti, 33 §:n 2 momentti sekä 34 ja 40 §, sellaisina kuin niistä ovat 12 ja 34 § osaksi laissa 301/2006 sekä 19 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti ja 40 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

12 §

Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Elintarviketurvallisuusviraston määräysten mukaisia ilmoituksia ja tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä Elintarviketurvallisuusviraston tai aluehallintoviraston vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkäriammattin harjoittamiseen liittyviä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkäriammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteensa sekä niiden muutokset Elintarviketurvallisuusvirastolle ja aluehallintovirastolle.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen eläintautilain (55/1980) nojalla vastustettavien eläintautien leviämisen estämiseksi, niille eläinlääkäreille ja muille viranomaisille, joille kuuluu eläintautilain täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpi-
 topaikassa tekemistään havainnoista eläin-

suojeluviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.

19 §

Ohjaus ja valvonta

Aluehallintovirasto huolehtii toimialueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta.

22 §

Vastaanotto toiminnan tarkastaminen

Elintarviketurvallisuusvirasto tai aluehallintovirasto voi tarkastaa eläinlääkäriammattin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. Samoin perustein Elintarviketurvallisuusvirasto voi myös määrätä aluehallintoviraston suorittamaan tarkastuksen.

33 §

Eläinlääkärirekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisajat ja tietojen luovuttaminen

Aluehallintovirastolla on tämän lain mukaisia valvontatehtäviä varten ja Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisella Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen niin edellyttäessä oikeus saada maksutta tietoja eläinlääkärirekisteristä. Tietoja voidaan maksutta luovuttaa myös tuomioistuimelle ja muulle viranomaiselle ja yhteisölle, jolla on tiedonsaantiin laissa säädetty oikeus. Aluehallintovirastoille eläinlääkärirekisteri ja sen sisältämät tiedot voidaan antaa myös sähköisessä muodossa.

---

34 §

Eläinlääkäriluettelo

Elintarviketurvallisuusvirasto julkaisee 32 §:n 2 momentissa mainittujen tietojen perusteella yleisön käyttöön tarkoitettun eläinlääkäriluettelon. Eläinlääkäriluettelossa ei asianomaisen eläinlääkäriammattin harjoittajan suostumuksetta saa olla kotiosoitteita eikä henkilötunnuksia. Eläinlääkäriluettelo toimitetaan maksutta vuosittain aluehallintovirastoille, apteekkeille ja lääketukku-kaupoille. Se voidaan luovuttaa myös sähköisessä muodossa

sa maksutta viranomaisille, apteekkeille ja lääketukku-kaupoille.

Kunnaneläinlääkäreiden osalta eläinlääkäriluettelo täydennettynä henkilötunnuksilla voidaan toimittaa maksutta kirjallisena tai sähköisesti kunnaneläinlääkäreiden eläkkeitä käsitteleville eläkelaitoksille.

40 §

Tiedonsaantioikeus

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä samoin kuin apteekilta ja lääketukku-kaupalta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

104.

Laki**porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 20 §, 22 §:n 3 momentti, 32–34 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 37 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentti, 44 §:n 3 kohta, 45 §, 55 §:n 1 momentti, 56, 60 ja 62 §, 65 §:n 2 momentti sekä 77, 79 ja 80 §,

sellaisina kuin niistä ovat 35 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 momentti ja 60 § laissa 426/2007, 36 § osaksi laissa 275/2004, 37 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, 39 §:n 1 momentti laissa 54/2008 sekä 45 ja 56 § osaksi mainitussa laissa 426/2007, seuraavasti:

20 §

Vakuudet

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ole myöntänyt vakuuden hankkimisesta vapautusta.

Jos muun kuin lainaan liittyvän tuen hakijana on muu kuin julkisoikeudellinen yhteisö, voi tuen myöntävä viranomaisvaatia tältä tarvittaessa vakuuden. Tuen myöntävä viranomaisvaatii päättyä vakuuden muodosta. Tarkempia säännöksiä siitä, milloin vakuuden antaminen on tarpeen, voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

22 §

Valtionvastuu

—————
Vapaaehtoinen velkajärjestely tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suostumuksella.

32 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Porotalous- ja luontaiselinkeinon harjoittajille tämän lain tai muiden säädösten nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 30 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesti korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

33 §

Velkajärjestelysopimus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyksistä, menettelystä ja seurannasta säädetään

tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

34 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos:

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa; tai

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuimien vahvistama lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus velkajärjestelyn raukeamisen synn vuoksi toisin päättä.

35 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

36 §

Rahoitustuen hakeminen ja myöntäminen

Rahoitustuen myöntää hakemuksesta asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Tukea koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti ja allekirjoitettava.

Ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää rahoitustuen myöntämisestä, voidaan hakemuksesta hankkia lausunto kunnan maaseutuviranomaiselta ja, milloin hakemus perustuu porotalouteen, myös Paliskuntain yhdistykseltä. Lisäksi on tarvittaessa hankittava lausunto myös muulta asiantuntijataholta, joka on perehtynyt hakijan harjoittamaan toimialaan.

37 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että valvonnassa käytetään apuna elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia tai muun hallinnonalan viranomaisia edellyttäen, että tehtävistä ja niiden laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja asianomaisen ministeriön välillä. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa teknisuusteollisuuden säännöksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

38 §

Rakentamisen valvonta

Tarkastukset suoritetaan rakennuttajan kustannuksella siten kuin tarkastuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä. Tarkastuksen voi tämän lain mukaisesti valvontaa varten suorittaa myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymä rakennusvalvontaviranomainen.

39 §

Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Luottolaitoksen myöntämää valtionlainaa tai korkotukilainaa ei saa nostaa, ellei tuen saaja esitä lainan nostamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen nostolupaa. Nostoluvan edellytyksenä on tuetun hankkeen toteuttamisesta esitetty hyväksyttävä selvitys. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin nostolupaa varten esitettävistä selvityksistä, menettelystä ja määräajasta nostoluvan saamiseksi.

40 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

44 §

Harkinnanvarainen takaisinperintä

Tuen maksaminen voidaan lakkauttaa 43 §:ssä säädetyn lisäksi ja se voidaan määrätä osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi, jos:

3) tuen saaja on avustuksen viimeisen erän maksamisesta tai lainan viimeisen erän nostamisesta seuraavien viiden vuoden aikana ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suostumusta luovuttanut tuen kohteena olevaa omaisuutta muun kuin perintöoikeudellisen saannon kautta henkilölle, joka ei täytä tuen myöntämisen edellytyksiä;

45 §

Toimivalta periä tuki takaisin

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto päättävät myöntämiensä tukien takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tuki on perittävä takaisin kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon takaisinperimisen peruste ja henkilön maksukyky. Avustuksen takaisinmaksuaika saa olla korkeintaan vuoden ja valtionlainan takaisinmaksuaika korkeintaan kahden vuoden pituinen. Lainaa ja avustusta irtisanottaessa ja tukea takaisin perittäessä on samalla päätettävä, onko maksettavaksi määrätty pääoma suoritettava yhdessä vai useammassa erässä. Tuen takaisin perimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

Luottolaitos voi irtisanoa korkotukilainan heti takaisin maksettavaksi, jos korkotuki on 43 §:ssä mainituilla perusteilla päätetty lakkauttaa. Luottolaitoksen tulee irtisanoa valtionlaina, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on lainvoimaisesti määrännyt lainan irtisanottavaksi. Luottolaitos voi irtisanoa sekä valtionlainan että korkotukilainan, jos 44 §:n 9–11 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa.

55 §

Muutoksenhakuoikeus

Asianosainen saa hakea muutosta Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinonjen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

56 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille elinkeino-,

liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain perusteella antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöstä koskeva valitus voidaan toimittaa suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

60 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia sekä tuen myöntämistä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia koskevat päätökset ovat maksuttomia myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

62 §

Erityiset etuudet

Luontaiselinkeinon harjoittajalla, joka omistaa tai muutoin hallitsee ja asuu luontaiselinkeinotilaa tai lisäaluetta antamalla muodostettua tilaa taikka tilaa, jonka hankkimista tai rakentamista on tuettu tämän lain tai ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain nojalla, on ilman eri korvausta oikeus valtion maa- ja vesialueilla:

1) sijoittaa Metsähallituksen lupapäätöksellä tukikohta metsästäystä varten erityisen painavista syistä tai tukikohta kalastusta varten sekä kalakellareita ja varastosuojia elinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömille paikoille kalastuselinkeinon kannalta merkittävien vesistöjen välittömään yhteyteen; ja

2) laiduntaa karjaa sekä koota sille heinää, lehdeksiä, järviluhtaa ja -kortetta.

Edellä 1 momentissa mainittu lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista on pidettävä luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömänä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa lausunnon tukikohdan tarpeellisuudesta.

Metsähallitus voi, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyt erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttäminen

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös porotalous- ja luontaiselinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävään yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä yrittäjien tai yrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

77 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamiin päätöksiin porotalouslain ja luontaiselinkeinon mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin tämän lain 9 luvussa vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

79 §

Rakennuspaikka

Paliskunta, joka porotilalain mukaisella hallinto-oikeudella hallitsee rakennuspaikka-aluetta, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäris-

tökeskuksen lupapäätöksellä vaihtaa sijainniltaan epätarkoituksenmukaisen tai sijainniltaan tarpeettomaksi käyneen rakennuspaikka-alueen Metsähallituksen osoittamaan porotalouden kannalta soveliaaseen paikkaan. Paliskunnan on siirrettävä omistamansa rakennukset alueelta kahden vuoden kuluessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä lukien. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tehostaa päätöstä uhkasakolla tai teettämisuhalla, siten kuin niistä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

80 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Porotilalain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät porotilalain täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Sanottu koskee myös maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Valtion

saamisten siirtäminen, valtion saamisten sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivastuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamisten osalta kuuluu kuitenkin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan, jollei niitä tässä laissa ole annettu maan- ja metsätalousministeriön tehtäväksi. Porotilalain noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta. Maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee kuitenkin lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa lainsäädännössä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

105.

Laki**siemenkauppalain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä elokuuta 2000 annetun siemenkauppalain (728/2000) 16 § seuraavasti:

16 §

Valvontaviranomaiset

maaseutuelinkeinoviranomaisia. Kylvösiemenen maahantuontia valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia ja kuntien

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

106.**Laki****satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan satovahinkojen korvaamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1214/2000) 7 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1495/2007, seuraavasti:

7 §

Normisato

vuotta koskevat määräykset normisadoista kasvilajeittain.

Normisatojen määrittämistä varten valtakunta jaetaan normisatoalueisiin, jotka vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueita. Maaseutuvirasto antaa kutakin

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

107.

Laki

vesihuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 2001 annetun vesihuoltolain (119/2001) 4 ja 11 § sekä 29 §:n 2 momentti seuraavasti:

4 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

11 §

Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta kiinteistölle vapautuksen 10 §:ssä tarkoitetusta liittämisvelvollisuudesta tässä pykälässä säädetyn perustein. Ennen vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle, kiinteistön omistajalle tai haltijalle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto.

Vapautus liittämisvelvollisuudesta on myönnettävä, jos:

1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy;

2) vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella;

3) sekä lisäksi:

a) vesijohtoon liittämisestä vapautettavalla kiinteistöllä on käytävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä; tai

b) jätevesiviemäriin liittämisestä vapautettavan kiinteistön jätevesien kokoaminen ja käsittely voidaan järjestää niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista; taikka

c) huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista varten tarkoitettuun viemäriin liittämisestä vapautettavan kiinteistön hulevesi ja perustusten kuivatusvesi voidaan poistaa muutoin asianmukaisesti.

29 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan toimenpiteisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin _____

108.

Laki**maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1559/2001) 10 c §:n 4 momentti, 10 d §:n 5 momentti ja 25 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 10 c §:n 4 momentti laissa 283/2008 ja 10 d §:n 5 momentti laissa 301/2009, seuraavasti:

10 c §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä

korottamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa kiireellisenä.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun viitemäärän muodostamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa kiireellisenä.

25 §

Hakumenettely

Tässä laissa tarkoitettua tukea on haettava kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta tai Ahvenanmaan valtionvirastolta.

10 d §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto ennen viitemäärän

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

109.

Laki**hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hukkakauran torjunnasta 8 päivänä maaliskuuta 2002 annetun lain (185/2002) 6 §:n 3 momentti, 10 § ja 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Katselmus ja torjuntasuunnitelma

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee siirtää torjuntasuunnitelman tekeminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

10 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassaan apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia ja maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

11 §

Valtuutetut tarkastajat

Sen lisäksi, mitä 10 §:ssä säädetään, Elintarviketurvallisuusvirasto voi käyttää apunaan tehtävään kirjallisesti valtuuttamiaan tarkastajia, jotka toimivat Elintarviketurvallisuusviraston valvonnassa ja yhteistyössä niin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kuin maaseutuelinkeinoviranomaisen kanssa. Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

110.

Laki

yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä helmikuuta 2003 annetun yhteismetsälain (109/2003) 37 § seuraavasti:

37 §

Pantinhaltijan aseman turvaaminen

Jos yhteismetsästä luovutetaan alue tai yhteismetsä myydään ja toimenpiteen vuoksi yhden tai useamman osakaskiinteistön arvo merkittävästi alenee, on osakaskunnan talletettava tällaiselle kiinteistölle kuuluva osuus kauppahinnasta korkoineen aluehallintovirastoon, jos kiinteistöön kohdistuu panttisaamia. Lohkomistoimituksessa on toimitusmiesten päätettävä, minkä kiinteistöjen osalta kauppahinta on talletettava. Kauppahintaa ei saa jakaa ennen toimitusmiesten ratkaisua.

Panttioikeuden tai kirjatun eläkeoikeuden haltijalla on talletettuun kauppahintaan sama

oikeus kuin hänellä on osakaskiinteistöön. Jollei osakaskiinteistön omistaja voi näyttää edellä mainittujen oikeudenhaltijoiden antaneen lupaa talletetun kauppahinnan nostamiseen, on aluehallintoviraston jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta säädetään ulosottokaarissa (705/2007).

Yhteismetsästä lunastetusta alueesta suoritettuun korvaukseen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään kauppahinnasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

111.

Laki**kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinterveyden suojelemisesta 18 päivänä heinäkuuta 2003 annetun lain (702/2003) 4 §:n 5 momentti, 6 §:n 2 momentti, 9 ja 10 §, 11 §:n 3 momentti, 14 §, 26 §:n 3 momentti, 28 § sekä 30 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 384/2008, seuraavasti:

4 §

Rekisteröitymisvelvollisuus ja rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröintiä kasvinsuojelurekisteriin haetaan Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitella hakemuksella, joka toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Päätöksen rekisteröinnistä tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

6 §

Markkinointi

Kasvipassin käyttöoikeuden antaa Elintarviketurvallisuusvirasto tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hakemuksesta toimijalle, jonka toiminta on Elintarviketurvallisuusviraston virallisessa valvonnassa, jos toiminta, jolle haetaan kasvipassin käyttöoikeutta tavarankäytössä, täyttää kyseiseltä toiminnalta vaadittavat kasvinterveysmääräykset. Muun 1 momentissa tarkoitettua todistuksen antaa Elintarviketurvallisuusvirasto tavaralle tai toiminnalle, joka täyttää kyseiseltä tavaralta tai toiminnalta todistuksen saamiseksi vaadittavat kasvinterveysmääräykset.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta ja muuttumisesta

Toimijan on tehtävä toimintansa lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitettu kirjallinen ilmoitus, joka toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Toimijan, jolle on myönnetty 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu merkinnän käyttöoikeus, on toimitettava kyseinen ilmoitus Elintarviketurvallisuusvirastoon.

10 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Joka tietää tai epäilee 2 §:n 3 momentin nojalla säädetyssä asetuksessa tarkoitettua kasvintuhoojaa esiintyvän omistamallaan tai hallinnassaan olevalla kiinteistöllä, kiinteistön osalla, viljelmällä, tavaravarastossa, kuljetusvälineessä tai rakennuksessa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai Elintarviketurvallisuusvirastolle. Sama koskee viranomaista, joka toiminnassaan havaitsee tällaisen kasvintuhoojan esiintymisen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava kasvintuhoojan esiintymisestä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

11 §

Kasvintuhoojien torjunta

Elintarviketurvallisuusvirasto tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee 2 momentissa tarkoitetun asetuksen nojalla toimijakohtaisen torjuntapäätöksen. Torjuntapäätös voidaan tehdä myös asianosaista kuulematta, jos asian ratkaisemista ei voi lykätä ilman kasvinterveydelle aiheutuvaa merkittävää vaaraa ja asianosaisten kuuleminen ei ole viivytyksettä mahdollista. Jos on erityistä syytä epäillä asetuksessa tarkoitetun kasvintuhoojan esiintymistä, Elintarviketurvallisuusvirasto voi ryhtyä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin jo ennen kasvintuhoojan esiintymisen varmistumista.

14 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia. Elintarviketurvallisuusvirasto on kasvinterveysdirektiivissä tarkoitettu kasvinsuojeluviranomainen Suomessa.

Maahantuontia, siltä osin kuin se ei kuulu Elintarviketurvallisuusvirastolle, valvoo Tullilaitos. Tullilaitokselle siirrettävistä Elintarviketurvallisuusviraston toimivaltaan kuuluvista tehtävistä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sen mukaan kuin tehtävien siirrosta ja laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja valtiovarainministeriön välillä.

26 §

Kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökielto

Jos asia ei siedä viivytystä, Elintarviketurvallisuusviraston lisäksi elinkeino-, liikenne-

ja ympäristökeskus tai valtuutettu tarkastaja voi kieltää kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käytön väliaikaisesti. Väliaikainen käyttökielto on saatettava viivytyksettä Elintarviketurvallisuusviraston ratkaistavaksi. Kielto raukeaa, jos Elintarviketurvallisuusvirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa kiellon antamisesta.

28 §

Uhkasakko tai teettäminen

Elintarviketurvallisuusvirasto voi tehostaa 11 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa, toimenpidettä tai niitä koskevan menettelyn täytäntöönpanoa taikka 26 §:ssä tarkoitettua kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

30 §

Kasvintuhoojan torjuntapäätöksestä aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaaminen

Korvausta on haettava Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on toimitettava asianomaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen, ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa lausunnon sen tekemään torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Elintarviketurvallisuusvirastolle. Elintarviketurvallisuusvirasto päättää kustannusten ja vahinkojen korvaamisesta sekä korvauksen maksamisesta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

_____

112.

Laki**vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuollon tukemisesta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (686/2004) 5 ja 9 §, 13 §:n 2 momentti sekä 14 §, seuraavasti:

5 §

Tukipäätös

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 11 §:ssä säädetään avustuspäätöksen sisällöstä, on avustuspäätöksessä asetettava tarpeelliset ehdot vesihuoltoavustuksen saajalle toimenpiteen aloittamisesta, toteuttamisesta ja loppuunsaattamisesta.

9 §

Avustushakemus

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Avustushakemus on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu suunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

14 §

Tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta Suomen ympäristökeskuksessa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

113.**Laki****Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Metsähallituksen erävalvonnasta 22 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1157/2005) 19 § seuraavasti:

19 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. Aluehallintovirasto valvoo toimialueellaan erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Metsähallituksen on laadittava erävalvonnasta kalenterivuositain toimintakertomus ja toimitettava se seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä 1 momentissa tarkoitetuil-

le viranomaisille valvonnan toteuttamista varten. Valvontaviranomaisilla on oikeus saada Metsähallitukselta jäljennös 17 §:ssä tarkoitettusta tapahtumailmoituksesta ja muuta valvonnan kannalta tarpeellista tietoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

114.

Laki

elintarvikelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006) 3 §:n 3 momentti, 15, 30, 31 ja 33 §, 34 §:n 2 momentti, 43 §:n 2 momentti, 48 §:n 3 momentti, 49 §:n 3 momentti, 52, 75 ja 83 § sekä 86 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 15 § osaksi laeissa 989/2007 ja 1137/2008, 52 § osaksi mainitussa laissa 989/2007 sekä 75 § osaksi mainitussa laissa 1137/2008, seuraavasti:

3 §

Euroopan yhteisön lainsäädäntö

 Siltä osin kuin muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveysturvallisuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1774/2002, jäljempänä *sivutuoteasetus*, koskee tämän lain mukaisia elintarvikehuoneistoja tai niissä harjoitettavaa toimintaa, toimivaltaisia valvontaviranomaisia ovat Elintarviketurvallisuusvirasto, aluehallintovirastot ja kunnan valvontaviranomaiset siten kuin niiden toimivaltajaosta tässä laissa säädetään.
 -----

15 §

Elintarvikehuoneiston hyväksyvä viranomainen ja hyväksymispäätös

Elintarviketurvallisuusvirasto hyväksyy teurastamot ja niiden yhteydessä olevat liha- ja kala-alan elintarvikehuoneistot. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto hyväksyy alkoholilain (1143/1994) 5 ja 35 §:ssä tarkoitettut valmistus- ja varastopaikat. Aluehallintovirasto hyväksyy poroteurastamot sekä alkoholilain 13 §:ssä ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettut alkoholijuomamyymälät. Elintarvikehuoneiston, jossa harjoitettavan toiminnan tarkoitus on pelkästään elintarvikkeiden kuljetus tai säilyttäminen kuljetusajoneuvossa tai kontissa, hyväksyy sen kunnan valvontaviranomainen, jonka alueella ajo-

neuvo tai kontti otetaan ensimmäisen kerran käyttöön, paitsi, jos kyse on toisessa kunnassa hyväksytyyn elintarvikehuoneiston tämän lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Elintarvikehuoneiston sijaintikunnan elintarvikevalvontaviranomainen hyväksyy muut elintarvikehuoneistot. Elintarvikehuoneiston, jota käytetään ainoastaan elintarvikkeiden myyntiin, välittämiseen tai muuhun käsittelyyn ilman, että elintarvikkeet ovat kyseisessä huoneistossa, voi hyväksyä toimijan kotikunnan valvontaviranomainen, jos sijaintikunta on epäselvä tai siihen on muu erityinen syy.

Valvontaviranomainen tekee elintarvikehuoneiston hyväksymisestä päätöksen. Valvontaviranomainen voi asettaa hyväksymispäätöksessä tarpeellisia ehtoja terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Valvontaviranomaisen on ratkaistava asia 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta, jollei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä.

Kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen on ilmoitettava hyväksymistään elintarvikehuoneistoista aluehallintovirastolle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle. Aluehallintoviraston on ilmoitettava hyväksymistään elintarvikehuoneistoista Elintarviketurvallisuusvirastolle sekä elintarvikehuoneistoiksi hyväksymistään alkoholimyymälöistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Valvontaviranomaisen on toimitettava edellä tarkoitettut tiedot Elintarviketurvallisuusviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä hyväksymispäätöksen muusta sisällöstä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

30 §

Keskusviranomainen

Elintarviketurvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallisesti elintarvikevalvontaa siten kuin tässä laissa säädetään sekä sen lisäksi:

- 1) ohjaa aluehallintovirastoja kuntien elintarvikevalvonnan arvioinnissa;
- 2) huolehtii elintarvikevalvonnasta teuras- tamoissa ja niiden yhteydessä olevissa liha- ja kala-alan elintarvikehuoneistoissa;
- 3) vastaa eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvonnan suunnitelusta ja toteutuksesta;
- 4) vastaa valtakunnallisesti muista erityistä asiantuntemusta vaativista elintarvikevalvontatehtävistä;
- 5) arvioi yleisen elintarvikehygieniasetuksen 8 artiklassa tarkoitetut hyvän tuotantotavan ohjeet;
- 6) toimii yleisen elintarvikeasetuksen mukaisena nopean hälytysjärjestelmän kansallisenä yhteyspisteenä;
- 7) hyväksyy eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygieniasetuksen liitteen III jaksossa IV tarkoitetun metsästäjien terveys- ja hygieniakoulutuksen;
- 8) huolehtii valtakunnallisesta tiedottamisesta, riskiviestinnästä ja kuluttajainformaatiosta.

31 §

Alueellinen elintarvikevalvonta

Aluehallintovirasto suunnittelee, ohjaa ja valvoo elintarvikevalvontaa sekä valvoo elintarvikemääräysten noudattamista toimialueellaan tämän lain mukaisesti sekä sen lisäksi:

- 1) arvioi kuntien elintarvikevalvonnan järjestämistä; ja
- 2) arvioi kuntien valvontasuunnitelmat sekä tarkastaa niiden noudattamista.

33 §

Kunnan elintarvikevalvonnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, kunta:

- 1) tekee aluehallintovirastoille ja Elintarviketurvallisuusvirastolle elintarvikemääräysten mukaiset ilmoitukset ja raportit;
- 2) neuvoo elintarvikealan toimijoita ja kuluttajia sekä tiedottaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa; sekä
- 3) avustaa valtion viranomaisia korvausta vastaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvontaohjelman toteuttamisessa.

34 §

Muut valvontaviranomaiset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

- 1) suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa; ja
- 2) ohjaa aluehallintovirastoja alkoholi- myymälöiden valvonnassa.

43 §

Lihantarkastus ja siihen liittyvä valvonta

Kunnan valvontaviranomainen tarkastaa lihan pienteurastamossa ja riistan käsittelylaitoksessa sekä valvoo niitä. Aluehallintoviraston palveluksessa oleva eläinlääkäri tarkastaa lihan poroteurastamossa ja valvoo poroteurastamoja. Elintarviketurvallisuusvirasto tarkastaa lihan muussa teurastamossa sekä valvoo teurastamoja ja sen yhteydessä olevaa liha-alan elintarvikehuoneistoa. Lihantarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan käyttää apuna tätä tarkoitusta varten koulutettuja kunnan tai valtion palveluksessa olevia tarkastusapulaisia. Siipikarjateurastamossa ja siipikarjan pienteurastamossa lihan- tarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvon-

nassa voidaan apuna käyttää myös elintarvikkealan toimijan palveluksessa olevaa henkilökuntaa.

48 §

Valvontasuunnitelmat

Elintarviketurvallisuusviraston, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston, Tullilaitoksen, aluehallintovirastojen, Puolustusvoimien sekä rajaeläinlääkärien on laadittava vastuullaan olevaa elintarviketurvallisuutta koskevat valvontasuunnitelmat, joihin sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on säädetty kunnan valvontasuunnitelmasta.

49 §

Tarkastusoikeus

Jos valvontaviranomainen toteaa valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä eläimistä saatavassa elintarvikkeessa määrysten vastaisia määriä vieraita aineita, aluehallintovirastolla ja Elintarviketurvallisuusviraston tai aluehallintoviraston määräämällä eläinlääkärillä on oikeus tarkastaa alkutuotantopaikka, josta elintarvike on peräisin, ja ottaa korvauksetta kaikki tutkimuksia varten tarvittavat näytteet. Aluehallintovirastolla ja Elintarviketurvallisuusviraston tai aluehallintoviraston määräämällä eläinlääkärillä on tällöin tämän lain mukainen tiedonsaanti-, näytteenotto- ja tarkastusoikeus. Vain aluehallintovirastolla on oikeus tehdä tarkastus kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

52 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava aluehallintovirastolle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle todetuista terveysvaaroista sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille

tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden turvallisuuteen. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava tartuntatautilaissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

Valvontaviranomainen on velvollinen ilmoittamaan Elintarviketurvallisuusvirastolle ja aluehallintovirastolle näiden 83 §:n nojalla ylläpitämiin rekistereihin tarvitsemat tiedot. Lisäksi valvontaviranomainen on velvollinen pyydettäessä ilmoittamaan Elintarviketurvallisuusvirastolle ja aluehallintovirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan seurantaan varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot Elintarviketurvallisuusviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisten ilmoitusvelvollisuudesta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

75 §

Muutoksenhaku lihantarkastuspäätökseen

Lihantarkastusta koskevaan Elintarviketurvallisuusviraston tai aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Asianosainen voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen Elintarviketurvallisuusvirastolle. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Elintarviketurvallisuusviraston oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

83 §

Rekisterit

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä kaikista elintarvikehuoneistoista, ensisaapumispaikoista, ensisaapumistoimijoista

ja hyväksytyistä laboratorioista. Elintarvike-turvallisuusvirasto antaa eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsitteleville elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron. Alkoholijuomamyymälöistä sekä alkoholijuomien valmistus- ja varastopaikoista rekisteriä pitää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Aluehallintovirasto ja kunnan valvontaviranomainen ylläpitävät rekisteriä valvomistaan elintarvikehuoneistoista. Alkutuotantopaikoista rekisteriä pitää maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. Kunnat käyttävät ja pitävät alkutuotantopaikkarekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa. Kalastusaluksia ja vesiviljelylaitoksia koskevia rekistereitä pitää Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö.

Elintarvike-turvallisuusvirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä varten 40 §:n 4 momentissa ja 45 §:n 1 momentissa tarkoitet-

tujen ilmoitusten perusteella rekisteriä ruokamyrkytystapausten selvittämiseen sekä zoonoosien seurantaan ja valvontaan liittyvistä seikoista.

86 §

Kunnalliset elintarvikemääräykset

—————
Päätös elintarvikemääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava elintarvikemääräysten voimaantulosta. Määräykset on lähetettävä tiedoksi aluehallintovirastolle.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

115.

Laki

koe-eläintoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan koe-eläintoiminnasta 20 päivänä tammikuuta 2006 annetun lain (62/2006) 3, 10, 11, 16–19, 21 ja 22 §, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 28 ja 31–33 §, 34 §:n 1 ja 5 momentti, 35 ja 36 § sekä 41 §:n 1 momentti, seuraavasti:

3 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialueellaan.

on lisäksi riittävät tiedot eläimelle tehtävän toimenpiteen suorittamistekniikasta ja riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi, suorittaa koe-eläinlaitoksessa laitoksen toimialaan liittyviä eläinkokeita sellaisen henkilön välittömän johdon ja valvonnan alaisena, jolla on 1 tai 2 momentissa tarkoitettu kelpoisuus.

10 §

Eläinkokeen suorittaja

Eläinkokeen saa suorittaa tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaisen tai Etelä-Suomen aluehallintoviraston hyväksymän muun koe-eläimiä ja eläinten käyttöä eläinkokeissa koskevan kurssin (*koe-eläinkurssi*). Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään koe-eläinkurssin sisällöstä, kestosta ja kurssin suorittamisesta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto hyväksyy hakemuksesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kelpoisen henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut koe-eläinkurssia vastaavat opinnot, kelpoiseksi suorittamaan eläinkokeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritettavat opinnot vastaavat sisällöltään koe-eläinkurssia.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, saa myös muu sellainen eläinkokeiden suorittamiseen perehtynyt henkilö, jolla

11 §

Tavoitekasvatusvaatimus ja koe-eläimen alkuperä

Eläinkokeessa on aina pyrittävä käyttämään tavoitekasvatettuja koe-eläimiä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään niistä koe-eläinlajeista, joiden on oltava tavoitekasvatettuja. Jos eläinkokeen tavoitteen saavuttamiseksi vaadittavaa tavoitekasvatettua koe-eläintä ei ole saatavissa, Etelä-Suomen aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tavoitekasvatusvaatimuksesta. Irrallaan tavattuja koiria, kissoja tai muita kotieläinlajeihin kuuluvia eläimiä ei kuitenkaan saa käyttää eläinkokeessa.

Koe-eläimiä saadaan hankkia vain toisesta koe-eläinlaitoksesta, jolleivät kyseessä ole koe-eläimiksi hankittavat kalat tai yksittäinen muu eläin tai muutoin vähäinen eläinmäärä. Silloin, kun eläin hankitaan käytettäväksi eläinkokeessa muualta kuin koe-eläinlaitoksesta, eläimen käyttötarkoituksesta on ilmoitettava luovuttajalle.

16 §

Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito

Koe-eläinlaitoksessa on pidettävä luetteloa laitokseen hankittujen koe-eläinten alkupe-
räästä ja niiden myynnistä tai muusta luovut-
tamisesta sekä valvontakirjanpitoa eläimistä,
niiden hoidosta, elinympäristöstä, hyvin-
voinnista, terveydestä ja olosuhteista. Koe-
eläimiä käyttävässä laitoksessa on lisäksi pi-
dettävä tilastoa laitoksessa suoritetuista
eläinkokeista ja niihin käytetyistä koe-
eläimistä.

Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito on
säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan
viimeisen niihin tehdyn merkinnän jälkeen.
Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito on
vaadittaessa esitettävä valvontaviranomaisel-
le. Koe-eläimiä käyttävän laitoksen on toimi-
tettava 1 momentissa mainittu tilasto Etelä-
Suomen aluehallintovirastolle kolmen kuu-
kauden kuluessa kalenterivuoden päättymi-
sestä. Tarkemmat säännökset luettelojen ja ti-
lastojen sekä valvontakirjanpidon sisällöstä,
pitämisestä ja säilyttämisestä annetaan maa-
ja metsätalousministeriön asetuksella.

17 §

Lupa koe-eläintoimintaan

Selkärankaisiin eläimiin kohdistuvaa koe-
eläintoimintaa saadaan harjoittaa vain alue-
hallintoviraston luvalla. Lupaa koe-
eläintoimintaan (*koe-eläinlaitoslupa*) on ha-
ettava siltä aluehallintovirastolta, jonka toi-
mialueella on luvan hakijan kotipaikka.

Lupahakemuksesta tulee käydä ilmi 5 ja 6
§:ssä tarkoitetut luvan myöntämisen edelly-
tyksenä olevat tiedot. Maa- ja metsätalous-
ministeriön asetuksella annetaan tarkemmat
säännökset lupahakemuksen sisällöstä.

18 §

*Koe-eläinlaitosluvan myöntäminen ja peruut-
taminen*

Koe-eläinlaitoslupa myönnetään, jos:

1) hakijalla on käytettävissään koe-
eläintoimintaa varten asianmukaiset tilat,
laitteet ja välineet;

2) hakijalla on käytettävissään koe-
eläintoimintaa varten asianmukainen henki-
löstö; ja

3) koe-eläinlaitoksen eläinlääkintähuolto
on järjestetty asianmukaisesti.

Koe-eläinlaitoslupa voidaan myöntää myös
rajoitettuna tai määräajaksi. Aluehallintovi-
rasto voi peruuttaa luvan, jos luvan haltija
olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai
eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla asetetta-
via vaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toi-
minta ei enää täytä luvan myöntämisen edel-
lytyksiä ja luvanhaltija ei korjaa epäkohtia
valvontaviranomaisen asettamassa kohtuulli-
sessa määräajassa.

Aluehallintoviraston on tarkastettava ja hy-
väksyttävä koe-eläintoiminnan harjoittami-
seen tarkoitetut tilat ennen niiden käyttöön-
ottoa.

19 §

Muutosten ilmoittaminen

Koe-eläinlaitosluvan haltijan tulee luvan
tarkistamista varten viipymättä ilmoittaa lu-
van edellytyksissä tapahtuvista muutoksista
luvan myöntäneelle aluehallintovirastolle.

21 §

*Luonnosta pyydystetyn eläimen vapauttamis-
ta koskevat lupaehdot*

Eläinkoeluvassa voidaan sallia luonnosta
pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi luontoon
päästäminen eläinkokeessa tai eläinkokeen
päätyttyä. Edellytyksenä luonnosta pyydyste-
tyn koe-eläimen vapaaksi päästämiseksi on,
että eläimen terveydentila ja hyvinvointi pa-
lautuvat normaaleiksi ja on oletettavissa, että
eläin vaikeuksista sopeutuu luonnonvaraiseen
elämään. Luonnosta pyydystetyn koe-
eläimen vapaaksi päästämiseksi ei saa aiheu-
tua vaaraa ihmisille, eläimille tai ympäristöl-
le.

Ennen eläimen vapauttamista koskevan
asian ratkaisemista lupahakemuksesta on
pyydetty sen aluehallintoviraston lausunto,

jonka toimialueella eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. Aluehallintoviraston tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

22 §

Ilmoitusvelvollisuus eläinkokeen päättyessä

Eläinkoeluvan haltijan tulee eläinkokeen suorittamisen jälkeen ilmoittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kolmen kuukauden kuluessa eläinkokeen päättymisestä eläinkokeen päättymisajankohta sekä siinä tosiasiallisesti käytettyjen eläinten lukumäärä ja tiedot eläinkoeluvassa ennakoimattomalla tavalla eläinten hyvinvointiin vaikuttaneista kokeen aikaisista tapahtumista. Edellä mainittu ilmoitus on tehtävä vuosittain kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä, jos eläinkoelupa on myönnetty sarjana eläinkokeita. Tarkemmat säännökset ilmoitettavista tiedoista ja ilmoituksen tekemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

24 §

Eläinkoelautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Eläinkoelautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus koe-eläintoiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä.

25 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu

koolle puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Jaoston on annettava päätös eläinkoetta koskevaan lupahakemukseen 45 päivän kuluessa siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Jos asia siirtyy lautakunnan käsiteltäväksi, lautakunnan on annettava päätös 45 päivän kuluessa siitä, kun jaosto on antanut asiassa ratkaisunsa.

28 §

Henkilöstö ja lautakunnan tukipalvelut

Eläinkoelautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihiteereitä, jotka ottaa palvelukseen Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys koe-eläintoimintaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto huolehtii eläinkoelautakunnan tarvitsemista tukipalveluista.

31 §

Tiedonsaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja aluehallintovirastolla on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua valvontaa ja tarkastusta varten tarpeelliset tiedot koe-eläinlaitosluvan haltijalta, eläinkoeluvan haltijalta sekä valtion viranomaisilta ja eläinkoelautakunnalta. Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvontaa varten tarvittavia tietoja, jotka yksityisen tai yhteisön liike- tai ammattitoimintaa tai taloudellista asemaa koskevinä tietoina taikka tietoina yksityisen henkilökohtaisista oloista muutoin olisivat salassa pidettäviä.

32 §

Tarkastusoikeus

Aluehallintovirastolla on oikeus tehdä tämän lain noudattamisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia sekä sitä varten päästä tiloihin, joissa harjoitetaan koe-

eläintoimintaa taikka joissa säilytetään koe-eläimiä, koe-eläimiä varten tarkoitettua rehua tai juomaa tai koe-eläintoiminnassa käytettäviä aineita, laitteita, välineitä, tarvikkeita tai varusteita taikka koe-eläintoimintaa koskevia asiakirjoja tai tietoja, sekä olla läsnä suorittaessa eläinkoetta ja eläinkoelautakunnan tai sen jaoston kokouksessa.

Kotirauhan piirissä saadaan 1 momentissa tarkoitettu tarkastus tai tutkimus toimittaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on perusteltua syytä epäillä jonkun syyllistyvän tämän lain tai eläinsuojelulain vastaiseen rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Koe-eläinlaitosluvan haltija ja eläinkoeluvan haltija ovat velvollisia antamaan aluehallintovirastolle sen pyytämät valvontaa varten tarvittavat tiedot.

33 §

Oikeus näytteiden ottamiseen

Aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa ottaa korvauksetta valvontaa varten näytteitä koe-eläimistä, koe-eläinten rehusta ja juomasta sekä koe-eläintoiminnassa käytettävistä aineista.

34 §

Eläinkoerekisteri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää valvontaa varten rekisteriä eläinkoeluvista. Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) koe-eläinlaitos, jossa eläinkoe tehdään;
- 2) eläinkoeluvan haltijan nimi ja yhteystiedot;
- 3) kokeen tarkoitus sekä maininta asianomaisista säännöksistä tai viranomaisten niiden nojalla antamista määräyksistä taikka ohjeista, joihin koe mahdollisesti perustuu;
- 4) kokeessa käytettävät eläinlajit ja lajikohtaisesti eläinten lukumäärä;
- 5) miten eläinten kivun, tuskan, kärsimyksen ja haitan vähentäminen pienimpään mahdolliseen on koesuunnitelmassa otettu huomioon;
- 6) suunniteltu kokeen alkamis- ja päättämisaikankohdat; sekä

7) kokeen päättämispäivämäärä ja lajikohtaisesti kokeessa tosiasiallisesti käytettyjen eläinten lukumäärä sekä tiedot eläinkoeluvassa ennakoimattomalla tavalla eläinten hyvinvointiin vaikuttaneista kokeen aikaisista tapahtumista.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja aluehallintovirastolla on oikeus valvontaa varten käyttää eläinkoerekisteriä. Henkilötietojen keräämiseen ja tallentamiseen sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisien toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

35 §

Kiellot ja määräykset

Jos 32 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että koe-eläintoiminnassa ei ole noudatettu koe-eläintoimintaa koskevia säännöksiä tai koe-eläintoiminnan harjoittamiselle asetettuja lupaehtoja taikka eläinkokeen koesuunnitelmaa, aluehallintoviraston on kiellettävä koe-eläinlaitosluvan haltijaa tai eläinkoeluvan haltijaa jatkamasta tai toistamasta säännösten, lupaehtojen tai eläinkokeen koesuunnitelman vastaista menettelyä taikka määrättävä tämä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

Jos säännöksistä tai lupaehtoista poikkeaminen on oleellista tai jos eläinkokeen koesuunnitelmaa taikka tarkastuksessa annettua kieltoa tai määräystä ei ole noudatettu, aluehallintovirasto voi määrätä eläinkokeen keskeytettäväksi välittömästi taikka sallia eläinkokeen jatkamisen vain asettamallaan ehdoilla. Jos eläinsuojelulliset syyt niin vaativat, koe-eläimet voidaan lopettaa tai määrätä välittömästi lopetettaviksi koe-eläinlaitosluvan haltijan kustannuksella.

36 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Aluehallintovirasto voi asettaa 35 §:ssä tarkoitettua kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan. Uhkasakosta

ja teettämishastasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

41 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston ja eläinlääkärilautakunnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Eläinlääkärin käsittelystä perittävää

maksua koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

116.

Laki**maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lain (532/2006) 3 §:n 2 kohta ja 5 § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *toimeenpanoviranomaisella* elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia;

kehittämissuunnitelmia. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimisesta sekä huolehtivat niiden yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien ohjelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa.

Tarkemmat säännökset alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimisessa noudatettavasta menettelystä, niiden sisällöstä ja rakenteesta sekä yhteensovittamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat

Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmisteleminen voidaan laatia alueellisia maaseudun

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

117.

Laki**lannoitevalmistelain 17 ja 36 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lannoitevalmistelain (539/2006) 17 ja 36 §
 seuraavasti:

17 §

36 §

*Uhkasakko ja teettäminen**Valvontaviranomaiset*

Lannoiteasetuksen, sivutuoteasetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä lannoiteasetuksen, sivutuoteasetuksen ja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia. Lannoitevalmisteiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Tullilaitoksen suorittamasta valvonnasta säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi tehostaa 32 §:ssä tarkoitettua määräystä, 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa tai 35 §:ssä tarkoitettua hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Uhkasakosta, teettämisuuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

118.

Laki**maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (612/2006) 39, 50, 63 ja 64 §, 65 §:n 3 momentti, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti sekä 73 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 63 §, 65 §:n 3 momentti, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentti laissa 441/2007, seuraavasti:

39 §

Päätöksen tiedoksianto

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle, jos luopujana on porotalouden harjoittaja.

50 §

Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta

Eläkelaitos, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

63 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa

Tämän lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

65 §

Valvonnan järjestäminen

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

66 §

Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta

ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

70 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

73 §

Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seuranta- ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötunuksesta sekä yhteystiedoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

119.

Laki**kasvinsuojeluaineista annetun lain 21 ja 29 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1259/2006) 21 ja 29 § seuraavasti:

21 §

Lentolevityksen toteuttaminen

Kasvinsuojeluaineen lentolevitystä koskevan 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tulee sisältää tiedot lentolevitysalueesta, torjuntatoimenpiteistä ja niiden suorittamisajankohdasta sekä torjunnassa käytettävästä kasvinsuojeluaineesta. Lentolevitys suoritetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvonnassa.

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Levitysalue on selvästi merkittävä sijoittamalla maastoon helposti näkyviä tauluja, joissa ilmoitetaan kasvinsuojeluaineen levityksestä. Lentolevityksen saa suorittaa henkilö, jolla on käytettävissään asianmukainen lentolevityskalusto sekä riittävä tieto kasvinsuojeluaineiden lentolevityksestä ja taito lentolevitykseen. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

Tarkemmat säännökset lentolevityksessä noudatettavasta menettelystä, levityksestä tehtävistä ilmoituksista sekä levityskalustolle

ja levityksen suorittajalle asettavista vaatimuksista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

29 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia. Kasvinsuojeluaineiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Elintarviketurvallisuusviraston tehtävänä on huolehtia kasvinsuojeluaineiden oikean käytön neuvonnan järjestämisestä ja koulutuksesta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

120.

Laki**eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten kuljetuksesta 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1429/2006) 4 §:n 7 kohta, 16–19, 21, 22, 25 ja 29 §, 36 §:n 1 momentti ja 38 § seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *valvontaviranomaisella* aluehallintovirastoa, kunnaneläinlääkäriä, poliisia, tarkastuseläinlääkäriä ja rajaeläinlääkäriä.

16 §

Eläinkuljettajaluvan hakeminen

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella on luvan hakijan kotipaikka tai jonne muusta jäsenvaltiosta oleva hakija on sijoittautunut taikka jossa kolmanteen maahan sijoittautunut hakija on edustettuna.

Lupahakemuksessa on ilmoitettava hakijan nimi tai toiminimi, osoite ja kotipaikka sekä muut yhteystiedot. Lupahakemukseen on liitettävä eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettujen luvan myöntämisen edellytyksenä olevat selvitykset ja asiakirjat lukuun ottamatta selvitystä siitä, että hakija ei ole syyllistynyt eläinsuojelulainsäädännön rikkomiseen.

17 §

Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen

Aluehallintovirasto myöntää eläinkuljettajaluvan, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.

Aluehallintovirasto voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

18 §

Muutosten ilmoittaminen

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista luvan myöntäneelle aluehallintovirastolle.

19 §

Maatiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maatiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä aluehallintovirastolta. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa aluehallintovirasto tai aluehallintoviraston määräämä virkaeläinlääkäri.

Aluehallintovirasto myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. Aluehallintovirasto voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullises-

sa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljetettavien eläinten hyvinvoinnin.

21 §

Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetun kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitetun maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella on hakijan kotipaikka.

Pätevyystodistuksen myöntää aluehallintovirasto. Pätevyystodistuksen myöntämisestä säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa ja sen peruuttamisesta 26 artiklan 5 kohdassa.

22 §

Tarkastusasemat

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä *tarkastusasetus*, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella tarkastusasema sijaitsee.

Aluehallintovirasto hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. Aluehallintovirasto voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

25 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta toimialueellaan.

Aluehallintovirasto on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-alkusia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasema-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

29 §

Erityiset tarkastukset

Elintarviketurvallisuusvirasto ja aluehallintovirasto voivat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä virkaeläinlääkärit tarkastamaan eläinkuljetuksia.

Tarkastajan oikeudesta päästä tiloihin, joissa eläintä kuljetetaan tai pidetään kuljetuksen aikana, sekä tarkastus- ja näytteenotto-oikeudesta on vastaavasti voimassa, mitä siitä 28 §:n 2 momentissa säädetään.

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää eläinkuljetusten valvontaa varten valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Aluehallintovirastot päivittävät rekisteriä tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Rekisteriin merkitään:

- 1) eläinkuljettajan nimi tai toiminimi, Y-tunnus (yritys- ja yhteisötunnus), osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
- 2) eläinkuljettajaluvan numero;
- 3) kuljetettavia eläinlajeja tai kuljetusmuotoja koskevat rajoitukset;
- 4) luvan myöntänyt aluehallintovirasto yhteystietoineen;
- 5) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa III tarkoitettut kuljettajan tai hoitajan päte-

vyystodistukseen sisältyvät tiedot ja tieto pätevyystodistuksen tilapäisestä peruuttamisesta;

6) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa IV tarkoitettua maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot sekä kuljetusvälineiden yksilöintiin tarvittavat tiedot;

7) eläinkuljetusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua karja-alueen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot; sekä

8) eläinkuljetusasetuksen 26 artiklan 4 kohdan c alakohdassa ja 26 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua tietoja.

-----
38 §

Uhkakko ja teettäminen

Aluehallintovirasto voi tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

121.

Laki**luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1440/2006) 13 §:n 1 momentti, 14 ja 16 §, 19 §:n 1 momentti, 20 ja 21 § sekä 24 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 13 §:n 1 momentti ja 24 §:n 1 momentti laissa 269/2008, seuraavasti:

13 §

Hakumenettely

Hakemus on toimitettava kirjallisesti sille 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jonka toimialueella maatilán talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sille 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jonka alueella pääosa maatilán pelloista sijaitsee. Edellä 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tukea koskeva hakemus on kuitenkin toimitettava sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella ei-tuotannollinen investointi toteutetaan. Jos hakija on 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu taho, maatalouden ympäristötuen erityistukea koskeva hakemus on toimitettava sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella sopimuksen kohteena oleva alue tulee sijaitsemaan.

14 §

Tuen myöntäminen

Sitoumuksen hyväksymisestä päättää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemisestä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettun tuen myöntämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tämän lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettun tuen myöntämisen ja valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettyjen tapausten osalta maatalouden ympäristötuen erityistukea koskevan sopimuksen tekemisen tai sopimuksen olennaisen muuttamisen edellytyksenä on, että tuen myöntäminen tai sopimuksen tekeminen on tarkoituksenmukaista luonnonvarojen kestävän käytön ja ympäristön tilan kannalta.

Ennen maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemistä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettun tuen myöntämistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hankittava paikallisen toimintaryhmän lausunto valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettyjen tapausten osalta. Lausuntoa pyydetään tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa paikallisen toimintaryhmän lausunnosta ainoastaan erittäin perustellusta syystä.

Maaseutuvirasto antaa määräykset sitoumuksen tai sopimuksen tekemiseen ja tuen myöntämiseen käytettävistä lomakkeista sekä päätöskaavoista.

16 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ym-

päristökeskuksella on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia, tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia.

Jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää, 1 momentissa tarkoitettu viranomainen voi käyttää apuna aluehallintovirastoa. Lisäksi viranomainen voi käyttää apuna ulkopuolista tilintarkastajaa. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (459/2007) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suorittaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, eläimet, viljelmät ja muut tuen kohteena olevat alueet, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään aluehallintoviraston käyttämisestä apuna eri tukien valvonnassa. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään tukiehtojen valvonnasta valvonta-asetuksen edellyttämässä laajuudessa sekä valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä tole-
ranssista.

19 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä. Valvontaa suorittavien viranomaisten palveluksessa olevien henkilöiden ja valtuutettujen tarkastajien oikeudesta saada tukiin liittyviä asiakirjoja ja tietoja on voimassa, mitä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:ssä säädetään.

20 §

Päätöksen tiedoksianto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

21 §

Päätöksen maksuttomuus

Sitoumuksen hyväksymistä, sopimuksen tekemistä, tuen myöntämistä, tuen maksamista ja takaisinperintää koskeva kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös on hakijalle ja tuen saajalle maksuton. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeusvaatimukseen antamasta päätöksestä peritään kuitenkin valtion maksuperustelaisissa (150/1992) tarkoitettu maksu siten kuin siitä erikseen säädetään.

24 §

Muutoksenhaku

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen haetaan muutosta tekemällä kirjallinen oikaisuvaatimus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 30 päivän kuluessa siitä päivästä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on se, jonka toimialueella maatila tai sen pääosa sijaitsee. Maaseutuvi-

raston 17 §:n 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemään oikaisupäätökseen ja muuhun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

122.

Laki**maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1443/2006) 23 §:n 3 momentti, 27 ja 29–31 §, 39 §:n 2 momentti, 40 ja 43 §, 44 §:n 3 momentti, 45 §:n 1 momentti, 48, 49 ja 53 §, 55 §:n 3 momentti sekä 56 ja 57 §, sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 3 momentti, 43 §, 45 §:n 1 momentti ja 56 § laissa 1478/2007 sekä 31 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

23 §

Toimenpiteen toteutusaika

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pidentää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Määräajan pidentämiselle tulee olla hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Edellä 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteutusaika voi kuitenkin olla enintään kuusi vuotta.

27 §

Hakumahdollisuudesta tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedottaa myöntämänsä tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

Paikallisen toimintaryhmän tulee tiedottaa alueellaan 1 momentissa tarkoitetuista seikoista sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

29 §

Tuen hakeminen

Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa.

Jos hankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

30 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Haettaessa tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle. Toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide toteutetaan. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Tukihakemus tulee vireille, kun se on toimitettu toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle.

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, on toimivaltaisen paikallisen toimintaryhmän hankittava muiden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta niille osoitetusta rahoituskiintiöstä. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos hakija on paikallinen toimintaryhmä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä niiden toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yrityskäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

39 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuen maksamisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa maksuja koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta.

40 §

Selvitykset ja seurantatiedot

Tuen saajan on esitettävä tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten ja seurantatietojen esitystavasta sekä niiden toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

43 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla. Jos tukea on 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle tai kysymys on 14 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen tuen kohteena olevasta yrityksestä, on edellä mainituilla viranomaisilla oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

44 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastusker-
tomus, joka toimitetaan viipymättä asian-
omaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskukselle sekä Maaseutuvirastolle.

45 §

*Tuen maksamisen keskeyttäminen ja ta-
kaisinperintä*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on
velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen
ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edel-
lytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheelli-
sen tai puutteellisen tiedon, joka on olennai-
sesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai mak-
samiseen;

3) tuen saaja on luovuttanut ilman elinkei-
no-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa
tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tue-
tun investoinnin kohteen ennen 24 §:ssä sää-
detyn määräajan päättymistä;

4) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta
tarkastuksessa; tai

5) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai
kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja
maaseudun kehittämisen tukia koskevassa
Euroopan yhteisön lainsäädännössä tätä edel-
lytetään.

48 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
voi jättää virheellisesti tai perusteetta makse-
tun määrän tai sille suoritettavan koron ko-
konaan tai osaksi perimättä, jos perinnän
suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saa-
jan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen
kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Ta-
kaisinperintä ja korkojen periminen on kui-
tenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Eu-
roopan yhteisön osaksi rahoittamia tai koko-
naan kansallisista varoista rahoitettuja maa-
seudun kehittämisen tukia koskevassa Eu-
roopan yhteisön lainsäädännössä tätä edel-
lytetään.

49 §

*Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttä-
mistä koskeva päätös*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
sen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen
maksamisen keskeyttämisestä päätös. Pää-
töksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä,
46 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorit-
tamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä
ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai
tiedon 45 §:ssä säädetystä perusteesta ja vii-
meistään kymmenen vuoden kuluttua tuen
viimeisen erän maksamisesta.

53 §

*Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttami-
nen*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseu-
tuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ym-
päristökeskuksella on salassapitosäännösten
estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta
tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellai-
sia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista
asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julki-
sista varoista myönnettyä rahoitusta tai muu-
ta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta
koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä
tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseu-
tuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ym-
päristökeskuksella on salassapitosäännösten
estämättä oikeus luovuttaa muulle viran-
omaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle
taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sel-
laisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidetta-
essa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jot-
ka ovat tarpeen viranomaiselle, julkista teh-
tävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn
tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen val-
vomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsääd-
äntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja
tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tar-
koitukseen, johon niitä on pyydetty.

55 §

Toimintaraha

 Toimintarahan myöntämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Toimintarahan hakemisesta, maksamisesta, seurannasta, tarkastuksesta ja takaisinperinnästä on voimassa, mitä niistä tuen osalta tässä laissa tai sen nojalla säädetään. Toimintarahan ehtoina on noudatettava, mitä 24 §:n 1 momentissa ja 25 ja 26 §:ssä säädetään.
 -----

56 §

Valituskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

57 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

123.

Laki

Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1447/2006) 11–13, 17, 18, 21 ja 22 §, 23 §:n 2 momentti, 24 § sekä 27 §:n 3 momentti seuraavasti:

11 §

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa:

1) toimintaohjelman varojen käytön suunnittelusta ja varojen jaon valmistelusta tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitavien viranomaisten ja kalatalousryhmien käyttöön;

2) toimintaohjelman Ahvenanmaan maakuntaa koskevan yhteisön rahoitusosuuden ohjaamisesta maakunnan hallitukselle;

3) toimintaohjelman ja sen toimeenpanon suunnittelusta ja kehittämisestä;

4) varojen käytön riittävän valvonnan järjestämisestä;

5) ohjelman arvioinnin, seurannan ja tiedotuksen järjestämisestä, sekä

6) kalatalousryhmien valinnasta.

Ohjelman yhtenäisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia sekä kalatalousryhmiä niiden hoitaessa 12–14 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

12 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa toimialueellaan tuen myöntämisestä, maksamisesta, paikan päällä tehtävistä toden-tamisista, seurannasta, takaisinperinnästä ja tiedottamisesta samoin kuin 15 §:n 2 momen-

tissa tarkoitettusta toimenpiteiden alueellisesta yhteensovittamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää kalatalousrahastoasetuksen IV osaston IV luvun mukaista tukea koskevasta hakemuksesta lausunnon siltä kalatalousryhmältä, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättäessään tuen myöntämisestä poiketa lausunnosta, jos tuen myöntäminen on Euroopan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön taikka toimintaohjelman tai kalatalousrahastoasetuksen 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun paikallisen kehittämisstrategian vastaista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi poiketa lausunnosta, jos hankkeiden rahoittamiseen varatussa kalatalousryhmän rahoituskehyyksessä ei ole määrärahaa hankkeen rahoittamiseksi.

13 §

Maa- ja metsätalousministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yhteiset ratkaisut

Maa- ja metsätalousministeriö tekee yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa ratkaisun kalatalousrahastoasetuksen IV osaston I luvun 23 ja 24 artiklan ja 26 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisten palkkioiden myöntämisestä sekä III luvun mukaisesti rahoitettavaksi valittavista 15 000 euron kokonaiskustannukset ylittävistä kehittämissankkeista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee edellä mainittuun ratkai-

suun perustuvat päätökset 12 §:n 1 momentin mukaisesti. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen voi hakea muutosta 27 §:n 3 momentin mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö järjestää määräaikaisen hakumenettelyn 1 momentissa tarkoitettujen kehittämishankkeiden osalta. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen palkkioiden osalta maa- ja metsätalousministeriö järjestää hakumenettelyn vain toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseen ja ammattikalastuksen toimintaedellytyksiin liittyvästä erityisestä syystä.

17 §

Tuen hakeminen

Kirjallinen, allekirjoitettu hakemus on toimitettava ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista siihen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka toimialueella hakijan kotipaikka sijaitsee.

18 §

Tuen myöntäminen ilman hakemusta

Maa- ja metsätalousministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat myöntää tukea kalatalousrahastoasetuksen 46 artiklan mukaiseen tekniseen apuun ilman hakemusta.

Maa- ja metsätalousministeriö voi myöntää tukea kalatalousrahastoasetuksen IV osaston III luvun mukaisiin toimenpiteisiin ilman hakemusta toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä erityisestä syystä.

21 §

Kehittämissuunnitelma

Investointituen hakija voi esittää hakemuksen yhteydessä yrityksen tai ammatinharjoittajan toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset seikat sisältävän kehittämissuunnitelman. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee ottaa kehittämissuunnitelma huomioon korottavana tekijänä tuen tasosta päättäessään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kehittämissuunnitelman sisällöstä.

22 §

Tuen myöntäjään ja tuen saajaan kohdistuvat tarkastukset

Maaseutuvirasto tarkastaa tuen saajan toteuttamat toimenpiteet sekä tuen myöntämiseen liittyvät menettelyt tarkastusviranomaisen laatiman ja komission hyväksymän tarkastusstrategian mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla.

23 §

Seurantajärjestelmä

Elinkeinokalatalouden rakennetukirekisterin rakentamisesta ja kehittämisestä vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Rekisterin ylläpidosta vastaavat maa- ja metsätalousministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset yhdessä.

24 §

Tietojen julkisuus, tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Elinkeinokalatalouden rakennetukirekisteriin sisältyvien tietojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja maaseutuvirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalousryhmältä hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liiketäi ammatitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannal-

ta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Maaseutuvirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 2 ja 3 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

27 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

124.

Laki**eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi 2 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (78/2007) 2 §:n 3 kohta, 7 §:n 2 momentti, 11 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentin 4 kohta, 15 §, 16 §:n 3 momentti, 17 § ja 18 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella*

a) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sekä maanmittaustoimistoa, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamisista koskevasta tukijärjestelmästä;

taikka

b) metsäkeskusta, jos kysymys on 1 §:n kohdan a tai c alakohdassa kohdassa tarkoitettuja lainoja ja saamisista koskevasta tukijärjestelmästä.

koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitetun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokauppaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies valtion edun valvojana. Jollei Valtiokonttorin edustaja ole läsnä pakkohuutokaupassa, ensisijainen velvollisuus olla läsnä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustajalla. Valtiokonttorin on myös selvitettävä yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa, onko valtion saamisen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakkohuutokaupassa valtiolle.

7 §

Pakkoperintä

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta pyydettyään tarvittaessa 1 §:ssä tarkoitettuista lainoista tai saamisista ensin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen tai saamisten erääntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota

11 §

Tietojen luovuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, maanmittaustoimistolla, metsäkeskuksella, Maaseutuvirastolla, Maanmittauslaitoksella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tukijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja metsätalousministeriöllä sekä sillä viranomaisella, joka vastaa maatilatalouden kehittämisrahaston kirjanpidosta. Valtiokont-

tori voi luovuttaa tiedot teknisen käyttöyh-
teyden avulla.

13 §

Maksuhelpotukset

Yhden tai useamman lyhennys- tai kor-
koerän maksuhelpotuksista päättää Valtio-
konttori, jos maksuhelpotusta haetaan 1 §:n 2
kohdan a tai c—e alakohdassa taikka 3 koh-
dassa tarkoitetun saamisen tai lainan lyhen-
nykselle tai korolle. Edellä 1 §:n 1 kohdassa
tai 1 §:n 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun
saamisen ja lainan lyhennys- ja korkoerän
maksuhelpotuksesta päättää elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus. Valtioneuvoston
asetuksella voidaan säätää toimivaltaisesta
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuses-
ta.

14 §

Lainojen ja saamisten siirrot

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka
omistaminen on ollut lainan tai saamisen
syntymisen perusteena, lainan tai saamisen
siirtäminen uuden omistajan vastattavaksi
taikka lainan tai saamisen velkavastuusta va-
pauttaminen voidaan hyväksyä siten kuin
laissa tai sen nojalla säädetään tai on määrät-
ty, päätöksellä, jonka tekee:

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
jos kysymys on muusta 1 §:ssä tarkoitetusta
saamisesta tai lainasta.

15 §

Saneerausmenettelyt

Suostumuksen yrityksen saneerauksesta
annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun me-
nettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjeste-
lystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun
menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaach-
toiseen laissa säädettyyn menettelyyn antaa
Valtiokonttori tai, jos menettely koskee 1 §:n

1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tar-
koitettua lainaa tai saamista, elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus. Jos suostumuk-
sen antaminen kuuluu elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskukselle, Valtiokonttorin on an-
nettava sille lausunto, jonka tulee sisältää
asian käsittelyyn tarvittavat tiedot lainasta tai
saamisesta.

16 §

*Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat
ilmoitukset*

Muun 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lai-
nan loppuun maksamisesta Valtiokonttorin
on toimitettava kirjallisesti tieto sille elinkei-
no-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka
alueella oleva kiinteistö on saamisen tai lai-
nan panttina. Elinkeino-, liikenne- ja ympä-
ristökeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä
ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin
tehtävää merkintää varten kiinteistön vapau-
tumisesta panttivastuusta ja toimitettava kuit-
ti velalliselle.

17 §

Muu vakuuksien hoito

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a—d, f—n
tai p alakohdassa tarkoitetun lainan tai saa-
amisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta
vapauttamiseen antaa elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus noudattaen, mitä laissa tai
lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä
säädetään.

18 §

Irtisanominen

Ennen 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b ala-
kohdassa tarkoitetun lainan tai myyntihin-
tasaamisen irtisanomista Valtiokonttorin on
tarvittaessa pyydettävä lausunto elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
kuuta 2010. ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

125.

Laki

kestävän metsätalouden rahoituslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) 23 § seuraavasti:

23 §

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain (1096/1996) 9, 29–35, 47–49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Metsäkes-

kus saa kuitenkin ratkaista asian ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön saapumisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

126.

Laki**maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1476/2007) 19 §:n 2 momentti, 20, 22, 27, 30 ja 31 §, 33 §:n 1 momentti, 34 §, 36 §:n 1 momentti, 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 ja 44 §, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 1 momentti, 49, 50, 54, 61, 64 ja 66 § sekä 67 §:n 1 momentti, seuraavasti:

19 §

Toimenpiteen toteutusaika

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan.
 -----

20 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Tuen käyttämisestä tavaroiden tai palveluiden hankintaan taikka urakalla teettämiseen

on voimassa, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007) säädetään. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta mainitussa laissa edellytetyllä tavalla.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitettua määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Tuen kohteena olevaa yritystoimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuen kohteena olevan yritystoiminnan omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitettua määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintöoikeudellisen saannon tai sellaisen sukupolvenvaihdoksen kautta, jonka yhteydessä on maksettu tukea maatalouden harjoittamisesta luopumiseen tai myönnetty tukea tilanpidon aloittamiseen.

22 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 44 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen suorittajaa antamalla korvauksetta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuettavaa toimenpidettä.

27 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Lainaa saadaan siirtää toiselle tuen saajalle, jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitettua päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuen saajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

Jollei korkotukilainaan kohdistu valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päättynyt.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tilanteista, joissa lainan ehtojen muuttaminen edellyttää luvan hankkimista, sekä luvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset luvan hankkimisessa käytettävistä lomakkeista.

30 §

Tuen hakeminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella maatalon talouskeskus sijaitsee. Jos maatalon talouskeskus sijaitsee useamman kuin yhden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella pääosa maatalon tuotantorakennuksista sijaitsee.

Tuen hakemiselle asetettavasta määräajasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

Tukipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä. Tukipäätökseen on otettava myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetyt tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätökseen tulee lisäksi ottaa Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

34 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitetulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

36 §

Avustusmuotoisen investointituen maksaminen

Maatilan investointituen saajan on haettava avustuksen maksua kirjallisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Maksuhakemus on allekirjoitettava. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

37 §

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Avustuksen maksamisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

38 §

Nostolupa

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

40 §

Elinkeinosuunnitelman seuranta

Tuen saajan on esitettävä elinkeinosuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla.

45 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskerromus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Maaseutuvirastolle.

46 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennai-

sesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;

4) tuen saaja ei ole täyttänyt 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua sitoumusta;

5) tuen saaja on luovuttanut ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 20 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;

6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

7) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan yhteisön lainsäädännössä tätä edellytetään.

49 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskevassa Euroopan yhteisön lainsäädännössä tätä edellytetään.

50 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 47 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja vii-

meistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

54 §

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa.

Luotonantajan tulee takauksen kohteena olevaa lainaa hoitaessaan ottaa huomioon valtion etu takaajana. Luotonantajan on viivytyksettä ilmoitettava Maaseutuvirastolle sellaisista tuen saajan taloudellista asemaa, tuen kohteena olevaa lainaa tai lainan vakuutena olevan omaisuuden arvoa koskevasta muutoksesta, jolla voi olla vaikutusta valtion asemaan takaajana.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Luotonantajan ja keskusrahallaitoksen tiedonantovelvollisuus koskee myös salassapidettäviä tietoja. Tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on viranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi luovutettu.

61 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammatti-toimintaa, julkisista varoista myönnettyä ra-

hoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

64 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön.

66 §

Valituskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

67 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

_____

127.

Laki**rehulain 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä helmikuuta 2008 annetun rehaulain (86/2008) 23 § seuraavasti:

23 §

Valvontaviranomaiset

Elintarviketurvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallista rehuvalvontaa siten kuin tässä laissa säädetään sekä huolehtii tiedottamisesta. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia.

Aluehallintovirastot valvovat Elintarviketurvallisuusviraston ohella lääkerehuja.

Tullilaitos valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella rehujen maahantuontia ja

maastavientiä sekä kuljetusta Suomen kautta tullaamatta.

Rajaeläinlääkärit huolehtivat tämän lain mukaisesta valvonnasta eläinlääkinnällisissä rajatarkastuksissa.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

128.

Laki

maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä 25 päivänä huhtikuuta 2008 annetun lain (284/2008) 5 ja 7 § seuraavasti:

5 §

Rekisterinpitoon liittyvät vastuut

Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus pitävät maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän rekistereitä sekä vastaavat talletettujen tietojen oikeellisuudesta kukin oman toimialansa osalta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaisilla, aluehallintovirastoilla ja kunnaneläinlääkäreillä on oikeus käyttää ja päivittää tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

7 §

Tietojen luovuttamisesta päättävä viranomainen

Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto ja maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus päättävät kukin tietojen luovuttamisesta sivullisille oman toimialansa osalta. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset voivat luovuttaa tietoja oman viranomaistehtävänsä osalta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

129.**Laki****riistavahinkolain 50 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä helmikuuta 2009 annetun riistavahinkolain (105/2009) 50 § seuraavasti:

50 §

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä metsäkeskusten tarkastuksia. Tarkempia säännöksiä tarkastusten toteuttamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maaseutuviraston valvontatehtävään sovelletaan tällöin vastaa-

vasti, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Maaseutuvirasto voi käyttää apunaan tarvittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten apua valvontatehtävänsä suorittamiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

130.

Laki**patoturvallisuuslain 5 ja 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 2009 annetun patoturvallisuuslain (494/2009) 5 § ja 33 §:n
1 momentti seuraavasti:

5 §

Viranomaiset

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettuna patoturvallisuusviranomaisena toimii patoturvallisuusasioissa toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimimaan patoturvallisuusviranomaisena toisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella.

33 §

Tietojärjestelmät

Suomen ympäristökeskus ylläpitää tietojärjestelmää tämän lain mukaista patojen valvontaa varten.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

131.**Laki****kaupparekisterilain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa (245/2001), seuraavasti:

1 §

Kaupparekisteriä pitää Patentti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioissa toimivat maistraatit ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset paikallisviranomaisina siten kun tässä laissa ja muutoin erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

132.

Laki**henkilöstörahastolain 60 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1989 annetun henkilöstörahastolain (814/1989) 60 § seuraavasti:

60 §

Valvontakeinot

Milloin työ- ja elinkeinoministeriö havaitsee henkilöstörahaston menetelleen lain tai sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädetty velvollisuutensa, ministeriö voi määrätä rahaston hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpa-

non. Ministeriö voi pyytää rahaston kotipaikan aluehallintovirastoa asettamaan määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

133.**Laki****kuluttajatutkimuskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajatutkimuskeskuksesta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (112/1990) 6 § seuraavasti:

6 §

Kuluttajatutkimuskeskuksella on oikeus saada muilta viranomaisilta tehtäviensä kanalta tarpeellisia tietoja.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan kuluttajatutkimuskeskukselle tietoja, joita tutkimuskeskus 1 §:ssä tarkoitettuja kulutushyödykkeiden hintaan ja laatuun liittyviä tutkimuksia varten tarvitsee. Tutkimuskeskus voi määrätä tiedot annettaviksi myös

aluehallintovirastolle. Tietojen saannin turvaamiseksi kuluttajatutkimuskeskus voi pyytää virka-apua aluehallintovirastolta.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

134.

Laki

henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa 24 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (725/1990) 14 § seuraavasti:

14 §

Uhkasakko

tön enemmistöä, tai vastaavasti henkilöstöryhmiä edustavat yhdistykset. Uhkasakon asettamista voi hakea myös työ- ja elinkeinoministeriö.

Aluehallintoviranomainen voi hakemuksesta velvoittaa yrityksen uhkasakon uhalla täyttämään tästä laista johtuvat velvollisuudet. Hakemuksen voivat yhteisesti tehdä vähintään kahden sellaisen henkilöstöryhmän edustajat, jotka yhdessä edustavat henkilös-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

135.

Laki**kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992) 10 §:n 3 momentti, 12 §, 20 §:n 1 momentti ja 20 b §, sellaisina kuin niistä ovat 12 § osaksi laissa 318/2004 sekä 20 §:n 1 momentti ja 20 b § viimeksi mainitussa laissa seuraavasti:

10 §

Vastaavat tiedot ja asiakirjat on annettava aluehallintovirastolle sen selvittäessä kilpailunrajoituksia tai kilpailuolosuhteita.

12 §

Kilpailuvirasto selvittää kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia. Jos kilpailuvirasto katsoo elinkeinonharjoittajan tai elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän rajoittavan kilpailua 4 tai 6 §:ssä taikka EY:n perustamisopimuksen 81 tai 82 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sen on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin kilpailunrajoituksen tai sen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi. Kilpailuvirasto voi kuitenkin olla ryhtymättä toimenpiteisiin, jos kilpailunrajoituksesta huolimatta kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan kokonaisuudessaan pitää toimivana.

Aluehallintovirasto selvittää kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia sekä kilpailuviraston toimeksiannosta ryhtyy toimenpitei-

siin kilpailunrajoituksen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi.

20 §

Kilpailuviraston ja aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Kilpailuvirastolla on velvollisuus Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan yhteisöjen säädöksissä säädetään.

20 b §

Toimittaessaan tarkastusta muissa kuin 20 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa Euroopan yhteisöjen komission, kilpailuviraston ja aluehallintoviraston virkamiehellä on edellä 20 §:ssä säädetty toimivaltuudet lukuun ottamatta kuitenkin 20 §:n 4 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia.

Komissio, kilpailuvirasto ja aluehallintovirastot voivat tarkastuksessa käyttää apunaan muita valtuuttamiaan henkilöitä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

136.

Laki**nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorista työntekijöistä 19 päivänä marraskuuta 1993 annetun lain (998/1993) 15 §, sellaisena kuin se on laissa 405/2004, seuraavasti:

15 §

Poikkeusluvut

Aluehallintovirasto voi määräämillään ehdoilla sallia:

1) erityisestä syystä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun henkilön työskentelyn esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen;

2) 14 vuotta täyttäneen nuoren työntekijän pitämisen työssä 2 §:n 2 momentin 2 kohdan

sekä 2 luvun säännöksistä poikkeavasti, jos hänen ammatillinen kehityksensä tai muu tärkeä syy sitä edellyttää.

Aluehallintovirasto ei kuitenkaan voi antaa lupaa teettää nuorella työntekijällä 5 §:ssä sallitun ylityötuntimäärän lisäksi enempää kuin 40 tuntia ylityötä kalenterivuodessa eikä myöntää poikkeusta 8 §:n 1 ja 2 momentin lepoaikaa koskevista säännöksistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

137.

Laki**työaikalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä elokuuta 1996 annetun työaikalain (605/1996) 14 §, 26 §:n 1 momentin 14 kohta sekä 27 ja 36 §, sellaisina kuin ne ovat, 14 ja 27 § osaksi laissa 404/2004 sekä 26 §:n 1 momentin 14 kohta ja 36 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

14 §

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika

Jos työ on laadultaan sellaista, että sitä suoritetaan vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön, aluehallintovirasto voi antaa määräämillään ehdoilla luvan poiketa 6 §:n säännöksistä.

Työnantajien ja työntekijöiden yhdistyksillä, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, on myös oikeus sopia 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa säännöllisestä työajasta 6 §:n säännöksistä poiketen 40 §:ssä säädetyllä tavalla.

Aluehallintovirasto voi määräämillään ehdoilla antaa luvan järjestää työaika 7 §:ssä säädetyllä tavalla sellaisissakin töissä, joita ei kyseisessä säännöksessä ole mainittu, jos se on välttämätöntä.

26 §

Yötyö

Työ, jota tehdään kello 23:n ja 6:n välisenä aikana, on yötyötä. Työnantajan on työsuojeluviranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle säännöllisesti teettämästään yötyöstä. Yötyötä saa teettää:

-----
 14) aluehallintoviraston luvalla ja sen määräämin ehdoin työssä, jossa työn tekninen laatu tai muut erityiset syyt sitä vaativat.
 -----

27 §

Vuorotyö ja yövuorot jaksotyössä

Vuorotyössä vuorojen on vaihdettava säännöllisesti ja muututtava ennakolta soviuin ajanjaksoin. Vuorojen katsotaan vaihtuvan säännöllisesti, kun vuoro jatkuu enintään yhden tunnin yhdessä työhön sijalle tulleen vuoron kanssa tai kun vuorojen väliin jää enintään yhden tunnin aika. Aluehallintovirasto voi myöntää luvan poiketa siitä, mitä tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään.

Jaksotyössä työntekijällä saa työvuoroluettelon mukaan teettää peräkkäin enintään seitsemän työvuoroa yötyötä. Yövuorolla tarkoitetaan työvuoroa, josta vähintään kolme tuntia sijoittuu kello 23:n ja 6:n väliseen aikaan.

36 §

Poikkeuslupa

Jos työvuoroluettelon laatiminen on työn epäsäännöllisen luonteen vuoksi erittäin vaikeaa, aluehallintovirasto voi myöntää siitä vapautuksen osittain tai kokonaan. Poikkeusluvassa voidaan määrätä, että työvuoroluettelosta käy ilmi viikoittainen vapaa-aika.

Jos aluehallintovirasto on myöntänyt työnantajalle 1 momentissa tarkoitettun vapautuksen eivätkä olosuhteet ole luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet olennaisesti, työnantaja ja 10 §:ssä tarkoitettu työntekijöiden edustaja voivat sopia aluehallintoviraston myöntämän vapautuksen jatkamisesta.

_____ Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
kuuta 2010. toimenpiteisiin.

_____

138.

Laki

valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion erityisrahoitusyhtiöstä 18 päivänä kesäkuuta 1998 annetun lain (443/1998) 6 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 992/2005, seuraavasti:

6 §

Yhtiön tiedonantovelvollisuus ja valvonta

Yhtiön on annettava työ- ja elinkeinoministeriölle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa (1336/2006) tarkoitettuja avustushakemuksia. Yhtiön ja yhtiön tilintarkastajan on annettava työ- ja elinkeinoministeriölle sen pyynnöstä myös muita yhtiön toimialaan kuuluvia tai yhtiön valvomiseksi tarpeellisia tietoja.

Yhtiön toimielimen jäsen ja varajäsen sekä yhtiön palveluksessa oleva voi sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään salassapitovelvolli-

suudesta, antaa työ- ja elinkeinoministeriölle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen taikka yritystukiasioiden viiranomaiskäsitelyn kannalta tarpeellista.

Yhtiön valvonnassa tulee soveltuvin osin ottaa huomioon ne periaatteet, joita Finanssi- ja valvonta noudattaa luottolaitoksia valvoessaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

139.**Laki****Kuluttajavirastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kuluttajavirastosta 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1056/1998) 4 § seuraavasti:

4 §

Tietojenantamisvelvollisuus

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Kuluttajavirastolle kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten vähittäismyyntihintoja koskevia tietoja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ja vertailuja varten sekä kuluttaja-asiamiehelle tietoja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja valvontatehtäviä varten. Ku-

luttajavirasto voi määrätä tiedot annettavaksi myös aluehallintovirastoille.

Kuluttajavirasto ja kuluttaja-asiamies voivat asettaa tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

140.

Laki**perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintätoiminnan luvanvaraisuudesta 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (517/1999) 1 §:n 2 momentti sekä 10–13 §, sellaisena kuin niistä on 13 § osaksi laissa 677/2002, seuraavasti:

1 §

Perintätoiminnan luvanvaraisuus

 Toimiluvan myöntää aluehallintovirasto.

---

10 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo aluehallintovirasto.

Toimiluvan haltijan on toimitettava aluehallintovirastolle jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä aluehallintovirastolle ilmoitus perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta ja esitettävä selvitys uuden vastaavan henkilön kelpoisuudesta.

11 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä perintätoiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös perintätoiminnan harjoittajan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa asianomaista täyttämään sen määräajassa.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaisissa (1113/1990).

12 §

Kirjallinen varoitus ja toimiluvan peruuttaminen

Aluehallintoviraston on peruutettava toimilupa, jos toimiluvan haltija ei enää täytä toimiluvan myöntämisen edellytyksiä eikä ole asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta tai jos perintätoiminnasta vastaava henkilö on laiminlyönyt 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa. Toimilupa on peruutettava myös, jos toimiluvan haltija on toistuvasti laiminlyönyt 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, aluehallintovirasto voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

13 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (622/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä.

Aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

141.

Laki

talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talous- ja velkaneuvonnasta 4 päivänä elokuuta 2000 annetun lain (713/2000) 2, 3 ja 7 § seuraavasti:

2 §

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen

Talous- ja velkaneuvonnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat Kuluttajavirastolle.

Aluehallintovirasto vastaa siitä, että talous- ja velkaneuvontaa on riittävästi saatavissa viraston toimialueella.

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä huolehtivat aluehallintovirasto ja kunnat siten kuin 3 §:ssä säädetään.

3 §

Kunnan ja aluehallintoviraston järjestämä talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvontapalvelu järjestetään ensisijaisesti siten, että kunta tekee aluehallintoviraston kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen, jossa se sitoutuu huolehtimaan talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä kunnassa asuville henkilöille. Aluehallintovirasto ja kunnat voivat sopia, että kunta huolehtii tehtävästä yhden tai useamman kunnan puolesta.

Kunta voi järjestää talous- ja velkaneuvontapalvelun perustamalla sitä varten yhden tai useamman viran tai työsopimussuhteisen tehtävän. Virka tai tehtävä voi olla osa-aikainen. Virka tai tehtävä voidaan kunnassa yhdistää toiseen virkaan tai tehtävään, jollei yhdistäminen vaikuta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen. Virka tai tehtävä voidaan perustaa kuntien yhteiseksi siten kuin kuntalaissa säädetään. Kunta voi huolehtia talous ja velkaneuvontapalveluista myös hankkimalla ne tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

Jos kunta ei kuulu minkään 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen piiriin, aluehallintoviraston on hankittava palvelut tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

7 §

Tietojen luovuttaminen

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottaja on velvollinen antamaan aluehallintovirastolle ja Kuluttajavirastolle seurantaa ja valvontaa sekä korvauksen määrittämistä varten tarpeelliset tiedot toiminnastaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

142.

Laki

kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä 15 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1075/2000) 7, 8, 17–19 ja 21 §, sellaisena kuin niistä on 17 § osaksi laissa 676/2002, seuraavasti:

7 §

Välitysliikerekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Aluehallintovirasto pitää välitysliikkeistä rekisteriä (*välitysliikerekisteri*). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista sekä otteita rekisteristä.

Sen, joka aikoo harjoittaa välitystoimintaa, on tehtävä ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella liikkeen hallintoa on tarkoitus pääasiallisesti hoitaa. Rekisteri-ilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle. Vastaavan hoitajan vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Aluehallintoviraston on rekisteröitävä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoituksen tekijä kiinteistönvälitysliikkeeksi tai vuokrahuoneiston välitysliikkeeksi, jos:

1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) ilmoituksen tekijä, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen, ei ole konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) ilmoituksen tekijällä on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan välitystoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti ai-

heutuvien vahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa alalla tavanomaista vakuutusikäntäntöä;

4) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 5 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt edellytykset.

Aluehallintovirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä.

17 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo aluehallintovirasto.

Välitysliikkeen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle toimeksiantopäiväkirja ja siihen liittyvät asiakirjat sekä muut valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakkon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

18 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä välitystoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa

olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos välitysliike laiminlyö 7 §:n 3 momentissa, 10 tai 11 §:ssä säädetyn taikka 17 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa välitysliikettä täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos vastaava hoitaja laiminlyö 5 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi antaa välitysliikkeelle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan välitysliikkeen toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

19 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava välitysliike rekisteristä, jos:

- 1) välitysliike on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) välitysliike harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä;
- 4) välitysliikkeellä ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 8 §:n 1 momentin 4

kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eikä välitysliike ole aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; tai

5) välitysliikkeen tai sen vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja liikkeelle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Jos välitysliike on asetettu konkurssiin, välitysliike säilyy konkurssin estämättä rekisterissä kuuden kuukauden ajan. Konkursisipesän hoitajan on ilmoitettava aluehallintovirastolle viipymättä välitysliikkeen konkurssiin asettamisesta.

21 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

Muutoksenhausta aluehallintoviraston tekemään päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja määräaikaisesta toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

143.

Laki

vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1297/2000) 3 § seuraavasti:

3 §

Poikkeusluvut

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä sallia ammattimaisen vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen harjoittamisen muinakin kuin 1 ja 2 §:ssä säädettyinä aikoina. Erityisenä syynä pidetään liikkeen sijaintiin, matkailuun, yleisötapahtumiin tai vastaaviin tilanteisiin liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttavat palvelujen kysyntään. Lupa voi-

daan myöntää joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan antamisen olennaiset edellytykset eivät enää täyty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

144.**Laki****yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä maaliskuuta 2001 annetun yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 745/2004, seuraavasti:

10 §

Perustamisilmoitus

Rekisteröintivelvollisen yrityksen tai yhteisön perustamisesta tai elinkeinotoiminnan aloittamisesta tai kotipaikan siirtämisestä Suomeen on ilmoitettava tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella. Ilmoitus voidaan toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukseen, maistraattiin, elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskukseen tai verovirastoon.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

_____

145.

Laki**lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14 päivänä kesäkuuta 2002 annetun lain (504/2002) 4 § ja 10 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

4 §

Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriote

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle, tulee aluehallintoviraston ennen luvan myöntämistä pyytää muuhun kuin työso-
 pimussuhteiseen henkilökuntaan kuuluvalta henkilöltä, jolle kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kuntaa, jonka tulee vastaanotettuaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain 6 §:n tai lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 28 §:n 1 momentin mukaisen ilmoituksen, pyytää henkilöltä viipymättä nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ote on pyydet-
 tävä nähtäväksi myös ennen kuin muu kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritelty henkilö otetaan 2 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin. Palvelun tuottajan on ilmoitettava asiasta asianomaiselle aluehallintovirastolle tai kunnalle.

10 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

2) rikkoo 4 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa aluehallintovirastolle tai kunnalle muun kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritellyn henkilön ottamisesta lain tarkoittamiin tehtäviin tai

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rikostaustan selvittämisrikkomuksesta sakkoon*. Työntekijän tai tämän edustajan vastuu määräytyy rikoslain (39/1889) 47 luvun 7 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

146.

Laki**julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 1 luvun 6 §, 11 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentti, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 13 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentti ja 6 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentti laissa 1052/2008 seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

6 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena työ- ja elinkeinoministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriö antaa vuosittain julkisen työvoimapalvelun tavoitteiden toteutumista sekä työvoimapalvelun tilaa ja kehitystä koskevan työllisyyskertomuksen käytettäväksi hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona.

Työ- ja elinkeinotoimisto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitavat julkisen työvoimapalvelun toimeenpanotehtävät, jollei lailla toisin säädetä.

Työvoimaviranomainen pitää yllä asiakkaiden omatoimiseen käyttöön soveltuvaa, avoimia työpaikkoja, koulutusmahdollisuuksia ja henkilöasiakkaita koskevien tietojen tietojärjestelmää, jolla nopeutetaan työmarkkinoiden tiedonvälitystä ja tehostetaan työ- ja elinkeinotoimiston palvelujen järjestämistä. Tietojärjestelmästä ja yksityisyyden suojasta sitä käytettäessä säädetään työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annetussa laissa (1058/2002).

11 luku

Toimeenpanoon liittyvä yhteistyö

3 §

Työllisyyden edistämistoimikunnan asettaminen ja tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan te-toimikunnan, jonka tehtävänä on seurata ja ennakoita työmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja suunnitella muutosten johdosta tarvittavia toimenpiteitä ja näin edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden paranemista. Lisäksi te-toimikunnan tehtävänä on seurata julkisen työvoimapalvelun toimeenpanoa sekä tarvittaessa tehdä esityksiä sen kehittämiseksi.

Te-toimikunnan työttömyysetuuden työvoimapolitiittisiin edellytyksiin liittyvistä tehtävistä säädetään työttömyysturvalaissa (1290/2002). Työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja asioita käsitellessään te-toimikunta toimii jaostona. Jaostoon kuuluu te-toimikunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi yksi työnantaja ja yksi työntekijöitä edustava jäsen. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muut jäsenet ovat saapuvilla. Jaoston kannaksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö kannattaa. Jos jaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat esteel-

lisiä käsittelemään asiaa, asian käsittely siirretään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämälle toisen työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimivalle te-
toimikunnalle.

---

12 luku

Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Eräät työvoimaviranomaisen myöntämiä tukia, etuuksia tai avustuksia koskevat säännökset

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tuet, avustukset ja etuudet maksaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka niitä takaisin perittäessä toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

---

13 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku työvoimaviranomaisen etuuspäätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja

elinkeinotoimiston muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun päätökseen, joka koskee tämän lain mukaista tukea, avustusta tai etuutta, ei saa hakea valittamalla muutosta.

Poiketen 2 momentista oikaisua ei saa hakea:

1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, joka koskee työllisyysmäärärahan osoittamista valtion virastolle tai laitokselle investointiin myönnettäväksi valtionavun hakijalle;

2) työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen, joka koskee työllistämistuen myöntämistä tai sijoitusta valtion työtehtäviin.

---

6 §

Muutoksenhakuoikeuden rajoitukset

Jollei edellä tai erikseen lailla toisin säädetä, valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) tässä laissa tarkoitetun palvelun tarjoamista tai hankkimista koskevaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen;

2) työvoimapoliittista aikuiskoulutusta koskevaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

147.

Laki**työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista 19 päivänä toukokuuta 2004 annetun lain (400/2004) 1, 8—11 ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 8 § laissa 336/2007, seuraavasti:

1 §

Työneuvoston asema

Työneuvosto on työ- ja elinkeinoministeriön alainen riippumaton erityisviranomaisena, joka antaa lausuntoja 7 §:ssä tarkoitettujen työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta. Työneuvosto käsittelee ja ratkaisee myös 9 §:ssä tarkoitettua aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaa päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

8 §

Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen

Työneuvoston lausuntoa voi pyytää:

- 1) tuomioistuin;
- 2) aluehallintovirasto;
- 3) työnantajien tai työntekijöiden keskusjärjestö;
- 4) valtion työmarkkinapolitiikkaa käsittelevä ministeriö;
- 5) kirkon sopimusvaltuuskunta;
- 6) kunnallinen työmarkkinalaitos;
- 7) Ahvenanmaan maakunnan hallitus tai Ahvenanmaan maakunnan kunnallinen sopimusvaltuuskunta; taikka
- 8) työ- ja elinkeinoministeriö siitä, soveltaanko yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia tai yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä annettua lakia yritykseen tai yritysryhmään.

9 §

Aluehallintovirastojen poikkeuslupa-asiat

Aluehallintovirasto voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia seuraavien säännösten perusteella:

- 1) työaikalain 14 §:n 1 ja 3 momentti;
- 2) työaikalain 26 §:n 1 momentin 14 kohta;
- 3) työaikalain 27 §:n 1 momentti;
- 4) työaikalain 36 §:n 1 momentti;
- 5) nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §.

10 §

Poikkeuslupa-asian käsittely aluehallintovirastossa

Ennen kuin aluehallintovirasto tekee 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehele tai työehtosopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida aluehallintovirastossa heti lopullisesti ratkaista, ja kyse on voimassa olevan poikkeusluvun jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

Myönnetty poikkeuslupa voidaan peruuttaa, jos luvan myöntäminen on perustunut virheellisiin tietoihin asiaan vaikuttavista tosiasioista tai olosuhteet ovat päätöksen antamisen jälkeen olennaisesti muuttuneet. Poikkeuslupaa peruutettaessa määrätään myös päivä, mistä lukien luvan voimassaolo päättyy. Päätöstä on noudatettava muutoksenhastusta huolimatta.

11 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti oikaisua työneuvostolta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeusluvan hakijan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava työneuvostolle.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

- 1) poikkeusluvan hakijalla;
- 2) niillä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen aluehallintoviraston asiassa tekemää ratkaisua; ja
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun aluehallintoviraston päätös välittömästi vaikuttaa.

17 §

Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset

Työneuvoston lausunnot ja päätökset sekä aluehallintoviraston poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

148.**Laki****henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppa-osuuskunnassa (SCE) annetun lain 38 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppa-osuuskunnassa (SCE) 13 päivänä elokuuta 2004 annetun lain (758/2004) 38 §, sellaisena kuin se on laissa 663/2006 seuraavasti:

38 §

Uhkasakko

Aluehallintoviranomainen voi hake-
muksesta velvoittaa eurooppayhtiön, euroop-
paosuuskunnan tai osallistuvan yhtiön sakon
uhalla täyttämään tästä laista tai 16 §:ssä tar-
koitetusta sopimuksesta johtuvat velvollisuu-

det. Uhkasakon asettamista voi hakea työ- ja
elinkeinoministeriö.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

149.

Laki

pienien ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista 12 päivänä marraskuuta 2004 annetun lain (971/2004) 2 ja 3 § seuraavasti:

2 §

Pk-yritysten osaamisen kehittämispalvelut

Pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluilla tarkoitetaan työ- ja elinkeinoministeriön sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannosta pk-yrityksille järjestettyä yrittäjävalmennusta, tuotteistettuja asiantuntijapalveluita, alueellisia elinkeinon kehittämiprojekteja sekä neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muita kehittämispalveluita.

3 §

Pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluihin osallistuvien rahoitusosuus

Työ- ja elinkeinoministeriön tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiantoon perustuvista pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista, jotka rahoitetaan valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetuilla määrärahoilla, peritään osallistujilta rahoitusosuus, jonka määrä vahvistetaan vuosittain valtion talousarviossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

150.

Laki**tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1233/2006) 10 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 10 § osaksi laissa 168/2008, seuraavasti:

10 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Aluehallintovirasto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun päätöksessä asetetussa määräajassa. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päättynyt.

Tilaaaja saa hakea aluehallintoviraston antamaan päätökseen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen, siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Maksettavaksi erääntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

12 §

Valvonta

Työsuojeluviranomaiset valvovat tämän lain noudattamista siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Työsuojeluviranomaisilla on pyynnöstä oikeus saada tilaajalta nähtävikseen selvitysvelvollisuuteen liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa jäljennökset niistä. Jos tarkastaja havaitsee, että edellytykset laiminlyöntimaksun määräämiselle ovat olemassa, hänen on saatettava asia välittömästi aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että selvitysvelvollisuutta epäillään rikotun, aluehallintoviraston on käsiteltävä asia kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

151.

Laki

valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1336/2006) 5 ja 16—18 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti sekä 22, 23, 25, 30 ja 33 § seuraavasti:

5 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät työ- ja elinkeinoministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

16 §

Avustuksen hakeminen

Kirjallinen hakemus avustuksen saamiseksi on toimitettava ennen hankkeen aloittamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

Tarkempia säännöksiä avustuksen hakemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

17 §

Avustuspäätös

Avustuksesta päättää se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella avustettava hanke pääosin toteutetaan. Työ- ja elinkeinoministeriö voi yksittäistapauksessa siirtää asian toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta toiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, kun hanke toteutetaan useamman kuin yhden keskuksen toimialueella.

Yrityksen kehittämisavustuksesta päättää työ- ja elinkeinoministeriö, jos avustuksen perusteena olevien menojen määrä ylittää neljä miljoonaa euroa. Työ- ja elinkeinoministeriö voi pidättää päätösvallan myös tätä pienemmissä hankkeissa, jos päätöksellä on erityistä merkitystä tämän lain soveltamisen kannalta.

Jos hankkeen toteuttamiseen osallistuu useampi kuin yksi yritys tai yrityksen ohella yhteisö, joka ei harjoita yritystoimintaa, avustus voidaan myöntää yritykselle tai yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan avustuksen käytöstä koko hankkeeseen.

Avustuspäätöksen voimassaoloajan pidentämisestä päättää se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella avustettava hanke pääosin toteutetaan.

18 §

Avustuksen maksaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa avustuksen erillisestä hakemuksesta hankkeen edistymisen mukaan, myöntämispäätöksessä asetettujen tarkempien ehtojen ja hyväksyttävän selvityksen perusteella.

Edellä 17 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa avustus voidaan maksaa yritykselle tai yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan avustuksen käytöstä koko hankkeeseen.

20 §

Valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia avustusten myöntäjinä ja maksajina valvoo työ- ja elinkeinoministeriö, joka voi tarkastaa itse tai valtuuttaa muun viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia. Avustusten käyttöä valvovat työ- ja elinkeinoministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, jotka voivat valtuuttaa muun viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamaan avustusten käyttöä.

21 §

Tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksella sekä niiden valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä, korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutokin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

22 §

Oikeus tietojen saamiseen

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämiä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskuksella on sama oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus korvauksetta saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa.

23 §

Tietojen luovuttaminen

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavan salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön tai säätiön taloudellisesta asemasta, liike- ja ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuskeskelle, Finnvera Oyj:lle, Maaseutuvirastolle sekä työ- ja elinkeinotoimistolle. Edellä mainittuja tietoja voidaan luovuttaa myös 20 ja 21 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten.

Lisäksi tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä valtionavustuslain 31 ja 32 §:ssä säädetään.

25 §

Maksatuksen keskeytys

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen keskeytettäväksi siten kuin valtionavustuslain 19 §:ssä säädetään.

30 §

Takaisinperinnästä päättävä viranomainen

Avustuksen maksamisen lopettamista ja takaisinperintää koskevan päätöksen tekee työ- ja elinkeinoministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Tarkempia säännöksiä päätöksen tekemisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Täytäntöönpano

Työ- ja elinkeinoministeriön sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin toisin määrää. Edellä 26 ja 27 §:ssä tarkoitetussa asiassa lainvoimainen päätös ja oikaisuvaatimuksesta annettu päätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta säädettyssä järjestyksessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

33 §

152.

Laki**yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä 2 päivänä maaliskuuta 2007 annetun lain (240/2007) 2 ja 4 §, 6 §:n 1 momentin 4 kohta sekä 10, 11 ja 14 § seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, siihen kuuluvasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yrityspalvelurekisteristä sekä asiakasta koskevien tietojen käsittelystä tarjottaessa asiakkaalle yrityspalveluja.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään sekä siihen talletettujen ja sen kautta välitettyjen tietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

4 §

Asiakastietojärjestelmä

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä tietojärjestelmä, johon talletetaan asiakasta koskevia perustietoja ja jonka kyselyjärjestelmän kautta välitetään asiakasta koskevia tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tietojärjestelmään talletettujen tietojen oikeellisuudesta, käyttöoikeuksien hallinnasta, tietojärjestelmän tietojen luovutusten kirjaamisesta sekä tietojärjestelmän ylläpidosta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yhteinen *yrityspalvelurekisteri*, joka sisältää tietoja yrityspalvelujen toteuttamisen

yhteydessä saaduista ja laadituista tiedoista. Yrityspalvelurekisteriin tietoja tallettanut tai niitä muutoin käsitellyt elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa tietojen oikeellisuudesta ja käsittelyn lainmukaisuudesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei vaikuta valtion erityisrahoitusyhtiön tai sellaisten viranomaisten tai muiden organisaatioiden vastuuseen rekisterinpitäjänä, joiden tietojärjestelmien tietoja välitetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta.

6 §

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat yrityksen perustiedot

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenee:

4) tiedot siitä, onko yritys ollut työ- ja elinkeinoministeriön, Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiakkaana sekä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten.

10 §

Asiakastietojärjestelmän perustietojen luovuttaminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietoja saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskukselle, Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuskeskelle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maaseutuvirastolle ja työ- ja elinkeinotoimistolle yrityspalvelujen toteuttamista varten. Ulosottorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa vain sille, jolla ulosottoa koskevan lain-säädännön mukaan on oikeus saada tiedot suoraan ulosottorekisteristä. Lisäksi Finpro ry:lle voidaan luovuttaa yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Luovutuksensaajan on ennen käyttöyhteyden avaamista annettava selvitys tietojen suojaamisesta ja käsittelyn valvonnasta.

11 §

Yrityspalvelurekisterin tietojen käyttö elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yrityspalvelurekisterin tietoja sil-

le kuuluvan tehtävän hoitamista varten.

14 §

Rekisteröidyn oikeus tietojen tarkastamiseen

Asiakkaalla on oikeus saada tieto itseään koskevista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletetuista tiedoista siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 12 §:ssä säädetään. Luonnollisen henkilön oikeudesta tarkastaa itseään koskevat tiedot on lisäksi voimassa, mitä henkilötietolaissa säädetään.

Tiedonsaantioikeutta koskevan asian ratkaisee työ- ja elinkeinoministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

153.**Laki****polttoturpeen turvavarastoista annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan polttoturpeen turvavarastoista 30 päivänä maaliskuuta 2007 annetun lain (321/2007) 7 § seuraavasti:

7 §

Turvavarastomäärien todentaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset valvovat toimialueellaan turvavarastojen ylläpitoa. Turvavarastoijan on ilmoitettava valvontaa varten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle varastoissaan olevan polttoturpeen määrät ja sijainnit. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen virkamiehellä

on oikeus tutustua turvavarastoijan materiaalikirjanpitoon ja tehdä tarkastuksia polttoturpeen varastointipaikoilla.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

154.

Laki

tilintarkastuslain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä huhtikuuta 2007 annetun tilintarkastuslain (459/2007) 9 § seuraavasti:

9 §

Aluehallintoviraston velvollisuus määrätä tilintarkastaja

Aluehallintoviraston on ilmoituksesta määrättävä yhteisölle tai säätiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai muun lain mukaisesti;

2) tilintarkastajalla ei ole 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai tilintarkastaja ei ole 24 tai 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton; taikka

3) yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai yhtiösopimukseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä on rikottu.

Aluehallintoviraston on pyydettävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Ilmoituksen saa edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Hallitus, siihen verrattava toimielin tai yh-

tiömies on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei se, jolle tilintarkastajan valitseminen kuuluu, viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske kommandiittiyhtiön äänetöntä yhtiömiestä.

Ennen kuin tässä pykälässä tarkoitettu määräys annetaan, on kuultava yhteisön tai säätiön hallitusta, siihen verrattavaa toimielintä tai yhtiömiehiä. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Määräys on voimassa siihen asti, kunnes yhteisölle tai säätiölle on säädettyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja aluehallintoviraston määräämän tilintarkastajan tilalle. Määräystä ei voida antaa sen jälkeen, kun kyseistä tilikautta koskeva tilinpäätös on vahvistettu ja sitä koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

155.**Laki****valmismatkaliikkeistä annetun lain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmismatkaliikkeistä 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (939/2008) 14 § seuraavasti:

14 §

Valvonta

kaikki valvontaa varten tarvittavat asiakirjat,
tiedot ja muut selvitykset.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat Kuluttajavirasto sekä sen ohjeiden mukaan aluehallintovirastot ja poliisiviranomaiset.

Valmismatkaliikkeen harjoittajan on vaa-
dittaessa annettava valvontaviranomaiselle

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

156.

Laki

apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan apteekkimaksusta 21 päivänä helmikuuta 1946 annetun lain (148/1946) 6 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 § laissa 701/2002 ja 13 § laeissa 758/1965 ja 1281/1987 sekä mainitussa laissa 701/2002, seuraavasti:

6 §

Apteekkimaksu suoritetaan tilisiirrolla aluehallintovirastolle yhdessä tai useammassa erässä siten kuin Lääkelaitos määrää. Helsingin yliopiston apteekin apteekkimaksu suoritetaan Helsingin yliopistolle ja Kuopion yliopiston apteekin apteekkimaksu Kuopion yliopistolle. Lääkelaitoksen tulee ennen elokuun alkua sen vuoden jälkeisenä vuonna, jolta maksu on määrätty, lähettää aluehallintovirastolle luettelo aluehallintoviraston toimialueella suoritettavista apteekkimaksuista.

13 §

Milloin valitusviranomainen on poistanut apteekkimaksun tai alentanut sitä, aluehallintoviraston on maksettava liikaa suoritettu määrä asianomaiselle takaisin kuuden prosentin vuotuisine korkoineen maksupäivästä takaisinmaksupäivään saakka.

Jos apteekkimaksua muutoin on suoritettu enemmän kuin on määrätty maksettavaksi,

aluehallintoviraston on hakemuksesta palautettava liikaa suoritettu määrä 1 momentissa mainituin tavoin laskettuine korkoineen asianomaiselle.

Jos apteekkimaksu on väärin ilmoitetun liikevaihdon johdosta määrätty liian vähäiseksi, on apteekkimaksu oikaistava ja lisää maksettava määrä pantava apteekkarin maksettavaksi. Maksua ei kuitenkaan saa oikaista, jos on kulunut viisi kalenterivuotta sen vuoden lopusta lukien, jolloin oikaistava apteekkimaksu on maksuunpantu tai se olisi pitänyt maksuunpanna.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

157.

Laki**kansanterveyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 2 §, 42 §:n 1 ja 3 momentti sekä 43 ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laeissa 71/1991 ja 1254/2005 sekä 42 §:n 1 ja 3 momentti, 43 ja 44 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

2 §

Kansanterveystyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo kansanterveystyötä toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi kansanterveystyön ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo kansanterveystyötä erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

42 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitettun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä

käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

 Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.
 -----

43 §

Jos kansanterveystyön järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhakuvaikutus toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden mukaisesta valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

44 §

Jos kansanterveystyön ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa

täyttämättä, voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

158.

Laki**toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/1976) 14, 23 ja 28 a §, sellaisina kuin ne ovat, 14 ja 28 a § laissa 286/2006 sekä 23 § laissa 334/2009, seuraavasti:

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen yleinen johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja valvonta ja sen ohjaus Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa aluehallintovirastoja ja kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo tupakkatuotteiden koostumusta, laadunvalvontaa, testauslaboratorioita sekä myyntiä ja mainontaa koskevien 5, 6, 6 a–6 c, 7, 7 a, 8 ja 9 §:n säännösten noudattamista. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle kuuluva testauslaboratorioiden pätevyiden ja testausmenetelmien pätevyiden valvonta tapahtuu Mittatekniikan keskuksen avustuksella. Mittatekniikan keskuksella on tässä avustustehtävässä valvontaviranomaiselle 28 §:ssä säädetty oikeudet.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen tupakkalain valvontaohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) tarkastuksen sisällön yleinen määrittely;
- 2) perusteet, joiden mukaan erityyppisten valvontakohteiden riskit arvioidaan ja kohteiden tarkastustiheys määrätään;
- 3) näytteenoton tarpeen arviointi ja ohjeistus;
- 4) 14 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen kunnan valvontasuunnitelmien toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät; sekä
- 5) valvontaohjelman toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät.

Valvontaohjelma tulee tarkistaa tarvittaessa, vähintään kuitenkin kolmen vuoden välein. Tämän lain mukainen valvontaohjelma on osa ympäristöterveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa, johon kuuluvat myös ne muut valtakunnalliset valvontaohjelmat, joista säädetään muissa ympäristöterveydenhuollon laeissa.

Tarkempia säännöksiä valtakunnallisen valvontaohjelman laatimisesta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Aluehallintovirasto ohjaa kuntia tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten toimeenpanossa toimialueellaan sekä sen lisäksi arvioi kuntien tupakkalain valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

23 §

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sen kanssa yhteistyössä aluehallintoviraston on:

- 1) huolehdittava valtakunnallisesta ja alueellisesta toiminnasta tupakoinnin vähentämiseksi;
- 2) järjestettävä muille valtion viranomaisille ja kunnille terveyskasvatusohjelmia sekä muuta aineistoa tupakoinnin aiheuttamista terveysvaaroista ja -haitoista;
- 3) annettava erityisesti lasten ja nuorten parissa toimiville henkilöille, terveydenhuoltoalan ammattihenkilöille, julkisuuden henkilöille, työnantajille ja joukkotiedotusvälineiden toimittajille ohjeita tupakoinnin välttämiseksi ja vähentämiseksi suositeltavista menettelytavoista.

28 a §

Kunnan valvontaviranomainen sekä aluehallintovirasto ovat velvollisia pyydettäessä

toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaan, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

159.

Laki**kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kehitysvammaisten erityishuollosta 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (519/1977) 3 §, 6 §:n 1 momentti, 33, 36 ja 41 §, 75 §:n 1 ja 3 momentti, 76 ja 77 §, 80 §:n 1 momentti, 81 §:n 2 momentti sekä 82 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §, 75 §:n 1 ja 3 momentti sekä 76 ja 77 § laissa 672/2008, 33 § osaksi laissa 259/1989, 81 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa sekä 82 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 96/1991, seuraavasti:

3 §

Erytyishuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirastolle kuuluu erityishuollon suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan. Jos erityishuoltopiiri sijaitsee kahden tai useamman aluehallintoviraston toimialueella, aluehallintovirastojen tulee toimia keskenään yhteistyössä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi erityishuollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo erityishuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Kehitysvammaisten erityishuollon asiantuntijavirastona toimii Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, josta säädetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa (668/2008).

6 §

Erytyishuollon järjestämistä varten maa jaetaan erityishuoltopiireihin, joiden alueet määrää valtioneuvosto. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, piirit on muodostettava aluehallintovirastojen toimialuejakoon sopeutuviksi ottaen kuitenkin huomioon aluehallintovirastojen toimialajaon kehittämisen tarve.

33 §

Milloin erityishuollon johtoryhmä 32 §:ssä tarkoitetun hakemuksen johdosta katsoo olevan ilmeistä, että sanotun pykälän 1 momentissa mainitut edellytykset erityishuollon antamiselle henkilölle vastoin tahtoa ovat olemassa, johtoryhmä voi määrätä henkilön toimitettavaksi tutkimukseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tutkimus on suoritettava viipymättä ja viimeistään viiden päivän kuluessa tutkittavaksi saapumisesta, jollei aluehallintovirasto erityisestä syystä pitennä tutkimusaikaa.

Tutkimuksen tultua loppuun suoritetuksi erityishuollon johtoryhmä päättää erityishuollon antamisesta. Päätös erityishuollon antamisesta vastoin tahtoa on välittömästi ja viimeistään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä alistettava hallinto-oikeuden vah-

vistettavaksi. Hallinto-oikeuden tulee käsitellä asia kiireellisenä.

36 §

Aluehallintovirasto voi määrätä erityis- huolto-ohjelmaa oikaistavaksi tarpeellisiksi katsomiltaan osin milloin henkilö itse tai hänen holhoojansa tahi muu huoltajansa taikka sosiaalilautakunta katsoo, ettei ohjelma ole tarkoituksenmukainen.

41 §

Erytishuoltopiirin kuntayhtymä on velvolinen aluehallintoviraston yksittäistapauksessa antamasta määräyksestä huolehtimaan erityishuollon antamisesta 40 §:ssä tarkoitettulle henkilölle.

75 §

Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitettun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.
-----

76 §

Jos kehitysvammaisten erityishuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

77 §

Jos kehitysvammaisten erityishuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveystalon lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

80 §

Sosiaalilautakunnan päätökseen tässä laissa tarkoitettussa asiassa haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös lautakunnalle, jonka tulee oman lausuntonsa ohessa toimittaa se hallinto-oikeudelle.

---

81 §

Siitä poiketen, mitä 1 momentissa säädetään, erityishuollon johtoryhmän, sosiaalilautakunnan tai kunnallisen viranhaltijan päätökseen, joka koskee erityishuollon antamista tai lopettamista taikka yksilöllisen erityishuolto-ohjelman hyväksymistä, haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastoon ja päätökseen, joka koskee vastoin tahtoa tapahtuvaa erityishuollon antamista tai jatkamista, valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedok-

sisäannista noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös erityishuollon johtoryhmälle tai sosiaalilautakunnalle, joiden tulee oman lausuntonsa ohella toimittaa se valitusviranomaiselle.

---

82 §

Muutoksenhausta valtioneuvoston, sosiaali- ja terveysministeriön, aluehallintoviraston ja hallinto-oikeuden päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Aluehallintoviraston 36 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

160.

Laki

raittiustyölain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä marraskuuta 1982 annetun raittiustyölain (828/1982) 3 §, sellaisena
kuin se on osaksi laissa 893/2000, seuraavasti:

3 §

Raittiustyön yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisina aluehallintovirastoille.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii tämän lain mukaisissa asioissa päihde- ja raittiusasiain neuvottelukunta. Neuvottelu-

kunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

161.

Laki**sosiaalihuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä syyskuuta 1982 annetun sosiaalihuoltolain (710/1982) 3 §, 26 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 ja 3 momentti sekä 56 ja 57 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §, 55 §:n 1 ja 3 momentti, 56 ja 57 § laissa 670/2008 sekä 26 §:n 1 momentti laissa 604/1996, seuraavasti:

3 §

Sosiaalihuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirastolle kuuluu sosiaalihuollon suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaalihuollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo sosiaalihuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Valtakunnan hallintoviranomaisille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Perhekodeilla tarkoitetaan aluehallintoviraston luvan saanutta tai perhehoitajalaissa (312/92) tarkoitettua kunnan tai kuntayhtymän hyväksymää yksityiskotia, jossa annetaan perhehoitoa.

55 §

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitettujen toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

56 §

Jos sosiaalihuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa

tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräästä sakan uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhaku- ja huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

57 §

Jos sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

162.

Laki**päihdehuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1986 annetun päihdehuoltolain (41/1986) 13, 18, 20 ja 21 §, sellaisena kuin niistä on 18 § laissa 97/1991, seuraavasti:

13 §

Hoito väkivaltaisuuden perusteella

Hallinto-oikeus voi sosiaalilautakunnan esityksestä päättää henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta väkivaltaisuuden perusteella enintään 30 vuorokaudeksi, milloin 12 §:ssä tarkoitettu hoitoaika on osoittautunut riittämättömäksi.

18 §

Toimintayksiköiden hyväksyminen

Aluehallintovirasto hyväksyy ne toimintayksiköt, joissa hoito voidaan antaa.

20 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä 11 tai 12 §:n mukaisesti hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Päätökseen, joka on 12 §:n 3 momentin nojalla alistettava hallinto-oikeuden vahvistettavaksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden valitus- tai alistusasiassa antamaan päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituskirja liitteineen voidaan antaa myös hallinto-oikeuteen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

163.

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 6 §:n 2 ja 4 momentti, 6 a, 10, 13 ja 15 §, 15 a §:n 1 momentti sekä 38 ja 39 §,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 2 ja 4 momentti ja 10 § laissa 935/2003, 6 a ja 38 § laissa 1259/2005, 13 § osaksi mainitussa laissa 935/2003 sekä 15 §, 15 a §:n 1 momentti ja 39 § laissa 989/2006, seuraavasti:

6 §

Aluehallintovirastolle kuuluu tartuntatautien vastustamistyön suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitoksena toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

6 a §

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi tartuntatautien vastustamistyön ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto valvoo tartuntatautien vastustamistyötä erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään

terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa sekä tähän tarkoitukseen hyväksytyissä laboratorioissa. Aluehallintovirasto hyväksyy laboratoriot ja valvoo niiden toimintaa. Aluehallintoviraston tulee pyytää Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta lausunto ennen laboratorion hyväksymistä.

Edellytyksenä laboratorion hyväksymiselle on, että laboratorion tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä ammattitaitoinen henkilökunta ja että laboratorion laaduntarkkailu on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jos hyväksymisen jälkeen ilmenee, ettei mikrobiologinen laboratorio täytä hyväksymisen edellytyksiä tai sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, aluehallintovirasto voi peruuttaa hyväksymisen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella ja aluehallintovirastolla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratorioden tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvauksetta salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja yksityisestä liike- tai ammatillisalaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tai aluehallintovirastolle niiden asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jollei tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asetetussa määräajassa, aluehallintovirasto voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

13 §

Aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville pakollisen terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen.

Pakollisen terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai, jos siihen on erityistä syytä, asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Yleisvaarallisen tartuntataudin toteamiseksi voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu sanottavaa haittaa tarkastettavalle.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja aluehallintovirasto toimialueellaan tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määräaikaaisesti toteuttaa toimenpiteitä, joita sovelletaan yleisvaarallisissa tartuntataudeissa.

15 a §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan yleisvaarallisen tai 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, aluehallintovirasto toimialueellaan tai tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määrätä henkilö, joka on altistunut tai jonka voidaan perustellusti epäillä altistuneen edellä tarkoitettulle tartuntataudille, mutta joka ei terveydentilansa vuoksi tarvitse sairaalahoitoa. Päätöksellä voidaan myös määrätä matkatavara, kontti tai muu tavara karanteeniin. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä päätöksen karanteeniin määräämisestä. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

rallisen tai 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, aluehallintovirasto toimialueellaan tai tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määrätä karanteeniin määräaikaaisesti henkilö, joka on altistunut tai jonka voidaan perustellusti epäillä altistuneen edellä tarkoitettulle tartuntataudille, mutta joka ei terveydentilansa vuoksi tarvitse sairaalahoitoa. Päätöksellä voidaan myös määrätä matkatavara, kontti tai muu tavara karanteeniin. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä päätöksen karanteeniin määräämisestä. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

38 §

Jos 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettun ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessä tai toteuttaessa menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

39 §

Jos aluehallintovirasto, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin tai terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin tehokkaasti estää, poliisin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

_____

164.**Laki****potilasvahinkolain 11 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun potilasvahinkolain (585/1986) 11 a §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 640/2000, seuraavasti:

11 a §

Potilasvahinkolautakunnan tehtävät

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot ovat velvolliset

antamaan potilasvahinkolautakunnalle virka-apua sen tehtävien suorittamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

165.

Laki**vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 18 ja 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (380/1987) 18 ja 19 § seuraavasti:

18 §

Muutoksenhaku sosiaalilautakunnan päätökseen

Sosiaalilautakunnan päätökseen, joka koskee tässä laissa henkilölle tarkoitettua palvelua ja taloudellista tukitoimea, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös sosiaalilautakunnalle, jonka tulee se oman lausuntonsa ohella toimittaa hallinto-oikeudelle.

19 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätökseen

Hallinto-oikeuden tämän lain 8 §:n 2 momentin mukaista palvelua tai 9 §:n 2 momentin mukaista taloudellista tukitoimea koskevassa asiassa antamaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa

(586/1996) säädetään. Valituskirja liitteineen voidaan antaa myös hallinto-oikeuteen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettavaksi.

Muuhun kuin 1 momentissa säädettyyn hallinto-oikeuden tämän lain nojalla valituksen johdosta antamaan henkilölle tarkoitettua palvelua tai taloudellista tukitoimea koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta, ellei korkein hallinto-oikeus myönnä valituslupaa.

Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos valituksella on erittäin suuri merkitys asianomaiselle tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtäläisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

166.

Laki**lääkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lääkelain (395/1987) 92 a §:n 3 momentti, 93 §:n 3 momentti sekä 93 a ja 95 c §, sellaisina kuin ne ovat, 92 a §:n 3 momentti laissa 296/2004, 93 §:n 3 momentti laissa 248/1993, 93 a § laissa 1191/2000 sekä 95 c § laeissa 700/2002 ja 298/2006, seuraavasti:

92 a §

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetut terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat 92 §:ssä säädettyä kieltoa. Valvonnasta säädetään muutoin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa.

93 §

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto lääkelaitoksen vaatimuksesta.

93 a §

Lääkelaitos voi ryhtyä 93 §:n 1 ja 2 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin myös rajat ylittävstä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 2 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden mainonnasta annetun neuvoston direktiivin 92/28/ETY tai televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY 14 artiklan säännöksiä sellaisina kuin ne on pantu

kansallisesti täytäntöön sovellettavaksi tulevassa laissa.

Edellä 1 momentin nojalla määrätyn kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto lääkelaitoksen taikka ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta.

95 c §

Eläinlääkärin oikeudesta luovuttaa lääkkeitä eläinlääkintää varten annettujen säännösten noudattamisen valvonta kuuluu Elintarviketurvallisuusvirastolle ja aluehallintovirastoille. Elintarviketurvallisuusvirasto voi antaa aluehallintovirastoille valvonnan toteuttamista varten tarvittavia yksittäistapausta koskevia määräyksiä.

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastoilla on oikeus saada maksutta valvontaa varten tarpeelliset tiedot eläinlääkäreiltä, Lääkelaitokselta, lääketukkuosastoilta ja apteekkeilta sen estämättä, mitä muualla lainsäädännössä salassapidosta säädetään.

Menettelystä silloin, jos eläinlääkäri rikkoo tai väärinkäyttää oikeuttaan lääkkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen, säädetään eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

167.

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 6 b §, sellaisena kuin se on laissa 491/2008, sekä
muutetaan 5 §:n 2 momentti, 6 ja 6 a § sekä 49 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 2 momentti laissa 408/2009, 6 § mainituissa laeissa 491/2008 ja 408/2009 sekä 6 a § ja 49 §:n 3 momentti mainituissa laissa 491/2008, seuraavasti:

5 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja Suomen ympäristökeskus

-----
 Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa aluehallintovirastojen valvonnan valtakunnallisesta ohjauksesta lukuun ottamatta työsuojelun vastuualueen valtakunnallista ohjausta, josta säädetään aluehallintovirastosta annetussa laissa.
 -----

6 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue valvoo kemikaalin työssä käyttämisestä aiheutuvan terveyshaitan sekä palo- ja räjähdysvaaran ehkäisemistä ja torjumista koskevien, tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue tekee tarkastuksia kemikaaleja ja niitä sisältäviä esineitä valmistavien, maahantuovien, varastovien ja käyttöviennin toiminnanharjoittajien tiloihin ja valvoo REACH-asetuksen II osastossa tarkoitettujen rekisteröinti- ja ilmoitusvelvoitteiden, IV osastossa tarkoitettujen tiedottamista koskevien velvoitteiden, V osastossa tarkoitettujen jatkokäyttäjän velvoitteiden, VII osastossa tarkoitettujen luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevien velvoitteiden sekä 67 artiklassa tarkoitettujen rajoitusten noudattamista. Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä

hoitava vastuualue valvoo lisäksi työssä käytettävien ja valmistettävien kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja CLP-asetuksen säännösten noudattamista sekä kemikaaleista 48 a §:n mukaisesti tehtävien ilmoitusten toimittamista.

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue soveltaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua valvonta- ja tarkastustoiminnassaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006).

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue siirtää siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

Lisäksi aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen sekä palo- ja räjähdysvaarojen ehkäisemisestä ja torjumisesta. Tämän ohella aluehallintovirasto arvioi kuntien 7 b §:n mukaiset valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumista.

6 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemi-

sestä ja torjumisesta annettujen säännösten noudattamista kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo aineen käytölle esitettyjä käyttöolosuhteita ja turvallisuustoimenpiteitä koskevan REACH-asetuksen 37 artiklan, luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevan VII osaston ja aineen rajoituksia koskevan 67 artiklan säännösten noudattamista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee tässä tarkoituksessa tarkastuksia kemikaaleja valmistavien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo REACH-asetuksen noudattamista kemikaalien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on tässä tehtävässään ympäristönsuojelulain 13 luvussa säädetty toimivalta.

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen siirtävät siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalival-

vontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta.

49 §

Valvontaviranomaisten yhteistoimintavelvollisuus

Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen ja aluehallintovirasto ovat velvollisia pyydettyessä toimittamaan korvaukset Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja Suomen ympäristökeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja Suomen ympäristökeskukselle niiden erikseen määrittämällä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

168.

Laki**erikoissairaanhoidon lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 5 §, 47 b §:n 2 momentti, 51 §:n 1 ja 3 momentti sekä 52 ja 53 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 § laeissa 77/1991, 416/2001 ja 1256/2005, 47 b §:n 2 momentti laissa 957/2001 sekä 51 §:n 1 ja 3 momentti, 52 ja 53 § mainitussa laissa 1256/2005, seuraavasti:

5 §

Erikoissairaanhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirastolle kuuluu erikoissairaanhoidon suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi erikoissairaanhoidon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo erikoissairaanhoidon erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Erikoissairaanhoidon asiantuntijavirastona toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, josta säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa (668/2008).

47 b §

Aluehallintovirasto maksaa 47 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun korvauksen yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle kuntayhtymälle sekä 47 §:n 3 momentissa tarkoitetun korvauksen asianomaista terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävälle kunnalle, kuntayhtymälle, valtion mielisairaalalle ja muulle palvelujen tuottajalle. Edellä 47 a §:n 2 momentissa tarkoitetulle palvelujen tuottajalle aluehallintovirasto maksaa korvauksen lääkärin ja hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksesta puolivuositain kunnan, kuntayhtymän, valtion mielisairaalan ja muun palvelujen tuottajan tekemän, yliopiston hyväksymään koulutusohjelmaan perustuvan hakemuksen perusteella. Aluehallintovirasto maksaa 47 a §:n 3 momentissa tarkoitetun korvauksen puolivuositain kunnalle tai kuntayhtymälle sen tekemän hakemuksen perusteella.

51 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

52 §

Jos erikoissairaanhoidon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa

(1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden mukaisesta valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

53 §

Jos erikoissairaanhoidon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto antaa kuntayhtymälle tai virheellisesti toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

169.

Laki

yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain ((152/1990) 2 a, 9 a, 13, 14 ja 14 a §, 14 b §:n 1 momentti, 14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä 18, 20, 22 a ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 a, 14 ja 14 a §, 14 b §:n 1 momentti, 14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä 20, 22 a ja 25 § laissa 377/2009, 9 a § laissa 689/2005 sekä 13 § laissa 1258/2005 ja mainitussa laissa 377/2009, seuraavasti:

2 a §

Lupaviranomainen

Tämän lain mukaisia lupaviranomaisia ovat aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lupaviranomaisten välisestä toimivallan jaosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 a §

Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta

Ennen kuin itsenäinen ammatinharjoittaja antaa tässä laissa tarkoitettuja terveyden- ja sairaanhoidon palveluja, hänen tulee tehdä kirjallinen ilmoitus toiminnastaan aluehallintovirastolle.

Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

1) nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja muut yhteystiedot, koulutus ja nimi tai toimintanimi, jolla toimintaa harjoitetaan;

2) annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä paikka, jossa palveluja annetaan;

3) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;

4) potilasasiakirjojen säilyttämispaikka;

5) toiminnan aloittamispäivä.

Toiminnan lopettamisesta tulee tehdä ilmoitus aluehallintovirastolle 30 päivän kulu-

essa siitä, kun palvelujen antaminen lopetetaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä, kaavasta ja tekemisestä.

13 §

Ohjaus ja valvonta

Tämän lain mukaisen yksityisen terveydenhuollon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen ohjaus ja valvonta kuuluu aluehallintovirastolle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi yksityisen terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa sekä lupamenettelyissä. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo yksityistä terveydenhuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Kunnassa valvontaviranomaisena toimii kansanterveyslain (66/1972) 6 §:ssä tarkoitettu monijäseninen toimielin.

14 §

Toimivaltainen aluehallintovirasto

Tässä laissa ja sen nojalla aluehallintovirastolle säädetyt tehtävät käsittelee se aluehallintovirasto, jonka toimialueella palveluja annetaan.

14 a §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista, josta säädetään sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996). Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Lupaviranomaiset tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 4 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;
- 2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä

- 3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Aluehallintovirastot tallettavat itsenäisistä ammatinharjoittajista rekisteriin 9 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;
- 2) tiedot toiminnan laajuudesta;
- 3) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä

- 4) muut ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot saavat käyttää rekisterin tietoja tehtävien edellyttämässä laajuudessa. Aluehallintovirasto vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 ja 3 momentin perusteella rekisteriin talletettavista tiedoista.

Itsenäisiä ammatinharjoittajia sekä 4 §:n 3 momentin 4, 5 ja 8 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty henkilö on lopettanut toimintansa itsenäisenä ammatinharjoittajana, vastaavana johtajana, potilasasiamiehenä tai rekisterinpidosta vastaavana henkilönä.

14 b §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisetuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä sairausvakuutuskorvausten taksojen määrittelyä varten tarvittavat tiedot 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista; sekä

2) Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 4 §:n mukaisen luvan saaneista palvelujen tuottajista ja 9 a §:n mukaisen ilmoituksen tehneistä itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista.

14 c §

Maksut

Lupa palvelujen tuottamiseen ja 9 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten rekisteröinti ovat maksullisia. Lisäksi palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. Aluehallintoviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksuista sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. Lupaviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Aluehallintovirastojen tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujenantajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

16 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastoilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada lakisääteisten tehtäviensä suorittamista

varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset palvelujen tuottajilta ja itsenäisiltä ammatinharjoittajilta.

17 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan tässä laissa tarkoitettujen toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävien toimintayksiköiden ja toimintatilojen silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

18 §

Tietojen antaminen toiselle viranomaiselle

Terveystieteiden lautakunnan tulee ilmoittaa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista asianomaiselle aluehallintovirastolle.

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka kieltää toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö välittömästi.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan noudattamaan 1

momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

22 a §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisen terveydenhuollon ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelty virheellisesti tai jättänyt velvollisuu-

tensa täyttämättä, eikä asia anna aihetta muihin toimenpiteisiin, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa palvelujen tuottajalle tai sen vastaavalle johtajalle huomautuksen vastaisen varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

25 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muutosta ei saa hakea valittamalla 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

170.

Laki**terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (559/1994) 19, 20, 24, 24 a, 24 b, 26 ja 40 §, sellaisina kuin niistä ovat 20 § laissa 690/2005, 24 § laissa 1261/2005, 24 a § laeissa 1030/2000 ja 48/2009, 24 b § mainitussa laissa 1030/2000 ja laeissa 1200/2007 ja 46/2009 sekä 26 § mainitussa laissa 1200/2007, seuraavasti:

19 §

Määräysten noudattaminen ja tietojen antaminen

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen ammattitoiminnassaan noudattamaan, mitä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto säännösten tai määräysten nojalla määrää.

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston pyytämät, sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset ilmoitukset, selitykset ja selvitykset.

20 §

Ilmoitusvelvollisuus

Terveydenhuollon ammattihenkilön velvollisuudesta tehdä aluehallintovirastolle ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta säädetään yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990).

24 §

Ohjaus ja valvonta

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden yleinen ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimintaa toimialueellaan. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjauksessa ja valvonnassa.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto käsittelee terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvät asiat erityisesti silloin, kun kysymyksessä on:

- 1) periaatteellisesti tärkeä tai laajakantoinen asia;
- 2) epäily hoitovirheestä, joka on johtanut kuolemaan tai vaikeaan pysyvään vammautumiseen;
- 3) oikeuslääkärin tekemään kuolemansyyn selvittämiseen liittyvä asia;
- 4) asia, joka saattaa edellyttää turvaamis- tai kurinpitotoimenpiteitä; taikka
- 5) asia, jota aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen ei tutki terveydenhuollon ammattihenkilön toiminnasta tehtyä kantelua,

joka koskee yli viisi vuotta vanhaa asiaa, ellei kantelun tutkimiseen ole erityistä syytä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastossa on terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

24 a §

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto pitää terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008) mukaisten valvontatehtävien hoitamiseksi. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, rekisterinpitoon sovelletaan henkilötietolakea (523/1999).

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston ratkaisu, jossa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattitoiminnassa on todettu virheellisyyttä, laiminlyöntejä tai moitittavuutta sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- ja vankeusrangaistuksesta, viraltapanosta tai virantoimituksesta pidättämisestä;

3) yksilöintitunnus sekä tiedot erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin oikeudesta ja sen perusteena olevasta koulutuksesta;

4) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annetun lain (47/2009) 1 §:ssä tarkoitettujen tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyt opinnot suoritaneen lääketieteen, hammaslääketieteen tai farmasian opiskelijan nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto on saanut tiedon rekisteröidyn kuolemasta tai kahden vuoden kuluttua siitä, kun 9 §:ssä tarkoitettu väliaikainen tai satunnainen terveydenhuollon palvelujen tarjoaminen on päättynyt. Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen poistetaan, kun päätöksen tai muun ratkaisun antamisesta on kulunut kymmenen vuotta, jollei nimikirjallaissa (1010/1989) säädetä merkinnän poistamiselle pidempää aikaa. Rangaistusta koskeva tieto tulee poistaa myös, kun rangaistukseen tuomitsemisen syynä olleen teon rangaistavuus on poistettu. Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen poistetaan, kun henkilölle on myönnetty oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, proviisorin tai farmaseutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, kuitenkin viimeistään, kun opintojen aloittamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

Keskusrekisteriin merkitään lisäksi tarvittaessa tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön työpaikasta sekä ammattihenkilön varoittamisesta valmiuslain (1080/1991) mukaista poikkeusoloihin varautumista varten siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

24 b §

Tietojen antaminen terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston on salassapitosäännösten estämättä annettava 24 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja aluehallintovirastolle sen laissa säädettyjen valvontatehtävien hoitamiseksi sekä EU- ja ETA-valtion viranomaiselle terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan myöntämiseksi ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvonta-

viraston on salassapitosäännösten estämättä annettava 24 a §:n 4 momentissa tarkoitettuja tietoja sosiaali- ja terveysministeriölle valmiuslaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä antaa viranomaiselle ja terveydenhuollon toimintayksikölle tietoja 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua rikoksen seuraamuksesta työnhakuun liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa kopioidina tai sähköisessä muodossa keskusrekisteristä rekisteröidyn nimi- ja yhteystietoja, rekisteröintinumeron sekä tietoja voimassa olevasta ammatinharjoittamisoikeudesta ja -luvasta sekä koulutuksesta rekisteröidyn ammattiin liittyvän informaation lähettämistä varten.

Siitä poiketen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston ratkaisuksista sekä ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta ja virantoimituksesta pidättämisestä saa antaa vain tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen selvitystyötä varten taikka viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi taikka terveydenhuoltoon liittyvää toimintaa varten terveydenhuollon toimintayksikölle, apteekille sekä terveydenhuollon alalla toimivalle yhteisölle, jollei kysymys ole yksittäistä rekisteröityä koskevista tiedoista. Siitä poiketen, mitä mainitussa laissa säädetään, tieto tämän lain 22 a §:ssä tarkoitettua yksilöintitunnuksesta saadaan antaa vain viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi, apteekille sekä tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen selvitystyötä varten.

Tietojen antamisesta perittävistä maksuista säädetään erikseen. Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedon antaminen on maksutonta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö saa maksutta pyynnöstään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin perus-

tuvan tietopalvelun lukuun ottamatta osuutta, jonka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto hankkii ulkopuoliselta palvelujen tuottajalta.

26 §

Seuraamukset virheellisestä toiminnasta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa seuraamuksen terveydenhuollon ammattihenkilölle virheellisestä toiminnasta, jos terveydenhuollon ammattihenkilö:

1) laiminlyö 15, 15 a, 16–18, 18 a taikka 19–21 §:ssä säädetyn velvollisuuden taikka lääkäri tai hammaslääkäri laiminlyö 15, 15 a, 16–18, 18 a taikka 19–23 §:ssä säädetyn velvollisuuden;

2) suorittaa sellaisia tehtäviä, joihin hänen koulutustaan tai ammattitaitoaan on pidettävä riittämättömänä tai hänen toimintamahdollisuuksiaan rajoitettuina; tai

3) toimii muutoin virheellisesti tai moitittavasti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa mainituissa tapauksissa:

1) antaa hänelle tarkempia määräyksiä ja ohjeita ammattitoimintaa varten;

2) rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta määräajaksi tai toistaiseksi;

3) poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden määräajaksi tai toistaiseksi;

4) kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä määräajaksi tai toistaiseksi; taikka

5) peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta 2 momentissa tai jäljempänä 33 §:ssä mainittuun toimenpiteeseen, antaa terveydenhuollon ammattihenkilölle huomautuksen tai kiinnittää hänen huomiotansa asianmukaiseen ammattitoimintaan. Tässä momentissa tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja

huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

40 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäynnösten estämättä maksutta saada valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta

eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta, huolto- toimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavalta yhteisöltä tai laitokselta sekä apteekilta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

171.

Laki**terveydensuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 5 §, 17 §:n 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 20 a §:n 2 momentti, 47, 48 ja 52 § sekä 53 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5, 47 ja 52 § laissa 285/2006, 17 §:n 3 momentti laissa 441/2000 sekä 18 §:n 3 momentti ja 20 a §:n 2 momentti laissa 24/2006, seuraavasti:

5 §

Alueellinen terveydensuojelu

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua toimialueellaan sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

17 §

Yleiset vaatimukset ja niistä poikkeaminen

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 21 §:n nojalla säädetyistä laatuvaatimusten täyttämisestä. Poikkeus voidaan myöntää, jos talousveden toimittamista ei voida hoitaa kyseisellä alueella millään muulla kohtuulliseksi katsottavalla tavalla eikä poikkeamisesta aiheudu vaaraa ihmisten terveydelle.

18 §

Talousvettä toimittavan laitoksen hyväksyminen

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on varattava asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tilaisuus antaa hakemuksesta lausunto.

20 a §

Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen

Saatuun tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Terveystien ja hyvinvoinnin laitokselle ja asianomaiselle aluehallintovirastolle.

47 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus saada kunnan, valtion ja kirkon viranomaiselta kunnan terveydensuojelun kehittämisen ja valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen sekä aluehallintovirasto ovat velvollisia pyydettäessä toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta- ja raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot Sosiaali- ja ter-

veysalan lupa- ja valvontaviraston määrämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

48 §

Virka-apu

Poliisi ja aluehallintovirasto ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua kunnan terveysuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

52 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston määräykset

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveyshaitta ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto toimialueellaan voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan

poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

53 §

Uhkakko sekä teettämis- ja keskeyttämishukka

Aluehallintovirasto tai kunnan terveysuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

172.

Laki**alkoholilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun alkoholilain (1143/1994) 15 §:n 4 momentti, 22 §:n 3 momentti sekä 42, 44, 47–52 ja 55 §, sellaisina kuin niistä ovat 15 §:n 4 momentti, 22 §:n 3 momentti sekä 42, 44 ja 51 § laissa 764/2002, 47 § osaksi laissa 210/1998 sekä 52 § osaksi laissa 1540/2001, seuraavasti:

15 §

Seuraamukset rikkomuksista

 Jos 16 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa rikotaan, aluehallintovirasto voi antaa asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle tai yhteisölle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen taikka kieltää sanotussa säännöksessä tarkoitettujen juomien myynnin määrääjäksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi.

22 §

Seuraamukset rikkomuksista

 Jos 24 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa rikotaan, aluehallintovirasto voi antaa asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle tai yhteisölle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen taikka kieltää sanotussa säännöksessä tarkoitettujen juomien anniskelun määrääjäksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi.

42 §

Aluehallintoviraston toimivalta

Alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun lupahallinto ja valvonta sekä alkoholijuomien mainonnan ja myynninedistämisen valvonta kuuluvat toimialueellaan aluehallintovirastolle sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Aluehallintovirasto valvoo myös toimialueellaan vähintään 1,2 ja enintään 2,8 tila-

vuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien vähittäismyyntiä ja anniskelua.

44 §

Tarkastus-, tiedonsaantioikeus ja rekisterin-pito-oikeus

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan luvanhaltijan tiloja ja toimintaa, alkoholipitoisen aineen kuljetuksia sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja;

2) ottaa ja saada korvauksetta valvontaa varten tarvittavat näytteet; ja

3) saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät tässä laissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten alkoholielinkeinorekisteriä elinkeinonharjoittajista, joille on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa. Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto.

Rekisteröitäviä tietoja ovat:

1) nimi ja toiminimi sekä henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus sekä osoite, puhelinnumero ja muut osoitetiedot;

2) 1 kohdassa mainitut tiedot yhteisön hallituksen jäsenistä, toimitusjohtajasta sekä huomattavista osakkeenomistajista, vas-

tuunalaisista ja äänettömistä yhtiömiehistä sekä näiden sijoittamista panoksista;

3) poliisitutkintaa, esitutkintaa, syyteharjontaa ja syytetä sekä rikostuomiota ja rikosasian tuomioistuinkäsittelyä koskevat tiedot elinkeinonharjoittajista ja 2 kohdassa mainituista henkilöistä;

4) tieto rekisteröitymisestä arvonlisäverovelvolliseksi, ennakkoperintärekisteriin ja muihin verohallinnon rekistereihin sekä tieto erääntyneistä verovelvoista;

5) tiedot ulosoton kohteena olevista velvoitteista;

6) tiedot yrityssaneerauksista ja konkurssista sekä muista erääntyneitä velkaa koskevista tuomioistuimen päätöksistä;

7) tiedot valvottavan yksityishenkilön velkajärjestelystä;

8) tiedot tämän lain nojalla myönnetyn luvan perusteella tapahtuvasta toiminnasta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja tällaisen rikkomuksen seuraamuksesta sekä tiedot valvontaviranomaisten suorittamista tarkastuksista ja näiden tuloksista; sekä

9) muut lupa-asioiden käsittelyä, valvontaa ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja.

Valvonnan kohdetta koskevien tietojen tarkastusoikeudesta ja virheen oikaisusta säädetään henkilötietolaissa. Elinkeinonharjoittaja ja muita 3 momentin 2 kohdassa mainittuja henkilöitä koskevat tiedot säilytetään alkoholielinkeinorekisterissä niin, että ne poistetaan viiden vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

47 §

Virka-apu ja tiedonsaantioikeus muilta viranomaisilta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi sekä alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selvittämiseksi.

Poliisi-, rikosrekisteri-, syyttäjä-, tulli-, ulosotto-, vero-, väestörekisteri- ja muiden viranomaisten on salassapitosäännösten esittämättä annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle valvontaviranomaisten tarvitsemia tietoja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi taikka haettaessa tässä laissa tarkoitettua lupaa.

Tämän pykälän nojalla toiselta viranomaiselta saatuun tietoon sovelletaan, mitä 45 §:n 1 momentissa säädetään salassapitovelvollisuudesta.

48 §

Ohjeiden antaminen sekä uhkasakko ja teettäminen

Jos alkoholijuoman mainontakiellon tai muun 33 §:ssä tarkoitetun markkinointi- tai myynninedistämistoimintaa koskevan säännöksen noudattamisen valvontaa suoritettaessa tai muuten havaitaan epäkohtia taikka säännösten tai määräysten vastaista toimintaa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston tulee antaa asianmukaiset ohjeet epäkohtien poistamiseksi taikka virheellisen toiminnan lopettamiseksi sekä asetettava määräaika, jonka kuluessa näin on meneteltävä.

Jollei korjausta ole tapahtunut asetetussa määräajassa taikka jos ohjeissa mainittua toimintaa ei ole lopetettu tai jos se on uudistettu asetetun määräajan jälkeen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi asettaa tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että vaadittu toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella sen mukaan kuin uhkasakkolaisissa (1113/90) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

49 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet

Jos alkoholijuomaa mainostetaan tai harjoitetaan muuta 33 §:n vastaista markkinointi- tai myynninedistämistoimintaa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai alue-

hallintovirasto voi kieltää tämän toimen tilaajaa tai toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista toimintaa

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää alkoholijuoman luovuttamisen markkinoille tai korvauksetta velvoittaa poistamaan alkoholijuoman markkinoilta, jos tuote tai sen esittely ovat siitä annettujen säännösten ja määräysten vastaisia tai jos juoman laatua tai siitä mahdollisesti aiheutuvia terveydellisiä haittoja ja vaaroja ei ole asianmukaisesti valvottu tai jos kieltö on muutoin perusteltua ihmisten terveyden suojelemiseksi.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen säännösten ja määräysten vastaisen tai terveydelle haitallisen menettelyn jatkaminen tai toistaminen on menettelyn laajuuden tai merkityksen johdosta tarpeen kiireellisesti estää, Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä tarkoittavan kiellon. Väliaikaista kieltöä koskeva määräys tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

50 §

Oikaisu sekä uhkasakko ja teettäminen

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto voi 49 §:n 1 ja 2 momentissa tai aluehallintovirasto 49 §:n 1 momentissa säädetystä kiellosta päättäessään velvoittaa kiellon saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja määrättyllä tavalla oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisenä.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi tehostaa tämän lain säännösten perusteella antamaansa kieltöä tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella sen mukaan kuin uhkasakollaisa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

51 §

Muutoksenhaku Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston, aluehallintoviraston ja alkoholiyhtiön päätökseen

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätökseen, johon ei 52 §:ssä ole säädetty valituskieltöä, haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Myös Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla siinä tapauksessa, että aluehallintovirasto on ratkaissut muutoksenhaun kohteena olevan asian, on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden muutoksenhaun johdosta tekemään päätökseen.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Alkoholiyhtiön päätökseen alkoholijuomien ottamisesta vähittäismyyntiin, niiden poistamisesta vähittäismyyntistä sekä vähittäismyyntin hinnoitteluperusteista haetaan muutosta Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

52 §

Valituskieltö kielloista ja turvaamistoimenpiteistä

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan 48–50 §:ssä tarkoitettuun kieltöpäätökseen tai väliaikaista kieltöä koskevaan määräykseen taikka niiden asettamaan uhkasakkoon tai teettämisuhkaan ei saa valittamalla hakea muutosta.

Se, jolle Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on antanut 1 momentissa tarkoitettua kieltöpäätökseen tai väliaikaista kieltöä koskevan määräyksen taikka asettanut 48 ja 50 §:ssä tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakeuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätökseen tai määräyksen tiedoksisaamisesta.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston 1 momentissa

tarkoitettussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus.

55 §

Maksut

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto perivät maksuja tässä laissa tarkoitetuista lupapäätöksistä ja muista tämän lain nojalla annetuista viran-

omaisen päätöksistä sekä tässä laissa tarkoitettua valvonnasta sen mukaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään kuitenkin siten, että tässä laissa tarkoitettua lupaa edellyttävän toiminnan valvonnasta peritään vuotuinen maksu luvan haltijoilta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

173.

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 84 §:n 2 momentin kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 84 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 525/2008.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

174.

Laki**yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta 9 päivänä elokuuta 1996 annetun lain (603/1996) 5 §:n 1,2 ja 5 momentti sekä 7, 7 a, 7 b, 8, 10–12, 16–18, 20 ja 21 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 1, 2 ja 5 momentti laissa 691/2005 sekä 7, 7 a, 7 b, 8, 11, 12, 16 ja 17 § laissa 671/2008, seuraavasti:

5 §

Lupa ympärivuorokautiseen toimintaan

Yksityisen palvelujen tuottajan, joka jatkuvasti liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla antaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on saatava aluehallintoviraston lupa ennen toiminnan aloittamista ja olennaista muuttamista. Luvasta tulee ilmetä palvelujen tuottajan palveluala ja toiminnan laajuus. Lupa voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava aluehallintovirastolle.

Lupa myönnetään kirjallisen ja allekirjoitetun hakemuksen perusteella palvelujen tuottajalle, joka täyttää 3 §:ssä säädetyt edellytykset. Lupahakemus tehdään sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella palveluja annetaan.

Aluehallintoviraston on suoritettava tarkastus ympärivuorokautista palvelutoimintaa harjoittavassa yksityisessä toimintayksikössä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on

saanut toiminnan aloittamista tai muuttamista koskevan lupahakemuksen.

7 §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista sekä, siten kuin yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, rekisteri terveydenhuollon yksityisistä palvelujen tuottajista ja terveydenhuollon itsenäisistä ammatinharjoittajista. Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Aluehallintovirastot tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 5 §:n 3 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot sekä:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;

2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot;

3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Kunnan on ilmoitettava aluehallintovirastolle tiedot rekisterinpittoa varten.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot saavat käyttää rekisterien tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Aluehallintovirasto vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien luovutusten lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin perusteella rekisteriin tallettavista tiedoista.

Sosiaalipalvelujen tuottajana toimivaa henkilöä, sosiaalipalvelujen vastuuhenkilöä sekä rekisterinpidosta vastaavaa henkilöä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty on lopettanut toimintansa sosiaalipalvelujen tuottajana tai vastuuhenkilönä.

7 a §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä sosiaalihuollon palvelujen tuottajista; sekä

2) Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 5 ja 6 §:n mukaisista palvelujen tuottajista sekä 10 §:n tarkoittamista toimintakertomuksista.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän viranomaisen on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojaamisesta huolehditaan asianmukaisesti.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi julkistaa ja luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä yksityisten palvelujen antajien rekisteristä yksityisten sosiaalipalvelujen antajan nimen tai toiminimen, palvelualan sekä kaikkien toimintayksiköiden ja toimipisteiden osoitteet ja yhteystiedot. Muista kuin itsenäisistä ammatinharjoittajista saa julkisessa tietoverkossa olla myös muita yritystoimintaa koskevia julkisia tietoja. Itsenäinen ammatinharjoittaja voi kuitenkin kieltää itseään koskevien osoitteiden ja yhteystietojen julkaisemisen.

Muuhun kuin julkisessa tietoverkossa tahtuvaan julkisten henkilötietojen luovutukseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään. Palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan ilmoitettua toiminnan lopettamisesta saa niitä koskevia tietoja julkaista ja luovuttaa julkisessa tietoverkossa enintään 12 kuukauden ajan siitä, kun lopettamisilmoitus saapui aluehallintovirastoon.

7 b §

Maksut

Lupa sosiaalipalvelujen tuottamiseksi ja 6 §:ssä tarkoitettua toimintaa koskevan ilmoituksen rekisteröinti on maksullinen. Lisäksi 5 §:ssä tarkoitettua luvan saaneelta palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. Maksuista säädetään tarkemmin ministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. Aluehallintovirasto voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Aluehallintovirastojen tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujen an-

tajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitulla ministeriön asetuksella.

8 §

Valvontaviranomaiset

Tähän lakiin perustuvan toiminnan yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen valvonta kuuluu asianomaiselle aluehallintovirastolle sekä sille kunnalle, jossa palveluja annetaan. Kunnassa valvontaviranomaisena toimii sosiaalihuollosta vastaava toimielin tai sen määräämä viranhaltija.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi palvelujen valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo palveluja erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Toimintakertomus

Luvan saaneen yksityisen palvelujen tuottajan on vuosittain annettava toiminnastaan kertomus aluehallintovirastolle.

Toimintakertomuksessa on ilmoitettava henkilöstössä, toimitiloissa ja toiminnassa tapahtuneet muutokset.

11 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla, aluehallintovirastoilla ja kunnilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada tehtävänsä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset sosiaali- palvelujen tuottajilta.

12 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa palvelujen tuottajan tässä laissa tarkoitettun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi perustellusta syystä määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi lisäksi pyytää kunnan sosiaalihuollosta vastaavaa toimielintä perustellusta syystä tarkastamaan toimintayksikön. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimipaikan tiloihin. Tarkastuksessa on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tarkastuksen toimittamiseksi. Lisäksi tarkastajalle on salassapitosäännösten estämättä annettava maksutta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömistä asiakirjoista. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Tarkastajan apuna voi olla tarkastuksen toteuttamiseksi tarpeellisia asiantuntijoita.

Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa.

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epä-

kohdista asianomaiselle aluehallintovirastolle.

16 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos yksityinen sosiaalipalvelujen tuottaja ei ole täyttänyt ilmoitus- tai luvanhakuvollisuuttaan tai jos sosiaalipalvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laeista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

17 §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettänyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, eikä asia anna aiheutta muihin toimenpiteisiin, voi Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto antaa palvelujen tuottajalle tai sen sosiaalipalvelujen vastuuhenkilölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

18 §

Luvan peruuttaminen

Aluehallintovirasto voi peruuttaa ympäristövoimavarojen sosiaalipalvelujen antamiseen myöntämänsä luvan, jos toiminnassa on olennaisesti rikottu tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

20 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Hallinto-oikeuden päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

21 §

Täytäntöönpano

Aluehallintoviraston antama toiminnan keskeyttämisestä tai luvan peruuttamisesta samoin kuin toimintayksikön tai sen osan sekä

laitteen käytön kieltämistä koskeva päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakkaiden turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

175.

Laki**toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1412/1997) 5 a–5 c §, 5 d §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti ja 24 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 a ja 5 c § sekä 5 d §:n 3 momentti laissa 1218/2005, 5 b § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1202/2007 sekä 24 § osaksi mainitussa laissa 1218/2005 ja laissa 952/2006, seuraavasti:

5 a §

Valtionosuus perustoimeentulotuen kustannuksista

Kunnalle suoritetaan valtionosuutta 7 §:ssä tarkoitetun perustoimeentulotuen rahoittamiseen. Valtionosuuden määrä on 50 prosenttia kunnan perustoimeentulotuen kustannuksista. Kuntaan rinnastetaan Kainuun hallintokokoukseen annetussa laissa (343/2003) tarkoitettu maakunta.

Valtionosuutta koskevissa asioissa valtionapuviranomaisena toimii aluehallintovirasto.

5 b §

Valtionosuuden ennakkojen vahvistaminen, maksaminen ja tarkistaminen

Aluehallintoviraston on vahvistettava kunnille kunakin varainhoitovuotena suoritettavien ennakkojen määrä hakemuksetta viimeistään tammikuun 10 päivänä.

Ennakon suuruus määräytyy kaksi vuotta ennen varainhoitovuotta alkaneena vuonna toteutuneiden perustoimeentulotuen kustannusten perusteella. Kuukausittainen ennako on 50 prosenttia mainittujen kustannusten kahdestoistaosasta.

Ennakot maksetaan kunnalle kuukausittain yhtä suurina erinä viimeistään kunkin kuukauden 11 päivänä. Ennakot maksetaan täysinä euroina.

Ennakkojen tarkistamista varten kunnan on vuosittain viimeistään elokuun 31 päivänä annettava aluehallintovirastolle tiedot va-

rainhoitovuoden kesäkuun loppuun mennessä aiheutuneista perustoimeentulotuen kustannuksista sekä arvio heinä-joulukuussa aiheutuvista perustoimeentulotuen kustannuksista. Aluehallintovirasto tarkistaa kunnan antaman selvityksen perusteella loppuvuoden ennakkoka, jos arvio varainhoitovuoden perustoimeentulotuen kustannuksista poikkeaa vähintään 5 prosenttia 2 momentin mukaisten ennakkojen laskennassa käytetyistä kustannuksista. Ennakkoja tarkistetaan lokakuun alusta lukien siten, että ennakoiden vuotuinen yhteismäärä vastaa 50 prosenttia varainhoitovuoden arvioiduista perustoimeentulotuen kustannuksista.

5 c §

Valtionosuuden vahvistaminen

Perustoimeentulotuen kustannuksiin suoritettavan lopullisen valtionosuuden määrittämiseksi kunnan on toimitettava aluehallintovirastolle selvitys perustoimeentulotuen toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 30 päivänä (*valtionosuusselvitys*). Kustannukset ilmoitetaan sen suuruisina kuin ne ovat perustoimeentulotukeen kohdistuvilla, varainhoitovuonna toimeentulotuen takaisinperinnässä kertyneillä erillä vähennettynä.

Aluehallintoviraston on tehtävä kunnan antaman valtionosuusselvityksen perusteella päätös perustoimeentulotuen kustannuksiin suoritettavasta lopullisesta valtionosuudesta viimeistään kolmen kuukauden kuluttua selvityksen saapumisesta.

Valtionosuusselvitystä annettaessa perustoimeentulotuen kustannuksiin ei sisällytetä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvaipaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) nojalla valtion kokonaan korvattavaa toimeentulotukea.

5 d §

Loppuerän suorittaminen ja valtionosuuden takaisinperintä

Edellä 2 momentissa säädetystä riippumatta aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan palauttamaan liikaa saamansa valtionosuuden määrän, jos se on huomattava. Jos palautettava määrä ei makseta viimeistään aluehallintoviraston asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

22 §

Takaisinperinnästä päättäminen

Hakemus toimeentulotuen takaisinperinnästä on tehtävä hallinto-oikeudelle 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kolmen vuoden ja 20 §:n 2 momentissa tarkoite-

tuissa tapauksissa viiden vuoden kuluessa siitä, kun tuki on maksettu.

24 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta tässä laissa tarkoitetuissa asioissa säädetään sosiaalihuoltolain 7 luvussa.

Valtionosuuden vahvistamista tai takaisinperintää 5 a–5 d §:n nojalla koskevaan aluehallintoviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Jos kunta on tyytymätön päätökseen, joka koskee valtionosuuden vahvistamista tai takaisinperintää 5 a–5 d §:n nojalla, sillä on oikeus 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä aluehallintovirastolle kirjallinen vaatimus päätöksen oikaisemisesta. Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen niin kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

176.

Laki**lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääketieteellisestä tutkimuksesta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (488/1999) 20 § seuraavasti:

20 §

Ilmoitusvelvollisuus

Eettisen toimikunnan perustamisesta, kokoonpanosta ja sen muuttumisesta, toimikunnan yhteystiedoista sekä toimikunnan lakkauttamisesta on sairaanhoitopiiriin tehtävä ilmoitus aluehallintovirastolle, joka pitää

näiden ilmoitusten perusteella rekisteriä eettisistä toimikunnista toimialueellaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

177.

Laki

syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä 17 päivänä elokuuta 2001 annetun lain (717/2001) 3 ja 6 § seuraavasti:

3 §

Tietojen toimittaminen keskusrekisteriin ja rekisterinpitäjä

Edellä 2 §:ssä tarkoitetun luettelon sisältämät vuosittaiset tiedot työnantajan on ministeriön julkaisemalla lomakkeella tai muulla vastaavalla tavalla toimitettava seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä tai, jos työnantaja sitä ennen lopettaa toimintansa, toiminnan loppuessa asianomaiselle aluehallintovirastolle. Aluehallintovirasto toimittaa tiedot edelleen ministeriön pitämään ASA-rekisteriin. Aluehallintovirasto voi tallentaa itselleen valvontatehtäväänsä varten työnantajan lähettämän luettelon tiedot lukuun ottamatta 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja henkilötietoja.

Ministeriö voi antaa ASA-rekisterin ylläpitämisen Työterveyslaitokselle. Ministeriö valvoo rekisterin ylläpitoa ja sillä on oikeus antaa tarkempia määräyksiä rekisteriin liittyvistä asioista.

6 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo työnantajaan kohdistuvien velvollisuuksien osalta asianomainen aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

178.

Laki**sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta 13 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1230/2001) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla toimivien eri tahojen kanssa.

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen kunnat ja kuntayhtymät yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten, maakunnan liittojen, aluehallintovirastojen,

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

179.

Laki

työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2001 annetun työterveyshuoltolain (1383/2001) 24 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1255/2005 ja 51/2006, seuraavasti:

24 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan järjestettäväksi kuuluvan työterveyshuollon toteuttamisesta huolehtivien terveyskeskusten, työterveyshuoltopalveluja tuottavien yksiköiden ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan sekä työterveyshuoltopalvelujen sisällön lääketieteellinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle siten kuin siitä erikseen säädetään.

Työsuojeluviranomaisten on, sen mukaan kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, valvottava, että työnantaja järjestää tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitetun työterveyshuollon.

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan velvollisuudeksi säädettyjen työterveyshuoltopalvelujen järjestämisen ja syntyy erimielisyyttä järjestämisvelvollisuuden sisällöstä, on työsuojeluviranomaisen ennen työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun työnantajaa velvoittavan päätöksen tekemistä pyydettävä lausunto Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Edellä 14 §:ssä tarkoitetun toiminnan valvonnasta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

180.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 4 §, 2 luvun 3 ja 11 § sekä 13 §:n 3 momentti, 8 luvun 4 §:n 2 momentti sekä 11 luvun 2 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 § osaksi laissa 1053/2008 ja 2 luvun 11 § osaksi laissa 997/2008 sekä, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Lain toimeenpano

Työttömyysturvan toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena toimeentuloturvaan liittyvien asioiden osalta sosiaali- ja terveysministeriö ja työvoimapolitiittisten asioiden osalta työ- ja elinkeinoministeriö.

Tämän lain mukaiset toimeenpanotehtävät hoitaa työmarkkinatuen ja peruspäivärahan osalta Kansaneläkelaitos ja ansiopäivärahan osalta työttömyyskassalaissa tarkoitetut työttömyyskassat.

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvun 4 §:ssä säädetään. Lausuntokäytännön lainmukaisuutta ja yhdenmukaisuutta valvoo toimialueellaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen virkamies (*työttömyysturva-asiamies*). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää lisäksi toimialueeltaan työttömyysturva-asiamiehen sijaisen. Työttömyysturva-asiamiehen sijaiseen sovelletaan, mitä muualla tässä laissa säädetään työttömyysturva-asiamiehestä.

2 luku

Etuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset

3 §

Työmarkkinoillaolon esteet

Henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen, jos hän on estynyt olemasta työmarkkinoilla ulkomaanmatkan, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen taikka sairaalassa tapahtuvan hoidon tai muun tähän verrattavan laitoshoidon taikka muun näihin rinnastettavan syyn johdosta.

Henkilön on kuitenkin katsottava olevan työmarkkinoilla sellaisen työ- ja elinkeinotoimistolle etukäteen ilmoittamansa, satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajan, jona hän on tavoitettavissa ja kykenee kohtuullisessa ja tavanomaisessa ajassa ottamaan vastaan työtä tai koulutusta.

11 §

Työmarkkinoilta poissaolo

Työnhakijalla, joka on ollut välittömästi työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymistä edeltäneiden kuuden kuukauden aikana työmarkkinoilla vähemmän kuin kuusi viikkoa, eikä voi esittää pätevää syytä poissaololleen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien. Työnhakijan katsotaan olleen

työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssä-oloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapoliittisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Henkilöllä on pätevä syy olla poissa työmarkkinoilta sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen, opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, alle kouluikäisen lapsen hoidon, vammaisen tai vanhuksen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

13 §

Ammattitaitosuoja

Ammattitaitosuoja voidaan poistaa, jos työnhakijan työssäkäyntialueella ei työvoimaviranomaisen arvion mukaan ole kolmen ensimmäisen työttömyyskuukauden aikana osoitettavissa hänen ammattitaitonsa huomioon ottaen hänelle sopivaa työtä. Työ- ja elinkeinotoimiston on annettava tieto ammattitaitosuojan poistamisesta työnhakijalle. Jos työnhakija ei tällöin ota vastaan ammattitaitonsa huomioon ottaen sopivaa työtä muualta eikä myöskään muuta työtä työssäkäyntialueeltaan, katsotaan hänen kieltäytyneen työstä 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

8 luku

Työmarkkinatuen erityiset työvoimapoliittiset rajoitukset

4 §

Odotusaika

Odotusaika täyttyy, kun työnhakija on työttömäksi työnhakijaksi rekisteröidytyään ollut yhteensä viisi kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä, yrittäjänä tai työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa taikka työvoimapoliittisessa toimenpiteessä.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Jos etuuden saajan olosuhteissa tapahtuu muutos, joka saattaa vaikuttaa oikeuteen saada etuutta tai pienentää etuuden määrää, hänen tulee viipymättä ilmoittaa muutoksesta työttömyysetuuden maksajalle. Jäljempänä 4 §:ssä tarkoitettuja olosuhteita koskevasta muutoksesta etuuden saajan tulee viipymättä ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

181.**Laki****kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (497/2003) 11 § seuraavasti:

11 §

Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunta

Aluehallintovirasto asettaa kutakin sairaanhoitopiirin aluetta varten neljäksi vuodeksi kerrallaan kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunnan. Useampaa sairaanhoitopiiriä varten voi olla myös yhteinen toimikunta.

Aluehallintoviraston tehtävänä on yhteensovittaa toimialueensa toimikuntien työtä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

182.

Laki**Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 18 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 902/2005, seuraavasti:

18 §

Kuntoutusraha lakisääteisen kuntoutuksen ajalta

Päihdehuoltolain perusteella annetun yksilökohtaisen laitospuotoisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa myönnetään edellyttäen, että kuntoutus perustuu sosiaalihuoltolain (710/1982) perusteella laadittuun huoltosuunnitelmaan tai päihdehuoltolain perusteella laadittuun kuntoutussuunnitelmaan, josta on käytävä ilmi, miten päihdekuntoutuksella pyritään vaikuttamaan päihdeongelman aiheuttamiin työ- ja ansiokykyongelmiin siten, että kuntoutus edistää vakuutetun työelämään tuloa, työelämässä pysymistä tai sinne palaamista. Päätös päihdehuoltolain perusteella annetun yksilökohtaisen kuntoutuksen ajalta maksettavasta kuntoutusrahasta tehdään enintään 75 arkipäiväksi kerrallaan. Uuden päätöksen tekeminen edellyttää aina uutta huolto- tai kuntoutussuunnitelmaa. Kuntoutusrahan myöntämisen edellytyksenä on li-

säksi, että kuntoutus toteutetaan Kansaneläkelaitoksen hyväksymässä päihdehuollon kuntoutuslaitoksessa. Päihdehuollon kuntoutuspalveluja antavalla kuntoutuslaitoksella tulee olla yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 4 §:ssä tarkoitettu lupa terveydenhuollon palvelujen antamiseen tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain (603/1996) 5 §:ssä tarkoitettu lupa ympärivuorokautiseen sosiaalipalvelujen antamiseen. Lisäksi kuntoutuslaitoksella tulee olla päihdekuntoutuksen kannalta asianmukaiset tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä edellytyksistä, joiden on täyttyvä, jotta päihdehuollon kuntoutuslaitos voidaan hyväksyä tässä momentissa tarkoitetuksi kuntoutuslaitokseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

183.

Laki**rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1015/2005) 7, 8, 11 ja 12 §, 14 §:n 3 momentti, 20 §:n 2 momentti sekä 23 § seuraavasti:

7 §

Palvelujen järjestämisvelvollisuus

Aluehallintovirasto on velvollinen järjestämään sovittelutoiminnan siten, että palvelua on saatavissa asianmukaisesti toteutettuna aluehallintoviraston toimialueen kaikissa osissa.

8 §

Palvelujen tuottaminen

Palvelut voidaan tuottaa siten, että aluehallintovirasto tekee:

1) kunnan kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimeksiantosopimuksen, jolla kunta sitoutuu huolehtimaan palvelun tuottamisesta omalla alueellaan tai sen lisäksi muidenkin kuntien tai niiden osien alueella siten kuin 9 §:n mukaan sovitaan; tai

2) muun julkisen tai yksityisen palveluntuottajan kanssa sopimuksen, jolla palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan palvelun tuottamisesta 9 §:n mukaisesti sovitulla alueella.

Jollei palveluja saada jollakin alueella tuotetuksi 1 momentin mukaisesti, aluehallintoviraston tulee tuottaa alueen palvelut palkkaamallaan henkilöstön avulla tai muulla sopivaksi katsomallaan tavalla.

11 §

Täydennyskoulutuksen järjestäminen

Aluehallintovirastojen tulee huolehtia sovittelutoimintaan osallistuvilla henkilöillä

tarkoitettua täydennyskoulutuksen järjestämisestä valtakunnallisesti ja alueellisesti.

12 §

Valtion varoista maksettava korvaus

Sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista. Valtion varoista maksettavan korvauksen yhteismäärä vahvistetaan vuosittain sellaiseksi, että se vastaa niitä kustannuksia, joiden arvioidaan keskimäärin aiheutuvan sovittelutoimintojen ylläpitämisestä, palvelujen asianmukaisesta tuottamisesta sekä sovittelutoimintaan osallistuvilla henkilöillä tarkoitettua koulutuksesta.

Korvauksen yhteismäärä jaetaan aluehallintovirastojen kesken käytettäväksi 1 momentissa tarkoitettuihin kustannuksiin. Jaon perusteina ovat aluehallintoviraston toimialueen asukasluku, pinta-ala ja rikollisuustilanne.

Palveluntuottajalla on oikeus saada valtion varoista 1 momentissa tarkoitettujen kustannustensa korvaukseksi laskennallisin perustein maksettava korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy palveluntuottajan toimialueen asukasluvun, pinta-alan ja rikollisuustilanteen mukaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitetun korvauksen jakamisesta sekä 3 momentissa tarkoitetun korvauksen määräytymisestä ja korvauksen maksamisesta aluehallintovirastolle 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua tapauksessa.

14 §

Sovittelupaikka

Jollei sovittelutoimistojen välillä päästä yksimielisyyteen siitä, mikä 1 momentissa tarkoitetuista toimistoista ottaa sovittelua koskevan aloitteen käsiteltäväkseen, aloitteen käsittely kuuluu aluehallintoviraston määrittämälle sovittelutoimistolle, jos sovittelu- toimistot sijaitsevat saman aluehallintoviras- ton toimialueella. Jos sovittelutoimistot si- jaitsevat eri aluehallintovirastojen toimialu- eilla, määräyksen antaa sosiaali- ja terveys- ministeriö.

20 §

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Sen estämättä, mitä viranomaisten toimin- nan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä sää- detään, sovittelutoimisto päättää tiedon an- tamisesta sovitteluun liittyvästä asiakirjasta, joka on sovittelijan tai sovittelutoimiston hal- lussa. Sovittelutoimiston oikeudesta antaa

-----

aluehallintovirastolle tieto salassa pidettävä- tä asiakirjasta on voimassa, mitä viranomais- ten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:ssä säädetään.

-----

23 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston tai sosiaali- ja terve- ysministeriön 14 §:n 3 momentin nojalla te- kemään päätökseen sekä sovittelutoimiston 15 §:n 1 momentin, 18 §:n 2 momentin ja 19 §:n nojalla tekemään päätökseen haetaan va- littamalla muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

184.

Laki

työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 20 päivänä tammikuuta 2006 annetun lain (44/2006) 2 §:n 1 kohta, 18, 44 ja 45 § sekä 46 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työsuojeluviranomaisella* aluehallintovirastoa sekä sosiaali- ja terveysministeriötä (*ministeriö*) sen hoitaessa tuotteiden turvallisuuden valvontaan liittyviä tehtäviä;

-----

18 §

Tuotteen luovuttamiskielto

Jos aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut, ettei markkinoille tai käyttöön tarkoitettu tuote ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai se on muuten omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilöille tai omaisuudelle, aluehallintoviraston on tarpeelliselta osin siirrettävä asia ministeriön käsiteltäväksi.

Ministeriö voi kieltää tuotteen luovuttamisen markkinoille tai käyttöön, kunnes tuote on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Kiellon sijasta ministeriö voi määrätä rajoituksia tai ehtoja tuotteen luovuttamiselle. Jos on perusteltua syytä epäillä tuotetta vaatimusten vastaiseksi, ministeriö voi kieltää tuotteen luovutuksen, kunnes tuotteen vaatimusten mukaisuus on selvitetty.

Vaikka tuote on asianmukaisesti saatettu markkinoille tai käyttöön, ministeriö voi asettaa 2 momentissa tarkoitettua kiellon tai määrätä tuotetta koskevista luovuttamisen ehdoista tai rajoituksista, jos tuote on omiaan

vaarantamaan henkilöiden tai omaisuuden turvallisuuden.

Tarkastaja voi, jos tuote käyttöön otettuna voi aiheuttaa välitöntä vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle, antaa 2 tai 3 momentissa tarkoitettua kiellon väliaikaisena. Tarkastajan on siirrettävä asia aluehallintovirastolle, joka saattaa asian ministeriön käsiteltäväksi. Tarkastajan, aluehallintoviraston ja ministeriön on toimittava asiassa kiireellisesti.

44 §

Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätöksestä

Aluehallintoviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen ja ministeriön työsuojeluviranomaisena tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävä kiireellisenä.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään valituksen tekemiseen oikeutetuista, asianomainen työsuojeluvaltuutettu saa valittaa päätöksestä, jolla on myönnetty lupa poiketa työntekijän suojaksi säädetystä vaatimuksesta. Hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa myös valituksen kohteena olevan päätöksen tehnyt työsuojeluviranomainen.

Edellä 16 §:n 2 momentissa tarkoitetun väliaikaisen käyttökiellon ja 18 §:n 4 momentissa tarkoitetun väliaikaisen kiellon asettamiseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Muutoksenhausta aluehallintoviraston antamaan päätökseen, joka koskee työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 9 §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia, säädetään mainitussa laissa.

45 §

Muistutus

Työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä aluehallintovirastolle kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu tämän lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen johdosta on tutkittava tehdyt valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvit-

tämisestä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

46 §

Työtapaturmasta ja ammattitaudista ilmoittaminen

 Jos lääkäri perustellusti epäilee ammattitautilaissa (1343/1988) tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus aluehallintovirastolle.

 Aluehallintoviraston tulee toimittaa 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tiedot työterveyslaitokselle työperäisten sairauksien rekisteriä varten.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

185.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 9 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (159/2007) 20 § seuraavasti:

20 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoidon ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tietosuojavaltuutettu, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirasto toimialueellaan ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antajan, Kansaneläkelaitoksen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuoja toteutuu. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt asiakastietoja, tulee asianomaisen

palvelujen antajan sekä Kansaneläkelaitoksen oma-aloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi palvelujen antajalla on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta omien potilasrekisteriensä lokitiedot.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä. Lisäksi jokaisella palvelujen antajalla, Kansaneläkelaitoksella ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oltava seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaava.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

186.

Laki**lastensuojelulain 79 ja 80 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä huhtikuuta 2007 annetun lastensuojelulain (417/2007) 79 ja 80 § seuraavasti:

79 §

Sijaishuollon valvonta

Lapsen sijoittaneen kunnan tehtävänä on valvoa, että lapsen sijoitus perhehoitoon tai laitoshuoltoon toteutuu tämän lain mukaisesti ja lapsi saa sijoituksen aikana ne tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet, jotka sijoituskunnan on 16 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti järjestettävä.

Sijaishuoltopaikan toimintaa valvovat lisäksi sijoituskunta ja aluehallintovirasto. Valvontaa toteuttaessaan niiden tulee toimia yhteistyössä 1 momentissa mainitun sijoittajakunnan kanssa.

Jos lapsen sijoittanut kunta havaitsee sijaishuoltopaikan toiminnassa sellaisia epäkohtia tai puutteita, jotka voivat vaikuttaa sijoitettujen lasten hoitoon tai huolenpitoon, sen tulee salassapitovelvoitteiden estämättä ilmoittaa asiasta viipymättä 2 momentissa tarkoitetuille sijoituskunnalle ja aluehallintovirastolle sekä tiedossaan oleville muille lapsia samaan sijaishuoltopaikkaan sijoittaneille kunnille.

80 §

Aluehallintoviraston suorittama muu valvonta

Aluehallintoviraston on seurattava lastensuojelulaitosten toimintaa edellä 79 §:ssä säädetyn lisäksi omasta aloitteestaan tapahtuvien tarkastuskäyntien avulla ja erityisesti valvottava tämän lain 11 luvun nojalla tapahtuvaa rajoitustoimenpiteiden käyttöä lastensuojelulaitoksissa. Aluehallintovirasto voi valvontaa toteuttaessaan varata lapselle tilaisuuden luottamukselliseen keskusteluun aluehallintoviraston edustajan kanssa.

Yksityisen lastensuojelulaitoksen perustamiseen, laajentamiseen ja toiminnan olennaiseen muuttamiseen antaa luvan aluehallintovirasto. Luvan antamisesta ja aluehallintoviraston suorittamasta yksityisen laitoksen valvonnasta säädetään yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

187.

Laki**sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä 2 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (61/2007) 15 §:n 1 momentin 1 kohta ja 24 §:n 2 momentti seuraavasti:

15 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisille

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Kansaneläkelaitos saa rekisterinpitäjänä luovuttaa reseptikeskuksesta ja reseptiarkistosta pyynnöstä myös teknisen käyttöyhteyden avulla, sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonnassa tarvittavat tiedot lääkkeen määrääjien laatimista lääkemääräyksistä ja niiden toimittamisesta;

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Tietosuojavaltuutettu, Lääkelaitos, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirasto toimialueellaan ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain noudattamista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

188.

Laki**huumausainelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä toukokuuta 2008 annetun huumausainelain (373/2008) 30 §:n 1 momentti, 34 §:n 4 momentti ja 46 §:n 3 momentti seuraavasti:

30 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei kuitenkaan koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana se on laadittu. Lääkelaitoksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen. Elintarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastoilla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

34 §

Lupa- ja valvontaviranomaiset

Eläinlääkäreitä valvovat myös Elintarviketurvallisuusvirasto ja aluehallintovirastot.

46 §

Hallinnolliset pakkokeinot

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto Lääkelaitoksen vaatimuksesta. Uhkasakosta, teettämisuhausta ja keskeyttämisuhausta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

189.

Laki**sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta 31 päivänä lokakuuta 2008 annetun lain (669/2008) 6 §:n 3 momentti seuraavasti:

6 §

Tietojen antaminen

suorittamisessa tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Virastolla ja aluehallintovirastoilla on sallassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen 2 §:ssä tarkoitettujen tehtävien

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

190.

Laki**lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (1009/2008) 5 §:n 1 momentti ja 7 § seuraavasti:

5 §

Sopimus palvelujen tuottamisesta

Aluehallintovirasto ja 2 §:ssä tarkoitetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tekevät sopimuksen tässä laissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamisesta. Sopimuksessa sovitaan:

- 1) palvelun järjestämistavasta;
- 2) tutkimusten tekoon osallistuvan ja tutkimuksissa avustavan henkilöstön määrästä ja kelpoisuudesta sekä käytettävissä olevista tiloista ja laitteista;
- 3) tutkimusten tavoiteaikataulusta mukaan lukien tutkimukseen pääsyyn ja lausunnon valmistumiseen kuluva aika;
- 4) käytettävästä tutkimusohjelmasta; sekä
- 5) tutkimuksen tekoon osallistuvalla järjestettävästä täydennyskoulutuksesta ja työohjauksesta.

loppuun mennessä kunakin varainhoitovuotena laskennallinen korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy sairaanhoitopiirin alueella asuvien alle 16-vuotiaiden lasten määrän ja edellisen vuoden toiminnasta aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Lopullisten kustannusten suorittamiseksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on toimitettava aluehallintovirastolle selvitys 5 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvista toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Sairanhoitopiirille suoritettava korvauksen loppuerä maksetaan viimeistään kuukauden kuluttua selvityksen saapumisesta. Sairanhoitopiirin liikaa saama korvaus peritään takaisin valtiolle vähentämällä se sairaanhoitopiirille maksettavasta seuraavasta ennakosta.

7 §

Korvausten maksaminen

Aluehallintoviraston on maksettava 2 §:ssä tarkoitetulle sairaanhoitopiirille huhtikuun

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

191.

Laki

ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 12 päivänä kesäkuuta 2009 annetun lain (410/2009) 4 ja 5 § sekä 8 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

4 §

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ilmoitukset.

Kunnan tai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen on ilmoitettava aluehallintovirastolle seuraavat tiedot:

- 1) 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot; sekä
- 2) ympäristöterveydenhuollon henkilöresurssit.

Toimielimen on lisäksi ilmoitettava aluehallintovirastolle, mitkä kunnat yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat.

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen on tarvittaessa perusteltava 3 §:ssä tarkoitettu poikkeus tehdessään 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen aluehallintovirastolle.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot sosiaali- ja terveysministeriölle.

Lisäksi 1–3 momentissa tarkoitettuja tietoja koskevista muutoksista on ilmoitettava siten kuin 1–4 momentissa säädetään.

5 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Jos kunta, joka ei täytä 2 §:n 1 momentissa säädettyä edellytystä, ei tee päätöstä kuulumisestaan yhteistoiminta-alueeseen tai jos

tällainen kunta jää siitä itsestään riippumattomista syistä yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle, valtioneuvosto päättää kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen sekä kustannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston on kuultava ennen päätöksentekoa asianomaisia kuntia ja aluehallintovirastoja sekä yhteistoiminta-aluetta. Valtioneuvoston päätös yhteistoiminnan ehdoista on voimassa, kunnes asianomaiset kunnat toisin sopivat.

Valtioneuvostolla on 1 momentissa tarkoitettu päätösvalta myös, jos kunta eroaa yhteistoiminta-alueesta tai jos yhteistoiminta-alueella ei ole käytettävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavia henkilöresursseja, elleivät asianomaiset kunnat muutoin pääse sopimukseen asiasta.

8 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen on tehtävä aluehallintovirastolle 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut ilmoitukset viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2010.

Aluehallintoviraston on tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu ilmoitus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2010.

—————

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

192.

Laki

ulkoilulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetun ulkoilulain (606/1973) 32 a §, sellaisena kuin se on laissa 69/1995, sekä
muutetaan 4, 11, 12, 14 ja 29 §, sellaisena kuin niistä on 29 § laissa 1343/1994, seuraavasti:

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella ulkoilureitti tai suurin osa siitä on. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle osoitettuna toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan kustannuksellaan kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saataan tiedoksi. Lisäksi on, jos se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisesta erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle palikunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

11 §

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä on säädetty. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maan-

omistaja saattaa asian elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maan omistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkautetuksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnot kiinteistörekisteriin.

14 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jolleivät kunnat ole asiasta sopineet.

29 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta

on annettava julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

_____

193.

Laki

ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetun lain (609/1973) 3 ja 4 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § laissa 450/1998 ja 4 § laeissa 319/1984 ja 77/1995, seuraavasti:

3 §

Ennen valtiontakauksen myöntämistä kotimaiselle ympäristönsuojeluinvestoinnille, erityisrahoitusyhtiön on hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta ympäristönsuojelun ja jätteen hyödyntämisen kannalta. Suomen ympäristön tilaa merkittävästi parantavien ulkomaisten ympäristönsuojeluinvestointien osalta lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta on hankittava ympäristöministeriöltä ja työ- ja elinkeinoministeriöltä sekä lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ulkoasiainministeriöltä.

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiana on valvoa kotimaisten ympäristönsuojeluinvestointien toteutusta. Ympäristöministeriön tehtävänä on valvoa ulkomaisten ympäristönsuojeluinvestointien toteutusta.

Takausluoton saaja on velvollinen antamaan 1 momentissa mainituille viranomaisille valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

194.

Laki**maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta 24 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (378/1974) 5 ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 § laissa 1407/2004 ja 6 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

5 §

Tässä laissa tarkoitettujen öljyvahinkojen torjunnan ylin johto ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle. Suomen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo torjunnan yleistä järjestämistä ja kehittämistä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo öljyvahinkojen torjunnan järjestämistä sekä tarvittaessa itse osallistuu torjuntaan.

Alueen pelastustoimen on huolehdittava alueellaan öljyvahinkojen torjunnasta. Alueen pelastustoimi voi sopia torjunnan järjestämisestä yhteistoiminnassa 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen öljyn varastojien kanssa. Alueen pelastustoimella on oltava öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma, jonka sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Torjuntasuunnitelma on saatettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi.

Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee osallistua öljyvahinkojen torjuntaan ja huolehtia tarvittaessa vahingon jälkitorjunnasta. Edellä 2 momentissa tarkoitettu öljyvahin-

kojen torjuntasuunnitelmassa on oltava tiedot jälkitorjuntaan osallistuvista kunnan viranomaisista ja laitoksista.

6 §

Tässä laissa tarkoitettuja öljyvahinkojen torjuntaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, pelastustoimen alueen pelastusviranomainen ja torjuntatyötä johtava pelastustoiminnan johtaja.

Muut viranomaiset ovat velvollisia antamaan öljyvahinkojen torjuntaviranomaisille virka-apua tässä laissa tarkoitetuissa asioissa. Tarkempia säännöksiä virka-avun pyytämisessä ja antamisessa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

195.

Laki**kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 31 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (669/1978) 14 § ja 16 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 547/2005, seuraavasti:

14 §

Kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea kunnossa- ja puhtaanapitotyön:

- 1) suoritustapaa ja siinä käytettäviä laitteita ja aineita;
- 2) suoritusaikaa;
- 3) lumen käsittelyä, sijoittamista ja poiskuljetusta; sekä
- 4) katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevien kunnallisten määräysten laatimista koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään rakennus-

järjestyksen laatimisesta. Määräykset annetaan kunnan päätöksellä. Ne on annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä poliisille tiedoksi.

16 §

Jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

196.**Laki****saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saariston kehityksen edistämisestä 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (494/1981) 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 89/1995, seuraavasti:

12 §

*Ympäristöhoitoavustus*ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

Avustuksen myöntää hakemuksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä alueelliset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset

-----
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

197.

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetun maa-aineslain (555/1981) 2 §, 4 a §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 momentti, 23 a §:n 2 momentti ja 23 b §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 § laissa 98/2000, 4 a §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 23 a §:n 2 momentti laissa 463/1997 sekä 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 momentti ja 23 b §:n 4 momentti laissa 468/2005, seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalaan

Tämä laki ei koske:

- 1) kaivoslakiin (503/1965) perustuvaa ainesten ottamista;
- 2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen ainesten ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimipide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;
- 3) sellaista ainesten ottamista vesialueella, johon vesilain (264/1961) mukaan vaaditaan aluehallintoviraston lupa.

4 a §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa alueellaan.

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
- 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä, tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

19 §

Päätöksen julkipano

Ottamisluvasta on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

20 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun ottamislupaa koskevaan lupaviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusoikeuden ja muutoksenhaun osalta noudatetaan, mitä kuntalaisissa säädetään. Lisäksi valitusoikeus on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin-ympäristön viihtyisyyden edistäminen.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Suomen ympäristökeskus. Ympäristöministeriö voi sopia, että tietojärjestelmän ylläpitoon osallistuu tarvittavilta osin muu asiantuntijalaitos, jolla on tehtävän edellyttämä asiantuntemus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

198.

Laki**rakennussuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 18 päivänä tammikuuta 1985 annetun rakennussuojelulain (60/1985) 26 a §, sellaisena kuin se on laissa 73/1995, sekä
muutetaan 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti sekä 8, 9, 14, 16, 18, 20, 21 ja 23 §, sellaisena kuin niistä ovat 20 § laissa 582/2009 ja 23 § osaksi laissa 1152/1993, seuraavasti:

5 §

Rakennuksen saattamisesta suojeltavaksi päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä rakennuksen suojeltavaksi, jos rakennuksella on kulttuurihistoriallista merkitystä 2 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla.

-----

6 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suojelupäätökseen on otettava tarpeelliseksi katsottavat määräykset suojeltavan kohteen kulttuurihistoriallisen arvon säilyttämiseksi.

-----

7 §

Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa vireille keskuksen omasta aloitteesta tai sille tehdystä esityksestä.

-----

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen päätöksen antamista varattava rakennuksen ja kiinteistön omistajalle ja, jos rakennus tai kiinteistö ei ole omistajan hallussa, myös sen haltijalle tilaisuus tulla kuuluksi. Samoin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuultava asiassa kuntaa, jonka alueella rakennus sijaitsee, sekä museovirastoa.

Suojelumääräykset on, mikäli mahdollista, laadittava yhteisymmärryksessä rakennuksen ja kiinteistön sekä sen ympärillä olevan alueen omistajien ja haltijoiden kanssa.

9 §

Kun rakennuksen suojelua koskeva asia on pantu vireille ja kun kyseessä saattaa olla tässä laissa tarkoitettu suojelukohde, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee kieltää rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa vaarantaviin toimenpiteisiin ryhtyminen.

Kielto tulee voimaan, kun sitä koskeva päätös on annettu tiedoksi, ja on voimassa, kunnes suojelua koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on käsiteltävä suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa kiellon antamisesta.

14 §

Tämän lain noudattamista valvovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, museovirasto ja kunnan rakennuslautakunta.

16 §

Jos joku tämän lain taikka siihen perustuvan kiellon tai määräyksen vastaisesti on muuttanut tai siirtänyt rakennusta taikka purkanut sen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi velvoittaa hänet määräajassa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin rakennuksen saattamiseksi ennalleen.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti, kun omistaja on laiminlyönyt rakennuksen suojelun tarkoituksen edellyttämän hoidon.

Jollei 1 ja 2 momentissa tarkoitettua velvoitetta noudateta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa niissä tarkoitettuihin toimenpiteisiin johtuvat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista, ja ne peritään valtiolle siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

18 §

Jos on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä on rikottu, museovirastolla tai sen määräämällä museoviranomaisella sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus päästä rakennukseen tai sen huonetiloihin. Asunnon tarkastus voidaan kuitenkin toimittaa vain, jos on epäily sellaisesta rangaistavasta menettelystä, josta voi seurata vankeusrangaus.

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (493/1995) 40 §:ssä.

20 §

Kun rakennuksen suojelemista koskeva asia on pantu vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, kun suojelua koskeva päätös on saanut lainvoiman tai kun suojelu on lainvoimaisesti lakkautettu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava siitä kirjaamisviranomaiselle, jonka tu-

lee tehdä siitä merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistö, jolla rakennus sijaitsee.

21 §

Jos suojeltavaksi määrätty rakennus on vahingoittunut tai tuhoutunut, rakennuksen omistajan on ilmoitettava siitä viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tämän tulee välittömästi ilmoittaa asiasta museovirastolle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava rakennuksen tuhoutumisesta 20 §:ssä tarkoitettulle kirjaamisviranomaiselle, jonka tulee ilmoituksen johdosta poistaa rakennuksen suojelua koskeva merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä.

23 §

Muutosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen rakennuksen suojelua koskevassa asiassa haetaan ympäristöministeriöltä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, jolla on väliaikaisesti kielletty ryhtymästä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa, haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

199.

Laki**asunto-olojen kehittämisestä annetun lain 7 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan asunto-olojen kehittämisestä 29 päivänä marraskuuta 1985 annetun lain (919/1985) 7 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

200.**Laki****kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 24 päivänä tammikuuta 1986 annetun lain (64/1986) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 58/1995, seuraavasti:

2 §

*Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
tehtävät*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää ja tukee kuntien ympäristönsuojelua toimialueellaan siten kuin ympäristönsuojelun erityislainsäädännössä ja elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

201.**Laki****yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteishallinnosta vuokrataloissa 16 päivänä heinäkuuta 1990 annetun lain (649/1990) 18 § seuraavasti:

18 §

Omistajalle asetetun veloitteen laiminlyönti

Jos omistaja tai hänen edustajansa laiminlyö hänelle tässä laissa asetetun tehtävän, voi aluehallintovirasto asettaa määräajan, jonka kuluessa omistajan tai hänen edustajansa on tehtävä suoritettava. Tehtävän suorittamista asetetussa määräajassa aluehallintovirasto voi tehostaa asettamalla uhkasakon. Jos on kyse tässä laissa tarkoitetun kokouksen koolle kutsumisen laiminlyömisestä, aluehallintovirasto voi myös oikeuttaa jonkun asukkaista kutsumaan kokouksen koolle käsittelemään tässä laissa tarkoitettua asiaa.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista on omistajalle tai hänen edustajalleen varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös uhkasakon asettamisesta on annettava tiedoksi haasteen tiedoksiantamisesta säädetyssä järjestyksessä.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

202.

Laki**asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumisoikeusasunnoista 16 päivänä heinäkuuta 1990 annetun lain (650/1990) 9 a §, sellaisena kuin se on laissa 127/2003 seuraavasti:

9 a §

Talon omistajan velvollisuuden laiminlyönti

Jos talon omistaja laiminlyö talon omistajalle tässä laissa säädetyn tehtävän tai muutoin menettelee tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, aluehallintovirasto voi asettaa määräajan, jonka kuluessa tehtävä on suoritettava tai menettely oikaistava. Aluehallintovirasto voi asettaa tehtävän suorittamisen tai menettelyn oikaisemisen tehosteeksi uhkasakon.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista talon omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös uhkasakon asettamisesta on annettava tiedoksi siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Talon omistaja on velvollinen korvaamaan kohtuullisessa määrin välittömän vahingon, joka aiheutuu siitä, että asumisoikeuden saajaksi tai luovutuksensaajaksi hakeva taikka asumisoikeuden saajaksi tai luovutuksensaajaksi hyväksytyt ei saa hakemaansa asumisoikeutta talon omistajan tai hänen edustajan sa virheellisen menettelyn vuoksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

203.

Laki**jätelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 3 §:n 1 momentin 12 kohta, 17, 21 ja 35 §, 36 §:n 3 momentti, 37, 40, 41, 49, 50 ja 50 b §, 50 c §:n 1 ja 3 momentti, 52 §, 57 §:n 3 momentti, 58, 59, 65 ja 71 § sekä 77 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 12 kohta laissa 747/2007, 17 § osaksi laissa 63/1995, 21 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1015/1996, 35, 50 ja 59 § laissa 91/2000, 36 §:n 3 momentti sekä 50 c §:n 1 ja 3 momentti laissa 452/2004, 37 ja 41 § sekä 77 §:n 2 momentti mainitussa laissa 63/1995, 40 § osaksi mainituissa laeissa 63/1995 ja 747/2007, 49 § osaksi mainituissa laeissa 63/1995, 91/2000 ja 452/2004, 50 b § viimeksi mainitussa laissa sekä laeissa 1040/2004 ja 277/2008, 52 § laissa 605/1997 ja mainitussa laissa 452/2004, 57 §:n 3 momentti ja 65 § mainitussa laissa 277/2008, 58 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä 71 § mainitussa laissa 1040/2004, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *valvontaviranomaisella* elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaista sekä muutakin viranomaista siltä osin kuin sille on annettu tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä valvontatehtäviä;

17 §

Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Kunta voi antaa tämän luvun säännösten tai niiden nojalla annettujen valtioneuvoston yleisten määräysten täytäntöönpanon täsmenämiseksi paikallisia yleisiä määräyksiä;

1) jätteen keräyksestä, lajittelusta, säilyttämisestä, kuljetuksesta, edelleen välittämisestä, hyödyntämisestä tai käsittelystä ja näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

2) terveys- tai ympäristövaaran tai -haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista; sekä

3) jätehuollon valvonnasta.

Määräykset on annettava yleisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on toimitettava lisäksi tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

21 §

Roskaantuneen alueen puhdistamisesta määrääminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä roskaajan tai muun puhdistamiseen velvollisen puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa eikä kysymys ole 20 §:n 2 momentissa tarkoitettusta alueesta, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä alueen haltijan puhdistamaan roskaantuneen alueen, edellyttäen ettei puhdistamisvelvollisuutta ole pidettävä kohtuuttomana. Jos kysymys on kunnan hallinnassa olevasta alueesta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä kunnan puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Jos 2 momentissa tarkoitettu roskaantuneen alueen muu haltija kuin kunta laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa tai jos puhdistamis-

velvollisuutta on pidettävä kohtuuttomana, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä kunnan puhdistamaan alueen.

35 §

Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai ympäristönsuojelulain 7 §:ssä tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomaksi katsottavat kustannukset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, sovittuaan siitä tarvittaessa asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua muuten edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

36 §

Valtakunnalliset viranomaiset

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena tuottajia, tuottajayhteisöjä ja tuottajavastuuta koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

37 §

Alueellinen viranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja kehittää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan sekä valvoo näiden säännösten ja määräysten noudattamista.

40 §

Valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma

Tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen ja määrättyjen tehtävien hoitamiseksi ja kehittämiseksi on ympäristöministeriön ja elinkei-

no-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laadittava jätteitä ja jätehuoltoa koskeva suunnitelma (*valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma*).

Jätesuunnitelmassa on esitettävä jätteitä ja jätehuollon nykytilaa koskevat tiedot sekä asetetut kehittämistavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarpeelliset toimet.

41 §

Kunnan tehtävät jätesuunnitelmia laadittaessa

Kunnan on annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sen edelleen ympäristöministeriölle jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;

2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella.

Ilmoituksessa on oltava toimintaa ja sen harjoittajaa koskevat riittävät tiedot. Ilmoitus on tehtävä vähintään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus tulee tehdä myös toiminnan valvontaa varten siten kuin siitä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos ilmoituksen tarkoittamassa toiminnassa tapahtuu olennainen muutos tai toiminta lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

50 §

Jätetiedostoon hyväksymisen yhteydessä annettavat määräykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä päätös jätetiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta. Päätöksessä voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä 49 a §:n velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan vain tiettytyypistä jätettä tai varastoitavan jätteen määrää.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettua tuottajaa on tehtävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ilmoitus tuottajatiedostoon merkitsemistä varten. Vastaavasti tuottajayhteisön on tehtävä ilmoitus tuottajatiedostoon hyväksymistä varten, jolloin sen piiriin kuuluvan tuottajan ei tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on ilmoitettava myös oleellisista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta sekä tuottajayhteisön jäsenten ja sopimusosapuolten muutoksista.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset.

Sen, joka valmisteverotuslain (1469/1994) 22 §:n mukaisessa veroilmoituksessaan ilmoittaa juomapakkausten kuuluvan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään, on tehtävä juomapakkausten palautusjärjestelmästä ilmoitus Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuottajatiedostoon hyväksymistä varten. Ilmoitukseen sovelletaan muutoin, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen sisällöstä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää tarkemmin ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus merkitsee tuottajan tuottajatiedostoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajaa ei voida merkitä tiedostoon ilman selvitystä 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuudesta.

Tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta on tehtävä päätös. Tiedostoon merkitsemisen tai hyväksymisen yhteydessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa tarpeellisia velvoitteita tämän lain ja sen nojalla annettujen säästöjen asettamien velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi.

52 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen sääntöjen ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen sääntöjen ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on li-

säksi oikeus pyynnöstä saada tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista, niiden uudelleenkäytöstä sekä jätteinä käytöstä poistettavien tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta.

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä ja muuta jätehuoltoa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi velvoittaa saattamaan toiminnan lain mukaiseksi tai peruuttaa tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan päätöksensä.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämishukka

Ympäristöministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tuottajavastuuta koskevien säännösten noudattamiseksi tai Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen taikka Turvatekniikan keskus 57 §:n 2 momentin perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkoa, teettämishukkaa ja keskeyttämishukkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

59 §

Asian vireille saattaminen

Edellä 21 ja 57 §:ssä tarkoitettua määräystä koskevan asian voi panna vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa:

1) se, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövai-
kutukset ilmenevät.

65 §

Teettämishukan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimeen omaisuuteen kohdistuva teettämishukka on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, ympäristöministeriöllä, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä Turvatekniikan keskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

71 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (495/1996) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

77 §

Aikaisempien säännösten soveltaminen

Roskaantumiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voi-

massa olleita säännöksiä. Saastuneen alueen puhdistamisesta määrää kuitenkin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä tarkoitettuihin säännöksiin perustuvien velvollisuuksien noudattamiseksi annettavista määräyksistä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 57, 58 ja 66 §:ssä säädetään. Rikokseen sovellettavasta laista säädetään rikoslain voimaan panemisesta annetun asetuksen 3 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

204.

Laki

ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (468/1994) 6 ja 6 a §, 16 §:n 2 momentti, 17 ja 18 § sekä 19 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 6, 6 a ja 17 § sekä 19 §:n 2 momentti laissa 458/2006 sekä 16 §:n 2 momentti ja 18 § laissa 59/1995, seuraavasti:

6 §

Päätös arviointimenettelyn soveltamisesta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen. Päätös on tehtävä viipymättä, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on saanut hankkeesta riittävät tiedot. Ennen päätöksentekoa on arviointimenettelyn tarpeesta käytävä riittävät neuvottelut asianomaisten viranomaisten kesken ja hankkeesta vastaavalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös on annettava tiedoksi hankkeesta vastaavalle siten kuin hallintolain (434/2003) 60 §:ssä säädetään. Päätöksestä on tiedotettava viipymättä kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan hankkeen todennäköisen vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925) säädetään. Päätös on julkaistava myös sähköisesti ja lähetettävä tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Jos hanke sijoittuu useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueelle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö huolehtii 1 momentin mukaisista tehtävistä ydinenergia-laissa (990/1987) tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevien hankkeiden osalta.

6 a §

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomaisena toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ydinenergialaissa tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevissa hankkeissa yhteysviranomaisena toimii kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriö. Toimivalan jaosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön välillä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos hanke sijoittuu useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueelle, viranomaisten on sovittava, mikä niistä toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Jos yhteysviranomaisesta syntyy epäselvyyttä tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

16 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ohjaavat ja valvovat tämän lain täytäntöönpanoa toimialueellaan.
 -----

17 §

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus valittaa 4 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osin puutteellisesti.

Se, jolla muutoin on oikeus hakea päätökseen valittamalla muutosta, voi valituksensa vedota siihen, ettei arviointimenettelyä ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osin puutteellisesti.

18 §

Pakkokeinot

Jos 4 §:n mukaisen hankkeen toteuttaminen ei edellytä 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa tai päätöstä ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes arviointimenettely on suoritettu. Uhkasakosta on voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

19 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

-----
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus hakea hallinto- ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 6 §:n 1 momentin nojalla tekemän päätöksen.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

205.

Laki**merensuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun merensuojelulain (1415/1994) 9 §:n 5 momentti, 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1060/2004, seuraavasti:

9 §

Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa

Jos 1 momentissa tarkoitettu ruoppausmassan sijoittaminen Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolelle tai sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa (264/1961).

10 §

Merelle tehtävät rakennelmat

Jos 1 momentissa tarkoitettu rakennelma ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhaus-

ta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa.

11 §

Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa

Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolella ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään ympäristönsuojelulaissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

206.

Laki

maastoliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun maastoliikennelain (1710/1995) 8–12 §, 25 §:n 4 kohta, 28 § ja 32 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 §:n 1 momentti laissa 1018/1996, seuraavasti:

8 §

Alueelliset kiellot ja rajoitukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määrääjän tai toistaiseksi.

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus erityisen painavista syistä toisin määrää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessään määrätä nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus.

9 §

Kielto- ja rajoitusasiain käsittely

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määräämisestä voi tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomainen, yhteisö ja maanomistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määräämisen voi panna vireille myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä kuultava kuntaa, jonka aluetta kielto tai rajoitus koskee, sekä varattava tilaisuus niille

viranomaisille, yhteisöille ja maanomistajille sekä muille, joita asia koskee, tilaisuus tulla kuulluksi.

Jos kielto tai rajoitus määrätään kunnan esityksestä, se on määrättävä esityksen mukaisena, jollei esityksestä poikkeaminen ole tarpeen kansalaisten tasapuolisen kohtelun tai alueellisen yhtenäisyyden vuoksi taikka muusta erityisestä syystä.

10 §

Kiellon ja rajoituksen voimaantulo

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että kielto tai rajoitus tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta päätöksessä määrättyllä tavalla sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

11 §

Kiellon tai rajoituksen merkitseminen

Alueellinen kielto tai rajoitus on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee määrätä merkitsemisestä kieltä tai rajoitusta koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Velvollisuus kiellon tai rajoituksen merkitsemiseen valtion maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella on kuitenkin sillä viran-

omaisella, jonka hallinnassa alue on. Jos kieltö tai rajoitus on annettu pelkästään yksityisen edun suojelemiseksi, merkitsemisestä vastaa hakija.

Kieltoa tai rajoitusta osoittavat merkit saadaan asettaa toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle riippumatta alueen omistajan tai haltijan suostumuksesta, jos merkeistä ei aiheudu omistajalle tai haltijalle mainittavaa haittaa.

12 §

Päätöksen muuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi muuttaa 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 9–11 §:ssä säädetään.

25 §

Maastoliikenneerikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

4) käyttää moottorikäyttöistä ajoneuvoa maastossa vastoin valtioneuvoston 7 §:n taikka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 8 §:n perusteella antamaa kieltöä tai rajoitusta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta tai 26 §:stä muuta johdu, *maastoliikenneerikkomuksesta* sakkoon.

28 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen erityislupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

32 §

Valvonta

Tämän lain toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle toimialueellaan ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

207.

Laki

luonnonsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun luonnonsuojelulain (1096/1996) 6 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 24 §, 25 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §, 30 §:n 1 momentti, 31 ja 33 §, 34 §:n 2 momentti, 40 §:n 2 momentti, 45 §, 47 §:n 3 momentti, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 53 §:n 2 momentti, 54, 55 ja 57 §, 61 §:n 2 momentti sekä 62, 63, 65, 72 a ja 76 §, sellaisina kuin niistä ovat 49 § osaksi laeissa 553/2004 ja 384/2009, 65 § osaksi mainitussa laissa 553/2004 sekä 72 a § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

6 §

Luonnonsuojelun hallinto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ja valvoa luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan.

9 §

Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa tarkoitettua rajoituksesta, jos suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

24 §

Luonnonsuojelualueen perustaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun muun luonnonsuojelualueen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle alueelle. Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat.

Päätökseen 1 momentin mukaisen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suoje-

lemisestä ja tarvittaessa sen hoidosta. Päätökseen otettavalla määräyksellä voidaan luonnonsuojelualueella tai sen osalla myös kieltää liikkuminen tai rajoittaa sitä edellyttäen, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii. Luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä ei saa antaa, elleivät maanomistaja ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta perustaa luonnonsuojelualueeksi myös muun yksityisen alueen, jos alue sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan. Alueen rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enemmälti kuin aluetta koskevasta suojeluohjelmasta johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Maanomistajalle ja kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ennen päätöksen antamista.

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 21 §:ssä säädetään. Luonnonsuojelualueen perustamisesta on tehtävä merkintä myös kiinteistörekisteriin.

25 §

Alueen määräaikainen rauhoittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueen määrä-

aikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus voidaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

27 §

Luonnonsuojelualan rauhoituksen lakkauttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet tai jos alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

28 §

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi omistajan hakemuksesta tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä lakkauttaa 26 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Hakemuksesta on hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto. Jos asia on tullut vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä, alueen omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuuluksi.

30 §

Kiellon voimaantulo

Edellä 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu kiello tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määrittellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kielto annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on kuulutet-

tava kunnan ilmoitustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

31 §

Poikkeamisvalta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 29 §:n 1 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

33 §

Maisema-alueen perustaminen

Valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää ympäristöministeriö. Muusta maisema-alueesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maakunnan liiton esityksestä.

34 §

Maisema-alueita koskevat määräykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen maisema-alueita koskevista määräyksistä.

40 §

Kuolleena tavattu rauhoitettu eläin

Jos 1 momentissa tarkoitettulla eläimellä asianmukaisesti käsiteltynä on tieteellistä, opetuksellista tai keräilyarvoa, se saadaan ottaa talteen ja luovuttaa luonnontieteelliselle keskusmuseolle, muulle luonnontieteelliselle museolle tai laitokselle, korkeakoululle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luvalla muullekin kuin edellä mainituille.

45 §

Rauhoitettujen lajien kauppa

Muihin kuin 44 §:ssä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvan rauhoitetun eläin- tai kasvilajin yksilön, sen osan tai johdannaisen maahan tuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa on kielletty.

47 §

Lajien esiintymispaikkojen suojelu

Edellä 2 momentissa tarkoitettu kiello tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kiello annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Päätös on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

48 §

Poikkeukset rauhoitussäännöksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 39, 42 ja 47 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Jos hakemus koskee koko maata, poikkeuksen myöntää ympäristöministeriö. Poikkeusta koskevaan päätökseen voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

49 §

Euroopan yhteisön lajisuojelua koskevat erityissäännökset

Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden liisäntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin, lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettuja riistaeläimiä ja rauhoittamattomia eläimiä, ja liitteessä IV (b) tarkoitettuihin kasvilajeihin kuuluvan yksilön, sen osan tai johdannaisen hallussapito, kuljetus, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi ja vaihdettavaksi on kielletty. Sama koskee lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettuja lintuja sanotun direktiivin artiklasta 6(2) ja (3) johtuvien poikkeuksien.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa 1 momentin kiellosta sekä 2 momentissa tarkoitettujen eläin- ja kasvilajien osalta 39 §:n, 42 §:n 2 momentin sekä 47 §:n 2 ja 5 momentin kielloista luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Vastavasti lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus sanotun direktiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 2 momentin kiellosta luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Vastavasti lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus lintudirektiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla.

53 §

Valtion korvausvelvollisuus

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 24 §:n 3 momentin nojalla tehnyt päätöksen luonnonsuojelun alueen perustamisesta ja päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle merkityksellistä haittaa, valtio on omistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan.

54 §

Korvausten jaksotus

Tämän lain 53 §:n mukaan määrättävän korvauksen maksatus voidaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vaatimuksesta jaksottaa enintään neljään vuotuisen maksuerään.

Maksuerille on maksettava 53 §:n 3 momentissa tarkoitettua korkoa ensimmäisen korvauserän maksamisen jälkeiseltä ajalta.

55 §

Väliaikainen toimenpidekielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 10 §:n 2 momentissa tarkoitettun alueen sellaisen käyttämisen, joka voi vaarantaa ne tarkoitukset, joihin alueen suojelulla pyritään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Jos suojelu myöhemmin raukeaa ja alueen omistajalle on aiheutunut toimenpidekiellosta merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta korvaus. Sama on laki, jos luonnonsuojeluohjelman toteuttamisesta luovutaan 50 §:n 3 momentin nojalla.

Korvauksesta päättää hakemuksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

57 §

Pakkokeinot

Jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Elin-

keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 1 momentissa tarkoitettu asia vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen. Sama oikeus on 61 §:n 3 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskevassa asiassa on muutoin noudatettava, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

61 §

Valitus

Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen, Metsäntutkimuslaitoksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä sekä kunnan viranomaisen 26 ja 28 §:n nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n mukaan, kuitenkin niin että valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä, toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta alueesta sijaitsee.

62 §

Valitus hallinto-oikeuden päätöksestä

Hallinto-oikeuden tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeudesta on voimassa, mitä 61 §:n 3 momentissa säädetään. Jos hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen, valitusoikeus on kuitenkin myös päätöksen tehneellä viranomaisella.

63 §

Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä

Sen lisäksi mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen.

65 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Edellä tarkoitettu vaikutusten arviointi voidaan tehdä myös osana ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 2 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä.

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on katsottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi on tehty. Viranomaisen on sen jälkeen pyydettävä siitä

lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on. Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus itse on hankkeen toteuttaja, lausunnon antaa sen sijasta ympäristöministeriö. Lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa.

Viranomaisen, jolle laissa tai asetuksessa määrätyn ilmoitusvelvollisuuden perusteella on tehty ilmoitus 1 momentissa tarkoitettua hankkeesta tai suunnitelmasta, on ryhdyttävä toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen keskeyttämiseksi, kunnes 1 momentissa tarkoitettu arviointi on suoritettu ja 2 momentissa tarkoitettut lausunnot hankittu. Viranomaisen on myös ilmoitettava asiasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle niin hyvissä ajoin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ehtii ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin.

72 a §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on saatuaan metsäkeskukselta metsälain 14 b §:ssä tarkoitettua ilmoituksen ryhdyttävä toimenpiteisiin liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikan sijainnin ja sallitun metsän käsittelyn määrittämiseksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava päätöksensä asiassa viipymättä sen jälkeen kun se on saanut tässä tarkoitettua ilmoituksen metsäkeskukselta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

208.**Laki****ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ympäristövahinkovakuutuksesta 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain (81/1998) 3 § seuraavasti:

3 §

Vakuuttamisvelvollisuuden valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo vakuuttamisvelvollisuuden noudattamista siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus valvontaansa varten saada

tiedot voimassa olevista ympäristövahinkovakuutuksista toiminnanharjoittajilta ja 6 §:ssä tarkoitettulta Ympäristövakuutuskeskukselta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

209.

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1999 annetun maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 8 ja 18 §, 38 §:n 2 momentti, 64 ja 66 §, 72 §:n 4 momentti, 133 §:n 3 momentti, 171 §:n 3 momentti, 173 §, 174 §:n 4 momentti, 179 §, 190 §:n 1 momentti, 191 §:n 1 momentti, 192 §, 193 §:n 7 kohta, 195 §, 196 §:n 1 momentti, 198 §:n 2 momentti, 199 §:n 1 momentti sekä 201 ja 205 §,

sellaisina kuin niistä ovat 66 § osaksi laissa 1441/2006, 171 §:n 3 momentti laissa 476/2004, 179 § laissa 504/2005, 192 § osaksi laissa 1129/2008 sekä 198 §:n 2 momentti ja 201 § mainitussa laissa 1441/2006, seuraavasti:

8 §

Kehittämiskeskustelu

Kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kesken käydään vähintään keran vuodessa kehittämiskeskustelu, jossa käsitellään kunnan alueiden käytön suunnitteluun ja sen kehittämiseen, vireillä oleviin ja lähiaikoina vireille tuleviin merkittäviin kaava-asioihin sekä kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä.

18 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää ja ohjaa kunnan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on erityisesti valvottava, että kaavoituk-

sessä, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, muut alueiden käyttöä ja rakentamista koskevat tavoitteet sekä kaavoitusasioiden ja rakennustoimen hoitoa koskevat säännökset siten kuin tässä laissa säädetään. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (/) 3 §:n mukaan kuuluvista tehtävistä.

38 §

Kiellot yleiskaavaa laadittaessa

Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kunnan hakemuksesta erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella.

64 §

Neuvottelu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kunta voi neuvotella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä ja toteuttamisesta.

Osallisella on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville mahdollisuus esittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä. Jos suunnitelma on ilmeisesti puutteellinen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on viivytystä järjestettävä kunnan kanssa neuvottelu suunnitelman täydennystarpeiden selvittämiseksi.

Neuvotteluun on kutsuttava esityksen tehnyt osallinen ja tarpeen mukaan ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaan asia liittyy.

66 §

Viranomaisneuvottelu

Maakuntakaavaa valmisteltaessa on oltava yhteydessä asianomaiseen ministeriöön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Asianomaisen ministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä maakunnan liiton kesken on järjestettävä neuvottelu kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten tavoitteiden ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten, luonnonarvojen tai kulttuuriympäristön kannalta erityisen merkittävä taikka valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä, on oltava yhteydessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun neuvotteluun on kutsuttava ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea.

Viranomaisneuvottelusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

72 §

Suunnittelutarve ranta-alueella

Kunta voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta kuultuaan osoittaa rakennusjärjestyksessä alueet, joilla 1 momentissa säädetty rajoitus ei ole voimassa sen johdosta, ettei alueella ole sen sijainnin vuoksi odotettavissa suunnittelua edellyttävää rakentamista eikä alueella ole erityisiä luonnon- ja maisearvoja tai virkistyskäytön tarpeita. Tällainen rakennusjärjestyksen määräys voi olla voimassa enintään kuusi vuotta kerrallaan, kuitenkin enintään niin kauan kuin määräyksen perusteena olleissa olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joiden vuoksi edellytyksiä määräykselle ei enää ole.

133 §

Kuuleminen ja lausunnot

Jos rakennuslupaa haetaan luonnonsuojelulain mukaiselle valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyä luonnonsuojelun kannalta merkittävälle alueelle tai alueelle, joka maakuntakaavassa on varattu virkistys- tai suojelualueeksi, hakemuksesta on pyydettyä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

171 §

Poikkeamisvalta

Poikkeamisen 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa voi myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Jos rakentaminen tai muu toimenpide edellyttää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kuu-

luvan poikkeamisen lisäksi kunnan toimivaltaan 1 momentin mukaan kuuluvaa poikkeamista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ratkaista asian koko laajuudessaan, jos ratkaisu on kunnan kannan mukainen.

173 §

Poikkeamismenettely

Ennen 171 §:ssä säädettyä poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, varattava tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Hakemuksesta on kunnan toimesta, hakijan kustannuksella tiedotettava naapureille ja muille edellä mainituille tahoille. Tarkemmat säännökset kuulemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on tarvittaessa pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi naapurikunnan maankäyttöön, on pyydettävä myös naapurikunnan lausunto.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto on kuitenkin pyydettävä aina, kun poikkeaminen koskee:

- 1) aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
- 3) rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta; tai
- 4) maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Edellä 2 momentissa mainittujen viranomaisten tulee antaa lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen 171 §:n 3 momentin mukaisen poikkeamisen ratkaisemista pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto. Asianosaisten kuulemisesta ja muiden lausuntojen pyytämisestä on soveltuvien osin voimassa, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

174 §

Poikkeamispäätös ja siitä ilmoittaminen

Kunnan tulee toimittaa 171 §:n mukainen poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

179 §

Määräys kadunpitovelvollisuuden toteuttamiseksi

Jollei katu tai sen osaa rakenneta lainvoimaisen asemakaavan mukaisen maankäytön edellyttämään kuntoon kohtuullisessa ajassa kadunpitovelvollisuuden alkamisen jälkeen ja siitä voi aiheutua haittaa terveydelle tai turvallisuudelle taikka erityistä muuta haittaa maankäytön tai liikenteen järjestämiselle taikka jollei kunta kohtuullisessa ajassa täytä 86 a §:ssä säädettyä velvollisuuttaan, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus velvoittaa uhkasakolla kunnan toteuttamaan velvollisuutensa.

190 §

Muutoksenhaku muusta viranomaisen päätöksestä

Muutosta kunnan viranomaisen tämän lain mukaiseen muuhun kuin 188 ja 189 §:ssä tarkoitettuun päätökseen, maakunnan liiton 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n mukaan. Valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on kuitenkin se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta alueesta sijaitsee.

191 §

Valitusoikeus kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä

Sen lisäksi, mitä kuntalain 92 §:ssä säädetään valitusoikeudesta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia.

192 §

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä sekä maisematyölupa- ja purkamislupapäätöksestä

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; sekä
- 4) kunnalla.

Valitusoikeus maisematyölupaa ja rakennuksen purkamislupaa koskevasta päätöksestä on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa; sekä
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.

Jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.

193 §

Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja suunnittelutarveratkaisusta

Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja kunnan viranomaisen suunnittelutarveasiassa tekemästä 137 §:n mukaisesta päätöksestä on:

- 7) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella; sekä

195 §

Viranomaisen oikaisukehotus kaava-asiassa

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään muutoksenhausta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kunnan hyväksytyä yleiskaavan tai asemakaavan tehdä kunnalle kirjallisen oikaisukehotuksen, jos kaava on laadittu ottamatta huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai muutoin vastoin lain säännöksiä ja on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kunnassa päätettäväksi.

Oikaisukehotus tulee tehdä kaavaa koskevan päätöksen valitusajan kuluessa. Oikaisukehotuksen antamiseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava oikaisukehotuksen tekemisestä hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden on ilmoituksen saatuaan lähetettävä kunnalle tiedot päätöksestä tehdyistä valituksista. Hallinto-oikeuden tulee myös ilmoittaa valittajille tehdystä oikaisukehotuksesta.

Oikaisukehotuksen johdosta kunnanvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

196 §

Oikaisukehotuksen johdosta tehdyn päätöksen vaikutus valitukseen

Jos kunnan aiemmasta päätöksestä oli tehty valitus hallinto-oikeudelle, kunnan on ilmoit-

tettava kirjallisesti oikaisukehotuksen johdosta tehdystä uudesta päätöksestä hallinto-oikeudelle sekä valituksen tehneille. Aikaisemmasta päätöksestä tehtyjen valitusten katsotaan kohdistuvan uuteen hyväksymispäätökseen. Jos kunta pysyttää hyväksymistä koskevan päätöksen entisellään, muilla kuin valituksen jo tehneillä ei ole oikeutta muutoksen hakuun. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on kuitenkin valitusoikeus.

198 §

Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

Hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Hallinto-oikeuden ja kunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa sekä kunnan viranomaisen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja hallinto-oikeuden päätös 171 §:ssä tarkoitettussa poikkeamista koskevassa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Ympäristöministeriön 31 §:n 1 momentissa, 33 §:n 3 momentissa, 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 38 §:n 2 momentissa ja 179 §:ssä tarkoitettu päätös annetaan samoin julkipanon jälkeen.

199 §

Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset

Jos Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen toimeenpano edellyttää tämän lain mukaisen kaavan toteuttamisen ympäristövaikutuksia arvioitaessa yhteistyötä toisen valtion kanssa, kaavaa laativan maakunnan liiton tai kunnan tulee toimittaa ennen kaavan hyväksymistä asianomaiselle ministeriölle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

sopimuksen mukaista toiselle valtiolle ilmoittamista varten tarpeelliset tiedot.

201 §

Kaavapäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan vahvistuspäätöksessä voidaan määrätä kaava tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valitusten tai oikaisukehotuksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajille ja muutoksenhakuviranomaiselle sekä, jos määräys koskee oikaisukehotuksen kohteena olevaa kaavaa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Jos viranomainen on 195 §:n nojalla tehnyt kaavan hyväksymispäätöksestä oikaisukehotuksen, kaavan täytäntöönpano keskeytyy siihen asti, kun kunnanvaltuusto on tehnyt asiassa uuden päätöksen, ellei kunnanhallitus ole 1 momentin nojalla määrännyt kaavan osaa tulemaan voimaan.

205 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Asianomaisella ministeriöllä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus saada kunnilta, maakuntien liitoilta ja muilta viranomaisilta maksutta näillä olevia alueiden käytön ja rakennetun ympäristön seurannan kannalta tarpeellisia tietoja sekä tämän lain mukaista valvonta- ja muuta viranomais-tehtävää varten tarpeellisia asiakirjoja siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Eräiden päätösten lähettämisestä tiedoksi viranomaisille säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

210.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 4 momentti, 20 §:n 2 momentti, 22, 23 ja 25 §, 27 §:n 1 momentti, 31, 33 ja 34 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 53 ja 54 §, 58 §:n 2 momentti, 60 §:n 1 momentti, 64 §:n 3 momentti, 64 a §, 65 §:n 1 momentti, 68, 71–73, 77–80, 82, 84, 84 a, 84 c, 91, 92 ja 94 §, 95 §:n 1 momentti, 96:n 4 momentti, 97 ja 98 §, 99 §:n 3 momentti, 105 ja 106 §, 110 b §:n 2 momentti sekä 112 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti, 53 §, 60 §:n 1 momentti, 64 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentti ja 98 § laissa 252/2005, 22 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 681/2008, 31, 34, 77–79 ja 84 § osaksi mainitussa laissa 252/2005, 64 a § laissa 944/2002 ja mainitussa laissa 252/2005, 65 §:n 1 momentti ja 96 §:n 4 momentti laissa 1300/2004, 84 a ja 84 c § laissa 385/2009, 92 § osaksi mainituissa laeissa 1300/2004 ja 385/2009 sekä 110 b §:n 2 momentti mainitussa laissa 944/2002, seuraavasti:

17 §

Poikkeuksen myöntäminen

Poikkeus myönnetään hakemuksesta. Ennen poikkeuksen myöntämistä ympäristöministeriön on varattava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, asianomaiselle kunnalle ja 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhteisölle tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta. Päätös on annettava tiedoksi siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

19 §

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset

Ennen ympäristönsuojelumääräysten antamista on asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta.

Määräykset on lähetettävä tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

20 §

Valtion viranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan, valvoo näiden säädösten noudattamista sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

22 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Terveysturvaviranomaiset ja kulutus- ja elinkeinoturvaviranomaiset ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa tarkoitettujen valvontaviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 108 d §:ssä tarkoitettua valvontaviranomaisen noudattamista. Myös

työsuojeluviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista ja elintarvikkevalvontaviranomaiset 108 d §:ssä tarkoitettua valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus valvoo 15 §:ssä tarkoitetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

Tullilaitos ja rajavartiolaitos valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista siltä osin kuin on kyse yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71, (EY) N:o 1254/1999 ja (EY) 2529/2001 muuttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 tarkoitettujen lakisäätöiden hoitovaatimusten noudattamisen valvonnasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle näiden viranomaisten toimivaltaan tämän lain nojalla kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Valvonnasta ja valvontaviranomaisten yhteistoiminnasta säädetään muutoin tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Ympäristölupaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valtion lupaviranomaisia ovat aluehallintovirastot siten kuin laissa aluehallintovirastoista säädetään.

Ympäristölupaviranomaisena kunnassa toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Aluehallintovirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

25 §

Ympäristön tilan seuranta

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii ympäristön tilan seurannasta alueellaan. Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä ympäristön tilan seurannassa säädetään erikseen.

Seurantatiedot on julkistettava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa.

27 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Suomen ympäristökeskus ylläpitävät ympäristönsuojelun tietojärjestelmää, joka sisältää tarpeelliset tiedot:

- 1) tämän lain mukaisista ympäristölupaviranomaisten ja valvontaviranomaisten päätöksistä;
- 2) lupiin ja ilmoituksiin liittyvistä raporteista ja tarkkailusta;
- 3) jätelain mukaiseen jätetiedostoon merkittävistä seikoista;
- 4) tämän lain täytäntöönpanoon liittyvästä ympäristön tilan seurannasta ja tutkimuksista;
- 5) ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa käytetyistä kemikaaleista, syntyvistä päästöistä ja jätteistä sekä vastaanotetuista jätteistä;
- 6) muista tämän lain täytäntöönpanon kannalta tarpeellisista seikoista.

31 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

Aluehallintovirasto ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos

- 1) toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle tai asian ratkaiseminen aluehallintovirastossa muuten on pe-

rusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 2—9 luvun nojalla tai vesilaissa säädetyn muun kuin purkujohtoa koskevan tai 10 luvussa tarkoitetun käyttöikeyden perustamista ja lupahakemukset on 39 §:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä;

3) lupa on tarpeen 28 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella;

4) lupa on tarpeen yksinomaan 29 §:n nojalla; tai

5) lupa on tarpeen pilaantuneiden maainesten käsittelyyn;

6) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on luvan hakija tai edistänyt merkittävästi hankkeen toteuttamista.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen.

Jos toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 35 §:n 4 momentissa säädetään, eri toimintojen lupa-asian ratkaisee aluehallintovirasto, jos yhdenkin toiminnan lupa-asian ratkaisu kuuluu sen toimivaltaan.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnasta voi aiheutua vesistön pilaantumista, on asia siirrettävä aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian aluehallintoviraston ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista asiantuntemusta, jota kunnassa ei voida saada. Lupa-asia voidaan siirtää aluehallintovirastolle myös muusta erityisestä syystä.

34 §

Lupaviranomaisen alueellinen toimivalta

Lupahakemuksen ratkaisee se 31 §:n mukaan toimivaltainen lupaviranomainen, jonka toimialueelle toiminta sijoitetaan. Jos toiminta on alueen käyttämistä ja sitä harjoitetaan useamman kuin yhden lupaviranomaisen toimialueella, lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimialueella merkittävin osa päästöjä aiheuttavasta toiminnasta sijaitsee.

Jos useiden samaa vesistöä kuormittavien toimintojen lupiin sisältyvät kalatalousmääräykset tulevat tarkistettaviksi samanaikaisesti ja niistä on tarkoituksenmukaista päättää yhtenä kokonaisuutena, asian ratkaisee 1 momentin mukaan toimivaltainen aluehallintovirasto.

Aluehallintovirasto ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan muutoin kuuluvan lupa-asian, jos toiminta sijaitsee tai toiminnat sijaitsevat usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella.

35 §

Lupahakemus

Lupahakemus on toimitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle.

36 §

Lausunnot

Aluehallintoviraston on pyydettävä lausunto hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä sekä tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomaisen on pyydettävä sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, hakemuksesta lausunto:

1) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;

2) asiassa yleistä etua valvovilta viranomaisilta; ja

3) lupaharkinnan kannalta muilta tarpeellisilta tahoilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä.

54 §

38 §

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Aluehallintoviraston on kuulutettava vireillä olevasta lupahakemuksesta viraston ilmoitustaululla sekä tiedotettava siitä sähköisesti. Lupahakemuksesta on mahdollisuuksien mukaan tiedotettava sähköisesti myös asianomaisissa kunnissa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa vireillä olevasta ympäristölupahakemuksesta on tiedotettava mahdollisuuksien mukaan sähköisesti. Lupaviranomaisen on tiedotettava lupahakemuksesta myös kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925) säädetään. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät seikat. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille, joille on 38 §:n 2 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Jos muistutuskielissä on useita allekirjoittajia, voidaan päätös toimittaa tai tieto päätöksen antamisesta ilmoittaa vain muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Tieto päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitustaululla ja mahdollisuuksien mukaan sähköisesti toiminnan sijaintikunnassa ja muussa kunnassa, jossa toiminnan vaikutukset saattavat ilmetä. Tieto päätöksestä on lisäksi julkaistava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

53 §

Lupapäätöksen antaminen

Lupaa koskeva päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja sen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on annettu.

Päätöksen antamisesta 1 momentin mukaisesti ilmoitetaan ennen sen antamispäivää päätöksen tehneen viranomaisen ilmoitustaululla. Aluehallintovirasto julkaisee ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen julkaisee mahdollisuuksien mukaan ilmoituksen myös sähköisesti. Julkipanoilmoituksessa on mainittava viranomainen, asian laatu, päätöksen antamispäivä ja valitusaika. Ilmoitus on pidettävä päätöksen tehneen viranomaisen ilmoitustaululla vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Päätöksen on oltava saatavana ilmoituksessa mainittuna antamispäivänä.

58 §

Luvan muuttaminen

Kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun muuttamisesta on voimassa, mitä vesilain 2 luvun 22 §:n 4 momentissa ja 22 b §:ssä säädetään. Jos kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun perusteista on saatu uutta selvitystä 68 §:ssä tarkoitettussa korvausmenettelyssä, aluehallintovirasto voi samalla ottaa viran puolesta velvoitteen tai maksun muuttamista koskevan asian käsiteltäväkseen sen estämättä, mitä määräysten muuttamisesta ja tarkistamisesta muutoin on voimassa.

60 §

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos hanke toteutetaan usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee.

64 §

Ilmoituksen käsittely

Edellä 62 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa valvontaviranomainen voi määräämillään ehdoilla hyväksyä välttämättömän lyhytaikaisen poikkeamisen tähän lakiin tai jätelakiin perustuvasta velvollisuudesta. Poikkeamisesta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päätöksen poikkeamisesta tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu aluehallintoviraston toimivaltaan. Valvontaviranomaisen tulee poikkeamisen jälkeen tarvittaessa saattaa asia vireille lupaviranomaisessa siten kuin 58 §:ssä säädetään lupamääräyksen muuttamisesta.

64 a §

Poikkeukselliset tilanteet eräissä polttolaitoksissa

Polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitoksen tai kaasuturbiinin toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoontumisista sekä polttoaineen saatavuudessa ilmenneistä häiriöistä. Ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilmoituksen johdosta antaa päätöksen, jossa voidaan antaa ilmoituksen tehneen toi-

minnanharjoittajan toimintaa koskevia määräyksiä taikka kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos se on tarpeen tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/80/EY velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Päätös annetaan julkisanon jälkeen, ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä tarkoitettun toimivallan käyttämisestä.

65 §

Tietojärjestelmään merkitseminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säättää, että muusta kuin ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 27 §:n mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemistä varten, jos:

1) toiminta on 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua;

2) toiminnassa käytetään valtioneuvoston asetuksessa säädettyä haitallista ainetta;

3) toiminnasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa ja toiminnan päästöjen ehkäisemisen vähimmäistasosta tai muusta ympäristönsuojeluvaatimusten vähimmäistasosta on säädetty valtioneuvoston asetuksella.

68 §

Korvauksista päättäminen erikseen

Jos toiminnasta aiheutuvien vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua, aluehallintovirasto voi ratkaista lupa-asian siltä osin kuin se koskee luvan myöntämistä ja siirtää asian myöhemmin ratkaistavaksi toiminnasta aiheutuvien 67 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen korvaamisen osalta. Korvaus 49 §:ssä tarkoitettua käyttöoikeuden myöntämisestä on kuitenkin määrättävä luvan yhteydessä.

Aluehallintovirasto voi myös määrätä toiminnasta aiheutuvien vahinkojen korvaamisen joiltakin osin ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa tai muutoin on erityistä syytä. Luvan saaja on tällöin velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja hakemaan aluehallintovirastolta korvausratkaisun täydentämistä.

71 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Aluehallintovirasto voi vesistön pilaantumista koskevan lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupa-asian yhteydessä, aluehallintovirasto käsittelee sen erillisenä asiana. Muu lupaviranomainen voi siirtää sille esitetyn vaatimuksen aluehallintoviraston ratkaistavaksi.

72 §

Ennakoimattoman vahingon korvaaminen

Korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia aluehallintovirastolle tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan käsitellä vaatimus, joka koskee samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista.

73 §

Korvausasian käsittely kärjäoikeudessa

Kärjäoikeuden on jätettävä tutkimatta kanteella vireille tullut vahingonkorvausvaatimus, jos samasta asiasta johtuva korvausasia on tullut vireille lupaviranomaisessa.

Yleinen tuomioistuimien ratkaisee 71 ja 72 §:n estämättä vesistön pilaantumista koskevasta rikoksesta johtuvan korvausvaatimuksen. Aluehallintoviraston on jätettävä tutkimatta korvausasia, jos kärjäoikeudessa on vireillä rikosasia, johon korvausvaatimus perustuu.

Kärjäoikeuden on ilmoitettava vesistön pilaantumista koskevan korvausasian vireille tulosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja aluehallintovirastolle.

Kärjäoikeus ja muutoksenhakutuomioistuimien voi pyytää lausunnon asianomaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta tai aluehallintovirastolta, jos asian ratkaiseminen vaatii erityistä ympäristönsuojelun tai vesiasioiden tuntemusta.

77 §

Selvitysvelvollisuus ja puhdistustarpeen arviointi

Jos maaperä tai pohjavesi on ilmeisesti pilaantunut, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä puhdistamisesta 75 §:n mukaan vastuussa olevan selvittämään pilaantuneen alueen laajuuden ja puhdistustarpeen. Määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin, mitä 13 luvussa säädetään.

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnissa on otettava huomioon pilaantuneen alueen, sen ympäristön tai pohjaveden nykyinen tai tuleva käyttö sekä pilaantumisesta terveydelle tai ympäristölle mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta.

78 §

Maaperän puhdistaminen

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyyn on oltava ympäristölupa.

Maaperän puhdistamiseen pilaantuneella alueella tai pilaantuneen maaperän aineksen poistamiseen toimitettavaksi muualla 1 momentin mukaisesti käsiteltäväksi voidaan kuitenkin ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos

1) pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty;

2) puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää; ja

3) toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä voidaan antaa tarvit-

tavia määräyksiä toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta. Päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta.

Ilmoituksesta ja sen johdosta tehtävästä päätöksestä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

79 §

Puhdistamisesta määrääminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on määrättävä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, jollei puhdistamisesta 75 §:n mukaan vastuussa oleva ryhdy siihen. Määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin, mitä 13 luvussa säädetään.

Viranomaisen voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessä samalla määrätä muista tarpeellisista toimista, joihin on ryhdyttävä ympäristön tilan palauttamiseksi ennalleen tai aiheutuneen haitan vähentämiseksi tai poistamiseksi. Jos puhdistaminen edellyttää maa-ainesten käsittelemistä pilaantuneella alueella, määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin ympäristölupaa koskevia säännöksiä ja 13 luvun säännöksiä.

80 §

Toimivallan siirto kunnalle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja aluehallintovirastoa päättää, että pilaantunutta maaperää koskevissa tässä luvussa tarkoitetuissa asioissa, lukuun ottamatta 75 §:n 3 momenttia, toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan antaa määräajaksi ja sitä voidaan erityisestä syystä muuttaa. Päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa vireille tulleet 1 momentissa tarkoitettut asiat käsitellään loppuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa.

82 §

Tarkkailu toisen alueella

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden tarkkailla toiminnan ympäristövaikutuksia ja ympäristön laatua toisen alueella, jollei alueen omistaja tai haltija ole antanut suostumustaan tähän.

Oikeus voidaan myöntää edellyttäen, ettei tarkkailusta aiheudu sanottavaa haittaa. Alueen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

84 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Valvontaviranomainen voi

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia, sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;

4) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aiheuttaa epäillään aiheuttavan tämän lain vastaista pilaantumista.

Luvanvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos toimivaltainen lupaviranomainen on aluehallintovirasto tai se on 33 §:n nojalla myöntänyt ympäristöluvan, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Jos määräys koskee luvanvaraista toimintaa, jossa lupa-asia on käsiteltävä 39 §:n mukaisesti yhteiskäsittelyssä, määräys annetaan siten kuin hallintopakkoasiasta säädetään vesilain 21 luvussa. Jos määräys koskee ainoastaan tässä laissa tai sen nojalla säädetyn velvoitteen noudattamista, se annetaan kuitenkin tämän lain mukaisesti.

Määräystä ei voida antaa välittömästi 4 tai 6 §:n täytäntöönpanemiseksi.

84 a §

Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi

Jos 84 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena aiheutuu merkittävää vesistön pilaantumista tai luonnonsuojelulain 5 a §:ssä tarkoitettu luontovahinko, on, sen lisäksi mitä 84 §:n 1 momentissa säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

84 c §

Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 84 a §:ssä tarkoitettua vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta sekä niiden välittömästä uhasta.

91 §

Kuuleminen

Ennen tässä luvussa tarkoitettua määräyksen antamista viranomaisen on varattava sille, jota määräys koskee, tilaisuus tulla kuuluksi asiassa siten kuin hallintolaissa säädetään. Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, muita valvontaviranomaisia, lupaviranomaista ja yleistä etua valvovia viranomaisia.

92 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 77, 79, 84, 84 a, 85 tai 86 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toimintalueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;

5) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi panna vireille vaatimuksen 19 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaisesta ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevasta asiasta, jos kunta ei ole antanut tätä koskevaa määräystä ja määräystä on pidetty vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa merkityksellisenä keinona vesien tilan kannalta.

94 §

Toiminta rikosasiassa

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus 116 §:ssä tarkoitettua teosta tai laiminlyönnistä poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

95 §

Valvonnan järjestäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tämän lain mukaisen valvonnan järjestämiseksi laadittava valvontasuunnitelma,

jonka sisällöstä säädetään tarvittaessa ympäristöministeriön asetuksella.

---

96 §

Muutoksenhaku

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä ympäristölupahakemuksen käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on lisäksi oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä koskevaan päätökseen.

---

97 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
  - 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
  - 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
  - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
  - 5) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

98 §

Kuuleminen valituksen johdosta

Aluehallintoviraston ja mahdollisuuksien mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on tiedotettava antamaansa ympäristölupapäätöstä koskevista valituksista sähköisesti sekä kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä nähtävillä asianomaisissa kunnissa kuulutusajan. Viranomaisen on lisäksi varattava luvanhakijalle ja niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä valvontaviranomaisille ja yleistä etua valvoville viranomaisille tilaisuus vastineen antamiseen valituksen johdosta, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Tieto valituksesta vastineen antamista varten annetaan siten kuin hallintolaisissa säädetään. Viranomaisen on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmät voidaan vastineen antamista varten varatussa ajassa toimittaa.

Päätöksen tehneen viranomaisen on toimitettava valitusasiakirjat, vastineet, muut päätösasiakirjat sekä tarvittaessa lausuntonsa Vaasan hallinto-oikeudelle viipymättä, mutta kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa vastineen jättämiselle varatun määräajan päättymisestä.

99 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos asianomainen ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava aluehallintovirastolle, valvontaviranomaiselle, asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille ja Suomen ympäristökeskukselle.

---

105 §

Käsittelymaksut

Tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä valtion viranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Kunnalle perittävän maksun perusteen on soveltuvin osin vastattava valtion maksuperustelakia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisten aloitteesta vireillepanun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepanun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

106 §

Todistajan kuuleminen

Aluehallintovirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa valallisesti ja asianosaista totuusvakuutuksen nojalla. Asianosaisille on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisten kertomuksesta. Todistajalle maksettavasta korvauksesta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

110 b §

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu

Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa on niille, joiden etua tai oikeutta asia koskee, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyiltä tahoilta on pyydettävä lausunto. Lisäksi 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi päätöstä valmisteltaessa.

112 §

Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta

Ennen 111 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemistä hakemuksesta on pyydettävä lausunto toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyiltä tahoilta. Lisäksi 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

211.

Laki

vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään 8 päivänä marraskuuta 2002 annetun lain (914/2002) 9 § seuraavasti:

9 §

Valvonta

Suomen ympäristökeskuksen on tutkittava sen tietoon saatetut epäkohdat rekisteröidyn organisaation ympäristönsuojelusta. Suomen ympäristökeskus voi tätä varten pyytää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta tarkastamaan organisaation toimintaa ja antamaan asiasta lausunnon.

Organisaatio on velvollinen antamaan tarpeellisia tietoja Suomen ympäristökeskuksel-

le tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen selvittämiseksi, onko organisaatio noudattanut yhteisön asetuksen vaatimuksia.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

212.**Laki****rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain muuttamisesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakennustuotteiden hyväksynnästä 13 päivänä maaliskuuta 2003 annetun lain (230/2003) 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

24 §

*Valtuutuksen ja hyväksymisen edellytysten
valvonta ja toiminnan keskeyttäminen*

Ympäristöministeriö valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä rakennustuotteiden hyväksymisestä annettujen muiden säännösten samoin kuin valtuutusta ja hyväksymistä koskevan ympäristöministeriön päätöksen ehtojen noudattamista. Minis-

teriötä avustavat tässä tehtävässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kunnan rakennusvalvontaviranomaiset.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

213.

Laki

vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuollon tukemisesta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (686/2004) 5 ja 9 §, 13 §:n 2 momentti sekä 14 § seuraavasti:

5 §

Tukipäätös

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 11 §:ssä säädetään avustuspäätöksen sisällöstä, on avustuspäätöksessä asetettava tarpeelliset ehdot vesihuoltoavustuksen saajalle toimenpiteen aloittamisesta, toteuttamisesta ja loppuensaattamisesta.

9 §

Avustushakemus

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Avustushakemus on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu suunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

14 §

Tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta ympäristöhallinnossa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

214.

Laki**vesienhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesienhoidon järjestämisestä 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1299/2004) 4 §:n 2 momentti, 5, 6 ja 9 §, 11 §:n 3 momentti, 13–16 § sekä 17 §:n 3 momentti seuraavasti:

4 §

Viranomaiset

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii tämän lain mukaisista tehtävistä toimialueellaan.
 -----

5 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Kullakin vesienhoitoalueella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäviin kuuluu:

- 1) laatia selvitys vesien ominaispiirteistä;
- 2) laatia selvitykset ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin;
- 3) laatia vedenkäytön taloudelliset selvitykset;
- 4) kerätä tiedot valtioneuvoston asetuksella säädettävistä alueista, jotka ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavia;
- 5) kerätä tarpeelliset tiedot talousveden ottoon tarkoitetuista alueista;
- 6) valmistella vesien tilan luokittelu;
- 7) järjestää vesien seuranta ja laatia vesien seurantaohjelma;
- 8) valmistella vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma;
- 9) hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät vesienhoidon järjestämiseksi.

Suomen ympäristökeskus antaa 1 momentissa mainituissa tehtävissä elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskukselle asiantuntija-apua ja pitää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista laadittua rekisteriä.

6 §

Valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista

Vesienhoitoalueista ja vesienhoitoalueen yhteensovittavasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Seuranta

Vesienhoitoalueella pinta- ja pohjavesien seuranta on järjestettävä niin, että niiden tilasta saadaan yhtenäinen ja monipuolinen kokonaiskuva.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat vesien seurantaohjelmat yhteensovitetaan vesienhoitoalueella ja liitetään vesienhoitosuunnitelmaan. Seurantaohjelmaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon toiminnan harjoittajalle muun lain nojalla kuuluva tarkkailu.

11 §

Vesienhoitosuunnitelma

 Viranomaisten ja julkisia palveluja tarjoavien laitosten on annettava maksutta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hallussaan olevia tarpeellisia muita tietoja kuin

henkilötietoja vesienhoitosuunnitelman laatimiseksi. Viranomaisten on luovutettava tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin tilakohtaisia tietoja on lisäksi luovutettava maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) salassapitosäännösten estämättä.

13 §

Vesienhoitosuunnitelman valmistelu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on vesienhoitosuunnitelman laatimista varten tehtävä:

1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;

2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista; sekä

3) hoitosuunnitelmaehdotus vähintään vuosi ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.

14 §

Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on järjestettävä vesienhoitosuunnitelman valmistelun eri vaiheissa riittävä yhteistyö ja vuorovaikutus toimialueensa eri viranomaisien ja muiden tahojen kanssa. Tätä varten tulee olla vähintään yksi yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa myös vesistöalueittain.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueella on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten edustajista sekä maa- ja metsätalousministeriön nimeämästä kalatalouden edustajasta muodostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa yhteensovittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ohjausryhmän kokoonpanosta määrää ympäristöministeriö.

Yhteensovittamisesta ja valmisteluasiakirjojen tiedoksi saattamisesta kansainvälisellä vesienhoitoalueella voidaan antaa määräyk-

siä Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa.

15 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua 13 §:ssä tarkoitettuihin valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin sekä varattava tilaisuus esittää mielipiteensä valmisteluasiakirjoista kirjallisesti tai sähköisesti. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on julkaistava kuulutus valmisteluasiakirjojen nähtävilläolosta alueen kuntien ilmoitustauluilla. Asiakirjat on pidettävä nähtävillä tarpeellisilta osin alueen kunnissa, ja ne on julkaistava sähköisesti. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi pyydettävä tarvittavat lausunnot.

Hoitosuunnitelmaehdotuksesta sekä yhteensovitetusta vesienhoitosuunnitelmasta on lisäksi ilmoitettava alueella yleisesti ilmestyvissä sanomalehdissä sekä järjestettävä tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteen esittämiseen.

16 §

Vesienhoitosuunnitelman käsittely

Ehdotus vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi käsitellään ja yhteensovitaan ohjausryhmässä.

Yhteensovittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa ohjausryhmässä käsitellyn ehdotuksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle.

17 §

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksyminen

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksymisestä on toimitettava tieto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, joiden on edelleen toimitettava tieto alueensa kunnille ja niille

viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuuluttava hyväksymisestä kunnan ilmoitustaululla sekä ilmoitettava hyväksymisestä riittävällä tavalla sanomalehdissä. Kunnan aluetta koskeva hyväksytty vesienhoitosuunnitelma on oltava nähtävillä kunnassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

215.

Laki**öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1406/2004) 26 § seuraavasti:

26 §

Katselmuslautakunta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen tulee asettaa sattuneen öljyvahingon korvauskysymysten ja muuta valmistavaa selvittelyä varten katselmuslautakunta, jos vahinkojen tai torjuntakustannusten voidaan arvioida nousevan yli 20 000 euron ja vahingon selvittäminen sitä edellyttää. Katselmuslautakunta on asetettava myös, jos öljysuojara-

haston hallitus sitä pyytää. Katselmuslautakunnan kustannukset suoritetaan öljysuojarahastosta.

Katselmuslautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2009

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

*Liitteet
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta 3 päivänä helmikuuta 1995 annetun lain (346/1997) 12 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 §

Uhkasakko

Valvontaviranomainen voi tehostaa 11 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi lääninhallitus.

Ehdotus

12 §

Uhkasakko

Valvontaviranomainen voi tehostaa 11 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi aluehallintovirasto.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

2.

Laki**Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen talousvyöhykkeestä 26 päivänä marraskuuta 2004 annetun lain (1058/2004) 18 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Viranomaisten alueellinen toimivalta

Viranomaisten alueellinen toimivalta

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena sekä luonnonsuojelulaissa, ympäristönsuojelulaissa, vesilaissa ja jätelaissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena talousvyöhykkeellä toimii alueellinen ympäristökeskus. Toimivaltainen alueellinen ympäristökeskus on se, jonka toimialueen kohdalla hanke talousvyöhykkeellä sijaitsee. Alueellisten ympäristökeskusten toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto toimii ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisena lupaviranomaisena talousvyöhykkeellä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena sekä luonnonsuojelulaissa, ympäristönsuojelulaissa, vesilaissa ja jätelaissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena talousvyöhykkeellä toimii *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Toimivaltainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on se, jonka toimialueen kohdalla hanke talousvyöhykkeellä sijaitsee. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisena lupaviranomaisena talousvyöhykkeellä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1056/1991,
 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 luku

11 luku

Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä**Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä**

12 §

Tiedoksianto valtiolle on toimitettava lääninhallitukselle tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa. Kun tiedoksianto on toimitettu lääninhallitukselle, sen tulee toimittaa jäljennös tiedoksi annetuista asiakirjoista sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa.

12 §

Tiedoksianto valtiolle on toimitettava *aluehallintovirastolle* tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa. Kun tiedoksianto on toimitettu *aluehallintovirastolle*, sen tulee toimittaa jäljennös tiedoksi annetuista asiakirjoista sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa valtion puhevaltaa.

—
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*

4.

Laki**avioliittolain 22 ja 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/1929) 22 §:n 1 ja 2 momentti ja 23 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 22 §:n 1 momentti laissa 101/1991 ja 2 momentti laissa 411/1987 sekä 23 §:n 3 momentti mainitussa laissa 411/1987, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

Perheasioiden sovittelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitukselle.

Perheasioiden sovittelun järjestämisestä kunnassa huolehtii sosiaalilautakunta. Sovittelua voivat antaa lisäksi ne yhteisöt, yhtymät ja säätiöt sekä henkilöt, jotka ovat saaneet lääninhallituksen luvan tähän toimintaan.

22 §

Perheasioiden sovittelun yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *aluehallintovirastolle*.

Perheasioiden sovittelun järjestämisestä kunnassa huolehtii sosiaalilautakunta. Sovittelua voivat antaa lisäksi ne yhteisöt, yhtymät ja säätiöt sekä henkilöt, jotka ovat saaneet *aluehallintoviraston* luvan tähän toimintaan.

23 §

Myöntäessään luvan lääninhallitus voi samalla antaa tarkempia määräyksiä toimialueesta ja tehtävistä sekä velvollisuudesta antaa lääninhallitukselle toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

23 §

Myöntäessään luvan *aluehallintovirasto* voi samalla antaa tarkempia määräyksiä toimialueesta ja tehtävistä sekä velvollisuudesta antaa *aluehallintovirastolle* toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**säätiölain 17 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä huhtikuuta 1930 annetun säätiölain (109/1930) 17 b §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 349/1987, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 b §

Tuomioistuimen tulee antaa kuulutus sulautuvan säätiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehottaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle viimeistään kuukautta ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kolme kuukautta ja toisen kerran viimeistään kaksi kuukautta ennen paikalletulopäivää. Tuomioistuimen on annettava hakemuksesta erikseen tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille.

17 b §

Tuomioistuimen tulee antaa kuulutus sulautuvan säätiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehottaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle viimeistään kuukautta ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kolme kuukautta ja toisen kerran viimeistään kaksi kuukautta ennen paikalletulopäivää. Tuomioistuimen on annettava hakemuksesta erikseen tieto *ahuehallintovirastolle* ja kaikille tunnetuille velkojille.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta 9 päivänä lokakuuta 1931 annetun lain (281/1931) 1-4, 6 ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat, 1, 2 ja 6 § osaksi laissa 793/1996 ja 3, 4 ja 7 § mainitussa laissa 793/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Jos se, jolla on toiselta saatavana rahaa, arvopapereita tai asiakirjoja, kieltäytyy suoritusta vastaanottamasta taikka hänen poissaolonsa, sairautensa tai muu sellainen syy estää suorituksen, suoritusvelvollisella on oikeus tallettaa suoritettava lääninhallitukseen ja siten vapautua suoritusvelvollisuudestaan.

Sama olkoon lakina, jos suoritusvelvollinen ei tiedä eikä ole velvollinen tietämään, kenelle suoritus on toimitettava tahi kenellä kahdesta tai useammasta suorituksen vaatijasta on siihen oikeus.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suoritusvelvollisuus koskee arvo-osuutta, suoritetaan talletus avaamalla arvo-osuusrekisterissä arvo-osuustili, jolle asianomaiset arvo-osuudet kirjataan. Tilin haltijaksi on merkittävä velkoja, jos velkoja on tiedossa, tai "tuntematon velkoja" ja tilille on merkittävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu suorituspaikka sekä maininta siitä, että kysymys on suoritusvelvollisuudesta vapautumiseksi tehdystä suorituksesta. Arvo-osuusrekisterin pitäjän on heti tilin avaamisen jälkeen ilmoitettava talletuksesta suorituspaikan lääninhallitukselle tai, jos suorituspaikka ei ole tiedossa, Uudenmaan lääninhallitukselle. Mitä jäljempänä säädetään lääninhallituksesta, sovelletaan siihen lääninhallitukseen, jolle ilmoitus on tehty. Arvo-osuuksien siirtämiseen tililtä, velkojalle tehtävään ilmoitukseen sekä suoritusvelvollisuudesta vapautumiseen sovelletaan, mitä jäljempänä säädetään.

Ehdotus

1 §

Jos se, jolla on toiselta saatavana rahaa, arvopapereita tai asiakirjoja, kieltäytyy suoritusta vastaanottamasta taikka hänen poissaolonsa, sairautensa tai muu sellainen syy estää suorituksen, suoritusvelvollisella on oikeus tallettaa suoritettava *aluehallintovirastoon* ja siten vapautua suoritusvelvollisuudestaan.

Sama olkoon lakina, jos suoritusvelvollinen ei tiedä eikä ole velvollinen tietämään, kenelle suoritus on toimitettava tahi kenellä kahdesta tai useammasta suorituksen vaatijasta on siihen oikeus.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu suoritusvelvollisuus koskee arvo-osuutta, suoritetaan talletus avaamalla arvo-osuusrekisterissä arvo-osuustili, jolle asianomaiset arvo-osuudet kirjataan. Tilin haltijaksi on merkittävä velkoja, jos velkoja on tiedossa, tai "tuntematon velkoja" ja tilille on merkittävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu suorituspaikka sekä maininta siitä, että kysymys on suoritusvelvollisuudesta vapautumiseksi tehdystä suorituksesta. Arvo-osuusrekisterin pitäjän on heti tilin avaamisen jälkeen ilmoitettava talletuksesta suorituspaikan *aluehallintovirastolle* tai, jos suorituspaikka ei ole tiedossa, *sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueeseen Helsingin kaupunki kuuluu*. Mitä jäljempänä säädetään *aluehallintovirastosta*, sovelletaan siihen *aluehallintovirastoon*, jolle ilmoitus on tehty. Arvo-osuuksien siirtämiseen tililtä, velkojalle tehtävään ilmoitukseen sekä suoritusvelvollisuudesta vapautumiseen sovelletaan, mitä jäljempänä säädetään.

2 §

Sen, joka tahtoo 1 §:ssä mainitulla tavalla tallettaa suoritettavan, on ilmoitettava siitä kirjallisesti suorituspaikan lääninhallitukselle. Ilmoituksessa on mainittava syy, johon vaatimus suoritusvelvollisuuden täyttämiseksi tallettamalla perustuu, sekä kaikki ne seikat, joiden tunteminen on tarpeen luovutettaessa talletettua siihen oikeutetulle.

Tallettamisesta ilmoittakoon suoritusvelvollinen, mikäli mahdollista, viipymättä talletettuun oikeutetulle tahi, jos useammat vaativat talletettua itselleen, kullekin heistä.

3 §

Suoritusvelvollinen voi talletusta tehdesään pidättää itselleen oikeuden saada talletettu takaisin. Jos joku on lääninhallitukselta vaatinut talletettua itselleen, sitä ei kuitenkaan voida ilman hänen suostumustaan antaa suoritusvelvolliselle, ellei vaatimusta ole lainvoimaisesti hylätty.

4 §

Milloin tallettaminen on aiheutunut siitä, että kaksi tai useampi on vaatinut talletettua, lääninhallitus ei saa antaa sitä kenellekään heistä ennen kuin he ovat sopineet asiasta tai asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

6 §

Lääninhallitukseen tämän lain nojalla talletetut varat on talletettava viipymättä luottolaitokseen. Luottolaitokseen talletetuille varoille maksettavan koron saa se, joka saa nostaa talletuksen. Jollei lääninhallituksessa ole varmaa säilytyspaikkaa, myös arvopaperit ja asiakirjat on säilytettävä luottolaitoksessa.

Maksu, joka säilyttämisestä ehkä vaaditaan, on tallettajan suoritettava. Jos hän sen laiminlyö, talletettu tai tarpeellinen osa siitä saadaan myydä maksun suorittamiseksi.

7 §

Jollei talletettua ole annettu pois kymmenen vuoden kuluessa tallettamisesta, tallettaja saa

2 §

Sen, joka tahtoo 1 §:ssä mainitulla tavalla tallettaa suoritettavan, on ilmoitettava siitä kirjallisesti suorituspaikan *aluehallintovirastolle*. Ilmoituksessa on mainittava syy, johon vaatimus suoritusvelvollisuuden täyttämiseksi tallettamalla perustuu, sekä kaikki ne seikat, joiden tunteminen on tarpeen luovutettaessa talletettua siihen oikeutetulle.

Tallettamisesta *on suoritusvelvollisen ilmoitettava talletettuun oikeutetulle viipymättä, jos se on mahdollista, tai, jos useammat vaativat talletettua itselleen, kullekin heistä.*

3 §

Suoritusvelvollinen voi talletusta tehdesään pidättää itselleen oikeuden saada talletettu takaisin. Jos joku on *aluehallintovirastolta* vaatinut talletettua itselleen, sitä ei kuitenkaan voida ilman hänen suostumustaan antaa suoritusvelvolliselle, ellei vaatimusta ole lainvoimaisesti hylätty.

4 §

Milloin tallettaminen on aiheutunut siitä, että kaksi tai useampi on vaatinut talletettua, *aluehallintovirasto* ei saa antaa sitä kenellekään heistä ennen kuin he ovat sopineet asiasta tai asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

6 §

Aluehallintovirastoon tämän lain nojalla talletetut varat on talletettava viipymättä luottolaitokseen. Luottolaitokseen talletetuille varoille maksettavan koron saa se, joka saa nostaa talletuksen. Jollei *aluehallintovirastossa* ole varmaa säilytyspaikkaa, myös arvopaperit ja asiakirjat on säilytettävä luottolaitoksessa.

Maksu, joka säilyttämisestä ehkä vaaditaan, on tallettajan suoritettava. Jos hän sen laiminlyö, talletettu tai tarpeellinen osa siitä saadaan myydä maksun suorittamiseksi.

7 §

Jollei talletettua ole annettu pois kymmenen vuoden kuluessa tallettamisesta, tallettaja

sen takaisin, vaikkei hän olekaan pidättänyt itselleen 3 §:ssä mainittua oikeutta. Tallettajan on kuitenkin vaadittava talletettua lääninhallitukselta vuoden kuluessa mainitun määräajan päättymisestä. Muutoin talletettu menee valtiolle.

Jos kysymys oikeudesta talletettuun on tuomioistuimen tai välimiesten käsiteltävänä, kun kymmenen vuotta tallettamisesta on kulunut, lasketaan vuoden määräaika siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

saa sen takaisin, vaikkei hän olekaan pidättänyt itselleen 3 §:ssä mainittua oikeutta. Tallettajan on kuitenkin vaadittava talletettua *aluehallintovirastolta* vuoden kuluessa mainitun määräajan päättymisestä. Muutoin talletettu menee valtiolle.

Jos kysymys oikeudesta talletettuun on tuomioistuimen tai välimiesten käsiteltävänä, kun kymmenen vuotta tallettamisesta on kulunut, lasketaan vuoden määräaika siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7.

Laki**julkisesta notaarista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta notaarista 9 päivänä kesäkuuta 1960 annetun lain (287/1960) 1 ja 2 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 885/1996, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Julkisia notaareita ovat maistraatin päällikkö ja hänen määräämänsä maistraatin virkamies sekä *kihlakunnanviraston päällikkö ja hänen määräämänsä kihlakunnanviraston virkamies*. Julkiseksi notaariksi määrättävän tulee täyttää 2 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset. Jos maistraatissa *tai kihlakunnanvirastossa* on useampia julkisia notaareita, heidän tehtävänsä määräytyvät työjärjestyksen mukaan.

Maistraatissa voi olla julkisen notaarin virka. Virka voi olla yhdistetty sellaiseen virkaan, jonka kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen kandidaatin tutkinto.

Ahvenanmaan maakunnassa julkisia notaareita ovat lääninhallituksen määräämät, 2 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset täyttävät lääninhallituksen virkamiehet sekä maakunnansyyttäjä ja maakunnanvouti.

2 §

Julkisen notaarin kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen kandidaatin tutkinto.

1 §

Julkisia notaareita ovat maistraatin päällikkö ja hänen määräämänsä maistraatin virkamies. Julkiseksi notaariksi määrättävän tulee täyttää 2 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset. Jos maistraatissa on useampia julkisia notaareita, heidän tehtävänsä määräytyvät työjärjestyksen mukaan.

Maistraatissa voi olla julkisen notaarin virka. Virka voi olla yhdistetty sellaiseen virkaan, jonka kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen *ylempi korkeakoulututkinto*.

Ahvenanmaan maakunnassa julkisia notaareita ovat *Ahvenanmaan valtionviraston* määräämät, 2 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset täyttävät *Ahvenanmaan valtionviraston* virkamiehet sekä maakunnansyyttäjä ja maakunnanvouti.

2 §

Julkisen notaarin kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen *ylempi korkeakoulututkinto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

8.

Laki**vesilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961) 1 luvun 9 §:n 3 momentti, 12 §:n 2—4 momentti, 15 a §, 17 §:n 2 momentti, 17 a §, 18 §:n 1 momentti, 20 § 30 §:n 1 momentti, 2 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 14 a §:n 2 ja 4 momentti, 22 §:n 2—4 momentti, 22 b ja 22 c §, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti ja 32 §, 3 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 a ja 2 §, 3 §:n 1—3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 a §:n 3 momentti, 8 a § sekä 9 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 5 luvun 9 §, 14 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 29 §:n 3 momentti, 30 §:n 3 momentti, 31, 33 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 41 §, 45 §:n 3 momentti, 48 §, 49 §:n 1 momentti, 53 §:n 3 momentti, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 62 ja 64 §, 66 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 ja 2 momentti, 78 §:n 1 momentti, 85 §:n 3 momentti, 86 §:n 2 momentti, 91 §:n 1 ja 2 momentti, 92 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 93 §:n 1 ja 3 momentti, 96 §, 99 §:n 1 momentti sekä 99 a ja 100 §, 6 luvun 2 ja 2 a §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 31 a §:n 4 momentti, 7 luvun 2 §, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 3—5 momentti, 9 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti sekä 14 ja 15 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 §, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n 4 momentti sekä 22 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 ja 12—14 §, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti sekä 21 ja 22 §, 10 luvun 8 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2—4 momentti, 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 momentti, 14 b §, 15 §:n 1 momentti sekä 21 §, 12 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 11, 14 ja 16 §, 17 §:n 2 momentti, 18 § sekä 19 §:n 1 ja 3—5 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1 §:n 1 ja 3 momentti, 1 a §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §, 8 §:n 2 momentti, 9, 11 a ja 11 b §, 11 c §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13, 14 ja 18—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 23 a ja 24—26 §, 27 §:n 1 ja 3 momentti, 28 a ja 30 §, 31 §:n 1 ja 2 momentti sekä 32 §:n 1 momentti, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 11 §, 18 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti sekä 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 5 a §:n 3 momentti sekä 9 §:n 2 momentti, 20 luvun 2 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 21 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 ja 3 momentti, 3 a ja 3 b §, 3 c §:n 1 momentti, 3 d ja 3 e §, 4 §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 8 a §, 9 §:n 1 momentti sekä 11 ja 12 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 9 §:n 3 momentti, 12 §:n 2—4 momentti, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 1 momentti ja 20 §, 2 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 22 §:n 2—4 momentti, 22 b ja 22 c §, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti sekä 32 §, 3 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 a ja 2 §, 3 §:n 1—3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 a §:n 3 momentti, 8 a § sekä 9 §:n 1 ja 3 momentti, 5 luvun 9 §, 14 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 29 §:n 3 momentti, 31, 33 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 41 §, 45 §:n 3 momentti, 48 §, 49 §:n 1 momentti, 53 §:n 3 momentti, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 62 ja 64 §,

66 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 ja 2 momentti, 78 §:n 1 momentti, 85 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 92 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 93 §:n 3 momentti, 96 §, 99 §:n 1 momentti ja 99 a §, 6 luvun 2 ja 2 a §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti sekä 12 §:n 2 momentti, 7 luvun 2 §, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 3—5 momentti, 9 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti sekä 14 ja 15 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 §, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n 4 momentti ja 22 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 ja 12—14 §, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti sekä 21 §, 10 luvun 8 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2—4 momentti, 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 momentti, 14 b §, 15 §:n 1 momentti ja 21 §, 12 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 11, 14, 16 ja 18 § sekä 19 §:n 1 ja 3—5 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1 §:n 1 ja 3 momentti, 1 a §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §, 8 §:n 2 momentti, 9, 11 a ja 11 b §, 11 c §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13, 14 ja 18—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24—26 §, 27 §:n 1 ja 3 momentti, 30 §, 31 §:n 1 ja 2 momentti sekä 32 §:n 1 momentti, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti sekä 11 §, 18 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti sekä 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 5 § ja 9 §:n 2 momentti, 20 luvun 2 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 21 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 3 a ja 3 b §, 4 §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 11 ja 12 § laissa 88/2000, 1 luvun 15 a ja 17 a § laissa 1105/1996 ja mainituissa laissa 88/2000, 1 luvun 30 §:n 1 momentti laissa 689/2000, 2 luvun 14 a §:n 2 ja 4 momentti ja 16 luvun 23 a § laissa 1301/2004, 4 luvun 9 §:n 4 momentti laissa 629/1991, 5 luvun 30 §:n 3 momentti, 91 §:n 1 momentti ja 93 §:n 1 momentti, 8 luvun 10 b §:n 1 momentti, 12 luvun 17 §:n 2 momentti, 16 luvun 28 a § sekä 19 luvun 1 §:n 1 momentti ja 5 a §:n 3 momentti laissa 79/1995, 6 luvun 31 a §:n 4 momentti laissa 1278/1996, 9 luvun 22 § laissa 1347/1995 ja mainituissa laissa 88/2000, 17 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti ja 9 §:n 1 momentti sekä 21 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 732/2005, 19 luvun 4 § laissa 948/1997, 21 luvun 3 c §:n 1 momentti sekä 3 d ja 3 e § laissa 386/2009 sekä 21 luvun 8 a § mainituissa laeissa 79/1995 ja 88/2000, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleisiä säännöksiä

Yleisiä säännöksiä

9 §

9 §

Sillä, joka vuokraoikeuden nojalla tai muulla siihen verrattavalla perusteella hallitsee tiettyä aluetta, on ojitusta ja jäteveden johtamista koskevissa asioissa omistajan asemesta oikeus tämän alueen osalta määrätä sellaisista toimenpiteistä, joihin ei tarvita ympäristölupaviraston lupaa taikka joista ei aiheudu velvollisuutta rahasuoritukseen tai oikeutta korvaukseen hallinnan perusteena olevan oikeussuhteen päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Sillä, joka vuokraoikeuden nojalla tai muulla siihen verrattavalla perusteella hallitsee tiettyä aluetta, on ojitusta ja jäteveden johtamista koskevissa asioissa omistajan asemesta oikeus tämän alueen osalta määrätä sellaisista toimenpiteistä, joihin ei tarvita *aluehallintoviraston* lupaa taikka joista ei aiheudu velvollisuutta rahasuoritukseen tai oikeutta korvaukseen hallinnan perusteena olevan oikeussuhteen päättymisen jälkeiseltä ajalta.

12 §

Valtaväylänä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta vesistön leveydestä, kuitenkin niin, että milloin vesistössä yleisesti harjoitetaan liikennettä tahi uittoa, valtaväylän leveys on vähintään seitsemän metriä. Ympäristölupavirasto voi, jos tärkeät syyt vaativat, hakemuksesta määrätä valtaväylän leveämmäksi tai kapeammaksi sekä sen sijainnin muuallekin kuin edellä on sanottu.

Valtaväylää älköön, ellei tässä laissa olevista tai erikseen annetuista säännöksistä muuta johdu, tai siihen ole saatu ympäristölupaviraston lupaa, rakentamalla suljettako tai supistettako, älköönkä väylään myöskään asetettako sen käyttämistä vaikeuttavaa laitetta tai muuta tilapäistä estettä.

Kysymys valtaväylän sijainnista ja leveydestä voidaan saattaa hakemuksella ympäristölupaviraston käsiteltäväksi.

15 a §

Toimenpide, joka vaarantaa enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan tai kluuvijärven taikka muualla kuin Lapin läänissä enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven säilymisen luonnontilaisena, on kielletty riippumatta siitä, aiheutuisiko siitä edellä 15 §:ssä tarkoitettu seuraus.

Ympäristölupavirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa tarkoitettujen vesistöjen suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä ympäristölupaviraston luvasta säädetään.

17 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua uoma tai veden juoksua siinä ei saa niin muuttaa, että siitä aiheutuu vahinkoa toisen maalle. Ympäristölupavirasto voi kuitenkin antaa luvan ra-

12 §

Valtaväylänä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta vesistön leveydestä, kuitenkin niin, että milloin vesistössä yleisesti harjoitetaan liikennettä tahi uittoa, valtaväylän leveys on vähintään seitsemän metriä. *Aluehallintovirasto* voi, jos tärkeät syyt vaativat, hakemuksesta määrätä valtaväylän leveämmäksi tai kapeammaksi sekä sen sijainnin muuallekin kuin edellä on sanottu.

Valtaväylää älköön, ellei tässä laissa olevista tai erikseen annetuista säännöksistä muuta johdu, tai siihen ole saatu *aluehallintoviraston* lupaa, rakentamalla suljettako tai supistettako, älköönkä väylään myöskään asetettako sen käyttämistä vaikeuttavaa laitetta tai muuta tilapäistä estettä.

Kysymys valtaväylän sijainnista ja leveydestä voidaan saattaa hakemuksella *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi.

15 a §

Toimenpide, joka vaarantaa enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan tai kluuvijärven taikka muualla kuin Lapin *maakunnassa* enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven säilymisen luonnontilaisena, on kielletty riippumatta siitä, aiheutuisiko siitä edellä 15 §:ssä tarkoitettu seuraus.

Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa tarkoitettujen vesistöjen suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä *aluehallintoviraston* luvasta säädetään.

17 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua uoma tai veden juoksua siinä ei saa niin muuttaa, että siitä aiheutuu vahinkoa toisen maalle. *Aluehallintovirasto* voi kuitenkin antaa luvan ra-

kentamiseen noudattaen soveltuvin osin, mitä vesistöön rakentamisesta säädetään.

17 a §

Jos edellä 17 §:ssä tarkoitettu, muualla kuin Lapin läänissä sijaitseva uoma on luonnontilainen, ei sitä saa muuttaa niin, että uoman säilyminen luonnontilaisena vaarantuu. Sama on koko maassa voimassa luonnontilaisesta lähteestä.

Ympäristölupavirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa tarkoitettujen uomien tai lähteiden suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä ympäristölupaviraston luvasta säädetään.

18 §

Ilman ympäristölupaviraston lupaa ei saa käyttää pohjavettä tai ryhtyä pohjaveden ottamista tarkoittavaan toimeen siten, että siitä pohjaveden laadun tai määrän muuttumisen vuoksi voi aiheutua jonkin pohjavettä ottavan laitoksen vedensaannin vaikeutuminen, tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuuden olennainen vähentyminen tai sen hyväksikäyttämismahdollisuuden muu huonontuminen taikka toisen kiinteistöllä talousveden saannin vaikeutuminen (pohjaveden muuttamiskielto). Kielto koskee myös maa-ainesten ottamista ja muuta toimenpidettä, jos siitä ilmeisesti voi aiheutua edellä mainittu seuraus.

20 §

Ympäristölupavirasto voi tärkeiden syiden vaatiessa, jollei tämän luvun 12—15 §:stä muuta johdu, hakemuksesta antaa viranomaiselle tai sille, jolla on oikeus ottaa vesistöstä vettä nesteenä käytettäväksi, luvan toisenkin vesialueella panna vesistöön luvassa määrät-

kentamiseen noudattaen soveltuvin osin, mitä vesistöön rakentamisesta säädetään.

17 a §

Jos edellä 17 §:ssä tarkoitettu, muualla kuin Lapin *maakunnassa* sijaitseva uoma on luonnontilainen, ei sitä saa muuttaa niin, että uoman säilyminen luonnontilaisena vaarantuu. Sama on koko maassa voimassa luonnontilaisesta lähteestä.

Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentin kiellosta, jos momentissa tarkoitettujen uomien tai lähteiden suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Jos 1 momentissa tarkoitettu seuraus aiheutuisi hankkeesta, johon on haettu tämän lain mukaista lupaa, lupa-asian yhteydessä on viran puolesta tutkittava kysymys poikkeuksen myöntämisestä. Poikkeuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä *aluehallintoviraston* luvasta säädetään.

18 §

Ilman *aluehallintoviraston* lupaa ei saa käyttää pohjavettä tai ryhtyä pohjaveden ottamista tarkoittavaan toimeen siten, että siitä pohjaveden laadun tai määrän muuttumisen vuoksi voi aiheutua jonkin pohjavettä ottavan laitoksen vedensaannin vaikeutuminen, tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuuden olennainen vähentyminen tai sen hyväksikäyttämismahdollisuuden muu huonontuminen taikka toisen kiinteistöllä talousveden saannin vaikeutuminen (*pohjaveden muuttamiskielto*). Kielto koskee myös maa-ainesten ottamista ja muuta toimenpidettä, jos siitä ilmeisesti voi aiheutua edellä mainittu seuraus.

20 §

Aluehallintovirasto voi tärkeiden syiden vaatiessa, jollei tämän luvun 12—15 §:stä muuta johdu, hakemuksesta antaa viranomaiselle tai sille, jolla on oikeus ottaa vesistöstä vettä nesteenä käytettäväksi, luvan toisenkin vesialueella panna vesistöön luvassa määrät-

täviä aineita tai suorittaa muita toimenpiteitä vesistön tilan tai veden käyttöominaisuuksien parantamiseksi taikka vesistön tutkimiseksi. Jos toimenpiteestä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua pilaantumista, on tältä osin voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

30 §

Jokaisella, joka kärsii lietteestä, matalikosta tai muusta niihin verrattavasta vesistön käyttöä koskevasta haitasta, on oikeus ilman lupaa toisenkin vesialueella suorittaa haitan poistamiseksi tarpeellinen vesistön tilan ja käyttömahdollisuuksien parantamista koskeva toimenpide, jos siitä ei aiheudu tämän luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta eikä työn suorittamisesta johdu vesialueen omistajalle huomattavaa haittaa. Työn aloittamisesta ja suorittamisesta on, jos toimenpide ei ole merkitykseltään vähäinen, ennakolta ilmoitettava vesialueen omistajalle tai, vesialueen kuuluessa yhteisalueen osakkaille, yhteisalueen osakaskunnalle yhteisuelain 26 §:n mukaisesti sekä, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, alueelliselle ympäristökeskukselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

täviä aineita tai suorittaa muita toimenpiteitä vesistön tilan tai veden käyttöominaisuuksien parantamiseksi taikka vesistön tutkimiseksi. Jos toimenpiteestä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua pilaantumista, on tältä osin voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään.

30 §

Jokaisella, joka kärsii lietteestä, matalikosta tai muusta niihin verrattavasta vesistön käyttöä koskevasta haitasta, on oikeus ilman lupaa toisenkin vesialueella suorittaa haitan poistamiseksi tarpeellinen vesistön tilan ja käyttömahdollisuuksien parantamista koskeva toimenpide, jos siitä ei aiheudu tämän luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta eikä työn suorittamisesta johdu vesialueen omistajalle huomattavaa haittaa. Työn aloittamisesta ja suorittamisesta on, jos toimenpide ei ole merkitykseltään vähäinen, ennakolta ilmoitettava vesialueen omistajalle tai, vesialueen kuuluessa yhteisalueen osakkaille, yhteisalueen osakaskunnalle yhteisuelain 26 §:n mukaisesti sekä, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

2 luku

Yleiset säännökset rakentamisesta vesistöön

2 §

Jos rakentamisesta tai rakennelman käyttämisestä saattaa aiheutua 1 luvun 12—15 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, on rakentamiseen hankittava ympäristölupaviraston lupa. Lupa on tarpeen myös poikettaessa vesioloihin vaikuttavalla tavalla aikaisemmin myönnetystä luvasta.

2 luku

Yleiset säännökset rakentamisesta vesistöön

2 §

Jos rakentamisesta tai rakennelman käyttämisestä saattaa aiheutua 1 luvun 12—15 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, on rakentamiseen hankittava *aluehallintoviraston* lupa. Lupa on tarpeen myös poikettaessa vesioloihin vaikuttavalla tavalla aikaisemmin myönnetystä luvasta.

7 §

Jos vesistöön rakentajalle on tarpeen saada toiselle kuuluvaa aluetta laitteen, rakennuksen

7 §

Jos vesistöön rakentajalle on tarpeen saada toiselle kuuluvaa aluetta laitteen, rakennuk-

tai muun rakennelman taikka uuden uoman pohjaksi niiden käyttöä varten välttämättömästi tarvittavine alueineen, tai alueeksi, jolle poistettava maa siirretään taikka joka veden alle saatettuna tulee 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan vesialueeksi tai joka tarvitaan yleisen tai yksityisen edun suojaamiseksi tehtävää laitetta tai rakennelmaa varten, voi ympäristölupavirasto asianomaisen luvan hakemisen yhteydessä tai milloin erityistä syytä on, muutoinkin hakemuksesta antaa rakentajalle oikeuden tällaiseen alueeseen sillä mahdollisesti olevine rakennuksineen tai muine rakennelmineen. Oikeus voidaan myöntää vain, mikäli rakentamisen osalta tämän luvun 6 §:n 2 momentissa mainitut edellytykset ovat olemassa ja sen lisäksi edellä mainittuihin tarkoituksiin tarvittava alue suurimmalta osaltaan kuuluu hakijalle joko omistusoikeuden tai pysyvän käyttöoikeuden perusteella. Jos kysymys on hakijalle ja muille yhteisesti kuuluvasta alueesta, oikeuden myöntäminen edellyttää, että toimenpiteen kohteeksi joutuva alue ei ole sanottavasti suurempi hakijan osuutta vastaavaa osaa yhteisestä alueesta.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla myönnetyn oikeuden nojalla saadaan aluetta käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten oikeus on myönnetty. Käyttöoikeus on pysyvä, jollei ympäristölupavirasto erityisistä syistä ole määrännyt, että se on oleva voimassa vain määräajan.

12 §

Päätöksessä tarkoitettuun rakennustyöhön on ryhdyttävä ympäristölupaviraston määräämässä, enintään neljän vuoden ajassa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi. Ympäristölupavirasto voi erityisestä syystä ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta pidentää määräaikaa enintään kolmella vuodella.

Rakennustyön päättymisestä ja rakennelman käyttöönotosta on ympäristölupaviraston määräämänä aikana tehtävä ilmoitus ympäristölupavirastolle ja 21 luvussa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle siten kuin 16 luvun

sen tai muun rakennelman taikka uuden uoman pohjaksi niiden käyttöä varten välttämättömästi tarvittavine alueineen, tai alueeksi, jolle poistettava maa siirretään taikka joka veden alle saatettuna tulee 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan vesialueeksi tai joka tarvitaan yleisen tai yksityisen edun suojaamiseksi tehtävää laitetta tai rakennelmaa varten, voi *aluehallintovirasto* asianomaisen luvan hakemisen yhteydessä tai milloin erityistä syytä on, muutoinkin hakemuksesta antaa rakentajalle oikeuden tällaiseen alueeseen sillä mahdollisesti olevine rakennuksineen tai muine rakennelmineen. Oikeus voidaan myöntää vain, mikäli rakentamisen osalta tämän luvun 6 §:n 2 momentissa mainitut edellytykset ovat olemassa ja sen lisäksi edellä mainittuihin tarkoituksiin tarvittava alue suurimmalta osaltaan kuuluu hakijalle joko omistusoikeuden tai pysyvän käyttöoikeuden perusteella. Jos kysymys on hakijalle ja muille yhteisesti kuuluvasta alueesta, oikeuden myöntäminen edellyttää, että toimenpiteen kohteeksi joutuva alue ei ole sanottavasti suurempi hakijan osuutta vastaavaa osaa yhteisestä alueesta.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla myönnetyn oikeuden nojalla saadaan aluetta käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten oikeus on myönnetty. Käyttöoikeus on pysyvä, jollei *aluehallintovirasto* erityisistä syistä ole määrännyt, että se on oleva voimassa vain määräajan.

12 §

Päätöksessä tarkoitettuun rakennustyöhön on ryhdyttävä *aluehallintoviraston* määräämässä, enintään neljän vuoden ajassa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi. *Aluehallintovirasto* voi erityisestä syystä ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta pidentää määräaikaa enintään kolmella vuodella.

Rakennustyön päättymisestä ja rakennelman käyttöönotosta on *aluehallintoviraston* määräämänä aikana tehtävä ilmoitus *aluehallintovirastolle* ja 21 luvussa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle siten kuin 16 luvun

30 §:n 1 momentissa säädetään.

14 a §

Ympäristölupavirasto voi luvassa päättää tarkkailusta kokonaan tai osittain taikka siten, että hankkeesta vastaavan on laadittava erillinen suunnitelma tarkkailuvelvoitteen toteuttamiseksi (tarkkailusuunnitelma). Tarkkailusuunnitelman hyväksyy alueellinen ympäristökeskus. Kalataloutta koskevalta osin tarkkailusuunnitelman hyväksyy kuitenkin työvoima- ja elinkeinokeskus.

Alueellisen ympäristökeskuksen sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätökseen voidaan hakea kirjallisesti oikaisua ympäristölupavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen julkipanosta. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn ympäristölupaviraston päätökseen haetaan muutosta siten kuin 17 luvun 1 §:ssä säädetään.

22 §

Jos kysymyksessä olevaa vesistöä varten on laadittu kalatalousviranomaisen hyväksymä suunnitelma kalaston suojelemiseksi, ympäristölupaviraston on otettava se tarpeen mukaan huomioon kalatalousvelvoitteesta määrättäessä. Sama on voimassa kalastuslaissa (286/1982) tarkoitettusta kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittaminen rakentajan toimesta aiheuttaisi niillä saavutettavaan hyötyyn verrattuna hänelle kohtuuttomia kustannuksia taikka kalatalousvelvoitteen määräämistä ei muusta syystä ole pidettävä tarkoituksenmukaisena, rakentaja on määrättävä suorittamaan kalatalousvelvoitteen tai sen osan asemesta siten korvattavan velvoitteen kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu kalatalousviranomaisen käytettäväksi 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseen (kalatalousmaksu) sillä vesialueella, johon toimenpiteen vahingollinen vaikutus ulottuu. Ympäristölupavirasto voi tarvittaessa antaa

30 §:n 1 momentissa säädetään.

14 a §

Aluehallintovirasto voi luvassa päättää tarkkailusta kokonaan tai osittain taikka siten, että hankkeesta vastaavan on laadittava erillinen suunnitelma tarkkailuvelvoitteen toteuttamiseksi (*tarkkailusuunnitelma*). Tarkkailusuunnitelman hyväksyy *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Kalataloutta koskevalta osin tarkkailusuunnitelman hyväksyy *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualue, jolle kalataloutta koskevat asiat kuuluvat*.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun tarkkailusuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen voidaan hakea kirjallisesti oikaisua aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen julkipanosta. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta siten kuin 17 luvun 1 §:ssä säädetään.

22 §

Jos kysymyksessä olevaa vesistöä varten on laadittu kalatalousviranomaisen hyväksymä suunnitelma kalaston suojelemiseksi, *aluehallintoviraston* on otettava se tarpeen mukaan huomioon kalatalousvelvoitteesta määrättäessä. Sama on voimassa kalastuslaissa (286/1982) tarkoitettusta kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittaminen rakentajan toimesta aiheuttaisi niillä saavutettavaan hyötyyn verrattuna hänelle kohtuuttomia kustannuksia taikka kalatalousvelvoitteen määräämistä ei muusta syystä ole pidettävä tarkoituksenmukaisena, rakentaja on määrättävä suorittamaan kalatalousvelvoitteen tai sen osan asemesta siten korvattavan velvoitteen kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu kalatalousviranomaisen käytettäväksi 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseen (*kalatalousmaksu*) sillä vesialueella, johon toimenpiteen vahingollinen vaikutus ulottuu. *Aluehallintovirasto* voi tarvittaessa antaa

maksunsaajalle määräyksiä maksun käytöstä.

Ympäristölupavirasto voi hakemuksesta muuttaa kalatalousvelvoitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätarkoituksenmukaiseksi osoittautunut velvoitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos velvoitteen kalataloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä.

22 b §

Jos kalatalousmaksu on määrätty vuosittain suoritettavaksi ja sen perusteena oleva kustannustaso on muuttunut, kalatalousviranomaisen perii maksun kustannustason nousua vastaavasti tarkistettuna, vaikka sitä ei ole 22 §:n 4 momentissa mainituin tavoin muutettu. Tarkistus tehdään täysin kymmenin prosentein ja muutoin ympäristölupaviraston määräämiä perusteita noudattaen. Jos tarkistuksesta syntyy erimielisyyttä, voidaan asia saattaa hakemuksella ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

Kalatalousviranomaisen on velvollinen viipymättä palauttamaan maksuvelvolliselle sen osan 1 momentissa mainitulla viranomaisen päätöksellä peritystä kalatalousmaksusta, joka ylittää ympäristölupaviraston päätöksellä myöhemmin määrätyn maksun suuruuden.

22 c §

Edellä 22 §:n 4 momentissa ja 22 b §:ssä säädetty koskee myös ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla annettuja vastaavia määräyksiä. Ensimmäisen kerran 22 b §:ään perustuvasta maksun tarkistamisesta päättää kuitenkin hakemuksesta ympäristölupavirasto. Tarkistamisen edellytyksen on, että sitä on pidettävä yleisen tai tärkeän yksityisen edun kannalta tarpeellisena. Ympäristölupaviraston tulee päätöksessään ottaa huomioon maksun määräämisestä kuluneen ajan pituus ja muut asiaan vaikuttavat näkökohdat.

24 §

Jos vesistöön rakennettaessa on yleistä tai yksityistä tietä, rautatietä tai muuta kiskorataa

maksunsaajalle määräyksiä maksun käytöstä.

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta muuttaa kalatalousvelvoitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätarkoituksenmukaiseksi osoittautunut velvoitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos velvoitteen kalataloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä.

22 b §

Jos kalatalousmaksu on määrätty vuosittain suoritettavaksi ja sen perusteena oleva kustannustaso on muuttunut, kalatalousviranomaisen perii maksun kustannustason nousua vastaavasti tarkistettuna, vaikka sitä ei ole 22 §:n 4 momentissa mainituin tavoin muutettu. Tarkistus tehdään täysin kymmenin prosentein ja muutoin *aluehallintoviraston* määräämiä perusteita noudattaen. Jos tarkistuksesta syntyy erimielisyyttä, voidaan asia saattaa hakemuksella *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

Kalatalousviranomaisen on velvollinen viipymättä palauttamaan maksuvelvolliselle sen osan 1 momentissa mainitulla viranomaisen päätöksellä peritystä kalatalousmaksusta, joka ylittää *aluehallintoviraston* päätöksellä myöhemmin määrätyn maksun suuruuden.

22 c §

Edellä 22 §:n 4 momentissa ja 22 b §:ssä säädetty koskee myös ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla annettuja vastaavia määräyksiä. Ensimmäisen kerran 22 b §:ään perustuvasta maksun tarkistamisesta päättää kuitenkin hakemuksesta *aluehallintovirasto*. Tarkistamisen edellytyksen on, että sitä on pidettävä yleisen tai tärkeän yksityisen edun kannalta tarpeellisena. *Aluehallintoviraston* tulee päätöksessään ottaa huomioon maksun määräämisestä kuluneen ajan pituus ja muut asiaan vaikuttavat näkökohdat.

24 §

Jos vesistöön rakennettaessa on yleistä tai yksityistä tietä, rautatietä tai muuta kiskorataa

taikka sitä varten tehtyä siltaa, rumpua tai pengertä muutettava tai uusi tällainen rakennelma tehtävä, on tämä työ rakentajan suoritettava ja kustannettava. Jollei tässä tarkoitettuun toimenpiteeseen ole saatu asianomaiselta suostumusta, on ympäristölupaviraston hakemuksesta määrättävä toimenpiteen suorittamisesta.

Jos tie, rautatie tai muu kiskorata on valtion tai kunnan viranomaisen hoidossa, on tällä oikeus suorittaa edellä tarkoitettu työ ja saada rakentajalta korvaus tarpeellisista kustannuksista. Vastaavan oikeuden ympäristölupavirasto voi hakemuksesta muutoinkin antaa tienpitäjälle tahi rautatien tai muun kiskoradan omistajalle, jos liikenteen turvallisuus tai muut erityiset syyt sitä vaativat.

25 §

Päätöksessä, jonka ympäristölupavirasto tämän luvun 24 §:n nojalla antaa sillan tai rummun tekemisestä, on myös määrättävä sen kunnossapitämisestä ja uusimisesta. Kunnossapitäjäksi voidaan, ottamalla huomioon, mitä sanotun pykälän 3 momentissa säädetään, määrätä sillan tai rummun omistaja taikka rakentaja.

Olosuhteiden olennaisesti muuttuessa ympäristölupavirasto voi hakemuksesta muuttaa edellä tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä.

26 §

Ympäristölupavirasto voi lupapäätöksessään oikeuttaa hakijan ryhtymään jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista yrityksen toteuttamista tarkoitaviin töihin ja työn suorittamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin (töidenaloittamislupa). Tällainen lupa voidaan myöntää, jos

1) töiden kiireellistä aloittamista on pidettävä tärkeänä pitkäaikaiseen, hakemuksen perustana olevaan rakentamissuunnitelmaan sisältyvän työn aloittamiseksi tai valmistamiseksi; tai

2) töiden aloittamisen lykkäytymisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa vahinkoa ja sen aloittaminen voi tapahtua tuottamatta muille vesien käyttömuodoille tai luonnolle ja

taa taikka sitä varten tehtyä siltaa, rumpua tai pengertä muutettava tai uusi tällainen rakennelma tehtävä, on tämä työ rakentajan suoritettava ja kustannettava. Jollei tässä tarkoitettuun toimenpiteeseen ole saatu asianomaiselta suostumusta, on *aluehallintoviraston* hakemuksesta määrättävä toimenpiteen suorittamisesta.

Jos tie, rautatie tai muu kiskorata on valtion tai kunnan viranomaisen hoidossa, on tällä oikeus suorittaa edellä tarkoitettu työ ja saada rakentajalta korvaus tarpeellisista kustannuksista. Vastaavan oikeuden *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta muutoinkin antaa tienpitäjälle tahi rautatien tai muun kiskoradan omistajalle, jos liikenteen turvallisuus tai muut erityiset syyt sitä vaativat.

25 §

Päätöksessä, jonka *aluehallintovirasto* tämän luvun 24 §:n nojalla antaa sillan tai rummun tekemisestä, on myös määrättävä sen kunnossapitämisestä ja uusimisesta. Kunnossapitäjäksi voidaan, ottamalla huomioon, mitä sanotun pykälän 3 momentissa säädetään, määrätä sillan tai rummun omistaja taikka rakentaja.

Olosuhteiden olennaisesti muuttuessa *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta muuttaa edellä tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä.

26 §

Aluehallintovirasto voi lupapäätöksessään oikeuttaa hakijan ryhtymään jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista yrityksen toteuttamista tarkoitaviin töihin ja työn suorittamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin (*töidenaloittamislupa*). Tällainen lupa voidaan myöntää, jos

1) töiden kiireellistä aloittamista on pidettävä tärkeänä pitkäaikaiseen, hakemuksen perustana olevaan rakentamissuunnitelmaan sisältyvän työn aloittamiseksi tai valmistamiseksi; tai

2) töiden aloittamisen lykkäytymisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa vahinkoa ja sen aloittaminen voi tapahtua tuottamatta muille vesien käyttömuodoille tai luonnolle

sen toiminnalle huomattavaa pysyvää haittaa, jos lupa muutoksenhaun johdosta evätään tai sen ehtoja muutetaan; taikka

3) kysymys on hankkeesta, johon ympäristölupavirasto on antanut luvan tämän luvun 6 §:n 1 tai 3 momentin nojalla ja joka ei sanottavasti vaikuta vesioloihin.

Ympäristölupaviraston tulee määrätä, onko lupapäätöksessä määrätyt korvaukset tai osa niistä suoritettava ennen töidenaloittamisluvassa tarkoitettuihin töihin ryhtymistä. Korvaus saadaan nostaa hyväksyttävää vakuutta vastaan. Tässä momentissa tarkoitettuun ympäristölupaviraston päätökseen ei saa hakea muutosta.

---

27 §

Omistajan velvoittamista edellä tarkoitetun korvauksen tai toimenpiteen suorittamiseen on edunmenetyksen kärsineen haettava ympäristölupavirastolta. Asia on pantava vireille, jollei rakentamislupapäätöksessä sitä varten ole varattu pitempää aikaa, kymmenen vuoden kuluessa 12 §:n 3 momentissa tarkoitetun valmistusilmoituksen tekemisestä tai, jos rakennustyötä ei ole saatettu loppuun ennen valmistusilmoituksen tekemistä, rakennustyön loppuun saattamisesta. Tästä määräajasta riippumatta voidaan korvausta kuitenkin hakea rakennelman sortumisesta tai muusta arvaamattomasta syystä aiheutuvasta vahingosta.

---

30 §

Ympäristölupavirasto voi rakennelman omistajan tai sen käyttämisestä haittaa kärsivän samoin kuin myös asianomaisen viranomaisen hakemuksesta antaa selventäviä määräyksiä rakennelman käyttämisestä, kuitenkin niin, ettei määräyksillä sanottavasti vähennetä rakennelmasta saatavaa hyötyä.

---

31 §

ja sen toiminnalle huomattavaa pysyvää haittaa, jos lupa muutoksenhaun johdosta evätään tai sen ehtoja muutetaan; taikka

3) kysymys on hankkeesta, johon *aluehallintovirasto* on antanut luvan tämän luvun 6 §:n 1 tai 3 momentin nojalla ja joka ei sanottavasti vaikuta vesioloihin.

Aluehallintoviraston tulee määrätä, onko lupapäätöksessä määrätyt korvaukset tai osa niistä suoritettava ennen töidenaloittamisluvassa tarkoitettuihin töihin ryhtymistä. Korvaus saadaan nostaa hyväksyttävää vakuutta vastaan. Tässä momentissa tarkoitettuun *aluehallintoviraston* päätökseen ei saa hakea muutosta.

---

27 §

Omistajan velvoittamista edellä tarkoitetun korvauksen tai toimenpiteen suorittamiseen on edunmenetyksen kärsineen haettava *aluehallintovirastolta*. Asia on pantava vireille, jollei rakentamislupapäätöksessä sitä varten ole varattu pitempää aikaa, kymmenen vuoden kuluessa 12 §:n 3 momentissa tarkoitetun valmistusilmoituksen tekemisestä tai, jos rakennustyötä ei ole saatettu loppuun ennen valmistusilmoituksen tekemistä, rakennustyön loppuun saattamisesta. Tästä määräajasta riippumatta voidaan korvausta kuitenkin hakea rakennelman sortumisesta tai muusta arvaamattomasta syystä aiheutuvasta vahingosta.

---

30 §

Aluehallintovirasto voi rakennelman omistajan tai sen käyttämisestä haittaa kärsivän samoin kuin myös asianomaisen viranomaisen hakemuksesta antaa selventäviä määräyksiä rakennelman käyttämisestä, kuitenkin niin, ettei määräyksillä sanottavasti vähennetä rakennelmasta saatavaa hyötyä.

---

31 §

Ilman ympäristölupaviraston lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Lupaa poistamiseen ei saada myöntää, jos poistamisesta aiheutuisi tämän luvun 5 §:ssä mainittu vahingollinen seuraus, jota poistamisen yhteydessä suoritettavin toimenpitein ei voida torjua.

Ilman *aluehallintoviraston* lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Lupaa poistamiseen ei saada myöntää, jos poistamisesta aiheutuisi tämän luvun 5 §:ssä mainittu vahingollinen seuraus, jota poistamisen yhteydessä suoritettavin toimenpitein ei voida torjua.

32 §

Jos omistaja haluaa poistaa rakennelman, jonka käyttämiseen toiselle tämän luvun 9 §:n nojalla on myönnetty lupa ja jota käyttäjä edelleen tarvitsee, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta myöntää viimeksi mainitulle oikeuden lunastaa sen itselleen. Ympäristölupavirasto määrää lunastushinnan rakennelman silloisen arvon mukaan ottaen huomioon, mitä rakentamiskustannuksista tämän luvun 13 §:n mukaan mahdollisesti jo on omistajalle suoritettu, samoin kuin sen haitan, joka rakennelman pysyttämistä toisen alueella ehkä aiheutuu.

32 §

Jos omistaja haluaa poistaa rakennelman, jonka käyttämiseen toiselle tämän luvun 9 §:n nojalla on myönnetty lupa ja jota käyttäjä edelleen tarvitsee, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta myöntää viimeksi mainitulle oikeuden lunastaa sen itselleen. *Aluehallintovirasto* määrää lunastushinnan rakennelman silloisen arvon mukaan ottaen huomioon, mitä rakentamiskustannuksista tämän luvun 13 §:n mukaan mahdollisesti jo on omistajalle suoritettu, samoin kuin sen haitan, joka rakennelman pysyttämistä toisen alueella ehkä aiheutuu.

3 luku

Vesivoiman hyväksikäyttö

2 §

Voimalaitoksen rakentamiseen on haettava lupa ympäristölupavirastolta. Sama koskee myös aikaisemmin rakennetun laitoksen ja siihen kuuluvien rakennelmien tai niiden käytön muuttamista niissä tapauksissa, joissa 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan on haettava lupa aikaisemmin myönnetyn luvan määräyksistä poikkeamiseen.

3 luku

Vesivoiman hyväksikäyttö

2 §

Voimalaitoksen rakentamiseen on haettava lupa *aluehallintovirastolta*. Sama koskee myös aikaisemmin rakennetun laitoksen ja siihen kuuluvien rakennelmien tai niiden käytön muuttamista niissä tapauksissa, joissa 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan on haettava lupa aikaisemmin myönnetyn luvan määräyksistä poikkeamiseen.

7 §

Jos omistaja ei entisin tai kohtuullisiksi katsottavin uusin ehdoin halua uudistaa tämän lain voimassa ollessa tehtyä sopimusta, jolla vesialue on annettu vuokralle vesivoiman käyttämistä varten tai jollekin on luovutettu tämän luvun 6 §:ssä tarkoitettu määräaikainen käyttöoikeus, on vuokra- tai käyttöoikeuden haltijalla oikeus vaatia, että omistaja kohtuul-

7 §

Jos omistaja ei entisin tai kohtuullisiksi katsottavin uusin ehdoin halua uudistaa tämän lain voimassa ollessa tehtyä sopimusta, jolla vesialue on annettu vuokralle vesivoiman käyttämistä varten tai jollekin on luovutettu tämän luvun 6 §:ssä tarkoitettu määräaikainen käyttöoikeus, on vuokra- tai käyttöoikeuden haltijalla oikeus vaatia, että omistaja

lisen arvon mukaan määrättävästä hinnasta lunastaa häneltä ne rakennukset ja muut rakennelmat koneineen ja laitteineen, jotka vesistöön ja sen rannalle kysymyksessä olevan oikeuden käyttämistä varten on rakennettu. Tätä tarkoittava vaatimus on pantava vireille hakemuksella ympäristölupavirastossa viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä kun vuokra- tai käyttöoikeus on lakannut olemasta voimassa.

11 §

Voimalaitoksen rakentamiseen osallistumista koskevan tarjouksen tekemistä varten aloitteentekijän on pyydettävä ympäristölupavirastoa julkisella kuulutuksella kehottamaan niitä, joilla tämän luvun 9 §:n mukaan on oikeus osallistua yritykseen ja jotka sen haluavat tehdä, viimeistään kuulutuksessa määrättyinä päivinä kirjallisesti ilmoittamaan ympäristölupavirastolle yritykseen osallistumisestaan sekä esittämään tarvittavan selvityksen osallistumisoikeudestaan. Kuulutushakemukseen on liitettävä yrityksen suunnitelma, selvitys, josta käy ilmi, kenelle käyttöön otettava vesivoima kuuluu, sekä yrityksen kustannusarvio ilmoituksineen siitä, mikä osa kustannuksista on tarkoitettu yritykseen osallistuvien rahoitettavaksi. Näiden asiakirjojen tulee kuulutusajan olla asianomaisten nähtävänä ympäristölupaviraston virkahuoneistossa tai kuulutuksessa ilmoitetussa muussa paikassa. Aloitteentekijän on viivytyksettä kuulutuksen antamisen jälkeen lisäksi toimitettava kirjatussa kirjeessä tai muutoin todistettavasti jäljennös kuulutuksesta muille käyttöön otettavan vesivoiman osakkaille, ei kuitenkaan niille, joiden osuus kysymyksessä olevasta vesivoimasta ilmeisesti on alle sadanneksen.

Jos kuulutusta pyydettyä esitetty selvitys osoittaa, että lailliset edellytykset rakentamiseen ilmeisesti puuttuvat, älköön ympäristölupavirasto suostuko kuulutuspyyntöön.

Jollei vesivoiman osakas ole edellä mainitulla tavalla tiedon saatuaan ilmoittanut ympäristölupavirastolle yritykseen osallistumisestaan, on hän menettänyt oikeutensa siihen. Sama on myös voimassa, jollei osallistumisilmoituksen tehnyt kuudessakymmenessä päivässä todisteellisen kehotuksen siihen saa-

kohtuullisen arvon mukaan määrättävästä hinnasta lunastaa häneltä ne rakennukset ja muut rakennelmat koneineen ja laitteineen, jotka vesistöön ja sen rannalle kysymyksessä olevan oikeuden käyttämistä varten on rakennettu. Tätä tarkoittava vaatimus on pantava vireille hakemuksella *aluehallintovirastossa* viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä kun vuokra- tai käyttöoikeus on lakannut olemasta voimassa.

11 §

Voimalaitoksen rakentamiseen osallistumista koskevan tarjouksen tekemistä varten aloitteentekijän on pyydettävä *aluehallintovirastoa* julkisella kuulutuksella kehottamaan niitä, joilla tämän luvun 9 §:n mukaan on oikeus osallistua yritykseen ja jotka sen haluavat tehdä, viimeistään kuulutuksessa määrättyinä päivinä kirjallisesti ilmoittamaan *aluehallintovirastolle* yritykseen osallistumisestaan sekä esittämään tarvittavan selvityksen osallistumisoikeudestaan. Kuulutushakemukseen on liitettävä yrityksen suunnitelma, selvitys, josta käy ilmi, kenelle käyttöön otettava vesivoima kuuluu, sekä yrityksen kustannusarvio ilmoituksineen siitä, mikä osa kustannuksista on tarkoitettu yritykseen osallistuvien rahoitettavaksi. Näiden asiakirjojen tulee kuulutusajan olla asianomaisten nähtävänä *aluehallintoviraston* virkahuoneistossa tai kuulutuksessa ilmoitetussa muussa paikassa. Aloitteentekijän on viivytyksettä kuulutuksen antamisen jälkeen lisäksi toimitettava kirjatussa kirjeessä tai muutoin todistettavasti jäljennös kuulutuksesta muille käyttöön otettavan vesivoiman osakkaille, ei kuitenkaan niille, joiden osuus kysymyksessä olevasta vesivoimasta ilmeisesti on alle sadanneksen.

Jos kuulutusta pyydettyä esitetty selvitys osoittaa, että lailliset edellytykset rakentamiseen ilmeisesti puuttuvat, älköön *aluehallintovirasto* suostuko kuulutuspyyntöön.

Jollei vesivoiman osakas ole edellä mainitulla tavalla tiedon saatuaan ilmoittanut *aluehallintovirastolle* yritykseen osallistumisestaan, on hän menettänyt oikeutensa siihen. Sama on myös voimassa, jollei osallistumisilmoituksen tehnyt kuudessakymmenessä päivässä todisteellisen kehotuksen siihen saa-

tuaan allekirjoita yhtiösopimusta siihen liittyvine yhtiöjärjestyksineen tai, mikäli hän ei katso voivansa hyväksyä yhtiösopimusta, ole hakemuksella pyytänyt ympäristölupavirastolta tämän luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimenpidettä.

Yritystä koskeva lupahakemus on, jollei ympäristölupavirasto hakemuksesta ole myöntänyt pitennettyä määräaika, tehtävä vuoden kuluessa kuulutuksessa määrätyn ajan päättymisestä uhalla, että aloite muutoin on katsottava rauenneeksi. Jollei muusta toimintamuodosta ole sovittu, on hakemus tehtävä tämän luvun 10 §:n mukaisesti perustettavan osakeyhtiön nimiin. Lupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, että osallistumistarjous on edellä sanotulla tavalla annettu tiedoksi.

13 §

Jos asianosaisten välillä syntyy erimielisyyttä oikeudesta vesivoimaan tai niiden edellä olevien säännösten soveltamisesta, jotka koskevat osallistumista rakentamisyriytykseen, on asianosaiset, mikäli asiaa ei voida hakemuksen yhteydessä esikysymyksenä ratkaista, ympäristölupaviraston päätöksellä osoitettava määräajassa panemaan käräjäoikeudessa vireille asiaa koskeva kanne. Tällainen määräys ei estä hakemuksen edelleen käsittelyä ja lupa-asian ratkaisemista, ellei ympäristölupavirasto katso painavia syitä olevan käsittelyn siirtämiseen siksi, kunnes riita on ratkaistu. Asian käsittelee se käräjäoikeus, jonka tuomiopiirissä pääosa puheena olevasta vesivoimasta sijaitsee.

17 §

Se, joka voi osoittaa oikeutensa 1 momentissa tarkoitetussa voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan, voi hakemuksella pyytää ympäristölupavirastoa määräämään ajan, jonka kuluessa voimalaitoksen omistajan on ryhdyttävä tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn. Asian käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintopakkoasioista 21 luvussa säädetään.

tuaan allekirjoita yhtiösopimusta siihen liittyvine yhtiöjärjestyksineen tai, mikäli hän ei katso voivansa hyväksyä yhtiösopimusta, ole hakemuksella pyytänyt *aluehallintovirastolta* tämän luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimenpidettä.

Yritystä koskeva lupahakemus on, jollei *aluehallintovirasto* hakemuksesta ole myöntänyt pitennettyä määräaika, tehtävä vuoden kuluessa kuulutuksessa määrätyn ajan päättymisestä uhalla, että aloite muutoin on katsottava rauenneeksi. Jollei muusta toimintamuodosta ole sovittu, on hakemus tehtävä tämän luvun 10 §:n mukaisesti perustettavan osakeyhtiön nimiin. Lupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, että osallistumistarjous on edellä sanotulla tavalla annettu tiedoksi.

13 §

Jos asianosaisten välillä syntyy erimielisyyttä oikeudesta vesivoimaan tai niiden edellä olevien säännösten soveltamisesta, jotka koskevat osallistumista rakentamisyriytykseen, on asianosaiset, mikäli asiaa ei voida hakemuksen yhteydessä esikysymyksenä ratkaista, *aluehallintoviraston* päätöksellä osoitettava määräajassa panemaan käräjäoikeudessa vireille asiaa koskeva kanne. Tällainen määräys ei estä hakemuksen edelleen käsittelyä ja lupa-asian ratkaisemista, ellei *aluehallintovirasto* katso painavia syitä olevan käsittelyn siirtämiseen siksi, kunnes riita on ratkaistu. Asian käsittelee se käräjäoikeus, jonka tuomiopiirissä pääosa puheena olevasta vesivoimasta sijaitsee.

17 §

Se, joka voi osoittaa oikeutensa 1 momentissa tarkoitetussa voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan, voi hakemuksella pyytää *aluehallintovirastoa* määräämään ajan, jonka kuluessa voimalaitoksen omistajan on ryhdyttävä tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn. Asian käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintopakkoasioista 21 luvussa säädetään.

4 luku

Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

1 a §

Ympäristölupavirasto voi merenkulkulaitoksen hakemuksesta määrätä julkiseksi kulkuväyläksi sellaisen vesistön osan, jota on tarpeen pitää avoimena yleistä laiva- tai vene liikennettä varten. Julkinen kulkuväylä voidaan määrätä myös vesistöön, jossa on valtaväylä.

2 §

Ympäristölupavirasto voi hakemuksesta määrätä yleiseksi paikallisväyläksi julkiseen väylään kuulumattoman vesistön osan, joka on tarpeen pitää avoimena yleistä laiva- tai vene liikennettä varten, jollaisena pidetään myös vapaa-ajan veneilyä. Yleinen paikallisväylä voidaan myös määrätä vesistöön, jossa on valtaväylä.

3 §

Ennen kuin ympäristölupavirasto määrää yleisestä kulkuväylästä 1 a tai 2 §:n mukaisesti, sen tulee todeta, että kysymyksessä oleva vesistön osa kohtuuden mukaan täyttää ne vaatimukset, jotka vesistössä harjoitettava liikenne huomioon ottaen yleiselle kulkuväylälle voidaan asettaa.

Ympäristölupaviraston päätöksessä on määrättävä yleisen kulkuväylän sijainti. Jos sijainti joltakin osin vahvistetaan poikkeamaan siitä, mitä hakemuksessa on esitetty, on hakijalle varattava tilaisuus vastineen esittämiseen ennen päätöksen tekemistä.

Väyläksi määräämistä koskevaan päätökseen on sisällytettävä myös määräys 4 ja 6 §:n mukaisista toimenpiteistä, jos nämä 1 momentin säännökset huomioon ottaen ovat tarpeen väylän kuntoonpanemiseksi. Ympäristölupavirasto voi kuitenkin asian laajuuden tai muun syyn vuoksi määrätä väylästä erikseen ennen sanotuista toimenpiteistä päättämistä. Ympäristölupavirasto määrää, milloin yleinen paikallisväylä tarvittavien töiden tultua suoritetuiksi voidaan ottaa käyttöön. Julkisen kulkuväylän käyttöön ottamisesta päät-

4 luku

Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

1 a §

Aluehallintovirasto voi merenkulkulaitoksen hakemuksesta määrätä julkiseksi kulkuväyläksi sellaisen vesistön osan, jota on tarpeen pitää avoimena yleistä laiva- tai vene liikennettä varten. Julkinen kulkuväylä voidaan määrätä myös vesistöön, jossa on valtaväylä.

2 §

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta määrätä yleiseksi paikallisväyläksi julkiseen väylään kuulumattoman vesistön osan, joka on tarpeen pitää avoimena yleistä laiva- tai vene liikennettä varten, jollaisena pidetään myös vapaa-ajan veneilyä. Yleinen paikallisväylä voidaan myös määrätä vesistöön, jossa on valtaväylä.

3 §

Ennen kuin *aluehallintovirasto* määrää yleisestä kulkuväylästä 1 a tai 2 §:n mukaisesti, sen tulee todeta, että kysymyksessä oleva vesistön osa kohtuuden mukaan täyttää ne vaatimukset, jotka vesistössä harjoitettava liikenne huomioon ottaen yleiselle kulkuväylälle voidaan asettaa.

Aluehallintoviraston päätöksessä on määrättävä yleisen kulkuväylän sijainti. Jos sijainti joltakin osin vahvistetaan poikkeamaan siitä, mitä hakemuksessa on esitetty, on hakijalle varattava tilaisuus vastineen esittämiseen ennen päätöksen tekemistä.

Väyläksi määräämistä koskevaan päätökseen on sisällytettävä myös määräys 4 ja 6 §:n mukaisista toimenpiteistä, jos nämä 1 momentin säännökset huomioon ottaen ovat tarpeen väylän kuntoonpanemiseksi. *Aluehallintovirasto* voi kuitenkin asian laajuuden tai muun syyn vuoksi määrätä väylästä erikseen ennen sanotuista toimenpiteistä päättämistä. *Aluehallintovirasto* määrää, milloin yleinen paikallisväylä tarvittavien töiden tultua suoritetuiksi voidaan ottaa käyttöön. Julkisen kulkuväylän käyttöön ottamisesta päät-

tää merenkulkulaitos.

Yleinen kulkuväylä on merkittävä 12 luvun 11 §:ssä mainittuun vesipääätösrekisteriin ja ympäristölupavirastossa pidettävään karttaan sekä merenkulkulaitoksessa ylläpidettävään merikarttaan.

5 §

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta ei ole tehty tai neuvotteluja asiasta sopimiseksi ei ole käyty, valtion tai muun yleisen kulkuväylän kuntoonpanijan on haettava ympäristölupavirastolta lupa turvalaitteen asettamiseksi vesistöön tai sen rannalle. Yritykseen sovelletaan muutoin, mitä 2 luvussa säädetään vesistöön rakentamisesta. Kuitenkaan tontille, rakennuspaikalle, puutarhaan, varastopaikalle, uimarannalle tai muulle erityiseen käyttöön otetulle alueelle lupaa ei saa myöntää ilman pakottavaa tarvetta. Tässä momentissa tarkoitettua hakemusasiaa ei saa määrätä käsiteltäväksi katselmustoimituksessa.

6 §

Kulkuväylästä poistetun maan ja muun vesistön pohjasta otetun kiinteän aineen (ruoppausmassa) sijoittamiseen vesialueelle on haettava ympäristölupaviraston lupa, jos toimenpiteestä voi aiheutua 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettu seuraus, taikka seurauksista riippumatta, jos sijoittaminen tapahtuu hylkäämistarkoituksessa Suomen aluevesillä eikä kyse ole merkityksettömän pienestä määrästä ruoppausmassaa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia yleisiä määräyksiä ruoppausmassan sijoittamisesta ja sijoittamisen edellytyksistä Suomen aluevesillä. Luvanvaraisesta toimenpiteestä ja luvan myöntämisestä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 2 luvussa säädetään. Kuitenkaan 2 luvun 7 §:ssä tarkoitettua oikeutta alueeseen ei erikseen vaadita, jos toimenpiteestä ei seuraa vesialueen muuttuminen maa-alueeksi. Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä ruoppausmassan sisältämiä haitallisia aineita koskevista arviointiperusteista ja raja-arvoista.

päätää merenkulkulaitos.

Yleinen kulkuväylä on merkittävä 12 luvun 11 §:ssä mainittuun vesipääätösrekisteriin ja *aluehallintovirastossa* pidettävään karttaan sekä merenkulkulaitoksessa ylläpidettävään merikarttaan.

5 §

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta ei ole tehty tai neuvotteluja asiasta sopimiseksi ei ole käyty, valtion tai muun yleisen kulkuväylän kuntoonpanijan on haettava *aluehallintovirastolta* lupa turvalaitteen asettamiseksi vesistöön tai sen rannalle. Yritykseen sovelletaan muutoin, mitä 2 luvussa säädetään vesistöön rakentamisesta. Kuitenkaan tontille, rakennuspaikalle, puutarhaan, varastopaikalle, uimarannalle tai muulle erityiseen käyttöön otetulle alueelle lupaa ei saa myöntää ilman pakottavaa tarvetta. Tässä momentissa tarkoitettua hakemusasiaa ei saa määrätä käsiteltäväksi katselmustoimituksessa.

6 §

Kulkuväylästä poistetun maan ja muun vesistön pohjasta otetun kiinteän aineen (*ruoppausmassa*) sijoittamiseen vesialueelle on haettava *aluehallintoviraston* lupa, jos toimenpiteestä voi aiheutua 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettu seuraus, taikka seurauksista riippumatta, jos sijoittaminen tapahtuu hylkäämistarkoituksessa Suomen aluevesillä eikä kyse ole merkityksettömän pienestä määrästä ruoppausmassaa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia yleisiä määräyksiä ruoppausmassan sijoittamisesta ja sijoittamisen edellytyksistä Suomen aluevesillä. Luvanvaraisesta toimenpiteestä ja luvan myöntämisestä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä 2 luvussa säädetään. Kuitenkaan 2 luvun 7 §:ssä tarkoitettua oikeutta alueeseen ei erikseen vaadita, jos toimenpiteestä ei seuraa vesialueen muuttuminen maa-alueeksi. Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä ruoppausmassan sisältämiä haitallisia aineita koskevista arviointiperusteista ja raja-

Jos ympäristölupaviraston lupaa ei 1 momentin mukaan tarvita, saadaan ruoppausmassa sijoittaa toisen vesialueelle ilman alueen omistajan suostumusta.

Maanomistajan suostumuksetta ruoppausmassaa ei saa panna viljelyksessä olevalle maalle eikä tämän luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulle erityiseen käyttöön otetulle alueelle. Sitä ei omistajan suostumuksetta saa panna muullekaan maa-alueelle, ellei kysymys ole vähäisestä määrästä tai ympäristölupavirasto ole antanut siihen lupaa.

---

7 a §

Jos käsittely ympäristölupavirastossa on tämän pykälän mukaisessa asiassa tarpeen, hakijan on annettava ympäristölupavirastolle riittävä selvitys haetun oikeuden tai toimenpiteen tarpeellisuudesta.

8 a §

Jos 3 §:n mukaisesti vahvistettavan väylän käyttäminen ennalta arvioiden aiheuttaisi 8 §:n mukaan korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä, on tästä määrättävä väylän kunnossapitäjän maksettavaksi korvaus vahvistuspäätöksessä. Ympäristölupavirasto voi myös määrätä, että annettuja korvausmääräyksiä on erikseen tarkistettava päätöksessä määrättävänä ajankohtana. Jos arvioitavissa olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä ei aiheudu, ympäristölupavirasto voi määrätä hakijan saattamaan määräajassa vireille korvausten määräämistä tarkoittavan hakemusasian. Ympäristölupaviraston määräys ei estä vahingonkärsijää erikseen hakemasta väylän kunnossapitäjältä korvausta sen mukaan kuin 11 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Vesistöissä olevan kulkuväylän käyttämisestä ei saa periä korvausta, jollei ympäristölupavirasto, milloin kysymyksessä on yksityinen kulkuväylä, tai liikenneministeriö yleisen paikallisväylän osalta, jos kuntoonpanokus-

arvoista.

Jos *aluehallintoviraston* lupaa ei 1 momentin mukaan tarvita, saadaan ruoppausmassa sijoittaa toisen vesialueelle ilman alueen omistajan suostumusta.

Maanomistajan suostumuksetta ruoppausmassaa ei saa panna viljelyksessä olevalle maalle eikä tämän luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulle erityiseen käyttöön otetulle alueelle. Sitä ei omistajan suostumuksetta saa panna muullekaan maa-alueelle, ellei kysymys ole vähäisestä määrästä tai *aluehallintovirasto* ole antanut siihen lupaa.

---

7 a §

Jos käsittely *aluehallintovirastossa* on tämän pykälän mukaisessa asiassa tarpeen, hakijan on annettava *aluehallintovirastolle* riittävä selvitys haetun oikeuden tai toimenpiteen tarpeellisuudesta.

8 a §

Jos 3 §:n mukaisesti vahvistettavan väylän käyttäminen ennalta arvioiden aiheuttaisi 8 §:n mukaan korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä, on tästä määrättävä väylän kunnossapitäjän maksettavaksi korvaus vahvistuspäätöksessä. *Aluehallintovirasto* voi myös määrätä, että annettuja korvausmääräyksiä on erikseen tarkistettava päätöksessä määrättävänä ajankohtana. Jos arvioitavissa olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä ei aiheudu, *aluehallintovirasto* voi määrätä hakijan saattamaan määräajassa vireille korvausten määräämistä tarkoittavan hakemusasian. *Aluehallintoviraston* määräys ei estä vahingonkärsijää erikseen hakemasta väylän kunnossapitäjältä korvausta sen mukaan kuin 11 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Vesistöissä olevan kulkuväylän käyttämisestä ei saa periä korvausta, jollei *aluehallintovirasto*, milloin kysymyksessä on yksityinen kulkuväylä, tai *liikenne- ja viestintäministeriö* yleisen paikallisväylän osalta, jos

tannukset ovat huomattavan suuret, hakemuksesta ole myöntänyt väylän kuntoonpanijalle oikeutta kuntoonpanokustannusten korvaamiseksi tarkoitetun maksun perimiseen väylän käyttäjiltä. Päätöksessä, jolla sanottu oikeus myönnetään, on määrättävä maksun suuruus, kantamisperusteet sekä aika, joksi oikeus on annettu.

kuntoonpanokustannukset ovat huomattavan suuret, hakemuksesta ole myöntänyt väylän kuntoonpanijalle oikeutta kuntoonpanokustannusten korvaamiseksi tarkoitetun maksun perimiseen väylän käyttäjiltä. Päätöksessä, jolla sanottu oikeus myönnetään, on määrättävä maksun suuruus, kantamisperusteet sekä aika, joksi oikeus on annettu.

Omistaja tai se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, voi kuitenkin hakea ympäristölupavirastolta maksun suuruuden ja kantamisperusteiden vahvistamista.

Maksujen perimisestä yleisten kanavien ja satamien käyttämisestä sekä väylämaksulaisissa (1028/80) tarkoitetuista väylämaksuista on 1 momentin estämättä voimassa, mitä niistä erikseen on säädetty.

Omistaja tai se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, voi kuitenkin hakea *aluehallintovirastolta* maksun suuruuden ja kantamisperusteiden vahvistamista.

Maksujen perimisestä yleisten kanavien ja satamien käyttämisestä sekä väylämaksulaisissa (1122/2005) tarkoitetuista väylämaksuista on 1 momentin estämättä voimassa, mitä niistä erikseen on säädetty.

5 luku

Puutavaran uitto

9 §

Uittosäännön vahvistamista, muuttamista ja kumoamista on haettava ympäristölupavirastolta. Hakemuksen voi tehdä puutavaran omistaja tai se, joka aikoo uittaa puutavaraa vesistöissä, asianomainen viranomainen, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, vesialueen, rannan, laitteen taikka rakennuksen tai muun rakennelman omistaja, vesiliikenteen harjoittaja sekä muukin, milloin uiton toimittaminen vesistöissä välittömästi saattaa koskea hänen oikeuttaan tahi etuaan.

14 §

Milloin vesistöön myöhemmin perustetaan uittoyhdistys, on sen toimintaa varten tarpeellinen, 1 momentin mukaan valtiolle kuuluva omaisuus uittoyhdistyksen hakemuksesta ympäristölupaviraston päätöksellä ilman korvausta siirrettävä sille. Sen hakemuksesta, jonka etua asia koskee, on myös ympäristölupaviraston päätöksellä määrättävä 1 momentissa tarkoitettuna omaisuuden siirtämisestä uittoyhdistykseltä toiselle uittoyhdistykselle, mikäli uiton toimittamisen yleinen järjestely tällaista siirtoa vaatii. Omaisuuden siirtymisestä valti-

5 luku

Puutavaran uitto

9 §

Uittosäännön vahvistamista, muuttamista ja kumoamista on haettava *aluehallintovirastolta*. Hakemuksen voi tehdä puutavaran omistaja tai se, joka aikoo uittaa puutavaraa vesistöissä, asianomainen viranomainen, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, vesialueen, rannan, laitteen taikka rakennuksen tai muun rakennelman omistaja, vesiliikenteen harjoittaja sekä muukin, milloin uiton toimittaminen vesistöissä välittömästi saattaa koskea hänen oikeuttaan tahi etuaan.

14 §

Milloin vesistöön myöhemmin perustetaan uittoyhdistys, on sen toimintaa varten tarpeellinen, 1 momentin mukaan valtiolle kuuluva omaisuus uittoyhdistyksen hakemuksesta *aluehallintoviraston* päätöksellä ilman korvausta siirrettävä sille. Sen hakemuksesta, jonka etua asia koskee, on myös *aluehallintoviraston* päätöksellä määrättävä 1 momentissa tarkoitettuna omaisuuden siirtämisestä uittoyhdistykseltä toiselle uittoyhdistykselle, mikäli uiton toimittamisen yleinen järjestely tällaista siirtoa vaatii. Omaisuuden siirtymi-

olle uittoyhdistyksen toiminnan lakatessa säädetään tämän luvun 78 §:ssä.

Ympäristölupaviraston edellä mainituissa tapauksissa antama päätös käy kiinteistön saantokirjasta.

18 §

Yleinen uittoväylä, joka 1 momentin nojalla on perustettu, samoin kuin yleisen uittoväylän leveyttä koskeva 1 momentin mukainen määräys, on merkittävä vesipäätösrekisteriin, ympäristölupavirastossa pidettävään karttaan sekä uittosääntöön liitettävään karttaan.

19 §

Yhteisuittoa koskevan määräyksen estämättä ympäristölupavirasto voi hakemuksesta uittoyhdistystä ja asianomaisia viranomaisia kuultuaan antaa puutavaran omistajalle luvan yhteisuitoalueella toimitettavaan yksityisuitoon, jos puutavaran omistajan jatkuva puutavaran saanti ei muulla tavoin tule ilman kohtuuttomia kustannuksia turvatuksi ja jollei siitä aiheudu yhteisuitolle sanottavaa haittaa tai yksikkökustannusten mainittavaa nousua. Puutavaran omistajalla on aina oikeus lupaa siihen hankkimatta yksityisesti uittaa kotitarpeeksi kuljetettavat puunsa.

29 §

Jos 1 momentissa määrätty kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, on noudatettava, mitä 21 luvun 3 §:ssä säädetään. Ympäristölupavirasto voi kieltää uiton toimittamisen vesistöissä tai sen osassa siksi, kunnes se, mitä on laiminlyöty, on asianmukaisesti korjattu.

30 §

Kun uitto vesistöissä tai sen osassa lakkaa, tulee tämän luvun 62 §:ssä tarkoitetun toimitsijan, tai jos sellaista ei ole asetettu, alueellisen ympäristökeskuksen ryhtyä toimenpitei-

sestä valtiolle uittoyhdistyksen toiminnan lakatessa säädetään tämän luvun 78 §:ssä.

Aluehallintoviraston edellä mainituissa tapauksissa antama päätös käy kiinteistön saantokirjasta.

18 §

Yleinen uittoväylä, joka 1 momentin nojalla on perustettu, samoin kuin yleisen uittoväylän leveyttä koskeva 1 momentin mukainen määräys, on merkittävä vesipäätösrekisteriin, *aluehallintovirastossa* pidettävään karttaan sekä uittosääntöön liitettävään karttaan.

19 §

Yhteisuittoa koskevan määräyksen estämättä *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta uittoyhdistystä ja asianomaisia viranomaisia kuultuaan antaa puutavaran omistajalle luvan yhteisuitoalueella toimitettavaan yksityisuitoon, jos puutavaran omistajan jatkuva puutavaran saanti ei muulla tavoin tule ilman kohtuuttomia kustannuksia turvatuksi ja jollei siitä aiheudu yhteisuitolle sanottavaa haittaa tai yksikkökustannusten mainittavaa nousua. Puutavaran omistajalla on aina oikeus lupaa siihen hankkimatta yksityisesti uittaa kotitarpeeksi kuljetettavat puunsa.

29 §

Jos 1 momentissa määrätty kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, on noudatettava, mitä 21 luvun 3 §:ssä säädetään. *Aluehallintovirasto* voi kieltää uiton toimittamisen vesistöissä tai sen osassa siksi, kunnes se, mitä on laiminlyöty, on asianmukaisesti korjattu.

30 §

Kun uitto vesistöissä tai sen osassa lakkaa, tulee tämän luvun 62 §:ssä tarkoitetun toimitsijan, tai jos sellaista ei ole asetettu, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ryhtyä

siin sellaisten laitteiden ja rakennelmien poistamiseksi tai muuttamiseksi, jotka voivat olla vaaraksi tai haitaksi vesistöä käytettäessä. Jos toimenpiteestä ei aiheudu 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, voidaan toimenpiteeseen ryhtyä jo ennen uittosäännön muuttamista tai kumoamista.

31 §

Uittajan on suoritettava kunnossapitäjälle korvausta kustannuksista, jotka uittovuoden aikana ovat aiheutuneet vesistön sekä sellaisten laitteiden ja rakennelmien kunnossapidosta, jotka uittosäännössä on vesistön kuntoonpanoa varten määrätty tehtäviksi taikka joista sanotussa säännössä tämän luvun 27 §:n nojalla on määrätty suoritettavaksi korvausta. Korvaus suoritetaan, jollei jäljempänä sanotusta muuta johdu, kultakin uittovuodelta sen päätyttyä ja korvauksen osalta on vastaavasti voimassa mitä tämän luvun 26 §:n 1 momentissa kuntoonpanokustannuksista säädetään. Milloin jonkin vuoden osalle tulevat kustannukset ovat poikkeuksellisen suuret, voi ympäristölupavirasto kunnossapitäjän hakemuksesta myöntää tälle oikeuden periä uittajilta niitä varten ennakkomaksuja.

Ympäristölupavirasto voi kunnossapitäjän tai uittajan hakemuksesta määrätä kunnossapitokustannukset, joista seuraavien vuosien uittajille aiheutuisi huomattava kustannusten säästö, useamman vuoden aikana kuoletettaviksi, noudattamalla soveltuvin osin, mitä tämän luvun 26 §:n 2 momentissa säädetään.

33 §

Milloin kuntoonpanija tai kunnossapitäjä on vakuuttanut uittoon varten tehdyt laitteet tai rakennelmat vahingon varalta, on vahingon johdosta saatu korvausmäärä käytettävä niiden uusimiseen tai ympäristölupaviraston määräyksen mukaan vesistön muuhun kunnostamiseen uiton tarpeeksi.

35 §

Kun uittosäännön vahvistamista on haettu tämän luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua vesistöä tai vesistön osaa varten, voi ympäris-

toimenpiteisiin sellaisten laitteiden ja rakennelmien poistamiseksi tai muuttamiseksi, jotka voivat olla vaaraksi tai haitaksi vesistöä käytettäessä. Jos toimenpiteestä ei aiheudu 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, voidaan toimenpiteeseen ryhtyä jo ennen uittosäännön muuttamista tai kumoamista.

31 §

Uittajan on suoritettava kunnossapitäjälle korvausta kustannuksista, jotka uittovuoden aikana ovat aiheutuneet vesistön sekä sellaisten laitteiden ja rakennelmien kunnossapidosta, jotka uittosäännössä on vesistön kuntoonpanoa varten määrätty tehtäviksi taikka joista sanotussa säännössä tämän luvun 27 §:n nojalla on määrätty suoritettavaksi korvausta. Korvaus suoritetaan, jollei jäljempänä sanotusta muuta johdu, kultakin uittovuodelta sen päätyttyä ja korvauksen osalta on vastaavasti voimassa mitä tämän luvun 26 §:n 1 momentissa kuntoonpanokustannuksista säädetään. Milloin jonkin vuoden osalle tulevat kustannukset ovat poikkeuksellisen suuret, voi *aluehallintovirasto* kunnossapitäjän hakemuksesta myöntää tälle oikeuden periä uittajilta niitä varten ennakkomaksuja.

Aluehallintovirasto voi kunnossapitäjän tai uittajan hakemuksesta määrätä kunnossapitokustannukset, joista seuraavien vuosien uittajille aiheutuisi huomattava kustannusten säästö, useamman vuoden aikana kuoletettaviksi, noudattamalla soveltuvin osin, mitä tämän luvun 26 §:n 2 momentissa säädetään.

33 §

Milloin kuntoonpanija tai kunnossapitäjä on vakuuttanut uittoon varten tehdyt laitteet tai rakennelmat vahingon varalta, on vahingon johdosta saatu korvausmäärä käytettävä niiden uusimiseen tai *aluehallintoviraston* määräyksen mukaan vesistön muuhun kunnostamiseen uiton tarpeeksi.

35 §

Kun uittosäännön vahvistamista on haettu tämän luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua vesistöä tai vesistön osaa varten, voi *aluehal-*

tölupavirasto, ennen kuin asia on lopullisesti ratkaistu, hakemuksesta myöntää uittajalle määräajaksi luvan toimittaa väliaikaisesti uittoa, jos uiton lykkääntymisestä olisi hakijalle huomattavaa vahinkoa ja uiton aloittaminen voi tapahtua tuottamatta liikenteelle, kalastukselle, vesistön virkistyskäytölle tai vesistön muulle käyttämiselle erityistä haittaa taikka sanottavasti vahingoittamatta vesistöä ja sen rannassa olevia laitteita tai rakennelmia.

Milloin uittosäännön tai sen muutoksen vahvistamista koskevan asian ollessa vireillä haetaan 13 §:ssä tarkoitettua lupaa alueen lunastamiseen tai käyttöön saamiseen, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta ennen asian lopullista ratkaisemista antaa uittajalle väliaikaisen luvan sanotun alueen käyttämiseen, jos se ei estä olojen palauttamista ennalleen siinä tapauksessa, että lupaa ei myönnetä tai että se myönnetään toisenlaisin ehdoin kuin väliaikainen lupa. Käytöstä aiheutuva vahinko, haitta tai muu edunmenetys on uittajan asianomaiselle korvattava.

36 §

Ympäristölupavirasto voi määrätä, että päätöstä, jolla on annettu 1 momentissa tarkoitettu lupa, on noudatettava, vaikka siihen haetaan muutosta.

39 §

Kun uiton toimittaminen on uittosäännössä rajoitettu määrättyyn aikaan, mutta uittoaajan pitentäminen on jonakin uittokautena vallitsevien olojen vaatima, voi ympäristölupavirasto hakemuksesta vuodeksi kerrallaan pitentää uittoaikaa.

41 §

Metsänomistajia uittoyhdistyksessä edustava jäsen on asianomaisen metsäkeskuksen nimettävä ympäristölupaviraston kehotuksesta ja ympäristölupaviraston tulee antaa hänelle määräys yhdistyksen jäseneksi. Jos metsäkeskuksia on useampia alueella, jolta tulevaa puutavaraa yhdistyksen toimesta uitetaan, on

lintovirasto, ennen kuin asia on lopullisesti ratkaistu, hakemuksesta myöntää uittajalle määräajaksi luvan toimittaa väliaikaisesti uittoa, jos uiton lykkääntymisestä olisi hakijalle huomattavaa vahinkoa ja uiton aloittaminen voi tapahtua tuottamatta liikenteelle, kalastukselle, vesistön virkistyskäytölle tai vesistön muulle käyttämiselle erityistä haittaa taikka sanottavasti vahingoittamatta vesistöä ja sen rannassa olevia laitteita tai rakennelmia.

Milloin uittosäännön tai sen muutoksen vahvistamista koskevan asian ollessa vireillä haetaan 13 §:ssä tarkoitettua lupaa alueen lunastamiseen tai käyttöön saamiseen, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta ennen asian lopullista ratkaisemista antaa uittajalle väliaikaisen luvan sanotun alueen käyttämiseen, jos se ei estä olojen palauttamista ennalleen siinä tapauksessa, että lupaa ei myönnetä tai että se myönnetään toisenlaisin ehdoin kuin väliaikainen lupa. Käytöstä aiheutuva vahinko, haitta tai muu edunmenetys on uittajan asianomaiselle korvattava.

36 §

Aluehallintovirasto voi määrätä, että päätöstä, jolla on annettu 1 momentissa tarkoitettu lupa, on noudatettava, vaikka siihen haetaan muutosta.

39 §

Kun uiton toimittaminen on uittosäännössä rajoitettu määrättyyn aikaan, mutta uittoaajan pitentäminen on jonakin uittokautena vallitsevien olojen vaatima, voi *aluehallintovirasto* hakemuksesta vuodeksi kerrallaan pitentää uittoaikaa.

41 §

Metsänomistajia uittoyhdistyksessä edustava jäsen on asianomaisen metsäkeskuksen nimettävä *aluehallintoviraston* kehotuksesta ja *aluehallintoviraston* tulee antaa hänelle määräys yhdistyksen jäseneksi. Jos metsäkeskuksia on useampia alueella, jolta tulevaa puutavaraa yhdistyksen toimesta uitetaan, on

jokaisen niistä nimettävä ehdokas ja ympäristölupavirasto antaa määräyksen sille ehdokkaalle, jonka se katsoo sopivimmin edustavan sanotun alueen metsänomistajia. Milloin valtio omistaa enemmän kuin puolet kysymyksessä olevan alueen metsäalasta, on ehdokkaan nimeäminen Metsähallituksen asiana. Edellä tässä pykälässä tarkoitettu asia pannaan ympäristölupavirastossa vireille hakemuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettulla uittoyhdistyksen jäsenellä on oikeus saada kohtuullinen korvaus tehtävästään siltä, joka on nimennyt hänet ehdokkaaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettulla alueella toimii useita metsäkeskuksia ja ehdokas on jonkin niistä nimeämä, on muiden metsäkeskusten osallistuttava korvaukseen siinä suhteessa, missä metsäalue, jolta tulevaa puutavaraa yhdistyksen toimesta uuteen, jakaantuu näiden toiminta-alueiden kesken. Jos korvauksesta tai osallistumisesta siihen syntyy erimielisyyttä, on asia ympäristölupaviraston ratkaistava.

jokaisen niistä nimettävä ehdokas ja *aluehallintovirasto* antaa määräyksen sille ehdokkaalle, jonka se katsoo sopivimmin edustavan sanotun alueen metsänomistajia. Milloin valtio omistaa enemmän kuin puolet kysymyksessä olevan alueen metsäalasta, on ehdokkaan nimeäminen Metsähallituksen asiana. Edellä tässä pykälässä tarkoitettu asia pannaan *aluehallintovirastossa* vireille hakemuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettulla uittoyhdistyksen jäsenellä on oikeus saada kohtuullinen korvaus tehtävästään siltä, joka on nimennyt hänet ehdokkaaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettulla alueella toimii useita metsäkeskuksia ja ehdokas on jonkin niistä nimeämä, on muiden metsäkeskusten osallistuttava korvaukseen siinä suhteessa, missä metsäalue, jolta tulevaa puutavaraa yhdistyksen toimesta uuteen, jakaantuu näiden toiminta-alueiden kesken. Jos korvauksesta tai osallistumisesta siihen syntyy erimielisyyttä, on asia *aluehallintoviraston* ratkaistava.

45 §

Kun ohjesääntö on hyväksytty, mutta sitä ei vielä ole tämän luvun 48 §:n mukaisesti vahvistettu, on yhdistyksen asioita hoidettava hyväksytyn ohjesäännön mukaisesti. Jos ympäristölupavirasto on sen hakemuksesta, jota asia koskee, väliaikaisella päätöksellä taikka ohjesäännön vahvistaessaan määrännyt yhdistyksen kokouksessa hyväksyttyyn ohjesääntöön muutoksia, on niitä noudatettava, vaikkei vahvistamispäätös ole saanut lainvoimaa.

48 §

Uittoyhdistyksen ohjesäännölle on haettava ympäristölupaviraston vahvistus.

Ympäristölupavirasto voi hakemusta käsitellessään oikaista hyväksytyn ohjesäännön lain mukaiseksi sekä tehdä siihen sellaisia lisäyksiä tai muutoksia, joita on pidettävä yhdistyksen jäsenten tai sivullisten oikeuksien suojaamiseksi tarpeellisina.

49 §

45 §

Kun ohjesääntö on hyväksytty, mutta sitä ei vielä ole tämän luvun 48 §:n mukaisesti vahvistettu, on yhdistyksen asioita hoidettava hyväksytyn ohjesäännön mukaisesti. Jos *aluehallintovirasto* on sen hakemuksesta, jota asia koskee, väliaikaisella päätöksellä taikka ohjesäännön vahvistaessaan määrännyt yhdistyksen kokouksessa hyväksyttyyn ohjesääntöön muutoksia, on niitä noudatettava, vaikkei vahvistamispäätös ole saanut lainvoimaa.

48 §

Uittoyhdistyksen ohjesäännölle on haettava *aluehallintoviraston* vahvistus.

Aluehallintovirasto voi hakemusta käsitellessään oikaista hyväksytyn ohjesäännön lain mukaiseksi sekä tehdä siihen sellaisia lisäyksiä tai muutoksia, joita on pidettävä yhdistyksen jäsenten tai sivullisten oikeuksien suojaamiseksi tarpeellisina.

49 §

Uittoyhdistyksen ohjesäännön muuttamista koskevan hakemuksen voi ympäristölupavirastolle tehdä uittoyhdistys tai yksityinen uittaja taikka Metsähallitus. Jollei muutosehdotusta ole käsitelty yhdistyksen kokouksessa, on kokoukselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen ehdotuksesta.

Uittoyhdistyksen ohjesäännön muuttamista koskevan hakemuksen voi *aluehallintovirastolle* tehdä uittoyhdistys tai yksityinen uittaja taikka Metsähallitus. Jollei muutosehdotusta ole käsitelty yhdistyksen kokouksessa, on kokoukselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen ehdotuksesta.

53 §

Hallituksen jäsenen voi se, joka on hänet valinnut tai määrännyt, vapauttaa toimestaan, vaikkei hänen toimikautensa ole päättynyt. Ohjesäännön mukaisesti valittu hallituksen jäsen saa kuitenkin palkkion myös jäljellä olevalta ajalta, jollei ympäristölupavirasto yhdistyksen hakemuksesta toisin määrää.

53 §

Hallituksen jäsenen voi se, joka on hänet valinnut tai määrännyt, vapauttaa toimestaan, vaikkei hänen toimikautensa ole päättynyt. Ohjesäännön mukaisesti valittu hallituksen jäsen saa kuitenkin palkkion myös jäljellä olevalta ajalta, jollei *aluehallintovirasto* yhdistyksen hakemuksesta toisin määrää.

58 §

Uittoyhdistyksen hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen nimi, kotipaikka ja yhteisuitoalue, hallituksen jäsenten nimet ja kotipaikat sekä se, miten yhdistyksen nimi kirjoitetaan ja kenellä on oikeus nimen kirjoittamiseen, ilmoitetaan ympäristölupavirastossa pidettävään rekisteriin, josta asetuksella säädetään. Niin ikään on rekisteriin ilmoitettava yhdistyksen ohjesäännön vahvistamisesta tai muuttamisesta ja on ilmoitukseen liitettävä virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös päätöksestä.

58 §

Uittoyhdistyksen hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen nimi, kotipaikka ja yhteisuitoalue, hallituksen jäsenten nimet ja kotipaikat sekä se, miten yhdistyksen nimi kirjoitetaan ja kenellä on oikeus nimen kirjoittamiseen, ilmoitetaan *aluehallintovirastossa* pidettävään rekisteriin, josta asetuksella säädetään. Niin ikään on rekisteriin ilmoitettava yhdistyksen ohjesäännön vahvistamisesta tai muuttamisesta ja on ilmoitukseen liitettävä virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös päätöksestä.

59 §

Hallinnon ja tilien tarkastamista varten tulee uittoyhdistyksen valita vähintään kaksi tilintarkastajaa sekä näille varamiehet. Ympäristölupavirasto voi yhdistyksen jäsenen tai Metsähallituksen hakemuksesta, jos katsoo syytä siihen olevan, määrätä pätevän henkilön yhdistyksen valitsemien tilintarkastajien lisäksi virkavastuulla tarkastamaan yhdistyksen tilejä ja antamaan siitä kertomuksen Metsähallitukselle. Näin määrätyn tilintarkastajan palkkion vahvistaa ympäristölupavirasto ja suorittaa uittoyhdistys.

59 §

Hallinnon ja tilien tarkastamista varten tulee uittoyhdistyksen valita vähintään kaksi tilintarkastajaa sekä näille varamiehet. *Aluehallintovirasto* voi yhdistyksen jäsenen tai Metsähallituksen hakemuksesta, jos katsoo syytä siihen olevan, määrätä pätevän henkilön yhdistyksen valitsemien tilintarkastajien lisäksi virkavastuulla tarkastamaan yhdistyksen tilejä ja antamaan siitä kertomuksen Metsähallitukselle. Näin määrätyn tilintarkastajan palkkion vahvistaa *aluehallintovirasto* ja suorittaa uittoyhdistys.

62 §

Jos uittoyhdistys ei jonakin vuonna toimita uittoa taikka jos yhteisuito vesistöissä kokonaan lakkaa, ympäristölupaviraston on yhdistyksen viimeksi toimineen hallituksen tai, milloin yhteisuiton lakkaaminen perustuu uitto- säännön kumoamiseen tai muuttamiseen, Metsähallituksen hakemuksesta määrättävä yksi tai useampia toimitsijoita hallituksen sijasta ja sille kuuluvain valtuuksin hoitamaan yhdistyksen asioita sekä tarvittaessa huolehtimaan yhdistyksen lakkauttamista varten suoritettavista selvittelytoimenpiteistä. Uittoyhdistyksen kokoukselle kuuluvaa päätäntävaltaa käyttävät tällöin, mikäli kysymys on tietyn vuoden uittoa koskevasta asiasta, yhdistyksen sanotun vuoden jäsenet sekä muus- ta tapauksessa toimitsijat.

64 §

Uittoyhdistykselle tämän lain mukaisesti kuuluvaa tai yhdistyksen tämän luvun 63 §:n 1 momentin nojalla hankkimaa kiinteää omaisuutta yhdistys saa luovuttaa tai velasta kiinnittää vain, jos ympäristölupavirasto hakemuksesta on antanut siihen luvan. Lupaa ei saa myöntää sellaisen omaisuuden osalta, jonka säilyttäminen uittoyhdistyksen hallinnassa on katsottava uiton jatkuvan toimittamisen kannalta välttämättömäksi. Edellä mainittua omaisuutta siihen kuuluvine laitteineen ja rakennelmineen ei saa ulosmitata muusta kuin kysymyksessä olevaan kiinteistöön kiinnitetystä tai sellaisesta saatavasta, josta kiinteistö muutoin on panttina taikka jolla on kiinteistöön parempi etuoikeus kuin minkä kiinnitys tuottaa.

Jos uittoyhdistys luovuttaa 1 momentissa tarkoitettua tai muuta sille kuuluvaa omaisuutta, eikä kysymys ole käyttökelvottoman tai tarpeettomaksi tulleen irtaimen omaisuuden rahaksi muuttamisesta, on, mikäli saatuja varoja ei välittömästi käytetä vastaavanlaisen omaisuuden hankkimiseen, varojen käyttämistä koskeva asia hakemuksella saatettava ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

66 §

Kustannukset, jotka aiheutuvat määrätynlaisen uittoa varten tarpeellisen omaisuuden

62 §

Jos uittoyhdistys ei jonakin vuonna toimita uittoa taikka jos yhteisuito vesistöissä kokonaan lakkaa, *aluehallintoviraston* on yhdistyksen viimeksi toimineen hallituksen tai, milloin yhteisuiton lakkaaminen perustuu uitto- säännön kumoamiseen tai muuttamiseen, Metsähallituksen hakemuksesta määrättävä yksi tai useampia toimitsijoita hallituksen sijasta ja sille kuuluvain valtuuksin hoitamaan yhdistyksen asioita sekä tarvittaessa huolehtimaan yhdistyksen lakkauttamista varten suoritettavista selvittelytoimenpiteistä. Uittoyhdistyksen kokoukselle kuuluvaa päätäntävaltaa käyttävät tällöin, mikäli kysymys on tietyn vuoden uittoa koskevasta asiasta, yhdistyksen sanotun vuoden jäsenet sekä muus- ta tapauksessa toimitsijat.

64 §

Uittoyhdistykselle tämän lain mukaisesti kuuluvaa tai yhdistyksen tämän luvun 63 §:n 1 momentin nojalla hankkimaa kiinteää omaisuutta yhdistys saa luovuttaa tai velasta kiinnittää vain, jos *aluehallintovirasto* hakemuksesta on antanut siihen luvan. Lupaa ei saa myöntää sellaisen omaisuuden osalta, jonka säilyttäminen uittoyhdistyksen hallinnassa on katsottava uiton jatkuvan toimittamisen kannalta välttämättömäksi. Edellä mainittua omaisuutta siihen kuuluvine laitteineen ja rakennelmineen ei saa ulosmitata muusta kuin kysymyksessä olevaan kiinteistöön kiinnitetystä tai sellaisesta saatavasta, josta kiinteistö muutoin on panttina taikka jolla on kiinteistöön parempi etuoikeus kuin minkä kiinnitys tuottaa.

Jos uittoyhdistys luovuttaa 1 momentissa tarkoitettua tai muuta sille kuuluvaa omaisuutta, eikä kysymys ole käyttökelvottoman tai tarpeettomaksi tulleen irtaimen omaisuuden rahaksi muuttamisesta, on, mikäli saatuja varoja ei välittömästi käytetä vastaavanlaisen omaisuuden hankkimiseen, varojen käyttämistä koskeva asia hakemuksella saatettava *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

66 §

Kustannukset, jotka aiheutuvat määrätynlaisen uittoa varten tarpeellisen omaisuuden

hankkimisesta taikka uittoyhdistyksen toimintaa useamman vuoden aikana edistävistä töistä, voidaan, jollei niitä ole pidettävä uittosäännössä tai ympäristölupaviraston päätöksellä kuolettaviksi määrättyinä kuntoonpano- tai kunnossapitokustannuksina, uittoyhdistyksen ohjesäännössä tai hakemuksesta annetulla ympäristölupaviraston päätöksellä määrätä kuolettaviksi myöhemminä vuosina yhdistyksen jäsenenä olevilta puutavaran omistajilta perittävin kuoletusmaksuin noudattamalla kunkin erilaatuisen omaisuuden ja työn osalta ohjesäännössä vahvistettuja tai ympäristölupaviraston erikseen vahvistamia perusteita.

hankkimisesta taikka uittoyhdistyksen toimintaa useamman vuoden aikana edistävistä töistä, voidaan, jollei niitä ole pidettävä uittosäännössä tai *aluehallintoviraston* päätöksellä kuolettaviksi määrättyinä kuntoonpano- tai kunnossapitokustannuksina, uittoyhdistyksen ohjesäännössä tai hakemuksesta annetulla *aluehallintoviraston* päätöksellä määrätä kuolettaviksi myöhemminä vuosina yhdistyksen jäsenenä olevilta puutavaran omistajilta perittävin kuoletusmaksuin noudattamalla kunkin erilaatuisen omaisuuden ja työn osalta ohjesäännössä vahvistettuja tai *aluehallintoviraston* erikseen vahvistamia perusteita.

68 §

Uittoyhdistyksellä voi olla sen muista varoista erillään pidettäviä, vahvistettujen sääntöjen mukaan hoidettavia rahastoja omaisuuden hankinta- ja kunnossapitokustannusten tasoittamista, eläkkeen suorittamista, toimihenkilöiden ja työntekijäin muuta huoltoa sekä sellaisia vero-, korvaus- ja muita maksusuorituksia varten, jotka joutuvat maksettaviksi vasta uittovuoden jälkeen. Rahaston perustamista ja sen sääntöjen hyväksymistä koskevalle yhdistyksen kokouksen päätökselle on haettava ympäristölupaviraston vahvistus. Ympäristölupavirasto voi tehdä sääntöihin yhdistyksen jäsenten edun turvaamiseksi tarpeellisia muutoksia.

68 §

Uittoyhdistyksellä voi olla sen muista varoista erillään pidettäviä, vahvistettujen sääntöjen mukaan hoidettavia rahastoja omaisuuden hankinta- ja kunnossapitokustannusten tasoittamista, eläkkeen suorittamista, toimihenkilöiden ja työntekijäin muuta huoltoa sekä sellaisia vero-, korvaus- ja muita maksusuorituksia varten, jotka joutuvat maksettaviksi vasta uittovuoden jälkeen. Rahaston perustamista ja sen sääntöjen hyväksymistä koskevalle yhdistyksen kokouksen päätökselle on haettava *aluehallintoviraston* vahvistus. *Aluehallintovirasto* voi tehdä sääntöihin yhdistyksen jäsenten edun turvaamiseksi tarpeellisia muutoksia.

76 §

Uittoyhdistyksen kokouksen päätös, joka lain, uittosäännön, uittoyhdistyksen ohjesäännön tai viranomaisen antaman määräyksen vastaisesti rajoittaa yhdistyksen jäsenelle kuuluvaa oikeutta tai asettaa hänelle velvoituksia, on häntä kohtaan tehoton, jos hän ei ole päätöksen tekemiseen osallistunut. Kysymys päätöksen tehostuudesta voidaan hakemuksella saattaa ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

Muutoin on, jos uittoyhdistyksen kokouksen päätös tai hallituksen toimenpide on lain, uittosäännön, uittoyhdistyksen ohjesäännön tai viranomaisen antaman määräyksen vastai-

76 §

Uittoyhdistyksen kokouksen päätös, joka lain, uittosäännön, uittoyhdistyksen ohjesäännön tai viranomaisen antaman määräyksen vastaisesti rajoittaa yhdistyksen jäsenelle kuuluvaa oikeutta tai asettaa hänelle velvoituksia, on häntä kohtaan tehoton, jos hän ei ole päätöksen tekemiseen osallistunut. Kysymys päätöksen tehostuudesta voidaan hakemuksella saattaa *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

Muutoin on, jos uittoyhdistyksen kokouksen päätös tai hallituksen toimenpide on lain, uittosäännön, uittoyhdistyksen ohjesäännön tai viranomaisen antaman määräyksen vas-

nen, sillä, joka päätöstä tehtäessä tai toimenpidettä suoritettaessa oli uittoyhdistyksen jäsen sekä yhdistyksen hallituksen jäsenellä oikeus moittia päätöstä tai toimenpidettä, jota ei ole hyväksynyt, hakemuksella, joka on ympäristölupavirastossa pantava vireille viimeistään kuudentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on tehty taikka hän sai hallituksen toimenpiteestä tahi, milloin kysymys on tämän luvun 72 §:n 2 momentissa tarkoitetun lisämäärän perimisestä, sanotussa momentissa mainitusta jakoluettelosta tiedon.

tainen, sillä, joka päätöstä tehtäessä tai toimenpidettä suoritettaessa oli uittoyhdistyksen jäsen sekä yhdistyksen hallituksen jäsenellä oikeus moittia päätöstä tai toimenpidettä, jota ei ole hyväksynyt, hakemuksella, joka on *aluehallintovirastossa* pantava vireille viimeistään kuudentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on tehty taikka hän sai hallituksen toimenpiteestä tahi, milloin kysymys on tämän luvun 72 §:n 2 momentissa tarkoitetun lisämäärän perimisestä, sanotussa momentissa mainitusta jakoluettelosta tiedon.

78 §

Kun uittoyhdistyksen toiminta lakkaa, on sellainen yhdistykselle kuuluva irtain omaisuus, jonka säilyttämistä vesistöissä ehkä jatkuvan uiton toimittamisen kannalta ei ole katsottava välttämättömäksi, selvityksestä huolehtimaan asetettujen toimitsijain toimesta muutettava rahaksi. Vastaavasti on muutettava rahaksi sellainen uittoyhdistykselle kuuluva kiinteä omaisuus, jonka säilyttämistä vesistöissä edellä mainitun taikka muun metsän tai vesistön käyttöä palvelevan tarkoituksen kannalta ei ole katsottava välttämättömäksi. Ympäristölupaviraston asiana on toimitsijain hakemuksesta määrätä, mikä kiinteä omaisuus on muutettava rahaksi. Muu kiinteä omaisuus siirretään valtiolle ympäristölupaviraston päätöksellä, josta on voimassa, mitä tämän luvun 14 §:n 3 momentissa säädetään.

78 §

Kun uittoyhdistyksen toiminta lakkaa, on sellainen yhdistykselle kuuluva irtain omaisuus, jonka säilyttämistä vesistöissä ehkä jatkuvan uiton toimittamisen kannalta ei ole katsottava välttämättömäksi, selvityksestä huolehtimaan asetettujen toimitsijain toimesta muutettava rahaksi. Vastaavasti on muutettava rahaksi sellainen uittoyhdistykselle kuuluva kiinteä omaisuus, jonka säilyttämistä vesistöissä edellä mainitun taikka muun metsän tai vesistön käyttöä palvelevan tarkoituksen kannalta ei ole katsottava välttämättömäksi. *Aluehallintoviraston* asiana on toimitsijain hakemuksesta määrätä, mikä kiinteä omaisuus on muutettava rahaksi. Muu kiinteä omaisuus siirretään valtiolle *aluehallintoviraston* päätöksellä, josta on voimassa, mitä tämän luvun 14 §:n 3 momentissa säädetään.

85 §

Välitystuomio on laadittava kirjallisesti ja siihen on merkittävä antamispäivä ja -paikka. Tuomio, joka on välimiesten allekirjoitettava, on toimitettava asianomaiselle ympäristölupavirastolle. Kappale tuomiota on toimitettava kullekin asianosaiselle siten kuin välimiesmenettelystä annetun lain 37 §:ssä säädetään.

85 §

Välitystuomio on laadittava kirjallisesti ja siihen on merkittävä antamispäivä ja -paikka. Tuomio, joka on välimiesten allekirjoitettava, on toimitettava asianomaiselle *aluehallintovirastolle*. Kappale tuomiota on toimitettava kullekin asianosaiselle siten kuin välimiesmenettelystä annetun lain 37 §:ssä säädetään.

86 §

86 §

Jollei muutosta välitystuomioon haeta eikä kysymys ole tämän luvun 88 §:n 2 momentissa tarkoitettusta tapauksesta, on täytäntöönpanon osalta noudatettava ulosottolain 3 luvun 16 §:n säännöstä.

91 §

Uittajan on määrättävä jokaiseen kuntaan, jonka alueella uittoa toimitetaan, uittoasiamies, jonka tulee uiton aikana olla yleisön helposti tavattavissa. Uittoasiamiehen nimi ja osoite sekä niissä tapahtuneet muutokset on ilmoitettava ympäristönsuojelulautakunnalle ja asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle sekä lisäksi paikallispoliisille.

Jollei 1 momentin säännöstä ole noudatettu, on paikallispoliisin sen vaatimuksesta, jota asia koskee, määrättävä sopiva henkilö uittoasiamieheksi sekä annettava siitä tieto uittajalle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja alueelliselle ympäristökeskukselle. Uittoasiamieheksi määrättyllä on oikeus saada tehtävästään uittajalta kohtuullinen palkkio. Jos palkkiosta syntyy erimielisyyttä, voidaan asia saattaa hakemuksella ympäristölupaviraston käsiteltäväksi.

92 §

Jos vesistöissä, jossa uittoa ei ole määrätty yhteiseksi, samaan aikaan uitetaan kahden tai useamman puutavaran omistajan puita, ja toisen uitosta saattaa olla toiselle haittaa, ympäristölupavirasto voi uittajan hakemuksesta määrätä uittoa varten järjestelypäällikön, jonka tulee tasapuolisesti valvoa kaikkien puutavaran omistajien etua ja huolehtia uiton järjestämisestä niin, että haitta, mikäli mahdollista, vältetään.

Järjestelypäälliköllä on oikeus saada tehtävästään uittajilta palkkio. Jos palkkion suuruudesta tai sen suorittamisvelvollisuuden jakamisesta uittajien kesken syntyy erimielisyyttä, voidaan asia hakemuksella saattaa ympäristölupaviraston käsiteltäväksi.

Ympäristölupaviraston 1 momentin nojalla antamaa määräystä on noudatettava, vaikka

Jollei muutosta välitystuomioon haeta eikä kysymys ole tämän luvun 88 §:n 2 momentissa tarkoitettusta tapauksesta, on täytäntöönpanon osalta noudatettava *ulosottoaaren (705/2007) 2 luvun 19 §:n säännöstä.*

91 §

Uittajan on määrättävä jokaiseen kuntaan, jonka alueella uittoa toimitetaan, uittoasiamies, jonka tulee uiton aikana olla yleisön helposti tavattavissa. Uittoasiamiehen nimi ja osoite sekä niissä tapahtuneet muutokset on ilmoitettava ympäristönsuojelulautakunnalle ja asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sekä lisäksi paikallispoliisille.

Jollei 1 momentin säännöstä ole noudatettu, on paikallispoliisin sen vaatimuksesta, jota asia koskee, määrättävä sopiva henkilö uittoasiamieheksi sekä annettava siitä tieto uittajalle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Uittoasiamieheksi määrättyllä on oikeus saada tehtävästään uittajalta kohtuullinen palkkio. Jos palkkiosta syntyy erimielisyyttä, voidaan asia saattaa hakemuksella *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi.

92 §

Jos vesistöissä, jossa uittoa ei ole määrätty yhteiseksi, samaan aikaan uitetaan kahden tai useamman puutavaran omistajan puita, ja toisen uitosta saattaa olla toiselle haittaa, *aluehallintovirasto* voi uittajan hakemuksesta määrätä uittoa varten järjestelypäällikön, jonka tulee tasapuolisesti valvoa kaikkien puutavaran omistajien etua ja huolehtia uiton järjestämisestä niin, että haitta, mikäli mahdollista, vältetään.

Järjestelypäälliköllä on oikeus saada tehtävästään uittajilta palkkio. Jos palkkion suuruudesta tai sen suorittamisvelvollisuuden jakamisesta uittajien kesken syntyy erimielisyyttä, voidaan asia hakemuksella saattaa *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi.

Aluehallintoviraston 1 momentin nojalla antamaa määräystä on noudatettava, vaikka

siihen haetaankin muutosta.

93 §

Ennen kuin puutavara lasketaan vesistöön, tulee siinä olla helposti havaittava omistajan uittomerkki, josta on annettu tieto niille alueellisille ympäristökeskuksille, ympäristönsuojelulautakunnille ja paikallispoliisille, joiden toimialueella uittoa toimitetaan. Jos puutavaraa uitetaan nipuissa, vastaava uittomerkki tulee olla nipussa ennen sen vesistöön laskemista.

Ympäristölupavirasto voi määrättyä tapaus-
ta varten myöntää vapautuksen uittotavaran
merkitsemisestä, jos uitto voidaan toimittaa
niin, ettei synny epätietoisuutta siitä, kenelle
puut kuuluvat.

96 §

Puutavara saadaan uittaa kuorimattomana, jos uitto lasketaan varmuudella voitavan saattaa loppuun vuoden kuluessa siitä, kun puut on kaadettu, ellei 1 luvun 19 §:stä muuta johdu eikä ympäristölupavirasto sille tehdyn hakemuksen johdosta ole kieltänyt vesistössä kuorimattoman puutavaran uittoa siitä johtuvan haitan vuoksi.

Milloin uitto ei ole mainitussa ajassa loppuun saatettavissa, tulee puutavaran, ennen kuin sitä ryhdytään uittamaan, olla kelvollisesti kuorittua. Kuitenkin saadaan, ellei 1 luvun 19 §:stä muuta johdu, kesällä lehteen kaadetut lehtipuut vielä seuraavana vuonna uittaa kuorimattomina ja samoin muukin puutavara toisena vuotena sen kaatamisesta, jos uitto toimitetaan nippu-uittona ja pääasiallisesti selkävesillä, sekä ympäristölupaviraston luvalla muutoinkin, jos erittäin tärkeät syyt sitä vaativat ottaen lisäksi huomioon, mitä 2 luvun 1 a §:ssä säädetään.

Ympäristölupavirasto voi määrätä, että sen tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä on noudatettava, vaikka siihen haetaankin muutosta.

99 §

Jos uitosta on jäänyt vesistöön uponneita tai uppoamistilassa olevia puita taikka uittotar-

siihen haetaankin muutosta.

93 §

Ennen kuin puutavara lasketaan vesistöön, tulee siinä olla helposti havaittava omistajan uittomerkki, josta on annettu tieto niille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*, ympäristönsuojelulautakunnille ja paikallispoliisille, joiden toimialueella uittoa toimitetaan. Jos puutavaraa uitetaan nipuissa, vastaava uittomerkki tulee olla nipussa ennen sen vesistöön laskemista.

Aluehallintovirasto voi määrättyä tapaus-
ta varten myöntää vapautuksen uittotavaran
merkitsemisestä, jos uitto voidaan toimittaa
niin, ettei synny epätietoisuutta siitä, kenelle
puut kuuluvat.

96 §

Puutavara saadaan uittaa kuorimattomana, jos uitto lasketaan varmuudella voitavan saattaa loppuun vuoden kuluessa siitä, kun puut on kaadettu, ellei 1 luvun 19 §:stä muuta johdu eikä *aluehallintovirasto* sille tehdyn hakemuksen johdosta ole kieltänyt vesistössä kuorimattoman puutavaran uittoa siitä johtuvan haitan vuoksi.

Milloin uitto ei ole mainitussa ajassa loppuun saatettavissa, tulee puutavaran, ennen kuin sitä ryhdytään uittamaan, olla kelvollisesti kuorittua. Kuitenkin saadaan, ellei 1 luvun 19 §:stä muuta johdu, kesällä lehteen kaadetut lehtipuut vielä seuraavana vuonna uittaa kuorimattomina ja samoin muukin puutavara toisena vuotena sen kaatamisesta, jos uitto toimitetaan nippu-uittona ja pääasiallisesti selkävesillä, sekä *aluehallintoviraston* luvalla muutoinkin, jos erittäin tärkeät syyt sitä vaativat ottaen lisäksi huomioon, mitä 2 luvun 1 a §:ssä säädetään.

Aluehallintovirasto voi määrätä, että sen tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä on noudatettava, vaikka siihen haetaankin muutosta.

99 §

Jos uitosta on jäänyt vesistöön uponneita tai uppoamistilassa olevia puita taikka uitto-

vikkeita, joista on haittaa veden juoksulle, liikenteelle, vesistön virkistyskäytölle, kalastukselle tai vesistön käyttämiselle muuhun tarkoitukseen, voi ympäristölupavirasto viranomaisen tai haitasta kärsivän hakemukselta velvoittaa vesistön kunnossapitäjän, tai, jollei sellaista ole, sen, joka viimeksi on toimittanut vesistössä uittoa, määrättyssä ajassa puhdistamaan vesistön uhallla, että se tehdään kunnossapitäjän tai sanotun uiton toimittajan kustannuksella. Vesistöä toisen kustannuksella puhdistettaessa nostetut puut on myytävä julkisella huutokaupalla.

tarvikkeita, joista on haittaa veden juoksulle, liikenteelle, vesistön virkistyskäytölle, kalastukselle tai vesistön käyttämiselle muuhun tarkoitukseen, voi *aluehallintovirasto* viranomaisen tai haitasta kärsivän hakemuksesta velvoittaa vesistön kunnossapitäjän, tai, jollei sellaista ole, sen, joka viimeksi on toimittanut vesistössä uittoa, määrättyssä ajassa puhdistamaan vesistön uhallla, että se tehdään kunnossapitäjän tai sanotun uiton toimittajan kustannuksella. Vesistöä toisen kustannuksella puhdistettaessa nostetut puut on myytävä julkisella huutokaupalla.

99 a §

Kun uitto on lakannut eikä toimivaa uittoyhdistystä ole, alueellinen ympäristökeskus voi 30 §:n 3 momentin ja 97—99 §:n säännösten estämättä ja, jos toimenpiteestä ei aiheudu 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, ilman asian käsittelyä ympäristölupavirastossa poistaa vesistöä vaaraa tai haittaa aiheuttavat uppopuut ja muut uittojätteet, jotka tällöin jäävät valtion omaisuudeksi ilman erillistä ilmoitusvelvollisuutta.

99 a §

Kun uitto on lakannut eikä toimivaa uittoyhdistystä ole, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi 30 §:n 3 momentin ja 97—99 §:n säännösten estämättä ja, jos toimenpiteestä ei aiheudu 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, ilman asian käsittelyä *aluehallintovirastossa* poistaa vesistöä vaaraa tai haittaa aiheuttavat uppopuut ja muut uittojätteet, jotka tällöin jäävät valtion omaisuudeksi ilman erillistä ilmoitusvelvollisuutta.

100 §

Jos ulkomaalainen tahtoo toimittaa Suomen alueella puutavaran uittoa, eikä kysymys ole uitosta, josta Suomen ja vieraan valtion kesken tehdyssä sopimuksessa on toisin määrätty, on hänen annettava sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella uitto alkaa, hyväksyttävä vakuus uittajalle tässä laissa säädettyjen velvoitusten täyttämistä.

100 §

Jos ulkomaalainen tahtoo toimittaa Suomen alueella puutavaran uittoa, eikä kysymys ole uitosta, josta Suomen ja vieraan valtion kesken tehdyssä sopimuksessa on toisin määrätty, on hänen annettava *sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella* uitto alkaa, hyväksyttävä vakuus uittajalle tässä laissa säädettyjen velvoitusten täyttämistä.

6 luku

Ojitus

2 §

Jos ojituksesta saattaa aiheutua 1 luvun 15, 18 tai 19 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus,

6 luku

Ojitus

2 §

Jos ojituksesta saattaa aiheutua 1 luvun 15, 18 tai 19 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus,

on ojitukseen tältä osin hankittava ympäristölupaviraston lupa. Kuitenkaan 1 luvun 15 §:n perusteella lupaa ei tarvita siltä osin kuin yksinomaan puron yläpuolisella alueella suoritettava ojitus aiheuttaa virtaaman muuttumista purossa. Ojituksena suoritettavaan puron perkaamiseen on luvanvaraisuudesta riippumatta sovellettava 2 luvun 3 §:ää.

Jos ojituksen toteuttamiseksi on tarpeen poistaa voimalaitos, pato tai kiinteä laite taikka tehdä niihin muutos, on siihen haettava ympäristölupaviraston lupa.

Mitä 2 tai 9 luvussa säädetään 1 momentissa tarkoitettujen säännösten nojalla luvanvaraisista toimenpiteistä ja niihin annettavista luvista, on vastaavasti voimassa 1 momentin mukaan luvanvaraisesta toimenpiteestä. Edellä 2 momentissa tarkoitettuna luvan ympäristölupavirasto voi antaa noudattaen vesistöön rakentamisesta voimassa olevia säännöksiä. Ympäristölupaviraston on lupapäätöksessään määrättävä myös ne korvaukset, jotka ojituksen johdosta on, siltä osin kuin ympäristölupaviraston lupa on siihen tarpeen, suoritettava toimenpiteen aiheuttamasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä.

2 a §

Jos ojitus aiheuttaisi 1 luvun 15 a tai 17 a §:ssä kielletyn muutoksen, on kiellosta sanottujen pykälien nojalla myönnettävä poikkeus käsiteltävä ympäristölupavirastossa. Poikkeuksesta on voimassa, mitä 19 luvun 5 §:ssä säädetään ympäristölupaviraston luvasta.

10 §

Ojittamiseen ei saa ryhtyä, ennen kuin asia on ollut 19 luvun säännösten mukaisesti ojitustoimituksessa käsiteltävänä, jos

1) kysymys on ojituksesta, johon 2 §:n mukaan siinä tarkoitetuilta osin tarvitaan ympäristölupaviraston lupa;

2) ojitukseen sisältyy tulva-alueen poistaminen tai pienentäminen tahi tämän luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua pienehkön järven laskeminen taikka kun ojituksen johdosta vesien virtaamissuunta huomattavasti muuttuu tahi ojitusta varten on tarpeen tehdä

on ojitukseen tältä osin hankittava *aluehallintoviraston* lupa. Kuitenkaan 1 luvun 15 §:n perusteella lupaa ei tarvita siltä osin kuin yksinomaan puron yläpuolisella alueella suoritettava ojitus aiheuttaa virtaaman muuttumista purossa. Ojituksena suoritettavaan puron perkaamiseen on luvanvaraisuudesta riippumatta sovellettava 2 luvun 3 §:ää.

Jos ojituksen toteuttamiseksi on tarpeen poistaa voimalaitos, pato tai kiinteä laite taikka tehdä niihin muutos, on siihen haettava *aluehallintoviraston* lupa.

Mitä 2 tai 9 luvussa säädetään 1 momentissa tarkoitettujen säännösten nojalla luvanvaraisista toimenpiteistä ja niihin annettavista luvista, on vastaavasti voimassa 1 momentin mukaan luvanvaraisesta toimenpiteestä. Edellä 2 momentissa tarkoitettuna luvan *aluehallintovirasto* voi antaa noudattaen vesistöön rakentamisesta voimassa olevia säännöksiä. *Aluehallintoviraston* on lupapäätöksessään määrättävä myös ne korvaukset, jotka ojituksen johdosta on, siltä osin kuin *aluehallintoviraston* lupa on siihen tarpeen, suoritettava toimenpiteen aiheuttamasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä.

2 a §

Jos ojitus aiheuttaisi 1 luvun 15 a tai 17 a §:ssä kielletyn muutoksen, on kiellosta sanottujen pykälien nojalla myönnettävä poikkeus käsiteltävä *aluehallintovirastossa*. Poikkeuksesta on voimassa, mitä 19 luvun 5 §:ssä säädetään *aluehallintoviraston* luvasta.

10 §

Ojittamiseen ei saa ryhtyä, ennen kuin asia on ollut 19 luvun säännösten mukaisesti ojitustoimituksessa käsiteltävänä, jos

1) kysymys on ojituksesta, johon 2 §:n mukaan siinä tarkoitetuilta osin tarvitaan *aluehallintoviraston* lupa;

2) ojitukseen sisältyy tulva-alueen poistaminen tai pienentäminen tahi tämän luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua pienehkön järven laskeminen taikka kun ojituksen johdosta vesien virtaamissuunta huomattavasti muuttuu tahi ojitusta varten on tarpeen tehdä

suoja Wenger tai pumppuasema toisen maalle;

3) oja on tehtävä yleisen tien, rautatien tai muun kiskoradan alitse taikka sellaisen tien poikki johtavaa uomaa on suurennettava eikä tienpitäjän taikka rautatien tai muun kiskoradan omistajan suostumusta sanottuun toimenpiteeseen ole saatu; taikka

4) sopimusta yhteisestä ojituksesta ei saada aikaan.

suoja Wenger tai pumppuasema toisen maalle;

3) oja on tehtävä yleisen tien, rautatien tai muun kiskoradan alitse taikka sellaisen tien poikki johtavaa uomaa on suurennettava eikä tienpitäjän taikka rautatien tai muun kiskoradan omistajan suostumusta sanottuun toimenpiteeseen ole saatu; taikka

4) sopimusta yhteisestä ojituksesta ei saada aikaan.

11 §

Ojitustoimituksessa vahvistetun suunnitelman toteuttamismääräajasta on voimassa, mitä 2 luvun 12 §:n 1 momentissa säädetään ympäristölupaviraston lupaan perustuvan rakennustyön määräajasta. Toimitukseen sovelletaan, mitä ympäristölupavirastosta sanotussa lainkohdassa säädetään.

11 §

Ojitustoimituksessa vahvistetun suunnitelman toteuttamismääräajasta on voimassa, mitä 2 luvun 12 §:n 1 momentissa säädetään *aluehallintoviraston* lupaan perustuvan rakennustyön määräajasta. Toimitukseen sovelletaan, mitä *aluehallintovirastosta* sanotussa lainkohdassa säädetään.

12 §

Jos ojituksessa on menetelty tämän lain säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä tarvittavista oikaisutoimenpiteistä 20 luvun 7 §:n mukaisesti. Jos asiassa on kysymys 1 luvun kielto-säännösten rikkomisesta taikka jos oikaisutoimenpiteestä päätettäessä jouduttaisiin ratkaisemaan kysymys ympäristölupaviraston luvan tarpeellisuudesta, ojituksen ja vesistön järjestelyn välisestä erosta tai ympäristölupaviraston luvan noudattamisesta, noudatetaan kuitenkin 21 luvun 3 §:ää. Tässä momentissa säädetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta ei muissakaan tapauksissa estä 21 luvun 3 §:n soveltamista.

12 §

Jos ojituksessa on menetelty tämän lain säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä tarvittavista oikaisutoimenpiteistä 20 luvun 7 §:n mukaisesti. Jos asiassa on kysymys 1 luvun kielto-säännösten rikkomisesta taikka jos oikaisutoimenpiteestä päätettäessä jouduttaisiin ratkaisemaan kysymys *aluehallintoviraston* luvan tarpeellisuudesta, ojituksen ja vesistön järjestelyn välisestä erosta tai *aluehallintoviraston* luvan noudattamisesta, noudatetaan kuitenkin 21 luvun 3 §:ää. Tässä momentissa säädetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta ei muissakaan tapauksissa estä 21 luvun 3 §:n soveltamista.

31 a §

Jos 1 tai 3 momentissa tarkoitettu ojitustoimituksessa tehtyyn päätökseen haetaan muutosta, asianomaisen alueellisen ympäristökeskuksen on viipymättä ilmoitettava tästä kirjaamisviranomaiselle. Alueellisen ympäris-

31 a §

Jos 1 tai 3 momentissa tarkoitettu ojitustoimituksessa tehtyyn päätökseen haetaan muutosta, asianomaisen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on viipymättä ilmoitettava tästä kirjaamisviranomaiselle. *Elin-*

tökeskuksen on ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle myös muutoksenhakutuomioistuimen asiassa antama ratkaisu, kun se on tullut lainvoimaiseksi.

keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle myös muutoksenhakutuomioistuimen asiassa antama ratkaisu, kun se on tullut lainvoimaiseksi.

7 luku

Vesistön järjestely

2 §

Vesistön järjestelyyn, joka tarkoittaa järven laskemista sen osaksi tai kokonaan tapahtuvaa kuivattamista varten tahi josta voi aiheutua tulvaa tai huomattavaa veden nousua muualla vesistössä taikka muu 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettu vahingollinen tai haitallinen muutos tahi seuraus, on haettava ympäristölupaviraston lupa.

4 §

Tässä pykälässä tarkoitetun järjestelyn kustannukset on luvan saajan suoritettava. Luvan saajalla ei ole oikeutta vaatia muita osallistumaan yritykseen tai siitä aiheutuviin kustannuksiin. Ympäristölupavirasto voi, jos hakija on muu kuin valtio, vaatia hakijan asettamaan vakuuden järjestelystä johtuvien korvausten suorittamisesta.

8 §

Hyödynsaajan kiinteistö on panttina sen osalle tulevasta ympäristölupaviraston lupapäätökseen sisältyvästä tai järjestely-yhtiön vahvistamasta kustannusosuudesta korkoineen niin kuin maakaaren 20 luvussa säädetään.

Jos järjestely toteutetaan ympäristölupaviraston luvalla, ympäristölupaviraston on viipymättä lupapäätöksen antamisen jälkeen ilmoitettava lupapäätöksestä ilmenevät kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ympäristölupaviraston on niin ikään viipymättä ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle lupapäätöstä koskevasta muutoksenhausta sekä muutoksenhakutuomioistuimen asiassa antaman lainvoimaisen

7 luku

Vesistön järjestely

2 §

Vesistön järjestelyyn, joka tarkoittaa järven laskemista sen osaksi tai kokonaan tapahtuvaa kuivattamista varten tahi josta voi aiheutua tulvaa tai huomattavaa veden nousua muualla vesistössä taikka muu 1 luvun 12—15 tai 19 §:ssä tarkoitettu vahingollinen tai haitallinen muutos tahi seuraus, on haettava *aluehallintoviraston* lupa.

4 §

Tässä pykälässä tarkoitetun järjestelyn kustannukset on luvan saajan suoritettava. Luvan saajalla ei ole oikeutta vaatia muita osallistumaan yritykseen tai siitä aiheutuviin kustannuksiin. *Aluehallintovirasto* voi, jos hakija on muu kuin valtio, vaatia hakijan asettamaan vakuuden järjestelystä johtuvien korvausten suorittamisesta.

8 §

Hyödynsaajan kiinteistö on panttina sen osalle tulevasta *aluehallintoviraston* lupapäätökseen sisältyvästä tai järjestely-yhtiön vahvistamasta kustannusosuudesta korkoineen niin kuin maakaaren 20 luvussa säädetään.

Jos järjestely toteutetaan *aluehallintoviraston* luvalla, *aluehallintoviraston* on viipymättä lupapäätöksen antamisen jälkeen ilmoitettava lupapäätöksestä ilmenevät kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. *Aluehallintoviraston* on niin ikään viipymättä ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle lupapäätöstä koskevasta muutoksenhausta sekä muutoksenhakutuomioistuimen asiassa antaman lainvoimaisen

sen ratkaisun sisällöstä.

Jos ympäristölupaviraston lupa ei ole järjestelyn toteuttamiseksi tarpeen, järjestely-yhtiön toimitsijoiden on ilmoitettava vahvistetut kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kirjaamisrekisteriin. Järjestely-yhtiön toimitsijoiden on niin ikään ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle muusta kuin muutoksenhakutuomioistuimen antamasta ratkaisusta, jolla ympäristölupaviraston lupapäätökseen sisältyviä tai järjestely-yhtiön vahvistamia kustannusosuuksia muutetaan.

9 §

Jos kaikki järjestelystä hyötyä saavat sopivat sen toimeenpanemisesta yhteisenä yrityksenä, on, milloin järjestelyyn tarvitaan ympäristölupaviraston lupa, sopimus tehtävä kirjallisesti. Siinä on määrättävä kunkin osuus työn suorittamisesta ja yrityksen kustannuksista sekä kullekin yritykseen osalliselle kuuluvat, sanottuun sopimukseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet. Niin ikään on sopimuskirjassa, jos sopimukseen osallistuvia on kolme tai useampia, mainittava, onko ja kenellä oikeus edustaa sopimuksen tekijöitä tuomioistuimessa ja muutoin järjestelyä koskevissa asioissa, sekä nimettävä yksi tai useampia toimitsijoita, joille haaste tai muu ilmoitus järjestelyä koskevissa asioissa voidaan sopimuksen tekijöitä velvoittavasti antaa. Sopimuskirja on esitettävä ympäristölupaviraston vahvistettavaksi luvan hakemisen yhteydessä.

10 §

Järjestely-yhtiön sääntöjen osalta on vastaavasti voimassa, mitä ojituksesta 6 luvun 27 §:n 2 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että sääntöihin voidaan ottaa muitakin kuin sanotussa momentissa mainittuja yhtiön järjestysmuotoa koskevia määräyksiä. Sääntöille on haettava ympäristölupaviraston vahvistus. Jo ennen vahvistamista on yhtiön asioita hoidettava hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Jos ympäristölupavirasto vahvistaessaan säännöt on määrännyt niihin muutoksia, on muutettuja sääntöjä noudatettava, vaikkei vahvistamista koskeva päätös ole

ratkaisun sisällöstä.

Jos *aluehallintoviraston* lupa ei ole järjestelyn toteuttamiseksi tarpeen, järjestely-yhtiön toimitsijoiden on ilmoitettava vahvistetut kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kirjaamisrekisteriin. Järjestely-yhtiön toimitsijoiden on niin ikään ilmoitettava kirjaamisviranomaiselle muusta kuin muutoksenhakutuomioistuimen antamasta ratkaisusta, jolla *aluehallintoviraston* lupapäätökseen sisältyviä tai järjestely-yhtiön vahvistamia kustannusosuuksia muutetaan.

9 §

Jos kaikki järjestelystä hyötyä saavat sopivat sen toimeenpanemisesta yhteisenä yrityksenä, on, milloin järjestelyyn tarvitaan *aluehallintoviraston* lupa, sopimus tehtävä kirjallisesti. Siinä on määrättävä kunkin osuus työn suorittamisesta ja yrityksen kustannuksista sekä kullekin yritykseen osalliselle kuuluvat, sanottuun sopimukseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet. Niin ikään on sopimuskirjassa, jos sopimukseen osallistuvia on kolme tai useampia, mainittava, onko ja kenellä oikeus edustaa sopimuksen tekijöitä tuomioistuimessa ja muutoin järjestelyä koskevissa asioissa, sekä nimettävä yksi tai useampia toimitsijoita, joille haaste tai muu ilmoitus järjestelyä koskevissa asioissa voidaan sopimuksen tekijöitä velvoittavasti antaa. Sopimuskirja on esitettävä *aluehallintoviraston* vahvistettavaksi luvan hakemisen yhteydessä.

10 §

Järjestely-yhtiön sääntöjen osalta on vastaavasti voimassa, mitä ojituksesta 6 luvun 27 §:n 2 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että sääntöihin voidaan ottaa muitakin kuin sanotussa momentissa mainittuja yhtiön järjestysmuotoa koskevia määräyksiä. Sääntöille on haettava *aluehallintoviraston* vahvistus. Jo ennen vahvistamista on yhtiön asioita hoidettava hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Jos *aluehallintovirasto* vahvistaessaan säännöt on määrännyt niihin muutoksia, on muutettuja sääntöjä noudatettava, vaikkei vahvistamista koskeva päätös ole lainvoi-

lainvoimainen.

11 §

Vesistön järjestelyssä on vastaavasti noudatettava, mitä ojituksesta 6 luvun 17 §:ssä, 27 §:n 3 momentissa ja 28—31 §:ssä säädetään. Yhtiön kokouksen päätöstä on kuitenkin moitittava ja päätöksen tehottomaksi toteamista vaadittava hakemuksella ympäristölupavirastossa. Päätöstä, jossa osakkaiden osuus yhtiössä tai kustannusten jako on vahvistettu, on moitittava kolmen kuukauden kuluessa ja muuta päätöstä 60 päivän kuluessa kokouksesta. Vaatimus, joka 6 luvun 30 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa tehdään järjestelyn aiheuttamasta kuivatuksesta hyötyä saavan velvoittamisesta osallistumaan järjestelyn kustannuksiin, on tehtävä hakemuksella ympäristölupavirastossa.

12 §

Jos järjestelyn vesistöön aiheuttamasta muutoksesta tulee huomattavaa etua vesivoiman hyväksikäyttämiseksi, uiton toimittamiseksi taikka vesistöön tai sen rannalle tehdyn rakennelman omistajalle, voidaan tällaisen edun saaja tehdystä vaatimuksesta ympäristölupaviraston päätöksessä, jolla lupa järjestelyyn annetaan, velvoittaa osallistumaan järjestelyn kustannuksiin kohtuullisella, enintään hänelle tulevaa hyötyä vastaavalla määrällä.

Mikäli järjestelyn toimeenpanemisen jälkeen havaitaan, että 1 momentissa tarkoitettu etu ennakolta arvaamattomasta syystä ilmeisesti on suurempi tai pienempi kuin päätöstä tehtäessä oli edellytetty, voi ympäristölupavirasto vastaavasti korottaa tai alentaa edun saajan suoritettavaa määrää. Tätä tarkoittava hakemus on pantava ympäristölupavirastossa vireille vuoden kuluessa siitä yhtiön kokouksesta, jossa laskelma kustannusten jaosta on hyväksytty, taikka, jos muutoksen vaatijana on 1 momentissa tarkoitettun edun saaja, mainitun ajan kuluessa siitä, kun hänelle on annettu tieto sanotun laskelman hyväksymisestä.

mainen.

11 §

Vesistön järjestelyssä on vastaavasti noudatettava, mitä ojituksesta 6 luvun 17 §:ssä, 27 §:n 3 momentissa ja 28—31 §:ssä säädetään. Yhtiön kokouksen päätöstä on kuitenkin moitittava ja päätöksen tehottomaksi toteamista vaadittava hakemuksella *aluehallintovirastossa*. Päätöstä, jossa osakkaiden osuus yhtiössä tai kustannusten jako on vahvistettu, on moitittava kolmen kuukauden kuluessa ja muuta päätöstä 60 päivän kuluessa kokouksesta. Vaatimus, joka 6 luvun 30 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa tehdään järjestelyn aiheuttamasta kuivatuksesta hyötyä saavan velvoittamisesta osallistumaan järjestelyn kustannuksiin, on tehtävä hakemuksella *aluehallintovirastossa*.

12 §

Jos järjestelyn vesistöön aiheuttamasta muutoksesta tulee huomattavaa etua vesivoiman hyväksikäyttämiseksi, uiton toimittamiseksi taikka vesistöön tai sen rannalle tehdyn rakennelman omistajalle, voidaan tällaisen edun saaja tehdystä vaatimuksesta *aluehallintoviraston* päätöksessä, jolla lupa järjestelyyn annetaan, velvoittaa osallistumaan järjestelyn kustannuksiin kohtuullisella, enintään hänelle tulevaa hyötyä vastaavalla määrällä.

Mikäli järjestelyn toimeenpanemisen jälkeen havaitaan, että 1 momentissa tarkoitettu etu ennakolta arvaamattomasta syystä ilmeisesti on suurempi tai pienempi kuin päätöstä tehtäessä oli edellytetty, voi *aluehallintovirasto* vastaavasti korottaa tai alentaa edun saajan suoritettavaa määrää. Tätä tarkoittava hakemus on pantava *aluehallintovirastossa* vireille vuoden kuluessa siitä yhtiön kokouksesta, jossa laskelma kustannusten jaosta on hyväksytty, taikka, jos muutoksen vaatijana on 1 momentissa tarkoitettun edun saaja, mainitun ajan kuluessa siitä, kun hänelle on annettu tieto sanotun laskelman hyväksymisestä.

13 §

Jos valtio on ollut järjestelyn toimeenpanijana, mutta järjestelystä saatu hyöty on suurelta osalta tullut muiden hyväksi, voi ympäristölupavirasto valtion hakemuksesta määrätä kaikki hyödynsaajat yhteisesti huolehtimaan edellä tässä pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä, asettamaan sitä varten tarvittavat toimitsijat ja osallistumaan toimenpiteen kustannuksiin heidän saamaansa hyötyä vastaavassa suhteessa. Tätä varten voidaan perustaa järjestely-yhtiö.

Ympäristölupavirasto voi, milloin siihen on erityistä syytä, hakemuksesta vapauttaa hyödynsaajan osallistumasta 3 momentissa tarkoitettun toimenpiteen kustannuksiin.

14 §

Kun järjestely on pantu alkuun, älköön sitä ilman ympäristölupaviraston lupaa jätettävä loppuun saattamatta. Jos tällainen lupa annetaan, on ympäristölupaviraston päätöksessä määrättävä, mihin toimenpiteisiin järjestelyn toimeenpanijan on ryhdyttävä keskeytyksestä johtuvien vahinkojen ja haittojen estämiseksi ja mitä korvauksia hänen tulee asianomaisille suorittaa.

15 §

Jos vesistön järjestelyyn ei sen johdosta, ettei siitä aiheudu 1 luvun 12—15 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, tarvita ympäristölupaviraston lupaa, mutta aloitteentekijä haluaa muita hyödynsaajia osallistumaan siihen, on vastaavasti noudatettava, mitä osallistumisesta yhteiseen ojitukseen säädetään.

8 luku

Vesistön säännöstely

1 §

Milloin joku vesivoiman käytettäväksi saamista, lisäämistä tai käytön tasoittamista, uiton tai liikenteen edistämistä, veden nestee-

13 §

Jos valtio on ollut järjestelyn toimeenpanijana, mutta järjestelystä saatu hyöty on suurelta osalta tullut muiden hyväksi, voi *aluehallintovirasto* valtion hakemuksesta määrätä kaikki hyödynsaajat yhteisesti huolehtimaan edellä tässä pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä, asettamaan sitä varten tarvittavat toimitsijat ja osallistumaan toimenpiteen kustannuksiin heidän saamaansa hyötyä vastaavassa suhteessa. Tätä varten voidaan perustaa järjestely-yhtiö.

Aluehallintovirasto voi, milloin siihen on erityistä syytä, hakemuksesta vapauttaa hyödynsaajan osallistumasta 3 momentissa tarkoitettun toimenpiteen kustannuksiin.

14 §

Kun järjestely on pantu alkuun, älköön sitä ilman *aluehallintoviraston* lupaa jätettävä loppuun saattamatta. Jos tällainen lupa annetaan, on *aluehallintoviraston* päätöksessä määrättävä, mihin toimenpiteisiin järjestelyn toimeenpanijan on ryhdyttävä keskeytyksestä johtuvien vahinkojen ja haittojen estämiseksi ja mitä korvauksia hänen tulee asianomaisille suorittaa.

15 §

Jos vesistön järjestelyyn ei sen johdosta, ettei siitä aiheudu 1 luvun 12—15 §:ssä tarkoitettua muutosta tai seurausta, tarvita *aluehallintoviraston* lupaa, mutta aloitteentekijä haluaa muita hyödynsaajia osallistumaan siihen, on vastaavasti noudatettava, mitä osallistumisesta yhteiseen ojitukseen säädetään.

8 luku

Vesistön säännöstely

1 §

Milloin joku vesivoiman käytettäväksi saamista, lisäämistä tai käytön tasoittamista, uiton tai liikenteen edistämistä, veden nes-

nä käyttämistä, kastelua, vesistön puhtauden säilyttämistä, virkistyskäyttöä, kalanviljelyä, maankuivatusta taikka muuta tällaista tarkoitusta varten haluaa jatkuvasti säännellä veden korkeutta tahi muutoin säännöstellä vesistöä, jollaiseksi luetaan myös veden johtaminen ja muu siirtäminen säännöstelytarkoituksessa vesistöä tai sen osasta toiseen, on tällaiseen vesistön säännöstelyyn, jos siitä saattaa aiheutua 1 luvun 12—15 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, haettava ympäristölupaviraston lupa.

teenä käyttämistä, kastelua, vesistön puhtauden säilyttämistä, virkistyskäyttöä, kalanviljelyä, maankuivatusta taikka muuta tällaista tarkoitusta varten haluaa jatkuvasti säännellä veden korkeutta tahi muutoin säännöstellä vesistöä, jollaiseksi luetaan myös veden johtaminen ja muu siirtäminen säännöstelytarkoituksessa vesistöä tai sen osasta toiseen, on tällaiseen vesistön säännöstelyyn, jos siitä saattaa aiheutua 1 luvun 12—15 §:ssä tarkoitettu muutos tai seuraus, haettava *aluehallintoviraston* lupa.

3 §

Jos muu kuin valtio hakee lupaa säännöstelyyn, hakijan on, paitsi milloin hakemuksessa tarkoitettusta säännöstelystä ilmeisesti ei ole kenellekään toiselle sellaista hyötyä, jota tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetaan, tarjottava muille hyödynsaajille osallistumista säännöstelyyn ilmoittamalla siitä ympäristölupavirastolle. Tällöin ympäristölupaviraston on julkisella kuulutuksella kehotettava hyödynsaajia tämän luvun 4 §:ssä määrättyllä tavalla ilmoittamaan ympäristölupavirastolle osallistumisestaan yritykseen. Kuulutushakemukseen on liitettävä yrityksen suunnitelma, yleisluonteinen selvitys siitä, ketkä saavat ja mihin määrään arvioitavaa hyötyä yrityksestä, sekä yrityksen kustannusarvio. Näiden asiakirjojen tulee ympäristölupaviraston määräämän ajan olla nähtävänä sen virkahuoneistossa tai ympäristölupaviraston määräämässä, kuulutuksessa ilmoitetussa paikassa.

Jos aloitteentekijä on muutoin kuin lupahakemuksen yhteydessä pyytänyt kuulutusmenettelyä, on yritystä koskeva lupahakemus tehtävä vuoden kuluessa kuulutusajan päättymisestä, jollei ympäristölupavirasto hakemuksesta ole määrännyt sitä varten pidennettyä aikaa.

Jos kuulutusta pyydetäessä esitetty suunnitelma ilmeisesti on sellainen, ettei lupaa sen mukaiseen säännöstelyyn voida antaa, ympäristölupavirasto ei saa suostua kuulutuspyyntöön.

3 §

Jos muu kuin valtio hakee lupaa säännöstelyyn, hakijan on, paitsi milloin hakemuksessa tarkoitettusta säännöstelystä ilmeisesti ei ole kenellekään toiselle sellaista hyötyä, jota tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetaan, tarjottava muille hyödynsaajille osallistumista säännöstelyyn ilmoittamalla siitä *aluehallintovirastolle*. Tällöin *aluehallintoviraston* on julkisella kuulutuksella kehotettava hyödynsaajia tämän luvun 4 §:ssä määrättyllä tavalla ilmoittamaan *aluehallintovirastolle* osallistumisestaan yritykseen. Kuulutushakemukseen on liitettävä yrityksen suunnitelma, yleisluonteinen selvitys siitä, ketkä saavat ja mihin määrään arvioitavaa hyötyä yrityksestä, sekä yrityksen kustannusarvio. Näiden asiakirjojen tulee *aluehallintoviraston* määräämän ajan olla nähtävänä sen virkahuoneistossa tai *aluehallintoviraston* määräämässä, kuulutuksessa ilmoitetussa paikassa.

Jos aloitteentekijä on muutoin kuin lupahakemuksen yhteydessä pyytänyt kuulutusmenettelyä, on yritystä koskeva lupahakemus tehtävä vuoden kuluessa kuulutusajan päättymisestä, jollei *aluehallintovirasto* hakemuksesta ole määrännyt sitä varten pidennettyä aikaa.

Jos kuulutusta pyydetäessä esitetty suunnitelma ilmeisesti on sellainen, ettei lupaa sen mukaiseen säännöstelyyn voida antaa, *aluehallintovirasto* ei saa suostua kuulutuspyyntöön.

4 §

Jos hyödynsaaja, jolla tämän luvun 2 §:n 1 momentin mukaan on siihen oikeus, haluaa tulla osalliseksi toisen vireillepanemaan säännöstely-yritykseen, hänen tulee siitä kirjallisesti ilmoittaa ympäristölupavirastolle tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun kuulutuksessa määrätyn ajan kuluessa. Jos tällainen ilmoitus on ympäristölupavirastolle tehty ja se katsoo osallistumisen edellytysten olevan olemassa, ympäristölupaviraston tulee, kun lupahakemus on saatettu sen käsiteltäväksi, osoittaa hakija ryhtymään tämän luvun 15 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

5 §

Ympäristölupavirasto voi hakemuksesta velvoittaa hyödynsaajan, joka ei ole halunnut osallistua säännöstelyyn, suorittamaan hänelle tulevan hyödyn perusteella säännöstely-yrityksen toimeenpanijalle tämän luvun 21 §:n mukaisesti määrätyn maksun. Valtiota älköön pidettävässä tarkoitettuna hyödynsaajana, ellei säännöstelystä välittömästi ole hyötyä valtion omaisuudelle tai yritykselle, jonka toteuttamiseen valtio tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun edun saamiseksi tai turvaamiseksi on ryhtynyt.

8 §

Jos ympäristölupavirastolta on haettu lupaa kahteen eri säännöstely-yritykseen, jotka ainakin joltakin osin koskevat samaa vesistön osaa, ja ympäristölupavirasto katsoo, että yritykset sopivasti voidaan yhdistää, sen tulee kehottaa hakijoita määrätyn ajan kuluessa sopimaan yhteiseen yritykseen ryhtymisestä. Ellei tällaista sopimusta saada aikaan eikä yrityksiä voida erillisinä toteuttaa, lupa on myönnettävä sille yritykselle, joka taloudellisesti ja yleiseltä kannalta on edullisempi.

10 a §

Vesiympäristön ja sen käytön kannalta merkittävät säännöstelyluvan ehdot tulee määrätä tarkistettaviksi määräajoin, jollei tällaista määräystä ole pidettävä erityisestä syys-

4 §

Jos hyödynsaaja, jolla tämän luvun 2 §:n 1 momentin mukaan on siihen oikeus, haluaa tulla osalliseksi toisen vireillepanemaan säännöstely-yritykseen, hänen tulee siitä kirjallisesti ilmoittaa *aluehallintovirastolle* tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun kuulutuksessa määrätyn ajan kuluessa. Jos tällainen ilmoitus on *aluehallintovirastolle* tehty ja se katsoo osallistumisen edellytysten olevan olemassa, *aluehallintoviraston* tulee, kun lupahakemus on saatettu sen käsiteltäväksi, osoittaa hakija ryhtymään tämän luvun 15 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

5 §

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta velvoittaa hyödynsaajan, joka ei ole halunnut osallistua säännöstelyyn, suorittamaan hänelle tulevan hyödyn perusteella säännöstely-yrityksen toimeenpanijalle tämän luvun 21 §:n mukaisesti määrätyn maksun. Valtiota älköön pidettävässä tarkoitettuna hyödynsaajana, ellei säännöstelystä välittömästi ole hyötyä valtion omaisuudelle tai yritykselle, jonka toteuttamiseen valtio tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun edun saamiseksi tai turvaamiseksi on ryhtynyt.

8 §

Jos *aluehallintovirastolta* on haettu lupaa kahteen eri säännöstely-yritykseen, jotka ainakin joltakin osin koskevat samaa vesistön osaa, ja *aluehallintovirasto* katsoo, että yritykset sopivasti voidaan yhdistää, sen tulee kehottaa hakijoita määrätyn ajan kuluessa sopimaan yhteiseen yritykseen ryhtymisestä. Ellei tällaista sopimusta saada aikaan eikä yrityksiä voida erillisinä toteuttaa, lupa on myönnettävä sille yritykselle, joka taloudellisesti ja yleiseltä kannalta on edullisempi.

10 a §

Vesiympäristön ja sen käytön kannalta merkittävät säännöstelyluvan ehdot tulee määrätä tarkistettaviksi määräajoin, jollei tällaista määräystä ole pidettävä erityisestä

tä ilmeisen tarpeettomana. Tarkistusta suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin tämän luvun 6 ja 10 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä. Lupapäätöksessä on määrättävä, mihin mennessä luvan haltijan on tehtävä hakemus edellä sanottujen lupaehtojen tarkistamiseksi ja mitä selvityksiä tuolloin on esitettävä. Jos luvan haltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, ympäristölupavirasto voi asianomaisen viranomaisen taikka haittaa tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, ja antaa tällöin tarvittavat määräykset.

suystä ilmeisen tarpeettomana. Tarkistusta suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin tämän luvun 6 ja 10 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä. Lupapäätöksessä on määrättävä, mihin mennessä luvan haltijan on tehtävä hakemus edellä sanottujen lupaehtojen tarkistamiseksi ja mitä selvityksiä tuolloin on esitettävä. Jos luvan haltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, *aluehallintovirasto* voi asianomaisen viranomaisen taikka haittaa tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, ja antaa tällöin tarvittavat määräykset.

Edellä 1 momentissa säädetty ei estä soveltamasta säännöstelyyn niitä tämän lain säännöksiä, joiden nojalla voidaan muutoin puuttua lainvoimaiseen lupapäätökseen tai sen sisältöön. Jos lupapäätöksessä ei erityisestä syystä ole annettu 1 momentissa tarkoitettua määräästä, asianomainen viranomainen voi painavasta syystä hakea ympäristölupavirastolta 1 momentissa tarkoitettua tarkistamista.

Edellä 1 momentissa säädetty ei estä soveltamasta säännöstelyyn niitä tämän lain säännöksiä, joiden nojalla voidaan muutoin puuttua lainvoimaiseen lupapäätökseen tai sen sisältöön. Jos lupapäätöksessä ei erityisestä syystä ole annettu 1 momentissa tarkoitettua määräästä, asianomainen viranomainen voi painavasta syystä hakea *aluehallintovirastolta* 1 momentissa tarkoitettua tarkistamista.

10 b §

Jos tämän lain nojalla tai aikaisemmin voimassa olleiden säännösten nojalla annettuun lupaan perustuvasta säännöstelystä aiheutuu vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia eikä päätökseen ole sovellettava 10 a §:ää, asianomaisen alueellisen ympäristökeskuksen tulee riittävässä yhteistyössä luvan haltijan, säännöstelystä hyötyä saavien, vaikutusalueen kuntien ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia. Alueellisen ympäristökeskuksen tulee tarvittaessa kuulla muitakin asianosaistahoja.

Kun 1 momentissa tarkoitettu selvitys on tehty, alueellinen ympäristökeskus, kalatalousviranomainen tai kunta voi, jollei 1 momentissa tarkoitettuja vaikutuksia voida muutoin riittävästi vähentää, hakea ympäristölupavirastossa lupaehtojen tarkistamista tai uusien määräysten asettamista.

Tarkistamisen edellytyksenä on, että siitä yleisen edun kannalta saatava hyöty on olosuhteisiin nähden merkittävä. Tarkistaminen

10 b §

Jos tämän lain nojalla tai aikaisemmin voimassa olleiden säännösten nojalla annettuun lupaan perustuvasta säännöstelystä aiheutuu vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia eikä päätökseen ole sovellettava 10 a §:ää, asianomaisen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee riittävässä yhteistyössä luvan haltijan, säännöstelystä hyötyä saavien, vaikutusalueen kuntien ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee tarvittaessa kuulla muitakin asianosaistahoja.

Kun 1 momentissa tarkoitettu selvitys on tehty, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, kalatalousviranomainen tai kunta voi, jollei 1 momentissa tarkoitettuja vaikutuksia voida muutoin riittävästi vähentää, hakea *aluehallintovirastossa* lupaehtojen tarkistamista tai uusien määräysten asettamista.

Tarkistamisen edellytyksenä on, että siitä yleisen edun kannalta saatava hyöty on olosuhteisiin nähden merkittävä. Tarkistaminen

ei saa myöskään vähentää huomattavasti säännöstelystä saatua kokonaishyötyä eikä muuttaa olennaisesti säännöstelyn alkuperäistä tarkoitusta, paitsi milloin se on jo menettänyt merkityksensä. Jos tarkistamisen edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, ympäristölupavirasto voi, jollei hakemusasiakirjoissa ole riittävää selvitystä, määrätä myös luvan haltijan toimittamaan ympäristölupavirastolle tarvittavat lisäselvitykset. Tähän ympäristölupaviraston päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta. Jollei luvanhaltija ole toimittanut lisäselvitystä määräajassa ympäristölupavirastoon, se voidaan teettää hänen kustannuksellaan. Tarkistamista suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin 10 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

ei saa myöskään vähentää huomattavasti säännöstelystä saatua kokonaishyötyä eikä muuttaa olennaisesti säännöstelyn alkuperäistä tarkoitusta, paitsi milloin se on jo menettänyt merkityksensä. Jos tarkistamisen edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, *aluehallintovirasto* voi, jollei hakemusasiakirjoissa ole riittävää selvitystä, määrätä myös luvan haltijan toimittamaan *aluehallintovirastolle* tarvittavat lisäselvitykset. Tähän *aluehallintoviraston* päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta. Jollei luvanhaltija ole toimittanut lisäselvitystä määräajassa *aluehallintovirastoon*, se voidaan teettää hänen kustannuksellaan. Tarkistamista suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin 10 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

---

 11 §

Ympäristölupavirasto voi hyödynsaajan hakemuksesta määrätä säännöstelyn toimeenpanoa sekä laitteiden ja rakennelmien kunnossapitoa varten perustettavaksi säännöstely-yhtiön muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ja myös silloin, kun säännöstelyyn on ryhdytty ennen tämän lain voimaantuloa. Ne, jotka saavat säännöstelystä sellaista hyötyä kuin tämän luvun 2 §:ssä on sanottu, ovat velvollisia osallistumaan yhtiöön, jollei ympäristölupavirasto erityisistä syistä jollekin myönnä siitä vapautusta.

---

 11 §

Aluehallintovirasto voi hyödynsaajan hakemuksesta määrätä säännöstelyn toimeenpanoa sekä laitteiden ja rakennelmien kunnossapitoa varten perustettavaksi säännöstely-yhtiön muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ja myös silloin, kun säännöstelyyn on ryhdytty ennen tämän lain voimaantuloa. Ne, jotka saavat säännöstelystä sellaista hyötyä kuin tämän luvun 2 §:ssä on sanottu, ovat velvollisia osallistumaan yhtiöön, jollei *aluehallintovirasto* erityisistä syistä jollekin myönnä siitä vapautusta.

---

 13 §

Säännöstely-yhtiön osakkaita ovat, paitsi aloitteentekijä ja tämän luvun 4 §:n mukaisesti säännöstelyyn osalliseksi ilmoittautuneet, myös ne hyödynsaajat, jotka yhtiö tämän luvun 20 §:n mukaisesti myöhemmin on hyväksynyt osakkaiksi. Säännöstelyssä voi osakkaana olla myös ojitus- tai järjestely-yhtiö, jos ympäristölupavirasto harkitsee sen asianmukaiseksi, sekä uittoyhdistys.

---

 13 §

Säännöstely-yhtiön osakkaita ovat, paitsi aloitteentekijä ja tämän luvun 4 §:n mukaisesti säännöstelyyn osalliseksi ilmoittautuneet, myös ne hyödynsaajat, jotka yhtiö tämän luvun 20 §:n mukaisesti myöhemmin on hyväksynyt osakkaiksi. Säännöstelyssä voi osakkaana olla myös ojitus- tai järjestely-yhtiö, jos *aluehallintovirasto* harkitsee sen asianmukaiseksi, sekä uittoyhdistys.

---

 16 §

Yhtiön säännöille, joihin voidaan ottaa mui-

---

 16 §

Yhtiön säännöille, joihin voidaan ottaa

takin kuin 1 momentissa mainittuja, yhtiön järjestysmuotoa koskevia määräyksiä, on haettava ympäristölupaviraston vahvistus. Jo ennen vahvistamista on yhtiön asioita hoidettava hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Jos ympäristölupavirasto vahvistaessaan säännöt on määrännyt niihin muutoksia, on muutettuja sääntöjä noudatettava, vaikkei vahvistamista koskeva päätös ole lainvoimainen.

19 §

Säännöstelykustannuksista sekä osakkaiden suoritettavista ennakkomaksuista on vastavasti voimassa, mitä ojituksesta 6 luvun 17 §:ssä ja 29 §:n 1—3 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että moite kustannusten jaosta on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa säännöstely-yhtiön kokouksesta yhtiötä vastaan ympäristölupavirastossa vireille pantavalla hakemuksella.

20 §

Hyödynsaajalla on oikeus liittyä jo perustettuun säännöstely-yhtiöön, jos hänen osakkaaksi pääsemiseensä on katsottava olevan perusteltua syytä. Uuden osakkaan hyväksymisestä päättää yhtiön kokous. Se, jota ei ole hyväksytty osakkaaksi, voi saattaa ympäristölupaviraston ratkaistavaksi kysymyksen oikeudesta liittyä yhtiön osakkaaksi, ja tätä tarkoittava hakemus on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen sai tiedon kokouksen päätöksestä.

Säännöstely-yhtiön osakkaalla on oikeus erota yhtiöstä, mikäli hänen saamansa hyöty on huomattavasti pienempi kuin yhtiötä perustettaessa hänelle katsottiin tulevan. Jos yhtiön kokous katsoo, ettei edellä mainittua edellytystä eroamiseen ole olemassa, on kokouksen päätöksen saattamisesta ympäristölupaviraston ratkaistavaksi vastaavasti voimassa, mitä 1 momentissa säädetään.

21 §

Olosuhteiden olennaisesti muuttuessa voidaan asianomaisen hakemuksesta tai ympäristölupaviraston aloitteesta vuotuismaksu korottaa tai alentaa tahi maksuvelvollisuus pois-

mitakin kuin 1 momentissa mainittuja, yhtiön järjestysmuotoa koskevia määräyksiä, on haettava *aluehallintoviraston* vahvistus. Jo ennen vahvistamista on yhtiön asioita hoidettava hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Jos *aluehallintovirasto* vahvistaessaan säännöt on määrännyt niihin muutoksia, on muutettuja sääntöjä noudatettava, vaikkei vahvistamista koskeva päätös ole lainvoimainen.

19 §

Säännöstelykustannuksista sekä osakkaiden suoritettavista ennakkomaksuista on vastavasti voimassa, mitä ojituksesta 6 luvun 17 §:ssä ja 29 §:n 1—3 momentissa säädetään, kuitenkin niin, että moite kustannusten jaosta on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa säännöstely-yhtiön kokouksesta yhtiötä vastaan *aluehallintovirastossa* vireille pantavalla hakemuksella.

20 §

Hyödynsaajalla on oikeus liittyä jo perustettuun säännöstely-yhtiöön, jos hänen osakkaaksi pääsemiseensä on katsottava olevan perusteltua syytä. Uuden osakkaan hyväksymisestä päättää yhtiön kokous. Se, jota ei ole hyväksytty osakkaaksi, voi saattaa *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi kysymyksen oikeudesta liittyä yhtiön osakkaaksi, ja tätä tarkoittava hakemus on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen sai tiedon kokouksen päätöksestä.

Säännöstely-yhtiön osakkaalla on oikeus erota yhtiöstä, mikäli hänen saamansa hyöty on huomattavasti pienempi kuin yhtiötä perustettaessa hänelle katsottiin tulevan. Jos yhtiön kokous katsoo, ettei edellä mainittua edellytystä eroamiseen ole olemassa, on kokouksen päätöksen saattamisesta *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi vastaavasti voimassa, mitä 1 momentissa säädetään.

21 §

Olosuhteiden olennaisesti muuttuessa voidaan asianomaisen hakemuksesta tai *aluehallintoviraston* aloitteesta vuotuismaksu korottaa tai alentaa tahi maksuvelvollisuus poistaa.

taa.

22 §

Milloin ympäristölupavirasto on tämän luvun 5 §:n nojalla velvoittanut hyödynsaajan suorittamaan maksun säännöstelyn toimeenpanijalle, ympäristölupavirasto voi, jos toimeenpanijana on säännöstely-yhtiö, maksuun velvollisen hakemuksesta määrätä sopivan henkilön yhtiön säännöissä määrätyn tilintarkastuksen yhteydessä tarkastamaan yhtiön tilejä ja hallintoa. Näin määrätyn tilintarkastajan on annettava kertomus tarkastuksestaan säännöstelyä valvovalle viranomaiselle, jonka toimesta kertomuksen tulee olla niiden nähtävänä, joita asia koskee. Yhtiön on suoritettava tilintarkastajalle palkkio. Jollei palkkion suuruudesta sovita, voidaan asia saattaa hakemuksella ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

Mikäli säännöstelyn toimeenpanijana on muu kuin säännöstely-yhtiö, ympäristölupavirasto voi maksuvelvollisen hakemuksesta määrätä toimeenpanijan antamaan selvityksen maksun käytöstä säännöstelyä valvovalle viranomaiselle, jonka luona selvityksen tulee olla hakijan nähtävänä.

9 luku

Veden johtaminen nesteinä käytettäväksi ja pohjaveden ottaminen

2 §

Jos se, joka ei ole vesialueen omistaja tai osakas, tahtoo johtaa vettä vesistöistä nesteinä käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin talousvedeksi taikka talousvedeksi sellaisin seurauksin, joita tämän luvun 1 §:n mukaan ei saa aiheuttaa, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta antaa luvan siihen ja sitä varten tarvittavien laitteiden pitämiseen toisen vesialueella. Sama on laki, milloin vesialueen omistaja tai osakas haluaa johtaa alueelta vettä nesteinä käytettäväksi ja sanottu toimenpide, ottamalla huomioon, mitä 1 luvun 16 §:ssä säädetään, aiheuttaa mainitun luvun 12—15 §:ssä tarkoitetun muutoksen tai seurauksen.

22 §

Milloin *aluehallintovirasto* on tämän luvun 5 §:n nojalla velvoittanut hyödynsaajan suorittamaan maksun säännöstelyn toimeenpanijalle, *aluehallintovirasto* voi, jos toimeenpanijana on säännöstely-yhtiö, maksuun velvollisen hakemuksesta määrätä sopivan henkilön yhtiön säännöissä määrätyn tilintarkastuksen yhteydessä tarkastamaan yhtiön tilejä ja hallintoa. Näin määrätyn tilintarkastajan on annettava kertomus tarkastuksestaan säännöstelyä valvovalle viranomaiselle, jonka toimesta kertomuksen tulee olla niiden nähtävänä, joita asia koskee. Yhtiön on suoritettava tilintarkastajalle palkkio. Jollei palkkion suuruudesta sovita, voidaan asia saattaa hakemuksella *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

Mikäli säännöstelyn toimeenpanijana on muu kuin säännöstely-yhtiö, *aluehallintovirasto* voi maksuvelvollisen hakemuksesta määrätä toimeenpanijan antamaan selvityksen maksun käytöstä säännöstelyä valvovalle viranomaiselle, jonka luona selvityksen tulee olla hakijan nähtävänä.

9 luku

Veden johtaminen nesteinä käytettäväksi ja pohjaveden ottaminen

2 §

Jos se, joka ei ole vesialueen omistaja tai osakas, tahtoo johtaa vettä vesistöistä nesteinä käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin talousvedeksi taikka talousvedeksi sellaisin seurauksin, joita tämän luvun 1 §:n mukaan ei saa aiheuttaa, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta antaa luvan siihen ja sitä varten tarvittavien laitteiden pitämiseen toisen vesialueella. Sama on laki, milloin vesialueen omistaja tai osakas haluaa johtaa alueelta vettä nesteinä käytettäväksi ja sanottu toimenpide, ottamalla huomioon, mitä 1 luvun 16 §:ssä säädetään, aiheuttaa mainitun luvun 12—15 §:ssä tarkoitetun muutoksen tai seurauksen.

3 §

Hakijoista, jotka haluavat johtaa vesistöä vettä edellä sanotun perusteella samanarvoiseksi katsottaviin tarkoituksiin, on, mikäli ei voida pitää kohtuullisena, että hakijan oikeutta rajoitetaan, etuoikeus sillä, joka on toimenpiteen kohteena olevan vesialueen tai sen suuremman osuuden omistaja, sekä, jos hakijat tässäkin suhteessa ovat samanveroiset, sillä, joka ensiksi on antanut hakemuksensa ympäristölupavirastolle.

4 §

Mikäli talousvedeksi sopivaa vettä ei kohtuuttomitta kustannuksitta muutoin ole riittävästi saatavissa, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta oikeuttaa veden tarvitsijan ottamaan toisen maalta pohjavettä talousvedeksi sekä ryhtymään siellä sitä varten tarpeellisiin toimiin, sikäli kuin vettä edelleen riittää myös omistajan, hänen maallaan asuvien samoin kuin sinne odotettavissa olevan asutuksen sekä siellä sijaitsevien yritysten tarpeisiin eikä toimenpiteestä aiheudu näille kohtuutonta häiriötä tai haittaa. Edellä mainituin edellytyksin voidaan myös myöntää oikeus johtaa toisen alueelta pohjavettä käytettäväksi sellaisessa teollisessa tai muussa taloudellisessa toiminnassa, jolle pohjaveden saaminen on erityisen tärkeätä. Tällainen oikeus voidaan ympäristölupaviraston päätöksellä hakemuksesta poistaa, jos sen myöntämiseen vaikuttaneet olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet, sekä korvausta vastaan myös silloin, kun omistajan oma tärkeäksi katsottava käyttötarve sitä vaatii.

Milloin kunnan tai suurehkon kuluttajajoukon tarvetta palvelevan, pääasiallisesti talousveden saantia tarkoittavan yrityksen, taikka muun yleiseen tarpeeseen tapahtuvan vedenhankinnan järjestäminen teknillisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla edellyttää toisen alueelta saatavan pohjaveden käyttöön ottamista, ympäristölupavirasto voi, siitä riippumatta, mitä 1 momentissa sanotaan, hakemuksesta myöntää siihen ja sitä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin luvan. Täl-

3 §

Hakijoista, jotka haluavat johtaa vesistöä vettä edellä sanotun perusteella samanarvoiseksi katsottaviin tarkoituksiin, on, mikäli ei voida pitää kohtuullisena, että hakijan oikeutta rajoitetaan, etuoikeus sillä, joka on toimenpiteen kohteena olevan vesialueen tai sen suuremman osuuden omistaja, sekä, jos hakijat tässäkin suhteessa ovat samanveroiset, sillä, joka ensiksi on antanut hakemuksensa *aluehallintovirastolle*.

4 §

Mikäli talousvedeksi sopivaa vettä ei kohtuuttomitta kustannuksitta muutoin ole riittävästi saatavissa, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta oikeuttaa veden tarvitsijan ottamaan toisen maalta pohjavettä talousvedeksi sekä ryhtymään siellä sitä varten tarpeellisiin toimiin, sikäli kuin vettä edelleen riittää myös omistajan, hänen maallaan asuvien samoin kuin sinne odotettavissa olevan asutuksen sekä siellä sijaitsevien yritysten tarpeisiin eikä toimenpiteestä aiheudu näille kohtuutonta häiriötä tai haittaa. Edellä mainituin edellytyksin voidaan myös myöntää oikeus johtaa toisen alueelta pohjavettä käytettäväksi sellaisessa teollisessa tai muussa taloudellisessa toiminnassa, jolle pohjaveden saaminen on erityisen tärkeätä. Tällainen oikeus voidaan *aluehallintoviraston* päätöksellä hakemuksesta poistaa, jos sen myöntämiseen vaikuttaneet olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet, sekä korvausta vastaan myös silloin, kun omistajan oma tärkeäksi katsottava käyttötarve sitä vaatii.

Milloin kunnan tai suurehkon kuluttajajoukon tarvetta palvelevan, pääasiallisesti talousveden saantia tarkoittavan yrityksen, taikka muun yleiseen tarpeeseen tapahtuvan vedenhankinnan järjestäminen teknillisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla edellyttää toisen alueelta saatavan pohjaveden käyttöön ottamista, *aluehallintovirasto* voi, siitä riippumatta, mitä 1 momentissa sanotaan, hakemuksesta myöntää siihen ja sitä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin luvan.

laista lupaa älköön kuitenkaan myönnettäkö veden johtamiseksi paikkakunnan ulkopuolelle, mikäli vastaavanlaista tarvetta asianomaisella paikkakunnalla ei kohtuullisessa määrin voida tyydyttää.

Milloin pohjaveden ottamista toisen alueelta tarkoittava toimenpide on sellainen, että sitä varten on muusta kuin tässä pykälässä mainitusta syystä hankittava ympäristölupaviraston lupa, on edellä olevien säännösten ohella noudatettava, mitä tällaisesta luvasta jäljempänä säädetään.

7 §

Toimenpiteeseen, jota 1 luvun 18 §:ssä tarkoitetaan ja joka aiheuttaa siinä tarkoitettuja seurauksia, sekä sellaisen muun kuin tilapäisen pohjaveden ottamon tekemiseen, joka on suunniteltu vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa käsittävän vesimäärän ottamista varten, on haettava lupa ympäristölupavirastolta. Sama koskee myös aikaisemmin rakennetun pohjaveden ottamon tai sen käytön laajentamista sellaiseksi taikka sellaisia seurauksia aiheuttamalla, kuin edellä on sanottu, sekä muuta toimenpidettä kuin pohjaveden ottamista, jos toimenpiteen johdosta pohjavettä poistuu pohjavesiesiintymästä muutoin kuin tilapäisesti vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa.

Pohjaveden ottamon omistaja voi muussakin kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettussa tapauksessa saattaa ottamon tekemistä tai muuttamista tarkoittavan toimenpiteen edellytykset ja toimenpiteestä ehkä johtuvat velvollisuudet hakemuksella ympäristölupaviraston tutkittaviksi ja lupapäätöksellä vahvistettaviksi.

12 §

Jos sellaisen pohjaveden ottamon käyttäminen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa tai jonka tekemiseen tai muuttamiseen ei ole tarvinnut hakea ympäristölupaviraston lupaa, aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, on siitä kärsimään joutuneella oikeus hakemuksesta saada asia ympäristölupaviraston käsiteltäväksi ottamon käyttöä sekä käytöstä johtuvan vahingon ja haitan korvaamista koskevien

Tällaista lupaa älköön kuitenkaan myönnettäkö veden johtamiseksi paikkakunnan ulkopuolelle, mikäli vastaavanlaista tarvetta asianomaisella paikkakunnalla ei kohtuullisessa määrin voida tyydyttää.

Milloin pohjaveden ottamista toisen alueelta tarkoittava toimenpide on sellainen, että sitä varten on muusta kuin tässä pykälässä mainitusta syystä hankittava *aluehallintoviraston* lupa, on edellä olevien säännösten ohella noudatettava, mitä tällaisesta luvasta jäljempänä säädetään.

7 §

Toimenpiteeseen, jota 1 luvun 18 §:ssä tarkoitetaan ja joka aiheuttaa siinä tarkoitettuja seurauksia, sekä sellaisen muun kuin tilapäisen pohjaveden ottamon tekemiseen, joka on suunniteltu vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa käsittävän vesimäärän ottamista varten, on haettava lupa *aluehallintovirastolta*. Sama koskee myös aikaisemmin rakennetun pohjaveden ottamon tai sen käytön laajentamista sellaiseksi taikka sellaisia seurauksia aiheuttamalla, kuin edellä on sanottu, sekä muuta toimenpidettä kuin pohjaveden ottamista, jos toimenpiteen johdosta pohjavettä poistuu pohjavesiesiintymästä muutoin kuin tilapäisesti vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa.

Pohjaveden ottamon omistaja voi muussakin kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettussa tapauksessa saattaa ottamon tekemistä tai muuttamista tarkoittavan toimenpiteen edellytykset ja toimenpiteestä ehkä johtuvat velvollisuudet hakemuksella *aluehallintoviraston* tutkittaviksi ja lupapäätöksellä vahvistettaviksi.

12 §

Jos sellaisen pohjaveden ottamon käyttäminen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa tai jonka tekemiseen tai muuttamiseen ei ole tarvinnut hakea *aluehallintoviraston* lupaa, aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, on siitä kärsimään joutuneella oikeus hakemuksesta saada asia *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi ottamon käyttöä sekä käytöstä johtuvan vahingon ja haitan korvaamista

määräysten antamista varten. Älköön tällöin kuitenkaan ottamon käyttöä rajoitettako, ellei yleinen etu tai muu erittäin tärkeä syy sitä vaadi, älköönkään korvausta tällaisen ottamon aiheuttamasta vahingosta ja haitasta määrättäkö pitemmältä kuin viiden viimeisen vuoden ajalta ennen hakemuksen tekemistä.

13 §

Tässä laissa tarkoitetun luvan nojalla perustetun pohjaveden ottamon veden saannin lisäämiseksi tai turvaamiseksi voi ympäristölupavirasto hakemuksesta rajoittaa veden ottamista muusta luvankin nojalla toimivasta pohjaveden ottamosta, mikäli yleinen tarve sitä vaatii. Rajoituksesta johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetys on korvattava. Mikäli rajoitus on niin huomattava, että sen kohteeksi joutunut laitos menettää merkityksensä, voidaan hakija velvoittaa lunastamaan laitos, jos laitoksen omistaja sitä vaatii.

14 §

Milloin pitkäaikainen kuivuus tai muu siihen verrattava syy aiheuttaa pohjaveden saannin melkoisen vähentymisen, voi ympäristölupavirasto hakemuksesta velvoittaa pohjaveden ottamon omistajan tietyksi ajaksi rajoittamaan ottamosta otettavan veden määrää, mikäli tällainen rajoitus on tarpeellinen välttämättömän talousveden saannin turvaamiseksi ottamon ympäristössä. Rajoituksesta johtuva, ilmeisesti kohtuuttomaksi katsottava vahinko voidaan määrätä ottamon omistajalle korvattavaksi. Korvauksen suorittamiseen on, jollei rajoituksesta koituva hyöty pääasiallisesti tule hakijan hyväksi, kaikkien niiden pohjavettä ottavien osallistuttava, joille rajoittamisesta on olennaista etua. Jollei korvausta rajoittamista koskevan hakemuksen yhteydessä voida määrätä, saadaan korvauksen määräämistä myöhemmin erikseen hakea ympäristölupavirastolta.

16 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun veden johtamiseen maahan on saatava ympäristölu-

koskevien määräysten antamista varten. Älköön tällöin kuitenkaan ottamon käyttöä rajoitettako, ellei yleinen etu tai muu erittäin tärkeä syy sitä vaadi, älköönkään korvausta tällaisen ottamon aiheuttamasta vahingosta ja haitasta määrättäkö pitemmältä kuin viiden viimeisen vuoden ajalta ennen hakemuksen tekemistä.

13 §

Tässä laissa tarkoitetun luvan nojalla perustetun pohjaveden ottamon veden saannin lisäämiseksi tai turvaamiseksi voi *aluehallintovirasto* hakemuksesta rajoittaa veden ottamista muusta luvankin nojalla toimivasta pohjaveden ottamosta, mikäli yleinen tarve sitä vaatii. Rajoituksesta johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetys on korvattava. Mikäli rajoitus on niin huomattava, että sen kohteeksi joutunut laitos menettää merkityksensä, voidaan hakija velvoittaa lunastamaan laitos, jos laitoksen omistaja sitä vaatii.

14 §

Milloin pitkäaikainen kuivuus tai muu siihen verrattava syy aiheuttaa pohjaveden saannin melkoisen vähentymisen, voi *aluehallintovirasto* hakemuksesta velvoittaa pohjaveden ottamon omistajan tietyksi ajaksi rajoittamaan ottamosta otettavan veden määrää, mikäli tällainen rajoitus on tarpeellinen välttämättömän talousveden saannin turvaamiseksi ottamon ympäristössä. Rajoituksesta johtuva, ilmeisesti kohtuuttomaksi katsottava vahinko voidaan määrätä ottamon omistajalle korvattavaksi. Korvauksen suorittamiseen on, jollei rajoituksesta koituva hyöty pääasiallisesti tule hakijan hyväksi, kaikkien niiden pohjavettä ottavien osallistuttava, joille rajoittamisesta on olennaista etua. Jollei korvausta rajoittamista koskevan hakemuksen yhteydessä voida määrätä, saadaan korvauksen määräämistä myöhemmin erikseen hakea *aluehallintovirastolta*.

16 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun veden johtamiseen maahan on saatava *aluehallinto-*

paviraston lupa. Lupaa ei saa myöntää, jos toimenpiteestä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 8 §:ssä tarkoitettu seuraus. Luvasta on muutoin voimassa, mitä tämän luvun 8 §:n mukaisesta luvasta säädetään.

viraston lupa. Lupaa ei saa myöntää, jos toimenpiteestä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 8 §:ssä tarkoitettu seuraus. Luvasta on muutoin voimassa, mitä tämän luvun 8 §:n mukaisesta luvasta säädetään.

18 §

Jos veden johtamiseen vesistöstä tai pohjaveden ottamiseen tämän lain mukaan on hankittava ympäristölupaviraston lupa ja johto tulee kulkemaan toisen alueen kautta, on lupapäätökseen hakijan pyynnöstä otettava määräykset siitä, miten hanke 1 momentin säännökset huomioon ottaen on toteutettava. Jos ympäristölupaviraston lupaa ei vaadita taikka johdon tekemisestä ei ole määräystä lupapäätöksessä, voidaan, jollei johdon tekemisestä ole sovittu alueen omistajan kanssa, asia saattaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos johto tulee kulkemaan useamman kunnan alueella, hakemuksella ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

18 §

Jos veden johtamiseen vesistöstä tai pohjaveden ottamiseen tämän lain mukaan on hankittava *aluehallintoviraston* lupa ja johto tulee kulkemaan toisen alueen kautta, on lupapäätökseen hakijan pyynnöstä otettava määräykset siitä, miten hanke 1 momentin säännökset huomioon ottaen on toteutettava. Jos *aluehallintoviraston* lupaa ei vaadita taikka johdon tekemisestä ei ole määräystä lupapäätöksessä, voidaan, jollei johdon tekemisestä ole sovittu alueen omistajan kanssa, asia saattaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai, jos johto tulee kulkemaan useamman kunnan alueella, hakemuksella *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

19 §

Jos vettä johdetaan vesistöstä nesteenä käytettäväksi tarkoitukseen, joka terveydellisistä tai muista tärkeistä yleisistä syistä edellyttää veden puhtaana säilymistä, ympäristölupavirasto voi hakijan pyynnöstä veden johtamista koskevassa lupapäätöksessä, mikäli sellainen annetaan, tai eri hakemuksesta määrätä tietyn, vedenottamon ympärillä olevan maa- tai vesialueen vedenottamon suoja-alueeksi. Suoja-alueella, jota älköön määrättäkö laajemmaksi kuin välttämätön tarve vaatii, ei saa ilman ympäristölupaviraston lupaa pitää sellaista säiliötä, varastoa, viemäriä, johtoa tai muuta laitosta, josta vettä pilaavaa ainetta saattaa päästä vesistöön, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Niin ikään voidaan suoja-alueella, jos siihen on erityistä syytä, antaa lupa puiden ja muun kasvillisuuden poistamiseen. Ympäristölupaviraston asiana on, ottamalla huomioon suojattavan ottamon tarkoitus, antaa päätöksessään määräyksiä tarvittavista suojatoimenpiteistä ja muista suoja-alueen käyttöä koske-

19 §

Jos vettä johdetaan vesistöstä nesteenä käytettäväksi tarkoitukseen, joka terveydellisistä tai muista tärkeistä yleisistä syistä edellyttää veden puhtaana säilymistä, *aluehallintovirasto* voi hakijan pyynnöstä veden johtamista koskevassa lupapäätöksessä, mikäli sellainen annetaan, tai eri hakemuksesta määrätä tietyn, vedenottamon ympärillä olevan maa- tai vesialueen vedenottamon suoja-alueeksi. Suoja-alueella, jota älköön määrättäkö laajemmaksi kuin välttämätön tarve vaatii, ei saa ilman *aluehallintoviraston* lupaa pitää sellaista säiliötä, varastoa, viemäriä, johtoa tai muuta laitosta, josta vettä pilaavaa ainetta saattaa päästä vesistöön, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Niin ikään voidaan suoja-alueella, jos siihen on erityistä syytä, antaa lupa puiden ja muun kasvillisuuden poistamiseen. *Aluehallintoviraston* asiana on, ottamalla huomioon suojattavan ottamon tarkoitus, antaa päätöksessään määräyksiä tarvittavista suojatoimenpiteistä ja muista suoja-alueen

vista rajoituksista. Aikaisemmin annettu päätös ei estä ympäristölupavirastoa asianosaisen tai viranomaisen hakemuksesta uudessa päätöksessään määräämstä uusia suoja-alueen käyttöä koskevia rajoituksia tai lieventämstä entisiä.

käyttöä koskevista rajoituksista. Aikaisemmin annettu päätös ei estä *aluehallintovirasto* asianosaisen tai viranomaisen hakemuksesta uudessa päätöksessään määräämstä uusia suoja-alueen käyttöä koskevia rajoituksia tai lieventämstä entisiä.

20 §

Ympäristölupavirasto voi, mikäli se terveydellisistä syistä tai pohjaveden puhtauden säilyttämiseksi muutoin harkitaan tärkeän tarpeen vaatimaksi, pohjaveden ottamon perustamista koskevassa lupapäätöksessä taikka eri hakemuksesta määrätä tietyn ottamon ympärillä olevan alueen vedenottamon suoja-alueeksi, jolla ilman ympäristölupaviraston lupaa ei saa pitää asuin- taikka muuta vakituksena oleskelupaikkana olevaa rakennusta taikka sellaista varastoa, säiliötä, johtoa, viemäriä tai laitosta, mistä likaa tai muuta veden laatuun vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua.

20 §

Aluehallintovirasto voi, mikäli se terveydellisistä syistä tai pohjaveden puhtauden säilyttämiseksi muutoin harkitaan tärkeän tarpeen vaatimaksi, pohjaveden ottamon perustamista koskevassa lupapäätöksessä taikka eri hakemuksesta määrätä tietyn ottamon ympärillä olevan alueen vedenottamon suoja-alueeksi, jolla ilman *aluehallintoviraston* lupaa ei saa pitää asuin- taikka muuta vakituksena oleskelupaikkana olevaa rakennusta taikka sellaista varastoa, säiliötä, johtoa, viemäriä tai laitosta, mistä likaa tai muuta veden laatuun vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua.

21 §

Milloin kysymys on veden johtamisesta tai pohjaveden ottamisesta tämän luvun 19 §:n 1 momentissa tai 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta myöntää oikeuden sellaisen maa- tai vesialueen käytettäväksi saamiseen tai omaksi lunastamiseen, joka on tarpeen veden käsittelyssä käytettäviä altaita, rakenteita ja laitteita varten.

21 §

Milloin kysymys on veden johtamisesta tai pohjaveden ottamisesta tämän luvun 19 §:n 1 momentissa tai 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta myöntää oikeuden sellaisen maa- tai vesialueen käytettäväksi saamiseen tai omaksi lunastamiseen, joka on tarpeen veden käsittelyssä käytettäviä altaita, rakenteita ja laitteita varten.

22 §

Tässä luvussa tarkoitettun veden johtamista tai ottamista koskevan luvan haltija on vedenhankinnan kriisi- ja häiriötilanteissa oikeutettu ilman ympäristölupaviraston lupaa toimittamaan tilapäisesti vettä muuallekin kuin vedenottoluvassa tarkoitettuun käyttökohteeseen, jos tämä on tarpeen kunnan tai suurehkon kuluttajajoukon vedensaannin turvaamiseksi tai muutoin yleiseltä kannalta merkittävän vesilaitoksen toiminnan turvaa-

22 §

Tässä luvussa tarkoitettun veden johtamista tai ottamista koskevan luvan haltija on vedenhankinnan kriisi- ja häiriötilanteissa oikeutettu ilman *aluehallintoviraston* lupaa toimittamaan tilapäisesti vettä muuallekin kuin vedenottoluvassa tarkoitettuun käyttökohteeseen, jos tämä on tarpeen kunnan tai suurehkon kuluttajajoukon vedensaannin turvaamiseksi tai muutoin yleiseltä kannalta merkittävän vesilaitoksen toiminnan turvaa-

miseksi taikka muusta näihin verrattavasta painavasta syystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta toimenpiteestä on ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle.

10 luku

Jäteveden johtaminen

8 §

Jos viemäri johdetaan yleisen tai yksityisen tien, rautatien tai muun kiskoradan alitse, on vastaavasti voimassa, mitä vesistöön rakentamisen osalta 2 luvun 24 ja 25 §:ssä säädetään, kuitenkin niin, että jos kysymys on viemäriin johtamisesta yksityisen tien alitse eikä viemäriin tekemistä koskeva asia muilta osin ole ympäristölupaviraston tai alueellisen ympäristökeskuksen käsiteltävä, kysymyksen käsitteleminen kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

16 §

Yhteisen viemäriin osalta on soveltuvin osin noudatettava, mitä 6 luvun 17, 18, 20, 21—29, 31 ja 31 a §:ssä säädetään. Viemäriin muodostamista yhteiseksi, yhteisen viemäriin osakkaiden keskinäisiä suhteita sekä viemäriyhtiötä koskevat asiat käsitellään kuitenkin ympäristölupavirastossa.

17 §

Jos yhteiseksi muodostettavaa viemäriä varten on mahdollista tarkoituksenmukaisesti käyttää hyväkseen jo olevaa viemäriä tai sellaisen osaa, voi ympäristölupavirasto asianomaisen uuden viemäriin tekijän hakemuksesta oikeuttaa, tai sen hakemuksesta, jolle jo tehty viemäri kuuluu, velvoittaa lunastamaan aikaisemman viemäriin siitä arvosta, mikä sillä uutta viemäriä tehtäessä on katsottava olevan.

11 luku

miseksi taikka muusta näihin verrattavasta painavasta syystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta toimenpiteestä on ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

10 luku

Jäteveden johtaminen

8 §

Jos viemäri johdetaan yleisen tai yksityisen tien, rautatien tai muun kiskoradan alitse, on vastaavasti voimassa, mitä vesistöön rakentamisen osalta 2 luvun 24 ja 25 §:ssä säädetään, kuitenkin niin, että jos kysymys on viemäriin johtamisesta yksityisen tien alitse eikä viemäriin tekemistä koskeva asia muilta osin ole *aluehallintoviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* käsiteltävä, kysymyksen käsitteleminen kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

16 §

Yhteisen viemäriin osalta on soveltuvin osin noudatettava, mitä 6 luvun 17, 18, 20, 21—29, 31 ja 31 a §:ssä säädetään. Viemäriin muodostamista yhteiseksi, yhteisen viemäriin osakkaiden keskinäisiä suhteita sekä viemäriyhtiötä koskevat asiat käsitellään kuitenkin *aluehallintovirastossa*.

17 §

Jos yhteiseksi muodostettavaa viemäriä varten on mahdollista tarkoituksenmukaisesti käyttää hyväkseen jo olevaa viemäriä tai sellaisen osaa, voi *aluehallintovirasto* asianomaisen uuden viemäriin tekijän hakemuksesta oikeuttaa, tai sen hakemuksesta, jolle jo tehty viemäri kuuluu, velvoittaa lunastamaan aikaisemman viemäriin siitä arvosta, mikä sillä uutta viemäriä tehtäessä on katsottava olevan.

11 luku

Korvaukset

2 §

Jos 1 momentissa tarkoitettua epäkuuntoon joutumisesta aiheutuu ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettua ympäristövahinkoa, sovelletaan sen korvaamiseen tämän pykälän säännösten sijasta sanottua lakia. Asia käsitellään tällöin käräjäoikeudessa, jollei se ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaan kuulu ympäristölupaviraston käsiteltäväksi. Omistajasta ja haltijasta on tällöin voimassa, mitä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettun toiminnan harjoittajasta sanotussa laissa säädetään.

8 §

Ympäristölupavirasto voi lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos ympäristölupavirasto ei käsittele vaatimusta lupa-asian yhteydessä, se käsitellään erillisenä asiana. Korvausvaatimuksen erikseen käsittelemistä koskevaan ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta.

Korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia hakemuksella ympäristölupavirastossa tai, jos kysymys on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämästä luvasta, mainitussa viranomaisessa. Samassa yhteydessä ympäristölupavirasto voi käsitellä vaatimuksen, joka tarkoittaa samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutuneen vahingon korvaamista.

Korvausta sellaisen tähän lakiin perustuvan toimenpiteen johdosta, johon ei tarvita lupaa, tai vahingosta, jota tarkoitetaan tämän luvun 2 §:ssä eikä kysymys ole käräjäoikeudessa käsiteltävästä asiasta, on vaadittava hakemuksella ympäristölupavirastossa. Vahingosta, jota tarkoitetaan tämän luvun 1 §:n 3 momentissa, on korvausta vaadittava lupa-asian yhteydessä tai ellei tämä ole mahdollista, haet-

Korvaukset

2 §

Jos 1 momentissa tarkoitettua epäkuuntoon joutumisesta aiheutuu ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettua ympäristövahinkoa, sovelletaan sen korvaamiseen tämän pykälän säännösten sijasta sanottua lakia. Asia käsitellään tällöin käräjäoikeudessa, jollei se ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaan kuulu *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi. Omistajasta ja haltijasta on tällöin voimassa, mitä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettun toiminnan harjoittajasta sanotussa laissa säädetään.

8 §

Aluehallintovirasto voi lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos *aluehallintovirasto* ei käsittele vaatimusta lupa-asian yhteydessä, se käsitellään erillisenä asiana. Korvausvaatimuksen erikseen käsittelemistä koskevaan ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta.

Korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia hakemuksella *aluehallintovirastossa* tai, jos kysymys on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämästä luvasta, mainitussa viranomaisessa. Samassa yhteydessä *aluehallintovirasto* voi käsitellä vaatimuksen, joka tarkoittaa samalla toimenpiteellä luvasta poiketen aiheutuneen vahingon korvaamista.

Korvausta sellaisen tähän lakiin perustuvan toimenpiteen johdosta, johon ei tarvita lupaa, tai vahingosta, jota tarkoitetaan tämän luvun 2 §:ssä eikä kysymys ole käräjäoikeudessa käsiteltävästä asiasta, on vaadittava hakemuksella *aluehallintovirastossa*. Vahingosta, jota tarkoitetaan tämän luvun 1 §:n 3 momentissa, on korvausta vaadittava lupa-asian yhteydessä tai ellei tämä ole mahdollista, haet-

tava erikseen lupa-asiassa toimivaltaiselta vi-
ranomaiselta.

---

10 §

Vahvistettu korvaus on määrättävä makset-
tavaksi yhdellä kertaa, jollei kysymys ole tä-
män luvun 11 §:ssä tarkoitettusta tapauksesta
tai muut erityiset syyt eivät vaadi sen maksa-
mista määräajoin. Määräajoin maksettavan
korvauksen suorittamisesta voidaan, milloin
korvauksen saaja sitä vaatii, määrätä asetetta-
vaksi ympäristölupaviraston hyväksymä va-
kuus.

11 §

Jollei 1 momentin mukaan toimitettavasta
sähkövoimasta saada asianomaisten kesken
aikaan sopimusta, on ympäristölupaviraston
vahvistettava luovutettava voimamäärä, sen
luovuttamistapa ja jakautuminen vuorokau-
den ja vuoden eri osille sekä muut tarpeelliset
ehdot.

---

12 §

Jos toimenpiteestä, johon tämän lain sään-
nösten mukaan on haettava lupa, on seurauk-
sena, että veden saanti joltakin alueelta estyy
tai huomattavasti vaikeutuu, on ympäristölu-
paviraston, jos asianomainen sitä vaatii, mää-
rättävä, että näin syntyvä vahinko on alueen
omistajalle tai vettä muun erityisen oikeuden
nojalla ottavalle rahalla korvaamisen sijasta
hyvitettävä rakentamalla korvaukseen oikeu-
tetulle uusi kaivo tai syventämällä entistä tahi
jatkamalla vedenjohtoa taikka asettamalla hän-
nen käytettäväkseen kohtuulliset vaatimukset
täyttävä muu vedenottamo siihen kuuluvine
laitteineen sekä johto, joka on tarpeen veden
johtamiseksi asianomaisen tontille tai raken-
nuspaikalle. Tehtyjen laitteiden ja rakennel-
mien kunnossapito kuuluu, jollei ympäristö-
lupavirasto olosuhteet huomioon ottaen toisin
määrää, korvaukseen oikeutetulle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu korvausvel-
ollisuus aiheutuu vedenottamon tekemisestä tai
käyttämisestä, voidaan korvaukseen oikeute-

tava erikseen lupa-asiassa toimivaltaiselta vi-
ranomaiselta.

---

10 §

Vahvistettu korvaus on määrättävä makset-
tavaksi yhdellä kertaa, jollei kysymys ole tä-
män luvun 11 §:ssä tarkoitettusta tapauksesta
tai muut erityiset syyt eivät vaadi sen mak-
samista määräajoin. Määräajoin maksettavan
korvauksen suorittamisesta voidaan, milloin
korvauksen saaja sitä vaatii, määrätä asetet-
tavaksi *aluehallintoviraston* hyväksymä va-
kuus.

11 §

Jollei 1 momentin mukaan toimitettavasta
sähkövoimasta saada asianomaisten kesken
aikaan sopimusta, on *aluehallintoviraston*
vahvistettava luovutettava voimamäärä, sen
luovuttamistapa ja jakautuminen vuorokau-
den ja vuoden eri osille sekä muut tarpeelliset
ehdot.

---

12 §

Jos toimenpiteestä, johon tämän lain sään-
nösten mukaan on haettava lupa, on seurauk-
sena, että veden saanti joltakin alueelta estyy
tai huomattavasti vaikeutuu, on *aluehallinto-
viraston*, jos asianomainen sitä vaatii, mää-
rättävä, että näin syntyvä vahinko on alueen
omistajalle tai vettä muun erityisen oikeuden
nojalla ottavalle rahalla korvaamisen sijasta
hyvitettävä rakentamalla korvaukseen oikeu-
tetulle uusi kaivo tai syventämällä entistä tahi
jatkamalla vedenjohtoa taikka asettamalla hän-
nen käytettäväkseen kohtuulliset vaatimuk-
set täyttävä muu vedenottamo siihen kuulu-
vine laitteineen sekä johto, joka on tarpeen
veden johtamiseksi asianomaisen tontille tai
rakennuspaikalle. Tehtyjen laitteiden ja ra-
kennelmien kunnossapito kuuluu, jollei alue-
hallintovirasto olosuhteet huomioon ottaen
toisin määrää, korvaukseen oikeutetulle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu korvausvel-
ollisuus aiheutuu vedenottamon tekemisestä
tai käyttämisestä, voidaan korvaukseen oi-

tulle, mikäli se kohtuuttomitta kustannuksitta ja ottamon käyttötarkoitusta vaarantamatta käy päinsä, myöntää rahakorvauksen sijasta oikeus saada ottamosta, niin kauan kuin se on käytössä, ympäristölupaviraston vahvistettava, enintään asianomaisen aikaisempaa kulutusta vastaava määrä vettä hinnasta, joka vastaa annettavan veden osuutta ottamon käyttökustannuksista. Tätä varten tarvittava johto veden saantiin oikeutetun tontille tai rakennuspaikalle saakka on korvausvelvollisen kustannuksella rakennettava ja pidettävä kunnossa.

keutetulle, mikäli se kohtuuttomitta kustannuksitta ja ottamon käyttötarkoitusta vaarantamatta käy päinsä, myöntää rahakorvauksen sijasta oikeus saada ottamosta, niin kauan kuin se on käytössä, *aluehallintoviraston* vahvistettava, enintään asianomaisen aikaisempaa kulutusta vastaava määrä vettä hinnasta, joka vastaa annettavan veden osuutta ottamon käyttökustannuksista. Tätä varten tarvittava johto veden saantiin oikeutetun tontille tai rakennuspaikalle saakka on korvausvelvollisen kustannuksella rakennettava ja pidettävä kunnossa.

14 a §

Kertakaikkinen rahakorvaus on määrättävä maksettavaksi tai asianmukaisesti tallettavaksi ympäristölupaviraston määräämänä aikana ennen korvausvelvollisuuden aiheuttavaan toimenpiteeseen ryhtymistä, jolleivät asianosaiset toisin sovi taikka 2 luvun 26 §:stä tai 16 luvun 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Korvaus on kuitenkin maksettava viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun päätös sai lainvoiman.

14 a §

Kertakaikkinen rahakorvaus on määrättävä maksettavaksi tai asianmukaisesti tallettavaksi *aluehallintoviraston* määräämänä aikana ennen korvausvelvollisuuden aiheuttavaan toimenpiteeseen ryhtymistä, jolleivät asianosaiset toisin sovi taikka 2 luvun 26 §:stä tai 16 luvun 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Korvaus on kuitenkin maksettava viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun päätös sai lainvoiman.

14 b §

Korvauksen maksajalla on oikeus vaatia perusteetta tai liikaa maksetun korvauksen palauttamista hakemuksella ympäristölupavirastossa. Takaisinmaksua ei tarvitse suorittaa, jos ympäristölupavirasto tai, jos asia on muutoksenhakuasteessa käsiteltävänä, muutoksenhakuviranomainen maksetun määrän vähäisyyden ja olosuhteet muutoin huomioon ottaen niin määrää.

14 b §

Korvauksen maksajalla on oikeus vaatia perusteetta tai liikaa maksetun korvauksen palauttamista hakemuksella *aluehallintovirastossa*. Takaisinmaksua ei tarvitse suorittaa, jos *aluehallintovirasto* tai, jos asia on muutoksenhakuasteessa käsiteltävänä, muutoksenhakuviranomainen maksetun määrän vähäisyyden ja olosuhteet muutoin huomioon ottaen niin määrää.

15 §

Jos kertakaikkinen korvaus määrätään suoritettavaksi kiinteistön tai siihen kuuluvan alueen luovuttamisesta, kiinteään omaisuuteen perustetusta käyttöoikeudesta tai siihen tämän lain nojalla muutoin kohdistetusta toimenpiteestä ja kysymyksessä oleva omaisuus on kiinnitettyä, tulee ympäristölupaviraston samalla määrätä, että korvaus on päätöksen

15 §

Jos kertakaikkinen korvaus määrätään suoritettavaksi kiinteistön tai siihen kuuluvan alueen luovuttamisesta, kiinteään omaisuuteen perustetusta käyttöoikeudesta tai siihen tämän lain nojalla muutoin kohdistetusta toimenpiteestä ja kysymyksessä oleva omaisuus on kiinnitettyä, tulee *aluehallintoviraston* samalla määrätä, että korvaus on päätök-

saatua lainvoiman talletettava lääninhallitukseen ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin hänellä oli asianomaiseen kiinteistöön.

sen saatua lainvoiman talletettava *aluehallintovirastoon* ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin hänellä oli asianomaiseen kiinteistöön.

21 §

Sellaisesta erityisestä menetyksestä, joka on aiheutunut tässä laissa tarkoitetun luvan myöntämisen ja toimenpiteeseen ryhtymisen tai luvan raukeamisen välisenä aikana ja josta ei ole määrätty maksettavaksi korvausta, voidaan vaatia korvausta hakemuksella ympäristölupavirastossa.

Jos luvan saajan on 14 a §:n 2 momentin nojalla maksettava korvaus tai osa siitä ennen toimenpiteen aloittamista, ja hän sittemmin ilmoittaa luopuvansa yrityksestä, jota ei ole aloitettu, ympäristölupavirasto voi luvanhaltijan hakemuksesta todeta luvan rauenneeksi ja poistaa siinä asetetun korvausvelvollisuuden. Samalla voidaan kuitenkin määrätä korvaus edellä 1 momentissa tarkoitetusta erityisestä menetyksestä. Päätös voidaan kokonaan tai osittain määrätä täytäntöön pantavaksi muutoksenhausta huolimatta.

12 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Ympäristölupaviraston tai sen määräyksestä alueellisen ympäristökeskuksen on ilmoitettava asianomaiselle maanmittaustoimistolle, kun 1 momentissa tarkoitettua lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja lunastettavan alueen omaisuuden saaja on suorittanut korvausvelvollisuutensa. Lohkomistoimitus tulee vireille ilman eri hakemusta, kun ilmoitus lunastuksen päättymisestä on saapunut.

2 §

Ympäristölupaviraston on viipymättä ilmoitettava päätöksestä, jolla on annettu oikeus tai

21 §

Sellaisesta erityisestä menetyksestä, joka on aiheutunut tässä laissa tarkoitetun luvan myöntämisen ja toimenpiteeseen ryhtymisen tai luvan raukeamisen välisenä aikana ja josta ei ole määrätty maksettavaksi korvausta, voidaan vaatia korvausta hakemuksella *aluehallintovirastossa*.

Jos luvan saajan on 14 a §:n 2 momentin nojalla maksettava korvaus tai osa siitä ennen toimenpiteen aloittamista, ja hän sittemmin ilmoittaa luopuvansa yrityksestä, jota ei ole aloitettu, *aluehallintovirasto* voi luvanhaltijan hakemuksesta todeta luvan rauenneeksi ja poistaa siinä asetetun korvausvelvollisuuden. Samalla voidaan kuitenkin määrätä korvaus edellä 1 momentissa tarkoitetusta erityisestä menetyksestä. Päätös voidaan kokonaan tai osittain määrätä täytäntöön pantavaksi muutoksenhausta huolimatta.

12 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Aluehallintoviraston tai sen määräyksestä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilmoitettava asianomaiselle maanmittaustoimistolle, kun 1 momentissa tarkoitettua lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja lunastettavan alueen omaisuuden saaja on suorittanut korvausvelvollisuutensa. Lohkomistoimitus tulee vireille ilman eri hakemusta, kun ilmoitus lunastuksen päättymisestä on saapunut.

2 §

Aluehallintoviraston on viipymättä ilmoitettava päätöksestä, jolla on annettu oikeus

määrätty velvollisuus lunastaa kiinteistö, asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtäviä merkintöjä varten. Lunastus merkitään päättyneeksi, kun kirjaamisviranomaiselle toimitetaan selvitys siitä, että lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja että omistajalle tuleva korvaus on tälle suoritettu tai talletettu asianmukaisesti.

tai määrätty velvollisuus lunastaa kiinteistö, asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtäviä merkintöjä varten. Lunastus merkitään päättyneeksi, kun kirjaamisviranomaiselle toimitetaan selvitys siitä, että lunastusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi ja että omistajalle tuleva korvaus on tälle suoritettu tai talletettu asianmukaisesti.

---

3 §

Jos muuta kiinteistöön kohdistuvaa oikeutta ei yrityksen toteuttamisen vuoksi voida säilyttää taikka tällaisen oikeuden käyttäminen huomattavasti vaikeutuu ja sen haltija vaatii oikeuden lunastamista, ympäristölupaviraston tulee lunastamista koskevassa päätöksessään määrätä oikeus raukeamaan siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi ja oikeuden menettämisestä suoritettava korvaus, mikäli sellainen on määrätty, on maksettu tai asianmukaisesti talletettu.

---

3 §

Jos muuta kiinteistöön kohdistuvaa oikeutta ei yrityksen toteuttamisen vuoksi voida säilyttää taikka tällaisen oikeuden käyttäminen huomattavasti vaikeutuu ja sen haltija vaatii oikeuden lunastamista, *aluehallintoviraston* tulee lunastamista koskevassa päätöksessään määrätä oikeus raukeamaan siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi ja oikeuden menettämisestä suoritettava korvaus, mikäli sellainen on määrätty, on maksettu tai asianmukaisesti talletettu.

---

6 §

Jos sellaista yritystä varten, jonka toimeenpanemiseen on annettu tässä laissa tarkoitettu lupa, on muutoin kuin tämän lain nojalla saatu sitä varten tarpeellinen alue ja tämä alue riidan, konkurssin tai ulosoton johdosta taikka muusta syystä on joutunut pois siltä, jolle sen lupaa myönnettäessä katsottiin kuuluvan, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta, jos se yrityksen laadun ja merkityksen huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi, antaa yrityksen omistajalle kysymyksessä olevaan alueeseen sellaisen käyttöoikeuden, jota 2 luvun 7 §:ssä tarkoitetaan.

Jos 2 momentissa mainitulla tavalla saatu oikeus voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan on menetetty, voi ympäristölupavirasto hakemuksesta antaa voimalaitoksen omistajalle 3 luvun 9 §:n mukaisen pysyvän käyttöoikeuden tähän vesivoimaan.

---

6 §

Jos sellaista yritystä varten, jonka toimeenpanemiseen on annettu tässä laissa tarkoitettu lupa, on muutoin kuin tämän lain nojalla saatu sitä varten tarpeellinen alue ja tämä alue riidan, konkurssin tai ulosoton johdosta taikka muusta syystä on joutunut pois siltä, jolle sen lupaa myönnettäessä katsottiin kuuluvan, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta, jos se yrityksen laadun ja merkityksen huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi, antaa yrityksen omistajalle kysymyksessä olevaan alueeseen sellaisen käyttöoikeuden, jota 2 luvun 7 §:ssä tarkoitetaan.

Jos 2 momentissa mainitulla tavalla saatu oikeus voimalaitoksessa käyttöön otettuun vesivoimaan on menetetty, voi *aluehallintovirasto* hakemuksesta antaa voimalaitoksen omistajalle 3 luvun 9 §:n mukaisen pysyvän käyttöoikeuden tähän vesivoimaan.

11 §

Ympäristölupaviraston on pidettävä vesipää-
tösrekisteriä, johon on merkittävä tiedot
ympäristölupaviraston, Vaasan hallinto-oi-
keuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tä-
män lain nojalla antamista päätöksistä.

Päättösrekisteriin voidaan tehdä merkintöjä
myös ympäristölupavirastoa edeltäneiden ve-
sioikeudellisten lupaviranomaisten ratkaisuis-
ta.

Ympäristölupavirasto päättää rekisteriin
merkittyjen tietojen luovuttamisesta. Jokaisella
on oikeus saada luettavakseen päätösrekiste-
riin sisältyvät tiedot ja itse niitä jäljentää.
Tarkemmat säännökset päätösrekisteriin mer-
kittävistä tiedoista ja rekisterin käyttämisestä
annetaan asetuksella.

14 §

Säännöstelymaksu, josta säädetään 8 luvun
25 §:ssä, on ympäristölupaviraston määrättä-
vä suoritettavaksi sen läänin lääninhallituk-
selle, jonka alueella kunta, jonka hyväksi
maksu on käytettävä, sijaitsee. Myöntäessään
kunnalle sen hakemuksesta varoja tulee lään-
inhallituksen samalla määrätä, mihin tarkoi-
tukseen ne saadaan käyttää.

16 §

Toimenpiteestä, joka tarkoittaa vesistön jär-
jestelyä tai säännöstelyä taikka maa-ainesten
ottamista vesistön pohjasta, on, sen mukaan
kuin siitä asetuksella säädetään, ennakolta
tehtävä ilmoitus alueelliselle ympäristökes-
kukselle. Ilmoituksen tekeminen ei kuiten-
kaan ole tarpeen, jos toimenpiteeseen haetaan
ympäristölupaviraston lupa.

17 §

Ennen 1 momentissa tarkoitettua räjäyttä-
mistä siitä on ilmoitettava asianomaiselle po-
liisiviranomaiselle ja alueelliselle ympäristö-
keskukselle.

18 §

Milloin 1 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoi-
tettua vesialueen rajaa maata vastaan on ve-

11 §

Aluehallintoviraston on pidettävä vesipää-
tösrekisteriä, johon on merkittävä tiedot
aluehallintoviraston, Vaasan hallinto-oikeu-
den ja korkeimman hallinto-oikeuden tämän
lain nojalla antamista päätöksistä.

Päättösrekisteriin voidaan tehdä merkintöjä
myös *aluehallintovirastoa* edeltäneiden ve-
sioikeudellisten lupaviranomaisten ratkaisuis-
ta.

Aluehallintovirasto päättää rekisteriin mer-
kittyjen tietojen luovuttamisesta. Jokaisella
on oikeus saada luettavakseen päätösrekiste-
riin sisältyvät tiedot ja itse niitä jäljentää.
Tarkemmat säännökset päätösrekisteriin mer-
kittävistä tiedoista ja rekisterin käyttämisestä
annetaan asetuksella.

14 §

Säännöstelymaksu, josta säädetään 8 luvun
25 §:ssä, on *aluehallintoviraston* määrättävä
suoritettavaksi sille *aluehallintovirastolle*,
jonka *toimialueella* kunta, jonka hyväksi
maksu on käytettävä, sijaitsee. Myöntäessään
kunnalle sen hakemuksesta varoja tulee *alue-
hallintoviraston* samalla määrätä, mihin tar-
koitukseen ne saadaan käyttää.

16 §

Toimenpiteestä, joka tarkoittaa vesistön jär-
jestelyä tai säännöstelyä taikka maa-ainesten
ottamista vesistön pohjasta, on, sen mu-
kaan kuin siitä asetuksella säädetään, enna-
kolta tehtävä ilmoitus *elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskukselle*. Ilmoituksen tekeminen
ei kuitenkaan ole tarpeen, jos toimenpitee-
seen haetaan *aluehallintoviraston* lupa.

17 §

Ennen 1 momentissa tarkoitettua räjäyttä-
mistä siitä on ilmoitettava asianomaiselle po-
liisiviranomaiselle ja *elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskukselle*.

18 §

Milloin 1 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoi-
tettua vesialueen rajaa maata vastaan on ve-

sistön säännöstelyn aiheuttaman vedenkorkeuksien vaihtelun johdosta vaikea määrätä, ympäristölupavirasto voi säännöstelyä koskevassa lupapäätöksessä tai erikseen tehdystä hakemuksesta määrätä, missä sanotun rajan on katsottava kulkevan.

19 §

Milloin poikkeuksellisista luonnonoloista tai muusta ylivoimaisesta tapahtumasta johtuu veden tulva taikka muu sellainen vesistön tai sen vesiolojen muutos, joka voi aiheuttaa yleistä vaaraa ihmisen hengelle tai terveydelle taikka suurta vahinkoa yksityiselle tai yleiselle edulle, ympäristölupavirasto voi alueellisen ympäristökeskuksen hakemuksesta ja tämän lain 1 luvun säännösten sekä mahdollisten lupapäätösten estämättä määrätä suoritettaviksi vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämättömiä väliaikaisia toimenpiteitä (vaarantorjuntatoimet). Alueellinen ympäristökeskus saa tehdä edellä tarkoitetun hakemuksen saatuaan siihen maa- ja metsätaloustaloustieteiden tutkimuskeskuksen suostumuksen.

Jos luvan saanutta yritystä toteutettaessa tarvitaan tilapäisiä määräyksiä toimenpiteistä, joihin tulvan, sortuman tai supon vuoksi tahi muusta poikkeuksellisesta syystä on kiireellisesti ryhdyttävä, voi ympäristölupavirasto hakemuksesta antaa niihin luvan. Toimenpiteestä johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetyks on hakemuksesta korvattava.

Käsitellessään tässä pykälässä tarkoitettua hakemusta ympäristölupavirasto voi poiketa 16 luvussa olevista menettelyä koskevista säännöksistä.

Tässä tarkoitettu ympäristölupaviraston päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

14 luku

Viranomaisia koskevia yleisiä säännöksiä

1 §

Vesitalousasioita käsittelevät ympäristölu-

sistön säännöstelyn aiheuttaman vedenkorkeuksien vaihtelun johdosta vaikea määrätä, *aluehallintovirasto* voi säännöstelyä koskevassa lupapäätöksessä tai erikseen tehdystä hakemuksesta määrätä, missä sanotun rajan on katsottava kulkevan.

19 §

Milloin poikkeuksellisista luonnonoloista tai muusta ylivoimaisesta tapahtumasta johtuu veden tulva taikka muu sellainen vesistön tai sen vesiolojen muutos, joka voi aiheuttaa yleistä vaaraa ihmisen hengelle tai terveydelle taikka suurta vahinkoa yksityiselle tai yleiselle edulle, *aluehallintovirasto* voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hakemuksesta ja tämän lain 1 luvun säännösten sekä mahdollisten lupapäätösten estämättä määrätä suoritettaviksi vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämättömiä väliaikaisia toimenpiteitä (vaarantorjuntatoimet). *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* saa tehdä edellä tarkoitetun hakemuksen saatuaan siihen maa- ja metsätaloustaloustieteiden tutkimuskeskuksen suostumuksen.

Jos luvan saanutta yritystä toteutettaessa tarvitaan tilapäisiä määräyksiä toimenpiteistä, joihin tulvan, sortuman tai supon vuoksi tahi muusta poikkeuksellisesta syystä on kiireellisesti ryhdyttävä, voi *aluehallintovirasto* hakemuksesta antaa niihin luvan. Toimenpiteestä johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetyks on hakemuksesta korvattava.

Käsitellessään tässä pykälässä tarkoitettua hakemusta *aluehallintovirasto* voi poiketa 16 luvussa olevista menettelyä koskevista säännöksistä.

Tässä tarkoitettu *aluehallintoviraston* päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

14 luku

Viranomaisia koskevia yleisiä säännöksiä

1 §

Vesitalousasioita käsittelevät *aluehallinto-*

pavirasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai ojitustoimituksen toimitusmiehet, ellei jonkin asian osalta muuta säädetä. Käräjäoikeus käsittelee tämän lain mukaiset riita- ja rikosasiat sekä 1 luvun 25 §:n mukaiset asiat. Sama koskee tässä laissa kanteella viireille pantavaksi säädettyä asiaa.

virasto, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai ojitustoimituksen toimitusmiehet, ellei jonkin asian osalta muuta säädetä. Käräjäoikeus käsittelee tämän lain mukaiset riita- ja rikosasiat sekä 1 luvun 25 §:n mukaiset asiat. Sama koskee tässä laissa kanteella viireille pantavaksi säädettyä asiaa.

---

 2 §

Jos riita tai epäselvyys koskee luvan tarpeellisuutta, lupamääräysten soveltamista tai yrityksen toteuttamista tai kunnossapitovelvollisuutta, laitoksen tai rakennelman poistamista tai olojen ennalleen palauttamista ja sen ratkaisu ilmeisesti vaikuttaisi muuhunkin kuin kantajan tai vastaajan oikeuteen tai etuun, asia pannaan viireille hakemuksella ympäristölupavirastossa. Mikäli tällainen asia on pantu viireille käräjäoikeudessa, on tämän jätettävä asia sillensä ja siirrettävä se tältä osin ympäristölupaviraston käsiteltäväksi. Käräjäoikeus ei saa ratkaista korvausta koskevaa vaatimusta ennen kuin tässä momentissa tarkoitettu asia on ratkaistu lainvoimaisesti.

---

 2 §

Jos riita tai epäselvyys koskee luvan tarpeellisuutta, lupamääräysten soveltamista tai yrityksen toteuttamista tai kunnossapitovelvollisuutta, laitoksen tai rakennelman poistamista tai olojen ennalleen palauttamista ja sen ratkaisu ilmeisesti vaikuttaisi muuhunkin kuin kantajan tai vastaajan oikeuteen tai etuun, asia pannaan viireille hakemuksella *aluehallintovirastossa*. Mikäli tällainen asia on pantu viireille käräjäoikeudessa, on tämän jätettävä asia sillensä ja siirrettävä se tältä osin *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi. Käräjäoikeus ei saa ratkaista korvausta koskevaa vaatimusta ennen kuin tässä momentissa tarkoitettu asia on ratkaistu lainvoimaisesti.

---

 3 §

Rikosasiassa, jossa on kysymys tämän lain 13 luvussa rangaistavaksi säädetystä teosta, voi alueellinen ympäristökeskus käyttää asianomistajan puhevaltaa, jos yleistä etua on loukattu.

---

 3 §

Rikosasiassa, jossa on kysymys tämän lain 13 luvussa rangaistavaksi säädetystä teosta, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* käyttää asianomistajan puhevaltaa, jos yleistä etua on loukattu.

---

 4 §

Mikäli yleisessä tuomioistuimessa on käsiteltävänä riita- tai rikosasia, jonka ratkaiseminen edellyttää erityistä vesitalousasiain tuntemusta, on tuomioistuimen hankittava asiasta tältä osin lausunto siltä ympäristölupavirastolta, jonka toimialueen vesioloja asia koskee.

---

 4 §

Mikäli yleisessä tuomioistuimessa on käsiteltävänä riita- tai rikosasia, jonka ratkaiseminen edellyttää erityistä vesitalousasiain tuntemusta, on tuomioistuimen hankittava asiasta tältä osin lausunto siltä *aluehallintovirastolta*, jonka toimialueen vesioloja asia koskee.

---

 16 luku

Hakemusasioiden käsittely ympäristölupa-

---

 16 luku

Hakemusasioiden käsittely *aluehallintovi-*

virastossa

1 §

Hakemusasia pannaan vireille ympäristölupavirastossa kirjallisella hakemuksella.

Hakemus ja sen liitteet on annettava ympäristölupavirastolle kolmena kappaleena.

1 a §

Ympäristölupavirasto voi pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaiselta yhteysviranomaiselta lausuntoa arviointimenettelyn tarpeellisuudesta jo ennen hakemuksen tiedoksiantamista.

2 §

Jos tämän lain mukaista hakemusasiaa käsiteltäessä ilmenee, että toimintaa varten on 1 momentin mukaisesti tarpeen myös ympäristölupa, ympäristölupaviraston on kehotettava hakijaa asettamassaan kohtuullisessa määräajassa esittämään ympäristölupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva lupahakemus jätetään tutkimatta.

3 §

Jos hakemukseen liitetty selvitys on puutteellinen tai erityistä lisäselvitystä on pidettävä tarpeellisena, hakijalle on määrättävä aika hakemuksen täydentämiseen uhalla, että asia muutoin voidaan jättää sikseen. Jos hakija ei ole toimittanut hakemusasiakirjoja riittävän useana kappaleena, hakijaa on kehotettava toimittamaan määräajassa puuttuvat kappaleet. Jos hakija ei niitä toimita, ympäristölupavirasto huolehtii asiakirjojen jäljentämisestä hakijan kustannuksella. Jos kysymyksessä on vaikeasti jäljennettävissä oleva kartta tai piirros taikka muu asiakirja, ympäristölupaviraston ei tarvitse sitä jäljentää. Tällöin asianosaiselle, jolle ympäristölupavirastolle toimitetut asiakirjat muutoin annetaan tiedoksi, on ilmoitettava, että asiakirjaa pidetään asianosaisen nähtävänä ympäristölupaviraston määräämässä paikassa.

rastossa

1 §

Hakemusasia pannaan vireille *aluehallintovirastossa* kirjallisella hakemuksella.

Hakemus ja sen liitteet on annettava *aluehallintovirastolle* kolmena kappaleena.

1 a §

Aluehallintovirasto voi pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaiselta yhteysviranomaiselta lausuntoa arviointimenettelyn tarpeellisuudesta jo ennen hakemuksen tiedoksiantamista.

2 §

Jos tämän lain mukaista hakemusasiaa käsiteltäessä ilmenee, että toimintaa varten on 1 momentin mukaisesti tarpeen myös ympäristölupa, *aluehallintoviraston* on kehotettava hakijaa asettamassaan kohtuullisessa määräajassa esittämään ympäristölupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva lupahakemus jätetään tutkimatta.

3 §

Jos hakemukseen liitetty selvitys on puutteellinen tai erityistä lisäselvitystä on pidettävä tarpeellisena, hakijalle on määrättävä aika hakemuksen täydentämiseen uhalla, että asia muutoin voidaan jättää sikseen. Jos hakija ei ole toimittanut hakemusasiakirjoja riittävän useana kappaleena, hakijaa on kehotettava toimittamaan määräajassa puuttuvat kappaleet. Jos hakija ei niitä toimita, *aluehallintovirasto* huolehtii asiakirjojen jäljentämisestä hakijan kustannuksella. Jos kysymyksessä on vaikeasti jäljennettävissä oleva kartta tai piirros taikka muu asiakirja, *aluehallintoviraston* ei tarvitse sitä jäljentää. Tällöin asianosaiselle, jolle *aluehallintovirastolle* toimitetut asiakirjat muutoin annetaan tiedoksi, on ilmoitettava, että asiakirjaa pidetään asianosaisen nähtävänä *aluehallintoviraston* määräämässä paikassa.

5 §

Jos hakemuksessa tarkoitetun yrityksen vaikutusten ja siitä aiheutuvien edunmenetysten yksityiskohtainen selvittäminen havaitaan välttämättömäksi eikä tarvittavaa selvitystä voida saada tämän luvun 6 ja 11 a §:ssä säädetyllä tavalla, ympäristölupaviraston on määrättävä hakemusasiasia tai, jos kysymys on tämän luvun 24 §:ssä tarkoitetusta menettelystä, myös hakemusasian erikseen ratkaistava osa käsiteltäväksi katselmustoimituksessa 18 luvun mukaisesti.

Ympäristölupavirasto voi erityisestä syystä määrätä katselmustoimituksen jaettavaksi eri osiin tai määrätä asian muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa käsiteltäväksi vain joltakin osalta katselmustoimituksessa.

7 §

Jollei tämän luvun 9 §:stä muuta johdu, hakemus on annettava tiedoksi kuulutuksella, jossa on ilmoitettava, mitä tämän luvun 6 §:n mukaisesti on noudatettava muistutuksia ja vaatimuksia tehtäessä. Kuulutus on pantava ympäristölupaviraston ilmoitustaululla yleisesti nähtäväksi ja saatettava niissä kunnissa, joiden alueelle hakemuksessa tarkoitetun yrityksen vaikutukset ulottuvat tai joiden vesioaloja asia muutoin koskee, tiedoksi sillä tavoin, kuin julkisista kuulutuksista säädetään. Kuulutus on pidettävä nähtävänä 30 päivän ajan ympäristölupaviraston määräämästä päivästä, jollei ympäristölupavirasto asian laadun perusteella ole määrännyt tätä pitempää, enintään 45 päivän määräaika. Kappale hakemusta ja sen liitteitä on sanotussa tarkoituksessa toimitettava asianomaiseen kuntaan pidettäväksi nähtävänä kuulutuksessa mainitussa paikassa.

Ympäristölupavirasto voi tarvittaessa ilmoittaa kuulutuksen julkaisemisesta hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

7 a §

Yrityksen vaikutusalueen asukkailla, joiden

5 §

Jos hakemuksessa tarkoitetun yrityksen vaikutusten ja siitä aiheutuvien edunmenetysten yksityiskohtainen selvittäminen havaitaan välttämättömäksi eikä tarvittavaa selvitystä voida saada tämän luvun 6 ja 11 a §:ssä säädetyllä tavalla, *aluehallintoviraston* on määrättävä hakemusasiasia tai, jos kysymys on tämän luvun 24 §:ssä tarkoitetusta menettelystä, myös hakemusasian erikseen ratkaistava osa käsiteltäväksi katselmustoimituksessa 18 luvun mukaisesti.

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä määrätä katselmustoimituksen jaettavaksi eri osiin tai määrätä asian muissakin kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa käsiteltäväksi vain joltakin osalta katselmustoimituksessa.

7 §

Jollei tämän luvun 9 §:stä muuta johdu, hakemus on annettava tiedoksi kuulutuksella, jossa on ilmoitettava, mitä tämän luvun 6 §:n mukaisesti on noudatettava muistutuksia ja vaatimuksia tehtäessä. Kuulutus on pantava *aluehallintoviraston* ilmoitustaululla yleisesti nähtäväksi ja saatettava niissä kunnissa, joiden alueelle hakemuksessa tarkoitetun yrityksen vaikutukset ulottuvat tai joiden vesioaloja asia muutoin koskee, tiedoksi sillä tavoin, kuin julkisista kuulutuksista säädetään. Kuulutus on pidettävä nähtävänä 30 päivän ajan *aluehallintoviraston* määräämästä päivästä, jollei *aluehallintovirasto* asian laadun perusteella ole määrännyt tätä pitempää, enintään 45 päivän määräaika. Kappale hakemusta ja sen liitteitä on sanotussa tarkoituksessa toimitettava asianomaiseen kuntaan pidettäväksi nähtävänä kuulutuksessa mainitussa paikassa.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa ilmoittaa kuulutuksen julkaisemisesta hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

7 a §

Yrityksen vaikutusalueen asukkailla, joiden

asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin yrityksen toteuttaminen saattaa vaikuttaa, ja heitä edustavilla yhteisöillä on oikeus esittää ympäristölupavirastolle mielipiteensä hakemuksen johdosta 7 §:n mukaisesti määrättyä aikana.

asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin yrityksen toteuttaminen saattaa vaikuttaa, ja heitä edustavilla yhteisöillä on oikeus esittää *aluehallintovirastolle* mielipiteensä hakemuksen johdosta 7 §:n mukaisesti määrättyä aikana.

8 §

Ympäristölupavirasto voi 1 momentin mukaisesti antaa tiedon muullekin henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle.

8 §

Aluehallintovirasto voi 1 momentin mukaisesti antaa tiedon muullekin henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle.

9 §

Merkitykseltään vähäisissä sekä sellaisissa hakemusasioissa, joissa edellä olevien säännösten mukainen tiedoksianto asian laadun vuoksi ei ole tarpeen, ympäristölupavirasto voi päättää, että hakemuksesta on annettava tieto muulla tavoin, kuin tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään, taikka milloin asia ei vaikuta muiden oikeuteen tai etuun, ettei tiedoksiantamista tarvita.

9 §

Merkitykseltään vähäisissä sekä sellaisissa hakemusasioissa, joissa edellä olevien säännösten mukainen tiedoksianto asian laadun vuoksi ei ole tarpeen, *aluehallintovirasto* voi päättää, että hakemuksesta on annettava tieto muulla tavoin, kuin tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään, taikka milloin asia ei vaikuta muiden oikeuteen tai etuun, ettei tiedoksiantamista tarvita.

11 a §

Ympäristölupavirasto voi tässä luvussa tarkoitetun tiedoksiantamisen jälkeen määrätä suoritettavaksi selvitysmenettelyn, jos se on tarpeen asian ratkaisemiseen vaikuttavan selvityksen saamiseksi eikä selvitystä muutoin voida vaikeuksitta saada. Selvitysmenettelyssä on suoritettava ympäristölupaviraston määräämä lisätutkimus ja laadittava siitä lausunto.

11 a §

Aluehallintovirasto voi tässä luvussa tarkoitetun tiedoksiantamisen jälkeen määrätä suoritettavaksi selvitysmenettelyn, jos se on tarpeen asian ratkaisemiseen vaikuttavan selvityksen saamiseksi eikä selvitystä muutoin voida vaikeuksitta saada. Selvitysmenettelyssä on suoritettava *aluehallintoviraston* määräämä lisätutkimus ja laadittava siitä lausunto.

Ympäristölupaviraston on ilmoitettava asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle asian määräämisestä selvitysmenettelyyn. Selvitysmenettelyn suorittaa alueellisen ympäristökeskuksen määräämä ympäristöhallinnon palveluksessa oleva virkamies tai työsopimussuhteinen henkilö, jolla on asiantuntemusta selvitettävän osakysymyksen alalta. Työsopimussuhteisesta henkilöstä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään tai sen nojalla määrätään vastaavaan tehtävään määrätystä virkamiehestä. Alueellisen ympäristökeskuksen on ilmoitettava määräyksestä ympäristölupavirastolle.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* asian määräämisestä selvitysmenettelyyn. Selvitysmenettelyn suorittaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määräämä ympäristöhallinnon palveluksessa oleva virkamies tai työsopimussuhteinen henkilö, jolla on asiantuntemusta selvitettävän osakysymyksen alalta. Työsopimussuhteisesta henkilöstä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään tai sen nojalla määrätään vastaavaan tehtävään määrätystä virkamiehestä. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilmoitettava määräyksestä *aluehallintoviras-*

tolle.

11 b §

Selvitysmenettelyssä asianosaisille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi, jos ympäristölupavirasto on niin määrännyt. Kutsu on lähetettävä asianosaisille tiedossa olevalla postiosoitteella vähintään seitsemän päivää ennen kokousta tai maastotarkastusta. Kutsussa on mainittava, missä asiakirjat pidetään nähtävinä. Kokouksessa tai maastotarkastuksessa esitetyt vaatimukset tai selvitykset on merkittävä pöytäkirjaan.

11 c §

Selvitysmenettelyssä laadittava lausunto ja muut asiakirjat on toimitettava ympäristölupavirastolle viimeistään kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun asianomainen henkilö määrättiin tehtävään. Erityisestä syystä ympäristölupavirasto voi poiketa määräajasta.

12 §

Jos kahden tai useamman hakijan hakemukset läheisesti liittyvät toisiinsa, ympäristölupavirasto voi määrätä ne käsiteltäväksi yhdessä, mikäli sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena eikä yhteinen käsittely aiheuta kenellekään hakijoista kohtuuttomasti viivästyä tai muuta haittaa.

Milloin useilla hakemuksilla osaksi tai kokonaan pyritään saman tarkoituksen toteuttamiseen eri tavoilla taikka asian käsittelyn aikana vaaditaan yrityksen toimeenpanemista muunlaisena, kuin hakemuksessa on tarkoitettu, ympäristölupavirasto voi, sitten kun asianosaisille ja tarvittaessa muille, joiden oikeutta tai etua asia koskee, on varattu tilaisuus lausua asiasta, määrätä asian käsittelyä jatkettavaksi sellaista toimenpidettä tai yritystä koskevaksi hakemusasiaina, joka olosuhteet huomioon ottaen katsotaan asianmukaisimmaksi. Jos toisenlaisen toimenpiteen tai yrityksen edellytyksenä on, että sitä kannattaa määränemmistö, on tämän edellytyksen olemassaolo todettava ennen määräyksen antamista.

11 b §

Selvitysmenettelyssä asianosaisille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi, jos *aluehallintovirasto* on niin määrännyt. Kutsu on lähetettävä asianosaisille tiedossa olevalla postiosoitteella vähintään seitsemän päivää ennen kokousta tai maastotarkastusta. Kutsussa on mainittava, missä asiakirjat pidetään nähtävinä. Kokouksessa tai maastotarkastuksessa esitetyt vaatimukset tai selvitykset on merkittävä pöytäkirjaan.

11 c §

Selvitysmenettelyssä laadittava lausunto ja muut asiakirjat on toimitettava *aluehallintovirastolle* viimeistään kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun asianomainen henkilö määrättiin tehtävään. Erityisestä syystä *aluehallintovirasto* voi poiketa määräajasta.

12 §

Jos kahden tai useamman hakijan hakemukset läheisesti liittyvät toisiinsa, *aluehallintovirasto* voi määrätä ne käsiteltäväksi yhdessä, mikäli sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena eikä yhteinen käsittely aiheuta kenellekään hakijoista kohtuuttomasti viivästyä tai muuta haittaa.

Milloin useilla hakemuksilla osaksi tai kokonaan pyritään saman tarkoituksen toteuttamiseen eri tavoilla taikka asian käsittelyn aikana vaaditaan yrityksen toimeenpanemista muunlaisena, kuin hakemuksessa on tarkoitettu, *aluehallintovirasto* voi, sitten kun asianosaisille ja tarvittaessa muille, joiden oikeutta tai etua asia koskee, on varattu tilaisuus lausua asiasta, määrätä asian käsittelyä jatkettavaksi sellaista toimenpidettä tai yritystä koskevaksi hakemusasiaina, joka olosuhteet huomioon ottaen katsotaan asianmukaisimmaksi. Jos toisenlaisen toimenpiteen tai yrityksen edellytyksenä on, että sitä kannattaa määränemmistö, on tämän edellytyksen olemassaolo todettava ennen määräyksen antamista.

13 §

Ympäristölupavirasto tai sen määräyksestä sen puheenjohtaja, jäsen tai virkamies voi suorittaa paikalla tarkastuksen, josta laadittu pöytäkirja on liitettävä asiakirjoihin. Tarkastuksen yhteydessä tai muutoin voidaan tarpeen mukaan kuulla suullisesti asianosaisia tai hankkia suullisesti selvitystä.

Ympäristölupavirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa valallisesti ja asianosaista totuusvakuutuksen nojalla (todistajien kuuleminen). Niille asianosaisille, joita todistajien kuuleminen koskee, on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksettavan korvauksen osalta on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölain 49 §:ssä säädetään.

14 §

Jos hakemusasiassa on pidetty katselmuksitoimitus ja asiakirjat ovat saapuneet ympäristölupavirastoon ja muistutusten, vaatimusten sekä huomautusten esittämiselle varattu määräaika on päättynyt, ympäristölupavirasto voi pyytää toimitusinsinööriltä lausunnon tehtyjen muistutusten, vaatimusten ja huomautusten johdosta.

18 §

Jos ympäristölupavirasto havaitsee 18 luvussa tarkoitetun katselmuksitoimituksen puutteelliseksi, se voi määrätä pidettäväksi uuden tai täydentävän katselmuksitoimituksen taikka edellä tarkoitetun selvitysmenettelyn.

19 §

Jos asiaa käsiteltäessä havaitaan, ettei ympäristölupavirasto ole antanut tai velvoittanut hakijaa antamaan hakemuksesta tietoa sellaiselle asianosaiselle, jolle edellä olevien säännösten mukaan tieto olisi ollut erikseen annettava mutta jota ei ole hakemuksen yhteydessä ilmoitettu taikka joka muusta syystä on jäänyt huomioon ottamatta, eikä tämä myöskään

13 §

Aluehallintovirasto tai sen määräyksestä sen puheenjohtaja, jäsen tai virkamies voi suorittaa paikalla tarkastuksen, josta laadittu pöytäkirja on liitettävä asiakirjoihin. Tarkastuksen yhteydessä tai muutoin voidaan tarpeen mukaan kuulla suullisesti asianosaisia tai hankkia suullisesti selvitystä.

Aluehallintovirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa valallisesti ja asianosaista totuusvakuutuksen nojalla (*todistajien kuuleminen*). Niille asianosaisille, joita todistajien kuuleminen koskee, on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksettavan korvauksen osalta on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölain 49 §:ssä säädetään.

14 §

Jos hakemusasiassa on pidetty katselmuksitoimitus ja asiakirjat ovat saapuneet *aluehallintovirastoon* ja muistutusten, vaatimusten sekä huomautusten esittämiselle varattu määräaika on päättynyt, *aluehallintovirasto* voi pyytää toimitusinsinööriltä lausunnon tehtyjen muistutusten, vaatimusten ja huomautusten johdosta.

18 §

Jos *aluehallintovirasto* havaitsee 18 luvussa tarkoitetun katselmuksitoimituksen puutteelliseksi, se voi määrätä pidettäväksi uuden tai täydentävän katselmuksitoimituksen taikka edellä tarkoitetun selvitysmenettelyn.

19 §

Jos asiaa käsiteltäessä havaitaan, ettei *aluehallintovirasto* ole antanut tai velvoittanut hakijaa antamaan hakemuksesta tietoa sellaiselle asianosaiselle, jolle edellä olevien säännösten mukaan tieto olisi ollut erikseen annettava mutta jota ei ole hakemuksen yhteydessä ilmoitettu taikka joka muusta syystä on jäänyt huomioon ottamatta, eikä tämä

omasta aloitteestaan ole käyttänyt asiassa puhevaltaa, ympäristölupaviraston on varattava hänelle tilaisuus muistutustensa ja vaatimustensa esittämiseen.

20 §

Ympäristölupavirasto voi omasta aloitteestaan tai katselmustoimituksen aikana toimitusinsinöörin ehdotuksesta hankkia tai kehottaa hakijaa määräajassa hankkimaan tarpeelliseksi harkitun selvityksen uhalla, että hakemus muutoin jätetään sikseen. Jos selvitys on julkisen edun kannalta tarpeellinen, hakija voidaan velvoittaa hankkimaan selvitys uhalla, että se hankitaan hakijan kustannuksella. Muu asianosainen voidaan velvoittaa esittämään hänen saatavissaan oleva selvitys uhalla, että asia ratkaistaan ilman selvitystä.

21 §

Hakemusasiassa, joka koskee luvan saamista tässä laissa tarkoitettua yritystä tai toimenpidettä varten, ympäristölupaviraston on viran puolesta tutkittava, ovatko luvan edellytykset olemassa. Niin ikään ympäristölupaviraston on, vaikkei vahingonkorvausvaatimusta ole tehty, tutkittava, onko havaitusta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyksestä ja mihin määrään suoritettava korvausta, sekä viran puolesta muutoinkin otettava huomioon, mitä tässä laissa yleisen edun sekä yksityisten oikeuksien ja etujen turvaamiseksi säädetään.

Ympäristölupavirasto voi tehdä hakemukseen liitettyyn suunnitelmaan sellaisia muutoksia tai lisäyksiä, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.

Ympäristölupaviraston on pyydettävä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset lausunnot.

22 §

Jos hakija tahtoo peruuttaa hakemuksensa, peruutus on tehtävä ympäristölupavirastolle kirjallisesti ennen päätöksen antamista.

23 §

Hakemusasiassa ympäristölupaviraston tulee antaa päätös, jossa se asian ratkaisun li-

myöskään omasta aloitteestaan ole käyttänyt asiassa puhevaltaa, *aluehallintoviraston* on varattava hänelle tilaisuus muistutustensa ja vaatimustensa esittämiseen.

20 §

Aluehallintovirasto voi omasta aloitteestaan tai katselmustoimituksen aikana toimitusinsinöörin ehdotuksesta hankkia tai kehottaa hakijaa määräajassa hankkimaan tarpeelliseksi harkitun selvityksen uhalla, että hakemus muutoin jätetään sikseen. Jos selvitys on julkisen edun kannalta tarpeellinen, hakija voidaan velvoittaa hankkimaan selvitys uhalla, että se hankitaan hakijan kustannuksella. Muu asianosainen voidaan velvoittaa esittämään hänen saatavissaan oleva selvitys uhalla, että asia ratkaistaan ilman selvitystä.

21 §

Hakemusasiassa, joka koskee luvan saamista tässä laissa tarkoitettua yritystä tai toimenpidettä varten, *aluehallintoviraston* on viran puolesta tutkittava, ovatko luvan edellytykset olemassa. Niin ikään *aluehallintoviraston* on, vaikkei vahingonkorvausvaatimusta ole tehty, tutkittava, onko havaitusta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyksestä ja mihin määrään suoritettava korvausta, sekä viran puolesta muutoinkin otettava huomioon, mitä tässä laissa yleisen edun sekä yksityisten oikeuksien ja etujen turvaamiseksi säädetään.

Aluehallintovirasto voi tehdä hakemukseen liitettyyn suunnitelmaan sellaisia muutoksia tai lisäyksiä, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.

Aluehallintoviraston on pyydettävä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset lausunnot.

22 §

Jos hakija tahtoo peruuttaa hakemuksensa, peruutus on tehtävä *aluehallintovirastolle* kirjallisesti ennen päätöksen antamista.

23 §

Hakemusasiassa *aluehallintoviraston* tulee antaa päätös, jossa se asian ratkaisun lisäksi,

säksi, milloin hakemus hyväksytään, antaa määräykset niistä seikoista, jotka päätöksessä tarkoitettua toimenpidettä suoritettaessa on otettava huomioon.

Milloin hakemus koskee tietyn suunnitelman mukaan toteutettavaa yritystä, suunnitelma on selostettava ympäristölupaviraston päätöksessä tai liitettävä siihen. Päätöksen tulee lisäksi sisältää lausunto asiassa tehdyistä muistutuksista ja vaatimuksista ja määräykset siitä, miten yritys on pantava toimeen ja mitä hakijan on noudatettava muiden etujen suojaamiseksi sekä onko ja mitä korvauksia vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä suoritettava samoin kuin muut päätökseen tämän lain perusteella otettavat määräykset.

milloin hakemus hyväksytään, antaa määräykset niistä seikoista, jotka päätöksessä tarkoitettua toimenpidettä suoritettaessa on otettava huomioon.

Milloin hakemus koskee tietyn suunnitelman mukaan toteutettavaa yritystä, suunnitelma on selostettava *aluehallintoviraston* päätöksessä tai liitettävä siihen. Päätöksen tulee lisäksi sisältää lausunto asiassa tehdyistä muistutuksista ja vaatimuksista ja määräykset siitä, miten yritys on pantava toimeen ja mitä hakijan on noudatettava muiden etujen suojaamiseksi sekä onko ja mitä korvauksia vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä suoritettava samoin kuin muut päätökseen tämän lain perusteella otettavat määräykset.

23 a §

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, ympäristölupaviraston päätöksestä on käytävä ilmi, miten mainitun lain mukainen arviointi on otettu huomioon. Lupapäätöksestä on lisäksi käytävä ilmi, miten vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukainen vesienhoitosuunnitelma on otettu huomioon.

23 a §

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, *aluehallintoviraston* päätöksestä on käytävä ilmi, miten mainitun lain mukainen arviointi on otettu huomioon. Lupapäätöksestä on lisäksi käytävä ilmi, miten vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukainen vesienhoitosuunnitelma on otettu huomioon.

24 §

Tärkeiden syiden vaatiessa ympäristölupavirasto voi antaa hakemusasiansa joltakin osalta lopullisen päätöksen, ennen kuin asia muilta osin ratkaistaan. Korvauksen suorittamisesta on tällaisen päätöksen osalta vastaavasti voimassa, mitä 11 luvussa säädetään.

Ympäristölupavirasto voi, jos yritystä koskevan luvan edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, ratkaista hakemusasiansa muilta kuin yrityksestä aiheutuvien vahinkojen, haittojen ja muiden edunmenetysten johdosta suoritettavien rahakorvausten osalta, jos hankkeesta aiheutuvien edunmenetysten yksityiskohtainen selvittäminen kohtuuttomasti viivästyttäisi lupa-asian ratkaisemista. Korvaus omaisuuden lunastamisesta tai käyttöoikeuden antamisesta on kuitenkin määrättävä luvan myöntämisen yhteydessä. Ympäristölupavirasto voi myös määrätä jonkin toimenpiteestä aiheutuvan vahingon korvaamisen ratkaista-

24 §

Tärkeiden syiden vaatiessa *aluehallintovirasto* voi antaa hakemusasiansa joltakin osalta lopullisen päätöksen, ennen kuin asia muilta osin ratkaistaan. Korvauksen suorittamisesta on tällaisen päätöksen osalta vastaavasti voimassa, mitä 11 luvussa säädetään.

Aluehallintovirasto voi, jos yritystä koskevan luvan edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, ratkaista hakemusasiansa muilta kuin yrityksestä aiheutuvien vahinkojen, haittojen ja muiden edunmenetysten johdosta suoritettavien rahakorvausten osalta, jos hankkeesta aiheutuvien edunmenetysten yksityiskohtainen selvittäminen kohtuuttomasti viivästyttäisi lupa-asian ratkaisemista. Korvaus omaisuuden lunastamisesta tai käyttöoikeuden antamisesta on kuitenkin määrättävä luvan myöntämisen yhteydessä. *Aluehallintovirasto* voi myös määrätä jonkin toimenpiteestä aiheutuvan vahingon korvaamisen ratkaista-

vaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa on erityistä syytä. Tällöin luvan saaja on velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja hakemaan korvausratkaisun täydentämistä. Ympäristölupaviraston päätös siirtää korvauskysymys erikseen ratkaistavaksi ei estä vahingonkärsijää erikseen hakemasta korvausta sen mukaan kuin 11 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa lupapäätöksessä hakija on, jollei hakijana ole valtio, kunta tai kuntayhtymä, velvoitettava asettamaan ennen luvassa tarkoitettuun toimenpiteeseen ryhtymistä tai, jos siihen on jo ryhtydytty, ympäristölupaviraston määräämässä ajassa pankkitakaus tai muu hyväksyttävä vakuus toiminnasta aiheutuvista edunmenetysten korvaamisista. Vakuus asetetaan lääninhallitukselle, jonka tulee valvoa korvauksensaajatahon etuja vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevilla asioilla. Vakuuden määrää on tarvittaessa tarkistettava. Ympäristölupaviraston tulee vapauttaa vakuus, kun korvausvelvollisuus on tullut täytetyksi tai kun korvausta koskeva päätös on saanut lainvoiman eikä toimintaa sitä ennen ole aloitettu. Jos korvaukset määrätään maksettaviksi toistuvaiserin, vakuus kuitenkin vapautetaan, kun korvauksen määräämistä koskeva päätös saa lainvoiman, jos kaikki siihen mennessä erääntyneet maksuerät on maksettu tai muun säännöksen nojalla talletettu. Vakuuden vapauttamista koskevaan ympäristölupaviraston päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Antaessaan myöhemmin päätöksen siltä osin, jolta asiaa ei vielä ole ratkaistu, ympäristölupavirasto voi tehdä aikaisempaan päätökseensä ainoastaan sellaisia muutoksia, jotka ovat välttämättömiä ristiriitaisten tai ilmeisen epätarkoituksenmukaisten määräysten poistamiseksi. Jos 2 momentin mukaisessa päätöksessä asetetun kalatalousvelvoitteen tai -maksun perusteista on saatu uutta selvitystä, ympäristölupavirasto voi kuitenkin samalla ottaa viran puolesta käsiteltäväkseen velvoitteen tai maksun tarkistamista ja täydentämistä koskevan asian. Lupapäätöstä voidaan tällöin tarkistaa 2 luvun 22 §:n 1—3 momentin mukaiseksi sen estämättä, mitä määräysten tarkistamisesta muutoin on voimassa.

vaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa on erityistä syytä. Tällöin luvan saaja on velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja hakemaan korvausratkaisun täydentämistä. *Aluehallintoviraston* päätös siirtää korvauskysymys erikseen ratkaistavaksi ei estä vahingonkärsijää erikseen hakemasta korvausta sen mukaan kuin 11 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa lupapäätöksessä hakija on, jollei hakijana ole valtio, kunta tai kuntayhtymä, velvoitettava asettamaan ennen luvassa tarkoitettuun toimenpiteeseen ryhtymistä tai, jos siihen on jo ryhtydytty, *aluehallintoviraston* määräämässä ajassa pankkitakaus tai muu hyväksyttävä vakuus toiminnasta aiheutuvista edunmenetysten korvaamisista. Vakuus asetetaan *aluehallintovirastolle*, jonka tulee valvoa korvauksensaajatahon etuja vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevilla asioilla. Vakuuden määrää on tarvittaessa tarkistettava. *Aluehallintoviraston* tulee vapauttaa vakuus, kun korvausvelvollisuus on tullut täytetyksi tai kun korvausta koskeva päätös on saanut lainvoiman eikä toimintaa sitä ennen ole aloitettu. Jos korvaukset määrätään maksettaviksi toistuvaiserin, vakuus kuitenkin vapautetaan, kun korvauksen määräämistä koskeva päätös saa lainvoiman, jos kaikki siihen mennessä erääntyneet maksuerät on maksettu tai muun säännöksen nojalla talletettu. Vakuuden vapauttamista koskevaan *aluehallintoviraston* päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Antaessaan myöhemmin päätöksen siltä osin, jolta asiaa ei vielä ole ratkaistu, *aluehallintovirasto* voi tehdä aikaisempaan päätökseensä ainoastaan sellaisia muutoksia, jotka ovat välttämättömiä ristiriitaisten tai ilmeisen epätarkoituksenmukaisten määräysten poistamiseksi. Jos 2 momentin mukaisessa päätöksessä asetetun kalatalousvelvoitteen tai -maksun perusteista on saatu uutta selvitystä, *aluehallintovirasto* voi kuitenkin samalla ottaa viran puolesta käsiteltäväkseen velvoitteen tai maksun tarkistamista ja täydentämistä koskevan asian. Lupapäätöstä voidaan tällöin tarkistaa 2 luvun 22 §:n 1—3 momentin mukaiseksi sen estämättä, mitä määräysten tarkistamisesta muutoin on voi-

massa.

25 §

Hakemusasiassa päätös annetaan ympäristölupaviraston ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (*julkipano*), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös toimitetaan hakijalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille. Jäljennös päätöksestä on lähetettävä alueelliselle ympäristökeskukselle, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja niille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

Jäljennös päätöksestä on lähetettävä asianomaisiin kuntiin pidettäväksi yleisesti nähtävänä. Päätöksen nähtäväksi asettamisesta ympäristölupaviraston on ilmoitettava näissä kunnissa julkisella kuulutuksella, jossa myös on mainittava, milloin muutoksenhakemista varten säädetty aika laskettuna julkipanosta päättyy. Jäljennös kuulutuksesta on tiedossa olevalla postiosoitteella lähetettävä tämän luvun 8 §:ssä tarkoitetuille asianosaisille ja viranomaisille sekä muistutuksen tehneille ja sellaisille asianosaisille, joiden osalta ympäristölupavirasto on poikennut katselmuskirjasta.

Tämän lain 21 luvun mukaista hallintopakkoasiaa koskeva ympäristölupaviraston päätös annetaan tiedoksi erityistiedoksiantona siten kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

26 §

Asioissa, joissa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään, kustannusten jakaminen tai muu toimenpide on suoritettava vasta hakemuksessa tarkoitetun yrityksen toimeenpanemisen jälkeen, on ympäristölupaviraston päätöksessään velvoitettava yrityksen toimeenpanija kysymyksessä olevaan toimenpiteeseen ryhtymistä varten ilmoittamaan ympäristölupavirastolle yrityksen loppuunsaattamisesta. Asia on sen jälkeen käsiteltävä ilmoituksen tekijän vireille panemana hakemusasiassa.

25 §

Hakemusasiassa päätös annetaan *aluehallintoviraston* ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (*julkipano*), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös toimitetaan hakijalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille. Jäljennös päätöksestä on lähetettävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja niille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

Jäljennös päätöksestä on lähetettävä asianomaisiin kuntiin pidettäväksi yleisesti nähtävänä. Päätöksen nähtäväksi asettamisesta *aluehallintoviraston* on ilmoitettava näissä kunnissa julkisella kuulutuksella, jossa myös on mainittava, milloin muutoksenhakemista varten säädetty aika laskettuna julkipanosta päättyy. Jäljennös kuulutuksesta on tiedossa olevalla postiosoitteella lähetettävä tämän luvun 8 §:ssä tarkoitetuille asianosaisille ja viranomaisille sekä muistutuksen tehneille ja sellaisille asianosaisille, joiden osalta *aluehallintovirasto* on poikennut katselmuskirjasta.

Tämän lain 21 luvun mukaista hallintopakkoasiaa koskeva *aluehallintoviraston* päätös annetaan tiedoksi erityistiedoksiantona siten kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

26 §

Asioissa, joissa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään, kustannusten jakaminen tai muu toimenpide on suoritettava vasta hakemuksessa tarkoitetun yrityksen toimeenpanemisen jälkeen, on *aluehallintoviraston* päätöksessään velvoitettava yrityksen toimeenpanija kysymyksessä olevaan toimenpiteeseen ryhtymistä varten ilmoittamaan *aluehallintovirastolle* yrityksen loppuunsaattamisesta. Asia on sen jälkeen käsiteltävä ilmoituksen tekijän vireille panemana hakemusasiassa.

27 §

Asianosaiset vastaavat omista kuluistaan ympäristölupavirastossa.

Milloin vahinkoa kärsineen hakemuksesta määrätään vahingon aiheuttajan suoritettavaksi korvaus tai toimenpide, ympäristölupavirasto voi määrätä tämän suorittamaan vahinkoa kärsineelle korvausta myös hänen kuluistaan asiassa. Jos asianosaiselle on myönnetty yleistä oikeusapua yleisestä oikeusavusta annetun lain (104/1998) nojalla, korvausasiasta päättävän ympäristölupaviraston on määrätessään toisen asianosaisen suorittamaan hänelle kulujen korvausta samalla päätettävä mainitun lain 24 §:n mukaisesti asianosaisen velvoittamisesta korvaamaan valtiolle asiasta aiheutuneet kulut sekä oikeusavun saajalle tämän asiassa suorittamat kulut ja omavastuuosuus.

28 a §

Siltä osin kuin tämän luvun 28 §:n 1 momentin mukainen yleisen edun valvonta kuuluu alueellisille ympäristökeskuksille, voivat ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö tarvittaessa antaa toimialallaan niille yleisen edun valvontaa koskevia ohjeita.

30 §

Kun yritys tai toimenpide, jota varten on annettu lupa, on suoritettu, taikka laitos tai rakennelma, jonka tekemiseen lupapäätöksessä on myönnetty oikeus, on saatu valmiiksi, on luvan saajan tai sen, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt, kirjallisesti ilmoitettava siitä ympäristölupavirastolle ja 21 luvussa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle sen ajan kuluessa, joka lupapäätöksessä on sanotun ilmoituksen tekemistä varten määrätty (*valmistumisilmoitus*). Ilmoituksen saatuaan ympäristölupavirasto voi asianomaisia viranomaisia tarpeen mukaan kuultuaan määrätä suoritettavaksi 18 luvussa säädetyn lopputarkastuksen. Määräys lopputarkastuksesta on annettava kolmen vuoden kuluessa valmistumisilmoituksen saapumisesta lukien, jollei ympäristölupavirasto ole lupapäätöksessä erityisestä syystä asettanut pitempää määräaika.

27 §

Asianosaiset vastaavat omista kuluistaan *aluehallintovirastossa*.

Milloin vahinkoa kärsineen hakemuksesta määrätään vahingon aiheuttajan suoritettavaksi korvaus tai toimenpide, *aluehallintovirasto* voi määrätä tämän suorittamaan vahinkoa kärsineelle korvausta myös hänen kuluistaan asiassa. Jos asianosaiselle on myönnetty *oikeusapua oikeusapulain (257/2002) nojalla, lupaviranomaisen on korvausasian ratkaisemisen yhteydessä vahvistettava avustajan palkkion suuruus ja oikeusavun saajan omavastuuosuus sekä velvoitettava hänet suorittamaan omavastuuosuus avustajalleen siten kuin mainitussa laissa säädetään.*

28 a §

Siltä osin kuin tämän luvun 28 §:n 1 momentin mukainen yleisen edun valvonta kuuluu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*, voivat ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö tarvittaessa antaa toimialallaan niille yleisen edun valvontaa koskevia ohjeita.

30 §

Kun yritys tai toimenpide, jota varten on annettu lupa, on suoritettu, taikka laitos tai rakennelma, jonka tekemiseen lupapäätöksessä on myönnetty oikeus, on saatu valmiiksi, on luvan saajan tai sen, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt, kirjallisesti ilmoitettava siitä *aluehallintovirastolle* ja 21 luvussa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle sen ajan kuluessa, joka lupapäätöksessä on sanotun ilmoituksen tekemistä varten määrätty (*valmistumisilmoitus*). Ilmoituksen saatuaan *aluehallintovirasto* voi asianomaisia viranomaisia tarpeen mukaan kuultuaan määrätä suoritettavaksi 18 luvussa säädetyn lopputarkastuksen. Määräys lopputarkastuksesta on annettava kolmen vuoden kuluessa valmistumisilmoituksen saapumisesta lukien, jollei *aluehallintovirasto* ole lupapäätöksessä erityisestä syystä asettanut pitempää määräai-

Hakemusasiassa, jossa ei ole pidetty katselmustoimitusta, ei lopputarkastusta saa määrätä suoritettavaksi, ellei ympäristölupavirasto viranomaisen tai asianosaisen vaatimuksen johdosta tai muutoin harkitse siihen olevan erityistä syytä.

31 §

Jos asiassa on suoritettu lopputarkastus, on ympäristölupaviraston, saatuaan toimitusmiesten lausunnon ja toimituksessa kertyneet asiakirjat, tutkittava, antaako tarkastus aihetta toimenpiteeseen.

Jos lopputarkastuksessa on todettu, ettei laitosta tai rakennelmaa tehtäessä taikka yritystä toimeenpantaessa ole noudatettu lakia tai annettuja määräyksiä, on ympäristölupaviraston määrättävä tehtäväksi tarpeelliset muutokset ja, jos se katsoo olevan aihetta, ilmoitettava asia 21 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle yleiselle valvontaviranomaiselle.

32 §

Jos yritystä toimeenpantaessa tai toimenpidettä suoritettaessa havaitaan tarkoituksenmukaiseksi muuttaa lupapäätökseen sisältyviä määräyksiä, voi ympäristölupavirasto, jos muutos on merkitykseltään vähäinen eikä loukkaa toisen oikeutta tai etua, luvan saajan hakemuksesta muuttaa määräyksiä.

17 luku

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku ympäristölupaviraston päätökseen

1 §

Ympäristölupaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valituskirjelmä

kaa.

Hakemusasiassa, jossa ei ole pidetty katselmustoimitusta, ei lopputarkastusta saa määrätä suoritettavaksi, ellei *aluehallintovirasto* viranomaisen tai asianosaisen vaatimuksen johdosta tai muutoin harkitse siihen olevan erityistä syytä.

31 §

Jos asiassa on suoritettu lopputarkastus, on *aluehallintoviraston*, saatuaan toimitusmiesten lausunnon ja toimituksessa kertyneet asiakirjat, tutkittava, antaako tarkastus aihetta toimenpiteeseen.

Jos lopputarkastuksessa on todettu, ettei laitosta tai rakennelmaa tehtäessä taikka yritystä toimeenpantaessa ole noudatettu lakia tai annettuja määräyksiä, on *aluehallintoviraston* määrättävä tehtäväksi tarpeelliset muutokset ja, jos se katsoo olevan aihetta, ilmoitettava asia 21 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle yleiselle valvontaviranomaiselle.

32 §

Jos yritystä toimeenpantaessa tai toimenpidettä suoritettaessa havaitaan tarkoituksenmukaiseksi muuttaa lupapäätökseen sisältyviä määräyksiä, voi *aluehallintovirasto*, jos muutos on merkitykseltään vähäinen eikä loukkaa toisen oikeutta tai etua, luvan saajan hakemuksesta muuttaa määräyksiä.

17 luku

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

1 §

Aluehallintoviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valituskirjelmä liittei-

liitteineen on toimitettava ympäristölupavirastolle kaksin kappalein 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muutosta ympäristölupaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät,

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,

4) alueellinen ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen; ja

5) muu 16 luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleistä etua valvova viranomainen.

2 §

Ympäristölupaviraston on tiedotettava valituksesta kuuluttamalla siitä vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä asianomaisissa kunnissa nähtävinä kuulutusajan. Ympäristölupaviraston on annettava tieto valituksesta vastineen antamista varten niille asianosaisille ja 16 luvun 28 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille, joita valitus koskee, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Tieto valituksesta on annettava siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Ympäristölupaviraston on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmä voidaan vastineen antamiselle varatussa ajassa toimittaa.

Ympäristölupaviraston on toimitettava valitusasiakirjat, vastineet, muut päätösasiakirjat sekä tarvittaessa lausuntonsa muutoksenhakuomioistuimelle viipymättä, mutta kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa vastineen antamiselle varatun määräajan päättymisestä.

4 §

neen on toimitettava *aluehallintovirastolle* kaksin kappalein 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muutosta *aluehallintoviraston* tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät,

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen; ja

5) muu 16 luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleistä etua valvova viranomainen.

2 §

Aluehallintoviraston on tiedotettava valituksesta kuuluttamalla siitä vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä asianomaisissa kunnissa nähtävinä kuulutusajan. *Aluehallintoviraston* on annettava tieto valituksesta vastineen antamista varten niille asianosaisille ja 16 luvun 28 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille, joita valitus koskee, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Tieto valituksesta on annettava siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. *Aluehallintoviraston* on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmä voidaan vastineen antamiselle varatussa ajassa toimittaa.

Aluehallintoviraston on toimitettava valitusasiakirjat, vastineet, muut päätösasiakirjat sekä tarvittaessa lausuntonsa muutoksenhakuomioistuimelle viipymättä, mutta kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa vastineen antamiselle varatun määräajan päättymisestä.

4 §

Ojitustoimituksessa annettuun päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutosta saa hakea se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, alueellinen ympäristökeskus sekä työvoima- ja elinkeinokeskus kalatalousviranomaisena. Valituskirjelmä liitteinen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle kaksin kappalein 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ojitustoimituksessa annettuun päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutosta saa hakea se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueet, joille ympäristöä ja kalataloutta koskevat asiat kuuluvat*. Valituskirjelmä liitteinen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle kaksin kappalein 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

7 §

Vaasan hallinto-oikeuden on toimitettava vesitalousasiassa antamansa päätös valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos asianomainen ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lähetettävä ympäristölupavirastolle, alueelliselle ympäristökeskukselle, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja niille viranomaisille, joille valituksesta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

7 §

Vaasan hallinto-oikeuden on toimitettava vesitalousasiassa antamansa päätös valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos asianomainen ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lähetettävä *aluehallintovirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja niille viranomaisille, joille valituksesta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

9 §

Vaasan hallinto-oikeus voi pääasiaan annettavassa päätöksessä hakijan pyynnöstä määrätä, että toiminta voidaan valituksesta huolimatta kokonaan tai osaksi aloittaa hallinto-oikeuden päätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden vahinkojen, haittojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka hallinto-oikeuden päätöksen kumoaminen tai luvan ehtojen muuttaminen voivat aiheuttaa. Vakuus asetetaan lääninhallitukselle. Määräys voidaan antaa vain perustellusta syystä ottaen huomioon hankkeen laatu ja sen vaikutukset ja edellyttäen, ettei toiminnan aloittaminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Korkein hallinto-oikeus voi määrätä, että annettu määräys lakkaa olemasta voimassa.

9 §

Vaasan hallinto-oikeus voi pääasiaan annettavassa päätöksessä hakijan pyynnöstä määrätä, että toiminta voidaan valituksesta huolimatta kokonaan tai osaksi aloittaa hallinto-oikeuden päätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden vahinkojen, haittojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka hallinto-oikeuden päätöksen kumoaminen tai luvan ehtojen muuttaminen voivat aiheuttaa. Vakuus asetetaan *aluehallintovirastolle*. Määräys voidaan antaa vain perustellusta syystä ottaen huomioon hankkeen laatu ja sen vaikutukset ja edellyttäen, ettei toiminnan aloittaminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Korkein hallinto-oikeus voi määrätä, että annettu määräys lakkaa olemasta voimassa.

11 §

Korkeimman hallinto-oikeuden on toimitettava vesitalousasiassa antamansa päätös valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille. Jäljennös päätöksestä on toimitettava myös Vaasan hallinto-oikeudelle, ympäristölupavirastolle, alueelliselle ympäristökeskukselle, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja niille viranomaisille, joille valituksesta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

18 luku

Katselmustoimitus ja lopputarkastus

1 §

Jos ympäristölupavirasto 16 luvun 5 §:n nojalla määrää pidettäväksi katselmustoimituksen, sen on ilmoitettava siitä alueelliselle ympäristökeskukselle. Ympäristölupaviraston on määrättävä alueellisen ympäristökeskuksen ehdotuksesta katselmustoimitusta varten toimitusinsinööri, joka toimii toimitusmiesten puheenjohtajana. Ympäristölupavirasto voi alueellisen ympäristökeskuksen, toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä ylimääräiseksi toimitusmieheksi erityisen alan asiantuntijan, jos sitä on pidettävä katselmustoimituksen suorittamisen kannalta tarpeellisena.

Alueellinen ympäristökeskus voi toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä jonkun erityisen alan asiantuntemusta omaavan henkilön avustamaan toimitusinsinööriä hänen tehtävissään. Ympäristölupavirasto voi alueellisen ympäristökeskuksen, toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä tarvittaessa erityisen alan asiantuntijan avustamaan toimituksessa. Ympäristölupavirasto voi myös tarvittaessa määrätä virkamiehensä avustamaan toimitusmiehiä oikeudellisten kysymysten selvityksessä.

11 §

Korkeimman hallinto-oikeuden on toimitettava vesitalousasiassa antamansa päätös valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille. Jäljennös päätöksestä on toimitettava myös Vaasan hallinto-oikeudelle, *aluehallintovirastolle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja niille viranomaisille, joille valituksesta sen käsittelyn aikana on annettu tieto. Lisäksi jäljennös päätöksestä on toimitettava Suomen ympäristökeskukselle.

18 luku

Katselmustoimitus ja lopputarkastus

1 §

Jos *aluehallintovirasto* 16 luvun 5 §:n nojalla määrää pidettäväksi katselmustoimituksen, sen on ilmoitettava siitä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. *Aluehallintoviraston* on määrättävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ehdotuksesta katselmustoimitusta varten toimitusinsinööri, joka toimii toimitusmiesten puheenjohtajana. *Aluehallintovirasto* voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen*, toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä ylimääräiseksi toimitusmieheksi erityisen alan asiantuntijan, jos sitä on pidettävä katselmustoimituksen suorittamisen kannalta tarpeellisena.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä jonkun erityisen alan asiantuntemusta omaavan henkilön avustamaan toimitusinsinööriä hänen tehtävissään. *Aluehallintovirasto* voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen*, toimitusinsinöörin tai asianosaisen pyynnöstä määrätä tarvittaessa erityisen alan asiantuntijan avustamaan toimituksessa. *Aluehallintovirasto* voi myös tarvittaessa määrätä virkamiehensä avustamaan toimitusmiehiä oikeudellisten kysymysten selvityksessä.

2 §

Toimitusinsinöörin on tarkastettava hakemukseen liitetty suunnitelma yhteistyössä muiden toimitusmiesten kanssa. Hänen on myös tarvittaessa tehtävä esitys ympäristölupavirastolle lisäselvitysten hankkimiseksi.

7 §

Milloin katselmustoimituksessa havaitaan siinä käsiteltävänä olevan yrityksen tai toimenpiteen johdosta olevan tarpeen tehdä muutoksia uittosääntöön, toimitusinsinöörin on, kuultuaan asiassa Metsähallitusta ja uittoyhdistystä, mikäli sellainen toimii alueella, ilmoitettava asiasta ympäristölupavirastolle, jonka tulee ratkaista, onko kysymys uittosäännön muuttamisesta yhdistettävä käsiteltäväksi yritystä koskevan hakemusasian yhteydessä. Ympäristölupaviraston päätökseen tässä asiassa ei saa haakea muutosta.

10 §

Sen, joka haluaa tehdä muistutuksia, vaatimuksia tai huomautuksia hakemuksen, suunnitelman tai katselmuskirjan johdosta, on esitettävä ne ympäristölupavirastolle 9 a §:ssä säädettyinä nähtävänäoloaikana.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla asukkailla ja yhteisöillä on oikeus esittää ympäristölupavirastolle mielipiteensä hakemuksen, suunnitelman tai katselmuskirjan johdosta 1 momentissa mainitulla tavalla.

Viranomaisten, joille katselmuskirja on toimitettu, on tehtävä tarpeelliseksi katsomansa huomautukset ympäristölupavirastolle 1 momentissa mainitussa määräajassa.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettujen muistutukset, vaatimukset ja huomautukset on tehtävä ympäristölupavirastolle kirjallisesti kaksin kappalein.

11 §

Katselmuskirja, hakemus, suunnitelma sekä katselmustoimituksessa kertyneet muut asiakirjat on toimitettava ympäristölupavirastolle 9 a §:ssä tarkoitettuun asiakirjojen nähtäväksipäiväänsä mennessä. Katselmustoimitus katsotaan päättyneeksi, kun tässä momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on suoritettu.

2 §

Toimitusinsinöörin on tarkastettava hakemukseen liitetty suunnitelma yhteistyössä muiden toimitusmiesten kanssa. Hänen on myös tarvittaessa tehtävä esitys *aluehallintovirastolle* lisäselvitysten hankkimiseksi.

7 §

Milloin katselmustoimituksessa havaitaan siinä käsiteltävänä olevan yrityksen tai toimenpiteen johdosta olevan tarpeen tehdä muutoksia uittosääntöön, toimitusinsinöörin on, kuultuaan asiassa Metsähallitusta ja uittoyhdistystä, mikäli sellainen toimii alueella, ilmoitettava asiasta *aluehallintovirastolle*, jonka tulee ratkaista, onko kysymys uittosäännön muuttamisesta yhdistettävä käsiteltäväksi yritystä koskevan hakemusasian yhteydessä. *Aluehallintoviraston* päätökseen tässä asiassa ei saa haakea muutosta.

10 §

Sen, joka haluaa tehdä muistutuksia, vaatimuksia tai huomautuksia hakemuksen, suunnitelman tai katselmuskirjan johdosta, on esitettävä ne *aluehallintovirastolle* 9 a §:ssä säädettyinä nähtävänäoloaikana.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla asukkailla ja yhteisöillä on oikeus esittää *aluehallintovirastolle* mielipiteensä hakemuksen, suunnitelman tai katselmuskirjan johdosta 1 momentissa mainitulla tavalla.

Viranomaisten, joille katselmuskirja on toimitettu, on tehtävä tarpeelliseksi katsomansa huomautukset *aluehallintovirastolle* 1 momentissa mainitussa määräajassa.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettujen muistutukset, vaatimukset ja huomautukset on tehtävä *aluehallintovirastolle* kirjallisesti kaksin kappalein.

11 §

Katselmuskirja, hakemus, suunnitelma sekä katselmustoimituksessa kertyneet muut asiakirjat on toimitettava *aluehallintovirastolle* 9 a §:ssä tarkoitettuun asiakirjojen nähtäväksipäiväänsä mennessä. Katselmustoimitus katsotaan päättyneeksi, kun tässä momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden on suoritettu.

Jos ympäristölupavirasto pyytää toimitusinsinööriltä lausuntoa ympäristölupavirastolle tehdyistä muistutuksista, vaatimuksista tai huomautuksista taikka sille annetuista lausunnoista, on lausunnon antamisesta aiheutuvista kustannuksista soveltuvin osin voimassa, mitä 21 luvun 11 §:ssä säädetään.

13 §

Lopputarkastuksessa on todettava, onko yritys tai toimenpide pantu toimeen niin, kuin laissa ja lupapäätöksessä on määrätty, sekä onko siitä odotettavissa sellaisia yleistä tai yksityistä etua koskevia vahingollisia seurauksia, joita lupaa myönnettäessä ei ole otettu huomioon. Lopputarkastuksessa voidaan selvittää myös sellaiset luvan myöntämisen jälkeen syntyneet vahingot, joita ei lupaa myönnettäessä ole edellytetty, ja tarvittaessa ehdottaa ympäristölupaviraston määrättäväksi, onko ja mihin määrään niistä maksettava korvausta.

Lopputarkastuksessa laaditun lausunnon nähtävänä pitämisestä, siitä kuuluttamisesta ja tiedottamisesta, lausuntoa koskevien muistutusten, vaatimusten ja huomautusten tekemisestä ja lausunnon toimittamisesta ympäristölupavirastoon on soveltuvin osin voimassa, mitä tämän luvun 9 a, 10 ja 11 §:ssä säädetään.

19 luku

Ojitusoimitus

1 §

Ojitusoimitusta on haettava kirjallisesti asianomaiselta alueelliselta ympäristökeskuksesta. Alueellisen ympäristökeskuksen on annettava alaiselleen insinöörille tai, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, muulle asiantuntevalle henkilölle määräys ojitusoimituksen pitämiseen.

4 §

Ojitusoimituksessa on, milloin siinä on vahvistettava ojitusuunnitelma, pidettävä alkukokous, jollei tämän luvun 8 §:stä muuta

Jos *aluehallintovirasto* pyytää toimitusinsinööriltä lausuntoa *aluehallintovirastolle* tehdyistä muistutuksista, vaatimuksista tai huomautuksista taikka sille annetuista lausunnoista, on lausunnon antamisesta aiheutuvista kustannuksista soveltuvin osin voimassa, mitä 21 luvun 11 §:ssä säädetään.

13 §

Lopputarkastuksessa on todettava, onko yritys tai toimenpide pantu toimeen niin, kuin laissa ja lupapäätöksessä on määrätty, sekä onko siitä odotettavissa sellaisia yleistä tai yksityistä etua koskevia vahingollisia seurauksia, joita lupaa myönnettäessä ei ole otettu huomioon. Lopputarkastuksessa voidaan selvittää myös sellaiset luvan myöntämisen jälkeen syntyneet vahingot, joita ei lupaa myönnettäessä ole edellytetty, ja tarvittaessa ehdottaa *aluehallintoviraston* määrättäväksi, onko ja mihin määrään niistä maksettava korvausta.

Lopputarkastuksessa laaditun lausunnon nähtävänä pitämisestä, siitä kuuluttamisesta ja tiedottamisesta, lausuntoa koskevien muistutusten, vaatimusten ja huomautusten tekemisestä ja lausunnon toimittamisesta *aluehallintovirastoon* on soveltuvin osin voimassa, mitä tämän luvun 9 a, 10 ja 11 §:ssä säädetään.

19 luku

Ojitusoimitus

1 §

Ojitusoimitusta on haettava kirjallisesti asianomaiselta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta*. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on annettava alaiselleen insinöörille tai, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, muulle asiantuntevalle henkilölle määräys ojitusoimituksen pitämiseen.

4 §

Ojitusoimituksessa on, milloin siinä on vahvistettava ojitusuunnitelma, pidettävä alkukokous, jollei tämän luvun 8 §:stä muuta

johdu. Alkukokoukseen toimitusinsinööri on kutsuttava ne, joiden oikeutta tai etua ojitustasia saattaa koskea. Jos ojitustoimitus pidetään 6 luvun 10 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa mainitusta syystä taikka se koskee laajahkoa aluetta, toimitusinsinööri on varattava alueelliselle ympäristökeskukselle, työvoima- ja elinkeinokeskukselle kalatalousviranomaisena ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tilaisuus esittää kokouksessa mielipiteensä asiasta. Kokous on pidettävä ojitettavan alueen läheisyydessä ja sitä voidaan jatkaa eri paikoissa ja eri päivinä.

5 §

Jos toimitusinsinööri ojitussuunnitelmaa käsiteltäessä havaitsee, että ojituksena toimeenpantavan kuivatushankkeen toteuttamiseksi on tarpeen vesistön järjestely, taikka kysymys on sellaisesta ojituksesta tai sen yhteydessä suoritettavasta toimenpiteestä, johon 6 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentin mukaan on saatava ympäristölupaviraston lupa, toimitusinsinööri tulee ilmoittaa asiasta toimitusta hakeneelle ja kehottaa tätä, mikäli haluaa ojitustoimitusta jatkettavan, hakemaan ympäristölupavirastolta tällaista lupaa. Lupahakemukseen tulee liittää toimitusmiesten ehdotus suunnitelmaksi siltä osin, kuin asia saatetaan ympäristölupaviraston ratkaistavaksi sekä, jos kysymys on järjestelystä, selvitys siitä, että hyödynsaajat kannattavat yritystä sillä tavoin, kuin 7 luvun 3 §:ssä säädetään.

Ennen kuin edellä tarkoitettu hakemus on ympäristölupavirastossa ratkaistu, ei ojitustoimituksessa saa antaa tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

5 a §

Jos ojitussuunnitelmaa, jonka perusteella 1 momentissa tarkoitettu tilusjärjestely on suoritettu, ojitustoimituksessa muutetaan tai se jätetään vahvistamatta taikka toimituksen päätöstä muutoksenhaun johdosta muutetaan tai se kumotaan, on alueellisen ympäristökeskuksen ilmoitettava asiasta tätä koskevan päätöksen tultua lainvoimaiseksi maanmittaustoimistolle, jonka on tarvittaessa annettava

johdu. Alkukokoukseen toimitusinsinööri on kutsuttava ne, joiden oikeutta tai etua ojitustasia saattaa koskea. Jos ojitustoimitus pidetään 6 luvun 10 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa mainitusta syystä taikka se koskee laajahkoa aluetta, toimitusinsinööri on varattava *kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueille, joille ympäristöä ja kalataloutta koskevat asiat kuuluvat, tilaisuus esittää kokouksessa mielipiteensä asiasta*. Kokous on pidettävä ojitettavan alueen läheisyydessä ja sitä voidaan jatkaa eri paikoissa ja eri päivinä.

5 §

Jos toimitusinsinööri ojitussuunnitelmaa käsiteltäessä havaitsee, että ojituksena toimeenpantavan kuivatushankkeen toteuttamiseksi on tarpeen vesistön järjestely, taikka kysymys on sellaisesta ojituksesta tai sen yhteydessä suoritettavasta toimenpiteestä, johon 6 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentin mukaan on saatava *aluehallintoviraston* lupa, toimitusinsinööri tulee ilmoittaa asiasta toimitusta hakeneelle ja kehottaa tätä, mikäli haluaa ojitustoimitusta jatkettavan, hakemaan *aluehallintovirastolta* tällaista lupaa. Lupahakemukseen tulee liittää toimitusmiesten ehdotus suunnitelmaksi siltä osin, kuin asia saatetaan *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi sekä, jos kysymys on järjestelystä, selvitys siitä, että hyödynsaajat kannattavat yritystä sillä tavoin, kuin 7 luvun 3 §:ssä säädetään.

Ennen kuin edellä tarkoitettu hakemus on *aluehallintovirastossa* ratkaistu, ei ojitustoimituksessa saa antaa tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

5 a §

Jos ojitussuunnitelmaa, jonka perusteella 1 momentissa tarkoitettu tilusjärjestely on suoritettu, ojitustoimituksessa muutetaan tai se jätetään vahvistamatta taikka toimituksen päätöstä muutoksenhaun johdosta muutetaan tai se kumotaan, on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ilmoitettava asiasta tätä koskevan päätöksen tultua lainvoimaiseksi maanmittaustoimistolle, jonka on tarvittaessa

määräys uuden tilusjärjestelytoimituksen suorittamiseksi. Toimituksessa, joka on suoritettava kiireellisenä, kiinteistöjaotus saatetaan vastaamaan muutettua ojitussuunnitelmaa tai, jos ojitussuunnitelma on kumottu, palautetaan kiinteistöjaotus mahdollisuuksien mukaan entiselleen noudattaen soveltuvin osin, mitä vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetussa laissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, on vastaavasti voimassa, jos vahvistettu ojitussuunnitelma, jonka perusteella on suoritettu 1 momentissa tarkoitettu tilusjärjestely, 6 luvun 11 §:n 5 momentin nojalla raukeaa.

annettava määräys uuden tilusjärjestelytoimituksen suorittamiseksi. Toimituksessa, joka on suoritettava kiireellisenä, kiinteistöjaotus saatetaan vastaamaan muutettua ojitussuunnitelmaa tai, jos ojitussuunnitelma on kumottu, palautetaan kiinteistöjaotus mahdollisuuksien mukaan entiselleen noudattaen soveltuvin osin, mitä vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetussa laissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, on vastaavasti voimassa, jos vahvistettu ojitussuunnitelma, jonka perusteella on suoritettu 1 momentissa tarkoitettu tilusjärjestely, 6 luvun 11 §:n 5 momentin nojalla raukeaa.

9 §

Päätös on annettava 30 päivän kuluessa loppukokouksesta tai toimituskokouksesta, jollei alueellinen ympäristökeskus erityisistä syistä pidennä tätä aikaa. Päätös, johon on liitettävä valitusosoitus, annetaan alueellisen ympäristökeskuksen ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätöksestä on lisäksi ilmoitettava tiedossa olevalla postiosoitteella niille, joita asia koskee. Päätös on toimitettava hakijalle ja jäljennös siitä muulle sitä pyytäneelle asianosaiselle. Jäljennös päätöksestä on myös lähetettävä asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle, alueelliselle ympäristökeskukselle ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

20 luku

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

2 §

Jos muussa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltävänä olevassa päätösasiassa tarvitaan edellä tarkoitettua selvitystä, on asia siirrettävä ympäristölupaviraston käsiteltäväksi.

8 §

9 §

Päätös on annettava 30 päivän kuluessa loppukokouksesta tai toimituskokouksesta, jollei *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* erityisistä syistä pidennä tätä aikaa. Päätös, johon on liitettävä valitusosoitus, annetaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätöksestä on lisäksi ilmoitettava tiedossa olevalla postiosoitteella niille, joita asia koskee. Päätös on toimitettava hakijalle ja jäljennös siitä muulle sitä pyytäneelle asianosaiselle. Jäljennös päätöksestä on myös lähetettävä asianomaisten kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

20 luku

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

2 §

Jos muussa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltävänä olevassa päätösasiassa tarvitaan edellä tarkoitettua selvitystä, on asia siirrettävä *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi.

8 §

Jos kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on havainnut, ettei voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä ole noudatettu, sen on, mikäli sen antamaa kehotusta ei noudateta, ryhdyttävä asian laadun mukaan edellä 7 §:ssä tai 21 luvun 2, 3 ja 3 a §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Jos laiminlyönti tai rikkomus vaatii erityistä selvitystä, mainittu viranomainen voi kuitenkin ilmoittaa asiasta alueelliselle ympäristökeskukselle mahdollisia toimenpiteitä varten.

21 luku

Erityisiä määräyksiä

1 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta (*laillisuusvalvonta*) kuuluu alueellisille ympäristökeskuksille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Ympäristöministeriö voi tarvittaessa antaa yleisiä ohjeita tämän lain noudattamisen valvonnasta.

2 §

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on ottaen huomioon asian laatu

- 1) kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely;
- 2) pantava vireille ympäristölupavirastossa 3 §:ssä tarkoitettu hallintopakkoasia; tai
- 3) ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten, jollei tekoa ole olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

3 §

Jos joku toimii vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai laiminlyö tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisen velvollisuutensa, ympäristölupavirasto voi viranomaisen ilmoituksesta tai sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, kieltää jatkamasta lain-

Jos kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on havainnut, ettei voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä ole noudatettu, sen on, mikäli sen antamaa kehotusta ei noudateta, ryhdyttävä asian laadun mukaan edellä 7 §:ssä tai 21 luvun 2, 3 ja 3 a §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Jos laiminlyönti tai rikkomus vaatii erityistä selvitystä, mainittu viranomainen voi kuitenkin ilmoittaa asiasta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* mahdollisia toimenpiteitä varten.

21 luku

Erityisiä määräyksiä

1 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta (*laillisuusvalvonta*) kuuluu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille* ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Ympäristöministeriö voi tarvittaessa antaa yleisiä ohjeita tämän lain noudattamisen valvonnasta.

2 §

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on ottaen huomioon asian laatu

- 1) kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely;
- 2) pantava vireille *aluehallintovirastossa* 3 §:ssä tarkoitettu hallintopakkoasia; tai
- 3) ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten, jollei tekoa ole olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

3 §

Jos joku toimii vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai laiminlyö tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisen velvollisuutensa, *aluehallintovirasto* voi viranomaisen ilmoituksesta tai sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, kieltää jatkamasta lain-

vastaista menettelyä tai muutoin määrätä oikeustavaksi sen, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty. Ennen määräyksen antamista asianomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Määräystä on tehostettava uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään. Valvontaviranomainen tai muu, jota asia koskee, voidaan oikeuttaa suorittamaan tarvittava toimenpide.

Ympäristölupavirasto voi, jos siihen on erityistä syytä, määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön tai että annettu täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa. Sellaisesta yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

3 a §

Jos 2 luvun 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakennelman kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään eikä rakennelman omistajaa tai siitä muutoin vastaavaa voida hankaluudetta saada selville, ympäristölupavirasto voi hakemuksesta oikeuttaa 1 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Asian käsittelystä on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä 16 luvussa säädetään. Täytäntöönpanoon sovelletaan kuitenkin, mitä tämän luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään hallintopakkoasiasta.

3 b §

Jos tämän luvun 3 §:ssä tarkoitettu toimenpide tai laiminlyönti aiheuttaa välitöntä terveyshaittaa tai huomattavaa vaaraa toisen omaisuudelle tai tärkeälle yleiselle edulle, alueellinen ympäristökeskus voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

Ympäristökeskuksen 1 momentissa tarkoi-

vastaista menettelyä tai muutoin määrätä oikeustavaksi sen, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty. Ennen määräyksen antamista asianomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Määräystä on tehostettava uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään. Valvontaviranomainen tai muu, jota asia koskee, voidaan oikeuttaa suorittamaan tarvittava toimenpide.

Aluehallintovirasto voi, jos siihen on erityistä syytä, määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön tai että annettu täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa. Sellaisesta yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

3 a §

Jos 2 luvun 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakennelman kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään eikä rakennelman omistajaa tai siitä muutoin vastaavaa voida hankaluudetta saada selville, *aluehallintovirasto* voi hakemuksesta oikeuttaa 1 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen ryhtymään haitan tai vaaran poistamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin valtion kustannuksella. Asian käsittelystä on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä 16 luvussa säädetään. Täytäntöönpanoon sovelletaan kuitenkin, mitä tämän luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään hallintopakkoasiasta.

3 b §

Jos tämän luvun 3 §:ssä tarkoitettu toimenpide tai laiminlyönti aiheuttaa välitöntä terveyshaittaa tai huomattavaa vaaraa toisen omaisuudelle tai tärkeälle yleiselle edulle, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen

tettuun päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Muutoksenhausta on soveltuvien osin voimassa, mitä 17 luvussa säädetään.

Ympäristökeskus voi määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön, tai että annettu täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa.

3 c §

Jos tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen patoamiseen taikka vedenottoon liittyvä toimenpide tai velvollisuuksien laiminlyönti aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa huomattavan haitallisen muutoksen vesistöissä tai pohjavedessä taikka luonnonsuojelulain (1096/1996) 5 a §:ssä tarkoitetun luontovahingon, ympäristölupaviraston on, sen lisäksi, mitä 3 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi taikka ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Asian käsittelyssä noudatetaan tämän luvun 3 §:ssä säädettyä menettelyä.

3 d §

Edellä 3 c §:ssä tarkoitetun haitan tai vahingon aiheuttaneen on viipymättä ilmoitettava haitasta tai vahingosta ja niiden välittömästä uhasta alueelliselle ympäristökeskukselle ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitan tai vahingon ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi.

3 e §

Jos 3 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu asia ei ole tullut vireille alueellisen ympäristökeskuksen hakemuksesta, asian voi panna

1 momentissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Muutoksenhausta on soveltuvien osin voimassa, mitä 17 luvussa säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön, tai että annettu täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa.

3 c §

Jos tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen patoamiseen taikka vedenottoon liittyvä toimenpide tai velvollisuuksien laiminlyönti aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa huomattavan haitallisen muutoksen vesistöissä tai pohjavedessä taikka luonnonsuojelulain (1096/1996) 5 a §:ssä tarkoitetun luontovahingon, *aluehallintoviraston* on, sen lisäksi, mitä 3 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi taikka ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Asian käsittelyssä noudatetaan tämän luvun 3 §:ssä säädettyä menettelyä.

3 d §

Edellä 3 c §:ssä tarkoitetun haitan tai vahingon aiheuttaneen on viipymättä ilmoitettava haitasta tai vahingosta ja niiden välittömästä uhasta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitan tai vahingon ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi.

3 e §

Jos 3 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu asia ei ole tullut vireille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hakemuksesta, asian

kirjallisesti vireille se, joka 17 luvun 1 §:n 2 momentin nojalla saa hakea muutosta ympäristölupaviraston päätökseen. Ympäristölupaviraston on pyydettävä asian ratkaisemista varten tarvittavat lausunnot.

4 §

Tämän luvun 3 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa voi ympäristölupavirasto valvontaviranomaisen hakemuksesta määrätä toimenpiteistä valtiolle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäväksi kunnossapidon laiminlyöneeltä, jos tämä myöhemmin on voitu saada selville.

6 §

Ympäristölupaviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lainvoimaisen päätöksen sekä ojitustoimituksessa tehdyn päätöksen täytäntöönpanosta on, siltä osin kuin on kysymys käyttö- tai lunastusoikeudesta tai 11 luvun säännösten perusteella määrätyistä korvauksista tai velvoitteista, soveltuvin osin voimassa, mitä lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädetään.

8 §

Ympäristölupaviraston on ilmoitettava asianomaiselle kiinteistörekisterin pitäjälle lainvoiman saaneesta päätöksestä, jolla on myönnetty oikeus tehdä toisen maalle uoma tai muu rakennelma, saattaa toiselle kuuluvaa aluetta pysyvästi veden alle, käyttää toisen omistamaan kiinteistöön tai yhteiseen alueeseen kuuluvaa vesivoimaa taikka muutoin jatkuvasti käyttää hyväkseen toisen kiinteää omaisuutta. Sama koskee päätöstä, jolla jokin alue on määrätty suoja-alueeksi tai sen käyttöä muutoin rajoitettu. Päätöksestä on tehtävä merkintä kiinteistörekisteriin. Kiinteistörekisterin pitäjän tulee tarvittaessa antaa hakemuksesta määräys sellaisen kiinteistötoimituksen suorittamiseen, jossa selvitetään ne seikat, joita merkinnän tekeminen edellyttää. Toimitukseen sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa kiinteistönmäärityksestä säädetään.

voi panna kirjallisesti vireille se, joka 17 luvun 1 §:n 2 momentin nojalla saa hakea muutosta *aluehallintoviraston* päätökseen. *Aluehallintoviraston* on pyydettävä asian ratkaisemista varten tarvittavat lausunnot.

4 §

Tämän luvun 3 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa voi *aluehallintovirasto* valvontaviranomaisen hakemuksesta määrätä toimenpiteistä valtiolle aiheutuneet kulut kokonaan tai osaksi perittäväksi kunnossapidon laiminlyöneeltä, jos tämä myöhemmin on voitu saada selville.

6 §

Aluehallintoviraston ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lainvoimaisen päätöksen sekä ojitustoimituksessa tehdyn päätöksen täytäntöönpanosta on, siltä osin kuin on kysymys käyttö- tai lunastusoikeudesta tai 11 luvun säännösten perusteella määrätyistä korvauksista tai velvoitteista, soveltuvin osin voimassa, mitä lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädetään.

8 §

Aluehallintoviraston on ilmoitettava asianomaiselle kiinteistörekisterin pitäjälle lainvoiman saaneesta päätöksestä, jolla on myönnetty oikeus tehdä toisen maalle uoma tai muu rakennelma, saattaa toiselle kuuluvaa aluetta pysyvästi veden alle, käyttää toisen omistamaan kiinteistöön tai yhteiseen alueeseen kuuluvaa vesivoimaa taikka muutoin jatkuvasti käyttää hyväkseen toisen kiinteää omaisuutta. Sama koskee päätöstä, jolla jokin alue on määrätty suoja-alueeksi tai sen käyttöä muutoin rajoitettu. Päätöksestä on tehtävä merkintä kiinteistörekisteriin. Kiinteistörekisterin pitäjän tulee tarvittaessa antaa hakemuksesta määräys sellaisen kiinteistötoimituksen suorittamiseen, jossa selvitetään ne seikat, joita merkinnän tekeminen edellyttää. Toimitukseen sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa kiinteistönmäärityksestä säädetään.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty ilmoituksen tekemisestä, on vastaavasti noudatettava, milloin ympäristölupaviraston lainvoiman saaneella päätöksellä on muutettu niitä oloja, joista merkintä on aiheutunut.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty ilmoituksen tekemisestä, on vastaavasti noudatettava, milloin *aluehallintoviraston* lainvoiman saaneella päätöksellä on muutettu niitä oloja, joista merkintä on aiheutunut.

8 a §

Jos ympäristölupaviraston päätös koskee vesistöön rakentamista tai muuta tämän lain mukaista hanketta, jonka toteuttaminen aiheuttaa tilusten pirstoutumista tai supistumista tai kulkuyhteyksien vaikeutumista, ympäristölupaviraston on päätöksen tultua lainvoimaiseksi lähetettävä jäljennökset asiaa koskevista päätösasiakirjoista asianomaiselle maanmittaustoimistolle. Mitä edellä säädetään, ei sovelleta ympäristölupaviraston tämän lain 6 luvun säännösten perusteella tekemään päätökseen.

Jos lupa, jonka perusteella on suoritettu vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain mukainen tilusjärjestely, 2 luvun 12 §:n nojalla raukeaa, on alueellisen ympäristökeskuksen ilmoitettava asiasta maanmittaustoimistolle, jonka tulee määrätä asiassa suoritettavaksi uusi tilusjärjestely. Toimituksesta on vastaavasti voimassa, mitä 19 luvun 5 a §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Tämän lain mukaisen asian käsittelystä ympäristölupavirastossa ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Kunnalle perittävän maksun on soveltuvin osin vastattava valtion maksuperustelakia. Maksun perusteet määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

8 a §

Jos *aluehallintoviraston* päätös koskee vesistöön rakentamista tai muuta tämän lain mukaista hanketta, jonka toteuttaminen aiheuttaa tilusten pirstoutumista tai supistumista tai kulkuyhteyksien vaikeutumista, *aluehallintoviraston* on päätöksen tultua lainvoimaiseksi lähetettävä jäljennökset asiaa koskevista päätösasiakirjoista asianomaiselle maanmittaustoimistolle. Mitä edellä säädetään, ei sovelleta *aluehallintoviraston* tämän lain 6 luvun säännösten perusteella tekemään päätökseen.

Jos lupa, jonka perusteella on suoritettu vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain mukainen tilusjärjestely, 2 luvun 12 §:n nojalla raukeaa, on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ilmoitettava asiasta maanmittaustoimistolle, jonka tulee määrätä asiassa suoritettavaksi uusi tilusjärjestely. Toimituksesta on vastaavasti voimassa, mitä 19 luvun 5 a §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Tämän lain mukaisen asian käsittelystä *aluehallintovirastossa* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Kunnalle perittävän maksun on soveltuvin osin vastattava valtion maksuperustelakia. Maksun perusteet määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

11 §

Milloin hakemusasiassa pidetään katselmustoimitus, on hakijan suoritettava, jollei 2 momentista muuta johdu,

1) toimitusinsinööriin, valtion palveluksessa olevan asiantuntijan, avustamaan määrätyn ympäristölupaviraston virkamiehen, 18 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun alueellisen ympäristökeskuksen määräämän toimitusinsinööriin avustajan sekä toimitusinsinöörille kuuluvia tehtäviä suorittavien muiden henkilöiden matkakustannukset sen mukaan kuin valtion palveluksessa olevien henkilöiden matkakustannusten korvaamisesta säädetään taikka virkaehtosopimuksella tai muutoin määrätään;

2) muun kuin valtion palveluksessa olevan asiantuntijan palkkio ja matkakustannukset;

3) uskottujen miesten palkkiot ja matkakustannukset sen mukaan kuin niiden korvaamisesta kiinteistötoimitusten uskottujen miesten osalta säädetään;

4) kokoustilojen vuokratustannukset, asiakirjojen hankinta-, monistus- ja postituskustannukset ja lehtikuulutuksista aiheutuvat kustannukset;

5) veneenkuljettajan tehtävistä, latta-, kai-raus- ja mittamiestehtävistä sekä muista näihin verrattavista maastossa suoritettavista aputehtävistä johtuvat kustannukset.

Jos kysymys on edunmenetystä kärsineen tekemästä 2 luvun 27 §:ssä tai 11 luvun 8 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta, 1 momentissa mainitut kustannukset suoritetaan valtion varoista, mutta peritään ympäristölupaviraston päätöksen nojalla takaisin edunmenetyksen aiheuttajalta, jollei ympäristölupavirasto asiassa ilmi tulleiden seikkojen perusteella määrää niitä osittain tai kokonaan hakijan suoritettavaksi tai valtion vastattavaksi. Katselmustoimituksen asiakirjoihin on liitettävä toimitusinsinööriin laskelma kustannuksista ja toimitusmiesten lausuntoon otettava ehdotus niiden valtiolle korvaamisesta.

Lopputarkastuksessa suoritetaan 1 momentissa mainitut kustannukset valtion varoista, mutta peritään ympäristölupaviraston päätöksen nojalla takaisin luvanhaltijalta, jollei ympäristölupavirasto asiassa ilmi tulleiden seikkojen perusteella määrää niitä osittain tai kokonaan valtion vastattavaksi. Lopputarkas-

11 §

Milloin hakemusasiassa pidetään katselmustoimitus, on hakijan suoritettava, jollei 2 momentista muuta johdu,

1) toimitusinsinööriin, valtion palveluksessa olevan asiantuntijan, avustamaan määrätyn aluehallintoviraston virkamiehen, 18 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määräämän toimitusinsinööriin avustajan sekä toimitusinsinöörille kuuluvia tehtäviä suorittavien muiden henkilöiden matkakustannukset sen mukaan kuin valtion palveluksessa olevien henkilöiden matkakustannusten korvaamisesta säädetään taikka virkaehtosopimuksella tai muutoin määrätään;

2) muun kuin valtion palveluksessa olevan asiantuntijan palkkio ja matkakustannukset;

3) uskottujen miesten palkkiot ja matkakustannukset sen mukaan kuin niiden korvaamisesta kiinteistötoimitusten uskottujen miesten osalta säädetään;

4) kokoustilojen vuokratustannukset, asiakirjojen hankinta-, monistus- ja postituskustannukset ja lehtikuulutuksista aiheutuvat kustannukset;

5) veneenkuljettajan tehtävistä, latta-, kai-raus- ja mittamiestehtävistä sekä muista näihin verrattavista maastossa suoritettavista aputehtävistä johtuvat kustannukset.

Jos kysymys on edunmenetystä kärsineen tekemästä 2 luvun 27 §:ssä tai 11 luvun 8 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta, 1 momentissa mainitut kustannukset suoritetaan valtion varoista, mutta peritään *aluehallintoviraston* päätöksen nojalla takaisin edunmenetyksen aiheuttajalta, jollei *aluehallintovirasto* asiassa ilmi tulleiden seikkojen perusteella määrää niitä osittain tai kokonaan hakijan suoritettavaksi tai valtion vastattavaksi. Katselmustoimituksen asiakirjoihin on liitettävä toimitusinsinööriin laskelma kustannuksista ja toimitusmiesten lausuntoon otettava ehdotus niiden valtiolle korvaamisesta.

Lopputarkastuksessa suoritetaan 1 momentissa mainitut kustannukset valtion varoista, mutta peritään *aluehallintoviraston* päätöksen nojalla takaisin luvanhaltijalta, jollei aluehallintovirasto asiassa ilmi tulleiden seikkojen perusteella määrää niitä osittain tai kokonaan valtion vastattavaksi. Lopputarkas-

tuksen asiakirjoihin on liitettävä toimitusinsinöörin laskelma kustannuksista ja toimitusmiesten lausuntoon otettava ehdotus niiden valtiolle korvaamisesta.

12 §

Ympäristölupavirasto voi tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa ja toimitusinsinööri niissä tapauksissa, joita tarkoitetaan tämän luvun 10 §:n 1 momentissa ja 11 §:n 1 momentissa, vaatia sanottujen lainkohtien mukaisia kustannuksia varten suoritettavaksi ennakkomaksun uhalla, että asian käsittelyä ei jatketa ennen kuin maksu on suoritettu tai hyväksyttävä vakuus sen maksamisesta asetettu. Toimitusinsinöörin vaatimukseen perustuva ennakkomaksu on suoritettava asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskuskelle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut kustannukset saadaan periä ympäristölupaviraston tai vastaavasti toimitusinsinöörin laatiman laskelman perusteella niin kuin tämän luvun 7 §:ssä säädetään, lukuun ottamatta toimituskirjojen lunastuksia, joiden osalta on noudatettava niistä erikseen voimassa olevia säännöksiä. Toimitusinsinöörin laskelmaan perustuvat valtiolle suoritettavat kustannukset, myös ympäristölupaviraston tämän luvun 11 §:n 2 ja 3 momentin nojalla määräämät, perii asianomainen alueellinen ympäristökeskus.

tuksen asiakirjoihin on liitettävä toimitusinsinöörin laskelma kustannuksista ja toimitusmiesten lausuntoon otettava ehdotus niiden valtiolle korvaamisesta.

12 §

Aluehallintovirasto voi tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa ja toimitusinsinööri niissä tapauksissa, joita tarkoitetaan tämän luvun 10 §:n 1 momentissa ja 11 §:n 1 momentissa, vaatia sanottujen lainkohtien mukaisia kustannuksia varten suoritettavaksi ennakkomaksun uhalla, että asian käsittelyä ei jatketa ennen kuin maksu on suoritettu tai hyväksyttävä vakuus sen maksamisesta asetettu. Toimitusinsinöörin vaatimukseen perustuva ennakkomaksu on suoritettava asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelle*.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut kustannukset saadaan periä *aluehallintoviraston* tai vastaavasti toimitusinsinöörin laatiman laskelman perusteella niin kuin tämän luvun 7 §:ssä säädetään, lukuun ottamatta toimituskirjojen lunastuksia, joiden osalta on noudatettava niistä erikseen voimassa olevia säännöksiä. Toimitusinsinöörin laskelmaan perustuvat valtiolle suoritettavat kustannukset, myös *aluehallintoviraston* tämän luvun 11 §:n 2 ja 3 momentin nojalla määräämät, perii asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9.

Laki**perintökaaren 22 luvun 7 §:n ja 25 luvun 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/1965) 22 luvun 7 § ja 25 luvun 8 §, sellaisena kuin niistä on 25 luvun 8 § laissa 432/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 luku

22 luku

Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta**Erityisjälkisäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöönpanosta**

7 §

7 §

Jos tarkoitemääräyksen täytäntöönpano on laiminlyöty, on jokaisella, jolla saattaa olla etua määräyksen täytäntöönpanosta, sekä pesänselvittäjällä, testamentin toimeenpanijalla, eloonjääneellä puolisoilla, niin myös perillisellä ja yleisjälkisäädöksen saajalla sekä perillisen tai yleisjälkisäädöksen saajan jälkeläisellä oikeus ajaa siitä kannetta. Perillisellä on kanneoikeus silloinkin, kun hänellä ei ole osuutta pesään.

Jos tarkoitemääräyksen täytäntöönpano on laiminlyöty, on jokaisella, jolla saattaa olla etua määräyksen täytäntöönpanosta, sekä pesänselvittäjällä, testamentin toimeenpanijalla, eloonjääneellä puolisoilla, niin myös perillisellä ja yleisjälkisäädöksen saajalla sekä perillisen tai yleisjälkisäädöksen saajan jälkeläisellä oikeus ajaa siitä kannetta. Perillisellä on kanneoikeus silloinkin, kun hänellä ei ole osuutta pesään.

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi sen läänin lääninhallitus, missä täytäntöönpano on pääasiallisesti toimitettava, määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

Kun on kysymys määräyksestä yleishyödylliseen tarkoitukseen, voi *aluehallintovirasto, jonka alueella* täytäntöönpano on pääasiallisesti toimitettava, määrätä sopivan henkilön ajamaan kannetta.

25 luku

25 luku

Jäämistöön kuuluvan maatilan jakamisesta**Jäämistöön kuuluvan maatilan jakamisesta**

8 §

8 §

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava työvoima- ja elinkeinokeskukselta, jonka alueella jäämistöön kokonaan tai osaksi kuuluvan maatilan talouskeskus sijaitsee, lausunto siitä:

Ennen lopullista perinnönjakoa, jossa sovelletaan tämän luvun säännöksiä, pesänjakajan on tarvittaessa tai kuolinpesän osakkaan vaatimuksesta hankittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*, jonka alueella jäämistöön kokonaan tai osaksi kuuluvan maatilan talouskeskus sijaitsee, lausunto siitä:

1) onko jäämistöön kuuluva maatila sellai-

nen, että sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada siitä pääasiallisen toimeentulonsa taikka muodostavatko jäämistöön kuuluvat tilat tai tilanosat joko yksinään tai yhdessä soveliaan tilanpidonjatkajan ja hänen puolisonsa omistamien tilojen tai tilanosien kanssa, 1 b §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa eloonjääneelle puolisolle kuuluva osa mukaan luettuna, sellaisen maatilataloudellisen kokonaisuuden, josta sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada pääasiallisen toimeentulonsa;

2) onko sillä, joka haluaa jäämistöön kuuluvan maatilaa, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

3) kenellä useasta soveliaasta tilanpidonjatkajasta, jotka haluavat jäämistöön kuuluvan maatilaa, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, on parhaat ammatilliset edellytykset kysymykseen tulevan maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

4) voidaanko maatilasta jaon yhteydessä luovuttaa alueita muille osakkaille, kun otetaan huomioon 4 §:n säännökset; sekä

5) mikä on jäämistöön kuuluvan maatilaa, tilan tai tilanosan käypä arvo ja 2 §:n mukainen laskelmallinen arvo.

Jos osakas ei hyväksy työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1 momentissa mainituista seikoista Maaseutuviraston lausunnon. Maaseutuviraston tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja pesänjakajalle.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja Maaseutuviraston on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa kiireellisenä.

1) onko jäämistöön kuuluva maatila sellainen, että sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada siitä pääasiallisen toimeentulonsa taikka muodostavatko jäämistöön kuuluvat tilat tai tilanosat joko yksinään tai yhdessä soveliaan tilanpidonjatkajan ja hänen puolisonsa omistamien tilojen tai tilanosien kanssa, 1 b §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa eloonjääneelle puolisolle kuuluva osa mukaan luettuna, sellaisen maatilataloudellisen kokonaisuuden, josta sen viljelijä ja hänen perheenjäsenensä voivat saada pääasiallisen toimeentulonsa;

2) onko sillä, joka haluaa jäämistöön kuuluvan maatilaa, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

3) kenellä useasta soveliaasta tilanpidonjatkajasta, jotka haluavat jäämistöön kuuluvan maatilaa, tilan tai tilanosan tämän luvun mukaisesti perintöosaansa, on parhaat ammatilliset edellytykset kysymykseen tulevan maatalouselinkeinon harjoittamiseen;

4) voidaanko maatilasta jaon yhteydessä luovuttaa alueita muille osakkaille, kun otetaan huomioon 4 §:n säännökset; sekä

5) mikä on jäämistöön kuuluvan maatilaa, tilan tai tilanosan käypä arvo ja 2 §:n mukainen laskelmallinen arvo.

Jos osakas ei hyväksy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa, hän voi kuukauden kuluessa siitä, kun hän todistettavasti sai tiedon tästä lausunnosta, pyytää 1 momentissa mainituista seikoista Maaseutuviraston lausunnon. Maaseutuviraston tulee lähettää lausuntonsa lausunnon pyytäjälle ja pesänjakajalle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Maaseutuviraston on annettava tässä pykälässä tarkoitettu lausuntonsa kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

10.

Laki**pysäköintivirhemaksusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköintivirhemaksusta 3 päivänä huhtikuuta 1970 annetun lain (248/1970) 2, 3 ja 6 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Lääninhallitus voi kunnallisvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisipiirin päällikön lausunnon asettamallaan ehdoilla määrätä, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämisestä. Lääninhallitus voi peruuttaa määräyksensä tai muuttaa siinä asetettuja ehtoja.

3 §

Pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvontaa poliisipiirissä johtaa ja valvoo poliisipiirin päällikkö, joka toimii myös pysäköinninvalvojana. Lääninhallitus voi kuitenkin määrätä, että pysäköinninvalvojana on poliisipiirin päällikön sijasta muu poliisipiirin toimenhaltija.

Jos valvonta järjestetään 2 §:ssä mainitulla tavalla, tulee kunnan 1 momentissa tarkoitettun pysäköinninvalvojan sijaan asettaa kunnallinen pysäköinninvalvoja.

Kunnallinen pysäköinninvalvoja on valvonnan yleistä järjestelyä koskevissa asioissa poliisipiirin päällikön johdon ja valvonnan alainen.

Kunnallisella pysäköinninvalvojalla pitää olla tarpeellinen määrä apulaisia. Lääninhallitus voi määrätä valvonta-apulaisten vähimmäismäärän. Kunnallisen valvontahenkilökunnan kelpoisuusehdoista sekä virkapuvusta ja tunnusmerkistä säädetään asetuksella.

Ehdotus

2 §

Aluehallintovirasto voi *kunnan*valtuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen *poliisilaitoksen* päällikön lausunnon asettamallaan ehdoilla määrätä, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämisestä. *Aluehallintovirasto* voi peruuttaa määräyksensä tai muuttaa siinä asetettuja ehtoja.

3 §

Pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvontaa *poliisilaitoksen toimialueella* johtaa ja valvoo *poliisilaitoksen* päällikkö, joka toimii myös pysäköinninvalvojana. *Aluehallintovirasto* voi kuitenkin määrätä, että pysäköinninvalvojana on *poliisilaitoksen* päällikön sijasta muu *poliisilaitoksen virkamies*.

Jos valvonta järjestetään 2 §:ssä mainitulla tavalla, tulee kunnan 1 momentissa tarkoitettun pysäköinninvalvojan sijaan asettaa kunnallinen pysäköinninvalvoja.

Kunnallinen pysäköinninvalvoja on valvonnan yleistä järjestelyä koskevissa asioissa *poliisilaitoksen* päällikön johdon ja valvonnan alainen.

Kunnallisella pysäköinninvalvojalla pitää olla tarpeellinen määrä apulaisia. *Aluehallintovirasto* voi määrätä valvonta-apulaisten vähimmäismäärän. Kunnallisen valvontahenkilökunnan kelpoisuusehdoista sekä virkapuvusta ja tunnusmerkistä säädetään valtioneu-

voston asetuksella.

6 §

Pysäköintivirhemaksut saa valtio.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella tehdyistä pysäköintivirheistä perittävät maksut saa kuitenkin asianomainen kunta riippumatta siitä, onko maksukehotuksen antanut poliisi vai kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen apulaisensa.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella kunta suorittaa valvontatoimen järjestämisestä ja hoitamisesta sekä lääninhallituksen asettamien ehtojen täyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

6 §

Pysäköintivirhemaksut saa valtio.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella tehdyistä pysäköintivirheistä perittävät maksut saa kuitenkin asianomainen kunta riippumatta siitä, onko maksukehotuksen antanut poliisi vai kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen apulaisensa.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella kunta suorittaa valvontatoimen järjestämisestä ja hoitamisesta sekä *aluehallintoviraston* asettamien ehtojen täyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

11.

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetun lain (603/1977) 8 §:n 2 momentti, 52 §:n 1—3 momentti, 68 §, 79 §:n 2 momentti, 84 §:n 2 momentti ja 101 §, sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 2 momentti laissa 82/1995, 52 §:n 1—3 momentti ja 68 § laissa 794/1996, 79 §:n 2 momentti laissa 580/2009, 84 §:n 2 momentti laissa 1032/2003 sekä 101 § osaksi laissa 476/1996, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

8 §

8 §

Asianomaiselle kunnalle sekä, jos hankkeella on seudullista merkitystä, maakunnan liitolle ja alueelliselle ympäristökeskukselle on varattava 1 momentissa tarkoitettu tilaisuus. Alueelliselle ympäristökeskukselle on varattava vastaava tilaisuus myös, jos hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys.

Asianomaiselle kunnalle sekä, jos hankkeella on seudullista merkitystä, maakunnan liitolle ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* on varattava 1 momentissa tarkoitettu tilaisuus. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* on varattava vastaava tilaisuus myös, jos hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys.

52 §

52 §

Hakijan on suoritettava kertakaikkinen korvaus tai, jos ennakkokorvausta on suoritettu, loppuosa korvauksesta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lunastuspäätös on julistettu, maksamalla korvaus korvauksensaajalle tai tämän määräämään rahalaitokseen taikka, jos korvaus on määrätty tallettavaksi, kiinteistön sijaintipaikan lääninhallitukseen.

Hakijan on suoritettava kertakaikkinen korvaus tai, jos ennakkokorvausta on suoritettu, loppuosa korvauksesta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lunastuspäätös on julistettu, maksamalla korvaus korvauksensaajalle tai tämän määräämään rahalaitokseen taikka, jos korvaus on määrätty tallettavaksi, kiinteistön sijaintipaikan *aluehallintovirastoon*.

Jos hakija on valittanut lunastuspäätöksestä, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan lääninhallitukseen. Oikeudesta suorittaa korvaus tallettamalla on lisäksi voimassa, mitä rahan, arvosuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/31), jäljempänä maksutalletuslaki, säädetään. Talletetun korvauksen nostamisesta säädetään 70 §:ssä.

Jos hakija on valittanut lunastuspäätöksestä, riidanalainen osa korvauksesta saadaan tallettaa kiinteistön sijaintipaikan *aluehallintovirastoon*. Oikeudesta suorittaa korvaus tallettamalla on lisäksi voimassa, mitä rahan, arvosuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931), jäljempänä maksutalletuslaki, säädetään. Talletetun korvauksen nostamisesta säädetään 70 §:ssä.

Kun korvaus talletetaan, hakijan on annettava lääninhallitukselle tarpeellisin osin jäl-

Kun korvaus talletetaan, hakijan on annettava *aluehallintovirastolle* tarpeellisin osin

jennös lunastuspäätöksestä.

jäljennös lunastuspäätöksestä.

68 §

Kun korvaus on talletettu 49 §:n nojalla, lääninhallituksen on annettava tallettamisesta tieto virallisessa lehdessä julkaistavalla yleistiedoksiannolla sekä kullekin asianomaiselle oikeudenhaltijalle, jonka osoite tiedetään, lisäksi erityistiedoksiannona.

Jos oikeudenhaltija haluaa käyttää oikeutetaan, hänen on tehtävä korvausta koskeva vaatimuksensa kolmen kuukauden kuluessa tallettamisesta tiedon saatuaan ja samalla esitettävä tarpeellinen selvitys oikeudestaan. Vaatimuksessa tarkoitettu korvaus on jaettava noudattaen soveltuvin kohdin, mitä ulosotto-laissa säädetään ulosmitatun kiinteän omaisuuden myymisestä ja siinä kertyneiden varojen tilittamisestä ja jakamisesta. Jollei varojen jakamista ole vaadittu säädetyssä ajassa, lääninhallituksen on viipymättä suoritettava ne korvauksensaajalle.

Kun ennakkorvaus on määrätty tallettavaksi 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla haltuunotokatselmuksen joutuisan suorittamisen turvaamiseksi, lääninhallituksen on ennen 1 ja 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä varattava haltuunotetun omaisuuden omistajalle tilaisuus ennakkorvauksen nostamiseen. Omistajalla on oikeus nostaa korvaus, jos hän osoittaa, ettei sen maksaminen hänelle loukkaa velkojien oikeutta ottaen huomioon, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

79 §

Kun lääninhallituksen korvauksen jakamista koskeva ilmoitus on saapunut, kirjaamisviranomaisen on, noudattaen mitä erikseen säädetään, ryhdyttävä toimenpiteisiin tästä aiheutuvien merkintöjen tekemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

84 §

Luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa

68 §

Kun korvaus on talletettu 49 §:n nojalla, *aluehallintoviraston* on annettava tallettamisesta tieto virallisessa lehdessä julkaistavalla yleistiedoksiannolla sekä kullekin asianomaiselle oikeudenhaltijalle, jonka osoite tiedetään, lisäksi erityistiedoksiannona.

Jos oikeudenhaltija haluaa käyttää oikeutetaan, hänen on tehtävä korvausta koskeva vaatimuksensa kolmen kuukauden kuluessa tallettamisesta tiedon saatuaan ja samalla esitettävä tarpeellinen selvitys oikeudestaan. Vaatimuksessa tarkoitettu korvaus on jaettava noudattaen soveltuvin kohdin, mitä *ulosottoakaareissa (705/2007)* säädetään ulosmitatun kiinteän omaisuuden myymisestä ja siinä kertyneiden varojen tilittamisestä ja jakamisesta. Jollei varojen jakamista ole vaadittu säädetyssä ajassa, *aluehallintoviraston* on viipymättä suoritettava ne korvauksensaajalle.

Kun ennakkorvaus on määrätty tallettavaksi 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla haltuunotokatselmuksen joutuisan suorittamisen turvaamiseksi, *aluehallintoviraston* on ennen 1 ja 2 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä varattava haltuunotetun omaisuuden omistajalle tilaisuus ennakkorvauksen nostamiseen. Omistajalla on oikeus nostaa korvaus, jos hän osoittaa, ettei sen maksaminen hänelle loukkaa velkojien oikeutta ottaen huomioon, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

79 §

Kun *aluehallintoviraston* korvauksen jakamista koskeva ilmoitus on saapunut, kirjaamisviranomaisen on, noudattaen mitä erikseen säädetään, ryhdyttävä toimenpiteisiin tästä aiheutuvien merkintöjen tekemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

84 §

Luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa *se*

sen läänin lääninhallitus, jossa sijaitsevaa omaisuutta tutkimus koskee. Lupa-asiaa käsiteltäessä voidaan asiasta antaa asianosaisille tieto yleistiedoksiantona siten kuin hallintolain 62 §:ssä säädetään. Jos kuitenkin on ilmeistä, että tutkimustyö vaikeuttaisi merkittävästi jonkin kiinteistön käyttöä, on tällaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle annettava tieto hakemuksesta tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään. Kun lupa myönnetään, on määrättävä, mihin mennessä tutkimus on suoritettava. Jos lunastuksen kohde jätetään lunastustoimituksessa määrättäväksi, on lunastustoimikunnalla oikeus suorittaa tarpeellinen tutkimus hakijan osoituksen mukaan.

aluehallintovirasto, jonka toimialueella sijaitsevaa omaisuutta tutkimus koskee. Lupa-asiaa käsiteltäessä voidaan asiasta antaa asianosaisille tieto yleistiedoksiantona siten kuin hallintolain 62 §:ssä säädetään. Jos kuitenkin on ilmeistä, että tutkimustyö vaikeuttaisi merkittävästi jonkin kiinteistön käyttöä, on tällaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle annettava tieto hakemuksesta tavallisena tiedoksiantona siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään. Kun lupa myönnetään, on määrättävä, mihin mennessä tutkimus on suoritettava. Jos lunastuksen kohde jätetään lunastustoimituksessa määrättäväksi, on lunastustoimikunnalla oikeus suorittaa tarpeellinen tutkimus hakijan osoituksen mukaan.

101 §

Poliisiviranomaisen on annettava tässä laissa tarkoitettujen toimitusten ja haltuunottojen suorittamiseksi tarpeellinen virka-apu, jos oikeus virka-avun saamiseen on ilmeinen.

Jollei oikeus virka-avun saamiseen ole ilmeinen, noudatetaan, mitä lääninhallituslain (1233/87) 6 §:n 1 momentissa ja 7 §:ssä säädetään.

101 §

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tässä laissa tarkoitettujen toimitusten ja haltuunottojen suorittamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12.

Laki**kuluttajansuojalain 2 luvun 18 ja 20 §:n sekä 7 luvun 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 18 ja 20 § sekä 7 luvun 24 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 18 ja 20 § laissa 561/2008 sekä 7 luvun 24 § laeissa 385/1986 ja 85/1993, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 luku

2 Luku

Markkinointi ja menettelyt asiakasuhteessa**Markkinointi ja menettelyt asiakasuhteessa**

18 §

18 §

*Lääninhallituksen kielto eräissä asioissa**Aluehallintoviraston kielto eräissä asioissa*

Lääninhallitus voi määrätä 16 §:ssä tarkoitettua kiellon asiassa, joka koskee asunnon tai muun kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta annettujen säännösten vastaista menettelyä, jos lainvastaisuus on ilmeinen ja säännösten soveltamiskäytäntö tämänkaltaisessa asiassa on vakiintunut. Lääninhallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Aluehallintovirasto voi määrätä 16 §:ssä tarkoitettua kiellon asiassa, joka koskee asunnon tai muun kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta annettujen säännösten vastaista menettelyä, jos lainvastaisuus on ilmeinen ja säännösten soveltamiskäytäntö tämänkaltaisessa asiassa on vakiintunut. *Aluehallintoviraston* päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Elinkeinonharjoittaja voi saattaa 1 momentissa tarkoitettua kielloppäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Elinkeinonharjoittaja voi saattaa 1 momentissa tarkoitettua kielloppäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Lääninhallitus voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Aluehallintovirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Ennen kuin lääninhallitus määrää 1 momentissa tarkoitettua kiellon, sen on varattava elinkeinonharjoittajalle tilaisuus tulla kuuluksi.

Ennen kuin *aluehallintovirasto* määrää 1 momentissa tarkoitettua kiellon, sen on varattava elinkeinonharjoittajalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitettua kiellon lääninhallituksen on tehtävä kirjallinen päätös ja huolehdittava sen antamisesta tiedoksi asianosaisille.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitettua kiellon *aluehallintoviraston* on tehtävä kirjallinen päätös ja huolehdittava sen antamisesta tiedoksi asianosaisille.

20 §

Valvonta

Markkinointia ja menettelyjä asiakassuhteessa kuluttajansuojan kannalta valvoo kuluttaja-asiamies.

Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies ja lääninhallitukset.

Markkinaoikeudesta ja asian käsittelystä siinä säädetään muutoin markkinaoikeuslaissa (1527/2001) sekä eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetussa laissa (1528/2001).

20 §

Valvonta

Markkinointia ja menettelyjä asiakassuhteessa kuluttajansuojan kannalta valvoo kuluttaja-asiamies.

Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies ja *aluehallintovirastot*.

Markkinaoikeudesta ja asian käsittelystä siinä säädetään muutoin markkinaoikeuslaissa (1527/2001) sekä eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetussa laissa (1528/2001).

7 luku

Kulutusluotot

24 §

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina lääninhallitukset sekä myös pankkitarkastusvirasto silloin, kun luotonanto liittyy pankkitarkastusviraston valvomaan toimintaan.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen luovuttamaan valvontaviranomaisen nähtäväksi kulutusluottoja koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

7 Luku

Kulutusluotot

24 §

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina *aluehallintovirastot* sekä myös *Finanssivalvonta* silloin, kun luotonanto liittyy *Finanssivalvonnan* valvomaan toimintaan.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen luovuttamaan valvontaviranomaisen nähtäväksi kulutusluottoja koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

13.

Laki**nimilain 33 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä elokuuta 1985 annetun nimilain (694/1985) 33 a §, sellaisena kuin se on laissa 69/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 a §

33 a §

*Ahvenanmaan maakunnassa toimivaltainen
viranomainen*

*Ahvenanmaan maakunnassa toimivaltainen
viranomainen*

Mitä tässä laissa säädetään maistraatista, koskee Ahvenanmaan maakunnassa lääninhallitusta.

Mitä tässä laissa säädetään maistraatista, koskee Ahvenanmaan maakunnassa *Ahvenanmaan valtionvirastoa*.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

14.

Laki**löytötavaralain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä elokuuta 1988 annetun löytötavaralain (778/1988) 21 ja 25 § sekä
lisätään lakiin uusi 21 a, 25 a ja 25 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 luku

6 luku

Löytötavaratoimistot**Löytötavaratoimistot**

21 §

21 §

Luvanvaraisuus

Vastaava hoitaja

Lääninhallitus voi myöntää Suomen kansalaiselle, suomalaiselle rekisteröidylle yhteisölle, valtion viranomaiselle ja laitokselle, kunnalle sekä kuntainliitolle luvan pitää löytötavaratoimistoa, mikäli tämä on 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsittelyn tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista.

Lupa on voimassa toistaiseksi. Lupa voidaan peruuttaa, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Lupa on liitettävä toiminnan harjoittamista koskevat tarpeelliset ehdot.

Löytötavaratoimistossa on oltava vastaava hoitaja, joka on velvollinen huolehtimaan siitä, että löytötavaratoimistoa pidetään lainmukaisesti.

Vastaavan hoitajan on oltava täysi-ikäinen ja luotettava henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Vastaavaa hoitajaa pidetään luotettavana, jos häntä ei ole lainvoiman saaneella tuomiolla viiden viimeisen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen eikä kolmen viimeisen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton vastaavaksi hoitajaksi. Vastaavaa hoitajaa ei kuitenkaan pidetä luotettavana, jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton vastaavaksi hoitajaksi.

21 a §

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintoviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämiseen 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden käsitteilyä varten, jos:

1) hakijalla on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) hakija ei ole konkurssissa ja, jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) hakija on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset.

25 §

Löytötavaratoimiston valvonta

Lääninhallitus valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa ja voi antaa niiden toiminnassa noudatettavia määräyksiä.

25 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirasto valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

Löytötavaratoimiston on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakkon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettu sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

25 a §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä löytötavaratoimiston pitäminen, jos löytötavaratoimistoa pidetään tämän lain vastaisesti ilman lupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos löytötavaratoimisto tai vastaava hoitaja laiminlyö tästä laista johtuvan velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa löytötavaratoimistoa tai vastaavaa hoitajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi osaksi tai kokonaan kieltää löytötavaratoimiston toiminnan määräajaksi,

kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

25 b §

Luvan peruuttaminen

Aluehallintoviraston on peruutettava lupa löytötavaratoimiston pitämiseen, jos:

1) löytötavaratoimisto on lopettanut toimintansa;

2) 21 a §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty;

3) löytötavaratoimistolla ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 21 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset, eikä löytötavaratoimisto ole aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; taikka

4) löytötavaratoimiston tai vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja löytötavaratoimistolle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

*Joka lain voimaan tullessa pitää löytötavaratoimistoa ennen lain voimaantuloa myönnetyn luvan nojalla, saa jatkaa luvan mukais-
ta toimintaa uutta lupaa hakematta.*

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

15.

Laki**yhdistyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun yhdistyslain (503/1989) 4, 20 ja 22 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Luvanvaraiset yhdistykset

Luvanvaraiset yhdistykset

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman lääninhallituksen lupaa.

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman *aluehallintoviraston* lupaa.

20 §

20 §

Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen kokous on pidettävä säännöissä määrättyinä aikoina. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella yhdistyksen jäsenellä oikeus vaatia kokouksen pitämistä.

Yhdistyksen ylimääräinen kokous on pidettävä, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Jos yhdistyksen jäsenenä sääntöjen mukaan voi olla vain yhdistyksiä tai yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä, voidaan säännöissä määrätä, että vähemmistö, joka voi vaatia ylimääräisen kokouksen pitämistä, on pienempi tai suurempi kuin yksi kymmenesosa. Muun yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä vain pienemmästä vähemmistöstä.

Vaatus kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, lääninhallituksen tulee

Yhdistyksen kokous on pidettävä säännöissä määrättyinä aikoina. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella yhdistyksen jäsenellä oikeus vaatia kokouksen pitämistä.

Yhdistyksen ylimääräinen kokous on pidettävä, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Jos yhdistyksen jäsenenä sääntöjen mukaan voi olla vain yhdistyksiä tai yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä, voidaan säännöissä määrätä, että vähemmistö, joka voi vaatia ylimääräisen kokouksen pitämistä, on pienempi tai suurempi kuin yksi kymmenesosa. Muun yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä vain pienemmästä vähemmistöstä.

Vaatus kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, *aluehallintoviras-*

kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

ton tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

22 §

Muun päätöksenteon järjestäminen

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana erillisissä äänestystilaisuuksissa tai postitse eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, lääninhallituksen tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus tai postiäänestys yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

22 §

Muun päätöksenteon järjestäminen

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana erillisissä äänestystilaisuuksissa tai postitse, eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai *jollei* vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, *aluehallintoviraston* tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus tai postiäänestys yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

16.

Laki**asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä toukokuuta 1991 annetun asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 32, 65 ja 68 §, sellaisina kuin niistä ovat 65 § laissa 463/2007 ja 68 § osaksi laissa 938/1994, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

32 §

32 §

*Koolle kutsuminen**Koolle kutsuminen*

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 51 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Jollei yhtiökokousta, joka tämän lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, lääninhallituksen tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 51 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa.

Jollei yhtiökokousta, joka tämän lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, *aluehallintoviraston* tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

65 §

65 §

*Velvollisuus valita tilintarkastaja**Velvollisuus valita tilintarkastaja*

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslaissa säädetään, asunto-osakeyhtiössä on valittava tilintarkastaja, jos:

- 1) yhtiön rakennuksessa tai rakennuksissa on vähintään 30 huoneistoa; tai
- 2) osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, vaativat sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä.

Jos yhtiökokous ei valitse 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilintarkastajaa, lääninhallitus määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädettyssä järjestyksessä, jos osakkeenomistaja hakee tilin-

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslaissa säädetään, asunto-osakeyhtiössä on valittava tilintarkastaja, jos:

- 1) yhtiön rakennuksessa tai rakennuksissa on vähintään 30 huoneistoa; tai
- 2) osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, vaativat sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä.

Jos yhtiökokous ei valitse 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilintarkastajaa, *aluehallintovirasto* määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädettyssä järjestyksessä, jos osakkeenomistaja

tarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

68 §

Erityinen tarkastus

Osakkeenomistaja voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta ovat kannattaneet osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, osakkeenomistaja voi kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta hakea lääninhallitukselta tarkastajan määräämistä.

Lääninhallituksen on varattava yhtiön hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. Lääninhallitus voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhtiöltä palkkio.

Tarkastajaan on sovellettava tämän lain säännöksiä tilintarkastajasta. Yhtiökokous ei kuitenkaan saa erottaa häntä toimestaan.

Tarkastuksesta on yhtiökokoukselle annettava lausunto, joka on pyynnöstä lähetettävä myös osakkeenomistajalle. Isännöitsijän tai hallituksen puheenjohtajan on vähintään viikon aikana ennen yhtiökokousta varattava tilaisuus lausuntoon perehtymiseen osakkaalle, joka sitä pyytää. Lausunnon on oltava nähtävillä yhtiökokouksessa.

68 §

Erityinen tarkastus

Osakkeenomistaja voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta ovat kannattaneet osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, osakkeenomistaja voi kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta hakea *aluehallintovirastolta* tarkastajan määräämistä.

Aluehallintoviraston on varattava yhtiön hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. *Aluehallintovirasto* voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhtiöltä palkkio.

Tarkastajaan on sovellettava tämän lain säännöksiä tilintarkastajasta. Yhtiökokous ei kuitenkaan saa erottaa häntä toimestaan.

Tarkastuksesta on yhtiökokoukselle annettava lausunto, joka on pyynnöstä lähetettävä myös osakkeenomistajalle. Isännöitsijän tai hallituksen puheenjohtajan on vähintään viikon aikana ennen yhtiökokousta varattava tilaisuus lausuntoon perehtymiseen osakkaalle, joka sitä pyytää. Lausunnon on oltava nähtävillä yhtiökokouksessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

17.

Laki**valmiuslain 43 ja 48 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetun valmiuslain (1080/1991) 43 ja 48 §, sellaisena kuin niistä on 43 § laissa 465/2003, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

43 §

Julkaisija ja ohjelmatoiminnan harjoittaja ovat velvollisia korvauksetta julkaisemaan tai lähettämään valtioneuvoston, ministeriön, lääninhallituksen ja kunnanhallituksen sekä sotilas- tai pelastusviranomaisen tämän lain soveltamista tai noudattamista koskevat tiedotukset, jotka tämän lain tarkoituksen saavuttamiseksi on saatettava nopeasti koko väestön tai tietyn alueen asukkaiden tietoon. Tällainen tiedotus on viivytyksettä sellaisenaan julkaistava asianomaisessa aikakautisessa julkaisussa, verkkojulkaisussa tai ohjelmassa.

48 §

Tämän lain nojalla annetun määräyksen perusteella tehdystä hallintopäätöksestä on oikeus valittaa siinä järjestyksessä, mitä on yleisesti säädetty valittamisesta asianomaisen viranomaisen päätöksestä. Lääninhallituksen alaisen viranomaisen päätöksestä valitus tehdään kuitenkin lääninoikeudelle. Jollei muutoksenhakumenettelyä ole säädetty, valitus tehdään korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Hallintopäätöstä on noudatettava heti valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Valtioneuvoston tekemään hallintopäätökseen, joka on 6 §:n nojalla saatettava eduskunnan käsiteltäväksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksiin, joihin tämän lain nojalla saa hakea muutosta valittamalla, on liitettävä valitusosoitus.

43 §

Julkaisija ja ohjelmatoiminnan harjoittaja ovat velvollisia korvauksetta julkaisemaan tai lähettämään valtioneuvoston, ministeriön, *aluehallintoviraston, elinkeino- ja ympäristökeskuksen* ja kunnanhallituksen sekä sotilas- tai pelastusviranomaisen tämän lain soveltamista tai noudattamista koskevat tiedotukset, jotka tämän lain tarkoituksen saavuttamiseksi on saatettava nopeasti koko väestön tai tietyn alueen asukkaiden tietoon. Tällainen tiedotus on viivytyksettä sellaisenaan julkaistava asianomaisessa aikakautisessa julkaisussa, verkkojulkaisussa tai ohjelmassa.

48 §

Valtioneuvoston, ministeriön ja Suomen Pankin tämän lain nojalla antamasta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muusta tämän lain nojalla annettusta päätöksestä saa valittaa hallinto-oikeuteen.

Hallintopäätöstä on noudatettava heti valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Valtioneuvoston tekemään hallintopäätökseen, joka on 6 §:n nojalla saatettava eduskunnan käsiteltäväksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

18.

Laki**asuntokauppalain 2 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä syyskuuta 1994 annetun asuntokauppalain (843/1994) 2 luvun 4 §:n 1 momentti, 4 a §:n 3 momentti ja 20 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti ja 4 a §:n 3 momentti laissa 795/2005 sekä 20 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Turva-asiakirjojen säilyttäminen

Jos osakeyhtiö hankkii talletuspankilta tai muulta luottolaitokselta luottoa, joka on kokonaan tai osaksi tarkoitus maksaa osakkeenomistajilta rakentamisvaiheen jälkeen perittävillä varoilla, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä turva-asiakirjat. Jollei osakeyhtiö hanki tällaista lainaa, sen lääninhallituksen, jonka alueella yhtiön rakennukset sijaitsevat, on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Turva-asiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, mikäli mahdollista, paikkakunnalla, jossa osakeyhtiön rakennukset sijaitsevat.

4 a §

Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä

Turva-asiakirjojen säilyttäjän on seurattava myös sille 11 §:n mukaisesti tiedoksiannettuja kauppasopimuksia. Kun yhdestä neljäosasta asuinhuoneistoja on annettu kauppasopimus säilyttäjälle tiedoksi eikä säilyttäjä ole kuukauden kuluessa tästä saanut tiedoksi 20 §:n 1

Ehdotus

4 §

Turva-asiakirjojen säilyttäminen

Jos osakeyhtiö hankkii talletuspankilta tai muulta luottolaitokselta luottoa, joka on kokonaan tai osaksi tarkoitus maksaa osakkeenomistajilta rakentamisvaiheen jälkeen perittävillä varoilla, luottoa antavan luottolaitoksen on säilytettävä turva-asiakirjat. Jollei osakeyhtiö hanki tällaista lainaa, sen *aluehallintoviraston*, jonka *toimialueella* yhtiön rakennukset sijaitsevat, on säilytettävä asiakirjat. Myös jälkimmäisessä tapauksessa säilyttäjänä voi olla tehtävään suostuva luottolaitos. Turva-asiakirjojen säilyttäjänä toimivan luottolaitoksen on säilytettävä asiakirjat Suomessa ja, mikäli mahdollista, paikkakunnalla, jossa osakeyhtiön rakennukset sijaitsevat.

4 a §

Turva-asiakirjojen tarkastaminen ja niiden luovuttaminen rakentamisvaiheen päätyttyä

Turva-asiakirjojen säilyttäjän on seurattava myös sille 11 §:n mukaisesti tiedoksiannettuja kauppasopimuksia. Kun yhdestä neljäosasta asuinhuoneistoja on annettu kauppasopimus säilyttäjälle tiedoksi eikä säilyttäjä ole kuukauden kuluessa tästä saanut tiedoksi

momentissa tarkoitettua kutsua osakkeenostajien kokoukseen, säilyttäjän on viipymättä ilmoitettava osakkeenostajille ostajan oikeudesta hakea lääninhallitukselta päätös, joka oikeuttaa hänet kutsumaan kokouksen koolle yhtiön kustannuksella.

20 §:n 1 momentissa tarkoitettua kutsua osakkeenostajien kokoukseen, säilyttäjän on viipymättä ilmoitettava osakkeenostajille ostajan oikeudesta hakea *aluehallintovirastolta* päätös, joka oikeuttaa hänet kutsumaan kokouksen koolle yhtiön kustannuksella.

20 §

Osakkeenostajien kokous

Osakeyhtiön hallituksen on kutsuttava koolle osakkeenostajien kokous viivytyksettä sen jälkeen, kun vähintään yhdestä neljäosasta yhtiön asuinhuoneistoja on tehty luovutus sopimukset. Osakkeenostajien kokous kutsutaan koolle kullekin ostajalle lähetetyllä kirjatulla kirjeellä tai muuten todisteellisesti. Kutsu on lähetettävä tiedoksi turva-asiakirjojen säilyttäjälle. Kutsussa on mainittava osakkeenostajien oikeus valita tilintarkastaja ja rakennustyön tarkkailija sekä kokouksessa käsiteltävät muut asiat. Ostajien kokouksessa kuhunkin huoneistoon oikeuttavat osakkeet tuottavat yhden äänen. Osakkeenostajien kokousta ei tarvitse järjestää osaomistusyhtiössä.

Jollei edellä tarkoitettua osakkeenostajien kokousta ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, lääninhallituksen tulee yhtiön hallituksen jäsenen, tilintarkastajan, osakkeenomistajan tai osakkeenostajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

20 §

Osakkeenostajien kokous

Osakeyhtiön hallituksen on kutsuttava koolle osakkeenostajien kokous viivytyksettä sen jälkeen, kun vähintään yhdestä neljäosasta yhtiön asuinhuoneistoja on tehty luovutus sopimukset. Osakkeenostajien kokous kutsutaan koolle kullekin ostajalle lähetetyllä kirjatulla kirjeellä tai muuten todisteellisesti. Kutsu on lähetettävä tiedoksi turva-asiakirjojen säilyttäjälle. Kutsussa on mainittava osakkeenostajien oikeus valita tilintarkastaja ja rakennustyön tarkkailija sekä kokouksessa käsiteltävät muut asiat. Ostajien kokouksessa kuhunkin huoneistoon oikeuttavat osakkeet tuottavat yhden äänen. Osakkeenostajien kokousta ei tarvitse järjestää osaomistusyhtiössä.

Jollei edellä tarkoitettua osakkeenostajien kokousta ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, *aluehallintoviraston* tulee yhtiön hallituksen jäsenen, tilintarkastajan, osakkeenomistajan tai osakkeenostajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

19.

Laki**asumisoikeusyhdistyksistä annetun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumisoikeusyhdistyksistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun lain (1072/1994) 19, 53, 54 ja 66 §, sellaisena kuin niistä on 53 § laissa 466/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

19 §

19 §

*Koolle kutsuminen**Koolle kutsuminen*

Hallitus kutsuu asumisoikeusyhdistyksen kokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 32 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Jollei kokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädetystä järjestyksessä koolle, lääninhallituksen tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan tai yhdistyksen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

Hallitus kutsuu asumisoikeusyhdistyksen kokouksen koolle. Hallituksen jäsenellä on oikeus kutsua kokous koolle 32 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Jollei kokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai yhdistyksen kokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, ole kutsuttu säädetystä järjestyksessä koolle, *aluehallintoviraston* tulee hallituksen jäsenen, isännöitsijän, tilintarkastajan tai yhdistyksen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

53 §

53 §

*Velvollisuus valita tilintarkastaja**Velvollisuus valita tilintarkastaja*

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslaissa säädetään, asumisoikeusyhdistyksessä on valittava tilintarkastaja, jos:

- 1) yhdistys on tehnyt vähintään 30 asumisoikeussopimusta; tai
- 2) vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä vaatii sitä yhdistyksen varsinaisessa kokouksessa tai kokouksessa, jossa asia on kokouskutsun mukaisesti käsiteltävä.

Jos yhdistyksen kokous ei valitse 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilintarkastajaa, lääninhallitus määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädetystä

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslaissa säädetään, asumisoikeusyhdistyksessä on valittava tilintarkastaja, jos:

- 1) yhdistys on tehnyt vähintään 30 asumisoikeussopimusta; tai
- 2) vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä vaatii sitä yhdistyksen varsinaisessa kokouksessa tai kokouksessa, jossa asia on kokouskutsun mukaisesti käsiteltävä.

Jos yhdistyksen kokous ei valitse 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilintarkastajaa, *aluehallintovirasto* määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa

järjestyksessä, jos jäsen hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhdistyksen kokouksesta.

säädetyssä järjestyksessä, jos jäsen hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhdistyksen kokouksesta.

54 §

Eriyinen tarkastus

Asumisoikeusyhdistyksen jäsen voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhdistyksen hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhdistyksen kokouksessa taikka siinä yhdistyksen kokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä, jäsen voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea lääninhallitukselta tarkastajan määräämistä.

Lääninhallituksen on varattava yhdistyksen hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. Lääninhallitus voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhdistykseltä palkkio.

Tarkastajaan on sovellettava tämän lain ja tilintarkastuslain säännöksiä tilintarkastajasta. Yhdistyksen kokous ei kuitenkaan saa erottaa häntä toimestaan.

Tarkastuksesta on yhdistyksen kokoukselle annettava lausunto, joka on pyynnöstä lähetettävä myös jäsenelle. Isännöitsijän tai hallituksen puheenjohtajan on vähintään viikon aikana ennen yhdistyksen kokousta varattava tilaisuus lausuntoon perehtymiseen jäsenelle, joka sitä pyytää. Lausunnon on oltava nähtävillä yhdistyksen kokouksessa.

66 §

Lunastustakuurahaston valvonta

Lunastustakuurahaston toimintaa valvoo valtiokonttori. Valtiokonttorilla on oikeus

54 §

Eriyinen tarkastus

Asumisoikeusyhdistyksen jäsen voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhdistyksen hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa yhdistyksen kokouksessa taikka siinä yhdistyksen kokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa kaikista jäsenistä tai yksi kolmasosa kokouksessa läsnä olevista jäsenistä, jäsen voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea *aluehallintovirastolta* tarkastajan määräämistä.

Aluehallintoviraston on varattava yhdistyksen hallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos hakemus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tilaisuus on varattava myös hänelle. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastukseen katsotaan olevan painavia syitä. *Aluehallintovirasto* voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Tarkastajalla on oikeus saada yhdistykseltä palkkio.

Tarkastajaan on sovellettava tämän lain ja tilintarkastuslain säännöksiä tilintarkastajasta. Yhdistyksen kokous ei kuitenkaan saa erottaa häntä toimestaan.

Tarkastuksesta on yhdistyksen kokoukselle annettava lausunto, joka on pyynnöstä lähetettävä myös jäsenelle. Isännöitsijän tai hallituksen puheenjohtajan on vähintään viikon aikana ennen yhdistyksen kokousta varattava tilaisuus lausuntoon perehtymiseen jäsenelle, joka sitä pyytää. Lausunnon on oltava nähtävillä yhdistyksen kokouksessa.

66 §

Lunastustakuurahaston valvonta

Lunastustakuurahaston toimintaa valvoo valtiokonttori. Valtiokonttorilla on oikeus

saada rahastolta ja sen tilintarkastajilta valvontaa varten tarvitsemansa asiakirjat, tiedot ja selvitykset. Lunastustakuurahaston on toimitettava valtiokonttorille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä jäljennös tilinpäätöksestään ja tilintarkastajien siitä antamasta tilintarkastuskertomuksesta.

Lunastustakuurahaston on annettava valtiokonttorille tiedot rahaston nimenkirjoittajista sekä heidän henkilötietonsa.

Milloin valtiokonttori havaitsee lunastustakuurahaston hallituksen menetelleen lain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, valtiokonttori voi määrätä hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtiokonttori voi asettaa määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lunastustakuurahaston kotipaikan lääninhallitus.

saada rahastolta ja sen tilintarkastajilta valvontaa varten tarvitsemansa asiakirjat, tiedot ja selvitykset. Lunastustakuurahaston on toimitettava valtiokonttorille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä jäljennös tilinpäätöksestään ja tilintarkastajien siitä antamasta tilintarkastuskertomuksesta.

Lunastustakuurahaston on annettava valtiokonttorille tiedot rahaston nimenkirjoittajista sekä heidän henkilötietonsa.

Milloin valtiokonttori havaitsee lunastustakuurahaston hallituksen menetelleen lain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, valtiokonttori voi määrätä hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtiokonttori voi asettaa määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lunastustakuurahaston kotipaikan *aluehallintovirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

20.

Laki**kihlakunnansyyttäjistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kihlakunnansyyttäjistä 22 päivänä maaliskuuta 1996 annetun lain (195/1996) 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1317/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Syyttäjäntoimen järjestäminen

Syyttäjäntoimen järjestäminen

Paikallinen syyttäjäntoimi järjestetään kihlakunnittain siten, että syyttäjänvirasto voi koostua yhdestä tai useammasta kihlakunnasta. Virastolla voi olla palvelutoimistoja.

Oikeusministeriö voi paikallisen syyttäjäntoimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi määrätä syyttäjänvirastot hoitamaan syyttäjän- ja yhteistoiminnassa tai lääninhallitusta kuultuaan määrätä syyttäjänviraston hoitamaan syyttäjän- ja yhteistoiminnassa tai lääninhallitusta kuultuaan määrätä syyttäjänviraston toimialueella.

Syyttäjänviraston toimialueista ja päätoimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Syyttäjänviraston palvelutoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä syyttäjänviraston osallistumisesta kihlakunnanviraston palvelutoimiston toimintaan säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Paikallinen syyttäjäntoimi järjestetään kihlakunnittain siten, että syyttäjänvirasto voi koostua yhdestä tai useammasta kihlakunnasta. Virastolla voi olla palvelutoimistoja.

Oikeusministeriö voi paikallisen syyttäjäntoimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi määrätä syyttäjänvirastot hoitamaan syyttäjän- ja yhteistoiminnassa tai *aluehallintovirastoa* kuultuaan määrätä syyttäjänviraston hoitamaan syyttäjän- ja yhteistoiminnassa tai lääninhallitusta kuultuaan määrätä syyttäjänviraston toimialueella.

Syyttäjänviraston toimialueista ja päätoimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Syyttäjänviraston palvelutoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä syyttäjänviraston osallistumisesta kihlakunnanviraston palvelutoimiston toimintaan säädetään oikeusministeriön asetuksella.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

21.

Laki**vaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 11, 94, 99 ja 192 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Vaalipiirilautakunta

Vaalipiirilautakunta

Lääninhallituksen on hyvissä ajoin ennen eduskuntavaaleja asetettava jokaiseen 5 §:ssä tarkoitettuun vaalipiiriin vaalipiirilautakunta. Sen toimikausi kestää, kunnes uusi lautakunta on valittu. Lautakunnan asettaa se lääninhallitus, jonka alueella lautakunnan kokouspaikka on.

Vaalipiirilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä neljä varajäsentä. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolueräkisteriin merkittyjä puolueita. Jäsen tai varajäsen, joka lautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua lautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Helsingin vaalipiirilautakunta ja Uudenmaan vaalipiirilautakunta pitävät kokouksensa Helsingin kaupungissa, Varsinais-Suomen vaalipiirilautakunta Turun kaupungissa, Satakunnan vaalipiirilautakunta Porin kaupungissa, Ahvenanmaan maakunnan vaalipiirilautakunta Maarianhaminan kaupungissa, Hämeen vaalipiirilautakunta Hämeenlinnan kaupungissa, Pirkanmaan vaalipiirilautakunta Tampereen kaupungissa, Kymen vaalipiirilautakunta Kouvolan kaupungissa, Etelä-Savon vaalipiirilautakunta Mikkelin kaupungissa, Pohjois-Savon vaalipiirilautakunta Kuopion kaupungissa, Pohjois-Karjalan vaalipiirilau-

Aluehallintoviraston on hyvissä ajoin ennen eduskuntavaaleja asetettava jokaiseen 5 §:ssä tarkoitettuun vaalipiiriin vaalipiirilautakunta. Sen toimikausi kestää, kunnes uusi lautakunta on valittu. Lautakunnan asettaa se *aluehallintovirasto*, jonka alueella lautakunnan kokouspaikka on.

Vaalipiirilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä neljä varajäsentä. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolueräkisteriin merkittyjä puolueita. Jäsen tai varajäsen, joka lautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua lautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Helsingin vaalipiirilautakunta ja Uudenmaan vaalipiirilautakunta pitävät kokouksensa Helsingin kaupungissa, Varsinais-Suomen vaalipiirilautakunta Turun kaupungissa, Satakunnan vaalipiirilautakunta Porin kaupungissa, Ahvenanmaan maakunnan vaalipiirilautakunta Maarianhaminan kaupungissa, Hämeen vaalipiirilautakunta Hämeenlinnan kaupungissa, Pirkanmaan vaalipiirilautakunta Tampereen kaupungissa, Kymen vaalipiirilautakunta Kouvolan kaupungissa, Etelä-Savon vaalipiirilautakunta Mikkelin kaupungissa, Pohjois-Savon vaalipiirilautakunta Kuopion kaupungissa, Pohjois-Karjalan vaalipiirilautakunta Joensuun kaupungissa, Vaa-

takunta Joensuun kaupungissa, Vaasan vaalipiirilautakunta Vaasan kaupungissa, Keski-Suomen vaalipiirilautakunta Jyväskylän kaupungissa, Oulun vaalipiirilautakunta Oulun kaupungissa ja Lapin vaalipiirilautakunta Rovaniemen kaupungissa.

94 §

Eduskuntavaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen sekä tuloksesta tiedottaminen

Vaalipiirilautakunta vahvistaa vaalien tuloksen 3. päivänä vaalipäivän jälkeen kello 18 aloitettavassa kokouksessaan.

Vaalipiirilautakunnan on julkaistava vaalien tulos valitusosoituksineen tiedoksipanolla lautakunnassa ja ilmoitettava tiedoksipanossaan myös, kuka on kunkin valitun varaedustaja, sekä laadittava viipymättä kullekin valitulle valtakirja ja toimitettava valtakirjat viipymättä eduskuntaan annettaviksi valituille.

Vaalipiirilautakunnan tulee heti antaa tieto vaalin tuloksesta oikeusministeriölle sen määräämällä tavalla sekä lisäksi *lääninhallitukselle ja* vaalipiirin kuntien keskusvaalilautakunnille sekä ilmoitettava tulos ja valittujen vertausluvut ja äänimäärät niitä puolueita edustavissa, vaalipiirissä eniten leviävissä sanomalehdissä, joista ehdokkaita on valittu.

99 §

Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen

Jos äänestyslippujen laskenta tai käsittely keskeytetään, kaikki äänestysliput ja laskelmat on säilytettävä siten, ettei kukaan ulkopuolinen saa niitä käsiinsä.

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen äänestysliput ja kappale ehdokaslistojen yhdistelmää tai presidentinvaalin ehdokasluetteloa on pantava päällykseen, joka sinetöidään oikeusministeriön määräämällä tavalla. Ne on säilytettävä, kunnes lähinnä seuraavat vastaavat vaalit on toimitettu. Laskelmat on säilytettävä pöytäkirjan liitteenä. Hallussaan olevat asiakirjat ja vaaleissa käytetyt tarvikkeet vaalipiirilautakunnan on luovutettava lääninhallitukselle säilytettäväksi.

san vaalipiirilautakunta Vaasan kaupungissa, Keski-Suomen vaalipiirilautakunta Jyväskylän kaupungissa, Oulun vaalipiirilautakunta Oulun kaupungissa ja Lapin vaalipiirilautakunta Rovaniemen kaupungissa.

94 §

Eduskuntavaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen sekä tuloksesta tiedottaminen

Vaalipiirilautakunta vahvistaa vaalien tuloksen 3. päivänä vaalipäivän jälkeen kello 18 aloitettavassa kokouksessaan.

Vaalipiirilautakunnan on julkaistava vaalien tulos valitusosoituksineen tiedoksipanolla lautakunnassa ja ilmoitettava tiedoksipanossaan myös, kuka on kunkin valitun varaedustaja, sekä laadittava viipymättä kullekin valitulle valtakirja ja toimitettava valtakirjat viipymättä eduskuntaan annettaviksi valituille.

Vaalipiirilautakunnan tulee heti antaa tieto vaalin tuloksesta oikeusministeriölle sen määräämällä tavalla sekä lisäksi vaalipiirin kuntien keskusvaalilautakunnille sekä ilmoitettava tulos ja valittujen vertausluvut ja äänimäärät niitä puolueita edustavissa, vaalipiirissä eniten leviävissä sanomalehdissä, joista ehdokkaita on valittu.

99 §

Asiakirjojen ja tarvikkeiden säilyttäminen

Jos äänestyslippujen laskenta tai käsittely keskeytetään, kaikki äänestysliput ja laskelmat on säilytettävä siten, ettei kukaan ulkopuolinen saa niitä käsiinsä.

Vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen äänestysliput ja kappale ehdokaslistojen yhdistelmää tai presidentinvaalin ehdokasluetteloa on pantava päällykseen, joka sinetöidään oikeusministeriön määräämällä tavalla. Ne on säilytettävä, kunnes lähinnä seuraavat vastaavat vaalit on toimitettu. Laskelmat on säilytettävä pöytäkirjan liitteenä. Hallussaan olevat asiakirjat ja vaaleissa käytetyt tarvikkeet vaalipiirilautakunnan on luovutettava *aluehallintovirastolle* säilytettäväksi.

192 §

Rekisterihallinnon paikallisviranomaisen Ahvenanmaan maakunnassa

Ahvenanmaan maakunnassa hoitaa maistraatille tämän lain mukaan eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kuuluvat tehtävät rekisterihallinnon paikallisviranomaisena lääninhallitus.

192 §

Rekisterihallinnon paikallisviranomaisen Ahvenanmaan maakunnassa

Ahvenanmaan maakunnassa hoitaa maistraatille tämän lain mukaan eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kuuluvat tehtävät rekisterihallinnon paikallisviranomaisena *Ahvenanmaan valti-onvirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

22.

Laki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhoustoimesta 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (442/1999) 64 §, sellaisena kuin se on laeissa 61/2005 ja 649/2007, seuraavasti

Voimassa oleva laki

Ehdotus

64 §

64 §

Edunvalvonnan rekisteröinti

Edunvalvonnan rekisteröinti

Holhousasioiden rekisteri on valtakunnallinen rekisteri, jota holhousviranomaiset ja Väestörekisterikeskus pitävät edunvalvojan ja edunvalvontavaltuutuksesta annetussa laissa (648/2007) tarkoitetun valtuutetun toiminnan valvomiseksi ja kolmansien oikeuden turvaamiseksi. Rekisteriin saadaan merkitä edunvalvojaa ja hänen päämiestään tai valtuutettua ja valtuuttajaa koskevat tunniste- ja yhteystiedot. Rekisteriin saadaan lisäksi merkitä tiedot henkilön toimintakelpoisuuden rajoittamisesta, toimintakelpoisuuden rajoituksen sisällöstä, edunvalvojan tehtävästä ja määräämisen perusteesta tai edunvalvontavaltuutuksen sisällöstä, omaisuusluettelon, tilin ja hoitosuunnitelman antamisesta ja tarkastamisesta, 34 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevasta päätöksestä sekä holhousviranomaisen 57 ja 60 §:n mukaisista toimenpiteistä. Rekisteriin saadaan lisäksi merkitä sellaisia rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja.

Holhousviranomainen vastaa rekisterin tietojen päivittämisestä valvonnassaan olevien edunvalvojien toimien osalta. Vaatimus rekisterissä olevan tiedon korjaamisesta esitetään sille holhousviranomaiselle, joka valvoo kysymyksessä olevaa edunvalvojan tehtävää.

Väestörekisterikeskus vastaa holhousasioiden rekisterin yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä.

Holhousasioiden rekisteriin voidaan siirtää väestötietojärjestelmästä rekisterin ylläpitoa varten tarvittavat henkilö- ja muut tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset.

Holhousasioiden rekisteri on valtakunnallinen rekisteri, jota holhousviranomaiset ja aluehallintovirasto pitävät edunvalvojan ja edunvalvontavaltuutuksesta annetussa laissa (648/2007) tarkoitetun valtuutetun toiminnan valvomiseksi ja kolmansien oikeuden turvaamiseksi. Rekisteriin saadaan merkitä edunvalvojaa ja hänen päämiestään tai valtuutettua ja valtuuttajaa koskevat tunniste- ja yhteystiedot. Rekisteriin saadaan lisäksi merkitä tiedot henkilön toimintakelpoisuuden rajoittamisesta, toimintakelpoisuuden rajoituksen sisällöstä, edunvalvojan tehtävästä ja määräämisen perusteesta tai edunvalvontavaltuutuksen sisällöstä, omaisuusluettelon, tilin ja hoitosuunnitelman antamisesta ja tarkastamisesta, 34 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevasta päätöksestä sekä holhousviranomaisen 57 ja 60 §:n mukaisista toimenpiteistä. Rekisteriin saadaan lisäksi merkitä sellaisia rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja.

Holhousviranomainen vastaa rekisterin tietojen päivittämisestä valvonnassaan olevien edunvalvojien toimien osalta. Vaatimus rekisterissä olevan tiedon korjaamisesta esitetään sille holhousviranomaiselle, joka valvoo kysymyksessä olevaa edunvalvojan tehtävää.

Aluehallintovirasto vastaa holhousasioiden rekisterin yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä.

Holhousasioiden rekisteriin voidaan siirtää väestötietojärjestelmästä rekisterin ylläpitoa varten tarvittavat henkilö- ja muut tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset.

Holhousviranomaisen päättää tietojen luovuttamisesta rekisteristä. Väestörekisterikeskus kuitenkin antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Ennen luvan myöntämistä hakijan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään..

Holhousviranomaisen päättää tietojen luovuttamisesta rekisteristä. Aluehallintovirasto kuitenkin antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Ennen luvan myöntämistä hakijan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

23.

Laki**osuuskuntalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun osuuskuntalain (1488/2001) 4 luvun 10 §, 7 luvun 5 ja 7 § ja 21 a luvun 5 §, sellaisina kuin niistä ovat 7 luvun 5 ja 7 § laissa 462/2007 ja 21 a luvun 5 § laissa 923/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 luku

4 luku

Osuuskunnan kokous ja edustajisto**Osuuskunnan kokous ja edustajisto**

10 §

10 §

*Kokouksen koolle kutsuminen**Kokouksen koolle kutsuminen*

Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Jos osuuskunnalla on hallintoneuvosto, säännöissä voidaan määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu kokouksen koolle.

Jos tämän lain, sääntöjen tai osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan pidettävää osuuskunnan kokousta ei ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, lääninhallituksen on hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta oikeutettava hakija kutsumaan kokous koolle osuuskunnan kustannuksella.

Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Jos osuuskunnalla on hallintoneuvosto, säännöissä voidaan määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu kokouksen koolle.

Jos tämän lain, sääntöjen tai osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan pidettävää osuuskunnan kokousta ei ole kutsuttu säädettyssä järjestyksessä koolle, *aluehallintoviraston* on hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta oikeutettava hakija kutsumaan kokous koolle osuuskunnan kustannuksella.

7 luku

7 luku

Tilintarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus**Tilintarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus**

5 §

5 §

*Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa**Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa*

Osuuskunnassa, jossa ei lain tai sääntöjen mukaan ole valittava tilintarkastajaa, osuuskunnan kokouksen on valittava tilintarkastaja, jos jäsenet, joilla on vähintään yksi neljäsosa osuuskunnan jäsenten koko äänimäärästä tai yksi kolmasosa kokouksessa edustettujen jä-

Osuuskunnassa, jossa ei lain tai sääntöjen mukaan ole valittava tilintarkastajaa, osuuskunnan kokouksen on valittava tilintarkastaja, jos jäsenet, joilla on vähintään yksi neljäsosa osuuskunnan jäsenten koko äänimäärästä tai yksi kolmasosa kokouksessa edustet-

senten äänimäärästä, vaativat sitä varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tai siinä osuuskunnan kokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jollei osuuskunnan kokous valitse tilintarkastajaa, lääninhallitus määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädetyssä järjestyksessä, jos jäsen hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

tujen jäsenten äänimäärästä, vaativat sitä varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tai siinä osuuskunnan kokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jollei osuuskunnan kokous valitse tilintarkastajaa, *aluehallintovirasto* määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädetyssä järjestyksessä, jos jäsen hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Jäsen voi hakea osuuskunnan kotipaikan lääninhallitukselta erityisen tarkastuksen toimittamista osuuskunnan hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on osuuskunnan kokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hakemus lääninhallitukselle on tehtävä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tai siinä osuuskunnan kokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos jäsenet, joilla on vähintään neljäsosa jäsenten koko äänimäärästä tai kolmasosa kokouksessa edustettujen jäsenten äänimäärästä, ovat ehdotusta kannattaneet.

Lääninhallituksen on kuultava osuuskunnan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Lääninhallitus voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Jäsen voi hakea osuuskunnan kotipaikan *aluehallintovirastolta* erityisen tarkastuksen toimittamista osuuskunnan hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on osuuskunnan kokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hakemus *aluehallintovirastolle* on tehtävä kuukauden kuluessa osuuskunnan kokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tai siinä osuuskunnan kokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos jäsenet, joilla on vähintään neljäsosa jäsenten koko äänimäärästä tai kolmasosa kokouksessa edustettujen jäsenten äänimäärästä, ovat ehdotusta kannattaneet.

Aluehallintoviraston on kuultava osuuskunnan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Aluehallintovirasto* voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

21 a luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet, lisäosuudet ja sijoitusosuudet

5 §

Yhteistilillä olevien osuuksien myyminen

Osuuskunnan kokous voi viiden vuoden kuluttua ilmoittautumispäivästä päättää myydä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettulla yhteisellä arvo-osuustilillä olevat tietyn osuuslajin osuudet niiden omistajien lukuun, jos ne vastaavat enintään yhtä prosenttia osuuslajin kaikkien osuuksien lukumäärästä. Osuuskunnan kokouksen päätös on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitettujen osuuksien omistajille ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille kuten 4 luvun 13 §:ssä säädetään.

Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö ole vuoden kuluessa päätöksen nojalla 4 luvun 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla annetusta kehotuksesta vaatinut oikeutensa kirjaamista siten kuin 3 §:ssä säädetään, hän on menettänyt oikeutensa osuuteen. Osuuskunnan on viipymättä tämän jälkeen myytävä osuudet. Osuuksia myytäessä osuuskunnan on kuitenkin otettava huomioon osuuden omistajan etu. Osuudet on myytävä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa julkisessa kaupankäynnissä tai, jollei tämä ole mahdollista, julkisella huutokaupalla.

Osuuskunnan on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja myymisestä aiheutuneet kulut, osuuskunnan kotipaikan lääninhallituksen huostaan pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuuskirjaa vastaan nostaa osuuksia vastaavan osuuden varoista.

21 a luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet, lisäosuudet ja sijoitusosuudet

5 §

Yhteistilillä olevien osuuksien myyminen

Osuuskunnan kokous voi viiden vuoden kuluttua ilmoittautumispäivästä päättää myydä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettulla yhteisellä arvo-osuustilillä olevat tietyn osuuslajin osuudet niiden omistajien lukuun, jos ne vastaavat enintään yhtä prosenttia osuuslajin kaikkien osuuksien lukumäärästä. Osuuskunnan kokouksen päätös on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitettujen osuuksien omistajille ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille kuten 4 luvun 13 §:ssä säädetään.

Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö ole vuoden kuluessa päätöksen nojalla 4 luvun 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla annetusta kehotuksesta vaatinut oikeutensa kirjaamista siten kuin 3 §:ssä säädetään, hän on menettänyt oikeutensa osuuteen. Osuuskunnan on viipymättä tämän jälkeen myytävä osuudet. Osuuksia myytäessä osuuskunnan on kuitenkin otettava huomioon osuuden omistajan etu. Osuudet on myytävä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa julkisessa kaupankäynnissä tai, jollei tämä ole mahdollista, julkisella huutokaupalla.

Osuuskunnan on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja myymisestä aiheutuneet kulut, osuuskunnan kotipaikan *aluehallintoviraston* huostaan pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuuskirjaa vastaan nostaa osuuksia vastaavan osuuden varoista.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

24.

Laki**sakon täytäntöönpanosta annetun lain 42 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta 9 päivänä elokuuta 2002 annetun lain (672/2002) 42 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

42 §

Menetetyksi tuomitusta omaisuudesta määrääminen

Menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevista täytäntöönpanotoimista määrää sisäasiainministeriö. Se voi oikeuttaa lääninhallituksen tai kihlakunnan poliisilaitoksen tai, jos on kysymys tullirikosasiassa menetetyksi tuomitusta omaisuudesta, Tullihallituksen määräämään toimenpiteistä.

Täytäntöönpanotoimesta määrääminen käsittää mainittujen toimenpiteiden edellytyksistä ja menettelytavoista määräämisen siltä osin kuin lailla ei toisin säädetä.

Ehdotus

42 §

Menetetyksi tuomitusta omaisuudesta määrääminen

Menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevista täytäntöönpanotoimista määrää sisäasiainministeriö. Se voi oikeuttaa *aluehallintoviraston*, kihlakunnan poliisilaitoksen tai, jos on kysymys tullirikosasiassa menetetyksi tuomitusta omaisuudesta, Tullihallituksen määräämään toimenpiteistä.

Täytäntöönpanotoimesta määrääminen käsittää mainittujen toimenpiteiden edellytyksistä ja menettelytavoista määräämisen siltä osin kuin lailla ei toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

25.

Laki**hallintolain 58 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun hallintolain (434/2003) 58 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

58 §

58 §

*Tiedoksianto viranomaiselle**Tiedoksianto viranomaiselle*

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan lääninhallitukselle.

Todisteellinen tiedoksianto kunnalle toimitetaan kunnanjohtajalle tai kunnan puhevaltaa asiassa käyttävän toimielimen puheenjohtajalle. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös muulle henkilölle, joka on oikeutettu kunnanjohtajan tai toimielimen puheenjohtajan puolesta vastaanottamaan tiedoksiantoja.

Tiedoksiantoon julkista hallintotehtävää hoitavalle yksityiselle sovelletaan, mitä edellä säädetään tiedoksiannosta yksityiselle.

Tiedoksianto toimitetaan sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Jos valtion puhevaltaa käyttävästä viranomaisesta on epätietoisuutta, tiedoksianto toimitetaan aluehallintovirastolle.

Todisteellinen tiedoksianto kunnalle toimitetaan kunnanjohtajalle tai kunnan puhevaltaa asiassa käyttävän toimielimen puheenjohtajalle. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös muulle henkilölle, joka on oikeutettu kunnanjohtajan tai toimielimen puheenjohtajan puolesta vastaanottamaan tiedoksiantoja.

Tiedoksiantoon julkista hallintotehtävää hoitavalle yksityiselle sovelletaan, mitä edellä säädetään tiedoksiannosta yksityiselle.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

26.

Laki**saamen kielilain 2 ja 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2003 annetun saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 27 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

3) Lapin lääninhallitus ja sen yhteydessä toimivat toimielimet;

3) *ne aluehallintovirastot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, joiden toimialueeseen edellä mainitut kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat, ja niiden yhteydessä toimivat toimielimet;*

27 §

27 §

Saamen kielen avustaja

Saamen kielen avustaja

Lapin lääninhallituksessa sekä valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaisessa voi saamelaiden kotiseutualueella olla saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Aluehallintovirastossa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa sekä valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaisessa voi saamelaisten kotiseutualueella olla saamen kielen avustaja. Avustajan palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

27.

Laki

eurooppayhtiölain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä elokuuta 2004 annetun eurooppayhtiölain (742/2004) 8 §, sellaisena
kuin se on osaksi laissa 627/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Yhtiökokous

Osakkeenomistajalla on oikeus saada ha-
luamansa asia eurooppayhtiön yhtiökokouk-
sen käsiteltäväksi siten kuin osakeyhtiölain 5
luvussa säädetään.

Lääninhallitus on toimivaltainen viran-
omainen käsittelemään hakemuksen, joka
koskee sellaisen yhtiökokouksen koolle kut-
sumista, joka on pidettävä eurooppayhtiöase-
tuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle
säädettyssä järjestyksessä.

Ehdotus

8 §

Yhtiökokous

Osakkeenomistajalla on oikeus saada ha-
luamansa asia eurooppayhtiön yhtiökokouk-
sen käsiteltäväksi siten kuin osakeyhtiölain 5
luvussa säädetään.

Aluehallintovirasto on toimivaltainen vi-
ranomainen käsittelemään hakemuksen, joka
koskee sellaisen yhtiökokouksen koolle kut-
sumista, joka on pidettävä eurooppayhtiöase-
tuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle
säädettyssä järjestyksessä.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

28.

Laki**vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesilain 2 ja 16 luvun muuttamisesta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1301/2004) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyssä luvassa ei ole määrätty rakentamisen ja sen vaikutusten tarkkailusta, voi alueellinen ympäristökeskus vaatia ympäristölupavirastolle tehtävällä hakemuksella, että lupaa tarkistetaan tarkkailua koskevan määräyksen asettamiseksi.

Jos ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyssä luvassa ei ole määrätty rakentamisen ja sen vaikutusten tarkkailusta, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* vaatia *aluehallintovirastolle* tehtävällä hakemuksella, että lupaa tarkistetaan tarkkailua koskevan määräyksen asettamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

29.

Laki**kuolleeksi julistamisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuolleeksi julistamisesta 4 päivänä maaliskuuta 2005 annetun lain (127/2005) 29 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

29 §

29 §

*Toimivaltainen viranomainen Ahvenanmaan maakunnassa**Toimivaltainen viranomainen Ahvenanmaan maakunnassa*

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä hoitaa lääninhallitus.

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä hoitaa *Ahvenanmaan valtionvirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

30.

Laki**osakeyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 17 §, 7 luvun 5 ja 7 § sekä 18 luvun 11 §, sellaisena kuin niistä on 7 luvun 5 § laissa 461/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 luku

Yhtiökokous

17 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu yhtiökokouksen koolle.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, lääninhallituksen tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. Lääninhallituksen päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa

Yhtiössä, jossa ei lain tai yhtiöjärjestyksen

Ehdotus

5 Luku

Yhtiökokous

17 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu yhtiökokouksen koolle.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos kokouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, *aluehallintoviraston* tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhtiön kustannuksella. *Aluehallintoviraston* päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

7 Luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa

Yhtiössä, jossa ei lain tai yhtiöjärjestyksen

mukaan ole valittava tilintarkastajaa, yhtiökokouksen on valittava tilintarkastaja, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, vaativat sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jollei yhtiökokous valitse tilintarkastajaa, lääninhallitus määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädetyssä järjestyksessä, jos osakkeenomistaja hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea yhtiön kotipaikan lääninhallitukselta erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus lääninhallitukselle on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet. Julkisessa osakeyhtiössä, jossa on erilaisia osakkeita, hakemus voidaan tehdä, jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa jonkin osakelajin kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakelajin osakkeista.

Lääninhallituksen on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Lääninhallitus voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa

mukaan ole valittava tilintarkastajaa, yhtiökokouksen on valittava tilintarkastaja, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, vaativat sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Jollei yhtiökokous valitse tilintarkastajaa, *aluehallintovirasto* määrää tilintarkastajan tilintarkastuslain 9 §:n 1 ja 4 momentissa säädetyssä järjestyksessä, jos osakkeenomistaja hakee tilintarkastajan määräämistä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

7 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakkeenomistaja voi hakea yhtiön kotipaikan *aluehallintovirastolta* erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus *aluehallintovirastolle* on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet. Julkisessa osakeyhtiössä, jossa on erilaisia osakkeita, hakemus voidaan tehdä, jos ehdotusta on kannattanut vähintään yksi kymmenesosa jonkin osakelajin kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakelajin osakkeista.

Aluehallintoviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. *Aluehallintovirasto* voi määrätä yhden tai useamman erityisen tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa

vailla olevana.

maa vailla olevana.

18 Luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

11 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta on maksettava kuukauden kuluttua siitä, kun tuomio, jolla lunastamisesta määrätään, on saanut lainvoiman. Osake siirtyy lunastajalle lunastushinnan suorittamisella, jollei se ole 6 §:n mukaan siirtynyt jo aiemmin.

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se yhtiön kotipaikan lääninhallituksen huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

Osakkeesta annetun osakekirjan hallinta tuottaa 2 momentissa tarkoitetun tallettamisen jälkeen ainoastaan oikeuden lunastushintaan. Lunastajalla on oikeus saada aikaisemmin annetun osakekirjan tilalle uusi osakekirja, johon on tehtävä merkintä siitä, että se korvaa aikaisemman osakekirjan. Jos aikaisempi osakekirja tämän jälkeen luovutetaan lunastajalle, se on mitätöitävä.

18 Luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

11 §

Lunastushinnan suorittaminen ja oikeuksien siirtyminen

Lunastushinta on maksettava kuukauden kuluttua siitä, kun tuomio, jolla lunastamisesta määrätään, on saanut lainvoiman. Osake siirtyy lunastajalle lunastushinnan suorittamisella, jollei se ole 6 §:n mukaan siirtynyt jo aiemmin.

Lunastushinta voidaan suorittaa tallettamalla se yhtiön kotipaikan *aluehallintoviraston* huostaan siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään, jos tallettamiseen on mainitun lain 1 §:n mukaiset edellytykset. Lunastaja ei tällöin saa pidättää itselleen oikeutta saada talletettua takaisin.

Osakkeesta annetun osakekirjan hallinta tuottaa 2 momentissa tarkoitetun tallettamisen jälkeen ainoastaan oikeuden lunastushintaan. Lunastajalla on oikeus saada aikaisemmin annetun osakekirjan tilalle uusi osakekirja, johon on tehtävä merkintä siitä, että se korvaa aikaisemman osakekirjan. Jos aikaisempi osakekirja tämän jälkeen luovutetaan lunastajalle, se on mitätöitävä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

31.

Laki**osakeyhtiölain voimaanpanosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osakeyhtiölain voimaanpanosta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (625/2006) 12 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Vanhan lain 10 luvun 1 §:n 4 momentin ja 4 §:n 2 momentin säännöksiä tilintarkastajan määräämisestä osakkeenomistajan vaatimuksesta sovelletaan, jos tilintarkastajaa koskeva vaatimus tehdään yhtiökokouksessa ennen uuden lain voimaantuloa.

Uuden lain 7 luvun 7 §:n 3 momentin säännöstä lääninhallituksen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta sovelletaan, kun erityistä tarkastusta koskeva hakemus tehdään lääninhallitukselle uuden lain tultua voimaan.

Vanhan lain 10 luvun 1 §:n 4 momentin ja 4 §:n 2 momentin säännöksiä tilintarkastajan määräämisestä osakkeenomistajan vaatimuksesta sovelletaan, jos tilintarkastajaa koskeva vaatimus tehdään yhtiökokouksessa ennen uuden lain voimaantuloa.

Uuden lain 7 luvun 7 §:n 3 momentin säännöstä *aluehallintoviraston* päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta sovelletaan, kun erityistä tarkastusta koskeva hakemus tehdään *aluehallintovirastolle* uuden lain tultua voimaan.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

32.

Laki**hedelmäityshoidoista annetun lain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hedelmäityshoidoista 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1237/2006) 28 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

28 §

Toiminnan lopettaminen

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, sen sukusolujen ja alkioiden varastointiin liittyvät asiakirjat on siirrettävä säilytettäväksi Terveysturvakeskuksen oikeusturvakeskuksen määräämälle julkiselle palvelujen antajalle tai sellaiselle yksityiselle palvelujen antajalle, joka siihen suostuu. Myös jäljellä oleva sukusolujen tai alkioiden varasto on siirrettävä samalle palvelujen antajalle, jos se siihen suostuu. Muussa tapauksessa varasto on hävitettävä.

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, hoitosuostumukset on julkisessa terveydenhuollossa siirrettävä palvelujen antajan ylläpitäjän arkistoon ja yksityisessä terveydenhuollossa sen lääninhallituksen arkistoon, jonka alueella palveluja on annettu.

Varaston tai siihen liittyvät asiakirjat vastaanottaneeseen sovelletaan tämän lain säännöksiä palvelujen antajan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Ehdotus

28 §

Toiminnan lopettaminen

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, sen sukusolujen ja alkioiden varastointiin liittyvät asiakirjat on siirrettävä säilytettäväksi *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* määräämälle julkiselle palvelujen antajalle tai sellaiselle yksityiselle palvelujen antajalle, joka siihen suostuu. Myös jäljellä oleva sukusolujen tai alkioiden varasto on siirrettävä samalle palvelujen antajalle, jos se siihen suostuu. Muussa tapauksessa varasto on hävitettävä.

Kun palvelujen antaja lopettaa toimintansa, hoitosuostumukset on julkisessa terveydenhuollossa siirrettävä palvelujen antajan ylläpitäjän arkistoon ja yksityisessä terveydenhuollossa sen *aluehallintoviraston* arkistoon, jonka alueella palveluja on annettu.

Varaston tai siihen liittyvät asiakirjat vastaanottaneeseen sovelletaan tämän lain säännöksiä palvelujen antajan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

33.

Laki

eurooppaosuuskuntalain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä lokakuuta 2006 annetun eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 8 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Osuuskunnan kokous

Osuuskunnan kokoukseen ja jäsenten päätösvallan siirtämiseen jäsenten valitsemalle edustajistolle sovelletaan osuuskuntalakia, jollei eurooppaosuuskunta-asetuksessa toisin säädetä.

Lääninhallitus on toimivaltainen viranomaisen käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen osuuskunnan kokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppaosuuskunta-asetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädetyssä ajassa.

Ehdotus

8 §

Osuuskunnan kokous

Osuuskunnan kokoukseen ja jäsenten päätösvallan siirtämiseen jäsenten valitsemalle edustajistolle sovelletaan osuuskuntalakia, jollei eurooppaosuuskunta-asetuksessa toisin säädetä.

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisen käsittelemään hakemuksen, joka koskee sellaisen osuuskunnan kokouksen koolle kutsumista, joka on pidettävä eurooppaosuuskunta-asetuksen mukaan ja jota ei ole kutsuttu koolle säädetyssä ajassa.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

34.

Laki**ulosottokaaren 2 luvun 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä kesäkuuta 2007 annetun ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 2 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Ulosottoerusteet**Ulosottoerusteet**

2 §

2 §

Ulosottoerusteiden luettelo

Ulosottoerusteiden luettelo

Ulosottoerusteita ovat seuraavat asiakirjat:
 1) tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antama tuomio;
 2) tuomioistuimen antama turvaamistoimipäätös;
 3) välitystuomio, joka on annettu välimiesmenettelystä annetussa laissa (967/1992) tai muussa laissa säädettyssä välimiesmenettelyssä, ja sellaisella välitystuomiolla vahvistettu sovinto;
 4) osamaksukauppaa koskeva ulosottomiehen tilityspöytäkirja, vahvistettu elatusapusopimus sekä sellainen sitoumus tai saamistodiste, jonka täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa;
 5) hallintotuomioistuimen päätös ja muun viranomaisen päätös hallintolainkäyttöasiassa;
 6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston ja lääninhallituksen päätös sekä muu hallintopäätös, jos sen täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

Mitä tässä laissa säädetään tuomiosta, koskee soveltuvin osin myös tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antamaa päätöstä, määrää-

Ulosottoerusteita ovat seuraavat asiakirjat:
 1) tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antama tuomio;
 2) tuomioistuimen antama turvaamistoimipäätös;
 3) välitystuomio, joka on annettu välimiesmenettelystä annetussa laissa (967/1992) tai muussa laissa säädettyssä välimiesmenettelyssä, ja sellaisella välitystuomiolla vahvistettu sovinto;
 4) osamaksukauppaa koskeva ulosottomiehen tilityspöytäkirja, vahvistettu elatusapusopimus sekä sellainen sitoumus tai saamistodiste, jonka täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa;
 5) hallintotuomioistuimen päätös ja muun viranomaisen päätös hallintolainkäyttöasiassa;
 6) valtioneuvoston, ministeriön, valtion keskushallintoon kuuluvan viraston ja *aluehallintoviraston* päätös sekä muu hallintopäätös, jos sen täytäntöönpanosta tämän lain mukaisessa järjestyksessä säädetään muussa laissa.

Mitä tässä laissa säädetään tuomiosta, koskee soveltuvin osin myös tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antamaa päätöstä, määrää-

ystä ja väliaikaista määräystä sekä tuomiois-
tuimen vahvistamaa sovintoa.

ystä ja väliaikaista määräystä sekä tuomiois-
tuimen vahvistamaa sovintoa.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

35.

Laki**Suomen lipusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen lipusta 26 päivänä toukokuuta 1978 annetun lain (380/1978) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Suorakaiteista valtiolippua käyttävät eduskunta, valtioneuvosto ja sen ministeriöt, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, keskusvirastot ja niihin verrattavat virastot ja laitokset, hovioikeudet, lääninhallitukset, tuomiokapitulit, ortodoksinen kirkollishallitus, Suomen ulkomailla olevat diplomaattiset tai niihin rinnastettavat edustustot ja lähetettyjen konsulien johtamat konsulinedustustot, Suomen Pankki, kansaneläkelaitos, Suomen akatemia, rajavartiolaitos, valtion korkeakoulut sekä valtion alukset.

Ehdotus

5 §

Suorakaiteista valtiolippua käyttävät eduskunta, *ministeriöt, ministeriöiden alaiset keskushallinnon virastot ja niihin verrattavat virastot ja laitokset, korkein oikeus, korkein hallinto-oikeus, hovioikeudet, aluehallintovirastot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Suomen ulkomailla olevat diplomaattiset tai niihin rinnastettavat edustustot ja lähetettyjen konsulien johtamat konsulinedustustot, Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, Suomen akatemia, julkisoikeudelliset yliopistot, rajavartiolaitos sekä valtion alukset.*

—————
 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

36.

Laki**ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997) 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 977/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Rekisterinpitäjät

Ulkomaalaisrekisteriä pitää ja käyttää myös poliisi, rajavartiolaitos, tullilaitos, työvoima- ja elinkeinokeskus, työvoimatoimisto, vankeinhoitoviranomainen ja vähemmistövaltuutettu.

Ehdotus

3 §

Rekisterinpitäjät

Ulkomaalaisrekisteriä pitää ja käyttää myös poliisi, rajavartiolaitos, tullilaitos, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, työ- ja elinkeino-*toimisto, vankeinhoitoviranomainen ja vähemmistövaltuutettu.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

37.

Laki**maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (493/1999) 6 a §:n 1 momentti, 6 b, 6 c, 8 ja 9 § sekä 35 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 a §:n 1 momentti laissa 972/2007, 6 b § laissa 1215/2005 ja mainitussa laissa 972/2007, 6 c ja 8 § mainitussa laissa 1215/2005, 9 § laissa 362/2005, 21 § laissa 118/2002 sekä 25 e § laissa 1269/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 a §

Joukkopaossa tulevien vastaanottoon varautuminen

Sisäasiainministeriö voi määrätä työvoima- ja elinkeinokeskuksen sopimaan varautumissuunnitelman laatimisesta kunnan kanssa joukkopaon vuoksi Suomeen saapuvan suuren henkilömäärän vastaanoton järjestämiseksi. Varautumissuunnitelma laaditaan aiesopimuksen muotoon.

Ehdotus

6 a §

Joukkopaossa tulevien vastaanottoon varautuminen

Sisäasiainministeriö voi määrätä *elinkeino- ja ympäristökeskuksen* sopimaan varautumissuunnitelman laatimisesta kunnan kanssa joukkopaon vuoksi Suomeen saapuvan suuren henkilömäärän vastaanoton järjestämiseksi. Varautumissuunnitelma laaditaan aiesopimuksen muotoon.

6 b §

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja lääninhallituksen tehtävät

Työvoima- ja elinkeinokeskus huolehtii sisäasiainministeriön ohjauksessa ja valvonnassa maahanmuuttajien kotouttamisen alueellisesta yhteensovittamisesta, turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton suunnittelusta, ohjauksesta, seurannasta sekä muista erikseen määrättävistä tehtävistä.

Lääninhallitus osallistuu toimialaansa kuuluvissa asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palveluiden suunnitteluun, ohjaukseen ja val-

6 b §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja aluehallintoviraston tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii sisäasiainministeriön ohjauksessa ja valvonnassa maahanmuuttajien kotouttamisen alueellisesta yhteensovittamisesta, turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton suunnittelusta, ohjauksesta, seurannasta sekä muista erikseen määrättävistä tehtävistä.

Aluehallintovirasto osallistuu toimialaansa kuuluvissa asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palveluiden suunnitteluun, ohjaukseen ja val-

vontaan sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita lääninhallituksen toimialaan kuuluvia palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tueksi voidaan perustaa maahanmuuttoasiain toimikunta. Toimikunnan tehtävänä on maahanmuuttajien kotouttamisen kehittäminen ja suunnittelu, muut maahanmuuttoon liittyvät kysymykset sekä etnisen yhdenvertaisuuden ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

Maahanmuuttoasiain toimikunnan perustamisesta ja toimialueesta päättävät asianomaiset työvoima- ja elinkeinokeskukset neuvoteltuaan lääninhallituksen kanssa. Toimikunnan asettaa työvoima- ja elinkeinokeskus. Toimikunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään muutoin sisäasiainministeriön asetuksella.

valvontaan sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita aluehallintoviraston toimialaan kuuluvia palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tueksi voidaan perustaa maahanmuuttoasiain toimikunta. Toimikunnan tehtävänä on maahanmuuttajien kotouttamisen kehittäminen ja suunnittelu, muut maahanmuuttoon liittyvät kysymykset sekä etnisen yhdenvertaisuuden ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

Maahanmuuttoasiain toimikunnan perustamisesta ja toimialueesta päättävät asianomaiset *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* neuvoteltuaan *aluehallintoviraston* kanssa. Toimikunnan asettaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Toimikunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään muutoin sisäasiainministeriön asetuksella.

6 c §

Työvoimatoimiston tehtävät

Työvoimatoimisto vastaa yhdessä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien työvoimapalvelujen, luku- ja kirjoitustaidon opetuksen ja perusopetuksen järjestämisestä työnhakijaksi rekisteröidylle maahanmuuttajalle sekä huolehtii sille muista tässä laissa osoitetuista tehtävistä.

Työvoimatoimisto ohjaa sellaisen maahanmuuttajan, jolla 11 §:n mukaan on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, kunnan toimenpiteiden ja palvelujen piiriin yhteistyössä kunnan kanssa, jos hän ei terveydentilansa tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi voi osallistua työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin.

Työvoimatoimisto ja kunta tekevät yhteistyötä kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen järjestämisessä ja niitä koskevassa tiedottamisessa.

6 c §

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät

Työ- ja elinkeinotoimisto vastaa yhdessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* kanssa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien työvoimapalvelujen, luku- ja kirjoitustaidon opetuksen ja perusopetuksen järjestämisestä työnhakijaksi rekisteröidylle maahanmuuttajalle sekä huolehtii sille muista tässä laissa osoitetuista tehtävistä.

Työ- ja elinkeinotoimisto ohjaa sellaisen maahanmuuttajan, jolla 11 §:n mukaan on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, kunnan toimenpiteiden ja palvelujen piiriin yhteistyössä kunnan kanssa, jos *tämä* ei terveydentilansa tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi voi osallistua työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin.

Työ- ja elinkeinotoimisto ja kunta tekevät yhteistyötä kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen järjestämisessä ja niitä koskevassa tiedottamisessa.

8 §

Pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos kunta on laatinut tai sitoutuu laatimaan 7 a §:ssä tarkoitetun maahanmuuttajien kotoittamisohjelman, työvoima- ja elinkeinokeskus korvaa pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet kustannukset kunnalle valtion talousarvion rajoissa.

9 §

Pakolaisten kuntaan osoittaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus sopii kunnan kanssa pakolaisten vastaanotosta ja osoittaa pakolaisen kuntaan, jonka kanssa se on tehnyt sopimuksen pakolaisten vastaanottamisesta.

21 §

Vastaanoton järjestämisestä sopiminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi sopia turvapaikanhakijoiden vastaanoton ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä sekä siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnan, kuntayhtymän, muun julkisoikeudellisen yhteisön taikka yksityisen yhteisön tai säätiön kanssa.

25 e §

Moniammatillinen arviointiryhmä

Vastaanottokeskuksen johtajan päätöksen teon tukena ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeen arvioimista varten on vastaanottokeskuksen yhteydessä moniammatillinen arviointiryhmä.

Arviointiryhmässä on johtajan lisäksi oltava vähintään yksi sosiaalihuollon asiantuntija ja terveydenhuollon asiantuntija sekä poliisin ja rajatarkastusviranomaisen edustaja. Työvoima- ja elinkeinokeskus asettaa arviointiryh-

8 §

Pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos kunta on laatinut tai sitoutuu laatimaan 7 a §:ssä tarkoitetun maahanmuuttajien kotoittamisohjelman, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* korvaa pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet kustannukset kunnalle valtion talousarvion rajoissa.

9 §

Pakolaisten osoittaminen kuntaan

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sopii kunnan kanssa pakolaisten vastaanotosta ja osoittaa pakolaisen kuntaan, jonka kanssa se on tehnyt sopimuksen pakolaisten vastaanottamisesta.

21 §

Vastaanoton järjestämisestä sopiminen

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus voi sopia turvapaikanhakijoiden vastaanoton ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä sekä siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnan, kuntayhtymän, muun julkisoikeudellisen yhteisön taikka yksityisen yhteisön tai säätiön kanssa.

25 e §

Moniammatillinen arviointiryhmä

Vastaanottokeskuksen johtajan päätöksen teon tukena ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeen arvioimista varten on vastaanottokeskuksen yhteydessä moniammatillinen arviointiryhmä.

Arviointiryhmässä on johtajan lisäksi oltava vähintään yksi sosiaalihuollon asiantuntija ja terveydenhuollon asiantuntija sekä poliisin ja rajatarkastusviranomaisen edustaja. *Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus* asettaa

mät kolmeksi vuodeksi kerrallaan kuultuaan lääninhallitusta ja vastaanottokeskuksen johtajaa. Jos arviointiryhmän jäsen eroaa tai kuolee kesken toimikautensa, työvoima- ja elinkeinokeskus nimittää uuden jäsenen asianomaisen yhteisön ehdotuksesta. Arviointiryhmän jäsenet toimivat virkavastuulla.

Arviointiryhmän on tarvittaessa kuultava asiantuntijoina kunnan viranomaisia, työsuojeluviranomaisia, työmarkkinajärjestöjä, mielenterveystyön ja lastensuojelun asiantuntijoita ja muuta tahoa, joka on tarpeen ihmiskaupan uhrin auttamiseksi.

Arviointiryhmän tehtävänä on:

- 1) ihmiskaupan uhrin avuntarpeen sekä auttamista koskevien säännösten soveltamisen ja soveltamisen lakkaamisen arvioiminen;
- 2) ihmiskaupan uhrin sijoittamisen ja palvelutarpeen arvioiminen;
- 3) ihmiskaupan uhrin turvallisuusriskien arvioimiseen ja turvallisuustoimenpiteiden suunnitteluun ja järjestämiseen osallistuminen; sekä
- 4) viranomaisten ja auttamisjärjestelmän toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehtiminen.

arviointiryhmät kolmeksi vuodeksi kerrallaan kuultuaan *aluehallintovirastoa* ja vastaanottokeskuksen johtajaa. Jos arviointiryhmän jäsen eroaa tai kuolee kesken toimikautensa, *elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus* nimittää uuden jäsenen asianomaisen yhteisön ehdotuksesta. Arviointiryhmän jäsenet toimivat virkavastuulla.

Arviointiryhmän on tarvittaessa kuultava asiantuntijoina kunnan viranomaisia, työsuojeluviranomaisia, työmarkkinajärjestöjä, mielenterveystyön ja lastensuojelun asiantuntijoita ja muuta tahoa, joka on tarpeen ihmiskaupan uhrin auttamiseksi.

Arviointiryhmän tehtävänä on:

- 1) ihmiskaupan uhrin avuntarpeen sekä auttamista koskevien säännösten soveltamisen ja soveltamisen lakkaamisen arvioiminen;
- 2) ihmiskaupan uhrin sijoittamisen ja palvelutarpeen arvioiminen;
- 3) ihmiskaupan uhrin turvallisuusriskien arvioimiseen ja turvallisuustoimenpiteiden suunnitteluun ja järjestämiseen osallistuminen; sekä
- 4) viranomaisten ja auttamisjärjestelmän toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehtiminen.

35 §

Rekisterinpitäjät

Kuntaanosoitusrekisterin rekisterinpitäjä on työvoima- ja elinkeinokeskus.

35 §

Rekisterinpitäjät

Kuntaanosoitusrekisterin rekisterinpitäjä on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

38.

Laki**häätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä helmikuuta 2000 annetun häätäkeskuslain (157/2000) 8 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla on häätäkeskukselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen yksikön tukemiseksi tarpeellisia tietoja maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla. Tässä tarkoituksessa voidaan saada:

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla on häätäkeskukselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen yksikön tukemiseksi tarpeellisia tietoja maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla. Tässä tarkoituksessa voidaan saada:

4) lääninhallitusten liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

39.

Laki**pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pelastustoimen alueiden muodostamisesta 13 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1214/2001) 5 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Suunnittelun ohjaus

Tämän lain mukaisen yhteistoiminnan käynnistämisen, suunnittelun ja alueiden muodostamisen yleinen ohjaus kuuluu sisäasiainministeriölle, jonka apuna toimii asianomainen lääninhallitus.

Ehdotus

5 §

Suunnittelun ohjaus

Tämän lain mukaisen yhteistoiminnan käynnistämisen, suunnittelun ja alueiden muodostamisen yleinen ohjaus kuuluu sisäasiainministeriölle, jonka apuna toimii asianomainen *aluehallintovirasto*.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

40.

Laki**palosuojelurahastolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä huhtikuuta 2003 annetun palosuojelurahastolain (306/2003) 4-7 §, sellaisina kuin niistä on 4 § osaksi laissa 1057/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Palosuojelumaksun maksuunpano

Palosuojelumaksun maksuunpano

Maksuunpanon toimittaa ja maksupäivän määrää kalenterivuositain Etelä-Suomen lääninhallitus.

Vakuutusvalvontaviraston on vuosittain viimeistään 15 päivänä heinäkuuta annettava lääninhallitukselle palosuojelumaksun määrittämistä varten tiedot maksuvelvollisista ja muita tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. Lääninhallituksen tulee ennen heinäkuun loppua lähettää kehoitus maksuvelvollisille maksuunpanoa varten tarvittavien tietojen antamisesta. Vakuutuksenantajien ja Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa harjoittavan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön asiamiehen tulee antaa lääninhallitukselle kirjallisesti tiedot maksuunpanoa varten vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta.

Jollei tietoja anneta lääninhallitukselle määrääjässä, lääninhallituksella on oikeus sakon uhalla velvoittaa asianomainen antamaan tiedot uuden määräajan kuluessa tai toimittaa maksuunpano muun saatavissa olevan selvityksen perusteella. Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Maksuvelvollisen on suoritettava palosuojelumaksu lääninhallituksen päätöksessään määräämään maksupaikkaan eräpäivänä. Palosuojelumaksun erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa siten kuin korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetään.

Maksuunpanon toimittaa ja maksupäivän määrää kalenterivuositain *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*.

Finanssivalvonnan on vuosittain viimeistään 15 päivänä heinäkuuta annettava *aluehallintovirastolle* palosuojelumaksun määrittämistä varten tiedot maksuvelvollisista ja muita tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. *Aluehallintoviraston* tulee ennen heinäkuun loppua lähettää kehoitus maksuvelvollisille maksuunpanoa varten tarvittavien tietojen antamisesta. Vakuutuksenantajien ja Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa harjoittavan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön asiamiehen tulee antaa *aluehallintovirastolle* kirjallisesti tiedot maksuunpanoa varten vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta.

Jollei tietoja anneta *aluehallintovirastolle* määrääjässä, *aluehallintovirastolla* on oikeus sakon uhalla velvoittaa asianomainen antamaan tiedot uuden määräajan kuluessa tai toimittaa maksuunpano muun saatavissa olevan selvityksen perusteella. Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Maksuvelvollisen on suoritettava palosuojelumaksu *aluehallintoviraston* päätöksessään määräämään maksupaikkaan eräpäivänä. Palosuojelumaksun erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa siten kuin korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetään.

Jos maksuunpantava määrä on pienempi kuin 10 euroa, sitä ei panna maksuun.

5 §

Palosuojelumaksun tilitys

Lääninhallituksen on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. Tämän lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusvälittäjän on suoritettava palosuojelumaksu omaaloitteisesti sisäasiainministeriön määräämään maksupaikkaan viimeistään kalenterivuoden loppuun mennessä.

6 §

Vanhentuminen

Velvollisuus suorittaa palosuojelumaksu vanhentuu 5 vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta lääninhallituksen olisi tullut toimittaa maksuunpano.

7 §

Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon

Lääninhallituksen tekemään palosuojelumaksun maksuunpanoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maksuunpantu palosuojelumaksu on valituksesta huolimatta määräaikana suoritettava. Jollei maksua määräpäivänä suoriteta, saadaan se ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään. Jos maksu poistetaan tai alennetaan, lääninhallituksen tai palosuojelurahaston on palautettava muutoksenhaun johdosta annetun lainvoimaisen päätöksen perusteella liikaa suoritettu määrä. Palautettavalle määrälle maksetaan korkoa siten kuin korkolain 3 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos maksuunpantava määrä on pienempi kuin 10 euroa, sitä ei panna maksuun.

5 §

Palosuojelumaksun tilitys

Aluehallintoviraston on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. *Edellä* 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusvälittäjän on suoritettava palosuojelumaksu omaaloitteisesti sisäasiainministeriön määräämään maksupaikkaan viimeistään kalenterivuoden loppuun mennessä.

6 §

Vanhentuminen

Velvollisuus suorittaa palosuojelumaksu vanhentuu 5 vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta *aluehallintoviraston* olisi tullut toimittaa maksuunpano.

7 §

Muutoksenhaku palosuojelumaksun maksuunpanoon

Aluehallintoviraston tekemään palosuojelumaksun maksuunpanoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maksuunpantu palosuojelumaksu on valituksesta huolimatta määräaikana suoritettava. Jollei maksua määräpäivänä suoriteta, saadaan se ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin *verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa* (706/2007) säädetään. Jos maksu poistetaan tai alennetaan, *aluehallintoviraston* tai palosuojelurahaston on palautettava muutoksenhaun johdosta annetun lainvoimaisen päätöksen perusteella liikaa suoritettu määrä. Palautettavalle määrälle maksetaan korkoa siten kuin korkolain 3 §:n 2 momentissa säädetään.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

41.

Laki**pelastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 2 ja 4 §, 6 §:n 1 momentin 6 ja 9 kohta, 13 §:n 3 momentti, 14 ja 27 §, 44 §:n 2 momentti sekä 45, 53, 54, 66, 68 ja 86 §, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 1447/2007 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen tehtävät**Sisäasiainministeriön ja **aluehallintoviraston** tehtävät*

Sisäasiainministeriö johtaa ja valvoo pelastustointia ja sen palvelujen saatavuutta ja tasoa, huolehtii pelastustoimen valtakunnallisista valmisteluista ja järjestelyistä sekä yhteensovittaa eri ministeriöiden toimintaa pelastustoimessa.

Sisäasiainministeriö johtaa ja valvoo pelastustointia ja sen palvelujen saatavuutta ja tasoa, huolehtii pelastustoimen valtakunnallisista valmisteluista ja järjestelyistä sekä yhteensovittaa eri ministeriöiden toimintaa pelastustoimessa.

Edellä 1 momentissa säädetyistä tehtävistä läänin alueella huolehtii lääninhallitus.

Edellä 1 momentissa säädetyistä tehtävistä huolehtii *aluehallintovirasto toimialueellaan*.

Pelastustoimen suunnittelua, kehittämistä ja seurantaa varten sisäasiainministeriön apuna on pelastustoimen neuvottelukunta.

Pelastustoimen suunnittelua, kehittämistä ja seurantaa varten sisäasiainministeriön apuna on pelastustoimen neuvottelukunta.

Sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen tehtävistä pelastustoimessa sekä pelastustoimen neuvottelukunnan asettamisesta ja kokoonpanosta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tarkempia säännöksiä sisäasiainministeriön ja aluehallintoviraston tehtävistä pelastustoimessa voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Pelastustoimen neuvottelukunnan asettamisesta ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

4 §

*Pelastusviranomaiset**Pelastusviranomaiset*

Valtion pelastusviranomaisia ovat sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen tehtävään määräämät virkamiehet.

Valtion pelastusviranomaisia ovat sisäasiainministeriön ja *aluehallintoviraston* tehtävään määräämät virkamiehet.

Pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia ovat sen ylin viranhaltija ja alueen määräämät muut pelastustoimen viranhaltijat sekä alueen

Pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia ovat sen ylin viranhaltija ja alueen määräämät muut pelastustoimen viranhaltijat se-

pelastustoimen asianomainen monijäseninen toimielin.

kä alueen pelastustoimen asianomainen monijäseninen toimielin.

6 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Pelastusviranomaisten ohella velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun siten kuin niiden tehtävistä kunkin toimialan säädöksissä tai muussa lainsäädännössä säädetään ovat:

6) ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, alueelliset ympäristökeskukset;

9) lääninhallitus;

6 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Pelastusviranomaisten ohella velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun siten kuin niiden tehtävistä kunkin toimialan säädöksissä tai muussa lainsäädännössä säädetään ovat:

6) ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*;

9) *aluehallintovirasto*;

13 §

Palvelutasopäätös

Palvelutasopäätös on toimitettava lääninhallitukselle. Jos palvelutasopäätös on puutteellinen, lääninhallitus voi palauttaa asiakirjan täydennettäväksi.

13 §

Palvelutasopäätös

Palvelutasopäätös on toimitettava *aluehallintovirastolle*. Jos palvelutasopäätös on puutteellinen, *aluehallintovirasto* voi palauttaa asiakirjan täydennettäväksi.

14 §

Palvelutason valvonta

Lääninhallituksen tehtävänä on valvoa, että pelastustoimen palvelutaso on riittävä. Tässä tarkoituksessa lääninhallituksella on oikeus saada alueen pelastustoimelta tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

Jos pelastustoimen palvelutasossa on huomattavia epäkohtia eikä niitä korjata lääninhallituksen asettamassa määräajassa, lääninhallitus voi 82 §:ssä säädetyllä tavalla velvoittaa saattamaan palvelut laissa vaaditulle tasolle.

14 §

Palvelutason valvonta

Aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa, että pelastustoimen palvelutaso on riittävä. Tässä tarkoituksessa *aluehallintovirastolla* on oikeus saada alueen pelastustoimelta *sallapitosäännösten estämättä* tarpeellisia tietoja ja selvityksiä

Jos pelastustoimen palvelutasossa on huomattavia epäkohtia eikä niitä korjata *aluehallintoviraston* asettamassa määräajassa, *aluehallintovirasto* voi 82 §:ssä säädetyllä tavalla velvoittaa saattamaan palvelut laissa vaaditulle tasolle.

27 §

Metsäpalojen tähytys ja metsäpalovaroitus

Metsäpalon vaaran ollessa ilmeinen on lääninhallituksen järjestettävä harvaan asutulla seudulla tehokas metsäpalojen tähytys.

Ilmatieteen laitoksen tulee antaa metsäpalovaroitus alueelle, jossa metsäpalon vaaran arvioidaan säätilan johdosta olevan ilmeinen. Ilmatieteen laitoksen tulee huolehtia siitä, että metsäpalovaroituksesta tiedotetaan tarpeellisessa laajuudessa.

44 §

Pelastustoiminnan johtaminen

Erityisestä syystä lääninhallituksella ja sisäasiainministeriöllä on oikeus antaa pelastustoimintaa koskevia käskyjä ja määrätä pelastustoiminnan johtajasta ja hänen toimialueestaan toisin kuin *edellä* 1 momentissa on säädetty.

45 §

Pelastustoiminnan johtajan toimivaltuudet

Palon sammuttamiseksi ja sen leviämisen estämiseksi sekä muun onnettomuuden torjumiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi pelastustoiminnan johtajalla, lääninhallituksella ja sisäasiainministeriöllä on oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muutoin ole mahdollista:

- 1) määrätä ihmisiä suojautumaan sekä evakuoida ihmisiä ja omaisuutta;
- 2) ryhtyä sellaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin, joista voi aiheutua vahinkoa kiinteälle tai irtaimelle omaisuudelle;
- 3) määrätä antamaan käytettäväksi rakennuksia, viesti- ja tietoliikenneyhteyksiä ja välineitä sekä pelastustoiminnassa tarvittavaa kalustoa, välineitä ja tarvikkeita, elintarvikkeita, poltto- ja voiteluaineita ja sammutusai-

27 §

Metsäpalojen tähytys ja metsäpalovaroitus

Metsäpalon vaaran ollessa ilmeinen on *aluehallintoviraston* järjestettävä harvaan asutulla seudulla tehokas metsäpalojen tähytys.

Ilmatieteen laitoksen tulee antaa metsäpalovaroitus alueelle, jossa metsäpalon vaaran arvioidaan säätilan johdosta olevan ilmeinen. Ilmatieteen laitoksen tulee huolehtia siitä, että metsäpalovaroituksesta tiedotetaan tarpeellisessa laajuudessa.

44 §

Pelastustoiminnan johtaminen

Erityisestä syystä *aluehallintovirastolla* ja sisäasiainministeriöllä on oikeus antaa pelastustoimintaa koskevia käskyjä ja määrätä pelastustoiminnan johtajasta ja hänen toimialueestaan toisin kuin 1 momentissa *säädetään*.

45 §

Pelastustoiminnan johtajan toimivaltuudet

Palon sammuttamiseksi ja sen leviämisen estämiseksi sekä muun onnettomuuden torjumiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi pelastustoiminnan johtajalla, *aluehallintovirastolla* ja sisäasiainministeriöllä on oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muutoin ole mahdollista:

- 1) määrätä ihmisiä suojautumaan sekä evakuoida ihmisiä ja omaisuutta;
- 2) ryhtyä sellaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin, joista voi aiheutua vahinkoa kiinteälle tai irtaimelle omaisuudelle;
- 3) määrätä antamaan käytettäväksi rakennuksia, viesti- ja tietoliikenneyhteyksiä ja välineitä sekä pelastustoiminnassa tarvittavaa kalustoa, välineitä ja tarvikkeita, elintarvikkeita, poltto- ja voiteluaineita ja sammutusai-

neita; sekä

4) ryhtyä muihinkin pelastustoiminnassa tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omaisuutta, jota omaisuuden omistaja tai haltija itse tarvitsee samanaikaisesti tulipalon tai muun onnettomuuden torjumiseksi, ei saa määrätä luovutettavaksi, ellei se ole välttämätöntä ihmishengen pelastamiseksi. Käyttöön otetusta omaisuudesta alueen pelastustoimi suorittaa täyden korvauksen sekä korvaa käyttöön otetulle omaisuudelle mahdollisesti aiheutuneen vahingon.

53 §

Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen

Sisäasiainministeriö ja lääninhallitus voivat määrätä väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön osallistumaan väestönsuojelukoulutukseen enintään kymmeneksi vuorokaudeksi vuodessa.

54 §

Väestönsuojelukoulutukseen kutsuminen

Sisäasiainministeriö ja lääninhallitus tai niiden toimeksiannosta Pelastusopisto kutsuvat väestönsuojelukoulutukseen määrätyt henkilöt koulutukseen kirjallisesti.

66 §

Helpotusten myöntäminen

Lääninhallitus voi erityisen painavasta syystä yksittäistapauksissa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta.

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi alueen pelastusviranomaista kuultuaan myöntää poikkeuksen väestönsuojalle valtioneuvoston tai sisäasiainministeriön asetuksessa asetetuista vaatimuksista tai valtioneuvoston asetuksella väestönsuojalle säädetystä sijaintivaatimuksesta, milloin siihen on perusteltu

neita; sekä

4) ryhtyä muihinkin pelastustoiminnassa tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omaisuutta, jota omaisuuden omistaja tai haltija itse tarvitsee samanaikaisesti tulipalon tai muun onnettomuuden torjumiseksi, ei saa määrätä luovutettavaksi, ellei se ole välttämätöntä ihmishengen pelastamiseksi. Käyttöön otetusta omaisuudesta alueen pelastustoimi suorittaa täyden korvauksen sekä korvaa käyttöön otetulle omaisuudelle mahdollisesti aiheutuneen vahingon.

53 §

Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen

Sisäasiainministeriö ja *aluehallintovirasto* voivat määrätä väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön osallistumaan väestönsuojelukoulutukseen enintään kymmeneksi vuorokaudeksi vuodessa.

54 §

Väestönsuojelukoulutukseen kutsuminen

Sisäasiainministeriö ja *aluehallintovirasto* tai niiden toimeksiannosta Pelastusopisto kutsuvat väestönsuojelukoulutukseen määrätyt henkilöt koulutukseen kirjallisesti.

66 §

Helpotusten myöntäminen

Aluehallintovirasto voi erityisen painavasta syystä yksittäistapauksissa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta.

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi alueen pelastusviranomaista kuultuaan myöntää poikkeuksen väestönsuojalle valtioneuvoston tai sisäasiainministeriön asetuksessa asetetuista vaatimuksista tai valtioneuvoston asetuksella väestönsuojalle säädetystä sijaintivaatimuksesta, milloin siihen on pe-

syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

rusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

68 §

Väestönsuojelun suunnittelun ohjaaminen

Sisäasiainministeriö voi antaa yleisiä ohjeita viranomaisille ja yksityisille väestönsuojelun henkilöstö- ja materiaalmäärävahvuuksista sekä organisaatiosta, väestönsuojelun valmistelusta ja suorittamisesta sekä niissä tarvittavasta yhteistoiminnasta. Vastaava oikeus on lääninhallituksella läänin alueella.

68 §

Väestönsuojelun suunnittelun ohjaaminen

Sisäasiainministeriö voi antaa yleisiä ohjeita viranomaisille ja yksityisille väestönsuojelun henkilöstö- ja materiaalmäärävahvuuksista sekä organisaatiosta, väestönsuojelun valmistelusta ja suorittamisesta sekä niissä tarvittavasta yhteistoiminnasta. Vastaava oikeus on *aluehallintovirastolla toimialueellaan*.

86 §

Velvollisuus tilastotietojen antamiseen

Alueen pelastusviranomaisen tulee toimittaa pelastustoimen suoritteista, voimavaroista, järjestelyistä ja muusta varautumisesta sekä toimenpiderekisteristä sisäasiainministeriölle ja lääninhallitukselle tietoja, jotka ovat tarpeen tilastojen tekemistä varten. Tiedot voidaan tarvittaessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla ja ne voivat sisältää myös salassapidettäviä tietoja.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan *tarvittaessa* antaa tarkempia säännöksiä tilastotietojen antamisesta.

86 §

Velvollisuus tilastotietojen antamiseen

Alueen pelastusviranomaisen tulee toimittaa pelastustoimen suoritteista, voimavaroista, järjestelyistä ja muusta varautumisesta sekä toimenpiderekisteristä sisäasiainministeriölle ja *aluehallintovirastolle* tietoja, jotka ovat tarpeen tilastojen tekemistä varten. Tiedot voidaan tarvittaessa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla, ja ne voivat sisältää myös salassapidettäviä tietoja.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilastotietojen antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

42.

Laki**henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 22 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (761/2003) 14 §:n 6 kohta ja 19 §:n 1 momentin 13 kohta,
muutetaan 7 ja 8 §, 13 §:n 2 momentin 2 kohta sekä 15 ja 48 §, sellaisina kuin niistä ovat 14 §:n 6 kohta ja 19 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 538/2006 sekä 15 § osaksi laissa 457/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Rekisterinpitäjä

Edellä 2–4 §:ssä, 6 §:n 1 momentissa sekä 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on poliisin ylijohdo, 5 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on suojelupoliisi ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

8 §

Henkilörekisterin perustaminen

Edellä 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta päättää poliisin ylijohdo ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

Muiden kuin 2–5 §:ssä sekä 30 ja 31 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterien perustamisesta on tehtävä kirjallinen päätös. Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisessa käytössä olevien tilapäisten ja manuaalisesti ylläpidettävien henkilörekisterien osalta rekisterin perustamista koskevasta päätöksestä ja sen olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen rekisterin perustamista tai muuttamista tietosuojavaltuutetulle. Perustamispäätöksessä on mainittava henkilörekisterin käyttötarkoitus.

Ehdotus

7 §

Rekisterinpitäjä

Edellä 2–4 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa *samoin kuin* 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on *Poliisihallitus*, 5 §:ssä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on suojelupoliisi ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjä on toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

8 §

Henkilörekisterin perustaminen

Edellä 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta päättää *Poliisihallitus* ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta toiminnasta vastaava poliisiyksikkö.

Muiden kuin 2–5 §:ssä sekä 30 ja 31 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterien perustamisesta on tehtävä kirjallinen päätös. Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisessa käytössä olevien tilapäisten ja manuaalisesti ylläpidettävien henkilörekisterien osalta rekisterin perustamista koskevasta päätöksestä ja sen olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen rekisterin perustamista tai muuttamista tietosuojavaltuutetulle. Perustamispäätöksessä on mainittava henkilörekisterin käyttötarkoitus.

13 §

Poliisin tietojen saanti eräistä rekistereistä

Poliisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada, siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa:

2) lääninhallitusten liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja ja maistraattien moottorivenerekistereistä veneliikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

13 §

Poliisin tietojen saanti eräistä rekistereistä

Poliisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada, siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa:

2) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja ja maistraattien moottorivenerekistereistä veneliikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

15 §

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen

Poliisin valtakunnalliseen käyttöön perustettu henkilörekisteri on poliisiyksiköiden käytössä lukuun ottamatta Poliisiammattikorkeakoulua, *Poliisikoulua*, *Poliisin tietohallintokeskusta* ja Poliisin tekniikkakeskusta. Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustettu henkilörekisteri on vain niiden poliisiyksiköiden käytössä, joiden käyttöön se on perustettu.

Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 §:n 3 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Oikeus 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen passin sormenjälkitietojen käyttöön on vain sillä, jonka työtehtävien hoitaminen tiedon käyttöä välttämättä edellyttää.

15 §

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen

Poliisin valtakunnalliseen käyttöön perustettu henkilörekisteri on poliisiyksiköiden käytössä lukuun ottamatta Poliisiammattikorkeakoulua ja Poliisin tekniikkakeskusta. Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustettu henkilörekisteri on vain niiden poliisiyksiköiden käytössä, joiden käyttöön se on perustettu.

Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 §:n 3 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

Oikeus 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen passin sormenjälkitietojen käyttöön on vain sillä, jonka työtehtävien hoitaminen tiedon käyttöä välttämättä edellyttää.

48 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkempia säännöksiä menettelytavoista tämän lain 19 §:ssä tarkoitettussa teknisen käyttöyhteyden antamisessa, 20 §:ssä tarkoitettussa tietojen luovuttamisesta päättämisessä ja 44 §:ssä tarkoitettussa tarkastusoikeuden käyttämisessä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Poliisin ylijohdo voi antaa tarkempia ohjeita tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan poliisille kuuluvien toimenpiteiden suorittamisesta. Poliisin ylijohdo vahvistaa näissä toimenpiteissä käytettävien lomakkeiden kaavat.

48 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkempia säännöksiä menettelytavoista tämän lain 19 §:ssä tarkoitettussa teknisen käyttöyhteyden antamisessa, 20 §:ssä tarkoitettussa tietojen luovuttamisesta päättämisessä ja 44 §:ssä tarkoitettussa tarkastusoikeuden käyttämisessä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Poliisihallitus vahvistaa poliisille kuuluvissa toimenpiteissä käytettävien lomakkeiden kaavat.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

43.

Laki**alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alueen pelastustoimen valtionavustuksesta 19 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1122/2003) 4 ja 6 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena toimii lääninhallitus.

6 §

Valtionavustuksen hakeminen

Alueen pelastustoimen tulee hakea kirjallisesti valtionavustusta lääninhallitukselta sen vuoden tammikuun loppuun mennessä, jona hankinta tehdään tai kehittämishankkeen toteutus aloitetaan.

Haettaessa valtionavustusta kehittämishankkeeseen, hakemuksesta tulee käydä vähintään ilmi:

- 1) hankkeen tavoite ja sisältö;
- 2) toteuttamiseen osallistuvat tahot; sekä
- 3) hankkeen kokonaiskustannukset ja -rahoitus.

Ehdotus

4 §

*Valtionapuviranomainen*Valtionapuviranomaisena toimii *aluehallintovirasto*.

6 §

Valtionavustuksen hakeminen

Alueen pelastustoimen tulee hakea kirjallisesti valtionavustusta *aluehallintovirastolta* sen vuoden tammikuun loppuun mennessä, jona hankinta tehdään tai kehittämishankkeen toteutus aloitetaan.

Haettaessa valtionavustusta kehittämishankkeeseen, hakemuksesta tulee käydä vähintään ilmi:

- 1) hankkeen tavoite ja sisältö;
- 2) toteuttamiseen osallistuvat tahot; sekä
- 3) hankkeen kokonaiskustannukset ja -rahoitus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

44.

Laki**ulkomaalaislain 71 ja 84 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun ulkomaalaislain (301/2004) 71 ja 84 §, sellaisena kuin niistä on 84 § osaksi laeissa 619/2007 ja 973/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

71 §

71 §

*Yhteistyö työmarkkinajärjestöjen kanssa**Yhteistyö työmarkkinajärjestöjen kanssa*

Työmarkkinaosapuolet osallistuvat työntekijän oleskelulupien myöntämiskäytäntöjen seurantaan ja arviointiin sekä ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevien valtakunnallisten ja alueellisten linjausten laadintaan. Tässä pykälässä tarkoitettujen valtakunnallisten linjaukset annetaan valtioneuvoston päätöksellä ja alueelliset linjaukset asianomaisen työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksellä.

Työmarkkinaosapuolet osallistuvat työntekijän oleskelulupien myöntämiskäytäntöjen seurantaan ja arviointiin sekä ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevien valtakunnallisten ja alueellisten linjausten laadintaan. Tässä pykälässä tarkoitettujen valtakunnallisten linjaukset annetaan valtioneuvoston päätöksellä ja alueelliset linjaukset asianomaisen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöksellä.

84 §

84 §

*Toimivalta elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi**Toimivalta elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi*

Työvoima- ja elinkeinokeskuksista annetussa laissa (23/1997) tarkoitettu työvoima- ja elinkeinokeskus ratkaisee elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi 76 §:n 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisen. Työvoima- ja elinkeinokeskus ratkaisee, onko elinkeinonharjoittaminen tilapäistä vai jatkuvaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ratkaisee elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiseksi 76 §:n 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisen. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ratkaisee, onko elinkeinonharjoittaminen tilapäistä vai jatkuvaa.

Maahanmuuttovirasto myöntää työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan, jollei 76 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole voimassa olevaa muuta

Maahanmuuttovirasto myöntää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan, jollei 76 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole voimassa olevaa

oleskelulupaa. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta perusteettomuudesta.

Jos ulkomaalaisella on hakemusta jätettäessä voimassa oleva oleskelulupa ja 76 §:n 2 kohdasta ei muuta johdu, kihlakunnan poliisilaitos myöntää työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen uuden elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan.

muuta oleskelulupaa. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta perusteettomuudesta.

Jos ulkomaalaisella on hakemusta jätettäessä voimassa oleva oleskelulupa ja 76 §:n 2 kohdasta ei muuta johdu, kihlakunnan poliisilaitos myöntää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen uuden elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

45.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (579/2005) 22 §:n 1 momentin 9 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

22 §

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilökäytönsä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilökäytönsä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

9) lääninhallitusten sekä liikenne- ja viestintäministeriön liikennelupatietojärjestelmistä tarpeelliset tiedot liikennevalvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

9) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* sekä liikenne- ja viestintäministeriön liikennelupatietojärjestelmistä tarpeelliset tiedot liikennevalvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

46.

Laki**rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä 18 päivänä heinäkuuta 2008 annetun lain (503/2008) 27 §:n 3 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29–31 §, 32 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §, 35 §:n 3 momentti sekä 44 §
 sellaisina kuin niistä ovat 31 § osaksi laissa 918/2008 ja 32 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

27 §

27 §

*Maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien rekisteröitymisvelvollisuus**Maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien rekisteröitymisvelvollisuus*

Hakemus tehdään *keskusviranomaisena toimivalle* Etelä-Suomen lääninhallitukselle. Hakemuksen sisällöstä säädetään *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

Hakemus tehdään *aluehallintovirastolle*. Hakemuksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

28 §

28 §

*Omaisuudenhoito- ja yrityspalvelujen tarjoajan rekisteröitymisvelvollisuus**Omaisuudenhoito- ja yrityspalvelujen tarjoajan rekisteröitymisvelvollisuus*

Hakemus tehdään *keskusviranomaisena toimivalle* Etelä-Suomen lääninhallitukselle. Hakemuksen sisällöstä säädetään *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

Hakemus tehdään *aluehallintovirastolle*. Hakemuksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

29 §

29 §

*Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri sekä yrityspalvelurekisteri**Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri sekä yrityspalvelurekisteri*

Etelä-Suomen lääninhallitus pitää rekisteriä maksuliikettä ja valuutanvaihtotoimintaa harjoittavista (*maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri*) sekä omaisuudenhoito- ja yrityspalve-

Aluehallintovirasto pitää rekisteriä maksuliikettä ja valuutanvaihtotoimintaa harjoittavista (*maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteri*) sekä omaisuudenhoito- ja yrityspalveluiden

luiden tarjoajista (*yrittyspalvelurekisteri*). Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriä pidetään maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien sekä yrittyspalvelurekisteriä omaisuudenhoito- ja yrittyspalveluiden tarjoajien tämän lain säännösten noudattamisen valvomista varten.

Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin ja yrittyspalvelurekisteriin merkitään:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttessa syntymäaika ja kansalaisuus sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

2) suomalaisen oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

3) ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa rekisteröimän sivuliikkeen toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

4) sivuliikkeen edustajan nimi ja henkilötunnus ja tämän puuttessa syntymäaika ja kansalaisuus;

5) henkilöiden, joiden luotettavuus on 27 ja 28 §:n nojalla selvitetty, täydelliset nimet, henkilötunnukset tai tämän puuttessa syntymäajat ja kansalaisuus;

6) rekisteritunnus ja rekisteröinnin päivämäärä; ja

7) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 33 §:ssä tarkoitettu kielto harjoittaa toimintaa ilman rekisteröitymistä.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava Etelä-Suomen lääninhallitukselle.

30 §

Rekisteristä poistaminen

Etelä-Suomen lääninhallituksen on poistettava rekisteröity maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteristä tai yrittyspalvelurekisteristä, jos rekisteröity ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä tai on lopettanut toimintansa. Rekisteröidylle on ennen rekisteristä poistamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

tarjoajista (*yrittyspalvelurekisteri*). Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriä pidetään maksuliike- ja valuutanvaihtotoiminnan harjoittajien sekä yrittyspalvelurekisteriä omaisuudenhoito- ja yrittyspalveluiden tarjoajien tämän lain säännösten noudattamisen valvomista varten.

Maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin ja yrittyspalvelurekisteriin merkitään:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttessa syntymäaika ja kansalaisuus sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

2) suomalaisen oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

3) ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa rekisteröimän sivuliikkeen toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus ja jokaisen toimipaikan käyntiosoite, jossa toimintaa harjoitetaan;

4) sivuliikkeen edustajan nimi ja henkilötunnus ja tämän puuttessa syntymäaika ja kansalaisuus;

5) henkilöiden, joiden luotettavuus on 27 ja 28 §:n nojalla selvitetty, täydelliset nimet, henkilötunnukset tai tämän puuttessa syntymäajat ja kansalaisuus;

6) rekisteritunnus ja rekisteröinnin päivämäärä; ja

7) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 33 §:ssä tarkoitettu kielto harjoittaa toimintaa ilman rekisteröitymistä.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava *aluehallintovirastolle*.

30 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava rekisteröity maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteristä tai yrittyspalvelurekisteristä, jos rekisteröity ei enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä tai on lopettanut toimintansa. Rekisteröidylle on ennen rekisteristä poistamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

31 §

Valvonta

Tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo:

1) Finanssivalvonta 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun luotto- ja rahoituslaitoksen osalta sekä mainitun pykälän 2–8 ja 10–13 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta;

3) sisäasiainministeriö 2 §:n 14 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä;

4) Ahvenanmaan maakuntahallitus 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä;

5) Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunta ja kauppakamarin tilintarkastusvaliokunnat niiden valvottavaksi tilintarkastuslaisissa säädettyä tilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisöä;

6) julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunta 2 §:n 18 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollista;

7) Etelä-Suomen lääninhallitus 2 §:n 9, 20 ja 23 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisen osalta;

8) lääninhallitus 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollista, joka ei ole Rahoitustarkastuksen valvottava, 2 §:n 16, 19, 21 ja 22 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollista sekä 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettuja muita oikeudellisia palveluita tarjoavaa; ja

9) asianajajayhdistys 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettuja asianajajia.

Etelä-Suomen lääninhallituksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Sama oikeus on lääninhallituksella 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta.

Etelä-Suomen lääninhallituksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen 27 ja 28 §:ssä säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi tai 30 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua valvovan

31 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo:

1) Finanssivalvonta 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun luotto- ja rahoituslaitoksen osalta sekä mainitun pykälän 2–8 ja 10–13 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta;

2) *Poliisihallitus* 2 §:n 14 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä;

3) Ahvenanmaan maakuntahallitus 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua rahapeliyhteisöä;

4) Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunta ja kauppakamarin tilintarkastusvaliokunnat niiden valvottavaksi tilintarkastuslaisissa (459/2007) säädettyä tilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisöä;

5) julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunta 2 §:n 18 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollista;

6) *aluehallintovirasto* 2 §:n 9, 20 ja 23 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisen osalta;

7) *aluehallintovirasto* 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollista, joka ei ole Rahoitustarkastuksen valvottava, 2 §:n 16, 19, 21 ja 22 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvollista sekä 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettuja muita oikeudellisia palveluita tarjoavaa; ja

8) asianajajayhdistys 2 §:n 24 kohdassa tarkoitettuja asianajajia.

Aluehallintovirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua ilmoitusvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Sama oikeus on *aluehallintovirastolla* 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen 27 ja 28 §:ssä säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi tai 30 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua valvovan

viranomaisen, valvomaan asetetun tai säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitetun säästöpankkitarkastuksen sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitetun osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön tulee ilmoittaa rahanpesun selvittelykeskukselle, jos se havaitsee suorittamansa valvonnan tai muutoin tehtäviensä hoidon yhteydessä ilmi tulleiden seikkojen perusteella epäilyttävän liiketoimen taikka epäilee terrorismin rahoittamista tai sen rangaistavaa yritystä.

Maksajan tiedot -asetuksen noudattamista valvoo Etelä-Suomen lääninhallitus maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen osalta ja lääninhallitus 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun muun ilmoitusvelvollisen kuin kohdassa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen osalta.

32 §

Valvontaviranomaisen tarkastusoikeus

Etelä-Suomen lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus 29 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen liike- ja varastotiloihin sekä maksajan tiedot -asetuksen noudattamisen valvomiseksi maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen liike- ja varastotiloihin.

Lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus 2 §:n 9, 16, 19, 21 ja 22 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen, 2 §:n 24 kohdassa tarkoitetun muun oikeudellisissa asioissa avustavan sekä sellaisen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun muun ilmoitusvelvollisen kuin kohdassa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen liike- ja varastotiloihin. Lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on lisäksi oikeus maksajan tiedot -asetuksen noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus sellaisen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen, joka ei ole kohdassa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos, liike- ja va-

viranomaisen, valvomaan asetetun tai säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitetun säästöpankkitarkastuksen sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitetun osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön tulee ilmoittaa rahanpesun selvittelykeskukselle, jos se havaitsee suorittamansa valvonnan tai muutoin tehtäviensä hoidon yhteydessä ilmi tulleiden seikkojen perusteella epäilyttävän liiketoimen taikka epäilee terrorismin rahoittamista tai sen rangaistavaa yritystä.

Maksajan tiedot -asetuksen noudattamista valvoo *aluehallintovirasto* maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen osalta sekä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun muun ilmoitusvelvollisen kuin kohdassa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen osalta.

32 §

Valvontaviranomaisen tarkastusoikeus

Aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus 29 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen liike- ja varastotiloihin sekä maksajan tiedot -asetuksen noudattamisen valvomiseksi maksuliike- ja valuutanvaihtorekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen liike- ja varastotiloihin.

Aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus 2 §:n 9, 16, 19, 21 ja 22 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen, 2 §:n 24 kohdassa tarkoitetun muun oikeudellisissa asioissa avustavan sekä sellaisen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun muun ilmoitusvelvollisen kuin kohdassa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen liike- ja varastotiloihin. *Aluehallintoviraston* asianomaisella virkamiehellä on lisäksi oikeus maksajan tiedot -asetuksen noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus sellaisen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen, joka ei ole kohdassa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos,

rastotiloihin.

liike- ja varastotiloihin.

33 §

33 §

*Pakkokeinot**Pakkokeinot*

Jos maksuliikettä tai valuutanvaihtoa harjoittava taikka omaisuudenhoito- ja yrityspalveluita tarjoava laiminlyö rekisteröitymisvelvollisuuden tai jatkaa edelleen rekisteröinnin yhteydessä kielletyn toiminnan harjoittamista taikka rekisteristä poistettuna jatkaa toimintaansa, Etelä-Suomen lääninhallitus voi kieltää tätä jatkamasta toimintaansa. Jos toimintaa harjoittava laiminlyö ilmoittaa rekisteriin merkittyjen tietojen muuttumisesta, Etelä-Suomen lääninhallitus voi kehottaa asianomaista määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

Etelä-Suomen lääninhallitus voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi määräämisestä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Jos maksuliikettä tai valuutanvaihtoa harjoittava taikka omaisuudenhoito- ja yrityspalveluita tarjoava laiminlyö rekisteröitymisvelvollisuuden tai jatkaa edelleen rekisteröinnin yhteydessä kielletyn toiminnan harjoittamista taikka rekisteristä poistettuna jatkaa toimintaansa, *aluehallintovirasto* voi kieltää tätä jatkamasta toimintaansa. Jos toimintaa harjoittava laiminlyö ilmoittaa rekisteriin merkittyjen tietojen muuttumisesta, *aluehallintovirasto* voi kehottaa asianomaista määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi määräämisestä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

35 §

35 §

*Rahanpesun selvittelykeskus ja sen tehtävät**Rahanpesun selvittelykeskus ja sen tehtävät*

Keskusrikospoliisin tulee antaa vuosittain sisäasiainministeriölle selvitys rahanpesun selvittelykeskuksen toiminnasta, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten ja määräysten pidättyä suorittamasta liiketoimia lukumääristä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toiminnan yleisestä edistymisestä Suomessa.

Keskusrikospoliisin tulee antaa vuosittain *Poliisihallitukselle* selvitys rahanpesun selvittelykeskuksen toiminnasta, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten ja määräysten pidättyä suorittamasta liiketoimia lukumääristä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toiminnan yleisestä edistymisestä Suomessa.

44 §

44 §

*Muutoksenhaku Etelä-Suomen lääninhallituksen tekemään päätökseen**Muutoksenhaku **aluehallintoviraston** tekemään päätökseen*

Etelä-Suomen lääninhallituksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin

Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolain-

hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Edellä 30 §:ssä tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja 33 §:ssä tarkoitettua päätöstä toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen muuta määrää.

käyttölaissa (586/1996) säädetään.

Edellä 30 §:ssä tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja 33 §:ssä tarkoitettua päätöstä toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen muuta määrää.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

47.

Laki**puolustustilalain 9 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetun puolustustilalain (1083/1991) 9 §:n 1 momentti ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 199/2000, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

9 §

Jos 8 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet ovat lain tarkoituksen saavuttamiseksi riittämättömiä, mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetun henkilön asuinpaikan yleinen alioikeus voi *kihlakunnan* poliisilaitoksen päällikön, *lääninpoliisijohtajan*, suojelupoliisin päällikön tai poliisiylijohtajan vaatimuksesta määrätä hänet otettavaksi turvasäilöön enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.

9 §

Jos 8 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet ovat lain tarkoituksen saavuttamiseksi riittämättömiä, mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetun henkilön asuinpaikan yleinen alioikeus voi poliisilaitoksen päällikön, suojelupoliisin päällikön tai poliisiylijohtajan vaatimuksesta määrätä hänet otettavaksi turvasäilöön enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.

12 §

Lääninhallitus voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii.

Kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen voi antaa kihlakunnan poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi.

12 §

Aluehallintovirasto voi rajoittaa oikeutta poistua tietyltä paikkakunnalta sekä kieltää ulkona liikkumisen määrättyinä aikoina tai määrättyillä paikoilla ilman poliisin lupaa, jos väestön turvallisuus tai sotilaallisen maanpuolustuksen tärkeä etu sitä vaatii.

Kiireellisessä tapauksessa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen voi antaa poliisilaitoksen päällikkö. Päätös on välittömästi alistettava *aluehallintoviraston* vahvistettavaksi.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

48.

Laki**panntilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1353/1992) 3-5, 10, 11, 11 a, 11 b, 13 a, 30, 30 a, 30 b, 40, 40 a ja 40 b §, sellaisina kuin ne ovat, 3, 10, 11, 11 a, 11 b, 13 a, 30 a, 30 b, 40, 40 a ja 40 b § laissa 892/2008, 4 § laeissa 598/2003 ja 757/2004 ja mainituissa laissa 892/2008, 5 § laissa 769/1997 ja mainituissa laissa 892/2008 sekä 30 § mainituissa laeissa 769/1997 ja 892/2008 ja laissa 640/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Tämän lain noudattamista valvoo keskushallintoviranomaisena Etelä-Suomen lääninhallitus (*lääninhallitus*).

4 §

Panttilainaus toiminnan harjoittamiseen on haettava lääninhallitukselta toimilupa. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle panttilainauslaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

Toimilupahakemuksessa on annettava tarpeellinen selvitys panttilainauslaitoksen omistajista ja heidän omistussuhteistaan, hallinnosta sekä hallintoa hoitavista henkilöistä. Hakemukseen on liitettävä perustamiskirja. Lääninhallituksella on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Panttilainauslaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydetävä asianomaisen paikkakunnan poliisin lausunto.

Toimilupa myönnetään myös Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista siten, että vastaanotta-

Ehdotus

3 §

Tämän lain noudattamista valvoo keskushallintoviranomaisena *Etelä-Suomen aluehallintovirasto* (*aluehallintovirasto*).

4 §

Panttilainaus toiminnan harjoittamiseen on haettava *aluehallintovirastolta* toimilupa. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle panttilainauslaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

Toimilupahakemuksessa on annettava tarpeellinen selvitys panttilainauslaitoksen omistajista ja heidän omistussuhteistaan, hallinnosta sekä hallintoa hoitavista henkilöistä. Hakemukseen on liitettävä perustamiskirja. *Aluehallintovirastolla* on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Panttilainauslaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydetävä asianomaisen paikkakunnan poliisin lausunto.

Toimilupa myönnetään myös Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista siten, että vastaanotta-

va yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

5 §

Panttilainauslaitokselle on myönnettävä toimilupa, jos panttilainauslaitoksen omistajien ja hallintohenkilöiden luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen ja muun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että panttilainauslaitosta tullaan johtamaan ammattitaitoisesti, luotettavasti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja että panttilainauslaitos muutoin tulee noudattamaan tämän lain säännöksiä.

Lääninhallituksella on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan panttilainauslaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

10 §

Panttilainauslaitoksen sivutoimipaikkojen perustamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava lääninhallitukselle.

11 §

Ennen kuin panttilainauslaitos aloittaa toimintansa, laitoksen on toimitettava lääninhallitukselle:

1) täydellinen ote rekisteriviranomaisen suorittamasta laitoksen rekisteröinnistä, johon sisältyy yhtiöjärjestys;

2) hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan sekä, jos varatoimitusjohtaja on valittu, varatoimitusjohtajan, tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet, kansalaisuus ja kotipaikka;

3) selvitys siitä, miten pantit säilytetään sekä millä tavoin pantit vakuutetaan.

Jos 1 momentissa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutos, siitä on viipymättä ilmoitettava lääninhallitukselle.

11 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava lääninhallitukselle ne panttilainauslaitoksen osuuksien omistajat, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia osa-

va yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

5 §

Panttilainauslaitokselle on myönnettävä toimilupa, jos panttilainauslaitoksen omistajien ja hallintohenkilöiden luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen ja muun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että panttilainauslaitosta tullaan johtamaan ammattitaitoisesti, luotettavasti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja että panttilainauslaitos muutoin tulee noudattamaan tämän lain säännöksiä.

Aluehallintovirastolla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan panttilainauslaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

10 §

Panttilainauslaitoksen sivutoimipaikkojen perustamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava *aluehallintovirastolle*.

11 §

Ennen kuin panttilainauslaitos aloittaa toimintansa, laitoksen on toimitettava *aluehallintovirastolle*:

1) täydellinen ote rekisteriviranomaisen suorittamasta laitoksen rekisteröinnistä, johon sisältyy yhtiöjärjestys;

2) hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan sekä, jos varatoimitusjohtaja on valittu, varatoimitusjohtajan, tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet, kansalaisuus ja kotipaikka;

3) selvitys siitä, miten pantit säilytetään sekä millä tavoin pantit vakuutetaan.

Jos 1 momentissa mainituissa tiedoissa tapahtuu muutos, siitä on viipymättä ilmoitettava *aluehallintovirastolle*.

11 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava *aluehallintovirastolle* ne panttilainauslaitoksen osuuksien omistajat, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia

kepääomasta taikka joiden osuus tuottaa vähintään 10 prosenttia laitoksen osakkeiden äänivallasta tai muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa vaikutusvaltaa panttilainauslaitoksen hallinnossa, sekä omistusten suuruus. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta. Panttilainauslaitoksen on välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuukien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Jos lääninhallitus havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan panttilainauslaitoksen varovaista ja tervettä liiketoimintaa, lääninhallitus voi kieltää osuuden omistajan äänivallan käyttämisen.

Lääninhallitus voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta lääninhallitukselle.

11 b §

Toimiluvan haltijan on toimitettava lääninhallitukselle jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä lääninhallitukselle ilmoitus hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihtumisesta ja esitettävä selvitys toimitusjohtajan kelpoisuudesta.

13 a §

Lääninhallituksen on määrättävä panttilainauslaitokselle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

- 1) 13 §:n säännöksiä ei ole noudatettu;
- 2) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 24 tai 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton; tai
- 3) yhtiöjärjestykseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä on rikottu.

Lääninhallituksen on pyydetävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Lääninhallituksen määräys on voimassa siihen asti, kunnes 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastajan tilalle on valittu tilintarkastaja.

osakepääomasta taikka joiden osuus tuottaa vähintään 10 prosenttia laitoksen osakkeiden äänivallasta tai muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa vaikutusvaltaa panttilainauslaitoksen hallinnossa, sekä omistusten suuruus. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta. Panttilainauslaitoksen on välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuukien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Jos *aluehallintovirasto* havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan panttilainauslaitoksen varovaista ja tervettä liiketoimintaa, *aluehallintovirasto* voi kieltää osuuden omistajan äänivallan käyttämisen.

Aluehallintovirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta *aluehallintovirastolle*.

11 b §

Toimiluvan haltijan on toimitettava *aluehallintovirastolle* jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä *aluehallintovirastolle* ilmoitus hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihtumisesta ja esitettävä selvitys toimitusjohtajan kelpoisuudesta.

13 a §

Aluehallintoviraston on määrättävä panttilainauslaitokselle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

- 1) 13 §:n säännöksiä ei ole noudatettu;
- 2) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 24 tai 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton; tai
- 3) yhtiöjärjestykseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä on rikottu.

Aluehallintoviraston on pyydetävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Aluehallintoviraston määräys on voimassa siihen asti, kunnes 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastajan tilalle on valittu tilintarkasta-

Lääninhallitus antaa panttilainauslaitokselle osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetun määräyksen.

Lääninhallitus voi kesken toimikauden erottaa määräämänsä tilintarkastajan toimestaan.

30 §

Panttilainauslaitokseen sovelletaan osakeyhtiöistä annettua lainsäädäntöä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Osakeyhtiölain 6 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 19 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan antaa panttilainauslaitokselle lääninhallitus.

30 a §

Jos panttilainauslaitos aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, panttilainauslaitoksen on lähetettävä lääninhallitukselle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun panttilainauslaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos lääninhallitus on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos lääninhallitus on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

30 b §

Jos panttilainauslaitos osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa taikka

ja.

Aluehallintovirasto antaa panttilainauslaitokselle osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetun määräyksen.

Aluehallintovirasto voi kesken toimikauden erottaa määräämänsä tilintarkastajan toimestaan.

30 §

Panttilainauslaitokseen sovelletaan osakeyhtiöistä annettua lainsäädäntöä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Osakeyhtiölain 6 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 19 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan antaa panttilainauslaitokselle *aluehallintovirasto*.

30 a §

Jos panttilainauslaitos aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, panttilainauslaitoksen on lähetettävä *aluehallintovirastolle* jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun panttilainauslaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos *aluehallintovirasto* on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos *aluehallintovirasto* on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

30 b §

Jos panttilainauslaitos osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa taikka

osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos lääninhallitus on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos lääninhallitus on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai jakautumista.

40 §

Lääninhallituksen on kiellettävä panttilainaus toiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö, mitä sen velvollisuudeksi on tässä laissa tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008) säädetty taikka toimiluvan haltijan yhtiöjärjestyksessä määrätty, lääninhallitus voi kehottaa toimiluvan haltijaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa.

Lääninhallitus voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Uhkasakosta säädetään muilta osin uhkasakolaissa (1113/1990).

40 a §

Lääninhallituksen on peruutettava toimilupa, jos:

1) panttilainauslaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetusta tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

2) panttilainauslaitos on lopettanut toimintansa yli 6 kuukauden ajaksi;

3) panttilainauslaitoksen toimintaa ei ole

osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos *aluehallintovirasto* on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että panttilainauslaitos ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos *aluehallintovirasto* on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai jakautumista.

40 §

Aluehallintoviraston on kiellettävä panttilainaus toiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö, mitä sen velvollisuudeksi on tässä laissa tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008) säädetty taikka toimiluvan haltijan yhtiöjärjestyksessä määrätty, *aluehallintovirasto* voi kehottaa toimiluvan haltijaa täyttämään velvollisuutensa määräajassa.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Uhkasakosta säädetään muilta osin uhkasakolaissa (1113/1990).

40 a §

Aluehallintoviraston on peruutettava toimilupa, jos:

1) panttilainauslaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetusta tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä taikka jos luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

2) panttilainauslaitos on lopettanut toimintansa yli 6 kuukauden ajaksi;

3) panttilainauslaitoksen toimintaa ei ole

aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; tai

4) toimilupaa haettaessa on annettu vääriä tietoja.

Jos lääninhallitus peruuttaa 1 momentin nojalla panttilainauslaitoksen toimiluvan, lääninhallitus voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

Lääninhallituksen on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, lääninhallitus voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

Lääninhallitus voi panttilainauslaitoksen hakemuksesta peruuttaa panttilainauslaitoksen toimiluvan, jos panttilainauslaitos on päättänyt lopettaa luvanvaraisen toiminnan harjoittamisen. Tässä momentissa tarkoitettuun toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

40 b §

Lääninhallituksella on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä.

Lääninhallituksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; tai

4) toimilupaa haettaessa on annettu vääriä tietoja.

Jos *aluehallintovirasto* peruuttaa 1 momentin nojalla panttilainauslaitoksen toimiluvan, *aluehallintovirasto* voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, *aluehallintovirasto* voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

Aluehallintovirasto voi panttilainauslaitoksen hakemuksesta peruuttaa panttilainauslaitoksen toimiluvan, jos panttilainauslaitos on päättänyt lopettaa luvanvaraisen toiminnan harjoittamisen. Tässä momentissa tarkoitettuun toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

40 b §

Aluehallintovirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä.

Aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

49.

Laki**väestötietolain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun väestötietolain (507/1993) 1 §, sellaisena
 kuin se on laissa 527/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Väestötietoja kerätään, talletetaan ja luovutetaan siten kuin tässä laissa säädetään. Tietojen ilmoittamisesta väestötietojärjestelmään, tietojen luovuttamisesta, henkilötietojen suojasta ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään rekisterihallinnon paikallisviranomaisesta, koskee Ahvenanmaan maakunnassa lääninhallitusta.

Väestötietoja kerätään, talletetaan ja luovutetaan siten kuin tässä laissa säädetään. Tietojen ilmoittamisesta väestötietojärjestelmään, tietojen luovuttamisesta, henkilötietojen suojasta ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään rekisterihallinnon paikallisviranomaisesta, koskee Ahvenanmaan maakunnassa *Ahvenanmaan valti-onvirastoa*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

50.

Laki

arvonlisäverolain 216 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 216 §, sellaisena kuin se on laissa 805/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

216 §

Lääninhallitus ja poliisi ovat velvollisia antamaan veroviranomaisille tarpeellista virka-apua. Lääninhallituksella on myös oikeus veroviranomaisen esityksestä uhkasakolla velvoittaa se, joka ei ole noudattanut 168 ja 169 §:n nojalla annettua kehotusta, täyttämään velvollisuutensa.

Ehdotus

216 §

Aluehallintovirasto ja poliisi ovat velvollisia antamaan veroviranomaisille tarpeellista virka-apua. *Aluehallintovirastolla* on myös oikeus veroviranomaisen esityksestä uhkasakolla velvoittaa se, joka ei ole noudattanut 168 ja 169 §:n nojalla annettua kehotusta, täyttämään velvollisuutensa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

51.

Laki**kuntalain 8 ja 78 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 8 §:n 2 momentti ja 78 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 8 §:n 2 momentti laissa 1375/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Valtion ja kunnan suhde

Valtion ja kunnan suhde

 Lääninhallitus voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaan.

Aluehallintovirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaan.
 -----

78 §

78 §

Kuntayhtymän perussopimus

Kuntayhtymän perussopimus

 Kuntayhtymän perustamisesta ja purkamisesta ilmoitetaan sen läänin lääninhallitukselle, jossa yhtymällä on kotipaikka. Perustamisilmoitukseen on liitettävä jäljennös perussopimuksesta sekä sopimuksen hyväksymistä koskevista valtuustojen päätöksistä.

 Kuntayhtymän perustamisesta ja purkamisesta ilmoitetaan *sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella* yhtymällä on kotipaikka. Perustamisilmoitukseen on liitettävä jäljennös perussopimuksesta sekä sopimuksen hyväksymistä koskevista valtuustojen päätöksistä.

-----
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010..*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

52.

Laki

rekisterihallintolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä maaliskuuta 1996 annetun rekisterihallintolain (166/1996) 3 §, sellaisena kuin se on laissa 1188/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Väestökirjanpidon sekä muun rekisterihallinnon paikallisviranomaisina, sen mukaan kuin erikseen säädetään, ovat maistraatit. Muista maistraatin tehtävistä säädetään erikseen. Maistraatin toimialueena on yksi tai useampi kihlakunta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien toimialueista. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien sijaintipaikasta ja maistraattien yksiköistä. *Lääninhallitus päättää maistraatin nimen.*

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille säädettyjä tehtäviä hoitaa lääninhallitus, jollei erikseen toisin säädetä.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettua asetuksen antamista kuultava lääninhallitusta.

Ehdotus

3 §

Väestökirjanpidon sekä muun rekisterihallinnon paikallisviranomaisina, sen mukaan kuin erikseen säädetään, ovat maistraatit. Muista maistraatin tehtävistä säädetään erikseen. Maistraatin toimialueena on yksi tai useampi kihlakunta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien toimialueista. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien sijaintipaikasta ja maistraattien yksiköistä.

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille säädettyjä tehtäviä hoitaa *Ahvenanmaan valtionvirasto*, jollei erikseen toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

53.

Laki**jäteverolain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun jäteverolain (495/1996) 12 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 §

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, tulliviranomaisella on oikeus antaa tässä laissa tarkoitettua verotusta varten annettuja tietoja ja asiakirjoja jätelaisissa tarkoitettulle alueelliselle ympäristökeskukselle ja ympäristönsuojelulautakunnalle näille säädettyä tai määrättyä tehtävää varten.

Ehdotus

12 §

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, tulliviranomaisella on oikeus antaa tässä laissa tarkoitettua verotusta varten annettuja tietoja ja asiakirjoja jätelaisissa (1072/1993) tarkoitettulle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ja ympäristönsuojelulautakunnalle näille säädettyä tai määrättyä tehtävää varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

54.

Laki**varainsiirtoverolain 13 ja 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä marraskuuta 1996 annetun varainsiirtoverolain (931/1996) 13 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 13 § osaksi laissa 1220/2006 ja 14 §:n 2 momentti laissa 52/2000, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

13 §

13 §

*Eräät kiinteistön vaihdot**Eräät kiinteistön vaihdot*

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja

1) vaihto johtaa maaseutuelinkeinopiirin tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maa- tai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai

2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen luonnonsuojelualan perustamiseksi.

Veroa ei ole suoritettava siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja:

1) vaihto johtaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tai metsäkeskuksen antaman todistuksen mukaan maa- tai metsätalouden harjoittamisen kannalta olennaisesti sopivampaan tilussijoitukseen; tai

2) vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen luonnonsuojelualan perustamiseksi.

14 §

14 §

*Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset**Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset*

Verovapauden edellytyksenä on työvoima- ja elinkeinokeskuksen antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina tai hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Verovapauden edellytyksenä on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina tai hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

*ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

55.

Laki**kuntajakolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun kuntajakolain (1196/1997) 7 ja 10 § sekä 29 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Huomautukset ja lausunnot

Ministeriön määräyksestä lääninhallituksen on esityksen tai aloitteen johdosta varattava asianomaisten kuntien asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuus 30 päivän kuluessa tehdä huomautuksensa. Tätä koskeva kuulutus on julkaistava siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Huomautukset on toimitettava sen kunnan kunnanhallitukselle, jonka asukkaita huomautuksen tehneet ovat tai johon nähden katsovat olevansa muuten asianosaisia.

Asianomaisten kuntien on annettava esityksestä tai aloitteesta sekä sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa. Kunnan lausunto ja huomautukset on toimitettava asetetussa määräajassa lääninhallitukselle.

Ministeriön on tarpeen mukaan määrättävä, että lääninhallituksen on hankittava esityksestä tai aloitteesta asianomaisen kiinteistörekisterin pitäjän lausunto ja muu tarpeellinen selvitys. Lausuntoon on liitettävä luettelo kunnasta toiseen siirrettävistä kiinteistörekisterin rekisteriyksiköistä ja niiden osista sekä tarpeen mukaan ehdotus kuntien välisen rajan sijainniksi.

10 §

Lääninhallituksen lausunto

Sen jälkeen kun kuntajaon muuttamista koskeva asia on muutoin valmisteltu, läänin-

Ehdotus

7 §

Huomautukset ja lausunnot

Ministeriön määräyksestä *aluehallintoviraston* on esityksen tai aloitteen johdosta varattava asianomaisten kuntien asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuus 30 päivän kuluessa tehdä huomautuksensa. Tätä koskeva kuulutus on julkaistava siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Huomautukset on toimitettava sen kunnan kunnanhallitukselle, jonka asukkaita huomautuksen tehneet ovat tai johon nähden katsovat olevansa muuten asianosaisia.

Asianomaisten kuntien on annettava esityksestä tai aloitteesta sekä sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa. Kunnan lausunto ja huomautukset on toimitettava asetetussa määräajassa *aluehallintovirastolle*.

Ministeriön on tarpeen mukaan määrättävä, että *aluehallintoviraston* on hankittava esityksestä tai aloitteesta asianomaisen kiinteistörekisterin pitäjän lausunto ja muu tarpeellinen selvitys. Lausuntoon on liitettävä luettelo kunnasta toiseen siirrettävistä kiinteistörekisterin rekisteriyksiköistä ja niiden osista sekä tarpeen mukaan ehdotus kuntien välisen rajan sijainniksi.

10 §

Aluehallintoviraston lausunto

Sen jälkeen kun kuntajaon muuttamista koskeva asia on muutoin valmisteltu, *alue-*

hallituksen on annettava lausunto siitä, miten muutos vaikuttaisi valtion alue- ja paikallishallintoon ja Euroopan unionin toiminnassa noudatettaviin aluejakoihin sekä toimitettava asiakirjat ministeriölle.

hallintoviraston on annettava lausunto siitä, miten muutos vaikuttaisi valtion alue- ja paikallishallintoon ja Euroopan unionin toiminnassa noudatettaviin aluejakoihin sekä toimitettava asiakirjat ministeriölle.

29 §

Uuden kunnan järjestelytoimikunta

Järjestelytoimikunnan jäsenten ja varajäsenten luvun määrää ja toimikunnan asettaa lääninhallitus. Asianomaisten kuntien kunnanhallitusten on tehtävä lääninhallitukselle ehdotus jäsenistä ja varajäsenistä. Lääninhallituksen on jäseniä ja varajäseniä määrätessään seurattava kunnanhallitusten ehdotuksia, edellyttäen että ne on saatu ja että ne eivät ole ristiriidassa keskenään. Toimikunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan.

29 §

Uuden kunnan järjestelytoimikunta

Järjestelytoimikunnan jäsenten ja varajäsenten luvun määrää ja toimikunnan asettaa *aluehallintovirasto*. Asianomaisten kuntien kunnanhallitusten on tehtävä *aluehallintovirastolle* ehdotus jäsenistä ja varajäsenistä. *Aluehallintoviraston* on jäseniä ja varajäseniä määrätessään seurattava kunnanhallitusten ehdotuksia, edellyttäen että ne on saatu ja että ne eivät ole ristiriidassa keskenään. Toimikunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

56.

Laki**pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1197/1997) 5 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto**Siirtopäätöksen tekeminen ja tiedoksianto*

Tässä laissa tarkoitetusta enklaavin siirtämisestä kunnasta toiseen päättää asianomainen maanmittaustoimisto.

Maanmittaustoimiston päätös on määrättävä tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta ja se on tehtävä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua. Päätös siirtämisestä on julkaistava virallisessa lehdessä sekä lähetettävä viipymättä tiedoksi kunta-asioita käsittelevälle ministeriölle, kirkkohallitukselle, asianomaiselle lääninhallitukselle, maistraatille ja verohallinnon viranomaiselle sekä asianomaisille kunnille. Lisäksi jäljennös päätöksestä on lähetettävä viipymättä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuille alueiden omistajille. Tieto päätöksestä katsotaan saaduksi, kun se on julkaistu virallisessa lehdessä.

Tässä laissa tarkoitetusta enklaavin siirtämisestä kunnasta toiseen päättää asianomainen maanmittaustoimisto.

Maanmittaustoimiston päätös on määrättävä tulemaan voimaan kalenterivuoden alusta ja se on tehtävä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua. Päätös siirtämisestä on julkaistava virallisessa lehdessä sekä lähetettävä viipymättä tiedoksi *valtiovarainministeriölle*, Kirkkohallitukselle, asianomaiselle *aluehallintovirastolle*, maistraatille ja verohallinnon viranomaiselle sekä asianomaisille kunnille. Lisäksi jäljennös päätöksestä on lähetettävä viipymättä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuille alueiden omistajille. Tieto päätöksestä katsotaan saaduksi, kun se on julkaistu virallisessa lehdessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

57.

Laki**Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kainuun hallintokokeilusta 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun lain (343/2003) 16 §:n 2 momentti ja 48 §:n 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 §

16 §

*Maakuntahallituksen eri kokoonpanot**Maakuntahallituksen eri kokoonpanot*

Maakuntahallituksen käsitellessä 10 §:ssä tarkoitettuja asioita siihen kuuluvat peruskokoonpanon lisäksi Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskuksen, Kainuun ympäristökeskuksen, Oulun lääninhallituksen, Oulun tiepiirin ja Kainuun metsäkeskuksen edustajat. Maakuntavaltuusto valitsee edustajat saatuaan viranomaisten ehdotukset jäsenistä.

Maakuntahallituksen käsitellessä 10 §:ssä tarkoitettuja asioita siihen kuuluvat peruskokoonpanon lisäksi *Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* sekä Kainuun metsäkeskuksen edustajat. Maakuntavaltuusto valitsee edustajat saatuaan viranomaisten ehdotukset jäsenistä.

48 §

48 §

*Kuntayhtymien perustaminen**Kuntayhtymien perustaminen*

Edustajainkokouksen kutsuu ensimmäisen kerran koolle Oulun lääninhallitus. Lääninhallituksen määräämä henkilö johtaa kokousta, kunnes edustajainkokoukselle on valittu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Kuntien edustajainkokous on kutsuttava koolle siten, että se kokoontuu ensimmäisen kerran viimeistään kesäkuussa 2003.

Edustajainkokouksen kutsuu ensimmäisen kerran koolle *Pohjois-Suomen aluehallintovirasto*. *Aluehallintoviraston* määräämä henkilö johtaa kokousta, kunnes edustajainkokoukselle on valittu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Kuntien edustajainkokous on kutsuttava koolle siten, että se kokoontuu ensimmäisen kerran viimeistään kesäkuussa 2003.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin

toimenpiteisiin.

58.

Laki**tilastolain 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 huhtikuuta 2004 annetun tilastolain (280/2004) 23 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Uhkasakko

Uhkasakko

Jos tiedonantovelvollinen laiminlyö tietojen antamisen määräaikana, voi lääninhallitus 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun viranomaisen hakemuksesta velvoittaa tietojen antamiseen uhkasakolla. Uhkasakon määräämisen edellytyksenä on 6 §:ssä tarkoitettujen neuvottelujen käyminen..

Jos tiedonantovelvollinen laiminlyö tietojen antamisen määräaikana, voi *aluehallintovirasto* 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun viranomaisen hakemuksesta velvoittaa tietojen antamiseen uhkasakolla. Uhkasakon määräämisen edellytyksenä on 6 §:ssä tarkoitettujen neuvottelujen käyminen..

—
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*

59.

Laki**maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (603/2006) 15 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

15 §

15 §

*Tietojen antaminen verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille**Tietojen antaminen verohallinnolle ja eräille muille viranomaisille*

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, tulliviranomaiselta, työvoima- ja elinkeinokeskuksilta sekä Ahvenanmaan lääninhallitukselta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä tämän lain 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitetusta tukityypistä, tuen maksupäivästä sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n mukaisista hakijoista ja palautuksen saajista. Hakijasta ja palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan tai palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, tulliviranomaisella, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla sekä Ahvenanmaan lääninhallituksella on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja verohallinnolta palautuksen saajasta sekä palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

Verohallinnolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maa- ja metsätalousministeriöltä, tulliviranomaiselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja hakijalle myönnetystä tämän lain 2 §:n 2–5 kohdassa tarkoitetusta tukityypistä, tuen maksupäivästä sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n mukaisista hakijoista ja palautuksen saajista. Hakijasta ja palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina hakijan tai palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä viranomaiselle ilmoitettu osoite.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, tulliviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla sekä Ahvenanmaan valtionvirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tässä laissa tarkoitetun valmisteveron palauttamista sekä siihen liittyvää valvontaa varten tarpeellisia tietoja verohallinnolta palautuksen saajasta sekä palautuksen määrästä ja sen perusteesta. Palautuksen saajasta on oikeus saada yksilöinti- ja yhteystietoina palautuksen saajan nimi, henkilö- tai yhteisötunnus sekä verohallinnolle ilmoitettu toimipaikan osoite.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

60.

Laki**Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön rajan yli kuljetettavan käteisrahan valvonnasta 8 päivänä kesäkuuta 2007 annetun lain (653/2007) 6 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

6 §

*Haltuunotto-oikeus**Haltuunotto-oikeus*

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus pidättää ja ottaa haltuun yhteisöön tuotu tai yhteisöstä vietävä käteisraha, jos asetuksen 3 artiklassa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty, ja jos toimenpide on tarpeen sen selvittämiseksi, onko käteisrahaan syytä puuttua muun lainsäädännön nojalla. Toimenpiteestä päättää tullimies, jolla on oikeus päättää tullilain 15 §:ssä tarkoitettua henkilöntarkastuksesta, päällystään kuuluva poliisimies taikka pidättämiseen oikeutettu rajavartiolaitoksen virkamies tai vähintään majurin arvoinen rajavartiomies.

Sille, jolta otetaan haltuun käteisrahaa, on annettava todistus haltuunotosta. Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä kirjaa haltuun otetuista käteisrahoista. Jollei laissa toisin säädetä, käteisraha on asetettava asianosaisten saataville tai palautettava hänelle siten kuin asianomainen henkilö ja toimivaltainen viranomainen erikseen sopivat viimeistään viiden arkipäivän kuluttua haltuunotosta. Toimivaltainen viranomainen voi tallettaa käteisrahan lääninhallitukseen siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään. Tallettaminen tehdään sille lääninhallitukselle, jonka toimialueella käteisraha on haltuunotettu.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus pidättää ja ottaa haltuun yhteisöön tuotu tai yhteisöstä vietävä käteisraha, jos asetuksen 3 artiklassa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty, ja jos toimenpide on tarpeen sen selvittämiseksi, onko käteisrahaan syytä puuttua muun lainsäädännön nojalla. Toimenpiteestä päättää tullimies, jolla on oikeus päättää tullilain 15 §:ssä tarkoitettua henkilöntarkastuksesta, päällystään kuuluva poliisimies taikka pidättämiseen oikeutettu rajavartiolaitoksen virkamies tai vähintään majurin arvoinen rajavartiomies.

Sille, jolta otetaan haltuun käteisrahaa, on annettava todistus haltuunotosta. Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä kirjaa haltuun otetuista käteisrahoista. Jollei laissa toisin säädetä, käteisraha on asetettava asianosaisten saataville tai palautettava hänelle siten kuin asianomainen henkilö ja toimivaltainen viranomainen erikseen sopivat viimeistään viiden arkipäivän kuluttua haltuunotosta. Toimivaltainen viranomainen voi tallettaa käteisrahan aluehallintovirastoon siten kuin rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään. Tallettaminen tehdään sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella käteisraha on haltuunotettu.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

61.

Laki**tekijänoikeuslain 26 d ja 26 l §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/1961) 26 d §:n 5-7 momentti ja 26 l §, sellaisina kuin ne ovat, 26 d §:n 5-7 momentti laissa 1254/1994 ja 26 l § laissa 446/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

26 d §

Lääninhallitus voi järjestön hakemuksesta velvoittaa valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän täyttämään 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisessa ja maksettavaksi määrittämisessä noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Lääninhallituksella on oikeus 26 a §:n 1 momentissa tarkoitetun maksuvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Laitteen valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitonsa, liikekirjeenvaihtonsa, tietojenkäsittelyn tallenteensa ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana järjestön määräämää henkilöä. Lääninhallituksella on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan lääninhallitukselle virka-apua tälle 6 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Ehdotus

26 d §

Aluehallintovirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän täyttämään 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisessa ja maksettavaksi määrittämisessä noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Aluehallintovirastolla on oikeus 26 a §:n 1 momentissa tarkoitetun maksuvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Laitteen valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitonsa, liikekirjeenvaihtonsa, tietojenkäsittelyn tallenteensa ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana järjestön määräämää henkilöä. *Aluehallintovirastolla* on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan *aluehallintovirastolle* virka-apua tälle 6 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

26 1 §

Lääninhallitus voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisessa ja maksettavaksi määräämisessä noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Lääninhallituksella on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpito- ja liikekirjeenvaihdon, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. Lääninhallituksella on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan lääninhallitukselle virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Joka 26 k §:n 2 momentin tai tämän pykälän nojalla on saanut tiedon toisen liiketoimista, ei saa oikeudettomasti käyttää sitä eikä ilmaista sitä muille.

26 1 §

Aluehallintovirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. *Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa.*

Aluehallintovirastolla on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpito- ja liikekirjeenvaihdon, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. *Aluehallintovirastolla* on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan *aluehallintovirastolle* virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Joka 26 k §:n 2 momentin tai tämän pykälän nojalla on saanut tiedon toisen liiketoimista, ei saa oikeudettomasti käyttää sitä eikä ilmaista sitä muille.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

62.

Laki

muinaismuistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 17 päivänä kesäkuuta 1963 annetun muinaismuistolain (295/1963) 25 a §, sellaisena kuin se on laissa 68/1995, ja
muutetaan 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti sekä 8, 11 ja 18 §, sellaisina kuin niistä on 7 §:n 3 momentti laissa 798/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Milloin muinaisjäännöksen rajoja ei ole määrätty siten kuin 1 momentissa on sanottu eikä muinaistieteellisen toimikunnan ja maanomistajan kesken niistä kirjallisesti sovita, lääninhallituksen asiana on muinaistieteellisen toimikunnan tai maanomistajan hakemuksesta vahvistaa rajat. Hakemukseen on liitettävä ehdotus muinaisjäännöksen rajoiksi, selvitys sen kiinteistön omistusoikeudesta, jolla muinaisjäännös sijaitsee, ote maarekisteristä ja jäännöksen sijaintipaikan osoittava luotettava kartta tai karttapiirros. Hakemuksesta on kuultava maanomistajaa, jos hakemuksen on tehnyt muinaistieteellinen toimikunta, ja muinaistieteellistä toimikuntaa, milloin hakemus on maanomistajan tekemä.

7 §

Milloin kiinteistö, jolla suoja-alue sijaitsee, on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratulon kantamisoikeuden panttina, on korvaus, josta edellä tässä pykälässä säädetään, talletettava lääninhallitukseen ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin kiinteistöön. Tallettamista ei saa kuitenkaan toimittaa, jos esitetään panttioikeuden haltijan suostumus korvauksen tallettamatta jättämiseen taikka jos korvattavan edun vähäisyyden vuoksi tai muusta sellaisesta syystä haitan ei

Ehdotus

5 §

Milloin muinaisjäännöksen rajoja ei ole määrätty siten kuin 1 momentissa on sanottu eikä *Museoviraston* ja maanomistajan kesken niistä kirjallisesti sovita, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* asiana on *Museoviraston* tai maanomistajan hakemuksesta vahvistaa rajat. Hakemukseen on liitettävä ehdotus muinaisjäännöksen rajoiksi, selvitys sen kiinteistön omistusoikeudesta, jolla muinaisjäännös sijaitsee, ote maarekisteristä ja jäännöksen sijaintipaikan osoittava luotettava kartta tai karttapiirros. Hakemuksesta on kuultava maanomistajaa, jos hakemuksen on tehnyt *Museovirasto*, ja *Museovirastoa*, milloin hakemus on maanomistajan tekemä.

7 §

Milloin kiinteistö, jolla suoja-alue sijaitsee, on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratulon kantamisoikeuden panttina, on korvaus, josta edellä tässä pykälässä säädetään, talletettava *aluehallintovirastoon* ja jaettava niin kuin ulosmitatun omaisuuden myyntihinnasta säädetään. Panttioikeuden haltijalla on talletettuun korvausmäärään yhtäläinen oikeus kuin kiinteistöön. Tallettamista ei saa kuitenkaan toimittaa, jos esitetään panttioikeuden haltijan suostumus korvauksen tallettamatta jättämiseen taikka jos korvattavan edun vähäisyyden vuoksi tai muusta sellaisesta syys-

ole katsottava sanottavasti heikentäneen vakuuden arvoa.

8 §

Lääninhallituksen tulee tarvittaessa antaa erityisiä kiinteän muinaisjäännöksen arvoa turvaavia määräyksiä. *Sellaiset* määräykset voidaan ulottaa koskemaan myös suoja-alueen ulkopuolella olevaa aluetta, mikäli alueen omistajalle tai jollekin muulle ei siitä aiheudu huomattavaa haittaa.

Lääninhallituksen päätös on julkipantava kunnan ilmoitustaululle niin kuin julkisista kuulutuksista on säädetty sekä, milloin se harkitaan tarpeelliseksi, sopivaan paikkaan muinaisjäännöksen läheisyyteen.

11 §

Milloin kiinteä muinaisjäännös tuottaa sen merkitykseen verraten kohtuuttoman suurta haittaa, lääninhallitus voi hakemuksesta, johon on liitettävä muinaisjäännöstä koskeva tarkka selostus, muinaistieteellistä toimikuntaa kuultuaan antaa luvan kajota muinaisjäännökseen tavalla, mikä muutoin 1 §:n 2 momentin mukaan on kielletty. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisiksi katsottuja ehtoja.

Jos 1 momentissa mainittu hakemus on muun kuin maanomistajan tekemä, on omistajaa asiassa kuultava.

Lääninhallituksen päätös, jolla on annettu lupa muinaisjäännökseen kajoamiseen, on alistettava opetusministeriön vahvistettavaksi, milloin päätös on muinaistieteellisen toimikunnan lausunnon vastainen.

Luvan saamisesta muinaisjäännöksen kajoamiseen yleistä työhanketta toteutettaessa säädetään 13 §:ssä.

18 §

Muinaistieteellisellä toimikunnalla on oikeus tutkia tai määräämillään ehdoilla antaa toiselle lupa tutkia paikkaa, jossa muinaislöytö on tehty, vaikkei siinä olekaan kiinteää muinaisjäännöstä.

Jos joku on kärsinyt 1 momentissa mainitusta tutkimisesta vahinkoa, on se hänelle val-

tä haitan ei ole katsottava sanottavasti heikentäneen vakuuden arvoa.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarvittaessa antaa erityisiä kiinteän muinaisjäännöksen arvoa turvaavia määräyksiä. Määräykset voidaan ulottaa koskemaan myös suoja-alueen ulkopuolella olevaa aluetta, *jollei* alueen omistajalle tai jollekin muulle siitä aiheudu huomattavaa haittaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös on julkipantava kunnan ilmoitustaululle niin kuin julkisista kuulutuksista *säädetään* sekä, jos se harkitaan tarpeelliseksi, sopivaan paikkaan muinaisjäännöksen läheisyyteen.

11 §

Milloin kiinteä muinaisjäännös tuottaa sen merkitykseen verraten kohtuuttoman suurta haittaa, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi hakemuksesta, johon on liitettävä muinaisjäännöstä koskeva tarkka selostus, *Museovirastoa* kuultuaan antaa luvan kajota muinaisjäännökseen tavalla, mikä muutoin 1 §:n 2 momentin mukaan on kielletty. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisiksi katsottuja ehtoja.

Jos 1 momentissa mainittu hakemus on muun kuin maanomistajan tekemä, on omistajaa asiassa kuultava.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös, jolla on annettu lupa muinaisjäännökseen kajoamiseen, on alistettava opetusministeriön vahvistettavaksi, milloin päätös on *Museoviraston* lausunnon vastainen.

Luvan saamisesta muinaisjäännöksen kajoamiseen yleistä työhanketta toteutettaessa säädetään 13 §:ssä.

18 §

Museovirastolla on oikeus tutkia tai määräämillään ehdoilla antaa toiselle lupa tutkia paikkaa, jossa muinaislöytö on tehty, vaikkei siinä olekaan kiinteää muinaisjäännöstä.

Jos joku on kärsinyt 1 momentissa mainitusta tutkimisesta vahinkoa, on se hänelle val-

tion varoista kohtuullisesti korvattava.

Lääninhallitus voi tarvittaessa uhkasakkoa käyttäen kieltää ryhtymästä 1 momentissa tarkoitetulla alueella tutkimusta vaarantaviin toimenpiteisiin.

25 a §

Mitä tässä laissa säädetään lääninhallituksesta, koskee alueellista ympäristökeskusta.

valtion varoista kohtuullisesti korvattava.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa uhkasakkoa käyttäen kieltää ryhtymästä 1 momentissa tarkoitetulla alueella tutkimusta vaarantaviin toimenpiteisiin.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

63.

Laki**perusopetuslain 37 ja 42 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 37 §:n 3 momentti ja 42 §, sellaisina kuin ne ovat, 37 §:n 3 momentti laissa 516/2000 ja 42 § laissa 477/2003, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

37 §

37 §

*Henkilöstö**Henkilöstö*

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Opetusministeriö voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. *Aluehallintovirasto* voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

42 §

42 §

*Muutoksenhaku**Muutoksenhaku*

Tässä laissa tarkoitettuun opetuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 13 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntutkimustiedon opetusta, oppilaalle annettavaa varoitusta, oppilaan määräaikaista erottamista, 31, 31 a, 32, 33 §:ssä ja 34 §:n 1 momentissa säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 36 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninhallitukselta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

Tässä laissa tarkoitettuun opetuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 13 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntutkimustiedon opetusta, oppilaalle annettavaa varoitusta, oppilaan määräaikaista erottamista, 31, 31 a, 32, 33 §:ssä ja 34 §:n 1 momentissa säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 36 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla *aluehallintovirastolta* siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös kos-

1) oppilaaksi ottamista;
 2) oppilaan ottamista tai siirtämistä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettuun erityisopetukseen vastoin huoltajan tahtoa tai samassa momentissa tarkoitettua henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;

3) 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä; sekä

4) 27 §:ssä säädettyä perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa.

Päätökseen, jonka lääninhallitus on antanut 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua asiaa koskevasta valituksesta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Päätökseen, jonka lääninhallitus on antanut 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun valitukseen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valitus 2 tai 3 momentissa tarkoitettusta päätöksestä ja päätöksestä, jolla oppilaalle on annettu kirjallinen varoitus tai hänet on erotettu määrääjäksi, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaan huoltajalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 3 ja 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 22 §:ssä tarkoitettuun oppilaan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oppilaan huoltaja voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä tai vuosiluokalle jättämistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos oppilaan huoltaja on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua lääninhallitukselta. Arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta säädetään tarkemmin asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen lääninhallitus on Etelä-Suomen lääninhallitus.

kee:

1) oppilaaksi ottamista;

2) oppilaan ottamista tai siirtämistä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettuun erityisopetukseen vastoin huoltajan tahtoa tai samassa momentissa tarkoitettua henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;

3) 18 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä; sekä

4) 27 §:ssä säädettyä perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa.

Päätökseen, jonka *aluehallintovirasto* on antanut 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua asiaa koskevasta valituksesta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Päätökseen, jonka *aluehallintovirasto* on antanut 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun valitukseen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valitus 2 tai 3 momentissa tarkoitettusta päätöksestä ja päätöksestä, jolla oppilaalle on annettu kirjallinen varoitus tai hänet on erotettu määrääjäksi, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaan huoltajalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 3 ja 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 22 §:ssä tarkoitettuun oppilaan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oppilaan huoltaja voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä tai vuosiluokalle jättämistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos oppilaan huoltaja on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua *aluehallintovirastolta*. Arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta säädetään tarkemmin *valtioneuvoston* asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen *aluehallintoviranomainen* on *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

64.

Laki**lukiolain 30 ja 34 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lukiolain (629/1998) 30 §:n 3 momentti ja 34 §, sellaisina kuin ne ovat, 30 §:n 3 momentti laissa 517/2000 sekä 34 § laeissa 478/2003 ja 1116/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

30 §

30 §

*Henkilöstö**Henkilöstö*

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Opetusministeriö voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. *Aluehallintovirasto* voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

34 §

34 §

*Muutoksenhaku**Muutoksenhaku*

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 9 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntutkimustiedon opetusta, opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelijan erottamista asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi tai 28 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 26 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninhallitukselta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jos päätös koskee

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 9 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntutkimustiedon opetusta, opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelijan erottamista asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi tai 28 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 26 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla *aluehallintovirastolta* siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 13 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 3) osaamisen tunnustamista; sekä
- 4) lukion suoritusajan pidentämistä ja opiskelijan katsomista eronneeksi lukiosta.

Päätökseen, jonka lääninhallitus on antanut 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskevaan valitukseen, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista määräajaksi tai lopullisesti, koulutuksesta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi taikka 2 tai 3 momentissa tarkoitettua asiaa, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen ja lääninhallituksen päätökseen, jolla on ratkaistu 3 tai 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua lääninhallitukselta. Arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta säädetään tarkemmin asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen lääninhallitus on Etelä-Suomen lääninhallitus.

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 13 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 3) muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista; sekä
- 4) lukion suoritusajan pidentämistä ja opiskelijan katsomista eronneeksi lukiosta.

Päätökseen, jonka *aluehallintovirasto* on antanut 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskevaan valitukseen, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista määräajaksi tai lopullisesti, koulutuksesta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi taikka 2 tai 3 momentissa tarkoitettua asiaa, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen ja *aluehallintoviraston* päätökseen, jolla on ratkaistu 3 tai 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua *aluehallintovirastolta*. Arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta säädetään tarkemmin *valtioneuvoston* asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen *aluehallintoviranomainen* on *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

65.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998) 44 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 44 §:n 2 momentti laissa 601/2005 ja 3 momentti laissa 479/2003, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

44 §

44 §

*Muutoksenhaku**Muutoksenhaku*

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninhallitukselta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 20 §:ssä säädettyä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;
- 3) 21 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 4) 31 §:ssä säädettyä opiskeluaikaa tai opiskelijan katsomista eronneeksi; sekä
- 5) 32 §:ssä säädettyä opiskeluoikeuden menettämistä.

Edellä 2 momentin mukaiseen lääninhallituksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla *aluehallintovirastolta* siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 20 §:ssä säädettyä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;
- 3) 21 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 4) 31 §:ssä säädettyä opiskeluaikaa tai opiskelijan katsomista eronneeksi; sekä
- 5) 32 §:ssä säädettyä opiskeluoikeuden menettämistä.

Edellä 2 momentin mukaiseen *aluehallintoviraston* päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

66.

Laki**taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen perusopetuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (633/1998) 9 §:n 3 momentti ja 10 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Henkilöstö

Henkilöstö

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksella. Asianomainen ministeriö voi erityisestä syystä myöntää rehtorin kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta *siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään*.

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään *valtioneuvoston* asetuksella. *Aluehallintovirasto* voi erityisestä syystä myöntää rehtorin kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Yliopisto voi yksittäistapauksessa todeta henkilön kelpoiseksi antamaan opetusta. *Yliopistojen antamasta kelpoisuustodistuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella*.

10 §

10 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

Päätökseen, joka koskee oppilaaksi ottamista, haetaan muutosta valittamalla lääninhallitukselta *siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään*. Valitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaalle tai hänen huoltajalleen tiedoksi. Valitus tulee käsitellä kiireellisenä.

Päätökseen, joka koskee oppilaaksi ottamista, haetaan muutosta valittamalla *aluehallintovirastolta* *siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään*. Valitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaalle tai hänen huoltajalleen tiedoksi. Valitus tulee käsitellä kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

67.

Laki

valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (634/1998) 6 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Laillisuusvalvonta

Laillisuusvalvonta

Lääninhallitus voi kantelun perusteella tutkia, onko tässä laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaan.

Aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko tässä laissa tarkoitettua koulutusta järjestettäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

68.

Laki**kirjastolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä joulukuuta 1998 annetun kirjastolain (904/1998) 6 §:n 3 momentti ja 7 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

6 §

Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää asianomainen ministeriö, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä lääninhallitusten kanssa. Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.

Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää *opetusministeriö*, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* kanssa. Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.

7 §

7 §

Kirjasto- ja tietopalvelujen valtion hallintoviranomaisena toimii asianomainen ministeriö. Valtion alueellisena hallintoviranomaisena toimii lääninhallitus. Lääninhallituksen tehtävistä säädetään asetuksella.

Kirjasto- ja tietopalvelujen valtion hallintoviranomaisena toimii *opetusministeriö*. Valtion alueellisena hallintoviranomaisena toimii *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. *Tarkempia säännöksiä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

69.

Laki**uskonnonvapauslain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun uskonnonvapauslain (453/2003) 4 §:n 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

*Liittymis- ja eroamismenettely**Ehdotus*

4 §

Liittymis- ja eroamismenettely

Tässä pykälässä maistraatille säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa lääninhallitus.

Tässä pykälässä maistraatille säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa *Ahvenanmaan valtionvirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

70.

Laki**hautaustoimilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä kesäkuuta 2003 annetun hautaustoimilain (457/2003) 8 §, 10 §:n 2 momentti, 15–17, 21, 24 ja 26 § sekä 28 §:n 6 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

8 §

8 §

Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä

Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta taikka muu rekisteröity yhteisö tai säätiö hautausmaan ylläpitäjänä

Lääninhallitus voi myöntää rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tai sen rekisteröidylle paikallisyhteisölle taikka muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perustaa hautausmaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää hautausmaata asianmukaisesti ja että muut hautausmaan perustamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät. Hautausmaata ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten hautausmaan ylläpito tullaan järjestämään. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa koskevia ehtoja. Hautausmaan alueen laajentamiseen tai supistamiseen tulee saada lääninhallituksen lupa.

Lääninhallitus voi määräjäksi tai toistaiseksi kieltää hautaamasta tässä pykälässä tarkoitettuun hautausmaahan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen tai jos toiminnassa rikotaan olennaisella tavalla tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

Aluehallintovirasto voi myöntää rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tai sen rekisteröidylle paikallisyhteisölle taikka muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perustaa hautausmaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää hautausmaata asianmukaisesti ja että muut hautausmaan perustamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät. Hautausmaata ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten hautausmaan ylläpito tullaan järjestämään. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa koskevia ehtoja. Hautausmaan alueen laajentamiseen tai supistamiseen tulee saada *aluehallintoviraston* lupa.

Aluehallintovirasto voi määräjäksi tai toistaiseksi kieltää hautaamasta tässä pykälässä tarkoitettuun hautausmaahan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämiseen tai jos toiminnassa rikotaan olennaisella tavalla tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

10 §

Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin

Edellä 3 ja 7 §:ssä tarkoitetun hautausmaan ylläpitäjän on ilmoitettava maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetulle kirjaamisviranomaiselle päätöksestä, joka koskee hautausmaan perustamista sen omistamalle kiinteistölle. Sama koskee päätöstä hautausmaan perustamisesta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuokra- tai muun käyttöoikeuden nojalla hallitulle kiinteistölle. Milloin hautausmaan ylläpitoon on myönnetty 8 §:n mukainen lupa, lääninhallituksen on tehtävä maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetulle kirjaamisviranomaiselle ilmoitus siitä kiinteistöstä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetusta oikeudesta, jota lupapäätös koskee. Alistettavasta päätöksestä ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun alistusviranomaisen on ratkaissut asian.

10 §

Ilmoitukset lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin

Edellä 3 ja 7 §:ssä tarkoitetun hautausmaan ylläpitäjän on ilmoitettava maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetulle kirjaamisviranomaiselle päätöksestä, joka koskee hautausmaan perustamista sen omistamalle kiinteistölle. Sama koskee päätöstä hautausmaan perustamisesta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuokra- tai muun käyttöoikeuden nojalla hallitulle kiinteistölle. Milloin hautausmaan ylläpitoon on myönnetty 8 §:n mukainen lupa, *aluehallintoviraston* on tehtävä maakaaren 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetulle kirjaamisviranomaiselle ilmoitus siitä kiinteistöstä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetusta oikeudesta, jota lupapäätös koskee. Alistettavasta päätöksestä ilmoitus tehdään sen jälkeen, kun alistusviranomaisen on ratkaissut asian.

15 §

Hautausmaan lakkauttaminen

Hautausmaa voidaan lakkauttaa ja hautausmaan alue voidaan ottaa muuhun käyttöön, kun viimeisestä hautaamisesta on kulunut vähintään 100 vuotta.

Rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan taikka muun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön ylläpitämä hautausmaa voidaan lakkauttaa, kun 1 momentissa mainittu määräaika on kulunut ja lääninhallitus on antanut siihen luvan.

Erityisen painavasta syystä hautausmaa voidaan lääninhallituksen luvalla lakkauttaa ja hautausmaan alue ottaa muuhun käyttöön 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Haudattujen lähimmille omaisille ja hautaoikeuden haltijalle on tällöin varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

15 §

Hautausmaan lakkauttaminen

Hautausmaa voidaan lakkauttaa ja hautausmaan alue voidaan ottaa muuhun käyttöön, kun viimeisestä hautaamisesta on kulunut vähintään 100 vuotta.

Rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan taikka muun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön ylläpitämä hautausmaa voidaan lakkauttaa, kun 1 momentissa mainittu määräaika on kulunut ja *aluehallintovirasto* on antanut siihen luvan.

Erityisen painavasta syystä hautausmaa voidaan *aluehallintoviraston* luvalla lakkauttaa ja hautausmaan alue ottaa muuhun käyttöön 1 momentissa säädettyä aikaisemmin. Haudattujen lähimmille omaisille ja hautaoikeuden haltijalle on tällöin varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

16 §

Yksityisen haudan perustaminen

Lääninhallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan perustaa yksityinen hauta nimetyn vainajan hautaamiseen hautaustarkoitukseen sopivaan paikkaan. Yksityisen haudan paikka tulee selvästi merkitä.

Yksityisen haudan maa-alue voidaan ottaa muuhun käyttöön aikaisintaan 25 vuoden kuluessa hautaamisesta.

Yksityisestä haudasta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä 2 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa, 13 §:n 1 momentissa sekä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään sekä terveydensuojelulaissa ja sen nojalla hautaamisesta säädetään. Lääninhallituksen on huolehdittava yksityistä hautaa koskevan merkinnän tekemisestä kiinteistötietojärjestelmään asianomaisen kiinteistörekisteriyksikön kohdalle. Merkintä poistetaan, kun yksityinen hauta on lakkautettu.

17 §

Krematorion perustaminen

Lääninhallitus voi myöntää 3 ja 7 §:ssä tarkoitetulle julkisyhteisölle ja 8 §:ssä tarkoitetulle yhteisölle tai säätiölle luvan ylläpitää krematoriota.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää krematoriota asianmukaisesti. Ylläpitöluvan myöntämisen edellytyksenä on, että krematoriolle on myönnetty ympäristönsuojelulain (86/2000) mukainen ympäristölupa. Krematoriota ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten krematorion ylläpito tullaan järjestämään. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia krematorion ylläpitoa ja toimintaa koskevia ehtoja.

Lääninhallitus voi määrääjäksi kieltää krematorion toiminnan tai erityisen painavista syistä peruuttaa myöntämänsä ylläpitöluvan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntä-

16 §

Yksityisen haudan perustaminen

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan perustaa yksityinen hauta nimetyn vainajan hautaamiseen hautaustarkoitukseen sopivaan paikkaan. Yksityisen haudan paikka tulee selvästi merkitä.

Yksityisen haudan maa-alue voidaan ottaa muuhun käyttöön aikaisintaan 25 vuoden kuluessa hautaamisesta.

Yksityisestä haudasta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä 2 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa, 13 §:n 1 momentissa sekä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään sekä terveydensuojelulaissa ja sen nojalla hautaamisesta säädetään. *Aluehallintoviraston* on huolehdittava yksityistä hautaa koskevan merkinnän tekemisestä kiinteistötietojärjestelmään asianomaisen kiinteistörekisteriyksikön kohdalle. Merkintä poistetaan, kun yksityinen hauta on lakkautettu.

17 §

Krematorion perustaminen

Aluehallintovirasto voi myöntää 3 ja 7 §:ssä tarkoitetulle julkisyhteisölle ja 8 §:ssä tarkoitetulle yhteisölle tai säätiölle luvan ylläpitää krematoriota.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on edellytykset ylläpitää krematoriota asianmukaisesti. Ylläpitöluvan myöntämisen edellytyksenä on, että krematoriolle on myönnetty ympäristönsuojelulain (86/2000) mukainen ympäristölupa. Krematoriota ei saa ylläpitää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten krematorion ylläpito tullaan järjestämään. Lupa voidaan sisällyttää tarpeellisia krematorion ylläpitoa ja toimintaa koskevia ehtoja.

Aluehallintovirasto voi määrääjäksi kieltää krematorion toiminnan tai erityisen painavista syistä peruuttaa myöntämänsä ylläpitöluvan, jos hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan

miseen, tai jos toiminnassa toistuvasti rikotaan tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

myöntämiseen, tai jos toiminnassa toistuvasti rikotaan tämän lain säännöksiä tai lupaehtoja.

21 §

Krematorion toiminnan lopettaminen

Krematorion ylläpitäjän on tehtävä toiminnan lopettamisesta ilmoitus lääninhallitukselle.

21 §

Krematorion toiminnan lopettaminen

Krematorion ylläpitäjän on tehtävä toiminnan lopettamisesta ilmoitus *aluehallintovirastolle*.

24 §

Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä lääninhallituksen luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

24 §

Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä *aluehallintoviraston* luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

26 §

Valvonta ja hallintopakko

Lääninhallitus valvoo tämän lain mukaisten velvoitteiden täyttämistä. Lääninhallituksella on, sen estämättä mitä salassapidosta erikseen säädetään, oikeus saada viranomaiselta, hautausmaan ja krematorion ylläpitäjältä sekä yksityisen haudan haltijalta valvonnan edellyttämät tiedot.

Jos hautausmaan tai krematorion ylläpitäjä taikka yksityisen haudan haltija on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan jättänyt noudattamatta tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn velvoitteen, voi lääninhallitus sakon tai teettämisen uhalla määrätä mainitun tahon noudattamaan velvoitetta siten kuin uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään.

26 §

Valvonta ja hallintopakko

Aluehallintovirasto valvoo tämän lain mukaisten velvoitteiden täyttämistä. *Aluehallintovirastolla* on, sen estämättä mitä salassapidosta erikseen säädetään, oikeus saada viranomaiselta, hautausmaan ja krematorion ylläpitäjältä sekä yksityisen haudan haltijalta valvonnan edellyttämät tiedot.

Jos hautausmaan tai krematorion ylläpitäjä taikka yksityisen haudan haltija on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan jättänyt noudattamatta tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn velvoitteen, voi *aluehallintovirasto* sakon tai teettämisen uhalla määrätä mainitun tahon noudattamaan velvoitetta siten kuin uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään.

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa käytössä ole-

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa käytössä ole-

vasta yksityisestä haudasta voi lääninhallitus tehdä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun merkinnän kiinteistötietojärjestelmään. Jos tällainen merkintä tulee tehtäväksi ennen 1 päivää kesäkuuta 2005, merkintä tehdään kiinteistörekisteriin asianomaisen rekisteriyksikön kohdalle. Lääninhallituksen tulee ilmoittaa kiinteistörekisterin pitäjälle merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

---

vasta yksityisestä haudasta voi *aluehallintovirasto* tehdä 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun merkinnän kiinteistötietojärjestelmään. Jos tällainen merkintä tulee tehtäväksi ennen 1 päivää kesäkuuta 2005, merkintä tehdään kiinteistörekisteriin asianomaisen rekisteriyksikön kohdalle. *Aluehallintoviraston* tulee ilmoittaa kiinteistörekisterin pitäjälle merkinnän tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

71.

Laki

ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ylioppilastutkinnon järjestämisestä 26 päivänä elokuuta 2005 annetun lain (672/2005) 15 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

15 §

Muutoksenhaku rehtorin päätökseen

Lukion rehtorin päätökseen, jolla rehtori on evännyt osallistumisoikeuden ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan kokeeseen saa kirjallisesti hakea oikaisua lääninhallitukselta. Lääninhallituksen päätökseen tässä momentissa tarkoitetussa asiassa haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Ehdotus

15 §

Muutoksenhaku rehtorin päätökseen

Lukion rehtorin päätökseen, jolla rehtori on evännyt osallistumisoikeuden ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan kokeeseen, saa kirjallisesti hakea oikaisua *aluehallintovirastolta*. *Aluehallintoviraston* päätökseen tässä momentissa tarkoitetussa asiassa haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

72.

Laki**nuorisolain 3 ja 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä tammikuuta 2006 annetun nuorisolain (72/2006) 3 ja 14 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Kehittäminen ja yhteistyö

Kehittäminen ja yhteistyö

Opetusministeriöllä on vastuu nuorisotyön ja -politiikan yleisestä kehittämisestä.

Lääninhallitukset toimivat nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevissa asioissa valtion aluehallintoviranomaisina. Opetusministeriö hyväksyy läänin nuorisotoimen tulostavoitteet yhdessä lääninhallituksen kanssa.

Opetusministeriöllä on valtakunnan tasolla ja lääninhallituksilla aluetasolla vastuu nuorisopolitiikan yhteensovittamisesta.

Opetusministeriöllä on vastuu nuorisotyön ja -politiikan yleisestä kehittämisestä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset toimivat nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevissa asioissa valtion aluehallintoviranomaisina. Opetusministeriö hyväksyy *aluehallinnon* nuorisotoimen tulostavoitteet yhdessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* kanssa.

Opetusministeriöllä on valtakunnan tasolla ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla* aluetasolla vastuu nuorisopolitiikan yhteensovittamisesta.

14 §

14 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena tässä laissa tarkoitetuissa asioissa on opetusministeriö.

Opetusministeriö voi osoittaa lääninhallitusten myönnettäväksi talousarvioon otettuja avustusmäärärahoja.

Valtionapuviranomaisena tässä laissa *tarkoitettussa asiassa* on opetusministeriö.

Opetusministeriö voi osoittaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* myönnettäväksi *valtion* talousarvioon otettuja avustusmäärärahoja.

—
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

73.

Laki

kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1433/2007) 27 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

Ehdotus

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, lääninhallitus voi Kansalliskirjaston tai Kansallisen audiovisuaalisen arkiston hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, *aluehallintovirasto* voi Kansalliskirjaston tai Kansallisen audiovisuaalisen arkiston hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

74.

Laki**lainajyvästöistä ja siemenrahastoista annetun lain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lainajyvästöistä ja siemenrahastoista 14 päivänä huhtikuuta 1934 annetun lain (164/1934) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 28/1990, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Lainajyvästö ja siemenrahasto voidaan lakkauttaa maatilahallituksen luvalla. Lakkauttamista koskeva hakemus jätetään lääninhallitukselle, joka toimittaa sen ja oman lausuntonsa asiasta maatilahallitukselle.

Maatilahallituksen on lainajyvästön tai siemenrahaston lakkauttamisesta päättäessään määrättävä, millä tavalla laitoksen varat on käytettävä. Varat on määrättävä käytettäväksi maatalouden edistämiseksi laitoksen toimialueella, eikä niitä saa jakaa perustajille tai heidän oikeudenomistajilleen.

Ehdotus

14 §

Lainajyvästö ja siemenrahasto voidaan lakkauttaa *maa- ja metsätalousministeriön* luvalla. Lakkauttamista koskeva hakemus jätetään *aluehallintovirastolle*, joka toimittaa sen ja oman lausuntonsa asiasta *maa- ja metsätalousministeriölle*.

Maa- ja metsätalousministeriön on lainajyvästön tai siemenrahaston lakkauttamisesta päättäessään määrättävä, millä tavalla laitoksen varat on käytettävä. Varat on määrättävä käytettäväksi maatalouden edistämiseksi laitoksen toimialueella, eikä niitä saa jakaa perustajille tai heidän oikeudenomistajilleen.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

75.

Laki

pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle 14 päivänä tammikuuta 1938 annetun lain (23/1938) 11 a §, sellaisena kuin se on laissa 44/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 a §

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maatalouspiiristä ja maaseutupiiristä, koskee työvoima- ja elinkeinokeskusta.

Ehdotus

11 a §

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maatalouspiiristä ja maaseutupiiristä, koskee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

76.

Laki**rajakuntien tilusjärjestelylain 41 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä kesäkuuta 1960 annetun rajakuntien tilusjärjestelylain (282/1960) 41 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

41 §

Valtion maksettavaa korvausta on haettava kirjallisesti asianomaiselta lääninhallitukselta. Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että hakija on oikeutettu nostamaan korvauksen. Kustannukset, jotka korvauksen saajalle aiheutuvat korvauksen maksamista varten tarpeellisten selvitysten hankkimisesta, suoritetaan valtion varoista.

Edellä 29 §:n nojalla lunastetusta tilasta tai alueesta, joka vastaa panttioikeuden haltijan saamista, määrättyyn korvaukseen on velkojalla sama oikeus kuin hänellä on ollut kiinteistöön tai alueeseen. Korvauksen jakamisesta ja maksamisesta sekä kiinteistön tai alueen vapauttamisesta sitä rasittaneesta panttioikeudesta on soveltuvin osin noudatettava, mitä kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen annetun lain mukaan on voimassa, kun saamisen vakuutena oleva kiinteistö pakkolunastetaan.

Valtion maksettavalle korvaukselle suoritetaan korkoa sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Ehdotus

41 §

Valtion maksettavaa korvausta on haettava kirjallisesti asianomaiselta *aluehallintovirastolta*. Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että hakija on oikeutettu nostamaan korvauksen. Kustannukset, jotka korvauksen saajalle aiheutuvat korvauksen maksamista varten tarpeellisten selvitysten hankkimisesta, suoritetaan valtion varoista.

Edellä 29 §:n nojalla lunastetusta tilasta tai alueesta, joka vastaa panttioikeuden haltijan saamista, määrättyyn korvaukseen on velkojalla sama oikeus kuin hänellä on ollut kiinteistöön tai alueeseen. Korvauksen jakamisesta ja maksamisesta sekä kiinteistön tai alueen vapauttamisesta sitä rasittaneesta panttioikeudesta on soveltuvin osin noudatettava, mitä *kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977)* mukaan on voimassa, kun saamisen vakuutena oleva kiinteistö *lunastetaan*.

Valtion maksettavalle korvaukselle suoritetaan korkoa sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

77.

Laki

maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 ja 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/1966) 3 §:n 2 momentti ja 3 a §, sellaisena kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti laissa 80/2007 sekä 3 a § laeissa 330/1999 ja 1481/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettavasta menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai työvoima- ja elinkeinokeskus voi kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Valtio voi myydä maata velaksi enintään vuoden maksuajalla. Velaksi annettavalle kauppahinnalle tai sen osalle on hankittava vakuus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myynnissä noudatettavasta menettelystä, valtion myyntihintasaamisen takaisinmaksamisesta ja myyntihintasaamisen perimisestä. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarvi-

voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

ossa varoja voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee työvoima- ja elinkeinokeskuksen asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestyistä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. Työvoimaja elinkeinokeskuksen edellä mainittuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisesti tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta työvoima- ja elinkeinokeskus. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja työvoima- ja elinkeinokeskuksen asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että työvoima- ja elinkeinokeskus voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Velaksi jäävälle myyntihinnan osalle peritään korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Viivästyneille maksuerille peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestyistä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestyä maatilatalouden harjoittajina. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* edellä mainittuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta 3 §:n 1 momentin mukaisesti tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Ostajan on allekirjoitettava kauppakirja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Velaksi jäävälle myyntihinnan osalle peritään korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Viivästyneille maksuerille peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

78.

Laki**luopumiseläkelain 14 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/1974) 14 § ja 16 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 14 § osaksi laissa 437/2007 ja 16 §:n 3 momentti laissa 366/1997, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, työvoima- ja elinkeinokeskukset, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset sekä maatalousyrittäjän eläkelaiassa tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos, jäljempänä *eläkelaitos*.

Ahvenanmaan maakunnassa huolehtii maatilahallitukselle ja maatalouspiirien maataloustoimistoille tässä laissa säädetyistä tehtävistä Ahvenanmaan maakuntahallitus, *ellei joidenkin tehtävien osalta asetuksella toisin säädetä*.

16 §

Maaseutuelinkeinopiirien ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitetulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset sekä maatalousyrittäjän eläkelaiassa tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos, jäljempänä *eläkelaitos*.

Ahvenanmaan maakunnassa huolehtii Maaseutuvirastolle sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille* tässä laissa säädetyistä tehtävistä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

16 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumiseläkkeensaaja pidättyy tässä laissa tarkoitetulla tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

79.

Laki**eläintautilain 5 ja 13 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980) 5 §:n 3 ja 5 momentti sekä 13 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 303/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Lääninhallitus ja sen alaisena läänineläinlääkäri huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta läänin alueella.

Aluehallintovirasto ja sen alaisena läänineläinlääkäri huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta *toimi-alueellaan*.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä läänineläinlääkäriin ja lääninhallitus kunnaneläinlääkäriin suorittamaan tietyn tämän lain täytäntöönpanoon kuuluvan tehtävän myös tämän virka-alueen ulkopuolella. Elintarviketurvallisuusvirasto voi antaa tällaiseen tehtävään liittyvän toimeenpanevan tehtävän, kuten eläinten tappamisen, alueen eristämisen tai muun vastaavan tehtävän, muunkin eläinlääkäriin suorittavaksi. Elintarviketurvallisuusviraston antamaa tehtävää suorittavan muun eläinlääkäriin on tehtävää suorittaessaan noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Eläinlääkäriin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta säädetään. Hallinnolliset päätökset tarpeellisista toimenpiteistä tekee viranomainen, joka huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta. Tässä pykälässä tarkoitettut eläinlääkärit ovat tämän lain täytäntöönpanoon liittyvissä tehtävissä velvollisia noudattamaan Elintarviketurvallisuusviraston antamia määräyksiä.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä läänineläinlääkäriin ja *aluehallintovirasto* kunnaneläinlääkäriin suorittamaan tietyn tämän lain täytäntöönpanoon kuuluvan tehtävän myös tämän virka-alueen ulkopuolella. Elintarviketurvallisuusvirasto voi antaa tällaiseen tehtävään liittyvän toimeenpanevan tehtävän, kuten eläinten tappamisen, alueen eristämisen tai muun vastaavan tehtävän, muunkin eläinlääkäriin suorittavaksi. Elintarviketurvallisuusviraston antamaa tehtävää suorittavan muun eläinlääkäriin on tehtävää suorittaessaan noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Eläinlääkäriin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta säädetään. Hallinnolliset päätökset tarpeellisista toimenpiteistä tekee viranomainen, joka huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta. Tässä pykälässä tarkoitettut eläinlääkärit ovat tämän lain täytäntöönpanoon liittyvissä tehtävissä velvollisia noudattamaan Elintarviketurvallisuusviraston antamia määräyksiä.

13 a §

Elintarviketurvallisuusvirasto tai lääninhalitus voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaista maahantuojan tuontitarkastuksessa hylättyihin tuotteisiin liittyvää määräystä ryhtyä toimenpiteisiin uhalla, että laiminlyötyihin toimenpiteisiin ryhdytään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämishukkaa koskevissa asioissa noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

13 a §

Elintarviketurvallisuusvirasto tai *aluehallintovirasto* voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaista maahantuojan tuontitarkastuksessa hylättyihin tuotteisiin liittyvää määräystä ryhtyä toimenpiteisiin uhalla, että laiminlyötyihin toimenpiteisiin ryhdytään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämishukkaa koskevissa asioissa noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

80.

Laki**kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistöjen kauppahintarekisteristä 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetun lain (552/1980) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 1030/1994, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Julkisen kaupanvahvistajan velvollisuudesta ilmoittaa vahvistamastaan kiinteistönkaupasta ja maaseutuelinkeinopiirin velvollisuudesta ilmoittaa maaseutuelinkeinolain (1295/90) nojalla tehdyistä kiinteän omaisuuden kaupoista asianomaiselle kauppahintarekisterin pitäjälle säädetään asetuksella.

Valtion viranomaisten ja kuntien on lisäksi pyydettyäessä annettava 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja kauppahintarekisterin pitäjälle.

Ehdotus

4 §

Julkisen kaupanvahvistajan on ilmoitettava vahvistamansa kiinteistönkauppa samoin kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten on ilmoitettava maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla tehty kiinteän omaisuuden kauppa asianomaiselle kauppahintarekisterin pitäjälle. Tarkempia säännöksiä ilmoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtion viranomaisten ja kuntien on lisäksi pyydettyäessä annettava 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja kauppahintarekisterin pitäjälle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

81.

Laki**kalastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 127 a §,

sellaisena kuin se on laissa 40/1997, sekä

muutetaan 3, 6, 9, 11, 14, 14 a, 21, 24, 25 ja 27 §, 37 §:n 1 momentti, 38, 47, 68, 69, 75 a ja 78 §, 79 §:n 1 momentti, 80, 81, 86 ja 87 §, 89 a §:n 3 momentti, 91 §:n 3 momentti, 93 §:n 1 momentti, 97 §:n 1 momentti, 105, 106, 115 ja 118 §, 119 §:n 3 momentti sekä 121, 123, 124 126 ja 134 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 1355/1993 ja 687/2000, 6 § osaksi laissa 489/1993, mainitussa laissa 1355/1993 ja laissa 1066/2004, 9 § osaksi mainitussa laissa 1355/1993, 11 ja 105 § laissa 154/2003, 14 ja 47 § laissa 93/2000, 14 a § laissa 1212/1997, 21 §, 37 §:n 1 momentti, 38, 75 a, 78 ja 80 §, 91 §:n 3 momentti sekä 93 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1355/1993, 24, 25, 27 ja 134 § osaksi mainitussa laissa 93/2000, 69 § osaksi mainitussa laissa 687/2000, 79 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, 81 § osaksi mainitussa laissa 154/2000, 86 § laeissa 328/1988, 1204/1992 ja mainitussa laissa 687/2000, 87 § mainitussa laissa 1204/1992, 89 a §:n 3 momentti laissa 1045/1996, 106 § osaksi mainitussa laissa 1066/2004, 115 § viimeksi mainitussa laissa, 121 § laissa 252/1998, 123 § osaksi mainituissa laeissa 93/2000 ja 154/2003 sekä 124 § laissa 562/1995, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

Yhteisen kalaveden osakkaiden muodostama yhteisalue lain (758/1989) mukainen osakaskunta toimii tässä laissa tarkoitettuna kalastuskuntana.

Kalatalouden edistämistä ja muiden 1 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamista varten vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä kunnallisesta ja valtionhallinnollisesta jaotuksesta riippumatta kalastusalueisiin.

Valtion kalataloushallintoa hoitaa maa- ja metsätalousministeriö. Kalatalouden piirihallintoviranomaisina toimivat maaseutuelinkeinopiirit.

6 §

Yleisellä vesialueella meressä sekä Suomen talousvyöhykkeellä on jokaisella Suomessa vakinaisesti asuvalla Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisella oikeus harjoittaa kalastusta. Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisilla on edel-

3 §

Yhteisen kalaveden osakkaiden muodostama yhteisalue lain (758/1989) mukainen osakaskunta toimii tässä laissa tarkoitettuna kalastuskuntana.

Kalatalouden edistämistä ja muiden 1 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamista varten vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä kunnallisesta ja valtionhallinnollisesta jaotuksesta riippumatta kalastusalueisiin.

Valtion kalataloushallintoa hoitaa maa- ja metsätalousministeriö. Kalatalouden piirihallintoviranomaisina toimivat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*.

6 §

Yleisellä vesialueella meressä sekä Suomen talousvyöhykkeellä on jokaisella Suomessa vakinaisesti asuvalla Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisella oikeus harjoittaa kalastusta. Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisilla on

lä tarkoitettulla alueella kotipaikasta riippumatta oikeus kotitarve- ja virkistyskalastukseen.

Kalastuspiiri voi antaa järjestysmääräyksiä 1 momentissa tarkoitettun kalastuksen harjoittamisesta siltä osin, kuin vesialue ei kuulu 68 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kalastusalueeseen. Tällöin on erityisesti otettava huomioon, ettei muu kalastus saa kyseisellä alueella kohtuuttomasti haitata tai vaikeuttaa siellä ammattimaisesti harjoitettavaa pyyntiä taikka heikentää sen edellytyksiä.

Milloin ammattimaisesti harjoitettavan kalastuksen tarve sitä edellyttää, voi maaseutuelinkeinopiiri tällaisen kalastuksen harjoittamista varten vuokrata 1 momentissa tarkoitettulla vesialueella olevan lohen tai taimenen pyyntipaikan taikka antaa määräajaksi luvan sen käyttämiseen. Maaseutuelinkeinopiiri voi myös myöntää luvan kotitarve- tai virkistyskalastukseen sanotulle alueelle muullekin kuin 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaalaiselle.

Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä saavat 1 momentissa tarkoitettulla vesialueella käyttää vain ammattikalastajat. Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitetuista pyydyksistä säädetään tarkemmin asetuksella.

9 §

Jokaisella kylässä muutoin kuin tilapäisesti asuvalla on oikeus saada lupa harjoittaa kotitarve- ja virkistyskalastusta kylänrajain sisäpuolella olevalla vesialueen omistajan osoittamalla alueella ja hänen määräämällään tavalla. Tällaisen luvan saaja on velvollinen suorittamaan siitä vesialueen omistajalle kohtuullisen maksun. Jos maksun määrästä ei sovita, asia voidaan saattaa kalastuspiirin ratkaistavaksi.

11 §

Jos 1 §:ssä mainitut tavoitteet, kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen tai erityiset syyt vaativat, on työvoima- ja elinkeinokeskuksella vesialueen omistajan tai kalastusalueen pyynnöstä taikka

edellä tarkoitettulla alueella kotipaikasta riippumatta oikeus kotitarve- ja virkistyskalastukseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa järjestysmääräyksiä 1 momentissa tarkoitettun kalastuksen harjoittamisesta siltä osin, kuin vesialue ei kuulu 68 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kalastusalueeseen. Tällöin on erityisesti otettava huomioon, ettei muu kalastus saa kyseisellä alueella kohtuuttomasti haitata tai vaikeuttaa siellä ammattimaisesti harjoitettavaa pyyntiä taikka heikentää sen edellytyksiä.

Milloin ammattimaisesti harjoitettavan kalastuksen tarve sitä edellyttää, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tällaisen kalastuksen harjoittamista varten vuokrata 1 momentissa tarkoitettulla vesialueella olevan lohen tai taimenen pyyntipaikan taikka antaa määräajaksi luvan sen käyttämiseen. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi myös myöntää luvan kotitarve- tai virkistyskalastukseen sanotulle alueelle muullekin kuin 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaalaiselle.

Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä saavat 1 momentissa tarkoitettulla vesialueella käyttää vain ammattikalastajat. Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitetuista pyydyksistä säädetään tarkemmin *valtioneuvoston* asetuksella.

9 §

Jokaisella kylässä muutoin kuin tilapäisesti asuvalla on oikeus saada lupa harjoittaa kotitarve- ja virkistyskalastusta kylänrajain sisäpuolella olevalla vesialueen omistajan osoittamalla alueella ja hänen määräämällään tavalla. Tällaisen luvan saaja on velvollinen suorittamaan siitä vesialueen omistajalle kohtuullisen maksun. Jos maksun määrästä ei sovita, asia voidaan saattaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ratkaistavaksi.

11 §

Jos 1 §:ssä mainitut tavoitteet, kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen tai erityiset syyt vaativat, on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* vesialueen omistajan tai kalastusalueen

omasta aloitteestaan oikeus määrättyllä alueella rajoittaa 8 §:ssä tarkoitettua onkimista ja pilkkimistä tai 9 §:ssä tarkoitettujen lupien myöntämistä taikka kieltää ne määrääjäksi.

Vesialueella, jolla tavanomaista tehokkaamman kalakannan hoidon tulosten turvaaminen, kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen, peltokalojen tärkeiden kutualueiden suojeleminen tai liiallisen häirinnän estäminen taikka merilintujen pesimisen turvaaminen pesimäaikana sitä edellyttää, työvoima- ja elinkeinokeskuksen on kiellettävä 8 §:ssä tarkoitettu viehekalastus. Kielto annetaan vesialueen omistajan tai kalastusalueen tai vuokramiehen, ammattikalastajan, alueellisen ympäristökeskuksen tai sen, jonka etua asia koskee, hakemuksesta taikka työvoima- ja elinkeinokeskuksen omasta aloitteesta, ja kielletty alue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalastusalueen vesipinta-alasta.

Kalastusalue voi vesialueen omistajan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kalaveden tuoton pienuuden vuoksi tai muusta pätevästä syystä määrätä 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai rajoituksen enintään kuuden kuukauden ajaksi. Jos kielto tai rajoitus on tarpeen toistuvasti, määräys on alistettava työvoima- ja elinkeinokeskuksen vahvistettavaksi.

14 §

Jos jollakin on aikaisemmin saavutettu oikeus pitää isoa rysää tai muuta siihen verrattavaa sulkupydydystä lähempänä lohi- ja siikapitoisen joen suuta kuin siitä on säädetty, tällaisen oikeuden haltija voidaan velvoittaa luopumaan sanotusta oikeudesta, jos se on tarpeen 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jolleivät työvoima- ja elinkeinokeskus ja oikeuden haltija pääse luovuttamisesta sopimukseen, työvoima- ja elinkeinokeskus voi saattaa asian hakemuksella ympäristölupaviraston ratkaistavaksi. Oikeuden luovuttamisesta on suoritettava sen täyttä arvoa vastaava korvaus. Jollei arvoa muutoin voida määrätä, katsotaan sen vastaavan saadun saaliin perusteella laskettua kaksikymmenkertaista viimeisten viiden vuoden aikana

pyynnöstä taikka omasta aloitteestaan oikeus määrättyllä alueella rajoittaa 8 §:ssä tarkoitettua onkimista ja pilkkimistä tai 9 §:ssä tarkoitettujen lupien myöntämistä taikka kieltää ne määrääjäksi.

Vesialueella, jolla tavanomaista tehokkaamman kalakannan hoidon tulosten turvaaminen, kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen, peltokalojen tärkeiden kutualueiden suojeleminen tai liiallisen häirinnän estäminen taikka merilintujen pesimisen turvaaminen pesimäaikana sitä edellyttää, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on kiellettävä 8 §:ssä tarkoitettu viehekalastus. Kielto annetaan vesialueen omistajan tai kalastusalueen tai vuokramiehen, ammattikalastajan tai sen, jonka etua asia koskee, hakemuksesta taikka *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* omasta aloitteesta, ja kielletty alue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalastusalueen vesi-pinta-alasta.

Kalastusalue voi vesialueen omistajan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kalaveden tuoton pienuuden vuoksi tai muusta pätevästä syystä määrätä 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai rajoituksen enintään kuuden kuukauden ajaksi. Jos kielto tai rajoitus on tarpeen toistuvasti, määräys on alistettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* vahvistettavaksi.

14 §

Jos jollakin on aikaisemmin saavutettu oikeus pitää isoa rysää tai muuta siihen verrattavaa sulkupydydystä lähempänä lohi- ja siikapitoisen joen suuta kuin siitä on säädetty, tällaisen oikeuden haltija voidaan velvoittaa luopumaan sanotusta oikeudesta, jos se on tarpeen 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jolleivät *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ja oikeuden haltija pääse luovuttamisesta sopimukseen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi saattaa asian hakemuksella *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi. Oikeuden luovuttamisesta on suoritettava sen täyttä arvoa vastaava korvaus. Jollei arvoa muutoin voida määrätä, katsotaan sen vastaavan saadun saaliin perusteella laskettua kaksikymmenkertaista viimeisten viiden

harjoitetun kalastuksen keskimääräistä vuotuista puhdasta tuottoa.

Luovuttamista koskeva erimielisyys voidaan saattaa hakemuksella ympäristölupaviraston ratkaistavaksi. Jos kalastusoikeuden arvosta ei sovita, tulee ympäristölupaviraston määräämän kahden esteettömän henkilön ennen asian ratkaisemista toimittaa sitä varten tarvittava arvioiminen.

14 a §

Työvoima- ja elinkeinokeskus asettaa neuvottelukunnan käsittelemään Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa sijaitsevien valtiolle kuuluvien kalavesien kalatalouskysymyksiä. Neuvottelukunta asetetaan kutakin kuntaa varten kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sen tehtävänä on toimialueensa puitteissa antaa lausuntoja, tehdä esityksiä ja aloitteita sekä suorittaa muut sille määrätty tehtävät.

Metsähallituksen ja metsäntutkimuslaitoksen tulee pyytää neuvottelukunnalta vuosittain lausunto kalastuksen järjestämisestä ja kalastuslupien myöntämisessä noudatettavista periaatteista. Viranomaisen ei voi poiketa annetuista lausunnoista ilman erityistä syytä.

21 §

Kalastusta ammattinaan harjoittavalla on valtiolle kuuluvilla meren rannoilla, saarilla ja luodoilla, joita ei ole varattu muuhun käyttöön, oikeus saada maaseutuelinkeinopiirin osoituksen mukaan ja sen vahvistamin kohtuullisin ehdoin vuokralle maa-alue kalastuksessa tarvittavia säilytystiloja ja pyydysten kuivattamista sekä ammatin harjoittamista varten välttämätöntä tilapäistä majoittumista varten.

24 §

Joessa sekä vesilain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettussa salmessa tai kapeikossa on pidettävä valtavyylä auki kalan kulkua varten niin kuin vesilaissa on säädetty.

Missä joki yhtyy mereen tai järveen, valtavyylän jatkeena on kalavyylä, joka käsittää

vuoden aikana harjoitetun kalastuksen keskimääräistä vuotuista puhdasta tuottoa.

Luovuttamista koskeva erimielisyys voidaan saattaa hakemuksella *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi. Jos kalastusoikeuden arvosta ei sovita, tulee *aluehallintoviraston* määräämän kahden esteettömän henkilön ennen asian ratkaisemista toimittaa sitä varten tarvittava arvioiminen.

14 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa neuvottelukunnan käsittelemään Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa sijaitsevien valtiolle kuuluvien kalavesien kalatalouskysymyksiä. Neuvottelukunta asetetaan kutakin kuntaa varten kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sen tehtävänä on toimialueensa puitteissa antaa lausuntoja, tehdä esityksiä ja aloitteita sekä suorittaa muut sille määrätty tehtävät.

Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen tulee pyytää neuvottelukunnalta vuosittain lausunto kalastuksen järjestämisestä ja kalastuslupien myöntämisessä noudatettavista periaatteista. Viranomaisen ei voi poiketa annetuista lausunnoista ilman erityistä syytä.

21 §

Kalastusta ammattinaan harjoittavalla on valtiolle kuuluvilla meren rannoilla, saarilla ja luodoilla, joita ei ole varattu muuhun käyttöön, oikeus saada *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* osoituksen mukaan ja sen vahvistamin kohtuullisin ehdoin vuokralle maa-alue kalastuksessa tarvittavia säilytystiloja ja pyydysten kuivattamista sekä ammatin harjoittamista varten välttämätöntä tilapäistä majoittumista varten.

24 §

Joessa sekä vesilain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettussa salmessa tai kapeikossa on pidettävä valtavyylä auki kalan kulkua varten niin kuin vesilaissa *säädetään*.

Missä joki yhtyy mereen tai järveen, valtavyylän jatkeena on kalavyylä, joka käsittää

syvimmällä kohdalla kolmanneksen kysymyksessä olevan vesialueen leveydestä ja ulottuu niin kauaksi selkäveteen, että kalan kulku on turvattu. Ympäristölupavirasto voi kuitenkin hakemuksesta määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on tarpeen.

Kalaväylän rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle kalastuspiirin, vesialueen omistajan tai kalastusoikeuden haltijan hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava, mitä jakolaissa on rajankäynnistä säädetty. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

25 §

Kalaväylän avoinna pitämisestä ja sulkemisesta on voimassa, mitä vesilaissa on säädetty valtaväylästä. Lukuun ottamatta pitkäsiimaa ja muuta koukkupyydystä, joka valtaväylässä ei haittaa kulkemista, on valtaväylä ja kalaväylä myös pidettävä vapaana seisovista kalanpyydyksistä. Valtaväylässä ja kalaväylässä tulee liikkuvallakin rihmapyydyksellä kalastaa siten, että yli puolet väylän leveydestä on vapaana.

Aikaisemmin laillisesti saatu oikeus kiinteän pyydyksen pitämiseen valta- tai kalaväylässä jää edelleen voimaan. Tällaisen oikeuden haltija voidaan kuitenkin velvoittaa luopumaan sanotusta oikeudesta, jos se on tarpeen 1 §:ssä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jolleivät työvoima- ja elinkeinokeskus ja oikeuden haltija pääse luovuttamisesta sopimukseen, työvoima- ja elinkeinokeskus voi saattaa asian hakemuksella ympäristölupaviraston ratkaistavaksi. Oikeuden luovuttamisesta on suoritettava korvaus noudattaen, mitä 14 §:n 1 ja 2 momentissa on säädetty.

Kalastuspiiri voi myöntää luvan kiinteän kalastuslaitteen pitämiseen tilapäisesti kalaväylässä, milloin tällainen toimenpide ei vaaranna kalan kulkua vesistöissä.

27 §

Mikäli vesilain säännöksistä ei muuta johdu,

syvimmällä kohdalla kolmanneksen kysymyksessä olevan vesialueen leveydestä ja ulottuu niin kauaksi selkäveteen, että kalan kulku on turvattu. *Aluehallintovirasto* voi kuitenkin hakemuksesta määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on tarpeen.

Kalaväylän rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen*, vesialueen omistajan tai kalastusoikeuden haltijan hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava, mitä *kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) rajankäynnistä säädetään*. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

25 §

Kalaväylän avoinna pitämisestä ja sulkemisesta on voimassa, mitä vesilaissa *säädetään* valtaväylästä. Lukuun ottamatta pitkäsiimaa ja muuta koukkupyydystä, joka valtaväylässä ei haittaa kulkemista, on valtaväylä ja kalaväylä myös pidettävä vapaana seisovista kalanpyydyksistä. Valtaväylässä ja kalaväylässä tulee liikkuvallakin rihmapyydyksellä kalastaa siten, että yli puolet väylän leveydestä on vapaana.

Aikaisemmin laillisesti saatu oikeus kiinteän pyydyksen pitämiseen valta- tai kalaväylässä jää edelleen voimaan. Tällaisen oikeuden haltija voidaan kuitenkin velvoittaa luopumaan sanotusta oikeudesta, jos se on tarpeen 1 §:ssä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jolleivät *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ja oikeuden haltija pääse luovuttamisesta sopimukseen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi saattaa asian hakemuksella *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi. Oikeuden luovuttamisesta on suoritettava korvaus noudattaen, mitä 14 §:n 1 ja 2 momentissa *säädetään*.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan kiinteän kalastuslaitteen pitämiseen tilapäisesti kalaväylässä, milloin tällainen toimenpide ei vaaranna kalan kulkua vesistöissä.

27 §

Jos vesilain säännöksistä ei muuta johdu,

du, saa pienehkön järven, jonka ainoastaan puro yhdistää muuhun vesialueeseen, vesioikeuden luvalla sulkea kalastusta ja kalakanan hoitoa varten, jollei siitä ole toiselle mainittavaa haittaa. Samoin edellytyksin saa puron tai sen osan sulkea mainittuja tarkoituksia tai kalanviljelyä varten. Lupa voidaan korvauksetta peruuttaa tai sen ehtoja muuttaa, jos sulkemisesta aiheutuu muu kuin vähäiseksi katsottava vahingollinen seuraus, jota lupaa myönnettäessä ei ole edellytetty. Sulkemisesta aiheutuva vahinko on korvattava.

Tässä pykälässä tarkoitettu asia pannaan ympäristölupavirastossa vireille hakemuksella noudattaen, mitä vesilaissa on säädetty.

37 §

Maaseutuelinkeinopiirillä on erityisestä syystä oikeus tiettyä vesistöaluetta tai sen osaa varten määrääjäksi tai toistaiseksi antaa asettamallaan ehdoilla lupa tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa taikka niiden nojalla annetulla päätöksellä:

- 1) kielletyn pyydyksen tai kalastustavan käyttämiseen;
- 2) rauhoitetun kalan tai ravun pyydystämiseen sen rauhoitusaikana; taikka
- 3) säädettyä tai määrättyä mittaa pienemmän kalan tai ravun pyydystämiseen.

38 §

Maaseutuelinkeinopiiri voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä tai muuta kalaveden hoitoon liittyvää tarkoitusta varten antaa määräämillään ehdoilla ja kalastusoikeuden haltijan suostumuksella määrääjäksi luvan pyydystää kaloja tai rapuja tästä laista taikka sen nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä poiketen. Tällaista lupaa ei saa siirtää toiselle.

47 §

Milloin kaavoituksen toteuttamista, liikenneolojen järjestelyä tai muuta tärkeätä yleistä tarkoitusta varten rauhoituspiiri olisi osaksi tai kokonaan lakkautettava tai sen käyttöä

saa pienehkön järven, jonka ainoastaan puro yhdistää muuhun vesialueeseen, *aluehallintoviraston* luvalla sulkea kalastusta ja kalakanan hoitoa varten, jollei siitä ole toiselle mainittavaa haittaa. Samoin edellytyksin saa puron tai sen osan sulkea mainittuja tarkoituksia tai kalanviljelyä varten. Lupa voidaan korvauksetta peruuttaa tai sen ehtoja muuttaa, jos sulkemisesta aiheutuu muu kuin vähäiseksi katsottava vahingollinen seuraus, jota lupaa myönnettäessä ei ole edellytetty. Sulkemisesta aiheutuva vahinko on korvattava.

Tässä pykälässä tarkoitettu asia pannaan *aluehallintovirastossa* vireille hakemuksella noudattaen, mitä vesilaissa *säädetään*.

37 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussella on erityisestä syystä oikeus tiettyä vesistöaluetta tai sen osaa varten määrääjäksi tai toistaiseksi antaa asettamallaan ehdoilla lupa tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa taikka niiden nojalla annetulla päätöksellä:

- 1) kielletyn pyydyksen tai kalastustavan käyttämiseen;
- 2) rauhoitetun kalan tai ravun pyydystämiseen sen rauhoitusaikana; taikka
- 3) säädettyä tai määrättyä mittaa pienemmän kalan tai ravun pyydystämiseen.

38 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä tai muuta kalaveden hoitoon liittyvää tarkoitusta varten antaa määräämillään ehdoilla ja kalastusoikeuden haltijan suostumuksella määrääjäksi luvan pyydystää kaloja tai rapuja tästä laista taikka sen nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä poiketen. Tällaista lupaa ei saa siirtää toiselle.

47 §

Milloin kaavoituksen toteuttamista, liikenneolojen järjestelyä tai muuta tärkeätä yleistä tarkoitusta varten rauhoituspiiri olisi osaksi tai kokonaan lakkautettava tai sen käyttöä

koskevia rajoituksia muutettava eikä kalastusalue ole suostunut tätä tarkoittavaan esitykseen, voi asianomainen viranomainen hakea ympäristölupavirastolta piirin lakkauttamista.

Lakkautettuun rauhoituspiiriin kuuluvaa aluetta ei saa uudelleen määrätä rauhoituspiiriksi, ellei ympäristölupavirasto olosuhteiden muututtua kalastusalueen hakemuksesta anna siihen lupaa.

Ympäristölupaviraston tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta vain lakkauttamista hakenut viranomainen sekä kalastusalue.

68 §

Kalastusalueen tulee yhden tai useamman kunnan alueella muodostaa sellainen kalataloudellisesti yhtenäinen alue, jonka kalastusoloja järjestettäessä on asianmukaista soveltaa yhtenäisiä toimenpiteitä.

Kalastusaluejako ei koske meressä olevaa yleistä vesialuetta siltä osin kuin 1 §:ssä mainitut tavoitteet eivät vaadi alueen sisällyttämistä kalastusaluejakoon. Tällaisen vesialueen osalta suorittaa kalastusaluehallinnolle kuuluvat tehtävät asianomainen kalastuspiiri noudattaen soveltuvin osin tämän luvun säännöksiä.

Jaon ulkopuolelle voidaan myös jättää joki tai puro, jolla on ainoastaan vähäinen kalataloudellinen merkitys, samoin kuin sellainen yhden tilan alueella oleva järvi tai lampi, joka on umpinainen tai jonka yhdistää muuhun vesistöön ainoastaan oja tai puro, jota myöten kala ei sanottavasti kulje.

69 §

Vesialueen jaon kalastusalueisiin ja alueiden rajat vahvistaa kalastuspiiri. Ehdotuksen kalastusaluejaoksi ja alueiden rajoiksi valmistelee kussakin kalastuspiirissä maa- ja metsätalousministeriön asettama lautakunta, jonka kokoonpanosta säädetään asetuksella. Lautakunnan tulee valmistelutyönsä aikana kuulla kalastusalan järjestöjä sekä tarpeen mukaan viranomaisia.

Lautakunnan tulee toimittaa ehdotuksensa viipymättä asianomaiselle kalastuspiirille,

koskevia rajoituksia muutettava eikä kalastusalue ole suostunut tätä tarkoittavaan esitykseen, voi asianomainen viranomainen hakea *aluehallintovirastolta* piirin lakkauttamista.

Lakkautettuun rauhoituspiiriin kuuluvaa aluetta ei saa uudelleen määrätä rauhoituspiiriksi, ellei *aluehallintovirasto* olosuhteiden muututtua kalastusalueen hakemuksesta anna siihen lupaa.

Aluehallintoviraston tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta vain lakkauttamista hakenut viranomainen sekä kalastusalue.

68 §

Kalastusalueen tulee yhden tai useamman kunnan alueella muodostaa sellainen kalataloudellisesti yhtenäinen alue, jonka kalastusoloja järjestettäessä on asianmukaista soveltaa yhtenäisiä toimenpiteitä.

Kalastusaluejako ei koske meressä olevaa yleistä vesialuetta siltä osin kuin 1 §:ssä mainitut tavoitteet eivät vaadi alueen sisällyttämistä kalastusaluejakoon. Tällaisen vesialueen osalta suorittaa kalastusaluehallinnolle kuuluvat tehtävät asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* noudattaen soveltuvin osin tämän luvun säännöksiä.

Jaon ulkopuolelle voidaan myös jättää joki tai puro, jolla on ainoastaan vähäinen kalataloudellinen merkitys, samoin kuin sellainen yhden tilan alueella oleva järvi tai lampi, joka on umpinainen tai jonka yhdistää muuhun vesistöön ainoastaan oja tai puro, jota myöten kala ei sanottavasti kulje.

69 §

Vesialueen jaon kalastusalueisiin ja alueiden rajat vahvistaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Ehdotuksen kalastusaluejaoksi ja alueiden rajoiksi valmistelee kussakin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* maa- ja metsätalousministeriön asettama lautakunta, jonka kokoonpanosta säädetään *valtioneuvoston* asetuksella. Lautakunnan tulee valmistelutyönsä aikana kuulla kalastusalan järjestöjä sekä tarpeen mukaan viranomaisia.

Lautakunnan tulee toimittaa ehdotuksensa viipymättä asianomaiselle *elinkeino-, liikenne-*

jonka tulee toimittaa ehdotus pidettäväksi sitä koskevan kuulutuksen jälkeen kolmen kuukauden ajan julkisesti nähtävänä niissä kunnissa, joiden alueilla olevia vesialueita ehdotus koskee. Sanotun ajan kuluessa vesialueiden omistajilla, kalastusoikeuden haltijoilla, kunnilla sekä muilla, joita asia koskee, on oikeus esittää kalastuspiirille huomautuksensa ehdotuksesta.

Jos olosuhteiden muuttuminen tai erityiset syyt sitä edellyttävät, kysymys kalastusalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalastusalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta voidaan saattaa työvoima- ja elinkeinokeskuksen ratkaistavaksi. Tätä tarkoittavan hakemuksen työvoima- ja elinkeinokeskukselle voi tehdä kalastusalue, kalastuskunta, vesialueen omistaja tai kalastusoikeuden haltija. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi asianomaisia kalastusalueita, kalastuskuntia sekä vesialueen omistajia kuultuaan myös omaloitteisesti päättää kalastusalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimivaltaan kalastusalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

75 a §

Maaseutuelinkeinopiiri kutsuu koolle kalastusalueen ensimmäisen kokouksen sen jälkeen kun kalastusalueen rajat on vahvistettu.

78 §

Kalastusalueen ohjesäännössä on mainittava:

- 1) kalastusalueen nimi ja sen hallinnon kotipaikka sekä yleispiirtein ne vesialueet, jotka kalastusalue käsittää;
- 2) miten edustajat kalastusalueen kokoukseen valitaan;
- 3) milloin kalastusalueen kokoukset on pidettävä;
- 4) miten kalastusalueen kokoukset kutsutaan koolle ja miten asiat käsitellään;
- 5) miten hallituksen jäsenten toiminta ja asioiden käsittely on järjestetty;

ne- ja ympäristökeskukselle, jonka tulee toimittaa ehdotus pidettäväksi sitä koskevan kuulutuksen jälkeen kolmen kuukauden ajan julkisesti nähtävänä niissä kunnissa, joiden alueilla olevia vesialueita ehdotus koskee. Sanotun ajan kuluessa vesialueiden omistajilla, kalastusoikeuden haltijoilla, kunnilla sekä muilla, joita asia koskee, on oikeus esittää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* huomautuksensa ehdotuksesta.

Jos olosuhteiden muuttuminen tai erityiset syyt sitä edellyttävät, kysymys kalastusalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalastusalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta voidaan saattaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ratkaistavaksi. Tätä tarkoittavan hakemuksen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* voi tehdä kalastusalue, kalastuskunta, vesialueen omistaja tai kalastusoikeuden haltija. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi asianomaisia kalastusalueita, kalastuskuntia sekä vesialueen omistajia kuultuaan myös omaloitteisesti päättää kalastusalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimivaltaan kalastusalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

75 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kutsuu koolle kalastusalueen ensimmäisen kokouksen sen jälkeen kun kalastusalueen rajat on vahvistettu.

78 §

Kalastusalueen ohjesäännössä on mainittava:

- 1) kalastusalueen nimi ja sen hallinnon kotipaikka sekä yleispiirtein ne vesialueet, jotka kalastusalue käsittää;
- 2) miten edustajat kalastusalueen kokoukseen valitaan;
- 3) milloin kalastusalueen kokoukset on pidettävä;
- 4) miten kalastusalueen kokoukset kutsutaan koolle ja miten asiat käsitellään;
- 5) miten hallituksen jäsenten toiminta ja asioiden käsittely on järjestetty;

6) miten asiakirjat kalastusalueen puolesta allekirjoitetaan;

7) kalastusalueen toimihenkilöt, näiden tehtävät ja palkkaus sekä miten heidät otetaan toimeen;

8) varojen käytön ja tilinpidon perusteet, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisen aika sekä tilintarkastuksen suorittaminen;

9) tiedoksiantojen suorittamistapa; sekä

10) muut kalastusalueen toiminnan kannalta tarpeelliset seikat.

Ohjesäännön valmistelee kalastusalue ja vahvistaa maaseutuelinkeinopiiri.

6) miten asiakirjat kalastusalueen puolesta allekirjoitetaan;

7) kalastusalueen toimihenkilöt, näiden tehtävät ja palkkaus sekä miten heidät otetaan toimeen;

8) varojen käytön ja tilinpidon perusteet, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisen aika sekä tilintarkastuksen suorittaminen;

9) tiedoksiantojen suorittamistapa; sekä

10) muut kalastusalueen toiminnan kannalta tarpeelliset seikat.

Ohjesäännön valmistelee kalastusalue ja vahvistaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

79 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kalastusalueen tulee työvoima- ja elinkeinokeskuksen määräämän ajan kuluessa ottaa käyttöön aluettaan koskeva käyttö- ja hoitosuunnitelma, joka sisältää selvityksen kalastusalueen kalakantojen tilasta sekä kalavesien hoitoa ja kalastuksen järjestämistä koskevat yleiset suuntaviivat. Käyttö- ja hoitosuunnitelma voi olla useamman kalastusalueen yhteinen.

79 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kalastusalueen tulee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määräämän ajan kuluessa ottaa käyttöön aluettaan koskeva käyttö- ja hoitosuunnitelma, joka sisältää selvityksen kalastusalueen kalakantojen tilasta sekä kalavesien hoitoa ja kalastuksen järjestämistä koskevat yleiset suuntaviivat. Käyttö- ja hoitosuunnitelma voi olla useamman kalastusalueen yhteinen.

80 §

Milloin maaseutuelinkeinopiiri katsoo, että sama käyttö- ja hoitosuunnitelma siihen sisältyvine kalastusalueiden yhteistoimintaa koskevine määräyksineen olisi hyväksyttävä koskemaan kahta tai useampaa vierekkäistä kalastusaluetta, sen tulee kehottaa näitä alueita yhteistoiminnassa valmistelemaan sitä tarkoittava ehdotus.

Kalastusalue voi tehdä myös aloitteen maaseutuelinkeinopiirille yhteisen käyttö- ja hoitosuunnitelman valmistelun aikaansaamiseksi.

80 §

Milloin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* katsoo, että sama käyttö- ja hoitosuunnitelma siihen sisältyvine kalastusalueiden yhteistoimintaa koskevine määräyksineen olisi hyväksyttävä koskemaan kahta tai useampaa vierekkäistä kalastusaluetta, sen tulee kehottaa näitä alueita yhteistoiminnassa valmistelemaan sitä tarkoittava ehdotus.

Kalastusalue voi tehdä myös aloitteen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* yhteisen käyttö- ja hoitosuunnitelman valmistelun aikaansaamiseksi.

81 §

Kunkin kalastusalueen tulee hyväksyä käyttö- ja hoitosuunnitelma päätöksellä, jota kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista kalastusalueen jäsenistä. Jollei ehdotusta saada edellä mainitulla ääntenenemmistöllä

81 §

Kunkin kalastusalueen tulee hyväksyä käyttö- ja hoitosuunnitelma päätöksellä, jota kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista kalastusalueen jäsenistä. Jollei ehdotusta saada edellä mainitulla ääntenenemmis-

hyväksytyksi, ehdotus on alistettava työvoima- ja elinkeinokeskuksen vahvistettavaksi. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi, nojautuen 79 §:n säännöksiin, tehdä ehdotukseen välttämättömäksi havaitut muutokset.

Mitä 1 momentissa on säädetty käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksymisestä, koskee vastaavasti sen muuttamista.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentin nojalla tekemään päätökseen saa se, jonka oikeutta asia koskee, hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

86 §

Kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muita tässä laissa säädettyjä kalataloushallinnon alaan kuuluvia tehtäviä hoitavat maa- ja metsätalousministeriön alaiset maaseutuelinkeinopiirit *joista säädetään maaseutuelinkeinohallinnosta annetussa laissa (1199/92)*.

Jos kalastusalue sijaitsee useamman työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimialueella, kalastusalueita koskevat asiat käsitellään siinä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa, jonka toimialueella suurin osa kyseisen kalastusalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

87 §

Maaseutuelinkeinopiirin tehtävänä on huolehtia kalastuspiireille tässä laissa tai sen nojalla *annetussa asetuksessa* säädettyistä tehtävistä. Lisäksi sen tulee:

- 1) huolehtia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta toimialueellaan;
- 2) avustaa kalastusalueita niiden järjestäytymistä ja toimintaa koskevissa asioissa;
- 3) antaa asiantuntija-apua kalastusalueille niiden ohjesääntöjä ja käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmisteltaessa;
- 4) valvoa, että kalastusalueet toimivat lain ja ohjesääntönsä määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi;
- 5) ohjata ja valvoa alueellista neuvontatyö-

töllä hyväksytyksi, ehdotus on alistettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* vahvistettavaksi. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi, *ottaen huomioon* 79 §:n *säännökset*, tehdä ehdotukseen välttämättömäksi havaitut muutokset.

Mitä 1 momentissa *säädetään* käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksymisestä, koskee vastaavasti sen muuttamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentin nojalla tekemään päätökseen saa se, jonka oikeutta asia koskee, hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

86 §

Kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muita tässä laissa säädettyjä kalataloushallinnon alaan kuuluvia tehtäviä hoitavat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*.

Jos kalastusalue sijaitsee useamman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimialueella, kalastusalueita koskevat asiat käsitellään siinä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa*, jonka toimialueella suurin osa kyseisen kalastusalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

87 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on huolehtia *sille* tässä laissa tai sen nojalla säädettyistä tehtävistä. Lisäksi sen tulee:

- 1) huolehtia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta toimialueellaan;
- 2) avustaa kalastusalueita niiden järjestäytymistä ja toimintaa koskevissa asioissa;
- 3) antaa asiantuntija-apua kalastusalueille niiden ohjesääntöjä ja käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmisteltaessa;
- 4) valvoa, että kalastusalueet toimivat lain ja ohjesääntönsä määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi;
- 5) ohjata ja valvoa alueellista neuvontatyö-

tä; sekä

6) käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalastusviranomaisten ja kalastusalueiden välillä.

89 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitetut korvaukset myöntää maa- ja metsätalousministeriön määräämissä rajoissa asianomainen maaseutuelinkeinopiiri. Kalastusalueita voidaan käyttää apuna jaettaessa varoja vesialueen omistajalle.

tä; sekä

6) käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalastusviranomaisten ja kalastusalueiden välillä.

89 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitetut korvaukset myöntää maa- ja metsätalousministeriön määräämissä rajoissa asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Kalastusalueita voidaan käyttää apuna jaettaessa varoja vesialueen omistajalle.

91 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin kalavesien omistajille maksettaviin korvauksiin ja kalastusalueiden toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen myöntää varat asianomainen maaseutuelinkeinopiiri maa- ja metsätalousministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Muihin 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin käytettävät varat myöntää maa- ja metsätalousministeriö ja maa- ja metsätalousministeriön määräämissä rajoissa maaseutuelinkeinopiiri. Kalastusalueita voidaan käyttää apuna jaettaessa varoja vesialueen omistajille.

91 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin kalavesien omistajille maksettaviin korvauksiin ja kalastusalueiden toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen myöntää varat asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* maa- ja metsätalousministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Muihin 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin käytettävät varat myöntää maa- ja metsätalousministeriö ja maa- ja metsätalousministeriön määräämissä rajoissa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Kalastusalueita voidaan käyttää apuna jaettaessa varoja vesialueen omistajille.

93 §

Edellä 92 §:ssä säädetty kiello ei koske:

1) kalaa tai rapua, jota 37 ja 38 §:ssä tarkoitettuna maaseutuelinkeinopiirin luvan nojalla saadaan pyytää rauhoitusaikaa tai alinta mittaa koskevasta säännöksestä tai määräyksestä poiketen; eikä

2) kalaa tai rapua, joka on kasvatettu kalanviljelylaitoksessa, kasvatuslammikossa tai kalanviljelyä varten erotetussa vesistöosassa.

93 §

Edellä 92 §:ssä säädetty kiello ei koske:

1) kalaa tai rapua, jota 37 ja 38 §:ssä tarkoitettuna *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* luvan nojalla saadaan pyytää rauhoitusaikaa tai alinta mittaa koskevasta säännöksestä tai määräyksestä poiketen; eikä

2) kalaa tai rapua, joka on kasvatettu kalanviljelylaitoksessa, kasvatuslammikossa tai kalanviljelyä varten erotetussa vesistöosassa.

97 §

Edellä 96 §:ssä tarkoitettu velvollisuus on

97 §

Edellä 96 §:ssä tarkoitettu velvollisuus on

myös valan tehneellä kalastuksenvalvojalla, jonka kalastuspiiri, kunta, kalastusalue, kalastuskunta, vesialueen omistaja tai kalastusoikeuden haltija on asettanut.

myös valan tehneellä kalastuksenvalvojalla, jonka *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, kunta, kalastusalue, kalastuskunta, vesialueen omistaja tai kalastusoikeuden haltija on asettanut.

105 §

Milloin kalastusoikeuden haltija harjoittaa tai sallii harjoitettavan kalastusta tai ravustusta siten, että kala- tai rapukannan säilyminen vaarantuu, taikka harjoittaa tai sallii harjoitettavan sanottua pyyntiä toisen kalaveden yhteydessä olevassa kalavedessä sellaisella tavalla, että se ilmeisesti on vahingoksi toisen kalastukselle tai haitaksi kalastuksenhoitoimenpiteille kalavedessä, jossa toisella on kalastusoikeus, voi työvoima- ja elinkeinokeskus, varattuaan asianomaisille tilaisuuden antaa selvityksensä asiassa, kieltää kalastusoikeuden haltijaa toistaiseksi, enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan, käyttämästä kalastusoikeuttaan tai rajoittaa sitä.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen tyytymätön kalastusoikeuden haltija saa valittaa päätöksestä maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöstä on valituksesta huolimatta kuitenkin heti noudatettava.

106 §

Jos joku laiminlyö tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuvan velvollisuutensa, lääninhallitus voi viranomaisen ilmoituksesta tai sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, sitten kun asianomaiselle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen, määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Lääninhallitukselle kuuluvista 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se lääninhallitus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Ahvenanmaan lääninhallituksen toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta lääninhallitusten toimialuei-

105 §

Milloin kalastusoikeuden haltija harjoittaa tai sallii harjoitettavan kalastusta tai ravustusta siten, että kala- tai rapukannan säilyminen vaarantuu, taikka harjoittaa tai sallii harjoitettavan sanottua pyyntiä toisen kalaveden yhteydessä olevassa kalavedessä sellaisella tavalla, että se ilmeisesti on vahingoksi toisen kalastukselle tai haitaksi kalastuksenhoitoimenpiteille kalavedessä, jossa toisella on kalastusoikeus, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, varattuaan asianomaisille tilaisuuden antaa selvityksensä asiassa, kieltää kalastusoikeuden haltijaa toistaiseksi, enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan, käyttämästä kalastusoikeuttaan tai rajoittaa sitä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen tyytymätön kalastusoikeuden haltija saa valittaa päätöksestä maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöstä on valituksesta huolimatta kuitenkin heti noudatettava.

106 §

Jos joku laiminlyö tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuvan velvollisuutensa, *aluehallintovirasto* voi viranomaisen ilmoituksesta tai sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, sitten kun asianomaiselle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen, määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Aluehallintovirastolle kuuluvista 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se *aluehallintovirasto*, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. *Ahvenanmaan valtionviraston* toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta *aluehallintovi-*

den välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

rastojen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

115 §

Työvoima- ja elinkeinokeskukselle kuuluvista tehtävistä huolehtii talousvyöhykkeellä se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Mitä 32 §:n 2 ja 3 momentissa, 35 §:n 2 momentissa ja 88 §:ssä säädetään, ei sovelleta Suomen talousvyöhykkeellä.

115 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen kuuluvista tehtävistä huolehtii talousvyöhykkeellä se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Mitä 32 §:n 2 ja 3 momentissa, 35 §:n 2 momentissa ja 88 §:ssä säädetään, ei sovelleta Suomen talousvyöhykkeellä.

118 §

Kalastusviranomaisilla tarkoitetaan maa- ja metsätalousministeriön kalastus- ja metsästysosastoa ja kalastuspiirejä sekä näiden viranomaisten virkamiehiä, joiden asiana on hoitaa kalataloushallintoa ja huolehtia kalastuslainsäädännön täytäntöönpanoon kuuluvista tehtävistä. Mitä tässä laissa on säädetty kalastusviranomaisesta, koskee vastaavasti niitä metsähallinnon virkamiehiä, joiden tulee huolehtia valtiolle kuuluvista kalavesistä ja niissä kalastamista koskevista asioista.

Yleiset vesialueet ovat kalastusta koskevien asioiden osalta maa- ja metsätalousministeriön kalastus- ja metsästysosaston ja kalastuspiirien hallinnassa ja hoidossa.

118 §

Kalastusviranomaisilla tarkoitetaan maa- ja metsätalousministeriön *kala- ja riistaosastoa* ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* sekä näiden viranomaisten virkamiehiä, joiden asiana on hoitaa kalataloushallintoa ja huolehtia kalastuslainsäädännön täytäntöönpanoon kuuluvista tehtävistä. Mitä tässä laissa on säädetty kalastusviranomaisesta, koskee vastaavasti niitä metsähallinnon virkamiehiä, joiden tulee huolehtia valtiolle kuuluvista kalavesistä ja niissä kalastamista koskevista asioista.

Yleiset vesialueet ovat kalastusta koskevien asioiden osalta maa- ja metsätalousministeriön *kala- ja riistaosaston* ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* hallinnassa ja hoidossa.

119 §

Kalastuspiirin tulee tarvittaessa ratkaista, onko vesistöä pidettävä lohi- tai siikapitoisena.

119 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarvittaessa ratkaista, onko vesistöä pidettävä lohi- tai siikapitoisena.

121 §

Jos vesialueelle istutetaan kala- tai rapulajia tai niiden kantaa, jota siellä ei ennestään ole,

121 §

Jos vesialueelle istutetaan kala- tai rapulajia tai niiden kantaa, jota siellä ei ennestään

tai alueelle suoritetaan kalojen tai rapujen siirtoistutus, on toimenpiteelle saatava työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupa. Luvassa voidaan antaa määräyksiä toimenpiteen suorittamisesta.

123 §

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun yleisen alioikeuden päätökseen saadaan hakea muutosta siinä järjestyksessä kuin muutoksen hausta alioikeuden päätökseen on oikeudenkäymiskaassa säädetty.

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun ympäristölupaviraston päätökseen saadaan hakea muutosta siinä järjestyksessä kuin vesilaissa on säädetty muutoksen hakemisesta vesistöön rakentamista koskevassa hakemusasiassa annettuun ympäristölupaviraston päätökseen. Siitä, kenellä on oikeus hakea muutosta ympäristölupaviraston rauhoituspiirin lakkauttamista koskevaan päätökseen, on säädetty 47 §:n 3 momentissa.

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätökseen saadaan hakea valittamalla muutosta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämän lain 106 §:ssä tarkoitettuun lääninhallituksen päätökseen saadaan hakea muutosta hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään muutoksenhausta.

124 §

Milloin 8 §:n 2 momentin soveltamiseksi on tarpeen selvittää, mitkä vesialueet sijaitsevat ulkosaaristossa, voidaan asia selvittää maaseutuelinkeinopiirin hakemuksesta suoritettavassa kiinteistötoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä ja siihen on muuten sovellettava, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa säädetään rajankäynnistä. Toimitus suoritetaan valtion kustannuksella. Olosuhteiden muututtua voidaan ulkosaariston rajaa uudessa toimituksessa muuttaa.

ole, tai alueelle suoritetaan kalojen tai rapujen siirtoistutus, on toimenpiteelle saatava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupa. Luvassa voidaan antaa määräyksiä toimenpiteen suorittamisesta.

123 §

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun yleisen alioikeuden päätökseen saadaan hakea muutosta siinä järjestyksessä kuin muutoksen hausta alioikeuden päätökseen on oikeudenkäymiskaassa säädetty.

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun *aluehallintoviraston* saadaan hakea muutosta siinä järjestyksessä kuin vesilaissa *säädetään* muutoksen hakemisesta vesistöön rakentamista koskevassa hakemusasiassa annettuun *aluehallintoviraston* päätökseen. Siitä, kenellä on oikeus hakea muutosta *aluehallintoviraston* rauhoituspiirin lakkauttamista koskevaan päätökseen, *säädetään* 47 §:n 3 momentissa.

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa annettuun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätökseen saadaan hakea valittamalla muutosta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämän lain 106 §:ssä tarkoitettuun *aluehallintoviraston* päätökseen saadaan hakea muutosta hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään muutoksenhausta.

124 §

Milloin 8 §:n 2 momentin soveltamiseksi on tarpeen selvittää, mitkä vesialueet sijaitsevat ulkosaaristossa, voidaan asia selvittää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hakemuksesta suoritettavassa kiinteistötoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa säädetään rajankäynnistä. Toimitus suoritetaan valtion kustannuksella. Olosuhteiden muututtua voidaan ulkosaariston rajaa uudessa toimituksessa muuttaa.

126 §

Kalastuselinkeinon ja kalatalouden kehittämistä varten maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, että kalastuksen harjoittajain ja kalastuskuntien on annettava kalastusalueille ja kalastuspiireille kalastusta ja sen tuottoa koskevia tietoja.

134 §

Jos rauhoituspiiri on aikaisemman lain mukaisesti erotettu vesialueen jaossa tai piirin perustamisesta muutoin on tehty merkintä maarekisteriin, on rauhoituspiirin lakkaamisesta tai päätöksestä, jolla rauhoituspiiri on lakkautettu, kalastusalueen hallituksen ilmoitettava asianomaiselle maanmittauskonttorille rauhoituspiiriä koskevien merkintöjen poistamiseksi maarekisteristä. Maanmittauskonttorin tulee tarvittaessa määrätä maanmittausinsinööri valtion kustannuksella suoritettavassa toimituksessa selvittämään ne seikat, joita merkinnän poistaminen edellyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rauhoituspiirin tultua lakkautetuksi ympäristölupaviraston tulee, kun päätös on saanut lainvoiman, tehdä kiinteistörekisterin pitäjälle sanotussa momentissa tarkoitettu ilmoitus.

126 §

Kalastuselinkeinon ja kalatalouden kehittämistä varten maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, että kalastuksen harjoittajain ja kalastuskuntien on annettava kalastusalueille ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille* kalastusta ja sen tuottoa koskevia tietoja.

134 §

Jos rauhoituspiiri on aikaisemman lain mukaisesti erotettu vesialueen jaossa tai piirin perustamisesta muutoin on tehty merkintä maarekisteriin, on rauhoituspiirin lakkaamisesta tai päätöksestä, jolla rauhoituspiiri on lakkautettu, kalastusalueen hallituksen ilmoitettava asianomaiselle maanmittauskonttorille rauhoituspiiriä koskevien merkintöjen poistamiseksi maarekisteristä. Maanmittauskonttorin tulee tarvittaessa määrätä maanmittausinsinööri valtion kustannuksella suoritettavassa toimituksessa selvittämään ne seikat, joita merkinnän poistaminen edellyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rauhoituspiirin tultua lakkautetuksi *aluehallintoviraston* tulee, kun päätös on saanut lainvoiman, tehdä kiinteistörekisterin pitäjälle sanotussa momentissa tarkoitettu ilmoitus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

82.

Laki**poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1983 annetun lain (284/1983) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 92/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Hakemuksen käsittelemiseksi tarpeellisen tulvavahinkojen arvioinnin suorittaa 1 momentissa tarkoitettu kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Tulvan poikkeuksellisuuden selvittämisessä ja vahinkojen arvioinnissa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus tarpeen mukaan saada asiantuntijapua asianomaiselta alueelliselta ympäristökeskukselta ja metsälautakunnalta sekä rakennuslautakunnalta ja muilta kunnan viranomaisilta. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä tulvavahinkojen arviointiperusteista.

Hakemuksen käsittelemiseksi tarpeellisen tulvavahinkojen arvioinnin suorittaa 1 momentissa tarkoitettu kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Tulvan poikkeuksellisuuden selvittämisessä ja vahinkojen arvioinnissa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus tarpeen mukaan saada asiantuntijapua asianomaiselta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta* ja metsälautakunnalta sekä rakennuslautakunnalta ja muilta kunnan viranomaisilta. *Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tulvavahinkojen tarkemmista arviointiperusteista.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

83.

Laki

vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä 20 päivänä toukokuuta 1988 annetun lain (451/1988) 17 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 796/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

17 §

Jos järjestelytoimenpiteen johdosta kiinteistön arvo alenee niin, ettei kiinteistö ole täytenä vakuutena niistä saamisista, joista se oli panttina ennen tilusjärjestelyn toimittamista, on järjestelyssä omistajalle määrätty korvaus korkoineen määrättävä tallettavaksi lääninhallitukseen. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on ollut kiinteistöön. Jollei luovuttavan kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuksien haltijain antaneen hänelle lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on lääninhallituksen jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottolaissa säädetään.

Jos järjestelytoimenpiteen johdosta kiinteistön arvo alenee niin, ettei kiinteistö ole täytenä vakuutena niistä saamisista, joista se oli panttina ennen tilusjärjestelyn toimittamista, on järjestelyssä omistajalle määrätty korvaus korkoineen määrättävä tallettavaksi *aluehallintovirastoon*. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on ollut kiinteistöön. Jollei luovuttavan kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuksien haltijain antaneen hänelle lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on *aluehallintoviraston* jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta *ulosottokaassa (705/2007)* säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

84.

Laki**yhteisluelain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä elokuuta 1989 annetun yhteisluelain (758/1989) 33 § sellaisena kuin se on laissa 686/2000, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

33 §

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä maanmittaustoimistolle ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. Samoin maanmittaustoimistolle ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

33 §

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä maanmittaustoimistolle ja *aluehallintovirastolle* ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. Samoin maanmittaustoimistolle ja *aluehallintovirastolle* on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

85.

Laki**poronhoitolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä syyskuuta 1990 annetun poronhoitolain (848/1990) 1 §, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 14 ja 28 §, 36 §:n 1 momentti sekä 38, 39, 48 ja 52 §, sellaisena kuin niistä on 1 § osaksi laissa 1353/1996, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain soveltamisala**Lain soveltamisala*

Tätä lakia sovelletaan poronhoidon harjoittamiseen poronhoitoalueella. Lain 31–38 §:ää sovelletaan lisäksi 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla poronhoitoalueen ulkopuolella olevalla alueella.

Tämän lain säännösten lisäksi on voimassa mitä Suomen ja vieraan valtion välillä on poronhoitoon liittyvistä asioista erikseen sovittu.

Tätä lakia sovelletaan poronhoidon harjoittamiseen poronhoitoalueella. Lain 31–38 §:ää sovelletaan lisäksi 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla poronhoitoalueen ulkopuolella olevalla alueella.

Tämän lain säännösten lisäksi on voimassa mitä Suomen ja vieraan valtion välillä on poronhoitoon liittyvistä asioista erikseen sovittu.

Suomen ja Norjan sopimuksessa poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi pääsemästä toisen valtakunnan alueelle (SopS 30/1983) lääninhallitukselle säädettyjen tehtävien osalta toimivaltainen viranomaisena on Lapin aluehallintovirasto.

6 §

6 §

*Paliskunta**Paliskunta*

Paliskuntien toimialueiden rajat vahvistaa lääninhallitus. Paliskuntien välinen esteaita katsotaan kuitenkin paliskuntien rajaksi. Paliskunnan kotipaikka on siinä kunnassa, johon sen alue tai suurin osa siitä kuuluu.

Paliskuntien toimialueiden rajat vahvistaa Lapin aluehallintovirasto. Paliskuntien välinen esteaita katsotaan kuitenkin paliskuntien rajaksi. Paliskunnan kotipaikka on siinä kunnassa, johon sen alue tai suurin osa siitä kuuluu.

8 §

Paliskunnan perustaminen

Paliskunta perustetaan kokouksessa, joka pidetään lääninhallituksen määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Kaikilla niillä poronmistajilla, joiden poroja paliskunnan alueella hoidetaan, on oikeus osallistua kokoukseen. Kokoukseen sovelletaan muutoin, mitä 13–15 §:ssä on säädetty. Kokouksen kutsuu kuitenkin koolle lääninhallituksen määräämä henkilö.

14 §

Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen

Paliskunnan kokouksen kutsuu koolle paliskunnan hallitus ilmoituksella, joka on julkaistava paliskunnan alueella leviävässä sanomalehdessä vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Lisäksi on paliskunnan hallituksen kutsuttava paliskunnan kokous koolle, milloin paliskunnan osakkaat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia paliskunnan osakkaiden lukuporoista, sitä tietyn asian ratkaisemiseksi vaativat. Jos kokousta ei ole kutsuttu koolle kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus todistettavasti esitettiin, lääninhallitus voi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan kokouksen koolle.

28 §

Poroerotusten suorittaminen

Milloin jäkälän jäätymisen tai muun tärkeän syyn vuoksi poroerotusten pitäminen jonakin vuonna aiheuttaa paliskunnalle kohtuutonta haittaa, lääninhallitus voi vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Porojen määräksi katsotaan tällöin edellisenä vuonna selvitetty poromäärä.

Jos paliskunta laiminlyö tarvittavien po-

8 §

Paliskunnan perustaminen

Paliskunta perustetaan kokouksessa, joka pidetään *Lapin aluehallintoviraston* määräämänä aikana paliskunnan toimialueen rajojen tultua vahvistetuiksi. Kaikilla niillä poronmistajilla, joiden poroja paliskunnan alueella hoidetaan, on oikeus osallistua kokoukseen. Kokoukseen sovelletaan muutoin, mitä 13–15 §:ssä *säädetään*. Kokouksen kutsuu kuitenkin koolle *Lapin aluehallintoviraston* määräämä henkilö.

14 §

Paliskunnan kokouksen koollekutsuminen

Paliskunnan kokouksen kutsuu koolle paliskunnan hallitus ilmoituksella, joka on julkaistava paliskunnan alueella leviävässä sanomalehdessä vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Lisäksi on paliskunnan hallituksen kutsuttava paliskunnan kokous koolle, milloin paliskunnan osakkaat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia paliskunnan osakkaiden lukuporoista, sitä tietyn asian ratkaisemiseksi vaativat. Jos kokousta ei ole kutsuttu koolle kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus todistettavasti esitettiin, *Lapin aluehallintovirasto* voi oikeuttaa vaatimuksen esittäjän kutsumaan kokouksen koolle.

28 §

Poroerotusten suorittaminen

Milloin jäkälän jäätymisen tai muun tärkeän syyn vuoksi poroerotusten pitäminen jonakin vuonna aiheuttaa paliskunnalle kohtuutonta haittaa, *Lapin aluehallintovirasto* voi vapauttaa paliskunnan poroerotusten pitämisestä. Porojen määräksi katsotaan tällöin edellisenä vuonna selvitetty poromäärä.

Jos paliskunta laiminlyö tarvittavien po-

roerotusten pitämisen, voi lääninhallitus hakemuksesta oikeuttaa jonkin muun paliskunnan suorittamaan ne laiminlyöntiin syyllistyneen paliskunnan kustannuksella.

roerotusten pitämisen, voi *Lapin aluehallintovirasto* hakemuksesta oikeuttaa jonkin muun paliskunnan suorittamaan ne laiminlyöntiin syyllistyneen paliskunnan kustannuksella.

36 §

Arvioimislautakunta

Arvioimislautakunnan tehtävänä on ratkaista sille 32 §:n 1 momentin ja 34 §:n 3 momentin sekä 43 §:n 4 momentin mukaan kuuluvat asiat. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Puheenjohtajana toimii maatalouspiirin määräämä henkilö. Ennen puheenjohtajan määräämistä maatalouspiiriin on kuultava paliskuntaa ja maataloustuottajain yhdistystä. Muista jäsenistä toinen edustaa paikallisia maataloustuottajia ja toinen sitä paliskuntaa, jota ratkaistava asia koskee.

36 §

Arvioimislautakunta

Arvioimislautakunnan tehtävänä on ratkaista sille 32 §:n 1 momentin ja 34 §:n 3 momentin sekä 43 §:n 4 momentin mukaan kuuluvat asiat. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Puheenjohtajana toimii *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määräämä henkilö. Ennen puheenjohtajan määräämistä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on kuultava paliskuntaa ja maataloustuottajain yhdistystä. Muista jäsenistä toinen edustaa paikallisia maataloustuottajia ja toinen sitä paliskuntaa, jota ratkaistava asia koskee.

38 §

Arvioimislautakunnan jäsenen palkkio ja vastuu

Arvioimislautakunnan jäsenenä toimineella arviomiehellä on oikeus saada tästä tehtävästä palkkiota ja matkakustannusten korvausta lääninhallituksen määräämien perusteiden mukaisesti. Lautakunnan on päätöksessään määrättävä kustannusten korvaamisvelvollisuudesta asianosaisten kesken.

38 §

Arvioimislautakunnan jäsenen palkkio ja vastuu

Arvioimislautakunnan jäsenenä toimineella arviomiehellä on oikeus saada tästä tehtävästä palkkiota ja matkakustannusten korvausta *Lapin aluehallintoviraston* määräämien perusteiden mukaisesti. Lautakunnan on päätöksessään määrättävä kustannusten korvaamisvelvollisuudesta asianosaisten kesken.

39 §

Poroaitojen rakentaminen

Valtakunnan rajalle rakennettavan esteaidan rakentamisesta ja kunnossapidosta aiheutuvat

39 §

Poroaitojen rakentaminen

Valtakunnan rajalle rakennettavan esteaidan rakentamisesta ja kunnossapidosta

kustannukset maksetaan valtion varoista.

aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion varoista. *Määrärahan myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.*

48 §

48 §

Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus

Paliskuntain yhdistyksen toiminnan rahoitus

Valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain osoitettava määräraha Paliskuntain yhdistyksen käytettäväksi sille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen.

Valtion tulo- ja menoarviossa on vuosittain osoitettava määräraha Paliskuntain yhdistyksen käytettäväksi sille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen. *Määrärahan myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.*

52 §

52 §

Valvonta

Valvonta

Lääninhallitus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa.

Lapin aluehallintovirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja täytäntöönpanoa.

Jos paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä, tulee lääninhallituksen sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä oikaistavaksi se, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty.

Jos paliskunta tahallaan laiminlyö noudattaa sen toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä, tulee *Lapin aluehallintoviraston* sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty työ suoritetaan paliskunnan kustannuksella, määrätä oikaistavaksi se, mitä oikeudettomasti on tehty tai laiminlyöty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

86.

Laki

Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain (1331/1991) 2 §:n 2 ja 3 momentti sekä 3 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 94/2000, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Mikäli korvauksista ei päästä sopimukseen, voidaan korvausasia saattaa hakemuksella alueellisesti toimivaltaisen ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

Korvaushakemuksen käsittelyyn sekä korvausten määräämiseen ja suorittamiseen sovelletaan vesilakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

Mikäli korvauksista ei päästä sopimukseen, voidaan korvausasia saattaa hakemuksella alueellisesti toimivaltaisen *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

Korvaushakemuksen käsittelyyn sekä korvausten määräämiseen ja suorittamiseen sovelletaan vesilakia (264/1961) ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

3 §

3 §

Maa- ja metsätalousministeriön määräämän alueellisen ympäristökeskuksen on tarkkailtava juoksutuksen aikana sen vaikutuksia saimaannorpan elinoloihin sekä kalastoon ja kalastukseen maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Tarkkailua koskeva erimielisyys voidaan saattaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun ympäristölupaviraston käsiteltäväksi noudattaen, mitä vesilaissa säädetään hakemusasiasta.

Maa- ja metsätalousministeriön määräämän *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on tarkkailtava juoksutuksen aikana sen vaikutuksia saimaannorpan elinoloihin sekä kalastoon ja kalastukseen maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Tarkkailua koskeva erimielisyys voidaan saattaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi noudattaen, mitä vesilaissa säädetään hakemusasiasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

*ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

87.

Laki**maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1203/1992) 1 §, sellaisena kuin se on laeissa 36/1995, 33/1997 ja 621/1998, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Käsitteltävät asiat**Käsitteltävät asiat*

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta toimii itsenäisenä valitusviranomaisena, jolta haetaan valittamalla muutosta seuraavien viranomaisten ja yhteisöjen antamiin päätöksiin:

1) työvoima- ja elinkeinokeskus asioissa, jotka työvoima- ja elinkeinokeskuksista annetun lain (23/1997) tai muun lain nojalla siirtyvät maaseutuelinkeinopiireistä työvoima- ja elinkeinokeskusten käsiteltäviksi taikka joiden osalta muutoksenhausta muutoin laissa niin säädetään;

2) Metsähallitus;

3) metsäkeskus asioissa, joista ei ole säädetty haettavaksi muutosta lääninoikeudelta;

4) riistanhoitopiiri;

5) riistanhoitoyhdistys;

7) kalastusalue;

8) *kunnanhallitus vesakontorjunta-aineen lentolevitystä koskevassa asiassa; sekä*

9) lääninhallitus ja muu eläinlääkintähuoltoviranomainen asiassa, josta ennen tämän lain voimaantuloa annetun lain tai asetuksen nojalla valitetaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen eläinlääkintöosastolle.

Lisäksi valituslautakunnalle voidaan antaa sen mukaan kuin lailla säädetään tehtäväksi käsitellä muidenkin viranomaisten ja yhteisöjen päätöksistä tehtäviä valituksia. Valituslautakunta käsittelee myös edellä tässä pykälässä tarkoitettujen viranomaisten ja yhteisöjen päätöksiä koskevat ylimääräisestä muutok-

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta toimii itsenäisenä valitusviranomaisena, jolta haetaan valittamalla muutosta seuraavien viranomaisten ja yhteisöjen antamiin päätöksiin:

1) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asioissa, jotka koskevat maatilataloutta, kalataloutta ja maaseudun kehittämistä sekä asioissa, joiden osalta muutoksenhausta muutoin laissa niin säädetään;*

2) Metsähallitus;

3) metsäkeskus asioissa, joista ei ole säädetty haettavaksi muutosta *hallinto-oikeudelta;*

4) riistanhoitopiiri;

5) riistanhoitoyhdistys;

6) kalastusalue;

7) *aluehallintoviranomaisen ja muun viranomaisen eläintautilain (55/1980) nojalla antamiin päätöksiin.*

Lisäksi valituslautakunnalle voidaan antaa sen mukaan kuin lailla säädetään tehtäväksi käsitellä muidenkin viranomaisten ja yhteisöjen päätöksistä tehtäviä valituksia. Valituslautakunta käsittelee myös edellä tässä pykälässä tarkoitettujen viranomaisten ja yhteisöjen päätöksiä koskevat *hallintolainkäyttölain (586/1996) 59 §:ssä* mainitut kantelut.

senhausta hallintoasioissa annetun lain
(200/66) 2 §:ssä mainitut asiat.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

88.

Laki

metsästyslain 23 ja 88 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun metsästyslain (615/1993) 23 § ja 88 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 23 § osaksi laeissa 1068/2004 ja 939/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

23 §

23 §

Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi

Metsästyksen rajoittaminen yleisen turvallisuuden vuoksi

Jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää tai eläintailain (55/1980) 3 §:n nojalla määriteltyjen helposti leviävien eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi on välttämätöntä, lääninhallitus voi määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määrittämistä on metsästysoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava. Kuulemista ei kuitenkaan edellytetä, jos kiellon tai rajoituksen antaminen perustuu helposti leviävien eläintautien leviämisen ehkäisemiseen.

Lääninhallituksen tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

Lääninhallitukselle kuuluvista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se lääninhallitus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Ahvenanmaan lääninhallituksen toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta lääninhallitusten toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää tai eläintailain (55/1980) 3 §:n nojalla määriteltyjen helposti leviävien eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi on välttämätöntä, *aluehallintovirasto* voi määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määrittämistä on metsästysoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava. Kuulemista ei kuitenkaan edellytetä, jos kiellon tai rajoituksen antaminen perustuu helposti leviävien eläintautien leviämisen ehkäisemiseen.

Aluehallintoviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

Aluehallintovirastolle kuuluvista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se *aluehallintovirasto*, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. *Ahvenanmaan valtionviraston* toimialueen vastaista rajaa lukuun ottamatta *aluehallintovirastojen* toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

88 §

Lain noudattamisen valvonta

Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, lääninhallitus voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

88 §

Lain noudattamisen valvonta

Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, *aluehallintovirasto* voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

89.

Laki

Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1100/1994) 3 ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § laeissa 273/2003 ja 423/2007 sekä 9 § mainitussa laissa 273/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Valvonta

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettujen säädösten noudattamisen valvonnasta. Maaseutuvirastosta annetussa laissa (666/2006) säädettyjen tehtävien osalta säädösten noudattamista valvoo Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirastosta annetussa laissa (25/2006) säädettyjen tehtävien osalta Elintarviketurvallisuusvirasto.

Valvonnassa käytetään apuna maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta, *Kasvintuotannon tarkastuskeskusta*, Elintarviketurvallisuusvirastoa, *Eläinlääkintä- ja elintarviketurkimuslaitosta* sekä muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia virastoja ja laitoksia, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskusta, lääninhallituksia, työvoima- ja elinkeinokeskuksia tai näiden valtuuttamia tarkastajia sekä kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarviketurvallisuusviranomaisia. Myös tullij- ja poliisiviranomaisia voidaan käyttää apuna tämän lain täytäntöönpanoon liittyvässä valvonnassa. Maa- ja metsätalousministeriö voi lisäksi määrätä, että valvonnan täytäntöönpanossa saadaan käyttää apuna maatalous- ja puutarha-alan tuottajien yhteenliittymiä taikka tuotannon ja tuotteiden valvonnassa yksityisoikeudellisia maatalousalan yhteisöjä. Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua valvonnan suorittamisessa.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettujen säädösten noudattamisen valvonnasta. Maaseutuvirastosta annetussa laissa (666/2006) säädettyjen tehtävien osalta säädösten noudattamista valvoo Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirastosta annetussa laissa (25/2006) säädettyjen tehtävien osalta Elintarviketurvallisuusvirasto.

Valvonnassa käytetään apuna maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta, *Elintarviketurvallisuusvirastoa* sekä muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia virastoja ja laitoksia, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa*, *aluehallintovirastoja*, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* tai näiden valtuuttamia tarkastajia sekä kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarviketurvallisuusviranomaisia. Myös tullij- ja poliisiviranomaisia voidaan käyttää apuna tämän lain täytäntöönpanoon liittyvässä valvonnassa. Maa- ja metsätalousministeriö voi lisäksi määrätä, että valvonnan täytäntöönpanossa saadaan käyttää apuna maatalous- ja puutarha-alan tuottajien yhteenliittymiä taikka tuotannon ja tuotteiden valvonnassa yksityisoikeudellisia maatalousalan yhteisöjä. Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua valvonnan suorittamisessa.

9 §

Ahvenanmaa

Tätä lakia sovelletaan myös Ahvenanmaan maakunnassa sikäli kuin kysymys on valtakunnan lainsäädäntövaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla kuuluvista asioista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksille ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille tällöin kuuluvat tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnan lääninhallitus ja kunnanhallitukset tai kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaiset.

9 §

Ahvenanmaa

Tätä lakia sovelletaan myös Ahvenanmaan maakunnassa sikäli kuin kysymys on valtakunnan lainsäädäntövaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla kuuluvista asioista. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille* ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille tällöin kuuluvat tehtävät hoitaa *Ahvenanmaan valtionvirasto sekä* kunnanhallitukset tai kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaiset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

90.

Laki**Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1139/1994) 2 ja 3 §, sellaisina kuin niistä on 3 § laissa 434/2001, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Toimivaltainen viranomainen**Toimivaltainen viranomainen*

Tämän lain yleinen täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriö on myös Euroopan yhteisön yhteisestä kalastuspolitiikasta annetuissa yhteisön säädöksissä ja päätöksissä tarkoitettu jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi jonkin asian tai asiaryhmän osalta siirtää 1 momentissa tarkoitettun toimivallan riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle tai maaseutuelinkeinopiireille.

Tämän lain yleinen täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriö on myös Euroopan yhteisön yhteisestä kalastuspolitiikasta annetuissa yhteisön säädöksissä ja päätöksissä tarkoitettu jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi jonkin asian tai asiaryhmän osalta siirtää 1 momentissa tarkoitettun toimivallan riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*.

3 §

3 §

*Valvonta**Valvonta*

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten noudattamisen valvontaa. Työvoima- ja elinkeinokeskusten tehtävänä on mainittujen säännösten noudattamisen valvonta alueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten noudattamisen valvontaa. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* tehtävänä on mainittujen säännösten noudattamisen valvonta alueellaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

91.

Laki**taimiaineistolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun taimiaineistolain (1205/1994) 3 §:n 4 momentti sekä 7 a ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 4 momentti ja 7 a § laissa 727/2000 sekä 12 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Taimiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti**Taimiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti*

Hyväksymistä ja rekisteröintiä haetaan kasvintuotannon tarkastuskeskukselle osoitetulla hakemuksella, joka toimitetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Päätöksen hyväksymisestä ja rekisteröinnistä tekee työvoima- ja elinkeinokeskus. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymistä ja rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

Hyväksymistä ja rekisteröintiä haetaan *Elintarviketurvallisuusvirastolle* osoitetulla hakemuksella, joka toimitetaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Päätöksen hyväksymisestä ja rekisteröinnistä tekee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymistä ja rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

7 a §

7 a §

*Valvontaviranomaiset**Valvontaviranomaiset*

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa kasvintuotannon tarkastuskeskus, joka käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastoja.

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa *Elintarviketurvallisuusvirasto*, joka käyttää valvonnassa apunaan *elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksia*.

12 §

Rekisteristä poistaminen

Jos tarkastuksessa todetaan, ettei taimiaineiston toimittaja noudata tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee antaa asianomaiselle huomautus sekä tarvittaessa ilmoittaa määräaika, jonka kuluessa toiminnassa havaitut virheellisyudet on korjattava.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee poistaa rekisteristä taimiaineiston toimittaja, joka ei huomautuksesta huolimatta korjaa toiminnassa havaittuja virheellisyyksiä.

Rekisteristä poistettu on merkittävä välittömästi uudelleen rekisteriin ilman eri hake-
musta sitten, kun rekisteristä poistamisen syy ei enää ole olemassa.

12 §

Rekisteristä poistaminen

Jos tarkastuksessa todetaan, ettei taimiaineiston toimittaja noudata tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee antaa asianomaiselle huomautus sekä tarvittaessa ilmoittaa määräaika, jonka kuluessa toiminnassa havaitut virheellisyudet on korjattava.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee poistaa rekisteristä taimiaineiston toimittaja, joka ei huomautuksesta huolimatta korjaa toiminnassa havaittuja virheellisyyksiä.

Rekisteristä poistettu on merkittävä välittömästi uudelleen rekisteriin ilman eri hake-
musta sitten, kun rekisteristä poistamisen syy ei enää ole olemassa.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

92.

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 21 a §:n 1 momentti, 30 a §:n 2 momentti, 34 ja 36 §, 37 §:n 3 momentti ja 40 §:n 5 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 21 a §:n 1 momentti laissa 1389/2004, 30 a §:n 2 momentti ja 40 §:n 5 momentti laissa 440/2007, 34 § laeissa 1326/1999, 593/2002 ja 613/2006 sekä mainitussa laissa 440/2007, 36 § osaksi mainitussa laissa 440/2007 sekä 37 §:n 3 momentti mainitussa laissa 1326/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

21 a §

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle silloin, kun luopujana on porotalouden harjoittaja.

30 a §

Eläkelaitos, Maaseutuvirasto, työvoima- ja elinkeinokeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi tarvittaessa vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, työ-

Ehdotus

21 a §

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle silloin, kun luopujana on porotalouden harjoittaja.

30 a §

Eläkelaitos, Maaseutuvirasto, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi tarvittaessa vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, *elin-*

voima- ja elinkeinokeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

Tämän lain mukaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan lääninhallitus.

Maaseutuvirasto korvaa sopimusosapuolena maa- ja metsätalousministeriön tämän Euroopan yhteisön varojen käytöstä eläkelaitoksen kanssa tekemässä yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1258/1999 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa sopimuksessa, jossa määritellään eläkelaitoksen maksajaviraston sijasta hoitamat tehtävät siten kuin niistä laissa, mainitussa neuvoston asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Maaseutuvirasto voi myös tarvittaessa muuttaa sopimusta tai uusia sen siten kuin siitä yhteisön lainsäädännössä säädetään. Sopimukseen voidaan ottaa myös määräykset eläkelaitokselle säädetyn tiedonantovelvollisuuden ja muiden velvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisista teknisluonteisista seikoista, kuten menojen oikeellisuuden todentamisesta, maksajaviraston menoilmoitusten ja muiden selvitysten laatimiseksi tarpeellisten tietojen toimittamisesta sekä niitä koskevista määräajoista.

Sopimukseen sisällytettävistä tehtävistä ja niiden määräajoista voidaan antaa tarkemmat määräykset valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten, työvoima- ja elinkeinokeskusten, Maaseutuviraston ja maa- ja metsätalousministeriön asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

Valvontaa varten 1 momentissa tarkoitetuilla toimielimillä on oikeus tutustua luopumisen kohteena olevaan tilaan ja oikeus saada luopujalta ja luovutuksensaajalta selvitys täs-

keino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

Tämän lain mukaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa *Ahvenanmaan valtiovirasto*.

Maaseutuvirasto korvaa sopimusosapuolena maa- ja metsätalousministeriön tämän Euroopan yhteisön varojen käytöstä eläkelaitoksen kanssa tekemässä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetun komission asetuksen 885/2006 liitteen I kohdan 1 alakohdassa C tarkoitetussa sopimuksessa, jossa määritellään eläkelaitoksen maksajaviraston sijasta hoitamat tehtävät siten kuin niistä laissa, mainitussa neuvoston asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Maaseutuvirasto voi myös tarvittaessa muuttaa sopimusta tai uusia sen siten kuin siitä yhteisön lainsäädännössä säädetään. Sopimukseen voidaan ottaa myös määräykset eläkelaitokselle säädetyn tiedonantovelvollisuuden ja muiden velvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisista teknisluonteisista seikoista, kuten menojen oikeellisuuden todentamisesta, maksajaviraston menoilmoitusten ja muiden selvitysten laatimiseksi tarpeellisten tietojen toimittamisesta sekä niitä koskevista määräajoista.

Sopimukseen sisällytettävistä tehtävistä ja niiden määräajoista voidaan antaa tarkemmat *säännökset* valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten*, Maaseutuviraston ja maa- ja metsätalousministeriön asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

Valvontaa varten 1 momentissa tarkoitetuilla toimielimillä on oikeus tutustua luopumisen kohteena olevaan tilaan ja oikeus saada luopujalta ja luovutuksensaajalta selvitys

sä laissa säädettyjen edellytysten täyttymisestä.

tässä laissa säädettyjen edellytysten täyttymisestä.

37 §

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen, työvoima- ja elinkeinokeskuksen tai Paliskuntain yhdistyksen tämän lain nojalla antamaan lausuntoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

37 §

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai Paliskuntain yhdistyksen tämän lain nojalla antamaan lausuntoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

40 §

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa tarvittavat tiedot maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten sekä maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitettun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten.

40 §

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa tarvittavat tiedot maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten sekä maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitettun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

93.

Laki**kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun kolttalain (253/1995) 11, 12 ja 18 §, 19 §:n 2 momentti, 20, 21, 27–29, 31, 35–38 ja 55 §, 63 §:n 1 momentti, 64 ja 65 a § sekä 70 §:n 4 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 18 laissa 276/2004, 20 ja 55 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 427/2007, 38 § laeissa 1289/1996 ja 81/2007, 64 § laissa 575/1997 sekä 65 a § laissa 32/1997, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

11 §

11 §

*Kalaistutukset**Kalaistutukset*

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla voidaan hankkia kalanpoikasia istutettaviksi kolttala-alueen vesistöihin ja suorittaa muitakin kalavesien hoitoon liittyviä toimenpiteitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpiteestä päättää maaseutuelinkeinopiiri, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tai kalastuskuntien suoritettavaksi.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla voidaan hankkia kalanpoikasia istutettaviksi kolttala-alueen vesistöihin ja suorittaa muitakin kalavesien hoitoon liittyviä toimenpiteitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toimenpiteestä päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, joka voi antaa niiden toteuttamisen Metsähallituksen, riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tai kalastuskuntien suoritettavaksi.

12 §

12 §

*Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt**Eräät tienteko- ja vesihuoltotyöt*

Valtio voi tarvittaessa tehdä tai teettää kolttien tiloja varten tarpeelliset tienteko- ja vesihuoltotyöt. Maaseutuelinkeinopiiri päättää asiasta.

Maaseutuelinkeinopiiri huolehtii 1 momentin mukaisesti tehdyn tien kunnossapidosta, kunnes tie on luovutettu yksityiseksi tieksi tai yleisenä tienä käytettäväksi.

Valtio voi tarvittaessa tehdä tai teettää kolttien tiloja varten tarpeelliset tienteko- ja vesihuoltotyöt. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* päättää asiasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii 1 momentin mukaisesti tehdyn tien kunnossapidosta, kunnes tie on luovutettu yksityiseksi tieksi tai yleisenä tienä käytettäväksi.

18 §

Lainan ja avustuksen hakeminen ja myöntäminen

Lainat ja avustukset myöntää hakemuksesta Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja allekirjoitettava.

Ennen kuin työvoima- ja elinkeinokeskus päättää lainan tai avustuksen myöntämisestä, voidaan hakemuksesta hankkia kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa muitakin lausuntoja. Lausuntomenettelystä voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

18 §

Lainan ja avustuksen hakeminen ja myöntäminen

Lainat ja avustukset myöntää hakemuksesta Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja allekirjoitettava.

Ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää lainan tai avustuksen myöntämisestä, voidaan hakemuksesta hankkia kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa muitakin lausuntoja. Lausuntomenettelystä voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

19 §

Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakennuslupapäätöksessä määrätyt tarkastukset. Maaseutuelinkeinopiiri voi tukea myöntäessään määrätä pidettäviksi muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakennuslupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakennuslupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka maaseutuelinkeinopiiri hyväksyy.

19 §

Rakentamisen ohjaus ja tarkastukset

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten ja lainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on rakennuspaikalla pidettävä rakennuslupapäätöksessä määrätyt tarkastukset. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tukea myöntäessään määrätä pidettäviksi muitakin tarpeellisiksi katsomiaan tarkastuksia. Tarkastukset suorittaa rakennuttajan kustannuksella kunnan rakennustarkastaja tai rakennuslupapäätöksessä määrätty henkilö. Jollei rakennuslupaa tarvita, tarkastuksen voi suorittaa myös muu pätevä henkilö, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy.

20 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tar-

20 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen val-

vittavia tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

21 §

Osto- ja siirtomenettely

Maaseutuelinkeinopiiri voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Maaseutuelinkeinopiiri voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatalain (188/77), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain (1295/90) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

Maaseutuelinkeinopiirillä on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, maaseutuelinkeinopiiriin tehtyä siitä esityksen, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet maaseutuelinkeinopiiriin hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta maaseutuelinkeinopiiriin hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Mikäli Metsähallitus ja maaseutuelinkeinopiiri eivät ole yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia

vonnassa tarvittavia tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

21 §

Osto- ja siirtomenettely

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ostaa tämän lain tarkoituksiin tiloja, tilanosia, oikeuksia ja osuuksia. Kauppahinta ei saa ylittää käypää hintaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi käyttää tämän lain tarkoituksiin myös maatalain (188/1977), luontaiselinkeinolain, porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain (1295/1990) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/1978) nojalla hankittua maata.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset on oikeus vaihtaa hallinnassaan olevaa maata muiden omistamaan tai muiden valtion virastojen hallinnassa olevaan maahan. Mikäli vaihdettavat alueet eivät arvoltaan vastaa toisiaan, korvataan erotus rahana.

Metsähallitus siirtää, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tehtyä siitä esityksen, hallinnassaan olevasta valtion maasta tämän lain tarkoituksiin tarvittavat alueet *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hallintaan. Metsähallituksen hallinnassa olevaa maata voidaan siirtää myös ennakolta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hallintaan lähinnä asumiseen soveltuvien tilojen muodostamista varten. Jos Metsähallitus ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* eivät ole

saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

yksimielisiä siirrettävästä alueesta, on alueen siirtämistä koskeva asia saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

27 §

Maan käyttöä koskeva suunnitelma

Maaseutuelinkeinopiirin tulee laatia hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24 §:ssä tarkoitetun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitusta omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä maaseutuelinkeinopiirillä ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

Suunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja siinä yhteydessä noudatettavasta menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

28 §

Maan hakeminen

Maata haetaan kirjallisesti maaseutuelinkeinopiiriltä. Hakemuksesta on hankittava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

Myyntipäätös

Maaseutuelinkeinopiiri päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

Tilan, alueen tai muun etuuden myyntihinnaksi määrätään sen käyttötarkoituksen mukainen käypä hinta.

27 §

Maan käyttöä koskeva suunnitelma

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee laatia hankitun tai muulla tavalla saadun maan käyttöä koskeva erityinen suunnitelma, jollei kysymys ole samalla kertaa vain yhden tai muutaman 24 §:ssä tarkoitetun tilan tai muun alueen muodostamisesta taikka 25 §:ssä tarkoitettu omaisuudesta.

Milloin omaisuutta käytetään muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin eikä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* ole, sen mukaan kuin erikseen säädetään, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on asia tältä osin siirrettävä maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi.

Suunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja siinä yhteydessä noudatettavasta menettelystä säädetään *valtioneuvoston* asetuksella.

28 §

Maan hakeminen

Maata haetaan kirjallisesti *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*. Hakemuksesta on hankittava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto sekä tarvittaessa myös asianomaisen kolttien kyläkokouksen lausunto.

29 §

Myyntipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tilan, alueen tai muun etuuden myymisestä hakijalle sekä maksu- ja muista luovutusehdoista.

Tilan, alueen tai muun etuuden myyntihinnaksi määrätään sen käyttötarkoituksen mukainen käypä hinta.

31 §

Maanmittaustoimitukset

Maaseutuelinkeinopiirin maanmittausinsinööri tai hänen määräyksestään maanmittausteknikko voi suorittaa tämän lain täytäntöönpanoon liittyvän maanmittaustoimituksen sen mukaisesti kuin jakolaissa säädetään. Maaseutuelinkeinopiiri voi myös huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saattamisesta.

Tämän lain täytäntöönpanoon liittyvien maanmittaustoimitusten toimituskustannukset suoritetaan valtion varoista.

35 §

Tienteko- ja vesihuoltotyöt

Jos valtio on tehnyt tai teettänyt tämän lain mukaisia tiloja varten tie- ja vesihuoltotöitä, peritään tilan omistajalta työn kustannuksista se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko on neljä prosenttia. Kustannusten perinnästä päättää maaseutuelinkeinopiiri.

Kustannusten perintään, maksuhelpotuksiin, irtisanomiseen ja muihinkin seikkoihin nähden on soveltuvin osin voimassa, mitä myyntihintojen osalta säädetään.

36 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maaseutuelinkeinopiirin lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. Maaseutuelinkeinopiirin on myönnettävä luovutuslupa silloin, kun luovutuksensaajana

31 §

Maanmittaustoimitukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maanmittausinsinööri tai hänen määräyksestään maanmittausteknikko voi suorittaa tämän lain täytäntöönpanoon liittyvän maanmittaustoimituksen sen mukaisesti kuin *kiinteistömuodostamislaisissa (554/1995)* säädetään. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi myös huolehtia tämän lain mukaisten maanmittaustoimitusten vireille saattamisesta.

Tämän lain täytäntöönpanoon liittyvien maanmittaustoimitusten toimituskustannukset suoritetaan valtion varoista.

35 §

Tienteko- ja vesihuoltotyöt

Jos valtio on tehnyt tai teettänyt tämän lain mukaisia tiloja varten tie- ja vesihuoltotöitä, peritään tilan omistajalta työn kustannuksista se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko on neljä prosenttia. Kustannusten perinnästä päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Kustannusten perintään, maksuhelpotuksiin, irtisanomiseen ja muihinkin seikkoihin nähden on soveltuvin osin voimassa, mitä myyntihintojen osalta säädetään.

36 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupaa luovutetaan tämän lain nojalla muodostettu tila tai alue tai sen osa, on mitätön. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on myönnettävä luovu-

on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen koltta, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on sellainen henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutusluvan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetyt rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu panttisiipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Maaseutuelinkeinopiiri voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista. Rajoitusten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maaseutuelinkeinopiiri voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistus- tai hallintaoikeus on siirtynyt taikka, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, maaseutuelinkeinopiiri voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen, valtionlainan tai avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut 10 vuotta.

tuslupa silloin, kun luovutuksensaajana on Inarin kunnassa asuva täysivaltainen koltta, joka ei ennestään omista tässä laissa tarkoitettua kiinteistöä, tai kun luovutuksensaajana on sellainen henkilö, joka voisi periä luovuttajan. Muulle henkilölle luovutusluvan saa myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetyt rajoitukset ovat voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu panttisiipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista. Rajoitusten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään *valtioneuvoston* asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla avustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 10 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

37 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai avustusta saanut henkilö taikka se, jolle hänen tilansa tai sen osan omistus- tai hallintaoikeus on siirtynyt taikka, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella tilalla, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi määrätä tilaa tai aluetta rasittavan valtion saamisen, valtionlainan tai avustuksen osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi. Avustusta ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi takaisin, jos sen myöntämisestä on kulunut

Kauppa- ja velkakirjoihin sekä avustuksen myöntämistä koskeviin päätöksiin on otettava 1 momentin mukainen ehto. Kauppa- ja velkakirjoihin voidaan ottaa saamisen irtisanomisen sekä kauppa- tai lainaehdoissa ehkä sovitun sakkokoron maksettavaksi määräämisen uhalla noudatettavaksi muitakin ehtoja, jotka koskevat tilan tai alueen käyttämistä, saamisen perimisen turvaamista sekä lainan käyttöä samoin kuin muita tarpeellisiksi katsottuja ehtoja.

38 §

Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi 36 ja 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulosottoihin myytäväksi. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettavaksi myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena kuitenkin on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen, valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta päättää Valtiokonttori.

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitettujen valtionlainat saadaan periä maaseutuelinkeinopiirin lainvoimaisen päätöksen nojalla ulosottoihin siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annettussa laissa (367/61) säädetään. Tässä laissa tarkoitettujen valtionlainojen erääntyneet maksut saadaan periä sanotussa järjes-

10 vuotta.

Kauppa- ja velkakirjoihin sekä avustuksen myöntämistä koskeviin päätöksiin on otettava 1 momentin mukainen ehto. Kauppa- ja velkakirjoihin voidaan ottaa saamisen irtisanomisen sekä kauppa- tai lainaehdoissa ehkä sovitun sakkokoron maksettavaksi määräämisen uhalla noudatettavaksi muitakin ehtoja, jotka koskevat tilan tai alueen käyttämistä, saamisen perimisen turvaamista sekä lainan käyttöä samoin kuin muita tarpeellisiksi katsottuja ehtoja.

38 §

Myyntihintasaamisen ja lainojen irtisanominen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 36 ja 37 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä tämän lain mukaisen valtion myyntihintasaamisen ja valtionlainan maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä, jos velallinen on valtiolta maata ostaessaan tai lainaa hakiessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, luovuttanut kiinteistön osaksi tai kokonaan tai jättänyt noudattamatta 61 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa taikka jos tila on joutunut ulosottoihin myytäväksi. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden määrätä myyntihintasaamisen ja lainan heti takaisin maksettavaksi myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Jos valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen perusteena kuitenkin on lyhennyksen tai koron maksun viivästyminen, valtionlainan takaisinperimisestä ja myyntihintasaamisen irtisanomisesta päättää Valtiokonttori.

Takaisin perittävät 1 momentissa tarkoitettujen valtionlainat saadaan periä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lainvoimaisen päätöksen nojalla ulosottoihin siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007)* säädetään. Tässä laissa tarkoitettujen valtionlainojen erääntyneet maksut saadaan periä

tyksessä ilman eri päätöstä.

Maaseutuelinkeinopiiri voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin menettelystä lainaa tai saamista irtisanottaessa.

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna Lapin lääninhallitusta ja muita valtion viranomaisia.

63 §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiirin tässä laissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinosten valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Velkajärjestelyä ja

sanotussa järjestyksessä ilman eri päätöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin menettelystä lainaa tai saamista irtisanottaessa.

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, *Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna *Lapin aluehallintovirastoa* ja muita valtion viranomaisia.

63 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinosten valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Velkajärjestelyä ja

muita luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat maaseutuelinkeinopiirin päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Myös velkajärjestelyä ja muita maksuhelpotuksia koskevat maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökset ovat maksuttomia.

muita luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Myös velkajärjestelyä ja muita maksuhelpotuksia koskevat maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökset ovat maksuttomia.

65 a §

Säännösten soveltaminen työvoima- ja elinkeinokeskukseen

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee työvoima- ja elinkeinokeskusta ja sen toimialuetta.

65 a §

Säännösten soveltaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään maaseutuelinkeinopiiristä ja sen toimialueesta, koskee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta* ja sen toimialuetta.

70 §

Aikaisemmat panttioikeudet

Milloin tila tai alue on 2 momentissa säädettyin tavoin panttina, tulee maaseutuelinkeinopiirin lähettää asianomaiselle tuomarille ilmoitus panttioikeutta koskevan merkinnän tekemistä varten kiinnitysrekisteriin. Kun saaminen on täysin maksettu, tulee maaseutuelinkeinopiirin lähettää ilmoitus asianomaiselle tuomarille tilan tai alueen vapautumisesta panttivastuusta.

70 §

Aikaisemmat panttioikeudet

Milloin tila tai alue on 2 momentissa säädettyin tavoin panttina, tulee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lähettää asianomaiselle tuomarille ilmoitus panttioikeutta koskevan merkinnän tekemistä varten kiinnitysrekisteriin. Kun saaminen on täysin maksettu, tulee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lähettää ilmoitus asianomaiselle tuomarille tilan tai alueen vapautumisesta panttivastuusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

94.

Laki

Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön maidon ja maitotuotteiden kiintiöjärjestelmän täytäntöönpanosta 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (355/1995) 2, 4 ja 6 § sekä 11 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 435/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Toimivaltainen viranomainen

Tämän lain täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja työvoima- ja elinkeinokeskuksille.

Tämän lain täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*.

Maaseutuvirasto voi jonkin tehtävän tai tehtävryhmän osalta siirtää toimivaltaansa kuuluvia tehtäviä työvoima- ja elinkeinokeskuksille. Viitemäärän ja viitemäärää vastaavan rasvaprosentin (*perusrasvaprosentti*) vahvistaa se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee.

Maaseutuvirasto voi jonkin tehtävän tai tehtävryhmän osalta siirtää toimivaltaansa kuuluvia tehtäviä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille*. Viitemäärän ja viitemäärää vastaavan rasvaprosentin (*perusrasvaprosentti*) vahvistaa se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee.

Ahvenanmaan maakunnassa suorittaa tässä laissa työvoima- ja elinkeinokeskukselle kuuluvat tehtävät lääninhallitus.

Ahvenanmaan maakunnassa suorittaa tässä laissa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* kuuluvat tehtävät *Ahvenanmaan valtionvirasto*.

4 §

4 §

Toimitusten viitemäärä.

Toimitusten viitemäärä

Työvoima- ja elinkeinokeskus vahvistaa neuvoston asetuksen 5 artiklan c alakohdassa tarkoitetun tuottajan hakemuksesta tilakohtaisen viitemäärän ja perusrasvaprosentin tuottajalle, joka ryhtyy neuvoston asetuksen 5 artiklan f alakohdan mukaisesti toimittamaan maitoa e alakohdassa tarkoitetulle ostajalle. Toimitusten viitemäärä on se litramäärä, joka tuottajalla on oikeus asianomaisen vuoden huhtikuun 1 päivänä alkavan 12 kuukauden

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa neuvoston asetuksen 5 artiklan c alakohdassa tarkoitetun tuottajan hakemuksesta tilakohtaisen viitemäärän ja perusrasvaprosentin tuottajalle, joka ryhtyy neuvoston asetuksen 5 artiklan f alakohdan mukaisesti toimittamaan maitoa e alakohdassa tarkoitetulle ostajalle. Toimitusten viitemäärä on se litramäärä, joka tuottajalla on oikeus asianomaisen vuoden huhtikuun 1 päivänä alkavan

jakson, jäljempänä *tuotantopakso*, aikana toimittaa maitoa ilman ylitysmaksua edellä tarkoitettulle ostajalle.

12 kuukauden jakson, jäljempänä *tuotantopakso*, aikana toimittaa maitoa ilman ylitysmaksua edellä tarkoitettulle ostajalle.

6 §

Suoramyyntin viitemäärä

Työvoima- ja elinkeinokeskus vahvistaa tuottajan hakemuksesta tilakohtaisen suoramyyntin viitemäärän tuottajalle, joka harjoittaa neuvoston asetuksen 5 artiklan g alakohdassa tarkoitettua suoramyyntiä. Suoramyyntin viitemäärä on se litramäärä, joka tuottajalla on oikeus tuotantopakson aikana ilman ylitysmaksua myydä tai siirtää maitoa suoraan kuluttajille sekä myydä tai siirtää muita maitotuotteita.

Maaseutuvirasto määrittää vastaavuudet tilalta lähteville juustolle ja muille maitotuotteille kermaa ja voita lukuun ottamatta.

6 §

Suoramyyntin viitemäärä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa tuottajan hakemuksesta tilakohtaisen suoramyyntin viitemäärän tuottajalle, joka harjoittaa neuvoston asetuksen 5 artiklan g alakohdassa tarkoitettua suoramyyntiä. Suoramyyntin viitemäärä on se litramäärä, joka tuottajalla on oikeus tuotantopakson aikana ilman ylitysmaksua myydä tai siirtää maitoa suoraan kuluttajille sekä myydä tai siirtää muita maitotuotteita.

Säännöksiä tilalta lähtevien juustojen ja muiden maitotuotteiden vastaavuuksista kermaa ja voita lukuun ottamatta annetaan Maatalousviraston määräyksellä.

11 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Myös Ahvenanmaan maakunnan lääninhallituksen päätöksestä haetaan muutosta valittamalla valituslautakuntaan.

11 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Myös *Ahvenanmaan valtionviraston* päätöksestä haetaan muutosta valittamalla valituslautakuntaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

95.

Laki**kiinteistönmuodostamislain 72 ja 205 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä huhtikuuta 1995 annetun kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 72 ja 205 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

72 §

Uusjaossa tehdään ne tiet, jotka ovat jaon tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisia.

Uusjaossa voidaan rakentaa osakaskiinteistöjen tarvitsemat vedenhankinta- ja viemärintilalaitteet. Laitteiden rakentamista koskevan suunnitelman laatii tai teettää asianomainen alueellinen ympäristökeskus.

72 §

Uusjaossa tehdään ne tiet, jotka ovat jaon tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisia.

Uusjaossa voidaan rakentaa osakaskiinteistöjen tarvitsemat vedenhankinta- ja viemärintilalaitteet. Laitteiden rakentamista koskevan suunnitelman laatii tai teettää asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

205 §

Kiinteistölle tuleva korvaus kuuluu kiinteistöön.

Jos kiinteistön omistajalle alueen tai osuuden siirtämisen, tilusvaihdon, osittelusta poikkeamisen, maan tai rakennuksen lunastamisen taikka muun sellaisen toimenpiteen johdosta on määrätty maksettavaksi suuruudeltaan merkittävä korvaus ja kiinteistön arvo on edellä tarkoitetun toimenpiteen vuoksi siinä määrin alentunut, että kiinteistöön kohdistuva panttioikeuden haltijan oikeus saattaa vaarantua, on omistajalle tuleva korvaus korkoineen määrättävä tallettavaksi lääninhallitukseen. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on kiinteistöön. Jollei kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuden haltijain antaneen lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on lääninhallituksen jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta ulosottolaissa säädetään.

205 §

Kiinteistölle tuleva korvaus kuuluu kiinteistöön.

Jos kiinteistön omistajalle alueen tai osuuden siirtämisen, tilusvaihdon, osittelusta poikkeamisen, maan tai rakennuksen lunastamisen taikka muun sellaisen toimenpiteen johdosta on määrätty maksettavaksi suuruudeltaan merkittävä korvaus ja kiinteistön arvo on edellä tarkoitetun toimenpiteen vuoksi siinä määrin alentunut, että kiinteistöön kohdistuva panttioikeuden haltijan oikeus saattaa vaarantua, on omistajalle tuleva korvaus korkoineen määrättävä tallettavaksi *aluehallintovirastoon*. Talletettuun korvaukseen on panttioikeuden haltijalla sama oikeus kuin hänellä on kiinteistöön. Jollei kiinteistön omistaja voi näyttää kaikkien panttioikeuden haltijain antaneen lupaa talletetun korvauksen nostamiseen, on *aluehallintoviraston* jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta *ulosottokaareissa (705/2007)* säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

*ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

96.

Laki**eläinsuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/1996) 16 §:n 2 momentti, 18 §, 19 §:n 2 momentti, 20 ja 20 a §, 20 b §:n 3 momentti, 21 ja 23–25 §, 28 §:n 3 momentti, 35, 38, 39 ja 41–44 §, 46 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 momentti, 51 ja 59 § sekä 61 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 20 ja 20 a § sekä 20 b §:n 3 momentti laissa 220/2003, 28 §:n 3 momentti, 35 ja 38 § sekä 61 §:n 3 momentti laissa 300/2006, 39 § ja 48 §:n 1 momentti laissa 1430/2006, 44 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 51 § laissa 1194/1996 ja mainitussa laissa 300/2006 sekä 59 § osaksi mainitussa laissa 300/2006 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 §

16 §

*Eläinkilpailut**Eläinkilpailut*

Lääninhallitus voi tarvittaessa kilpailujen järjestäjän kustannuksella määrätä eläinlääkäriin kilpailutilaisuuteen valvomaan eläinsuojelusäännösten ja -määräysten noudattamista.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa kilpailujen järjestäjän kustannuksella määrätä eläinlääkäriin kilpailutilaisuuteen valvomaan eläinsuojelusäännösten ja -määräysten noudattamista.

18 §

18 §

*Eläimen luovuttaminen palkintona**Eläimen luovuttaminen palkintona*

Eläimen luovuttaminen arpajais- tai kilpailuvoittona on kielletty. Lääninhallitus voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia kiellosta.

Eläimen luovuttaminen arpajais- tai kilpailuvoittona on kielletty. *Aluehallintovirasto* voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia kiellosta.

19 §

19 §

*Eläinten pitäminen näytteillä ja käyttäminen esityksissä**Eläinten pitäminen näytteillä ja käyttäminen esityksissä*

Sen estämättä, mitä 1 momentissa sääde-

Sen estämättä, mitä 1 momentissa sääde-

tään, kunnaneläinlääkäri voi erityisestä syystä antaa luvan sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan, josta eläimelle voi aiheutua vähäistä kipua tai tuskaa. Jos 1 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoitetaan useamman kunnan alueella, on lupa kuitenkin haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa, jos lupaehtoja ei noudateta.

tään, kunnaneläinlääkäri voi erityisestä syystä antaa luvan sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan, josta eläimelle voi aiheutua vähäistä kipua tai tuskaa. Jos 1 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoitetaan useamman kunnan alueella, on lupa kuitenkin haettava *siltä aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueella* toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa, jos lupaehtoja ei noudateta.

20 §

Eläintarhat ja pysyvät eläinnäyttelyt

Eläintarhalla tarkoitetaan tässä laissa seläista pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä pääasiassa luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä. *Pysyvällä eläinnäyttelyllä* tarkoitetaan pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä yksinomaan tai pääasiassa muita kuin luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä tai jossa näytteillä pidettävä luonnonvaraisten eläinten tai eläinlajien määrä on vähäinen.

Eläimiä saadaan pitää näytteillä eläintarhassa tai pysyvässä eläinnäyttelyssä vain lääninhallituksen luvalla. Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella eläintarha tai pysyvä eläinnäyttely sijaitsee.

Eläintarhan tulee osaltaan edistää luonnonvaraisen eläimistön suojelua ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä. Tässä tarkoituksessa eläintarhan tulee antaa yleisölle tietoa näytteillä pidettävistä lajeista ja niiden luonnollisista elinolosuhteista. Eläintarhan tulee lisäksi osallistua:

- 1) eläinlajien suojelua edistävään tutkimukseen;
- 2) eläinlajien suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen;
- 3) lajien suojeluun liittyvään tietojen vaihtoon; tai
- 4) milloin se on tarkoituksenmukaista, eläinlajien vankeudessa kasvattamiseen, kannan uudelleen istuttamiseen tai lajien luontoon palauttamiseen.

20 §

Eläintarhat ja pysyvät eläinnäyttelyt

Eläintarhalla tarkoitetaan tässä laissa seläista pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä pääasiassa luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä. *Pysyvällä eläinnäyttelyllä* tarkoitetaan pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä yksinomaan tai pääasiassa muita kuin luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä tai jossa näytteillä pidettävä luonnonvaraisten eläinten tai eläinlajien määrä on vähäinen.

Eläimiä saadaan pitää näytteillä eläintarhassa tai pysyvässä eläinnäyttelyssä vain *aluehallintoviraston* luvalla. Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava *siltä aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueella* eläintarha tai pysyvä eläinnäyttely sijaitsee.

Eläintarhan tulee osaltaan edistää luonnonvaraisen eläimistön suojelua ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä. Tässä tarkoituksessa eläintarhan tulee antaa yleisölle tietoa näytteillä pidettävistä lajeista ja niiden luonnollisista elinolosuhteista. Eläintarhan tulee lisäksi osallistua:

- 1) eläinlajien suojelua edistävään tutkimukseen;
- 2) eläinlajien suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen;
- 3) lajien suojeluun liittyvään tietojen vaihtoon; tai
- 4) milloin se on tarkoituksenmukaista, eläinlajien vankeudessa kasvattamiseen, kannan uudelleen istuttamiseen tai lajien luontoon palauttamiseen.

Sen lisäksi, mitä 39 §:ssä säädetään tarkastuksesta, lääninhallituksella on oikeus tarkastaa 3 momentissa tarkoitettujen vaatimusten noudattamista eläintarhassa.

Sen lisäksi, mitä 39 §:ssä säädetään tarkastuksesta, *aluehallintovirastolla* on oikeus tarkastaa 3 momentissa tarkoitettujen vaatimusten noudattamista eläintarhassa.

20 a §

Sirkukset ja kiertävät eläinnäyttelyt

Eläimiä saadaan käyttää sirkuksessa ja muussa siihen verrattavassa näytöksessä, jossa näytetään eläimille opetettuja taitoja, sekä pitää näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä vain lääninhallituksen luvalla. Jos jollekin eläinlajille ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan järjestää eläinsuojellisesti hyväksyttäviä olosuhteita sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai jos jonkin eläinlajin käyttämistä sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan pitää eläinsuojellisesti hyväksyttävänä, maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan kieltää eläinlajin käyttäminen sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai pitäminen näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä.

Lupa kotimaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka eläinnäyttelyn omistajan kotipaikka. Lupa ulkomaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueelta ulkomainen sirkus, muu siihen verrattava näytös tai kiertävä eläinnäyttely tulee maahan.

20 b §

Eläintarhaa, pysyvää tai kiertävää eläinnäyttelyä ja sirkusta koskeva lupahakemus, luvan myöntäminen ja peruuttaminen

Lupa eläintarhan, pysyvän tai kiertävän eläinnäyttelyn tai sirkuksen pitämiseen

20 a §

Sirkukset ja kiertävät eläinnäyttelyt

Eläimiä saadaan käyttää sirkuksessa ja muussa siihen verrattavassa näytöksessä, jossa näytetään eläimille opetettuja taitoja, sekä pitää näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä vain *aluehallintoviraston* luvalla. Jos jollekin eläinlajille ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan järjestää eläinsuojellisesti hyväksyttäviä olosuhteita sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai jos jonkin eläinlajin käyttämistä sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan pitää eläinsuojellisesti hyväksyttävänä, maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan kieltää eläinlajin käyttäminen sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai pitäminen näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä.

Lupa kotimaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava *siltä aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueella* on sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka eläinnäyttelyn omistajan kotipaikka. Lupa ulkomaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava *siltä aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueelta* ulkomainen sirkus, muu siihen verrattava näytös tai kiertävä eläinnäyttely tulee maahan.

20 b §

Eläintarhaa, pysyvää tai kiertävää eläinnäyttelyä ja sirkusta koskeva lupahakemus, luvan myöntäminen ja peruuttaminen

Lupa eläintarhan, pysyvän tai kiertävän eläinnäyttelyn tai sirkuksen pitämiseen

myönnetään, jos toiminta täyttää tässä laissa ja sen nojalla eläinten pitopaikoille ja hoidolle asetettavat vaatimukset. Eläintarhaluvan edellytyksenä on lisäksi 20 §:n 3 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen ja sirkusluvan edellytyksenä eläinten kohtelulle tässä laissa tai sen nojalla asetettavien vaatimusten täyttyminen. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai sen nojalla asetettavia eläinsuojeluvaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja toiminnanharjoittaja ei korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Lupa voidaan kuitenkin peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea välittömästi, jos eläinten hyvinvoinnin turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. Lääninhallituksen on tarkastettava eläintarha, pysyvä eläinnäyttely, kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja ennen luvan peruuttamista tai muuta luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaan koskevan asian ratkaisemista. Lääninhallituksen on valvottava lupaehtojen noudattamista säännöllisin tarkastuksin.

myönnetään, jos toiminta täyttää tässä laissa ja sen nojalla eläinten pitopaikoille ja hoidolle asetettavat vaatimukset. Eläintarhaluvan edellytyksenä on lisäksi 20 §:n 3 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen ja sirkusluvan edellytyksenä eläinten kohtelulle tässä laissa tai sen nojalla asetettavien vaatimusten täyttyminen. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai sen nojalla asetettavia eläinsuojeluvaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja toiminnanharjoittaja ei korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Lupa voidaan kuitenkin peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea välittömästi, jos eläinten hyvinvoinnin turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. *Aluehallintoviraston* on tarkastettava eläintarha, pysyvä eläinnäyttely, kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja ennen luvan peruuttamista tai muuta luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaan koskevan asian ratkaisemista. *Aluehallintoviraston* on valvottava lupaehtojen noudattamista säännöllisin tarkastuksin.

21 §

Lihan, munien ja siitospeläinten tuotantotarhat

Asetuksella säädetään siitä, mihin luonnonvaraisiin nisäkäs- ja lintulajeihin kuuluvia eläimiä saadaan ottaa tarhattavaksi lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuotantotarkoituksessa.

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten tarhaamisesta lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuottamiseksi on toiminnanharjoittajan hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sen läänin lääninhallituk-

21 §

Lihan, munien ja siitospeläinten tuotantotarhat

Siitä, mihin luonnonvaraisiin nisäkäs- ja lintulajeihin kuuluvia eläimiä saadaan ottaa tarhattavaksi lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuotantotarkoituksessa, *säädetään valtioneuvoston asetuksella.*

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten tarhaamisesta lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuottamiseksi on toiminnanharjoittajan hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille

selle, jonka alueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset lääninhallitukselle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä ilmoituksen tehtäväksi myös muusta kuin tässä pykälässä tarkoitettusta tarhauksesta.

23 §

Riistanhoidolliset tarhat

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten riistanhoidollista tarhausta harjoittavan on hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset lääninhallitukselle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan asetuksella.

24 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- tai harrastuseläinten myymistä harjoittavan on hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella toimintaa harjoitetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään eläinten myymisestä, koskee myös eläinten välittämistä, vuokraamista, kasvattamista, valmentamista ja kouluttamista sekä säilytettäväksi ja hoidettavaksi ottamista ja opetuksen antamista eläinten käytössä.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, minkälaista toimintaa on pidettävä ammattimaisena tai muutoin laajassa mi-

aluehallintovirastolle, jonka toimialueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset *aluehallintovirastolle* tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan *valtioneuvoston* asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä ilmoituksen tehtäväksi myös muusta kuin tässä pykälässä tarkoitettusta tarhauksesta.

23 §

Riistanhoidolliset tarhat

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten riistanhoidollista tarhausta harjoittavan on hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille *aluehallintovirastolle, jonka toimialueella* tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset *aluehallintovirastolle* tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan *valtioneuvoston* asetuksella.

24 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- tai harrastuseläinten myymistä harjoittavan on hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille *aluehallintovirastolle, jonka toimialueella* toimintaa harjoitetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään eläinten myymisestä, koskee myös eläinten välittämistä, vuokraamista, kasvattamista, valmentamista ja kouluttamista sekä säilytettäväksi ja hoidettavaksi ottamista ja opetuksen antamista eläinten käytössä.

Tarkempia säännöksiä siitä, minkälaista toimintaa on pidettävä ammattimaisena tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvana, voi-

tassa tapahtuvana.

Tarkemmat säännökset lääninhallitukselle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan asetuksella.

daan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tarkemmat säännökset *aluehallintovirastolle* tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan *valtioneuvoston* asetuksella.

25 §

Ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat määräykset ja toiminnan kieltäminen

Lääninhallitus voi 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tarkastettuaan antaa toiminnan harjoittajalle eläinsuojelullisten haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä. Jos toiminta ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia eikä toiminnanharjoittaja annetussa määräajassa korjaa toiminnassa olevia puutteita, lääninhallitus voi toiminnanharjoittajaa kuultuaan kieltää toiminnan harjoittamisen.

25 §

Ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat määräykset ja toiminnan kieltäminen

Aluehallintovirasto voi 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tarkastettuaan antaa toiminnan harjoittajalle eläinsuojelullisten haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä. Jos toiminta ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia eikä toiminnanharjoittaja annetussa määräajassa korjaa toiminnassa olevia puutteita, *aluehallintovirasto* voi toiminnanharjoittajaa kuultuaan kieltää toiminnan harjoittamisen.

28 §

Eläinten maahantuonti

Elintarviketurvallisuusvirasto tai lääninhallitus voi eläimen omistajan tai haltijan kustannuksella määrätä teetettäväksi 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. Teettämisessä noudatetaan muutoin soveltuvin osin uhkasakkolain (1113/1990) säännöksiä.

28 §

Eläinten maahantuonti

Elintarviketurvallisuusvirasto tai *aluehallintovirasto* voi eläimen omistajan tai haltijan kustannuksella määrätä teetettäväksi 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. *Teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaisissa (1113/1990).*

35 §

Lääninhallitus

Lääninhallitus huolehtii tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta läänin alueella.

35 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta *toimialueellaan.*

38 §

Eläinsuojeluvalvoja

Lääninhallitus voi määräämillään ehdoilla myöntää oikeuden eläinsuojeluvalvojana suorittaa 39 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia sille, jolla on koulutuksen tai käytännön kokemuksen kautta hankittu riittävä perehtyneisyys tarkastuksen kohteena olevaan eläinlajiin ja sen pidolle asetettaviin eläinsuojeluvaatimuksiin ja joka on suorittanut Elintarviketurvallisuusviraston järjestämän eläinsuojelutarkastuksen tekemistä koskevan eläinsuojeluvalvojakurssin. Tarkastusoikeus voi koskea eläinsuojeluvalvojan pätevyuden mukaan joko yksittäistä tai useampaa eläinlajia. Eläinsuojeluvalvojalla ei ole oikeutta tehdä tarkastusta kotirauhan piirissä.

Eläinsuojeluvalvoja vastaa tarkastuksessa aiheuttamastaan vahingosta siten kuin vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään, ja hänellä on oltava vakuutus tarkastuksissa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalta. Eläinsuojeluvalvojan sovelletaan tämän lain mukaista tarkastusta suorittaessaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Lääninhallitus voi peruuttaa myöntämänsä oikeuden, jos eläinsuojeluvalvoja laiminlyö lääninhallituksen määräämien ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tarkastusta koskevia velvoitteitaan. Oikeus voidaan peruuttaa myös muusta perustelusta syystä.

39 §

Tarkastus

Jos on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan tai käytetään tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, lääninhallituksella, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus.

Ilman epäilyäkin lääninhallituksella, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla

38 §

Eläinsuojeluvalvoja

Aluehallintovirasto voi määräämillään ehdoilla myöntää oikeuden eläinsuojeluvalvojana suorittaa 39 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia sille, jolla on koulutuksen tai käytännön kokemuksen kautta hankittu riittävä perehtyneisyys tarkastuksen kohteena olevaan eläinlajiin ja sen pidolle asetettaviin eläinsuojeluvaatimuksiin ja joka on suorittanut Elintarviketurvallisuusviraston järjestämän eläinsuojelutarkastuksen tekemistä koskevan eläinsuojeluvalvojakurssin. Tarkastusoikeus voi koskea eläinsuojeluvalvojan pätevyuden mukaan joko yksittäistä tai useampaa eläinlajia. Eläinsuojeluvalvojalla ei ole oikeutta tehdä tarkastusta kotirauhan piirissä.

Eläinsuojeluvalvoja vastaa tarkastuksessa aiheuttamastaan vahingosta siten kuin vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään, ja hänellä on oltava vakuutus tarkastuksissa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalta. Eläinsuojeluvalvojan sovelletaan tämän lain mukaista tarkastusta suorittaessaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Aluehallintovirasto voi peruuttaa myöntämänsä oikeuden, jos eläinsuojeluvalvoja laiminlyö *aluehallintoviraston* määräämien ehtojen noudattamisen tai muutoin olennaisella tavalla rikkoo tarkastusta koskevia velvoitteitaan. Oikeus voidaan peruuttaa myös muusta perustelusta syystä.

39 §

Tarkastus

Jos on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan tai käytetään tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, *aluehallintovirastolla*, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus.

Ilman epäilyäkin *aluehallintovirastolla*, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisi-

ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus sirkuksessa, eläintarhassa, pysyvissä ja kiertävässä eläinnäyttelyssä, eläinkilpailuissa, 16 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa sekä esityksessä ja näytöksessä, jossa eläimiä on mukana, sekä siellä, missä harjoitetaan 21, 23 tai 24 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Ilman epäilyäkin tarkastuseläinlääkärillä on oikeus suorittaa tarkastus kaikissa eläintiloissa teurastamon tai teurastuspaikan alueella.

Tarkastuksen suorittajalla on oikeus päästä tiloihin, joissa eläintä pidetään, ja ottaa korvauksetta tarkastusta varten tarvittavia näytteitä. Tarkastuksessa voidaan tarkastaa eläin, sen pitopaikka sekä eläintä varten tarkoitetut ravinto, juotava, varusteet ja välineet.

Kotirauhan piirissä tässä pykälässä tarkoitettua tarkastuksen saa suorittaa ja näytteen ottaa vain viranomainen ja tarkastuksen saa suorittaa ja näytteen ottaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on aiheutta epäillä eläimen omistajan tai haltijan syyllistyvän tämän lain vastaiseen, rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn. Eläinsuojeluvalvoja voi tarkastusoikeutensa rajoissa tarvittaessa avustaa viranomaista kotirauhan piiriin kohdistuvan tarkastuksen suorittamisessa.

41 §

Ilmoitukset

Jos eläinsuojeluvalvoja tekemässään tarkastuksessa havaitsee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, on hänen ilmoitettava siitä lääninhallitukselle, kunnaneläinlääkärille, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalle viranhaltijalle tai poliisille, joiden on tarvittaessa ryhdyttävä asiassa 42–44 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jos tarkastuseläinlääkäri epäilee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, on hänen ilmoitettava asiasta sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella eläintenpitoyksikkö sijaitsee.

silla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus sirkuksessa, eläintarhassa, pysyvissä ja kiertävässä eläinnäyttelyssä, eläinkilpailuissa, 16 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa sekä esityksessä ja näytöksessä, jossa eläimiä on mukana, sekä siellä, missä harjoitetaan 21, 23 tai 24 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Ilman epäilyäkin tarkastuseläinlääkärillä on oikeus suorittaa tarkastus kaikissa eläintiloissa teurastamon tai teurastuspaikan alueella.

Tarkastuksen suorittajalla on oikeus päästä tiloihin, joissa eläintä pidetään, ja ottaa korvauksetta tarkastusta varten tarvittavia näytteitä. Tarkastuksessa voidaan tarkastaa eläin, sen pitopaikka sekä eläintä varten tarkoitetut ravinto, juotava, varusteet ja välineet.

Kotirauhan piirissä tässä pykälässä tarkoitettua tarkastuksen saa suorittaa ja näytteen ottaa vain viranomainen ja tarkastuksen saa suorittaa ja näytteen ottaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on aiheutta epäillä eläimen omistajan tai haltijan syyllistyvän tämän lain vastaiseen, rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn. Eläinsuojeluvalvoja voi tarkastusoikeutensa rajoissa tarvittaessa avustaa viranomaista kotirauhan piiriin kohdistuvan tarkastuksen suorittamisessa.

41 §

Ilmoitukset

Jos eläinsuojeluvalvoja tekemässään tarkastuksessa havaitsee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, on hänen ilmoitettava siitä *aluehallintovirastolle*, kunnaneläinlääkärille, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalle viranhaltijalle tai poliisille, *jonka* on tarvittaessa ryhdyttävä asiassa 42–44 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jos tarkastuseläinlääkäri epäilee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, on hänen ilmoitettava asiasta *sille aluehallintovirastolle*, jonka *toimialueella* eläintenpitoyksikkö sijaitsee.

42 §

Kiellot ja määräykset

Jos 39 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, lääninhallitus, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi kieltää eläimen omistajaa tai haltijaa jatkamasta tai toistamasta tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaista menettelyä taikka määrätä eläimen omistajan tai haltijan määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

43 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lääninhallitus voi omasta aloitteestaan tai kunnaneläinlääkärin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkärin tai poliisin pyynnöstä tehostaa 42 §:n nojalla annettua kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakko ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakko-
laissa säädetään.

44 §

Kiireelliset toimenpiteet

Jos eläinsuojelulliset syyt vaativat, lääninhallitus, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi 42 §:n säännöksistä poiketen ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa eläimelle voidaan hankkia hoitoa muualta tai hoitaja taikka rehua tai muita eläimen hyvinvoinnin kannalta ehdottoman välttämättömiä aineita taikka, jos se ei ole mahdollista tai tarkoituk-

42 §

Kiellot ja määräykset

Jos 39 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, *aluehallintovirasto*, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi kieltää eläimen omistajaa tai haltijaa jatkamasta tai toistamasta tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaista menettelyä taikka määrätä eläimen omistajan tai haltijan määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

43 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Aluehallintovirasto voi omasta aloitteestaan tai kunnaneläinlääkärin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkärin tai poliisin pyynnöstä tehostaa 42 §:n nojalla annettua kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

*Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään muutoin uhkasakko-
laissa.*

44 §

Kiireelliset toimenpiteet

Jos eläinsuojelulliset syyt vaativat, *aluehallintovirasto*, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi 42 §:n säännöksistä poiketen ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa eläimelle voidaan hankkia hoitoa muualta tai hoitaja taikka rehua tai muita eläimen hyvinvoinnin kannalta ehdottoman välttämättömiä aineita taikka, jos se ei ole mahdollista tai

senmukaista, eläin voidaan lopettaa tai toimittaa teurastettavaksi taikka myydä huutokaupalla tai *muuten* käyvästä hinnasta.

tarkoituksenmukaista, eläin voidaan lopettaa tai toimittaa teurastettavaksi taikka myydä huutokaupalla tai käyvästä hinnasta *muuten*.

46 §

Haltuunotto ja hävittäminen

Lääninhallituksella, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, tarkastuseläinlääkärillä ja poliisilla on oikeus ottaa haltuun 12 §:ssä tarkoitettu laite, väline tai aine. Laitteen, välineen tai aineen omistajan tai haltijan kuulemisesta ennen haltuunottopäätöksen tekemistä sekä päätöksen tiedoksiantamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 45 §:ssä säädetään.

46 §

Haltuunotto ja hävittäminen

Aluehallintovirastolla, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, tarkastuseläinlääkärillä ja poliisilla on oikeus ottaa haltuun 12 §:ssä tarkoitettu laite, väline tai aine. Laitteen, välineen tai aineen omistajan tai haltijan kuulemisesta ennen haltuunottopäätöksen tekemistä sekä päätöksen tiedoksiantamisesta on *vastaavasti* voimassa, mitä *niistä* 45 §:ssä säädetään.

48 §

Selvitykset ja tutkimukset

Elintarviketurvallisuusvirasto ja lääninhallitus voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä virkaeläinlääkärit suorittamaan selvityksiä ja tutkimuksia sellaisissa eläintenpitoyksiköissä, joissa pidetään eläimiä elinkeinonharjoittamisen tarkoituksessa, sekä teurastamoissa ja teurastuspaikoissa.

48 §

Selvitykset ja tutkimukset

Elintarviketurvallisuusvirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä virkaeläinlääkärit suorittamaan selvityksiä ja tutkimuksia sellaisissa eläintenpitoyksiköissä, joissa pidetään eläimiä elinkeinonharjoittamisen tarkoituksessa, sekä teurastamoissa ja teurastuspaikoissa.

51 §

Valitus

Elintarviketurvallisuusviraston, lääninhallituksen, kunnaneläinlääkäriin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkäriin, rajaeläinlääkäriin ja poliisin tämän lain nojalla tekemään päätökseen

51 §

Valitus

Elintarviketurvallisuusviraston, *aluehallintoviraston*, kunnaneläinlääkäriin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkäriin, rajaeläinlääkäriin ja poliisin tämän lain nojalla tekemään pää-

haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

tökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

59 §

Palkkiot

Kunnaneläinlääkärillä on oikeus saada 39 §:n nojalla suorittamastaan tarkastuksesta palkkiota ja korvausta siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista annetussa asetuksessa (1269/89) säädetään.

Samanlainen oikeus on myös Elintarviketurvallisuusviraston ja lääninhallituksen määräämällä eläinlääkärillä, joka on suorittanut 48 §:ssä tarkoitetun selvityksen tai tutkimuksen.

59 §

Palkkiot

Kunnaneläinlääkärillä on oikeus saada 39 §:n nojalla suorittamastaan tarkastuksesta palkkiota ja korvausta siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista *erikseen* säädetään.

Samanlainen oikeus on myös Elintarviketurvallisuusviraston ja *aluehallintoviraston* määräämällä eläinlääkärillä, joka on suorittanut 48 §:ssä tarkoitetun selvityksen tai tutkimuksen.

61 §

Vahingonkorvaus

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös Elintarviketurvallisuusviraston tai lääninhallituksen tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittamaan määräämän eläinlääkärin mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja korvausten takaisinperintään.

61 §

Vahingonkorvaus

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös Elintarviketurvallisuusviraston tai *aluehallintoviraston* tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittamaan määräämän eläinlääkärin mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja korvausten takaisinperintään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

97.

Laki

metsälain 14 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1996 annetun metsälain (1093/1996) 14 b §, sellaisena
kuin se on laissa 552/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 b §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkäyttöilmoitus kohdistuu alueellisen ympäristökeskuksen metsäkeskukselle toimittamassa asiakirjassa mainittuun liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava tästä alueelliselle ympäristökeskukselle, maanomistajalle sekä tiedossaan olevalle maanomistajan edustajalle ja metsänhakkuoikeuden haltijalle.

Ehdotus

14 b §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkäyttöilmoitus kohdistuu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* metsäkeskukselle toimittamassa asiakirjassa mainittuun liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava tästä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, maanomistajalle sekä tiedossaan olevalle maanomistajan edustajalle ja metsänhakkuoikeuden haltijalle.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

98.

Laki**eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 4 ja 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1192/1996) 4 ja 18 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 297/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rajaeläinlääkärillä* tämän lain mukaisia tehtäviä suorittavaa Elintarviketurvallisuusviraston palveluksessa olevaa tai Elintarviketurvallisuusviraston tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamaa laillistettua eläinlääkärinä ja tämän sijaista; sekä

1) *rajaeläinlääkärillä* tämän lain mukaisia tehtäviä suorittavaa Elintarviketurvallisuusviraston palveluksessa olevaa tai Elintarviketurvallisuusviraston tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamaa laillistettua eläinlääkärinä ja tämän sijaista; sekä

2) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvallisuusvirastoa, rajaeläinlääkärinä, tullilaitosta, lääninhallitusta, 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta valtion, kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, jonka kanssa maa- ja metsätalousministeriö on sopinut tarkastusten tekemisestä hyväksytyissä satamissa sekä 18 §:ssä tarkoitettua tehtävää suorittavaa kunnaneläinlääkärinä.

2) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvallisuusvirastoa, rajaeläinlääkärinä, tullilaitosta, *aluehallintovirastoa*, 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta valtion, kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, jonka kanssa maa- ja metsätalousministeriö on sopinut tarkastusten tekemisestä hyväksytyissä satamissa sekä 18 §:ssä tarkoitettua tehtävää suorittavaa kunnaneläinlääkärinä.

18 §

18 §

*Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet**Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet*

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä sellaisen eläimen tai tavarana, joka on tuotu maahan ja jonka osalta havaitaan tai on syytä epäillä olevan eläintautien leviämisen vaaraa, vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi. Samaa menettelyä sovelletaan myös mainitulla tavalla maahan tuodun eläi-

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä sellaisen eläimen tai tavarana, joka on tuotu maahan ja jonka osalta havaitaan tai on syytä epäillä olevan eläintautien leviämisen vaaraa, vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi. Samaa menettelyä sovelletaan myös mainitulla tavalla maahan tuodun eläi-

men jälkeläisiin, alkioihin, sukusoluihin sekä eläimestä saataviin tuotteisiin.

Jos 1 momentissa tarkoitetun eläimen tai tavaran todetaan aiheuttavan tai sen osalta on syytä epäillä aiheutuvan eläintautilain (55/1980) nojalla määriteltyjen vastustettavien eläintautien leviämisen vaaraa, on lääninhallituksen ja kunnaneläinlääkärin ryhdyttävä asiassa annettujen säännösten ja Elintarviketurvallisuusviraston määräysten mukaisesti eläintautilain mukaisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

men jälkeläisiin, alkioihin, sukusoluihin sekä eläimestä saataviin tuotteisiin.

Jos 1 momentissa tarkoitetun eläimen tai tavaran todetaan aiheuttavan tai sen osalta on syytä epäillä aiheutuvan eläintautilain (55/1980) nojalla määriteltyjen vastustettavien eläintautien leviämisen vaaraa, on *aluehallintoviraston* ja kunnaneläinlääkärin ryhdyttävä asiassa annettujen säännösten ja Elintarviketurvallisuusviraston määräysten mukaisesti eläintautilain mukaisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

99.

Laki**eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun lain (617/1997) 4 §:n 9 kohta, 6, 7 ja 27–30 §, 31 §:n 1 momentti sekä 32 ja 33 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 9 kohta ja 6 § laissa 299/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvallisuusvirastoa, Lääkelaitosta, lääninhallitusta ja lääninhallituksen valvontatehtävään määräämää eläinlääkärinä.

9) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvallisuusvirastoa, Lääkelaitosta, *aluehallintovirastoa* ja *aluehallintoviraston* valvontatehtävään määräämää eläinlääkärinä.

6 §

6 §

*Lääninhallitus**Aluehallintovirasto*

Lääninhallitus huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta läänin alueella.

Aluehallintovirasto huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta *toimialueellaan*.

7 §

7 §

*Eläinlääkärit**Eläinlääkärit*

Lääninhallitus voi käyttää apunaan valvontatehtävien suorittamisessa tähän tehtävään määräämiään eläinlääkäreitä. Lääninhallituksen valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri on tässä tehtävässään lääninhallituksen ohjauksen ja valvonnan alainen sekä toimii virkavastuulla.

Aluehallintovirasto voi käyttää apunaan valvontatehtävien suorittamisessa tähän tehtävään määräämiään eläinlääkäreitä. *Aluehallintoviraston* valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri on tässä tehtävässään *aluehallintoviraston* ohjauksen ja valvonnan alainen. *Eläinlääkäriin sovelletaan hänen suorittaessaan valvontatehtävää rikosoikeudellista vir-*

Lääninhallituksen valvontatehtävään määrämällä eläinlääkärillä on oikeus saada suorittamastaan tehtävästä korvaus siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista annetussa asetuksessa (1269/1989) säädetään.

kavastuuta koskevia säännöksiä.

Aluehallintoviraston valvontatehtävään määrämällä eläinlääkärillä on oikeus saada suorittamastaan tehtävästä korvaus siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista *erikseen* säädetään.

27 §

Määräykset ja kiellot

Jos tuotantoeläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä välinettä, lääninhallitus voi määrätä eläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi. Lääninhallitus voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. Lääninhallitus voi lisäksi kieltää tehtävien tutki-musten ja selvitysten ajaksi tuotantotilan muiden tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, lääninhallitus voi määrätä tuotantotilan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on rajoitettu tämän lain nojalla.

Jos tuotantotilalta peräisin olevasta eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, lääninhallitus voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain no-

27 §

Määräykset ja kiellot

Jos tuotantoeläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä välinettä, *aluehallintovirasto* voi määrätä eläimen lopetettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi. *Aluehallintovirasto* voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. *Aluehallintovirasto* voi lisäksi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantotilan muiden tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, *aluehallintovirasto* voi määrätä tuotantotilan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on rajoitettu tämän lain nojalla.

Jos tuotantotilalta peräisin olevasta eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, *aluehallintovirasto* voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain no-

jalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos tuotantotilalta peräisin olevista eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, lääninhallitus voi määrätä tuotantotilan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät tuotantotilat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan.

jalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos tuotantotilalta peräisin olevista eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, *aluehallintovirasto* voi määrätä tuotantotilan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät tuotantotilat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan.

28 §

Kiireelliset toimenpiteet

Kiireellisissä tapauksissa lääninhallituksen valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri voi kieltää 27 §:ssä tarkoitettujen tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Eläinlääkäriin on viipymättä saatettava tekemänsä päätös lääninhallituksen ratkaistavaksi. Päätöstä on noudatettava, kunnes lääninhallitus on ratkaissut asian. Lääninhallituksen on käsiteltävä asia kiireellisenä.

29 §

Kuuleminen

Ennen 27 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä lääninhallituksen ja ennen 28 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä lääninhallituksen valvontatehtävään määräämän eläinlääkäriin on varattava eläimen omistajalle tai haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Kiireellisissä tapauksissa eläimen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi vain, jos tämä on viivytyksettä tavattavissa. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava eläimen omistajalle tai haltijalle.

30 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lääninhallitus voi asettaa 27 ja 28 §:n no-

28 §

Kiireelliset toimenpiteet

Kiireellisissä tapauksissa *aluehallintoviraston* valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri voi kieltää 27 §:ssä tarkoitettujen tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Eläinlääkäriin on viipymättä saatettava tekemänsä päätös *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi. Päätöstä on noudatettava, kunnes *aluehallintovirasto* on ratkaissut asian. *Aluehallintoviraston* on käsiteltävä asia kiireellisenä.

29 §

Kuuleminen

Ennen 27 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä *aluehallintoviraston* ja ennen 28 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä *aluehallintoviraston* valvontatehtävään määräämän eläinlääkäriin on varattava eläimen omistajalle tai haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Kiireellisissä tapauksissa eläimen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi vain, jos tämä on viivytyksettä tavattavissa. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava eläimen omistajalle tai haltijalle.

30 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Aluehallintovirasto voi asettaa 27 ja 28 §:n

jalla annetun määräyksen tai kiellon tehos-
teeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

Uhkasakkoon ja teettämisuhaan sovelle-
taan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) sää-
detään.

31 §

Haltuunotto

Lääninhallituksen on 27 §:n 1 ja 2 momen-
tissa tarkoitetuissa tapauksissa otettava tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa oleva rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävä väline haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai että eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

nojalla annetun määräyksen tai kiellon tehos-
teeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

*Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään
muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).*

31 §

Haltuunotto

*Aluehallintoviraston on 27 §:n 1 ja 2 mo-
mentissa tarkoitetuissa tapauksissa otettava tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa oleva rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävä väline haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai että eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.*

32 §

*Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja
käyttäminen*

Haltuunotettu omaisuus voidaan tarvittaessa säilyttää tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan luona sopivalla tavalla merkittynä taikka sinetöidyssä tai muuten merkityssä varastotilassa.

Lääninhallitus päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai jos haltuunotetun eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, haltuunotettu omaisuus on määrättävä hävitettäväksi. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

32 §

*Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja
käyttäminen*

Haltuunotettu omaisuus voidaan tarvittaessa säilyttää tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan luona sopivalla tavalla merkittynä taikka sinetöidyssä tai muuten merkityssä varastotilassa.

Aluehallintovirasto päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai jos haltuunotetun eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, haltuunotettu omaisuus on määrättävä hävitettäväksi. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

33 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Lääninhallituksen valvontatehtävään määräämän eläinlääkärin 28 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

Lääninhallituksen päätökseen haetaan muutosta lääninoikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

33 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämän eläinlääkärin 28 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

Aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta *hallinto-oikeudelta* noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

100.

Laki**peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan peruskuivatustoiminnan tukemisesta 24 päivänä lokakuuta 1997 annetun lain (947/1997) 3 §:n 5 kohta, 11 ja 16 §, 17 §:n 1 ja 2 momentti, 18 §:n 5 momentti, 23–25 ja 27 § sekä 29 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 18 §:n 5 momentti ja 23 § laissa 82/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *valtiontyöllä* tämän lain mukaista tukea saavaa peruskuivatushanketta, jossa toteuttajana on alueellinen ympäristökeskus ja työn vastaanottajana ojitusyhtiö;

11 §

Valtiontyön luovuttaminen

Valtiontyön valmistuttua pidetään alueellisen ympäristökeskuksen ja ojitusyhtiön kesken luovutuskokous. Luovutuskokouksessa päätetään työn luovuttamisesta yhtiölle, jolle samalla siirtyy vastuu hankkeen hoidosta. Luovutuskokouksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

16 §

Valtionlainan jakaminen ja panttivastuun muuttaminen

Jos tämän lain mukaisesta samasta valtionlainasta ja sen korosta panttina olevat kiin-

Ehdotus

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *valtiontyöllä* tämän lain mukaista tukea saavaa peruskuivatushanketta, jossa toteuttajana on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ja työn vastaanottajana ojitusyhtiö;

11 §

Valtiontyön luovuttaminen

Valtiontyön valmistuttua pidetään *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ja ojitusyhtiön kesken luovutuskokous. Luovutuskokouksessa päätetään työn luovuttamisesta yhtiölle, jolle samalla siirtyy vastuu hankkeen hoidosta. Luovutuskokouksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

16 §

Valtionlainan jakaminen ja panttivastuun muuttaminen

Jos tämän lain mukaisesta samasta valtionlainasta ja sen korosta panttina olevat kiin-

teistöt kuuluvat eri omistajille, saadaan laina jakaa tällaisten kiinteistön omistajien kesken, jos omistajat siitä sopivat, työvoimaja elinkeinokeskus hyväksyy sopimuksen ja sellaisen panttioikeuksien ja erityisten oikeuksien haltijat, joiden asema heikkenee, antavat jakamiseen suostumuksensa.

Valtion puolesta voidaan hyväksyä lainan jakaminen tai antaa suostumus panttivastuusta vapauttamiseen, jos valtionlainan ja sen koron takaisin periminen ei vaarannu. Suostumuksen antamiseen sovelletaan lisäksi, mitä maakaaren 18 luvun 6 §:ssä säädetään.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään kiinteistöistä, koskee myös luovutettua määrää, jonka saannolle on annettu lainhuuto.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä pykälässä tarkoitettuun sopimuksen hyväksymistä tai suostumuksen antamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

teistöt kuuluvat eri omistajille, saadaan laina jakaa tällaisten kiinteistön omistajien kesken, jos omistajat siitä sopivat, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* hyväksyy sopimuksen ja sellaisten panttioikeuksien ja erityisten oikeuksien haltijat, joiden asema heikkenee, antavat jakamiseen suostumuksensa.

Valtion puolesta voidaan hyväksyä lainan jakaminen tai antaa suostumus panttivastuusta vapauttamiseen, jos valtionlainan ja sen koron takaisin periminen ei vaarannu. Suostumuksen antamiseen sovelletaan lisäksi, mitä maakaaren 18 luvun 6 §:ssä säädetään.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään kiinteistöistä, koskee myös luovutettua määrää, jonka saannolle on annettu lainhuuto.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä pykälässä tarkoitettuun sopimuksen hyväksymistä tai suostumuksen antamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

17 §

Ilmoitus kirjaamisviranomaiselle

Kun valtiontyön rahoituspäätös on tehty, on alueellisen ympäristökeskuksen viivytyksettä tehtävä ilmoitus asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle 15 §:ssä mainitun panttioikeuden merkitsemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Kunkin kiinteistön lainamääräksi on tällöin ilmoitettava kustannusarvion ja kustannusten osittelu perusteella laskettu osuus hankkeen kustannuksista. Panttioikeus raukeaa, jollei ilmoitusta ole toimitettu kirjaamisviranomaiselle vuoden kuluessa rahoituspäätöksen tekemisestä.

Kun hankkeen valmistuttua on tehty päätös, jolla syntyneet kustannukset on jaettu kiinteistöille, ja kun kustannukset ovat toteutuneet kustannusarviossa arvioitua merkittävästi suurempina, alueellisen ympäristökeskuksen on tehtävä kirjaamisviranomaiselle ilmoitus, jossa on mainittu valtion saatavan uusi rahamäärä.

17 §

Ilmoitus kirjaamisviranomaiselle

Kun valtiontyön rahoituspäätös on tehty, on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* viivytyksettä tehtävä ilmoitus asianomaiselle kirjaamisviranomaiselle 15 §:ssä mainitun panttioikeuden merkitsemiseksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Kunkin kiinteistön lainamääräksi on tällöin ilmoitettava kustannusarvion ja kustannusten osittelu perusteella laskettu osuus hankkeen kustannuksista. Panttioikeus raukeaa, jollei ilmoitusta ole toimitettu kirjaamisviranomaiselle vuoden kuluessa rahoituspäätöksen tekemisestä.

Kun hankkeen valmistuttua on tehty päätös, jolla syntyneet kustannukset on jaettu kiinteistöille, ja kun kustannukset ovat toteutuneet kustannusarviossa arvioitua merkittävästi suurempina, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on tehtävä kirjaamisviranomaiselle ilmoitus, jossa on mainittu valtion saatavan uusi rahamäärä.

18 §

Avustuksen takaisinperiminen ja lainan irtisanominen

Tässä pykälässä tarkoitetun avustuksen takaisinperintä- tai lainan irtisanomispäätöksen tekee työvoima- ja elinkeinokeskus. Edellä 4 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa lainan irtisanomisesta päättää kuitenkin Valtiokonttori.

23 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, työvoima- ja elinkeinokeskukset, alueelliset ympäristökeskukset ja Valtiokonttori sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

24 §

Rahoituspäätös

Työvoima- ja elinkeinokeskus päättää avustuksen myöntämisestä osakastyölle sekä avustuksen ja lainan myöntämisestä hankkeen toteuttamiseksi valtioneuvoston työntekijänä. Rahoituspäätös on annettava tiedoksi asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

25 §

Valvonta

Osakastöiden toteuttamista ja kunnossapitoa sekä niihin liittyvien rahoitusehtojen noudattamista valvovat työvoima- ja elinkeinokeskukset. Valtiontöiden kunnossapitoa ja niihin liittyvien rahoitusehtojen noudattamista valvovat alueelliset ympäristökeskukset.

Asianomaisella ministeriöllä ja työvoimaja

18 §

Avustuksen takaisinperiminen ja lainan irtisanominen

Tässä pykälässä tarkoitetun avustuksen takaisinperintä- tai lainan irtisanomispäätöksen tekee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Edellä 4 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa lainan irtisanomisesta päättää kuitenkin Valtiokonttori.

23 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* ja Valtiokonttori sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

24 §

Rahoituspäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää avustuksen myöntämisestä osakastyölle sekä avustuksen ja lainan myöntämisestä hankkeen toteuttamiseksi valtioneuvoston työntekijänä. Rahoituspäätös on annettava tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

25 §

Valvonta

Osakastöiden toteuttamista ja kunnossapitoa sekä niihin liittyvien rahoitusehtojen noudattamista valvovat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*. Valtiontöiden kunnossapitoa ja niihin liittyvien rahoitusehtojen noudattamista valvovat samoin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*.

Asianomaisella ministeriöllä ja *elinkeino-,*

elinkeinokeskuksilla on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä avustusten käyttöön liittyviä tarkastuksia. Avustuksen saaja on velvollinen esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Tarkemmat säännökset valvonnasta annetaan asetuksella.

liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä avustusten käyttöön liittyviä tarkastuksia. Avustuksen saaja on velvollinen esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Tarkemmat säännökset valvonnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

27 §

Muutoksenhaku

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä ja asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta muutoksenhakuviranomaiselle.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Jos kysymys on muusta kuin tämän lain 18 §:ää koskevasta asiasta, muutosta saa hakea vain jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi tai jos luvan myöntämiseen on muu painava syy.

29 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämän lain 14 §:n 2 momenttia voidaan soveltaa kuitenkin myös edellä 2 momentissa tarkoitettujen lakien nojalla myönnettyjen lainojen takaisinperimiseksi maatilakohtaisesti, jos asianosainen tekee siitä hakemuksen tarpeellisine selvityksineen alueelliselle ympäristökeskukselle ennen eräiden saamista

27 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä ja asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta muutoksenhakuviranomaiselle.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Jos kysymys on muusta kuin tämän lain 18 §:ää koskevasta asiasta, muutosta saa hakea vain jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi tai jos luvan myöntämiseen on muu painava syy.

29 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämän lain 14 §:n 2 momenttia voidaan soveltaa kuitenkin myös edellä 2 momentissa tarkoitettujen lakien nojalla myönnettyjen lainojen takaisinperimiseksi maatilakohtaisesti, jos asianosainen tekee siitä hakemuksen tarpeellisine selvityksineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen eräi-

perimisestä kerta kaikkiaan annetun lain (682/1966) mukaisen viimeisen maksuerän erääntymistä.

den saamisen perimisestä kerta kaikkiaan annetun lain (682/1966) mukaisen viimeisen maksuerän erääntymistä.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

101.

Laki

Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan tunnistamis- ja tiedonantojärjestelmän täytäntöönpanosta 14 päivänä marraskuuta 1997 annetun lain (987/1997) 4 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Toimijan tiedonantovelvollisuus.

Toimija on velvollinen antamaan kaikki tarvittavat selvitykset tässä laissa tarkoitetun asian selvittämiseksi sakon uhalla.

Lääninhallitus asettaa ja määrää 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon maksettavaksi siinä järjestyksessä kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Ehdotus

4 §

Toimijan tiedonantovelvollisuus

Toimija on velvollinen antamaan kaikki tarvittavat selvitykset tässä laissa tarkoitetun asian selvittämiseksi sakon uhalla.

Aluehallintovirasto asettaa ja määrää 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon maksettavaksi siinä järjestyksessä kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

102.

Laki**maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 38–40 §, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 55, 58, 60, 63 ja 65 §, 72 §:n 2 momentti sekä 75 §,

sellaisina kuin niistä ovat 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti sekä 55, 58 ja 63 § laissa 1479/2007, 60 § laissa 425/2007 sekä 65 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja mainitussa laissa 1479/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

38 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Maaseutuyrityksille tämän lain tai muiden säädösten tai valtioneuvoston päätöksen nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 36 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesta korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja työvoima- ja elinkeinokeskus on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

39 §

Velkajärjestelysopimus

Työvoima- ja elinkeinokeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyk-

Ehdotus

38 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Maaseutuyrityksille tämän lain tai muiden säädösten tai valtioneuvoston päätöksen nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 36 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesta korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

39 §

Velkajärjestelysopimus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyk-

sistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston päätöksellä.

40 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa;

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuim vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei työvoima- ja elinkeinokeskus velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päättä.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksilla on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen

sistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston *asetuksella*.

40 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos:

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa;

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuim vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päättä.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla* on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen

edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tarkastuksia.

myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tarkastuksia.

45 §

Tietojensaanti

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle sekä työvoima- ja elinkeinokeskukselle yksilöidystä pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle tai näiden valtuuttamalle henkilölle tiedot, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot tai asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä taikka tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto sekä työvoima- ja elinkeinokeskukset.

Tuen myöntämisestä 15 §:ssä tarkoitettuun vesistötoimenpiteeseen päättää asianomainen alueellinen ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön sille osoittamien määrärahojen rajoissa.

58 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

45 §

Tietojensaanti

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* yksilöidystä pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle tai näiden valtuuttamalle henkilölle tiedot, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot tai asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä taikka tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*.

Tuen myöntämisestä 15 §:ssä tarkoitettuun vesistötoimenpiteeseen päättää asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* maa- ja metsätalousministeriön sille osoittamien määrärahojen rajoissa.

58 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan 58 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan 58 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

63 §

Käsittelymaksun periminen

Maaseutuviraston sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia. Velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

63 §

Käsittelymaksun periminen

Maaseutuviraston sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia. Velkajärjestelyä koskevat päätökset ovat maksuttomia myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä muualla laissa niiden käyttämisestä säädetään, käyttää:

- 1) maan ja omaisuuden hankkimiseen;
- 2) hankitun omaisuuden hoitamiseen ja kunnostamiseen;
- 3) maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettyistä lainoista aiheutuviin hyvityksiin, korvauksiin ja hoitomenoihin sekä valtioneuvoston liittyviin korvauksiin ja valtion takausvastuun toteutumisesta aiheutuviin menoihin; (28.12.2007/1479)
- 4) 11 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin;
- 6) maa- ja metsätalousministeriön, Maaseu-

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä muualla laissa niiden käyttämisestä säädetään, käyttää:

- 1) maan ja omaisuuden hankkimiseen;
- 2) hankitun omaisuuden hoitamiseen ja kunnostamiseen;
- 3) maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettyistä lainoista aiheutuviin hyvityksiin, korvauksiin ja hoitomenoihin sekä valtioneuvoston liittyviin korvauksiin ja valtion takausvastuun toteutumisesta aiheutuviin menoihin;
- 4) 11 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin;
- 6) maa- ja metsätalousministeriön, Maaseu-

tuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevan pellon metsittämiseen ja niiden hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; sekä

7) maatilatalouteen ja maaseudun pienyrittöimintään liittyvään tutkimustoimintaan ja niitä koskevien selvitysten tekemiseen.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös työvoima- ja elinkeinokeskukselle, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saadaan maksaa palkkiota ja korvausta 36 ja 38 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn liittyvistä kustannuksista.

tuviraston tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hallinnassa olevan pellon metsittämiseen ja niiden hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; sekä

7) maatilatalouteen ja maaseudun pienyrittöimintään liittyvään tutkimustoimintaan ja niitä koskevien selvitysten tekemiseen.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saadaan maksaa palkkiota ja korvausta 36 ja 38 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn liittyvistä kustannuksista.

72 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten velkajärjestely

Vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevan sopimuksen allekirjoittaa valtion puolesta työvoima- ja elinkeinokeskus.

75 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuista

Tämän lain voimaan tultua työvoima- ja elinkeinokeskuksen, metsäkeskuksen ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamiin päätöksiin maaseutuelinkeinolain ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin 58–61 §:ssä

72 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten velkajärjestely

Vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevan sopimuksen allekirjoittaa valtion puolesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

75 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuista

Tämän lain voimaan tultua *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen*, metsäkeskuksen ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamiin päätöksiin maaseutuelinkeinolain ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin 58–61

vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

§:ssä vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Lain 38, 39 ja 65 § sekä 72 §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

103.

Laki**eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkäriammattin harjoittamisesta 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun lain (29/2000) 12 §, 19 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti, 33 §:n 2 momentti sekä 34 ja 40 §, sellaisina kuin niistä ovat 12 ja 34 § osaksi laissa 301/2006 sekä 19 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti ja 40 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 §

Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Elintarviketurvallisuusviraston määräysten mukaisia ilmoituksia ja tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä Elintarviketurvallisuusviraston tai lääninhallituksen vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkäriammattin harjoittamiseen liittyviä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkäriammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteensa sekä niiden muutokset Elintarviketurvallisuusvirastolle ja lääninhallitukselle.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen eläintautilain (55/1980) nojalla vastustettavien eläintautien leviämisen estämiseksi, niille eläinlääkäreille ja muille viranomaisille, joille kuuluu eläintautilain täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpito-
paikassa tekemistään havainnoista eläinsuojeluviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.

Ehdotus

12 §

Ilmoitus- ja tietojenantovelvollisuus

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Elintarviketurvallisuusviraston määräysten mukaisia ilmoituksia ja tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä Elintarviketurvallisuusviraston tai *aluehallintoviraston* vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkäriammattin harjoittamiseen liittyviä selvityksiä ja selityksiä. Eläinlääkäriammattia harjoittava laillistettu eläinlääkäri on lisäksi velvollinen ilmoittamaan asuinpaikkansa ja osoitteensa sekä niiden muutokset Elintarviketurvallisuusvirastolle ja *aluehallintovirastolle*.

Eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen eläintautilain (55/1980) nojalla vastustettavien eläintautien leviämisen estämiseksi, niille eläinlääkäreille ja muille viranomaisille, joille kuuluu eläintautilain täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä eläinlääkäriammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä ilmoittamaan viipymättä hoitamastaan tapauksesta tai hoidon yhteydessä eläintenpito-
paikassa tekemistään havainnoista eläinsuojeluviranomaiselle ja antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.

19 §

Ohjaus ja valvonta

Lääninhallitus huolehtii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta läänin alueella.

22 §

Vastaanotto toiminnan tarkastaminen

Elintarviketurvallisuusvirasto tai lääninhallitus voi tarkastaa eläinlääkärimäntin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. Samoin perustein Elintarviketurvallisuusvirasto voi myös määrätä lääninhallituksen suorittamaan tarkastuksen.

33 §

Eläinlääkärirekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisaajat ja tietojen luovuttaminen

Lääninhallituksella on tämän lain mukaisia valvontatehtäviä varten ja Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisella Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen niin edellyttäessä oikeus saada maksutta tietoja eläinlääkärirekisteristä. Tietoja voidaan maksutta luovuttaa myös tuomioistuimelle ja muulle viranomaiselle ja yhteisölle, jolla on tiedonsaantiin laissa säädetty oikeus. Lääninhallituksille eläinlääkärirekisteri ja sen sisältämät tiedot voidaan antaa myös sähköisessä muodossa.

19 §

Ohjaus ja valvonta

Aluehallintovirasto huolehtii *toimialueellaan* tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta.

22 §

Vastaanotto toiminnan tarkastaminen

Elintarviketurvallisuusvirasto tai *aluehallintovirasto* voi tarkastaa eläinlääkärimäntin harjoittajan vastaanotto-, tutkimus- ja hoitotilat sekä potilasasiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. Samoin perustein Elintarviketurvallisuusvirasto voi myös määrätä *aluehallintoviraston* suorittamaan tarkastuksen.

33 §

Eläinlääkärirekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisaajat ja tietojen luovuttaminen

Aluehallintovirastolla on tämän lain mukaisia valvontatehtäviä varten ja Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisella Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen niin edellyttäessä oikeus saada maksutta tietoja eläinlääkärirekisteristä. Tietoja voidaan maksutta luovuttaa myös tuomioistuimelle ja muulle viranomaiselle ja yhteisölle, jolla on tiedonsaantiin laissa säädetty oikeus. *Aluehallintovirastoille* eläinlääkärirekisteri ja sen sisältämät tiedot voidaan antaa myös sähköisessä muodossa.

34 §

Eläinlääkäriluettelo

Elintarviketurvallisuusvirasto julkaisee 32 §:n 2 momentissa mainittujen tietojen perusteella yleisön käyttöön tarkoitetun eläinlääkäriluettelon. Eläinlääkäriluettelossa ei asianomaisen eläinlääkäriammattin harjoittajan suostumuksetta saa olla kotiosoitteita eikä henkilötunnuksia. Eläinlääkäriluettelo toimitetaan maksutta vuosittain lääninhallituksille, apteekkeille ja lääketukkukaupoille. Se voidaan luovuttaa myös sähköisessä muodossa maksutta viranomaisille, apteekkeille ja lääketukkukaupoille.

Kunnaneläinlääkäreiden osalta eläinlääkäriluettelo täydennettynä henkilötunnuksilla voidaan toimittaa maksutta kirjallisena tai sähköisesti kunnaneläinlääkäreiden eläkkeitä käsitteleville eläkelaitoksille.

40 §

Tiedonsaantioikeus

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja lääninhallituksella on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä sekä apteekilta ja lääketukkukaupalta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

34 §

Eläinlääkäriluettelo

Elintarviketurvallisuusvirasto julkaisee 32 §:n 2 momentissa mainittujen tietojen perusteella yleisön käyttöön tarkoitetun eläinlääkäriluettelon. Eläinlääkäriluettelossa ei asianomaisen eläinlääkäriammattin harjoittajan suostumuksetta saa olla kotiosoitteita eikä henkilötunnuksia. Eläinlääkäriluettelo toimitetaan maksutta vuosittain *aluehallintovirastoille*, apteekkeille ja lääketukkukaupoille. Se voidaan luovuttaa myös sähköisessä muodossa maksutta viranomaisille, apteekkeille ja lääketukkukaupoille.

Kunnaneläinlääkäreiden osalta eläinlääkäriluettelo täydennettynä henkilötunnuksilla voidaan toimittaa maksutta kirjallisena tai sähköisesti kunnaneläinlääkäreiden eläkkeitä käsitteleville eläkelaitoksille.

40 §

Tiedonsaantioikeus

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja *aluehallintovirastolla* on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä *samoin kuin* apteekilta ja lääketukkukaupalta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

104.

Laki**porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 20 §, 22 §:n 3 momentti, 32–34 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 37 §:n 2 momentti, 38 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentti, 44 §:n 3 kohta, 45 §, 55 §:n 1 momentti, 56, 60 ja 62 §, 65 §:n 2 momentti sekä 77, 79 ja 80 §,

sellaisina kuin niistä ovat 35 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 momentti ja 60 § laissa 426/2007, 36 § osaksi laissa 275/2004, 37 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, 39 §:n 1 momentti laissa 54/2008 sekä 45 ja 56 § osaksi mainitussa laissa 426/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

20 §

Vakuudet

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei työvoima- ja elinkeinokeskus ole myöntänyt vakuuden hankkimisesta vapautusta.

Jos muun kuin lainaan liittyvän tuen hakijana on muu kuin julkisoikeudellinen yhteisö, voi tuen myöntävä viranomainen vaatia tältä tarvittaessa vakuuden. Tuen myöntävä viranomainen päättää vakuuden muodosta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmat määräykset siitä, milloin vakuuden antaminen on tarpeen.

22 §

Valtionvastuu

Vapaaehtoinen velkajärjestely tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumuksella.

Ehdotus

20 §

Vakuudet

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ole myöntänyt vakuuden hankkimisesta vapautusta.

Jos muun kuin lainaan liittyvän tuen hakijana on muu kuin julkisoikeudellinen yhteisö, voi tuen myöntävä viranomainen vaatia tältä tarvittaessa vakuuden. Tuen myöntävä viranomainen päättää vakuuden muodosta. *Tarkempia säännöksiä siitä*, milloin vakuuden antaminen on tarpeen, *voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella*.

22 §

Valtionvastuu

Vapaaehtoinen velkajärjestely tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* suostumuksella.

32 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Porotalous- ja luontaiselinkeinon harjoittajille tämän lain tai muiden säädösten tai valtioneuvoston asetuksen nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 30 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesta korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja työvoima- ja elinkeinokeskus on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

32 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Porotalous- ja luontaiselinkeinon harjoittajille tämän lain tai muiden säädösten nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 30 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesta korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

33 §

Velkajärjestelysopimus

Työvoima- ja elinkeinokeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyksistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Velkajärjestelysopimus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyksistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

34 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos:

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut

34 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos:

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut

niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa; tai

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuimien vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei työvoima- ja elinkeinokeskus velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päättä.

niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa; tai

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuimien vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päättä.

35 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, työvoima- ja elinkeinokeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

35 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

36 §

Rahoitustuen hakeminen ja myöntäminen

Rahoitustuen myöntää hakemuksesta asianomainen työvoima- ja elinkeinokeskus. Tukea koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti ja allekirjoitettava.

Ennen kuin työvoima- ja elinkeinokeskus päättää rahoitustuen myöntämisestä, voidaan hakemuksesta hankkia lausunto kunnan maa-

36 §

Rahoitustuen hakeminen ja myöntäminen

Rahoitustuen myöntää hakemuksesta asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Tukea koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti ja allekirjoitettava.

Ennen kuin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* päättää rahoitustuen myöntämisestä, voidaan hakemuksesta hankkia lausun-

seutuviranomaiselta ja, milloin hakemus perustuu porotalouteen, myös Paliskuntain yhdistykseltä. Lisäksi on tarvittaessa hankittava lausunto myös muulta asiantuntijataholta, joka on perehtynyt hakijan harjoittamaan toimialaan.

to kunnan maaseutuviranomaiselta ja, milloin hakemus perustuu porotalouteen, myös Paliskuntain yhdistykseltä. Lisäksi on tarvittaessa hankittava lausunto myös muulta asiantuntijataholta, joka on perehtynyt hakijan harjoittamaan toimialaan.

37 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että valvonnassa käytetään apuna työvoima- ja elinkeinokeskuksia tai muun hallinnonalan viranomaisia edellyttäen, että tehtävistä ja niiden laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja asianomaisen ministeriön välillä. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa teknisluonteisia säännöksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

37 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että valvonnassa käytetään apuna *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* tai muun hallinnonalan viranomaisia edellyttäen, että tehtävistä ja niiden laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja asianomaisen ministeriön välillä. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa teknisluonteisia säännöksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

38 §

Rakentamisen valvonta

Tarkastukset suoritetaan rakennuttajan kustannuksella siten kuin tarkastuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä. Tarkastuksen voi tämän lain mukaista valvontaa varten suorittaa myös työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymä rakennusvalvontaviranomainen.

38 §

Rakentamisen valvonta

Tarkastukset suoritetaan rakennuttajan kustannuksella siten kuin tarkastuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä. Tarkastuksen voi tämän lain mukaista valvontaa varten suorittaa myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* hyväksymä rakennusvalvontaviranomainen.

39 §

Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Luottolaitoksen myöntämää valtionlainaa tai korkotukilainaa ei saa nostaa, ellei tuen saaja esitä lainan nostamiseksi työvoima- ja

39 §

Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Luottolaitoksen myöntämää valtionlainaa tai korkotukilainaa ei saa nostaa, ellei tuen saaja esitä lainan nostamiseksi *elinkeino-, lii-*

elinkeinokeskuksen nostolupaa. Nostoluvan edellytyksenä on tuetun hankkeen toteuttamisesta esitetty hyväksyttävä selvitys. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin nostolupaa varten esitettävistä selvityksistä, menettelystä ja määräajasta nostoluvan saamiseksi.

kenne- ja ympäristökeskuksen nostolupaa. Nostoluvan edellytyksenä on tuetun hankkeen toteuttamisesta esitetty hyväksyttävä selvitys. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin nostolupaa varten esitettävistä selvityksistä, menettelystä ja määräajasta nostoluvan saamiseksi.

40 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja työvoima- ja elinkeinokeskuksilla on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

40 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla* on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

44 §

Harkinnanvarainen takaisinperintä

Tuen maksaminen voidaan lakkauttaa 43 §:ssä säädetyn lisäksi ja se voidaan määrätä osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi, jos:

3) tuen saaja on avustuksen viimeisen erän maksamisesta tai lainan viimeisen erän nostamisesta seuraavien viiden vuoden aikana ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosaston suostumusta luovuttanut tuen kohteena olevaa omaisuutta muun kuin perintöoikeudellisen saannon kautta henkilölle, joka ei täytä tuen myöntämisen edellytyksiä;

44 §

Harkinnanvarainen takaisinperintä

Tuen maksaminen voidaan lakkauttaa 43 §:ssä säädetyn lisäksi ja se voidaan määrätä osaksi tai kokonaan takaisin maksettavaksi, jos:

3) tuen saaja on avustuksen viimeisen erän maksamisesta tai lainan viimeisen erän nostamisesta seuraavien viiden vuoden aikana ilman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* suostumusta luovuttanut tuen kohteena olevaa omaisuutta muun kuin perintöoikeudellisen saannon kautta henkilölle, joka ei täytä tuen myöntämisen edellytyksiä;

45 §

Takaisinperimisen toimivalta

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto päättävät myöntämiensä tukien takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lak-

45 §

Toimivalta periä tuki takaisin

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto päättävät myöntämiensä tukien takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lak-

kauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Tuki on perittävä takaisin kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon takaisinperimisen peruste ja henkilön maksukyky. Avustuksen takaisinmaksuaika saa olla korkeintaan vuoden ja valtionlainan takaisinmaksuaika korkeintaan kahden vuoden pituinen. Lainaa ja avustusta irtisanottaessa ja tukea takaisin perittäessä on samalla päätettävä, onko maksettavaksi määrätty pääoma suoritettava yhdessä vai useammassa erässä. Tuen takaisin perimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

Luottolaitos voi irtisanoa korkotukilainan heti takaisin maksettavaksi, jos korkotuki on 43 §:ssä mainituilla perusteilla päätetty lakkauttaa. Luottolaitoksen tulee irtisanoa valtionlaina, kun työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto on lainvoimaisesti määrännyt lainan irtisanottavaksi. Luottolaitos voi irtisanoa sekä valtionlainan että korkotukilainan, jos 44 §:n 9–11 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa.

55 §

Muutoksenhakuoikeus

Asianosainen saa hakea muutosta Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

56 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain perusteella antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston

kauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Tuki on perittävä takaisin kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon takaisinperimisen peruste ja henkilön maksukyky. Avustuksen takaisinmaksuaika saa olla korkeintaan vuoden ja valtionlainan takaisinmaksuaika korkeintaan kahden vuoden pituinen. Lainaa ja avustusta irtisanottaessa ja tukea takaisin perittäessä on samalla päätettävä, onko maksettavaksi määrätty pääoma suoritettava yhdessä vai useammassa erässä. Tuen takaisin perimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

Luottolaitos voi irtisanoa korkotukilainan heti takaisin maksettavaksi, jos korkotuki on 43 §:ssä mainituilla perusteilla päätetty lakkauttaa. Luottolaitoksen tulee irtisanoa valtionlaina, kun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on lainvoimaisesti määrännyt lainan irtisanottavaksi. Luottolaitos voi irtisanoa sekä valtionlainan että korkotukilainan, jos 44 §:n 9–11 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa.

55 §

Muutoksenhakuoikeus

Asianosainen saa hakea muutosta Maaseutuviraston ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

56 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain perusteella antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle.

ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöstä koskeva valitus voidaan toimittaa suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

60 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia sekä tuen myöntämistä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia koskevat päätökset ovat maksuttomia myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

62 §

Erityiset etuudet

Luontaiselinkeinon harjoittajalla, joka omistaa tai muutoin hallitsee ja asuu luontaiselinkeinotilaa tai lisäaluetta antamalla muodostettua tilaa taikka tilaa, jonka hankkimista tai rakentamista on tuettu tämän lain tai ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain nojalla, on ilman eri korvausta oikeus valtion maa- ja vesialueilla:

1) sijoittaa Metsähallituksen lupapäätöksellä tukikohta metsästyistä varten erityisen painavista syistä tai tukikohta kalastusta varten sekä kalakellareita ja varastosuojia elinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömille paikoille kalastuselinkeinon kannalta merkittävien vesistöjen välittömään yhteyteen; ja

2) laiduntaa karjaa sekä koota sille heinää, lehdeksiä, järviluhtaa ja -kortetta.

Edellä 1 momentissa mainittu lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista on pidettävä luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömänä.

Maaseutuviraston ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöstä koskeva valitus voidaan toimittaa suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

60 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Maaseutuviraston ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia sekä tuen myöntämistä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia koskevat päätökset ovat maksuttomia myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

62 §

Erityiset etuudet

Luontaiselinkeinon harjoittajalla, joka omistaa tai muutoin hallitsee ja asuu luontaiselinkeinotilaa tai lisäaluetta antamalla muodostettua tilaa taikka tilaa, jonka hankkimista tai rakentamista on tuettu tämän lain tai ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain nojalla, on ilman eri korvausta oikeus valtion maa- ja vesialueilla:

1) sijoittaa Metsähallituksen lupapäätöksellä tukikohta metsästyistä varten erityisen painavista syistä tai tukikohta kalastusta varten sekä kalakellareita ja varastosuojia elinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömille paikoille kalastuselinkeinon kannalta merkittävien vesistöjen välittömään yhteyteen; ja

2) laiduntaa karjaa sekä koota sille heinää, lehdeksiä, järviluhtaa ja -kortetta.

Edellä 1 momentissa mainittu lupa voidaan antaa vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista on pidettävä luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömänä.

Työvoima- ja elinkeinokeskus antaa lausunnon tukikohdan tarpeellisuudesta.

Metsähallitus voi, työvoima- ja elinkeinokeskuksen annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyn erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa lausunnon tukikohdan tarpeellisuudesta.

Metsähallitus voi, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* annettua asiasta lausunnon, peruuttaa myönnetyn erityisen etuuden, jos etuutta ei voida pitää luontaiselinkeinon harjoittamisen kannalta enää perusteltuna.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttäminen

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös porotalous- ja luontaiselinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävään yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä yrittäjien tai yrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutu-osastolle, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttäminen

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös porotalous- ja luontaiselinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävään yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä yrittäjien tai yrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

77 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamiin päätöksiin porotalouslain ja luontaiselinkeinolain mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin tämän lain 9 luvussa vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

77 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamiin päätöksiin porotalouslain ja luontaiselinkeinolain mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin tämän lain 9 luvussa vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

79 §

Rakennuspaikka

Paliskunta, joka porotilalain mukaisella hallintaoikeudella hallitsee rakennuspaikka-aluetta, voi työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupapäätöksellä vaihtaa sijainniltaan epätar-

79 §

Rakennuspaikka

Paliskunta, joka porotilalain mukaisella hallintaoikeudella hallitsee rakennuspaikka-aluetta, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupapäätöksellä vaihtaa sijainnil-

koituksenmukaisen tai sijainniltaan tarpeettomaksi käyneen rakennuspaikka-alueen Metsähallituksen osoittamaan porotalouden kannalta soveliaaseen paikkaan. Paliskunnan on siirrettävä omistamansa rakennukset alueelta kahden vuoden kuluessa työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksestä lukien. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi tehostaa päätöstä uhkasakolla tai teettämisuhalla, siten kuin niistä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

taan epätarkoituksenmukaisen tai sijainniltaan tarpeettomaksi käyneen rakennuspaikka-alueen Metsähallituksen osoittamaan porotalouden kannalta soveliaaseen paikkaan. Paliskunnan on siirrettävä omistamansa rakennukset alueelta kahden vuoden kuluessa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöksestä lukien. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi tehostaa päätöstä uhkasakolla tai teettämisuhalla, siten kuin niistä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

80 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Porotilalain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät porotilalain täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Sanottu koskee myös maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Valtion saamisten siirtäminen, valtion saamisten sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivastuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamisten osalta kuuluu kuitenkin työvoimaja elinkeinokeskuksen toimivaltaan, jollei niitä tässä laissa ole annettu maa- ja metsätalousministeriön tehtäväksi. Porotilalakia noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta. Maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee kuitenkin lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa lainsäädännössä on säädetty.

80 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Porotilalain säännöksiä noudatetaan niiden asioiden osalta, jotka liittyvät porotilalain täytäntöönpanoon ja joista ei tässä laissa säädetä toisin. Sanottu koskee myös maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Valtion saamisten siirtäminen, valtion saamisten sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivastuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamisten osalta kuuluu kuitenkin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimivaltaan, jollei niitä tässä laissa ole annettu maa- ja metsätalousministeriön tehtäväksi. Porotilalakia noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta. Maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee kuitenkin lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa lainsäädännössä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

105.

Laki**siemenkauppalain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä elokuuta 2000 annetun siemenkauppalain (728/2000) 16 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Valvontaviranomaiset

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Kasvintuotannon tarkastuskeskus. Kasvintuotannon tarkastuskeskus käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutu-osastoja ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia. Kylvösiemenen maahantuontia valvoo Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ohella tullilaitos.

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa *Elintarviketurvallisuusvirasto*. *Elintarviketurvallisuusvirasto* käyttää valvonnassa apunaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia. Kylvösiemenen maahantuontia valvoo *Elintarviketurvallisuusviraston* ohella tullilaitos.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

106.

Laki**satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan satovahinkojen korvaamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1214/2000) 7 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1495/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

7 §

7 §

*Normisato**Normisato*

Normisatojen määräämistä varten valtakunta jaetaan normisatoalueisiin, jotka vastaavat työvoima- ja elinkeinokeskusten toimialueita. Maaseutuvirasto antaa kutakin vuotta koskevat määräykset normisadoista kasvilajeittain.

Normisatojen määräämistä varten valtakunta jaetaan normisatoalueisiin, jotka vastaavat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* toimialueita. Maaseutuvirasto antaa kutakin vuotta koskevat määräykset normisadoista kasvilajeittain.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

107.

Laki**vesihuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 2001 annetun vesihuoltolain (119/2001) 4 ja 11 § sekä 29 §:n 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Valvontaviranomaiset**Valvontaviranomaiset*

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat alueellinen ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

11 §

11 §

*Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen**Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen*

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta kiinteistölle vapautuksen 10 §:ssä tarkoitetusta liittämisvelvollisuudesta tässä pykälässä säädetyin perustein. Ennen vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle, kiinteistön omistajalle tai haltijalle ja alueelliselle ympäristökeskukselle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto.

Vapautus liittämisvelvollisuudesta on myönnettävä, jos:

1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy;

2) vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella;

3) sekä lisäksi:

a) vesijohtoon liittämistä vapautettavalla

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta kiinteistölle vapautuksen 10 §:ssä tarkoitetusta liittämisvelvollisuudesta tässä pykälässä säädetyin perustein. Ennen vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle, kiinteistön omistajalle tai haltijalle ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto.

Vapautus liittämisvelvollisuudesta on myönnettävä, jos:

1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy;

2) vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella;

3) sekä lisäksi:

a) vesijohtoon liittämistä vapautettavalla

kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä; tai

b) jätevesiviemäriin liittämistä vapautettavan kiinteistön jätevesien kokoaminen ja käsittely voidaan järjestää niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista; taikka

c) huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista varten tarkoitettuun viemäriin liittämistä vapautettavan kiinteistön hulevesi ja perustusten kuivatusvesi voidaan poistaa muutoin asianmukaisesti.

29 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa alueellinen ympäristökeskus.
-----

kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä; tai

b) jätevesiviemäriin liittämistä vapautettavan kiinteistön jätevesien kokoaminen ja käsittely voidaan järjestää niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista; taikka

c) huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista varten tarkoitettuun viemäriin liittämistä vapautettavan kiinteistön hulevesi ja perustusten kuivatusvesi voidaan poistaa muutoin asianmukaisesti.

29 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kuntaan kohdistuvan kiellon tai määräyksen antaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

108.

Laki**maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1559/2001) 10 c §:n 4 momentti, 10 d §:n 5 momentti ja 25 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 10 c §:n 4 momentti laissa 283/2008 ja 10 d §:n 5 momentti laissa 301/2009, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

10 c §

10 c §

*Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä**Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä*

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun viitemäärän muodostamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun viitemäärän muodostamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* kiireellisenä.

10 d §

10 d §

*Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen**Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen*

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen viitemäärän korottamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto ennen viitemäärän korottamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* kiireellisenä.

25 §

25 §

*Hakumenettely**Hakumenettely*

Tässä laissa tarkoitettua tukea on haettava

Tässä laissa tarkoitettua tukea on haettava

kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, työvoima- ja elinkeinokeskukselta tai Ahvenanmaan lääninhallitukselta.

-----

kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta* tai *Ahvenanmaan valtionvirastolta*.

-----

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

109.

Laki**hukkakauran torjunnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hukkakauran torjunnasta 8 päivänä maaliskuuta 2002 annetun lain (185/2002) 6 §:n 3 momentti, 10 § ja 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Katselmus ja torjuntasuunnitelma

Katselmus ja torjuntasuunnitelma

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee siirtää torjuntasuunnitelman tekeminen työvoima- ja elinkeinokeskukselle (*TE-keskus*), jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee siirtää torjuntasuunnitelman tekeminen *elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskukselle*, jos siihen on erityistä syytä tai jos alue, jolla hukkakauraa esiintyy, sijaitsee useamman kunnan alueella.

10 §

10 §

Valvontaviranomaiset

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Kasvintuotannon tarkastuskeskus (*tarkastuskeskus*), joka käyttää valvonnassaan apunaan TE-keskuksia ja maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo tarkastuskeskuksen ohella tullilaitos.

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa *Elintarviketurvallisuusvirasto*, joka käyttää valvonnassaan apunaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* ja maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Kasvintuotannosta saatavien tuotteiden ja tavaroiden maahantuontia valvoo *Elintarviketurvallisuusviraston* ohella tullilaitos.

11 §

11 §

Valtuutetut tarkastajat

Valtuutetut tarkastajat

Sen lisäksi, mitä 10 §:ssä säädetään, tarkastuskeskus voi käyttää apunaan tehtävään kirjallisesti valtuuttamiaan tarkastajia, jotka toi-

Sen lisäksi, mitä 10 §:ssä säädetään, *Elintarviketurvallisuusvirasto* voi käyttää apunaan tehtävään kirjallisesti valtuuttamiaan

mivat tarkastuskeskuksen valvonnassa ja yhteistyössä niin TE-keskuksen kuin maaseutuelinkeinoviranomaisen kanssa. Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä.

-----

tarkastajia, jotka toimivat *Elintarviketurvallisuusviraston* valvonnassa ja yhteistyössä niin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* kuin maaseutuelinkeinoviranomaisen kanssa. Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä.

-----

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

110.

Laki**yhteismetsälain 37 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä helmikuuta 2003 annetun yhteismetsälain (109/2003) 37 § seuraavas-
 ti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

37 §

37 §

Pantinhaltijan aseman turvaaminen

Pantinhaltijan aseman turvaaminen

Jos yhteismetsästä luovutetaan alue tai yhteismetsä myydään ja toimenpiteen vuoksi yhden tai useamman osakaskiinteistön arvo merkittävästi alenee, on osakaskunnan talletettava tällaiselle kiinteistölle kuuluva osuus kauppahinnasta korkoineen lääninhallitukseen, jos kiinteistöön kohdistuu panttisaamisia. Lohkomistoimituksessa on toimitusmiesten päätettävä, minkä kiinteistöjen osalta kauppahinta on talletettava. Kauppahintaa ei saa jakaa ennen toimitusmiesten ratkaisua.

Panttioikeuden tai kirjatun eläkeoikeuden haltijalla on talletettuun kauppahintaan sama oikeus kuin hänellä on osakaskiinteistöön. Jollei osakaskiinteistön omistaja voi näyttää edellä mainittujen oikeudenhaltijoiden antaneen lupaa talletetun kauppahinnan nostamiseen, on lääninhallituksen jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta säädetään ulosottolaissa (37/1895).

Yhteismetsästä lunastetusta alueesta suoritettuun korvaukseen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään kauppahinnasta.

Jos yhteismetsästä luovutetaan alue tai yhteismetsä myydään ja toimenpiteen vuoksi yhden tai useamman osakaskiinteistön arvo merkittävästi alenee, on osakaskunnan talletettava tällaiselle kiinteistölle kuuluva osuus kauppahinnasta korkoineen *aluehallintovirastoon*, jos kiinteistöön kohdistuu panttisaamisia. Lohkomistoimituksessa on toimitusmiesten päätettävä, minkä kiinteistöjen osalta kauppahinta on talletettava. Kauppahintaa ei saa jakaa ennen toimitusmiesten ratkaisua.

Panttioikeuden tai kirjatun eläkeoikeuden haltijalla on talletettuun kauppahintaan sama oikeus kuin hänellä on osakaskiinteistöön. Jollei osakaskiinteistön omistaja voi näyttää edellä mainittujen oikeudenhaltijoiden antaneen lupaa talletetun kauppahinnan nostamiseen, on *aluehallintoviraston* jaettava varat niin kuin kiinteän omaisuuden kauppahinnan jakamisesta säädetään *ulosottokaareissa* (705/2007).

Yhteismetsästä lunastetusta alueesta suoritettuun korvaukseen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään kauppahinnasta.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*

111.

Laki

kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinterveyden suojelemisesta 18 päivänä heinäkuuta 2003 annetun lain (702/2003) 4 §:n 5 momentti, 6 §:n 2 momentti, 9 ja 10 §, 11 §:n 3 momentti, 14 §, 26 §:n 3 momentti, 28 § sekä 30 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 384/2008, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Rekisteröitymisvelvollisuus ja rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröintiä kasvinsuojelurekisteriin haetaan Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitulla hakemuksella, joka toimitetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Päätöksen rekisteröinnistä tekee työvoima- ja elinkeinokeskus. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

6 §

Markkinointi

Kasvipassin käyttöoikeuden antaa Elintarviketurvallisuusvirasto tai työvoima- ja elinkeinokeskus hakemuksesta toimijalle, jonka toiminta on Elintarviketurvallisuusviraston virallisessa valvonnassa, jos toiminta, jolle haetaan kasvipassin käyttöoikeutta tavarankäytössä, täyttää kyseiseltä toiminnalta vaadittavat kasvinterveysmääräykset. Muun 1 momentissa tarkoitetun todistuksen antaa Elintarviketurvallisuusvirasto tavaralle tai toiminnalle, joka täyttää kyseiseltä tavaral-

Ehdotus

4 §

Rekisteröitymisvelvollisuus ja rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröintiä kasvinsuojelurekisteriin haetaan Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitulla hakemuksella, joka toimitetaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Päätöksen rekisteröinnistä tekee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

6 §

Markkinointi

Kasvipassin käyttöoikeuden antaa Elintarviketurvallisuusvirasto tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* hakemuksesta toimijalle, jonka toiminta on Elintarviketurvallisuusviraston virallisessa valvonnassa, jos toiminta, jolle haetaan kasvipassin käyttöoikeutta tavarankäytössä, täyttää kyseiseltä toiminnalta vaadittavat kasvinterveysmääräykset. Muun 1 momentissa tarkoitetun todistuksen antaa Elintarviketurvallisuusvirasto tavaralle tai toiminnalle, joka

ta tai toiminnalta todistuksen saamiseksi vaadittavat kasvinterveysmääräykset.

täyttää kyseiseltä tavaralta tai toiminnalta todistuksen saamiseksi vaadittavat kasvinterveysmääräykset.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta ja muuttumisesta

Toimijan on tehtävä toimintansa lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitettu kirjallinen ilmoitus, joka toimitetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Toimijan, jolle on myönnetty 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu merkinnän käyttöoikeus, on toimitettava kyseinen ilmoitus Elintarviketurvallisuusvirastoon.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta ja muuttumisesta

Toimijan on tehtävä toimintansa lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitettu kirjallinen ilmoitus, joka toimitetaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Toimijan, jolle on myönnetty 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu merkinnän käyttöoikeus, on toimitettava kyseinen ilmoitus Elintarviketurvallisuusvirastoon.

10 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Joka tietää tai epäilee 2 §:n 3 momentin nojalla säädetyssä asetuksessa tarkoitettua kasvintuhoojaa esiintyvän omistamallaan tai hallinnassaan olevalla kiinteistöllä, kiinteistön osalla, viljelmällä, tavaravarastossa, kuljetusvälineessä tai rakennuksessa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä asianomaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle tai Elintarviketurvallisuusvirastolle. Sama koskee viranomaista, joka toiminnassaan havaitsee tällaisen kasvintuhoojan esiintymisen. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on ilmoitettava kasvintuhoojan esiintymisestä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

10 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Joka tietää tai epäilee 2 §:n 3 momentin nojalla säädetyssä asetuksessa tarkoitettua kasvintuhoojaa esiintyvän omistamallaan tai hallinnassaan olevalla kiinteistöllä, kiinteistön osalla, viljelmällä, tavaravarastossa, kuljetusvälineessä tai rakennuksessa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tai Elintarviketurvallisuusvirastolle. Sama koskee viranomaista, joka toiminnassaan havaitsee tällaisen kasvintuhoojan esiintymisen. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilmoitettava kasvintuhoojan esiintymisestä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

11 §

Kasvintuhoojien torjunta

Elintarviketurvallisuusvirasto tai työvoima- ja elinkeinokeskus tekee 2 momentissa tarkoitettun asetuksen nojalla toimijakohtaisen tor-

11 §

Kasvintuhoojien torjunta

Elintarviketurvallisuusvirasto tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tekee 2 momentissa tarkoitettun asetuksen nojalla toimi-

juntapäätöksen. Torjuntapäätös voidaan tehdä myös asianosaista kuulematta, jos asian ratkaisemista ei voi lykätä ilman kasvinterveydelle aiheutuvaa merkittävää vaaraa ja asianosaisten kuuleminen ei ole viivytyksettä mahdollista. Jos on erityistä syytä epäillä asetuksessa tarkoitettujen kasvintuhoojan esiintymistä, Elintarviketurvallisuusvirasto voi ryhtyä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin jo ennen kasvintuhoojan esiintymisen varmistumista.

jakohtaisen torjuntapäätöksen. Torjuntapäätös voidaan tehdä myös asianosaista kuulematta, jos asian ratkaisemista ei voi lykätä ilman kasvinterveydelle aiheutuvaa merkittävää vaaraa ja asianosaisten kuuleminen ei ole viivytyksettä mahdollista. Jos on erityistä syytä epäillä asetuksessa tarkoitettujen kasvintuhoojan esiintymistä, Elintarviketurvallisuusvirasto voi ryhtyä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin jo ennen kasvintuhoojan esiintymisen varmistumista.

14 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskuksia. Elintarviketurvallisuusvirasto on kasvinterveysdirektiivissä tarkoitettu kasvinsuojeluviranomainen Suomessa.

Maahantuontia, siltä osin kuin se ei kuulu Elintarviketurvallisuusvirastolle, valvoo Tullilaitos. Tullilaitokselle siirrettävistä Elintarviketurvallisuusviraston toimivaltaan kuuluvista tehtävistä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sen mukaan kuin tehtävien siirrosta ja laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja valtiovarainministeriön välillä.

26 §

Kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökielto

Jos asia ei siedä viivytystä, Elintarviketurvallisuusviraston lisäksi työvoima- ja elinkeinokeskus tai valtuutettu tarkastaja voi kieltää kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käytön väliaikaisesti. Väliaikainen käyttökielto on saatettava viivytyksettä Elintarviketurvallisuusviraston ratkaistavaksi. Kielto

14 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto, joka käyttää valvonnassa apunaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia*. Elintarviketurvallisuusvirasto on kasvinterveysdirektiivissä tarkoitettu kasvinsuojeluviranomainen Suomessa.

Maahantuontia, siltä osin kuin se ei kuulu Elintarviketurvallisuusvirastolle, valvoo Tullilaitos. Tullilaitokselle siirrettävistä Elintarviketurvallisuusviraston toimivaltaan kuuluvista tehtävistä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sen mukaan kuin tehtävien siirrosta ja laajuudesta sovitaan erikseen maa- ja metsätalousministeriön ja valtiovarainministeriön välillä.

26 §

Kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökielto

Jos asia ei siedä viivytystä, Elintarviketurvallisuusviraston lisäksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tai valtuutettu tarkastaja voi kieltää kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käytön väliaikaisesti. Väliaikainen käyttökielto on saatettava viivytyksettä Elintarviketurvallisuusviraston ratkaista-

raukeaa, jos Elintarviketurvallisuusvirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa kiellon antamisesta.

vaksi. Kielto raukeaa, jos Elintarviketurvallisuusvirasto ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa kiellon antamisesta.

28 §

Uhkasakko tai teettäminen

Elintarviketurvallisuusvirasto voi tehostaa 11 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa, toimenpidettä tai niitä koskevan menettelyn täytäntöönpanoa taikka 26 §:ssä tarkoitettua kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös työvoima- ja elinkeinokeskus.

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja teettämistä koskevassa asiassa noudatetaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

28 §

Uhkasakko tai teettäminen

Elintarviketurvallisuusvirasto voi tehostaa 11 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa, toimenpidettä tai niitä koskevan menettelyn täytäntöönpanoa taikka 26 §:ssä tarkoitettua kasvipassin tai muun todistuksen tai merkinnän käyttökieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämistä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

30 §

Kasvintuhoojan torjuntapäätöksestä aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaaminen

Korvausta on haettava Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on toimitettava asianomaiseen työvoima- ja elinkeinokeskukseen ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. Työvoima- ja elinkeinokeskus antaa lausunnon sen tekemään torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Elintarviketurvallisuusvirastolle. Elintarviketurvallisuusvirasto päättää kustannusten ja vahinkojen korvaamisesta sekä korvauksen maksamisesta.

30 §

Kasvintuhoojan torjuntapäätöksestä aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaaminen

Korvausta on haettava Elintarviketurvallisuusvirastolle osoitetulla hakemuksella kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon kustannusten syntymisestä tai vahingon ilmenemisestä. Hakemus on toimitettava asianomaiseen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*, ja siihen on liitettävä riittävä selvitys kustannuksista ja vahingoista. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* antaa lausunnon sen tekemään torjuntapäätökseen liittyvästä korvaushakemuksesta Elintarviketurvallisuusvirastolle. Elintarviketurvallisuusvirasto päättää kustannusten ja vahinkojen korvaamisesta sekä korvauksen maksamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

112.

Laki**vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuollon tukemisesta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (686/2004) 5 ja 9 §, 13 §:n 2 momentti sekä 14 §, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Tukipäätös**Tukipäätös*

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen alueellinen ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 11 §:ssä säädetään avustuspäätöksen sisällöstä, on avustuspäätöksessä asetettava tarpeelliset ehdot vesihuoltoavustuksen saajalle toimenpiteen aloittamisesta, toteuttamisesta ja loppuunsaattamisesta.

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 11 §:ssä säädetään avustuspäätöksen sisällöstä, on avustuspäätöksessä asetettava tarpeelliset ehdot vesihuoltoavustuksen saajalle toimenpiteen aloittamisesta, toteuttamisesta ja loppuunsaattamisesta.

9 §

9 §

*Avustushakemus**Avustushakemus*

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen alueellinen ympäristökeskus.

Avustushakemus on toimitettava alueelliselle ympäristökeskukselle ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu suunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi.

Alueellisen ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lau-

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Avustushakemus on toimitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu suunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kun-

sunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta alueellinen ympäristökeskus. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa alueellisen ympäristökeskuksen on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

14 §

Tietojärjestelmä

Alueellinen ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta ympäristöhallinnossa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

nan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

14 §

Tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta *Suomen ympäristökeskuksessa* ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

113.

Laki**Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Metsähallituksen erävalvonnasta 22 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1157/2005) 19 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

19 §

Valvonta

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. Lääninhallitus valvoo toimialueellaan erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Metsähallituksen on laadittava erävalvonnasta kalenterivuositain toimintakertomus ja toimitettava se seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille valvonnan toteuttamista varten. Valvontaviranomaisilla on oikeus saada Metsähallitukselta jäljennös 17 §:ssä tarkoitettua tapahtumailmoituksesta ja muuta valvonnan kannalta tarpeellista tietoa.

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. *Aluehallintovirasto* valvoo toimialueellaan erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Metsähallituksen on laadittava erävalvonnasta kalenterivuositain toimintakertomus ja toimitettava se seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille valvonnan toteuttamista varten. Valvontaviranomaisilla on oikeus saada Metsähallitukselta jäljennös 17 §:ssä tarkoitettua tapahtumailmoituksesta ja muuta valvonnan kannalta tarpeellista tietoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

114.

Laki**elintarvikelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006) 3 §:n 3 momentti, 15, 30, 31 ja 33 §, 34 §:n 2 momentti, 43 §:n 2 momentti, 48 §:n 3 momentti, 49 §:n 3 momentti, 52, 75 ja 83 § sekä 86 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 15 § osaksi laeissa 989/2007 ja 1137/2008, 52 § osaksi mainitussa laissa 989/2007 sekä 75 § osaksi mainitussa laissa 1137/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Euroopan yhteisön lainsäädäntö**Euroopan yhteisön lainsäädäntö*

Siltä osin kuin muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1774/2002, jäljempänä *sivutuoteasetus*, koskee tämän lain mukaisia elintarvikehuoneistoja tai niissä harjoitettavaa toimintaa, toimivaltaisia valvontaviranomaisia ovat Elintarvikevirasto, lääninhallitukset ja kunnan valvontaviranomaiset siten kuin niiden toimivaltaosa tässä laissa säädetään.

Siltä osin kuin muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1774/2002, jäljempänä *sivutuoteasetus*, koskee tämän lain mukaisia elintarvikehuoneistoja tai niissä harjoitettavaa toimintaa, toimivaltaisia valvontaviranomaisia ovat *Elintarviketurvallisuusvirasto, aluehallintovirastot* ja kunnan valvontaviranomaiset siten kuin niiden toimivaltaosa tässä laissa säädetään.

15 §

15 §

*Elintarvikehuoneiston hyväksyvä viranomaisen ja hyväksymispäätös**Elintarvikehuoneiston hyväksyvä viranomaisen ja hyväksymispäätös*

Elintarviketurvallisuusvirasto hyväksyy teurastamot ja niiden yhteydessä olevat liha- ja kala-alan elintarvikehuoneistot. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus hyväksyy alkoholilain (1143/1994) 5 ja 35 §:ssä tarkoitettut valmistus- ja varastopaikat. Lääninhallitus hyväksyy poroteurastamot sekä alkoholilain 13 §:ssä ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettut alkoholijuomamyymälät. Elintar-

Elintarviketurvallisuusvirasto hyväksyy teurastamot ja niiden yhteydessä olevat liha- ja kala-alan elintarvikehuoneistot. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* hyväksyy alkoholilain (1143/1994) 5 ja 35 §:ssä tarkoitettut valmistus- ja varastopaikat. *Aluehallintovirasto* hyväksyy poroteurastamot sekä alkoholilain 13 §:ssä ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettut alkoholijuomamyymälät.

vikehuoneiston, jossa harjoitettavan toiminnan tarkoitus on pelkäästään elintarvikkeiden kuljetus tai säilyttäminen kuljetusajoneuvossa tai kontissa, hyväksyy sen kunnan valvontaviranomainen, jonka alueella ajoneuvo tai kontti otetaan ensimmäisen kerran käyttöön, paitsi, jos kyse on toisessa kunnassa hyväksytyyn elintarvikehuoneiston tämän lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Elintarvikehuoneiston sijaintikunnan elintarvikevalvontaviranomainen hyväksyy muut elintarvikehuoneistot. Elintarvikehuoneiston, jota käytetään ainoastaan elintarvikkeiden myyntiin, välittämiseen tai muuhun käsittelyyn ilman, että elintarvikkeet ovat kyseisessä huoneistossa, voi hyväksyä toimijan kotikunnan valvontaviranomainen, jos sijaintikunta on epäselvä tai siihen on muu erityinen syy.

Valvontaviranomainen tekee elintarvikehuoneiston hyväksymisestä päätöksen. Valvontaviranomainen voi asettaa hyväksymispäätöksessä tarpeellisia ehtoja terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Valvontaviranomaisen on ratkaistava asia 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta, ellei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä.

Kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen on ilmoitettava hyväksymistään elintarvikehuoneistoista lääninhallitukselle ja Elintarvikevirastolle. Lääninhallituksen on ilmoitettava hyväksymistään elintarvikehuoneistoista Elintarvikevirastolle sekä elintarvikehuoneistoiksi hyväksymistään alkoholimyymälöistä Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle. Valvontaviranomaisen on toimitettava edellä tarkoitettut tiedot Elintarvikeviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä hyväksymispäätöksen muusta sisällöstä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

30 §

Keskusviranomainen

Elintarvikevirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallisesti elintarvikevalvontaa siten kuin tässä laissa säädetään

Elintarvikehuoneiston, jossa harjoitettavan toiminnan tarkoitus on pelkäästään elintarvikkeiden kuljetus tai säilyttäminen kuljetusajoneuvossa tai kontissa, hyväksyy sen kunnan valvontaviranomainen, jonka alueella ajoneuvo tai kontti otetaan ensimmäisen kerran käyttöön, paitsi, jos kyse on toisessa kunnassa hyväksytyyn elintarvikehuoneiston tämän lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Elintarvikehuoneiston sijaintikunnan elintarvikevalvontaviranomainen hyväksyy muut elintarvikehuoneistot. Elintarvikehuoneiston, jota käytetään ainoastaan elintarvikkeiden myyntiin, välittämiseen tai muuhun käsittelyyn ilman, että elintarvikkeet ovat kyseisessä huoneistossa, voi hyväksyä toimijan kotikunnan valvontaviranomainen, jos sijaintikunta on epäselvä tai siihen on muu erityinen syy.

Valvontaviranomainen tekee elintarvikehuoneiston hyväksymisestä päätöksen. Valvontaviranomainen voi asettaa hyväksymispäätöksessä tarpeellisia ehtoja terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Valvontaviranomaisen on ratkaistava asia 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta, *jollei* asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä.

Kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen on ilmoitettava hyväksymistään elintarvikehuoneistoista *aluehallintovirastolle* ja *Elintarvikeeturvallisuusvirastolle*. *Aluehallintoviraston* on ilmoitettava hyväksymistään elintarvikehuoneistoista *Elintarvikeeturvallisuusvirastolle* sekä elintarvikehuoneistoiksi hyväksymistään alkoholimyymälöistä *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle*. Valvontaviranomaisen on toimitettava edellä tarkoitettut tiedot *Elintarvikeeturvallisuusviraston* määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä hyväksymispäätöksen muusta sisällöstä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

30 §

Keskusviranomainen

Elintarvikeeturvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallisesti elintarvikevalvontaa siten kuin tässä laissa

sekä sen lisäksi:

- 1) ohjaa lääninhallituksia kuntien elintarvikevalvonnan arvioinnissa;
- 2) huolehtii elintarvikevalvonnasta teurasamoissa ja niiden yhteydessä olevissa liha- ja kala-alan elintarvikehuoneistoissa;
- 3) vastaa eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvonnan suunnittelusta ja toteutuksesta;
- 4) vastaa valtakunnallisesti muista erityistä asiantuntemusta vaativista elintarvikevalvontatehtävistä;
- 5) arvioi yleisen elintarvikehygieniasetuksen 8 artiklassa tarkoitetut hyvän tuotantotavan ohjeet;
- 6) toimii yleisen elintarvikeasetuksen mukaisena nopean hälytysjärjestelmän kansallisena yhteyspisteenä;
- 7) hyväksyy eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygieniasetuksen liitteen III jaksossa IV tarkoitetun metsästäjien terveys- ja hygieniakoulutuksen;
- 8) huolehtii valtakunnallisesta tiedottamisesta, riskiviestinnästä ja kuluttajainformaatiosta.

31 §

Alueellinen elintarvikevalvonta

Lääninhallitus suunnittelee, ohjaa ja valvoo elintarvikevalvontaa sekä valvoo elintarvikemääräysten noudattamista alueellaan tämän lain mukaisesti sekä sen lisäksi:

- 1) arvioi kuntien elintarvikevalvonnan järjestämistä; ja
- 2) arvioi kuntien valvontasuunnitelmat sekä tarkastaa niiden noudattamista.

33 §

Kunnan elintarvikevalvonnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, kunta:

- 1) tekee lääninhallituksille ja Elintarvikevirastolle elintarvikemääräysten mukaiset ilmoitukset ja raportit;
- 2) neuvoo elintarvikealan toimijoita ja kuluttajia sekä tiedottaa tämän lain sovelta-

säädetään sekä sen lisäksi:

- 1) ohjaa *aluehallintovirastoja* kuntien elintarvikevalvonnan arvioinnissa;
- 2) huolehtii elintarvikevalvonnasta teurasamoissa ja niiden yhteydessä olevissa liha- ja kala-alan elintarvikehuoneistoissa;
- 3) vastaa eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvonnan suunnittelusta ja toteutuksesta;
- 4) vastaa valtakunnallisesti muista erityistä asiantuntemusta vaativista elintarvikevalvontatehtävistä;
- 5) arvioi yleisen elintarvikehygieniasetuksen 8 artiklassa tarkoitetut hyvän tuotantotavan ohjeet;
- 6) toimii yleisen elintarvikeasetuksen mukaisena nopean hälytysjärjestelmän kansallisena yhteyspisteenä;
- 7) hyväksyy eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygieniasetuksen liitteen III jaksossa IV tarkoitetun metsästäjien terveys- ja hygieniakoulutuksen;
- 8) huolehtii valtakunnallisesta tiedottamisesta, riskiviestinnästä ja kuluttajainformaatiosta.

31 §

Alueellinen elintarvikevalvonta

Aluehallintovirasto suunnittelee, ohjaa ja valvoo elintarvikevalvontaa sekä valvoo elintarvikemääräysten noudattamista *toimialueellaan* tämän lain mukaisesti sekä sen lisäksi:

- 1) arvioi kuntien elintarvikevalvonnan järjestämistä; ja
- 2) arvioi kuntien valvontasuunnitelmat sekä tarkastaa niiden noudattamista.

33 §

Kunnan elintarvikevalvonnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, kunta:

- 1) tekee *aluehallintovirastoille* ja *Elintarviketurvallisuusvirastolle* elintarvikemääräysten mukaiset ilmoitukset ja raportit;
- 2) neuvoo elintarvikealan toimijoita ja kuluttajia sekä tiedottaa tämän lain sovelta-

misalaan kuuluvissa asioissa; sekä
3) avustaa valtion viranomaisia korvausta vastaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvontaohjelman toteuttamisessa.

34 §

Muut valvontaviranomaiset

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

- 1) suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa; ja
- 2) ohjaa lääninhallituksia alkoholimyymälöiden valvonnassa.

misalaan kuuluvissa asioissa; sekä
3) avustaa valtion viranomaisia korvausta vastaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden kansallisen vierasainevalvontaohjelman toteuttamisessa.

34 §

Muut valvontaviranomaiset

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

- 1) suunnittelee, ohjaa ja suorittaa yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien valvontaa; ja
- 2) ohjaa *aluehallintovirastoja* alkoholimyymälöiden valvonnassa.

43 §

Lihantarkastus ja siihen liittyvä valvonta

Kunnan valvontaviranomainen tarkastaa lihan pienteurastamossa ja riistan käsittelylaitoksessa sekä valvoo niitä. Läninhallituksen palveluksessa oleva eläinlääkäri tarkastaa lihan poroteurastamossa ja valvoo poroteurastamoja. Elintarvikevirasto tarkastaa lihan muussa teurastamossa sekä valvoo teurastamoja ja sen yhteydessä olevaa liha-alan elintarvikehuoneistoa. Lihantarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan käyttää apuna tätä tarkoitusta varten koulutettuja kunnan tai valtion palveluksessa olevia tarkastusapulaisia. Siipikarjateurastamossa ja siipikarjan pienteurastamossa lihentarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan apuna käyttää myös elintarvikealan toimijan palveluksessa olevaa henkilökuntaa.

43 §

Lihantarkastus ja siihen liittyvä valvonta

Kunnan valvontaviranomainen tarkastaa lihan pienteurastamossa ja riistan käsittelylaitoksessa sekä valvoo niitä. *Aluehallintoviraston* palveluksessa oleva eläinlääkäri tarkastaa lihan poroteurastamossa ja valvoo poroteurastamoja. *Elintarvikeeturvallisuusvirasto* tarkastaa lihan muussa teurastamossa sekä valvoo teurastamoja ja sen yhteydessä olevaa liha-alan elintarvikehuoneistoa. Lihantarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan käyttää apuna tätä tarkoitusta varten koulutettuja kunnan tai valtion palveluksessa olevia tarkastusapulaisia. Siipikarjateurastamossa ja siipikarjan pienteurastamossa lihentarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa voidaan apuna käyttää myös elintarvikealan toimijan palveluksessa olevaa henkilökuntaa.

48 §

Valvontasuunnitelmat

Elintarvikeviraston, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen, Tullilaitoksen, lääninhallitusten, Puolustusvoimien sekä rajaeläinlääkärien on laadittava vastuullaan olevaa elintarvikevalvontaa koskevat valvontasuunnitelmat, joihin sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on säädetty kunnan valvontasuunnitelmasta.

48 §

Valvontasuunnitelmat

Elintarviketurvallisuusviraston, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston, Tullilaitoksen, aluehallintovirastojen, Puolustusvoimien sekä rajaeläinlääkärien on laadittava vastuullaan olevaa elintarvikevalvontaa koskevat valvontasuunnitelmat, joihin sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on säädetty kunnan valvontasuunnitelmasta.

49 §

Tarkastusoikeus

Jos valvontaviranomainen toteaa valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä eläimistä saatavassa elintarvikkeessa määräysten vastaisia määriä vieraita aineita, läänineläinlääkäriä ja Elintarvikeviraston tai lääninhallituksen määräämällä *muulla* eläinlääkäriä on oikeus tarkastaa alkutuotantopaikka, josta elintarvike on peräisin, ja ottaa korvauksetta kaikki tutkimuksia varten tarvittavat näytteet. Läänineläinlääkäriä ja Elintarvikeviraston tai lääninhallituksen määräämällä *muulla* eläinlääkäriä on tällöin tämän lain mukainen tiedonsaanti-, näytteenotto- ja tarkastusoikeus. Vain läänineläinlääkäriä on oikeus tehdä tarkastus kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

49 §

Tarkastusoikeus

Jos valvontaviranomainen toteaa valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä eläimistä saatavassa elintarvikkeessa määräysten vastaisia määriä vieraita aineita, *aluehallintovirastolla* ja *Elintarviketurvallisuusviraston* tai *aluehallintoviraston* määräämällä eläinlääkäriä on oikeus tarkastaa alkutuotantopaikka, josta elintarvike on peräisin, ja ottaa korvauksetta kaikki tutkimuksia varten tarvittavat näytteet. *Aluehallintovirastolla* ja *Elintarviketurvallisuusviraston* tai *aluehallintoviraston* määräämällä eläinlääkäriä on tällöin tämän lain mukainen tiedonsaanti-, näytteenotto- ja tarkastusoikeus. Vain *aluehallintovirastolla* on oikeus tehdä tarkastus kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

52 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava lääninhallitukselle ja Elintarvikevirastolle todetuista terveysvaaroista sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden turvallisuuteen. *Valvontaviranomaisen on ilmoitettava Kasvintuotannon tarkastuskes-*

52 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava *aluehallintovirastolle* ja *Elintarviketurvallisuusvirastolle* todetuista terveysvaaroista sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista muista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden turvallisuuteen. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava

kukselle sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden turvallisuuteen rehujen välityksellä. Valvontaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava tartuntatautilaissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

Valvontaviranomainen on velvollinen ilmoittamaan Elintarvikevirastolle ja lääninhallitukselle näiden 83 §:n nojalla ylläpitämiin rekistereihin tarvitsemat tiedot. Lisäksi valvontaviranomainen on velvollinen pyydettäessä ilmoittamaan Elintarvikevirastolle ja lääninhallitukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan seuranta varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot Elintarvikeviraston määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

75 §

Muutoksenhaku lihantarkastuspäätökseen

Lihantarkastusta koskevaan Elintarvikeviraston tai lääninhallituksen päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Asianosainen voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen Elintarvikevirastolle. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Elintarvikeviraston oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

83 §

Rekisterit

Elintarvikevirasto pitää valvonnan ohjausta

tartuntatautilaissa tarkoitetuille viranomaisille sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla merkitystä väestön suojaamisessa tartuntataudeilta.

Valvontaviranomainen on velvollinen ilmoittamaan *Elintarvikevirastolle* ja *aluehallintovirastolle* näiden 83 §:n nojalla ylläpitämiin rekistereihin tarvitsemat tiedot. Lisäksi valvontaviranomainen on velvollinen pyydettäessä ilmoittamaan *Elintarvikevirastolle* ja *aluehallintovirastolle* tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan seuranta varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot *Elintarvikeviraston* määräämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

75 §

Muutoksenhaku lihantarkastuspäätökseen

Lihantarkastusta koskevaan Elintarvikeviraston tai *aluehallintoviraston* päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Asianosainen voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen Elintarvikevirastolle. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Elintarvikeviraston oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

83 §

Rekisterit

Elintarvikevirasto pitää val-

ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä kaikista elintarvikehuoneistoista, ensisaapumispaikoista, ensisaapumistoimijoista ja hyväksytyistä laboratorioista. Elintarvikevirasto antaa eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsitteleville elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron. Alkoholijuomamyymälöistä sekä alkoholijuomien valmistus- ja varastopaikoista rekisteriä pitää Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus. Läänin ja kunnan valvontaviranomainen ylläpitää rekisteriä valvomistaan elintarvikehuoneistoista. Alkutuotantopaikoista rekisteriä pitää maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain (1515/1994) mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. Kunnat käyttävät ja pitävät alkutuotantopaikkarekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa. Kalastusaluksia ja vesiviljelylaitoksia koskevia rekistereitä pitää Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö.

Elintarvikevirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä varten 40 §:n 4 momentissa ja 45 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella rekisteriä ruokamyrkytystapausten selvittämiseen sekä zoonosien seurantaan ja valvontaan liittyvistä seikoista.

86 §

Kunnalliset elintarvikemääräykset

Päätös elintarvikemääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava elintarvikemääräysten voimaantulosta. Määräykset on lähetettävä tiedoksi lääninhalitukselle.

vonnan ohjausta ja kehittämistä sekä suorittamaansa valvontaa varten valtakunnallista rekisteriä kaikista elintarvikehuoneistoista, ensisaapumispaikoista, ensisaapumistoimijoista ja hyväksytyistä laboratorioista. *Elintarvikeeturvallisuusvirasto* antaa eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsitteleville elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron. Alkoholijuomamyymälöistä sekä alkoholijuomien valmistus- ja varastopaikoista rekisteriä pitää *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto*. *Aluehallintovirasto* ja kunnan valvontaviranomainen ylläpitävät rekisteriä valvomistaan elintarvikehuoneistoista. Alkutuotantopaikoista rekisteriä pitää *maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008)* mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. Kunnat käyttävät ja pitävät alkutuotantopaikkarekisteriä ajan tasalla tässä laissa säädettyjen tehtävien edellyttämässä laajuudessa. Kalastusaluksia ja vesiviljelylaitoksia koskevia rekistereitä pitää Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö.

Elintarvikeeturvallisuusvirasto pitää valvonnan ohjausta ja kehittämistä varten 40 §:n 4 momentissa ja 45 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella rekisteriä ruokamyrkytystapausten selvittämiseen sekä zoonosien seurantaan ja valvontaan liittyvistä seikoista.

86 §

Kunnalliset elintarvikemääräykset

Päätös elintarvikemääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava elintarvikemääräysten voimaantulosta. Määräykset on lähetettävä tiedoksi *aluehallintovirastolle*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

115.

Laki**koe-eläintoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan koe-eläintoiminnasta 20 päivänä tammikuuta 2006 annetun lain (62/2006) 3, 10, 11, 16–19, 21 ja 22 §, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 28 ja 31–33 §, 34 §:n 1 ja 5 momentti, 35 ja 36 § sekä 41 §:n 1 momentti, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Viranomaiset**Viranomaiset*

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista läänin alueella.

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista *toimialueellaan*.

10 §

10 §

*Eläinkokeen suorittaja**Eläinkokeen suorittaja*

Eläinkokeen saa suorittaa tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaisen tai Etelä-Suomen lääninhallituksen hyväksymän muun koe-eläimiä ja eläinten käyttöä eläinkokeissa koskevan kurssin (*koe-eläinkurssi*). Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään koe-eläinkurssin sisällöstä, kestosta ja kurssin suorittamisesta.

Etelä-Suomen lääninhallitus hyväksyy hakemuksesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kelpoisen henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut koe-eläinkurssia vastaavat opinnot, kelpoiseksi suorittamaan eläinkokeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritettavat opinnot vastaavat sisällöltään koe-eläinkurssia.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa sää-

Eläinkokeen saa suorittaa tarkoitukseen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, joka on lisäksi suorittanut yliopiston tai korkeakoulun opetusohjelman mukaisen tai *Etelä-Suomen aluehallintoviraston* hyväksymän muun koe-eläimiä ja eläinten käyttöä eläinkokeissa koskevan kurssin (*koe-eläinkurssi*). Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään koe-eläinkurssin sisällöstä, kestosta ja kurssin suorittamisesta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto hyväksyy hakemuksesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kelpoisen henkilön, joka on muualla kuin Suomessa suorittanut koe-eläinkurssia vastaavat opinnot, kelpoiseksi suorittamaan eläinkokeita Suomessa. Hyväksymisen edellytyksenä on, että suoritettavat opinnot vastaavat sisällöltään koe-eläinkurssia.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa sää-

detään, saa myös muu sellainen eläinkokeiden suorittamiseen perehtynyt henkilö, jolla on lisäksi riittävät tiedot eläimelle tehtävän toimenpiteen suorittamistekniikasta ja riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi, suorittaa koe-eläinlaitoksessa laitoksen toimialaan liittyviä eläinkokeita sellaisen henkilön välittömän johdon ja valvonnan alaisena, jolla on 1 tai 2 momentissa tarkoitettu kelpoisuus.

11 §

Tavoitekasvatusvaatimus ja koe-eläimen alkuperä

Eläinkokeessa on aina pyrittävä käyttämään tavoitekasvatettuja koe-eläimiä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään niistä koe-eläinlajeista, joiden on oltava tavoitekasvatettuja. Jos eläinkokeen tavoitteen saavuttamiseksi vaadittavaa tavoitekasvatettua koe-eläintä ei ole saatavissa, Etelä-Suomen lääninhallitus voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tavoitekasvatusvaatimuksesta. Irrallaan tavattuja koiria, kissoja tai muita kotieläinlajeihin kuuluvia eläimiä ei kuitenkaan saa käyttää eläinkokeessa.

Koe-eläimiä saadaan hankkia vain toisesta koe-eläinlaitoksesta, jolleivät kyseessä ole koe-eläimiksi hankittavat kalat tai yksittäinen muu eläin tai muutoin vähäinen eläinmäärä. Silloin, kun eläin hankitaan käytettäväksi eläinkokeessa muualta kuin koe-eläinlaitoksesta, eläimen käyttötarkoituksesta on ilmoitettava luovuttajalle.

16 §

Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito

Koe-eläinlaitoksessa on pidettävä luetteloa laitokseen hankittujen koe-eläinten alkuperästä ja niiden myynnistä tai muusta luovuttamisesta sekä valvontakirjanpitoa eläimistä, niiden hoidosta, elinympäristöstä, hyvinvoinnista, terveydestä ja olosuhteista. Koe-eläimiä käytävässä laitoksessa on lisäksi pidettävä tilastoa laitoksessa suoritetuista eläinkokeista ja niihin käytetyistä koe-eläimistä.

detään, saa myös muu sellainen eläinkokeiden suorittamiseen perehtynyt henkilö, jolla on lisäksi riittävät tiedot eläimelle tehtävän toimenpiteen suorittamistekniikasta ja riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi, suorittaa koe-eläinlaitoksessa laitoksen toimialaan liittyviä eläinkokeita sellaisen henkilön välittömän johdon ja valvonnan alaisena, jolla on 1 tai 2 momentissa tarkoitettu kelpoisuus.

11 §

Tavoitekasvatusvaatimus ja koe-eläimen alkuperä

Eläinkokeessa on aina pyrittävä käyttämään tavoitekasvatettuja koe-eläimiä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään niistä koe-eläinlajeista, joiden on oltava tavoitekasvatettuja. Jos eläinkokeen tavoitteen saavuttamiseksi vaadittavaa tavoitekasvatettua koe-eläintä ei ole saatavissa, *Etelä-Suomen aluehallintovirasto* voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tavoitekasvatusvaatimuksesta. Irrallaan tavattuja koiria, kissoja tai muita kotieläinlajeihin kuuluvia eläimiä ei kuitenkaan saa käyttää eläinkokeessa.

Koe-eläimiä saadaan hankkia vain toisesta koe-eläinlaitoksesta, jolleivät kyseessä ole koe-eläimiksi hankittavat kalat tai yksittäinen muu eläin tai muutoin vähäinen eläinmäärä. Silloin, kun eläin hankitaan käytettäväksi eläinkokeessa muualta kuin koe-eläinlaitoksesta, eläimen käyttötarkoituksesta on ilmoitettava luovuttajalle.

16 §

Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito

Koe-eläinlaitoksessa on pidettävä luetteloa laitokseen hankittujen koe-eläinten alkuperästä ja niiden myynnistä tai muusta luovuttamisesta sekä valvontakirjanpitoa eläimistä, niiden hoidosta, elinympäristöstä, hyvinvoinnista, terveydestä ja olosuhteista. Koe-eläimiä käytävässä laitoksessa on lisäksi pidettävä tilastoa laitoksessa suoritetuista eläinkokeista ja niihin käytetyistä koe-

Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan viimeisen niihin tehdyn merkinnän jälkeen. Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito on vaadittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle. Koe-eläimiä käyttävän laitoksen on toimitettava 1 momentissa mainittu tilasto Etelä-Suomen lääninhallitukselle kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä. Tarkemmat säännökset luettelojen ja tilastojen sekä valvontakirjanpidon sisällöstä, pitämisestä ja säilyttämisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

17 §

Lupa koe-eläintoimintaan

Selkärankaisiin eläimiin kohdistuvaa koe-eläintoimintaa saadaan harjoittaa vain lääninhallituksen luvalla. Lupaa koe-eläintoimintaan (*koe-eläinlaitoslupa*) on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on luvan hakijan kotipaikka.

Lupahakemuksesta tulee käydä ilmi 5 ja 6 §:ssä tarkoitetut luvan myöntämisen edellytyksenä olevat tiedot. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset lupahakemuksen sisällöstä.

18 §

Koe-eläinlaitosluvan myöntäminen ja peruuttaminen

Koe-eläinlaitoslupa myönnetään, jos:

- 1) hakijalla on käytettävissään koe-eläintoimintaa varten asianmukaiset tilat, laitteet ja välineet;
- 2) hakijalla on käytettävissään koe-eläintoimintaa varten asianmukainen henkilöstö; ja
- 3) koe-eläinlaitoksen eläinlääkintähuolto on järjestetty asianmukaisesti.

Koe-eläinlaitoslupa voidaan myöntää myös rajoitettuna tai määräajaksi. Lääninhallitus voi peruuttaa luvan, jos luvan haltija olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla asetettavia vaati-

eläimistä.

Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan viimeisen niihin tehdyn merkinnän jälkeen. Luettelot, tilastot ja valvontakirjanpito on vaadittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle. Koe-eläimiä käyttävän laitoksen on toimitettava 1 momentissa mainittu tilasto *Etelä-Suomen aluehallintovirastolle* kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä. Tarkemmat säännökset luettelojen ja tilastojen sekä valvontakirjanpidon sisällöstä, pitämisestä ja säilyttämisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

17 §

Lupa koe-eläintoimintaan

Selkärankaisiin eläimiin kohdistuvaa koe-eläintoimintaa saadaan harjoittaa vain *aluehallintoviraston* luvalla. Lupaa koe-eläintoimintaan (*koe-eläinlaitoslupa*) on haettava *siltä aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueella* on luvan hakijan kotipaikka.

Lupahakemuksesta tulee käydä ilmi 5 ja 6 §:ssä tarkoitetut luvan myöntämisen edellytyksenä olevat tiedot. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset lupahakemuksen sisällöstä.

18 §

Koe-eläinlaitosluvan myöntäminen ja peruuttaminen

Koe-eläinlaitoslupa myönnetään, jos:

- 1) hakijalla on käytettävissään koe-eläintoimintaa varten asianmukaiset tilat, laitteet ja välineet;
- 2) hakijalla on käytettävissään koe-eläintoimintaa varten asianmukainen henkilöstö; ja
- 3) koe-eläinlaitoksen eläinlääkintähuolto on järjestetty asianmukaisesti.

Koe-eläinlaitoslupa voidaan myöntää myös rajoitettuna tai määräajaksi. *Aluehallintovirasto* voi peruuttaa luvan, jos luvan haltija olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai eläinsuojelulaissa tai niiden nojalla asetetta-

muksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja luvanhaltija ei korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Lääninhallituksen on tarkastettava ja hyväksyttävä koe-eläintoiminnan harjoittamiseen tarkoitetut tilat ennen niiden käyttöönottoa.

via vaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja luvanhaltija ei korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Aluehallintoviraston on tarkastettava ja hyväksyttävä koe-eläintoiminnan harjoittamiseen tarkoitetut tilat ennen niiden käyttöönottoa.

19 §

Muutosten ilmoittaminen

Koe-eläinlaitosluvan haltijan tulee luvan tarkistamista varten viipymättä ilmoittaa luvan edellytyksissä tapahtuvista muutoksista luvan myöntäneelle lääninhallitukselle.

19 §

Muutosten ilmoittaminen

Koe-eläinlaitosluvan haltijan tulee luvan tarkistamista varten viipymättä ilmoittaa luvan edellytyksissä tapahtuvista muutoksista luvan myöntäneelle *aluehallintovirastolle*.

21 §

Luonnosta pyydystetyn eläimen vapauttamista koskevat lupaehdot

Eläinkoeluvassa voidaan sallia luonnosta pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi luontoon päästäminen eläinkokeessa tai eläinkokeen päätyttyä. Edellytyksenä luonnosta pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi päästämiseksi on, että eläimen terveydentila ja hyvinvointi palautuvat normaaleiksi ja on oletettavissa, että eläin vaikeuksitta sopeutuu luonnonvaraiseen elämään. Luonnosta pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi päästämistä ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisille, eläimille tai ympäristölle.

Ennen eläimen vapauttamista koskevan asian ratkaisemista lupahakemuksesta on pyydetävä sen läänin lääninhallituksen lausunto, jonka alueella eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. Lääninhallituksen tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

21 §

Luonnosta pyydystetyn eläimen vapauttamista koskevat lupaehdot

Eläinkoeluvassa voidaan sallia luonnosta pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi luontoon päästäminen eläinkokeessa tai eläinkokeen päätyttyä. Edellytyksenä luonnosta pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi päästämiseksi on, että eläimen terveydentila ja hyvinvointi palautuvat normaaleiksi ja on oletettavissa, että eläin vaikeuksitta sopeutuu luonnonvaraiseen elämään. Luonnosta pyydystetyn koe-eläimen vapaaksi päästämistä ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisille, eläimille tai ympäristölle.

Ennen eläimen vapauttamista koskevan asian ratkaisemista lupahakemuksesta on pyydetävä sen *aluehallintoviraston* lausunto, jonka *toimialueella* eläin on tarkoitus vapauttaa luontoon. *Aluehallintoviraston* tulee tarvittaessa kuulla asiasta muita viranomaisia.

22 §

Ilmoitusvelvollisuus eläinkokeen päättyessä

Eläinkoeluvan haltijan tulee eläinkokeen

22 §

Ilmoitusvelvollisuus eläinkokeen päättyessä

Eläinkoeluvan haltijan tulee eläinkokeen

suorittamisen jälkeen ilmoittaa Etelä-Suomen lääninhallitukselle kolmen kuukauden kuluessa eläinkokeen päättymisestä eläinkokeen päättymisajankohta sekä siinä tosiasiallisesti käytettyjen eläinten lukumäärä ja tiedot eläinkoeluvassa ennakoimattomalla tavalla eläinten hyvinvointiin vaikuttaneista kokeen aikaisista tapahtumista. Edellä mainittu ilmoitus on tehtävä vuosittain kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä, jos eläinkoelupa on myönnetty sarjana eläinkokeita. Tarkemmat säännökset ilmoitettavista tiedoista ja ilmoituksen tekemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

suorittamisen jälkeen ilmoittaa *Etelä-Suomen aluehallintovirastolle* kolmen kuukauden kuluessa eläinkokeen päättymisestä eläinkokeen päättymisajankohta sekä siinä tosiasiallisesti käytettyjen eläinten lukumäärä ja tiedot eläinkoeluvassa ennakoimattomalla tavalla eläinten hyvinvointiin vaikuttaneista kokeen aikaisista tapahtumista. Edellä mainittu ilmoitus on tehtävä vuosittain kolmen kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä, jos eläinkoelupa on myönnetty sarjana eläinkokeita. Tarkemmat säännökset ilmoitettavista tiedoista ja ilmoituksen tekemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

24 §

Eläinkoelautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Eläinkoelautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus koe-eläintoiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii Etelä-Suomen lääninhallituksen yhteydessä.

24 §

Eläinkoelautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Eläinkoelautakunnan asettaa valtioneuvosto maa- ja metsätalousministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 16 muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Lautakunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon maan eri osien tasapuolinen edustus koe-eläintoiminnan harjoittamisen kannalta. Lautakunta toimii *Etelä-Suomen aluehallintoviraston* yhteydessä.

25 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan Etelä-Suomen lääninhallituksessa, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Jaoston on annettava päätös eläinkoetta koskevaan lupahakemukseen 45 päivän kuluessa siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Etelä-Suomen lääninhallitukselle. Jos asia siirtyy lautakun-

25 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa tai sen jaostossa käsiteltävät asiat valmistellaan *Etelä-Suomen aluehallintovirastossa*, josta myös käsiteltävät asiat esitellään. Lautakunnan tai sen jaoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Jaoston on annettava päätös eläinkoetta koskevaan lupahakemukseen 45 päivän kuluessa siitä, kun kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu *Etelä-Suomen aluehallintovirastolle*. Jos asia siirtyy lauta-

nan käsiteltäväksi, lautakunnan on annettava päätös 45 päivän kuluessa siitä, kun jaosto on antanut asiassa ratkaisunsa.

kunnan käsiteltäväksi, lautakunnan on annettava päätös 45 päivän kuluessa siitä, kun jaosto on antanut asiassa ratkaisunsa.

28 §

Henkilöstö ja lautakunnan tukipalvelut

Eläinkoelautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihteereitä, jotka ottaa palvelukseen Etelä-Suomen lääninhallitus. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys koe-eläintoimintaan.

Etelä-Suomen lääninhallitus huolehtii eläinkoelautakunnan tarvitsemista tukipalveluista.

28 §

Henkilöstö ja lautakunnan tukipalvelut

Eläinkoelautakunnalla on päätoimisia esittelijöitä ja toimistosihteereitä, jotka ottaa palvelukseen *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys koe-eläintoimintaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto huolehtii eläinkoelautakunnan tarvitsemista tukipalveluista.

31 §

Tiedonsaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja lääninhallituksella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua valvontaa ja tarkastusta varten tarpeelliset tiedot koe-eläinlaitosluvan haltijalta, eläinkoeluvan haltijalta sekä valtion viranomaisilta ja eläinkoelautakunnalta. Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvontaa varten tarvittavia tietoja, jotka yksityisen tai yhteisön liike- tai ammattitoimintaa tai taloudellista asemaa koskevat tietoina taikka tietoina yksityisen henkilökohtaisista oloista muutoin olisivat salassa pidettäviä.

31 §

Tiedonsaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja *aluehallintovirastolla* on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua valvontaa ja tarkastusta varten tarpeelliset tiedot koe-eläinlaitosluvan haltijalta, eläinkoeluvan haltijalta sekä valtion viranomaisilta ja eläinkoelautakunnalta. Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvontaa varten tarvittavia tietoja, jotka yksityisen tai yhteisön liike- tai ammattitoimintaa tai taloudellista asemaa koskevat tietoina taikka tietoina yksityisen henkilökohtaisista oloista muutoin olisivat salassa pidettäviä.

32 §

Tarkastusoikeus

Lääninhallituksella on oikeus tehdä tämän lain noudattamisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia sekä sitä varten päästä tiloihin, joissa harjoitetaan koe-eläintoimintaa taikka joissa säilytetään koe-eläimiä, koe-eläimiä varten tarkoitettua rehua tai juomaa tai koe-eläintoiminnassa käytettäviä aineita, laitteita, välineitä, tarvikkeita tai varusteita taikka koe-eläintoimintaa koskevia

32 §

Tarkastusoikeus

Aluehallintovirastolla on oikeus tehdä tämän lain noudattamisen valvonnan edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia sekä sitä varten päästä tiloihin, joissa harjoitetaan koe-eläintoimintaa taikka joissa säilytetään koe-eläimiä, koe-eläimiä varten tarkoitettua rehua tai juomaa tai koe-eläintoiminnassa käytettäviä aineita, laitteita, välineitä, tarvikkeita tai varusteita taikka koe-eläintoimintaa koskevia

asiakirjoja tai tietoja, sekä olla läsnä suoritet-
taessa eläinkoetta ja eläinkoelautakunnan tai
sen jaoston kokouksessa.

Kotirauhan piirissä saadaan 1 momentissa
tarkoitettu tarkastus tai tutkimus toimittaa
vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen
kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja
on perusteltua syytä epäillä jonkun syyllisty-
vän tämän lain tai eläinsuojelulain vastaiseen
rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Koe-eläinlaitoslujan haltija ja eläinkoelu-
van haltija ovat velvollisia antamaan läänin-
hallitukselle sen pyytämät valvontaa varten
tarvittavat tiedot.

33 §

Oikeus näytteiden ottamiseen

Lääninhallituksella on oikeus tarvittaessa
ottaa korvauksetta valvontaa varten näytteitä
koe-eläimistä, koe-eläinten rehusta ja juomas-
ta sekä koe-eläintoiminnassa käytettävistä ai-
neista.

34 §

Eläinkoerekisteri

Etelä-Suomen lääninhallitus pitää valvontaa
varten rekisteriä eläinkoeluvista. Rekisteriin
merkitään seuraavat tiedot:

- 1) koe-eläinlaitos, jossa eläinkoe tehdään;
- 2) eläinkoeluvan haltijan nimi ja yhteystie-
dot;
- 3) kokeen tarkoitus sekä maininta asian-
omaisista säännöksistä tai viranomaisten nii-
den nojalla antamista määräyksistä taikka oh-
jeista, joihin koe mahdollisesti perustuu;
- 4) kokeessa käytettävät eläinlajit ja lajikoh-
taisesti eläinten lukumäärä;
- 5) miten eläinten kivun, tuskan, kärsimyksen
ja haitan vähentäminen pienimpään mah-
dolliseen on koesuunnitelmassa otettu huo-
mioon;
- 6) suunniteltu kokeen alkamis- ja päätty-
misajankohta; sekä
- 7) kokeen päättymispäivämäärä ja lajikoh-
taisesti kokeessa tosiasiallisesti käytettyjen
eläinten lukumäärä sekä tiedot eläinkoeluväs-

asiakirjoja tai tietoja, sekä olla läsnä suoritet-
taessa eläinkoetta ja eläinkoelautakunnan tai
sen jaoston kokouksessa.

Kotirauhan piirissä saadaan 1 momentissa
tarkoitettu tarkastus tai tutkimus toimittaa
vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen
kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja
on perusteltua syytä epäillä jonkun syyllisty-
vän tämän lain tai eläinsuojelulain vastaiseen
rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Koe-eläinlaitoslujan haltija ja eläinkoelu-
van haltija ovat velvollisia antamaan *aluehal-
lintovirastolle* sen pyytämät valvontaa varten
tarvittavat tiedot.

33 §

Oikeus näytteiden ottamiseen

Aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaes-
sa ottaa korvauksetta valvontaa varten näyt-
teitä koe-eläimistä, koe-eläinten rehusta ja
juomasta sekä koe-eläintoiminnassa käytettä-
vistä aineista.

34 §

Eläinkoerekisteri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää val-
vontaa varten rekisteriä eläinkoeluvista. Re-
kisteriin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) koe-eläinlaitos, jossa eläinkoe tehdään;
- 2) eläinkoeluvan haltijan nimi ja yhteystie-
dot;
- 3) kokeen tarkoitus sekä maininta asian-
omaisista säännöksistä tai viranomaisten nii-
den nojalla antamista määräyksistä taikka oh-
jeista, joihin koe mahdollisesti perustuu;
- 4) kokeessa käytettävät eläinlajit ja lajikoh-
taisesti eläinten lukumäärä;
- 5) miten eläinten kivun, tuskan, kärsimyksen
ja haitan vähentäminen pienimpään mah-
dolliseen on koesuunnitelmassa otettu huo-
mioon;
- 6) suunniteltu kokeen alkamis- ja päätty-
misajankohta; sekä
- 7) kokeen päättymispäivämäärä ja lajikoh-
taisesti kokeessa tosiasiallisesti käytettyjen
eläinten lukumäärä sekä tiedot eläinkoelu-

sa ennakoimattomalla tavalla eläinten hyvinvointiin vaikuttaneista kokeen aikaisista tapahtumista.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja lääninhallituksella on oikeus valvontaa varten käyttää eläinkoerekisteriä. Henkilötietojen keräämiseen ja tallentamiseen sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

35 §

Kiellot ja määräykset

Jos 32 §:ssä tarkoitetussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että koe-eläintoiminnassa ei ole noudatettu koe-eläintoimintaa koskevia säännöksiä tai koe-eläintoiminnan harjoittamiselle asetettuja lupaehtoja taikka eläinkokeen koesuunnitelmaa, lääninhallituksen on kiellettävä koe-eläinlaitosluvan haltijaa tai eläinkoeluvan haltijaa jatkamasta tai toistamasta säännösten, lupaehtojen tai eläinkokeen koesuunnitelman vastaista menettelyä taikka määrättävä tämä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

Jos säännöksistä tai lupaehtoista poikkeaminen on oleellista tai jos eläinkokeen koesuunnitelmaa taikka tarkastuksessa annettua kieltoa tai määräystä ei ole noudatettu, lääninhallitus voi määrätä eläinkokeen keskeytettäväksi välittömästi taikka sallia eläinkokeen jatkamisen vain asettamallaan ehdoilla. Jos eläinsuojelulliset syyt niin vaativat, koe-eläimet voidaan lopettaa tai määrätä välittömästi lopetettaviksi koe-eläinlaitosluvan haltijan kustannuksella.

36 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lääninhallitus voi asettaa 35 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan. Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan

vassa ennakoimattomalla tavalla eläinten hyvinvointiin vaikuttaneista kokeen aikaisista tapahtumista.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja *aluehallintovirastolla* on oikeus valvontaa varten käyttää eläinkoerekisteriä. Henkilötietojen keräämiseen ja tallentamiseen sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

35 §

Kiellot ja määräykset

Jos 32 §:ssä tarkoitetussa tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että koe-eläintoiminnassa ei ole noudatettu koe-eläintoimintaa koskevia säännöksiä tai koe-eläintoiminnan harjoittamiselle asetettuja lupaehtoja taikka eläinkokeen koesuunnitelmaa, *aluehallintoviraston* on kiellettävä koe-eläinlaitosluvan haltijaa tai eläinkoeluvan haltijaa jatkamasta tai toistamasta säännösten, lupaehtojen tai eläinkokeen koesuunnitelman vastaista menettelyä taikka määrättävä tämä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

Jos säännöksistä tai lupaehtoista poikkeaminen on oleellista tai jos eläinkokeen koesuunnitelmaa taikka tarkastuksessa annettua kieltoa tai määräystä ei ole noudatettu, *aluehallintovirasto* voi määrätä eläinkokeen keskeytettäväksi välittömästi taikka sallia eläinkokeen jatkamisen vain asettamallaan ehdoilla. Jos eläinsuojelulliset syyt niin vaativat, koe-eläimet voidaan lopettaa tai määrätä välittömästi lopetettaviksi koe-eläinlaitosluvan haltijan kustannuksella.

36 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Aluehallintovirasto voi asettaa 35 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan. *Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään muutoin uhkasak-*

muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) *kolaissa (1113/1990)*.
säädetään.

41 §

Muutoksenhaku

Lääninhallituksen ja eläinlääkärikameralain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Eläinlääkärin käsittelystä perittävää maksua koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään.

-----

41 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston ja eläinlääkärikameralain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Eläinlääkärin käsittelystä perittävää maksua koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

116.

Laki**maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lain (532/2006) 3 §:n 2 kohta ja 5 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *toimeenpanoviranomaisella* työvoima- ja elinkeinokeskuksia sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia;

2) *toimeenpanoviranomaisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia;

5 §

5 §

Alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat

Alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat

Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmistelemiseksi voidaan laatia alueellisia maaseudun kehittämissuunnitelmia. Työvoima- ja elinkeinokeskukset vastaavat alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimisesta sekä huolehtivat niiden yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien ohjelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa.

Tarkemmat säännökset alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimisessa noudatettavasta menettelystä, niiden sisällöstä ja rakenteesta sekä yhteensovittamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmistelemiseksi voidaan laatia alueellisia maaseudun kehittämissuunnitelmia. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* vastaavat alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimisesta sekä huolehtivat niiden yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien ohjelmien ja kehittämistoimenpiteiden kanssa.

Tarkemmat säännökset alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimisessa noudatettavasta menettelystä, niiden sisällöstä ja rakenteesta sekä yhteensovittamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

117.

Laki**lannoitevalmistelain 17 ja 36 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä kesäkuuta 2006 annetun lannoitevalmistelain (539/2006) 17 ja 36 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

17 §

17 §

*Valvontaviranomaiset**Valvontaviranomaiset*

Lannoiteasetuksen, sivutuoteasetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä lannoiteasetuksen, sivutuoteasetuksen ja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastoja. Lannoitevalmisteiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Tullilaitoksen suorittamasta valvonnasta säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Lannoiteasetuksen, sivutuoteasetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä lannoiteasetuksen, sivutuoteasetuksen ja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia*. Lannoitevalmisteiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Tullilaitoksen suorittamasta valvonnasta säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

36 §

36 §

*Uhkasakko ja teettäminen**Uhkasakko ja teettäminen*

Elintarviketurvallisuusvirasto voi tehostaa 32 §:ssä tarkoitettua määräystä, 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa tai 35 §:ssä tarkoitettua hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös työvoima- ja elinkeinokeskus.

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja teettämistä koskevassa asiassa noudatetaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi tehostaa 32 §:ssä tarkoitettua määräystä, 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa tai 35 §:ssä tarkoitettua hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Teettämisuhkaa ja teettämistä koskevan päätöksen voi tehdä myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Uhkasakosta, teettämisuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

118.

Laki**maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (612/2006) 39, 50, 63 ja 64 §, 65 §:n 3 momentti, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti sekä 73 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 63 §, 65 §:n 3 momentti, 66 §:n 1 momentti, 70 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentti laissa 441/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

39 §

39 §

*Päätöksen tiedoksianto**Päätöksen tiedoksianto*

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle, jos luopujana on porotalouden harjoittaja.

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle, jos luopujana on porotalouden harjoittaja.

50 §

50 §

*Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta**Oikeus vaatia selvitystä luopumistuen saajalta*

Eläkelaitos, työvoima- ja elinkeinokeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

Eläkelaitos, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi perustellusta syystä vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

63 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, työvoima- ja elinkeinokeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa

Tämän lain mukaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan lääninhallitus.

65 §

Valvonnan järjestäminen

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

66 §

Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

63 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö sekä eläkelaitos.

64 §

Lain toimeenpano Ahvenanmaan maakunnassa

Tämän lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

65 §

Valvonnan järjestäminen

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on osaltaan valvoa annettujen sitoumusten noudattamista.

66 §

Tuen saajia ja sitoumusten antajia koskevien tarkastusten suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämisen ja maksamisen ehtojen sekä sitoumusten noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

70 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, työvoima- ja elinkeinokeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

70 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä eläkelaitokselta luopumistuen saajaa ja sitoumuksen antajaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 65 ja 66 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla on oikeus saada tietoja kaikista luopumistuen saajista ja sitoumuksen antajista. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus saada tietoja niistä tuensaajista ja sitoumuksen antajista, jotka ovat antaneet sitoumuksen asianomaisen viranomaisen toimialueella sijaitsevasta maatilasta.

73 §

Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seuranta- ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötunnuksesta sekä yhteys-

73 §

Eläkelaitoksen oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

Eläkelaitoksen on annettava luopumistuen käytön seuranta- ja valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle tuen käyttämisen ja tukijärjestelmän toimeenpanon valvomiseksi välttämättömät 70 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietojen antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus saada eläkelaitokselta tieto luopumistuen saajan ja hänen puolisonsa sekä sitoumuksen antajan ja hänen puolisonsa henkilötun-

tiedoista.

nuksesta sekä yhteystiedoista.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

119.

Laki**kasvinsuojeluaineista annetun lain 21 ja 29 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinsuojeluaineista 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1259/2006) 21 ja 29 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

21 §

21 §

*Lentolevityksen toteuttaminen**Lentolevityksen toteuttaminen*

Kasvinsuojeluaineen lentolevitystä koskevan 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tulee sisältää tiedot lentolevitysalueesta, torjuntatoimenpiteistä ja niiden suorittamisajankohdasta sekä torjunnassa käytettävästä kasvinsuojeluaineesta. Lentolevitys suoritetaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen valvonnassa.

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Levitysalue on selvästi merkittävä sijoittamalla maastoon helposti näkyviä tauluja, joissa ilmoitetaan kasvinsuojeluaineen levityksestä. Lentolevityksen saa suorittaa henkilö, jolla on käytävissään asianmukainen lentolevityskalusto sekä riittävä tieto kasvinsuojeluaineiden lentolevityksestä ja taito lentolevitykseen. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava *alueelliselle ympäristökeskukselle*, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

Tarkemmat säännökset lentolevityksessä noudatettavasta menettelystä, levityksestä tehtävistä ilmoituksista sekä levityskalustolle ja levityksen suorittajalle asettavista vaatimuksista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kasvinsuojeluaineen lentolevitystä koskevan 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tulee sisältää tiedot lentolevitysalueesta, torjuntatoimenpiteistä ja niiden suorittamisajankohdasta sekä torjunnassa käytettävästä kasvinsuojeluaineesta. Lentolevitys suoritetaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvonnassa*.

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Levitysalue on selvästi merkittävä sijoittamalla maastoon helposti näkyviä tauluja, joissa ilmoitetaan kasvinsuojeluaineen levityksestä. Lentolevityksen saa suorittaa henkilö, jolla on käytävissään asianmukainen lentolevityskalusto sekä riittävä tieto kasvinsuojeluaineiden lentolevityksestä ja taito lentolevitykseen. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

Tarkemmat säännökset lentolevityksessä noudatettavasta menettelystä, levityksestä tehtävistä ilmoituksista sekä levityskalustolle ja levityksen suorittajalle asettavista vaatimuksista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

29 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan työvoimaja elinkeinokeskusten maaseutuosastoja. Kasvinsuojeluaineiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Elintarviketurvallisuusviraston tehtävänä on huolehtia kasvinsuojeluaineiden oikean käytön neuvonnan järjestämisestä ja koulutuksesta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

29 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia*. Kasvinsuojeluaineiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella tullilaitos.

Elintarviketurvallisuusviraston tehtävänä on huolehtia kasvinsuojeluaineiden oikean käytön neuvonnan järjestämisestä ja koulutuksesta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

120.

Laki**eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten kuljetuksesta 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1429/2006) 4 §:n 7 kohta, 16–19, 21, 22, 25 ja 29 §, 36 §:n 1 momentti ja 38 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *valvontaviranomaisella* lääninhallitusta, kunnaneläinlääkäriä, poliisia, tarkastuseläinlääkäriä ja rajaeläinlääkäriä.

7) *valvontaviranomaisella aluehallintovirastoa*, kunnaneläinlääkäriä, poliisia, tarkastuseläinlääkäriä ja rajaeläinlääkäriä.

16 §

16 §

*Eläinkuljettajaluvan hakeminen**Eläinkuljettajaluvan hakeminen*

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on luvan hakijan kotipaikka tai jonne muusta jäsenvaltiosta oleva hakija on sijoittautunut taikka jossa kolmanteen maahan sijoittautunut hakija on edustettuna.

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua eläinkuljettajalupaa haetaan siltä *aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueella* on luvan hakijan kotipaikka tai jonne muusta jäsenvaltiosta oleva hakija on sijoittautunut taikka jossa kolmanteen maahan sijoittautunut hakija on edustettuna.

Lupahakemuksessa on ilmoitettava hakijan nimi tai toiminimi, osoite ja kotipaikka sekä muut yhteystiedot. Lupahakemukseen on liitettävä eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetut luvan myöntämisen edellytyksenä olevat selvitykset ja asiakirjat lukuun ottamatta selvitystä siitä, että hakija ei ole syyllistynyt eläinsuojelulainsäädännön rikkomiseen.

Lupahakemuksessa on ilmoitettava hakijan nimi tai toiminimi, osoite ja kotipaikka sekä muut yhteystiedot. Lupahakemukseen on liitettävä eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetut luvan myöntämisen edellytyksenä olevat selvitykset ja asiakirjat lukuun ottamatta selvitystä siitä, että hakija ei ole syyllistynyt eläinsuojelulainsäädännön rikkomiseen.

17 §

17 §

*Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen**Eläinkuljettajaluvan myöntäminen ja peruuttaminen*

Lääninhallitus myöntää eläinkuljettajalu-

Aluehallintovirasto myöntää eläinkuljetta-

van, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.

Lääninhallitus voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

18 §

Muutosten ilmoittaminen

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista luvan myöntäneelle lääninhallitukselle.

19 §

Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maantiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä lääninhallitukselta. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa lääninhallitus tai lääninhallituksen määräämä virkaeläinlääkäri.

Lääninhallitus myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. Lääninhallitus voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljettavien eläinten hyvinvoinnin.

jaluvan, jos hakija täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset.

Aluehallintovirasto voi peruuttaa luvan, jos eläinkuljettaja olennaisella tavalla rikkoo eläinten kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä tai jos eläinten kuljetus ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä eikä eläinkuljettaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

18 §

Muutosten ilmoittaminen

Eläinkuljettajan tulee tehdä eläinkuljetusasetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus lupaa koskevien edellytysten muutoksista luvan myöntäneelle *aluehallintovirastolle*.

19 §

Maantiekuljetusvälineiden hyväksymistodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitettua hyväksymistodistusta pitkiin kuljetuksiin käytettävälle maantiekuljetusvälineelle haetaan eläinkuljettajaluvan myöntävältä *aluehallintovirastolta*. Eläinkuljetusasetuksen edellyttämän tarkastuksen kuljetusvälineelle suorittaa *aluehallintovirasto* tai *aluehallintoviraston* määräämä virkaeläinlääkäri.

Aluehallintovirasto myöntää hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline täyttää eläinkuljetusasetuksessa asetettavat vaatimukset. *Aluehallintovirasto* voi peruuttaa hyväksymistodistuksen, jos kuljetusväline ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia eikä hyväksymistodistuksen haltija korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Hyväksymistodistus voidaan kuitenkin peruuttaa heti, jos kuljetusvälineessä oleva puute on sellainen, että se välittömästi vaarantaa kuljettavien eläinten hyvinvoinnin.

21 §

Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetun kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitetun maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on hakijan kotipaikka.

Pätevyystodistuksen myöntää lääninhallitus. Pätevyystodistuksen myöntämisestä säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa ja sen peruuttamisesta 26 artiklan 5 kohdassa.

22 §

Tarkastusasemat

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä *tarkastusasema-asetus*, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella tarkastusasema sijaitsee.

Lääninhallitus hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. Lääninhallitus voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

21 §

Maantieajoneuvojen kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistus

Eläinkuljetusasetuksessa tarkoitetun kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläinten taikka siipikarjan kuljetukseen tarkoitetun maantieajoneuvon kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistusta haetaan siltä *aluehallintovirastolta*, jonka *toimi-alueella* on hakijan kotipaikka.

Pätevyystodistuksen myöntää *aluehallintovirasto*. Pätevyystodistuksen myöntämisestä säädetään eläinkuljetusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa ja sen peruuttamisesta 26 artiklan 5 kohdassa.

22 §

Tarkastusasemat

Tarkastusasemia koskevista yhteisön vaatimuksista ja direktiivin 91/628/ETY liitteessä tarkoitetun reittisuunnitelman mukauttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1255/97, jäljempänä *tarkastusasema-asetus*, tarkoitettua tarkastusaseman hyväksymistä haetaan siltä *aluehallintovirastolta*, jonka *toimialueella* tarkastusasema sijaitsee.

Aluehallintovirasto hyväksyy tarkastusaseman, jos tarkastusasema ja siellä harjoitettava toiminta täyttävät tarkastusasema-asetuksessa säädetyt vaatimukset. *Aluehallintovirasto* voi peruuttaa hyväksymisen, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tarkastusasema-asetusta taikka jos tarkastusasema tai siellä harjoitettava toiminta ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä eikä toiminnanharjoittaja korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Tarkastusaseman käytön keskeyttämisestä säädetään tarkastusasema-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa.

25 §

Lääninhallitus

Lääninhallitus huolehtii eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta läänin alueella.

Lääninhallitus on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-alkusia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

29 §

Erityiset tarkastukset

Elintarviketurvallisuusvirasto ja lääninhallitus voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä virkaeläinlääkärit tarkastamaan eläinkuljetuksia.

Tarkastajan oikeudesta päästä tiloihin, joissa eläintä kuljetetaan tai pidetään kuljetuksen aikana, sekä tarkastus- ja näytteenotto-oikeudesta on voimassa, mitä 28 §:n 2 momentissa säädetään.

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää eläinkuljetusten valvontaa varten valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Lääninhallitukset päivittävät rekisteriä tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Rekisteriin merkitään:

- 1) eläinkuljettajan nimi tai toiminimi, Y-tunnus (yritys- ja yhteisötunnus), osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
- 2) eläinkuljettajaluvan numero;
- 3) kuljetettavia eläinlajeja tai kuljetusmuotoja koskevat rajoitukset;
- 4) luvan myöntänyt lääninhallitus yhteystietoineen;

25 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto huolehtii eläinkuljetusasetuksen sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta *toimialueellaan*.

Aluehallintovirasto on eläinkuljetusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettu karja-alkusia tarkastava toimivaltainen viranomainen ja tarkastusasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

29 §

Erityiset tarkastukset

Elintarviketurvallisuusvirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä määrätä virkaeläinlääkärit tarkastamaan eläinkuljetuksia.

Tarkastajan oikeudesta päästä tiloihin, joissa eläintä kuljetetaan tai pidetään kuljetuksen aikana, sekä tarkastus- ja näytteenotto-oikeudesta on *vastaavasti* voimassa, mitä *sii-tä* 28 §:n 2 momentissa säädetään.

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää eläinkuljetusten valvontaa varten valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. *Aluehallintovirastot* päivittävät rekisteriä tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Rekisteriin merkitään:

- 1) eläinkuljettajan nimi tai toiminimi, Y-tunnus (yritys- ja yhteisötunnus), osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
- 2) eläinkuljettajaluvan numero;
- 3) kuljetettavia eläinlajeja tai kuljetusmuotoja koskevat rajoitukset;
- 4) luvan myöntänyt *aluehallintovirasto* yhteystietoineen;

5) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa III tarkoitetut kuljettajan tai hoitajan pätevyystodistukseen sisältyvät tiedot ja tieto pätevyystodistuksen tilapäisestä peruuttamisesta;

6) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa IV tarkoitetut maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot sekä kuljetusvälineiden yksilöintiin tarvittavat tiedot;

7) eläinkuljetusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun karja-alueen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot; sekä

8) eläinkuljetusasetuksen 26 artiklan 4 kohdan c alakohdassa ja 26 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot.

5) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa III tarkoitetut kuljettajan tai hoitajan pätevyystodistukseen sisältyvät tiedot ja tieto pätevyystodistuksen tilapäisestä peruuttamisesta;

6) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa IV tarkoitetut maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot sekä kuljetusvälineiden yksilöintiin tarvittavat tiedot;

7) eläinkuljetusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun karja-alueen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot; sekä

8) eläinkuljetusasetuksen 26 artiklan 4 kohdan c alakohdassa ja 26 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot.

38 §

Uhkasakko ja teettäminen

Lääninhallitus voi tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja teettämistä koskevassa asiassa noudatetaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

38 §

Uhkasakko ja teettäminen

Aluehallintovirasto voi tehostaa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. *Uhkasakosta, teettämisuuhasta ja teettämisestä säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

121.

Laki**luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1440/2006) 13 §:n 1 momentti, 14 ja 16 §, 19 §:n 1 momentti, 20 ja 21 § sekä 24 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 13 §:n 1 momentti ja 24 §:n 1 momentti laissa 269/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

13 §

13 §

*Hakumenettely**Hakumenettely*

Hakemus on toimitettava kirjallisesti sille 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jonka toimialueella maatalan talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sille 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jonka alueella pääosa maatalan pelloista sijaitsee. Edellä 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tukea koskeva hakemus on kuitenkin toimitettava sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka toimialueella ei-tuotannollinen investointi toteutetaan. Jos hakija on 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu taho, maatalouden ympäristötuen erityistukea koskeva hakemus on toimitettava sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka toimialueella sopimuksen kohteena oleva alue tulee sijaitsemaan.

Hakemus on toimitettava kirjallisesti sille 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jonka toimialueella maatalan talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sille 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jonka alueella pääosa maatalan pelloista sijaitsee. Edellä 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tukea koskeva hakemus on kuitenkin toimitettava sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jonka toimialueella ei-tuotannollinen investointi toteutetaan. Jos hakija on 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu taho, maatalouden ympäristötuen erityistukea koskeva hakemus on toimitettava sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jonka toimialueella sopimuksen kohteena oleva alue tulee sijaitsemaan.

14 §

14 §

*Tuen myöntäminen**Tuen myöntäminen*

Sitoumuksen hyväksymisestä päättää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemisestä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämisestä päättää työvoima- ja elinkeinokeskus.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on hankittava alueellisen ympäristökeskuksen lausunto ennen 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämistä ja valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettyjen tapausten osalta ennen maatalouden ympäristötuen erityistukea koskevan sopimuksen tekemistä tai sopimuksen olennaisesta muuttamisesta. Lausuntoa pyydetään tuen myöntämisen tai sopimuksen tekemisen tarkoituksenmukaisuudesta luonnonvarojen kestävän käytön ja ympäristön tilan kannalta. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi poiketa alueellisen ympäristökeskuksen lausunnosta ainoastaan erittäin painavasta syystä.

Ennen maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemistä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämistä työvoima- ja elinkeinokeskuksen on hankittava paikallisen toimintaryhmän lausunto valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettyjen tapausten osalta. Lausuntoa pyydetään tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi poiketa paikallisen toimintaryhmän lausunnosta ainoastaan erittäin perustellusta syystä.

Maaseutuvirasto antaa määräykset sitoumuksen tai sopimuksen tekemiseen ja tukien myöntämiseen käytettävistä lomakkeista sekä päätöskaaavoista.

16 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia, tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia.

Jos tarkastuksen asianmukainen suorittami-

Sitoumuksen hyväksymisestä päättää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemisestä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämisestä päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Tämän lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämisen ja valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettyjen tapausten osalta maatalouden ympäristötuen erityistukea koskevan sopimuksen tekemisen tai sopimuksen olennaisen muuttamisen edellytyksenä on, että tuen myöntäminen tai sopimuksen tekeminen on tarkoituksenmukaista luonnonvarojen kestävän käytön ja ympäristön tilan kannalta.

Ennen maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemistä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämistä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on hankittava paikallisen toimintaryhmän lausunto valtioneuvoston asetuksella erikseen säädettyjen tapausten osalta. Lausuntoa pyydetään tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi poiketa paikallisen toimintaryhmän lausunnosta ainoastaan erittäin perustellusta syystä.

Maaseutuvirasto antaa määräykset sitoumuksen tai sopimuksen tekemiseen ja tukien myöntämiseen käytettävistä lomakkeista sekä päätöskaaavoista.

16 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia, tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia.

Jos tarkastuksen asianmukainen suoritta-

nen tätä edellyttää, 1 momentissa tarkoitettu viranomainen voi käyttää apuna lääninhallitusta ja alueellista ympäristökeskusta. Lisäksi viranomainen voi käyttää apuna ulkopuolista tilintarkastajaa. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastusta koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suorittaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, eläimet, viljelmät ja muut tuen kohteena olevat alueet, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään lääninhallituksen ja alueellisen ympäristökeskuksen käyttämisestä apuna eri tukien valvonnassa. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään tukiehtojen valvonnasta valvonta-asetuksen edellyttämässä laajuudessa sekä valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä toleranssista.

minen tätä edellyttää, 1 momentissa tarkoitettu viranomainen voi käyttää apuna *aluehallintovirastoa*. Lisäksi viranomainen voi käyttää apuna ulkopuolista tilintarkastajaa. Tilintarkastajan tulee olla *tilintarkastuslaissa (459/2007)* tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suorittaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, eläimet, viljelmät ja muut tuen kohteena olevat alueet, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään *aluehallintoviraston* käyttämisestä apuna eri tukien valvonnassa. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään tukiehtojen valvonnasta valvonta-asetuksen edellyttämässä laajuudessa sekä valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä toleranssista.

19 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttami-

19 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttami-

nen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, työvoima- ja elinkeinokeskuksella sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä. Valvontaa suorittavien viranomaisten palveluksessa olevien henkilöiden ja valtuutettujen tarkastajien oikeudesta saada tukiin liittyviä asiakirjoja ja tietoja on voimassa, mitä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:ssä säädetään.

20 §

Päätöksen tiedoksianto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

21 §

Päätöksen maksuttomuus

Sitoumuksen hyväksymistä, sopimuksen tekemistä, tuen myöntämistä, tuen maksamista ja takaisinperintää koskeva kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätös on hakijalle ja tuen saajalle maksuton. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä peritään kuitenkin valtion maksuperustelaissa (150/1992) tarkoitettu maksu siten kuin siitä erikseen säädetään.

24 §

nen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä. Valvontaa suorittavien viranomaisten palveluksessa olevien henkilöiden ja valtuutettujen tarkastajien oikeudesta saada tukiin liittyviä asiakirjoja ja tietoja on voimassa, mitä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain 4 §:ssä säädetään.

20 §

Päätöksen tiedoksianto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

21 §

Päätöksen maksuttomuus

Sitoumuksen hyväksymistä, sopimuksen tekemistä, tuen myöntämistä, tuen maksamista ja takaisinperintää koskeva kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätös on hakijalle ja tuen saajalle maksuton. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä peritään kuitenkin valtion maksuperustelaissa (150/1992) tarkoitettu maksu siten kuin siitä erikseen säädetään.

24 §

Muutoksenhaku

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen haetaan muutosta tekemällä kirjallinen oikaisuvaatimus työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa siitä päivästä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Toimivaltainen työvoima- ja elinkeinokeskus on se, jonka alueella maatila tai sen pääosa sijaitsee. Maaseutuviraston 17 §:n 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään oikaisupäätökseen ja muuhun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinonjen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muutoksenhaku

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen haetaan muutosta tekemällä kirjallinen oikaisuvaatimus *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* 30 päivän kuluessa siitä päivästä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Toimivaltainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on se, jonka *toimialueella* maatila tai sen pääosa sijaitsee. Maaseutuviraston 17 §:n 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tämän lain nojalla tekemään oikaisupäätökseen ja muuhun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinonjen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

122.

Laki**maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1443/2006) 23 §:n 3 momentti, 27 ja 29–31 §, 39 §:n 2 momentti, 40 ja 43 §, 44 §:n 3 momentti, 45 §:n 1 momentti, 48, 49 ja 53 §, 55 §:n 3 momentti sekä 56 ja 57 §, sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 3 momentti, 43 §, 45 §:n 1 momentti ja 56 § laissa 1478/2007 sekä 31 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

23 §

23 §

*Toimenpiteen toteutusaika**Toimenpiteen toteutusaika*

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi pidentää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määräaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Määräajan pidentämiselle tulee olla hyväksyttävä syy. Määräaikaa voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Edellä 2 momentissa tarkoitettua toimenpiteen toteutusaikaa voi kuitenkin olla enintään kuusi vuotta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pidentää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määräaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen määräajan päättymistä. Määräajan pidentämiselle tulee olla hyväksyttävä syy. Määräaikaa voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Edellä 2 momentissa tarkoitettua toimenpiteen toteutusaikaa voi kuitenkin olla enintään kuusi vuotta.

27 §

27 §

*Hakumahdollisuudesta tiedottaminen**Hakumahdollisuudesta tiedottaminen*

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedottaa myöntämänsä tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

Paikallisen toimintaryhmän tulee tiedottaa alueellaan 1 momentissa tarkoitetuista seikoista sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedottaa myöntämänsä tuen hakumahdollisuudesta, hakemisessa noudatettavasta menettelystä sekä tuen myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

Paikallisen toimintaryhmän tulee tiedottaa alueellaan 1 momentissa tarkoitetuista seikoista sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

29 §

29 §

Tuen hakeminen

Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa.

Jos hankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

30 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Haettaessa tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle. Toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide toteutetaan. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Tukihakemus tulee vireille, kun se on toimitettu toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle.

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, on toimivaltaisen paikallisen toimintaryhmän hankittava muiden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta niille osoite-

Tuen hakeminen

Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Toimivaltainen on se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Jos tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa useamman kuin yhden *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimialueella, toimivaltainen on se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa.

Jos hankkeella on pääasiassa valtakunnallisia tavoitteita, toimivaltainen on se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jolle maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut varat valtakunnallisen hankkeen rahoitusta varten.

30 §

Tuen hakeminen paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Haettaessa tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle. Toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide toteutetaan. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, toimivaltainen on se paikallinen toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide on tarkoitus pääosin toteuttaa. Tukihakemus tulee vireille, kun se on toimitettu toimivaltaiselle paikalliselle toimintaryhmälle.

Toimivaltainen paikallinen toimintaryhmä tarkistaa, että sille toimitettu hakemus täyttää hakemukselle säädetyt muotovaatimukset ja antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen suunnitelman tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden paikallisen toimintaryhmän alueella, on toimivaltaisen paikallisen toimintaryhmän hankittava muiden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta

tusta rahoituskiintiöstä. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos hakija on paikallinen toimintaryhmä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä niiden toimittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukseen.

niille osoitetusta rahoituskiintiöstä. Paikallinen toimintaryhmä toimittaa tukihakemuksen sekä lausuntonsa toimivaltaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos hakija on paikallinen toimintaryhmä.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset hakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä niiden toimittamisesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä työvoima- ja elinkeinokeskus voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yritysikäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

39 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuen maksamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Työvoima- ja elinkeinokeskus kokoaa maksuja koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi pyytää muulta viranomaiselta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen yritystuen myöntämistä tehdä yritystuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi yritysikäynnin. Yrityskäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Yrityskäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

39 §

Maksujen hyväksyminen ja suorittaminen

Tuen maksamisesta päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* kokoaa maksuja koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen suorittamisesta.

40 §

Selvitykset ja seurantatiedot

Tuen saajan on esitettävä tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten ja seurantatietojen esitystavasta sekä niiden toimittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

40 §

Selvitykset ja seurantatiedot

Tuen saajan on esitettävä tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten ja seurantatietojen esitystavasta sekä niiden toimittamisesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

43 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta työvoima- ja elinkeinokeskuksilla. Jos tukea on 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle tai kysymys on 14 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen kohteena olevasta yrityksestä, on edellä mainituilla viranomaisilla oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

43 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla*. Jos tukea on 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla siirretty muulle taholle tai kysymys on 14 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen kohteena olevasta yrityksestä, on edellä mainituilla viranomaisilla oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

44 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskerromus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä Maaseutuvirastolle.

44 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskerromus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sekä Maaseutuvirastolle.

45 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Työvoima- ja elinkeinokeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen saaja on luovuttanut ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 24 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;

4) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

5) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

45 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen saaja on luovuttanut ilman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 24 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;

4) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

5) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia *koskevassa* Euroopan yhteisön *lainsäädännössä* tätä edellytetään.

48 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

48 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia *koskevassa* Euroopan yhteisön *lainsäädännössä* tätä edellytetään.

49 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttä-

49 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttä-

mistä koskeva päätös

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 46 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun työvoima- ja elinkeinokeskus sai tiedon 45 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

53 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

55 §

mistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 46 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* sai tiedon 45 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

53 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

55 §

Toimintaraha

Toimintarahan myöntämisestä päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Toimintarahan hakemisesta, maksamisesta, seurannasta, tarkastuksesta ja takaisinperinnästä on voimassa, mitä niistä tuen osalta tässä laissa tai sen nojalla säädetään. Toimintarahan ehtoina on noudatettava, mitä 24 §:n 1 momentissa ja 25 ja 26 §:ssä säädetään.

-----

56 §

Valituskielto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

57 §

Muutoksenhaku

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Toimintaraha

Toimintarahan myöntämisestä päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Toimintarahan hakemisesta, maksamisesta, seurannasta, tarkastuksesta ja takaisinperinnästä on voimassa, mitä niistä tuen osalta tässä laissa tai sen nojalla säädetään. Toimintarahan ehtoina on noudatettava, mitä 24 §:n 1 momentissa ja 25 ja 26 §:ssä säädetään.

-----

56 §

Valituskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

57 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin

toimenpiteisiin.

123.

Laki**Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1447/2006) 11–13, 17, 18, 21 ja 22 §, 23 §:n 2 momentti, 24 § sekä 27 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa:

- 1) toimintaohjelman varojen käytön suunnittelusta ja varojen jaon valmistelusta tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitavien viranomaisten ja kalatalousryhmien käyttöön;
- 2) toimintaohjelman Ahvenanmaan maakuntaa koskevan yhteisön rahoitusosuuden ohjaamisesta maakunnan hallitukselle;
- 3) toimintaohjelman ja sen toimeenpanon suunnittelusta ja kehittämisestä;
- 4) varojen käytön riittävän valvonnan järjestämisestä;
- 5) ohjelman arvioinnin, seurannan ja tiedotuksen järjestämisestä, sekä
- 6) kalatalousryhmien valinnasta.

Ohjelman yhtenäisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo työvoima- ja elinkeinokeskuksia sekä kalatalousryhmiä niiden hoitaessa 12–14 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa:

- 1) toimintaohjelman varojen käytön suunnittelusta ja varojen jaon valmistelusta tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitavien viranomaisten ja kalatalousryhmien käyttöön;
- 2) toimintaohjelman Ahvenanmaan maakuntaa koskevan yhteisön rahoitusosuuden ohjaamisesta maakunnan hallitukselle;
- 3) toimintaohjelman ja sen toimeenpanon suunnittelusta ja kehittämisestä;
- 4) varojen käytön riittävän valvonnan järjestämisestä;
- 5) ohjelman arvioinnin, seurannan ja tiedotuksen järjestämisestä, sekä
- 6) kalatalousryhmien valinnasta.

Ohjelman yhtenäisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia* sekä kalatalousryhmiä niiden hoitaessa 12–14 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

12 §

12 §

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Työvoima- ja elinkeinokeskus vastaa toimialueellaan tuen myöntämisestä, maksamisesta, paikan päällä tehtävistä todentamisista, seurannasta, takaisinperinnästä ja tiedottami-

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa toimialueellaan tuen myöntämisestä, maksamisesta, paikan päällä tehtävistä todentamisista, seurannasta, takaisinperinnästä ja

sesta samoin kuin 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimenpiteiden alueellisesta yhteensovittamisesta.

Työvoima- ja elinkeinokeskus pyytää kalatalousrahastoasetuksen IV osaston IV luvun mukaista tukea koskevasta hakemuksesta lausunnon siltä kalatalousryhmältä, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi päättäessään tuen myöntämisestä poiketa lausunnon, jos tuen myöntäminen on Euroopan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön taikka toimintaohjelman tai kalatalousrahastoasetuksen 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua paikallisen kehittämissuunnan vastaista. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi lisäksi poiketa lausunnon, jos hankkeiden rahoittamiseen varatussa kalatalousryhmän rahoituskehikössä ei ole määrärahaa hankkeen rahoittamiseksi.

13 §

Maa- ja metsätalousministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteiset ratkaisut

Maa- ja metsätalousministeriö tekee yhdessä työvoima- ja elinkeinokeskusten kanssa ratkaisun kalatalousrahastoasetuksen IV osaston I luvun 23 ja 24 artiklan ja 26 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisten palkkioiden myöntämisestä sekä III luvun mukaisesti rahoitettavaksi valittavista 15 000 euron kokonaiskustannukset ylittävistä kehittämissuunnista. Työvoima- ja elinkeinokeskus tekee edellä mainittuun ratkaisuun perustuvat päätökset 12 §:n 1 momentin mukaisesti. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätökseen voi hakea muutosta 27 §:n 3 momentin mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö järjestää määräaikaisen hakumenettelyn 1 momentissa tarkoitettujen kehittämissuunnien osalta. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen palkkioiden osalta maa- ja metsätalousministeriö järjestää hakumenettelyn vain toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseen ja ammattikalastuksen toimintaedellytyksiin liittyvästä erityisestä syystä.

tiedottamisesta samoin kuin 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimenpiteiden alueellisesta yhteensovittamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää kalatalousrahastoasetuksen IV osaston IV luvun mukaista tukea koskevasta hakemuksesta lausunnon siltä kalatalousryhmältä, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi päättäessään tuen myöntämisestä poiketa lausunnon, jos tuen myöntäminen on Euroopan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön taikka toimintaohjelman tai kalatalousrahastoasetuksen 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua paikallisen kehittämissuunnan vastaista. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi lisäksi poiketa lausunnon, jos hankkeiden rahoittamiseen varatussa kalatalousryhmän rahoituskehikössä ei ole määrärahaa hankkeen rahoittamiseksi.

13 §

Maa- ja metsätalousministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yhteiset ratkaisut

Maa- ja metsätalousministeriö tekee yhdessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* kanssa ratkaisun kalatalousrahastoasetuksen IV osaston I luvun 23 ja 24 artiklan ja 26 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisten palkkioiden myöntämisestä sekä III luvun mukaisesti rahoitettavaksi valittavista 15 000 euron kokonaiskustannukset ylittävistä kehittämissuunnista. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tekee edellä mainittuun ratkaisuun perustuvat päätökset 12 §:n 1 momentin mukaisesti. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätökseen voi hakea muutosta 27 §:n 3 momentin mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö järjestää määräaikaisen hakumenettelyn 1 momentissa tarkoitettujen kehittämissuunnien osalta. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen palkkioiden osalta maa- ja metsätalousministeriö järjestää hakumenettelyn vain toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseen ja ammattikalastuksen toimintaedellytyksiin liittyvästä erityisestä syystä.

17 §

Tuen hakeminen

Kirjallinen, allekirjoitettu hakemus on toimitettava ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista siihen työvoima- ja elinkeinokeskukseen, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka toimialueella hakijan kotipaikka sijaitsee.

17 §

Tuen hakeminen

Kirjallinen, allekirjoitettu hakemus on toimitettava ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista siihen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka toimialueella hakijan kotipaikka sijaitsee.

18 §

Tuen myöntäminen ilman hakemusta

Maa- ja metsätalousministeriö ja työvoima- ja elinkeinokeskukset voivat myöntää tukea kalatalousrahastoasetuksen 46 artiklan mukaiseen tekniseen apuun ilman hakemusta.

Maa- ja metsätalousministeriö voi myöntää tukea kalatalousrahastoasetuksen IV osaston III luvun mukaisiin toimenpiteisiin ilman hakemusta toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä erityisestä syystä.

18 §

Tuen myöntäminen ilman hakemusta

Maa- ja metsätalousministeriö ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* voivat myöntää tukea kalatalousrahastoasetuksen 46 artiklan mukaiseen tekniseen apuun ilman hakemusta.

Maa- ja metsätalousministeriö voi myöntää tukea kalatalousrahastoasetuksen IV osaston III luvun mukaisiin toimenpiteisiin ilman hakemusta toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä erityisestä syystä.

21 §

Kehittämissuunnitelma

Investointituen hakija voi esittää hakemuksen yhteydessä yrityksen tai ammatinharjoittajan toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset seikat sisältävän kehittämissuunnitelman. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee ottaa kehittämissuunnitelma huomioon korottavana tekijänä tuen tasosta päättäessään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kehittämissuunnitelman sisällöstä.

21 §

Kehittämissuunnitelma

Investointituen hakija voi esittää hakemuksen yhteydessä yrityksen tai ammatinharjoittajan toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset seikat sisältävän kehittämissuunnitelman. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee ottaa kehittämissuunnitelma huomioon korottavana tekijänä tuen tasosta päättäessään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kehittämissuunnitelman sisällöstä.

22 §

Tuen myöntäjään ja tuen saajaan kohdistuvat tarkastukset

Maaseutuvirasto tarkastaa tuen saajan to-

22 §

Tuen myöntäjään ja tuen saajaan kohdistuvat tarkastukset

Maaseutuvirasto tarkastaa tuen saajan to-

teuttamat toimenpiteet sekä tuen myöntämiseen liittyvät menettelyt tarkastusviranomaisen laatiman ja komission hyväksymän tarkastusstrategian mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta työvoima- ja elinkeinokeskuksilla.

23 §

Seurantajärjestelmä

Elinkeinokalatalouden rakennetukirekisterin rakentamisesta ja kehittämisestä vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Rekisterin ylläpidosta vastaavat maa- ja metsätalousministeriö ja työvoima- ja elinkeinokeskukset yhdessä.

teuttamat toimenpiteet sekä tuen myöntämiseen liittyvät menettelyt tarkastusviranomaisen laatiman ja komission hyväksymän tarkastusstrategian mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla*.

23 §

Seurantajärjestelmä

Elinkeinokalatalouden rakennetukirekisterin rakentamisesta ja kehittämisestä vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Rekisterin ylläpidosta vastaavat maa- ja metsätalousministeriö ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* yhdessä.

24 §

Tietojen julkisuus, tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Elinkeinokalatalouden rakennetukirekisteriin sisältyvien tietojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla ja maaseutuvirastolla on salassapitosäynnösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalousryhmältä hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, työvoima- ja elinkeinokeskuksella ja Maaseutuvirastolla on salassapitosäynnösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai

24 §

Tietojen julkisuus, tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Elinkeinokalatalouden rakennetukirekisteriin sisältyvien tietojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla* ja maaseutuvirastolla on salassapitosäynnösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalousryhmältä hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* ja Maaseutuvirastolla on salassapitosäynnösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viran-

julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 2 ja 3 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

27 §

Muutoksenhaku

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

omaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 2 ja 3 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

27 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

124.

Laki

eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi 2 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (78/2007) 2 §:n 3 kohta, 7 §:n 2 momentti, 11 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 momentin 4 kohta, 15 §, 16 §:n 3 momentti, 17 § ja 18 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella*

3) *tukijärjestelmästä vastaavalla viranomaisella*

a) työvoima- ja elinkeinokeskusta sekä maanmittaustoimistoa, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamisia koskevasta tukijärjestelmästä;

a) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta* sekä maanmittaustoimistoa, jos kysymys on 1 §:n 1 kohdassa, 2 kohdan b, d tai e alakohdassa tai 3 kohdassa mainitun lain nojalla myönnettyjä lainoja ja syntyneitä saamisia koskevasta tukijärjestelmästä;

taikka

taikka

b) metsäkeskusta, jos kysymys on 1 §:n 2 kohdan a tai c alakohdassa kohdassa tarkoitettuja lainoja ja saamisia koskevasta tukijärjestelmästä.

b) metsäkeskusta, jos kysymys on 1 §:n kohdan a tai c alakohdassa kohdassa tarkoitettuja lainoja ja saamisia koskevasta tukijärjestelmästä.

7 §

7 §

Pakkoperintä

Pakkoperintä

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta pyydettyään tarvittaessa 1 §:ssä tarkoitettusta lainasta tai saamisesta ensin työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunnon. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen tai saamisten

Valtiokonttori huolehtii pakkohuutokaupan hakemisesta pyydettyään tarvittaessa 1 §:ssä tarkoitettusta lainasta tai saamisesta ensin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunnon. Pakkohuutokauppaa haettaessa Valtiokonttorin tulee selvittää, onko sillä perittävänä muita 1 §:ssä tarkoitettuja lainojen

erääntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitettun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokappaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies valtion edun valvojana. Jollei Valtiokonttorin edustaja ole läsnä pakkohuutokaupassa, ensisijainen velvollisuus olla läsnä on työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustajalla. Valtiokonttorin on myös selvitettävä yhdessä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa, onko valtion saamisen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakkohuutokaupassa valtiolle.

tai saamisen erääntyneitä maksuja samalta velalliselta tai onko pakkohuutokaupan kohteena oleva kiinteistö vakuutena muista 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista tai saamisista taikka sellaisessa toimituksessa mukana, jota koskeva rahoituspäätös on jo tehty. Valtiokonttorin on huolehdittava valtion edun valvonnasta myös silloin, kun joku muu hakee sellaisen kiinteistön pakkohuutokauppaa, joka on myös 1 §:ssä tarkoitettun lainan tai saamisen vakuutena. Valtiokonttorin on huolehdittava, että pakkohuutokappaan osallistuu tarvittaessa joko Valtiokonttorin edustaja tai muu virkamies valtion edun valvojana. Jollei Valtiokonttorin edustaja ole läsnä pakkohuutokaupassa, ensisijainen velvollisuus olla läsnä on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* edustajalla. Valtiokonttorin on myös selvitettävä yhdessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* kanssa, onko valtion saamisen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista ostaa kiinteistö pakkohuutokaupassa valtiolle.

11 §

Tietojen luovuttaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella, maanmittaustoimistolla, metsäkeskuksella, Maaseutuvirastolla, Maanmittauslaitoksella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tukijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja metsätalousministeriöllä sekä sillä viranomaisella, joka vastaa maatalouden kehittämisrahaston kirjanpidosta. Valtiokonttori voi luovuttaa tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

13 §

Maksuhelpotukset

Yhden tai useamman lyhennys- tai korokerän maksuhelpotuksista päättää Valtio-

11 §

Tietojen luovuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, maanmittaustoimistolla, metsäkeskuksella, Maaseutuvirastolla, Maanmittauslaitoksella ja maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada Valtiokonttorilta tietoja niistä 1 §:ssä tarkoitetuista lainoista ja saamisista, joista se vastaa tai jotka kuuluvat sen valvottavana olevaan tukijärjestelmään. Sama oikeus on maa- ja metsätalousministeriöllä sekä sillä viranomaisella, joka vastaa maatalouden kehittämisrahaston kirjanpidosta. Valtiokonttori voi luovuttaa tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

13 §

Maksuhelpotukset

Yhden tai useamman lyhennys- tai korokerän maksuhelpotuksista päättää Valtio-

konttori, jos maksuhelpotusta haetaan 1 §:n 2 kohdan a tai c–e alakohdassa taikka 3 kohdassa tarkoitetun saamisen tai lainan lyhennykselle tai korolle. Edellä 1 §:n 1 kohdassa tai 1 §:n 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun saamisen ja lainan lyhennys- ja korkoerän maksuhelpotuksesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää toimivaltaisesta työvoima- ja elinkeinokeskuksesta.

konttori, jos maksuhelpotusta haetaan 1 §:n 2 kohdan a tai c–e alakohdassa taikka 3 kohdassa tarkoitetun saamisen tai lainan lyhennykselle tai korolle. Edellä 1 §:n 1 kohdassa tai 1 §:n 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun saamisen ja lainan lyhennys- ja korkoerän maksuhelpotuksesta päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää toimivaltaisesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta*.

14 §

Lainojen ja saamisten siirrot

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka omistaminen on ollut lainan tai saamisen syntymisen perusteena, lainan tai saamisen siirtäminen uuden omistajan vastattavaksi taikka lainan tai saamisen velkavastuusta vapauttaminen voidaan hyväksyä siten kuin laissa tai sen nojalla säädetään tai on määrätty, päätöksellä, jonka tekee:

4) työvoima- ja elinkeinokeskus, jos kysymys on muusta 1 §:ssä tarkoitetusta saamisesta tai lainasta.

14 §

Lainojen ja saamisten siirrot

Jos sen kiinteistön omistaja vaihtuu, jonka omistaminen on ollut lainan tai saamisen syntymisen perusteena, lainan tai saamisen siirtäminen uuden omistajan vastattavaksi taikka lainan tai saamisen velkavastuusta vapauttaminen voidaan hyväksyä siten kuin laissa tai sen nojalla säädetään tai on määrätty, päätöksellä, jonka tekee:

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jos kysymys on muusta 1 §:ssä tarkoitetusta saamisesta tai lainasta.

15 §

Saneerausmenettelyt

Suostumuksen yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun menettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaaehtoiseen laissa säädettyyn menettelyyn antaa Valtiokonttori tai, jos menettely koskee 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua lainaa tai saamista, työvoima- ja elinkeinokeskus. Jos suostumuksen antaminen kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskukselle, Valtiokonttorin on annettava sille lausunto, jonka tulee sisältää asian käsittelyyn tarvittavat tiedot lainasta tai saamisesta.

15 §

Saneerausmenettelyt

Suostumuksen yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun menettelyyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun menettelyyn taikka niitä vastaavaan vapaaehtoiseen laissa säädettyyn menettelyyn antaa Valtiokonttori tai, jos menettely koskee 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua lainaa tai saamista, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Jos suostumuksen antaminen kuuluu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, Valtiokonttorin on annettava sille lausunto, jonka tulee sisältää asian käsittelyyn tarvittavat tiedot lainasta tai saamisesta.

16 §

Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset

Muun 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lainan loppuun maksamisesta Valtiokonttorin on toimitettava kirjallisesti tieto sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka alueella oleva kiinteistö on saamisen tai lainan panttina. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten kiinteistön vapautumisesta panttivastuusta ja toimitettava kuitti velalliselle.

16 §

Lainojen ja saamisten vakuuksia koskevat ilmoitukset

Muun 1 §:ssä tarkoitetun saamisen tai lainan loppuun maksamisesta Valtiokonttorin on toimitettava kirjallisesti tieto sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jonka alueella oleva kiinteistö on saamisen tai lainan panttina. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävää merkintää varten kiinteistön vapautumisesta panttivastuusta ja toimitettava kuitti velalliselle.

17 §

Muu vakuuksien hoito

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a–d, f–n tai p alakohdassa tarkoitettujen lainan tai saamisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta vapauttamiseen antaa työvoima- ja elinkeinokeskus noudattaen, mitä laissa tai lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä säädetään.

17 §

Muu vakuuksien hoito

Suostumuksen 1 §:n 1 kohdan a–d, f–n tai p alakohdassa tarkoitettujen lainan tai saamisen vakuusjärjestelyihin ja panttivastuusta vapauttamiseen antaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* noudattaen, mitä laissa tai lain nojalla vakuusjärjestelyn edellytyksistä säädetään.

18 §

Irtisanominen

Ennen 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista Valtiokonttorin on tarvittaessa pyydettävä lausunto työvoima- ja elinkeinokeskukselta.

18 §

Irtisanominen

Ennen 1 §:n 1 kohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista Valtiokonttorin on tarvittaessa pyydettävä lausunto *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

*ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

125.

Laki**kestävän metsätalouden rahoituslain 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) 23 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

23 §

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain (1096/1996) 9, 29–35, 47–49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto siltä alueelliselta ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman ympäristökeskuksen lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön saapumisesta ympäristökeskukseen.

Ehdotus

23 §

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain (1096/1996) 9, 29–35, 47–49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto siltä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta*, jonka toimialueella toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön saapumisesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

126.

Laki**maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1476/2007) 19 §:n 2 momentti, 20, 22, 27, 30 ja 31 §, 33 §:n 1 momentti, 34 §, 36 §:n 1 momentti, 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 ja 44 §, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 1 momentti, 49, 50, 54, 61, 64 ja 66 § sekä 67 §:n 1 momentti, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

19 §

19 §

*Toimenpiteen toteutusaika**Toimenpiteen toteutusaika*

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaika hake-
 muksesta, joka on tehty ennen määräajan
 päättymistä. Edellytyksenä on, että tuettavan
 toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu 1
 momentissa tarkoitettussa määräajassa ja että
 määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä
 syy. Määräaika voidaan pidentää kahdesti
 enintään vuodeksi kerrallaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 voi pidentää 1 momentissa tarkoitettua mää-
 rääikää hakemuksesta, joka on tehty ennen
 määräajan päättymistä. Edellytyksenä on, et-
 tä tuettavan toimenpiteen toteuttaminen on
 aloitettu 1 momentissa tarkoitettussa määrä-
 ajassa ja että määräajan pidentämiseen on
 hyväksyttävä syy. Määräaika voidaan piden-
 tää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan.

20 §

20 §

*Tuen käyttöä koskevat ehdot**Tuen käyttöä koskevat ehdot*

Tuen käyttämisestä tavaroiden tai palvelui-
 den hankintaan taikka urakalla teettämiseen
 on voimassa, mitä julkisista hankinnoista an-
 netussa laissa (348/2007) säädetään. Tuen
 saajan on esitettävä selvitys hankinnan toteut-
 tamisesta mainitussa laissa edellytetyllä taval-
 la.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysy-
 västi tai merkittävässä määrin käyttää muu-
 hun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimin-
 taan ennen kuin viisi vuotta on kulunut avus-
 tusmuotoisen tuen viimeisen erän maksami-
 sesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea,
 lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta.

Tuen käyttämisestä tavaroiden tai palvelui-
 den hankintaan taikka urakalla teettämiseen
 on voimassa, mitä julkisista hankinnoista an-
 netussa laissa (348/2007) säädetään. Tuen
 saajan on esitettävä selvitys hankinnan to-
 teuttamisesta mainitussa laissa edellytetyllä
 tavalla.

Tuetun investoinnin kohdetta ei saa pysy-
 västi tai merkittävässä määrin käyttää muu-
 hun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimin-
 taan ennen kuin viisi vuotta on kulunut avus-
 tusmuotoisen tuen viimeisen erän maksami-
 sesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea,
 lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta.

Jos tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Tuen kohteena olevaa yritystoimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuen kohteena olevan yritystoiminnan omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitettua määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintöoikeudellisen saannon tai sellaisen sukupolvenvaihdoksen kautta, jonka yhteydessä on maksettu tukea maatalouden harjoittamisesta luopumiseen tai myönnetty tukea tilanpidon aloittamiseen.

22 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

Jos tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Tuen kohteena olevaa yritystoimintaa ei saa lopettaa eikä olennaisesti supistaa ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustusmuotoisen tuen viimeisen erän maksamisesta ja, jos tuki on lainaan liittyvää tukea, lainan tai sen viimeisen erän nostamisesta. Jos tuen kohteena olevan yritystoiminnan omistus- tai hallintaoikeus luovutetaan toiselle ennen edellä tarkoitettua määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta hankittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tuetun investoinnin kohteen tai tuen kohteena olevan yritystoiminnan siirtymistä perintöoikeudellisen saannon tai sellaisen sukupolvenvaihdoksen kautta, jonka yhteydessä on maksettu tukea maatalouden harjoittamisesta luopumiseen tai myönnetty tukea tilanpidon aloittamiseen.

22 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sellaisista asemaansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 44 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittajaa antamalla korvaukset tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuettavaa toimenpidettä.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 44 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittajaa antamalla korvaukset tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuettavaa toimenpidettä.

27 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Lainaa saadaan siirtää toiselle tuensaajalle, jos työvoima- ja elinkeinokeskus tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuensaajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

Jollei korkotukilainaan kohdistu valtioneuvoston päätös, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päätynyt.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tilanteista, joissa lainan ehtojen muuttaminen edellyttää luvan hankkimista, sekä luvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset luvan hankkimisessa käytettävistä lomakkeista.

30 §

Tuen hakeminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella maatalon talouskes-

27 §

Lainan siirtäminen ja lainaehtojen muuttaminen

Tuen kohteena oleva laina saadaan siirtää toiselle 52 §:n mukaisesti hyväksytylle luotonantajalle. Lainaa saadaan siirtää toiselle tuensaajalle, jos *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tämän hyväksyy 34 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Tuen kohteena olevan lainan ehtoja saadaan muuttaa edellyttäen, ettei tällä ole vaikutusta tuen myöntämisen edellytysten tai ehtojen täyttämiseen taikka valtion asemaan takaajana. Muussa tapauksessa tuensaajan on hankittava lainan ehtojen muuttamiseen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupa. Lupaa ei voida myöntää, jos lainan ehtojen muuttaminen vaikuttaa tuen myöntämisen edellytysten täyttämiseen.

Jollei korkotukilainaan kohdistu valtioneuvoston päätös, laina saadaan siirtää ja sen ehtoja muuttaa rajoituksetta sen jälkeen, kun korkotuen maksaminen on päätynyt.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tilanteista, joissa lainan ehtojen muuttaminen edellyttää luvan hankkimista, sekä luvan hankkimiselle asetettavasta määräajasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset luvan hankkimisessa käytettävistä lomakkeista.

30 §

Tuen hakeminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Tukihakemus on toimitettava toimivaltaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Toimivaltainen on se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka toimialu-

kus sijaitsee. Jos maatilan talouskeskus sijaitsee useamman kuin yhden työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimialueella, toimivaltainen on se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka toimialueella pääosa maatilan tuotantorakennuksista sijaitsee.

Tuen hakemiselle asetettavasta määräajasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä työvoima- ja elinkeinokeskus voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

Tukipäätös

Työvoima- ja elinkeinokeskus päättää tuen myöntämisestä. Tukipäätökseen on otettava myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetty tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätökseen tulee lisäksi ottaa Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

eella maatilan talouskeskus sijaitsee. Jos maatilan talouskeskus sijaitsee useamman kuin yhden *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimialueella, toimivaltainen on se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka toimialueella pääosa maatilan tuotantorakennuksista sijaitsee.

Tuen hakemiselle asetettavasta määräajasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Tukihakemuksen arviointi

Ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemistä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi pyytää muilta viranomaisilta lausunnon tuen saajaan ja tuettavaan toimenpiteeseen liittyvistä seikoista, jos tämä on välttämätöntä tuen myöntämisen edellytysten arvioimisessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ennen tuen myöntämistä suorittaa tuen myöntämisen edellytysten sekä tuettavan toimenpiteen arvioimiseksi maatilakäynnin. Maatilakäynnin havainnot on kirjattava, ja ne on annettava tiedoksi hakijalle. Maatilakäyntiä ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

33 §

Tukipäätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä. Tukipäätökseen on otettava myönnetyn tuen määrä, tässä laissa säädetty tuen ehdot, sen maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset sekä takauksen ehdot. Päätökseen tulee lisäksi ottaa Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset. Rakentamisinvestointia koskevalla päätöksellä hyväksytään rakentamista koskeva suunnitelma.

34 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitettulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää työvoima- ja elinkeinokeskus.

34 §

Tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle 5 §:ssä tarkoitettulle taholle, jos kyseisen tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Siirron saajan on haettava päätöksen mukaisen oikeuden siirtämistä 29 §:ssä tarkoitettua menettelyä noudattaen. Tukipäätöksen siirtämisestä päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

36 §

Avustusmuotoisen investointituen maksaminen

Maatilan investointituen saajan on haettava avustuksen maksua kirjallisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Maksuhakemus on allekirjoitettava. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava toimivaltaiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

36 §

Avustusmuotoisen investointituen maksaminen

Maatilan investointituen saajan on haettava avustuksen maksua kirjallisesti tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Maksuhakemus on allekirjoitettava. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava toimivaltaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

37 §

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Avustuksen maksamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Työvoima- ja elinkeinokeskus kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

37 §

Avustusmuotoisen tuen maksun suorittaminen

Avustuksen maksamisesta päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* kokoaa myöntämiensä tukien maksupäätöksiä koskevat tiedot ja toimittaa ne Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto vastaa maksupäätöksiin sisältyvien menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä maksujen teknisestä suorittamisesta.

38 §

Nostolupa

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta työvoima- ja elinkeinokeskus. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

38 §

Nostolupa

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Hakemukseen on liitettävä luvan myöntämiseen tarvittavat tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

40 §

Elinkeinosuunnitelman seuranta

Tuen saajan on esitettävä elinkeinosuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukselle.

40 §

Elinkeinosuunnitelman seuranta

Tuen saajan on esitettävä elinkeinosuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta työvoima- ja elinkeinokeskuksilla.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin, välittäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen välittäjien ja saajien osalta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla*.

46 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Työvoima- ja elinkeinokeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;

4) tuen saaja ei ole täyttänyt 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua sitoumusta;

5) tuen saaja on luovuttanut ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 20 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;

6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

7) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

46 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

3) tuen ehtoja ei ole noudatettu;

4) tuen saaja ei ole täyttänyt 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua sitoumusta;

5) tuen saaja on luovuttanut ilman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen 20 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;

6) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai

7) Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia *koskevassa Euroopan yhteisön lainsäädännössä tätä edellytetään.*

49 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia koskeva Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää.

49 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan yhteisön osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maatalouden rakennetukia *koskevassa Euroopan yhteisön lainsäädännössä tätä edellytetään.*

50 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 47 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun työvoima- ja elinkeinokeskus sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

54 §

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan on ilmoitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupaa.

Luotonantajan tulee takauksen kohteena olevaa lainaa hoitaessaan ottaa huomioon valtion etu takaajana. Luotonantajan on viivytyksettä ilmoitettava Maaseutuvirastolle sellaisista tuen saajan taloudellista asemaa, tuen kohteena olevaa lainaa tai lainan vakuutena olevan omaisuuden arvoa koskevasta muutoksesta, jolla voi olla vaikutusta valtion asemaan takaajana.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle sekä työvoima- ja elinkeinokeskukselle sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Luotonantajan ja keskusrahallaitoksen tiedonantovelvollisuus koskee myös salassapidettäviä tietoja. Tietoja ei saa käyttää muuhun

50 §

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, 47 §:ssä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* sai tiedon 46 §:ssä säädetystä perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

54 §

Luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

Luotonantajan on ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tuen kohteena olevan lainan siirtämisestä toiselle luotonantajalle sekä sellaisista 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainan ehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupaa.

Luotonantajan tulee takauksen kohteena olevaa lainaa hoitaessaan ottaa huomioon valtion etu takaajana. Luotonantajan on viivytyksettä ilmoitettava Maaseutuvirastolle sellaisista tuen saajan taloudellista asemaa, tuen kohteena olevaa lainaa tai lainan vakuutena olevan omaisuuden arvoa koskevasta muutoksesta, jolla voi olla vaikutusta valtion asemaan takaajana.

Luotonantajalla ja keskusrahallaitoksella on velvollisuus yksilöidystä pyynnöstä luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sellaisia tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä lainaan liittyvän tuen myöntämisen edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Luotonantajan ja keskusrahallaitoksen tiedonantovelvollisuus koskee myös salassapidettäviä tietoja. Tietoja ei saa käyttää muuhun

kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on viranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi luovutettu.

kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on viranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi luovutettu.

61 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

64 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskusten käyttöön.

61 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän terveydentilaa, taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

64 §

Varojen alueellinen kohdentaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun myöntämisvaltuuden tai määrärahan suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin ja päättää niiden osoittamisesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* käyttöön.

66 §

Valituskielto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

66 §

Valituskielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

67 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

67 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

127.

Laki**rehulain 23 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä helmikuuta 2008 annetun rehaulain (86/2008) 23 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

23 §

23 §

*Valvontaviranomaiset**Valvontaviranomaiset*

Elintarviketurvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallista rehuvalvontaa siten kuin tässä laissa säädetään sekä huolehtii tiedottamisesta. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskuksia.

Elintarviketurvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa, kehittää ja suorittaa valtakunnallista rehuvalvontaa siten kuin tässä laissa säädetään sekä huolehtii tiedottamisesta. Elintarviketurvallisuusvirasto käyttää valvonnassa apunaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia*.

Lääninhallitukset valvovat Elintarviketurvallisuusviraston ohella lääkerehuja.

Aluehallintovirastot valvovat Elintarviketurvallisuusviraston ohella lääkerehuja.

Tullilaitos valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella rehujen maahantuontia ja maastavientiä sekä kuljetusta Suomen kautta tullaamatta.

Tullilaitos valvoo Elintarviketurvallisuusviraston ohella rehujen maahantuontia ja maastavientiä sekä kuljetusta Suomen kautta tullaamatta.

Rajaeläinlääkärit huolehtivat tämän lain mukaisesta valvonnasta eläinlääkinnällisissä rajatarkastuksissa.

Rajaeläinlääkärit huolehtivat tämän lain mukaisesta valvonnasta eläinlääkinnällisissä rajatarkastuksissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

128.

Laki**maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä 25 päivänä huhtikuuta 2008 annetun lain (284/2008) 5 ja 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Rekisterinpitoon liittyvät vastuut

Rekisterinpitoon liittyvät vastuut

Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus pitävät maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän rekistereitä sekä vastaavat talletettujen tietojen oikeellisuudesta kukin oman toimialansa osalta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla, kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaisilla, lääninhallituksilla ja kunnaneläinlääkäreillä on oikeus käyttää ja päivittää tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus pitävät maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän rekistereitä sekä vastaavat talletettujen tietojen oikeellisuudesta kukin oman toimialansa osalta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla*, kuntien maaseutuelinkeino- ja elintarvikevalvontaviranomaisilla, *aluehallintovirastoilla* ja kunnaneläinlääkäreillä on oikeus käyttää ja päivittää tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

7 §

7 §

Tietojen luovuttamisesta päättävä viranomainen

Tietojen luovuttamisesta päättävä viranomainen

Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto ja maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus päättävät kukin tietojen luovuttamisesta sivullisille oman toimialansa osalta. Lisäksi työvoima- ja elinkeinokeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset voivat luovuttaa tietoja oman viranomaistehtävänsä osalta.

Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto ja maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus päättävät kukin tietojen luovuttamisesta sivullisille oman toimialansa osalta. Lisäksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset voivat luovuttaa tietoja oman viranomaistehtävänsä osalta.

—
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

129.

Laki**riistavahinkolain 50 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä helmikuuta 2009 annetun riistavahinkolain (105/2009) 50 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

50 §

50 §

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä metsäkeskusten tarkastuksia sen mukaan kuin maa- ja metsätalousministeriö tarkemmin määrää. Maaseutuviraston valvontatehtävään sovelletaan tällöin, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Maaseutuvirasto voi käyttää apunaan tarvittaessa työvoima- ja elinkeinokeskusten apua valvontatehtävänsä suorittamiseen.

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä metsäkeskusten tarkastuksia. *Tarkempia säännöksiä tarkastusten toteuttamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.* Maaseutuviraston valvontatehtävään sovelletaan tällöin *vastavasti*, mitä 49 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Maaseutuvirasto voi käyttää apunaan tarvittaessa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* apua valvontatehtävänsä suorittamiseen.

—
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

130.

Laki**patoturvallisuuslain 5 ja 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 2009 annetun patoturvallisuuslain (494/2009) 5 § ja 33 §:n
 1 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Viranomaiset**Viranomaiset*

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettuna patoturvallisuusviranomaisena toimii patoturvallisuusasioissa toimivaltainen alueellinen ympäristökeskus.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä alueellisen ympäristökeskuksen toimimaan patoturvallisuusviranomaisena toisen alueellisen ympäristökeskuksen toimialueella.

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettuna patoturvallisuusviranomaisena toimii patoturvallisuusasioissa toimivaltainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimimaan patoturvallisuusviranomaisena toisen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimialueella.

33 §

33 §

*Tietojärjestelmät**Tietojärjestelmät*

Ympäristöhallinto ylläpitää tietojärjestelmää tämän lain mukaista patojen valvontaa varten.

Suomen ympäristökeskus ylläpitää tietojärjestelmää tämän lain mukaista patojen valvontaa varten.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*

131.

Laki**kaupparekisterilain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa (245/2001), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Kaupparekisteriä pitää Patentti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioissa toimivat maistraatit ja työvoima- ja elinkeinokeskukset paikallisviranomaisina siten kun tässä laissa ja muutoin erikseen säädetään.

Kaupparekisteriä pitää Patentti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioissa toimivat maistraatit ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* paikallisviranomaisina siten kun tässä laissa ja muutoin erikseen säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

132.

Laki**henkilöstörahasolain 60 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1989 annetun henkilöstörahasolain (814/1989) 60 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

60 §

60 §

*Valvontakeinot**Valvontakeinot*

Milloin työministeriö havaitsee henkilöstörahasolain menetelleen lain tai sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, ministeriö voi määrätä rahaston hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Ministeriö voi pyytää rahaston kotipaikan lääninhallitusta asettamaan määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi lääninhallitus.

Milloin *työ- ja elinkeinoministeriö* havaitsee henkilöstörahasolain menetelleen lain tai sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen tässä laissa säädettyt velvollisuutensa, ministeriö voi määrätä rahaston hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Ministeriö voi pyytää rahaston kotipaikan *aluehallintovirasto*a asettamaan määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille. Uhkasakon määrää maksettavaksi *aluehallintovirasto*.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

133.

Laki**kuluttajatutkimuskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajatutkimuskeskuksesta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (112/1990) 6 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Kuluttajatutkimuskeskuksella on oikeus saada muilta viranomaisilta tehtäviensä kannalta tarpeellisia tietoja.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan kuluttajatutkimuskeskukselle tietoja, joita tutkimuskeskus 1 §:ssä tarkoitettuja kulutushyödykkeiden hintaan ja laatuun liittyviä tutkimuksia varten tarvitsee. Tutkimuskeskus voi määrätä tiedot annettaviksi myös lääninhallitukselle. Tietojen saannin turvaamiseksi kuluttajatutkimuskeskus voi pyytää virka-apua lääninhallitukselta.

Ehdotus

6 §

Kuluttajatutkimuskeskuksella on oikeus saada muilta viranomaisilta tehtäviensä kannalta tarpeellisia tietoja.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan kuluttajatutkimuskeskukselle tietoja, joita tutkimuskeskus 1 §:ssä tarkoitettuja kulutushyödykkeiden hintaan ja laatuun liittyviä tutkimuksia varten tarvitsee. Tutkimuskeskus voi määrätä tiedot annettaviksi myös *aluehallintovirastolle*. Tietojen saannin turvaamiseksi kuluttajatutkimuskeskus voi pyytää virka-apua *aluehallintovirastolta*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

134.

Laki

henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa 24 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (725/1990) 14 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Uhkasakko

Lääninhallitus voi hakemuksesta velvoittaa yrityksen uhkasakon uhalla täyttämään tästä laista johtuvat velvollisuudet. Hakemuksen voivat yhteisesti tehdä vähintään kahden sellaisen henkilöstöryhmän edustajat, jotka yhdessä edustavat henkilöstön enemmistöä, tai vastaavasti henkilöstöryhmiä edustavat yhdistykset. Uhkasakon asettamista voi hakea myös työministeriö.

Ehdotus

14 §

Uhkasakko

Aluehallintoviranomainen voi hakemuksesta velvoittaa yrityksen uhkasakon uhalla täyttämään tästä laista johtuvat velvollisuudet. Hakemuksen voivat yhteisesti tehdä vähintään kahden sellaisen henkilöstöryhmän edustajat, jotka yhdessä edustavat henkilöstön enemmistöä, tai vastaavasti henkilöstöryhmiä edustavat yhdistykset. Uhkasakon asettamista voi hakea myös *työ- ja elinkeinoministeriö*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

135.

Laki**kilpailunrajoituksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992) 10 §:n 3 momentti, 12 §, 20 §:n 1 momentti ja 20 b §, sellaisina kuin niistä ovat 12 § osaksi laissa 318/2004 sekä 20 §:n 1 momentti ja 20 b § viimeksi mainitussa laissa seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

10 §

10 §

Vastaavat tiedot ja asiakirjat on annettava lääninhallitukselle sen selvittäessä kilpailunrajoituksia tai kilpailuolosuhteita.

Vastaavat tiedot ja asiakirjat on annettava *aluehallintovirastolle* sen selvittäessä kilpailunrajoituksia tai kilpailuolosuhteita.

12 §

12 §

Kilpailuvirasto selvittää kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia. Jos kilpailuvirasto katsoo elinkeinonharjoittajan tai elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän rajoittavan kilpailua 4 tai 6 §:ssä taikka EY:n perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sen on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin kilpailunrajoituksen tai sen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi. Kilpailuvirasto voi kuitenkin olla ryhtymättä toimenpiteisiin, jos kilpailunrajoituksesta huolimatta kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan kokonaisuudessaan pitää toimivana.

Lääninhallitus selvittää kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia sekä kilpailuviraston toimeksiannosta ryhtyy toimenpiteisiin kilpailunrajoituksen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi.

Kilpailuvirasto selvittää kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia. Jos kilpailuvirasto katsoo elinkeinonharjoittajan tai elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän rajoittavan kilpailua 4 tai 6 §:ssä taikka EY:n perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sen on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin kilpailunrajoituksen tai sen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi. Kilpailuvirasto voi kuitenkin olla ryhtymättä toimenpiteisiin, jos kilpailunrajoituksesta huolimatta kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan kokonaisuudessaan pitää toimivana.

Aluehallintovirasto selvittää kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia sekä kilpailuviraston toimeksiannosta ryhtyy toimenpiteisiin kilpailunrajoituksen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi.

20 §

20 §

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus.

Kilpailuviraston ja *aluehallintoviraston* asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkas-

Kilpailuvirastolla on velvollisuus Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan yhteisöjen säädöksissä säädetään.

tus. Kilpailuvirastolla on velvollisuus Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä toimittaa tarkastus siten kuin Euroopan yhteisöjen säädöksissä säädetään.

20 b §

Toimittaessaan tarkastusta muissa kuin 20 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa Euroopan yhteisöjen komission, kilpailuviraston ja lääninhallituksen virkamiehellä on edellä 20 §:ssä säädetyt toimivaltuudet lukuun ottamatta kuitenkin 20 §:n 4 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia.

Komissio, kilpailuvirasto ja lääninhallitukset voivat tarkastuksessa käyttää apunaan muita valtuuttamiaan henkilöitä.

20 b §

Toimittaessaan tarkastusta muissa kuin 20 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa Euroopan yhteisöjen komission, kilpailuviraston ja *aluehallintoviraston* virkamiehellä on edellä 20 §:ssä säädetyt toimivaltuudet lukuun ottamatta kuitenkin 20 §:n 4 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia.

Komissio, kilpailuvirasto ja *aluehallintovirastot* voivat tarkastuksessa käyttää apunaan muita valtuuttamiaan henkilöitä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

136.

Laki**nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorista työntekijöistä 19 päivänä marraskuuta 1993 annetun lain (998/1993) 15 §, sellaisena kuin se on laissa 405/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

15 §

15 §

*Poikkeusluvut**Poikkeusluvut*

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi määräämillään ehdoilla sallia:

1) erityisestä syystä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön työskentelyn esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen;

2) 14 vuotta täyttäneen nuoren työntekijän pitämisen työssä 2 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä 2 luvun säännöksistä poikkeavasti, jos hänen ammatillinen kehityksensä tai muu tärkeä syy sitä edellyttää.

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto ei kuitenkaan voi antaa lupaa teettää nuorella työntekijällä 5 §:ssä sallitun ylityötuntimäärän lisäksi enempää kuin 40 tuntia ylityötä kalenterivuodessa eikä myöntää poikkeusta 8 §:n 1 ja 2 momentin lepoaikaa koskevista säännöksistä.

Aluehallintovirasto voi määräämillään ehdoilla sallia:

1) erityisestä syystä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun henkilön työskentelyn esiintyjänä tai avustajana taide- ja kulttuuriesityksissä sekä muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jos kyseinen toiminta ei vaaranna lapsen turvallisuutta taikka aiheuta haittaa hänen terveydelleen, kehitykselleen tai koulunkäynnilleen;

2) 14 vuotta täyttäneen nuoren työntekijän pitämisen työssä 2 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä 2 luvun säännöksistä poikkeavasti, jos hänen ammatillinen kehityksensä tai muu tärkeä syy sitä edellyttää.

Aluehallintovirasto ei kuitenkaan voi antaa lupaa teettää nuorella työntekijällä 5 §:ssä sallitun ylityötuntimäärän lisäksi enempää kuin 40 tuntia ylityötä kalenterivuodessa eikä myöntää poikkeusta 8 §:n 1 ja 2 momentin lepoaikaa koskevista säännöksistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

137.

Laki**työaikalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä elokuuta 1996 annetun työaikalain (605/1996) 14 §, 26 §:n 1 momentin 14 kohta sekä 27 ja 36 §, sellaisina kuin ne ovat, 14 ja 27 § osaksi laissa 404/2004 sekä 26 §:n 1 momentin 14 kohta ja 36 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika

Jos työ on laadultaan sellaista, että sitä suoritetaan vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön, työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi antaa määräämillään ehdoilla luvan poiketa 6 §:n säännöksistä.

Työnantajien ja työntekijöiden yhdistyksillä, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, on myös oikeus sopia 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa säännöllisestä työajasta 6 §:n säännöksistä poiketen 40 §:ssä säädetyllä tavalla.

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi määräämillään ehdoilla antaa luvan järjestää työaika 7 §:ssä säädetyllä tavalla sellaisissakin töissä, joita ei kyseisessä säännöksessä ole mainittu, jos se on välttämätöntä.

26 §

Yötyö

Työ, jota tehdään kello 23:n ja 6:n välisenä aikana, on yötyötä. Työnantajan on työsuojeluviranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle säännöllisesti teettämästään yötyöstä. Yötyötä saa teettää:

Ehdotus

14 §

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika

Jos työ on laadultaan sellaista, että sitä suoritetaan vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön, *aluehallintovirasto* voi antaa määräämillään ehdoilla luvan poiketa 6 §:n säännöksistä.

Työnantajien ja työntekijöiden yhdistyksillä, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, on myös oikeus sopia 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa säännöllisestä työajasta 6 §:n säännöksistä poiketen 40 §:ssä säädetyllä tavalla.

Aluehallintovirasto voi määräämillään ehdoilla antaa luvan järjestää työaika 7 §:ssä säädetyllä tavalla sellaisissakin töissä, joita ei kyseisessä säännöksessä ole mainittu, jos se on välttämätöntä.

26 §

Yötyö

Työ, jota tehdään kello 23:n ja 6:n välisenä aikana, on yötyötä. Työnantajan on työsuojeluviranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle säännöllisesti teettämästään yötyöstä. Yötyötä saa teettää:

14) työsuojelupiirin työsuojelutoimiston luvalla ja sen määräämin ehdoin työssä, jossa työn tekninen laatu tai muut erityiset syyt sitä vaativat.

14) *aluehallintoviraston* luvalla ja sen määräämin ehdoin työssä, jossa työn tekninen laatu tai muut erityiset syyt sitä vaativat.

27 §

Vuorotyö ja yövuorot jaksotyössä

Vuorotyössä vuorojen on vaihduttava säännöllisesti ja muututtava ennakolta sovituin ajanjaksoin. Vuorojen katsotaan vaihtuvan säännöllisesti, kun vuoro jatkuu enintään yhden tunnin yhdessä työhön sijalle tulleen vuoron kanssa tai kun vuorojen väliin jää enintään yhden tunnin aika. Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi myöntää luvan poiketa siitä, mitä tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään.

Jaksotyössä työntekijällä saa työvuoroluettelon mukaan teettää peräkkäin enintään seitsemän työvuoroa yötyötä. Yövuorolla tarkoitetaan työvuoroa, josta vähintään kolme tuntia sijoittuu kello 23:n ja 6:n väliseen aikaan.

36 §

Poikkeuslupa

Jos työvuoroluettelon laatiminen on työn epäsäännöllisen luonteen vuoksi erittäin vaikeaa, työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi myöntää siitä vapautuksen osittain tai kokonaan. Poikkeusluvassa voidaan määrätä, että työvuoroluettelosta käy ilmi viikoittainen vapaa-aika.

Jos työsuojelupiirin työsuojelutoimisto on myöntänyt työnantajalle 1 momentissa tarkoitettun vapautuksen eivätkä olosuhteet ole luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet olennaisesti, työnantaja ja 10 §:ssä tarkoitettu työntekijöiden edustaja voivat sopia työsuojelutoimiston myöntämän vapautuksen jatkamisesta.

27 §

Vuorotyö ja yövuorot jaksotyössä

Vuorotyössä vuorojen on vaihduttava säännöllisesti ja muututtava ennakolta sovituin ajanjaksoin. Vuorojen katsotaan vaihtuvan säännöllisesti, kun vuoro jatkuu enintään yhden tunnin yhdessä työhön sijalle tulleen vuoron kanssa tai kun vuorojen väliin jää enintään yhden tunnin aika. *Aluehallintovirasto* voi myöntää luvan poiketa siitä, mitä tämän momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään.

Jaksotyössä työntekijällä saa työvuoroluettelon mukaan teettää peräkkäin enintään seitsemän työvuoroa yötyötä. Yövuorolla tarkoitetaan työvuoroa, josta vähintään kolme tuntia sijoittuu kello 23:n ja 6:n väliseen aikaan.

36 §

Poikkeuslupa

Jos työvuoroluettelon laatiminen on työn epäsäännöllisen luonteen vuoksi erittäin vaikeaa, *aluehallintovirasto* voi myöntää siitä vapautuksen osittain tai kokonaan. Poikkeusluvassa voidaan määrätä, että työvuoroluettelosta käy ilmi viikoittainen vapaa-aika.

Jos *aluehallintovirasto* on myöntänyt työnantajalle 1 momentissa tarkoitettun vapautuksen eivätkä olosuhteet ole luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet olennaisesti, työnantaja ja 10 §:ssä tarkoitettu työntekijöiden edustaja voivat sopia *aluehallintoviraston* myöntämän vapautuksen jatkamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan

*ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

138.

Laki**valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion erityisrahoitusyhtiöstä 18 päivänä kesäkuuta 1998 annetun lain (443/1998) 6 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 992/2005, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

6 §

*Yhtiön tiedonantovelvollisuus ja valvonta**Yhtiön tiedonantovelvollisuus ja valvonta*

Yhtiön on annettava kauppa- ja teollisuusministeriölle ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle sen pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä yritystoiminnan tukemisesta annetussa laissa (1068/2000) tarkoitettuja avustushakemuksia. Yhtiön ja yhtiön tilintarkastajan on annettava kauppa- ja teollisuusministeriölle sen pyynnöstä myös muita yhtiön toimialaan kuuluvia tai yhtiön valvomiseksi tarpeellisia tietoja.

Yhtiön on annettava *työ- ja elinkeinoministeriölle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sen pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä *valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa (1336/2006)* tarkoitettuja avustushakemuksia. Yhtiön ja yhtiön tilintarkastajan on annettava *työ- ja elinkeinoministeriölle* sen pyynnöstä myös muita yhtiön toimialaan kuuluvia tai yhtiön valvomiseksi tarpeellisia tietoja.

Yhtiön toimielimen jäsen ja varajäsen sekä yhtiön palveluksessa oleva voi sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta, antaa kauppa- ja teollisuusministeriölle ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen taikka yritystukiasioiden viranomaiskäsitteilyn kannalta tarpeellista.

Yhtiön toimielimen jäsen ja varajäsen sekä yhtiön palveluksessa oleva voi sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta, antaa *työ- ja elinkeinoministeriölle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen taikka yritystukiasioiden viranomaiskäsitteilyn kannalta tarpeellista.

Yhtiön valvonnassa tulee soveltuvin osin ottaa huomioon ne periaatteet, joita rahoitustarkastus noudattaa luottolaitoksia valvoessaan.

Yhtiön valvonnassa tulee soveltuvin osin ottaa huomioon ne periaatteet, joita *Finanssi-valvonta* noudattaa luottolaitoksia valvoessaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

139.

Laki**Kuluttajavirastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kuluttajavirastosta 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1056/1998) 4 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Tietojenantamisvelvollisuus**Tietojenantamisvelvollisuus*

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Kuluttajavirastolle kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten vähittäismyyntihintoja koskevia tietoja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ja vertailuja varten sekä kuluttaja-asiamiehelle tietoja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja valvontatehtäviä varten. Kuluttajavirasto voi määrätä tiedot annettavaksi myös lääninhallituksille.

Kuluttajavirasto ja kuluttaja-asiamies voivat asettaa tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon.

Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Kuluttajavirastolle kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten vähittäismyyntihintoja koskevia tietoja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ja vertailuja varten sekä kuluttaja-asiamiehelle tietoja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja valvontatehtäviä varten. Kuluttajavirasto voi määrätä tiedot annettavaksi myös *aluehallintovirastoille*.

Kuluttajavirasto ja kuluttaja-asiamies voivat asettaa tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

140.

Laki**perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintätoiminnan luvanvaraisuudesta 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (517/1999) 1 §:n 2 momentti sekä 10–13 §, sellaisena kuin niistä on 13 § osaksi laissa 677/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Perintätoiminnan luvanvaraisuus**Perintätoiminnan luvanvaraisuus*

 Toimiluvan myöntää *keskushallintoviranomaisena* Etelä-Suomen lääninhallitus.

 Toimiluvan myöntää *aluehallintovirasto*.
 -----

10 §

10 §

*Valvonta**Valvonta*

Tämän lain noudattamista valvoo *keskushallintoviranomaisena* Etelä-Suomen lääninhallitus.

Tämän lain noudattamista valvoo *aluehallintovirasto*.

Toimiluvan haltijan on toimitettava Etelä-Suomen lääninhallitukselle jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä lääninhallitukselle ilmoitus perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta ja esitettävä selvitys uuden vastaavan henkilön kelpoisuudesta.

Toimiluvan haltijan on toimitettava *aluehallintovirastolle* jäljennökset tilintarkastuskertomuksesta ja tilinpäätöksestä liitteineen kahden kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Toimiluvan haltijan on myös viipymättä tehtävä *aluehallintovirastolle* ilmoitus perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta ja esitettävä selvitys uuden vastaavan henkilön kelpoisuudesta.

11 §

11 §

*Pakkokeinot**Pakkokeinot*

Etelä-Suomen lääninhallituksen on kielletty perintätoiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa

Aluehallintoviraston on kielletty perintätoiminta, jota harjoitetaan ilman tässä laissa säädettyä toimilupaa. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös perin-

myös perintätoiminnan harjoittajan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, Etelä-Suomen lääninhallitus voi kehottaa asianomaista täyttämään sen määräajassa.

Etelä-Suomen lääninhallitus voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Hämeen lääninoikeus. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaisissa (1113/1990) säädetään.

12 §

Kirjallinen varoitus ja toimiluvan peruuttaminen

Etelä-Suomen lääninhallituksen on peruutettava toimilupa, jos toimiluvan haltija ei enää täytä toimiluvan myöntämisen edellytyksiä eikä ole asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta tai jos perintätoiminnasta vastaava henkilö on laiminlyönyt 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa. Toimilupa on peruutettava myös, jos toimiluvan haltija on toistuvasti laiminlyönyt 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, Etelä-Suomen lääninhallitus voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

13 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Etelä-Suomen lääninhallituksella on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä.

tätoiminnan harjoittajan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos toimiluvan haltija laiminlyö 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden, *aluehallintovirasto* voi kehottaa asianomaista täyttämään sen määräajassa.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi *Hämeenlinnan hallinto-oikeus*. *Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaisissa (1113/1990).*

12 §

Kirjallinen varoitus ja toimiluvan peruuttaminen

Aluehallintoviraston on peruutettava toimilupa, jos toimiluvan haltija ei enää täytä toimiluvan myöntämisen edellytyksiä eikä ole asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta tai jos perintätoiminnasta vastaava henkilö on laiminlyönyt 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa. Toimilupa on peruutettava myös, jos toimiluvan haltija on toistuvasti laiminlyönyt 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn tai 13 §:n 2 momentista johtuvan velvollisuuden.

Jos toimiluvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta, *aluehallintovirasto* voi sen sijasta antaa toimiluvan haltijalle kirjallisen varoituksen.

13 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirastolla on oikeus saada valvontaa sekä toimiluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevien asioiden käsittelyä varten tarpeellisia tietoja rikosrekisteristä ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (622/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä.

Etelä-Suomen lääninhallituksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Aluehallintovirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada toimiluvan haltijalta tämän lain noudattamisen valvontaa varten muut tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

141.

Laki

talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talous- ja velkaneuvonnasta 4 päivänä elokuuta 2000 annetun lain (713/2000) 2, 3 ja 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen

Talous- ja velkaneuvonnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat Kuluttajavirastolle.

Talous- ja velkaneuvonnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat Kuluttajavirastolle.

Lääninhallitus vastaa siitä, että talous- ja velkaneuvontaa on riittävästi saatavissa läänin alueella.

Aluehallintovirasto vastaa siitä, että talous- ja velkaneuvontaa on riittävästi saatavissa *viraston toimialueella*.

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä huolehtivat lääninhallitus ja kunnat siten kuin 3 §:ssä säädetään.

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä huolehtivat *aluehallintovirasto* ja kunnat siten kuin 3 §:ssä säädetään.

3 §

3 §

Kunnan ja lääninhallituksen järjestämä talous- ja velkaneuvonta

*Kunnan ja **aluehallintoviraston** järjestämä talous- ja velkaneuvonta*

Talous- ja velkaneuvontapalvelu järjestetään ensisijaisesti siten, että kunta tekee lääninhallituksen kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen, jossa se sitoutuu huolehtimaan talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä kunnassa asuville henkilöille. Lääninhallitus ja kunnat voivat sopia, että kunta huolehtii tehtävästä yhden tai useamman kunnan puolesta.

Talous- ja velkaneuvontapalvelu järjestetään ensisijaisesti siten, että kunta tekee *aluehallintoviraston* kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen, jossa se sitoutuu huolehtimaan talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä kunnassa asuville henkilöille. *Aluehallintovirasto* ja kunnat voivat sopia, että kunta huolehtii tehtävästä yhden tai useamman kunnan puolesta.

Kunta voi järjestää talous- ja velkaneuvontapalvelun perustamalla sitä varten yhden tai useamman viran tai työsopimussuhteisen tehtävän. Virka tai tehtävä voi olla osa-aikainen. Virka tai tehtävä voidaan kunnassa yhdistää toiseen virkaan tai tehtävään, jollei yhdistäminen vaikuta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen. Virka tai tehtävä voidaan perustaa

Kunta voi järjestää talous- ja velkaneuvontapalvelun perustamalla sitä varten yhden tai useamman viran tai työsopimussuhteisen tehtävän. Virka tai tehtävä voi olla osa-aikainen. Virka tai tehtävä voidaan kunnassa yhdistää toiseen virkaan tai tehtävään, jollei yhdistäminen vaikuta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen. Virka tai tehtävä voidaan perustaa

kuntien yhteiseksi siten kuin kuntalaissa säädetään. Kunta voi huolehtia talous ja velkaneuvontapalveluista myös hankkimalla ne tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

Jos kunta ei kuulu minkään 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen piiriin, lääninhallituksen on hankittava palvelut tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

7 §

Tietojen luovuttaminen

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottaja on velvollinen antamaan lääninhallitukselle ja Kuluttajavirastolle seurantaa ja valvontaa sekä korvauksen määäämistä varten tarpeelliset tiedot toiminnastaan.

kuntien yhteiseksi siten kuin kuntalaissa säädetään. Kunta voi huolehtia talous ja velkaneuvontapalveluista myös hankkimalla ne tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

Jos kunta ei kuulu minkään 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen piiriin, *aluehallintoviraston* on hankittava palvelut tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

7 §

Tietojen luovuttaminen

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottaja on velvollinen antamaan *aluehallintovirastolle* ja Kuluttajavirastolle seurantaa ja valvontaa sekä korvauksen määäämistä varten tarpeelliset tiedot toiminnastaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

142.

Laki**kiinteistönvälityslikkeistä ja vuokrahuoneiston välityslikkeistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistönvälityslikkeistä ja vuokrahuoneiston välityslikkeistä 15 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1075/2000) 7, 8, 17–19 ja 21 §, sellaisena kuin niistä on 17 § osaksi laissa 676/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Välityslikkeiden rekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Lääninhallitus pitää välityslikkeistä rekisteriä (*välityslikkeiden rekisteri*). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista sekä otteita rekisteristä.

Sen, joka aikoo harjoittaa välitystoimintaa, on tehtävä ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella liikkeen hallintoa on tarkoitus pääasiallisesti hoitaa. Rekisteri-ilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava lääninhallitukselle. Vastaavan hoitajan vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Lääninhallituksen on rekisteröitävä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoituksen tekijä kiinteistönvälityslikkeeksi tai vuokrahuoneiston välityslikkeeksi, jos:

- 1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) ilmoituksen tekijä, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen, ei ole konkurs-

Ehdotus

7 §

Välityslikkeiden rekisteri, rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Aluehallintovirasto pitää välityslikkeistä rekisteriä (*välityslikkeiden rekisteri*). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista sekä otteita rekisteristä.

Sen, joka aikoo harjoittaa välitystoimintaa, on tehtävä ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten *sille aluehallintovirastolle*, jonka *toimialueella* liikkeen hallintoa on tarkoitus pääasiallisesti hoitaa. Rekisteri-ilmoituksen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava *aluehallintovirastolle*. Vastaavan hoitajan vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt.

8 §

Rekisteröinnin edellytykset

Aluehallintoviraston on rekisteröitävä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoituksen tekijä kiinteistönvälityslikkeeksi tai vuokrahuoneiston välityslikkeeksi, jos:

- 1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) ilmoituksen tekijä, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen, ei ole konkurs-

sisä eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) ilmoituksen tekijällä on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan välitystoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa alalla tavanomaista vakuutuskäytäntöä;

4) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 5 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt edellytykset.

Lääninhallitus voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä.

17 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo lääninhallitus.

Välitysliikkeen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava lääninhallitukselle toimeksiantopäiväkirja ja siihen liittyvät asiakirjat sekä muut valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Lääninhallituksella on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

18 §

Pakkokeinot

Lääninhallituksen on kiellettävä välitystoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos välitysliike laiminlyö 7 §:n 3 momentissa, 10 tai 11 §:ssä säädetyin taikka 17 §:n 2

sisä eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) ilmoituksen tekijällä on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan välitystoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa alalla tavanomaista vakuutuskäytäntöä;

4) ilmoituksen tekijä on ilmoittanut vastaavan hoitajan, joka täyttää 5 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt edellytykset.

Aluehallintovirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä.

17 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Tämän lain noudattamista valvoo *aluehallintovirasto*.

Välitysliikkeen on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava *aluehallintovirastolle* toimeksiantopäiväkirja ja siihen liittyvät asiakirjat sekä muut valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

18 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä välitystoiminta, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos välitysliike laiminlyö 7 §:n 3 momentissa, 10 tai 11 §:ssä säädetyin taikka 17 §:n 2

momentista johtuvan velvollisuuden, lääninhallitus voi kehottaa välitysliikettä täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos vastaava hoitaja laiminlyö 5 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden, lääninhallitus voi antaa välitysliikkeelle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, lääninhallitus voi kieltää osaksi tai kokonaan välitysliikkeen toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lääninhallitus voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Uhkasakosta on muutoin voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

momentista johtuvan velvollisuuden, *aluehallintovirasto* voi kehottaa välitysliikettä täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos vastaava hoitaja laiminlyö 5 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden, *aluehallintovirasto* voi antaa välitysliikkeelle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, *aluehallintovirasto* voi kieltää osaksi tai kokonaan välitysliikkeen toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on kuitenkin tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. *Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).*

19 §

Rekisteristä poistaminen

Lääninhallituksen on poistettava välitysliikerekisteristä, jos:

- 1) välitysliike on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) välitysliike harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä;
- 4) välitysliikkeellä ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eikä välitysliike ole lääninhallituksen kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; tai

5) välitysliikkeen tai sen vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja liikkeelle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Jos välitysliike on asetettu konkurssiin, välitysliike säilyy konkurssin estämättä rekisterissä kuuden kuukauden ajan. Konkurssipesän hoitajan on ilmoitettava lääninhallitukselle viipymättä välitysliikkeen konkurssiin asettamisesta.

19 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava välitysliike rekisteristä, jos:

- 1) välitysliike on lopettanut toimintansa;
- 2) 8 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) välitysliike harjoittaa välitystoimintaa toisen välikätenä;
- 4) välitysliikkeellä ei enää ole vastaavaa hoitajaa, joka täyttää 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset eikä välitysliike ole *aluehallintoviraston* kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uutta vastaavaa hoitajaa; tai

5) välitysliikkeen tai sen vastaavan hoitajan toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja liikkeelle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Jos välitysliike on asetettu konkurssiin, välitysliike säilyy konkurssin estämättä rekisterissä kuuden kuukauden ajan. Konkurssipesän hoitajan on ilmoitettava *aluehallintovirastolle* viipymättä välitysliikkeen konkurssiin asettamisesta.

21 §

Muutoksenhaku lääninhallituksen päätökseen

Muutoksenhausta lääninhallituksen tekemään päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja määräaikaisesta toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

21 §

*Muutoksenhaku **aluehallintoviraston** päätökseen*

Muutoksenhausta *aluehallintoviraston* tekemään päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja määräaikaisesta toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

143.

Laki**vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1297/2000) 3 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Poikkeusluvut**Poikkeusluvut*

Lääninhallitus voi erityisestä syystä sallia ammattimaisen vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen harjoittamisen muinakin kuin 1 ja 2 §:ssä säädettyinä aikoina. Erityisenä syynä pidetään liikkeen sijaintiin, matkailuun, yleisötapahtumiin tai vastaaviin tilanteisiin liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttavat palvelujen kysyntään. Lupa voidaan myöntää joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan antamisen olennaiset edellytykset eivät enää täyty.

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä sallia ammattimaisen vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen harjoittamisen muinakin kuin 1 ja 2 §:ssä säädettyinä aikoina. Erityisenä syynä pidetään liikkeen sijaintiin, matkailuun, yleisötapahtumiin tai vastaaviin tilanteisiin liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttavat palvelujen kysyntään. Lupa voidaan myöntää joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan antamisen olennaiset edellytykset eivät enää täyty.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

144.

Laki**yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä maaliskuuta 2001 annetun yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 745/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Perustamisilmoitus

Perustamisilmoitus

Rekisteröintivelvollisen yrityksen tai yhteisön perustamisesta tai elinkeinotoiminnan aloittamisesta tai kotipaikan siirtämisestä Suomeen on ilmoitettava tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella. Ilmoitus voidaan toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukseen, maistraattiin, työvoima- ja elinkeinokeskukseen tai verovirastoon.

Rekisteröintivelvollisen yrityksen tai yhteisön perustamisesta tai elinkeinotoiminnan aloittamisesta tai kotipaikan siirtämisestä Suomeen on ilmoitettava tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella. Ilmoitus voidaan toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukseen, maistraattiin, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen* tai verovirastoon.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

145.

Laki**lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 ja 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14 päivänä kesäkuuta 2002 annetun lain (504/2002) 4 § ja 10 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriote

Yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan rikosrekisteriote

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle, tulee lääninhallituksen ennen luvan myöntämistä pyytää muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilökuntaan kuuluvalta henkilöltä, jolle kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kuntaa, jonka tulee vastaanotettuaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain 6 §:n tai lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 28 §:n 1 momentin mukaisen ilmoituksen, pyytää henkilöltä viipymättä nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ote on pyydetty nähtäväksi myös ennen kuin muu kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritelty henkilö otetaan 2 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin. Palvelun tuottajan on ilmoitettava asiasta asianomaiselle lääninhallitukselle tai kunnalle.

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen tai yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle, tulee *aluehallintoviraston* ennen luvan myöntämistä pyytää muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilökuntaan kuuluvalta henkilöltä, jolle kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös kuntaa, jonka tulee vastaanotettuaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain 6 §:n tai lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 28 §:n 1 momentin mukaisen ilmoituksen, pyytää henkilöltä viipymättä nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ote on pyydetty nähtäväksi myös ennen kuin muu kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritelty henkilö otetaan 2 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin. Palvelun tuottajan on ilmoitettava asiasta asianomaiselle *aluehallintovirastolle* tai kunnalle.

10 §

10 §

*Rangaistussäännökset**Rangaistussäännökset*

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

---

2) rikkoo 4 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa lääninhallitukselle tai kunnalle muun kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritellyn henkilön ottamisesta lain tarkoittamiin tehtäviin tai

---

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rikostaustan selvittämisrikkomuksesta sakkoon*. Työnantajan tai tämän edustajan vastuu määräytyy rikoslain (39/1889) 47 luvun 7 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan.

---

2) rikkoo 4 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa *aluehallintovirastolle* tai kunnalle muun kuin lupahakemuksessa tai ilmoituksessa määritellyn henkilön ottamisesta lain tarkoittamiin tehtäviin tai

---

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rikostaustan selvittämisrikkomuksesta sakkoon*. Työnantajan tai tämän edustajan vastuu määräytyy rikoslain (39/1889) 47 luvun 7 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

146.

Laki**julkisesta työvoimapolvelusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapolvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 1 luvun 6 §, 11 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentti, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 13 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentti ja 6 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentti laissa 1052/2008 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

6 §

6 §

*Lain toimeenpano**Lain toimeenpano*

Tämän lain toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena työministeriö. Työministeriö antaa vuosittain julkisen työvoimapolvelun tavoitteiden toteutumista sekä työvoimapolvelun tilaa ja kehitystä koskevan työllisyyskertomuksen käytettäväksi hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona.

Työvoimatoimisto sekä työvoima- ja elinkeinokeskus hoitavat julkisen työvoimapolvelun toimeenpanotehtävät, jollei lailla toisin säädetä.

Työvoimaviranomainen pitää yllä asiakkaiden omatoimiseen käyttöön soveltuvaa, avoimia työpaikkoja, koulutusmahdollisuuksia ja henkilöasiakkaita koskevien tietojen tietojärjestelmää, jolla nopeutetaan työmarkkinoiden tiedonvälitystä ja tehostetaan työvoimatoimiston palvelujen järjestämistä. Tietojärjestelmästä ja yksityisyyden suojasta sitä käytettäessä säädetään työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annetussa laissa (1058/2002).

Tämän lain toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena työ- ja elinkeinoministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriö antaa vuosittain julkisen työvoimapolvelun tavoitteiden toteutumista sekä työvoimapolvelun tilaa ja kehitystä koskevan työllisyyskertomuksen käytettäväksi hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona.

Työ- ja elinkeinotoimisto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitavat julkisen työvoimapolvelun toimeenpanotehtävät, jollei lailla toisin säädetä.

Työvoimaviranomainen pitää yllä asiakkaiden omatoimiseen käyttöön soveltuvaa, avoimia työpaikkoja, koulutusmahdollisuuksia ja henkilöasiakkaita koskevien tietojen tietojärjestelmää, jolla nopeutetaan työmarkkinoiden tiedonvälitystä ja tehostetaan työ- ja elinkeinotoimiston palvelujen järjestämistä. Tietojärjestelmästä ja yksityisyyden suojasta sitä käytettäessä säädetään työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annetussa laissa (1058/2002).

11 luku

Toimeenpanoon liittyvä yhteistyö

3 §

Työllisyyden edistämistoimikunnan asettaminen ja tehtävät

Työ- ja elinkeinokeskus asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan te-toimikunnan, jonka tehtävänä on seurata ja ennakoida työmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja suunnitella muutosten johdosta tarvittavia toimenpiteitä ja näin edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden paranemista. Lisäksi te-toimikunnan tehtävänä on seurata julkisen työvoimapalvelun toimeenpanoa sekä tarvittaessa tehdä esityksiä sen kehittämiseksi.

Te-toimikunnan työttömyysetuuden työvoimapolitiittisiin edellytyksiin liittyvistä tehtävistä säädetään työttömyysturvalaissa (1290/2002). Työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja asioita käsitellessään te-toimikunta toimii jaostona. Jaostoon kuuluu te-toimikunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi yksi työnantaja ja yksi työntekijöitä edustava jäsen. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muut jäsenet ovat saapuvilla. Jaoston kannaksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö kannattaa. Jos jaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat esteellisiä käsittelemään asiaa, asian käsittely siirretään työ- ja elinkeinokeskuksen määräämälle toisen työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimivalle te-toimikunnalle.

12 luku

Tukien, avustusten ja etuuskien toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Erät työvoimaviranomaisen myöntämiä tu-

11 luku

Toimeenpanoon liittyvä yhteistyö

3 §

Työllisyyden edistämistoimikunnan asettaminen ja tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan te-toimikunnan, jonka tehtävänä on seurata ja ennakoida työmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja suunnitella muutosten johdosta tarvittavia toimenpiteitä ja näin edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden paranemista. Lisäksi te-toimikunnan tehtävänä on seurata julkisen työvoimapalvelun toimeenpanoa sekä tarvittaessa tehdä esityksiä sen kehittämiseksi.

Te-toimikunnan työttömyysetuuden työvoimapolitiittisiin edellytyksiin liittyvistä tehtävistä säädetään työttömyysturvalaissa (1290/2002). Työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja asioita käsitellessään te-toimikunta toimii jaostona. Jaostoon kuuluu te-toimikunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi yksi työnantaja ja yksi työntekijöitä edustava jäsen. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muut jäsenet ovat saapuvilla. Jaoston kannaksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö kannattaa. Jos jaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat esteellisiä käsittelemään asiaa, asian käsittely siirretään *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määräämälle toisen työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimivalle te-toimikunnalle.

12 luku

Tukien, avustusten ja etuuskien toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Erät työvoimaviranomaisen myöntämiä tu-

kia, etuuksia tai avustuksia koskevat säännökset

Työvoimatoimiston myöntämät tuet, avustukset ja etuudet maksaa työvoima- ja elinkeinokeskus, joka niitä takaisin perittäessä toimii valtionavustuslaisa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

kia, etuuksia tai avustuksia koskevat säännökset

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tuet, avustukset ja etuudet maksaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka niitä takaisin perittäessä toimii valtionavustuslaisa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

13 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku työvoimaviranomaisen etuuspäätökseen

Työministeriön, työvoima- ja elinkeinokeskuksen tai työvoimatoimiston muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun päätökseen, joka koskee tämän lain mukaista tukea, avustusta tai etuutta, ei saa hakea valittamalla muutosta.

Poiketen 2 momentista oikaisua ei saa hakea:

- 1) työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätökseen, joka koskee työllisyysmäärärahan osoittamista valtion virastolle tai laitokselle investointiin myönnettäväksi valtionavun hakijalle;
- 2) työvoimatoimiston päätökseen, joka koskee työllistämistuen myöntämistä tai sijoitusta valtion työtehtäviin.

6 §

Muutoksenhakuoikeuden rajoitukset

Ellei edellä tai erikseen lailla toisin säädetä, valittamalla ei saa hakea muutosta:

- 1) tässä laissa tarkoitetun palvelun tarjoamista tai hankkimista koskevaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen tai työvoimatoimiston päätökseen;
- 2) työvoimapoliittista aikuiskoulutusta kos-

13 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku työvoimaviranomaisen etuuspäätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun päätökseen, joka koskee tämän lain mukaista tukea, avustusta tai etuutta, ei saa hakea valittamalla muutosta.

Poiketen 2 momentista oikaisua ei saa hakea:

- 1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, joka koskee työllisyysmäärärahan osoittamista valtion virastolle tai laitokselle investointiin myönnettäväksi valtionavun hakijalle;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen, joka koskee työllistämistuen myöntämistä tai sijoitusta valtion työtehtäviin.

6 §

Muutoksenhakuoikeuden rajoitukset

Jollei edellä tai erikseen lailla toisin säädetä, valittamalla ei saa hakea muutosta:

- 1) tässä laissa tarkoitetun palvelun tarjoamista tai hankkimista koskevaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen;
- 2) työvoimapoliittista aikuiskoulutusta

kevaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen tai työvoimatoimiston päätökseen. koskevaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen.*

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

147.

Laki**työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista 19 päivänä toukokuuta 2004 annetun lain (400/2004) 1, 8—11 ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 8 § laissa 336/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Työneuvoston asema**Työneuvoston asema*

Työneuvosto on työministeriön alainen riippumaton erityisviranomainen, joka antaa lausuntoja 7 §:ssä tarkoitettujen työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta. Työneuvosto käsittelee ja ratkaisee myös 9 §:ssä tarkoitettussa työsuojelupiirin työsuojelutoimiston poikkeuslupa-asiassa antamaa päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Työneuvosto on *työ- ja elinkeinoministeriön* alainen riippumaton erityisviranomainen, joka antaa lausuntoja 7 §:ssä tarkoitettujen työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta. Työneuvosto käsittelee ja ratkaisee myös 9 §:ssä tarkoitettussa *aluehallintoviraston* poikkeuslupa-asiassa antamaa päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

8 §

8 §

*Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen**Lausunnon pyytäjä ja sen pyytäminen*

Työneuvoston lausuntoa voi pyytää:
 1) tuomioistuिन;
 2) työsuojelupiirin työsuojelutoimisto;
 3) työnantajien tai työntekijöiden keskusjärjestö;
 4) valtion työmarkkinapolitiikkaa käsittelevä ministeriö;
 5) kirkon sopimusvaltuuskunta;
 6) kunnallinen työmarkkinalaitos;
 7) Ahvenanmaan maakunnan hallitus tai Ahvenanmaan maakunnan kunnallinen sopimusvaltuuskunta; taikka
 8) työministeriö siitä, sovelletaanko yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia tai yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlajuisissa yritysryhmissä annettua lakia yrityk-

Työneuvoston lausuntoa voi pyytää:
 1) tuomioistuिन;
 2) *aluehallintovirasto*;
 3) työnantajien tai työntekijöiden keskusjärjestö;
 4) valtion työmarkkinapolitiikkaa käsittelevä ministeriö;
 5) kirkon sopimusvaltuuskunta;
 6) kunnallinen työmarkkinalaitos;
 7) Ahvenanmaan maakunnan hallitus tai Ahvenanmaan maakunnan kunnallinen sopimusvaltuuskunta; taikka
 8) *työ- ja elinkeinoministeriö* siitä, sovelletaanko yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia tai yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlajuisissa yritysryhmissä annettua

seen tai yritysryhmään.

9 §

Työsuojelupiirien poikkeuslupa-asiat

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia seuraavien säännösten perusteella:

- 1) vuosilomalain 22 §;
- 2) työaikalain 14 §:n 1 ja 3 momentti;
- 3) työaikalain 26 §:n 1 momentin 14 kohta;
- 4) työaikalain 27 §:n 1 momentti;
- 5) työaikalain 36 §:n 1 momentti;
- 6) nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §.

10 §

Poikkeuslupa-asian käsittely työsuojelupiirissä

Ennen kuin työsuojelupiirin työsuojelutoimisto tekee 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida työsuojelupiirin työsuojelutoimistossa heti lopullisesti ratkaista, ja kyse on voimassa olevan poikkeuslupan jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

Myönnetty poikkeuslupa voidaan peruuttaa, jos luvan myöntäminen on perustunut virheellisiin tietoihin asiaan vaikuttavista tosiasioista tai olosuhteet ovat päätöksen antamisen jälkeen olennaisesti muuttuneet. Poikkeuslupaa peruutettaessa määrätään myös päivä, mistä lukien luvan voimassaolo päättyy. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

lakia yritykseen tai yritysryhmään.

9 §

Aluehallintovirastojen poikkeuslupa-asiat

Aluehallintovirasto voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia seuraavien säännösten perusteella:

- 1) työaikalain 14 §:n 1 ja 3 momentti;
- 2) työaikalain 26 §:n 1 momentin 14 kohta;
- 3) työaikalain 27 §:n 1 momentti;
- 4) työaikalain 36 §:n 1 momentti;
- 5) nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §.

10 §

Poikkeuslupa-asian käsittely aluehallintovirastossa

Ennen kuin *aluehallintovirasto* tekee 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida *aluehallintovirastossa* heti lopullisesti ratkaista, ja kyse on voimassa olevan poikkeuslupan jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

Myönnetty poikkeuslupa voidaan peruuttaa, jos luvan myöntäminen on perustunut virheellisiin tietoihin asiaan vaikuttavista tosiasioista tai olosuhteet ovat päätöksen antamisen jälkeen olennaisesti muuttuneet. Poikkeuslupaa peruutettaessa määrätään myös päivä, mistä lukien luvan voimassaolo päättyy. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

11 §

Muutoksenhaku työsuojelupiirin poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Työsuojelupiirin poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti oikaisua työneuvostolta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeusluvan hakijan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava työneuvostolle.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

1) poikkeusluvan hakijalla;
2) niillä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen työsuojelupiirin työsuojelutoimiston asiassa tekemää ratkaisua; ja

3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun työsuojelupiirin työsuojelutoimiston päätös välittömästi vaikuttaa.

17 §

Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset

Työneuvoston lausunnot ja päätökset sekä työsuojelupiirin työsuojelutoimiston poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.

11 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Aluehallintoviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti oikaisua työneuvostolta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeusluvan hakijan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus on toimitettava työneuvostolle.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

1) poikkeusluvan hakijalla;
2) niillä 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen *aluehallintoviraston* asiassa tekemää ratkaisua; ja

3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun *aluehallintoviraston* päätös välittömästi vaikuttaa.

17 §

Työneuvoston asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset

Työneuvoston lausunnot ja päätökset sekä *aluehallintoviraston* poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

148.

Laki**henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppa-osuuskunnassa (SCE) annetun lain 38 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppa-osuuskunnassa (SCE) 13 päivänä elokuuta 2004 annetun lain (758/2004) 38 §, sellaisena kuin se on laissa 663/2006 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

38 §

38 §

Uhkasakko

Uhkasakko

Lääninhallitus voi hakemuksesta velvoittaa eurooppayhtiön, eurooppaosuuskunnan tai osallistuvan yhtiön sakon uhalla täyttämään tästä laista tai 16 §:ssä tarkoitettua sopimuksesta johtuvat velvollisuudet. Uhkasakon asettamista voi hakea työministeriö.

Aluehallintoviranomainen voi hakemuksesta velvoittaa eurooppayhtiön, eurooppa-osuuskunnan tai osallistuvan yhtiön sakon uhalla täyttämään tästä laista tai 16 §:ssä tarkoitettua sopimuksesta johtuvat velvollisuudet. Uhkasakon asettamista voi hakea työ- ja elinkeinoministeriö.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

149.

Laki**pienien ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämisspalveluista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienien ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämisspalveluista 12 päivänä marraskuuta 2004 annetun lain (971/2004) 2 ja 3 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Pk-yritysten osaamisen kehittämisspalvelut**Pk-yritysten osaamisen kehittämisspalvelut*

Pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluilla tarkoitetaan kauppa- ja teollisuusministeriön sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimeksiannosta pk-yrityksille järjestettyä yrittäjävalmennusta, tuotteistettuja asiantuntijapalveluita, alueellisia elinkeinon kehittämissprojekteja sekä neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muita kehittämisspalveluita.

Pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluilla tarkoitetaan *työ- ja elinkeinoministeriön* sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimeksiannosta pk-yrityksille järjestettyä yrittäjävalmennusta, tuotteistettuja asiantuntijapalveluita, alueellisia elinkeinon kehittämissprojekteja sekä neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muita kehittämisspalveluita.

3 §

3 §

*Pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluihin osallistuvien rahoitusosuus**Pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluihin osallistuvien rahoitusosuus*

Kauppa- ja teollisuusministeriön tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen toimeksiantoon perustuvista pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluista, jotka rahoitetaan valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetuilla määrärahoilla, peritään osallistujilta rahoitusosuus, jonka määrä vahvistetaan vuosittain valtion talousarviossa.

Työ- ja elinkeinoministeriön tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimeksiantoon perustuvista pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluista, jotka rahoitetaan valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetuilla määrärahoilla, peritään osallistujilta rahoitusosuus, jonka määrä vahvistetaan vuosittain valtion talousarviossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

150.

Laki**tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 10 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1233/2006) 10 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 10 § osaksi laissa 168/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

10 §

10 §

*Laiminlyöntimaksun määrääminen**Laiminlyöntimaksun määrääminen*

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun päätöksessä asetetussa määräajassa. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päättynyt.

Tilaaja saa hakea työsuojelupiirin työsuojelutoimiston antamaan päätökseen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen, siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Maksettavaksi eräänntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Aluehallintovirasto määrää päätöksellään tilaajan maksamaan laiminlyöntimaksun päätöksessä asetetussa määräajassa. Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva työ on päättynyt.

Tilaaja saa hakea *aluehallintoviraston* antamaan päätökseen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen, siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Maksettavaksi eräänntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

12 §

12 §

*Valvonta**Valvonta*

Työsuojeluviranomaiset valvovat tämän lain noudattamista siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Työsuojeluviranomaiset valvovat tämän lain noudattamista siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Työsuojeluviranomaisilla on pyynnöstä oikeus saada tilaajalta nähtävikseen selvitysvelvollisuuteen liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa jäljennökset niistä. Jos tarkastaja havaitsee, että edellytykset laiminlyöntimaksun määräämiselle ovat olemassa, hänen on saatettava asia välittömästi työsuojelupiirin työsuojelutoimiston käsiteltäväksi. Jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että selvitysvelvollisuutta epäillään rikotun, työsuojelupiirin työsuojelutoimiston on käsiteltävä asia kiireellisenä.

Työsuojeluviranomaisilla on pyynnöstä oikeus saada tilaajalta nähtävikseen selvitysvelvollisuuteen liittyvät asiakirjat ja tarvittaessa jäljennökset niistä. Jos tarkastaja havaitsee, että edellytykset laiminlyöntimaksun määräämiselle ovat olemassa, hänen on saatettava asia välittömästi *aluehallintoviraston* käsiteltäväksi. Jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että selvitysvelvollisuutta epäillään rikotun, *aluehallintoviraston* on käsiteltävä asia kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

151.

Laki**valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1336/2006) 5 ja 16—18 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti sekä 22, 23, 25, 30 ja 33 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät kauppa- ja teollisuusministeriö sekä työvoima- ja elinkeinokeskukset, *siten kuin jäljempänä säädetään.*

16 §

Avustuksen hakeminen

Kirjallinen hakemus avustuksen saamiseksi on toimitettava ennen hankkeen aloittamista työvoima- ja elinkeinokeskukseen.

Tarkempia säännöksiä avustuksen hakemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

17 §

Avustuspäätös

Avustuksesta päättää se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka alueella avustettava hanke pääosin toteutetaan. Kauppa- ja teollisuusministeriö voi yksittäistapauksessa siirtää asian toimivaltaiselta työvoima- ja elinkeinokeskukselta toiselle työvoima- ja elinkeinokeskukselle, kun hanke toteutetaan useamman kuin yhden keskuksen alueella.

Yrityksen kehittämisavustuksesta päättää kauppa- ja teollisuusministeriö, jos avustuk-

Ehdotus

5 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät *työ- ja elinkeinoministeriö* sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.*

16 §

Avustuksen hakeminen

Kirjallinen hakemus avustuksen saamiseksi on toimitettava ennen hankkeen aloittamista *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.*

Tarkempia säännöksiä avustuksen hakemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

17 §

Avustuspäätös

Avustuksesta päättää se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka *toimialueella* avustettava hanke pääosin toteutetaan. *Työ- ja elinkeinoministeriö* voi yksittäistapauksessa siirtää asian toimivaltaiselta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta* toiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, kun hanke toteutetaan useamman kuin yhden keskuksen *toimialueella.*

Yrityksen kehittämisavustuksesta päättää *työ- ja elinkeinoministeriö*, jos avustuksen

sen perusteena olevien menojen määrä ylittää neljä miljoonaa euroa. Kauppa- ja teollisuusministeriö voi pidättää päätösvallan myös tätä pienemmissä hankkeissa, jos päätöksellä on erityistä merkitystä tämän lain soveltamisen kannalta.

Jos hankkeen toteuttamiseen osallistuu useampi kuin yksi yritys tai yrityksen ohella yhteisö, joka ei harjoita yritystoimintaa, avustus voidaan myöntää yritykselle tai yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan avustuksen käytöstä koko hankkeeseen.

Avustuspäätöksen voimassaoloajan pidentämisestä päättää se työvoima- ja elinkeinokeskus, jonka alueella avustettava hanke pääosin toteutetaan.

18 §

Avustuksen maksaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus maksaa avustuksen erillisestä hakemuksesta hankkeen edistymisen mukaan, myöntämispäätöksessä asetettujen tarkempien ehtojen ja hyväksyttävän selvityksen perusteella.

Edellä 17 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa avustus voidaan maksaa yritykselle tai yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan avustuksen käytöstä koko hankkeeseen.

20 §

Valvonta

Työvoima- ja elinkeinokeskuksia avustusten myöntäjinä ja maksajina valvoo kauppa- ja teollisuusministeriö, joka voi tarkastaa itse tai valtuuttaa muun viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamaan työvoima- ja elinkeinokeskuksia. Avustusten käyttöä valvovat kauppa- ja teollisuusministeriö ja työvoima- ja elinkeinokeskukset, jotka voivat valtuuttaa muun viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamaan avustusten käyttöä.

perusteena olevien menojen määrä ylittää neljä miljoonaa euroa. *Työ- ja elinkeinoministeriö* voi pidättää päätösvallan myös tätä pienemmissä hankkeissa, jos päätöksellä on erityistä merkitystä tämän lain soveltamisen kannalta.

Jos hankkeen toteuttamiseen osallistuu useampi kuin yksi yritys tai yrityksen ohella yhteisö, joka ei harjoita yritystoimintaa, avustus voidaan myöntää yritykselle tai yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan avustuksen käytöstä koko hankkeeseen.

Avustuspäätöksen voimassaoloajan pidentämisestä päättää se *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka *toimialueella* avustettava hanke pääosin toteutetaan.

18 §

Avustuksen maksaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa avustuksen erillisestä hakemuksesta hankkeen edistymisen mukaan, myöntämispäätöksessä asetettujen tarkempien ehtojen ja hyväksyttävän selvityksen perusteella.

Edellä 17 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa avustus voidaan maksaa yritykselle tai yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan avustuksen käytöstä koko hankkeeseen.

20 §

Valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia avustusten myöntäjinä ja maksajina valvoo *työ- ja elinkeinoministeriö*, joka voi tarkastaa itse tai valtuuttaa muun viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia*. Avustusten käyttöä valvovat *työ- ja elinkeinoministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset*, jotka voivat valtuuttaa muun viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamaan avustusten käyttöä.

21 §

Tarkastusoikeus

Kauppa- ja teollisuusministeriöllä ja työvoima- ja elinkeinokeskuksella sekä niiden valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheetonta viivytystä, korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

21 §

Tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksella sekä niiden valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheetonta viivytystä, korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

22 §

Oikeus tietojen saamiseen

Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada työvoima- ja elinkeinokeskukselta avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämiä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on sama oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus korvauksetta saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa.

22 §

Oikeus tietojen saamiseen

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta* avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämiä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. *Työ- ja elinkeinoministeriöllä* sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on sama oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus korvauksetta saada muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa.

23 §

Tietojen luovuttaminen

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavan salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön tai säätiön taloudellisesta asemasta, liike- ja ammatillisaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa kauppa- ja teollisuusministeriölle, työvoima- ja elinkeinokeskukselle, Teknologian tutkimuskeskukselle, Finnvera Oyj:lle, Maaseutuvirastolle sekä työvoimatoimistolle. Edellä mainittuja tietoja voidaan luovuttaa myös 20 ja 21 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten.

Lisäksi tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä valtionavustuslain 31 ja 32 §:ssä säädetään.

25 §

Maksatuksen keskeytys

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen keskeytettäväksi siten kuin valtionavustuslain 19 §:ssä säädetään.

30 §

Takaisinperinnästä päättävä viranomainen

Avustuksen maksamisen lopettamista ja takaisinperintää koskevan päätöksen tekee, siten kuin siitä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, kauppa- ja teollisuusministeriö tai työvoima- ja elinkeinokeskus.

23 §

Tietojen luovuttaminen

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavan salassapitovelvollisuudesta *säädetään* viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön tai säätiön taloudellisesta asemasta, liike- ja ammatillisaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Tekes – teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskukselle, Finnvera Oyj:lle, Maaseutuvirastolle sekä työ- ja elinkeinotoimistolle. Edellä mainittuja tietoja voidaan luovuttaa myös 20 ja 21 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten.

Lisäksi tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä valtionavustuslain 31 ja 32 §:ssä säädetään.

25 §

Maksatuksen keskeytys

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen keskeytettäväksi siten kuin valtionavustuslain 19 §:ssä säädetään.

30 §

Takaisinperinnästä päättävä viranomainen

Avustuksen maksamisen lopettamista ja takaisinperintää koskevan päätöksen tekee *työ- ja elinkeinoministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Tarkempia säännöksiä päätöksen tekemisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Täytäntöönpano

Kauppa- ja teollisuusministeriön sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin toisin määrää. Edellä 26 ja 27 §:ssä tarkoitetussa asiassa lainvoimainen päätös ja oikaisuvaatimuksesta annettu päätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta säädettyssä järjestyksessä.

33 §

Täytäntöönpano

Työ- ja elinkeinoministeriön sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin toisin määrää. Edellä 26 ja 27 §:ssä tarkoitetussa asiassa lainvoimainen päätös ja oikaisuvaatimuksesta annettu päätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta säädettyssä järjestyksessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

152.

Laki**yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä 2 päivänä maaliskuuta 2007 annetun lain (240/2007) 2 ja 4 §, 6 §:n 1 momentin 4 kohta sekä 10, 11 ja 14 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Lain soveltamisala**Lain soveltamisala*

Tässä laissa säädetään kauppa- ja teollisuusministeriön ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, siihen kuuluvasta työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisteristä sekä asiakasta koskevien tietojen käsittelystä tarjottaessa asiakkaalle yrityspalveluja.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään sekä siihen talletettujen ja sen kautta välitettyjen tietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

Tässä laissa säädetään *työ- ja elinkeinoministeriön* ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, siihen kuuluvasta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* yrityspalvelurekisteristä sekä asiakasta koskevien tietojen käsittelystä tarjottaessa asiakkaalle yrityspalveluja.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään sekä siihen talletettujen ja sen kautta välitettyjen tietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

4 §

4 §

*Asiakastietojärjestelmä**Asiakastietojärjestelmä*

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on kauppa- ja teollisuusministeriön ylläpitämä tietojärjestelmä, johon talletetaan asiakasta koskevia perustietoja ja jonka kyselyjärjestelmän kautta välitetään asiakasta koskevia tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä. Kauppa- ja teollisuusministeriö vastaa tietojärjestelmään talletettujen tietojen oikeellisuudesta, käyttöoikeuksien hallinnasta, tietojärjestelmän tietojen luovutusten kirjaamisesta sekä tietojärjestelmän ylläpidosta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on *työ- ja elinkeinoministeriön* ylläpitämä tietojärjestelmä, johon talletetaan asiakasta koskevia perustietoja ja jonka kyselyjärjestelmän kautta välitetään asiakasta koskevia tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä. *Työ- ja elinkeinoministeriö* vastaa tietojärjestelmään talletettujen tietojen oikeellisuudesta, käyttöoikeuksien hallinnasta, tietojärjestelmän tietojen luovutusten kirjaamisesta sekä tietojärjestelmän ylläpidosta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään

kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteinen *yrityspalvelurekisteri*, joka sisältää tietoja yrityspalvelujen toteuttamisen yhteydessä saaduista ja laadituista tiedoista. Yrityspalvelurekisteriin tietoja tallettanut tai niitä muutoin käsitellyt työvoima- ja elinkeinokeskus vastaa tietojen oikeellisuudesta ja käsittelyn lainmukaisuudesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei vaikuta valtion erityisrahoitusyhtiön tai sellaisten viranomaisten tai muiden organisaatioiden vastuuseen rekisterinpitäjänä, joiden tietojärjestelmien tietoja välitetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta.

6 §

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat yrityksen perustiedot

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenee:

4) tiedot siitä, onko yritys ollut kauppa- ja teollisuusministeriön, Tekes-teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen asiakkaana sekä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten.

10 §

Asiakastietojärjestelmän perustietojen luovuttaminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietoja saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa kauppa- ja teollisuusministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, *työministeriölle*, työvoima- ja elinkeinokeskukselle, Tekes-teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maaseutuvirastolle ja työvoimatoimistolle yrityspalvelujen toteuttamista varten. Ulosottorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa vain sille, jolla ulosottoa koskevan lainsäädännön mukaan on oikeus saada tiedot suoraan ulosottorekisteristä. Lisäksi Finpro ry:lle voidaan

kuuluu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* yhteinen *yrityspalvelurekisteri*, joka sisältää tietoja yrityspalvelujen toteuttamisen yhteydessä saaduista ja laadituista tiedoista. Yrityspalvelurekisteriin tietoja tallettanut tai niitä muutoin käsitellyt *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* vastaa tietojen oikeellisuudesta ja käsittelyn lainmukaisuudesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei vaikuta valtion erityisrahoitusyhtiön tai sellaisten viranomaisten tai muiden organisaatioiden vastuuseen rekisterinpitäjänä, joiden tietojärjestelmien tietoja välitetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta.

6 §

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat yrityksen perustiedot

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenee:

4) tiedot siitä, onko yritys ollut *työ- ja elinkeinoministeriön*, Tekes-teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* asiakkaana sekä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten.

10 §

Asiakastietojärjestelmän perustietojen luovuttaminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietoja saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa *työ- ja elinkeinoministeriölle*, maa- ja metsätalousministeriölle, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, Tekes-teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maaseutuvirastolle ja *työ- ja elinkeinotoimistolle* yrityspalvelujen toteuttamista varten. Ulosottorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa vain sille, jolla ulosottoa koskevan lainsäädännön mukaan on oikeus saada tiedot suoraan ulosottorekisteristä. Lisäksi Finpro ry:lle

luovuttaa yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Luovutuksensaajan on ennen käyttöyhteyden avaamista annettava selvitys tietojen suojaamisesta ja käsittelyn valvonnasta.

voidaan luovuttaa yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Luovutuksensaajan on ennen käyttöyhteyden avaamista annettava selvitys tietojen suojaamisesta ja käsittelyn valvonnasta.

11 §

Yrityspalvelurekisterin tietojen käyttö työvoima- ja elinkeinokeskuksessa

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisterin tietoja sille kuuluvan tehtävän hoitamista varten.

11 §

Yrityspalvelurekisterin tietojen käyttö elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* yrityspalvelurekisterin tietoja sille kuuluvan tehtävän hoitamista varten.

14 §

Rekisteröidyn oikeus tietojen tarkastamiseen

Asiakkaalla on oikeus saada tieto itseään koskevista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletetuista tiedoista siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 12 §:ssä säädetään. Luonnollisen henkilön oikeudesta tarkastaa itseään koskevat tiedot on lisäksi voimassa, mitä henkilötietolaisa säädetään.

Tiedonsaantioikeutta koskevan asian ratkaisee kauppa- ja teollisuusministeriö tai työvoima- ja elinkeinokeskus.

14 §

Rekisteröidyn oikeus tietojen tarkastamiseen

Asiakkaalla on oikeus saada tieto itseään koskevista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletetuista tiedoista siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 12 §:ssä säädetään. Luonnollisen henkilön oikeudesta tarkastaa itseään koskevat tiedot on lisäksi voimassa, mitä henkilötietolaisa säädetään.

Tiedonsaantioikeutta koskevan asian ratkaisee *työ- ja elinkeinoministeriö* tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

153.

Laki**polttoturpeen turvavarastoista annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan polttoturpeen turvavarastoista 30 päivänä maaliskuuta 2007 annetun lain (321/2007) 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Turvavarastomäärien todentaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskukset valvovat toimialueellaan turvavarastojen ylläpitoa. Turvavarastojen on ilmoitettava valvontaa varten työvoima- ja elinkeinokeskukselle varastoissaan olevan polttoturpeen määrät ja sijainnit. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen virkamiehellä on oikeus tutustua turvavarastojen materiaalikirjanpitoon ja tehdä tarkastuksia polttoturpeen varastointipaikoilla.

Ehdotus

7 §

Turvavarastomäärien todentaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset valvovat toimialueellaan turvavarastojen ylläpitoa. Turvavarastojen on ilmoitettava valvontaa varten *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* varastoissaan olevan polttoturpeen määrät ja sijainnit. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* virkamiehellä on oikeus tutustua turvavarastojen materiaalikirjanpitoon ja tehdä tarkastuksia polttoturpeen varastointipaikoilla.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

154.

Laki**tilintarkastuslain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä huhtikuuta 2007 annetun tilintarkastuslain (459/2007) 9 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

9 §

9 §

*Lääninhallituksen velvollisuus määrätä tilintarkastaja**Aluehallintoviraston velvollisuus määrätä tilintarkastaja*

Lääninhallituksen on ilmoituksesta määrättävä yhteisölle tai säätiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai muun lain mukaisesti;

2) tilintarkastajalla ei ole 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai tilintarkastaja ei ole 24 tai 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton; taikka

3) yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai yhtiösopimukseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä on rikottu.

Lääninhallituksen on pyydettyävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Ilmoituksen saa edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Hallitus, siihen verrattava toimielin tai yhtiömies on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei se, jolle tilintarkastajan valitseminen kuuluu, viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske kommandiittiyhtiön äänestöntä yhtiömiestä.

Ennen kuin tässä pykälässä tarkoitettu määräys annetaan, on kuultava yhteisön tai säätiön hallitusta, siihen verrattavaa toimielintä tai yhtiömiehiä. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Määräys on voimassa siihen asti, kunnes yhteisölle tai

Aluehallintoviraston on ilmoituksesta määrättävä yhteisölle tai säätiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai muun lain mukaisesti;

2) tilintarkastajalla ei ole 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai tilintarkastaja ei ole 24 tai 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton; taikka

3) yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai yhtiösopimukseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä on rikottu.

Aluehallintoviraston on pyydettyävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Ilmoituksen saa edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Hallitus, siihen verrattava toimielin tai yhtiömies on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei se, jolle tilintarkastajan valitseminen kuuluu, viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske kommandiittiyhtiön äänestöntä yhtiömiestä.

Ennen kuin tässä pykälässä tarkoitettu määräys annetaan, on kuultava yhteisön tai säätiön hallitusta, siihen verrattavaa toimielintä tai yhtiömiehiä. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Määräys on voimassa siihen asti, kunnes yhteisölle tai

säätiölle on säädetyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja lääninhallituksen määräämän tilintarkastajan tilalle. Määräystä ei voida antaa sen jälkeen, kun kyseistä tilikautta koskeva tilinpäätös on vahvistettu ja sitä koskeva päätös on saanut lainvoiman.

säätiölle on säädetyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja *aluehallintoviraston* määräämän tilintarkastajan tilalle. Määräystä ei voida antaa sen jälkeen, kun kyseistä tilikautta koskeva tilinpäätös on vahvistettu ja sitä koskeva päätös on saanut lainvoiman.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

155.

Laki**valmismatkaliikkeistä annetun lain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmismatkaliikkeistä 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (939/2008) 14 §
 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §

14 §

*Valvonta**Valvonta*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat kuluttajavirasto sekä sen ohjeiden mukaan lääninhallitukset ja poliisiviranomaiset.

Valmismatkaliikkeen harjoittajan on vaadittaessa annettava valvontaviranomaiselle kaikki valvontaa varten tarvittavat asiakirjat, tiedot ja muut selvitykset.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat Kuluttajavirasto sekä sen ohjeiden mukaan *aluehallintovirastot* ja poliisiviranomaiset.

Valmismatkaliikkeen harjoittajan on vaadittaessa annettava valvontaviranomaiselle kaikki valvontaa varten tarvittavat asiakirjat, tiedot ja muut selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

156.

Laki

apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan apteekkimaksusta 21 päivänä helmikuuta 1946 annetun lain (148/1946) 6 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 § laissa 701/2002 ja 13 § laeissa 758/1965 ja 1281/1987 sekä mainitussa laissa 701/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

Apteekkimaksu suoritetaan tilisiirrolla lääninhallitukselle yhdessä tai useammassa erässä siten kuin Lääkelaitos määrää. Helsingin yliopiston apteekin apteekkimaksu suoritetaan Helsingin yliopistolle ja Kuopion yliopiston apteekin apteekkimaksu Kuopion yliopistolle. Lääkelaitoksen tulee ennen elokuun alkua sen vuoden jälkeisenä vuonna, jolta maksu on määrätty, lähettää lääninhallitukselle luettelo läänissä suoritettavista apteekkimaksuista.

6 §

Apteekkimaksu suoritetaan tilisiirrolla *aluehallintovirastolle* yhdessä tai useammassa erässä siten kuin Lääkelaitos määrää. Helsingin yliopiston apteekin apteekkimaksu suoritetaan Helsingin yliopistolle ja Kuopion yliopiston apteekin apteekkimaksu Kuopion yliopistolle. Lääkelaitoksen tulee ennen elokuun alkua sen vuoden jälkeisenä vuonna, jolta maksu on määrätty, lähettää *aluehallintovirastolle* luettelo *aluehallintoviraston toimialueella* suoritettavista apteekkimaksuista.

13 §

Milloin valitusviranomainen on poistanut apteekkimaksun tai alentanut sitä, liikaa suoritettu määrä on lääninhallituksen toimesta maksettava asianomaiselle takaisin kuuden prosentin vuotuisine korkoineen maksupäivästä takaisinmaksupäivään saakka.

Jos apteekkimaksua muutoin on suoritettu enemmän kuin on määrätty maksettavaksi, liikaa suoritettu määrä 1 momentissa mainituin tavoin laskettuine korkoineen on hakemuksesta palautettava asianomaiselle lääninhallituksen toimesta.

Jos apteekkimaksu on väärin ilmoitetun liikevaihdon johdosta määrätty liian vähäiseksi, on apteekkimaksu oikaistava ja lisää maksettava määrä pantava apteekkarin maksettavaksi. Maksua ei kuitenkaan saa oikaista, jos on

13 §

Milloin valitusviranomainen on poistanut apteekkimaksun tai alentanut sitä, *aluehallintoviraston on maksettava liikaa suoritettu määrä* asianomaiselle takaisin kuuden prosentin vuotuisine korkoineen maksupäivästä takaisinmaksupäivään saakka.

Jos apteekkimaksua muutoin on suoritettu enemmän kuin on määrätty maksettavaksi, *aluehallintoviraston on hakemuksesta palautettava liikaa suoritettu määrä 1 momentissa mainituin tavoin laskettuine korkoineen asianomaiselle.*

Jos apteekkimaksu on väärin ilmoitetun liikevaihdon johdosta määrätty liian vähäiseksi, on apteekkimaksu oikaistava ja lisää maksettava määrä pantava apteekkarin maksettavaksi. Maksua ei kuitenkaan saa oikaista, jos on

kulunut viisi kalenterivuotta sen vuoden lopusta lukien, jolloin oikaistava apteekkimaksu on maksuunpantu tai olisi pitänyt maksuunpanna.

kulunut viisi kalenterivuotta sen vuoden lopusta lukien, jolloin oikaistava apteekkimaksu on maksuunpantu tai *se* olisi pitänyt maksuunpanna.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

157.

Laki

kansanterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 2 §, 42 §:n 1 ja 3 momentti sekä 43 ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laeissa 71/1991 ja 1254/2005 sekä 42 §:n 1 ja 3 momentti, 43 ja 44 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Kansanterveystyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kansanterveystyötä läänin alueella ohjaa ja valvoo lääninhallitus.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi kansanterveystyön ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ohjaa ja valvoo kansanterveystyötä erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksessa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan tarvittaessa säätää valtioneuvoston asetuksella.

42 §

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ja lää-

Ehdotus

2 §

Kansanterveystyön yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo kansanterveystyötä toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi kansanterveystyön ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo kansanterveystyötä erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

42 §

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvonta-

ninhallitus voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Terveystieteiden tutkimuskeskus voi lisäksi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

virasto ja aluehallintovirasto voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. *Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus* voi lisäksi perustellusta syystä määrätä *aluehallintoviraston* tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Terveystieteiden tutkimuskeskukselle ja lääninhallitukselle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

Poliisin on tarvittaessa annettava *Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselle ja aluehallintovirastolle* virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

43 §

Jos kansanterveystieteiden tutkimuskeskuksessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Terveystieteiden tutkimuskeskus tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Terveystieteiden tutkimuskeskus tai lääninhallitus voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) eikä terveystieteiden tutkimuskeskukselta ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden mukaisesta valvonnasta vastaa Lääkelaitos.

43 §

Jos kansanterveystieteiden tutkimuskeskuksessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, *Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus* tai *aluehallintovirasto* voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselta ja aluehallintovirastolta tai *aluehallintovirasto* voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselta ja aluehallintovirastolta tai *aluehallintovirastolta* päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) eikä terveystieteiden tutkimuskeskukselta ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden mukaisesta valvonnasta vastaa Lääkelaitos.

Jos Terveystieteiden tutkimuskeskus tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

Jos *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

44 §

Jos kansanterveystyön ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi Terveystieteiden tutkimuskeskus ja lääninhallitus antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Terveystieteiden tutkimuskeskus ja lääninhallitus voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

44 §

Jos kansanterveystyön ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* ja *aluehallintovirasto* antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

158.

Laki**toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/1976) 14, 23 ja 28 a §, sellaisina kuin ne ovat, 14 ja 28 a § laissa 286/2006 sekä 23 § laissa 334/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen yleinen johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja valvonta ja sen ohjaus Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus ohjaa lääninhallituksia ja kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa. Tuotevalvontakeskus valvoo tupakkatuotteiden koostumusta, laadunvalvontaa, testauslaboratorioita sekä myyntiä ja mainontaa koskevien 5, 6, 6 a–6 c, 7, 7 a, 8 ja 9 §:n säännösten noudattamista. Tuotevalvontakeskukselle kuuluva testauslaboratorioiden pätevyys ja testausmenetelmien pätevyyden valvonta tapahtuu Mittatekniikan keskuksen avustuksella. Mittatekniikan keskuksella on tässä avustustehtävässä valvontaviranomaiselle 28 §:ssä säädetty oikeudet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen tupakkalain valvontaohjelma (*valvontaohjelma*). *Valtakunnallisen* valvontaohjelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) tarkastuksen sisällön yleinen määrittely;
- 2) perusteet, joiden mukaan erityyppisten valvontakohteiden riskit arvioidaan ja kohteiden tarkastustiheys määrätään;
- 3) näytteenoton tarpeen arviointi ja ohjeistus;
- 4) 14 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen val-

Ehdotus

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen yleinen johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja valvonta ja sen ohjaus *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle*.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa *aluehallintovirastoja* ja kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* valvoo tupakkatuotteiden koostumusta, laadunvalvontaa, testauslaboratorioita sekä myyntiä ja mainontaa koskevien 5, 6, 6 a–6 c, 7, 7 a, 8 ja 9 §:n säännösten noudattamista. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle* kuuluva testauslaboratorioiden pätevyys ja testausmenetelmien pätevyyden valvonta tapahtuu Mittatekniikan keskuksen avustuksella. Mittatekniikan keskuksella on tässä avustustehtävässä valvontaviranomaiselle 28 §:ssä säädetty oikeudet.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen tupakkalain valvontaohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) tarkastuksen sisällön yleinen määrittely;
- 2) perusteet, joiden mukaan erityyppisten valvontakohteiden riskit arvioidaan ja kohteiden tarkastustiheys määrätään;
- 3) näytteenoton tarpeen arviointi ja ohjeistus;

vontasuunnitelmien toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät; sekä

5) valvontaohjelman toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät.

Valvontaohjelma tulee tarkistaa tarvittaessa, vähintään kuitenkin kolmen vuoden välein. Tämän lain mukainen valvontaohjelma on osa ympäristöterveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa, johon kuuluvat myös ne muut valtakunnalliset valvontaohjelmat, joista säädetään muissa ympäristöterveydenhuollon laeissa.

Tarkempia säännöksiä valtakunnallisen valvontaohjelman laatimisesta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Lääninhallitus ohjaa kuntia tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten toimeenpanossa läänin alueella sekä sen lisäksi arvioi kuntien tupakkalain valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

23 §

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sen kanssa yhteistyössä lääninhallituksen on:

1) huolehdittava valtakunnallisesta ja alueellisesta toiminnasta tupakoinnin vähentämiseksi;

2) järjestettävä muille valtion viranomaisille ja kunnille terveystasvatusohjelmia sekä muuta aineistoa tupakoinnin aiheuttamista terveysvaaroista ja -haitoista;

3) annettava erityisesti lasten ja nuorten parissa toimiville henkilöille, terveydenhuoltoalan ammattihenkilöille, julkisuuden henkilöille, työnantajille ja joukkotiedotusvälineiden toimittajille ohjeita tupakoinnin välttämiseksi ja vähentämiseksi suositeltavista menetelytavoista.

28 a §

Kunnan valvontaviranomainen sekä lääninhallitus ovat velvollisia pyydettyäessä toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten.

4) 14 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen *kunnan* valvontasuunnitelmien toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät; sekä

5) valvontaohjelman toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät.

Valvontaohjelma tulee tarkistaa tarvittaessa, vähintään kuitenkin kolmen vuoden välein. Tämän lain mukainen valvontaohjelma on osa ympäristöterveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa, johon kuuluvat myös ne muut valtakunnalliset valvontaohjelmat, joista säädetään muissa ympäristöterveydenhuollon laeissa.

Tarkempia säännöksiä valtakunnallisen valvontaohjelman laatimisesta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Aluehallintovirasto ohjaa kuntia tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten toimeenpanossa *toimialueellaan* sekä sen lisäksi arvioi kuntien tupakkalain valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

23 §

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sen kanssa yhteistyössä *aluehallintoviraston* on:

1) huolehdittava valtakunnallisesta ja alueellisesta toiminnasta tupakoinnin vähentämiseksi;

2) järjestettävä muille valtion viranomaisille ja kunnille terveystasvatusohjelmia sekä muuta aineistoa tupakoinnin aiheuttamista terveysvaaroista ja -haitoista;

3) annettava erityisesti lasten ja nuorten parissa toimiville henkilöille, terveydenhuoltoalan ammattihenkilöille, julkisuuden henkilöille, työnantajille ja joukkotiedotusvälineiden toimittajille ohjeita tupakoinnin välttämiseksi ja vähentämiseksi suositeltavista menetelytavoista.

28 a §

Kunnan valvontaviranomainen sekä *aluehallintovirasto* ovat velvollisia pyydettyäessä toimittamaan korvauksetta *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle* tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen määrämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* määrämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

159.

Laki

kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kehitysvammaisten erityishuollosta 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (519/1977) 3 §, 6 §:n 1 momentti, 33, 36 ja 41 §, 75 §:n 1 ja 3 momentti, 76 ja 77 §, 80 §:n 1 momentti, 81 §:n 2 momentti sekä 82 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §, 75 §:n 1 ja 3 momentti sekä 76 ja 77 § laissa 672/2008, 33 § osaksi laissa 259/1989, 81 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa sekä 82 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 96/1991, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Erityishuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Läänin alueella erityishuollon suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu lääninhallitukselle. Jos erityishuoltopiiri sijaitsee kahden tai useamman läänin alueella, lääninhallitusten tulee toimia keskenään yhteistyössä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi erityishuollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo erityishuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan

Ehdotus

3 §

Erityishuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirastolle kuuluu erityishuollon suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan. Jos erityishuoltopiiri sijaitsee kahden tai useamman *aluehallintoviraston toimialueella, aluehallintovirastojen* tulee toimia keskenään yhteistyössä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *aluehallintovirastojen* toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi erityishuollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo erityishuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) *usean aluehallintoviraston toimialuetta* tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintovirastojen* tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voi-

tarvittaessa säätää valtioneuvoston asetuksella.

Kehitysvammaisten erityishuollon asiantuntijavirastona toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, josta säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa (668/2008).

6 §

Erityishuollon järjestämistä varten maa jaetaan erityishuoltopiireihin, joiden alueet määrää valtioneuvosto. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, piirit on muodostettava lääninjakoon sopeutuviksi ottaen kuitenkin huomioon lääninjoon kehittämisen tarve.

33 §

Milloin erityishuollon johtoryhmä 32 §:ssä tarkoitetun hakemuksen johdosta katsoo olevan ilmeistä, että sanotun pykälän 1 momentissa mainitut edellytykset erityishuollon antamiselle henkilölle vastoin tahtoa ovat olemassa, johtoryhmä voi määrätä henkilön toimitettavaksi tutkimukseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tutkimus on suoritettava viipymättä ja viimeistään viiden päivän kuluessa tutkittavaksi saapumisesta, jollei lääninhallitus erityisestä syystä pitennä tutkimusaikaa.

Tutkimuksen tultua loppuun suoritetuksi erityishuollon johtoryhmä päättää erityishuollon antamisesta. Päätös erityishuollon antamisesta vastoin tahtoa on välittömästi ja viimeistään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä alistettava lääninoikeuden vahvistettavaksi. Lääninoikeuden tulee käsitellä asia kiireellisenä.

36 §

Lääninhallitus voi, milloin henkilö itse tai hänen holhoojansa tahi muu huoltajansa taikka sosiaalilautakunta katsoo, ettei erityishuolto-ohjelma ole tarkoituksenmukainen, määrätä ohjelmaa oikaistavaksi tarpeellisiksi katsomiltaan osin.

daan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Kehitysvammaisten erityishuollon asiantuntijavirastona toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, josta säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa (668/2008).

6 §

Erityishuollon järjestämistä varten maa jaetaan erityishuoltopiireihin, joiden alueet määrää valtioneuvosto. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, piirit on muodostettava *aluehallintovirastojen toimialuejakoon* sopeutuviksi ottaen kuitenkin huomioon *aluehallintovirastojen toimialajaon* kehittämisen tarve.

33 §

Milloin erityishuollon johtoryhmä 32 §:ssä tarkoitetun hakemuksen johdosta katsoo olevan ilmeistä, että sanotun pykälän 1 momentissa mainitut edellytykset erityishuollon antamiselle henkilölle vastoin tahtoa ovat olemassa, johtoryhmä voi määrätä henkilön toimitettavaksi tutkimukseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tutkimus on suoritettava viipymättä ja viimeistään viiden päivän kuluessa tutkittavaksi saapumisesta, jollei *aluehallintovirasto* erityisestä syystä pitennä tutkimusaikaa.

Tutkimuksen tultua loppuun suoritetuksi erityishuollon johtoryhmä päättää erityishuollon antamisesta. Päätös erityishuollon antamisesta vastoin tahtoa on välittömästi ja viimeistään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä alistettava *hallinto-oikeuden* vahvistettavaksi. *Hallinto-oikeuden* tulee käsitellä asia kiireellisenä.

36 §

Aluehallintovirasto voi määrätä erityishuolto-ohjelmaa oikaistavaksi tarpeellisiksi katsomiltaan osin milloin henkilö itse tai hänen holhoojansa tahi muu huoltajansa taikka sosiaalilautakunta katsoo, ettei ohjelma ole tarkoituksenmukainen.

41 §

Erityishuoltopiirin kuntainliitto on velvollinen lääninhallituksen yksittäistapauksessa antamasta määräyksestä huolehtimaan erityishuollon antamisesta 40 §:ssä tarkoitetulle henkilölle.

75 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja lääninhallitukselle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

76 §

Jos kehitysvammaisten erityishuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-

41 §

Erityishuoltopiirin *kuntayhtymä* on velvollinen *aluehallintoviraston* yksittäistapauksessa antamasta määräyksestä huolehtimaan erityishuollon antamisesta 40 §:ssä tarkoitetulle henkilölle.

75 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä *aluehallintoviraston* tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja *aluehallintovirastolle* virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

76 §

Jos kehitysvammaisten erityishuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-

raston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

77 §

Jos kehitysvammaisten erityishuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaisista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat, jos asia ei anna aiheita huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

80 §

Sosiaalilautakunnan päätökseen tässä laissa tarkoitettussa asiassa haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös lautakunnalle, jonka tulee oman lausuntonsa ohessa

raston ja *aluehallintoviraston* päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

77 §

Jos kehitysvammaisten erityishuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaisista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat, jos asia ei anna aiheita huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

80 §

Sosiaalilautakunnan päätökseen tässä laissa tarkoitettussa asiassa haetaan muutosta valittamalla *hallinto-oikeuteen* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös lautakunnalle, jonka tulee oman lausuntonsa ohes-

toimittaa se lääninoikeudelle.

sa toimittaa se *hallinto-oikeudelle*.

81 §

Siitä poiketen, mitä 1 momentissa säädetään, erityishuollon johtoryhmän, sosiaalilautakunnan tai kunnallisen viranhaltijan päätökseen, joka koskee erityishuollon antamista tai lopettamista taikka yksilöllisen erityishuolto-ohjelman hyväksymistä, haetaan muutosta valittamalla lääninhallitukseen ja päätökseen, joka koskee vastoin tahtoa tapahtuvaa erityishuollon antamista tai jatkamista, valittamalla lääninoikeuteen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös erityishuollon johtoryhmälle tai sosiaalilautakunnalle, joiden tulee oman lausuntonsa ohella toimittaa se valitusviranomaiselle.

81 §

Siitä poiketen, mitä 1 momentissa säädetään, erityishuollon johtoryhmän, sosiaalilautakunnan tai kunnallisen viranhaltijan päätökseen, joka koskee erityishuollon antamista tai lopettamista taikka yksilöllisen erityishuolto-ohjelman hyväksymistä, haetaan muutosta valittamalla *aluehallintovirastoon* ja päätökseen, joka koskee vastoin tahtoa tapahtuvaa erityishuollon antamista tai jatkamista, valittamalla *hallinto-oikeuteen*. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös erityishuollon johtoryhmälle tai sosiaalilautakunnalle, joiden tulee oman lausuntonsa ohella toimittaa se valitusviranomaiselle.

82 §

Muutosta valtioneuvoston, sosiaali- ja terveysministeriön, lääninhallituksen ja lääninoikeuden päätökseen haetaan siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Lääninhallituksen 36 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

82 §

Muutoksenhausta valtioneuvoston, sosiaali- ja terveysministeriön, *aluehallintoviraston* ja *hallinto-oikeuden* päätökseen *säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996)*.

Aluehallintoviraston 36 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

160.

Laki

raittiustyölain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä marraskuuta 1982 annetun raittiustyölain (828/1982) 3 §, sellaisena
kuin se on osaksi laissa 893/2000, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Raittiustyön yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisina lääninhallituksille.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii tämän lain mukaisissa asioissa päihde- ja raittiusasiain neuvottelukunta. Neuvottelukunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Raittiustyön yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja sen alaisina *aluehallintovirastoille*.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii tämän lain mukaisissa asioissa päihde- ja raittiusasiain neuvottelukunta. Neuvottelukunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

161.

Laki**sosiaalihuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä syyskuuta 1982 annetun sosiaalihuoltolain (710/1982) 3 §, 26 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 ja 3 momentti sekä 56 ja 57 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §, 55 §:n 1 ja 3 momentti, 56 ja 57 § laissa 670/2008 sekä 26 §:n 1 momentti laissa 604/1996, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

Sosiaalihuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Läänin alueella sosiaalihuollon suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat lääninhallituksille.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaalihuollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo sosiaalihuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan tarvittaessa säätää valtioneuvoston asetuksella.

Valtakunnan hallintoviranomaisille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta

3 §

Sosiaalihuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirastolle kuuluu sosiaalihuollon suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *aluehallintovirastojen* toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaalihuollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo sosiaalihuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) *usean aluehallintoviraston toimialuetta* tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintovirastojen* tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Valtakunnan hallintoviranomaisille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta

Ahvenanmaan maakunnassa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Perhekodilla tarkoitetaan lääninhallituksen luvan saanutta tai perhehoitajalaissa (312/92) tarkoitettua kunnan tai kuntayhtymän hyväksymää yksityiskotia, jossa annetaan perhehoitoa.

55 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja lääninhallitukselle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

56 §

Jos sosiaalihuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan I momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai

ta Ahvenanmaan maakunnassa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Perhekodilla tarkoitetaan *aluehallintoviraston* luvan saanutta tai perhehoitajalaissa (312/92) tarkoitettua kunnan tai kuntayhtymän hyväksymää yksityiskotia, jossa annetaan perhehoitoa.

55 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tarkastaa kunnan ja kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä *aluehallintoviraston* tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja *aluehallintovirastolle* virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

56 §

Jos sosiaalihuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan I momentissa tarkoitettua määräystä sakon

uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

57 §

Jos sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintoviraston* päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

57 §

Jos sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

162.

Laki**päihdehuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1986 annetun päihdehuoltolain (41/1986) 13, 18, 20 ja 21 §, sellaisena kuin niistä on 18 § laissa 97/1991, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

13 §

13 §

*Hoito väkivaltaisuuden perusteella**Hoito väkivaltaisuuden perusteella*

Lääninoikeus voi sosiaalilautakunnan esityksestä päättää henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta väkivaltaisuuden perusteella enintään 30 vuorokaudeksi, milloin 12 §:ssä tarkoitettu hoitoaika on osoittautunut riittämättömäksi.

Hallinto-oikeus voi sosiaalilautakunnan esityksestä päättää henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta väkivaltaisuuden perusteella enintään 30 vuorokaudeksi, milloin 12 §:ssä tarkoitettu hoitoaika on osoittautunut riittämättömäksi.

18 §

18 §

*Toimintayksiköiden hyväksyminen**Toimintayksiköiden hyväksyminen*

Lääninhallitus hyväksyy ne toimintayksiköt, joissa hoito voidaan antaa.

Aluehallintovirasto hyväksyy ne toimintayksiköt, joissa hoito voidaan antaa.

20 §

20 §

*Muutoksenhaku lääninoikeuteen**Muutoksenhaku **hallinto-oikeuteen***

Päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä 11 tai 12 §:n mukaisesti hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä 11 tai 12 §:n mukaisesti hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla *hallinto-oikeuteen* 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Päätökseen, joka on 12 §:n 3 momentin nojalla alistettava lääninoikeuden vahvistettavaksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Päätökseen, joka on 12 §:n 3 momentin nojalla alistettava *hallinto-oikeuden* vahvistettavaksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Lääninoikeuden valitus- tai alistusasiassa antamaan päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

Valituskirja liitteineen voidaan antaa myös lääninoikeuteen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettavaksi.

21 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden valitus- tai alistusasiassa antamaan päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäytölaissa (586/1996) säädetään.

Valituskirja liitteineen voidaan antaa myös *hallinto-oikeuteen* korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

163.

Laki**tartuntatautilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 6 §:n 2 ja 4 momentti, 6 a, 10, 13 ja 15 §, 15 a §:n 1 momentti sekä 38 ja 39 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 2 ja 4 momentti ja 10 § laissa 935/2003, 6 a ja 38 § laissa 1259/2005, 13 § osaksi mainitussa laissa 935/2003 sekä 15 §, 15 a §:n 1 momentti ja 39 § laissa 989/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Läänin alueella tartuntatautien vastustamistyön suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu lääninhallitukselle.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitoksena toimii Kansanterveyslaitos.

Ehdotus

6 §

Aluehallintovirastolle kuuluu tartuntatautien vastustamistyön suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan.

Tartuntatautien vastustamistyön asiantuntijalaitoksena toimii *Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.*

6 a §

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi tartuntatautien vastustamistyön ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Terveydenhuollon oikeusturvakeskus valvoo tartuntatautien vastustamistyötä erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksessa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja

6 a §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi tartuntatautien vastustamistyön ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo tartuntatautien vastustamistyötä erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) *usean aluehallintoviraston toimialuetta* tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa* käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvonta-

läänihallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan *tarvittaessa* säätää valtioneuvoston asetuksella.

viraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan Kansanterveyslaitoksessa sekä tähän tarkoitukseen hyväksytyissä laboratorioissa. Läänihallitus hyväksyy laboratoriot ja valvoo niiden toimintaa. Läänihallituksen tulee pyytää Kansanterveyslaitokselta lausunto ennen laboratorion hyväksymistä.

Edellytyksenä laboratorion hyväksymiselle on, että laboratoriolle on asianmukaiset tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä ammattitaitoinen henkilökunta ja että laboratorion laaduntarkkailu on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jos hyväksymisen jälkeen ilmenee, ettei mikrobiologinen laboratorio täytä hyväksymisen edellytyksiä tai sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, läänihallitus voi peruuttaa hyväksymisen.

Kansanterveyslaitoksella ja läänihallituksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratorioden tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvauksetta salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja yksityisestä liike- tai ammattisalaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava Kansanterveyslaitokselle tai läänihallitukselle niiden asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jollei tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asetetussa määräajassa, läänihallitus voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

13 §

Läänihallitus voi määrätä järjestettäväksi läänin jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai

10 §

Tartuntatautien vastustamistyössä tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan *Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa* sekä tähän tarkoitukseen hyväksytyissä laboratorioissa. *Aluehallintovirasto* hyväksyy laboratoriot ja valvoo niiden toimintaa. *Aluehallintoviraston* tulee pyytää *Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta* lausunto ennen laboratorion hyväksymistä.

Edellytyksenä laboratorion hyväksymiselle on, että laboratoriolle on asianmukaiset tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä ammattitaitoinen henkilökunta ja että laboratorion laaduntarkkailu on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jos hyväksymisen jälkeen ilmenee, ettei mikrobiologinen laboratorio täytä hyväksymisen edellytyksiä tai sen toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, *aluehallintovirasto* voi peruuttaa hyväksymisen.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella ja aluehallintovirastolla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan laboratorioden tiloja, toimintaa ja valvonnassa tarvittavia asiakirjoja sekä saada korvauksetta salassapitosäännösten estämättä käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja yksityisestä liike- tai ammattisalaisuudesta. Tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto on annettava *Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle* tai *aluehallintovirastolle* niiden asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Jollei tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asetetussa määräajassa, *aluehallintovirasto* voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla.

13 §

Aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulku-

vastaavassa paikassa oleskeleville pakollisen terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen.

Pakollisen terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai, jos siihen on erityistä syytä, asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Yleisvaarallisen tartuntataudin toteamiseksi voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu sanottavaa haittaa tarkastettavalle.

neuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville pakollisen terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen.

Pakollisen terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai, jos siihen on erityistä syytä, asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Yleisvaarallisen tartuntataudin toteamiseksi voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu sanottavaa haittaa tarkastettavalle.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja läänin alueella lääninhallitus tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määräaikaista toteuttaa toimenpiteitä, joita sovelletaan yleisvaarallisissa tartuntataudeissa.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja *aluehallintovirasto toimialueellaan* tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määräaikaista toteuttaa toimenpiteitä, joita sovelletaan yleisvaarallisissa tartuntataudeissa.

15 a §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan yleisvaarallisen tai 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, läänin alueella lääninhallitus tai tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määrätä karanteeniin määräaikaista henkilö, joka on altistunut tai jonka voidaan perustellusti epäillä altistuneen edellä tarkoitetulle tartuntataudille, mutta joka ei terveydentilansa vuoksi tarvitse sairaalahoitoa. Päätöksellä voidaan myös määrätä matkatavara, kontti tai muu tavara karanteeniin. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä päätöksen karanteeniin määräämisestä. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

15 a §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan yleisvaarallisen tai 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, *aluehallintovirasto toimialueellaan* tai tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määrätä karanteeniin määräaikaista henkilö, joka on altistunut tai jonka voidaan perustellusti epäillä altistuneen edellä tarkoitetulle tartuntataudille, mutta joka ei terveydentilansa vuoksi tarvitse sairaalahoitoa. Päätöksellä voidaan myös määrätä matkatavara, kontti tai muu tavara karanteeniin. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä päätöksen karanteeniin määräämisestä. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

38 §

Jos 6 ja 6 a §:n tarkoittaman ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessä tai toteuttaessa menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi Terveysturvakeskus tai lääninhallitus antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Terveysturvakeskus ja lääninhallitus voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Terveysturvakeskuksen tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

39 §

Jos lääninhallitus, tartuntatautiin torjunnasta vastaava kunnan toimielin tai terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin tehokkaasti estää, poliisin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua.

38 §

Jos 6 ja 6 a §:ssä tarkoitetun ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessä tai toteuttaessa menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, *Sosiaali- ja terveysturvakeskus* tai *aluehallintovirasto* tai *aluehallintovirasto* voi antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveysturvakeskus ja *aluehallintovirasto* voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun *Sosiaali- ja terveysturvakeskuksen* tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

39 §

Jos *aluehallintovirasto*, tartuntatautiin torjunnasta vastaava kunnan toimielin tai terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin tehokkaasti estää, poliisin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

164.

Laki**potilasvahinkolain 11 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun potilasvahinkolain (585/1986) 11 a §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 640/2000, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 a §

11 a §

Potilasvahinkolautakunnan tehtävät

Potilasvahinkolautakunnan tehtävät

Terveystieteiden tutkimuskeskus ja lääninhallitukset ovat velvolliset antamaan potilasvahinkolautakunnalle virka-apua sen tehtävien suorittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot ovat velvolliset antamaan potilasvahinkolautakunnalle virka-apua sen tehtävien suorittamiseksi.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

165.

Laki

vammasuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 18 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammasuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (380/1987) 18 ja 19 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Muutoksenhaku sosiaalilautakunnan päätökseen

Muutoksenhaku sosiaalilautakunnan päätökseen

Sosiaalilautakunnan päätökseen, joka koskee tässä laissa henkilölle tarkoitettua palvelua ja taloudellista tukitoimea, haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös sosiaalilautakunnalle, jonka tulee se oman lausuntonsa ohella toimittaa lääninoikeudelle.

Sosiaalilautakunnan päätökseen, joka koskee tässä laissa henkilölle tarkoitettua palvelua ja taloudellista tukitoimea, haetaan muutosta valittamalla *hallinto-oikeuteen* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitus voidaan antaa sanottuna aikana myös sosiaalilautakunnalle, jonka tulee se oman lausuntonsa ohella toimittaa *hallinto-oikeudelle*.

19 §

19 §

Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen

*Muutoksenhaku **hallinto-oikeuden** päätökseen*

Lääninoikeuden tämän lain 8 §:n 2 momentin mukaista palvelua tai 9 §:n 2 momentin mukaista taloudellista tukitoimea koskevassa asiassa antamaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Valituskirja liitteineen voidaan antaa myös lääninoikeuteen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettavaksi.

Muuhun kuin 1 momentissa säädettyyn lääninoikeuden tämän lain nojalla valituksen johdosta antamaan henkilölle tarkoitettua palvelua tai taloudellista tukitoimea koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta, ellei korkein hallinto-oikeus myönnä valituslupaa.

Hallinto-oikeuden tämän lain 8 §:n 2 momentin mukaista palvelua tai 9 §:n 2 momentin mukaista taloudellista tukitoimea koskevassa asiassa antamaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin *hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään*. Valituskirja liitteineen voidaan antaa myös *hallinto-oikeuteen* korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettavaksi.

Muuhun kuin 1 momentissa säädettyyn *hallinto-oikeuden* tämän lain nojalla valituksen johdosta antamaan henkilölle tarkoitettua palvelua tai taloudellista tukitoimea koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta, ellei korkein hallinto-oikeus myönnä valituslupaa.

Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos valituksella on erittäin suuri merkitys asianomaiselle tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtäläisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi.

Valituslupaa haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos valituksella on erittäin suuri merkitys asianomaiselle tai jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtäläisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

166.

Laki**lääkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lääkelain (395/1987) 92 a §:n 3 momentti, 93 §:n 3 momentti sekä 93 a ja 95 c §, sellaisina kuin ne ovat, 92 a §:n 3 momentti laissa 296/2004, 93 §:n 3 momentti laissa 248/1993, 93 a § laissa 1191/2000 sekä 95 c § laeissa 700/2002 ja 298/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

92 a §

92 a §

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja lääninhallitusten tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetut terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat 92 §:ssä säädettyä kieltoa. Valvonnassa sovelletaan, mitä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa säädetään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tulee valvoa, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetut terveydenhuollon ammattihenkilöt, joilla on oikeus määrätä tai toimittaa lääkkeitä, noudattavat 92 §:ssä säädettyä kieltoa. *Valvonnasta säädetään muutoin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa.*

93 §

93 §

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee lääninhallitus lääkelaitoksen vaatimuksesta.

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee *aluehallintovirasto* lääkelaitoksen vaatimuksesta.

93 a §

93 a §

Lääkelaitos voi ryhtyä 93 §:n 1 ja 2 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin myös rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 2 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden mainonnasta annetun neuvoston direktiivin 92/28/ETY tai televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY 14 artiklan säännöksiä sellaisina kuin ne on pantu kansallisesti täytäntöön sovellettavaksi tule-

Lääkelaitos voi ryhtyä 93 §:n 1 ja 2 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin myös rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 2 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden mainonnasta annetun neuvoston direktiivin 92/28/ETY tai televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY 14 artiklan säännöksiä sellaisina kuin ne on pantu kansallisesti täytäntöön sovellettavaksi tule-

vassa laissa.

Edellä 1 momentin nojalla määrätyn kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee lääninhallitus lääkelaitoksen taikka ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta.

95 c §

Eläinlääkärin oikeudesta luovuttaa lääkkeitä eläinlääkintää varten annettujen säännösten noudattamisen valvonta kuuluu Elintarvike- turvallisuusvirastolle ja lääninhallituksille. Elintarvike- turvallisuusvirasto voi antaa lääninhallituksille valvonnan toteuttamista varten tarvittavia yksittäistapausta koskevia määräyksiä.

Elintarvike- turvallisuusvirastolla ja lääninhallituksilla on oikeus saada maksutta valvontaa varten tarpeelliset tiedot eläinlääkäreiltä, Lääkelaitokselta, lääketukkukaupoilta ja apteekeilta sen estämättä, mitä muualla lainsäädännössä salassapidosta säädetään.

Menettelystä silloin, jos eläinlääkäri rikkoo tai väärinkäyttää oikeuttaan lääkkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen, säädetään eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetussa laissa.

vassa laissa.

Edellä 1 momentin nojalla määrätyn kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee *aluehallintovirasto* lääkelaitoksen taikka ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta.

95 c §

Eläinlääkärin oikeudesta luovuttaa lääkkeitä eläinlääkintää varten annettujen säännösten noudattamisen valvonta kuuluu Elintarvike- turvallisuusvirastolle ja *aluehallintovirastoille*. Elintarvike- turvallisuusvirasto voi antaa *aluehallintovirastoille* valvonnan toteuttamista varten tarvittavia yksittäistapausta koskevia määräyksiä.

Elintarvike- turvallisuusvirastolla ja *aluehallintovirastoilla* on oikeus saada maksutta valvontaa varten tarpeelliset tiedot eläinlääkäreiltä, Lääkelaitokselta, lääketukkukaupoilta ja apteekeilta sen estämättä, mitä muualla lainsäädännössä salassapidosta säädetään.

Menettelystä silloin, jos eläinlääkäri rikkoo tai väärinkäyttää oikeuttaan lääkkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen, säädetään eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetussa laissa.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

167.

Laki**kemikaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 6 b §, sellaisena kuin se on laissa 491/2008, sekä
muutetaan 5 §:n 2 momentti, 6 ja 6 a § sekä 49 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 2 momentti laissa 408/2009, 6 § mainituissa laeissa 491/2008 ja 408/2009 sekä 6 a § ja 49 §:n 3 momentti mainitussa laissa 491/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja Suomen ympäristökeskus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja Suomen ympäristökeskus

Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa lääninhallitusten valvonnan valtakunnallisesta ohjauksesta.

Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa *aluehallintovirastojen* valvonnan valtakunnallisesta ohjauksesta. ohjauksesta *lukuun ottamatta työsuojelun vastuualueen valtakunnallista ohjausta, josta säädetään aluehallintovirastoista annetussa laissa.*

6 §

6 §

*Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto**Aluehallintovirasto*

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto valvoo kemikaalin työssä käyttämisestä aiheutuvan terveyshaitan sekä palo- ja räjähdysvaaran ehkäisemistä ja torjumista koskevien, tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

Työsuojelutoimisto tekee tarkastuksia kemikaaleja ja niitä sisältäviä esineitä valmistavien, maahantuovien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin ja valvoo REACH-asetuksen II osastossa tarkoitettujen rekisteröinti- ja ilmoitusvelvoitteiden, IV osastossa tarkoitettujen tiedottamista koskevien velvoitteiden, V osastossa tarkoitettujen jatkokäyttäjän velvoitteiden, VII osastossa

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue valvoo kemikaalin työssä käyttämisestä aiheutuvan terveyshaitan sekä palo- ja räjähdysvaaran ehkäisemistä ja torjumista koskevien, tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue tekee tarkastuksia kemikaaleja ja niitä sisältäviä esineitä valmistavien, maahantuovien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin ja valvoo REACH-asetuksen II osastossa tarkoitettujen rekisteröinti- ja ilmoitusvelvoitteiden, IV osastossa tarkoitettujen tiedottamista koskevien velvoitteiden, V osastossa tarkoitettujen

tarkoitettujen luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevien velvoitteiden sekä 67 artiklassa tarkoitettujen rajoitusten noudattamista. Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto valvoo lisäksi työssä käytettävien ja valmistettävien kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja CLP-asetuksen säännösten noudattamista sekä kemikaaleista 48 a §:n mukaisesti tehtävien ilmoitusten toimitamista.

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto soveltaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua valvontaa ja tarkastustoiminnassaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006).

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, työsuojelupiirin työsuojelutoimisto siirtää siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

jatkokäyttäjän velvoitteiden, VII osastossa tarkoitettujen luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevien velvoitteiden sekä 67 artiklassa tarkoitettujen rajoitusten noudattamista. *Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue* valvoo lisäksi työssä käytettävien ja valmistettävien kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja CLP-asetuksen säännösten noudattamista sekä kemikaaleista 48 a §:n mukaisesti tehtävien ilmoitusten toimittamista.

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue soveltaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua valvontaa ja tarkastustoiminnassaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006).

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, *aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue* siirtää siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

Lisäksi aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen sekä palo- ja räjähdysvaarojen ehkäisemisestä ja torjumisesta. Tämän ohella aluehallintovirasto arvioi kuntien 7 b §:n mukaiset valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumista.

6 a §

Alueellinen ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Alueellinen ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta annettujen säännösten noudattamista kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa.

Alueellinen ympäristökeskus valvoo aineen käytölle esitettyjä käyttöolosuhteita ja turvallisuustoimenpiteitä koskevan REACH-asetuksen 37 artiklan, luvanvaraisten aineiden

6 a §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta annettujen säännösten noudattamista kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo aineen käytölle esitettyjä käyttöolosuhteita ja turvallisuustoimenpiteitä koskevan REACH-asetuksen 37 artiklan, luvanvarais-

käyttöä koskevan VII osaston ja aineen rajoituksia koskevan 67 artiklan säännösten noudattamista. Alueellinen ympäristökeskus tekee tässä tarkoituksessa tarkastuksia kemikaaleja valmistavien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo REACH-asetuksen noudattamista kemikaalien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on tässä tehtävässään ympäristönsuojelulain 13 luvussa säädetty toimivalta.

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, alueellinen ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen siirtävät siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

Lisäksi alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta.

6 b §

Lääninhallitus

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen sekä palo- ja räjähdysvaarojen ehkäisemisestä ja torjumisesta. Tämän lisäksi lääninhallitus arvioi kuntien 7 b §:n mukaiset valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumista.

49 §

Valvontaviranomaisten yhteistoimintavelvollisuus

Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen ja

ten aineiden käyttöä koskevan VII osaston ja aineen rajoituksia koskevan 67 artiklan säännösten noudattamista. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tekee tässä tarkoituksessa tarkastuksia kemikaaleja valmistavien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo REACH-asetuksen noudattamista kemikaalien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on tässä tehtävässään ympäristönsuojelulain 13 luvussa säädetty toimivalta.

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen siirtävät siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

Lisäksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta.

(kumotaan)

49 §

Valvontaviranomaisten yhteistoimintavelvollisuus

Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen ja

läänihallitus ovat velvollisia pyydettyä toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle niiden erikseen määrittämällä tavalla.

---

aluehallintovirasto ovat velvollisia pyydettyessä toimittamaan korvauksetta *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle* ja Suomen ympäristökeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle* ja Suomen ympäristökeskukselle niiden erikseen määrittämällä tavalla.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

168.

Laki

erikoissairaanhoidolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoidolain (1062/1989) 5 §, 47 b §:n 2 momentti, 51 §:n 1 ja 3 momentti sekä 52 ja 53 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 § laeissa 77/1991, 416/2001 ja 1256/2005, 47 b §:n 2 momentti laissa 957/2001 sekä 51 §:n 1 ja 3 momentti, 52 ja 53 § mainitussa laissa 1256/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Erikoissairaanhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Läänin alueella erikoissairaanhoidon suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu lääninhallitukselle.

Terveystieteiden tutkimuskeskus ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi erikoissairaanhoidon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Terveystieteiden tutkimuskeskus ohjaa ja valvoo erikoissairaanhoidon erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan *tarvittaessa* säätää valtioneuvoston asetuksella.

Erikoissairaanhoidon asiantuntijavirastona toimii sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, josta säädetään sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus-

Ehdotus

5 §

Erikoissairaanhoidon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Aluehallintovirastolle kuuluu erikoissairaanhoidon suunnittelu, ohjaus ja valvonta toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *aluehallintovirastojen* toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi erikoissairaanhoidon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* ohjaa ja valvoo erikoissairaanhoidon erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) *usean aluehallintoviraston toimialuetta* tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa* käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Erikoissairaanhoidon asiantuntijavirastona toimii *Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos*, josta säädetään *Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksesta* annetussa laissa (668/2008).

ta annetussa laissa (1073/1992).

47 b §

Lääninhallitus maksaa 47 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun korvauksen yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle kuntayhtymälle sekä 47 §:n 3 momentissa tarkoitetun korvauksen asianomaista terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävälle kunnalle, kuntayhtymälle, valtion mielisairaalalle ja muulle palvelujen tuottajalle. Edellä 47 a §:n 2 momentissa tarkoitetulle palvelujen tuottajalle lääninhallitus maksaa korvauksen lääkärin ja hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksesta puolivuositain kunnan, kuntayhtymän, valtion mielisairaalan ja muun palvelujen tuottajan tekemän, yliopiston hyväksymään koulutusohjelmaan perustuvan hakemuksen perusteella. Lääninhallitus maksaa 47 a §:n 3 momentissa tarkoitettua korvauksen puolivuositain kunnalle tai kuntayhtymälle sen tekemän hakemuksen perusteella.

47 b §

Aluehallintovirasto maksaa 47 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun korvauksen yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle kuntayhtymälle sekä 47 §:n 3 momentissa tarkoitetun korvauksen asianomaista terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävälle kunnalle, kuntayhtymälle, valtion mielisairaalalle ja muulle palvelujen tuottajalle. Edellä 47 a §:n 2 momentissa tarkoitetulle palvelujen tuottajalle *aluehallintovirasto* maksaa korvauksen lääkärin ja hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksesta puolivuositain kunnan, kuntayhtymän, valtion mielisairaalan ja muun palvelujen tuottajan tekemän, yliopiston hyväksymään koulutusohjelmaan perustuvan hakemuksen perusteella. *Aluehallintovirasto* maksaa 47 a §:n 3 momentissa tarkoitettua korvauksen puolivuositain kunnalle tai kuntayhtymälle sen tekemän hakemuksen perusteella.

51 §

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ja lääninhallitus voivat tarkastaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus voi lisäksi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

51 §

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tarkastaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. *Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto* voi lisäksi perustellusta syystä määrätä *aluehallintoviraston* tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Poliisin on tarvittaessa annettava Terveydenhuollon oikeusturvakeskukselle ja lääninhallitukselle virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

Poliisin on tarvittaessa annettava *Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle* ja *aluehallintovirastolle* virka-apua tarkastuksen suorittamiseksi.

52 §

Jos erikoissairaanhoidon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vas-

52 §

Jos erikoissairaanhoidon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vas-

taista, Terveysturvakeskus tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Terveysturvakeskus tai lääninhallitus voi velvoittaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Terveysturvakeskuksen ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden mukaisesta valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Terveysturvakeskus tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoon taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

53 §

Jos erikoissairaanhoidon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi Terveysturvakeskus tai lääninhallitus antaa kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Terveysturvakeskus ja lääninhallitus voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan

taista, *Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto* voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi velvoittaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintoviraston* päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden mukaisesta valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos *Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoon taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

53 §

Jos erikoissairaanhoidon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi *Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto* ja *aluehallintovirasto* antaa kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota

asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

169.

Laki**yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain ((152/1990) 2 a, 9 a, 13, 14 ja 14 a §, 14 b §:n 1 momentti, 14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä 18, 20, 22 a ja 25 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 a, 14 ja 14 a §, 14 b §:n 1 momentti, 14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä 20, 22 a ja 25 § laissa 377/2009, 9 a § laissa 689/2005 sekä 13 § laissa 1258/2005 ja mainitussa laissa 377/2009, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 a §

2 a §

*Lupaviranomainen**Lupaviranomainen*

Tämän lain mukaisia lupaviranomaisia ovat lääninhallitukset ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto. Lupaviranomaisten välisestä toimivallan jaosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämän lain mukaisia lupaviranomaisia ovat *aluehallintovirastot* ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto. Lupaviranomaisten välisestä toimivallan jaosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 a §

9 a §

*Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta**Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta*

Ennen kuin itsenäinen ammatinharjoittaja antaa tässä laissa tarkoitettuja terveyden- ja sairaanhoidon palveluja, hänen tulee tehdä kirjallinen ilmoitus toiminnastaan lääninhallitukselle.

Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

1) nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja muut yhteystiedot, koulutus ja nimi tai toiminnimi, jolla toimintaa harjoitetaan;

2) annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä paikka, jossa palveluja annetaan;

3) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;

4) potilasasiakirjojen säilyttämispaikka;

5) toiminnan aloittamispäivä.

Ennen kuin itsenäinen ammatinharjoittaja antaa tässä laissa tarkoitettuja terveyden- ja sairaanhoidon palveluja, hänen tulee tehdä kirjallinen ilmoitus toiminnastaan *aluehallintovirastolle*.

Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

1) nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja muut yhteystiedot, koulutus ja nimi tai toiminnimi, jolla toimintaa harjoitetaan;

2) annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä paikka, jossa palveluja annetaan;

3) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;

4) potilasasiakirjojen säilyttämispaikka;

5) toiminnan aloittamispäivä.

Toiminnan lopettamisesta tulee tehdä ilmoitus lääninhallitukselle 30 päivän kuluessa siitä, kun palvelujen antaminen lopetetaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä, kaavasta ja tekemisestä.

Toiminnan lopettamisesta tulee tehdä ilmoitus *aluehallintovirastolle* 30 päivän kuluessa siitä, kun palvelujen antaminen lopetetaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä, kaavasta ja tekemisestä.

13 §

Ohjaus ja valvonta

Tämän lain mukaisen yksityisen terveydenhuollon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen ohjaus ja valvonta kuuluu lääninhallitukselle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi yksityisen terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa sekä lupamenettelyissä. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo yksityistä terveydenhuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Kunnassa valvontaviranomaisena toimii kansanterveyslain (66/1972) 6 §:ssä tarkoitettu monijäseninen toimielin.

13 §

Ohjaus ja valvonta

Tämän lain mukaisen yksityisen terveydenhuollon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen ohjaus ja valvonta kuuluu *aluehallintovirastolle*.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *aluehallintovirastojen* toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi yksityisen terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa sekä lupamenettelyissä. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo yksityistä terveydenhuoltoa erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) *usean aluehallintoviraston toimialuetta* tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintovirastojen* tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Kunnassa valvontaviranomaisena toimii kansanterveyslain (66/1972) 6 §:ssä tarkoitettu monijäseninen toimielin.

14 §

Toimivaltainen lääninhallitus

Tässä laissa ja sen nojalla lääninhallitukselle säädetty tehtävät käsittelee sen läänin lääninhallitus, jonka alueella palveluja annetaan.

14 a §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammattiharjoittajista sekä rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista, josta säädetään sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996). Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Lupaviranomaiset tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 4 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;
- 2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä
- 3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Lääninhallitukset tallettavat itsenäisistä ammattiharjoittajista rekisteriin 9 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;

14 §

Toimivaltainen aluehallintovirasto

Tässä laissa ja sen nojalla *aluehallintovirastolle* säädetty tehtävät käsittelee se *aluehallintovirasto*, jonka *toimialueella* palveluja annetaan.

14 a §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirastot* pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammattiharjoittajista sekä rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista, josta säädetään sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996). Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Lupaviranomaiset tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 4 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;
- 2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä
- 3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Aluehallintovirastot tallettavat itsenäisistä ammattiharjoittajista rekisteriin 9 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Lupaviranomaiset tallettavat rekisteriin lisäksi:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;

2) tiedot toiminnan laajuudesta;
 3) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä

4) muut ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset saavat käyttää rekisterin tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Läninhallitus vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 ja 3 momentin perusteella rekisteriin talletettavista tiedoista.

Itsenäisiä ammatinharjoittajia sekä 4 §:n 3 momentin 4, 5 ja 8 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty henkilö on lopettanut toimintansa itsenäisenä ammatinharjoittajana, vastaavana johtajana, potilasasiamiehenä tai rekisteripidosta vastaavana henkilönä.

14 b §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä sairausvakuutuskor-

2) tiedot toiminnan laajuudesta;
 3) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä

4) muut ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirastot* saavat käyttää rekisterin tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. *Aluehallintovirasto* vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien tietojen luovuttamisen lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 ja 3 momentin perusteella rekisteriin talletettavista tiedoista.

Itsenäisiä ammatinharjoittajia sekä 4 §:n 3 momentin 4, 5 ja 8 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty henkilö on lopettanut toimintansa itsenäisenä ammatinharjoittajana, vastaavana johtajana, potilasasiamiehenä tai rekisteripidosta vastaavana henkilönä.

14 b §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirastot* saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä terveydenhuollon palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä sairausvakuutuskor-

vausten taksojen määrittelemiseksi ja korvausjärjestelmän kehittämiseksi tiedot 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista; sekä

2) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 4 §:n mukaisen luvan saaneista palvelujen tuottajista ja 9 a §:n mukaisen ilmoituksen tehneistä itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista.

vausten taksojen määrittelemiseksi ja korvausjärjestelmän kehittämiseksi tiedot 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista; sekä

2) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 4 §:n mukaisen luvan saaneista palvelujen tuottajista ja 9 a §:n mukaisen ilmoituksen tehneistä itsenäisistä ammatinharjoittajista sekä 10 §:ssä tarkoitetuista toimintakertomuksista.

14 c §

Maksut

Lupa palvelujen tuottamiseen ja 9 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteröinti ovat maksullisia. Lisäksi palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. Lääninhallituksen suoritteista perittävistä maksuista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperusteissa (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. Lupaviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Lääninhallitusten tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujen antajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

16 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja lääninhallituksilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada lakisääteisten tehtäviensä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset palvelujen tuottajilta ja itsenäisiltä ammatinharjoittajilta.

14 c §

Maksut

Lupa palvelujen tuottamiseen ja 9 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteröinti ovat maksullisia. Lisäksi palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. *Aluehallintoviraston* suoritteista perittävistä maksuista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston suoritteista perittävistä maksusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperusteissa (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. Lupaviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Aluehallintovirastojen tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujen antajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

16 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja *aluehallintovirastoilla* on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada lakisääteisten tehtäviensä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset palvelujen tuottajilta ja itsenäisiltä ammatinharjoittajilta.

17 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat tarkastaa palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

17 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tarkastaa palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi perustellusta syystä määrätä *aluehallintoviraston* tekemään tarkastuksen. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

18 §

Tietojen antaminen toiselle viranomaiselle

Terveyslautakunnan tulee ilmoittaa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista asianomaiselle lääninhallitukselle.

18 §

Tietojen antaminen toiselle viranomaiselle

Terveyslautakunnan tulee ilmoittaa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista asianomaiselle *aluehallintovirastolle*.

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka kieltää toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan noudattamaan I momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka kieltää toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan noudattamaan I momentissa tarkoitettua määräystä sakon

uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

22 a §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisen terveydenhuollon ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, eikä asia anna aiheita muihin toimenpiteisiin, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa palvelujen tuottajalle tai sen vastaavalle johtajalle huomautuksen vastaisen varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

25 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn lääninhallituk-

uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintoviraston* päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, joiden valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

22 a §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisen terveydenhuollon ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, eikä asia anna aiheita muihin toimenpiteisiin, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi antaa palvelujen tuottajalle tai sen vastaavalle johtajalle huomautuksen vastaisen varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

25 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn *aluehallintovi-*

sen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muutosta ei saa hakea valittamalla 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

*ra*ston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muutosta ei saa hakea valittamalla 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

170.

Laki**terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (559/1994) 19, 20, 24, 24 a, 24 b, 26 ja 40 §, sellaisina kuin niistä ovat 20 § laissa 690/2005, 24 § laissa 1261/2005, 24 a § laeissa 1030/2000 ja 48/2009, 24 b § mainitussa laissa 1030/2000 ja laeissa 1200/2007 ja 46/2009 sekä 26 § mainitussa laissa 1200/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

19 §

19 §

*Määräysten noudattaminen ja tietojen antaminen**Määräysten noudattaminen ja tietojen antaminen*

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen ammattitoiminnassaan noudattamaan, mitä terveydenhuollon oikeusturvakeskus tai lääninhallitus säännösten tai määräysten nojalla määrää.

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tai lääninhallituksen pyytämät, sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset ilmoitukset, selitykset ja selvitykset.

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen ammattitoiminnassaan noudattamaan, mitä *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto* säännösten tai määräysten nojalla määrää.

Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* tai *aluehallintoviraston* pyytämät, sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset ilmoitukset, selitykset ja selvitykset.

20 §

20 §

*Ilmoitusvelvollisuus**Ilmoitusvelvollisuus*

Terveydenhuollon ammattihenkilön tulee tehdä lääninhallitukselle ilmoitus ammatin harjoittamisesta itsenäisesti ennen sen aloittamista siten kuin yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään.

Terveydenhuollon ammattihenkilön *velvollisuudesta* tehdä *aluehallintovirastolle ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta säädetään yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990).*

24 §

Ohjaus ja valvonta

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden yleinen ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Läänin alueella terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimintaa ohjaa ja valvoo lääninhallitus. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ohjaa ja valvoo sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjauksessa ja valvonnassa.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus käsittelee terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvät asiat erityisesti silloin, kun kysymyksessä on:

- 1) periaatteellisesti tärkeä tai laajakantoinen asia;
- 2) epäily hoitovirheestä, joka on johtanut kuolemaan tai vaikeaan pysyvään vammautumiseen;
- 3) oikeuslääkärin tekemään kuolemansyyn selvittämiseen liittyvä asia;
- 4) asia, joka saattaa edellyttää turvaamis- tai kurinpitotoimenpiteitä; taikka
- 5) asia, jota lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan tarvittaessa säätää valtioneuvoston asetuksella.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen ei tutki terveydenhuollon ammattihenkilön toiminnasta tehtyä kantelua, joka koskee yli viisi vuotta vanhaa asiaa, ellei kantelun tutkimiseen ole erityistä syytä.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksessa on terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Ohjaus ja valvonta

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden yleinen ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti terveydenhuollon ammattihenkilöitä. *Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimintaa toimialueellaan. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjauksessa ja valvonnassa.*

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto käsittelee terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvät asiat erityisesti silloin, kun kysymyksessä on:

- 1) periaatteellisesti tärkeä tai laajakantoinen asia;
- 2) epäily hoitovirheestä, joka on johtanut kuolemaan tai vaikeaan pysyvään vammautumiseen;
- 3) oikeuslääkärin tekemään kuolemansyyn selvittämiseen liittyvä asia;
- 4) asia, joka saattaa edellyttää turvaamis- tai kurinpitotoimenpiteitä; taikka
- 5) asia, jota *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen ei tutki terveydenhuollon ammattihenkilön toiminnasta tehtyä kantelua, joka koskee yli viisi vuotta vanhaa asiaa, ellei kantelun tutkimiseen ole erityistä syytä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastossa on terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

24 a §

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus pitää terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta annetun lain (1074/1992) mukaisten valvontatehtävien hoitamiseksi. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, rekisterinpitoon sovelletaan henkilötietolakiä (523/1999).

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen ratkaisu, jossa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattitoiminnassa on todettu virheellisyyttä, laiminlyöntejä tai moitittavuutta sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- ja vankeusrangaistuksesta, viraltapanosta tai virantoimituksesta pidättämisestä;

3) yksilöintitunnus sekä tiedot erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin oikeudesta ja sen perusteena olevasta koulutuksesta;

4) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annetun lain (47/2009) 1 §:ssä tarkoitettujen tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suorittaneen lääketieteen, hammaslääketieteen tai farmasian opiskelijan nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vu-

24 a §

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto pitää terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä *Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008)* mukaisten valvontatehtävien hoitamiseksi. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, rekisterinpitoon sovelletaan henkilötietolakiä (523/1999).

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintoviraston* ratkaisu, jossa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattitoiminnassa on todettu virheellisyyttä, laiminlyöntejä tai moitittavuutta sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- ja vankeusrangaistuksesta, viraltapanosta tai virantoimituksesta pidättämisestä;

3) yksilöintitunnus sekä tiedot erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin oikeudesta ja sen perusteena olevasta koulutuksesta;

4) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annetun lain (47/2009) 1 §:ssä tarkoitettujen tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suorittaneen lääketieteen, hammaslääketieteen tai farmasian opiskelijan nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vu-

den kuluttua siitä, kun Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto on saanut tiedon rekisteröidyn kuolemasta tai kahden vuoden kuluttua siitä, kun 9 §:ssä tarkoitettu väliaikainen tai satunnainen terveydenhuollon palvelujen tarjoaminen on päättynyt. Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettut tiedot poistetaan, kun päätöksen tai muun ratkaisun antamisesta on kulunut kymmenen vuotta, jollei nimikirjallaissa (1010/1989) säädetä merkinnän poistamiselle pidempää aikaa. Rangaistusta koskeva tieto tulee poistaa myös, kun rangaistukseen tuomitsemisen syynä olleen teon rangaistavuus on poistettu. Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettut tiedot poistetaan, kun henkilölle on myönnetty oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, proviisorin tai farmaseutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, kuitenkin viimeistään, kun opintojen aloittamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

Keskusrekisteriin merkitään lisäksi tarvittaessa tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön työpaikasta sekä ammattihenkilön varaamisesta valmiuslain (1080/1991) mukaista poikkeusoloihin varautumista varten siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

24 b §

Tietojen antaminen terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä

Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen on salassapitosäännösten estämättä annettava 24 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja lääninhallitukselle sen laissa säädettyjen valvontatehtävien hoitamiseksi sekä EU- ja ETA-valtion viranomaiselle terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan myöntämiseksi ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi. Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen on salassapitosäännösten estämättä annettava 24 a §:n 4 momentissa tarkoitettuja tietoja sosiaali- ja terveystietojen ministeriölle valmiuslaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, terveydenhuollon oikeusturvakeskus voi salassapitosäännösten estämättä antaa

den kuluttua siitä, kun Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto on saanut tiedon rekisteröidyn kuolemasta tai kahden vuoden kuluttua siitä, kun 9 §:ssä tarkoitettu väliaikainen tai satunnainen terveydenhuollon palvelujen tarjoaminen on päättynyt. Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettut tiedot poistetaan, kun päätöksen tai muun ratkaisun antamisesta on kulunut kymmenen vuotta, jollei nimikirjallaissa (1010/1989) säädetä merkinnän poistamiselle pidempää aikaa. Rangaistusta koskeva tieto tulee poistaa myös, kun rangaistukseen tuomitsemisen syynä olleen teon rangaistavuus on poistettu. Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettut tiedot poistetaan, kun henkilölle on myönnetty oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, proviisorin tai farmaseutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, kuitenkin viimeistään, kun opintojen aloittamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

Keskusrekisteriin merkitään lisäksi tarvittaessa tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön työpaikasta sekä ammattihenkilön varaamisesta valmiuslain (1080/1991) mukaista poikkeusoloihin varautumista varten siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

24 b §

Tietojen antaminen terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston on salassapitosäännösten estämättä annettava 24 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja *aluehallintovirastolle* sen laissa säädettyjen valvontatehtävien hoitamiseksi sekä EU- ja ETA-valtion viranomaiselle terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan myöntämiseksi ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi. *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston* on salassapitosäännösten estämättä annettava 24 a §:n 4 momentissa tarkoitettuja tietoja sosiaali- ja terveystietojen ministeriölle valmiuslaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, *Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto* voi salassapitosäännösten es-

viranomaiselle ja terveydenhuollon toimintayksikölle tietoja 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta rikoksen seuraamuksesta työnhakuun liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa kopioina tai sähköisessä muodossa keskusrekisteristä rekisteröidyn nimi- ja yhteystietoja, rekisteröintinumeron sekä tietoja voimassa olevasta ammatinharjoittamisoikeudesta ja -luvasta sekä koulutuksesta rekisteröidyn ammattiin liittyvän informaation lähettämistä varten.

Siitä poiketen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen ratkaisuksista sekä ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta ja virantoimituksesta pidättämisestä saa antaa vain tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen selvitystyötä varten taikka viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi taikka terveydenhuoltoon liittyvää toimintaa varten terveydenhuollon toimintayksikölle, apteekille sekä terveydenhuollon alalla toimivalle yhteisölle, jollei kysymys ole yksittäistä rekisteröityä koskevista tiedoista. Siitä poiketen, mitä mainitussa laissa säädetään, tieto tämän lain 22 a §:ssä tarkoitettua yksilöintitunnuksesta saadaan antaa vain viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi, apteekille sekä tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen selvitystyötä varten.

Tietojen antamisesta perittävistä maksuista säädetään erikseen. Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedon antaminen on maksutonta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö saa maksutta pyynnöstään terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin perustuvan tietopalvelun lukuun ottamatta osuutta, jonka oikeusturvakeskus hankkii ulkopuoliselta palvelujen tuottajalta.

tämättä antaa viranomaiselle ja terveydenhuollon toimintayksikölle tietoja 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta rikoksen seuraamuksesta työnhakuun liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa kopioina tai sähköisessä muodossa keskusrekisteristä rekisteröidyn nimi- ja yhteystietoja, rekisteröintinumeron sekä tietoja voimassa olevasta ammatinharjoittamisoikeudesta ja -luvasta sekä koulutuksesta rekisteröidyn ammattiin liittyvän informaation lähettämistä varten.

Siitä poiketen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, 24 a §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintoviraston* ratkaisuksista sekä ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta ja virantoimituksesta pidättämisestä saa antaa vain tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen selvitystyötä varten taikka viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi taikka terveydenhuoltoon liittyvää toimintaa varten terveydenhuollon toimintayksikölle, apteekille sekä terveydenhuollon alalla toimivalle yhteisölle, jollei kysymys ole yksittäistä rekisteröityä koskevista tiedoista. Siitä poiketen, mitä mainitussa laissa säädetään, tieto tämän lain 22 a §:ssä tarkoitettua yksilöintitunnuksesta saadaan antaa vain viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi, apteekille sekä tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisen selvitystyötä varten.

Tietojen antamisesta perittävistä maksuista säädetään erikseen. Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedon antaminen on maksutonta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö saa maksutta pyynnöstään *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin perustuvan tietopalvelun lukuun ottamatta osuutta, jonka *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* hankkii ulkopuoliselta palvelujen tuottajalta.

26 §

Seuraamukset virheellisestä toiminnasta

Terveysturvakeskus voi antaa seuraamuksen terveydenhuollon ammattihenkilölle virheellisestä toiminnasta, jos terveydenhuollon ammattihenkilö:

1) laiminlyö 15, 15 a, 16–18, 18 a taikka 19–21 §:ssä säädetyn velvollisuuden taikka lääkäri tai hammaslääkäri laiminlyö 15, 15 a, 16–18, 18 a taikka 19–23 §:ssä säädetyn velvollisuuden;

2) suorittaa sellaisia tehtäviä, joihin hänen koulutustaan tai ammattitaitoaan on pidettävä riittämättömänä tai hänen toimintamahdollisuuksiaan rajoitettuina; tai

3) toimii muutoin virheellisesti tai moitittavasti.

Terveysturvakeskus voi 1 momentissa mainituissa tapauksissa:

1) antaa hänelle tarkempia määräyksiä ja ohjeita ammattitoimintaa varten;

2) rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta määräajaksi tai toistaiseksi;

3) poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden määräajaksi tai toistaiseksi;

4) kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä määräajaksi tai toistaiseksi; taikka

5) peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden.

Terveysturvakeskus ja lääninhallitus voivat, jos asia ei anna aiheutta 2 momentissa tai jäljempänä 33 §:ssä mainittuun toimenpiteeseen, antaa terveydenhuollon ammattihenkilölle huomautuksen tai kiinnittää hänen huomionsa asianmukaiseen ammattitoimintaan. Tässä momentissa tarkoitettuun Terveysturvakeskuksen tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

26 §

Seuraamukset virheellisestä toiminnasta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa seuraamuksen terveydenhuollon ammattihenkilölle virheellisestä toiminnasta, jos terveydenhuollon ammattihenkilö:

1) laiminlyö 15, 15 a, 16–18, 18 a taikka 19–21 §:ssä säädetyn velvollisuuden taikka lääkäri tai hammaslääkäri laiminlyö 15, 15 a, 16–18, 18 a taikka 19–23 §:ssä säädetyn velvollisuuden;

2) suorittaa sellaisia tehtäviä, joihin hänen koulutustaan tai ammattitaitoaan on pidettävä riittämättömänä tai hänen toimintamahdollisuuksiaan rajoitettuina; tai

3) toimii muutoin virheellisesti tai moitittavasti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa mainituissa tapauksissa:

1) antaa hänelle tarkempia määräyksiä ja ohjeita ammattitoimintaa varten;

2) rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta määräajaksi tai toistaiseksi;

3) poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden määräajaksi tai toistaiseksi;

4) kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä määräajaksi tai toistaiseksi; taikka

5) peruuttaa luvan saaneen ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aiheutta 2 momentissa tai jäljempänä 33 §:ssä mainittuun toimenpiteeseen, antaa terveydenhuollon ammattihenkilölle huomautuksen tai kiinnittää hänen huomionsa asianmukaiseen ammattitoimintaan. Tässä momentissa tarkoitettuun *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

40 §

Tiedonsaantioikeus

Terveysturvakeskuksella ja lääninhallituksella on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä maksutta saada valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, kansaneläkelaitokselta, eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta, huoltotoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavalta yhteisöltä tai laitokselta sekä apteekilta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

40 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä maksutta saada valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta, huoltotoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavalta yhteisöltä tai laitokselta sekä apteekilta tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

171.

Laki**terveydensuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 5 §, 17 §:n 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 20 a §:n 2 momentti, 47, 48 ja 52 § sekä 53 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5, 47 ja 52 § laissa 285/2006, 17 §:n 3 momentti laissa 441/2000 sekä 18 §:n 3 momentti ja 20 a §:n 2 momentti laissa 24/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Alueellinen terveydensuojelu

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo terveydensuojelua läänin alueella sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

17 §

Yleiset vaatimukset ja niistä poikkeaminen

Lääninhallitus voi hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 21 §:n nojalla säädetyistä laatuvaatimusten täyttämistä. Poikkeus voidaan myöntää, jos talousveden toimittamista ei voida hoitaa kyseisellä alueella millään muulla kohtuulliseksi katsottavalla tavalla eikä poikkeamisesta aiheudu vaaraa ihmisten terveydelle.

18 §

Talousvettä toimittavan laitoksen hyväksyminen

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on varattava asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle tilaisuus antaa hakemuksesta

Ehdotus

5 §

Alueellinen terveydensuojelu

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua *toimialueellaan* sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

17 §

Yleiset vaatimukset ja niistä poikkeaminen

Aluehallintovirasto voi hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 21 §:n nojalla säädetyistä laatuvaatimusten täyttämistä. Poikkeus voidaan myöntää, jos talousveden toimittamista ei voida hoitaa kyseisellä alueella millään muulla kohtuulliseksi katsottavalla tavalla eikä poikkeamisesta aiheudu vaaraa ihmisten terveydelle.

18 §

Talousvettä toimittavan laitoksen hyväksyminen

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on varattava asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tilaisuus antaa ha-

lausunto.

kemuksesta lausunto.

20 a §

Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on, saatuaan tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä, tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Kansanterveyslaitokselle ja asianomaiselle lääninhalitukselle.

20 a §

Talousveden välityksellä leviävän taudin ehkäiseminen

Saatuaan tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on tehtävä viipymättä tapausta koskeva selvitys ja ryhdyttävä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä ilmoitettava siitä edelleen Terveysten aluehallintovirastolle.

47 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus saada kunnan, valtion ja kirkon viranomaiselta kunnan terveydensuojelun kehittämisen ja valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen sekä lääninhallitus ovat velvollisia pyydettyä toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen määrämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

47 §

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus

Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus saada kunnan, valtion ja kirkon viranomaiselta kunnan terveydensuojelun kehittämisen ja valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen sekä aluehallintovirasto ovat velvollisia pyydettyä toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta, raportointia ja tilastointia varten.

Valvontaviranomaisen on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määrämällä tavalla.

Tarkempia säännöksiä valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

48 §

Virka-apu

Poliisi ja lääninhallitus ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua kunnan terveydensuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

48 §

Virka-apu

Poliisi ja *aluehallintovirasto* ovat velvollisia tarvittaessa antamaan virka-apua kunnan terveydensuojeluviranomaiselle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

52 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen ja lääninhallituksen määräykset

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveyshaitta ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus tai läänin alueella lääninhallitus voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

52 §

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston määräykset

Milloin 51 §:ssä tarkoitettu terveyshaitta ulottuu laajalle alueelle tai muutoin on erityisen merkityksellinen, *Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto toimialueellaan* voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi.

53 §

Uhkasakko sekä teettämisen- ja keskeyttämisen uhka

Lääninhallitus tai kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

53 §

Uhkasakko sekä teettämisen- ja keskeyttämisen uhka

Aluehallintovirasto tai kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

172.

Laki**alkoholilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun alkoholilain (1143/1994) 15 §:n 4 momentti, 22 §:n 3 momentti sekä 42, 44, 47–52 ja 55 §, sellaisina kuin niistä ovat 15 §:n 4 momentti, 22 §:n 3 momentti sekä 42, 44 ja 51 § laissa 764/2002, 47 § osaksi laissa 210/1998 sekä 52 § osaksi laissa 1540/2001, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

15 §

15 §

*Seuraamukset rikkomuksista**Seuraamukset rikkomuksista*

Lääninhallitus voi antaa, jos rikotaan 16 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa, asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle tai yhteisölle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen taikka kieltää sanotussa säännöksessä tarkoitettujen juomien myynnin määrääjäksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Jos 16 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa rikotaan, aluehallintovirasto voi antaa asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle tai yhteisölle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen taikka kieltää sanotussa säännöksessä tarkoitettujen juomien myynnin määrääjäksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi.

22 §

22 §

*Seuraamukset rikkomuksista**Seuraamukset rikkomuksista*

Lääninhallitus voi antaa, jos rikotaan 24 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa, asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle tai yhteisölle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen taikka kieltää sanotussa säännöksessä tarkoitettujen juomien anniskelun määrääjäksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Jos 24 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa rikotaan, aluehallintovirasto voi antaa asianomaiselle elinkeinonharjoittajalle tai yhteisölle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen taikka kieltää sanotussa säännöksessä tarkoitettujen juomien anniskelun määrääjäksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi.

42 §

42 §

*Lääninhallituksen toimivalta**Aluehallintoviraston toimivalta*

Alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun lupahallinto ja valvonta sekä alkoholijuomien mainonnan ja myynninedistämisen valvonta kuuluvat alueellaan lääninhallituk-

Alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun lupahallinto ja valvonta sekä alkoholijuomien mainonnan ja myynninedistämisen valvonta kuuluvat *toimialueellaan alue-*

selle sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Lääninhallitus valvoo myös alueellaan vähintään 1,2 ja enintään 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien vähittäismyyntiä ja anniskelua.

44 §

Tarkastus-, tiedonsaantioikeus ja rekisterin-pito-oikeus

Tuotevalvontakeskuksella ja lääninhallituksella on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan luvanhaltijan tiloja ja toimintaa, alkoholipitoisen aineen kuljetuksia sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja;

2) ottaa ja saada korvauksetta valvontaa varten tarvittavat näytteet; ja

3) saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat.

Tuotevalvontakeskus ja lääninhallitukset pitävät tässä laissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholilastointia varten alkoholielinkeinorekisteriä elinkeinonharjoittajista, joille on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa. Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii tuotevalvontakeskus.

Rekisteröitäviä tietoja ovat:

1) nimi ja toiminimi sekä henkilö- tai yrittäjä- ja yhteisötunnus sekä osoite, puhelinnumero ja muut osoitetiedot;

2) 1 kohdassa mainitut tiedot yhteisön hallituksen jäsenistä, toimitusjohtajasta sekä huomattavista osakkeenomistajista, vastuunalaisista ja äänettömistä yhtiömiehistä sekä näiden sijoittamista panoksista;

3) poliisitutkintaa, esitutkintaa, syyteharkintaa ja syytettä sekä rikostuomiota ja rikosasian tuomioistuinkäsittelyä koskevat tiedot elinkeinonharjoittajista ja 2 kohdassa mainituista henkilöistä;

4) tieto rekisteröitymisestä arvonlisäverovelvolliseksi, ennakkoperintärekisteriin ja muihin verohallinnon rekistereihin sekä tieto

hallintovirastolle sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Aluehallintovirasto valvoo myös toimialueellaan vähintään 1,2 ja enintään 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien juomien vähittäismyyntiä ja anniskelua.

44 §

Tarkastus-, tiedonsaantioikeus ja rekisterin-pito-oikeus

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan luvanhaltijan tiloja ja toimintaa, alkoholipitoisen aineen kuljetuksia sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja;

2) ottaa ja saada korvauksetta valvontaa varten tarvittavat näytteet; ja

3) saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät tässä laissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholilastointia varten alkoholielinkeinorekisteriä elinkeinonharjoittajista, joille on myönnetty tässä laissa tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa. Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto.

Rekisteröitäviä tietoja ovat:

1) nimi ja toiminimi sekä henkilö- tai yrittäjä- ja yhteisötunnus sekä osoite, puhelinnumero ja muut osoitetiedot;

2) 1 kohdassa mainitut tiedot yhteisön hallituksen jäsenistä, toimitusjohtajasta sekä huomattavista osakkeenomistajista, vastuunalaisista ja äänettömistä yhtiömiehistä sekä näiden sijoittamista panoksista;

3) poliisitutkintaa, esitutkintaa, syyteharkintaa ja syytettä sekä rikostuomiota ja rikosasian tuomioistuinkäsittelyä koskevat tiedot elinkeinonharjoittajista ja 2 kohdassa mainituista henkilöistä;

4) tieto rekisteröitymisestä arvonlisäverovelvolliseksi, ennakkoperintärekisteriin ja muihin verohallinnon rekistereihin sekä tieto

erääntyneistä verovelosta;

5) tiedot ulosoton kohteena olevista velvoitteista;

6) tiedot yrityssaneerauksista ja konkurseista sekä muista erääntyneistä velkista koskevista tuomioistuimen päätöksistä;

7) tiedot valvottavan yksityishenkilön velkajärjestelyistä;

8) tiedot tämän lain nojalla myönnetyn lupan perusteella tapahtuvasta toiminnasta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja tällaisen rikkomuksen seuraamuksesta sekä tiedot valvontaviranomaisten suorittamista tarkastuksista ja näiden tuloksista; sekä

9) muut lupa-asioiden käsittelyä, valvontaa ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun valvonnan kohdetta koskevien tietojen tarkastusoikeudesta ja virheen oikaisusta on voimassa, mitä henkilötietolaissa säädetään. Elinkeinonharjoittajaa ja muita 3 momentin 2 kohdassa mainittuja henkilöitä koskevat tiedot säilytetään alkoholielinkeinorekisterissä niin, että ne poistetaan viiden vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

47 §

Virka-apu ja tiedonsaantioikeus muilta viranomaisilta

Tuotevalvontakeskuksen ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi sekä alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selvittämiseksi.

Poliisi-, rikosrekisteri-, syyttäjä-, tulli-, ulosotto-, vero-, väestörekisteri- ja muiden viranomaisten on salassapitosäännösten estämättä annettava tuotevalvontakeskukselle ja lääninhallitukselle valvontaviranomaisten tarvitsemia tietoja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi taikka haettaessa tässä laissa tarkoitettua lupaa.

erääntyneistä verovelosta;

5) tiedot ulosoton kohteena olevista velvoitteista;

6) tiedot yrityssaneerauksista ja konkurseista sekä muista erääntyneistä velkista koskevista tuomioistuimen päätöksistä;

7) tiedot valvottavan yksityishenkilön velkajärjestelyistä;

8) tiedot tämän lain nojalla myönnetyn lupan perusteella tapahtuvasta toiminnasta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja tällaisen rikkomuksen seuraamuksesta sekä tiedot valvontaviranomaisten suorittamista tarkastuksista ja näiden tuloksista; sekä

9) muut lupa-asioiden käsittelyä, valvontaa ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja.

Valvonnan kohdetta koskevien tietojen tarkastusoikeudesta ja virheen oikaisusta säädetään henkilötietolaissa. Elinkeinonharjoittajaa ja muita 3 momentin 2 kohdassa mainittuja henkilöitä koskevat tiedot säilytetään alkoholielinkeinorekisterissä niin, että ne poistetaan viiden vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

47 §

Virka-apu ja tiedonsaantioikeus muilta viranomaisilta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston asianomaisella virkamiehellä on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi sekä alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selvittämiseksi.

Poliisi-, rikosrekisteri-, syyttäjä-, tulli-, ulosotto-, vero-, väestörekisteri- ja muiden viranomaisten on salassapitosäännösten estämättä annettava *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle* ja *aluehallintovirastolle* valvontaviranomaisten tarvitsemia tietoja tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi taikka haettaessa tässä laissa tarkoi-

Tämän pykälän nojalla toiselta viranomaiselta saatuun tietoon sovelletaan, mitä 45 §:n 1 momentissa säädetään salassapitovelvollisuudesta.

48 §

Ohjeiden antaminen sekä uhkasakko ja teettäminen

Jos alkoholijuoman mainontakiellon tai muun 33 §:ssä tarkoitetun markkinointi- tai myyninedistämistoimintaa koskevan säännöksen noudattamisen valvontaa suoritettaessa tai muuten havaitaan epäkohtia taikka säännösten tai määräysten vastaista toimintaa, tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituksen tulee antaa asianmukaiset ohjeet epäkohtien poistamiseksi taikka virheellisen toiminnan lopettamiseksi sekä asetettava määräaika, jonka kuluessa näin on meneteltävä.

Jollei korjausta ole tapahtunut asetetussa määräajassa taikka jos ohjeissa mainittua toimintaa ei ole lopetettu tai jos se on uudistettu asetetun määräajan jälkeen, tuotevalvontakeskus tai lääninhallitus voi asettaa tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että vaadittu toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella sen mukaan kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

49 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet

Jos alkoholijuomaa mainostetaan tai harjoitetaan muuta 33 §:n vastaista markkinointi- tai myyninedistämistoimintaa, tuotevalvontakeskus tai lääninhallitus voi kieltää tämän toimen tilaajaa tai toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista toimintaa.

Tuotevalvontakeskus voi kieltää alkoholijuoman luovuttamisen markkinoille tai korvauksetta velvoittaa poistamaan alkoholi-

tettua lupaa.

Tämän pykälän nojalla toiselta viranomaiselta saatuun tietoon sovelletaan, mitä 45 §:n 1 momentissa säädetään salassapitovelvollisuudesta.

48 §

Ohjeiden antaminen sekä uhkasakko ja teettäminen

Jos alkoholijuoman mainontakiellon tai muun 33 §:ssä tarkoitetun markkinointi- tai myyninedistämistoimintaa koskevan säännöksen noudattamisen valvontaa suoritettaessa tai muuten havaitaan epäkohtia taikka säännösten tai määräysten vastaista toimintaa, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* tai *aluehallintoviraston* tulee antaa asianmukaiset ohjeet epäkohtien poistamiseksi taikka virheellisen toiminnan lopettamiseksi sekä asetettava määräaika, jonka kuluessa näin on meneteltävä.

Jollei korjausta ole tapahtunut asetetussa määräajassa taikka jos ohjeissa mainittua toimintaa ei ole lopetettu tai jos se on uudistettu asetetun määräajan jälkeen, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto* voi asettaa tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että vaadittu toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella sen mukaan kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

49 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja turvaamistoimet

Jos alkoholijuomaa mainostetaan tai harjoitetaan muuta 33 §:n vastaista markkinointi- tai myyninedistämistoimintaa, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* tai *aluehallintovirasto* voi kieltää tämän toimen tilaajaa tai toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista toimintaa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää alkoholijuoman luovuttamisen markkinoille tai korvauksetta velvoit-

juoman markkinoilta, jos tuote tai sen esittely ovat siitä annettujen säännösten ja määräysten vastaisia tai jos juoman laatua tai siitä mahdollisesti aiheutuvia terveydellisiä haittoja ja vaaroja ei ole asianmukaisesti valvottu tai jos kielto on muutoin perusteltua ihmisten terveyden suojelemiseksi.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitetun säännösten ja määräysten vastaisen tai terveydelle haitallisen menettelyn jatkaminen tai toistaminen on menettelyn laajuuden tai merkityksen johdosta tarpeen kiireellisesti estää, tuotevalvontakeskus voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä tarkoittavan kiellon. Väliaikaista kieltoa koskeva määräys tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

taa poistamaan alkoholijuoman markkinoilta, jos tuote tai sen esittely ovat siitä annettujen säännösten ja määräysten vastaisia tai jos juoman laatua tai siitä mahdollisesti aiheutuvia terveydellisiä haittoja ja vaaroja ei ole asianmukaisesti valvottu tai jos kielto on muutoin perusteltua ihmisten terveyden suojelemiseksi.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitetun säännösten ja määräysten vastaisen tai terveydelle haitallisen menettelyn jatkaminen tai toistaminen on menettelyn laajuuden tai merkityksen johdosta tarpeen kiireellisesti estää, *Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto* voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä tarkoittavan kiellon. Väliaikaista kieltoa koskeva määräys tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

50 §

Oikaisu sekä uhkasakko ja teettäminen

Tuotevalvontakeskus voi 49 §:n 1 ja 2 momentissa tai lääninhallitus 49 §:n 1 momentissa säädetystä kiellosta päättäessään velvoittaa kiellon saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja määrättyllä tavalla oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena.

Tuotevalvontakeskus tai lääninhallitus voi tehostaa tämän lain säännösten perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella sen mukaan kuin uhkasakkolaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

50 §

Oikaisu sekä uhkasakko ja teettäminen

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto voi 49 §:n 1 ja 2 momentissa tai *aluehallintovirasto* 49 §:n 1 momentissa säädetystä kiellosta päättäessään velvoittaa kiellon saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja määrättyllä tavalla oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi tehostaa tämän lain säännösten perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella sen mukaan kuin uhkasakkolaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

51 §

Muutoksenhaku tuotevalvontakeskuksen, lääninhallituksen ja alkoholiyhtiön päätökseen

Tuotevalvontakeskuksen ja lääninhallituksen päätökseen, johon ei 52 §:ssä ole säädetty valituskieltoa, haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Myös tuotevalvontakeskuksella ja lääninhallituksella siinä tapauksessa, että lääninhallitus on ratkaissut muutoksenhaun kohteena olevan asian, on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden muutoksenhaun johdosta tekemään päätökseen.

Tuotevalvontakeskuksen ja lääninhallituksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Alkoholiyhtiön päätökseen alkoholijuomien ottamisesta vähittäismyyntiin, niiden poistamisesta vähittäismyynnistä sekä vähittäismyynnin hinnoitteluperusteista haetaan muutosta tuotevalvontakeskukselta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

52 §

Valituskielto kielloista ja turvaamistoimenpiteistä

Tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituksen antamaan 48–50 §:ssä tarkoitettuun kieltopäätökseen tai väliaikaista kieltoa koskevaan määräykseen taikka niiden asettamaan uhkasakkoon tai teettämisuhaan ei saa valittamalla hakea muutosta.

Se, jolle tuotevalvontakeskus tai lääninhallitus on antanut 1 momentissa tarkoitettua kieltopäätökseen tai väliaikaista kieltoa koskevan määräyksen taikka asettanut 48 ja 50 §:ssä tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tai määräyksen tiedoksisaamisesta.

Tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituk-

51 §

Muutoksenhaku Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston, aluehallintoviraston ja alkoholiyhtiön päätökseen

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätökseen, johon ei 52 §:ssä ole säädetty valituskieltoa, haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Myös Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla siinä tapauksessa, että aluehallintovirasto on ratkaissut muutoksenhaun kohteena olevan asian, on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeuden muutoksenhaun johdosta tekemään päätökseen.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Alkoholiyhtiön päätökseen alkoholijuomien ottamisesta vähittäismyyntiin, niiden poistamisesta vähittäismyynnistä sekä vähittäismyynnin hinnoitteluperusteista haetaan muutosta Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

52 §

Valituskielto kielloista ja turvaamistoimenpiteistä

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan 48–50 §:ssä tarkoitettuun kieltopäätökseen tai väliaikaista kieltoa koskevaan määräykseen taikka niiden asettamaan uhkasakkoon tai teettämisuhaan ei saa valittamalla hakea muutosta.

Se, jolle Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on antanut 1 momentissa tarkoitettua kieltopäätökseen tai väliaikaista kieltoa koskevan määräyksen taikka asettanut 48 ja 50 §:ssä tarkoitettua uhkasakon tai teettämisuhan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tai määräyksen tiedoksisaamisesta.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston

sen 1 momentissa tarkoitettussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus.

55 §

Maksut

Tuotevalvontakeskus ja lääninhallitus perivät maksuja tässä laissa tarkoitetuista lupapäätöksistä ja muista tämän lain nojalla annetuista viranomaisen päätöksistä sekä tässä laissa tarkoitettua valvonnasta sen mukaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/92) säädetään kuitenkin siten, että tässä laissa tarkoitettua lupaa edellyttävän toiminnan valvonnasta peritään vuotuinen maksu luvan haltijoilta.

viraston tai aluehallintoviraston 1 momentissa tarkoitettussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus.

55 §

Maksut

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto perivät maksuja tässä laissa tarkoitetuista lupapäätöksistä ja muista tämän lain nojalla annetuista viranomaisen päätöksistä sekä tässä laissa tarkoitettua valvonnasta sen mukaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään kuitenkin siten, että tässä laissa tarkoitettua lupaa edellyttävän toiminnan valvonnasta peritään vuotuinen maksu luvan haltijoilta.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

173.**Laki****ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 84 §:n 2 momentin kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Tällä lailla kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 84 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 525/2008.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

174.

Laki**yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta 9 päivänä elokuuta 1996 annetun lain (603/1996) 5 §:n 1,2 ja 5 momentti sekä 7, 7 a, 7 b, 8, 10–12, 16–18, 20 ja 21 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 1, 2 ja 5 momentti laissa 691/2005 sekä 7, 7 a, 7 b, 8, 11, 12, 16 ja 17 § laissa 671/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Lupa ympärivuorokautiseen toimintaan**Lupa ympärivuorokautiseen toimintaan*

Yksityisen palvelujen tuottajan, joka jatkuvasti liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla antaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on saatava lääninhallituksen lupa ennen toiminnan aloittamista ja olennaista muuttamista. Luvasta tulee ilmetä palvelujen tuottajan palveluala ja toiminnan laajuus. Lupa voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava lääninhallitukselle.

Lupa myönnetään kirjallisen ja allekirjoitetun hakemuksen perusteella palvelujen tuottajalle, joka täyttää 3 §:ssä säädetyt edellytykset. Lupahakemus tehdään sille lääninhallitukselle, jonka alueella palveluja annetaan.

 Lääninhallituksen on suoritettava tarkastus ympärivuorokautista palvelutoimintaa harjoittavassa yksityisessä toimintayksikössä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on saanut toiminnan aloittamista tai muuttamista koskevan lupahakemuksen.

Yksityisen palvelujen tuottajan, joka jatkuvasti liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla antaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on saatava *aluehallintoviraston* lupa ennen toiminnan aloittamista ja olennaista muuttamista. Luvasta tulee ilmetä palvelujen tuottajan palveluala ja toiminnan laajuus. Lupa voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava *aluehallintovirastolle*.

Lupa myönnetään kirjallisen ja allekirjoitetun hakemuksen perusteella palvelujen tuottajalle, joka täyttää 3 §:ssä säädetyt edellytykset. Lupahakemus tehdään sille *aluehallintovirastolle*, jonka *toimialueella* palveluja annetaan.

Aluehallintoviraston on suoritettava tarkastus ympärivuorokautista palvelutoimintaa harjoittavassa yksityisessä toimintayksikössä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on saanut toiminnan aloittamista tai muuttamista koskevan lupahakemuksen.
 -----

7 §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista sekä, siten kuin yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, rekisteri terveydenhuollon yksityisistä palvelujen tuottajista ja terveydenhuollon itsenäisistä ammatinharjoittajista. Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Lääninhallitukset tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 5 §:n 3 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot sekä:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;
- 2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot;
- 3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Kunnan on ilmoitettava lääninhallitukselle tiedot rekisterinpitoa varten.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset saavat käyttää rekisterien tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Lääninhallitus vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien luovutusten lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin perusteella rekisteriin tallettavista tiedoista.

Sosiaalipalvelujen tuottajana toimivaa hen-

7 §

Yksityisten palvelujen antajien rekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirastot* pitävät yhdessä valtakunnallista tietojärjestelmää (*yksityisten palvelujen antajien rekisteri*) tässä laissa tarkoitettujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä sekä toiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Tietojärjestelmään kuuluvat erillisinä osina rekisteri yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista sekä, siten kuin yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) säädetään, rekisteri terveydenhuollon yksityisistä palvelujen tuottajista ja terveydenhuollon itsenäisistä ammatinharjoittajista. Tietojärjestelmän toimivuudesta vastaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

Aluehallintovirastot tallettavat yksityisten palvelujen antajien rekisteriin 5 §:n 3 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot sekä:

- 1) tiedot toiminnan muutoksista;
- 2) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista, tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot;
- 3) muut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Kunnan on ilmoitettava *aluehallintovirastolle* tiedot rekisterinpitoa varten.

Vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirastot* saavat käyttää rekisterien tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. *Aluehallintovirasto* vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja toimivaltaansa kuuluvien luovutusten lainmukaisuudesta. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tässä laissa säädetyn lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentin perusteella rekisteriin tallettavista tiedoista.

Sosiaalipalvelujen tuottajana toimivaa hen-

kilöä, sosiaalipalvelujen vastuuhenkilöä sekä rekisterinpidosta vastaavaa henkilöä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty on lopettanut toimintansa sosiaalipalvelujen tuottajana tai vastuuhenkilönä.

7 a §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitukset saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä sosiaalihuollon palvelujen tuottajista; sekä

2) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 5 ja 6 §:n mukaisista palvelujen tuottajista sekä 10 §:n tarkoittamista toimintakertomuksista.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän viranomaisen on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojaamisesta huolehditaan asianmukaisesti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi julkistaa ja luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä yksityisten palvelujen antajien rekisteristä yksityisten sosiaalipalvelujen antajan nimen tai toiminimen, palvelualan sekä kaikkien toimintayksiköiden ja toimipisteiden osoitteet ja yhteystiedot. Muista kuin itsenäisistä ammattinharjoittajista saa julkisessa tietoverkossa olla myös muita yritystoimintaa koskevia julkisia tietoja. Itsenäinen ammattinharjoittaja voi kuitenkin kieltää itseään koskevien osoitteiden ja yhteystietojen julkaisemisen.

Muuhun kuin julkisessa tietoverkossa tahtuvaan julkisten henkilötietojen luovutukseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään. Palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammattinharjoittajan ilmoitettua toiminnan lopettamisesta saa niitä kos-

kilöä, sosiaalipalvelujen vastuuhenkilöä sekä rekisterinpidosta vastaavaa henkilöä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteriin merkitty on lopettanut toimintansa sosiaalipalvelujen tuottajana tai vastuuhenkilönä.

7 a §

Tietojen luovuttaminen yksityisten palvelujen antajien rekisteristä ja niiden julkisuus

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot saavat luovuttaa yksityisten palvelujen antajien rekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutus-, eläke- ja vammaisuuksia myönnettäessä tarvittavat tiedot yksityisistä sosiaalihuollon palvelujen tuottajista; sekä

2) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle tilastointia varten tarvittavat tiedot 5 ja 6 §:n mukaisista palvelujen tuottajista sekä 10 §:n tarkoittamista toimintakertomuksista.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän viranomaisen on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojaamisesta huolehditaan asianmukaisesti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi lisäksi julkistaa ja luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä yksityisten palvelujen antajien rekisteristä yksityisten sosiaalipalvelujen antajan nimen tai toiminimen, palvelualan sekä kaikkien toimintayksiköiden ja toimipisteiden osoitteet ja yhteystiedot. Muista kuin itsenäisistä ammattinharjoittajista saa julkisessa tietoverkossa olla myös muita yritystoimintaa koskevia julkisia tietoja. Itsenäinen ammattinharjoittaja voi kuitenkin kieltää itseään koskevien osoitteiden ja yhteystietojen julkaisemisen.

Muuhun kuin julkisessa tietoverkossa tahtuvaan julkisten henkilötietojen luovutukseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään. Palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammattinharjoittajan ilmoitettua toiminnan lopettamisesta saa niitä kos-

kevia tietoja julkaista ja luovuttaa julkisessa tietoverkossa enintään 12 kuukauden ajan siitä, kun lopettamisilmoitus saapui lääninhallitukseen.

kevia tietoja julkaista ja luovuttaa julkisessa tietoverkossa enintään 12 kuukauden ajan siitä, kun lopettamisilmoitus saapui *aluehallintovirastoon*.

7 b §

Maksut

Lupa sosiaalipalvelujen tuottamiseksi ja 6 §:ssä tarkoitettua toimintaa koskevan ilmoituksen rekisteröinti on maksullinen. Lisäksi 5 §:ssä tarkoitettun luvan saaneelta palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. Maksuista säädetään tarkemmin ministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. Lääninhallitus voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Lääninhallitusten tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujen antajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettulla ministeriön asetuksella.

8 §

Valvontaviranomaiset

Tähän lakiin perustuvan toiminnan yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen valvonta kuuluu asianomaiselle lääninhallitukselle sekä sille kunnalle, jossa palveluja annetaan. Kunnassa valvontaviranomaisena toimii sosiaalihuollosta vastaava toimielin tai sen määräämä viranhaltija.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena lääninhallitusten toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi palvelujen valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja

7 b §

Maksut

Lupa sosiaalipalvelujen tuottamiseksi ja 6 §:ssä tarkoitettua toimintaa koskevan ilmoituksen rekisteröinti on maksullinen. Lisäksi 5 §:ssä tarkoitettun luvan saaneelta palvelujen tuottajalta voidaan periä vuosimaksu. Maksuista säädetään tarkemmin ministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla maksuista säädetään. *Aluehallintovirasto* voi antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisesta.

Aluehallintovirastojen tulee suorittaa 1 momentin mukaisista vuosimaksuista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle osuus, joka kattaa yksityisten palvelujen antajien rekisterin ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle suoritettavasta osuudesta säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettulla ministeriön asetuksella.

8 §

Valvontaviranomaiset

Tähän lakiin perustuvan toiminnan yleinen ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen valvonta kuuluu asianomaiselle *aluehallintovirastolle* sekä sille kunnalle, jossa palveluja annetaan. Kunnassa valvontaviranomaisena toimii sosiaalihuollosta vastaava toimielin tai sen määräämä viranhaltija.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena *aluehallintovirastojen* toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi palvelujen valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja

terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo palveluja erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) useaa lääniä tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita lääninhallitus on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallitusten tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan *tarvittaessa* säätää valtioneuvoston asetuksella.

terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo palveluja erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

2) *usean aluehallintoviraston toimialuetta* tai koko maata koskevat asiat;

3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä

4) asiat, joita *aluehallintovirasto* on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintovirastojen* tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Toimintakertomus

Luvan saaneen yksityisen palvelujen tuottajan on vuosittain annettava toiminnastaan kertomus lääninhallitukselle.

Toimintakertomuksessa on ilmoitettava henkilöstössä, toimitiloissa ja toiminnassa tapahtuneet muutokset.

11 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla, lääninhallituksilla ja kunnilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada tehtävänsä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset sosiaalipalvelujen tuottajilta.

12 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja lääninhallitus voivat tarkastaa palvelujen tuottajan tässä laissa tarkoitetun toimin-

10 §

Toimintakertomus

Luvan saaneen yksityisen palvelujen tuottajan on vuosittain annettava toiminnastaan kertomus *aluehallintovirastolle*.

Toimintakertomuksessa on ilmoitettava henkilöstössä, toimitiloissa ja toiminnassa tapahtuneet muutokset.

11 §

Tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla, *aluehallintovirastoilla* ja kunnilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä ja maksutta saada tehtävänsä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset sosiaalipalvelujen tuottajilta.

12 §

Tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja *aluehallintovirasto* voivat tarkastaa palvelujen tuottajan tässä laissa tarkoitetun

nan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi perustellusta syystä määrätä lääninhallituksen tekemään tarkastuksen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi lisäksi pyytää kunnan sosiaalihuollosta vastaavaa toimielintä perustellusta syystä tarkastamaan toimintayksikön. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimipaikan tiloihin. Tarkastuksessa on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tarkastuksen toimittamiseksi. Lisäksi tarkastajalle on salassapitosäännösten estämättä annettava maksutta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömistä asiakirjoista. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Tarkastajan apuna voi olla tarkastuksen toteuttamiseksi tarpeellisia asiantuntijoita.

Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa.

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista asianomaiselle lääninhallitukselle.

16 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos yksityinen sosiaalipalvelujen tuottaja ei ole täyttänyt ilmoitus- tai luvanhakuvelvollisuuttaan tai jos sosiaalipalvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö

toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi perustellusta syystä määrätä *aluehallintoviraston* tekemään tarkastuksen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi lisäksi pyytää kunnan sosiaalihuollosta vastaavaa toimielintä perustellusta syystä tarkastamaan toimintayksikön. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin toimipaikan tiloihin. Tarkastuksessa on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tarkastuksen toimittamiseksi. Lisäksi tarkastajalle on salassapitosäännösten estämättä annettava maksutta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi välttämättömistä asiakirjoista. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Tarkastajan apuna voi olla tarkastuksen toteuttamiseksi tarpeellisia asiantuntijoita.

Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa.

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista asianomaiselle *aluehallintovirastolle*.

16 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos yksityinen sosiaalipalvelujen tuottaja ei ole täyttänyt ilmoitus- tai luvanhakuvelvollisuuttaan tai jos sosiaalipalvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen

kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan noudattamaan I momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

17 §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, eikä asia anna aiheita muihin toimenpiteisiin, voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus antaa palvelujen tuottajalle tai sen sosiaalipalvelujen vastuuhenkilölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai lääninhallituksen antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan noudattamaan I momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja *aluehallintoviraston* päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) eikä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (1505/1994) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkelaitos. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa taikka terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkelaitokselle.

17 §

Huomautus ja huomion kiinnittäminen

Jos yksityisten sosiaalipalvelujen ohjauksen tai valvonnan yhteydessä todetaan, että palvelujen tuottaja on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, eikä asia anna aiheita muihin toimenpiteisiin, voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai *aluehallintovirasto* antaa palvelujen tuottajalle tai sen sosiaalipalvelujen vastuuhenkilölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai *aluehallintoviraston* antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

18 §

Luvan peruuttaminen

Lääninhallitus voi peruuttaa ympärivuorokautiseen sosiaalipalvelujen antamiseen myöntämänsä luvan, jos toiminnassa on olennaisesti rikottu tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

20 §

Muutoksenhaku

Lääninhallituksen päätökseen haetaan muutosta lääninoikeudelta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lääninoikeuden päätökseen haetaan muutosta muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (154/50) mukaisesti korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Lääninhallituksen 16 §:n 2 momentin nojalla tekemästä uhkasakon asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

21 §

Täytäntöönpano

Lääninhallituksen antama toiminnan keskeyttämistä tai luvan peruuttamista samoin kuin toimintayksikön tai sen osan sekä laitteen käytön kieltämistä koskeva päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakkaiden turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

18 §

Luvan peruuttaminen

Aluehallintovirasto voi peruuttaa ympärivuorokautiseen sosiaalipalvelujen antamiseen myöntämänsä luvan, jos toiminnassa on olennaisesti rikottu tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

20 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta *hallinto-oikeudelta* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *Hallinto-oikeuden* päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta *siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.*

21 §

Täytäntöönpano

Aluehallintoviraston antama toiminnan keskeyttämistä tai luvan peruuttamista samoin kuin toimintayksikön tai sen osan sekä laitteen käytön kieltämistä koskeva päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on asiakkaiden turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

175.

Laki**toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1412/1997) 5 a–5 c §, 5 d §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti ja 24 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 a ja 5 c § sekä 5 d §:n 3 momentti laissa 1218/2005, 5 b § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1202/2007 sekä 24 § osaksi mainitussa laissa 1218/2005 ja laissa 952/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 a §

5 a §

*Valtionosuus perustoimeentulotuen kustannuksista**Valtionosuus perustoimeentulotuen kustannuksista*

Kunnalle suoritetaan valtionosuutta 7 §:ssä tarkoitetun perustoimeentulotuen rahoittamiseen. Valtionosuuden määrä on 50 prosenttia kunnan perustoimeentulotuen kustannuksista. Kuntaan rinnastetaan Kainuun hallintokokeilusta annetussa laissa (343/2003) tarkoitettu maakunta.

Valtionosuutta koskevissa asioissa valtionapuviranomaisena toimii lääninhallitus.

Kunnalle suoritetaan valtionosuutta 7 §:ssä tarkoitetun perustoimeentulotuen rahoittamiseen. Valtionosuuden määrä on 50 prosenttia kunnan perustoimeentulotuen kustannuksista. Kuntaan rinnastetaan Kainuun hallintokokeilusta annetussa laissa (343/2003) tarkoitettu maakunta.

Valtionosuutta koskevissa asioissa valtionapuviranomaisena toimii *aluehallintovirasto*

5 b §

5 b §

*Valtionosuuden ennakkojen vahvistaminen, maksaminen ja tarkistaminen**Valtionosuuden ennakkojen vahvistaminen, maksaminen ja tarkistaminen*

Lääninhallituksen on vahvistettava kunnille kunakin varainhoitovuotena suoritettavien ennakkojen määrä hakemuksetta viimeistään tammikuun 10 päivänä.

Ennakon suuruus määräytyy kaksi vuotta ennen varainhoitovuotta alkaneena vuonna toteutuneiden perustoimeentulotuen kustannusten perusteella. Kuukausittainen ennako on 50 prosenttia mainittujen kustannusten kahdestoistaosasta.

Ennakot maksetaan kunnalle kuukausittain yhtä suurina erinä viimeistään kunkin kuukauden 11 päivänä. Ennakot maksetaan täysi-

Aluehallintoviraston on vahvistettava kunnille kunakin varainhoitovuotena suoritettavien ennakkojen määrä hakemuksetta viimeistään tammikuun 10 päivänä.

Ennakon suuruus määräytyy kaksi vuotta ennen varainhoitovuotta alkaneena vuonna toteutuneiden perustoimeentulotuen kustannusten perusteella. Kuukausittainen ennako on 50 prosenttia mainittujen kustannusten kahdestoistaosasta.

Ennakot maksetaan kunnalle kuukausittain yhtä suurina erinä viimeistään kunkin kuukauden 11 päivänä. Ennakot maksetaan täysi-

nä euroina.

Ennakkojen tarkistamista varten kunnan on vuosittain viimeistään elokuun 31 päivänä annettava lääninhallitukselle tiedot varainhoitovuoden kesäkuun loppuun mennessä aiheutuneista perustoimeentulotuen kustannuksista sekä arvio heinä-joulukuussa aiheutuvista perustoimeentulotuen kustannuksista. Lääninhallitus tarkistaa kunnan antaman selvityksen perusteella loppuvuoden ennakoja, jos arvio varainhoitovuoden perustoimeentulotuen kustannuksista poikkeaa vähintään 5 prosenttia 2 momentin mukaisten ennakkojen laskennassa käytetyistä kustannuksista. Ennakkoja tarkistetaan lokakuun alusta lukien siten, että ennakoiden vuotuinen yhteismäärä vastaa 50 prosenttia varainhoitovuoden arvioiduista perustoimeentulotuen kustannuksista.

5 c §

Valtionosuuden vahvistaminen

Perustoimeentulotuen kustannuksiin suoritettavan lopullisen valtionosuuden määrittämiseksi kunnan on toimitettava lääninhallitukselle selvitys perustoimeentulotuen toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 30 päivänä (*valtionosuusselvitys*). Kustannukset ilmoitetaan sen suuruisina kuin ne ovat perustoimeentulotukeen kohdistuvilla, varainhoitovuonna toimeentulotuen takaisinperinnässä kertyneillä erillä vähennettynä.

Lääninhallituksen on tehtävä kunnan antaman valtionosuusselvityksen perusteella päätös perustoimeentulotuen kustannuksiin suoritettavasta lopullisesta valtionosuudesta viimeistään kolmen kuukauden kuluttua selvityksen saapumisesta.

Valtionosuusselvitystä annettaessa perustoimeentulotuen kustannuksiin ei sisällytetä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) nojalla valtion kokonaan korvattavaa toimeentulotukea.

sinä euroina.

Ennakkojen tarkistamista varten kunnan on vuosittain viimeistään elokuun 31 päivänä annettava *aluehallintovirastolle* tiedot varainhoitovuoden kesäkuun loppuun mennessä aiheutuneista perustoimeentulotuen kustannuksista sekä arvio heinä-joulukuussa aiheutuvista perustoimeentulotuen kustannuksista. *Aluehallintovirasto* tarkistaa kunnan antaman selvityksen perusteella loppuvuoden ennakoja, jos arvio varainhoitovuoden perustoimeentulotuen kustannuksista poikkeaa vähintään 5 prosenttia 2 momentin mukaisten ennakkojen laskennassa käytetyistä kustannuksista. Ennakkoja tarkistetaan lokakuun alusta lukien siten, että ennakoiden vuotuinen yhteismäärä vastaa 50 prosenttia varainhoitovuoden arvioiduista perustoimeentulotuen kustannuksista.

5 c §

Valtionosuuden vahvistaminen

Perustoimeentulotuen kustannuksiin suoritettavan lopullisen valtionosuuden määrittämiseksi kunnan on toimitettava *aluehallintovirastolle* selvitys perustoimeentulotuen toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden huhtikuun 30 päivänä (*valtionosuusselvitys*). Kustannukset ilmoitetaan sen suuruisina kuin ne ovat perustoimeentulotukeen kohdistuvilla, varainhoitovuonna toimeentulotuen takaisinperinnässä kertyneillä erillä vähennettynä.

Aluehallintoviraston on tehtävä kunnan antaman valtionosuusselvityksen perusteella päätös perustoimeentulotuen kustannuksiin suoritettavasta lopullisesta valtionosuudesta viimeistään kolmen kuukauden kuluttua selvityksen saapumisesta.

Valtionosuusselvitystä annettaessa perustoimeentulotuen kustannuksiin ei sisällytetä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) nojalla valtion kokonaan korvattavaa toimeentulotukea.

5 d §

Loppuerän suorittaminen ja valtionosuuden takaisinperintä

Edellä 2 momentissa säädetystä riippumatta lääninhallitus voi velvoittaa kunnan palauttamaan liikaa saamansa valtionosuuden määrän, jos se on huomattava. Jos palautettava määrää ei makseta viimeistään lääninhallituksen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

5 d §

Loppuerän suorittaminen ja valtionosuuden takaisinperintä

Edellä 2 momentissa säädetystä riippumatta *aluehallintovirasto* voi velvoittaa kunnan palauttamaan liikaa saamansa valtionosuuden määrän, jos se on huomattava. Jos palautettava määrää ei makseta viimeistään *aluehallintoviraston* asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

22 §

Takaisinperinnästä päättäminen

Hakemus toimeentulotuen takaisinperinnästä on tehtävä lääninoikeudelle 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kolmen vuoden ja 20 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viiden vuoden kuluessa siitä, kun tuki on maksettu.

22 §

Takaisinperinnästä päättäminen

Hakemus toimeentulotuen takaisinperinnästä on tehtävä *hallinto-oikeudelle* 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kolmen vuoden ja 20 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viiden vuoden kuluessa siitä, kun tuki on maksettu.

24 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta tässä laissa tarkoitetuissa asioissa on voimassa, mitä sosiaalihuoltolain 7 luvussa säädetään.

Valtionosuuden vahvistamista tai takaisinperintää 5 a–5 d §:n nojalla koskevaan lääninhallituksen päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Jos kunta on tyytymätön päätökseen, joka koskee valtionosuuden vahvistamista tai takaisinperintää 5 a–5 d §:n nojalla, sillä on oikeus 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä lääninhallitukselle kirjallinen vaatimus päätöksen oikaisemisesta. Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto- oi-

24 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta tässä laissa tarkoitetuissa asioissa *säädetään sosiaalihuoltolain 7 luvussa*.

Valtionosuuden vahvistamista tai takaisinperintää 5 a–5 d §:n nojalla koskevaan *aluehallintoviraston* päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Jos kunta on tyytymätön päätökseen, joka koskee valtionosuuden vahvistamista tai takaisinperintää 5 a–5 d §:n nojalla, sillä on oikeus 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä *aluehallintovirastolle* kirjallinen vaatimus päätöksen oikaisemisesta. Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto- oi-

keuteen niin kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. keuteen niin kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

176.

Laki

lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lääketieteellisestä tutkimuksesta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (488/1999) 20 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 §

20 §

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisuus

Eettisen toimikunnan perustamisesta, kokoonpanosta ja sen muuttumisesta, toimikunnan yhteystiedoista sekä toimikunnan lakauttamisesta on sairaanhoitopiirin tehtävä ilmoitus lääninhallitukselle, joka pitää näiden ilmoitusten perusteella rekisteriä eettisistä toimikunnista alueellaan.

Eettisen toimikunnan perustamisesta, kokoonpanosta ja sen muuttumisesta, toimikunnan yhteystiedoista sekä toimikunnan lakauttamisesta on sairaanhoitopiirin tehtävä ilmoitus *aluehallintovirastolle*, joka pitää näiden ilmoitusten perusteella rekisteriä eettisistä toimikunnista *toimialueellaan*.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

177.

Laki

syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä 17 päivänä elokuuta 2001 annetun lain (717/2001) 3 ja 6 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Tietojen toimittaminen keskusrekisteriin ja rekisterinpitäjä

Tietojen toimittaminen keskusrekisteriin ja rekisterinpitäjä

Edellä 2 §:ssä tarkoitetun luettelon sisältämät vuosittaiset tiedot työnantajan on ministeriön julkaisemalla lomakkeella tai muulla vastaavalla tavalla toimitettava seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä tai, jos työnantaja sitä ennen lopettaa toimintansa, toiminnan loppuessa asianomaiselle työsuojelun piiriviranomaiselle. Työsuojelun piiriviranomainen toimittaa tiedot edelleen ministeriön pitämään ASA-rekisteriin. Piiriviranomainen voi tallettaa itselleen valvontatehtävänsä varten työnantajan lähettämän luettelon tiedot lukuun ottamatta 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja henkilötietoja.

Ministeriö voi antaa ASA-rekisterin ylläpitämisen Työterveyslaitokselle. Ministeriö valvoo rekisterin ylläpitoa ja sillä on oikeus antaa tarkempia määräyksiä rekisteriin liittyvistä asioista.

Edellä 2 §:ssä tarkoitetun luettelon sisältämät vuosittaiset tiedot työnantajan on ministeriön julkaisemalla lomakkeella tai muulla vastaavalla tavalla toimitettava seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä tai, jos työnantaja sitä ennen lopettaa toimintansa, toiminnan loppuessa asianomaiselle *aluehallintovirastolle*. *Aluehallintovirasto* toimittaa tiedot edelleen ministeriön pitämään ASA-rekisteriin. *Aluehallintovirasto* voi tallettaa itselleen valvontatehtävänsä varten työnantajan lähettämän luettelon tiedot lukuun ottamatta 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja henkilötietoja.

Ministeriö voi antaa ASA-rekisterin ylläpitämisen Työterveyslaitokselle. Ministeriö valvoo rekisterin ylläpitoa ja sillä on oikeus antaa tarkempia määräyksiä rekisteriin liittyvistä asioista.

6 §

6 §

Valvonta

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo työnantajaan kohdistuvien velvollisuuksien osalta asianomainen työsuojelun piiriviranomainen.

Tämän lain noudattamista valvoo työnantajaan kohdistuvien velvollisuuksien osalta asianomainen *aluehallintovirasto*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

178.

Laki**sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta 13 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1230/2001) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen kunnat ja kuntayhtymät yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten, maakunnan liittojen, lääninhallitusten, järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla toimivien eri tahojen kanssa.

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen kunnat ja kuntayhtymät yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten, maakunnan liittojen, *aluehallintovirastojen*, järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla toimivien eri tahojen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

179.

Laki**työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2001 annetun työterveyshuoltolain (1383/2001) 24 §, sel-
 laisena kuin se on osaksi laeissa 1255/2005 ja 51/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

24 §

24 §

*Valvonta**Valvonta*

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan järjestettäväksi kuuluvan työterveyshuollon toteuttamisesta huolehtivien terveystieteiden, työterveys- huoltopalveluja tuottavien yksiköiden ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan sekä työterveyshuoltopalvelujen sisällön lääketieteellinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle, Terveystieteiden tutkimuskeskukselle ja lääninhallitukselle siten kuin siitä erikseen säädetään.

Työsuojeluviranomaisten on, sen mukaan kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa säädetään, valvottava, että työnantaja järjestää tässä laissa tai sen nojalla annetuissa sää- döksissä tarkoitetun työterveyshuollon.

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan velvollisuudeksi säädettyjen työ- terveyshuoltopalvelujen järjestämisen ja syn- tyy erimielisyyttä järjestämisvelvollisuuden sisällöstä, on työsuojeluviranomaisen ennen työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsu- ojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa tarkoi- tetun työnantajaa velvoittavan päätöksen te- kemistä pyydettävä lausunto Terveystieteiden tutkimuskeskukselta.

Edellä 14 §:ssä tarkoitetun toiminnan val- vonnasta säädetään erikseen.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan järjestettäväksi kuuluvan työterveyshuollon toteuttamisesta huolehtivien terveystieteiden, työterveys- huoltopalveluja tuottavien yksiköiden ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan sekä työterveyshuoltopalvelujen sisällön lääketieteellinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovi- rastolle* siten kuin siitä erikseen säädetään.

Työsuojeluviranomaisten on, sen mukaan kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään, valvottava, että työnan- taja järjestää tässä laissa tai sen nojalla anne- tuissa sääöksissä tarkoitetun työterveyshuol- lon.

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan velvollisuudeksi säädettyjen työ- terveyshuoltopalvelujen järjestämisen ja syn- tyy erimielisyyttä järjestämisvelvollisuuden sisällöstä, on työsuojeluviranomaisen ennen työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsu- ojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa tarkoi- tetun työnantajaa velvoittavan päätöksen te- kemistä pyydettävä lausunto *Sosiaali- ja ter- veystieteiden tutkimuskeskukselta*.

Edellä 14 §:ssä tarkoitetun toiminnan val- vonnasta säädetään erikseen.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

180.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 4 §, 2 luvun 3 ja 11 § sekä 13 §:n 3 momentti, 8 luvun 4 §:n 2 momentti sekä 11 luvun 2 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 § osaksi laissa 1053/2008 ja 2 luvun 11 § osaksi laissa 997/2008 sekä, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Lain toimeenpano

Työttömyysturvan toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena toimeentuloturvaan liittyvien asioiden osalta sosiaali- ja terveysministeriö ja työvoimapolitiittisten asioiden osalta työministeriö.

Tämän lain mukaiset toimeenpanotehtävät hoitaa työmarkkinatuen ja peruspäivärahan osalta Kansaneläkelaitos ja ansiopäivärahan osalta työttömyyskassalaissa tarkoitetut työttömyyskassat.

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvun 4 §:ssä säädetään. Lausuntokäytännön lainmukaisuutta ja yhdenmukaisuutta valvoo toimialueellaan työ- ja elinkeinokeskuksen määräämä työ- ja elinkeinokeskuksen virkamies (*työttömyysturva-asiamies*). Työ- ja elinkeinokeskus määrää lisäksi toimialueeltaan työttömyysturva-asiamiehen sijaisen. Työttömyysturva-asiamiehen sijaiseen sovel-

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Lain toimeenpano

Työttömyysturvan toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena toimeentuloturvaan liittyvien asioiden osalta sosiaali- ja terveysministeriö ja työvoimapolitiittisten asioiden osalta *työ- ja elinkeinoministeriö*.

Tämän lain mukaiset toimeenpanotehtävät hoitaa työmarkkinatuen ja peruspäivärahan osalta Kansaneläkelaitos ja ansiopäivärahan osalta työttömyyskassalaissa tarkoitetut työttömyyskassat.

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvun 4 §:ssä säädetään. Lausuntokäytännön lainmukaisuutta ja yhdenmukaisuutta valvoo toimialueellaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määräämä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* virkamies (*työttömyysturva-asiamies*). *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* määrää lisäksi toimialueeltaan työttömyysturva-asiamiehen sijaisen.

letaan, mitä muualla tässä laissa säädetään työttömyysturva-asiamiehestä.

Työttömyysturva-asiamiehen sijaiseen sovelletaan, mitä muualla tässä laissa säädetään työttömyysturva-asiamiehestä.

2 luku

Etuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset

3 §

Työmarkkinoillaolon esteet

Henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen, jos hän on estynyt olemasta työmarkkinoilla ulkomaanmatkan, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen taikka sairaalassa tapahtuvan hoidon tai muun tähän verrattavan laitoshoidon taikka muun näihin rinnastettavan syyn johdosta.

Henkilön on kuitenkin katsottava olevan työmarkkinoilla sellaisen työvoimatoimistolle etukäteen ilmoittamansa, satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajan, jona hän on tavoitettavissa ja kykenee kohtuullisessa ja tavanomaisessa ajassa ottamaan vastaan työtä tai koulutusta.

11 §

Työmarkkinoilta poissaolo

Työnhakijalla, joka on ollut välittömästi työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymistä edeltäneiden kuuden kuukauden aikana työmarkkinoilla vähemmän kuin kuusi viikkoa, eikä voi esittää pätevää syytä poissaololleen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien. Työnhakijan katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapolitiittisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa.

Henkilöllä on pätevä syy olla poissa työmarkkinoilta sairauden, laitoshoidon, kuntou-

2 luku

Etuuden saamisen työvoimapolitiittiset edellytykset

3 §

Työmarkkinoillaolon esteet

Henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen, jos hän on estynyt olemasta työmarkkinoilla ulkomaanmatkan, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen taikka sairaalassa tapahtuvan hoidon tai muun tähän verrattavan laitoshoidon taikka muun näihin rinnastettavan syyn johdosta.

Henkilön on kuitenkin katsottava olevan työmarkkinoilla sellaisen *työ- ja elinkeinotoimistolle* etukäteen ilmoittamansa, satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajan, jona hän on tavoitettavissa ja kykenee kohtuullisessa ja tavanomaisessa ajassa ottamaan vastaan työtä tai koulutusta.

11 §

Työmarkkinoilta poissaolo

Työnhakijalla, joka on ollut välittömästi työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymistä edeltäneiden kuuden kuukauden aikana työmarkkinoilla vähemmän kuin kuusi viikkoa, eikä voi esittää pätevää syytä poissaololleen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien. Työnhakijan katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapolitiittisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä työnhakijana *työ- ja elinkeinotoimistossa*.

Henkilöllä on pätevä syy olla poissa työmarkkinoilta sairauden, laitoshoidon, kuntou-

tuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen, opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, alle kouluikäisen lapsen hoidon, vammaisen tai vanhuksen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

13 §

Ammattitaitosuoja

Ammattitaitosuoja voidaan poistaa, jos työnhakijan työssäkäyntialueella ei työvoimaviranomaisen arvion mukaan ole kolmen ensimmäisen työttömyyskuukauden aikana osoitettavissa hänen ammattitaitonsa huomioon ottaen hänelle sopivaa työtä. Työvoimatoimiston on annettava tieto ammattitaitosuojan poistamisesta työnhakijalle. Jos työnhakija ei tällöin ota vastaan ammattitaitonsa huomioon ottaen sopivaa työtä muualta eikä myöskään muuta työtä työssäkäyntialueeltaan, katsotaan hänen kieltäytyneen työstä 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

tuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen, opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, alle kouluikäisen lapsen hoidon, vammaisen tai vanhuksen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

13 §

Ammattitaitosuoja

Ammattitaitosuoja voidaan poistaa, jos työnhakijan työssäkäyntialueella ei työvoimaviranomaisen arvion mukaan ole kolmen ensimmäisen työttömyyskuukauden aikana osoitettavissa hänen ammattitaitonsa huomioon ottaen hänelle sopivaa työtä. *Työ- ja elinkeinotoimiston* on annettava tieto ammattitaitosuojan poistamisesta työnhakijalle. Jos työnhakija ei tällöin ota vastaan ammattitaitonsa huomioon ottaen sopivaa työtä muualta eikä myöskään muuta työtä työssäkäyntialueeltaan, katsotaan hänen kieltäytyneen työstä 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

8 luku

Työmarkkinatuen erityiset työvoimapoliittiset rajoitukset

4 §

Odotusaika

Odotusaika täyttyy, kun työnhakija on työtömäksi työnhakijaksi rekisteröidyttäen ollut yhteensä viisi kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä, yrittäjänä tai työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa taikka työvoimapolitiittisessa toimenpiteessä.

8 luku

Työmarkkinatuen erityiset työvoimapoliittiset rajoitukset

4 §

Odotusaika

Odotusaika täyttyy, kun työnhakija on työtömäksi työnhakijaksi rekisteröidyttäen ollut yhteensä viisi kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä, yrittäjänä tai työttömänä työnhakijana *työ- ja elinkeinotoimistossa* taikka työvoimapolitiittisessa toimenpiteessä.

11 luku

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Jos etuuden saajan olosuhteissa tapahtuu *sellainen* muutos, joka saattaa vaikuttaa oikeuteen saada etuutta tai pienentää etuuden määrää, hänen tulee viipymättä ilmoittaa muutoksesta työttömyysetuuden maksajalle. Jäljempänä 4 §:ssä tarkoitettuja olosuhteita koskevasta muutoksesta etuuden saajan tulee viipymättä ilmoittaa työvoimatoimistolle.

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Jos etuuden saajan olosuhteissa tapahtuu muutos, joka saattaa vaikuttaa oikeuteen saada etuutta tai pienentää etuuden määrää, hänen tulee viipymättä ilmoittaa muutoksesta työttömyysetuuden maksajalle. Jäljempänä 4 §:ssä tarkoitettuja olosuhteita koskevasta muutoksesta etuuden saajan tulee viipymättä ilmoittaa *työ- ja elinkeinotoimistolle*.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.
Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.*

181.

Laki**kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (497/2003) 11 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

11 §

11 §

*Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunta**Kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunta*

Lääninhallitus asettaa kutakin sairaanhoitopiirin aluetta varten neljäksi vuodeksi kerrallaan kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunnan. Useampaa sairaanhoitopiiriä varten voi olla myös yhteinen toimikunta.

Lääninhallituksen tehtävänä on yhteensovittaa läänin alueen toimikuntien työtä.

Aluehallintovirasto asettaa kutakin sairaanhoitopiirin aluetta varten neljäksi vuodeksi kerrallaan kuntoutuksen asiakasyhteistyötoimikunnan. Useampaa sairaanhoitopiiriä varten voi olla myös yhteinen toimikunta.

Aluehallintoviraston tehtävänä on yhteensovittaa *toimialueensa* toimikuntien työtä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

182.

Laki**Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 18 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 902/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

18 §

*Kuntoutusraha lakisääteisen kuntoutuksen ajalta**Ehdotus*

18 §

Kuntoutusraha lakisääteisen kuntoutuksen ajalta

Päihdehuoltolain perusteella annetun yksilökohtaisen laitospuotoisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa myönnetään edellyttäen, että kuntoutus perustuu sosiaalihuoltolain (710/1982) perusteella laadittuun huoltosuunnitelmaan tai päihdehuoltolain perusteella laadittuun kuntoutussuunnitelmaan, josta on käytävä ilmi, miten päihdekuntoutuksella pyritään vaikuttamaan päihdeongelman aiheuttamiin työ- ja ansiokykyongelmiin siten, että kuntoutus edistää vakuutetun työelämään tuloa, työelämässä pysymistä tai sinne palaamista. Päätös päihdehuoltolain perusteella annetun yksilökohtaisen kuntoutuksen ajalta maksettavasta kuntoutusrahasta tehdään enintään 75 arkipäiväksi kerrallaan. Uuden päätöksen tekeminen edellyttää aina uutta huolto- tai kuntoutussuunnitelmaa. Kuntoutusrahan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että kuntoutus toteutetaan Kansaneläkelaitoksen hyväksymässä päihdehuollon kuntoutuslaitoksessa. Päihdehuollon kuntoutuspalveluja antavalla kuntoutuslaitoksella tulee olla yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 4 §:ssä tarkoitettu *läänihallituksen* lupa terveydenhuollon palvelujen antamiseen tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain (603/1996) 5 §:ssä tarkoitettu *läänihallituksen* lupa ympärivuoro-

Päihdehuoltolain perusteella annetun yksilökohtaisen laitospuotoisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa myönnetään edellyttäen, että kuntoutus perustuu sosiaalihuoltolain (710/1982) perusteella laadittuun huoltosuunnitelmaan tai päihdehuoltolain perusteella laadittuun kuntoutussuunnitelmaan, josta on käytävä ilmi, miten päihdekuntoutuksella pyritään vaikuttamaan päihdeongelman aiheuttamiin työ- ja ansiokykyongelmiin siten, että kuntoutus edistää vakuutetun työelämään tuloa, työelämässä pysymistä tai sinne palaamista. Päätös päihdehuoltolain perusteella annetun yksilökohtaisen kuntoutuksen ajalta maksettavasta kuntoutusrahasta tehdään enintään 75 arkipäiväksi kerrallaan. Uuden päätöksen tekeminen edellyttää aina uutta huolto- tai kuntoutussuunnitelmaa. Kuntoutusrahan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että kuntoutus toteutetaan Kansaneläkelaitoksen hyväksymässä päihdehuollon kuntoutuslaitoksessa. Päihdehuollon kuntoutuspalveluja antavalla kuntoutuslaitoksella tulee olla yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 4 §:ssä tarkoitettu lupa terveydenhuollon palvelujen antamiseen tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain (603/1996) 5 §:ssä tarkoitettu lupa ympärivuorokautiseen sosiaalipalvelujen an-

kautiseen sosiaalipalvelujen antamiseen. Lisäksi kuntoutuslaitoksella tulee olla päihdekuntoutuksen kannalta asianmukaiset tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä edellytyksistä, joiden on täyttyävä, jotta päihdehuollon kuntoutuslaitos voidaan hyväksyä tässä momentissa tarkoitettuksi kuntoutuslaitokseksi.

tamiseen. Lisäksi kuntoutuslaitoksella tulee olla päihdekuntoutuksen kannalta asianmukaiset tilat ja laitteet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä edellytyksistä, joiden on täyttyävä, jotta päihdehuollon kuntoutuslaitos voidaan hyväksyä tässä momentissa tarkoitettuksi kuntoutuslaitokseksi.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

183.

Laki**rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1015/2005) 7, 8, 11 ja 12 §, 14 §:n 3 momentti, 20 §:n 2 momentti sekä 23 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

7 §

7 §

*Palvelujen järjestämisvelvollisuus**Palvelujen järjestämisvelvollisuus*

Lääninhallitus on velvollinen järjestämään sovittelutoiminnan siten, että palvelua on saatavissa asianmukaisesti toteutettuna läänin kaikissa osissa.

Aluehallintovirasto on velvollinen järjestämään sovittelutoiminnan siten, että palvelua on saatavissa asianmukaisesti toteutettuna *aluehallintoviraston toimialueen* kaikissa osissa.

8 §

8 §

*Palvelujen tuottaminen**Palvelujen tuottaminen*

Palvelut voidaan tuottaa siten, että lääninhallitus tekee:

1) kunnan kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimeksiantosopimuksen, jolla kunta sitoutuu huolehtimaan palvelun tuottamisesta omalla alueellaan tai sen lisäksi muidenkin kuntien tai niiden osien alueella siten kuin 9 §:n mukaan sovitaan; tai

2) muun julkisen tai yksityisen palveluntuottajan kanssa sopimuksen, jolla palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan palvelun tuottamisesta 9 §:n mukaisesti sovitulla alueella.

Jollei palveluja saada jollakin alueella tuotetuksi 1 momentin mukaisesti, lääninhallituksen tulee tuottaa alueen palvelut palkkaamansa henkilöstön avulla tai muulla sopivaksi katsomallaan tavalla.

Palvelut voidaan tuottaa siten, että *aluehallintovirasto* tekee:

1) kunnan kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimeksiantosopimuksen, jolla kunta sitoutuu huolehtimaan palvelun tuottamisesta omalla alueellaan tai sen lisäksi muidenkin kuntien tai niiden osien alueella siten kuin 9 §:n mukaan sovitaan; tai

2) muun julkisen tai yksityisen palveluntuottajan kanssa sopimuksen, jolla palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan palvelun tuottamisesta 9 §:n mukaisesti sovitulla alueella.

Jollei palveluja saada jollakin alueella tuotetuksi 1 momentin mukaisesti, *aluehallintoviraston* tulee tuottaa alueen palvelut palkkaamansa henkilöstön avulla tai muulla sopivaksi katsomallaan tavalla.

11 §

Täydennyskoulutuksen järjestäminen

Lääninhallitusten tulee huolehtia sovittelutoimintaan osallistuvilla henkilöillä tarkoitettua täydennyskoulutuksen järjestämisestä valtakunnallisesti ja alueellisesti.

12 §

Valtion varoista maksettava korvaus

Sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista. Valtion varoista maksettavan korvauksen yhteismäärä vahvistetaan vuosittain sellaiseksi, että se vastaa niitä kustannuksia, joiden arvioidaan keskimäärin aiheutuvan sovittelutoimistojen ylläpitämisestä, palvelujen asianmukaisesta tuottamisesta sekä sovittelutoimintaan osallistuvilla henkilöillä tarkoitettua koulutuksesta.

Korvauksen yhteismäärä jaetaan lääninhallitusten kesken käytettäväksi 1 momentissa tarkoitettuihin kustannuksiin. Jaon perusteina ovat läänin asukasluku, pinta-ala ja rikollisuustilanne.

Palveluntuottajalla on oikeus saada valtion varoista 1 momentissa tarkoitettujen kustannustensa korvaukseksi laskennallisin perustein maksettava korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy palveluntuottajan toimialueen asukasluvun, pinta-alan ja rikollisuustilanteen mukaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitettua korvauksen jakamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettua korvauksen määräytymisestä ja korvauksen maksamisesta lääninhallitukselle 8 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

14 §

Sovittelupaikka

Jollei sovittelutoimistojen välillä päästä yk-

11 §

Täydennyskoulutuksen järjestäminen

Aluehallintovirastojen tulee huolehtia sovittelutoimintaan osallistuvilla henkilöillä tarkoitettua täydennyskoulutuksen järjestämisestä valtakunnallisesti ja alueellisesti.

12 §

Valtion varoista maksettava korvaus

Sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista. Valtion varoista maksettavan korvauksen yhteismäärä vahvistetaan vuosittain sellaiseksi, että se vastaa niitä kustannuksia, joiden arvioidaan keskimäärin aiheutuvan sovittelutoimistojen ylläpitämisestä, palvelujen asianmukaisesta tuottamisesta sekä sovittelutoimintaan osallistuvilla henkilöillä tarkoitettua koulutuksesta.

Korvauksen yhteismäärä jaetaan *aluehallintovirastojen* kesken käytettäväksi 1 momentissa tarkoitettuihin kustannuksiin. Jaon perusteina ovat *aluehallintoviraston toimialueen* asukasluku, pinta-ala ja rikollisuustilanne.

Palveluntuottajalla on oikeus saada valtion varoista 1 momentissa tarkoitettujen kustannustensa korvaukseksi laskennallisin perustein maksettava korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy palveluntuottajan toimialueen asukasluvun, pinta-alan ja rikollisuustilanteen mukaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitettua korvauksen jakamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettua korvauksen määräytymisestä ja korvauksen maksamisesta *aluehallintovirastolle* 8 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

14 §

Sovittelupaikka

Jollei sovittelutoimistojen välillä päästä yk-

simielisyyteen siitä, mikä 1 momentissa tarkoitetuista toimistoista ottaa sovittelua koskevan aloitteen käsiteltäväkseen, aloitteen käsittely kuuluu lääninhallituksen määräämälle sovittelutoimistolle, jos sovittelutoimistot sijaitsevat saman läänin alueella. Jos sovittelutoimistot sijaitsevat eri läänien alueella, määräyksen antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

simielisyyteen siitä, mikä 1 momentissa tarkoitetuista toimistoista ottaa sovittelua koskevan aloitteen käsiteltäväkseen, aloitteen käsittely kuuluu *aluehallintoviraston* määräämälle sovittelutoimistolle, jos sovittelutoimistot sijaitsevat saman *aluehallintoviraston toimialueella*. Jos sovittelutoimistot sijaitsevat eri *aluehallintovirastojen toimialueilla*, määräyksen antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

20 §

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä säädetään, sovittelutoimisto päättää tiedon antamisesta sovitteluun liittyvästä asiakirjasta, joka on sovittelijan tai sovittelutoimiston hallussa. Sovittelutoimiston oikeudesta antaa lääninhallitukselle tieto salassa pidettävästä asiakirjasta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:ssä säädetään.

20 §

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä säädetään, sovittelutoimisto päättää tiedon antamisesta sovitteluun liittyvästä asiakirjasta, joka on sovittelijan tai sovittelutoimiston hallussa. Sovittelutoimiston oikeudesta antaa *aluehallintovirastolle* tieto salassa pidettävästä asiakirjasta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:ssä säädetään.

23 §

Muutoksenhaku

Lääninhallituksen tai sosiaali- ja terveysministeriön 14 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen sekä sovittelutoimiston 15 §:n 1 momentin, 18 §:n 2 momentin ja 19 §:n nojalla tekemään päätökseen haetaan valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

23 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston tai sosiaali- ja terveysministeriön 14 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen sekä sovittelutoimiston 15 §:n 1 momentin, 18 §:n 2 momentin ja 19 §:n nojalla tekemään päätökseen haetaan valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

184.

Laki**työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 20 päivänä tammikuuta 2006 annetun lain (44/2006) 2 §:n 1 kohta, 18, 44 ja 45 § sekä 46 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työsuojeluviranomaisella* sosiaali- ja terveysministeriön (*ministeriö*) alaisena piiriviranomaisena toimivaa työsuojelupiirin työsuojelutoimistoa; tuotteiden turvallisuuden valvontaa koskevassa 4 luvussa ja siihen liittyvässä menettelyssä työsuojeluviranomaisena toimii myös ministeriö;

Ehdotus

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työsuojeluviranomaisella aluehallintovirastoa sekä sosiaali- ja terveysministeriötä (ministeriö) sen hoitaessa tuotteiden turvallisuuden valvontaan liittyviä tehtäviä;*

18 §

Tuotteen luovuttamiskielto

Jos työsuojelupiirin työsuojelutoimisto on valvonnassaan havainnut, ettei markkinoille tai käyttöön tarkoitettu tuote ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai se on muuten omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilöille tai omaisuudelle, työsuojelutoimiston on tarpeelliselta osin siirrettävä asia ministeriön käsiteltäväksi.

Ministeriö voi kieltää tuotteen luovuttamisen markkinoille tai käyttöön, kunnes tuote on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Kiellon sijasta ministeriö voi määrätä rajoituksia tai ehtoja tuotteen luovuttamiselle. Jos on perusteltua syytä epäillä tuotetta vaatimusten vastaiseksi, ministeriö voi kieltää tuotteen luovutuksen, kunnes tuotteen vaatimusten mukaisuus on selvitetty.

18 §

Tuotteen luovuttamiskielto

Jos *aluehallintovirasto* on valvonnassaan havainnut, ettei markkinoille tai käyttöön tarkoitettu tuote ole säädettyjen vaatimusten mukainen tai se on muuten omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilöille tai omaisuudelle, *aluehallintoviraston* on tarpeelliselta osin siirrettävä asia ministeriön käsiteltäväksi.

Ministeriö voi kieltää tuotteen luovuttamisen markkinoille tai käyttöön, kunnes tuote on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Kiellon sijasta ministeriö voi määrätä rajoituksia tai ehtoja tuotteen luovuttamiselle. Jos on perusteltua syytä epäillä tuotetta vaatimusten vastaiseksi, ministeriö voi kieltää tuotteen luovutuksen, kunnes tuotteen vaatimusten mukaisuus on selvitetty.

Vaikka tuote on asianmukaisesti saatettu markkinoille tai käyttöön, ministeriö voi asettaa 2 momentissa tarkoitetun kiellon tai määrätä tuotetta koskevista luovuttamisen ehdoista tai rajoituksista, jos tuote on omiaan vaarantamaan henkilöiden tai omaisuuden turvallisuuden.

Tarkastaja voi, jos tuote käyttöön otettuna voi aiheuttaa välitöntä vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle, antaa 2 tai 3 momentissa tarkoitetun kiellon väliaikaisena. Tarkastajan on siirrettävä asia työsuojelupiiriin työsuojelutoimistolle, joka saattaa asian ministeriön käsiteltäväksi. Tarkastajan, työsuojelutoimiston ja ministeriön on toimittava asiassa kiireellisesti.

44 §

Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätöksestä

Työsuojelupiiriin työsuojelutoimiston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen ja ministeriön työsuojeluviranomaisena tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävä kiireellisenä.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään valituksen tekemiseen oikeutetuista, asianomainen työsuojeluvaltuutettu saa valittaa päätöksestä, jolla on myönnetty lupa poiketa työntekijän suojaksi säädetystä vaatimuksesta. Hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa myös valituksen kohteena olevan päätöksen tehnyt työsuojeluviranomainen.

Edellä 16 §:n 2 momentissa tarkoitetun väliaikaisen käyttökiellon ja 18 §:n 4 momentissa tarkoitetun väliaikaisen kiellon asettamiseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Muutoksenhausta työsuojelutoimiston antamaan päätökseen, joka koskee työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista

Vaikka tuote on asianmukaisesti saatettu markkinoille tai käyttöön, ministeriö voi asettaa 2 momentissa tarkoitetun kiellon tai määrätä tuotetta koskevista luovuttamisen ehdoista tai rajoituksista, jos tuote on omiaan vaarantamaan henkilöiden tai omaisuuden turvallisuuden.

Tarkastaja voi, jos tuote käyttöön otettuna voi aiheuttaa välitöntä vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle, antaa 2 tai 3 momentissa tarkoitetun kiellon väliaikaisena. Tarkastajan on siirrettävä asia *aluehallintovirastolle*, joka saattaa asian ministeriön käsiteltäväksi. Tarkastajan, *aluehallintoviraston* ja ministeriön on toimittava asiassa kiireellisesti.

44 §

Muutoksenhaku työsuojeluviranomaisen päätöksestä

Aluehallintoviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen ja ministeriön työsuojeluviranomaisena tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävä kiireellisenä.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään valituksen tekemiseen oikeutetuista, asianomainen työsuojeluvaltuutettu saa valittaa päätöksestä, jolla on myönnetty lupa poiketa työntekijän suojaksi säädetystä vaatimuksesta. Hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa myös valituksen kohteena olevan päätöksen tehnyt työsuojeluviranomainen.

Edellä 16 §:n 2 momentissa tarkoitetun väliaikaisen käyttökiellon ja 18 §:n 4 momentissa tarkoitetun väliaikaisen kiellon asettamiseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Muutoksenhausta *aluehallintoviraston* antamaan päätökseen, joka koskee työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista

annetun lain (400/2004) 9 §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia, säädetään mainitussa laissa.

annetun lain (400/2004) 9 §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia, säädetään mainitussa laissa.

45 §

Muistutus

Työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä työsuojelupiirin työsuojelutoimistolle kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu tämän lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen johdosta on tutkittava tehdyt valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvittämisestä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

45 §

Muistutus

Työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä *aluehallintovirastolle* kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu tämän lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen johdosta on tutkittava tehdyt valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvittämisestä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

46 §

Työtapaturmasta ja ammattitaudista ilmoittaminen

Jos lääkäri perustellusti epäilee ammattitautilaissa (1343/1988) tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus työsuojelupiirin työsuojelutoimistolle.

Työsuojelutoimiston tulee toimittaa 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tiedot työterveyslaitokselle työperäisten sairauksien rekisteriä varten.

46 §

Työtapaturmasta ja ammattitaudista ilmoittaminen

Jos lääkäri perustellusti epäilee ammattitautilaissa (1343/1988) tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus *aluehallintovirastolle*.

Aluehallintoviraston tulee toimittaa 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tiedot työterveyslaitokselle työperäisten sairauksien rekisteriä varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

185.

Laki**sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 9 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (159/2007) 20 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 §

20 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoidon ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tietosuojavaltuutettu, Terveydenhuollon oikeusturvakeskus sekä lääninhallitus alueellaan ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antajan, Kansaneläkelaitoksen ja Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuoja toteutuu. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt asiakastietoja, tulee asianomaisen palvelujen antajan sekä Kansaneläkelaitoksen omaaloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi palvelujen antajalla on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta omien potilasrekisteriensä lokitiedot.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä. Lisäksi jokaisella palvelujen antajalla, Kansaneläkelaitoksella ja Terveydenhuol-

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoidon ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tietosuojavaltuutettu, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* sekä *aluehallintovirasto toimialueellaan* ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti osaltaan tämän lain noudattamista.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antajan, Kansaneläkelaitoksen ja *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuoja toteutuu. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt asiakastietoja, tulee asianomaisen palvelujen antajan sekä Kansaneläkelaitoksen omaaloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi palvelujen antajalla on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta omien potilasrekisteriensä lokitiedot.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä. Lisäksi jokaisella palvelujen antajalla, Kansaneläkelaitoksella ja *Sosiaali- ja*

lon oikeusturvakeskuksella on oltava seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaaava.

terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oltava seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaaava.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

186.

Laki**lastensuojelulain 79 ja 80 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä huhtikuuta 2007 annetun lastensuojelulain (417/2007) 79 ja 80 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

79 §

79 §

Sijaishuollon valvonta

Sijaishuollon valvonta

Lapsen sijoittaneen kunnan tehtävänä on valvoa, että lapsen sijoitus perhehoitoon tai laitoshuoltoon toteutuu tämän lain mukaisesti ja lapsi saa sijoituksen aikana ne tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet, jotka sijoituskunnan on 16 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti järjestettävä.

Sijaishuoltopaikan toimintaa valvovat lisäksi sijoituskunta ja lääninhallitus. Valvontaa toteuttaessaan niiden tulee toimia yhteistyössä 1 momentissa mainitun sijoittajakunnan kanssa.

Jos lapsen sijoittanut kunta havaitsee sijaishuoltopaikan toiminnassa sellaisia epäkohtia tai puutteita, jotka voivat vaikuttaa sijoitettujen lasten hoitoon tai huolenpitoon, sen tulee salassapitovelvoitteiden estämättä ilmoittaa asiasta viipymättä 2 momentissa tarkoitetuille sijoituskunnalle ja lääninhallitukselle sekä tiedossaan oleville muille lapsia samaan sijaishuoltopaikkaan sijoittaneille kunnille.

Lapsen sijoittaneen kunnan tehtävänä on valvoa, että lapsen sijoitus perhehoitoon tai laitoshuoltoon toteutuu tämän lain mukaisesti ja lapsi saa sijoituksen aikana ne tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet, jotka sijoituskunnan on 16 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti järjestettävä.

Sijaishuoltopaikan toimintaa valvovat lisäksi sijoituskunta ja *aluehallintovirasto*. Valvontaa toteuttaessaan niiden tulee toimia yhteistyössä 1 momentissa mainitun sijoittajakunnan kanssa.

Jos lapsen sijoittanut kunta havaitsee sijaishuoltopaikan toiminnassa sellaisia epäkohtia tai puutteita, jotka voivat vaikuttaa sijoitettujen lasten hoitoon tai huolenpitoon, sen tulee salassapitovelvoitteiden estämättä ilmoittaa asiasta viipymättä 2 momentissa tarkoitetuille sijoituskunnalle ja *aluehallintovirastolle* sekä tiedossaan oleville muille lapsia samaan sijaishuoltopaikkaan sijoittaneille kunnille.

80 §

80 §

Lääninhallituksen suorittama muu valvonta

Aluehallintoviraston suorittama muu valvonta

Lääninhallituksen on seurattava lastensuojelulaitosten toimintaa edellä 79 §:ssä säädetyn lisäksi omasta aloitteestaan tapahtuvien tarkastuskäyntien avulla ja erityisesti valvottava tämän lain 11 luvun nojalla tapahtuvaa

Aluehallintoviraston on seurattava lastensuojelulaitosten toimintaa edellä 79 §:ssä säädetyn lisäksi omasta aloitteestaan tapahtuvien tarkastuskäyntien avulla ja erityisesti valvottava tämän lain 11 luvun nojalla tapah-

rajoitustoimenpiteiden käyttöä lastensuojelulaitoksissa. Lääninhallitus voi valvontaa toteuttaessaan varata lapselle tilaisuuden luottamukselliseen keskusteluun lääninhallituksen edustajan kanssa.

Yksityisen lastensuojelulaitoksen perustamiseen, laajentamiseen ja toiminnan olennaiseen muuttamiseen antaa luvan lääninhallitus. Luvan antamisesta ja lääninhallituksen suorittamasta yksityisen laitoksen valvonnasta säädetään yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996).

tuva rajoitustoimenpiteiden käyttöä lastensuojelulaitoksissa. *Aluehallintovirasto* voi valvontaa toteuttaessaan varata lapselle tilaisuuden luottamukselliseen keskusteluun *aluehallintoviraston* edustajan kanssa.

Yksityisen lastensuojelulaitoksen perustamiseen, laajentamiseen ja toiminnan olennaiseen muuttamiseen antaa luvan *aluehallintovirasto*. Luvan antamisesta ja *aluehallintoviraston* suorittamasta yksityisen laitoksen valvonnasta säädetään yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

187.

Laki**sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä 2 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (61/2007) 15 §:n 1 momentin 1 kohta ja 24 §:n 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

15 §

15 §

*Tietojen luovuttaminen viranomaisille**Tietojen luovuttaminen viranomaisille*

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Kansaneläkelaitos saa rekisterinpitäjänä luovuttaa reseptikeskuksesta ja reseptiarkistosta pyynnöstä myös teknisen käyttöyhteyden avulla, sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) Terveystieteiden tutkimuskeskustalle ja lääninhallitukselle terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonnassa tarvittavat tiedot lääkkeen määrääjien laatimista lääkemääräyksistä ja niiden toimittamisesta;

Salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä Kansaneläkelaitos saa rekisterinpitäjänä luovuttaa reseptikeskuksesta ja reseptiarkistosta pyynnöstä myös teknisen käyttöyhteyden avulla, sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään:

1) *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle* terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonnassa tarvittavat tiedot lääkkeen määrääjien laatimista lääkemääräyksistä ja niiden toimittamisesta;

24 §

24 §

*Ohjaus, seuranta ja valvonta**Ohjaus, seuranta ja valvonta*

Tietosuojavaltuutettu, Lääkelaitos, Terveystieteiden tutkimuskeskus sekä lääninhallitus alueellaan ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain noudattamista.

Tietosuojavaltuutettu, Lääkelaitos, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* sekä *aluehallintovirasto toimialueellaan* ohjaavat ja valvovat niille säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain noudattamista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin

toimenpiteisiin.

188.

Laki**huumausainelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä toukokuuta 2008 annetun huumausainelain (373/2008) 30 §:n 1 momentti, 34 §:n 4 momentti ja 46 §:n 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

30 §

30 §

*Kirjanpitovelvollisuus**Kirjanpitovelvollisuus*

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana ne on laadittu. Lääkelaitoksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen. Elintarviketurvallisuusvirastolla ja lääninhallituksilla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei *kuitenkaan* koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana *se* on laadittu. Lääkelaitoksella on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen. Elintarviketurvallisuusvirastolla ja *aluehallintovirastoilla* on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

34 §

34 §

*Lupa- ja valvontaviranomaiset**Lupa- ja valvontaviranomaiset*

Eläinlääkäreitä valvovat myös Elintarviketurvallisuusvirasto ja lääninhallitukset.

Eläinlääkäreitä valvovat myös Elintarviketurvallisuusvirasto ja *aluehallintovirastot*.

46 §

46 §

*Hallinnolliset pakkokeinot**Hallinnolliset pakkokeinot*

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuo-

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon

mitsee lääninhallitus Lääkelaitoksen vaatimuksesta. Uhkasakkoa, teettämishukkaa ja keskeyttämishukkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

---

tuomitsee *aluehallintovirasto* Lääkelaitoksen vaatimuksesta. *Uhkasakosta, teettämishukasta ja keskeyttämishukasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).*

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

189.

Laki**sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta 31 päivänä lokakuuta 2008 annetun lain (669/2008) 6 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Tietojen antaminen

Ehdotus

6 §

Tietojen antaminen

Virastolla ja lääninhallituksilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen 2 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamisessa tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Virastolla ja *aluehallintovirastoilla* on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen 2 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamisessa tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

190.

Laki**lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen selvittämisen järjestämisestä 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (1009/2008) 5 §:n 1 momentti ja 7 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Sopimus palvelujen tuottamisesta**Sopimus palvelujen tuottamisesta*

Lääninhallitus ja 2 §:ssä tarkoitetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tekevät sopimuksen tässä laissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamisesta. Sopimuksessa sovitaan:

- 1) palvelun järjestämistavasta;
- 2) tutkimusten tekoon osallistuvan ja tutkimuksissa avustavan henkilöstön määrästä ja kelpoisuudesta sekä käytettävissä olevista tiloista ja laitteista;
- 3) tutkimusten tavoiteaikataulusta mukaan lukien tutkimukseen pääsyyn ja lausunnon valmistumiseen kuluva aika;
- 4) käytettävästä tutkimusohjelmasta; sekä
- 5) tutkimuksen tekoon osallistuvalla järjestettävästä täydennyskoulutuksesta ja työnohjauksesta.

Aluehallintovirasto ja 2 §:ssä tarkoitetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tekevät sopimuksen tässä laissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamisesta. Sopimuksessa sovitaan:

- 1) palvelun järjestämistavasta;
- 2) tutkimusten tekoon osallistuvan ja tutkimuksissa avustavan henkilöstön määrästä ja kelpoisuudesta sekä käytettävissä olevista tiloista ja laitteista;
- 3) tutkimusten tavoiteaikataulusta mukaan lukien tutkimukseen pääsyyn ja lausunnon valmistumiseen kuluva aika;
- 4) käytettävästä tutkimusohjelmasta; sekä
- 5) tutkimuksen tekoon osallistuvalla järjestettävästä täydennyskoulutuksesta ja työnohjauksesta.

7 §

7 §

*Korvausten maksaminen**Korvausten maksaminen*

Lääninhallituksen on maksettava 2 §:ssä tarkoitetulle sairaanhoitopiirille huhtikuun loppuun mennessä kunakin varainhoitovuotena laskennallinen korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy sairaanhoitopiirin alueella asuvien alle 16-vuotiaiden lasten määrän ja edellisen vuoden toiminnasta aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Lopullisten kustannusten suorittamiseksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on toimitettava lääninhallitukselle selvitys 5 §:ssä tarkoi-

Aluehallintoviraston on maksettava 2 §:ssä tarkoitetulle sairaanhoitopiirille huhtikuun loppuun mennessä kunakin varainhoitovuotena laskennallinen korvaus. Korvauksen suuruus määräytyy sairaanhoitopiirin alueella asuvien alle 16-vuotiaiden lasten määrän ja edellisen vuoden toiminnasta aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Lopullisten kustannusten suorittamiseksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on toimitettava *aluehallintovirastolle* selvitys 5 §:ssä

tettuun sopimukseen perustuvista toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Sairaanhoitopiirille suoritettava korvauksen loppuerä maksetaan viimeistään kuukauden kuluttua selvityksen saapumisesta. Sairaanhoitopiirin liikaa saama korvaus peritään takaisin valtiolle vähentämällä se sairaanhoitopiirille maksettavasta seuraavasta ennakosta.

tarkoitettuun sopimukseen perustuvista toteutuneista kustannuksista viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Sairaanhoitopiirille suoritettava korvauksen loppuerä maksetaan viimeistään kuukauden kuluttua selvityksen saapumisesta. Sairaanhoitopiirin liikaa saama korvaus peritään takaisin valtiolle vähentämällä se sairaanhoitopiirille maksettavasta seuraavasta ennakosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

191.

Laki**ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 12 päivänä kesäkuuta 2009
 annetun lain (410/2009) 4 ja 5 § sekä 8 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteis-
*toiminta-alueen ilmoitukset**Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteis-*
toiminta-alueen ilmoitukset.

Kunnan tai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen on ilmoitettava lääninhallitukselle seuraavat tiedot:

- 1) 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot; sekä
- 2) ympäristöterveydenhuollon henkilöresurssit.

Toimielimen on lisäksi ilmoitettava lääninhallitukselle, mitkä kunnat yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat.

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen on tarvittaessa perusteltava 3 §:ssä tarkoitettu poikkeus tehdessään 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen lääninhallitukselle.

Lääninhallituksen on ilmoitettava 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot sosiaali- ja terveysministeriölle.

Lisäksi 1–3 momentissa tarkoitettuja tietoja koskevista muutoksista on ilmoitettava siten kuin 1–4 momentissa säädetään.

5 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Jos kunta, joka ei täytä 2 §:n 1 momentissa säädettyä edellytystä, ei tee päätöstä kuulumisestaan yhteistoiminta-alueeseen tai jos tällainen kunta jää siitä itsestään riippumattomista syistä yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle, valtioneuvosto päättää kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen sekä kustan-

Kunnan tai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen on ilmoitettava *aluehallintovirastolle* seuraavat tiedot:

- 1) 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot; sekä
- 2) ympäristöterveydenhuollon henkilöresurssit.

Toimielimen on lisäksi ilmoitettava *aluehallintovirastolle*, mitkä kunnat yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat.

Kunnan tai yhteistoiminta-alueen on tarvittaessa perusteltava 3 §:ssä tarkoitettu poikkeus tehdessään 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen *aluehallintovirastolle*.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava 1–3 momentissa tarkoitetut tiedot sosiaali- ja terveysministeriölle.

Lisäksi 1–3 momentissa tarkoitettuja tietoja koskevista muutoksista on ilmoitettava siten kuin 1–4 momentissa säädetään.

5 §

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

Jos kunta, joka ei täytä 2 §:n 1 momentissa säädettyä edellytystä, ei tee päätöstä kuulumisestaan yhteistoiminta-alueeseen tai jos tällainen kunta jää siitä itsestään riippumattomista syistä yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle, valtioneuvosto päättää kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen sekä kus-

nusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston on kuultava ennen päätöksentekoa asianomaisia kuntia ja lääninhallituksia sekä yhteistoiminta-alueita. Valtioneuvoston päätös yhteistoiminnan ehdoista on voimassa, kunnes asianomaiset kunnat toisin sopivat.

Valtioneuvostolla on 1 momentissa tarkoitettu päätösvalta myös, jos kunta eroaa yhteistoiminta-alueesta tai jos yhteistoiminta-alueella ei ole käytettävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavia henkilöresursseja, elleivät asianomaiset kunnat muutoin pääse sopimukseen asiasta.

8 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen on tehtävä lääninhallitukselle 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut ilmoitukset viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2010.

Lääninhallituksen on tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu ilmoitus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2010.

tannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston on kuultava ennen päätöksentekoa asianomaisia kuntia ja *aluehallintovirastoja* sekä yhteistoiminta-alueita. Valtioneuvoston päätös yhteistoiminnan ehdoista on voimassa, kunnes asianomaiset kunnat toisin sopivat.

Valtioneuvostolla on 1 momentissa tarkoitettu päätösvalta myös, jos kunta eroaa yhteistoiminta-alueesta tai jos yhteistoiminta-alueella ei ole käytettävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavia henkilöresursseja, elleivät asianomaiset kunnat muutoin pääse sopimukseen asiasta.

8 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen on tehtävä *aluehallintovirastolle* 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut ilmoitukset viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2010.

Aluehallintoviraston on tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu ilmoitus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2010.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

192.

Laki

ulkoilulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetun ulkoilulain (606/1973) 32 a §, sellaisena
 kuin se on laissa 69/1995, sekä
muutetaan 4, 11, 12, 14 ja 29 §, sellaisena kuin niistä on 29 § laissa 1343/1994, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa sen läänin lääninhallitus, jonka alueella ulkoilureitti tai suurin osa siitä on. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on lääninhallitukselle osoitettuna toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan toimesta ja kustannuksella kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Lisäksi on, mikäli se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisesta erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle paliskunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen lääninhallitukselle.

11 §

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä

Ehdotus

4 §

Ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa *se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jonka *toimialueella* ulkoilureitti tai suurin osa siitä on. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen suunnitelman johdosta.

Kunnan on 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa pidettävä suunnitelma nähtävänä 14 päivän aikana. Muistutukset suunnitelmaa vastaan on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* osoitettuna toimitettava asianomaiselle kunnalliselle viranomaiselle 30 päivän kuluessa suunnitelman nähtävänä olon päättymisestä lukien. Suunnitelman nähtäväksi asettamisesta sekä muistutusten tekemistavasta ja -ajasta on kunnan *kustannuksellaan* kuulutettava siinä järjestyksessä kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Lisäksi on, *jos* se hankaluudetta voi tapahtua, suunnitelman nähtäväksi panemisestä erikseen ilmoitettava maanomistajille ja poronhoitoalueella paikalliselle paliskunnalle, joiden alueen kautta reitti tulisi kulkemaan.

Kunnan on toimitettava jätetyt muistutuskirjelmät omine lausuntoineen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

11 §

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä

on säädetty. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian lääninhallituksen ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi lääninhallitus siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maanomistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkauteksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Lääninhallituksen on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava maanmittauskonttorille, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät karttaan ja maarekisteriin.

14 §

Lääninhallitus voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää lääninhallitus, mikäli kunnat eivät ole asiasta sopineet.

29 §

Lääninhallituksen päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta on annettava julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

32 a §

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään lääninhallituksesta ja läänistä, koskee alueellista ympäristökeskusta ja sen toimialuetta.

on säädetty. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ratkaistavaksi.

12 §

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maanomistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkauteksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava *kiinteistörekisterin pitäjälle*, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät *kiinteistörekisteriin*.

14 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä kunnan huolehtimaan toisen kunnan aluetta koskevan ulkoilureittisuunnitelman laatimisesta sen vahvistamisen hakemisesta, määräyksen hakemisesta ulkoilureittitoimitukseen ja ulkoilureitin pitämisestä, jos asianomainen kunta on tähän suostunut. Reitistä johtuvien kustannusten ja korvausten jakamisesta kuntien kesken määrää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jolleivät kunnat ole asiasta sopineet.

29 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös ulkoilureittisuunnitelman vahvistamisesta tai ulkoilureitin lakkauttamisesta on annettava julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

(kumotaan)

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

193.

Laki**ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetun lain (609/1973) 3 ja 4 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § laissa 450/1998 ja 4 § laeissa 319/1984 ja 77/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Ennen valtiontakauksen myöntämistä kotimaiselle ympäristönsuojeluinvestoinnille erityisrahoitusyhtiön on hankittava alueellisen ympäristökeskuksen lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta ympäristönsuojelun ja jätteiden hyödyntämisen kannalta. Suomen ympäristön tilaa merkittävästi parantavien ulkomaisten ympäristönsuojeluinvestointien osalta lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta on hankittava ympäristöministeriöltä ja kauppa- ja teollisuusministeriöltä sekä lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ulkoasiainministeriöltä.

4 §

Alueellisen ympäristökeskuksen asiana on valvoa kotimaisten ympäristönsuojeluinvestointien toteutusta. Ympäristöministeriön tehtävänä on valvoa ulkomaisten ympäristönsuojeluinvestointien toteutusta.

Takausluoton saaja on velvollinen antamaan 1 momentissa mainituille viranomaisille valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Ehdotus

3 §

Ennen valtiontakauksen myöntämistä kotimaiselle ympäristönsuojeluinvestoinnille erityisrahoitusyhtiön on hankittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta ympäristönsuojelun ja jätteiden hyödyntämisen kannalta. Suomen ympäristön tilaa merkittävästi parantavien ulkomaisten ympäristönsuojeluinvestointien osalta lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta on hankittava ympäristöministeriöltä ja *työ- ja elinkeinoministeriöltä* sekä lausunto investoinnin tarkoituksenmukaisuudesta ulkoasiainministeriöltä.

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiana on valvoa kotimaisten ympäristönsuojeluinvestointien toteutusta. Ympäristöministeriön tehtävänä on valvoa ulkomaisten ympäristönsuojeluinvestointien toteutusta.

Takausluoton saaja on velvollinen antamaan 1 momentissa mainituille viranomaisille valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

194.

Laki**maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta 24 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (378/1974) 5 ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 § laissa 1407/2004 ja 6 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Tässä laissa tarkoitettujen öljyvahinkojen torjunnan ylin johto ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle. Suomen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo torjunnan yleistä järjestämistä ja kehittämistä. Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo öljyvahinkojen torjunnan järjestämistä sekä tarvittaessa itse osallistuu torjuntaan.

Alueen pelastustoimen on huolehdittava alueellaan öljyvahinkojen torjunnasta. Alueen pelastustoimi voi sopia torjunnan järjestämisestä yhteistoiminnassa 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen öljyn varastojien kanssa. Alueen pelastustoimella on oltava öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma, jonka sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Torjuntasuunnitelma on saatettava alueellisen ympäristökeskuksen vahvistettavaksi.

Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee osallistua öljyvahinkojen torjuntaan ja huolehtia tarvittaessa vahingon jälkitorjunnasta. Edellä 2 momentissa tarkoitettussa öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa on oltava tiedot jälkitorjuntaan osallistuvista kunnan viranomaisista ja laitoksista.

6 §

Tässä laissa tarkoitettuja öljyvahinkojen torjuntaviranomaisia ovat alueellinen ympäristökeskus, pelastustoimen alueen pelastusviranomainen ja torjuntatyötä johtava pelastustoiminnan johtaja.

Muut viranomaiset ovat velvollisia antamaan öljyvahinkojen torjuntaviranomaisille

Ehdotus

5 §

Tässä laissa tarkoitettujen öljyvahinkojen torjunnan ylin johto ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle. Suomen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo torjunnan yleistä järjestämistä ja kehittämistä. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ohjaa ja valvoo öljyvahinkojen torjunnan järjestämistä sekä tarvittaessa itse osallistuu torjuntaan.

Alueen pelastustoimen on huolehdittava alueellaan öljyvahinkojen torjunnasta. Alueen pelastustoimi voi sopia torjunnan järjestämisestä yhteistoiminnassa 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen öljyn varastojien kanssa. Alueen pelastustoimella on oltava öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma, jonka sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Torjuntasuunnitelma on saatettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* vahvistettavaksi.

Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee osallistua öljyvahinkojen torjuntaan ja huolehtia tarvittaessa vahingon jälkitorjunnasta. Edellä 2 momentissa tarkoitettussa öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa on oltava tiedot jälkitorjuntaan osallistuvista kunnan viranomaisista ja laitoksista.

6 §

Tässä laissa tarkoitettuja öljyvahinkojen torjuntaviranomaisia ovat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, pelastustoimen alueen pelastusviranomainen ja torjuntatyötä johtava pelastustoiminnan johtaja.

Muut viranomaiset ovat velvollisia antamaan öljyvahinkojen torjuntaviranomaisille

virka-apua tässä laissa tarkoitetuissa asioissa. Virka-avun pyytämisessä ja antamisessa noudatettavasta menettelystä voi valtioneuvosto antaa lähempiä määräyksiä.

virka-apua tässä laissa tarkoitetuissa asioissa. *Tarkempia säännöksiä virka-avun pyytämisessä ja antamisessa noudatettavasta menettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

195.

Laki**kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 31 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (669/1978) 14 § ja 16 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 547/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea kunnossa- ja puhtaanapitotyön:

- 1) suoritustapaa ja siinä käytettäviä laitteita ja aineita;
- 2) suoritusaikaa;
- 3) lumen käsittelyä, sijoittamista ja poiskuljetusta; sekä
- 4) katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevien kunnallisten määräysten laatimista koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään rakennusjärjestyksen laatimisesta. Määräykset annetaan kunnan päätöksellä. Ne on annettava alueelliselle ympäristökeskukselle ja poliisille tiedoksi.

16 §

Jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, alueellinen ympäristökeskus voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla.

Ehdotus

14 §

Kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea kunnossa- ja puhtaanapitotyön:

- 1) suoritustapaa ja siinä käytettäviä laitteita ja aineita;
- 2) suoritusaikaa;
- 3) lumen käsittelyä, sijoittamista ja poiskuljetusta; sekä
- 4) katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevien kunnallisten määräysten laatimista koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään rakennusjärjestyksen laatimisesta. Määräykset annetaan kunnan päätöksellä. Ne on annettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sekä poliisille tiedoksi.

16 §

Jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

196.

Laki

saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saariston kehityksen edistämisestä 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (494/1981) 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 89/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Ympäristönhoitoavustus

Ympäristönhoitoavustus

Avustuksen myöntää hakemuksesta alueellinen ympäristökeskus. Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä alueelliset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun ympäristökeskukset ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

Avustuksen myöntää hakemuksesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Ympäristöministeriö vahvistaa saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan käyttöperusteet sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

197.

Laki**maa-aineslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetun maa-aineslain (555/1981) 2 §, 4 a §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 momentti, 23 a §:n 2 momentti ja 23 b §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 § laissa 98/2000, 4 a §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 23 a §:n 2 momentti laissa 463/1997 sekä 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 momentti ja 23 b §:n 4 momentti laissa 468/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Poikkeukset soveltamisalaan

Tämä laki ei koske:

- 1) kaivoslakiin (503/1965) perustuvaa aineiden ottamista;
- 2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;
- 3) sellaista aineiden ottamista vesialueella, johon vesilain (264/1961) mukaan vaaditaan ympäristölupaviraston lupa.

4 a §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa alueellaan.

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä alueellisen ympäristökes-

Ehdotus

2 §

Poikkeukset soveltamisalaan

Tämä laki ei koske:

- 1) kaivoslakiin (503/1965) perustuvaa aineiden ottamista;
- 2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;
- 3) sellaista aineiden ottamista vesialueella, johon vesilain (264/1961) mukaan vaaditaan *aluehallintoviraston* lupa.

4 a §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa alueellaan.

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä *elinkeino-, liikenne- ja*

kuksen lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
- 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

ympäristökeskuksen lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
- 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Alueellinen ympäristökeskus voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä, tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle.

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

19 §

Päätöksen julkipano

Ottamisluvasta on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle.

19 §

Päätöksen julkipano

Ottamisluvasta on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

20 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun ottamislupaa koskevaan lupaviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusoikeuden ja muutoksenhaun osalta noudatetaan, mitä kuntalaissa säädetään. Lisäksi valitusoikeus on alueellisella ympäristökeskuksella ja hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen.

20 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun ottamislupaa koskevaan lupaviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusoikeuden ja muutoksenhaun osalta noudatetaan, mitä kuntalaissa säädetään. Lisäksi valitusoikeus on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* ja hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät alueelliset ympäristökeskukset ja Suomen ympäristökeskus. Ympäristöministeriö voi sopia, että tietojärjestelmän ylläpitoon osallistuu tarvittavilta osin muu asiantuntijalaitos, jolla on tehtävän edellyttämä asiantuntemus.

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* ja Suomen ympäristökeskus. Ympäristöministeriö voi sopia, että tietojärjestelmän ylläpitoon osallistuu tarvittavilta osin muu asiantuntijalaitos, jolla on tehtävän edellyttämä asiantuntemus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

198.

Laki**rakennussuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 18 päivänä tammikuuta 1985 annetun rakennussuojelulain (60/1985) 26 a §, sellaisena kuin se on laissa 73/1995, sekä
muutetaan 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti sekä 8, 9, 14, 16, 18, 20, 21 ja 23 §, sellaisena kuin niistä ovat 20 § laissa 582/2009 ja 23 § osaksi laissa 1152/1993, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

Rakennuksen saattamisesta suojeltavaksi päättää lääninhallitus. Lääninhallitus voi määrätä rakennuksen suojeltavaksi, jos rakennuksella on kulttuurihistoriallista merkitystä 2 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla.

5 §

Rakennuksen saattamisesta suojeltavaksi päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi määrätä rakennuksen suojeltavaksi, jos rakennuksella on kulttuurihistoriallista merkitystä 2 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla.

6 §

Lääninhallituksen suojelupäätökseen on otettava tarpeelliseksi katsottavat määräykset suojeltavan kohteen kulttuurihistoriallisen arvon säilyttämiseksi.

6 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suojelupäätökseen on otettava tarpeelliseksi katsottavat määräykset suojeltavan kohteen kulttuurihistoriallisen arvon säilyttämiseksi.

7 §

Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee lääninhallituksessa vireille lääninhallituksen omasta aloitteesta tai lääninhallitukselle tehdystä esityksestä.

7 §

Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* vireille *keskuksen* omasta aloitteesta tai *sille* tehdystä esityksestä.

8 §

Lääninhallituksen on ennen päätöksen antamista varattava rakennuksen ja kiinteistön omistajalle ja, jos rakennus tai kiinteistö ei ole omistajan hallussa, myös sen haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Samoin lääninhallituksen on kuultava asiassa kuntaa, jonka alueella rakennus sijaitsee, sekä museovirastoa.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen päätöksen antamista varattava rakennuksen ja kiinteistön omistajalle ja, jos rakennus tai kiinteistö ei ole omistajan hallussa, myös sen haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Samoin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on kuultava asiassa kuntaa,

Suojelumääräykset on, mikäli mahdollista, laadittava yhteisymmärryksessä rakennuksen ja kiinteistön sekä sen ympärillä olevan alueen omistajien ja haltijoiden kanssa.

9 §

Kun rakennuksen suojelua koskeva asia on pantu vireille ja kun kyseessä saattaa olla tässä laissa tarkoitettu suojelukohde, lääninhallituksen tulee kieltää rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa vaarantaviin toimenpiteisiin ryhtyminen.

Kielto tulee voimaan, kun sitä koskeva päätös on annettu tiedoksi, ja on voimassa, kunnes suojelua koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Lääninhallituksen on käsiteltävä suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa kiellon antamisesta.

14 §

Tämän lain noudattamista valvovat lääninhallitus, museovirasto ja kunnan rakennuslautakunta.

16 §

Jos joku tämän lain taikka siihen perustuvan kiellon tai määräyksen vastaisesti on muuttanut tai siirtänyt rakennusta taikka purkanut sen, lääninhallitus voi velvoittaa hänet määräajassa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin rakennuksen saattamiseksi ennalleen.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan vastaavasti, kun omistaja on laiminlyönyt rakennuksen suojelun tarkoituksen edellyttämän hoidon.

Jollei 1 ja 2 momentissa tarkoitettua velvoitetta noudateta, lääninhallituksella on oikeus suorittaa niissä tarkoitetut toimenpiteet. Toimenpiteistä johtuvat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista, ja ne peritään valtiolle siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa laissa (367/61) on säädetty.

jonka alueella rakennus sijaitsee, sekä museovirastoa.

Suojelumääräykset on, mikäli mahdollista, laadittava yhteisymmärryksessä rakennuksen ja kiinteistön sekä sen ympärillä olevan alueen omistajien ja haltijoiden kanssa.

9 §

Kun rakennuksen suojelua koskeva asia on pantu vireille ja kun kyseessä saattaa olla tässä laissa tarkoitettu suojelukohde, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee kieltää rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa vaarantaviin toimenpiteisiin ryhtyminen.

Kielto tulee voimaan, kun sitä koskeva päätös on annettu tiedoksi, ja on voimassa, kunnes suojelua koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on käsiteltävä suojelua koskeva asia kahden vuoden kuluessa kiellon antamisesta.

14 §

Tämän lain noudattamista valvovat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, museovirasto ja kunnan rakennuslautakunta.

16 §

Jos joku tämän lain taikka siihen perustuvan kiellon tai määräyksen vastaisesti on muuttanut tai siirtänyt rakennusta taikka purkanut sen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi velvoittaa hänet määräajassa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin rakennuksen saattamiseksi ennalleen.

Mitä 1 momentissa *säädetään*, sovelletaan vastaavasti, kun omistaja on laiminlyönyt rakennuksen suojelun tarkoituksen edellyttämän hoidon.

Jollei 1 ja 2 momentissa tarkoitettua velvoitetta noudateta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus suorittaa niissä tarkoitetut toimenpiteet. Toimenpiteistä johtuvat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista, ja ne peritään valtiolle siinä järjestyksessä kuin *verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään*.

18 §

Asianomaisilla viranomaisilla on oikeus lain noudattamisen ja soveltamisen kannalta tarpeellisten tarkastusten ja tutkimusten suorittamiseksi päästä suojeltavaksi määrättyyn rakennukseen tai rakennukseen, jonka suojeltavaksi määrääminen on vireillä.

Tarkastuksen tai tutkimuksen toimittamisesta on vähintään kolmea vuorokautta aikaisemmin ilmoitettava rakennuksen omistajalle tai haltijalle. Jos asianomaiselta viranomaiselta kielletään pääsy rakennukseen, tulee viranomaisen kääntyä lääninhallituksen puoleen *lääninhallituksesta annetun asetuksen (188/55) 11 §:ssä tarkoitetun virka-avun saamiseksi.*

20 §

Kun rakennuksen suojelemista koskeva asia on pantu vireille alueellisessa ympäristökeskuksessa, kun suojelua koskeva päätös on saanut lainvoiman tai kun suojelu on lainvoimaisesti lakkautettu, alueellisen ympäristökeskuksen on ilmoitettava siitä kirjaamisviranomaiselle, jonka tulee tehdä siitä merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistö, jolla rakennus sijaitsee.

21 §

Jos suojeltavaksi määrätty rakennus on vahingoittunut tai tuhoutunut, rakennuksen omistajan on ilmoitettava siitä viipymättä lääninhallitukselle. Tämän tulee välittömästi ilmoittaa asiasta museovirastolle.

Lääninhallituksen on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava rakennuksen tuhoutumisesta 20 §:ssä tarkoitetulle tuomarille, jonka tulee ilmoituksen johdosta poistaa rakennuksen suojelua koskeva merkintä kiinnitysrekisteristä.

18 §

Jos on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä on rikottu, museovirastolla tai sen määräämällä museoviranomaisella sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus päästä rakennukseen tai sen huonetiloihin. Asunnon tarkastus voidaan kuitenkin toimittaa vain, jos on epäily sellaisesta rangaistavasta menettelystä, josta voi seurata vankeusrangastus.

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (493/1995) 40 §:ssä.

20 §

Kun rakennuksen suojelemista koskeva asia on pantu vireille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa*, kun suojelua koskeva päätös on saanut lainvoiman tai kun suojelu on lainvoimaisesti lakkautettu, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on ilmoitettava siitä kirjaamisviranomaiselle, jonka tulee tehdä siitä merkintä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistö, jolla rakennus sijaitsee.

21 §

Jos suojeltavaksi määrätty rakennus on vahingoittunut tai tuhoutunut, rakennuksen omistajan on ilmoitettava siitä viipymättä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Tämän tulee välittömästi ilmoittaa asiasta museovirastolle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava rakennuksen tuhoutumisesta 20 §:ssä tarkoitetulle *kirjaamisviranomaiselle*, jonka tulee ilmoituksen johdosta poistaa rakennuksen suojelua koskeva merkintä *lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä*.

23 §

Muutosta lääninhallituksen päätökseen rakennuksen suojelua koskevassa asiassa haetaan ympäristöministeriöltä.

Lääninhallituksen päätökseen, jolla on väliaikaisesti kielletty ryhtymästä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa, haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

26 a §

Mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään lääninhallituksesta ja läänistä, koskee alueellista ympäristökeskusta ja sen toimialuetta.

23 §

Muutosta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätökseen rakennuksen suojelua koskevassa asiassa haetaan ympäristöministeriöltä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, jolla on väliaikaisesti kielletty ryhtymästä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa, haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

199.

Laki**asunto-olojen kehittämisestä annetun lain 7 §:n kumoamisesta***Voimassa oleva laki*

7 §

Ehdotus

(kumotaan)

Lääninhallituksen tehtävät

Lääninhallituksen on seurattava alueensa kuntien toimintaa asunto-olojen kehittämiseksi ja ohjattava sitä niin, että läänin eri kuntien suunnitelmat ja toimenpiteet soveltuvat yhteen. Lääninhallituksen on lisäksi annettava ympäristöministeriölle ja asuntohallitukselle lausuntoja läänin ja sen kuntien asuntotoimen ja asunto-olojen kehittämistä sekä muutoinkin ylläpidettävä keskushallinnon ja kuntien välistä yhteyttä.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

200.

Laki**kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 24 päivänä tammikuuta 1986 annetun lain (64/1986) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 58/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävät

Alueellinen ympäristökeskus edistää ja tukee kuntien ympäristönsuojelua toimialueellaan siten kuin ympäristönsuojelun erityislainsäädännössä ja ympäristöhallinnosta annetussa laissa (55/95) *tarkemmin* säädetään.

Ehdotus

2 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää ja tukee kuntien ympäristönsuojelua toimialueellaan siten kuin ympäristönsuojelun erityislainsäädännössä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (/) säädetään.

—
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

201.

Laki**yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteishallinnosta vuokrataloissa 16 päivänä heinäkuuta 1990 annetun lain (649/1990) 18 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

18 §

Omistajalle asetetun velvoitteen laiminlyönti

Jos omistaja tai hänen edustajansa laiminlyö hänelle tässä laissa asetetun tehtävän, voi lääninhallitus asettaa määräajan, jonka kuluessa omistajan tai hänen edustajansa on tehtävä suoritettava. Tehtävän suorittamista asetetussa määräajassa lääninhallitus voi tehostaa asettamalla uhkasakon. Jos on kyse tässä laissa tarkoitetun kokouksen koolle kutsumisen laiminlyömisestä, lääninhallitus voi myös oikeuttaa jonkun asukkaista kutsumaan kokouksen koolle käsittelemään tässä laissa tarkoitettua asiaa.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista on omistajalle tai hänen edustajalleen varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös uhkasakon asettamisesta on annettava tiedoksi haasteen tiedoksiantamisesta säädetyssä järjestyksessä.

Ehdotus

18 §

Omistajalle asetetun velvoitteen laiminlyönti

Jos omistaja tai hänen edustajansa laiminlyö hänelle tässä laissa asetetun tehtävän, voi *aluehallintovirasto* asettaa määräajan, jonka kuluessa omistajan tai hänen edustajansa on tehtävä suoritettava. Tehtävän suorittamista asetetussa määräajassa *aluehallintovirasto* voi tehostaa asettamalla uhkasakon. Jos on kyse tässä laissa tarkoitetun kokouksen koolle kutsumisen laiminlyömisestä, *aluehallintovirasto* voi myös oikeuttaa jonkun asukkaista kutsumaan kokouksen koolle käsittelemään tässä laissa tarkoitettua asiaa.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista on omistajalle tai hänen edustajalleen varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös uhkasakon asettamisesta on annettava tiedoksi haasteen tiedoksiantamisesta säädetyssä järjestyksessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

202.

Laki**asumisoikeusasunnoista annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumisoikeusasunnoista 16 päivänä heinäkuuta 1990 annetun lain (650/1990) 9 a §, sellaisena kuin se on laissa 127/2003 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 a §

Talon omistajan velvollisuuden laiminlyönti

Jos talon omistaja laiminlyö talon omistajalle tässä laissa säädetyn tehtävän tai muutoin menettelee tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, lääninhallitus voi asettaa määräajan, jonka kuluessa tehtävä on suoritettava tai menettely oikaistava. Lääninhallitus voi asettaa tehtävän suorittamisen tai menettelyn oikaisemisen tehosteeksi uhkasakon.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista talon omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös uhkasakon asettamisesta on annettava tiedoksi siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Talon omistaja on velvollinen korvaamaan kohtuullisessa määrin välittömän vahingon, joka aiheutuu siitä, että asumisoikeuden saajaksi tai luovutuksensaajaksi hakeva taikka asumisoikeuden saajaksi tai luovutuksensaajaksi hyväksyty ei saa hakemaansa asumisoikeutta talon omistajan tai hänen edustajansa virheellisen menettelyn vuoksi.

Ehdotus

9 a §

Talon omistajan velvollisuuden laiminlyönti

Jos talon omistaja laiminlyö talon omistajalle tässä laissa säädetyn tehtävän tai muutoin menettelee tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, *aluehallintovirasto* voi asettaa määräajan, jonka kuluessa tehtävä on suoritettava tai menettely oikaistava. *Aluehallintovirasto* voi asettaa tehtävän suorittamisen tai menettelyn oikaisemisen tehosteeksi uhkasakon.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antamista talon omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös uhkasakon asettamisesta on annettava tiedoksi siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Talon omistaja on velvollinen korvaamaan kohtuullisessa määrin välittömän vahingon, joka aiheutuu siitä, että asumisoikeuden saajaksi tai luovutuksensaajaksi hakeva taikka asumisoikeuden saajaksi tai luovutuksensaajaksi hyväksyty ei saa hakemaansa asumisoikeutta talon omistajan tai hänen edustajansa virheellisen menettelyn vuoksi.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

203.

Laki**jätelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 3 §:n 1 momentin 12 kohta, 17, 21 ja 35 §, 36 §:n 3 momentti, 37, 40, 41, 49, 50 ja 50 b §, 50 c §:n 1 ja 3 momentti, 52 §, 57 §:n 3 momentti, 58, 59, 65 ja 71 § sekä 77 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 12 kohta laissa 747/2007, 17 § osaksi laissa 63/1995, 21 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1015/1996, 35, 50 ja 59 § laissa 91/2000, 36 §:n 3 momentti sekä 50 c §:n 1 ja 3 momentti laissa 452/2004, 37 ja 41 § sekä 77 §:n 2 momentti mainitussa laissa 63/1995, 40 § osaksi mainituissa laeissa 63/1995 ja 747/2007, 49 § osaksi mainituissa laeissa 63/1995, 91/2000 ja 452/2004, 50 b § viimeksi mainitussa laissa sekä laeissa 1040/2004 ja 277/2008, 52 § laissa 605/1997 ja mainitussa laissa 452/2004, 57 §:n 3 momentti ja 65 § mainitussa laissa 277/2008, 58 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä 71 § mainitussa laissa 1040/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *valvontaviranomaisella* alueellista ympäristökeskusta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaista sekä muutakin viranomaista siltä osin kuin sille on annettu tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä valvontatehtäviä;

12) *valvontaviranomaisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaista sekä muutakin viranomaista siltä osin kuin sille on annettu tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä valvontatehtäviä;

17 §

17 §

*Kunnalliset jätehuoltomääräykset**Kunnalliset jätehuoltomääräykset*

Kunta voi antaa tämän luvun säännösten tai niiden nojalla annettujen valtioneuvoston yleisten määräysten täytäntöönpanon täsmenämiseksi paikallisia yleisiä määräyksiä;

Kunta voi antaa tämän luvun säännösten tai niiden nojalla annettujen valtioneuvoston yleisten määräysten täytäntöönpanon täsmenämiseksi paikallisia yleisiä määräyksiä;

1) jätteen keräyksestä, lajittelusta, säilyttä-

1) jätteen keräyksestä, lajittelusta, säilyttä-

misestä, kuljetuksesta, edelleen välittämisestä, hyödyntämisestä tai käsittelystä ja näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

2) terveys- tai ympäristövaaran tai -haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista; sekä

3) jätehuollon valvonnasta.

Määräykset on annettava yleisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on toimitettava lisäksi tiedoksi alueelliselle ympäristökeskukselle.

misestä, kuljetuksesta, edelleen välittämisestä, hyödyntämisestä tai käsittelystä ja näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;

2) terveys- tai ympäristövaaran tai -haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista; sekä

3) jätehuollon valvonnasta.

Määräykset on annettava yleisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on toimitettava lisäksi tiedoksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

21 §

Roskaantuneen alueen puhdistamisesta määrääminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä roskaajan tai muun puhdistamiseen velvollisen puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta tai jos roskaaja laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa eikä kysymys ole 20 §:n 2 momentissa tarkoitetusta alueesta, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä alueen haltijan puhdistamaan roskaantuneen alueen, edellyttäen ettei puhdistamisvelvollisuutta ole pidettävä kohtuuttomana. Jos kysymys on kunnan hallinnassa olevasta alueesta, alueellinen ympäristökeskus voi määrätä kunnan puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Jos 2 momentissa tarkoitettu roskaantuneen alueen muu haltija kuin kunta laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa tai jos puhdistamisvelvollisuutta on pidettävä kohtuuttomana, alueellinen ympäristökeskus voi määrätä kunnan puhdistamaan alueen.

35 §

Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai ympäristönsuojelulain 7 §:ssä tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä

21 §

Roskaantuneen alueen puhdistamisesta määrääminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä roskaajan tai muun puhdistamiseen velvollisen puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta *taikka* jos roskaaja laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa eikä kysymys ole 20 §:n 2 momentissa tarkoitetusta alueesta, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä alueen haltijan puhdistamaan roskaantuneen alueen, edellyttäen ettei puhdistamisvelvollisuutta ole pidettävä kohtuuttomana. Jos kysymys on kunnan hallinnassa olevasta alueesta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi määrätä kunnan puhdistamaan roskaantuneen alueen.

Jos 2 momentissa tarkoitettu roskaantuneen alueen muu haltija kuin kunta laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa tai jos puhdistamisvelvollisuutta on pidettävä kohtuuttomana, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi määrätä kunnan puhdistamaan alueen.

35 §

Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai ympäristönsuojelulain 7 §:ssä tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä

on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomaksi katsottavat kustannukset, alueellinen ympäristökeskus voi, sovittuaan siitä tarvittaessa asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua muuten edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomaksi katsottavat kustannukset, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi, sovittuaan siitä tarvittaessa asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua muuten edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

36 §

Valtakunnalliset viranomaiset

Pirkanmaan ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena tuottajia, tuottajayhteisöjä ja tuottajavastuuta koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

37 §

Alueellinen viranomainen

Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja kehittää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan sekä valvoo näiden säännösten ja määräysten noudattamista.

40 §

Valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma

Tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen ja määrättyjen tehtävien hoitamiseksi ja kehittämiseksi on ympäristöministeriön ja alueellisen ympäristökeskuksen laadittava jätteitä ja jätehuoltoa koskeva suunnitelma (*valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma*).

Jätesuunnitelmassa on esitettävä jätteitä ja jätehuollon nykytilaa koskevat tiedot sekä asetetut kehittämistavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarpeelliset toimet.

36 §

Valtakunnalliset viranomaiset

Pirkanmaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* valvoo valtakunnallisena viranomaisena tuottajia, tuottajayhteisöjä ja tuottajavastuuta koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

37 §

Alueellinen viranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja kehittää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan sekä valvoo näiden säännösten ja määräysten noudattamista.

40 §

Valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma

Tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen ja määrättyjen tehtävien hoitamiseksi ja kehittämiseksi on ympäristöministeriön ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* laadittava jätteitä ja jätehuoltoa koskeva suunnitelma (*valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma*).

Jätesuunnitelmassa on esitettävä jätteitä ja jätehuollon nykytilaa koskevat tiedot sekä asetetut kehittämistavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarpeelliset toimet.

41 §

Kunnan tehtävät jätesuunnitelmia laadittaessa

Kunnan on annettava alueelliselle ympäristökeskukselle ja sen edelleen ympäristöministeriölle jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;

2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella.

Ilmoituksessa on oltava toimintaa ja sen harjoittajaa koskevat riittävät tiedot. Ilmoitus on tehtävä vähintään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus tulee tehdä myös toiminnan valvontaa varten siten kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos ilmoituksen tarkoittamassa toiminnassa tapahtuu olennainen muutos tai toiminta lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle.

50 §

Jätetiedostoon hyväksymisen yhteydessä annettavat määräykset

Alueellisen ympäristökeskuksen on tehtävä päätös jätetiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta. Päätöksessä voidaan

41 §

Kunnan tehtävät jätesuunnitelmia laadittaessa

Kunnan on annettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ja sen edelleen ympäristöministeriölle jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;

2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella.

Ilmoituksessa on oltava toimintaa ja sen harjoittajaa koskevat riittävät tiedot. Ilmoitus on tehtävä vähintään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus tulee tehdä myös toiminnan valvontaa varten siten kuin siitä *valtioneuvoston* asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos ilmoituksen tarkoittamassa toiminnassa tapahtuu olennainen muutos tai toiminta lopetetaan, on siitä viivytyksettä ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

50 §

Jätetiedostoon hyväksymisen yhteydessä annettavat määräykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä päätös jätetiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta. Päätöksessä

antaa tarpeellisia määräyksiä 49 a §:n velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan vain tiettytyypistä jätettä tai varastoitavan jätteen määrää.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun tuottajan on tehtävä Pirkanmaan ympäristökeskukselle ilmoitus tuottajatiedostoon merkitsemistä varten. Vastaavasti tuottajayhteisön on tehtävä ilmoitus tuottajatiedostoon hyväksymistä varten, jolloin sen piiriin kuuluvan tuottajan ei tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta. Pirkanmaan ympäristökeskukselle on ilmoitettava myös oleellisista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta sekä tuottajayhteisön jäsenten ja sopimusosapuolten muutoksista.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitetusta vakuudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset.

Sen, joka valmisteverotuslain (1469/1994) 22 §:n mukaisessa veroilmoituksessaan ilmoittaa juomapakkausten kuuluvan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään, on tehtävä juomapakkausten palautusjärjestelmästä ilmoitus Pirkanmaan ympäristökeskukselle tuottajatiedostoon hyväksymistä varten. Ilmoituksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä. Valtioneuvoston asetuksella

sä voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä 49 a §:n velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan vain tiettytyypistä jätettä tai varastoitavan jätteen määrää.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun tuottajan on tehtävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ilmoitus tuottajatiedostoon merkitsemistä varten. Vastaavasti tuottajayhteisön on tehtävä ilmoitus tuottajatiedostoon hyväksymistä varten, jolloin sen piiriin kuuluvan tuottajan ei tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on ilmoitettava myös oleellisista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta sekä tuottajayhteisön jäsenten ja sopimusosapuolten muutoksista.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perusteella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitetusta vakuudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset.

Sen, joka valmisteverotuslain (1469/1994) 22 §:n mukaisessa veroilmoituksessaan ilmoittaa juomapakkausten kuuluvan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmästä ilmoitus Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tuottajatiedostoon hyväksymistä varten. Ilmoitukseen sovelletaan muutoin, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä. Valtioneuvoston asetuksella

voidaan myös säätää tarkemmin ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

voidaan myös säätää tarkemmin ilmoituksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Pirkanmaan ympäristökeskus merkitsee tuottajan tuottajatiedostoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajaa ei voida merkitä tiedostoon ilman selvitystä 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettusta vakuudesta.

Tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta on tehtävä päätös. Tiedostoon merkitsemisen tai hyväksymisen yhteydessä ympäristökeskus voi asettaa tarpeellisia velvoitteita tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten asettamien velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus merkitsee tuottajan tuottajatiedostoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajaa ei voida merkitä tiedostoon ilman selvitystä 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettusta vakuudesta.

Tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta on tehtävä päätös. Tiedostoon merkitsemisen tai hyväksymisen yhteydessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi asettaa tarpeellisia velvoitteita tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten asettamien velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi.

52 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. Pirkanmaan ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajilta ja

52 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. *Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* ja ympäristöministeriöllä on li-

tuottajayhteisöiltä tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista, niiden uudelleenkäytöstä sekä jätteinä käytöstä poistettavien tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta.

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on oikeus saada toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

säksi oikeus pyynnöstä saada tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista, niiden uudelleenkäytöstä sekä jätteinä käytöstä poistettavien tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta.

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on oikeus saada *salassapitosäännösten estämättä* toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä ja muuta jätehuoltoa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla, Pirkanmaan ympäristökeskus voi velvoittaa saattamaan toiminnan lain mukaiseksi tai peruuttaa tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän tuottajatiedoston hyväksymistä koskevan päätöksensä.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämishukka

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka Pirkanmaan ympäristökeskus tuottajavastuuta koskevien säännösten noudattamiseksi tai Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen taikka Turvatekniikan keskus 57 §:n 2 momentin perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuk-

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä ja muuta jätehuoltoa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla, *Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi velvoittaa saattamaan toiminnan lain mukaiseksi tai peruuttaa tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän tuottajatiedoston hyväksymistä koskevan päätöksensä.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämishukka

Ympäristöministeriö, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka *Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* tuottajavastuuta koskevien säännösten noudattamiseksi tai Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen taikka Turvatekniikan keskus 57 §:n 2 momentin perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty

sella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

59 §

Asian vireille saattaminen

Edellä 21 ja 57 §:ssä tarkoitettua määräystä koskevan asian voi panna vireille alueellisessa ympäristökeskuksessa tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa:

1) se, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaiikutukset ilmenevät.

59 §

Asian vireille saattaminen

Edellä 21 ja 57 §:ssä tarkoitettua määräystä koskevan asian voi panna vireille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa:

1) se, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaiikutukset ilmenevät.

65 §

Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimeen omaisuuteen kohdistuva teettämisuuhka on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, ympäristöministeriöllä, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella, alueellisella ympäristökeskuksella ja Turvatekniikan keskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

65 §

Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimeen omaisuuteen kohdistuva teettämisuuhka on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, ympäristöministeriöllä, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä* Turvatekniikan keskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

71 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtä-

71 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtä-

viä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (495/1996) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

viä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai *Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (495/1996) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

77 §

Aikaisempien säännösten soveltaminen

Roskaantumiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Saastuneen alueen puhdistamisesta määrää kuitenkin alueellinen ympäristökeskus. Edellä tarkoitettuihin säännöksiin perustuvien velvollisuuksien noudattamiseksi annettavista määräyksistä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 57, 58 ja 66 §:ssä säädetään. Rikokseen sovellettavasta laista säädetään rikoslain voimaan panemisesta annetun asetuksen 3 §:ssä.

77 §

Aikaisempien säännösten soveltaminen

Roskaantumiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Saastuneen alueen puhdistamisesta määrää kuitenkin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Edellä tarkoitettuihin säännöksiin perustuvien velvollisuuksien noudattamiseksi annettavista määräyksistä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 57, 58 ja 66 §:ssä säädetään. Rikokseen sovellettavasta laista säädetään rikoslain voimaan panemisesta annetun asetuksen 3 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

204.

Laki

ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (468/1994) 6 ja 6 a §, 16 §:n 2 momentti, 17 ja 18 § sekä 19 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 6, 6 a ja 17 § sekä 19 §:n 2 momentti laissa 458/2006 sekä 16 §:n 2 momentti ja 18 § laissa 59/1995, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

6 §

*Päätös arviointimenettelyn soveltamisesta**Päätös arviointimenettelyn soveltamisesta*

Alueellinen ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin hankkeisiin. Päätös on tehtävä viipymättä, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun alueellinen ympäristökeskus on saanut hankkeesta riittävät tiedot. Ennen päätöksentekoa on arviointimenettelyn tarpeesta käytävä riittävät neuvottelut asianomaisten viranomaisten kesken ja hankkeesta vastaavalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös on annettava tiedoksi hankkeesta vastaavalle siten kuin hallintolain (434/2003) 60 §:ssä säädetään. Päätöksestä on tiedotettava viipymättä kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan hankkeen todennäköisen vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925) säädetään. Päätös on julkaistava myös sähköisesti ja lähetettävä tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Jos hanke sijoittuu useamman alueellisen ympäristökeskuksen toimialueelle tai alueellinen ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä alueellisista ympäristökeskuksista tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valit-

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 4 §:n 2 momentissa *tarkoitettuun hankkeeseen*. Päätös on tehtävä viipymättä, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on saanut hankkeesta riittävät tiedot. Ennen päätöksentekoa on arviointimenettelyn tarpeesta käytävä riittävät neuvottelut asianomaisten viranomaisten kesken ja hankkeesta vastaavalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Päätös on annettava tiedoksi hankkeesta vastaavalle siten kuin hallintolain (434/2003) 60 §:ssä säädetään. Päätöksestä on tiedotettava viipymättä kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan hankkeen todennäköisen vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925) säädetään. Päätös on julkaistava myös sähköisesti ja lähetettävä tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Jos hanke sijoittuu useamman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimialueelle tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista* tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta. Ympäristöministeriön asiassa teke-

tamalla muutosta.

Kauppa- ja teollisuusministeriö huolehtii 1 momentin mukaisista tehtävistä ydinenergia-laissa (990/1987) tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevien hankkeiden osalta.

6 a §

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomaisena toimii alueellinen ympäristökeskus. Ydinenergialaissa tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevissa hankkeissa yhteysviranomaisena toimii kuitenkin kauppa- ja teollisuusministeriö. Toimivallan jaosta alueellisen ympäristökeskuksen ja kauppa- ja teollisuusministeriön välillä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos hanke sijoittuu useamman alueellisen ympäristökeskuksen toimialueelle, viranomaisten on sovittava, mikä niistä toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Jos yhteysviranomaisesta syntyy epäselvyyttä tai alueellinen ympäristökeskus vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä alueellisista ympäristökeskuksista toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

16 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Alueelliset ympäristökeskukset ohjaavat ja valvovat tämän lain täytäntöönpanoa toimialueellaan.

17 §

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen

mään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö huolehtii 1 momentin mukaisista tehtävistä ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevien hankkeiden osalta.

6 a §

Yhteysviranomainen

Yhteysviranomaisena toimii *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Ydinenergialaissa tarkoitettuja ydinlaitoksia koskevissa hankkeissa yhteysviranomaisena toimii kuitenkin *työ- ja elinkeinoministeriö*. Toimivallan jaosta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ja *työ- ja elinkeinoministeriön* välillä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos hanke sijoittuu useamman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimialueelle, viranomaisten on sovittava, mikä niistä toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Jos yhteysviranomaisesta syntyy epäselvyyttä tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* vastaa hankkeen suunnittelusta tai toteuttamisesta, ympäristöministeriö määrää, mikä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista* toimii hankkeen yhteysviranomaisena. Ympäristöministeriön asiassa tekemään päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

16 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ohjaavat ja valvovat tämän lain täytäntöönpanoa toimialueellaan.

17 §

Valitusoikeus arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella

Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen

säädetään, alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus valittaa 4 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osin puutteellisesti.

Se, jolla muutoin on oikeus hakea päätökseen valittamalla muutosta, voi valituksessaan vedota siihen, ettei arviointimenettelyä ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osin puutteellisesti.

18 §

Pakkokeinot

Jos 4 §:n mukaisen hankkeen toteuttaminen ei edellytä 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa tai päätöstä ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, alueellinen ympäristökeskus voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes arviointimenettely on suoritettu. Uhkasakosta on voimassa, mitä uhkasakolaissa (1113/90) säädetään.

19 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus hakea hallinto- ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut alueellisen ympäristökeskuksen 6 §:n 1 momentin nojalla tekemän päätöksen.

säädetään, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus valittaa 4 §:ssä tarkoitettua hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä sillä perusteella, että tässä laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointia ei ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osin puutteellisesti.

Se, jolla muutoin on oikeus hakea päätökseen valittamalla muutosta, voi valituksessaan vedota siihen, ettei arviointimenettelyä ole suoritettu tai se on suoritettu olennaisilta osin puutteellisesti.

18 §

Pakkokeinot

Jos 4 §:n mukaisen hankkeen toteuttaminen ei edellytä 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa tai päätöstä ja hankkeen toteuttamiseen ryhdytään ennen tässä laissa edellytettyä ympäristövaikutusten arviointia, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi sakon uhalla määrätä hankkeen toteuttamisen keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes arviointimenettely on suoritettu. Uhkasakosta on voimassa, mitä uhkasakolaissa (1113/90) säädetään.

19 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus hakea hallinto- ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* 6 §:n 1 momentin nojalla tekemän päätöksen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

205.

Laki**merensuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun merensuojelulain (1415/1994) 9 §:n 5 momentti, 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 4 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat laissa 1060/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

9 §

9 §

*Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa**Ruoppausmassan sijoittamista koskeva lupa*

Jos 1 momentissa tarkoitettu ruoppausmassan sijoittaminen Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolelle tai sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Länsi-Suomen ympäristölupavirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa (264/1961).

Jos 1 momentissa tarkoitettu ruoppausmassan sijoittaminen Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolelle tai sen vaikutukset ulottuvat myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa (264/1961).

10 §

10 §

*Merelle tehtävät rakennelmat**Merelle tehtävät rakennelmat*

Jos 1 momentissa tarkoitettu rakennelma ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Länsi-Suomen ympäristölupavirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rakennelma ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään vesilaissa.

11 §

Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa

---

Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolella ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta Länsi-Suomen ympäristölupavirasto. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään ympäristönsuojelulaissa.

11 §

Merenpohjan ja sen sisustan tutkimista ja hyväksikäyttöä koskeva lupa

---

Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta Suomen talousvyöhykkeen ulkopuolella ulottuu myös Suomen talousvyöhykkeelle tai aluevesille, lupaviranomaisena on koko hankkeen osalta *Etelä-Suomen aluehallintovirasto*. Lupamenettelystä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä säädetään ympäristönsuojelulaissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

206.

Laki**maastoliikennelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun maastoliikennelain (1710/1995) 8–12 §, 25 §:n 4 kohta, 28 § ja 32 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 §:n 1 momentti laissa 1018/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Alueelliset kiellot ja rajoitukset

Alueellinen ympäristökeskus voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määräajan tai toistaiseksi.

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei alueellinen ympäristökeskus erityisen painavista syistä toisin määrää.

Alueellinen ympäristökeskus voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessään määrätä nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus.

9 §

Kielto- ja rajoitusasiain käsittely

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määrittämisestä voi tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomainen, yhteisö ja maanomistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määrittämisen voi panna vireille myös alueellinen ympäristökeskus.

Alueellisen ympäristökeskuksen on ennen

Ehdotus

8 §

Alueelliset kiellot ja rajoitukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määräajan tai toistaiseksi.

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* erityisen painavista syistä toisin määrää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessään määrätä nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus.

9 §

Kielto- ja rajoitusasiain käsittely

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määrittämisestä voi tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomainen, yhteisö ja maanomistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määrittämisen voi panna vireille myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen

kiellon tai rajoituksen määräämistä kuultava kuntaa, jonka aluetta kiello tai rajoitus koskee, sekä varattava tilaisuus niille viranomaisille, yhteisöille ja maanomistajille sekä muille, joita asia koskee, tilaisuus tulla kuulluksi.

Jos kiello tai rajoitus määrätään kunnan esityksestä, se on määrättävä esityksen mukaisena, jollei esityksestä poikkeaminen ole tarpeen kansalaisten tasapuolisen kohtelun tai alueellisen yhtenäisyyden vuoksi taikka muusta erityisestä syystä.

10 §

Kiellon ja rajoituksen voimaantulo

Alueellinen ympäristökeskus voi määrätä, että kiello tai rajoitus tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta päätöksessä määrättyllä tavalla sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

11 §

Kiellon tai rajoituksen merkitseminen

Alueellinen kiello tai rajoitus on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. Alueellisen ympäristökeskuksen tulee määrätä merkitsemisestä kielloa tai rajoitusta koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa alueellinen ympäristökeskus. Velvollisuus kiellon tai rajoituksen merkitsemiseen valtion maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella on kuitenkin sillä viranomaisella, jonka hallinnassa alue on. Jos kiello tai rajoitus on annettu pelkästään yksityisen edun suojelemiseksi, merkitsemisestä vastaa hakija.

Kielloa tai rajoitusta osoittavat merkit saadaan asettaa toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle riippumatta alueen omistajan tai haltijan suostumuksesta, jos merkeistä ei aiheudu omistajalle tai haltijalle mainittavaa haittaa.

on ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä kuultava kuntaa, jonka aluetta kiello tai rajoitus koskee, sekä varattava tilaisuus niille viranomaisille, yhteisöille ja maanomistajille sekä muille, joita asia koskee, tilaisuus tulla kuulluksi.

Jos kiello tai rajoitus määrätään kunnan esityksestä, se on määrättävä esityksen mukaisena, jollei esityksestä poikkeaminen ole tarpeen kansalaisten tasapuolisen kohtelun tai alueellisen yhtenäisyyden vuoksi taikka muusta erityisestä syystä.

10 §

Kiellon ja rajoituksen voimaantulo

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että kiello tai rajoitus tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta päätöksessä määrättyllä tavalla sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

11 §

Kiellon tai rajoituksen merkitseminen

Alueellinen kiello tai rajoitus on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tulee määrätä merkitsemisestä kielloa tai rajoitusta koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Velvollisuus kiellon tai rajoituksen merkitsemiseen valtion maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella on kuitenkin sillä viranomaisella, jonka hallinnassa alue on. Jos kiello tai rajoitus on annettu pelkästään yksityisen edun suojelemiseksi, merkitsemisestä vastaa hakija.

Kielloa tai rajoitusta osoittavat merkit saadaan asettaa toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle riippumatta alueen omistajan tai haltijan suostumuksesta, jos merkeistä ei aiheudu omistajalle tai haltijalle mainittavaa haittaa.

12 §

Päätöksen muuttaminen

Alueellinen ympäristökeskus voi muuttaa 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 9–11 §:ssä säädetään.

12 §

Päätöksen muuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi muuttaa 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 9–11 §:ssä säädetään.

25 §

Maastoliikenneerikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

4) käyttää moottorikäyttöistä ajoneuvoa maastossa vastoin valtioneuvoston 7 §:n taikka alueellisen ympäristökeskuksen 8 §:n perusteella antamaa kieltoa tai rajoitusta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta tai 26 §:stä muuta johdu, *maastoliikenneerikkomuksesta* sakkoon.

25 §

Maastoliikenneerikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

4) käyttää moottorikäyttöistä ajoneuvoa maastossa vastoin valtioneuvoston 7 §:n taikka *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* 8 §:n perusteella antamaa kieltoa tai rajoitusta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta tai 26 §:stä muuta johdu, *maastoliikenneerikkomuksesta* sakkoon.

28 §

Alueellisen ympäristökeskuksen erityislupa

Alueellinen ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

28 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen erityislupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää henkilölle, jonka liikuntakyky on iän, vamman tai sairauden vuoksi rajoittunut, luvan poiketa 4 tai 8 §:ssä säädetystä kiellosta tai rajoituksesta.

32 §

32 §

Valvonta

Tämän lain toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu alueelliselle ympäristökeskukselle toimialueellaan ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valvonta

Tämän lain toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* toimialueellaan ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

207.

Laki**luonnonsuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun luonnonsuojelulain (1096/1996) 6 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 24 §, 25 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §, 30 §:n 1 momentti, 31 ja 33 §, 34 §:n 2 momentti, 40 §:n 2 momentti, 45 §, 47 §:n 3 momentti, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 53 §:n 2 momentti, 54, 55 ja 57 §, 61 §:n 2 momentti sekä 62, 63, 65, 72 a ja 76 §, sellaisina kuin niistä ovat 49 § osaksi laeissa 553/2004 ja 384/2009, 65 § osaksi mainitussa laissa 553/2004 sekä 72 a § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Luonnonsuojelun hallinto

Luonnonsuojelun hallinto

Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ja valvoa luonnon- ja maisemasuojelua alueellaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ja valvoa luonnon- ja maisemasuojelua alueellaan.

9 §

9 §

Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset

Luonnonsuojeluohjelman oikeusvaikutukset

Alueellinen ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa tarkoitetusta rajoituksesta, mikäli suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa tarkoitetusta rajoituksesta, *jos* suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

24 §

24 §

Luonnonsuojelun alueen perustaminen

Luonnonsuojelun alueen perustaminen

Alueellinen ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun muun luonnonsuojelun alueen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle alueelle. Harkittaes-

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun muun luonnonsuojelun alueen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle alueelle.

sa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat.

Päätökseen 1 momentin mukaisen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta. Päätökseen otettavalla määräyksellä voidaan luonnonsuojelualueella tai sen osalla myös kieltää liikkuminen tai rajoittaa sitä edellyttäen, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii. Luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä ei saa antaa, elleivät maanomistaja ja alueellinen ympäristökeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.

Alueellinen ympäristökeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta perustaa luonnonsuojelualueeksi myös muun yksityisen alueen, jos alue sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan. Alueen rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enemmän kuin aluetta koskevasta suojeluohjelmasta johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Maanomistajalle ja kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ennen päätöksen antamista.

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 21 §:ssä säädetään. Luonnonsuojelualueen perustamisesta on tehtävä merkintä myös kiinteistörekisteriin.

25 §

Alueen määräaikainen rauhoittaminen

Alueellinen ympäristökeskus ja maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus voidaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat.

Päätökseen 1 momentin mukaisen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta. Päätökseen otettavalla määräyksellä voidaan luonnonsuojelualueella tai sen osalla myös kieltää liikkuminen tai rajoittaa sitä edellyttäen, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii. Luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä ei saa antaa, elleivät maanomistaja ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta perustaa luonnonsuojelualueeksi myös muun yksityisen alueen, jos alue sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan. Alueen rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enemmän kuin aluetta koskevasta suojeluohjelmasta johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Maanomistajalle ja kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ennen päätöksen antamista.

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 21 §:ssä säädetään. Luonnonsuojelualueen perustamisesta on tehtävä merkintä myös kiinteistörekisteriin.

25 §

Alueen määräaikainen rauhoittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus voidaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

27 §

Luonnonsuojelualan rauhoituksen lakkauttaminen

Alueellinen ympäristökeskus voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet tai jos alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

27 §

Luonnonsuojelualan rauhoituksen lakkauttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet tai jos alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

28 §

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi omistajan hakemuksesta tai alueellisen ympäristökeskuksen esityksestä lakkauttaa 26 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Hakemuksesta on hankittava alueellisen ympäristökeskuksen lausunto. Jos asia on tullut vireille alueellisen ympäristökeskuksen esityksestä, alueen omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

28 §

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi omistajan hakemuksesta tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* esityksestä lakkauttaa 26 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Hakemuksesta on hankittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto. Jos asia on tullut vireille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* esityksestä, alueen omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

30 §

Kiellon voimaantulo

Edellä 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu kieltö tulee voimaan, kun alueellinen ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kielto annetaan julkipanon jälkeen ja siitä on kuulutettava kunnan ilmoitus-

30 §

Kiellon voimaantulo

Edellä 29 §:n 1 momentissa tarkoitettu kieltö tulee voimaan, kun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kielto annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on kuulutet-

taululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

---

tava kunnan ilmoitustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

---

31 §

Poikkeamisvalta

Alueellinen ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 29 §:n 1 momentin kiellosta, mikäli kyseisen luontotyypin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyypin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

31 §

Poikkeamisvalta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 29 §:n 1 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyypin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyypin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

33 §

Maisema-alueen perustaminen

Valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää ympäristöministeriö. Muusta maisema-alueesta päättää alueellinen ympäristökeskus maakunnan liiton esityksestä.

33 §

Maisema-alueen perustaminen

Valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen perustamisesta ja tarkoituksesta päättää ympäristöministeriö. Muusta maisema-alueesta päättää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* maakunnan liiton esityksestä.

34 §

Maisema-aluetta koskevat määräykset

Alueellinen ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen maisema-aluetta koskevista määräyksistä.

---

34 §

Maisema-aluetta koskevat määräykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen maisema-aluetta koskevista määräyksistä.

---

40 §

Kuolleena tavattu rauhoitettu eläin

Jos 1 momentissa tarkoitettulla eläimellä asianmukaisesti käsiteltyä on tieteellistä, opetuksellista tai keräilyarvoa, se saadaan ot-

40 §

Kuolleena tavattu rauhoitettu eläin

Jos 1 momentissa tarkoitettulla eläimellä asianmukaisesti käsiteltyä on tieteellistä, opetuksellista tai keräilyarvoa, se saadaan ot-

taa talteen ja luovuttaa luonnontieteelliselle keskusmuseolle, muulle luonnontieteelliselle museolle tai laitokselle, korkeakoululle tai alueellisen ympäristökeskuksen luvalla muullekin kuin edellä mainituille.

taa talteen ja luovuttaa luonnontieteelliselle keskusmuseolle, muulle luonnontieteelliselle museolle tai laitokselle, korkeakoululle tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* luvalla muullekin kuin edellä mainituille.

45 §

Rauhoitettujen lajien kauppa

Muihin kuin 44 §:ssä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvan rauhoitetun eläin- tai kasvilajin yksilön, sen osan tai johdannaisen maahantuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi ilman alueellisen ympäristökeskuksen lupaa on kielletty.

45 §

Rauhoitettujen lajien kauppa

Muihin kuin 44 §:ssä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvan rauhoitetun eläin- tai kasvilajin yksilön, sen osan tai johdannaisen maahantuonti, maastavienti, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi tai vaihdettavaksi ilman *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lupaa on kielletty.

47 §

Lajien esiintymispaikkojen suojelu

Edellä 2 momentissa tarkoitettu kieltö tulee voimaan, kun alueellinen ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kieltö annetaan julkipanon jälkeen ja siitä on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Päätös on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

47 §

Lajien esiintymispaikkojen suojelu

Edellä 2 momentissa tarkoitettu kieltö tulee voimaan, kun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kieltö annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Päätös on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

48 §

Poikkeukset rauhoitussäännöksistä

Alueellinen ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 39, 42 ja 47 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Jos hakemus koskee koko maata, poikkeuksen myöntää ympäristöministeriö. Poikkeusta koskevaan päätökseen voi-

48 §

Poikkeukset rauhoitussäännöksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 39, 42 ja 47 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Jos hakemus koskee koko maata, poikkeuksen myöntää ympäristöministeriö. Poikkeusta koskevaan

daan liittää tarpeellisia ehtoja.

päätökseen voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

49 §

Euroopan yhteisön lajisuojelua koskevat erityissäännökset

Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin, lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettuja riistaeläimiä ja rauhoittamattomia eläimiä, ja liitteessä IV (b) tarkoitettuihin kasvilajeihin kuuluvan yksilön, sen osan tai johdannaisen hallussapito, kuljetus, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi ja vaihdettavaksi on kielletty. Sama koskee lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettuja lintuja sanotun direktiivin artiklasta 6(2) ja (3) johtuvin poikkeuksin.

Alueellinen ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa 1 momentin kiellosta sekä 2 momentissa tarkoitettujen eläin- ja kasvilajien osalta 39 §:n, 42 §:n 2 momentin sekä 47 §:n 2 ja 5 momentin kielloista luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Vastaavasti lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus sanotun direktiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla.

Alueellinen ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 2 momentin kiellosta luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Vastaavasti lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus lintudirektiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla.

53 §

Valtion korvausvelvollisuus

Jos alueellinen ympäristökeskus on 24 §:n 3

49 §

Euroopan yhteisön lajisuojelua koskevat erityissäännökset

Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin, lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettuja riistaeläimiä ja rauhoittamattomia eläimiä, ja liitteessä IV (b) tarkoitettuihin kasvilajeihin kuuluvan yksilön, sen osan tai johdannaisen hallussapito, kuljetus, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi ja vaihdettavaksi on kielletty. Sama koskee lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettuja lintuja sanotun direktiivin artiklasta 6(2) ja (3) johtuvin poikkeuksin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa 1 momentin kiellosta sekä 2 momentissa tarkoitettujen eläin- ja kasvilajien osalta 39 §:n, 42 §:n 2 momentin sekä 47 §:n 2 ja 5 momentin kielloista luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Vastaavasti lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus sanotun direktiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 2 momentin kiellosta luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Vastaavasti lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus lintudirektiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla.

53 §

Valtion korvausvelvollisuus

Jos *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*

momentin nojalla tehnyt päätöksen luonnonsuojelun alueen perustamisesta ja päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle merkityksellistä haittaa, valtio on omistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan.

on 24 §:n 3 momentin nojalla tehnyt päätöksen luonnonsuojelun alueen perustamisesta ja päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle merkityksellistä haittaa, valtio on omistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan.

54 §

Korvausten jaksotus

Tämän lain 53 §:n mukaan määrättävän korvauksen maksatus voidaan alueellisen ympäristökeskuksen vaatimuksesta jaksottaa enintään neljään vuotuisen maksuerään.

Maksuerille on maksettava 53 §:n 3 momentissa tarkoitettua korkoa ensimmäisen korvauserän maksamisen jälkeiseltä ajalta.

55 §

Väliaikainen toimenpidekielto

Alueellinen ympäristökeskus voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 10 §:n 2 momentissa tarkoitettun alueen sellaisen käyttämisen, joka voi vaarantaa ne tarkoitukset, joihin alueen suojelulla pyritään. Ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Jos suojelu myöhemmin raukeaa ja alueen omistajalle on aiheutunut toimenpidekiellosta merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta korvaus. Sama on laki, jos luonnonsuojeluohjelman toteuttamisesta luovutaan 50 §:n 3 momentin nojalla.

Korvauksesta päättää hakemuksesta alueellinen ympäristökeskus.

57 §

Pakkokeinot

Jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen

54 §

Korvausten jaksotus

Tämän lain 53 §:n mukaan määrättävän korvauksen maksatus voidaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* vaatimuksesta jaksottaa enintään neljään vuotuisen maksuerään.

Maksuerille on maksettava 53 §:n 3 momentissa tarkoitettua korkoa ensimmäisen korvauserän maksamisen jälkeiseltä ajalta.

55 §

Väliaikainen toimenpidekielto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi enintään kahdeksi vuodeksi kieltää 10 §:n 2 momentissa tarkoitettun alueen sellaisen käyttämisen, joka voi vaarantaa ne tarkoitukset, joihin alueen suojelulla pyritään. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Jos suojelu myöhemmin raukeaa ja alueen omistajalle on aiheutunut toimenpidekiellosta merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta korvaus. Sama on laki, jos luonnonsuojeluohjelman toteuttamisesta luovutaan 50 §:n 3 momentin nojalla.

Korvauksesta päättää hakemuksesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

57 §

Pakkokeinot

Jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen

toimeen, alueellinen ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa I momentissa tarkoitettu asia vireille alueellisessa ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen. Sama oikeus on 61 §:n 3 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskevassa asiassa on muutoin noudatettava, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

toimeen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa I momentissa tarkoitettu asia vireille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa*, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen. Sama oikeus on 61 §:n 3 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskevassa asiassa on muutoin noudatettava, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

61 §

Valitus

Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen, Metsäntutkimuslaitoksen ja alueellisen ympäristökeskuksen päätöksestä sekä kunnan viranomaisen 26 ja 28 §:n nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa lääninoikeuteen. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy hallintolainkäyttölain (586/96) 12 §:n mukaan, kuitenkin niin että valitettaessa alueellisen ympäristökeskuksen päätöksestä, toimivaltainen lääninoikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta alueesta sijaitsee.

61 §

Valitus

Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen, Metsäntutkimuslaitoksen ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöksestä sekä kunnan viranomaisen 26 ja 28 §:n nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa *hallinto-oikeuteen*. Toimivaltainen *hallinto-oikeus* määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n mukaan, kuitenkin niin että valitettaessa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöksestä, toimivaltainen *hallinto-oikeus* on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta alueesta sijaitsee.

62 §

Valitus lääninoikeuden päätöksestä

Lääninoikeuden tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeudesta on voimassa, mitä 61 §:n 3 momentissa säädetään. Jos lääninoikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen, valitusoikeus on kuitenkin myös päätöksen tehneellä viranomaisella.

63 §

Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä

Sen lisäksi mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen.

65 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Edellä tarkoitettu vaikutusten arviointi voidaan tehdä myös osana ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 2 luvussa tar-

62 §

Valitus hallinto-oikeuden päätöksestä

Hallinto-oikeuden tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeudesta on voimassa, mitä 61 §:n 3 momentissa säädetään. Jos *hallinto-oikeus* on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen, valitusoikeus on kuitenkin myös päätöksen tehneellä viranomaisella.

63 §

Valitus muun lain nojalla tehdystä päätöksestä

Sen lisäksi mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen.

65 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Edellä tarkoitettu vaikutusten arviointi voidaan tehdä myös osana ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994)

koitettua arviointimenettelyä.

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on katsottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi on tehty. Viranomaisen on sen jälkeen pyydettävä siitä lausunto alueelliselta ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on. Jos ympäristökeskus itse on hankkeen toteuttaja, lausunnon antaa sen sijasta ympäristöministeriö. Lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa.

Viranomaisen, jolle laissa tai asetuksessa määrätyn ilmoitusvelvollisuuden perusteella on tehty ilmoitus 1 momentissa tarkoitettusta hankkeesta tai suunnitelmasta, on ryhdyttävä toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen keskeyttämiseksi, kunnes 1 momentissa tarkoitettu arviointi on suoritettu ja 2 momentissa tarkoitettua lausuntoa hankittu. Viranomaisen on myös ilmoitettava asiasta alueelliselle ympäristökeskukselle niin hyvissä ajoin, että ympäristökeskus ehtii ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin.

72 a §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Alueellisen ympäristökeskuksen on saatuaan metsäkeskukselta metsälain 14 b §:ssä tarkoitettua ilmoituksen ryhdyttävä toimenpiteisiin liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikan sijainnin ja sallitun metsän käsittelyn määrittämiseksi. Ympäristökeskuksen on annettava päätöksensä asiassa viipymättä sen jälkeen kun se on saanut tässä tarkoitettua ilmoituksen metsäkeskukselta.

2 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä.

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on katsottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi on tehty. Viranomaisen on sen jälkeen pyydettävä siitä lausunto *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta* ja siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on. Jos *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* itse on hankkeen toteuttaja, lausunnon antaa sen sijasta ympäristöministeriö. Lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa.

Viranomaisen, jolle laissa tai asetuksessa määrätyn ilmoitusvelvollisuuden perusteella on tehty ilmoitus 1 momentissa tarkoitettusta hankkeesta tai suunnitelmasta, on ryhdyttävä toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen keskeyttämiseksi, kunnes 1 momentissa tarkoitettu arviointi on suoritettu ja 2 momentissa tarkoitettua lausuntoa hankittu. Viranomaisen on myös ilmoitettava asiasta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* niin hyvissä ajoin, että *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ehtii ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin.

72 a §

Menettely liito-oravailmoituksesta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on saatuaan metsäkeskukselta metsälain 14 b §:ssä tarkoitettua ilmoituksen ryhdyttävä toimenpiteisiin liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikan sijainnin ja sallitun metsän käsittelyn määrittämiseksi. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on annettava päätöksensä asiassa viipymättä sen jälkeen kun se on saanut tässä tarkoitettua ilmoituksen metsäkeskukselta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

208.

Laki**ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ympäristövahinkovakuutuksesta 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain (81/1998) 3 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Vakuuttamisvelvollisuuden valvonta

Alueellinen ympäristökeskus valvoo vakuuttamisvelvollisuuden noudattamista siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus valvontaansa varten saada tiedot voimassa olevista ympäristövahinkovakuutuksista toiminnanharjoittajilta ja 6 §:ssä tarkoitetulta Ympäristövakuutuskeskukselta.

Ehdotus

3 §

Vakuuttamisvelvollisuuden valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo vakuuttamisvelvollisuuden noudattamista siten kuin *valtioneuvoston* asetuksella tarkemmin säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus valvontaansa varten saada tiedot voimassa olevista ympäristövahinkovakuutuksista toiminnanharjoittajilta ja 6 §:ssä tarkoitetulta Ympäristövakuutuskeskukselta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

209.

Laki**maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1999 annetun maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 8 ja 18 §, 38 §:n 2 momentti, 64 ja 66 §, 72 §:n 4 momentti, 133 §:n 3 momentti, 171 §:n 3 momentti, 173 §, 174 §:n 4 momentti, 179 §, 190 §:n 1 momentti, 191 §:n 1 momentti, 192 §, 193 §:n 7 kohta, 195 §, 196 §:n 1 momentti, 198 §:n 2 momentti, 199 §:n 1 momentti sekä 201 ja 205 §,

sellaisina kuin niistä ovat 66 § osaksi laissa 1441/2006, 171 §:n 3 momentti laissa 476/2004, 179 § laissa 504/2005, 192 § osaksi laissa 1129/2008 sekä 198 §:n 2 momentti ja 201 § mainitussa laissa 1441/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

8 §

8 §

*Kehittämiskeskustelu**Kehittämiskeskustelu*

Kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen kesken käydään vähintään kerran vuodessa kehittämiskeskustelu, jossa käsitellään kunnan alueiden käytön suunnitteluun ja sen kehittämiseen, vireillä oleviin ja lähiaikoina vireille tuleviin merkittäviin kaava-asioihin sekä kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä.

Kunnan ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* kesken käydään vähintään kerran vuodessa kehittämiskeskustelu, jossa käsitellään kunnan alueiden käytön suunnitteluun ja sen kehittämiseen, vireillä oleviin ja lähiaikoina vireille tuleviin merkittäviin kaava-asioihin sekä kunnan ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä.

18 §

18 §

*Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävät**Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät*

Alueellinen ympäristökeskus edistää ja ohjaa kunnan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämistä.

Alueellisen ympäristökeskuksen on erityisesti valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, muut alueiden käyttöä ja rakentamista koskevat tavoitteet sekä kaavoitusasi-

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää ja ohjaa kunnan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on erityisesti valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, muut alueiden käyttöä ja rakentamista koskevat tavoitteet sekä kaavoitusasi-

oiden ja rakennustoimen hoitoa koskevat säännökset siten kuin tässä laissa säädetään. Lisäksi alueellinen ympäristökeskus huolehtii sille ympäristöhallinnosta annetun lain (55/1995) 4 §:n mukaan kuuluvista tehtävistä.

tusasioiden ja rakennustoimen hoitoa koskevat säännökset siten kuin tässä laissa säädetään. Lisäksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* huolehtii sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista* annetun lain (/) 3 §:n mukaan kuuluvista tehtävistä.

38 §

Kiellot yleiskaavaa laadittaessa

Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja alueellinen ympäristökeskus kunnan hakemuksesta erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella.

38 §

Kiellot yleiskaavaa laadittaessa

Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* kunnan hakemuksesta erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella.

64 §

Neuvottelu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kunta voi neuvotella alueellisen ympäristökeskuksen kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä ja toteuttamisesta.

Osallisella on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville mahdollisuus esittää alueelliselle ympäristökeskukselle neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä. Jos suunnitelma on ilmeisesti puutteellinen, alueellisen ympäristökeskuksen on viivytyksettä järjestettävä kunnan kanssa neuvottelu suunnitelman täydennystarpeiden selvittämiseksi.

Neuvotteluun on kutsuttava esityksen tehnyt osallinen ja tarpeen mukaan ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaan asia liittyy.

64 §

Neuvottelu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kunta voi neuvotella *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä ja toteuttamisesta.

Osallisella on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville mahdollisuus esittää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä. Jos suunnitelma on ilmeisesti puutteellinen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on viivytyksettä järjestettävä kunnan kanssa neuvottelu suunnitelman täydennystarpeiden selvittämiseksi.

Neuvotteluun on kutsuttava esityksen tehnyt osallinen ja tarpeen mukaan ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaan asia liittyy.

66 §

Viranomaisneuvottelu

66 §

Viranomaisneuvottelu

Maakuntakaavaa valmisteltaessa on oltava yhteydessä asianomaiseen ministeriöön ja alueelliseen ympäristökeskukseen. Asianomaisen ministeriön, alueellisen ympäristökeskuksen ja maakunnan liiton kesken on järjestettävä neuvottelu kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten tavoitteiden ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten, luonnonarvojen tai kulttuuriympäristön kannalta erityisen merkittävä taikka valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä, on oltava yhteydessä alueelliseen ympäristökeskukseen. Alueellisen ympäristökeskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun neuvotteluun on kutsuttava ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea.

Viranomaisneuvottelusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

72 §

Suunnittelutarve ranta-alueella

Kunta voi alueellista ympäristökeskusta kuultuaan osoittaa rakennusjärjestyksessä alueet, joilla 1 momentissa säädetty rajoitus ei ole voimassa sen johdosta, ettei alueella ole sen sijainnin vuoksi odotettavissa suunnittelua edellyttävää rakentamista eikä alueella ole erityisiä luonnon- ja maisema-arvoja tai virkistyskäytön tarpeita. Tällainen rakennusjärjestyksen määräys voi olla voimassa enintään kuusi vuotta kerrallaan, kuitenkin enintään niin kauan kuin määräyksen perusteena olleissa olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joiden vuoksi edellytyksiä määräykselle ei enää ole.

Maakuntakaavaa valmisteltaessa on oltava yhteydessä asianomaiseen ministeriöön ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*. Asianomaisen ministeriön, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* sekä maakunnan liiton kesken on järjestettävä neuvottelu kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten tavoitteiden ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten, luonnonarvojen tai kulttuuriympäristön kannalta erityisen merkittävä taikka valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä, on oltava yhteydessä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen*. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun neuvotteluun on kutsuttava ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea.

Viranomaisneuvottelusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

72 §

Suunnittelutarve ranta-alueella

Kunta voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta* kuultuaan osoittaa rakennusjärjestyksessä alueet, joilla 1 momentissa säädetty rajoitus ei ole voimassa sen johdosta, ettei alueella ole sen sijainnin vuoksi odotettavissa suunnittelua edellyttävää rakentamista eikä alueella ole erityisiä luonnon- ja maisema-arvoja tai virkistyskäytön tarpeita. Tällainen rakennusjärjestyksen määräys voi olla voimassa enintään kuusi vuotta kerrallaan, kuitenkin enintään niin kauan kuin määräyksen perusteena olleissa olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joiden vuoksi edellytyksiä määräykselle ei enää ole.

133 §

Kuuleminen ja lausunnot

Jos rakennuslupaa haetaan luonnonsuojelulain mukaiselle asetuksella tarkemmin säädettyville luonnonsuojelun kannalta merkittävälle alueelle tai alueelle, joka maakuntakaavassa on varattu virkistys- tai suojelualueeksi, hakemuksesta on pyydettyä alueellisen ympäristökeskuksen lausunto.

-----

133 §

Kuuleminen ja lausunnot

Jos rakennuslupaa haetaan luonnonsuojelulain mukaiselle valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyville luonnonsuojelun kannalta merkittävälle alueelle tai alueelle, joka maakuntakaavassa on varattu virkistys- tai suojelualueeksi, hakemuksesta on pyydettyä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* lausunto.

-----

171 §

Poikkeamisvalta

Poikkeamisen 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa voi myöntää alueellinen ympäristökeskus. Jos rakentaminen tai muu toimenpide edellyttää alueellisen ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluvan poikkeamisen lisäksi kunnan toimivaltaan 1 momentin mukaan kuuluvaa poikkeamista, ympäristökeskus voi ratkaista asian koko laajuudessaan, jos ratkaisu on kunnan kannan mukainen.

-----

171 §

Poikkeamisvalta

Poikkeamisen 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa voi myöntää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Jos rakentaminen tai muu toimenpide edellyttää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* toimivaltaan kuuluvan poikkeamisen lisäksi kunnan toimivaltaan 1 momentin mukaan kuuluvaa poikkeamista, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi ratkaista asian koko laajuudessaan, jos ratkaisu on kunnan kannan mukainen.

-----

173 §

Poikkeamisenettely

Ennen 171 §:ssä säädettyä poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, varattava tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Hakemuksesta on kunnan toimesta, hakijan kustannuksella tiedotettava naapureille ja muille edellä mainituille tahoille. Tarkemmat säännökset kuulemisesta annetaan asetuksella.

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on tarvittaessa pyydettyä alueellisen

173 §

Poikkeamisenettely

Ennen 171 §:ssä säädettyä poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, varattava tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Hakemuksesta on kunnan toimesta, hakijan kustannuksella tiedotettava naapureille ja muille edellä mainituille tahoille. Tarkemmat säännökset kuulemisesta annetaan *valtioneuvoston* asetuksella.

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on tarvittaessa pyydettyä *elinkeino-*,

ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi naapurikunnan maankäyttöön, on pyydettyä myös naapurikunnan lausunto.

Alueellisen ympäristökeskuksen lausunto on kuitenkin pyydettyä aina, kun poikkeaminen koskee:

- 1) aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
- 3) rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta; tai
- 4) maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Edellä 2 momentissa mainittujen viranomaisten tulee antaa lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Alueellisen ympäristökeskuksen on ennen 171 §:n 3 momentin mukaisen poikkeamisen ratkaisemista pyydettyä asianomaisen kunnan lausunto. Asianosaisten kuulemisesta ja muiden lausuntojen pyytämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

174 §

Poikkeamispäätös ja siitä ilmoittaminen

Kunnan tulee toimittaa 171 §:n mukainen poikkeamispäätös tiedoksi alueelliselle ympäristökeskukselle.

179 §

Määräys kadunpitovelvollisuuden toteuttamiseksi

Jollei katua tai sen osaa rakenneta lainvoimaisen asemakaavan mukaisen maankäytön edellyttämään kuntoon kohtuullisessa ajassa kadunpitovelvollisuuden alkamisen jälkeen ja siitä voi aiheutua haittaa terveydelle tai turvallisuudelle taikka erityistä muuta haittaa maankäytön tai liikenteen järjestämiselle

liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi naapurikunnan maankäyttöön, on pyydettyä myös naapurikunnan lausunto.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto on kuitenkin pyydettyä aina, kun poikkeaminen koskee:

- 1) aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
- 3) rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta; tai
- 4) maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Edellä 2 momentissa mainittujen viranomaisten tulee antaa lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen 171 §:n 3 momentin mukaisen poikkeamisen ratkaisemista pyydettyä asianomaisen kunnan lausunto. Asianosaisten kuulemisesta ja muiden lausuntojen pyytämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

174 §

Poikkeamispäätös ja siitä ilmoittaminen

Kunnan tulee toimittaa 171 §:n mukainen poikkeamispäätös tiedoksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

179 §

Määräys kadunpitovelvollisuuden toteuttamiseksi

Jollei katua tai sen osaa rakenneta lainvoimaisen asemakaavan mukaisen maankäytön edellyttämään kuntoon kohtuullisessa ajassa kadunpitovelvollisuuden alkamisen jälkeen ja siitä voi aiheutua haittaa terveydelle tai turvallisuudelle taikka erityistä muuta haittaa maankäytön tai liikenteen järjestämiselle

taikka jollei kunta kohtuullisessa ajassa täytä 86 a §:ssä säädettyä velvollisuuttaan, voi alueellinen ympäristökeskus velvoittaa uhkasakolla kunnan toteuttamaan velvollisuutensa.

taikka jollei kunta kohtuullisessa ajassa täytä 86 a §:ssä säädettyä velvollisuuttaan, voi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* velvoittaa uhkasakolla kunnan toteuttamaan velvollisuutensa.

190 §

Muutoksenhaku muusta viranomaisen päätöksestä

Muutosta kunnan viranomaisen tämän lain mukaiseen muuhun kuin 188 ja 189 §:ssä tarkoitettuun päätökseen, maakunnan liiton 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä alueellisen ympäristökeskuksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n mukaan. Valitettaessa alueellisen ympäristökeskuksen päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on kuitenkin se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta alueesta sijaitsee.

190 §

Muutoksenhaku muusta viranomaisen päätöksestä

Muutosta kunnan viranomaisen tämän lain mukaiseen muuhun kuin 188 ja 189 §:ssä tarkoitettuun päätökseen, maakunnan liiton 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n mukaan. Valitettaessa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on kuitenkin se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta alueesta sijaitsee.

191 §

Valitusoikeus kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä

Sen lisäksi, mitä kuntalain 92 §:ssä säädetään valitusoikeudesta, alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia.

191 §

Valitusoikeus kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä

Sen lisäksi, mitä kuntalain 92 §:ssä säädetään valitusoikeudesta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia.

192 §

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupa-päätöksestä sekä maisematyölupa- ja purkamislupapäätöksestä

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupa-päätöksestä on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; sekä
- 4) kunnalla.

Valitusoikeus maisematyölupaa ja rakennuksen purkamislupaa koskevasta päätöksestä on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa; sekä
- 4) alueellisella ympäristökeskuksella.

Jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös alueellisella ympäristökeskuksella.

193 §

Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja suunnittelutarveratkaisusta

Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja kunnan viranomaisen suunnittelutarveasiassa tekemästä 137 §:n mukaisesta päätöksestä on:

-
- 7) alueellisella ympäristökeskuksella; sekä
-

192 §

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupa-päätöksestä sekä maisematyölupa- ja purkamislupapäätöksestä

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupa-päätöksestä on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; sekä
- 4) kunnalla.

Valitusoikeus maisematyölupaa ja rakennuksen purkamislupaa koskevasta päätöksestä on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa; sekä
- 4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.*

Jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.*

193 §

Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja suunnittelutarveratkaisusta

Valitusoikeus poikkeamispäätöksestä ja kunnan viranomaisen suunnittelutarveasiassa tekemästä 137 §:n mukaisesta päätöksestä on:

-
- 7) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella; sekä*
-

195 §

Viranomaisen oikaisukehotus kaava-asiassa

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään muutoksenhausta, alueellinen ympäristökeskus voi kunnan hyväksytyä yleiskaavan tai asemakaavan tehdä kunnalle kirjallisen oikaisukehotuksen, jos kaava on laadittu ottamatta huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai muutoin vastoin lain säännöksiä ja on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kunnassa päätettäväksi.

Oikaisukehotus tulee tehdä kaavaa koskevan päätöksen valitusajan kuluessa. Oikaisukehotuksen antamiseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Alueellisen ympäristökeskuksen on ilmoitettava oikaisukehotuksen tekemisestä hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden on ilmoituksen saatuaan lähetettävä kunnalle tiedot päätöksestä tehdyistä valituksista. Hallinto-oikeuden tulee myös ilmoittaa valittajille tehdystä oikaisukehotuksesta.

Oikaisukehotuksen johdosta kunnanvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

196 §

Oikaisukehotuksen johdosta tehdyn päätöksen vaikutus valitukseen

Jos kunnan aiemmasta päätöksestä oli tehty valitus hallinto-oikeudelle, kunnan on ilmoitettava kirjallisesti oikaisukehotuksen johdosta tehdystä uudesta päätöksestä hallinto-oikeudelle sekä valituksen tehneille. Aikaisemmasta päätöksestä tehtyjen valitusten katsotaan kohdistuvan uuteen hyväksymispäätökseen. Jos kunta pysyttää hyväksymistä koskevan päätöksen entisellään, muilla kuin valituksen jo tehneillä ei ole oikeutta muutoksen hakuun. Alueellisella ympäristökeskuksella on kuitenkin valitusoikeus.

195 §

Viranomaisen oikaisukehotus kaava-asiassa

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään muutoksenhausta, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi kunnan hyväksytyä yleiskaavan tai asemakaavan tehdä kunnalle kirjallisen oikaisukehotuksen, jos kaava on laadittu ottamatta huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai muutoin vastoin lain säännöksiä ja on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kunnassa päätettäväksi.

Oikaisukehotus tulee tehdä kaavaa koskevan päätöksen valitusajan kuluessa. Oikaisukehotuksen antamiseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava oikaisukehotuksen tekemisestä hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden on ilmoituksen saatuaan lähetettävä kunnalle tiedot päätöksestä tehdyistä valituksista. Hallinto-oikeuden tulee myös ilmoittaa valittajille tehdystä oikaisukehotuksesta.

Oikaisukehotuksen johdosta kunnanvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

196 §

Oikaisukehotuksen johdosta tehdyn päätöksen vaikutus valitukseen

Jos kunnan aiemmasta päätöksestä oli tehty valitus hallinto-oikeudelle, kunnan on ilmoitettava kirjallisesti oikaisukehotuksen johdosta tehdystä uudesta päätöksestä hallinto-oikeudelle sekä valituksen tehneille. Aikaisemmasta päätöksestä tehtyjen valitusten katsotaan kohdistuvan uuteen hyväksymispäätökseen. Jos kunta pysyttää hyväksymistä koskevan päätöksen entisellään, muilla kuin valituksen jo tehneillä ei ole oikeutta muutoksen hakuun. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* on kuitenkin valitusoikeus.

198 §

Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

Hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Hallinto-oikeuden ja kunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa sekä kunnan viranomaisen, alueellisen ympäristökeskuksen ja hallinto-oikeuden päätös 171 §:ssä tarkoitettussa poikkeamista koskevassa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Ympäristöministeriön 31 §:n 1 momentissa, 33 §:n 3 momentissa, 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä sekä alueellisen ympäristökeskuksen 38 §:n 2 momentissa ja 179 §:ssä tarkoitettu päätös annetaan samoin julkipanon jälkeen.

198 §

Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

Hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Hallinto-oikeuden ja kunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa sekä kunnan viranomaisen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ja hallinto-oikeuden päätös 171 §:ssä tarkoitettussa poikkeamista koskevassa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Ympäristöministeriön 31 §:n 1 momentissa, 33 §:n 3 momentissa, 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä sekä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* 38 §:n 2 momentissa ja 179 §:ssä tarkoitettu päätös annetaan samoin julkipanon jälkeen.

199 §

Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset

Jos Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen toimeenpano edellyttää tämän lain mukaisen kaavan toteuttamisen ympäristövaikutuksia arvioitaessa yhteistyötä toisen valtion kanssa, kaavaa laativan maakunnan liiton tai kunnan tulee toimittaa ennen kaavan hyväksymistä asianomaiselle ministeriölle ja alueelliselle ympäristökeskukselle sopimuksen mukaista toiselle valtiolle ilmoittamista varten tarpeelliset tiedot.

199 §

Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset

Jos Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen toimeenpano edellyttää tämän lain mukaisen kaavan toteuttamisen ympäristövaikutuksia arvioitaessa yhteistyötä toisen valtion kanssa, kaavaa laativan maakunnan liiton tai kunnan tulee toimittaa ennen kaavan hyväksymistä asianomaiselle ministeriölle ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sopimuksen mukaista toiselle valtiolle ilmoittamista varten tarpeelliset tiedot.

201 §

Kaavapäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan vahvistuspäätöksessä voidaan määrätä kaava tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lain-

201 §

Kaavapäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan vahvistuspäätöksessä voidaan määrätä kaava tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lain-

voiman kaava-alueen siltä osalta, johon valitusten tai oikaisukehottuksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajille ja muutoksenhakuviranomaiselle sekä, jos määräys koskee oikaisukehottuksen kohteena olevaa kaavaa, alueelliselle ympäristökeskukselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Jos viranomainen on 195 §:n nojalla tehnyt kaavan hyväksymispäätöksestä oikaisukehottuksen, kaavan täytäntöönpano keskeytyy siihen asti, kun kunnanvaltuusto on tehnyt asiassa uuden päätöksen, ellei kunnanhallitus ole 1 momentin nojalla määrännyt kaavan osaa tulemaan voimaan.

205 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Asianomaisella ministeriöllä ja alueellisilla ympäristökeskuksilla on oikeus saada kunnilta, maakuntien liitoilta ja muilta viranomaisilta maksutta näillä olevia alueiden käytön ja rakennetun ympäristön seurannan kannalta tarpeellisia tietoja sekä tämän lain mukaista valvonta- ja muuta viranomaistehtävää varten tarpeellisia asiakirjoja siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Eräiden päätösten lähettamisestä tiedoksi viranomaisille säädetään erikseen.

voiman kaava-alueen siltä osalta, johon valitusten tai oikaisukehottuksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajille ja muutoksenhakuviranomaiselle sekä, jos määräys koskee oikaisukehottuksen kohteena olevaa kaavaa, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Jos viranomainen on 195 §:n nojalla tehnyt kaavan hyväksymispäätöksestä oikaisukehottuksen, kaavan täytäntöönpano keskeytyy siihen asti, kun kunnanvaltuusto on tehnyt asiassa uuden päätöksen, ellei kunnanhallitus ole 1 momentin nojalla määrännyt kaavan osaa tulemaan voimaan.

205 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Asianomaisella ministeriöllä ja *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla* on oikeus saada kunnilta, maakuntien liitoilta ja muilta viranomaisilta maksutta näillä olevia alueiden käytön ja rakennetun ympäristön seurannan kannalta tarpeellisia tietoja sekä tämän lain mukaista valvonta- ja muuta viranomais-tehtävää varten tarpeellisia asiakirjoja siten kuin *valtioneuvoston* asetuksella tarkemmin säädetään.

Eräiden päätösten lähettamisestä tiedoksi viranomaisille säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

210.

Laki**ympäristönsuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 4 momentti, 20 §:n 2 momentti, 22, 23 ja 25 §, 27 §:n 1 momentti, 31, 33 ja 34 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 53 ja 54 §, 58 §:n 2 momentti, 60 §:n 1 momentti, 64 §:n 3 momentti, 64 a §, 65 §:n 1 momentti, 68, 71–73, 77–80, 82, 84, 84 a, 84 c, 91, 92 ja 94 §, 95 §:n 1 momentti, 96:n 4 momentti, 97 ja 98 §, 99 §:n 3 momentti, 105 ja 106 §, 110 b §:n 2 momentti sekä 112 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti, 53 §, 60 §:n 1 momentti, 64 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentti ja 98 § laissa 252/2005, 22 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 681/2008, 31, 34, 77–79 ja 84 § osaksi mainitussa laissa 252/2005, 64 a § laissa 944/2002 ja mainitussa laissa 252/2005, 65 §:n 1 momentti ja 96 §:n 4 momentti laissa 1300/2004, 84 a ja 84 c § laissa 385/2009, 92 § osaksi mainituissa laeissa 1300/2004 ja 385/2009 sekä 110 b §:n 2 momentti mainitussa laissa 944/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

17 §

17 §

*Poikkeuksen myöntäminen**Poikkeuksen myöntäminen*

Poikkeus myönnetään hakemuksesta. Ennen poikkeuksen myöntämistä ympäristöministeriön on varattava alueelliselle ympäristökeskukselle, asianomaiselle kunnalle ja 92 §:ssä tarkoitetulle rekisteröidylle yhteisölle tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta. Päätös on annettava tiedoksi siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Poikkeus myönnetään hakemuksesta. Ennen poikkeuksen myöntämistä ympäristöministeriön on varattava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, asianomaiselle kunnalle ja 92 §:ssä tarkoitetulle rekisteröidylle yhteisölle tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta. Päätös on annettava tiedoksi siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

19 §

19 §

*Kunnan ympäristönsuojelumääräykset**Kunnan ympäristönsuojelumääräykset*

Ennen ympäristönsuojelumääräysten antamista on asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle sekä työvoima- ja elinkeinokeskukselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten

Ennen ympäristönsuojelumääräysten antamista on asianomaiselle *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset

kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Määräykset on lähetettävä tiedoksi alueelliselle ympäristökeskukselle.

20 §

Valtion viranomaiset

Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan, valvoo näiden säädösten noudattamista sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

22 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat alueellinen ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Terveysturvallisuusviranomaiset ja kulutus- ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa tarkoitetut valvontaviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 108 d §:ssä tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Myös työsuojeluviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista ja elintarvikevalvontaviranomaiset 108 d §:ssä tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus valvoo 15 §:ssä tarkoitetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

Tullilaitos ja rajavartiolaitos valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

Työvoima- ja elinkeinokeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista siltä osin kuin on kyse yhteisen

kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Määräykset on lähetettävä tiedoksi *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*.

20 §

Valtion viranomaiset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista alueellaan, valvoo näiden säädösten noudattamista sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

22 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Terveysturvallisuusviranomaiset ja kulutus- ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa tarkoitetut valvontaviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 108 d §:ssä tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Myös työsuojeluviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista ja elintarvikevalvontaviranomaiset 108 d §:ssä tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista. Suomen ympäristökeskus valvoo 15 §:ssä tarkoitetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista.

Tullilaitos ja rajavartiolaitos valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista siltä osin kuin on

maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 tarkoitettujen lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen valvonnasta. Työvoima- ja elinkeinokeskus ilmoittaa valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai alueelliselle ympäristökeskukselle näiden viranomaisten toimivaltaan tämän lain nojalla kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Valvonnasta ja valvontaviranomaisten yhteistoiminnasta säädetään muutoin tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

kyse yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71, (EY) N:o 1254/1999 ja (EY) 2529/2001 muuttamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 tarkoitettujen lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen valvonnasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle näiden viranomaisten toimivaltaan tämän lain nojalla kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Valvonnasta ja valvontaviranomaisten yhteistoiminnasta säädetään muutoin tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Ympäristölupaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valtion lupaviranomaisia ovat ympäristölupavirastot ja alueelliset ympäristökeskukset. *Ympäristölupavirastojen lukumäärästä, hallinnollisesta asemasta, organisaatiosta, asioiden käsittelystä, henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja virkojen täyttämisestä säädetään erikseen. Lupiasioiden päätöksenteon järjestämisestä alueellisessa ympäristökeskuksessa säädetään erikseen.*

Ympäristölupaviranomaisena kunnassa toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

25 §

Ympäristön tilan seuranta

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta. Suomen ympäris-

23 §

Ympäristölupaviranomaiset

Tämän lain mukaisia valtion lupaviranomaisia ovat *aluehallintovirastot siten kuin laissa aluehallintovirastoista säädetään.*

Ympäristölupaviranomaisena kunnassa toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Aluehallintovirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

25 §

Ympäristön tilan seuranta

Kunnan on alueellaan huolehdittava paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta. *Elinkeino-, lii-*

tökeskuksen ja alueellisen ympäristökeskuksen tehtävistä ympäristön tilan seurannassa säädetään erikseen.

Seurantatiedot on julkistettava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa.

27 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Alueelliset ympäristökeskukset ja Suomen ympäristökeskus ylläpitävät ympäristönsuojelun tietojärjestelmää, joka sisältää tarpeelliset tiedot:

- 1) tämän lain mukaisista ympäristölupaviranomaisten ja valvontaviranomaisten päätöksistä;
- 2) lupiin ja ilmoituksiin liittyvistä raporteista ja tarkkailusta;
- 3) jätelain mukaiseen jätetiedostoon merkittävistä seikoista;
- 4) tämän lain täytäntöönpanoon liittyvästä ympäristön tilan seurannasta ja tutkimuksista;

5) ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa käytetyistä kemikaaleista, syntyvistä päästöistä ja jätteistä sekä vastaanotetuista jätteistä;

6) muista tämän lain täytäntöönpanon kannalta tarpeellisista seikoista.

31 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

Ympäristölupavirasto ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos

1) toiminnalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia tai asian ratkaiseminen ympäristölupavirastossa muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 2–9 luvun nojalla tai vesilaissa säädetyn muun kuin purkujohtoa koskevan tai 10 luvussa tarkoitetun käyttöoikeuden perustamista ja lupahakemukset on 39

kenne- ja ympäristökeskus huolehtii ympäristön tilan seurannasta alueellaan. Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä ympäristön tilan seurannassa säädetään erikseen.

Seurantatiedot on julkistettava ja niistä on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa.

27 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Suomen ympäristökeskus ylläpitävät ympäristönsuojelun tietojärjestelmää, joka sisältää tarpeelliset tiedot:

- 1) tämän lain mukaisista ympäristölupaviranomaisten ja valvontaviranomaisten päätöksistä;
- 2) lupiin ja ilmoituksiin liittyvistä raporteista ja tarkkailusta;
- 3) jätelain mukaiseen jätetiedostoon merkittävistä seikoista;
- 4) tämän lain täytäntöönpanoon liittyvästä ympäristön tilan seurannasta ja tutkimuksista;

5) ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa käytetyistä kemikaaleista, syntyvistä päästöistä ja jätteistä sekä vastaanotetuista jätteistä;

6) muista tämän lain täytäntöönpanon kannalta tarpeellisista seikoista.

31 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

Aluehallintovirasto ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos

1) toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle tai asian ratkaiseminen aluehallintovirastossa muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 2–9 luvun nojalla tai vesilaissa säädetyn muun kuin purkujohtoa koskevan tai 10 luvussa tarkoitetun käyttöoikeuden perustamista ja lupahakemukset on

§:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä; tai
3) alueellinen ympäristökeskus on luvan hakija taikka edistänyt merkittävästi hankkeen toteuttamista.

Alueellinen ympäristökeskus ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen, jos:

1) toiminnan ympäristövaikutukset kohdistuvat huomattavassa määrin toiminnan sijaintikuntaa laajemmalle alueelle tai asian ratkaiseminen alueellisessa ympäristökeskuksessa on muusta syystä perusteltua;

2) lupa on tarpeen 28 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella;

3) lupa on tarpeen yksinomaan 29 §:n nojalla; tai

4) lupa on tarpeen pilaantuneiden maainesten käsittelyyn.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen.

Jos toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 35 §:n 4 momentissa säädetään, eri toimintojen lupa-asian ratkaisee ympäristölupavirasto, jos yhdenkin toiminnan lupa-asian ratkaisu kuuluu sen toimivaltaan, ja muissa tapauksissa alueellinen ympäristökeskus, jos yhdenkin toiminnan lupa-asia kuuluu sen toimivaltaan.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnasta voi aiheutua vesistön pilaantumista, on asia siirrettävä alueellisen ympäristökeskuksen ratkaistavaksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian

39 §:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä;

3) lupa on tarpeen 28 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella;

4) lupa on tarpeen yksinomaan 29 §:n nojalla; tai

5) lupa on tarpeen pilaantuneiden maainesten käsittelyyn;

6) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on luvan hakija tai edistänyt merkittävästi hankkeen toteuttamista.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen.

Jos toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 35 §:n 4 momentissa säädetään, eri toimintojen lupa-asian ratkaisee aluehallintovirasto, jos yhdenkin toiminnan lupa-asian ratkaisu kuuluu sen toimivaltaan.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnasta voi aiheutua vesistön pilaantumista, on asia siirrettävä aluehallintoviraston ratkaistavaksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian aluehallin-

alueellisen ympäristökeskuksen ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista erityistä selvitystä, jota kunnassa ei voida saada. Lupa-asia voidaan siirtää alueelliselle ympäristökeskukselle myös muusta erityisestä syystä.

Alueellinen ympäristökeskus voi erityisestä syystä yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

34 §

Lupaviranomaisen alueellinen toimivalta

Lupahakemuksen ratkaisee se 31 §:n mukaan toimivaltainen lupaviranomainen, jonka toimialueelle toiminta sijoitetaan. Jos toiminta on alueen käyttämistä ja sitä harjoitetaan useamman kuin yhden lupaviranomaisen toimialueella, lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimialueella merkittävin osa päästöjä aiheuttavasta toiminnasta sijaitsee.

Jos useiden samaa vesistöä kuormittavien toimintojen lupiin sisältyvät kalatalousmääräykset tulevat tarkistettaviksi samanaikaisesti ja niistä on tarkoituksenmukaista päättää yhtenä kokonaisuutena, asian ratkaisee 1 momentin mukaan toimivaltainen ympäristölupavirasto.

Alueellinen ympäristökeskus ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan muutoin kuuluvan lupa-asian, jos toiminta sijaitsee tai toiminnat sijaitsevat usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella.

35 §

Lupahakemus

Lupahakemus on toimitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle. *Valtion lupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvan lupa-asian katsotaan tulleen vireille, kun hakemus on toimitettu asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle tai ympäristölupavirastolle.*

36 §

toviraston ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista asiantuntemusta, jota kunnassa ei voida saada. Lupa-asia voidaan siirtää aluehallintovirastolle myös muusta erityisestä syystä.

34 §

Lupaviranomaisen alueellinen toimivalta

Lupahakemuksen ratkaisee se 31 §:n mukaan toimivaltainen lupaviranomainen, jonka toimialueelle toiminta sijoitetaan. Jos toiminta on alueen käyttämistä ja sitä harjoitetaan useamman kuin yhden lupaviranomaisen toimialueella, lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimialueella merkittävin osa päästöjä aiheuttavasta toiminnasta sijaitsee.

Jos useiden samaa vesistöä kuormittavien toimintojen lupiin sisältyvät kalatalousmääräykset tulevat tarkistettaviksi samanaikaisesti ja niistä on tarkoituksenmukaista päättää yhtenä kokonaisuutena, asian ratkaisee 1 momentin mukaan toimivaltainen *aluehallintovirasto*.

Aluehallintovirasto ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan muutoin kuuluvan lupa-asian, jos toiminta sijaitsee tai toiminnat sijaitsevat usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella.

35 §

Lupahakemus

Lupahakemus on toimitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle..

36 §

Lausunnot

Lupaviranomaisen on pyydettävä hakemuksesta lausunto kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä. Ympäristölupaviraston on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä.

Lupaviranomaisen tulee pyytää lausunto sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään asiassa muuta yleistä etua valvovilta viranomaisilta sekä lupaharkinnan kannalta muut tarpeelliset lausunnot. Ympäristölupaviraston ja alueellisen ympäristökeskuksen on pyydettävä lausunto hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia *lausuntoja ja* selvityksiä.

38 §

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupaviranomaisen on tiedotettava lupahakemuksesta kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annettussa laissa (34/1925) säädetään. Alueellisen ympäristökeskuksen ja ympäristölupaviraston on samoin kuulutettava lupahakemuksesta ilmoitustauluillaan. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi asetuksessa tarkemmin säädettävät seikat. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Lausunnot

Aluehallintoviraston on pyydettävä lausunto hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä sekä tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomaisen on pyydettävä sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään hakemuksesta lausunto

1) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;

2) asiassa yleistä etua valvovilta viranomaisilta; ja

3) lupaharkinnan kannalta muilta tarpeellisilta tahoilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä.

38 §

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Aluehallintoviraston on kuulutettava vireillä olevasta lupahakemuksesta viraston ilmoitustaululla sekä tiedotettava siitä sähköisesti. Lupahakemuksesta on mahdollisuuksien mukaan tiedotettava sähköisesti myös asianomaisissa kunnissa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa vireillä olevasta ympäristölupahakemuksesta on tiedotettava mahdollisuuksien mukaan sähköisesti. Lupaviranomaisen on tiedotettava lupahakemuksesta myös kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annettussa laissa (34/1925) säädetään. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät seikat. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

53 §

Lupapäätöksen antaminen

Lupaa koskeva päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja sen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on annettu.

Päätöksen antamisesta 1 momentin mukaisesti ilmoitetaan ennen sen antamispäivää päätöksen tehneen viranomaisen ilmoitustaululla. Julkipanoilmoituksessa on mainittava viranomainen, asian laatu, päätöksen antamispäivä ja valitusaika. Ilmoitus on pidettävä päätöksen tehneen viranomaisen ilmoitustaululla vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Päätöksen on oltava saatavana ilmoituksessa mainittuna antamispäivänä.

54 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille, joille on 38 §:n 2 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Jos muistutuskirjelmässä on useita allekirjoittajia, voidaan päätös toimittaa tai tieto päätöksen antamisesta ilmoittaa vain muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Tieto päätöksestä on viipymättä julkaistava toiminnan sijaintikunnassa ja muussa kunnassa, jossa toiminnan vaikutukset saattavat ilmetä. Tieto päätöksestä on lisäksi julkaistava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen

53 §

Lupapäätöksen antaminen

Lupaa koskeva päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja sen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on annettu.

Päätöksen antamisesta 1 momentin mukaisesti ilmoitetaan ennen sen antamispäivää päätöksen tehneen viranomaisen ilmoitustaululla. *Aluehallintovirasto julkaisee ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen julkaisee mahdollisuuksien mukaan ilmoituksen myös sähköisesti.* Julkipanoilmoituksessa on mainittava viranomainen, asian laatu, päätöksen antamispäivä ja valitusaika. Ilmoitus on pidettävä päätöksen tehneen viranomaisen ilmoitustaululla vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Päätöksen on oltava saatavana ilmoituksessa mainittuna antamispäivänä.

54 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille, joille on 38 §:n 2 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Jos muistutuskirjelmässä on useita allekirjoittajia, voidaan päätös toimittaa tai tieto päätöksen antamisesta ilmoittaa vain muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Tieto päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitustaululla ja mahdollisuuksien mukaan sähköisesti toiminnan sijaintikunnassa ja muussa kunnassa, jossa toiminnan vaikutukset saattavat ilmetä. Tieto päätöksestä on lisäksi julkaistava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanoma-

on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

lehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

58 §

Luvan muuttaminen

Kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun muuttamisesta on voimassa, mitä vesilain 2 luvun 22 §:n 4 momentissa ja 22 b §:ssä säädetään. Jos kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun perusteista on saatu uutta selvitystä 68 §:ssä tarkoitettussa korvausmenettelyssä, ympäristölupavirasto voi samalla ottaa viran puolesta velvoitteen tai maksun muuttamista koskevan asian käsiteltäväkseen sen estämättä, mitä määräysten muuttamisesta ja tarkistamisesta muutoin on voimassa.

58 §

Luvan muuttaminen

Kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun muuttamisesta on voimassa, mitä vesilain 2 luvun 22 §:n 4 momentissa ja 22 b §:ssä säädetään. Jos kalatalousvelvoitteen tai kalatalousmaksun perusteista on saatu uutta selvitystä 68 §:ssä tarkoitettussa korvausmenettelyssä, *aluehallintovirasto* voi samalla ottaa viran puolesta velvoitteen tai maksun muuttamista koskevan asian käsiteltäväkseen sen estämättä, mitä määräysten muuttamisesta ja tarkistamisesta muutoin on voimassa.

60 §

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos hanke toteutetaan usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille alueelliselle ympäristökeskukselle, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee.

60 §

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos hanke toteutetaan usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille *aluehallintovirastolle*, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee.

64 §

Ilmoituksen käsittely

Edellä 62 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa valvontaviranomainen voi määräämillään ehdoilla hyväksyä välttämättömän lyhytaikaisen poikkeamisen tähän lakiin tai jätelakiin perus-

64 §

Ilmoituksen käsittely

Edellä 62 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa valvontaviranomainen voi määräämillään ehdoilla hyväksyä välttämättömän lyhytaikaisen poikkeamisen tähän lakiin tai jätelakiin

tuvasta velvollisuudesta. Poikkeamisesta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päätöksen poikkeamisesta tekee alueellinen ympäristökeskus, jos toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu alueellisen ympäristökeskuksen tai ympäristölupaviraston toimivaltaan. Valvontaviranomaisen tulee poikkeamisen jälkeen tarvittaessa saattaa asia vireille lupaviranomaisessa siten kuin 58 §:ssä säädetään lupamääräyksen muuttamisesta.

perustuvasta velvollisuudesta. Poikkeamisesta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päätöksen poikkeamisesta tekee *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*, jos toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu *aluehallintoviraston* toimivaltaan. Valvontaviranomaisen tulee poikkeamisen jälkeen tarvittaessa saattaa asia vireille lupaviranomaisessa siten kuin 58 §:ssä säädetään lupamääräyksen muuttamisesta.

64 a §

Poikkeukselliset tilanteet eräissä polttolaitoksissa

Polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitoksen tai kaasuturbiinin toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä alueelliselle ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoon- tumisista sekä polttoaineen saatavuudessa ilmenneistä häiriöistä. Ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Alueellinen ympäristökeskus voi ilmoituksen johdosta antaa päätöksen, jossa voidaan antaa ilmoituksen tehneen toiminnanharjoittajan toimintaa koskevia määräyksiä taikka kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos se on tarpeen tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/80/EY velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Päätös annetaan julkipanon jälkeen ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ympäristökeskuksen tässä tarkoitetun toimivallan käyttämisestä.

65 §

64 a §

Poikkeukselliset tilanteet eräissä polttolaitoksissa

Polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitoksen tai kaasuturbiinin toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoon- tumisista sekä polttoaineen saatavuudessa ilmenneistä häiriöistä. Ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilmoituksen johdosta antaa päätöksen, jossa voidaan antaa ilmoituksen tehneen toiminnanharjoittajan toimintaa koskevia määräyksiä taikka kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos se on tarpeen tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/80/EY velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tässä tarkoitetun toimivallan käyttämisestä.

65 §

Tietojärjestelmään merkitseminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että muusta kuin ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta on ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle 27 §:n mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemistä varten, jos:

- 1) toiminta on 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua;
- 2) toiminnassa käytetään valtioneuvoston asetuksessa säädettyä haitallista ainetta;
- 3) toiminnasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa ja toiminnan päästöjen ehkäisemisen vähimmäistasosta tai muusta ympäristönsuojeluvaatimusten vähimmäistasosta on säädetty valtioneuvoston asetuksella.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että muusta kuin ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta on ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* 27 §:n mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemistä varten, jos:

- 1) toiminta on 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua;
- 2) toiminnassa käytetään valtioneuvoston asetuksessa säädettyä haitallista ainetta;
- 3) toiminnasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa ja toiminnan päästöjen ehkäisemisen vähimmäistasosta tai muusta ympäristönsuojeluvaatimusten vähimmäistasosta on säädetty valtioneuvoston asetuksella.

68 §

Korvauksista päättäminen erikseen

Jos toiminnasta aiheutuvien vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua, alueellinen ympäristökeskus tai ympäristölupavirasto voi ratkaista lupa-asian siltä osin kuin se koskee luvan myöntämistä ja siirtää asian myöhemmin ratkaistavaksi toiminnasta aiheutuvien 67 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen korvaamisen osalta. *Jos ympäristöluvan myöntää alueellinen ympäristökeskus, sen on siirrettävä edellä tarkoitettu korvauskysymys ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.* Korvaus 49 §:ssä tarkoitettu käyttöoikeuden myöntämisestä on kuitenkin määrättävä luvan yhteydessä.

Alueellinen ympäristökeskus ja ympäristölupavirasto voivat myös määrätä toiminnasta aiheutuvien vahinkojen korvaamisen joiltakin osin ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa tai muutoin on erityistä syytä. Luvan saaja on tällöin velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja hakemaan ympäristölupavirastolta korvausratkaisun täydentämistä.

68 §

Korvauksista päättäminen erikseen

Jos toiminnasta aiheutuvien vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua, *aluehallintovirasto* voi ratkaista lupa-asian siltä osin kuin se koskee luvan myöntämistä ja siirtää asian myöhemmin ratkaistavaksi toiminnasta aiheutuvien 67 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen korvaamisen osalta. Korvaus 49 §:ssä tarkoitettu käyttöoikeuden myöntämisestä on kuitenkin määrättävä luvan yhteydessä.

Aluehallintovirasto voi myös määrätä toiminnasta aiheutuvien vahinkojen korvaamisen joiltakin osin ratkaistavaksi myöhemmin, jos siihen tarpeellisen selvityksen puuttuessa tai muutoin on erityistä syytä. Luvan saaja on tällöin velvoitettava hankkimaan tarvittava selvitys ja hakemaan *aluehallintovirastolta* korvausratkaisun täydentämistä.

71 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Ympäristölupavirasto voi vesistön pilaantumista koskevan lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupasian yhteydessä, ympäristölupavirasto käsittelee sen erillisenä asiana. Muu lupaviranomainen voi siirtää sille esitetyn vaatimuksen ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

72 §

Ennakoimattoman vahingon korvaaminen

Korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia ympäristölupavirastolle tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan käsitellä vaatimus, joka koskee samalla toimenpiteellä luvasta poike-ten aiheutetun vahingon korvaamista.

73 §

Korvausasian käsittely kärjäoikeudessa

Kärjäoikeuden on jätettävä tutkimatta kanteella vireille tullut vahingonkorvausvaatimus, jos samasta asiasta johtuva korvausasia on tullut vireille lupaviranomaisessa.

Yleinen tuomioistuin ratkaisee 71 ja 72 §:n estämättä vesistön pilaantumista koskevasta rikoksesta johtuvan korvausvaatimuksen. Ympäristölupaviraston on jätettävä tutkimatta korvausasia, jos kärjäoikeudessa on vireillä rikosasia, johon korvausvaatimus perustuu.

Kärjäoikeuden on ilmoitettava vesistön pilaantumista koskevan korvausasian vireille

71 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Aluehallintovirasto voi vesistön pilaantumista koskevan lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupasian yhteydessä, *aluehallintovirasto* käsittelee sen erillisenä asiana. Muu lupaviranomainen voi siirtää sille esitetyn vaatimuksen *aluehallintoviraston* ratkaistavaksi.

72 §

Ennakoimattoman vahingon korvaaminen

Korvausta vahingosta, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu, voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia *aluehallintovirastolle* tehtävällä hakemuksella. Samassa yhteydessä voidaan käsitellä vaatimus, joka koskee samalla toimenpiteellä luvasta poike-ten aiheutetun vahingon korvaamista.

73 §

Korvausasian käsittely kärjäoikeudessa

Kärjäoikeuden on jätettävä tutkimatta kanteella vireille tullut vahingonkorvausvaatimus, jos samasta asiasta johtuva korvausasia on tullut vireille lupaviranomaisessa.

Yleinen tuomioistuin ratkaisee 71 ja 72 §:n estämättä vesistön pilaantumista koskevasta rikoksesta johtuvan korvausvaatimuksen. *Aluehallintoviraston* on jätettävä tutkimatta korvausasia, jos kärjäoikeudessa on vireillä rikosasia, johon korvausvaatimus perustuu.

Kärjäoikeuden on ilmoitettava vesistön pilaantumista koskevan korvausasian vireille

tulosta alueelliselle ympäristökeskukselle ja ympäristölupavirastolle.

Käräjäoikeus ja muutoksenhakutuomioistuimien voi pyytää lausunnon asianomaiselta alueelliselta ympäristökeskukselta tai ympäristölupavirastolta, jos asian ratkaiseminen vaatii erityistä ympäristönsuojelun tai vesiasioiden tuntemusta.

77 §

Selvitysvelvollisuus ja puhdistustarpeen arviointi

Jos maaperä tai pohjavesi on ilmeisesti pilaantunut, alueellinen ympäristökeskus voi määrätä puhdistamisesta 75 §:n mukaan vastuussa olevan selvittämään pilaantuneen alueen laajuuden ja puhdistamistarpeen. Määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin mitä *jäljempänä* 13 luvussa säädetään.

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnissa on otettava huomioon pilaantuneen alueen, sen ympäristön tai pohjaveden nykyinen tai tuleva käyttö sekä pilaantumisen terveydelle tai ympäristölle mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta.

78 §

Maaperän puhdistaminen

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyyn on oltava ympäristölupa.

Maaperän puhdistamiseen pilaantuneella alueella tai pilaantuneen maaperän aineksen poistamiseen toimitettavaksi muualla 1 momentin mukaisesti käsiteltäväksi voidaan kuitenkin ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle ympäristökeskukselle, jos

1) pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty;

2) puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää; ja

3) toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Alueellinen ympäristökeskus tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä voidaan antaa tarvittavia määrä-

tulosta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja aluehallintovirastolle.*

Käräjäoikeus ja muutoksenhakutuomioistuimien voi pyytää lausunnon asianomaiselta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta tai aluehallintovirastolta*, jos asian ratkaiseminen vaatii erityistä ympäristönsuojelun tai vesiasioiden tuntemusta.

77 §

Selvitysvelvollisuus ja puhdistustarpeen arviointi

Jos maaperä tai pohjavesi on ilmeisesti pilaantunut, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* voi määrätä puhdistamisesta 75 §:n mukaan vastuussa olevan selvittämään pilaantuneen alueen laajuuden ja puhdistamistarpeen. Määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin, mitä 13 luvussa säädetään.

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnissa on otettava huomioon pilaantuneen alueen, sen ympäristön tai pohjaveden nykyinen tai tuleva käyttö sekä pilaantumisen terveydelle tai ympäristölle mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta.

78 §

Maaperän puhdistaminen

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyyn on oltava ympäristölupa.

Maaperän puhdistamiseen pilaantuneella alueella tai pilaantuneen maaperän aineksen poistamiseen toimitettavaksi muualla 1 momentin mukaisesti käsiteltäväksi voidaan kuitenkin ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jos

1) pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty;

2) puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää; ja

3) toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä voidaan antaa tarvit-

yksiä toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta. Päätös annetaan julkipanon jälkeen ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta.

Ilmoituksesta ja sen johdosta tehtävästä päätöksestä säädetään tarvittaessa tarkemmin asetuksella.

79 §

Puhdistamisesta määrääminen

Alueellisen ympäristökeskuksen on määrättävä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, jollei puhdistamisesta 75 §:n mukaan vastuussa oleva ryhdy siihen. Määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin, mitä 13 luvussa säädetään.

Viranomaisen voi 1 momentissa tarkoitetussa päätöksessä samalla määrätä muista tarpeellisista toimista, joihin on ryhdyttävä ympäristön tilan palauttamiseksi ennalleen tai aiheutuneen haitan vähentämiseksi tai poistamiseksi. Jos puhdistaminen edellyttää maainesten käsittelemistä pilaantuneella alueella, määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin ympäristölupaa koskevia säännöksiä ja 13 luvun säännöksiä.

80 §

Toimivallan siirto kunnalle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan alueellista ympäristökeskusta päättää, että pilaantunutta maaperää koskevissa tässä luvussa tarkoitetuissa asioissa, lukuun ottamatta 75 §:n 3 momenttia, toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan antaa määräajaksi ja sitä voidaan erityisestä syystä muuttaa. Päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä alueellisessa ympäristökeskuksessa vireille tulleet 1 momentissa tarkoitettut asiat käsitellään loppuun alueellisessa ympäristökeskuksessa.

tavia määräyksiä toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta. Päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta.

Ilmoituksesta ja sen johdosta tehtävästä päätöksestä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

79 §

Puhdistamisesta määrääminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on määrättävä pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, jollei puhdistamisesta 75 §:n mukaan vastuussa oleva ryhdy siihen. Määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin, mitä 13 luvussa säädetään.

Viranomaisen voi 1 momentissa tarkoitetussa päätöksessä samalla määrätä muista tarpeellisista toimista, joihin on ryhdyttävä ympäristön tilan palauttamiseksi ennalleen tai aiheutuneen haitan vähentämiseksi tai poistamiseksi. Jos puhdistaminen edellyttää maainesten käsittelemistä pilaantuneella alueella, määräys annetaan noudattaen soveltuvin osin ympäristölupaa koskevia säännöksiä ja 13 luvun säännöksiä.

80 §

Toimivallan siirto kunnalle

Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja aluehallintovirastoa* päättää, että pilaantunutta maaperää koskevissa tässä luvussa tarkoitetuissa asioissa, lukuun ottamatta 75 §:n 3 momenttia, toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan antaa määräajaksi ja sitä voidaan erityisestä syystä muuttaa. Päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa* vireille tulleet 1 momentissa tarkoitettut asiat käsitellään loppuun *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa*.

82 §

Tarkkailu toisen alueella

Alueellinen ympäristökeskus voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden tarkkailla toiminnan ympäristövaikutuksia ja ympäristön laatua toisen alueella, jollei alueen omistaja tai haltija ole antanut suostumustaan tähän.

Oikeus voidaan myöntää edellyttäen, ettei tarkkailusta aiheudu sanottavaa haittaa. Alueen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

82 §

Tarkkailu toisen alueella

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden tarkkailla toiminnan ympäristövaikutuksia ja ympäristön laatua toisen alueella, jollei alueen omistaja tai haltija ole antanut suostumustaan tähän.

Oikeus voidaan myöntää edellyttäen, ettei tarkkailusta aiheudu sanottavaa haittaa. Alueen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

84 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Lupaviranomainen tai valvontaviranomainen voi

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia, sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;

4) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä sen aiheuttavan tämän lain vastaista pilaantumista.

Määräyksen antaa luvanvaraisen toiminnan osalta 31 §:n mukaan toimivaltainen lupaviranomainen tai se viranomainen, joka on 33 §:n nojalla myöntänyt toimintaa koskevan luvan. *Muissa tapauksissa määräyksen antaa valvontaviranomainen.*

Jos määräys koskee luvanvaraista toimintaa, jossa lupa-asia on käsiteltävä 39 §:n mukaisesti yhteiskäsittelyssä, määräys annetaan siten kuin hallintopakkoasiasta säädetään ve-

84 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Valvontaviranomainen voi

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia, sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

3) määrätä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;

4) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä sen aiheuttavan tämän lain vastaista pilaantumista.

Luvanvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos toimivaltainen lupaviranomainen on aluehallintovirasto tai se on 33 §:n nojalla myöntänyt ympäristöluvan, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Jos määräys koskee luvanvaraista toimintaa, jossa lupa-asia on käsiteltävä 39 §:n mukaisesti yhteiskäsittelyssä, määräys annetaan siten kuin hallintopakkoasiasta säädetään vesilain 21 luvussa. Jos määräys koskee ainoastaan tässä laissa tai sen nojalla säädetyn vel-

silain 21 luvussa. Jos määräys koskee ainoastaan tässä laissa tai sen nojalla säädetyn velvoitteen noudattamista, se annetaan kuitenkin tämän lain mukaisesti.

Määräystä ei voida antaa välittömästi 4 tai 6 §:n täytäntöönpanemiseksi.

84 a §

Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi

Jos 84 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena aiheutuu merkittävää vesistön pilaantumista tai luonnonsuojelulain 5 a §:ssä tarkoitettu luontovahinko, on, sen lisäksi mitä 84 §:n 1 momentissa säädetään, *ympäristölupaviraston sen lupaa edellyttävän toiminnan osalta ja muussa tapauksessa* alueellisen ympäristökeskuksen määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on *ympäristölupaviraston sen lupaa edellyttävän toiminnan osalta ja muussa tapauksessa* alueellisen ympäristökeskuksen määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin

84 c §

Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle 84 a §:ssä tarkoitettusta vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta sekä niiden välittömästä uhasta.

91 §

voitteen noudattamista, se annetaan kuitenkin tämän lain mukaisesti.

Määräystä ei voida antaa välittömästi 4 tai 6 §:n täytäntöönpanemiseksi.

84 a §

Määräys vesistön merkittävän pilaantumisen ja luontovahingon korjaamiseksi

Jos 84 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena aiheutuu merkittävää vesistön pilaantumista tai luonnonsuojelulain 5 a §:ssä tarkoitettu luontovahinko, on, sen lisäksi mitä 84 §:n 1 momentissa säädetään, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

84 c §

Ilmoitus vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* 84 a §:ssä tarkoitettusta vesistön merkittävästä pilaantumisesta ja luontovahingosta sekä niiden välittömästä uhasta.

91 §

Kuuleminen

Ennen tässä luvussa tarkoitetun määräyksen antamista viranomaisen on varattava sille, jota määräys koskee, tilaisuus tulla kuulluksi asiassa siten kuin hallintomenettelylaissa säädetään. Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, valvontaviranomaisia ja yleistä etua valvovia viranomaisia.

92 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 77, 79, 84, 84 a, 85 tai 86 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) alueellinen ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;

5) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Alueellinen ympäristökeskus voi panna vireille vaatimuksen 19 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaisesta ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevasta asiasta, jos kunta ei ole antanut tätä koskevaa määräystä ja määräystä on pidetty vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa merkityksellisenä keinona vesien tilan kannalta.

94 §

*Toiminta rikosasiassa**Kuuleminen*

Ennen tässä luvussa tarkoitetun määräyksen antamista viranomaisen on varattava sille, jota määräys koskee, tilaisuus tulla kuulluksi asiassa siten kuin *hallintolaissa* säädetään. Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, *muuta* valvontaviranomaisia, *lupaviranomaista* ja yleistä etua valvovia viranomaisia.

92 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 77, 79, 84, 84 a, 85 tai 86 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;

5) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi panna vireille vaatimuksen 19 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaisesta ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevasta asiasta, jos kunta ei ole antanut tätä koskevaa määräystä ja määräystä on pidetty vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa merkityksellisenä keinona vesien tilan kannalta.

94 §

Toiminta rikosasiassa

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus 116 §:ssä tarkoitettusta teosta tai laiminlyönnistä poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Alueellinen ympäristökeskus on rikosasiasa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus 116 §:ssä tarkoitettusta teosta tai laiminlyönnistä poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

95 §

Valvonnan järjestäminen

Alueellisen ympäristökeskuksen on tämän lain mukaisen valvonnan järjestämiseksi laadittava valvontasuunnitelma, jonka sisällöstä säädetään tarvittaessa ympäristöministeriön asetuksella.

95 §

Valvonnan järjestäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tämän lain mukaisen valvonnan järjestämiseksi laadittava valvontasuunnitelma, jonka sisällöstä säädetään tarvittaessa ympäristöministeriön asetuksella.

96 §

Muutoksenhaku

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä ympäristölupahakemuksen käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään. Alueellisella ympäristökeskuksella on lisäksi oikeus hakea muutosta päätökseen, jonka kunta on tehnyt 92 §:n 2 momentin nojalla tehdystä vireillepanosta.

96 §

Muutoksenhaku

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä ympäristölupahakemuksen käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on lisäksi oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä koskevaan päätökseen.*

97 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:
1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, tervey-

97 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:
1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, tervey-

den- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;

5) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Alueellisella ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

98 §

Kuuleminen valituksen johdosta

Ympäristölupapäätöstä koskevista valituksista on päätöksen antaneen viranomaisen tiedotettava kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä nähtävillä asianomaisissa kunnissa kuulutusajan. Viranomaisen on lisäksi varattava luvanhakijalle ja niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä yleistä etua valvoville viranomaisille tilaisuus vastineen antamiseen valituksen johdosta, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Tieto valituksesta vastineen antamista varten annetaan siten kuin hallintolaisissa säädetään. Viranomaisen on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmät voidaan vastineen antamista varten varatussa ajassa toimittaa.

Päätöksen tehneen viranomaisen on toimittava valitusasiakirjat, vastineet, muut päätösasiakirjat sekä tarvittaessa lausuntonsa Vaasan hallinto-oikeudelle viipymättä, mutta kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa vas-

den- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;

4) *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella* sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;

5) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

98 §

Kuuleminen valituksen johdosta

Aluehallintoviraston ja mahdollisuuksien mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on tiedotettava antamaansa ympäristölupapäätöstä koskevista valituksista sähköisesti sekä kuuluttamalla vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä nähtävillä asianomaisissa kunnissa kuulutusajan. Viranomaisen on lisäksi varattava luvanhakijalle ja niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä *valvontaviranomaisille ja* yleistä etua valvoville viranomaisille tilaisuus vastineen antamiseen valituksen johdosta, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Tieto valituksesta vastineen antamista varten annetaan siten kuin hallintolaisissa säädetään. Viranomaisen on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmät voidaan vastineen antamista varten varatussa ajassa toimittaa.

Päätöksen tehneen viranomaisen on toimittava valitusasiakirjat, vastineet, muut päätösasiakirjat sekä tarvittaessa lausuntonsa Vaasan hallinto-oikeudelle viipymättä, mutta kuitenkin viimeistään 30 päivän kuluessa

tineen jättämiseksi varatun määräajan päättymisestä.

vastineen jättämiseksi varatun määräajan päättymisestä.

99 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos asianomainen ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava ympäristölupavirastolle, asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille ja Suomen ympäristökeskukselle.

99 §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jos asianomainen ei ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava *aluehallintovirastolle, valvontaviranomaiselle*, asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille ja Suomen ympäristökeskukselle.

105 §

Käsittelymaksut

Tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä valtion viranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Kunnalle perittävän maksun perusteen on soveltuvien osin vastattava valtion maksuperustelakia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

106 §

105 §

Käsittelymaksut

Tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä valtion viranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa *valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa* säädetään. Kunnalle perittävän maksun perusteen on soveltuvien osin vastattava valtion maksuperustelakia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

106 §

Todistajan kuuleminen

Ympäristölupavirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa valallisesti ja asianosaista totuusvakuutuksen nojalla. Asianosaisille on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksettavasta korvauksesta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

110 b §

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu

Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa on niille, joiden etua tai oikeutta asia koskee, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta alueellisilta ympäristökeskuksilta sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta on pyydettävä lausunto. Lisäksi 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi päätöstä valmisteltaessa.

Todistajan kuuleminen

Aluehallintovirasto voi, jos se erityisestä syystä on tarpeen, kuulla todistajaa valallisesti ja asianosaista totuusvakuutuksen nojalla. Asianosaisille on varattava tilaisuus olla läsnä kuultaessa todistajaa tai asianosaista, ja heillä on oikeus esittää kysymyksiä sekä lausua käsityksensä todistajan tai asianosaisen kertomuksesta. Todistajalle maksettavasta korvauksesta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

110 b §

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu

Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa on niille, joiden etua tai oikeutta asia koskee, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta* sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta on pyydettävä lausunto. Lisäksi 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi päätöstä valmisteltaessa.

112 §

Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta

Ennen 111 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä hakemuksesta on pyydettävä lausunto toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta alueellisilta ympäristökeskuksilta sekä asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta. Lisäksi 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

112 §

Kuuleminen ja tiedottaminen yhteistoteutuksesta

Ennen 111 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä hakemuksesta on pyydettävä lausunto toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta, asianomaisilta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta* sekä *valtioneuvoston* asetuksella tarkemmin säädettäviltä tahoilta. Lisäksi 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

211.

Laki**vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään 8 päivänä marraskuuta 2002 annetun lain (914/2002) 9 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

Valvonta

Suomen ympäristökeskuksen on tutkittava sen tietoon saadetut epäkohdat rekisteröidyn organisaation ympäristönsuojelusta. Suomen ympäristökeskus voi tätä varten pyytää alueellista ympäristökeskusta tarkastamaan organisaation toimintaa ja antamaan asiasta lausunnon.

Organisaatio on velvollinen antamaan tarpeellisia tietoja Suomen ympäristökeskukselle tai alueelliselle ympäristökeskukselle sen selvittämiseksi, onko organisaatio noudattanut yhteisön asetuksen vaatimuksia.

Ehdotus

9 §

Valvonta

Suomen ympäristökeskuksen on tutkittava sen tietoon saadetut epäkohdat rekisteröidyn organisaation ympäristönsuojelusta. Suomen ympäristökeskus voi tätä varten pyytää *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta* tarkastamaan organisaation toimintaa ja antamaan asiasta lausunnon.

Organisaatio on velvollinen antamaan tarpeellisia tietoja Suomen ympäristökeskukselle tai *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* sen selvittämiseksi, onko organisaatio noudattanut yhteisön asetuksen vaatimuksia.

---

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*

212.

Laki**rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain muuttamisesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rakennustuotteiden hyväksynnästä 13 päivänä maaliskuuta 2003 annetun lain (230/2003) 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

24 §

*Valtuutuksen ja hyväksymisen edellytysten
 valvonta ja toiminnan keskeyttäminen*

Ympäristöministeriö valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä rakennustuotteiden hyväksymisestä annettujen muiden säännösten samoin kuin valtuutusta ja hyväksymistä koskevan ympäristöministeriön päätöksen ehtojen noudattamista. Ministeriötä avustavat tässä tehtävässä alueelliset ympäristökeskukset ja kunnan rakennusvalvontaviranomaiset.

Ehdotus

24 §

*Valtuutuksen ja hyväksymisen edellytysten
 valvonta ja toiminnan keskeyttäminen*

Ympäristöministeriö valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä rakennustuotteiden hyväksymisestä annettujen muiden säännösten samoin kuin valtuutusta ja hyväksymistä koskevan ympäristöministeriön päätöksen ehtojen noudattamista. Ministeriötä avustavat tässä tehtävässä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset* ja kunnan rakennusvalvontaviranomaiset.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*

213.

Laki**vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesihuollon tukemisesta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (686/2004) 5 ja 9 §, 13 §:n 2 momentti sekä 14 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Tukipäätös**Tukipäätös*

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen alueellinen ympäristökeskus maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 11 §:ssä säädetään avustuspäätöksen sisällöstä, on avustuspäätöksessä asetettava tarpeelliset ehdot vesihuoltoavustuksen saajalle toimenpiteen aloittamisesta, toteuttamisesta ja loppuunsaattamisesta.

Tämän lain mukaisen tuen myöntämisestä päättää asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön sille tätä varten myöntämien määrärahojen rajoissa.

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 11 §:ssä säädetään avustuspäätöksen sisällöstä, on avustuspäätöksessä asetettava tarpeelliset ehdot vesihuoltoavustuksen saajalle toimenpiteen aloittamisesta, toteuttamisesta ja loppuunsaattamisesta.

9 §

9 §

*Avustushakemus**Avustushakemus*

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen alueellinen ympäristökeskus.

Avustushakemus on toimitettava alueelliselle ympäristökeskukselle ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu suunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi.

Alueellisen ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

Vesihuoltoavustusten hakemisesta ilmoittaa asianomainen *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*.

Avustushakemus on toimitettava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* ennen kuin tuettavan toimenpiteen toteuttaminen aloitetaan.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu suunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä asianomaisen kunnan lausunto toimenpiteestä.

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta alueellinen ympäristökeskus. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa alueellisen ympäristökeskuksen on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

---

13 §

Sopimus valtion työstä

Sopimuksen tekee valtion puolesta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Valtion tuen ollessa yli 2 000 000 euroa *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on kuitenkin saatava asianomaiselta ministeriöltä oikeutus sopimuksen tekemiseen.

---

14 §

Tietojärjestelmä

Alueellinen ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta ympäristöhallinnossa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

14 §

Tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa tarvittavat tiedot avustushakemuksista, tehdyistä tukipäätöksistä ja sopimuksista sekä tuettavien toimenpiteiden toteutumisesta ympäristöhallinnossa ylläpidettävään tietojärjestelmään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

214.

Laki**vesienhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesienhoidon järjestämisestä 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1299/2004) 4 §:n 2 momentti, 5, 6 ja 9 §, 11 §:n 3 momentti, 13–16 § sekä 17 §:n 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Viranomaiset**Viranomaiset*

Alueellinen ympäristökeskus huolehtii tämän lain mukaisista tehtävistä toimialueellaan. *Työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikkö huolehtii toimialallaan tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisista tehtävistä.*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii tämän lain mukaisista tehtävistä toimialueellaan.

5 §

5 §

*Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävät****Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät***

Kullakin vesienhoitoalueella alueellisen ympäristökeskuksen tehtäviin kuuluu:

- 1) laatia selvitys vesien ominaispiirteistä;
- 2) laatia selvitykset ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin;
- 3) laatia vedenkäytön taloudelliset selvitykset;
- 4) kerätä tiedot valtioneuvoston asetuksella säädettävistä alueista, jotka ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavia;
- 5) kerätä tarpeelliset tiedot talousveden ottoon tarkoitetuista alueista;
- 6) valmistella vesien tilan luokittelu;
- 7) järjestää vesien seuranta ja laatia vesien seurantaohjelma;
- 8) valmistella vesienhoitosuunnitelma ja

Kullakin vesienhoitoalueella *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* tehtäviin kuuluu:

- 1) laatia selvitys vesien ominaispiirteistä;
- 2) laatia selvitykset ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin;
- 3) laatia vedenkäytön taloudelliset selvitykset;
- 4) kerätä tiedot valtioneuvoston asetuksella säädettävistä alueista, jotka ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan suojeltavia;
- 5) kerätä tarpeelliset tiedot talousveden ottoon tarkoitetuista alueista;
- 6) valmistella vesien tilan luokittelu;
- 7) järjestää vesien seuranta ja laatia vesien seurantaohjelma;
- 8) valmistella vesienhoitosuunnitelma ja

toimenpideohjelma;

9) hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät vesienhoidon järjestämiseksi.

Suomen ympäristökeskus antaa 1 momentissa mainituissa tehtävissä alueelliselle ympäristökeskukselle asiantuntija-apua ja pitää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista laadittua rekisteriä.

6 §

Valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista

Vesienhoitoalueista ja vesienhoitoalueen yhteensovittavasta alueellisesta ympäristökeskuksesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Seuranta

Vesienhoitoalueella pinta- ja pohjavesien seuranta on järjestettävä niin, että niiden tilasta saadaan yhtenäinen ja monipuolinen kokonaiskuva.

Alueellisten ympäristökeskusten laatimat vesien seurantaohjelmat yhteensovitetaan vesienhoitoalueella ja liitetään vesienhoitosuunnitelmaan. Seurantaohjelmaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon toiminnan harjoittajalle muun lain nojalla kuuluva tarkkailu.

11 §

Vesienhoitosuunnitelma

Viranomaisten ja julkisia palveluja tarjoavien laitosten on annettava maksutta alueelliselle ympäristökeskukselle hallussaan olevia tarpeellisia muita tietoja kuin henkilötietoja vesienhoitosuunnitelman laatimiseksi. Viranomaisten on luovutettava tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin tilakohtaisia tietoja on lisäksi luo-

toimenpideohjelma;

9) hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät vesienhoidon järjestämiseksi.

Suomen ympäristökeskus antaa 1 momentissa mainituissa tehtävissä *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* asiantuntija-apua ja pitää 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista laadittua rekisteriä.

6 §

Valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista

Vesienhoitoalueista ja vesienhoitoalueen yhteensovittavasta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta* annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Seuranta

Vesienhoitoalueella pinta- ja pohjavesien seuranta on järjestettävä niin, että niiden tilasta saadaan yhtenäinen ja monipuolinen kokonaiskuva.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat vesien seurantaohjelmat yhteensovitetaan vesienhoitoalueella ja liitetään vesienhoitosuunnitelmaan. Seurantaohjelmaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon toiminnan harjoittajalle muun lain nojalla kuuluva tarkkailu.

11 §

Vesienhoitosuunnitelma

Viranomaisten ja julkisia palveluja tarjoavien laitosten on annettava maksutta *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle* hallussaan olevia tarpeellisia muita tietoja kuin henkilötietoja vesienhoitosuunnitelman laatimiseksi. Viranomaisten on luovutettava tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin tilakohtaisia tietoja

vutettava maaseutuelinkeinorekisteristä annetun lain (1515/1994) salassapitosäännösten estämättä.

on lisäksi luovutettava *maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä* annetun lain (284/2008) salassapitosäännösten estämättä.

13 §

Vesienhoitosuunnitelman valmistelu

Alueellisen ympäristökeskuksen on vesienhoitosuunnitelman laatimista varten tehtävä:

- 1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;
- 2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista; sekä
- 3) hoitosuunnitelmaehdotus vähintään vuosi ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.

13 §

Vesienhoitosuunnitelman valmistelu

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on vesienhoitosuunnitelman laatimista varten tehtävä:

- 1) hoitosuunnitelman laatimisen aikataulu ja työohjelma vähintään kolme vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista;
- 2) yhteenveto vesistöalueen hoitoa koskevista keskeisistä kysymyksistä vähintään kaksi vuotta ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista; sekä
- 3) hoitosuunnitelmaehdotus vähintään vuosi ennen hoitosuunnitelmakauden alkamista.

14 §

Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa

Alueellisen ympäristökeskuksen on järjestettävä vesienhoitosuunnitelman valmistelun eri vaiheissa riittävä yhteistyö ja vuorovaikutus toimialueensa eri viranomaisien ja muiden tahojen kanssa. Tätä varten tulee olla vähintään yksi yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa myös vesistöalueittain.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueella on alueellisten ympäristökeskusten edustajista sekä maa- ja metsätalousministeriön nimeämästä työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousyksikön edustajasta muodostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa yhteensovittava alueellinen ympäristökeskus. Ohjausryhmän kokoonpanosta määrää ympäristöministeriö.

Yhteensovittamisesta ja valmisteluasiakirjojen tiedoksi saattamisesta kansainvälisellä vesienhoitoalueella voidaan antaa määräyksiä Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa.

14 §

Yhteistyö vesienhoitosuunnitelman valmistelussa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on järjestettävä vesienhoitosuunnitelman valmistelun eri vaiheissa riittävä yhteistyö ja vuorovaikutus toimialueensa eri viranomaisien ja muiden tahojen kanssa. Tätä varten tulee olla vähintään yksi yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa myös vesistöalueittain.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueella on *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten* edustajista sekä maa- ja metsätalousministeriön nimeämästä *kalatalouden* edustajasta muodostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa yhteensovittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus*. Ohjausryhmän kokoonpanosta määrää ympäristöministeriö.

Yhteensovittamisesta ja valmisteluasiakirjojen tiedoksi saattamisesta kansainvälisellä vesienhoitoalueella voidaan antaa määräyksiä Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa.

15 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Alueellisen ympäristökeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua 13 §:ssä tarkoitettuihin valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin sekä varattava tilaisuus esittää mielipiteensä valmisteluasiakirjoista kirjallisesti tai sähköisesti. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

Ympäristökeskuksen on julkaistava kuulutus valmisteluasiakirjojen nähtävilläolosta alueen kuntien ilmoitustauluilla. Asiakirjat on pidettävä nähtävillä tarpeellisilta osin alueen kunnissa ja ne on julkaistava sähköisesti. Ympäristökeskuksen on lisäksi pyydettävä tarvittavat lausunnot.

Hoitosuunnitelmaehdotuksesta sekä yhteensovitetusta vesienhoitosuunnitelmasta on lisäksi ilmoitettava alueella yleisesti ilmestyvissä sanomalehdissä sekä järjestettävä tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteen esittämiseen.

16 §

Vesienhoitosuunnitelman käsittely

Ehdotus vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi käsitellään ja yhteensovitaan ohjausryhmässä.

Yhteensovittava alueellinen ympäristökeskus toimittaa ohjausryhmässä käsitellyn ehdotuksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle.

17 §

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksyminen

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksymisestä on toimitettava tieto alueellisille ympäristö-

15 §

Osallistuminen ja tiedottaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava kaikille mahdollisuus tutustua 13 §:ssä tarkoitettuihin valmisteluasiakirjoihin ja niiden tausta-asiakirjoihin sekä varattava tilaisuus esittää mielipiteensä valmisteluasiakirjoista kirjallisesti tai sähköisesti. Valmisteluasiakirjojen ja tausta-asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on julkaistava kuulutus valmisteluasiakirjojen nähtävilläolosta alueen kuntien ilmoitustauluilla. Asiakirjat on pidettävä nähtävillä tarpeellisilta osin alueen kunnissa, ja ne on julkaistava sähköisesti. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on lisäksi pyydettävä tarvittavat lausunnot.

Hoitosuunnitelmaehdotuksesta sekä yhteensovitetusta vesienhoitosuunnitelmasta on lisäksi ilmoitettava alueella yleisesti ilmestyvissä sanomalehdissä sekä järjestettävä tarpeen mukaan tiedotustilaisuuksia, joissa varataan tilaisuus mielipiteen esittämiseen.

16 §

Vesienhoitosuunnitelman käsittely

Ehdotus vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi käsitellään ja yhteensovitaan ohjausryhmässä.

Yhteensovittava *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* toimittaa ohjausryhmässä käsitellyn ehdotuksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi ympäristöministeriölle.

17 §

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksyminen

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksymisestä on toimitettava tieto *elinkeino-, liikenne- ja*

keskuksille, joiden on edelleen toimitettava tieto alueensa kunnille ja niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu. Alueellisen ympäristökeskuksen on kuulutettava hyväksymisestä kunnan ilmoitustaululla sekä ilmoitettava hyväksymisestä riittävällä tavalla sanomalehdissä. Kunnan aluetta koskeva hyväksytty vesienhoitosuunnitelma on oltava nähtävillä kunnassa.

---

ympäristökeskuksille, joiden on edelleen toimitettava tieto alueensa kunnille ja niille viranomaisille, joita asian käsittelyn aikaisemmissa vaiheissa on kuultu. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* on kuulutettava hyväksymisestä kunnan ilmoitustaululla sekä ilmoitettava hyväksymisestä riittävällä tavalla sanomalehdissä. Kunnan aluetta koskeva hyväksytty vesienhoitosuunnitelma on oltava nähtävillä kunnassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

215.

Laki**öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1406/2004) 26 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 §

26 §

Katselmuslautakunta

Katselmuslautakunta

Alueellisen ympäristökeskuksen tulee asettaa sattuneen öljyvahingon korvauskysymysten ja muuta valmistavaa selvittelyä varten katselmuslautakunta, jos vahinkojen tai torjuntakustannusten voidaan arvioida nousevan yli 20 000 euron ja vahingon selvittäminen sitä edellyttää. Katselmuslautakunta on asetettava myös, jos öljysuojarahaston hallitus sitä pyytää. Katselmuslautakunnan kustannukset suoritetaan öljysuojarahastosta.

Katselmuslautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee asettaa sattuneen öljyvahingon korvauskysymysten ja muuta valmistavaa selvittelyä varten katselmuslautakunta, jos vahinkojen tai torjuntakustannusten voidaan arvioida nousevan yli 20 000 euron ja vahingon selvittäminen sitä edellyttää. Katselmuslautakunta on asetettava myös, jos öljysuojarahaston hallitus sitä pyytää. Katselmuslautakunnan kustannukset suoritetaan öljysuojarahastosta.

Katselmuslautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

—
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*